

Gourmantche: Bible for 2 Samuel, Amos, Deuteronomy, Ecclesiastes,
Exodus, Ezra, Isaiah, Jeremiah, Job, Jonah, Joshua, Judges, Lamentations,
Leviticus, Nehemiah, Numbers, Ruth

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Exodus

Chapter 1

¹Israyeli bijaba yaaba n yeni Jakɔbu, ki kua Ejipti nni yeni bi diedi nni yaaba kuli: ²Rubeni, Simeyɔn, Lefi, yeni Juda, ³Isakari, Sebuluni yeni Benjamini, ⁴Dani, Nafitali, Gaadi yeni Aciheri. ⁵Ya niba n bo tie Jakɔbu puoli ŋuani kuli den tie niba piilele. Josefi wani den tuodi ki ye Ejipti nni i. ⁶U yogu n suagi waamu, Josefi, o ninjaba yeni lanya nifiima kuli den kpe. ⁷Isreyeli yaaba den maa ki pugidi, ke bi nibima yabdi ki pugdi, ki baa ya paalu n yabi; bi ji den gbie yeni mi diema kuli. ⁸Lanyognu, ke li sua ke badciantɔa n ji diedi Ejipti bali, li den tie yua n ki bani Josefi yema maama. ⁹Wan yedi o dogtieba, "Diidi mani, Isreyeli yaaba yabi ki cie ti ki go paa ki cie ti. ¹⁰Cua mani tin juogi ki bandi tin baa ye yeni ba maama mi yanfuoma nni. Lanyaaka bi ba ya maa ki pugdi, tɔbu ya baá, ban taani ti yibala po ban pua ti ki fie, ki yendi ti diema tinfanma. ¹¹Ke lugdi a tuona yudanba, ki ba waani ba fala boncianla yeni a tuonpaala. Isreyeli yaaba n maa Pitoma yeni Ramisesi dogciami, yii n tie Farahɔn ŋalmandogi. ¹²Ama, yeni Ejipti yaaba n den li wangi ba falaciamo kuli, Israyeli yaaba den li maa ki pugdi, ki yadi ki gbie mi diema. Lanyapo i ke Ejipti yaaba den fiini nanga Isreyeli yaaba po. ¹³Ejipti yaaba den bili Isreyeli yaaba ya tuona n paa boncianla. ¹⁴Bi den biagi bi yema yeni a tuonpaala nani li tantaali, i tankuomi puama yeni i kuani nni tuona kuli. Ban den bilgi ba ya tuona kuli den paa paaa. ¹⁵Lanwani ii, Ejipti badciamo den juogi yeni Hebrewu madmaanba; yendo den yi cihifra ke tɔa mo yi Puha. ¹⁶O den yedi ba, " I ya maandi Ebrewu puoba, yin ya diidi ban mali ya yognu. bi ya mali bonjaga, yin kpa ga, li ya ti bonpuoga yin ŋa ga kan ya fo." ¹⁷Ama bi madmaanba yeni den jie U Tieniu kaa tie nani o badciamo n yedi ba maama; bi den ŋaani mu bonjamu yeni mu miana i. ¹⁸Ejiti badciamo den funi yeni bi madmaanba ki yedi ba," Li ga ledi i, ke yii kpa mu bonjamu ki ŋaani mu ke mu fo?" ¹⁹Ke bi madmaanba jiini, " O badciamo, hebrewu puoba ki tie nani Ejipti puoba yeni. Bi pia u gbanmanu, ki ba fidi ki mali kaa buali madmaanlo po. Yeni ti ba pundi kuli ke bi mali ki gbeni o." ²⁰U tienu den guu bi madmaanba. Hebrewu yaaba den mali ki pugni ki go paagi ki pugni. ²¹Kelima bi madmaanba den jie U Tieniu, ke o puni ba ti madi, ki diadi bi diedi. ²²Farahɔn den ŋani li ŋɔbonli, ki cabi o dogtieba, " Ban mali ya bonjaga kuli, yin lu ga u kpenciamu nni, ama yin ŋa mu bonpuomu mun ya fo."

Chapter 2

¹Lanyognu ke Lefi cugli nni ja kuani lefi pua. ²O pua den punbi, ki mali bonjaga. Wan la ke ki tie ya bonjaga n pia u gbanmanu yeni, ke o wuoni ga nmaali taa. ³Ama o den kan fidi ki wuoni ga lan waagi, ke o taa ki cancaaga, ki baa ti sindi ki faani ki lindi, ki duani ki biga ki niinni ki gedi ki sieni ga li kpenjaali po. ⁴O naataanpuoga den fuadi ki ban se, ki nua yaali n ba tieni ki biga. ⁵Farahon bisalo den nani ki yegi yeni o potuada li kpenjaali po ki caa u kpenciamu po, ki baan wali. O den la ki cancaaga ke ki see ku muagu nni, ki soni o potuada ke bi yugdi ki teni o. ⁶Wan bibdi ki cancaaga, o sua ke ke biga i. Cengi mani, ki biga yeni den buudi. Mi niñima den cuo o, ke o yedi, "Laa pia tama ke kine ki tie hebrewu biga." ⁷Ke ki biga ninsakpelo den yedi Farahon bisalo, "Min gedi ki ban yini a po Ebrewu pua yua n ba fidi ki ya nani ki biga a po oo? ⁸Ke Farahon bisalo jiini o, "gedi ki yini o" ki bonpuoga den gedi ki yini ki biga naa i. ⁹Ke Farahon bisalo yedi ki biga naa, "ga ki biga ne ki ya naandi ga npo, N ba pa na lan buali maama. Lanwani ii, o pua den ga ki biga ki ba ya naandi ga. ¹⁰Ki biga n fandi, ke o taa ga ki cua, ki teni Farahon bisalo bonjaga. O den yini ga Moyiisi, ki yedi "kelima n nani ga mi nima nni i." ¹¹Moyiisi n kpedi, ke o nani ki bua diidi o naataani, ki nua ban tuuni ya tuonpaala. O den la ke Ejipti yua kubi hebrewu o naataano ki cagni. ¹²Ke o gbagi ganu yeni jienu ki sua ke niloba kuli ki nua o, ke o pua ki kpa Ejipti yua, ki bubni o ti tandi nni. ¹³Ke o go nani daatoli, ke li yaalidi o yeni hebrewu niba bilie ke bi koni bi nmiali nni. Ke o yedi yua n ki pia moni yeni, "Be n cedi ke a pua a yegnu?" ¹⁴Ama ke li nilo guani ki jiini o, "nma n dini a ti yudandi ke nan jia ti buudi? A bobni ke nan kpa nni nani nan den kpa Ejipti yua maama yo oo? Ke Moyiisi ji jie, ki yedi, "Min soni ya tuonli yeni, niba boncianli bandi o." ¹⁵Farahon n gbadi li maama, ke o jagi ke wan kpa Moyiisi. Ama Moyiisi den sani ki ban wuoni Median dogu nni O den gedi ki kaa caali kani i. ¹⁶Median salga yidka den pia jafanba lele, ke bi gedi yeni bi cuana ki baan luuni mi nima ki go nuni bi yandi. ¹⁷A yankpaala den cua ki ba deli ba, ke Moyiisi koni bi po, ki todi ba, hali ki luuni ki nuni bi yandi. ¹⁸Bi jafanba n kuni ki la bi baa, ke o buali ba, "Li ga ledi i ke i guani ki kpeni tonma dinne?" ¹⁹Ke bi jiini "Ejipti ja n koni ki ga ti po a yankpaala kani. ki go luuni mi nima ki nuni ti yankulu mono." ²⁰Ke o yedi o jafanba, "Molane o ji ye le i? Li tieni ledi i ke i siedi ki na li nilo? yini o mani wan cua ki juadi ki di yeni ti." ²¹Moyiisi tuo ki baa ye yeni o canbaa ke o go punio o bonpuoga Sipora ke wan kuani o. ²²O pua den mali o bonjaga, ke o yini ga Gercihoma, ki yedi, "N tie caano, ki ye doglamu" ²³Lan tieni binaba, ki Ejipti badciamo den guani, ke Israyeli yaaba den jagi mi yiema bi yonbdi tuona po, ki fabni ki miadi li todli, ke bi cacagma yeni bi miabu pundi hali U Tienu kani. ²⁴U Tienu n den gbadi bi yigni yeni bi miabu, ke o tiadi wan den bili ya nionianu yeni bi Abrahama, Isaka yeni Jakabu. ²⁵Ke U Tienu diidi Isreyeli yaaba ki gbadi ban ye ya yema.

Chapter 3

¹Moyiisi ji den kpaa o cuado Jetro, Median salga yidka yandi i. Moyiisi den kpaa ti yadi ki ban kua hali ku inpiengu nni ki pundi Horebi, U Tienu juali po. ²Lankani, ke U Tienu Maleki den legdi o po, ke o la mu ke u co ku tiigu nni. Moyiisi den la ke li yaa ki lidi o kelima u mu den co ku tiigu nni, ama ku tiigu naa den cuo. ³Ke Moyiisi yedi, N ba gbegi ki diidi ya yaalidgu bonli ne, li nan ga ledi i, ke ku tiigu ki co." ⁴O Diedo n la ke o jadi ki ba diidi lan tie yaali, ke U Tienu yini o ku tiigu nni, ki yedi "Moyiisi, Moyiisi." Ke Moyiisi yedi, "Mini n ne" ⁵Ke U Tienu yedi, "Da nagni nekanba! Pidi a taacaadi, kelima njan se ya kaanu ne tie ya tingagdikaaga n bobni n ya po i." ⁶Ki pugni ki yedi, "N tie a baa Tienu i, Abrahama, Isaka yeni Jakɔbu Tienu i." Ke Moyiisi pii o nunga, kelima o den jie ke wan la U Tienu. ⁷O Diedo den yedi, "N la yeni i mɔni n buolu yu ye Ejipti fala. N gbadi bi bubuuli yigni, kelima ban wangi ba ya fala bi yobtuona po, kelima, N bani bi falaciamo po. ⁸N jiidi ki ba faabi ba Ejipti yaaba nui nni, ki nani ba lan ya tinga nni ki gedi yeni ba ya tinjanga n yabi nni, mi naanjanma yeni ti siadi n puubi ya tinga nni; Kanana, Hititi, Amoriti, Perisiti, Hifiti yeni Jebusiti yaaba diema nni. ⁹Molane, bi bubuuli yigni n pundi n kani, ke N ji bandi yeni i mɔni Ejipti yaaba n wangi ba ya falaciamo. ¹⁰Lanwani ii, N ba sɔni a Farahɔn kani, njan ban nani Israyeli yaaba Ejipti diema nni." ¹¹Ke Moyiisi yedi U Tienu, "N mɔ tie nma i, ki ba gedi Farahɔn kani ki ban nani Israyeli buolu Ejipti diema nni?" ¹²Ke U Tienu jiini, "N baa yegi yeni a. Lani n ba tieni a po kasiedi ke mini n sɔni a. I ya nani n buolu Ejipti nni, I baa pugi nni ya juali ne po i." ¹³Ke Moyiisi yedi U Tienu, "N ya pundi Israyeli yaaba kani, ki maadi ba 'I yaajanba Tienu sɔni nni i kani, ke bi buali nni, 'O yeli tie be i?' N ba maadi ba be i?" ¹⁴Ke U Tienu yedi Moyiisi, "Mini n tie Yua n Ye" U Tienu den yedi, "njan yedi Israyeli yaaba, "YUA N YE sɔni nni i kani." ¹⁵U Tienu go den yedi Moyiisi, "njan maadi Israyeli yaaba, 'O Diedo, i yaajanba Tienu, Abrahama Tienu, Isaka Tienu yeni Jakɔbu Tienu n sɔni nni i kani. N yeli n yeni ya yogu n tuu ya yogu, Yin ba bili ya yeli i yula nni n yeni, nufiima n tuu nifiima." ¹⁶Gedi ki taani Israyeli buolu nikpelba. njan yedi ba, 'O Diedo, I yaajanba Tienu, Abrahama, Isaka yeni Jakɔbu Tienu, legdi n po, ki yedi "N kpaagi i yema yeni i mɔni, ki la ban tuadi yi maama Ejipti nni. ¹⁷N jagi ke n ba nani yi Ejipti nni, yin laadi falaciamo naani, ki gedi yeni yi Kanana, Hititi, Amoriti, Perisiti, Hifiti yeni Jebusiti yaaba diema nni, ya tinga nni ke mi naanjanma yeni ti siadi puubi." ¹⁸Bi ba cengi a maama. Fini yeni Israyeli nikpelba ba yegi ki gedi Ejipti badciamo kani, i ba yedi o, 'O Diedo, Hebrewunba Tienu den dɔgdi ti po. Lanwani ii, njan puni ti u sanu tin gedi mi fanpienma nni ke li tie dana taa cenli yeni ne, ki ban yidi salga O Diedo, ti Tienu po." ¹⁹Ama, N bani ke Ejipti badciamo kan tuo kipuni yi u sanu yin gedi, kese ke li tua o po niinli. ²⁰N ba tandi n nuu yeni yi, ki pua Ejipti yaaba yeni u paaciamu yeni yaalidgu bona bi siiga nni. Lani ya pendi, o ba cabi yi yin gedi. ²¹N ba cedi Ejipti yaaba n juogi li buolu, lanyapo, i ya ba fii ya daali, i kan fii nuukuomi. ²²Pua kuli ba mia bi Ejipti polieba yeni bi kuantalieba nanjilfa, wula yeni i badlaani, ti tialakaadi, i bijaba yeni i bisiaba po. Yeni i, ke i ba fagi Ejipti yaaba.

Chapter 4

¹Moyiisi n̄ jiini, "Ama, bi ya ki ga m maama ki go ki cengi nni, ki yedi nni, 'O diedo ki dɔgdi a po.' Li ba juodi ledi i?"
²O Diedo n̄ buali o, "A kubi be i a nuu nni?" Moyiisi n̄ jiini, "Gbiamu." ³O Diedo n̄ yedi o, "Lu u tinga nni." Moyiisi n̄ lu u gbiamu tinga nni, un kpandi waa. Moyiisi n̄ sudi ki sani. ⁴O Diedo n̄ maadi Moyiisi, "Nagni ki mubni o juoli." Wan nagni ki mubni o waa. Lan guani ki tua gbiamu o nuu nni. ⁵"Lan ba tieni maama ban ga a maama, ki tuo ke O Diedo, bi yaajanba Tienu, Abraham Tienu, Isaka Tienu yeni Jakɔbu Tienu dɔgdi a po n yeni." ⁶O Diedo go den yedi o, "Mɔlane, kubni a nuu a gaalgu nni." Ke Moyiisi kubni o nuu o gaalgu nni. Wan n̄ani o nuu, o sua ke mi gbaadma cuo li nuu ke u pieneni pai pai nani a taatana yeni. ⁷O Diedo n̄ yedi o, "Go kubni li nuu a liadgaalgu nni. Ke Moyiisi guani ki kubni li nuu o liadgaalgu nni, wan kubdi li nuu, o sua ke mi gbaadma gbeni, ke o nuu paagi ki tie nani ya gbannandi n sieni yeni." ⁸O Diedo n̄ yedi, "Bi ya ki ga a maama, kaa fangi bi yuli n paaciamu po, ki dugni cincinli yaalidgu banma po, bi nan ba ga a maama ki dugni ku yaalidgu banliema po. ⁹Bi ya ki dugi kelima li yaalidgu banliedma po, ki ga a maama, n̄an kabi u kpenciamu nni n̄ima, ki wuli ki tinga po. n̄an kabi ya n̄ima ba kpandi sɔma ki tinkuonga po." ¹⁰Ke Moyiisi maadi li Miali Diedo, "N Diedo, mii tie maabandi daano ka, hali n yema nni, ki ban tuu n̄an cili ki maadi yeni a naaciemu ne, n n̄ɔbu kpiagi, ke n lanbu mo ki kagi yeni maama." ¹¹Ke li Miali Diedo yedi o, "n̄ma tagi o nilo n̄ɔbu? n̄ma cedi ke nilo tie muulo bii womo, lanyaa nunnɔldo bii juamo? Laa tie Mini O Diedo ka aa?" ¹²Lanwani ii, ji ya caa, N baa ye yeni a n̄an ba ga mi maama ya yognu, ki ya wangi a n̄an ba yedi yaali." ¹³Ama ke Moyiisi yedi, O Diedo, N mia n̄a sugli, sɔni nitiano, n̄an li lugdi yua kuli ki ba sɔni o." ¹⁴Ke O Diedo pali beni Moyiisi po. ke o yedi, "A kpelo Harɔn, yua n tie Lefi buolu ki ye likani ii? N bani ke o bani ki go paa mi maama. N ba waani a ke o paa ki kpendi, ki ba tuogi a, o ya tuogi a ya yognu, o pali ba mangi boncianla. ¹⁵A ba togdi o, ki waani o, ki kuani wan ba yedi ya lanbona o n̄ɔbu nni. N baa ye yeni a n̄ɔbu yeni o n̄ɔbu, kigo waani yinba bilie kuli yin ba tieni yaali. ¹⁶Wani n ba maadi yeni li nitaanli a po. O baa tie a n̄ɔbu, ke a tie o po nani mini U Tienu yeni. ¹⁷A baa muubi a nuu nni ya gbiamu ne. I baa tie yaalidgu banma yeni uni i." ¹⁸Lanwani ii, Moyiisi den guani ki lebdi ki la o cuado Jetro, ki maadi o, "Cabi nni min lebdi ki gedi Ejipti po ki ban diidi n naataani ya ye yeni laafia." Ke Jetro yedi Moyiisi, "N cabi a yeni mi yanduanma." ¹⁹O Diedo den yedi Moyiisi, ke o dá ye Median dogu nni, "Fii ki lebdi Ejipti, kelima ya niba n den lingi ke ban gbindi a miali yeni kuli kpe o." ²¹O Diedo den yedi Moyiisi, "A ya lebdi Ejipti, diidi n̄an ba tieni min waani a ya yaalidgu banma kuli Farawɔn nintuali. Ama N ba juagi o pali o kan tuo ki cabi bi niba ban gedi. ²²n̄an ba yedi Farawɔn yaali n ne, 'O Diedo yedi ya maama ne: Israyeli tie n bijua i, n bijakpelo, ²³N maadi a, "Cabi n bijua wan gedi ki ban pugi nni." Ama, nani n̄an yie ke a kan cabi o wan gedi yeni, N ba kpa a bijua, a bijakpelo." ²⁴Ban den paa u sanu nni, ki ba jadi ki fuodi ku n̄iagu, O Diedo den cendi Moyiisi ki bua kpa o. ²⁵Sefora den taa ya tanli n mani nani ki juga yeni, ki jia o bijua punjuogu, ki sii Moyiisi taana. O den yedi, "Laa pia tama ke a tie n calo, mi sɔma buama taanma po." ²⁶Ke O Diedo yaadi ki n̄a Moyiisi. Ke o pua yedi, "A tie n calo mi sɔma buama po" kelima ku kɔnciagu po. ²⁷O Diedo den yedi haarɔn, "Gedi mi fanpienma nni ki ban cendi Moyiisi." Haarɔn den gedi ki cendi o U Tienu juali po, ki wobi o yeni li pamanli. ²⁸Moyiisi den waani Haarɔn O Diedo n̄ sɔni o ke wan maadi ya lanbona kuli yeni yeni wan cabi ke ban tieni ya yaalidgu banma ki dugni o paaciamu po. ²⁹Lanwani ii, Moyiis yeni Haarɔn den gedi ki taani Israyeli nikpelba kuli. ³⁰Haarɔn den maadi O Diedo n̄ yedi Moyiisi ya lanbona kuli. O go den tieni yaalidgu banma ki dugni O Diedo paaciamu po li nitaanli nituali. ³¹Li nitaanli den kuani bi dandanli li maama nni. Ban gbadi ke O Diedo kpaagi Israyeli yaaba yema, ki la ban wangi ba ya falaciamo, ke bi tibni ki pugi U Tienu.

Chapter 5

¹Lan tieni ki pendu, ke Moyiisi yeni Haarɔn den gedi ki la Farawɔn, ki yedi, "O Diedo nɔɔnli n ne, Israyeli Tienu yedi: 'Cedi n buolu n gedi, bi bua bobni n po salga yidma mi fanpienma nni.'" ²Farawɔn n buali, "nma n tie O Diedo? Li ba ga ledi i, min cengi o maama ki cabi Israyeli yaaba ban gedi? Mii bani O Diedo, n go kan cabi Israyeli yaaba ban gedi." ³Ke bi yedi, "Hebrewunba Tienu dɔgdi ti po. cedi tin gedi mi fanpienma nni ke ne yeni likani tie dana taa cenli, ki ban yidi salga, ki pugi O Diedo ti Tienu, ke wan da ti pua ti yeni i yianbiadi yeni ki jugsiega." ⁴Ama, Ejipti badciamo den yedi ba, "Moyiisi yeni Haarɔn, be n cedi ke i bua buadi bi niba bi tuona nni i? Lebdi mani i tuona nni." ⁵Ki go yedi, "Hebrewu niba ji yabdi ti diema nni, ke i bua cedi ban noli bi tuona." ⁶Li daali mɔno, Farawɔn den niani li nɔɔnli a tuona yudanba po yeni a tuona gɔndkaaba po. O den yedi, ⁷"Laa ji tie nani kpiama, yin ji da lingi muadi ban pua i tankuomi. cedi mani bani mɔno n gedi ki lingi ti muadi. ⁸Yeni lankuli, yin niini ba ban pua ban den yi pua ya tankuomi banlu. Da tuo mani ban pua ke li waa ki cie li banlu, kelima bi tie kpadje danba i. Lanya po i ke bi miadi ki tua, 'Cabi ti tin gedi ki ban yidi salga, ki pugi ti Tienu.' ⁹Pugni mani bi jaba a tuona, ban ya fiini a niinni, ki cedi ti maayoyuodi." ¹⁰Lanwani ii, a tuona yudanba yeni bi gɔndkaaba n nia ki puni bi niba laabaali. Bi den yedi, "Farawɔn nɔɔnli n ne, 'N ji kan cedi ban lingi muadi i po. ¹¹Yinba mɔno n gedi yin bani naana, ki ban lingi ti muadi, ama, bi kan wadi i tuona ba waamu.'" ¹²

¹³A tuona yudanba den fu yeni ba ki tua, "Sɔni mani ki gbeni i tuona nani ban den yi lingi i po ti muadi yeni." ¹⁴Farawon tuonli yudanba den puagi Israyeli gɔndkaaba, ban den lugdi ya niba ki guuni ba bi tuonsɔnba yeni. Li tuonli yudanba den buali ba yognu kuli, "Li tieni ledi i, ke i ki fidi ki cedi ke bi pua lan buali ke ban pua ya tankuomi banlu, nani ban den yi pua maama yeni?" ¹⁵Lanwani ii, Israyeli tuona gɔndkaaba den gedi ki la Farawɔn ki buudi ki fabni o kani. Bi den yedi, "Li tieni ledi i, ke i cagni i tuonsɔnba nanda?" ¹⁶Bi ji ki tieni a tuonsɔnba muadi, ama ki nan li nua ki maadi ti, 'Ya pa mani i tankuomi!' Bi ji pua tinba naacenba mɔno i, ama ke li nan tie a niba mɔno ya jalgi i. ¹⁷Ama ke Farawɔn yedi, "I tie kpajedanba i! I tie kpadjedanba i! I yedi, 'Cabi ti tin gedi ki ban yidi salga, ki pugi O Diedo.'" ¹⁸Lanwani ii, ji ya goa mani i tuona po. Bi ji kan lingi muadi i po, ama i baa li pua yin den li pua ya tankuomi banlu i. ¹⁹Israyeli gɔndkaaba n gbadi ke Farawɔn yedi ba, "Ti kan wadi lan buali ke yin pua ya tankuomi banlu." Bi den bandi ke bi maama biagi ki pugni. ²⁰Ban fii Farawɔn kani, ki nia, ke bi kadi yeni Moyiisi yeni Haarɔn ke bi se badidiegu cancanli. ²¹Ke bi maadi Moyiisi yeni Haarɔn, "O Diedo n lingi yiki jia yi ti buudi, ki cuo yi, kelima i cedi ki pua mi tofaama Farawɔn yeni o naacenba nintuali. I bubni ba jugsiega i ke ban kpa ti." ²²Ke Myiisi lebdi O Diedo kani, ki yedi, "N Diedo, be tieni ke a kuani ya niba ne mi janjanma nni? Be ya po ke a kuani nni liiga, ki sɔni nni?" ²³Hali min gedi Farawɔn kani ki maadi yeni o a yeli po, o cagni bi niba ne boncianla. Yeni mola kuli, amo nan da ki bobni a buolu faabma.

Chapter 6

²U Tienu maadi yeni Moyiisi, ki yedi o, "Mini n tie O Diedo. ³N dɔgdi Abrahama po, Isaka po yeni Jakɔbu po, ke mini n tie U Tienu, U Paaciamu kuli daano; lan ñani n yeli, O Diedo, N naa cedi ke bi bandi nni. ⁶Lanwani ii, ñan maadi Israyeli yaaba, 'Mini n tie O Diedo. N ba ñani yi ti yonbdi nni Ejipti yaaba nui nni, ki fie yi bi nui nni, ki faabi yi. N ba waani n paaciamu yin baa mi fuoma, ki tieni yaalidgu banma bona ki jia yeni ba ti buudi. ⁷Mini mɔno ba taa yi, yin ya tie n buolu, ke i N tie i Tienu. I ba bandi ke N tie O Diedo, i Tienu, yua n ñani yi ti yonbdi nni Ejipti yaaba nui nni. ⁸N ba gedi yeni yi min den poli ke n ba teni Abrahama, Isaka yeni Jakɔbu ya tinga nni. N ba puni yi li diema, man tua i diecema. Mini n tie O Diedo.'" ⁹Moyiisi n yedi Israyeli yaaba lanyaa maama, baa den bua ban cengi o, kelima bi pala den wadi yaali n tie ti yonbdi cacagbiadma po. ¹⁰O Diedo den maadi yeni Moyiisi ki yedi o, ¹¹"Gedi ki maadi Farawɔn, Ejipti badciamo, ke wan cedi Israyeli buolu ban ña o diema nni." ¹²Moyiisi den yedi O Diedo, "Israyeli yaaba yaa cengi nni, li ba tieni ledi i, Farawɔn wani n nan cengi nni, kelima mii paa maama? ¹³O Diedo den yedi Moyiisi yeni Haarɔn. O den ñani ñɔbonli ki sɔni Israyeli yaaba po yeni Farawɔn, Ejipti badciamo ya po, ke wan ñani Israyeli yaaba Ejipti tinfaama nni. ¹⁴Bi yaajanba cuga n ne: Rubeni, Israyeli bijakpelo bijaba n ne, Henɔki, Paalu, Hesirɔn, yeni Kaarmi. Bani n den tie Rubeni cugli nni yaajanba. ¹⁵Simeyɔn ya bijaba den tie: Jemueli, Jamini, Ohadi, Jacihini, Sohari yeni Cihawuli. Kananiti pua ya bija. Simeyɔn cugli nni yaajanba n yeni. ¹⁶Lefi bijaba yela mo n diani ne, bani yeni bi puoli ñuani: Bani n den tie: Jercihɔni, Kohati, yeni Merari. Lefi den pundi bina kobga n piitaa n bina lele (Bina137) ki fo. ¹⁷Jercihɔni bijaba bo tie Libni yeni Cihimeyi. ¹⁸Kohati bijaba bo tie Amradi, Isihari, Hebrɔn yeni Usiyeli. Kohati den pundi kobga n piitaa n bina taa, ki fo. ¹⁹Merira bijaba bo tie Mahili yeni Mucihini. Bani n den tie Lefi yaaba yaajanba yeni bi puoli ñuani. ²⁰Amrami den kuani Jocihebedi, ke o tie o baa ya ninsalo. Wani n bo mali Haarɔn yeni Moyiisi. Amrami den pundi kobga n piitaa n bina lele, ki fidi ki kpe. ²¹Isihari bijaba bo tie Korha, Nepihegi yeni Sicihiri. ²²Usisieli bijaba bo tie Micihayeli, Elisafan yeni Sitiri. ²³Haarɔn den kuani Elicheba, ke o tie Aminadabi bisalo, ki tie Nacihɔn ninsalo. O den mali o po Nadabi yeni Abihu, Eleyasari yeni Itihamari. ²⁴Kora bijaba bo tie Asiiri, Elikana yeni Abiyasafi. Bani n bo tie Kora yaaba buolu yeni bi puoli ñuani. ²⁵Haarɔn bijaba Eleyasari den kuani Putiyeli bisiaba nni yendo. O den mali o po Finehasi. Bani n bo tie niyula Lefi buolu yaajanba yeni bi puoli ñuani. ²⁶Haarɔn yeni Moyiisi bo tie niba lie, yaaba ke O Diedo bo yedi. "Ñani mani Israyeli yaaba Ejipti tinga nni, ki bobni ba nicagli cagli, nani a tɔbgola yeni." ²⁷Haarɔn yeni Moyiisi n bo maadi Farawɔn, Ejipti badciamo, ke wan cabi ba u sanu, ban ñani Israyeli yaaba Ejipti diema nni. Li bo tie bani Moyiisi yeni Haarɔn ligi i. ²⁸O Diedo n bo maadi yeni Moyiisi Ejipti diema nni, ³⁰Ama Moyiisi den yedi O Diedo, "Mii paa maama, li ba tieni ledi i, Farawɔn n cengi nni?"

Chapter 7

¹O Diedo den yedi Moyiisi, "Diidi, N cedi ke a tua nani U Tieni yeni, Farawɔn kani. A kpelo, Haarɔn n ba tua a sawalpualo. ²Fini n ba yedi min teni ya ɛɔɔɔnli ke ɛnan maadi. A kpelo Haarɔn ba pua Farawɔn sawali, ki maadi o ke wan cedi Israyeli buolu ɛ ɛna o diema nni. ³Ama, Mini n ba juagi Farawɔn pali, ki tieni yaalidgu banma bona, n paaciamu po, ti jawaandi ba kua ba, Ejipti tinga nni. ⁴Ama, Farawɔn kan cengi a, Lanwani ii, N ba maani n nuu Ejipti diema po, ki jia ba ti buudi, ki cuo ba, ki ɛmali bi tuba, ki ɛnani n tɔgola, n buolu, Israyeli puolɔɔuani Ejipti diema nni. ⁵N ya duoni n nuu, ki maani Ejipti po, ki ɛnani Israyeli yaaba bi siiga nni, Ejipti yaaba ba bandi ke Mini n tie O Diedo. ⁶Moyiisi yeni Haarɔn den li tieni yeni i; bi den tieni nani O Diedo ɛ den bili o ɛɔɔɔnli ke ban tieni maama yeni i. ⁷Ban den maadi yeni Farawɔn ya yogu, Moyiisi bo pia bina piiniini (80), ke Haarɔn pia piiniin n bina taa (83).

⁹"Farawɔn ya yedi yi, 'tieni mani yaalidgu banma' ɛnan yedi Haarɔn, 'Taa a gbiamu, ki lu Farawɔn nintuali, un kpandi waa.'" ¹⁰Moyiisi yeni Haarɔn den gedi Farawɔn kani ki tieni nani O Diedo ɛ bili ba ya ɛɔɔɔnli yeni i. Haarɔn den luni o gbiamu Farawɔn yeni o naacenba nintuali, ke u tua waa. ¹¹Farawɔn mɔ den yini o yanfodanba, o sɔla yeni o ɛɔgɔdanba, ke bi mo cua ki tieni li bancianma buolu yeni bi bulgbandi. ¹²Bi siiga, bikuli den luni bi gbiami, ke yi kpandi wee. Ama, Haarɔn ya gbiamu den nali bi wee kuli. ¹³Nani o Diedo ɛ den tuodi ki waani maama yeni, Farawɔn den juagi o pali, kaa bua wan cengi ba. ¹⁴O Diedo den yedi Moyiisi, "Farawɔn pali juagi, ke waa bua ke wan cedi n buolu ɛ gedi. ¹⁵Gedi Farawɔn kani ku siɛaagu nni, wan ɛna mi ɛɛma nni ya yognu, ɛnan tuogi o, ki taa ya gbiamu n den tua waa yeni. ¹⁶ɛnan yedi o, ' O Diedo, Ebrewuna Tienu n sɔni nni a kani, ke min yedi a ne, " Cedi n buolu ɛ gedi ki ban yidi salga, ki pugi nni mi tinfaɛma po. Ama hali yeni mɔla kuli, a naa bua ɛnan cengi. ¹⁷O Diedo yedi ne: "Min ba tieni yaali, ɛnan bandi ke Mini n tie O Diedo n ne. N ba pua U kpenu ɛɛma yeni min muubi ya gbiamu ne, u kpenu kuli ɛ tua sɔma. ¹⁸U kpenciamu nni jami ba kpe, mi u ɛɛma ɛ nuugi. Ejipti yaaba ba gbali ban ba tini maama ki ɛnu u kpenciamu ɛɛma." ¹⁹O Diedo go den yedi Moyiisi, "Maadi Haarɔn, ' mubni a gbiamu ki tandi u Ejipti Ejipti ɛɛma po, bi kpeni, bi bɔndi po, bi laadi po, bi ɛɛnbilkaama po, bi balaadi po, bi ɛɛma ɛ tua sɔma. Yin tieni yeni, sɔma baba ɛ ya Ejipti diema nni, Bayeni ti tilondi nni yeni i tanfali nni.'" ²⁰Moyiisi yeni Haarɔn den tieni nani O Diedo n bili ba ya ɛɔɔɔnli yeni i. Haarɔn den tandi u gbiamu, ki pua u kpenciamu ɛɛma Farawɔn yeni o naacenba nintuali. Mi ɛɛma kuli den tua sɔma. ²¹Mi ɛɛma nni jami den kpe, ke mi ɛɛma nuugi. Ejipti yaaba den gbali u kpenciamu nni ɛɛma ɛɛma, ke mi sɔma gbie Ejipti kaani kuli. ²²Ama, Ejipti ɛɔgɔdanba yeni bi ɛnantaadi danba mɔ den tieni li bancianma buolu, ke li ɛnanbi ki juagi Farawɔn pali, ke o yie ke o kan cengi Moyiisi yeni Haarɔn, nani O Diedo ɛ den tuodi ki waani ke li ba tieni maama yeni. ²³Lanwani ii, Farawɔn den guani ki kuni ki ban kua o dieli nni, kaa tiani yaali n tieni mɔno. ²⁴Ejipti yaaba den gbi li kpenjaali po, ki lingi mi ɛɛɛnukaama, kelima bi den kan fidi ki ɛnu kpenu nni ɛɛma. ²⁵O Diedo ɛ den pua bi kpenu yeni falabiado, li den tieni dana lele i.

Chapter 8

¹Ke ODiedo yedi Moyiisi, " Gedi Farawɔn kani ki yedi o, ' O Diedo yedi ya maama ne," Cedi N buolu ń gedi ki ban pugi nni mi fanpienma nni. ² N ba cedi a pɔnda ń woli a diema. ³U kpenu baa milbi yeni pɔnda baba i. A ba do ki kua badidiegu, ki kua i diena nni, i dieduadidi nni, i duani po. A ba kua a naacenba diedi nni. A baa kua i fani nni yeni ti sajetiadi po. ⁴ A baa do ki woli yi yeni i niba, yeni i naacenba." ⁵O Diedo den yedi Moyiisi, "Yedi Haarɔn, ' Tandɪ a nuu yeni u gbiamu u kpenu po, ti bɔndi yeni a ɱincina yeni ti sanbuodi po, ki cedi a pɔnda ń do ki kua Ejɪpti diema nni." ⁶Haarɔn den tandɪ a nuu yeni u gbiamu Ejɪpti ɱima po, ke a pɔnda doni ki yadi ki gbie Ejɪpti tinfanma. ⁷Ama Ejɪpti ɱɔgdanba mɔ den cedi ke a pɔnda doni ki kua Ejɪpti diema nni. ⁸Ke Farawɔn yini Moyiisi yeni Haarɔn ki yedi ba, "Jaandi mani ki mia O Diedo, ke wan ɱani a pɔnda n diema nni mini yeni n niba po. Yeni, n ba cedi o buolu ń gedi ki ban pugi o." ⁹Moyiisi den yedi Farawɔn, fini n pia u paalu ki ba lugdi ya daali ke n ba jaandi a po, a niba yeni a naacenba po, ke a pɔnda ń fuadi ki yinba yeni i diedi nni, ki ji ya ye i kpeni nni baba." ¹⁰Farawɔn den yedi, " Saala." Moyiisi den yedi " Lan tua nani ɱan yedi maama, yeni, a ba bandi ke niloba kuli ki ye ki tie nani O Diedo, ti Tienu yeni. ¹¹A pɔnda ba fuadi ki ɱa yi yeni i diedi, i niba yeni i naacenba. A baa ye u kpenu nni baba i." ¹²Moyiisi yeni Haarɔn den fii, ki ɱani ki ɱa Farawɔn. Ke Moyiisi jaandi ki mia O Diedo, ke li nua wan duoni ya pɔnda Farawɔn po. ¹³O Diedo den tieni nani Moyiisi ń mia maama: a pɔnda den kpe ti diedi nni, a cancana po, i kuani nni. ¹⁴Bi niba den taani a, ki dogni gbaali gbaali, ki a bedi ki nu yeni mi diema. ¹⁵Ama, Farawɔn ń diidi ki sua ke li tungi o po, ke o go juagi o pali, kaa cengi Moyiisi yeni Haarɔn, nani O Diedo ń den tuodi ki waani ke o ba tieni maama yeni. ¹⁶O Diedo den yedi Moyiisi, "Yedi Haarɔn, 'Tandɪ a nuu yeni a gbiamu, ki pua ki tinga, ti tandɪ ń tua siijunjundi Ejɪpti diema ni kuli." ¹⁷Bi den tieni yeni, Haarɔn den tandɪ o nuu yeni o gbiamu, ki pua ki tinga po. I siijunjundi den fidi ki do bi niba po yeni ti yandi po. I tanbiini kuli den tua siijunjundi ki gbie yeni Ejɪpti diema tinfanma. ¹⁸Ejɪpti ɱɔgdanba den bigni ke ban fidi ti siijunjundi ki gbali. Ti siijunjundi den do bi niba yeni ti yandi po. ¹⁹Ke bi ɱɔgdanba yedi Farawɔn, " Ya banciaɱa ne wani tie U Tienu ya nuu i." Ama Farawɔn den juagi o pali, ki yie ke o kan cengi ba. Li den tie nani O Diedo ń den tuodi ki waani ke o ba tieni maama yeni i. ²⁰O Diedo den yedi Moyiisi, "Fii siɱaapanpangu, ki tuogi Farawɔn wan caa u kpenu po ya yognu. ɱan yedi o, 'O Diedo yedi mine: "Cedi n buolu ń gedi ki ban pugi nni. ²¹Lanyaaka, a ya yie ke n buolu kan gedi ki pugi nni, N ba sɔni i sii, yin woli yi yeni i niba yeni i naacenba, yeni i diedi nni kuli. Ejɪpti diena baa gbie yeni sii baba i. Ban se ya tinga po mo baa gbie yeni sii baba i. ²²Ama, lanyaa daali, N ba cedi Gociheni dogu nni yema ń ya ye mibá, N buolu ń ye ye diema nni kan ya pia naasii . Lani n ba tieni, yin bandi ke Mini n tie O Diedo, ki hali i diema nni ne. ²³N ba tieni mi paadma i buoli yeni n buolu siiga. Lanya yaalidgu banma ba tieni saala." ²⁴O Diedo den li tieni yeni i, ke ti naasiibɔndi wuli ki woli Farawɔn diegu yeni o niba diedi yeni o naacenba diedi. A bona den biidi boncianla Ejɪpti diema tinfanma po kelima ti naasiibɔndi po. ²⁵Farawɔn den yini Moyiisi yeni Haarɔn, ki yedi ba, "Gedi mani ki ban yidi salga, ki pugi i Tienu ti diema nni ne." ²⁶Moyiisi den jiini, " Li kan ya tiegi ti po yeni tin tieni yeni, kelima tin ba yidi ya salga baa tie tuongundli Ejɪpti yaaba po. Ti ya yidi salga Ejɪpti yaaba nintuali, bi nunbu nni, li ba tua ya tuonli n gundi bi po, bi kan lugdi ti a tana aa? ²⁷Yeni ki tuo, li tie tin cuoni dana taa, ki gedi mi fanpienma nni, ki ban yidi salga lan buali maama, ki pugi T Tienu nani wan bili ti o ɱɔɔbonli maama yeni." ²⁸Farawɔn den yedi, " N ba cabi yi yin gedi ki yidi salga mifanpienma nni. Ama, yin da gedi fagma. Yin jaandi n po." ²⁹Moyiisi den yedi, " N ya ɱani a diema nni ya yognu, n ba jaandi O Diedo, ki mia, ke wan fagni ti naasiibɔndi ki faabi fini, a niba yeni a naacenba saala. Ama yin da jagi yaali n gundi, ki ba pani ti buolu ban gedi ki ban yidi salga, ki pugi O Diedo. ³⁰Moyiisi den ɱani ki ɱa Farawɔn, ki banjaandi ki pugi O Diedo. ³¹O Diedo den tieni Moyiisi ń jaandi ki mia o yaali: O den cedi ke ti naasiibɔndi yaadi ki ɱa Farawɔn yeni o niba yeni o naacenba. Bá siiyenga den ki sieni. ³²Ama Farawɔn go den juagi o pali lanyognu, ki yie ke o kan cabi Ebewunba ban gedi.

Chapter 9

¹Lanwani ii, O Diedo den yedi Moyiisi, " Gedi Farawɔn kani, ki yedi o, ' O Diedo, Ebrewunba Tienu yedi ya maama ne: " Cedi n buolu ń gedi ki ban pugi nni." ²Ama a ya yie ke bi kan gedi, ki li piedi bi gedma,³O Diedo ba maani o nuu a yankuli po yu n ye ti diedi nni yeni ku muagu yeni ti kpaandi i yianbiadi ba cuo, i taama, i ɲunbi, ti yuoyuodi, i nee, i pee, i ɲuabi, i kokoli, yeni a bonyugda kuli. ⁴O Diedo ba tieni mi paadma Israyeli yaaba yankuli yeni Ejipti yaaba yankuli siiga: Bá yanyenga kan kpe, ki tie Israyeli yua ya yanga.⁵O Diedo den seni li daali; O den yedi, " Li tie saala i ke n ba cedi li bonli ń tieni mi diema nni."" ⁶Li den fiifa ke O Diedo cedi ke li tieni. Ejipti yandi kuli den kpe. Ama bá yanyenga den ki kpe, ki tie Israyeli yaaba yanga. ⁷Farawɔn den kpaagi, ke li yaalidi o yeni Israyeli yaaba yandi ń ki kpe bá yanyenga. Ama o pali den juagi yeni mi lebdima, o den yie ke o kan cabi bi niba ń gedi.⁸Lanwani ii, O Diedo den yedi Moyiisi yeni Haarɔn, " Kɔdi mani mi fantanbɔnma u fanu nni, ki jobi nuupuogu. Fini Moyiisi, ɲan yadi li fantanbɔnma tanpoli, mi faama nni, Farawɔn nintuali, o nunbu nni. ⁹Mi ba kpandi ki tua tangulungu i, Ejipti diema tinfanma nni kuli." Mi ba tua wagma ki cedi bi niba yeni ti yandi gbani ń puoni, ki mɔli, ki tua yiadi bi gbani po kuli Ejipti diema nni. ¹⁰Lanwani ii, Moyiisi yeni Haarɔn den taa mi fantanbɔnma u fanu nni, ki sedi Farawɔn nituali. Moyiisi den yadi ma tanpoli, mi faama nni. Mi fantanbɔnma yeni den cedi ke bi niba yeni ti yandi gbani puoni, ki mɔli, ki pudi ki tua yiadi bi gbannandi po kuli.¹¹Ejipti ɲɔgdanba den kan fidi ki tuogi ki nia yeni Moyiisi kelima bi gbannandi kuli den gbie yeni yiadi baba i , bani yeni Ejipti niba yaaba n sieni kuli. ¹²O Diedo den juagi Farawɔn pali, ke waa cengi Moyiisi yeni Haarɔn. Li den tieni nani O Diedo ń den tuodi ki waani ke o tieni maama i.¹³Lanwani ii, o Diedo den yedi Moyiisi, " Fii siɲaapanpangu, ki gedi ki sedi Farawɔn nintuali, ki yedi o, ' O Diedo, Ebrewunba Tienu yedi mine: " Cedi N buolu ń gedi ki ban pugi nni. ¹⁴Mɔla wani ii, n ba soli fini a bá po, a niba po yeni a naacenba po yeni i yianbiadi. N ba tieni yeni, ke yin bandi ke nilo bakuli ki ye ki tinga po ne nani Mini yeni.¹⁵N bi ba fidi yugdi n nuu ki pua yinba yeni i niba yeni i yianbiadi, ki buoni yi ki tinga po ne. ¹⁶Ama yaali ya po ke n ɲa yi yeni li miali, n bua ke yin bandi yaali n tie N Paaciamu, ki kpiagi n yeli ki tinga kuli po. ¹⁷A dá li kubi n buolu yeni ki mabinga, ki yie ke a kan cabi ba, ban gedi. ¹⁸Cengi mani! Saala, ya yognu ne, N ba taafaaciangu, yin ki kpeli ki la yaagu Ejipti diema cilma hali yeni mɔlane. ¹⁹Tuodi mani ki sɔni i tuonsɔnba ban taani yin pia ya yankuli yeni ya kpaandi ki wuoni ya kaanu n ɲani. Ya nilo yeni ya yanga n ye ku muagu yeni ti kpaandi nni, kaa pundi deni, ku taafaaciangu ba pua ba ban kpe.""²⁰Lanwani ii, Farawɔn naacenba yaaba n gbadi ki daani O Diedo ɲɔmaama nni, den den tuodi ki kagni ki kpeni yeni bi yonbi yeni bi yankuli ti diedi nni. ²¹Yaaba n den ki daani ke O Diedo ɲɔmaama tie mamɔnma den ɲa bi yonbi yeni bi yankuli ti kpaandi nni i. ²²O Dido den yedi Moyiisi, " Tandi a nuu tanpoli, ke ku taafaaciangu ń pua Ejipti diema kuli, ki naa bi niba, ti yandi, yeni ti kpaandi nni tiidi Ejipti diema nni kuli. ²³Moyiisi den tandi o nuu yeni o gbiamu tanpoli, ke O Diedo cedi ke i taatantandi yeni ku taafaaciangu, i taaɲigdi yeni a taatana jiidi ki tinga po. ²⁴Lanwani ii, ku taafaagu den ɲmadi yeni i taaɲigdi yeni a taatana, ke li bia boncianla, ban den ki kpeli ki la ya taafaaciangu Ejipti diema nni hali man tua diema. ²⁵I kaankuli Ejipti diema nni, ku taafaaciangu den pua a bona kuli ti kpaandi nni, bi niba, yeni ti yandi. Ku den pua ti tiidi, ki figdi i tiidi boncianla. ²⁶Lan ɲani Gociheni, Israyeli yaaba ń kua naankani baba i ke taaga den ki baá. ²⁷Farawɔn den sɔni ke bi yini Moyiisi yeni Haarɔn. O den yedi ba, "N biidi U Tienu nunga nni mɔlane. O Diedo tie yua n tiegi cain, mini yeni n niba n tie nibiadba. ²⁸Jaandi ki mia O Diedo kelima i taatantandi yeni a taatana yabdi ki kandi. N ba cedi yi yaadi ki ji da ye nekanba."²⁹Moyiisi den yedi o, "N ya sieda a kani , ki ɲani, n ba tandi n nui, ki jaandi O Diedo. I taatantandi ba sedi, taatana mo ji kan ya baa. Yeni i ke a ba bandi ke O Diedo n die ki tinga. ³⁰Ama N bani ke fini yeni a naacenba da ki fangi O Diedo, U Tienu."³¹Leni tiidi yeni kpanu bima tiidi den biidi boncianla, kelima leni tiidi den mali o, ke kpanu bima tiidi mo den puuni o. ³²Ama blee yeni o tiibuoli wani den ki biidi kelima tii be tonma. ³³Moyiisi ń sieda Farawɔn ki ɲani o diema nni, ke o tandi o nui, ki jaandi O Diedo; i taatantandi yeni a taatana ji den sedi, ke ki taaga yandi. ³⁴Farawɔn ń la ke ki t,,aaga i taatantandi yeni a taatana sedi, ke wani yeni o naacenba tieni go ti tuonbiadi, ki juagi bi pala. ³⁵Farawɔn pali den juagi ki kandi hali ke o den ki bua ke Israyeli yaaba gedi. Nani O Diedo ń den tuodi ki waani Moyiisi ke o baa tie maama yeni.

Chapter 10

¹O Diedo den yedi Moyiisi, " Gedi Farawɔn kani, kelima N den juagi o pali yeni o naacenba pali. N den tieni yeni ki bua waani n paacianma banciaanma bi siiga nni i. ²N go tieni lani ke yin fidi ki togdi i bila yeni yaabila Min tieni ya bona i, yeni min cagni Ejipti yaaba yeni ya biadma, min tieni bi siiga nni ya yaalidgu banciaanma, n paaciamu po. Yeni i ke i ba bandi ke Mini n tie O Diedo." ³Lanwani ii, Moyiisi yeni Haarɔn den gedi Farawɔn kani, ki maadi o, " O Diedo, Ebrewunba Tienu yedi ya maama ne: ' Hali yeni o laa yogu i, ke i ba baa yiedi ke i kan jiini i yula n nintuali? Cedi mani N buolu n gedi ki ban pugi nni. ⁴Ama, i ya yie ke N buolu kan gedi, yin fangi i yula, ke saala, n ba cedi ti naasuudi n yadi i diema tinfanma nni kuli. ⁵I ba ladi ki pubni mi tinfanma hali ke nilo kan fidi ki la tinga. I ba nmani ki biidi ku taafaaciangu n den biidi ki sieni ya bonpiaba. I go ba nmani ki biidi ya tiidi n ye i kuani nni kuli. ⁶I ba yadi ki kua ki gbie i diedi nni, i naacenba yeni Ejipti yaaba kuli diedi nni. Li baa tie i baanba yeni i yaajanba n ki kpeli ki la yaali, ya bonli ke bi dá ki kpeli ki la hali ban ye ki tinga po ne, hali yeni tin ye ya yogu ne." Moyiisi den siedi ki na Farawɔn, ki nani. ⁷Farawɔn naacenba den yedi o, " Hali o laa yogu i, ke a ba bandi ke ya nilo ne tie ti po yubonli i? Cedi Israyeli yaaba, ban gedi ki pugi bi Tienu. Hali yeni mola kuli, naa diidi ki sua ke Ejipti diema biidi ki caa aa?" ⁸Bi den yini Moyiisi yeni Haarɔn ke bi guani Farawɔn kani, ke o yedi ba, " Gedi mani ki ban pugi O Diedo, i Tienu. Ama bile n tie ya niba n ba gedi?" ⁹Moyiisi den yedi, " Ti ba gedi yeni ti nipaamba yeni ti nikpela, yeni ti bijaba yeni ti bisiaba. Ti ba gedi yeni ti yangbenga yeni ti yanbidi, kelima ti ba bobni jaancianma i O Diedo po." ¹⁰Farawɔn den yedi ba, n ya cedi ke yinba yeni i bila gedi, O Diedo n ya ye yeni yi. Diidi, i bobindi maabiigu i, i yula nni. ¹¹Mii tuo! Yinba bi jaba baba n gedi ki ban pugi O Diedo, kelima yin mia yaali n yeni." Bi den tudi ki nani Moyiisi yeni Haarɔn Farawɔn kani. ¹²Lanwani ii, O Diedo den yedi Moyiisi, " Tand i a nuu Ejipti diema po, ti naasuudi po, tin cua ki woli ki nmani ki biidi ya tiidi yeni ya bonpiaba n ye Ejipti tinfanma po, yeni ku taafaaciangu n den biidi ki sieni ya tiidi kuli." ¹³Moyiisi den tandi o nuu yeni o gbiamu Ejipti diema po, ke O Diedo cedi ke puoli faalu figi li daali yeni li niagu. Lan fandi, puoli faalu den cua yeni ti naasuudi. ¹⁴Ke ti naasuudi ladi ki gbieni, ki milbi i kaankuli Ejipti diema nni. Li naasuudi den yabi boncianla hali ban ki kpeli ki la li buolu, ke libakuli kan go tieni nani li bonbuolu yeni. ¹⁵Ti den ladi ki gbieni mi tinfanma kuli, hali ke li biigli tieni mi diema nni. Ti den nmani ki biidi a bonpiaba yeni i tiidi faadi yeni i luana kuli, ki biidi ku taafaaciangu n den biidi ki sieni ya tiidi yeni ya bonpiaba. Bonpiabli bii tibu den ki sieni Ejipti diema yeni mi kuani nni, ke tii nmani ki biidi. ¹⁶Lanwani ii, Farawɔn den soni tontoni, ke bi yini Moyiisi yeni Haarɔn, ke o maadi ba, " N biidi O Diedo U Tienu nintuali yeni yinba mo ya nintuali. ¹⁷Molane, yin ji mia sugli ki cabi nni n biidi, ki jaandi ki mia O Diedo I Tienu, ke wan piani li kuuma janjanma ki faabi nni." ¹⁸Ke Moyiisi siedi ki nani ki na Farawɔn, ki ban jaandi O Diedo. ¹⁹O Diedo den cedi ke nintuali faaciangu figi, ki wodi ti naasuudi ki ban luni li mogmonli nincianma nni; ba naasuuyengu den ki sieni Ejipti diema nni. ²⁰Ama, O Diedo den juagi Farawɔn pali, ke o yie, kaa cedi ke Israyeli yaaba gedi. ²¹O Diedo den yedi Moyiisi, " Tand i a nuu yeni a gbiamu tanpoli, li biigli n cua Ejipti diema nni, ya biigli n boni cinmm, hali ke nilo kan fidi ki sii. ²²Moyiisi den tandi o nuu yeni o gbiamu tanpoli, ke li bonbonbiigli baá Ejipti diema nni linmm, hali dana taa. ²³Obakuli den ki nua o lielo. Obakuli den ki nani o diegu nni hali dana taa. Ama, Israyeli yaaba den pia mi yenyenma ban den kua naankani. ²⁴Farawɔn den soni, ke bi yini Moyiisi, ke o yedi o, "Gedi mani ki ban pugi O Diedo. I ba fidi ki gedi yeni diedi nni yaaba kuli, ama, yin na a yanbila yeni a yangbenga wani nekanba. ²⁵Ama ke Moyiisi yedi, " A nan ba teni ti ti yandi a padjuukaana po, ti banfidi ki yidi salga, ki pugi O Diedo ti Tienu. ²⁶Ti ba gedi yeni ti yankuli mo i; ba yenyenga kan sieni. Ti ba taa lany yandi, ki yidi salga, ki pugi O Diedo. Kelima, ti dá ki bani tin ba lugdi ya yandi salga po, kase ti pundi likani. ²⁷Ama, O Diedo den juagi Farawɔn pali, ke o yie ke Israyeli yaaba kan gedi. ²⁸Farawɔn den maadi Moyiisi, " Siedi n kani! nan fangi a yuli bonyenli po, nan da go la n nunga, kelima a ya go la n nunga ya daali, a ba kpe." ²⁹Moyiisi den jiini, " Fini aba n yedi. N ji kan fandi ki go kadi yeni a nunga.

Chapter 11

¹O Diedo den yedi Moyiisi, "Falacianyendo go ye, ke n ba waani Farawɔn yeni Ejipti yaaba. Lani ya pendi, o ba cedi yaadi o diema nni. O ba beli ki yaani yi cain. ²Maadi bi jaba yeni bi puoba ke yuakuli n mia o lielo yeni o kuantalielo nanjilfa tiadi yeni wulatiadi." ³O Diedo ji den cedi ke Ejipti yaaba pali mani Israyeli yaaba po, ke bi bua bi maama. hali ke Moyiisi tua Ejipti yaaba po yeni Farawɔn naacenba po, nicɔlinka yua ke bi fangi, ki go selni boncianla. ⁴Moyiisi den yedi, "O Diedo yedi ya maama ne: 'Ku yɔgsiigu yognu, N ba jiidi ki kua, ki tɔgni Ejipti diema nni kuli. ⁵A bijakpela kuli ba kpe Ejipti diema nni, ki cili Farawɔn yua n kaa ti gbandi po bijakpelo, ki ban juodi o poyonbo yua n ye li nannandeli nni ki naani ya bijakpelo, ki taani yeni yandi bikpiala kuli. ⁶I kumoe baa ye boncianla Ejipti diema nni, ban kikipeli ki la ya yema, ki kan go fandi ki la ma. ⁷Ama bá sangbanlo ka gbegni Israyeli yua po, lan tie nilo bii yanga po, likan tieni. Yeni i ke i ba bandi O Diedo n tieni ya paadma Ejipti yaaba yeni Israyeli yaaba siiga nni.' ⁸Farawɔn, a naacenba ne kuli ba cua n kani, ki gbaani n nituali nni, ki pugi nni. Bi ba yedi, 'Gedi mani, yinba yeni i nɔɔkaaba kuli!' Lani ya pendi, N ba siedi ki gedi." O den siedi Farawɔn kani yeni pabiancianli i. ⁹O Diedo den yedi Moyiisi, "Farawɔn kan cengi a maama. Li buali ke min tieni yaaliggu banciaanma Ejipti diema nni i." ¹⁰Moyiisi yeni Haarɔn den tieni lanyaa yaalidgu banma kuli Farawɔn nituali. Ama, O Diedo den juagi Farawɔn pali hali ke Farawɔn den ki bua wan cedi Israyeli yaaba n ña o diema nni.

Chapter 12

¹O Diedo den maadi Moyiisi yeni Haaron Ejipti diema nni. O den yedi, ²"I ya po, ya nmaalo ne baa tie i po i nmaali kuli ya cilma, li baa tie i po li binli nmaacincinli i. ³Maadi Israyeli nitaamli, 'O nmaalo ne dana piiga daali, ban cuo pebiga bii nuabiga bi diegu po, diegu kuli n tienti la, pebiga o diegu yaaba kuli po. ⁴Diegu ya waagi yeni pebimunga, o diedaano yeni o kuantalielo ba fidi ki taani ki bogdi ya nandi n ba dagdi bi diegu nni yaaba kuli. Li buali ke ti nandi n ya yabi, ki dagdi yuakuli i, lanwani ii, ban taa ya nandi ke yuakuli ba nmani lan dagdi o. ⁵ki pabiga kan ya pia podi, binyenli pabiga. Li ba fidi ki ya tie pabiga bii guabiga. ⁶I baa kubi ga hali o nmaalo ne piiga n danaali. Israyeli nitaanli kuli ba padi ga li daali o yenjuogu. ⁷Ban ba nmani ki nandi ya diegu nni kuli, bi ba taa ki soma, ki faani li ganjali daasieda, yeni jaantalga. ⁸I ba nmani ki nandi lanyaa niagu, i ba puli ti nandi, ki nmani yeni ya kpanu n ki tienti dabinli yeni ti muatontondi. ⁹Yin da nmani nankaadi bi nanjaardi. Ama yin puli yeni ki yuli yeni ki taana yeni tugu nni yaali kuli. ¹⁰Hali yeni lan ba fandi, libakuli kan sieni. Yaali n sieni kuli, yin juu. ¹¹Yin ba nmani li nandi maama n ne: Yi nagni i ciamu u gbanagdu, ki pilli ti taacaadi, ku mubni i gbiami. I ba nmani ti tontoni. Li tie O Diedo pendma jaanma i. ¹²O Diedo den yedi ya maama ne: N ba kua ki tagni Ejipti diema nni kuli ku niagu ne, ki pua ki kpa bi niba bijakpelba yeni ti yandi bikpela Ejipti diema nni. N ba buu, ki cuo Ejipti buli kuli. Mini n tie O Diedo.

¹⁴Lanya daali ba tua i po ya daali ke i baa tundi ki tiani, ki kan sundi hali bada. Li daali li buali ke yin bobni jaancianma, ki kpiagi O Diedo yeli. Li ba tua i po bogdili, i buolu nni nifiima n tuu nifiima kuli, yin ya tiendi li bogdili lanyaa daali. ¹⁵Li buali ke yin nmani ya kpanu n ki tienti dabinli ki biini dana lele. Li daacincinli daali, yin nani li dabinli i diedi nni. Yua n nmani kpanu ke li tienti dabinli, ki cili li daacincinli daali, ki ban tuoni li daaleleli daali, li buali ke lan nani o Israyeli buolu siiga. ¹⁶Li daacincinli daali, li taancianli baa ye, ki gagdi ki tie Mini ya po, li daaleleli daali mo, li taancianli go ba tienti. Lanya dana, tuonli kan soni, li nan ya ki tie mi jiema tienma bi niba kuli po yaa ka. Mi jietienma baba n baa tie yin ba fidi ki soni ya tuonli. ¹⁷I baa tiani ki bobindi ya kpanu n ki tienti dabinli jaancianma kelima lanyaa daali i, ke n den bobni yi tabcagli cagli, ki nani yi Ejipti diema nni. Lanwani ii, i buolu baa tiani ki tie li bogdili nifiima n tuu nifiima. Li baa tie i po, yikodi bogdili i. ¹⁸I baa nmani ya kpanu n ki tienti dabinli, ki cili o nmaakpialo o piiga n daanaali yenjuogu, ki ban tuoni li nmaalo o piilie n daayenli daali yenjuogu. ¹⁹Li daaleleda siiga nni, dabinli n da ye ba waamu i diedi nni. Yua n nmani ya kpanu ke bi tienti dabinli, li buali ke yin nani o Israyeli yaaba nitaanli nni, wan tie caano yo oo, bii dogtielo yoo, lani n yeni. ²⁰I kan kuani i nibu nni ya jiedi n pia dabinli. Yin li kua naankani kuli, li buali ke yin nmani ya kpanu n ki tienti dabinli i. ²¹Moyiisi den yini Israyeli yaaba nikpelba, ki yedi ba, "Kuni mani ki ban lugdi ti yandi ki padi, ki bobni mi pendma jaanma i diedi nni yaaba kuli po. ²²Lanwani ii, yin padi Isopi tiiga benli, ki nua mi soma yaama ke i ga ku tadigu nni. Yin faani li ganjali daapandu yeni li daasiedlieda. Obakuli n da na o diegu nni hali yeni ku sirjaagu.

²³Kelima O Diedo ba tagni, ki ya pua Ejipti yaaba, O ya la mi somi li ganjali daapandu po yeni li daasiedlieda po, o ba pendi ki na i ganli, o kan cedi o biididaano n kua i diedi nni ki pua yi. ²⁴Yin ya kubi li bogdili. li baa tie yikodi bogdili i, yinba yeni puoli nuani po. ²⁵I ya kua O Diedo puni yi ya diema nni, nani wan den niani yi maama, yin ya kubi li bogdili ki pugi U Tienu hali yeni ya yognu kuli. ²⁶I bila ya buali yi, 'Li bogdili niima nni tie be i?' ²⁷Yin yedi ba, 'Li tie salga yidma O Diedi pendma po, kelima, O Diedo den pendi ki Israyeli yaaba diedi yeni laafia, Ejipti diema nni, wan den pua Ejipti yaaba ya yognu. O den faabi ti diedi nni yaaba kuli ke ti ciadi. ²⁸Israyeli yaaba den gedi ki tienti nani O Diedo n den bili Moyiisi yeni Haaron ya nomaama yeni. ²⁹Ku yagsiigu, O Diedo den woli Ejipti diema nni yaaba, ki pua ki kpa bi bijakpelba kuli, ki cili Farawon yua den kaa ti gbandi po bijakpelo, ki ban juodi yua n ye li kpaadidieli nni bijakpelo ki taani yeni ti yandi bikpiala kuli. ³⁰Farawon den findi ku niagu nni -wani, o naacenba yeni Ejipti yaaba kuli. I kumoe den yabdi boncianla Ejipti diema nni, kelima, ba dieyengu den ki ye Ejipti diema nni, ke kuuma ki ye li niinni. ³¹Farawon den yini Moyiisi yeni Haaron ki yedi ba, "Fii mani ki na ki na n niba, yinba yeni Israyeli yaaba kuli. Gedi mani ki ban pugi O Diedo, nani yin den yedi ke i bua tienti maama.

³²Taa mani i yangbenga yeni i yanbidi ki yaadi, nani yin den yedi maama yeni, yin go yadi mi yedjanma n po."

³³Ejipti yaaba den peli ki bua ban nani Israyeli yaaba tontoni bi diema nni, kelima, bi den tua, "Mi kuuma ba bolni tikuli. ³⁴Lanwani ii, Israyeli yaaba den fii ki taa bi kpanu yonbugdi, kaa tienti dabinli. Bi den bobni bi tiadi kuli ki loli bi nadiidi nni, ki bugi bi buapiadi po. ³⁵Israyeli yaaba ji den tienti nani Moyiisi n den yedi ba maama yeni. Bi den mia Ejipti yaaba nanjilfa tiadi yeni wula tiadi yeni ti tiayiekaadi. ³⁶O Diedo den cedi ke Ejipti yaaba pali mani Israyeli yaaba po. Lanwani ii, Ejipti yaaba den puuni ba ban miadi ba yaali kuli. Bi den fagi Ejipti yaaba yeni i.

³⁷Israyeli yaaba cenli nni, bi den fii Ramisesi dogu ki gedi Sukoti dogu. Bi den pundi jaba tuda kobiluoba (600.000), ki cuoni, ki pugni bi puoba yeni a bila. ³⁸Bi canba den ye, kaa tie Israyeli buolu yaaba, ki yegi yeni ba, I yankuli mo den ye, a yangbenga yeni ti yanbidi. ³⁹Bi den taa ban den kubi ya kpanu yonbugdi ki pua kpanu kaa tienti dabinli, kelima bi den beli ba ki nani ba Ejipti diema nni, bi den kan la yaanma ki tienti jiema. ⁴⁰Israyeli yaaba den kua

Ejipti diema nni ki tieni bina kobina n bina piitaa (430).⁴¹ Bina 430 juodma, li daajuodidaali mɔno i, ke O Diedo tɔbcaga den ñani Ejipti diema nni. ⁴²Li den tie ya ñiagu n ki pia guama kelima O Diedo ba ñani ba Ejipti diema nni. Li den tua ya ñiagu n gagdi ki tie jaancianma O Diedo po, binlikuli, ke Israyeli yaaba kuli ba taa, kun tua bogdili bi po hali nifiima n tuu nifiima.⁴³ O Diedo den yedi Moyiisi yeni Haarɔn, "Min bili ya ñɔbonli mi pendma jaanma po n ne: Caano kuli kan taani ki di yeni yi li jiema. ⁴⁴Ama, Israyeli yua yonbo, wan daa yua yeni o ligi, ba fidi ki taani ki di yeni yi, ama kase ke bi kuani o ku kɔnciagu. ⁴⁵Bi canba yeni ban ga ya tuonsonba lebli kan di lanyajiema. ⁴⁶I ba di li jiema dieyengu nni i. I kan taa nandi ki ñani niinpo, i go kan mudi kpabli mo. ⁴⁷Israyeli nitaanli kuli baa kubi, ki cɔlni Mi Pendma jaanma bogdili i. ⁴⁸Caano ya kua yeni yi, ki bua wan taani ki tieni yeni yi li bogdili, yin dá kuani o ku kɔnciagu o, wan fidi ki taani yeni yi li bogdili nni. O ba tua nani dogtielo yeni i. Ama, yua n ki kua kɔnciagu kan leni lanyajiema. ⁴⁹Li ñɔbonli tie yenma i o dogtielo po yeni ya caano n ye yeni yi kuli." ⁵⁰Lanwani ii, Israyeli yaaba den tieni nani O Diedo n den bili Moyiisi yeni Haarɔn li ñɔbonli maama yeni i. ⁵¹Li den tieni yeni i, ke li daali mɔno, O Diedo den ñani Israyeli yaaba ke bi cuoni nicagli cagli nani a tɔbgola yeni.

Chapter 13

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi o, ²"Gagdi npo bijakpelo n̄ tuu bijakpelo kuli, Israyeli yaaba siiga nni bi niba kani yeni ti yandi kani. A bikpiala kuli tie N yaaba i." ³Moyiisi den yedi li nitaanli, "Yin ya tianilanya daali, Y daali ke bi ñani yi Ejipti diema nni, ki faabi yi yeni ti yonbidieeli nni. O Diedo nuu paaciamu po i, ke o ñani yi li diema nni. Obakuli kan n̄mani ya kpanu ke bi tieni dabinli. ⁴I fii ñani lanyaa daali i Ejipti diema nni, Abiiba n̄maalo nni (ku tontongu yeni o naalando siiga) ⁵O Diedo n̄ gedi yeni yi Kanana, Hititi, Amoriti, Hifiti, yeni Jebusiti yaaba diema nni, wan den poli ki niani i yaajanba ke o ba teni yi ya diema, mi naanjanma yeni ti siadi n̄ puubi naankani- Lanwani ii, baa tiani ki tie li bogdili lanyaa n̄maalo nni. ⁶I ba tieni dana lele, ki n̄mani ya kpanu n ki tieni dabinli; li daaleleli daali, li baa tie jaancianma i O Diedo kpiagdi po. ⁷I baa n̄mani ya kpanu n ki pia dabinli lan daaleleda kuli; I siiga nni, obakuli kan n̄mani ya kpanu n pia dabinli. Ban da la yi yeni dabinli i diema nni kuli. ⁸Li daali, i ba maadi i bila, 'Li tie kelima O Diedo Paaciamu tuona po i, ke ti fidi ki ñani Ejipti diema inni.' v 9 Li baa tie tiadma i ke i muubi i nui nni, ki bili i yula nni. Li ji tie O Diedo ñobonli, yaali n baa ye i ñobu nni, kelima, O nuu paaciamu po, O ñani yi Ejipti diema nni. ¹⁰Lanwani ii, li buali ke yin kubi, ki colni li ñobonli yeni li bogdili yeni lan buali ya yogu binli n̄ tuu binli. ¹¹O Diedo n̄ caa yeni yi kanana diema nni nani wan den poli ki niani yi yeni i yaajanba ke o ba tieni yaali, O ya teni yi mi diema, ¹²I ba gagdi O po bijakpelo kuli yeni ti yandi bikpiala kuli. A bonjala kuli baa tie O Diedo yaa i. ¹³Li ya tie n̄n̄bikpiaga, yin taa bebiga ki daa ki faabi ga. I ya ki daa ki faabi ga, yin nan k̄n̄li ki tulu. Ama i bonjakpimu kuli, li buali ke yin daaki faabi mu i. ¹⁴I bila ye ti buali yi, 'Li niima nni tie be i?' yin ba jiini ba yaama n ne, 'O Diedo nuu paaciamu po i, ke o den ñani ti Ejipti diema nni, a yonbdela nni. ¹⁵Farawon n̄ den tieni nangbanma, ki yie ke o kan cedi tin gedi, O diedo den kpaa bonjakpiaga n̄ tuu bonjakpiaga kuli, ki taani yeni ti yandi bikpiala kuli, Ejipti diema nni. Lanyapo i ke li buali ke min taa yanga kuli bikpiaga, ki padi, ki yidi O Diedo po salga, ki go buali ke min daa ki faabi n bonjakpiaga. ¹⁶Li ba tua tiadma banma a nui nni yeni a yutunli po, kelima O Diedo den ñani ti yeni o nuu paaciamu i, Ejipti diema nni. ¹⁷Farawon n̄ cedi ke Israyeli buolu gedi, U Tienu den ki cedi ke bi t̄ogni Filisteninba diema sanu ka, ama li diema den ki fagi yeni ba. Ama U Tienu den yedi, "Li ki kua Israyeli yaaba ba fidi ki lebdi bi maalma, ki sani bu t̄obu ki guani ki lebdi Ejipti diema nni." ¹⁸Lanwani ii, U Tienu den cedi ke li nitaanli cuoni ki lini mi fanpienma nni yeni ku m̄gm̄ngu siigs nni. Israyeli yaaba den fii ki ña Ejipti diema nni, ki bobni ti jatiadi bu t̄obu po i. ¹⁹Moyiisi den cedi ke bi piidi Josefi kpaba ki caa yeni a, kelima Josefi den cedi ke Israyeli yaaba poli, ke o yedi ba, "Li ki pia tama ke U Tienu ba ḡondi yi ki faabi yi, I ya caa, yin piidi n kpaba ki gedi yeni a, yin caa naani. ²⁰Israyeli yaa den ñani Sukoti dogu nni, ki gedi Etama dogu, mi fanpienma juodma, ki caani bi jongu, ki kali. ²¹O Diedo den ye bi liiga u yienu, li n̄n̄li talwadi nni, ki ciandi ba, ki wangi ba u sanu ; ku ñiagu ke o ye u mu talwadi nni, ki yendi ba, ki wangi ba u sanu. Yeni i ke bi den cuoni yenu yeni ñiagu. ²²O Diedo den ye yeni ba yienu kuli yeni li n̄n̄li talwadi, ku ñiagu mo, yeni n mu ya talwadi.

Chapter 14

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²Yedi Israyeli yaaba ke ban gɔgdi ki caani bi jongu ki da ki pundi Pi Hahroti, lani n tie Migdoli yeni ku mɔgmɔngu siiga, Baali Sefɔn nintuali. I ba caani i jongu mi ñincianmɔnma kani kaa fagi yeni Pi Hahiroti b³Farawɔn ba maadi Israyeli yaaba maama, ki yedi, 'Bi yaadi Ejipti diema nni, ki ban waa ki jilni mi fanpienma nni, ki bodi.'⁴N ba juagi Farawɔn pali, wan cedi ban ɲɔdi ki naa ba. N ba baa li seli yeni ti kpiagdi kelima Farawɔn yeni o jakɔnda po. Ejipti yaaba ba bandi ke Mini n tie O Diedo." Lanwani ii, Israyeli yaaba den caani bi jongu nani ban den bili ba ya ñɔbonli yeni i. ⁵Ejipti badciamo ɲ gbadi ke Israyeli yaaba sani ki yaadi bi diema nni, ke Farawɔn yeni o naacenba guani ki tiadi bi po. Bi den yedi, "Be n cedi ke ti sɔni lanya tuongundili, ki cedi ke Israyeli yaaba sani ki fuodi yeni ti tuona?"⁶Farawɔn den bobni o tɔbturgu ki taa o jakɔnda. ⁷O den lugdi tɔbturdi kobiluoba, ki taa ya tɔbturdi n sieni Ejipti diema nni, yeni sejenba yudanba li turdi kuli po. ⁸O Diedo den juagi Farawɔn, Ejipti badciamo pali, ke o bado ɲɔdi ki ba naa Israyeli yaaba, ki woli ba. Israyeli yaaba den ñani ki fagdi, ki ye yeni li pamancianli. ⁹Ama, Ejipti yaaba yeni bi tɔbturdi, bi taami yeni bi tandanba, yeni bi jakɔnda den ɲɔdi ki ba naa ba, ki woli ba. Bi den cua ki ludi Israyeli yaaba, ke bi caani bi jongu ku mɔgmɔngu kani, kaa fagi yeni Pi Hahiroti, ki kuu yeni Baali Sifɔn.¹⁰Farawɔn ɲ nagi bi kani, I srayeli yaaba den la ba ke li cuo ba ti jawaandi. Ejipti yaaba den ɲua ki bua naaba, ke ti jawaanciandi cuo ba. Israyeli yaaba den buudi O Diedo po. ¹¹Bi den yedi Moyiisi, "Li tie ke kakula n den luo Ejiptidiema nni, ke a taa ki cua yeni ti hali mi fanpienma nni ke tin kpe? Be cedi ke a sɔni lanya tuonli, ki ñani ti Ejipti diema nni?" ¹²Ti den ki maadi a Ejipti diema nni yeni ka aa ? Ti den yedi a, 'Cedi ti, tin ya tuuni Ejipti yaaba po.' Li den baa tu tipo yeni tin ya tuuni Ejipti yaaba po, yeni tin ba kpe fanma mi fanpienma nni ne."¹³Moyiisi den yedi li nitaanli, "Da jie mani. Tieni mani suo ki diidi O Diedo ɲ ba woli ba maama, ki kɔni ti po dinne. Kelima, i ji kan fandi ki la Ejipti yaaba, yin nua yaaba dinne ne. ¹⁴O Diedo ba kɔni ki fie yi, yinba ɲ ya tie suo, ki nua."¹⁵O Diedo den yedi Moyiisi, "Moyiisi, Be ya po i ke i go bii ki lingi N todli? Yedi Israyeli yaaba, ban paani u sanu. ¹⁶Duoni a gbiamu, Tandi a nuu mi ñincianma po, ke man ki piani , ki bɔgdi ma kaani lie, Ke Israyeli yaaba ɲ puodi mi ñincianma ki tinkuonga po. ¹⁷Yin ya bani ke N ba juagi Ejipti yaaba pala, ban ɲɔdi ki woli yi. N ba baa ti kpiagdi kelima Farawɔn yeni o tɔbtieba, o tɔbturdi, o taami yeni o tanjagla po. ¹⁸Lanwani ii, Ejipti yaaba ba bandi ke Mini n tie O Diedo, N ya baa ti kpiagdi kelima Farawɔn, o tɔbturdi yeni o tanjagla po. ¹⁹U Tienu Maleki yua n den ye Israyeli yaaba liiga, den lebdi ki guani bi puoli po. Li ɲunli talwadi den ñani bi liiga, ki guani ki ye bi puoli po. ²⁰Ti talwadi ji den ye Ejipti yaaba tɔgoli yeni Israyeli yaaba tɔgoli siiga i. Ti den tie ya talwadi n biigi Ejipti yaaba po, ama ki puuni Israyeli yaaba mi yenyenma, lanwani ii, tgoyenli den ki nagni li togolieli, ñiamungu. ²¹Moyiisi den tiani o nuu mi ñincianma po. O Diedo den luodi puoli faaciangu, ke ku figi ki piani mi ñincianma, lanya ñiagu kuli, ki cedi ke mi ñincianma piani ki ɲa tinkuonga sanu. Yeni i, ke mi ñincianma den bɔgdi kaani lie. ²²Israyeli yaaba den tɔgni li mɔgli siiga yeni i tinkuoga po. Mi ñima den bili nani guonli yeni, bi ganu po yeni bi jienu po. ²³Ejipti yaaba den ɲɔdi ki ba woli ba. Bi den ɲɔdi ba mi ñima siiga nni - Bikuli, Farawɔn taami, o tɔbturdi yeni o tanjagla kuli. ²⁴Ama ku siɲaapanpangu yognu, O Diedo den jiini ti talwadi yeni u mu, Ejipti yaaba po. O den cedi ke li ɲmadli tieni Ejipti yaaba siiga. ²⁵Bi tɔbturdi taana den felgi, ke bi tandanba mo ya po, li cenli den paa boncianla. Ejipti yaaba den yedi, "Cedi mani tin sani ki ɲa Israyeli yaaba, kelima O Diedo kɔni bi po, ki bua guli ti."²⁶O Diedo den yedi Moyiisi, "Tandi a nuu li mɔgli po, mi ñima ɲ guani ki taani, ki yili ki miini Ejipti yaaba, bi tɔbturdi yeni bi tanjagla." ²⁷Lanwani ii, Moyiisi den tandi o nuu li mɔgli po, ke mi ñima guani ki taani ki bili mi kaanu ku siɲaagu nni. Ejipti yaaba ji den siani mi ñincianma nni, ke O Diedo cedi ke bi tɔgni siiga nni. ²⁸Mi ñima den guani ki taani, ki yili Farawɔn, tɔbturdi, o tanjagla yeni o totieba kuli, yaaba n den ɲɔdi Israyeli yaaba mi ñima nni. Bá niyendo den ki fidi ki ñani li ñima nni. ²⁹Ama Israyeli yaaba den cuoni tinkuonga po i, li mɔgli siiga nni. Mi ñima den bili guonli i, bi ganu po yeni bi jienu po. ³⁰Lanwani ii, lanyaa daali, O Diedo den faabi Israyeli yaaba, Ejipti yaaba nui nni, ke Israyeli buolu la Ejipti yaaba nikpiema mi ñincianma mɔgjaali po. ³¹Israyeli yaaba ɲ la ke O Diedo tieni o paaciamu, ki pua Ejipti yaaba maama, Israyeli buolu den kpiagi O Diedo, bi den dugi O po yeni o naaciemo, Moyiisi kuli po.

Chapter 15

¹Lanwani ii, Moyiisi yeni Israyeli nitaanli den yini ya yanbu ne O Diedo po. Ban den iini maama n ne, "N ba yini O Diedo po, kelima O kɔni, ki paadi, li seli yeni tikpiagdi nni; Ya taami yeni ya tanjagla ke o luni mi ñincianma nni. ²O Diedo tie N paalu yeni n yanbu, wani n tua n candaano. N Tienu n yeni i, N ba kpiagi O yeli, N yaajanba Tienu, N go ba dondi ki kpiagi O yeli. ³O Diedo ti Jakɔndo i; O Diedo n ti O Yeli. ⁴O luni Farawɔn tɔbturdi yeni O tɔtieba li mɔgli nni. Bi den luni ki biani Farawɔn Seje yudanmɔnma Ku mɔgmɔngu nni. ⁵A ñingola den yili ba Bi den mii mi ñima tiipo nani a tana yeni. ⁶O Diedo, A nuujienu yanbdi ye ti kpiagdi nni; O Diedo, Anuujienu pua ki biani bi tɔtieba. ⁷A kpiagciadi yabindi po, a pua ku guli yaaba n den fii ki nia yeni a. A sɔni a pabiencianli ke li juu ki buodi ba nani ti baadi yeni. ⁸A den piebi a fawaama ke mi ñima piani ki golni miba; Mi ñinpuubkaama den den sedi belbi nani guonli yeni. Mi ñincianma ñima den kpandi ñintanli li mɔgsielili nni. ⁹Bi tɔtieba den yedi, 'N ba ɲɔdi ki naa ba, n buama ba tii, N ba nandi ki fagi ba; N ba ñani n payiani bi kani i. N ba nɔdi n jugsiega. N nuu ba pua ki biani ba cain.' ¹⁰Ama A den piebi a faama, ke li mɔgli yili ba; Bi den mii mi ñincianma nni nani bonkpiaga yeni. ¹¹O Diedo, ɲma n ba fidi ki nandi yeni a i tieni kuli siiga? ɲma n tie nani fini yeni, Ti kpiagdi nni ɲandi, li seli nni kpiagdi, yua n tie yaalidgu banciaama? ¹²A yugdi a nuujienu i, ki tandi, ke ki tinga nali ba. ¹³A yikodi sanu nni, ke a ciandi ɲan faabi ya buolu. A paaciamu po, a ciandi ba ɲan lugdi ya kaanu n gagdi ki ɲani, Fini abá ɲ ye naani. ¹⁴I buoli ba gbadi li maama, bi ba digibi ti jawaanciandi po; Filisti niba bi jie ki tadi. ¹⁵Ti jawaandi ba kua Edomi yaaba; Mohabi sejenba ba ɲɔni bi banu ti jawaandi po. Yaaba n kua Kanana kuli gbanu ba kpe, bi jigi ɲ sedi. ¹⁶Ti jawaanciandi ba kua ba, bi gbanu ɲ ɲɔa. A nuu paaciamu po, li ba nii ba ban tua nani a tana yeni. O Diedo, hali yeni A buolu ɲ ba pendi, ki gedi, hali yeni ɲan faabi ya buolu ɲ ba pendi bi diema nni. ¹⁷A ba gedi yeni ba, ki kaani ba a faali juali po, Ya kaanu ke, Fini O Diedo ɲ ɲanbi ya kaanu, ki baa ye. T Diedo, Ya kaangagdiɲamu, ke a nui maa, ki ɲanbi. ¹⁸O Diedo ba diedi bonli kuli hali ya bina n ki pia gbenma. ¹⁹Kelima, Farawɔn taami bia mi limɔgli nni yeni o tɔbturdi yeni o tanjagla. O Diedo cedi ke li mɔgli ñima guani ki yili ba. Ama Israyeli yaaba wani, tɔgni li mɔgli siiga nni, ki puodi yeni i taakuomi. ²⁰Miriyama, ya pua n tie sawalpualo, ki tie Haarɔn ninsalo den taa ki gangaaga, ke bi puoba kuli mo taa mu gangaamu, ki taani o ke bi jeli. ²¹Miriyama den yiini bi po nanda: "Yiini mani ki dondi O Diedo, kelima o baa li seli yeni ti kpiagdi. O luni o taamo yeni o tanjalo li mɔgli nni." ²²Moyiisi den cedi ke Israyeli yaaba fii li mɔgmɔnli kani, ki cuo u sani Cihuri fanpienma nni. Bi den cuoni dana taa, kaa la ñinñukaama. ²³Bi den pundi Maara, ama bi den kan fidi ki ñu li ñima kelima mi den to i. Lani n den cedi ke bi yini li kaanu Mara. (lani n tie tie 'u tonu') ²⁴Lanwani ii, bi niba den fuu yeni Moyiisi ki tua, "Ti ji ba ñu be i?" ²⁵Moyiisi den yigni ki mia O Diedo, ke O Diedo waani o tiibenli. Moyiisi den luni li benli mi ñima nni, ke mi tua ñinɲanma. Lankani i ke O Diedo den ñani o ñɔbonli ki bili ba, lankani goga i, ke o den bigni ba. ²⁶O den yedi, "I ya cengi O Diedo, i Tienu maama, ki tie yaali n tiegi o nintuali, i ya luodi i tuba ki cengi o ñɔmaama, ki cɔlni o yikodi - N kan pua yi, min pua Ejipti yaaba yeni yeni ya yianbiadi, kelima, Mini n tie O Diedo yua n tebi yi." ²⁷Israyeli buolu den pundi Elima, naakani ke piiga n ñinbuna lie ye, ke kpakpaldi piilele see. Bi den caani bi jongu likani, ki kali ki kuli mi ñima.

Chapter 16

¹Israyeli buolu den fii Elima, ke bi nitaanli kuli pundi Sini fanpienma nni, yaama n ye Elima yeni Sinayi diema nni, li den tie o nmaalielo, o piiga n daamuuli, hali ban nani Ejipti diema nni. ²Israyeli nitaanli kuli den fabni, ki fuu yeni Moyiisi yeni Haarɔn, mi fanpienma nni. ³Israyeli yaaba den yedi ba, "O Diedo ya den cedi ke ti kpe Ejipti diema nni, tin den kaa ki kuu naani a nanboba, ki nmani kpanu ki guodi tikuli, li den baa tu. Kelima i nani ti, ki cua yeni ti mi fanpienma nni ki bua mi koma n kpa ti nitaanli kuli i." ⁴Lanwani ii, O Diedo den yedi Moyiisi, "N ba cedi kpani n na nalanli nni, ki baa nani ki taaga yeni i po. Li nitaanli baa na daali kuli, ki taadi yaali n dagdi bi daali jiema, yeni, n ba bigni ba, ki diidi bi ba tɔgni bii, bi kan tɔgni n yikodi sanu i. ⁵Yaali n ba tieni, tie ke li daaluobli daali, bi ba taa ya jiema n yabi ban yi taadi yaama taalma lie, ki kuni ki bobni ban kpeni yeni yaama kuli." ⁶Ke Moyiisi yeni Haarɔn yedi Israyeli nitaali kuli, "Ku yenjuogu, i ba bandi ke O Diedo n nani yi Ejipti diema nni. ⁷Ku sinjaagu, i ba la O Diedo kpiagdi, kelima o gbadi yin fabni ki fuu yeni o maama. Ti mo tie bile yo, ke i baa fabni ki fuu yeni ti?" ⁸Moyiisi go den yedi ba, "I ba bandi lani, ya yogu ke O Diedo ba puni yi ti nandi ku yenjuogu, yeni kpanu ki sinjaagu, yin nmani ki guo - Kelima o gbadi yin fabni ki fuu yeni o yaali ya po. Haarɔn yeni mini mo tie nma i? I fanfabni yeni i fuugu ki nua tinba ka, I fabni ku fuu yeni O Diedo i." ⁹Moyiisi den yedi Haarɔn, "Yedi Israyeli buolu nitaanli kuli, 'Nagni mani O Diedo nintuali, kelima o gbadi i fanfabni.'" ¹⁰Haarɔn n den maadi yeni Israyeli nitaanli kuli, bi den gbegi ki nua mi fanpienma po i, bi ti sua ke O Diedo kpiagdi dagdi ti talwadi nni. ¹¹Ke O Diedo maadi yeni Moyiisi, ki yedi o, ¹²"N gbadi Israyeli yaaba fanfabni. Maadi yeni ba, ki yedi ba, ' Ku yenjuogu, i ba nmani ti nandi, ku sinjaagu, i ba nmani kpanu ki guo. Yeni, i ba bandi ke Mini n tie O Diedo i Tieniu.'" ¹³Lanwani ii, ku yenjuogu po, a nɛnɛnpɔla den cua ki jiidi, ki gbie ku jongu. Ku sinjaagu nni mo, ke ku mangu baa ki lindi ku jongu. ¹⁴ku mangu n den kaadi, bi den la mi fanpienma tinfanma po ki bonyoma bili ki naani taatanyoma. ¹⁵Israyeli yaaba n la lani, ke bi buali bi lieba, "Ne mo tie be i?" Bi denki bani lan tie yaali. Moyiisi den yedi ba, "O Diedo n puni yi ya kpanu ke yin nmani n yeni. ¹⁶O Diedo n bili ya nɔɔnli n ne: Yuakuli ba wodi lan ba dagdi o maama wan di i, i dansanu nni, niyendo po kuli Omeri yenli (liira lie). yin ba wo maama n ne. Yin wodi yaali n ba dagdi i dansanu nni niba n di lan dagdi.'" ¹⁷Israyeli yaaba den tie yeni i. bine den yi wodi lan yabdi, tianba mo n wodi lan ya waa. ¹⁸Bi ya den bigni ban wodi yaali yeni Omeri bonbiginkaali, yaaba n den wodi ke li yabdi den ki di ki sengi liba, yaaba n den wodi ke li waagi mo, liba naa den pɔdi ba. Yuakuli den yi wodi o buama n dagdi maama i. ¹⁹Lanwani ii, Moyiisi den yedi ba. "Obakuli n da cedi jiema n sieni hali ku sinjaagu." ²⁰Ama bi nan den ki cengi Moyiisi. Bi tianba bi siiga nni den yi di lan sieni hali lan fandi, ama li kpanu den yi nmia i, ki bedi. Lanwani ii, Moyiisi pali den beni bi po. ²¹Bi den yi wo sinjaagu sinjaagu i. Yuakuli den yi wodi wan ba di yaali daali nni i. U yienu ya doni, lan bodi. ²²Li daaluobli daali, bi den wodi biini lie lie i, Omeri alie yuakuli. Li nitaali liiga yaaba den cua ki togdi Moyiisi. ²³O den yedi ba, "O Diedo n yedi yaali n ne: 'Saala baa tie mi fuoma daali i, Saba nma, O Diedo kpiagdi po. Pua mani yin ba pua ya kpanu, ki naani yin ba naani yaali. Yaali n sieni kuli, yin begni hali lan fandi.'" ²⁴Lanwani ii, bi den wuoni yaali n sieni hali ku sinjaagu, nani Moyiisi n waani ba maama. Li den ki nmia aa, li go den ki bedi mo. ²⁵Moyiisi den den yedi ba, "Di mani hanya jiema dinne, kelima dinne tie ya daali n gagdi ki tie Saba O Diedo kpiagdi po. Dinne, i kan la li ikuani nni." ²⁶I ba wodi li dana luoba, ama li daaleleli tie Fuoma daali (Saba), Saba daali Maani ki ye." ²⁷Bi niba den nani li daaleleli daali ki ba wodi Maani, ama bi den ki la libakuli. ²⁸Lanwani ii, O Diedo den yedi Moyiisi, "Hali yeni bedaali i ke i ba nɔɔdi N nɔɔnli, ki colni N yikodi?" ²⁹Cengi mani O Diedo n teni yi Saba. Lanwani ii, li daaluobli o yi teni yi dana lie kpanu i. Yuakuli i siiga nni n ya ye o kaanu. Obakuli kan nmiagi wan ye naani ki na ki gedi kaanu li daaleleli daali." ³⁰Lanwani ii, li nitaali den yi fuodi li daaleleli daali i. ³¹Israyeli buolu den yini hanya jiema "Maani." Li den tie bonbipienma i, ki tie nani ban pua ya laladi yeni ti siadi yeni. ³²Moyiisi den yedi, "O Diedo n bili ya nɔɔnli n ne: 'Taa mani Maani Omeri bonmunli, ki ya kubi i buolu nifiima po, i yaabila ba fii ki la min den dingi yi yeni ya jiema mi fanpienma nni, min den nani yi Ejipti diema nni ya yogu.' ³³Moyiisi den yedi Haarɔn, "Baa tiagu, ki wodi Maani Omeri munli ku niinni. nan bili O Diedo nintuali, yin ya kubi li i buolu nifiima n tuu nifiima po." ³⁴Nani O Diedo n den bili Moyiisi ya nɔɔnli yeni, Haarɔn den begni li tiagu ki kpiani u nɔɔnianu kpagu. ³⁵Israyeli buolu den dini Maani hali bina piina mi fanpienma nni, ki fidi ki pundi bi niba n ye ya diema nni. Bi den di lani i, hali, ki ban pundi Kanana diema banlu. ³⁶Molane, Omeri piiga n tie Efa yenli.

Chapter 17

¹Israyeli buolu kuli nitaanli den cuo li cenli, ki ñani Sini fanpienma nni, ki ñua O Diedo ñomaama. Bi den caani bi jongu Rifidimi, ama, ñinñukaama den ki ye ke bi niba ba ñu. ²Ke li nitaanli jalgi Moyiisi bi yebiadma po, ki tua, "Teni ti mi ñima tin ñu." Moyiisi den yedi ba, "Be ya po i, ke i kɔni yeni nni? Be ya po i, ke i bua bigni O Diedo?" ³U ñuñuunu den gbadi li nitaanli, ke bi fabni, ki fu yeni Moyiisi, ki tua, "Be ya po i, ke a ñani ti Ejipti diema nni? ñaa bua u ñuñuunu ñ kpa tinba yeni ti bila yeni ti yandi kuli ka aa?" ⁴Ke Moyiisi yigni ki mia O Diedo, "N ji ba tieni ledi i, yeni ya buolu ne? Li sieni waamu yeni ban lugdi nni a tana." ⁵O Diedo den yedi Moyiisi, "Ga li nitaanli liiga, ki lugdi Israyeli nikpelba ban yegi yeni a. Gedi yeni ñan den pua li mɔgli yeni ya gbiamu yeni. ⁶N ba guudi yi liiga, Orebi juali po, ku tangbaagu kani, a ba pua ku tangbaagu, mi ñima ñ pudi ku niinni, bi niba ñ nu." Moyiisi den tieni yeni i, Israyeli nikpelba nintuali. ⁷O den yini li kani Masa yeni Meriba (li kɔnli yeni li beginli), kelima Israyeli yaaba den tieni li kɔnli li kani, ki go bigni O Yudaano ki buali, "O Diedo ye ti siiga nni bii, waa ye i?" ⁸Amaleki yaaba tɔgoli den cua ki woli Israyeli yaaba bi tɔbu po, Refidimi kani. ⁹Moyiisi den yedi Josuwe, "Lugdi ya jaba n ba ña yeni a, ki gedi ki pua bu tɔbu yeni Amaleki yaaba. Saala n ba sedi li juali yuli po, ki ya muubi U Tienu gbiamu n nuu nni." ¹⁰Josuwe den gedi ki kɔni yeni Amaleki yaaba nani Moyiisi ñomaama ñ yedi maama, li sua ka Moyiisi, Haarɔn yeni Huuri gedi ki se li juali yuli po. ¹¹Moyiisi ya den duoni o nui poli po, Israyeli yaaba n den yi paadi; O ya jiini o nui, ki ba fuodi, Amaleki yaaba n den pia u paalu ¹²Moyiisi nui ñ den ti kpiagi o po ya yognu, ke Haarɔn yeni Huuri baa tanli, ki bili, ke o kali. Lanyognu, ke Haarɔn yeni Huuri sedi yendo o ganu, tiano mo, o jienu, ke bi tiebi o nui ki duoni. Lanwani ii, Moyiisi nui den tiegi poli po i, hali ke u yienu ban baá. ¹³Yeni i, ke Josuwe den kɔni ki paadi Amaleki yaaba yeni ki jugsiega. ¹⁴O Diedo den yedi Moyiisi, "Diani li tili nni, ki cogi li Josuwe ñ gbadi, kelima N ba buoni Amaleki yaaba maalima cain, ki tinga po." ¹⁵Moyiisi den maa salga binbindili, ki yini li, "O Diedo n tie tuudi maalma." ¹⁶O den yedi, "Kelima u nuu den yugdi ki poli, ki yie O Diedo, o balkalkaanu kani - Yeni ke O Diedo mo baa pua yeni Amaleki yaaba bu tɔbu, nifiima ñ tuu nifiima."

Chapter 18

¹Madian salga yidka, Jetro, Moyiisi cuado den gbadi U Tienu n tieni yaali kuli, Moyiisi po yeni O buolu Israyeli yaaba po. O den gbadi ke O Diedo nani Israyeli yaaba Ejipti diema nni. ²Moyiisi cuado Jetro den taa o bisalo Sefora, Moyiisi n den cedi ke o denpua, yua n guani ki kuni o baadiegu yeni, ³Yeni o pua bonjaliedmu; bonjayenga den yi Gercihomi, kelima, Moyiisi den yedi, "N den tie caano, ki wuo doglamu nni." ⁴Ki bonjaliega yeli den tie Eliyeseri, kelima, o den yedi, "N yaajanba Tienu n den tie n todka, ki faabi nni yeni Farawon jugsiega." ⁵Moyiisi cuado, Jetro den cua yeni Moyiisi bijaba yeni o denpua mi fanpienma nni, wan den caani bi jongu naani U Tienu juali po. ⁶O den yedi Moyiisi, "Mini, a cuado, Jetro n kpendi a kani yeni a denpua yeni a bonjaliedmu." ⁷Moyiisi den gedi ki tuogi o cuado, ki nuani ki fuondi o, ki wobi o. Ke bi buali ki bandi bikuli diedi laabaali, ki kua Moyiisi jongu nni. ⁸Moyiisi den maadi o cuado O Diedo n tieni Farawon yeni Ejipti yaaba yaali kuli, kelima Israyeli yaaba po. O den waani o ban la ya falaciamo yeni ya janjanma bi sancenli nni, yeni O Diedo n faabi ba maama. ⁹Jetro pali den mangi O Diedo n tieni ya nanma kuli Israyeli yaaba po, yeni wan faabi ba Ejipti yaaba nui nni. ¹⁰Jetro den yedi, "O Diedo n ga ti kpiagdi yeni wan faabi yi Ejipti yaaba nui nni yeni Farawon nui nni, ki go nani yi Ejipti yaaba n den wangi ba ya falaciamo nni. ¹¹Molane, n ji bandi ke O Diedo yabindi cie ya buli n sieni kuli, kelima Ejipti yaaba n den wangi bi japaaciandi, ki cagni Israyeli yaaba, U Tienu den faabi O buolu." ¹²Moyiisi cuado, Jetro den bobni li padjuukaali, ki go yidi ti kpiagdi salga, U Tienu po. Haarw, yeni Israyeli nikpelba den cua ki bogdi salga jiema U Tienu nituali yeni Moyiisi cuado. ¹³Lan den fiifandi, Moyiisi den kali ki jia ti buudi yeni li nitaanli. Bi niba den see ki lindi o, ki cili ku sinaagu, ki ban pundi hali ku yenjuogu. ¹⁴Moyiisi cuadbaa n la wan tieni li nitaanli yaali, ke o yedi, "A tiendi bi niba ne be n yeni i? Be n cedi ke a kaa a baba, ke bi niba kuli see ki cili sinaagu hali yeni ku yenjuogu?" ¹⁵Moyiisi den yedi o cuodo, Bi niba kpendi n kani, ki buali U Tienu buujiali. ¹⁶Bi ya pia maabila bi siiga, bi yi cua, min jia bi buudi, ki go waani ba U Tienu maabilkaama yeni o yikodi. ¹⁷Moyiisi cuado den yedi o, "nan tie yaali ki nani ba waamu. ¹⁸I cagni i yula boncianla, fini yeni a niba yaaba n ye yeni a. Ya tuonli ne kpiagi a po boncianla. A kanfidi ki soni lanyu tuonli fini a ba. ¹⁹Cengi nni, N ba teni a i cegli, U Tienu n ya ye yeni a, kelima fini n tie yua n kaa linitaanli kaanu U Tienu nituali, fini n caa yeni bi maabila U Tienu kani. ²⁰Li buali ke nan tundi ba, ban bandi O maabilkaama yeni o yikodi. A ba waani ba ban baa cuoni maama yeni ban baa tuuni ya tuona. ²¹Yaali n pugdi, li buali ke nan lugdi ya yanfodanba n ba fidi li nitaali siiga, ya jaba n fangi U Tienu, yaaba n maadi i moni, ki fangi bi yula yeni i jodi. A ba kaani ba ban ya tie bi niba liiga yaaba; yaaba n baa tie niba tudli, niba kobga, niba piimu, yeni niba piiga liiga yaaba. ²²Bani n baa jiagi ti buudi yeni bi niba n pia ya maabila kuli bi yema nni, ama bi ya la ya maama n paa, bi ba cua yeni ma a kani i. Li ya tie ya maabila n sieni kuli, bi ba fidi ki jia lanyu buudi. Yeni, li tuonli ba yuagi a po, ban todi a yin tugi li tugikpiagli. ²³A ya tieni yeni, ke U Tienu wangi a nan baa tuuni maama, a ba fidi bonli kuli, bi niba kuli mo ba pundi yeni laafia yeni li pamanli yin caa naani." ²⁴Lanwani ii, Moyiisi den cengi o cuadbaa maama, ki teni wan waani o yaali kuli. ²⁵Moyiisi den lugdi ya jaba n pia mi yanfuoma Israyeli yaaba siiga, ki tieni ba liiga yaaba, bine niba tudli liiga yua, bine niba kobga liiga yua, bine niba piimu bii niba piiga liiga yua. ²⁶Bi den jiagi ti buudi lan buali maama. Bi ya la ya maama n paa, bi yi gedi yeni ma Moyiisi kani, ama ya maabidi n sieni bi siiga nni, bi den jiagi li buudi bani biba i. ²⁷Moyiisi den cabi o cuadbaa, Jetro, ke o guani ki kuni o diema nni.

Chapter 19

¹Ban den ñani Ejipti diema nni, o ñmaataalo daali, li daacincinli daali, bi den pundi Sinayi fanpienma nni.²Ban ñani Rifidimi, ki kua Sinayi fanpienma nni, bi den caani bi jongu mi fanpienma nni li juali kani.³Moyiisi den doni U Tienu kani. O Diedo den yini o li juali nni, ki yedi o "ñan maadi Jakɔbu buolu yaaba, Israyeli yaaba: ⁴I la min soni Ejipti diema nni yaaba maama, I la min taa yi N fiabi po maama, ki cua yeni yi N kani. ⁵Mɔlane, i ya cibni ki cengi N maama, ki kubi, ki go cɔlni N maabilkaama, i baa tie N Buolu i buoli kuli siiga, kelima ki tinga kuli, Mini n die. ⁶I ba tua salga yidkaaba diema yeni ya nitaanli n gagdi ki ñani N po. ñan ba maadi Israyeli yaaba ya maama n yeni."⁷Moyiisi den taani Israyeli nikpelba. O den togdi, ki waani ba O Diedo ñ bili o ya ñɔmaama bi po. ⁸Li nitaanli kuli den taani, ki jiini, ki yedi, "Ti ba tieni O Diedo ñ yedi ke tin tieni yaali kuli." Lanwani ii, Moyiisi en doni ki togdi O Diedo li nitaanli ñ yedi yaali. ⁹O Diedo den yedi Moyiisi, "N ba cua i kani ya ñunli n kpiagi nni, yeni bi niba baa gbia ke n maadi yeni a, bi go baa dugi a po hali ya yognu kuli." Moyiisi den waani O Diedo li nitaanli maama. ¹⁰O Diedo den yedi Moyiisi, "gedi li nitaanli kani, ki bobni ba mini ya po dinne yeni saala, ñancedi ban ñuudi bi tiadi. ¹¹Yin bobni ki ya guu li daataali daali, kelima, li daataali daali, O Diedo ba ña Sinayi juali po ki jiidi."¹²ñan bili u bianu, ki lindi li juali, ki maadi bi niba, 'Fangi mani i yula ki da gedi li juali po, ki go da sii li kunga mo. Yua n sii li juali, bi ba jia o ti buudi, ki kpa o.' ¹³Obakuli ya nuu kan sii ya nilo n sii li juali. Bi ba lugdi o a tana bii ban yegi o i piemi bii a kpaana ki kpa o. Lan tie nilo yo oo, yangi yo oo, li buali ke ban kpa o i. Bi ya gbadi ke li naatunli piebi, ban do ki sedi ki juakunga."¹⁴Moyiisi den ñani li juali kani, ki guani li nitaanli kani. O den gandi yaaba n ba ñuudi bi tiadi O Dido po. ¹⁵O den yedi li nitaanli "Yin bobni i yula li daataali daali po; obakuli ñ da nagni o denpua."¹⁶Li daataali daali, ku sɔjaagu nni, i taatantandi, i taañigdi ya ñunli n kpiagi ti talwadi nni den tieni li juali yuli po, ke bi gbadi ke li naatunli piebi ki waagi. Ti jawaanciandi den cuo bi niba, ke bi digbi ku jongu nni. ¹⁷Moyiisi den cedi ke bi niba ñani ku jongu nni, ki ba tuogi U Tienu ¹⁸Sinayi juali kuli den gbie yeni muñiigu i, kelima O Diedo den ñani li po ki ji yeni mu yeni muñiigu i. I muñii den do nani fantanbuogu nni yii yeni, ke li juali kuli digbi boncianla."¹⁹Li naatunli ñ den piebi, ki do ki pugdi, Moyiisi den maadi, ke U Tienu yaadi ki jiini o²⁰O Diedo den jiidi Sinayi juali yuli po, O den sedi li juali yuli po, ki yini Moyiisi. Moyiisi den doni. ²¹O Diedo den yedi Moyiisi, "Jiidi ki tuodi ki waani li nitaanli, ke ban da nuuli ke ban la nni, lanyaka bi niba bonciala ba kpe. ²²Salga yidkaaba yaaba mo n doni N kani ñ piadi ki sedi. ñan bobni ba N cuama po, Min da ti pua ba."²³Moyiisi den yedi O Diedo, "Li nitaanli kan fidi ki do li juali po, kelima a den bili ti li kuali ki yedi 'Bili u bianu, ki lindi li juali, ki paadi yeni O Diedo kani.'" ²⁴O Diedo den yedi o "Gedi, jiidi ki ban yegi yeni Haarɔn na, ama ñan da cedi salga yidkaaba yeni bi niba ñ kua i siiga, ki kandi u bianu ki cua N kani, lanyaka N ba pua ba. ²⁵Lanwani ii, Moyiisi den jiidi ki ban ñanbi ki maadi, ki waani bi niba.

Chapter 20

¹O Diedo n den maadi ya maama n ne: ²Mini n tie O Diedo, I Tienu, yua n nani yi Ejipti diema nni, ki nni yi a yonbdela nni. ³I kan pugi bultiani N nintuali. ⁴I kan tagi bonnannanli, bii yaali n naani yeni tanpoli bonli, bii ki tinga po bonli, bii mi nima nni bonli. ⁵I kan gbaani ki pugi li bonnannana, kelima, Mini O Diedo, i Tienu tie ya Tienu n pia li ponponli. N ba tuu i yaajanba biidi panli, ki dadi bi yaabila tuba hali ki tuu nifiima taa bii nifiima na yaaba n nani nni po. ⁶Ama N wangi pali nni buama, ki go gbia yaaba n bua nni, ki go colni N yikodi po mi nifiima hali nifiima tudli. ⁷I kan taa O Diedo, i Tienu yeli fanfanma, kelima N kan taa ki cabi yua n taa N yeli fanma po. ⁸Yin ya tiani Saba daali po, ki gagdi li daali ki bili N po. ⁹I ba fidi ki soni i tuona kuli dana luoba. ¹⁰Ama li daaleleli tie Saba i, O Diedo, i Tienu po. Lanya daali, i kan soni tuonli bakuli, yinba, i bijaba, i bonpola, i jatuada, i potuada, i yandi, bii ya caano n can i deni. ¹¹Kelima O Diedo taa dana luoba i, ki tagi tanpoli yeni ki tinga, li mogli yeni yaali n ye li niinni kuli, ki kali li daaleleli ki fuodi. Lanyapo i, ke O Diedo gagdi Saba daali, ki nambi li, ki yadi mi yedinanma li po. ¹²Colni a naa yeni a baa, lani n tie a miali n fagdi O Diedo a Tienu n puni yi ya tinga po ne. ¹³A kan kpa nilo. ¹⁴A kan conbi. ¹⁵A kan su nilo bonli. ¹⁶A kan pua tofaama a lielo po. ¹⁷A kan ya nani a lielo o diegu po, o denpua po, o potuadli bii o jatuadli po, o nua po, bii o nunbo po, lanyaka wan li yeni yaali kuli po. ¹⁸Li nitaanli kuli den la i taafigdi yeni i taatantandi, ki gbadi li naatunli piebma, ki la li juali muniigu. Bi niba n la lani, ke bidigbi, ki sudi kisedi fagma. ¹⁹Bi den yedi Moyiisi, "Maadi yeni ti, ti ba gbadi a maama; ama, nan da cedi U Tienu n ya maadi yeni ti, lanyaka ti ba kpe i." ²⁰Moyiisi den maadi li nitaanli, "Yin da jie, kelima U Tienu cua ki bua bigni yi, ki cedi o kpiagdi n kua i niinni, yin ji da tieni tuonbiadi." ²¹Lanwani ii, li nitaanli den se hali fagma, ke Moyiisi nagni li biigcianli nni, U Tienu n den ye naankani. ²²O Diedo den yedi Moyiisi, "nan ba maadi Israyeli yaaba ya maama n ne: 'Yinba iba la ke N nani hali tanpojoma nni, ki maadi yeni yi.' ²³I ji kan ya tagi nanjilfa buli yeni wula buli, ki pugi yi n nintuali. ²⁴I ba maa ti tandi salga yidma binbindli N po, ki ya padi i pee, i nee, a padjuukaana po yeni i jaandi pada po. Min cedi ke i tiadi N yeli naankani kuli, ki ba kpiagi nni, N ba cua i kani ki yadi mi yedinanma i po. ²⁵I ya maa N binbindli yeni tana, yin da kpiedi li tana, kelima, i ya tuuni li tana po yeni i tiagu, i fanbi li tana n yeni. ²⁶Li ki buali ke yin do nmaada ka ki pundi N binbindli kani, ki da ti wangi i mubima mi doma yognu."

Chapter 21

¹Molane, njan ba bili ba ya yikodi n ne:²A ya daa yonbo, ke o tie Ebrewu buolu yua, o ba sɔni a po bina luoba, ama li binleleli, a ba cabi o, wan ña a kani, ki diedi o yuli, kaa pani libakuli.

⁴O yonbdaano ya puni o pua, ke o mali bonjala yeni bonpola, o pua yeni a bila tie o yonbdaano yaaba i, o ba yaadi wani o baba i.⁵Ama, o yonbo ya kadi ki maadi, "N bua n yonbdaano, n denpua yeni n bila; n ki bua ke n ñani n baba ki yendi n yuli,"⁶Lanwani ii, o yonbdaano kua yeni o U tienu kani. O ba tabni o bu bulñɔbu bii ku bulñɔdaagu, ki pudi o tubli yeni li penkpaali. Lanwani ii, lany yonbo baa tuuni o onbdaano po i, hali o miali bianu.⁷Nilo ya kuadi o bisalo nani potuado yeni, o kan ña ki baa o yuli nani jatuado yeni.⁸O yonbdaano yaa bua o wan tua o pocelo, lanwani ii, o ba kuadi o wan den daa o naani. Li ki cabi ke wan kuadi o nilamo po. Waa pia li yiko kelima wani n yie o pua.⁹O yonbdaano ya puni o o bijua, ke o kuani o, o baa kubi o nani o bisalo yeni i.¹⁰O ya taa potiano, o kan wadi jiema, o tialakaadi yeni o puodi yikodi.¹¹Li ya tie o ya cedi ke lani bona taa ne pɔdi o, lanwani ii, o ba fidi kisiedi ki yendi o yuli kaa pani libakuli.¹²Yua n pua ki kpa nilo, li buali ke ban kpa o i.¹³Li nilo ya ki tia ka ki tieni la, ama ke li tie jalma i, lanwani ii, N ba waani wan ba sani ki gedi naani ki wuoni.¹⁴Nilo ya gedi ki woli o lielo, ki jagi ki kpa o, li buali ke yin cuo o, bá o ya ye U Tienu binbindli kani, li buali ke wan kpe i.¹⁵Yua pua o naá lanyaaaka o báa, li dagdi ke ban kpa o.¹⁶Yua n bibi nilo, ki cuo o, ki kuadi, bii bi ya la li nilo o nui nni, lanya nisuuro dagdi yeni mi kuuma.¹⁷Yua n soli o báa bii o naá, li buali ke ban gbindi o miali.¹⁸Niba ya kɔni, ke yendo lugdi o lielo tanli bii ki pua o nuukukuli, ke waa kpe, ama ke li nan duoli o;¹⁹O ya paagi ki ba fidi ki cuoni yeni lanbanli (gbiamu), ya nilo n pua o yeni ba pa wan biani ya yaanma i. Wani n go ba pa ki tebi o. Ama, lany nilo ki tie nikpalo ka.²⁰Nilo ya pua o jatuado bii o potuado yeni gbiamu, ke o kpe, ke li tie ti puadi po, li buali ke ban jia lany nilo ti buudi.²¹Ama o tuado ya ki kpe, ki tieni dayenli bii dana lie, bi kan jia o yonbdaano ti buudi, kelima o da biani li tuado tuonli n yeni.²²Niba ya kɔni, ki pua ki duoli tupunbo, ke o puoli ñani, ama ke laa duoli wani o pua, li buali ke lan bili i tagli daano li panli, wan pa nani o pua calo ñ bili maama.²³Ama li ya tie ke li duoli o boncianla, li buali ke miali ñ tuu miali panli i,²⁴nunbu ñ tuu nunbu panli, ñinli ñ tuu ñinli panli, nuu ñ tuu nuu panli, taali ñ tuu taali panli,²⁵naamaanu ñ tuu naamaanu panli, yiagu ñ tuu yiagu panli, fadma ñ tuu fadma panli.²⁶Nilo ya pua ki fiadi o jatuado bii o potuado nunbu, li buali ke wan cabi o wan siedi ki yendi o yuli i, kelima wan fiadi o nunbu yeni ya po.²⁷O ya pua ki fendi o jatuado bii o potuado ñinli, o ba cabi li tuado ñ siedi ki yendi o yuli kelima o ñinli fendma po.²⁸Nua ya tuoni nilo, ke o kpe, li buali ke lan lugdi li nua a tana ki kpa o, nilo go kan nmani o nandi; ama, o naadaano ki pia tagliba kuli.²⁹Ama li nua ya den tie naabiado i, ke bi tundi ki wangi o daano, ke waa fiini li maama nni, ke li nua tuoni ki kpa nilo, li buali ke ban lugdi ki kpa o nua, ki biani o daano mo ya miali.³⁰Li ya buali ke wan pa i ki ga o miali, o ba pa lan buali maama i.³¹Nua ya tuoni nilo bijua bii o bisalo, o naadaano ba cɔlni ki tieni ti buudi ñ jia ki bili o maama i.³²O nua ya tuoni jatuado bii potuado, o naadaano ba pa dibala piitaa (30), ki go lugdi ki kpa o nua.³³Nilo ya ghiidi caali, ki ña caayaangu, ke nua bii njanbo baa lieni nni,³⁴li caali daano ba pa o naadaano ñ biani yaali i. O ba pa o yandaano ki yanga ligi, ki yendi ki yankpienga.³⁵Nua ya tuoni o naalielo, ki kpa o, bi ba kuadi ya nua n tuoni, ki bɔgdi i ligi, ki go kuadi o naakpiemo mo, ki bɔgdi o ligi.³⁶Ama, bi ya den tuodi ki bani ke li nua tie naabiado, ki waani o daano, ke waa cengi, o ba pa nua i, ki tuu nua panli, ki ji yendi o naakpiemo.

Chapter 22

¹Nilo ya suni nua bii pia, ki kpaá bii ki kuadi, o ba pa nua kuli po nee mu, ki pa pia kuli po pee na. ²Bi ya pibdi suudo, bu subu yognu, ki pua o, ke o kpe, bi kan jalgi obakuli lanyá kuuma po. ³Ama, li ya sua ke u yienú pudi i ke o kua bu subu, yua n kpa o yení baa pia i tagli. Li buali ke o suudo ñ pa bu subu panli i. O yaa pia libakuli, bi ba kuadi o o subu po. ⁴Bi ya la wan suni ya yanga ke ki da pia miali, kan tie nua yo oo, ñunbo yo oo bii pia yo oo, o ba pa yandi lie i. ⁵Nilo ya ña ke o yandi kua ki mua tiano kpaangu bii o daamõngu tiidi luana, li buali ke wan pa li panli yení o kuanu nni yení o daamõngu tiidi luanñana i. ⁶Nilo ya cuoni mu, ke u sia nitiano kpaangu bii o kuanu, ki buodi, yua n cuoni u mu yení ba pa lan buali maama i. ⁷Nilo ya piani o kuantalielo ligi bii piama bá, ke wan wuoni o po, bi ya suni li ligi bii li piama, ke bi fidi ki cuo li suudo, o ba pa wan suni yaali taalma lie i. ⁸Ama, bi ya ki cuo o suudo, li buali ke o diedaano ba gedi ti buudi yudanba kani, ban diidi o yaa tuuni o nuu o kuantalielo piama nni. ⁹Bi ya gagi yaali ya po kuli, lan tie nua yo oo, ñunbo yo oo, pia yo oo, tialakaadi, bii lan li tie yaali n bia kuli, ke nilo ba fidi ki yedi, "Li tie n ya bonli i," li buali ke bani bilie kuli ñ pundi ti buudi yudanba kani i. Ti buudi ya cuo yua, o ba pa o lielo yaali n bia taalma lie i. ¹⁰Nilo ya piani o lielo ñunbo, nua, pia, bii yanga bakuli, li yanga ya kpe, bii bi duoli ga lanyáa ke ki bia, ke obakuli ki la ga, ¹¹Bani bilie kuli ba gedi ki poli O Diedo yeli po, ke obakuli ki tuuni o nuu ki yanga yení po. O yandaano ba tuo li poli, ki panli ki ye o lielo po. ¹²Ama bi ya suni li yanga o kani i, o ba pa o yandaano ki po. ¹³Li ya tie ke yanbiadga n cuo lanyá yanga, o taa yaali n sieni ki waani o yandaano, lanwani ii, o kan pa libakuli yanbiadga ñ ñmani ya yanga po. ¹⁴Nilo ya ledi o kuataliello yanga, ke bi duoli ga, bii ke ki kpe, ke o yandaano ki bani li po, li buali ke yua n ledi yení ñ pa i. ¹⁵Ama o yandaano ya bi bani li po, yua n ledi ki yanga kan pa li yanga po, o ba pa mi ledima ligi baba i. ¹⁶Nilo ya bondi powandiali, ki dua o, li buali ke wan pa li cuadli nani lan buali maama i, ki kuani o i. ¹⁷O báa ya yie ke o kan puni o u sanu wan kuani o, li buali ke wan pa ti wandiadi biidma pani i. ¹⁸Yin da ña suamo yení miali. ¹⁹Yua taani yení yanga kuli, dagdi yení mi kuum. ²⁰Yua n padi ki mia bulo bakuli, ke laa tie O Diedo, yin biani o fanma. ²¹Yin da janbi bii ki fali caano, kelima i mo den tie canba i Ejipti diema nni. ²²Yin da cagni bi ki wangi pakuali bii kpiebiga fala. ²³I ya cagni ba, ke bi buudi ki mia nni, N ba gbadi bi maama ke laa pia tama. ²⁴N mutuoli ba do, min kpa yi yení ki jugsiega; i puoba ba tua pakuana, i bila ñ tua kpiebmu. ²⁵A ya ledi N buolu nni yua, ke o tie luodo, li ki buali ke ñan ya tie nani ligkpendo yení, bii ki bili o ya maadi n yabi. ²⁶A ya ga a kuantaliello gbagdigu, ki bua tuu li panli, li buali ke ñan ñmiani o ke u yienú da ki baá, ²⁷Kelima lanyá gbagdili baba i, ke o pia, ki ñagindi o gbanu, bontoli ji ki ye, a yedi ke wan tieni ledi i? O ya buudi ki mia nni, N ba gbadi o maama, kelima N tie niñinpadi daano i. ²⁸Ñan da soli Mini U Tienu, ki da fanbi a buolu yikodi. ²⁹A kan muni nni a kpaangu bii a daamõngu tiidi paabu. A ba puni nni a bonjala siiga, ki bonjakpiaga. ³⁰A go ba tieni yení i, li ya tie i nee bii i pee. ki yanbiga baa ye yení ki naá dana lele, li daaniili daali, ñan taa ga ki puni nni. ³¹I baa tie ya buolu n gagdi Mini ya po. Lanwani ii, i kan ñmani yanbiadga ñ cuo ya yanga ku muagu nni bii u kuanu nni, ki totodi ya nandi. Li buali ke yin teni lanyá nandi i sangbanli i.

Chapter 23

¹ŋa da tabi obakuli totabgu. Da taani nibiadao ki tieni tofaama kasiedi. ²A kan ŋɔdi niwulgu yin tieni tuonbiadi, ŋan go da ŋɔdi niwulgu ti buudi yognu, ki tieni yaali n ki tiegi. ³Yin da jia tonanbuudi obakuli po, bá o ya tie luodo. ⁴A ya kadi yeni a yibali nua, bii o ŋunbo, ke o bua bia, ŋan gɔgdi o, ki ŋmiani o yandaano. ⁵A ya la yua n nani a ŋunbo yeni o tugli, ke o baá, da ñoli o ke a nandi o daano; ŋan todi ki fiini o. ⁶ŋan da tieni janbi ti buudi yognu, ki fie o luodo mɔni. ⁷Da taani niba yin tieni tofaama kasiedi, ki tabi nilo totabgu, ŋan da kpa yua n ki pia tagli, bii o niteginka, kelima N kan di sugli o nibiadao po. ⁸ŋan da tuo ki ga suuli, kelima, li suuli juandi bi nundanba, ki go fanbidi bi niteginkaaba maama. ⁹Da cagni, ki wangi caano fala, kelima i bani o caano yema, kelima i den tie canba i Ejipti diema nni. ¹⁰I ba buli i kuanu nni a bonbuola, ki taa ku kpaangu bina luoba. ¹¹Ama li binleleli, li buali ke yin ŋa mi tinfanma, ki da buli, yeni, man fuodi; a luoda yaaba n ye i siiga nni ba liegi a bonliala bi jiema po. I go ba tieni yeni i, i daamɔngu tiidi yeni i Olifie tiidi kuli po mo. ¹²Aɲada nni, i ba sɔni dana luoba, li daaleleli, yin fuodi. yin ya tie yeni, i nee yeni i ŋunbi mo n la mi fuoma li daali, li go tie yeni i jatwadba, i potuadba yeni i bila yeni i canba po mo, ban fuodi, ki guani ki baa u paalu. ¹³Yin fangi i yula yeni min maadi yi yaali kuli. Yin da tiadi bulitiani yela po, ban da gbadi ke i taa i yela mo i ñɔbu nni. ¹⁴I ba cuo li cenli, ki ban bobni u badu, ki pugi nni, taalma taa, binli kuli. ¹⁵Yin ŋanbi ki cɔlni ya kpanu n ki tieni dabinli bogdili bonŋanla. Nani min bili yi li ñɔbonli maama yeni, i ba ŋmani ya kpanu n ki pia dabinli dana lele. Lan yognu, i ba cua N nintuali Abiba ŋmaalo nni, ban lugdi yua li bogdili po. Li tie yin den ñani Ejipti diema nni ya ŋmaalo i. Ama li ki buali ke yin cua N nintuali yeni nuukuomu. ¹⁶Yin ya cɔlni ku kpaangu (u jietaadu) bogdili mo, yin buli i kuani nni ya bonbuola bonluonkpiala. Yin go ya tiani Ku kpaangu jaanma, ya yognu ke i tieni u jietaagu i kuani nni kuli, li binli juodma. ¹⁷I buolu jaba kuli ba taani taalma taa O Diedo nintuali binli kuli. ¹⁸I kan yidi n po salga yeni sɔma yeni ya kpanu n tieni dabinli, Yin padi N po ya yanga kpama kan bili ñiagu hali yeni ku siɲaagu. ¹⁹I ba lugdi i kuani nni bonluonkpiala n ŋani, ki cua yeni a N dieli nni, Mini O Diedo, i Tienu dieli nni. Yin da ŋaani yanbiga nandi ki naá biima nni. ²⁰N ba sɔni Maleki, wan ya ye i liiga, ki guu yi u sanu nni, wani n ba ciani yi hali mi bobni ya kaanu i po. ²¹Yin fangi i yula ki ya cengi o, ki go cɔlni o. Yin da kpaani o kɔnli, kelima o kan di sugli i tudma po. N cabi wani i, N paalu yeni N dudugdi kuli. ²²I ya tuo ki cɔlni o ñɔmaama, ki tieni Min waani yi yaali kuli, lanwani ii, n ba tu i yibalinba ya yibalo, ki tua i kɔngintieba ya kɔngintua. ²³N Maleki ba ga i liiga, ki ciani yi Amoriti yaaba, Hititi yaaba, Perisiti yaaba, Kanana yaaba, ifiti yaaba yeni Jibusiti yaaba diema nni. N ba bolni bikuli. ²⁴I kan gbaani ki pugi bi buli, ki gbaani bi nintuali, bii ki ya togdi bi tuada (ban tie maama). Ama, i ba pua ki mumudi bi buli nannana yeni bi butana i, yom yom yom. ²⁵I ba gbaandi ki pugi O Diedo, i Tienu, yeni, o ba yadi mi yedinanma i kpanu yeni i ñima po. N ba ñani u yianu i siiga nni. ²⁶I buolu nni, pua kan ya ye, ki tie ŋɔlga bii ki punbi o tugu n biidi. N ba puni yi ti madi yeni li manfagli. ²⁷N ba cedi ti jawaandi n kua yin ba gedi yaaba ya diema nni. N ba kpa yin ba tuogi yaaba kuli. N ba cedi ti jawaanciadi n kua yin ba tuogi yaaba, ban lebdi ki sani. ²⁸N ba sɔni i sii, ban ga i liiga ki deli ki yaani Hifiti yaaba, Kanana yaaba, Hititi yaaba, ke i da ki pundi. ²⁹N kan deli ki ñani yaaba n ye i liiga binyenli nni ka, lanyaaaka mi diema ba kpadi fanpienma, ti muayandi n kua ki yabdi i po. ³⁰Ama, N baa ñangi ba waamu waamu i, i liiga, yin fidi ki yabdi ki pugni, ki fidi ki di mi diema faali. ³¹N ba bili i diema biani, un ña li mɔgmɔnli, ki gedi hali Filisitini mɔgli, ki ña mi fanpienma nni, ki gedi hali yeni Efrati kpenu. N ba cedi yin kɔni ki paadi yaaba n den kua li diema nni yeni ti kpiagdi. I ba deliki ñani ba yo ki fidi ki kua mi diema nni. ³²I kan juogi ki loli dɔnlguba kuli yeni ba bii yeni b buli. ³³Bi kan ya kua i diema nni lanyaaaka bi ba cedi yin ya tie ti tuonbiadi n nintuali. I ya gbaani ki pugi bi buli, li waani ke i baa diagu nni n yeni."

Chapter 24

¹O Diedo den yedi Moyiisi, "Do ki cua N kani, fini, Haarɔn, Nadabi, Abihu yeni Israyeli nikpelba, piilele (70), yin sedi fagma, ki gbaani ki pugi nni. ²Moyiisi baba n ba nagni N kani waamu. Yaaba n sieni kan nagni, li go ki buali ke li nitaanli mo n yegi yeni ba ki cua." ³Moyiisi den gedi ki waani li nitaanli O Diedo nomaama yeni o kuana. Li nitaanli kuli den taani nɔyenbu, ki maadi, "Ti ba cɔlni O Diedo nomaama, ki tieni wan yedi yaali." ⁴Ke Moyiisi diani O Diedo nomaama kuli. Lan fandi ku siɲaapanpangu, ke Moyiisi maa salga binbidili u juakunu, ki sagni tansieda piiga a lie, lanwani ii, a tansieda yeni n ba ga Israyeli piiga n cuglieda kaani. ⁵O den sɔni Israyeli naacenba ban ban padi a padjuukaana, ki g padi a naatona mi taanyenma yema po. ⁶Moyiisi den ga mi sɔma bɔgdima, ki tie ni ti tardi nni; ki taa yaama n sieni, ki mi mi salga binbindili po. ⁷O den taa ban loli ya nantaado tili, ki cogi li nitaali po paama, ke yuakuli gbadi. Bi den yedi, "Ti ba tieni O Diedo n yedi yaali kuli. Ti baa tie nicɔlinkaaba." ⁸Lanwani ii, Miyiisi den taa mi sɔma, ki mi mi li nitaanli po. O den yedi, "Ne tie mi nantaadilolma sɔma i, O Diedo n loli yeni yi yaama, ki bili i po o nɔnianu yeni ya nɔbona i." ⁹Lanwani ii, Moyiisi, Haarɔn, Nadabi, Abihu yeni Israyeli nikpelba Piilele den doni li juali po. ¹⁰Bi den la Israyeli Tienu. O taana po den kpaa Safiiri tana, ke a yieni naani talwagbanbɔngu yeni. ¹¹U Tienu naa den tandi o nuu, ki ba jieni Israyeli yudanba. Bi den la U Tienu, ki dini, ki go nuni. ¹²O Diedo den yedi Moyiisi, "Do li juali po, ki nagni ki sedi, ki guudi nekanba. N ba teni a a tanpaba, Min diani yia ya po ti yikodi yeni mi maabilkaama, nan ba tundi li nitaanli yeni ya diani." ¹³Lanwani ii, Moyiisi den siedi yeni o kpaagli Jocihua, ki doni U Tienu juali po. ¹⁴Moyiisi den maadi bi nikpelba, "Ya see mani ne, ki guu ti hali yeni tin ba guani i kani. Haarɔn yeni Huuri ye yeni yi. Li ya tie ke nilo pia maama, wan gedi ki la ba." ¹⁵Moyiisi den doni li juali po, ke ti talwadi pibni li. ¹⁶O Diedo kpiagdi den gbie yeni Sinayi juali, ke ti talwadi pibni li hali dana luoba. Li daaleleli, O den yini Moyiisi ti talwadi nni. ¹⁷O Diedo kpiagdi dɔgdima den tie Israyeli yaaba po, nani ya mu n co ki buodi bonli kuli yeni, li juali yuli po. Moyiisi den kua ti talwadi nni, ki doni li juali po. O den ye li juali yuli po ki tieni dana piina yeni niadi piina (40).

Chapter 25

¹O Diedo den yedi Moyiisi, ²Maadi Israyeli yaaba, ke yua n pia paabu kuli, ke bu tie o pali nni paabu, mini ya po, ban ga. ³nan ga li paabu n po. ⁴Ya paabu ke a ba ga bi kani n ne: wula, nanjilfa, yeni ti kumondi ⁵Ya caba / siema n naani tawalgbangbongu, yaama n mɔni ki tuudi, yaama n mɔni cococoli, Leni gaali, ti ngkobdi; ⁶ban sɔdi ya patona gbandi yeni ban sɔdi, ki tutu yaadi, mi ñima nni yangbandi; Acasia daadi, ⁷Salga yidma fidsankpama, ya nɔbli n pia u nuulmanu; ⁸Oniksi tana yeni ya tana n pia mayuli, ban ba kpaa yaa salga yidkaaba yudaano tialakaadi po. ⁹Li buali ke ban bobni n po u kaagagdinamu, min fidi ki ya ye bi siiga nni. ¹⁰Bi ba nanbi, ki tii u kaagagdinamu yeni u tiadi nani min waani lan ba colni ya nannanli yeni maama yeni i. ¹¹Bi ba kpa ku kpaga yeni Akasia daadi i. ku fagmu n ya tie nuukpanduna lie yeni bogdima, ku yabnu, nuukpandunli yeni bogdima, ku sedma mo nuukpandunli yeni bogdima. ¹²Ban kpaa kuniinni yeni niinpo kuli yeni wulamɔnli, ki kogni ki cebni ku polu po yeni wula. ¹³I ba duadi wula biana na, ki kpaa ku kpaga po, ku kunnaadi po, biana lie poyenpo, biana lie, potɔpo ¹⁴Yin bobni Akasia daapanda, ki duadi a wula. ¹⁵I ba kuani wula daapanda a biana nni ku kpaga kuni po, nan todi ku kpaga tugma po. ¹⁶Adaapanda baa ye ku kpaga biana nni i. Li ki buali ban ñani li daapanda ¹⁷Yin tieni ku kpaga nni Min ba teni a ya yikodi tanpaba, ¹⁸Yin tagi ku kpaga biili yeni wula mɔnli. li fagmu baa tie nuukpanduna lie yeni bogdima, li piamu mo nuukpandunli, yeni bogdima. ¹⁹Yin tagi Ciherubenba bile ki duadi wula ñima ku kpaga biili kunliedi po. ²⁰Yin tieni Ciheruben yendo li biili kunyendu, Ciheruben tiano mo, u kunliedu. Li ba duadi yeni li biili lan ya tie tutulyengu i. ²¹Ciheruben ba fini o fiabi, ki pibni ku kpaga biili. Ciherubenba baa see ki nua bi lieba i, ke yuakuli ciini li biili sinsiga nni. ²²Yin taa li biili, ki biini ku kpaga polu po, ki tieni ku niinni Min ba teni a ya yikodi tanpaba. ²³N ya ba kadi yeni yi kuli, li baa tie ku kpaga kani i. N ba sedi ku kpaga biili po, ki maadi yeni yi. Li baa tie Ciherubenba bilie siiga nni i, ku kpaga biili po, ke N ba maadi yeni yi, yaali n nua Min ba bili yi ya yikodi kuli, Israyeli yaaba po. ²⁴Yin kpaa Akasia daadi taabli. Li fagmu baa tie nuukpanduna lie, li piamu nuukpandunli, li sedma mo nuukpandunli yeni bogdima. ²⁵Yin duadi wula ki pibni li, ki go kpa wula ki lindi li polu. ²⁶Yin kogni bongudli yaali n pia nuupuogu piamu, kilindi, ki duadi li wula. ²⁷I ba tagi wula biana na, ki kpaa li kunnaada, li taana kani. ²⁸Yin kpaa a biana maama ke daapanda ba fidi ki kua, nan todi taabli tugma po. ²⁹Yin bobni Akasia daadi a daapanda po, ki duadi a wula, ban ya fidi ki tugi taabli yeni li daapanda. ³⁰Yin bobni salga yidma tiadi nani mu pulmu, mu tadbuomu a tadkuana, yaadi n ba todi ban cabi salga daama. Lanya tiadi kuli baa tie wula tiadi i. ³¹Yin ya tiani yognu kuli ki bilgi taabli po mi yema kpanu N nintuali. ³²Yin duadi wula ñima ki tagi u fidsantuankaanu. I ba tagi Li fidsantuankaanu ke u pia u taali yeni u ñiali, u beni, yeni u puugu likuli n taani ki ya tie tutulyengu. ³³U ba tɔa beni luoba i; beni taa u fidsantuankaanu poyenpo, beni taa mo potɔpo. ³⁴U benkpialu baa pia kɔpi ataa i, ke a naani yeni Amandi bonluanli, ke li pia u cuokaanu yeni ku puugu, yeni kɔpi ataa ki bentiana mo ya po, ki pia u cuokaanu yeni ku puugu. Li baa tie yenma, u fidsantuankaanu lan beni luoba yeni kuli. ³⁵U fidsantuankaanu mɔno, u siiga nni baa pia kɔpi ana i, ke a naani amandi luanli, yeni u cuokaanu yeni ti puudi. ³⁶I cincinbenliedi taankaanu baa pia gbinli, ya benliedi n tua mo ya siiga baa pia gbinli. Li bentaali mo yaali n tuugi yeni li fidsantuankaali benjali mo baa pia gbinli ke li tie nannanyengu. li baa tie yeni, i li fidsantuankaali benluobdi yia n tuugi yeni lifidsantuankaali benjali kuli po. ³⁷I gбина yeni li beni kuli baa tie bontutulyengu i, ki duadi yeni wula ñima. ³⁸I ba tagi li fidsantuankaali yeni li li fidsanleledimu, ki tuani mu mun ya tieni mi yenyenma. ³⁹mu babmu yeni mi fantama tadbuomu mo ba tieni yeni wula ñima i. ⁴⁰Yin mondi, u tagma n colni min waani ya nannanli li juali po yeni.

Chapter 26

¹I ba bobni u kaangagidinamu yeni leni caba yaa pia tawalgbanbongu yeni yaa n mɔni ki tuudi yeni yaa n mɔni colcoli, ki pia cihherubennba nannanli a po. Li baa tie tuonsɔnbanlo ya tuonli i. ²cabyenli fagmu baa tie nuukpanduna piilie a niin (28) a piamu mo baa tie nuukpanduna na (4) . A caba kuli yabnu baa dɔa i. ³I ba taani ki tugni caba mu, ki go taani ki tugni ya cabmuuda n sieni mo. ⁴I ba bobni baabijɔnkee yii pia taawalgbanbongu ya nannanli a caba kunu po. I go ba tieni yeni i ya caba n sieni mo ya kunu po. ⁵I ba bobni gaali piimu li cincincabli kunu po, ki go bobni gaali piimu, li cablieli kunu po. yin tieni maama ke i gaali yeni n ya tuoli yeni i yii. ⁶Yin duadi wula bonjɔnkaana piimu, ki lɔgni ki tugni a caba, ki cebni ki mubni u kaangagidinamu. ⁷Yin bobni ya caba n lugi yeni ti nɔakobdi ki pua jongu li gbandieli po. I ba bobni caba piigi n yenli li jongu po. ⁸Cabli kuli fagmu baa tie nuukpanduna piitaa, li piamu mo n ya tie nuukpanduna na. li piiga n cabyenli yeni baa dɔa i. ⁹I ba taani ki tugni caba mu, ki go taani ki tugni caba luoba yaa sieni. I ba tagni li cabluobli ku jongu bulɔɔbu kani. ¹⁰I ba bobni gaali piimu li cincincabli kunga po, ki go bobni gaali piimi li cablieli kunga po. ¹¹I ba bobni ti kumɔndi bonjɔnkaana piimu, ki jɔni i gaali ki tugni ki cebni li gbandieli jongu yenma. ¹²Ya cabli n sieni gani po lani ntie ya cabli n sieni ba jɔni ku jongu puoli i. ¹³cabyenli yaali n tie nukpandunyenli baa ye poyen po, ke cabtoli yaali mo n tie nuukpandunyenli baa ye potɔ po. Ku jongu caba yaa n sieni baa juani li gbandieli kuni po, poyen po yeni potɔ po i, ki legni li. ¹⁴Yin pini li gbandieli yeni ti patonkobdi yaadi n mɔni coli coli, ki go pugni ban sɔdi ya paton-gbanmɔndi poli po. ¹⁵Yin bobni Akasia daasieda yeni li daapanda, ki tebni U Tienu gbandieli , ki pugni li u paalu ¹⁶Daagu kuli fagmu baa tie nuukpanduna piiga ku sedma mo n ya tie nuukpandunyenli yeni bɔgdima. ¹⁷Daapandu kuli baa pia mubinkaani lie i, ke i tiegi i yii. I ba bobni li gbandieli daapanda kuli yeni i. ¹⁸I ya bobni li gbandieli daapanda, li baa tie daaanda piilie i ganu po. ¹⁹Yin bobni bunbuna piina ki sɔlni a daapanda mubinkaani daagu kuli baa pia bunbuna lie i, daapandli kuli baa pia bunbuna lie i, lan sɔlni a mubinkaani. ²⁰Li gbandieli jienu po mo baa pia daapanda piilie i. ²¹yeni li kumɔndi bunbunpiinaada. li cincindaapandli baa pia bunbuna lie, yaali n tua n ya pia bunbuna lie, kiban juadi lidaapanda kuli. ²²Li gbandieli puoli po, nintuali, i ba bobni daapanda luoba. ²³puoli po kuni baa pia daapanda lie. ²⁴li daasieda baa se liba liba tinga po, ama ki na taani ki tuogi liyaa poli po, li baa tie yeni i puoli po kunliedi kuli. ²⁵Daasieda niini yeni li kumɔndi bunbuna. A bunbuna kuli ba taani piiga n bunbuna luoba i, li cincindaasiedli baa pia bunbuna lie i, yaali n tua mo yeni, daasiedli kuli baa pia bunbuna lie i. ²⁶I ba bobni Akasia daapandidi, li gbandieli poyenpo baa pia daapandidi mu, ²⁷li gbandieli potɔ po mo baa pia daapandidi mu i, li puoli po mo daapandidi mu, li nintuali mo daapandidi mu. ²⁸Ya daapandigu n ye a daasieda sinsiiga nni polu po ba cili poyendu po, ki ban tuoni potɔ po. ²⁹Yin duadi wula a daasieda po yin nuni a kanda mo yeni wula li kanda nni i, ke a daapanda ba kua ki cuo ki mubni lan ya paa. ³⁰I ba bobni li gbandieli nani lan den waani maama li juali pi yeni i. ³¹Yin bobni ya kpalbu n lugi yeni leni yaali n pia taawalgbanbongu, yaali n mɔni colicoli yeni yaali n mɔni ki tuudi, ke bi tagi cihheruben bu po, li baa tie tuonsɔnbanlo tuonɔanli i. ³²Yin jɔni bu ban duadi wula ya Akasia daasiednaada po yeni. Bi ba tuuni li daasiednaada ti kumɔndi bunbunnaada nni. ³⁴Yin taa li bonbiili ki nɔgni yikodi nomaama kpagu yuu n ye u kaangagidinamɔnu nni yeni. ³⁵Yin seni taabli bu kpalbu niinpo. I ba seni u fisantuankaanu potɔgu po li gbandieli ganu po, taabli n ya ye jienu po. ³⁶Yin tieni li kpajɔnkaabu ku jongu bulɔɔbu kani. Bi ba lugi li kpalbu yeni leni yaali bɔni nani taawalgbangu yeni, ki mɔni colicoli, ki go mɔni ki tuudi ki kpa a bala ki kogni. ³⁷Yin bobni Akasia daasieda mu, ki duadi ti yeni wula, a bonjɔnkaana mo baa tie wula i, ki sɔlni a daasieda ti kumɔndi bunbunmuuda nni.

Chapter 27

¹Yin caani Akasia daadi padbinbindli salga po li fagmu n̄ ya tie nuukpanduna mu, li piamu mo nuukpaduna mu. li binbindli baa tie bonɲmabdagdili, ke li sedma tie nuukpanduna taa.²Yin duoni li kunnaadi yin yugdi ki nandi yeni li padbinbindli, ki duadi a ti kumɔndi.³Yin bobni li padbinbindli tiadi: a bobɲaankaana, mu tadbomu, a tadkuana ti nancɔgtiadi ya pelinba baa wo mi fantama. Yin bobni lanyatiadi kuli yeni ti kumɔndi.⁴Yin bobni ti kumɔndi gilyaari, yeni ti kumɔdi biamu li kunnaadi po.⁵Yin bobni li binbindli yeni gilyaari, ki cili tinga ki ban dagdi li sedma bɔgdima.⁶Yin bobni Akasia daadi cuokaani li binbindli po, ki duadi yi yeniti kumɔndi.⁷I cuokaani yeni ba kua ki tuuni a biana nni i, li cuokaani baa ye li padbinbindli kali po, ki todi yeni mi yugdima.⁸Li daasieda padbinbindli baa tie bonlongu i. Yin bobni li nani min waani yi maama li juali po yeni.⁹Yin bobni u luolu li gbandieli po. Yin jɔni ya kpalbu n lugi yeni leni niganu po ke bu fagmu tie nuukpaduna kobga.¹⁰Li kpaldi baa pia daasieda piilie yeni ti kumɔndi bunbuna piilie bi ba taani ki loli a daasieda yeni yeni ɲanjilfa baabu.¹¹Nujienu po mo baa pia daasieda piilie ke a tuu bunbuna piilie nni yeni ti kumɔndi biana, ki ltaani ki luoli yeni ɲanjilfa baabi.¹²U luolu nintuali po baa pia kpalbu ke bu fagmu tie nuukpaduna piimu, ki pia daasieda piiga yeni bunbuna piiga.¹³Puoli po mo baa pia ya kpalbu fagmu tie nuukpanduna piimu.¹⁴Bu bulɲɔbu kani cabɲɔnkaali fagmu baa tie nuukpaduna piiga a mu, ki pia daasieda taa yeni bunbuna taa.¹⁵Potɔ po mo baa pia ya cabɲɔnkaali fagmu baa tie nuukpanduna piiga a mu yeni a bunbuna yeni a a biana.¹⁶Bu bulɲɔjabu baa pia ya cabli fagmu baa tie nuukpanduna piilie, ke li lugi yeni leni yaali n pia taawalɲbanɲɔngu, nannanli, yeni yaali n mɔni colicoli, yeni yaali n mɔni ku tuudi, ki kpa a bala ki lindi. A baa pia daasieda na yeni bunbuna na.¹⁷U luolu daasieda kuli baa pia ɲanjilfa baabi, ɲanjilfa biana yeni ti kumɔndi bunbuna.¹⁸U luolu fagmu baa tie nuukpanduna kobga u piamu mo nuukpaduna piimu, u sedma mo nuukpanduna mu, ke u cabɲɔnkaana lugi yeni leni ki kagni ki lindi yeni ti kumɔndi bunbuna.¹⁹Li gbandieli nni yeni ku jongu nni tiadi yeni u luolu nni kuli baa tie kumɔndi tiadi i.²⁰Yin cedi Israyeli buolu n̄ cua yeni Olifi kpama, yaama n ɲanbi ki ɲɔli, mu fidsanmu po mun ya tundi ki co, ki yendi.²¹Haarɔn yeni o bijaba ba sieni mu fidsanmu mun ya co yognu kuli O Diedo po, ki cili yenjuogu ki ban pundi sinagu, u tantaanu jongu nni, li gbandieli caba yaa n liegi yiko ɲɔmaama kpagu kani. Lanya ɲɔmaama n̄ tua ya bogdili ke Israyeli buolu baa cɔlni hali nifiima n̄ tuu nifiima.

Chapter 28

¹Yini Israyeli yaaba siiga, a kpelo Haarɔn yeni o bijaba: Nadaabi, Abihu, Elehasari, yeni Itamari a kani, ban tua salga yidkaaba, ki ya tuuni npo. ²ɲan bobni a kpelo Haarɔn po ya tialakaadi n gagdi ki dagdi ke N lugdi o ki puni o li bali. ³ɲan kali ki boe yeni yaaba n pia mi yanfuoma, min gbieni yaaba yeni mi yanfuoma, ban bobni Haarɔn po ya tialakaadi n wangi ke o gagdi ki dagdi yeni wan tua salga yidkaaba ciamo npo. ⁴Ban ba bobni ya tialakaadi n ne: ki sogdiga, ki liaditedga, gu liadfagdili, ya gbagdigu n kpa a bala, li finfinjuali yeni ku gbanɲagdigu. bani n ba bobni li tialakaadi lan waani ke ti gagdi ki dagdi npo. Li tiadi baa tie a kpelo Haarɔn yeni o bijaba ya tiadi lan waani ke bani n baa tuuni npo, ki tie salga yidkaaba. ⁵Ya ɲaldo n ba kpa a bala ba taa wula gaali, yeni leni caba yaa n bɔni nani tawalgbangu yeni, yeni yaa n mɔni colicoli, yeni yaa n mɔni ki tuudi. ⁶Ban bobni wula liadtedga yeni ya caba n pia tawalgbanbɔngu, ki ɲmadi yeni ya gaali n mɔni colicoli, ki mɔni ki tuudi. Li baa tie tuonsɔnbanba tuoli i. ⁷Yin kpa cabmu lie, ki tabni a buacaba kani. ⁸Ku gbanɲagdigu yuu n baa maa ki liadtedga po yeni ba taani yeni ga ki ya tie cabyenli; bi ba lugi gu yeni wula gaali yeni leni yii n pia tawalgbanbɔngu nannanli, ki mɔni colicoli, ki mɔni ki tuudi. ⁹ɲan taa Oniksi tana, ki diani apo Israyeli piiga n bijaliedba. ¹⁰Yela luoba baa ye tanyenli po, yela luoba mo tantɔli po, lan cɔlni li bijaba maakpedi. ¹¹ɲan diani a tana yeni po nani a tuonsɔnbanda ɲ dangi maama a tana po yeni, ki yuandi ki ɲuni li tana wula.

¹³Likuli baa ye wula tuadi nni i, ¹⁴ki tuugi yeni wula laani ilie, ke i tuugi yeni ti tuadi. ¹⁵Yin bobni ya benɲundu n tie tuonsɔnbanlo ya tuonli nani ban bobni ki sogdiga maama yeni, Yin lugi u yeni wula gaali, yi n bɔni nani tawalgbanbɔngu, ki ɲmadi yeni ti yankobdi yeni leni gaali yii n mɔni colicoli, yeni yii n mɔni ki tuudi. ¹⁶U kali kuli baa dɔa i. Yin gbabi, ki tagni u benɲundu. u fagmu baa tie nubadyaagu, u piamu mo nubadyaagu. ¹⁷Yin sagni u niinni ya tanɲana n pia mayuli ke a dunga pa, juudi na. U cincinjuudu baa tie rubi, topasi, safiri yeni emerodi tanɲanma i. ¹⁸U juudlielu baa tie emrodi, safiri, yeni diaman tana i. ¹⁹U juudtaalu baa pia yasenti, agati yeni emetisiti tana i. ²⁰U juudnaalu baa pia berili, oniksi yeni jasipa tani i. Bi ba sagni li tanɲana kuli wula tuadi nni i.

²¹Li buali lan sagni li tanɲana, lan cɔlni Israyeli bijaba yela i, maama ke li ba cɔlni yuakuli yeni o yeli. Li tana baa tie nani tanɲɔn diani yeni, ki wangi cugyenli li piiga n cuglieda siiga. ²²Yin tugni u benɲundu po wula laani nani baabi yeni. ²³Yin bobni wula biamu, mulie, ki kpa ki tabni u benɲundu kuni po. ²⁴Lanya biamu po i, ke i ba lɔgni wula laani poyenpo, u benɲundu kuni po. ²⁵Yin lɔgni i wula laani yeni potɔpo yeni wula tuadi yaadi n pia a tanɲanna ki maa ti buapiadi po yeni, liiga po. ²⁶Yin duadi wula biamu alie, ki lɔgni mu ki kunliega po caba fiabi po, mun guani nunga po. ²⁷Yin go duadi wula biamu alie, ki loli ki tabni tiipo ti buapiadi caba po u benɲuunu mun nagni ku gbanɲagdigu. ²⁸Mu ba loli ki taani ti buadi caba biamu yeni u benɲuunu yaamu yeni galula baabu, ki ya taabi u benɲuunu gbanɲagdigu tiipo. Lani n ba todi li benliadli yeni u benɲuunu ɲ da paadi yeni i yii. ²⁹Li ya tie ke Haarɔn kua u kaangagdinamu nni, o baa tugi Israyeli cuga yela. ³⁰ɲan ɲuuni u benɲuunu nni ya tana n tie Tumima yeni Urima ɲan fidi ki todi a jaga taama. Lanwani ii, li tana baa maa Haarɔn benli po, wan kua ya yognu O Diedo nintuali. Lanyapo i ke li buali ke Haarɔn ɲ ya ya laá lanya tiadi, ke li tana maa o benli po, lani n tie wan fidi ki bandi O Diedo yanbuama Israyeli yaaba po. ³¹Yin lugi li benliadli likuli ɲ ya mɔni ki tuudi. ³²Yin bobni li bonli u liadɲialu siiga, li yuli ɲ ba kua naani. Yin kpaa a bala ki lindi li bonli yeni, ki guuni li liadli lan da padi. Ya lugdo n pia a bala kpama tuonsɔnbanma n ba kpaa li liadli. ³³Li liadli tiipo, yin lugi gerenadie bonluana yeni ya pakobdi n mɔni ki tuudi, ki ɲmadi yeni yaadi n mɔni colicoli ki lindi. Yin duadi wula sanbuamu, ki sagni gerenadie bonluana siiga ki lindi. ³⁴Gerenadie bonluana lie siiga kuli, wula sanbuali baa saagi, ki ban lindi li liadli. ³⁵Haarɔn ya bua kua u kaangagdinamu nni, ki sɔni o tuonli, o baa laá lanya liadli i, ban ya gbia ke a sanbuana mɔa wan kua u kaangagdinamu nni yeni wan ɲa ya yognu kuli. Lani n tie wan da kpe. ³⁶Yin duadi ya wula tadtialga n naani mi puuma, ki diani kipo nani ban jaagi a yela maama yeni, "Li gagdi ki ɲani O Diedo po i." ³⁷Yin baa galula baabu, ki kpaa ki tabni li dibali li finfinjuali liiga po. ³⁸Li dibali baa maa Haarɔn yutunli po i; wani n baa tugi Israyeli yaaba tagli, yeni bi paabu. Li finfinjuali baa bii ki ye Haarɔn yutunli po i, lani n tie O Diedo n tuo ki ga bi paabu. ³⁹Yin lugi li benliadli yeni leni gaali yii n ɲilgi ki ɲani, ki lugi li finfinjuali yeni ya leni gaali n ɲilgiki ɲani, ki kpaa a bala ki lindi yeni mi tuonsɔnbanma. ⁴⁰Haarɔn bijaba po, yin lugi a benliada, ti gbanɲagditi, a finfinjuana lanya tiadi kuli ɲ gagdi ki wangi bi nicingma yeni bi bulcindi. ⁴¹ɲan lani kpelo, Haarɔn yeni o bijaba, ɲan wuli bi yula po mi kpananma, ki bogdi ba, ki gagdi ki kaani ba min puogi ba ya tuonli po, ban ya tie n salga yidkaaba. ⁴²Yin lugi bi po leni gaali banda, ya canyiedi, n ba legni bi mubima, ki cili ki ciaga ki ban pundi a pana.

⁴³Haarɔn yeni o bijaba baa la lanya tiadi i, li ya tie ke bi kua u kadkaanu, bii bi ya bua nagni li padbinbindli ki sɔni bi tuonli u kaangagdinamu nni. Bi ba cɔlni lanya tuada, ki da baa mi tudma nni, ki kpe, kelima bi waani bi mubima O Diedo nintuali. Li tuada ɲ tua Haarɔn yeni o puolɲuani po yiko maabilkaama hali ya yogu ɲ tuu ya yogu kuli.

Chapter 29

¹ƚan ba bobni Haarɔn yeni o bijaba ƚanbli maama, ban tua n tuonsɔnba yeni n salga yidkaaba n ne: ƚan lugdi naatonpanli yeni patona lie, yaa n ki pia pɔdimaba kuli, ²ƚan buuni kpanu yoma ki tieni ya kpanu n ki pia dabinli, ki pua ya lalaadi n ki pia dabinli, ki tieni ya cieciena n ki pia dabinli, ki nan ƚuni mi kpama. ³ƚan taani li kuli ku baabuogu nni, ki gedi yeni li kuli yeni li naatonli yeni a patona, u kaangagdinamu nni. ⁴ƚan kuani Haarɔn yeni o bijaba u taankaanu, ki baa mi ƚima, ki wuli ki ƚanbi ba. ⁵Li ya gbeni, ƚan taa ya tialakaadi n gagdi, ki ƚani yeni, ki lani Haarɔn, tini tie ku liadgaaligu, li liadfadgidi, ki liadtedga, u benɔundu, ki ƚagni o ku gbanƚagdigu. ⁶ƚan yuandi ki fini o yuli li finfinjuali, ki yilni o ya badfegliga n gagdi ki ƚani li finfinjuali po. ⁷Ki ji yuandi ki wuli o yuli po mi kpananma, ki sɔgi o li kpananma. ⁸ƚan kuani o bijaba mo, ki lani ba ti liadgaaldi. ⁹ƚan lani Haarɔn yeni o bijaba bi tialakaadi, ki ƚagni ba ti gbanƚagditi, ki fini bi yula a finfinjuana. Salga yidma tuonli ji ba tua bi ya tuonli i hali ya yognu n tuu ya yognu. ƚan ba tieni maama ki kaani Haarɔn yeni o bijaba ban ya tuuni npo n yeni. ¹⁰ƚan kuani Haarɔn yeni o bijaba yeni li naatonli ku jongu taankaanu, Haarɔn yeni o bijaba ba maani bi nui li naatonli yuli po. ¹¹ƚan kpa li naatonli li gbandieli bulƚɔbu, u taakaanu kani, O Diedo nintuali. ¹²ƚan taa li naatonli sɔma, ki faani yeni a nuubili, li padbinbindli yina po ki ji wuli ya sɔma n sieni li padbinbindli tinga po. ¹³ƚan taa tugu nni kpama kuli, yeni li puali yeni a cayaanbina yeni a kpama kuli, ki juu li padbinbindli po. ¹⁴Li ya sieni li naatonli nandi, li gbangu yeni li bindi, li buali ke li juu likuli ku jongu niipo i, lan tua salga yidma ti tuonbiadi po. ¹⁵ƚan taa patonyenli, Haarɔn yeni o bijaba ƚ maani bi nui li yuli po. ¹⁶ƚan kodi li patonli yeni, ki taa li sɔma ki mii mii ki lindi li padbinbindli, i kaankuli. ¹⁷ƚan jia li patonli nandi, ki ƚuudi ti nuadi yeni li taana ki taani ki bili ti nuadi yeni a nanjena, yeni li yuli, ¹⁸li padbinbindli po ki juu li patonli kuli. Li ba tua ya padjuukaali n dagdi O Diedo po, ya salga nuulu n mani, ke i juu O Diedo po. ¹⁹ƚan taa ya patonli n sieni, Haarɔn yeni o bijaba ƚ maani bi nui li yuli po. ²⁰ƚan yuandi ki kodi li pantonli, ki taa mi sɔma, ki sii Haarɔn tubli, u jienu po yeni o bijaba tubjienu po, ki tieni bi nuujienu nuupangu nni, yeni bi taajienu taabijali po. Ya sɔma n sieni, ƚan mii mii i kaankuli li padbinbindli po. ²¹ƚan taa li padbinbindli po sɔma yeni mi kpananma, ki mii mii Haarɔn yeni o tialakaadi po, yeni Haarɔn bijaba yeni bi tialakaadi po. Haarɔn, o bijaba yeni bi tialakaadi baa ya ƚanbli n gagdi ki dagdi ke ban tua Mini O Diedo tuonsɔnba n yeni. ²²ƚan taa li patonli kpama, mani n tie: li juoli yeni ki ciaga ya kpama, tugu nni ya kpama, yaama n poabi li puali, a cayaanbinlieda yeni a kpama yeni li jienpanli, kelima laya patonli padli n ba kaani salga yidkaaba ciamo o tuonli nni. ²³ƚan taa ya kpanu n ki tieni dabinli ku baabuogu yaagu n see O Diedo nintuali, laalaayengu yeni maadyenli. ²⁴ƚan mubni likuli Haarɔn nui nni yeni o bijaba nui nni, ki cedi ban nagni N nintuli, ki yidi salga lan waani ke bi teni mini O Diedo. ²⁵ƚan yuadi ki ga li salga jiedi bi nui nni, ki juu li padbinbindli po yeni salga paabu, lan tua ya padjuukaali n ba teni nni u nuulmanu. ²⁶ƚan yuandi ki taa Haarɔn kaanma salga patonli bengunli, ki waani, ki tieni li bogdili O Diedo nintuali, lani n ba tua a ya biinu. ²⁷ƚan paadi ki bili Npo li ki yanpadkaaga, ƚan padi yaaga ki kuani Haarɔn yeni o bijaba yeni, ya bengunli yeni li taali, lan tua salga yidkaaba ya todli. ²⁸Lan tua Haarɔn yeni o bijaba po bogdili. Israyeli yaaba yeni bi puolɔuani po ya yidi mi taayema salga kuli, ban yi ƚani lanya nandi O Diedo po. ²⁹Haarɔn yaa ti ye, o salga tialakaadi kuli ba tua o bijaba ya tiadi i. Li buali ke lan wuli ki ƚanbi ba, ki sɔgi ba mi kpananma, ban tua N tuonsɔnba. ³⁰Haarɔn bijaba siiga, yua n ba kali bi baa kaanu, ki tua salga yidkaaba ciamo, yua n ba kua li gbandieli nni, u kadkaanu, ki sɔni o tuonli Npo, ba la lanya tialakaadi, ki ban biini dana lele. ³¹ƚan taa salga yidkaaba kaanma bogdili patonli nandi, ki ƚaani ti ya kaanu n gagdi ki ƚani, li gbandieli nni. ³²Haarɔn yeni o bijaba n ba ƚmani lanya panandi yeni ya kpanu n ye u kadkaanu bulƚɔbu kani baabuogu nni. ³³Bani baba n ba je salga yidkaaba kaanma bogdili yeni sugli miama salga jiema. Nitiano kuli kan je lanya jiema kelima li jiema gagdi ki ƚanbi Mini ya po i. ³⁴Li kaanma nandi yeni li kpanu ye sieni, ke li fandi, li buali ke lan juu i. Li ki buali ke lan je lanya jiema kelima mi bi gagdi ki bili ma Mini ya po i. ³⁵Lanwani ii, li buali ke ƚan cɔlni min bili a ya ƚɔbona i, ki bogdi ki ƚanbi Haarɔn yeni o bijaba. Salga yidkaaba kaanma bogdili ba tieni dana lele i. ³⁶Daali kuli, li buali ke lan padi naatonli i, sugli miama salga po, lan ƚanbi salga binbindli. Li ya puoli, ƚan sɔgi salga binbindli mi kpananma ki gagdi ki ƚanbi li Npo. ³⁷A ba bogdi ki ƚanbi li padbinbindli dana lele, lan gagdi ki ya ƚani O Diedo po. Li padbinbindli ya gagdi ki ƚanbi Mini ya po, yualanyaaka yaali n sii li gagdi ki ƚanbi ki dagdi O Diedo po i. ³⁸Daali kuli, li buali ke lan padi binyenli pabila alie i. ³⁹Li ba padi pabiyenga ku siɔaagu, ki padi ya pabiga n sieni ku jenjuogu. ⁴⁰Ki cincinapabiga padli po, li buali mi yoma cilo bona taa, lan taani ku nugi yeni Olifi kpama liidli yenli yeni bogdima yeni ku daamɔngu mo, liidliyenli bogdima, ⁴¹Ki pabiliega ba padi ku yenjuogu i. Li bonbaanbidi yeni li daama tie yenma i, nani ku siɔaagu nni yeni. Li salga ba teni nni u nuulmanu. Li baa tie ya padjuukaali ke i bobni mini ya po. ⁴²Li buali yin cɔlni lanya padjuukaali salga yidma i buolu nni nifiima ƚ tuu nifiima, li salga baa yidi li gbandieli nni, u kadkaanu bulƚɔbu kani, O Diedo nintuali. Lankani i ke N baa kadi yeni yi, ki maadi yeni yi. ⁴³Lankani i ke n baa kadi yeni Israyeli buolu; N kpiagdi n ba gagdi ki ƚanbi lanya kaanu. ⁴⁴N ba gagdi ki ƚanbi u kadkaanu yeni li padbinbindli likuli ƚ

gagdi ki ya tie mini baba ya kaanu. N go ba gagdi ki ñanbi Haarɔn yeni o bijaba, ban ya tie N salga yedkaaba.⁴⁵ N baa ye Israyeli buolu siiga, ki tie bi Tienu.⁴⁶ Bi ba bandi ke Mini n tie O Diedo, bi Tienu yua n ñani ba Ejipti Diema nni, ke Min ya ye bi siiga nni. Mini n tie O Diedo, bi Tienu.

Chapter 30

¹ƚan bobni li padbinbindli, ban baa juugi naani tulaali ƚubli. ƚan bobni li yeni Akasia daadi. ²Li fagmu baa tie nuukpandunyenli, li piamu mo, nuukpandunyenli. Li baa tie bonɲmabdagdili i, li sedma mo baa tie nuukpaduna lie. Li kuni ba taani yeni li, ki ya tie bontutulyengu. ³ƚan ƚuni li padjuukaali binbindli yeni wula, li polu, li kali yeni li kuni. ƚan kagni li kuni yeni wula, ki ban cebni. ⁴ƚan duadi wula biani alie, ki tabni a ya kali n tuogi iyaa tiipo. Li biana nni i, ke bi ba tuuni a daapanda, li padbinbindli tugma po. ⁵ƚan bobni Akasia daapanda, ki duadi a yeni wula. ⁶ƚan seni li ƚubli juuma padbinbindli bu kpalbu yaabu duagi yiko ƚɔmaama kpagu nintuali. Li baa ye ku kpagu bonbiili nintuali i, naankani ke ke N baa kadi yeni a. ⁷Li buali ke Haarɔn ɲ ya ƚubindi siɲaagu kuli tulaali ƚubli i. O baa ƚubindi wan bua fiadi ki ƚanbi mu fidsanmu, ⁸Haarɔn ya go ba cuoni mu fidsanmu ku yenuogu, li buali ke li ƚubli ɲ ya tundi ki ƚubi yognu kuli, N ya kpiagdi po, nifiima ɲ tuu nifiima. ⁹Ama li ki buali ke lan juu bontɔli li ƚubli binbindli po, laa buali padjuukaali paabu. Daama paabu kan wuli lipo. ¹⁰Haarɔn ba tieni ti tuobiadi po sugli miabu yenma, binli kuli, li padbinbindli yina po. O ba mia ti tuonbiadi po sugli yeni ki yanpadkaaga soma, binli nni yenma, hali nifiima ɲ tuu nifiima. Li padbinbindli baa tie O Diedo nintuali yaali n gagdi ki ƚani hali boncianla. ¹¹O Diedo den maadi Moyiisi, ki yedi o, ¹²"A cili Israyeli yaaba cɔli, nilo kuli ba pa o miali daafaabma O D iedo po. ƚan ba tieni yaali li ya tie ke a tieni li cɔli ki gbeni n yeni, lani n tie falabiado kuli ɲ da baa i po li cɔli yognu. ¹³Ban cɔdi yua kuli ba pa dibapieli bɔgdima, nani ban bili maama U Tieniu diegu pani. Lanya dibapienli bɔgdima baa tie paabu i, O Diedo po. ¹⁴Ban li cɔdi yua kuli, ke o bina pundi bina piilie bii ki cie, o ba pa nni li pani. ¹⁵Bi niba ya pa bi miali daafaabma pani, o piado kan pa lan cie dibapienli bɔgdima, o luodo mo kan a lan ya waa ki cie dibapienli bɔgdima. ¹⁶A ya ga Israyeli yaaba kani, bi miali daafaabma pani, a ba taa lanya ligi ki sɔni U Tieniu diegu, u kadkaanu po tuona. Li bɔgdili ɲ tua bontiadkaali Israyeli buolu po, N nintuali, ban ya tiani ki pa bi miali daafaabma pani. ¹⁷O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi o, ¹⁸"ƚan cedi ban maa kumɔndi tadigu yeni ku kumɔndi tuankaanu, kuni n baa tie mi nidiɲanbima tiagu. ƚan sieni gu u kadkaanu yeni li padbinbindli siiga, ki tieni mi ɲima ki niinni. ¹⁹Haarɔn yeni o bijaba baa nii, ki ƚuudi bi taana yeni ku niinni ya ɲima i. ²⁰Bi ya ba kua u kadkaanu gbandieli nni, bii bi ya bua kua ki yidi salga li padbinbindli po, li buali ke ban nidi ki ƚanbi bi yula lini n tie ban da kpe. ²¹Li buali ke ban nidi, ki ƚuudi bi taana, lani n tie ban da kpe. Lan tua Haarɔn yeni o puolɲuani yeni bi nifiima kuli po, maabilkaama hali ya yogu ɲ tuu ya yogu. ²²O Diedo go den maadi yeni Moyiisi ki yedi o, ²³"ƚan lingi a ƚubli nuulu n mani: Miiri, ya nuulu n mani cilo bona mu; Sinamɔni ya nuulu n mani, cilo bona lie yeni bɔgdima; Kani ya nuulu n mani, cilo bona lie, yeni bɔgdima; ²⁴Kasia cilo bona mu, lan cɔlni nani ban bingdi maama u kaangagdiɲamu nni yeni; yeni Olifi kama liida luoba. ²⁵ƚan cedi tulaali tuonsɔnbanlo ɲ taani lanya tulaali buoli kuli, ki bobni kpagagdiɲanma. Mani n baa tie ban baa tuuni yeni ya kpagagdiɲanma Nini baba ya po. ²⁶ƚan sɔgi u kadkaanu gbandieli yeni li kpagagdiɲanma yeni yiko ƚɔmaama kpagu. ²⁷Ki sɔgi taabli yeni li bonbaanbidi kuli, u fisantuankaanu yeni u tiabobinkaadi, li ƚubli binbindli, ²⁸Ki sɔgi a padjuukaana binbindli eni li tiabobinkaadi, ki sɔgi ku tadgu yeni ku tuankaanu. ²⁹ƚan sɔgi mi kpagagdiɲanma, ki ƚanbi ya bona kuli gagdi ki dagdi Mini baba ya tuona po i. Yua, bii yaali n sii lanya bona kuli mo gagdi ki ƚanbi. ³⁰ƚan sɔgi ki ƚanbi Haarɔn yeni o bijaba, ban gagdi ki dagdi yeni mini ya salga yidkaaba. ³¹ƚan yedi Israyeli yaaba, 'Ne tie ya kpagagdiɲanma n bobni ki dagdi yeni O Diedo baba ya tuona po i, ti buolu nni, hali nifiima ɲ tuu nifiima. ³²Li tie kuali nilo po, ke wan sɔgi li kpama Li go ki cabi ke nilo ɲ ɲɔli li kpama buolu yeni li bonbaanbidi, kelima mi bobni O Diedo baba ya po i. Yin fangi i yula li kpama po. ³³Yua n ɲɔli li kpama liema, bii yua taa li kpama, ki sɔgi nitiano, li dagdi ke ban deli ki ɲani li nilo u buolu nni. ³⁴O Diedo den yedi Moyiisi "Lingi ya tiidi nuulu n mani, nani Sitoraksi, Onikisi yeni Galbanumi, ki pugni ƚan bani ya tiidi ke i nuulu mani. ³⁵ƚan cedi tulaali tuonsɔnbanlo ɲ taani likuli ki pugni mi yaama lan tua ya ƚubli nuulu n mani, kaa pia jɔgindi bakuli, ki dagdi Mini baba ya po. ³⁶ƚan taani likuli, ki nugi, ki baa li bonyoma. ƚan bɔgdi li bonyoma, ki seni yiko ƚɔmaama kpagu kani, u kadkaanu, li gbandieli nni, Min baa kadi yeni a naani. Yin fangi i yula ki cɔlni li ƚubli gagdiɲanma. ³⁷ƚan ba bobni ya ƚubli ne, yin da bobni yinba ya po li ƚubli buolu yen li bonbaanbidi. Li gagdiɲanma ki dagdi yeni yi. ³⁸Yua n bobni li ƚubli buolu o yuli po, li dagdi ke ban deli ki ɲani o li nitaanli nni."

Chapter 31

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi o, ²Diidi, N taa Huri bijua, Huuri yaabili, Besaleli, Juda Cugli nni yua yeli, ki yini o. ³N gbieni Besaleli yeni n fonanma, ki ba puni o mi yanfuoma, niima nni gbadma yeni mi banma yaali n nua tuonbanma kuli. ⁴Ke wan waani a tuona boncianli n ba cuoni maama, yeni ban tuuni maama yeni wula, ti kupiendi yeni ti kumondi. ⁵O go baa waani ban jiagi, ki kpiedi a tana maama, yeni ban yagdi, ki dungi a taaba maama yeni mi tuonsɔnbanma. ⁶Min ba gandi yaaba ban pugni o po, Ahisamaki bijua, Oholiabi, Dani buolu yua. N kuani yaaba n pia mi yanfuoma pali nni mi tuonsɔnbanma, ke ban sɔni min waani a ya tuona kuli. Li tuona n ne: ⁷U kadkaanu gbandieli, Yiko nɔmaama kpagu, Ku kpagu bonbiili yeni li gbandieli bonbaanbidi kuli, ⁸Taabli yeni li tiabobinkaadi, u fisantuankaanu yeni u tiabobinkaadi, Tulaali nɔbli juuma binbindli, ⁹A padjuukaana binbindli yeni li tiabobinkaadi yeni ku tadciangu yeni ku tuankaanu. ¹⁰Ya tuona n pugdi tie, u badu tialakaadi, Salga yidkaaba Haarɔn yeni o bijaba n baa la ya tiadi ki yidi salga. ¹¹L tuona go nua mi kpagagdiɔnma yeni li nɔbrɔnli yaali n ba sɔgi, ki nɔnbi u kaangagdiɔnamu. Ya tuosɔnbanba ne ba sɔni min waani a ya tuona kuli nani lan buali maama. ¹²O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi o, ¹³Maadi Israyeli yaaba: ' Yin nɔnbi ki cɔlni O Diedo Fuodma daali, Kelima lani n baa tie kasiedi ki wangi ya lolima n ye wani yeni yinba siiga nni nifiima n tuu nifiima, yin bandi ke wani n tie O Diedo yua n gagdi ki nɔnbi yi, ki tieni yi wan buadi ya buolu. ¹⁴Lanwani ii, yin cɔlni Saba daali, kelima li daali baa tie ya daanɔnli n gagdi ki nani o ya kpiagdi po. Yua n fali li daali kuli, li buali ke ban kpa o. Yua sɔni Saba daali kuli, li buali ke deli ki nani o u buolu yaaba siiga. ¹⁵I ba sɔni dana luoba, ama li daaleleli daali tie Saba, mi fuodma daali i, ya daanɔnli n dagdi yeni O Diedo kpiagdi. Yua n sɔni Saba daali kuli, li buali ke ban kpa o. ¹⁶Lanyapo i ke li buali ke Israyeli yaaba n kubi Saba daali bonɔnla. Bi baa cɔlni li yiko, lan tua bi po bogdili nifiima n tuu nifiima hali ya yogu kuli ¹⁷Saba baa tie maalma O Diedo yeni Israyeli yaaba siiga, kelima O Diedo taa dana luoba i, ki tagi Tanpoli yeni ki tinga, li daaleleli daali, ke o kali ki fuodi. ¹⁸U Tienu n maadi yeni Moyiisi Sinayi Juali po ki gbieni, ke o teni o tanpabmu lie ke yikidi nɔmaama diani mupo yeni O Diedo nuu.

Chapter 32

¹Li nitaanli n diidi ki sua ke Moyiisi waagi yeni li juali po jiidma, ke bi gedi ki la Haarón, ki yedi o, "Guani ki tagi ti po bulo, yua n baa ye ti liiga. Li ya tie Moyiisi po, ya ja n cedi ke ti ñani Ejipti diema nni, ki doni ne, tii bani yaali n tieni o." ²Ke Haarón jiini ba, "Tuudi mani i puoba wula tutuuda yeni i bisiaba yeni i bijaba wula tutuuda, ki taani ki cua yeni likuli na." ³Li nitaanli kuli den tuudi btutuuda, ki taani ki teni Haarón. ⁴Haarón den ga bi kani li wula tutuuda, ki dondi, ki tagi wula naatonbiga, ke li nitaanli yedi, "Israyeli, a tienu yua n cedi ke a ñani Ejipti diema nni, ki doni ki cua ne n yeni." ⁵Haarón n lan tieni maama, ke o maa li padbinbindli ki kpiani ki wula naabiga, ki sedi ki kpaandi, ki yedi; "Saala baa tie jaanma i O Diedo kpiagdi po." ⁶Lan fiifaa, bi niba den yagdi ki fii ki bobni a padjuukaana, ki cua yeni mi taayema buama paabu. Lani n pendi, bi den kaliki dini, ki ñuni, ki fii ki kua mi jaancianma badu nni. ⁷O Diedo den maadi yeni Moyiisi, "Guani ki lebdi tonma, kelima ñan ñani ya buolu Ejipti diema nni, ke bi puodi yeni jogni bi yula ti tuonbiadi nni." ⁸Bi tuodi ki tudi min waani ba ya sanu. Bi tagi ki naatonbiga ki pugi ga, ki yidi ga salga. Bi maadi, "Isreyeli buolu, i tienu yua n ñani yi Ejipti diema nni ke i puodi n yeni." ⁹Lanwani ii, O Diedo den yedi Moyiisi, "N la ya nibuolu ne, bi tie ya buolu n ki pia ñmagdima i." ¹⁰Mola wani ii, da bigni ñan pani nni, ñan ji ña nni min fiini n pabienli lan baa bipo. Lanwani ii, N ba bolni ba. Ama fini wani ii, N ba cedi ñan tua nibuolciamu." ¹¹Ke Moyiisi bigni ke wan baagi ki songi O D Diedo o Tienu pali. O den yedi, "O Diedo, be n cedi ke a duondia pabienli a buolu po, ñan ñani yaaba Ejipti diema nni yeni u paaciamu, ki cedi ke a nuu paalu po, ke bi puodi ki doni ne?" ¹²Be ya po i, ke Ejipti diema nni yaaba ji ba maadi, 'O den ñani ba ki bua wan waani ba falaciamo, ki kpa ba, ki bolni bi buolu ñanduna nni i? Jiini a yama, ki duani a pabienli, ki lebdi a yama ki da bolini a buolu nani ñan bi jagi maama yeni. ¹³Ya tiani a tuonsónba Abrahamama, Isaka yeni Israyeli po, ñan den poli ki niani yaaba, ki maadi ba, 'N ba cedi i puolñuani n yabdi nani tanpoli ñmabila yeni, N ba teni i puolñuani min den den maadi ke N ba teni yi ya diema. Bi ba di lanyaa faali hali ya yogu n ki pia gbenma.'" ¹⁴Lanwani ii, O Diedo den lebdi o yama, ki ña wan den jagi ke o ba pua o buolu yeni ya nufanu. ¹⁵Moyiisi den lebdi ki jiidli li juali, ki muubi Yiko ñomaama tanpabliedmu o nuu nni. I diani den ye li tanpabliedmu faanunliedli po, mu nunñanmu yeni mu nunbiimu po. ¹⁶Mu tanpabmu den tie U Tienu n bobni yaamu, wani obá, i diani mo den tie wani U Tienu n dieni yii obá mu tanpabmu yeni po. ¹⁷Josuwe n gbadi bi niba fuugu, nani ban den yigni yeni, ke o maadi Moyiisi, "N gbia bu tóbu fuugu ku jongu nni." ¹⁸Ama Moyiisi den yedi, "Li ki tie paatieba ya fuugu, li go ki tie ban paadi yaaba mo ya yigni, Mini n gbia ya fuugu tie yani i." ¹⁹Moyiisi n nagi ku jongu kani, ke o la ki naatonbiga nannanli yeni bi niba ke bi jeli. Ke o pali biidi boncianla. Ke o luni wan den muubi ya tanpabmu o nuu nni ki mumudi mu li juañiali kani. ²⁰O den taa li nitaanli n den tagi ya wula naatonbiga, ki luni o mu nni ki juu ke ki buodi, ke o nandi bonyoma, ki yadi mi ñima nni, ki cedi ke li nitaanli ñuni ma. ²¹Ke Moyiisi maadi Haarón, "Ya niba tieni a be i, ki cedi ke a tieni ya tuonbiadi ne bipo?" ²²Ke Haarón yedi, "Da fiindi a pabienli, n canbaa. A nan bani ya niba ne n bobni maama ti tuonbiadi po. ²³Bi den maadi nni, 'Tagi ti po ya bulo n baa ye ti liiga. Li ya tie Moyiisi po, yua n ñani ti Ejipti diema nni, tii bani yaali n tieni o.' ²⁴Lanwani ii, n den guani ki jiini ba, 'Yua n pia wula kuli, wan taa, ki cua yeni li na,' Bi den teni nni wula ke n luni u mu nni, ke ki naatonbiga ne ñani u niinni. ²⁵Moyiisi den diidi ki sua ke bi niba yula lebdi, Haarón den ña ke bi tudi u sanu, ki tieni yaali n tua sugciandi bi po bi yibalinba kani. ²⁶Ke Moyiisi sedi ku jongu bulñóbu kani, ki yedi, "Yua n taa O Diedo po, wan nagni n kani." Lefi cugli nni yaaba kuli den taani o kani, ki lindi o. ²⁷O den yedi ba, "O Diedo, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: 'Ja kuli n bobni o jugsiega, ki lebdi cili ku jongu bulñóbu, ki ban tuoni bulñóbu ki kpa o naataano, o donli, o kuantalielo.'" ²⁸Lefi cugli nni yaaba den tieni Moyiisi puogi ba yaali. Li daali, ya niba n den kpe den pundi niba tuda taa (3000) ²⁹Moyiisi den maadi Lefi cugli nni yaaba, "I kua O Diedo tuonli nni dinne, kelima yuakuli kpaa o biga bii o naataano, lanwani ii, O Diedo ba puni yi o yedñanma dinne." ³⁰Lan fiifaa, ke Moyiisi maadi li nitaanli, "I tieni tuonbiaciandi. Mólane, n ba guani ki do ki la O Diedo. Liki kandi n ba fidi ki mia sugli i tuonbiadi po. ³¹Moyiisi den den guani ki lebdi O Diedo kani, ki maadi, "Hain! Li nitaanli naa tienni ti tuonbiaciandi ii, bi tagi bulo, ki tieni ga bi tienu. ³²Ama mola, n mia ña sugli ke ñan di sugli bi biidi po. Ama a ya kan di bi po sugli ii, ñan piini ñan diani n yeli ya tili nni. ³³O Diedo den maadi Moyiisi, "Ya nilo n tieni npo ti tuonbiadi, N ba piini o ya yeli n tili nni. ³⁴Mola, ñan guani ki lebdi, ñan ciani li nitaanli min den maadi yi ya kaanu yeni. Diidi, N maleeki ba ga i liiga. Ama li pantuuli daali ya pundi, N ba tuu ba li panli kelima bi tuonbiadi po." ³⁵Lani n peendi ii, ke O Diedo luni u yianbiadpuodkou li nitaanli po, kelima ban tagi ya naatonbiga, ban den cedi ke Haarón tagi yaaga.

Chapter 33

¹O Diedo den yedi Moyiisi, "Fii nakanba ne, fini yeni a nitaanli, ɲan ɲani yaaba Ejipti diema nni yeni. Yin gedi min den poli ki niani Abrahamama, Isaka yeni Jakɔbu, min den yedi ba, 'N ba teni a puolɲuani li diema' ²N ba sɔni n Maleki wan ya ye i liiga; ki deli ki yaani Kanana yaaba, Amori yaaba, Hititi yaaba, Perisi yaaba, Hi fi ti yaaba, yeni Jibusi yaaba. ³Gedi mani li diema nni, mi naanɲama yeni ti siidi puubi naani, ama, N kan ya ye i siiga ki da ti bolini yi li sancenli nni, kelima, i buolu tie yenyieda i. ⁴Li ntaanli ɲ gbadi lanya yanyagdi laabaali, ke bi buudi, ki fabni, hali ke niloba ki lani jaantiadi. ⁵O Diedo den yedi Moyiisi, " Maadi Israyeli yaaba, 'I tie yenyieda buolu i. N ya bi ba yegi yeni yi u yognu bá waamu, N bi ba bolini yi. Lanwani ii, yin landi i jaantiadi, min jagi min ba tieni yi maama.'" ⁶Lanwani ii, Israyeli yaaba den ɲani Horebi juali diema nni kaa lani jaantiadi hali bada. ⁷Moyiisi den taa li gbandieli ki ban caani fagma, ku jongu niinpo. O den yini li u kadkaanu jongu. Ya nilo n den bua mia O Diedo bonli, o den yi ɲi, ki gedi u kadkaanu jongu kani i. ⁸Moyiisi ya den bua ɲi ki gedi u kadkaanu jongu kani, yuakuli den yi fii ki sedi o jongu bulɲɔbu kani i, ki ya nua Moyiisi hali wan ban kua li niinni. ⁹Moyiisi ya kua ku jongu nni ya yognu, ku taawalgu den yi jiidi ki pibni bu bulɲɔbu kani, O Diedo ɲ ya ji maadi yeni Moyiisi. ¹⁰Li nitaanli ya la ke ti talwadi jiidi ku jongu bulɲɔbu kani, bikuli den yi gbaani bi jondi bulɲɔna kani i, ki ya pugi U Tienu. ¹¹O Diedo den yi maadi yeni Moyiisi nunga yeni nunga i, nani o nilo ɲ yi maadi yeni o dɔnli yeni. Li ya gbeni, Moyiisi den yi guani ki lebdi ti jondi nni, ama, o naaciemo, jawaalo, Nuni bijua, Josuwe den li ye li gbandieli nni i, o den ki ɲa. ¹²Moyiisi den maadi O Diedo, "Diidi, a maadi nni yognu kuli, 'Taa li nitaanli ne yin cuo bi sancenli,' ama a nan ki waani nni ɲan ba yegni nni yeni yua. A den maadi, 'N bani a hali a yeli, ke a pali go mani npo. ¹³Mɔla, a pali ya mani npo, ɲan waani nni min ba tieni maama ki bandi a bonɲanla, a pali ɲ ya bii ki mani npo. ɲan ya tiani ke bi dodtieba ne tie a ya buolu i.'" ¹⁴O Diedo den jiini, "Mini nbá, N baa ye yeni a, lan dagdi a. N go ba teni a mi fuodma." ¹⁵Moyiisi den maadi o, "A ya kan yegi yeni ti, ɲan da cedi tin fii nekanba. ¹⁶Lanyaaka n ba tieni ledi i, ki bandi ke a pali mani npo, mine yeni a buolu kuli ii? Kase ke a yegi yeni ti, lanyaa kam mini yeni a buolu ba teini ledi, ki ya pia mi paadma yeni ya buoli n sieni ki tinga po ne ee? ¹⁹O Diedo den yedi, " N ba cedi N ɲandi ɲ pendi a nintuali, ki kpaandi N yeli, 'O Diedo'. N ba di sugli min ba di sugli yaaba ya po, N baa pia mi niɲingbadma min bua min ya pia mi niɲingbadma yaaba ya po. ²⁰Ama, O Diedo den yedi, " A kan fidi ki la N nunga, kelima niloba kuli kan la N nunga ki go ya pia miali. ²¹O Diedo den yedi, "Diidi, u kaanu n yeni, Mini n bobni; ɲan sedi ku tangu po. ²²N kpiagdi ya pendi ya yognu, N ba kuani a ku tanlongu nni, ki pii a nunga yeni n nuu haliki ban pendi ki gbeni. ²³N ya ji piidi n nuu, a ba la n poli po, ama, a kan la N nunga."

Chapter 34

¹O Diedo den yedi Moyiisi, "Kpiedi tanpabmu lie nani kpiama tanpabmu yeni. N ba diani li tanpabmu po ya ñobona n den ye kpiama tanpabikpiamu po ke a den mudi yeni ²ñan tuodi ki fii siñaapanpangu, ki do Sinaayi juali po na, ñan do ki sedi N nintuali, Sinaayi juali yuli po. ³Niloba kuli ñ da yegi yeni a ki do li juali po. ñan da cedi nilo bakuli ñ pondi li juali po. Ban da kpaa yangbenga bii yanbidi ki nagni juali." ⁴Lanwani ii, Moyiisi den kpiedi tanpabmu lie nani mu kpiamu yeni, ki yagdiki fii, ki doni Sinaayi juali po, nani O Diedo ñ den tuodi ki waani o maama. Moyiisi den muubi li tanpabliedmu o nuu nni. ⁵O Diedo den pendi ti talwadi nni, ki sedi Moyiisi kani, ki kpaandi ki yini o yeli, "O Diedo." ⁶O Diedo den cua ki pendi o nintuali, ki kpaandi "O Diedo, O Diedo, Ya Tienu n pia mi niñingbadma ki go tie mi ñanma, O ki biendi o pali tonma, o gbie yeni mi teginma, ti dudugdi yeni li dandanli, ⁷O kubi mi tginma yeni ti dudugdi hali ni fiima tudli, ki di sugli mi tudma po ti tuonbiadi po, yeni mi yenyiema po. Ama o kan bu mi teginma buudi yeni ti tuonbiadi daano. Ti tuonbiadi danba bila yeni bi yaabila hali nifiima taa bii nifiima na ba pa nbi danba tuonbiadi pani." ⁸Ke Moyiisi gbaani ki ji pugi o. ⁹O den maadi, "N Diedo, li ya tie ke a pali mani npo, ñan ya ye yeni ti kelima ya buolu ne tie tubkangbada i. Mia sugli ti yenyiema po yeni ti tuonbiadi po, ki taa ti tin ya tie a ya piama." ¹⁰O Diedo den yedi, "Diidi, N go ba loli ku donligu ñantaado yeni yi. Yinba li nitaanli nintuali, N ba tieni yaalidgu bonli, yaali n da kp kpeli ki tieni ki tinga nni kuli yeni diema bá nni kuli. Li nitaanli kuli ba la N tuona, kelima min ba sɔni ya tuona yeni yi, baa pia ti jawaandi. ¹¹ñan colni min ba waani a yaali dinne. N bobindi ke min deli ki yaani Amori yaaba, Kanana yaaba, Hititi yaaba, Perisiti yaabaHifti yaaba yeni Jibusiti yaaba yaaba n ye i liiga po. ¹²Yin fangi i yula ki da loli ñantaadi bakuli yeni yin caa naakani ya niba, lanyaaaka bi ba tua diagu bonli ipo. ¹³Yin ba tieni yaali n ne, yin pua ki mumudi bi padbinbida, ki tudi ki lu bi buli tancaada, ki cua ki guli Acihera buli daacaardi. ¹⁴Kelima i kan pugi buloba kuli, kelima O Diedo yua ya yeli n tie o ponpondaano, tie ya Tienu n pi li ponponli i. ¹⁵Lanwani ii, ñan fangi a yuli, yin da loli ñantaado bakuli yeni li diema nni niba kelima bi conbi bi yu la yeni bi buli, ki yidi bi buli salga. Li ba fidi nitianba bi siiga nni yini yi, yin di ti padjiedi, ¹⁶Yaali n go ye, li ba fidi yin taa bi bisiaba, i bijaba ñ kuani ba, bi bisiaba ba conbibi yula yeni bi buli, ki cedi i bijaba mo ñ conbi bi yula yeni bi buli. ¹⁷Yin da tagi kudi bulo ki ya pugi. ¹⁸Yin ya tiani ya kpanu n ki pia dabinli jaanma. Nani min waani yi maama, li yogu ya pundi, Abiiba ñmalo nni, i ba ñmani ya kpanu n ki pia dabinli dana lele, kelima Abiiba ñmaalo nni i ke i de ñani Ejipti diema nni. ¹⁹Ban mali ya bikpiala kuli tie n yaa i, bá ti yandibikpiala tie yaa i, i nee yeni i pee kuli. ²⁰Li buali ke yin daa ki lebdi o ñunbo bikpiaga yeni pabiga, ama, i ya ki daa ki lebdi, yin nan pua ki mudi o punkpaali. Li go buali ke yin daa ki lebdi i bijaba bikpiala. Nilo bakuli kan nagni N nintuali yeni nuukuomu. ²¹Li buali ke yin sɔni dana luoba, li daaleleli daali, yin fuodi. Bá li ya tie tanbulbu yognu bii ku jetaagu yognu, li buali ke yin fuodi i. ²²Yin ya kubi laado lele jaanma, yaama n tie kpanu yoma bima jaanma, ki go da sundi ku jetaagu jaanma mo, yaama n tie li binli juodma. ²³I buolu nni jaba kuli ba nagni O Yonbdaano, O Diedo, Israyeli Tienu nintuali taalma taa, binli nni. ²⁴Kelima N ba deli ki yaani i nibuoli i nintuali ki pugni i diema tinbianu. I ya nagdi N nintuali taalma taa binli nni, niloba kuli kan bigni ke o ba diedi i diema. ²⁵I kan yidi salga ki taani mi padsɔma yeni ya kpanu n tieni dabinli, i go ya dini mi pendima jaanma, li nandi kan sieni hali lan fandi. ²⁶Li buali ke yin cua yeni i kuni nni bonluonkakpila yaa n ñani bonciala li gbandieli nni. I kan ñaani ñobiga nandi ki naá biima nni." ²⁷O Diedo den yedi Moyiisi, "ñan diani li ñobona kuli, kelima ñani n tie min yaadi ki yedi ya ñomaama, ki loli ya ñantaadi yeni fini yeni Israyeli buolu yeni yiko ñiali." ²⁸Moyiisi den ye likani yeni O Died o dana piina yeni ñiadi piina; o den ki dini jiedi, o go den ki ñuni ñima. O den diani mu tanpabmu po yiko ñobona, yaa n tie Yiko ñobona piiga. ²⁹Moyiisi ñ ñani Sinaayi juali po ki jiidi, ki muubi yiko ñobona ñ diani ya tanpabliedmu yeni po, o den ki bani ke wan den maadi yeni O Diedo yeni , o nunga den lebdi ki ñilgi, ki tuudi. ³⁰Haarɔn yeni Israyeli yaaba ñ la Moyiisi ke o nunga ñilgi ki tuudiyeni, bi den jie o i, kaa bua ke bi nagni o. ³¹Ama Moyiisi den yini ba ke Haarɔn yeni bi cancannikpelba taani o kani. Moyiisi den maadi yeni ba. ³²Lani ñ pendi, ke Israyeli yaaba kuli taani Moyiisi kani, ke o waani ba ya yiko ñobona ke O Diedo teni o Sinaayi juali po. ³³Moyiisi ñ maadi yeni ba ki gbeni, ke o baa cabli ki pibni o nunga po. ³⁴Moyiisi ya caa ya yognu kuli , ki bu maadi yeni O Diedo, o yi ñani wan pibya cabli o nunga po hali wan ba ti ña . O ya ñani, wan waani Israyeli yaaba O diedo ñ yedi ke wan waani ba ya maama. ³⁵Israyeli yaaba ya la ke Moyiisi nunga po ñilgi, ki tuudi, o yi guani ki taa li cabli, ki pibni o nunga hali yeni wan ba guani ki gedi ki maadi yeni O Diedo.

Chapter 35

²I baa tuuni dana luoba, ama, li daaleleli, baa tie daanjanli daali, Saba daali, mi fuodma daamunli daali, ya daanjanli n gagdi ki dagdi yeni O Diedo kpiagdi. Ya nilo n sɔni tuonli lanyaa daali li dagdi ke ban kpa o. ³I diedi nni kan cuoni mu Saba daali. ⁴Moyiisi den maadi yeni Israyeli nitaanli kuli, ki yedi, "Ne tie O Diedo n ɛnani ya yiko i. ⁵I siiga nni, yaaba n pia li paalu yeni li yanbuama, ke bi pali siadi ban bobni paabu O Diedo po. Li ba fidi ki ya tie: wula, kupiendi, nanjilfa, kumɔndi; ⁶Ti pakobdi yaadi naani galula, ki mɔni cocoli, ki mɔni ki tuudi, Leni tiidi caba, ti ɲɔkobdi; ⁷Ya patongbandi n tuu, ki mɔndmɔndi, Ya gbanjuagdi ke bi nugi, Akasia daadi; ⁸Mi fidsankpama li gbandieli nni fisanmu po, ya tiipuumaa nuulu n mani yeni li ɲubɲanli. ⁹Oniksi tana yeni ya tana a pia mayuli boncianla, u benɲuunu yeni salga yidkaciamo benliadli po. ¹⁰Yaaba n pia mi tuonsɔnbanma i siiga nni, ban cua ki todi O Diedo n buali ya tuona kuli. ¹¹Li gbandieli yeni li jongu yeni bu kpaliɓinkaabu i tialɔginkaani, li biana, li daasierdi yeni li bunbuna; ¹²Yiko ɲɔmaama kpagu yeni ku bonbiili yeni ya kpaliɓinkaabu n ba dɔgni, ki lindi gu. ¹³Bi den bobni li gbandieli taabli yeni li daasieda, yeni bu paabu kpanu; ¹⁴U fidsantuankaanu yeni u tiabobinkaadi, mu fidsanmu yeni mi fidsankpama, li gbandieli nni yendma po; ¹⁵Tolaali juuma binbindli yeni li daasieda, mi kpananma yeni li ɲubli; bu kpaliɓinkaabu, u kaangagɲamu bulɲɔbu po; ¹⁶A padjuukaana binbindli yeni li kumɔndi gilyaasi, li daasieda yeni li bonbaanbidi, ku tadgu yeni ku tuankaanu. ¹⁷Li gbandieli luolu cabɔɲinkaana, a daasieda yeni a bunbuna yeni bu kpaliɔginkaabu u luolu bulɲɔbu po; ¹⁸Yeni li gbandieli kpaana yeni a baabi u kaangagɲamu yeni u luolu po. ¹⁹Ya tialakaadi n gagdi ki ɲani, u kaangagɲamu nni tuona po yeni Haaron, salga yidkaaba ciamo yeni o bijaba tialakaadi yaadi n gagdi ki ɲani salga yidma tuona po. ²⁰Lanwani ii, Israyeli nitaanli den siedi Moyiisi kani. ²¹Yua ke o pali den siadi, ke o buama mo yabi O Diedo po kuli den guani yeni bu paabu li gbandieli yeni u kaangagɲamu maama po, li paabu den tie li tuona yeni li tialakaadi bonbaanbidi yeni a tiabobinkaadi po i. ²²Bi jaba yeni bi puoba yaaba ya pala n den siadi, ke bi pia mi buama O Diedo po kuli den guani yeni wula yeni nanjilfa badlaani yeni li tutuuda mu biamu, a biana yeni wula canyiedi kuli. Bikuli den puni O Diedo bu pocaapaabu, ke bu tie wula yaabu. ²³Yaaba n den pia ya pakobdi n naani galula, bii ki mɔni colcoli, bii ki mɔni ki tuudi; Leni tiidi caba, ti pagbandi yaadi n tuu ki mɔni, ti ɲɔgbandi, ya gbanjuagdi ke bi nugi den cua yeni lankuli. ²⁴Yua n den cua yeni wula bii nanjilfa kuli den yi puni O Diedo i li paabu, yaaba n den pia Akasia daadi kuli, ke ti ba fidi ki sɔni tuonli bakuli, den yi cua yeni ti. ²⁵Bi puoba yaaba n den bani mi lugma kuli den lugi ya caba n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi yeni ti pakobdi yeni Leni tiidi caba. ²⁶Ya puoba pala den siadi, ke bi pia mi buama O Diedo po den lugi a caba yeni ti ɲɔkobdi i. ²⁷Liiga yaaba yeni bi paatieba den cua yeni Oniksi tana, yeni ya tanjana n pia mayuli u benɲuunu yeni ti bentiadi po; ²⁸Bi den cua yeni ya tiidi n pia nuulmanu, yeni mi kpama, mi kpananma po mu fidsanmu yeni li ɲubli po. ²⁹Israyeli yaaba den teni O Diedo bi yanbuapaabu; ya jaba yeni ya puoba pali n den siadi, ke bi pia mi buama O Diedo po den cua yeni ya bona ke O Diedo den buali ke Moyiisi n bobni wan puogi o ya tuona kuli po. ³⁰Moyiisi den yedi Israyeli yaaba, "Diidi mani, O Diedo yini Huuri yaabili, Uuri bijua, Besaleli, ke o tie Juda cugli nni yua. ³¹O den gbieni Besaleli yeni o foɲanma, ki puni o mi yanfuoma, niima nni gbadma yeni mituonsɔnbanma, tuonbuolukuli po, ³²Ke wan bobni tuonbuolu kuli, ki sɔni wula, nanjilfa yeni ti kupiendi tuona; ³³A tana jiama yeni a kpiedma yeni ti daadi jiama yeni ti duunma, yeni tuonbuolu kuli bobinma. ³⁴O bili lankuli o yuli nni, ki ba bangi wani yeni Ahisama bijua Oholiabi, ke o tie Dani cugli nni yua, ³⁵O gbieni ba yeni mi bancianma tuonbuolu kuli po, ke bi ba sɔni yeni mi tuonsɔnbanma, u tankpiedu po, galula pakobdi caba yaa n mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi lugma yeni a kpaama yeni a tuonjaana kuli bobinma.

Chapter 36

¹Lanwani ii, Besaleli yeni Oholiabi yeni ya tuonsɔnbanda ke O Diedo den puni mi banma yeni li tuonli nunfanbu, ke ban ya bani ya tuona kuli ke O Diedo den buali ke lan sɔni u kaangagdinamu maama po kuli n ba cuoni maama.²Moyiisi den yini Besaleli yeni Oholiabi yeni O Diedo n den puni yaaba mi tuonsɔnbanda, ke bi yama kua li tuonli nni, ke ban cua ki sɔni li tuonli.³Moyiisi den teni ba wan ga ya paabu kuli Israyeli yaaba kani u kaangagdinamu maama po. Li nitaanli den caa sɔnaagu kuli yeni bi yanbuapaabu Moyiisi kani.⁴Lanwani ii, a tuosɔnbanda yaaba n den tuuni u kaangagdinamu maama po kuli den jagi ki cedi ke ban tuuni ya tuona kuli sedi.⁵Li tuonsɔnbanda den maadi Moyiisi, "Bi niba n kpedi yeni ya paabu yabi ki cie O Diedo n buali ya bonbaanbidi li tuonli po.⁶Lanwani ii, Moyiisi den nani li nɔɔbonli, ke bi kpaandi ke nilo bakuli n da fandi ki cua yeni paabu ke bu tie u kaangagdinamu maama po. Lanwani ii, bi niba ji den cedi bu paabu tenma.⁷Ya paabu n den cua den dagdi, hali ki bua ya cie lan buali ya paabu a tuona po.⁸A tuonsɔnbanda siiga nni, yaaba n den bani ki cie den bobni u kaangagdinamu yeni kpajɔnkaadi piiga yeni leni gaali yeni ya pakobdi n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ku tuudi, ki tagi Cihherubenba. Li den tie Besaleli, a tuonsɔnbanda ciamo ya tuonli i.⁹kpalbujɔnkaabu kuli fagmu den tie nuukpaduna piilie a niin, bu piamu mo nuukpanduna na. Ti kpajɔnkaadi yeni fagmu den dɔa i.¹⁰Besaleli den taani ki tugni kpajɔnkaadi mu i, ki go taani ki tugni ya kpajɔnkaadi muuda n sieni.¹¹Bi den kpaa ya gaali n tie galula bu ti kpalmuudi yeni kpajuodkaaabu kunga po, ki go tieni yeni ya kpalmuudi n sieni mo ya kpajuodikaabu kunga po.¹²O den tieni i gaali bonjɔnkaana piimu cincinli kpaltuuga fiabu po, ki go tieni bonjɔnkaana ya kpaltuuga n sieni ya kpalfibu po. Lanwani ii, a bonjɔnkaana yeni den tuoli yeni aya i.¹³O den tieni wulabonloginkaana piimu ki taani ki tugni ti kpajɔnkaadi, ki lindi ki cebni li gbandieli.¹⁴Besaleli den lugi ti nɔɔkobdi caba, piiga n yenli, ki tieni jingu ki ba dɔgni u kaangagdinamu niinni.¹⁵Cabyenli kulifagmu den tie nuukpanduna piitaa, ke li piamu mo tie nuukanduna na. li caba kuli den dɔa i.¹⁶O den taani ki tugni caba mu, ki go taani ki tugni ya cabluobda n sieni.¹⁷O den kpaa gaali bonjɔnkaana piimu cincinli cabtuuga cabjuodkaali kani, ki go tieni yeni ya cabtuuga n sieni ya cabjuodkaali kunga po.¹⁸Besaleli den tagi ti kumɔndi bonloginkaana piimu, ki tugni ki cebni ku jingu, ke ku tie bontutulyengu.¹⁹O den taa ti pagbandi yaadi n mɔni, ki tuutuu, ki maani ya gbandi n juagi, ki pigni li gbandieli.²⁰Bi den kpaa ti daapagdi ki ba tebni li gbandieli.²¹Daapaku kuli fagmu den tie nuukpanduna piiga, ku piamu mo, nuukpandunyenli yeni bɔgdima.²²Daapaku kuli den pia cuokaani lie i, ke i tuoli yeni iyii. O den tieni yeni i, li gbandieli dapagdi kuli po.²³Wan den bobni maama li gbandieli po n ne: u ganu po den pia daapagdi piilie.²⁴Besaleli den tagi njanjilfa bunbuna piina ki ba caani ti daapagdi. Daapaku kuli tiipo den pia bunbuna lie i ki ba taani ki tugni ti daapagdi, li den tie yeni i, daapaku kuli po.²⁵Li gbandieli jienu po mo den pia daapagdi piilie i.²⁶yeni ti njanjilfa bunbuna. Cincinli daapaku den pia bunbuna lie yaagu n tua bunbuna lie hali ki ban tii.²⁷Li gbandieli nintuali den pia daapagdi luoba.²⁸O den bobni daapagdi lie li gbadieli lodmu po.²⁹Li daapagdi den paadi tiipo, ki nan tuugu poli po kandyenli nni. O den bobni yeni i, li lodliedmu nni.³⁰Daapagdi niin n den ye, yeni li njanjilfa bunbuna. Likuli den taani piiga n bunbuna luoba, bunbuna lie, cincinli daapaku nni, bunbuna lie, yaagu tua, hali ki ban tii.³¹Bi den kpiedi Akasia daapanda mu li gbandieli kalu po,³²Li gbandieli kaltoli mo ya daapagdi den pia daapanda mu, ke puoli po mo pia daapanda mu, yeni nintuali mo.³³O den tieni li daapandli ti daapagdi siiga nni i, polu yeni tiiposiiga nni.³⁴Bi den nuni ti daapagdi yeni wula i. ti kanda mo den tie wula i, ke a daapanda n fidi ki tuuni a niinni ki ya paa, ki go nuni a daapanda mo yeni wula.³⁵Bi den lugi kpaldɔginkaabu yeni ya pakobdi n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi yeni leni gaali, ki cihherubenba yaaba n nani hali boncianla.³⁶Bi den kpiedi Akasia daacaada ana ki nuni a wula. Bi go den bobni a daacaada po i gobdi, ki nuni amo yeni wula, ki tieni apo njanjilfa bunbuna.³⁷Bi den lugi kpaldɔginkaabu li gbandieli bulɔɔbu po. Yeni ya pakobdi n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi, yeni leni gaali, ki kpaa a bala ki lindi.³⁸Bi go den bobni daacaada mu bu kpaldɔginkaabu po yeni i gobdi. Bi den nuni a polu yeni a biana kuli yeni wula. A bunbuna den tieni yeni kumɔndi i.

Chapter 37

¹Besaleli den tagi yiko ñmaama kpagu yeni Akasia daadi. ku fagmu den tie nuukpaduna lie yeni bɔgdima; ku piamu mo nuukpanduna lie yeni bɔgdima; ku sedma mo nuukpanduna lie yeni bɔgdima. ²O den ñuni ku tugu nni yeni niinpo kuli yeni wula, ki go kogni gu yeni wula ki lindi gu ³O den tagi wula biana ana ki ba pilni ku taanaada, kaliyendu po biana lie, kaltɔu po mo biana lie. ⁴O den kpiedi akasia daapanda, ki ñuni a wula. ⁵O den tuuni a daapanda a biana nni ku kpagu kali po, ke ñan todi ku kpagu tugma po. ⁶O den tagi ku kpagu bonbiili yeni wula. li fagmu den tie nuukpaduna lie yeni bɔgdima, li piamu mo nuukpanduna lie yeni bɔgdima. ⁷O den tagi ciherubenba bilie yeni wula, li bonbiili juomu po. ⁸Ciheruben yendo juoyenga po, ciherube tɔa mo ki juoliega po. O den duadu li ciherubenba yeni ku ñantaadikpogu kuli bontutulyengu i. ⁹Ciherubenba den fiini bi fiabi ki cɔni, ke i legni, ki piini li bonbiili. Ciherubenba yeni den see ki toli biyaba i, ki nua li bonbiili sinsiga nni. ¹⁰Besaleli den tieni taabli yeni akasia daadi. Li fagmu den tie nuukpanduna lie, li piamu mo nuukpandunyaeni, ke li sedma mo nuukpandunyaeni yeni bɔgdima. ¹¹O den ñuni li yeni wula, ki kogni ki lindi li polu po yeni wula. ¹²O den kogni li kali po yeni ya daapaku piamu pundi nuubituga na, ki ñuni lankuli yeni wula. ¹³O den duadi wula biana ana, ki tabni li lodmu po, li taanaada ñ ye naani. ¹⁴Bi den tabni a biana ku daapagu po i, ke lan fidi ki tuuni a daapanda, taabli tugma po. ¹⁵Bi den kpiedi akasia daapanda, ki ñuni a wula, ke ñan todi taabli tugma po. ¹⁶Bi den bobni ya tuonsɔntiadi n baa ye taabli po, tini n tie: mu tadtilmu, a tadkuana, mu tadbuomu, kotonba mi cabma tiadi, bu paabu salga po. Lankuli den tieni yeni wula i. ¹⁷O den tieni u fidsantuankaanu yeni wula. O den tieni u fidsantuankaanu yeni u taali yeni u ñiali. u tadbuomu, u beni yeni u puugu kuli den taani ki tieni bontutulyengu i. ¹⁸U den pia beni luoba, ke i tiani. Beni taa den tiani poyenpo, beni taa mo potɔu po. ¹⁹Li cincinbenli den pia tabuomu taa i, ke mu tie nani amandie luanli yeni yeni a gbina yeni mi puuma, ke bentianli mo pia tadbuomu taa, ke mu tie nani amandie luana yeni, yeni a gbina yeni mi puuma. Li den tie yeni, i u fidsantuankaanu benluobdi kuli po. ²⁰U fidsantuankaanu po mɔno, li ñiali den pia tadbuomu na i, ke mu tie nani amandie luana yeni yeni li gbina yeni li puuma. ²¹Li gbinli den ye mu ccincinbenliedmu tiipo, ke likuli taani bontutulyengu, ke gbintɔli mo ye ya beni n tua mo ya tiipo, ki mo tie bontutulyengu. Li bentaali tiipo mo den tie yeni i, gbinli ke li kuli taani ki tie bontutulyengu. Li den tie yenma i, li u fidsantuankaanu benluobdi tiipo kuli po. ²²Li gbina yeni li beni kuli den taani ki tie bontutulyengu i, ki tieni yeni wula. ²³Besaleli den tieni u fidsantuankaanu yeni u fidsanmu alele, i babi yeni ya tiadi n baa wo mi fantapienma. ²⁴U fidsantuankaanu yeni u tiabobinkaadi kuli den tieni yeni wula cilo bona piitaa i. ²⁵Besaleli den bobni tulaali juuma binbindli yeni akasia daadi. Li fagmu den tie nuukpandunyaeni, li piamu mo nuukpandunyaeni, li den tie bonɲmabdagdili i, keli sedma mo tie nuukpanduna lie. Bi den yugdi li lodmupo ke likuli ji taani bontutulyengu. ²⁶O den ñuni tulaali juuma binbindli yeni wula, li polu, li kali yeni li lodmu po kuli. Bi go den kogni li yeni wula ki lindi. ²⁷O den duadi wula biana, ki tabni li binbindli kaliliedi po. Li biana tie ban ba tuuni naani a daapanda ki fidi ki tugi li binbindli i. ²⁸O den kpiedi a daapanda yeni akasia daadi, ki ñuni a wula. ²⁹O den cedi ke tulaali tuonsɔnbada ɲɔli mi kpananma yeni ya ɲubli n ɲani bonciala.

Chapter 38

¹Besaleli den kpa a padjuukaana binbindli yeni akasia daadi. Li fagmu den tie nuukpanduna mu, li piamu mo, nuukpanduna mu, bonḡmabdagdili, ke li sedma mo tie nuukpandunataa. ²O den kpaaki duoni li kuni po, ki li tie nani naayina yeni. Li kuni yina yeni li binbindli den taani ki tie bontutulyengu, ke o ḡuni a ti kumḡndi. ³O den bobni li padbinbindli tiabobinkaadi - mu tadbuomu, pelinba, a tadkuana, ti nancḡgtiadi, yeni u fanu. Lanya tiadi kuli den tieni yeni wula i. ⁴O den bobni ti kumḡndi fanu, ke u tie nani giyaasi yeni li binbindli siiga nni. ⁵O den duadi ti kumḡndi biana ana ki tabni li binbindli kuni po, ban ba tuuni naani a daapanda. ⁶O den kpiedi akasia daapanda, ki ḡuni a ti kumḡndi. ⁷O den tuuni a daapanda a biana yaa n ye li binbindli kali po yeni, ke lan fidi ki toti li tugma. O den tagi libinbindli yeni daapagdi i, ki ḡa bonlongu siiga nni. ⁸Besaleli den tagi tadciangu yeni ti kumḡndi, yeni ku tuankaanu ke u mo tie kumḡndi. O den taa bi puoba yaaba n taagi, ki tuuni li gbandieli bulḡḡtuogibu kani ya kumḡndi maaduubmu i, ki tagi ku tadgu yeni ku tuankaanu. ⁹O go den bobni li gbandieli luolu. O den lugi kpalḡḡnkaadi yeni leni gaali i, ke ti fagmu tie nuukpanduna kobga, ke o ḡoni niganu po. ¹⁰Bi den bobni daacaada piilie yeni ti kumḡndi bunbuna piilie. O den tabni a daacaada po i bongobdi yeni ḡanjilfa baabi. ¹¹U jienu po den pia kpalḡḡnkaadi yaadi ya fagmu tie nuukaduna kobga, daacaada piilie yeni ti kumḡndi bunbuna piilie, yeni i gobdi, ke i taabi a daacaada, yeni ḡanjilfa baabi. ¹²Nintuali po, den pia kpalḡḡnkaadi, ke ti fagmu tie nuukpaduna piimu, yeni daacaada piiga yeni a bunbuna. A gobdi yeni a baabi de tie ḡanjilfa i. ¹³Puoli po mo ya luolu fagmu den tie nuukpanduna piimu i. ¹⁴U luolu kalyendu fagmu den tie nuukpaduna piiga amu i. Daacaada taa yeni bunbuna taa. ¹⁵U kallielu po mo ya fagmu dentie nuukpaduna piiga amu i, yeni daacaada taa, yeni buubuna taa. ¹⁶U luolu kpalḡḡnkaadi kuli den lugi yeni leni gaali i. ¹⁷Bi den duadi a bunbuna yeni kumḡndi i. I gobdi yeni i baabi den tie yeni ḡanjilfa i, bi den ḡuni a daacaada polu mo yeniḡanjilfa i. U luolu daacaada polu kuli den ḡuni yeni ḡanjilfa i. ¹⁸U luolu bulḡḡbu kani kpalḡḡnkaabu fagmu den tie nuukpanduna piilie i. Bi den lugi li kpalḡḡnkaabu yeni leni gaali yii n tie galula, ki mḡni colcoli, ki mḡni ki tuudi; yii n ḡani hali boncianla i, bu fagmu den tie nuukpanduna piilie i, ke bu piamu tie nuukpanduna mu, nani u luolu kpalḡḡnkaabu yeni. ¹⁹Daacaada na yeni bunbuna na yeni gobdi ḡanjilfa den ye likani. ²⁰Li gbandieli yuni u luolu kpaana kuli den tei kumḡndi i. ²¹Ban taani ya bonbaanbidi ki bobni li gbandieli, ya gbandieli nni ke yiko ḡḡmaama kpagu ye n ne. Nani Moyiisi ḡ den ga ya ḡḡbona yeni, Li den tie Lefi cugli nni yaaba tuonli i, ke Salga yidkaciamo Haarḡn bijua Itamaari den ye li tuonli liiga. ²²Huuri bijua, Huuri yaabili, Besaleli, ke o tie Juda cugli nni yua n den tieni O Diedo ḡ den waani Moyiisi ya ḡḡbona kuli. ²³Ayisamaki bijua, Oholiabi, ke o tie Dani cugli nni yua, n den tuuni yeni Besaleli, ki tie ya tuonsḡnbanli n den tagi a bona, ki ki ḡali ,ki go kpaagi a bala ya pakobdi n tie galula, ki mḡni colcoli, ki mḡni ki tuudi, yeni leni gaali yii n paa. ²⁴Ban den taa ya wula li gbandieli bobinma po, ki taani yeni u kaagagdinamu kuli, Israyeli yaaba ḡ den teni ya paabu den taani cilo kobi niin n piilele n bona lele, yeni gramī kobi taa, nani U Tienu diegu nni bonbiginkaali ḡ waani maama. ²⁵Li nitaanli teni ya paabu ki bu tie ḡanjilfa kpiagu den tie cilo tuda taa n piiga n bona lele (3017) nani li gbandieli nni bonbiginkaali ḡ den waani maama. ²⁶Ban den tieni li cḡli ki la ya niba, ke bi pundi bina piilie, ki maani, den tie tudu kobiluoba n tuda taa n piimu n niba mu (603.550), ke yuakuli den teni ḡanjilfa dibapienli bḡgdima. ²⁷Bi den taa ḡanjilfa cilo tuda taa, ki duadi u kaangagdinamu bunbuna yeni ti kpaldḡḡnkaadi bubuna: bunbuna kobga, li tie ke bunbunyenli kuli den ga ḡanjilfa cilo piita i (30). ²⁸Bi den taa ḡanjilfa cilo piiga n bona lele yeni gramī kobi lele n piimu yii n sieni, ki tieni i bongobdi, ki go ḡuni a daacaada polu, ki go tieni ḡanjilfa kanda. ²⁹Ban den puni ya kumḡndi bu paabu kpiagu den tie cilo tuda lie n kobga n piilie n bona (Kg 2124). ³⁰Bi den taa li kumḡndi ki duadi li gbandieli bulḡḡbu kani, u kadkaanu bunbuna, ki bobni ti kumḡndi binbindli yeni li giyaasi yeni li binbindli tiabobinkaadi. ³¹Li gbandielu luolu daacaada bunbuna yeni li gbandieli yeni u luolu kpaana den tie yeni lanya kumḡndi i.

Chapter 39

¹Bi den taa ya pakobdi n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi, ki lugi salga yidkaaba tialakaadi, yaadi n gagdi ki ɲani u kaangagdinamu tuona po. Bi den lugi Haarɔn tialakaadi u kaangagdinamu tuona po, nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi maama.²Besaleli den lugi wula benɲuunu yeni ya pakobdi n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi, yeni leni gaali yii n juagi.³Bi den duadi wula bonpabmu, ki buadi mu nani gaali yeni, ki ji lugi yeni ya pakobdi n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi, yeni leni gaali yii n juagi, tuonsɔnbanlo tuonli.⁴Bi den buadi a caba, ki ɲni u benɲuunu buacaba kunliedi po.⁵A caba yeni i gaali yeni u benɲuunu kuli den taani ki tie bontutulyengu i, ki lugu yeni leni gaali yii n juagi, yeni ya pakobdi n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi, nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi maama yeni.⁶Bi den kpiedi Oniksi tana, yaa n ye wula tuadi nni yeni, ki diani Israyeli piiga n bijaliedba yela, nani bi niba ɲ yi jaa bi yela a tana po maama yeni.⁷Bi den tieni a u benɲuunu buacabdi po, ke ɲan ya tie a tantiadkaana O Diedo Israyeli piiga n bijaliedba po, nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi maama yeni.⁸Bi den lugi li benliadli yeni mi tuonsɔnbanma, ki lugi li nani u benɲuunu yeni. Bi den lugi li yeni wula, yeni ya pakobdi n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi, yeni leni gaali yii n juagi, ki ɲani.⁹Li den tie bonɲmabdagdili i. Bi den gbabi a caba ki tagni, li fagmu yeni li piamu den dɔa i, ki tie centimetri piilie a mu (Cm 25).¹⁰Bi den buadi, ki kuani tanjuudi na i. Bi den tieni u juudkpilu nni rubi, topasi yeni emerodi.¹¹U juudlielu nni, bi den tieni, emerodi, safiri yeni diaman.¹²U juudtaalu nni, bi den tieni Hiyasenti, agati yeni emetisti.¹³U juudnaalu nni, bi den tieni berili, oniksi yeni jaspas. Li tanɲana den puabi wula tuagu nni i.¹⁴Bi den sagni li tana ki a colni Israyeli piiga n bijaliedba i, yuakuli yeni o yeli. Li den tie nani ban yi jaa a yela a tana po yeni i, yeli kuli den sedi Israyeli piiga n cuglieda kaanu i.¹⁵Bi den duadi wula laani, ki piadi yi nani wula baabi yeni.¹⁶Bi den duadi wula tuadi lie yeni wula biamu lie, ki tabni mu bialiedmu yeni li benliadli juomu po.¹⁷Bi den tuuni wula laani baabi yeni mu bialiedmu yaamu n ye li benliadli juomu po yeni nni.¹⁸Bi den tabni wula baabi juoliedmu yeni wula tualierdi. Bi den tabni lankuli u benɲuunu buacaba nintuali po.¹⁹Bi den duadi wula biamu alie, ki tabni li benliadli juoliedmu yaamu n sieni tiipo ki tugu nni po.²⁰Bi go den duadi wula biamu alie, ki tabni mu u benɲuunu buacaba tiipo liiga po, ki nagni yaa baabi n luoli u benɲuunu gbanɲagdigu kani.²¹Bi den loli ki tabni li benliadli biamu yeni u benɲuunu biamu yeni ya baabu n tie galula, ke mun ya ye ku gbanɲagdigu polu. Li den tie ke mun ya tuugu, ki da paadi yeni miyaba nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi maama yeni.²²Besaleli den lugi o benɲuunu liadfadgili yeni ya caba n mɔni ki tuudi.²³Bi den tie li bonli sinisiiga nni u nialu kani, li yuli ɲ ba kua naani. Bi den kpaa u ɲialu kani, ke lin da padi.²⁴Li liadfadgili tiipo, bi den kpaa a bala ki kagni ki lindi, ki tagi grenadie luana yeni ya pakobdi n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi, yeni leni gaali yi n juagi, ki ɲani hali boncianla.²⁵Bi den duadi wula sanbuana, ki sagni a grenadie bonluana siiga nni, ki lindi li liadli tiipo.²⁶Sanbuali n ne, grenadie bonluani n ne ki ban lindi li liadli tiipo, ke Haarɔn ɲ yi la o tuonli po, nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi maama.²⁷Bi den lugi a liadgbagda yeni leni gaali yi n juagi ki go ɲani, Haarɔn yeni o bijaba po.²⁸Bi den lugi ti bi finfinjuadi yeni leni gaali, bi feglimu yeni leni gaali, bi banda yeni leni tiidi gaali.²⁹Bi den lugi ku gbanɲagdigu yeni leni tiidi gaali, ke i ɲmadi yeni ya pakobdi n tie galula, ki mɔni colcoli, ki mɔni ki tuudi, ki kpaa a bala, ki lindi, nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi maama yeni.³⁰Bi den tagi mi gagdinanma bonnannali yeni wula yaali n pia mayuli; bi den diani li po nani ban yi jaa li tanli po maalma yeni, ki tie: "Li gagdi ki ɲani O Diedo po"³¹Bi den tabni li bonnannanli ku finfinjuagu po, nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi maama.³²Lanwani ii, li gbandieli yeni u kaangagdinamu tuonli ji den gbeni n yeni. Israyeli niba den sɔni li tuona kuli. Bi den colni O Diedo ɲ den teni Moyiisi ya ɲɔmaama.³³Bi den taa li gbandieli, ki cua yeni li Moyiisi kani. Ku jongu yeni ku tiabobinkaadi, i bongobdi, ti daapagdi, a kpaana, a daacaada yeni a bunbuna;³⁴Ti pagbandi yaadi n tuu, ki mɔni mɔni, ya gbandi n nugi ki juagi, yeni bu kpadɔginkaabu.³⁵Yiko nɔmaama kpagu yeni a daapanda yeni ku kpagu bonbiili.³⁶Bi den cua yeni taabli yeni li tuonsɔntiadi kuli yenu bu bu paabu kpanu;³⁷Wula fidsantuankaanu yeni li fidsanmu ke mu saagi, yeni u bonbaanbidi, yeni mi fidsankpama;³⁸Wula padbinbindli, mi kpananma yeni tulaali li gbandieli bulɲɔbu bonluodli;³⁹Ti kumɔndi binbindli yeni li kumɔndi gilyaasi yeni li daapanda yeni li bonbaanbidi, yeni ku tadciangu yeni ku tuankaanu.⁴⁰Bi den cua yeni li gbandieli luolu kpadɔginkaabu yeni bu daacaada yeni a bunbunna, yeni u luolu bulɲɔbu kpadɔginkaabu; u baabi yeni u kpaana kuli; yeni u kaangagdinamu tuonsɔntiadi kuli, u kadkaanu jongu.⁴¹Bi den cua yeni salga yidkaaba tialakaadi, yaadi n gagdi ki ɲani u kaangagdinamu tuona po, salga yikaciamo Haarɔn yeni o bijaba tialakaadi, yaadi n gagdi ki wangi ke bi tie salga yidkaaba.⁴²Lanwani ii, Israyeli yaaba den sɔni li tuonli nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi. maama⁴³Moyiisi den diidi ya tuona n sɔni kuli, ki sua ke bi sɔni lan buali maama. Nani O Diedo ɲ den waani maama yeni, bi sɔni yeni i. Lanwani ii, Moyiisi den gaali ba, ki yadi mi yedɲanma bi po.

Chapter 40

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi o, ²"Li binpaanli, nmaacincinli o daacincinli daali, njan kpaa, ki duoni li gbandieli, u kaangagdinamu kadkaanu jongu.³njan kuani yiko nomaama kpagu li niinni, ki dogni ku kpagu yeni bu kpaldoginkaabu. ⁴njan kuani li niinni taabli yeni li tuonsontadi. ki yuandi ki kuani u fidsantuankaanu, ki cuoni mu fidsanmu. ⁵njan kuani wula binbindli tulaali yeni li njobli juuma po, ki sieni yiko nomaama kpagu nintuali, ki kpaldoginkaabu ki dogni u kaangagdinamu bulnjobu kani. ⁶njan kuani a padjuukaana binbindli, ki sieni u kaangagdinamu kadkaanu bulnjobu kani. ⁷njan kuani ku tadciangu yeni ku tuankaanu ki sieni u kadkaanu yeni li binbindli siiga, ki tieni mi nima ku niinni. ⁸njan bobni u luolu ki lindi li gbandieli, ki joni kpaldoginkaabu u luolu bulnjobu kani. ⁹njan taa mi kpanjanma yeni tulaali ki sgi u kaangagdinamu yeni ya tiadi yeni ya bona n ye u niinni kuli. njan gagdi li gbandieli yeni ya bona n ye li niinni kuli Mini ya po, lankuli n tua ya kaanu yeni ya bona n gagdi ki nani. ¹⁰njan sgi a padjuukaana binbindli yeni li tiabobinkaadi kuli lan tua yaali n gagdi ki nani mini O Diedo po. ¹¹njan sgi ti kumondi tadciangu yeni ku tuankaanu, kun gagdi ki ya nani Mini ya po. ¹²njan kuani Haarɔn yeni o bijaba u kadkaanu, u kaangagdinamu bulnjobu kani, ki wuli ki njanbi ba yeni mi nima. ¹³njan lani Haarɔn ya tialakaadi n gagdi ki nani mini O Diedo po, ki sgi o mi kpanjanma, wan gagdi ki tua mini ya salga yidkaciamo. ¹⁴njan kuani Haarɔn bijaba, ki lani ba a benliada. ¹⁵njan sgi ba mi kpanjanma nani njan sgi ki njanbi bi baa maama yeni, ban ta n salga yidkaaba. Lanya kpanjanma sagma ba cedi ban tua salga yigkaaba hali ya yogu kuli, nifima n tuu nifima." ¹⁶Moyiisi n den soni ya tuona n yeni. O den colni O Diedo n den waani o ya nbona kuli, ki soni li tuona kuli. ¹⁷Lanwani ii, bi den bobni u kaangagdinamu, li binlieli nmaakpilo, o daacincinli daali. ¹⁸Moyiisi den tii u kaangagdinamu ki figni li bunbuna, ki caani li daapagdi yeni li daacaada, ki pani li daapanda. ¹⁹O den tandi a caba li gbandieli yuli po, ki tii ku jongu, nani O Diedo n den waani o maama yeni. ²⁰O den taa yiko nomaama tana, ki kpieni ku kpagu nni, ki tuuni a daapanda, ki biini ku kpagu bonbiili. ²¹O den kuani ku kpagu u kaangagdinamu nni. O den joni ya kpaldoginkaabu ki dogni yiko nomaama kpagu, nani O Diedo n den waani o maama yeni. ²²O den kuani taabli ki sieni li u kadkaanu, u kaangagdinamu jienu po bu kpaldoginkaabu niinpo. ²³O den kua yeni kpanu, ki bili ki calgi taabli po, O Diedo nintuali nani O Diedo n den waani o maama yeni. ²⁴O den seni u fidsantuankaanu u kadkaanu, ki pondi taabli u kaangagdinamu ganu po. ²⁵O den cuoni mu fidsanmu nani O Diedo n den waani o maama yeni. ²⁶O den kuani wula tulaali yeni li njobli binbindli, ki seni u kadkaanu nni bu kpaldoginkaabu nintuali. ²⁷O den juu ya tulaali yeni ya njobli nuulu n mani li po, nani O Diedo n den waani o maama yeni. ²⁸O den joni bu kpaldoginkaabu u kaangagdinamu bulnjobu kani. ²⁹O den figni a padjuukaana binbindli u kaangagdinamu bulnjobu kani, u kadkaanu O den taa a padjuukaana yeni bu paabu, ki yidi salga nani O Diedo n den waani o maama yeni. ³⁰O den kuani ku tadciangu, ki seni u kadkaanu yeni li binbindli siiga, ki kuodi mi nima ku niinni, mi wuli njanbima po. ³¹Moyiisi, Haarɔn yeni o bijaba den den nigdi bi nui yeni bi taana ku tadgu nni. ³²Ya yogu kuli ke bi bua kua u kadkaanu bii ki pendi ki kua yiko nomaama kpag kani, bi den yi wuli ki njanbi bi yula nani O Diedo n den waani Moyiisi maama yeni. ³³Moyiisi den kpaa u luolu ki lindi u kaangagdinamu yeni li padbinbindli. O den joni bu kpaldoginkaabu u luolu bulnjobu kani. O den tieni yeni i, ki juodi a tuana kuli. ³⁴Lanyognu, ti talwadi den libni ki pibni u kadkaanu gbandieli, ke O Diedo kpiagdi gbie yeni u kaangagdinamu. ³⁵Moyiisi den ki pia ya papaali ke o ba kua u kadkaanu gbandieli nni kelima ti talwadi den pibni li gbandieli, ke O Diedo kpiagdi mo gbieni u kaangagdinamu. ³⁶Ku tawalgu ya kaadi li gbandieli po kuli, Israyeli yaaba yi fii ki cuo bi cenli i. ³⁷Ama ku taawalgu yaa fii li gbandieli po, Israyeli yaaba kan cuo cenli. Bi baa li ye kaanyendu i hali ku tawalgu ya ban kaadi. ³⁸Kelima O Diedo tawalgu yi ye li gbandieli po u yienu, ke o yenma mo ye li po ku niagu, nani laan den bobni maama Israyeli yaaba sancenli kuli po yeni.

Leviticus

Chapter 1

¹Moyiisi n den see li gbandieli bulnjobu kani, O Diedo den yini o li gbandieli nni. O den yedi Moyiisi, ²Ke wan yedi Israyeli yaaba ya maama ne: "I siiga nni, nilo ya cua yeni paabu O Diedo po, wan taa nua, bii pia, bii nuabo. ³njin cua yeni ya yanga bu paabu po, ya tie naatonli, ki tie padjuukaali, o baa tie ya nua n ki pia podi. I ba dadi ki cua yeni o li gbandieli bulnjobu kani, ki diidi o ya dagdi O Diedo po. ⁴Li buali ke njan maani a nuu li naatonli yuli po. A ya tieni yeni, O Diedo ba ga li yanga padli, ki di suglinan tieni ya tuonbiadi kuli po. ⁵Yin padi li padyanga O Diedo nintuali. Haarɔn bijaba yaaba n tie salga yidkaaba ba nagni yeni mi soma, ki miimii ki lindi li padbinbindli li gbandieli bulnjobu kani. ⁶I ba sidi ki nani ki yanga gbangu, ki jiajia ga nanjena. Ki yuandi ki nuudi tugu nni nandi, yeni a taabiana. ⁷Haarɔn bijaba ba maani ti daadi li binbindli po, ki cuoni u mu. ⁸Lanwani ii, bi ba maani a

nanjena, yeni li yuli, yeni mi kpama ya daadi n co yeni po. ⁹Salga yidkaaaba, yendo n ba juu a nanjena yeni n buodi li padbinbindli po cain. Yeni, u nuulmanu ba mangi O Diedo pali. ¹⁰A paabu ya tie pia bii nuabo, wan ya tie bontonga yua n ki pia pɔdi. ¹¹I ba padi ga O Diedo nintuali, li padbinbindli jienu po, ki ga mi soma kuli tatkga nni. Haarɔn bijaba ba miimii li soma, ki lindi li padbinbindli. ¹²I ba sidi ki yanga, ki jiajia ga nanjena. I ba nuudi tugu nni nandi yeni a taabiana. Salga yidka ba maani a nanjena ki taani yeni li yuli yeni mi kpama kuli ya daadi n co li binbindli po yeni. ¹³Salga yidkaaba nni, yendo n ba juu li nanjena nan buodi li padbinbindli po cain. Yeni, li padjuukaali nuulmanu ba mangi O Diedo po. ¹⁴A ya pia ya paabu n tie bonyugdili O Diedo po, a ba cua yeni kpajiega bii lanjenaawuungu. ¹⁵Salga yidka ba taa li ki nagni li padbinbindli kani, ki jia li yuli. O ba juu li yuli, li padbinbindli po. O ba nmiani, ki nani li bonyugdili soma, ki miimii li padbinbindli po. ¹⁶O ba yuadi ki gudi li, ki nani ku fiagu yeni tugu nni nandi, ki lu li padbinbindli puoli po, ban faagi mi fantanma naani. ¹⁷O ba padi li bonyugdili fiabi, ki na yin ya cuani, ki da tugdi. O ba yuandi ki juu lan buodi li padbinbindli po cain. Li nuulmanu ba mangi O Diedo pali.

Chapter 2

¹Li ya tie ke nilo pia bonkukuodi ya jiema i, O Diedo po, mi baa tie ya bima n nani ya yoma i. nan wuli mi kpama mi yoma nni, ki pugni li nubli, ²Ki gedi ki teni salga yidkaaba siiga nni, yendo. Salga yidka ba jobi li yoma, ke mi nmadi yeni mi kpama yeni li nubli, nuukuli, ki juu ma li padbinbindli po. Li padli ba waani ya jaandi n do O Diedo po, ki tiedi o balga yeni wan tieni ya nanma kuli. ³Ban sieni ya yoma ke maa juu yeni tie Haarɔn yeni o bijaba ya yaama i. Mani tie ban paadi yaama salga yidkaaba po, ke maa taa yeni O Diedo paabu i. ⁴Li ya tie ya paabu n tie yoma jiema, nani kpanu bii yoncagni yeni, li buali ke man ya tie ya dibima n nani ya yoma i. Li ba fidi ki ya tie kpanu keli nmadi yeni mi kpama, ama lan da tieni dabinli, li go ba fidi ki ya tie yoncagni yeni mi kpama, kaa tieni dabinli. ⁵Li ya tie ke a taa yoma, ki puli kpanu, li yoma baa tie dibinnanma yoma i, ke mi nmadi yeni mi kpama, ama, kaa tieni dabinli. ⁶Li buali ke lan cabdicabdi boncaba i, ki wuli mi kpama. Li tie ya padli n tieni yeni mi yoma jiema n yeni. ⁷A padli ya tie yoma, ke a jigi jali, li yoma baa tie dibinnanma yoma i, ke bi wuli mi kpama mi po. ⁸Yin cua yeni mi yoma paabu O Diedo po, ki teni salga yidka, wan gedi yeni ma li padbinbindli kani. ⁹O ba jobi ma waamu O Diedo paabu po, ki juu ma li padbinbindli po, li nuulmanu ba mangi O Diedo pali. ¹⁰Ya yoma n sieni kaa juu baa tie ki Haarɔn yeni o bijaba ya biinu i. Li biinu tie ban paadi yaama O Diedo paabu, li padjuukaali po i. ¹¹Li ya tie yoma paabu i, yeni ya dibima n nani, O Diedo po, li ki buali ke lan tieni dabinli, kelima, li ki buali ke lan tieni dabinli bii siadi O Diedo paabu yaabu n buali ke salga yidka n juu li padbinbindli po nni. ¹²Li buali ke lan cua yeni u kpaangu bonkpiala ki puni O Diedo bu paabu, ama, li ki buali ke lan juu lanyaa paabu li padbinbindli po, ke li nuulu n mangi O Diedo pali. ¹³Li buali ke ln tieni mi yaama ya paabu n tie yoma kuli nni. Mi yaama tie O Diedo n den loli ya nantaado yeni yi yeni maalma i. Lanwani ii, yin da sundi ki tieni mi yaama yoma ya paabu kuli nni. ¹⁵nan tieni mikpama yeni li nubli, yeni i ke li ba tua ya yoma n nani, ki dagdi yeni bu paabu. ¹⁶Salga yidka ba jobi ya yoma n ba dagdi li padli O Diedo po. O ba juu mani i lipadbinbindli po, man tua padjuukaali yaali n dagdi O Diedo po.

Chapter 3

¹A ya bua padi O Diedo po yanga, ki mia mi yanduanma, a ba fidi ki gandi a yankulu nni naatonli bii naasali, li yanpadkaaga kan ya pia pɔdi. ²A ba cua yeni ki yanga li gbandieli bulɔɔbu kani, ki maani a nuu ki yanga yuli po. O ba yuandi ki padi ga, ki ga mi soma tadga nni. Salga yidkaaba nni yendo ɔ ga mi soma, ki miimii li padbinbindli po kuli. ³Li yanga salga baa tie padjuukaali i, salga yidkaa ɔ juu kan buodi li padbinbindli po. Wan ba juu ya nandi n ne: mi kpama yaama n ye tugu nni kuli, ⁴Acayaabina yeni ya kpama n taabi a kuli, yeni ya kpama n ye li puali kani. ⁵Lanwani ii, Haarɔn bijua, salga yidkaaba nni, yendo ba taani lany nandi kuli, ki taani yeni wan ba jia ya nandi ki pugni, ki juu lan buodi cain, ki tua padjuukaali yaali n ba mangi O Diedo pali. ⁶ɲan ba padi ya yanga, ki mia O Diedo mi yanduanma ya tie pia bii ɲuabo, o baa tie ya yanga n ki pia pɔdi. ⁷Li ya tie pabiga, a ba ba cua yeni ga li gbandieli bulɔɔbu kani, ki maani a nuu kipabiga yuli po, ki padi ga. A ba ga ki soma tadga nni. ⁸Salga yidkaaba nni, yendo ɔ ga li soma ki miimii ki lindi li padbinbindlii. ⁹Li paabu nni, i ba paadi ya nandi n dagdi yeni li padjuukaali : ki yanga kpama, li juoli yeni ki ciaga nni kpama, yeni tugu nni kpama kuli. ¹⁰A cayaanbina kpama yeni li puali kani ya kpama. ¹¹Salga yidkaaba nni, yendo ba juu lankuli li padbinbindli po, lan buodi ki tua ya padjuukaali n dagdi O Diedo po. ¹²A paabu ya tie ɲuabo, ke a bua puni O Diedo, a ba cua yeni o O Diedo kani. ¹³A ba maani a nuu ki yanga yuli po. A ba yuandi ki padi o u kaangagdinamu kani. Salga yidkaaba yendo ba ga mi soma, ki miimii kilindi li padbinbindli. ¹⁴Yin ba paadi yaali li padjuukaali po n ne: tugu nni kpama kuli. ¹⁵ki ɲani a cayaanbina yeni a kpama kuli, yeni li puali kpama. ¹⁶Salga yidka ba juu lankuli lan buodi ki tua padjuukaali O Diedo po. Li nuulmanu ba mangi O Diedo po. ¹⁷Ne tie ya maabilkaama ke i baa colni, yinba yeni i puolɲuani hali yeni ya yogu kuli yeni yin ye naankani kuli. I kan ɲmani hali bada yanga kpama yeni ki soma."

Chapter 4

¹O Diedo den yedi Moyiisi, ²Ke wn yedi Israyeli yaaba ya maama ne, "Ya nili n tieni ti tuonbiadi, ke laa tie o yanbuama, li niima nni tie, ke yua n tieni bonli, ki miidi ti yikodi nomaama. ³Li ya tie ke salga yidkaciamo n tudi, ki cedi ke bi niba kuli baa i tagli nni, li buali ke wan cua yeni O Diedo po ya naatonli n kipia podi. li baa tie wan tieni ya tuonbiadi yeni ya padli i. ⁴O ba cua yeni li naatonli li gbandieli bulñobu kani. O ba maani o nuu li naatonli yuli po. Ki ji yuandi ki kodi o, O Diedo nintuali, ki ga mi soma tadga nni. ⁵Salga yidka ba kua yeni li soma li gbandieli nni. ⁶O Salga yidkaciamo ba tuu yeni o nuubili mi soma nni, ki mii taalma lele O Diedo nintuali, bu kpaldoginkaabu yaabu n ye u kaangagdinamu yeni u kaangagdinanmõnu siiga nni yeni po. ⁷O ba tieni mi soma ban juugi tulaali ya padbinbindli po yeni yina po, O Diedo nintuali. O ji ba wuli ya naasoma n sieni a padjuukaana binbindli puoli po, li gbandieli bulñobu kani. ⁸Bi ya padi ki gbeni, salga yidkaciamo ba ñani yaaali mi juuma po n ne: Tugu nni kpama kuli, yeni yaama n taabi ti nuadi po, ⁹I cayaannuni yeni i kpama, a loga nni kpama, li puali yeni li kpama. ¹⁰Salga yiskaciamo ba juu lankuli a padjuukaana binbindli po, lan buodi cain, lan tieni nani ban miadi O Diedo mi taanyenma padli, ki tie maama yeni. ¹¹Yaali n sieni ki yanpadkaaga nn, ku gbangu, li yuli, a taabiana, tugu nni yaali yeni ti nuadi, ¹²o ba ñani li gbandieli niinpo, ki lu ban bobni naani ki wulgi ti baadi yeni mi fantama yeni, ki sia li fantantinli po, lan buodi cain. ¹³Li ya tie ke Israyeli nitaanli kuli tieni tuonbiadi, ki miidi O Diedo ñ bili ya kuali, ke laa tie bi yanbuama, kaa faama moko, bi baa i tagli nni n yeni, bá bi yaa bani ke bi tieni tuonbiadi. ¹⁴Bi ya ti bandi ke bi tieni tuonbiadi, bi ba taani ki cua yeni naatonga ki padi ki mia sugli bi tuonbiadi po, li gbandieli bulñobu kani. ¹⁵Bi yudanba ba maani bi nui ki naatonga yuli po, O Diedo nituali, ki kodi ga, ki ga mi soma tadga nni. ¹⁶Salga yidkaciamo ba taa li soma waamu, ki kuani li gbandieli nni. ¹⁷O ba tuu o nuubili mi soma nni, ki mii taalma lele O Diedi nintuali, bu kpaldoginkaabu yaabu n paadi u kaangagdinamu yeni u kaangagdinanmõnu yeni po. ¹⁸O ba tieni mi soma ban juugi tulaali ya binbindli po, li gbandieli nni yeni, yina po, O Diedo nintuali, ya soma n sieni, o ba wuli a padjuukaana binbindli puol po i, li gbandieli bulñobu kani. ¹⁹O ba ñani ki yanga kpama kuli ki juu man buodi a padjuukaana binbindli po. ²⁰O ba tieni li naatonga nani ban tiendi maama niyendo tonbiadi sugli miabu salga yeni, ban baa O Diedo sugli bi tuonbiadi po. ²¹Salga yidkaciamo ba yuandi ki ñani ya nandi n sieni ligbandieli niinpo, ki sia nani niyendo po tuonbiadi sugli miabu po yeni. Li ba tua li nitaanli kuli ya candandi sugli miabu i, bi ba baa sugli moko. ²²Li ya tie ke judaano n tieni tuonbiadi, kaa faami, ki miidi O Diedo ñ bili ya kuali, o ba baa i tagli nni n yeni. ²³O ya ti bandi ke o ye i tagli nni, o ba cua yeni ya ñuabuali n ki pia podi, ti candandi po. ²⁴O ba maani o nuu ki yanga yuli po, O Diedo nintuali, ki yuandi, ki kodi li ban padi a padjuukaana naankani yeni. Li ba tua padli o tuonbiadi sugli miabu po. ²⁵Salga yidkaciamo ba ga ki yanga soma tadga nni, ki tuu o nuubili mi niinni, ki tieni li padbinbindli yina po, ki wuli ya soma n sieni a padjuukaana binbindli puoli po. ²⁶O ba yuandi ki juu ki yanga kpama kuli, a padjuukaana binbindli po nani ban tiendi maama ki miadi mi yanduanma O Diedo kani maama yeni. Salga yidkaciamo ya tieni lan buali maama, o yudaano tuonbiadi ba piini, wan baa sugli. ²⁷Israyeli nilo yua n ki tie salga yidka ya tieni tuonbiadi, kaa faami, ki miidi O Diedo o Tienu ñ bili ya kuali, o ba baa i tagli. ²⁸O ya ti bandi ke o ye i tagli nni, o ba cua yeni ya ñuasali n ki pia podi, ti candandi miabu po. ²⁹O ba maani o nuu ki yanga yuli po, ki kodi ga ban kodi ban bua juu ya paabu a padjuukaana binbindli po yeni, ki ga mi soma tadga nni. ³⁰Salga yidkaciamo ba ga mi soma, ki tuu o nuubili mi niinni, ki tieni li padbinbindli yina po, ki ji wuli ya soma n sieni li padbinbindli puoli po. ³¹O ba yuandi ki ñani li ñuasali yeni kpama kuli, ki juu a padjuukaana binbindli po man buodi cain, nani ban tiendi taanyenma padyanga maama ki miadi O Diedo yeni. U nuulmanu ba mangi O Diedo pali. Salga yidkaciamo ya tieni yeni, o ba piini li nilo tagli, wan baa sugli. ³²Li ya tie ke li nilo cua yeni pabiga i, li pabiga baa tie ya bonsiaga n ki pia podi i. ³³O ba maani o nuu ki yanbiga yuli po, ki kodi ga ban kodi naani a padjuukaana yandi, ki juugi li padbinbindli po yeni, ki ga ki soma tadga nni. ³⁴Salga yidka ba yuandi ki tuu o nuubili mi soma nni, ki tieni li padbinbindli yina po, ki ji wuli ya soma n sieni li padbinbindli puoli po. ³⁵O ba ñani ki yanga kpama kuli, ki juu li a padjuukaana padbinbindli po, nani ban tieni ban mia O Diedo mi yanduanma yeni ya yanga ya kpama yeni, ki taani yeni yaali n ba juu kuli, ki juu. Salga yidka ya tieni yeni, o ba mia U Tienu sugli o nilo yeni po, wan go baa sugli mo.

Chapter 5

¹Ti buudi yudaano ya yini nilo ke wan tieni kasiedi, ki maadi wan la yaali bii wan gbadi ke nilo maadi yaali, ki saa i mɔni, ke o yie, ke o kan togdi, ki waani wan bani yaali, o tieni tuonbiadi, ki tugi i tagli n yeni. ²A ya sii bonli, kaa faami, ke U Tienu waani ke li tie jɔgindi, nani muagu nni yankpienga bii deni yankpienga, lanyaaaka bonbalinkaali bakuli, a tieni ti tuonbiadi, ki kua i tagli nni n yeni. ³A ya sii yaali n jɔgni, ke li jɔgindi puodi nilo, bii a ya sii ya nilo n jɔgni U Tienu po, bá ke laa tie a yanbuama, a ya ti bandi ya yognu, a kua i tagli nni n yeni. ⁴A ya poli ki niani ke a ba tieni bonli, nitiano po, li ɲani ii, li bii ii, a ti ki sua ke a kan fidi ki tieni, a kua i tagli nni n yeni. ⁵A ya tieni lanyu tuonbiadi, ki kua i tagli nni, ɲan tuo ki bandi a tuonbiadi, ki dɔgdi ki waani ɲan tieni yaali. ⁶Ki fidi ki piini li tuonbiadi, a ba cua yeni pabisiaga O Diedo po, ki mia ti candandi ɲan tieni ya tuonbiadi po. Salga yidkaciamo ba padi li pabiga, ki mia sugli a tuonbiadi po.

⁸A ba cua yeni mu ki teni salga yidkaciamo. O ba cindi ki padi yenga a tuonbiadi po. O ba ɲmagi ki tulu, ki kpa ga, kaa jagdi ki yuli cain. ⁹ki ɲmiani ki ɲani ki sɔma, ki mii li padbinbindli po. ya sɔma n sieni, wan wuli li padbinbindli puoli po. Lani n ba tua a candandi padli. ¹⁰Salga yidkaciamo ba cɔlni min waani maama, ki padi ya kpajiega n sieni, ki juu li padbinbindli po. Yeni a tuonbiadi tagli kuli piini, O Diedo ba di sugli apo. ¹¹ɲan tie yuakuli, luodo, ki kan fidi ki cua yeni kpajiemu bii lanjenawuundi, a ba cua yeni mi yoma cilo bona na O Diedo po. A kan tieni kpama bii ɲubli mi niinni, kelima mi tie tuonbiadi ya padli i. ¹²A ba cua yeni li yoma, ki teni salga yidkaciamo. O ba yidi nuukuli, lan waani ke mi yoma kuli tie O Diedo yaama i, ki juu li padbinbindli po ki naa ban den kpia ki juu yaama. ¹³Salga yidkaciamo ya tieni yeni, li ba todi lan piini ɲa tieni ya tuonbiadi tagli, U Tienu ba di sugli apo. Ya paabu n sieni kaa juu tie salga yidkaciamo yaabu i, nani ban tie mi jiama paabu padli maama yeni. ¹⁴O Diedo go den yedi Moyiisi, ke maadi yeni li nitaanli ne: ¹⁵A ya tieni tuonbiadi, kaa faami, ki tudi, kaa gedi yeni ɲan ba pa ya pani O Diedo po, nani lan buali maama, a ba pa a tagli po, ya patonli n ki pia pɔdi. A ba diidi ki bandi li yanga dunga n dɔa maama li ya tie li gbandieli nni ligdibala. Li pani ba cedi ɲan ji da fandi ki kua li tagli nni. ¹⁶Ama a ba pa o ya biinu n tie u kaangagdinamu po ya pani, ki go pugni, dibala mu kuli, ɲan maani dibayenli. Salga yidkaciamo n ba ga lanyu ligi. O ba pado li patonli yeni, ki mia a tuonbiadi tagli ɲ piini, min di sugli apo. ¹⁷A ya tieni tuonbiadi, ki miidi min bili ya kualu n yikodi nni, bá a yaa faami ke a ye tudma nni, a kua i tagli nni n yeni. Li buali i pani. ¹⁸A ya ti bandi ɲan tieni ya tuonbiadi, a ba cua yeni ya patonli n ki pia pɔdi, ki teni salga yidkaciamo, wan padi, ɲan ji da fandi ki kua ɲan tieni ya tuonbiadi tagli nni, lani n tie, min di apo sugli. ¹⁹Li tie ya padli n ba cedi ɲan ya tiani, ki ji da kpeli ki biidi n pali, ki kua i tagli nni.

Chapter 6

¹O Diedo go den yedi Moyiisi, ²A ya biidi a lielo pali, ki kua mi tudma nni, a ya yie, kaa jiini a lielo n den piani a yaali, bii, a ya suni a lielo bonli, ³lanyaaka, a ya piidi bonli, ki poli ki nia ke nja la, ki go ki kubi li bonli, a tieni ti tuonbiadi, ki kua i tagli nni n yeni. ⁴A ba jiini o bondaano, njan suni yaali, bii ban piani a yaali, ke nja bua ke a nmiani, lanyaaka njan la nilo n biani yaali, ke a piidi, bii njan poli ki pua mi tofaama yaali ya po. ⁵Li ki buali ke njan nmiani li bonli baba ka, ama, a ba pa ki maani li bonli yeni dunga dibala mu kuli po, njan maani dibali. ⁶A go ba cua yeni ya patonli, ki teni salga yidkaciamo, wan padi O Diedo po, lan piini a tuonbiadi. Li patonli kan ya pia pɔdi, ke li dunga dagdi yeni ban bili ya pani. ⁷Salga yidkaciamo ba padi li patonli, lan todi a, njan da kpeli ki tieni lanya tuonbiadi, ki kua i tagli nni, yeni, N ba di sugli njan tieni ya tuonbiadi kuli po."

¹⁰Li ya fandi, salga yidkaciamo ba la o leni gaali liadfagdili, leni gaali bandli. O ba taani ki wodi li padjuukaali fantama, ki balni li padbinbindli, ki bili ki kuli li. ¹¹Li ya gbeni, wanlandi lanya tiadi, ki la tiatiandi, ki faa mi fantama ki nani ku jongu niinpo, ki ban wuli ban bobni naana ke li dagdi O Diedo po. ¹²Li padbinbindli po mu baa tundi ki co yognu kuli i, u kan gbindi hali bada. Sinjaagu kuli, salga yidkaciamo ba pugni ti daadi, ki fiini u mu. Ki yuandi ki maani mi taanyenma padli li po, ki juu. ¹³Li padbinbindli po mu baa li co i, salga yidkaciamo kan nja un gbindi hali bada. ¹⁴Mi jiema padli mo ya sanbila n ne. Haarɔn bijaba n ba cua yeni mi yoma li padbinbindli kani, O Diedo nintuali. ¹⁵Salga yidkaciamo ba yidi li yoma ke mi nmadi yeni mi kpama yeni li nɔbli, nuukuli, ki juu li padbinbindli po. Wan yidi ya nuukuli yeni waani ke mi yoma kuli tie O Diedo yaama i. Bi ya yidi salga, ki juu ma, mi nuulmanu ba mangi O Diedo pali. ¹⁶Haarɔn yeni o bijaba ba fidi ki di li padli jiema yaama n sieni. Ama bi ba di ma ya kaanu n gagdi ki dagdi U Tienu po i, li gbandieli luolu nni. ¹⁷Li jiema kan ya pia dabinli. Nani ti tuonbiadi candandi padli yeni mi tudma guanjnbima padli gagdi ki nani mini yapo i. ¹⁸Haarɔn puolɔuani yaaba n tie bonjala pia u sanu ban je li jiema, kelima, mi tie min cabi ba ya biinu, li padbinbindli po padjuukaana nni n yeni. Nitiano ya sii lanya jiema, o ba fiini O Diedo pabienli, yaali bia n do o yuli po. ¹⁹O Diedo go den yedi Moyiisi, ²⁰"Yedi Haarɔn yeni o bijaba ke bi ya bogdi ba ki njanbi ba ke bi ba cili salga yidma tuonli, bi ba cua yeni ya paabu n tie mi yonnanma cilo a na, O Diedo po. Daali kuli, bi ba taa bɔgdima, ki juu ku sinjaagu, ki ti juu bɔgdima mo ku yenjuogu. ²¹O ba sagi ki nmadi yeni mi kpama, ki nugi, ki pua lalaagu. ki yuandi ki cabdi cabdi li lalaagu, ki juu li lalaacaba li padbinbindli po. O ya juugi a ya yognu, u nuulmanu ba mangi O Diedo pali. ²²N bili li nɔbonli, ke ban ba gandi Haarɔn puolɔuanu yua, wan tua salgayidkaciamo Haarɔn kuuma puoli po baa puuni O Diedo lanya paabu. Li buali ke lan juu ki buodi cain i, ki tua salga O Diedo po. ²³Salga yidkaciamo n padi ya padjuukaali kuli, ke li tie jiema, ba juu ki buodi cain. Nilobakuli kan di lanya jiema" ²⁴O Diedo go den yedi Moyiisi, ²⁵"Maadi Haarɔn yeni o bijaba, 'Li nitaanli candandi miabu, bi tuonbiadi po paabu nɔmaama n ne. Salga yidkaciamo ba kodi ki padyanga ban kodi a padjuukaana naankani yeni, bi ba kodi ga O Diedo nintuali, ke li salga gagdi ki nani cain, O Diedo po. ²⁶Salga yidkaciamo yua n padi candandi padli ba di ban padi O Diedo po ya padjiema. Li buali ke li salga yidka n di li padjiema li gbandieli luolu nni, naani n gagdi ki dagdi yeni mi padjiema dikaanu i. ²⁷Nitiano ya sii li padjiema, bii li nangu, o ba fiini O Diedo pabienli, mi biadma n do o yuli po. ²⁸Bi ya njaani li padnandi ya bobli nni, li buali ke bi ya nmani ki gbeni ban mudi li bobli i. Ama bi ya njaani kudbobli nni, li buali ke lan candi li kudbobli, ki saadi yeni mi ninjanma. ²⁹Salga yidkaciamo diegu nni, a bojala baba n ba fidi ki nmani li padnandi. Kelima li padnandi gagdi ki nani cain. ³⁰Ama ban kuani li nitaanli candandi miabu padsɔma li gbandieli nni, ki bua mia sugli bi tuonbiadi po yeni, nilobakuli kan nmani lanya padnandi. Salga yidkaciamo ba juu li nandi tin buodi cain i."

Chapter 7

¹Li nitaanli tudma guan̄anbima salga, ban kua i tagli nni, ki bi ba teni O Diedo ya paabu, i pani po, kaa teni ñomaama n ne: Li salga tie ya padli n gagdi ki ñani U Tieniu po.²Salga yidkaciamo ba kodi bi niba ñ cua yeni ya yandi li padli po, ban yi kodi a padjuukaana naankani i. Salga yidkaciamo ba miimii mi soma li padbinbindli kuli po.³Li yandi kpama kuli, li juoli kpama, i kali kani kpama, tugu nni yeni ti nuadi kpama, bi ba juu lankuli li padbinbindli po i.⁴I cayaannuni yeni i kpama yeni li puayagli. Salga yidkaciamo ba ñani lanyanya nankpanba kuli.⁵Salga yidkaciamo ba juu lankuli li padbinbindli po mini O Diedo po. Li tie li nitaanli ñ puni O Diedo ya paabu, ki bua mia sugli yeni ban ki tiadi ki pani min buali ba ke ban soni ya tuonli i.⁶Salga yidkaciamo diegu nni bonjala pia u sanu ban ñmani li padnandi, kelima li ya padli n gagdi ki ñani cain.⁷Mi tudma guan̄anbima, ban ki teni nni min buali ba yaali ya padli, yeni ti candandi ya padli taa ñomaama i. Li padnandi tie salga yidkaciamo yua n padi ya biinu i.⁸Salga yidkaciamo ya kodi yanga ke li buali padbinbindli po padjuukaali i, wani n die ki padyanga gbangu.⁹Li ya tie jiema ya padli, lan puli yo oo, lan ñaani yo oo, bii lan sɔgi yo oo, li jiema tie salga yidkaciamo yua n padi o nilo yeni po ya jiema i.¹⁰Ya padjiema n sieni ki tie jiekaadi, bii ki ñmadi yeni mi kpama mo tie Haarɔn puoljuani yaama i.¹¹Bi niba n tieni ya paabu ki miadi O Diedo taanyenma padli mo ya ñomaama n ne,¹²A ya cua yeni paabu ki bua tieni O Diedo balga, li ya ñani ñan cua yeni ya padyanga, a ba pugni ya kpanu n ki pia dabinli, yeni ya yoma ke bi tieni mi kpama, ki nugi kaa tieni dabinli, yeni ban pua ya lalaadi yeni mi yonjanma kaa tieni dabinli.¹³Lanya paabu kuli tie ke lan tieni O Diedo balga i, Ya kpanu n tieni li dabinli mo baa ye.¹⁴A ba cua yeni lanyanya jiebuolu kuli, ki tieni O Diedo balga, ama, likuli tie salga yidkaciamo yua miimii mi padsoma li padbinbindli po, ki bua mia mi taanyenma O Diedo kani yeni ya jiema i.¹⁵Li buali ke ban ñmani li padnandi ban padi ya daali i. Nangu kan sieni ki fandi ki ñmani.¹⁶Ama, nilo ya puni taanyenma paabu, ke bu tie ke o bi niani, bii li tie o yanbuama po i, i ba fidi ki ñmani li padnandi lan padi ya daali, ki fandi ki ñmani ya nandi n sieni.¹⁷Ama li padnandi ya sieni li daataali daali, li ji ki buali ke lan ñmani, li buali ke lin juu ti i.¹⁸Nilo ya ñmani taanyenma padnandi li daataali daali, O Diedo kan tuo li padli yeni. Li ba fanbi li padli, kelima li padli ji ki pia mayuli. Yua n ñmani li nandi yeni kua i tagli nni n yeni, o ba pa O Diedo i pani.¹⁹Li nandi ya sii ya binli n tie jɔgindi O Diedo po, li ki buali ke ban ñmani li nandi, li buali ke lan sia ti i. Ama ya nilo n ñanbi o yuli, kaa ye yeni jɔgindi ba fidi ki ñmani taanyenma padnandi.²⁰Yua n ki ñanbi o yuli, ki ye yeni ti jɔgindi ya ñmani taanyenma padnandi, yaadi n gagdi ki dagdi O Diedo po, li buali ke ban paadi ki ñani o U Tieniu buolu nitaanli nni.²¹Nilo ya sii yaali n jɔgni U Tieniu po, nilo ya jɔgindi yo oo, yanga ya jɔgindi yo oo, bii lan tie ya jɔginbuolu kuli, ki ñmani ban puni O Diedo ya taanyenma padnandi, ya nandi n gagdi ki dagdi O Diedo po, o jiki dagdi ke wan ya ye U Tieniu buolu yaaba siiga.²²O Diedo go den yedi Moyiisi,²³Yedi Israyeli nitaanli ya maama ne, 'Da ñmani mani yanga kpama, nua yo oo, pia yo oo, ñuabo yo oo.²⁴Yankpienli bii fuayanga n cuo ya yanga kpama ki buali ke ban ñmani ma, amm, i ba fidi ki tieni bontoli yeni li kpama.²⁵Niloba kuli ya ñmani ban padi ya yanga O Diedo po ya kpama, o ji ki dagdi yeni wan ya ye U Tieniu buolu nitaanli siiga nni.²⁶Yin li kua naani kuli, i kan ñmani bonyugdili bii yanga bakuli soma.²⁷Yua n ñmani soma kuli, o ji ki dagdi yeni wan ya ye U Tieniu buolu nitaanli siiga.²⁸O Diedo go den yedi Moyiisi,²⁹Yedi Israyeli nitaanli mine: 'Ya nilo n cua yeni paabu, ki bua mia O Diedo mi taanyenma, o ba cua yeni yaali n ba padi O Diedo po.³⁰Wani oba n ba cua yeni ya paabu n ba juu ki buodi li padbinbindli po. O ba cua yeni ki padyanga kpama yeni li bengunli, ki yugdi O Diedo nintuali, ki waani ke li tie O Diedo paabu i.³¹Salga yidkaciamo ba juu mi kpama li padbinbindli po, ama, li bengunli tie Haarɔn yeni opuoljuani yaali i.³²A ba teni salga yidkaciamo yua n padi, ki mia O Diedo mi taanyenma yeni, ki padyanga, jientaali.³³Haarɔn bijua yua n kua yeni mi padsoma, ki juu mi kpama yeni, wani n ba ga ki padyanga jientaali, lan tua o biinu.³⁴Israyeli yaaba ñ cua yeni ya paabu, ki bua mia O Diedo mi taanyenma kuli, O Diedo cabi u sanu ke Haarɔn yeni o puoljuani n die ban yugdi ki waani ya padyanga bengunli, yeni ki jientaali kuli. Israyeli yaaba ya padi ya padli kuli, bani n die lanyanya nandi, bi biinu n yeni.³⁵Ki cili fini Moyiisi ñ ba wuli ki ñanbi Haarɔn yeni o puoljuani, ban cili salga yidkaaba tuonli, Israyeli yaaba ya padi ya padli kuli, ki juu li padbinbindli po, lanyanya nandi tie bani ya biinu i.³⁶O Diedo bili li ñbonli, ke hali ban kaani ba salga yidkaaba tuonli nni ya daali, Israyeli yaaba baa tiani ki teni salga yidkaaba lanyanya biinu i.³⁷Ya paabu n dagdi yeni li padbinbindli po padjuukaali ya ñomaama n ne, mi jiema padli, ti candandi padli, mi tudma guan̄anbima padli, mi taanyenma miabu O Diedo po padli yeni salga yidkaaba kaanma padli.³⁸O Diedo den bili Moyiisi lanyanya pada kuli ñomaama, mi fanpienma nni, Sinayi juali po, wan den waani Israyeli yaaba ke ban cili ki ya kpendi yeni ban pia ya paabu, wani O Diedo po ya daali i.

Chapter 8

¹O Diedo go den yedi Moyiisi, ²Yini Haarɔn yeni o bijaba, ban cua na, ban cua yeni bi tialakaadi, yeni ban ba sɔgi ba ya kpananma yeni ban ba padi ya naatonli, lan gagdi ki ɲanbi ba O Diedo nintuali, yeni ban ba padi ya patonlieda, yeni ya kpanu n ki tieni dabinli, cancaaga nni. ³Yin yini li nitaanli, ban taani li gbandieli bulɲɔbu kani. ⁴Moyiisi den cedi ke bi niba taani likani, ke o waani ba O Diedo ɲ yedi ke wan tieni yaali. ⁵Moyiisi den yedi li nitaanli, "O Diedo ɲ bili o ɲɔmaama ke tin tieni yaali n ne." ⁶O den cedi ke Haarɔn yeni o bijaba nagni ki sedi bi liiga, ke o wuli ki ɲanbi ba. ⁷O den lani Haarɔn ki liadtedga, ki loli o u cabɲagdu, ki lani o li lidfagdili, ki maani u benɲuunu, ki cebni, ki ji ɲagni o ku gbanɲagdugu. ⁸O den maani o benli po li benliadli, ki ɲuuni li niinni U Tienu ɲ den waani o ke wan ɲuuni ya tanlieda buolu, Ulina yeni Tumima. ⁹O den fini Haarɔn yuli li finfinjuali, ki kpaa lipo wula, lan waani ke o gagdi ki dagdi U Tienu po, nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi o ɲɔbonli nni maama yeni. ¹⁰Moyiisi den taa mi kpananma, ki sɔgi li gbandieli nni yeni li tuonsɔntiadi kuli, ki ɲanbi ti, ke ti dagdi yeni O Diedo tiadi. ¹¹O den miimii mi kpananma li padbinbindli po, taalma lele, o den sɔgi ki ɲanbi li padbinbindli yeni li tuonsɔntiadi kuli, yeni ku tadgu, yeni ku tuankaanu, ke li tiadi kuli ɲanbi cain, ki dagdi O Diedo po. ¹²O den wuli mi kpananma Haarɔn yuli po, ki gagdi ki ɲanbi o, ke o dagdi yeni O Diedo buama. ¹³O den yuandi ki cedi ke Haarɔn bijaba nagni. O den lani ba mu liadtedmu, ki loli ba i cabɲagdi, ki fini bi yula a finfinjuana, nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi maama o ɲɔmaama nni yeni. ¹⁴O den cedi ke bi cua yeni li naatonli, ke li tie ya paabu n ba gagdi ki ɲanbi li nitaanli U Tienu po. Haarɔn yeni o bijaba den maani bi nui li naatonli yuli po. ¹⁵Moyiisi den kodi li naatonli, ki ga mi sɔma ki tadga nni, ki tuuni o nuubili li sɔma nni, ki tieni li padbinbindli kuni po, ki gagdi ki ɲanbi li padbinbindli. O den wuli ya sɔma n sieni li padbinbindli tiipo. O den tieni yeni, o den gagdi ki ɲanbi li kaanu ke u dagdi yeni a padjuukaana n yeni. ¹⁶Moyiisi den ɲani tugu nni kpama yaama n maa ti nuadi po, ki taani yeni li puali yeni a cayaanbina, ki juu likuli, li padbinbindli po. ¹⁷O den cedi ke bi taa li patonli nandi yaadi n sieni, ku gbangu, li yuli, tugu nni yaali yeni ya nandi n sieni kuli, ki ɲani ku jongu niinpo, ki ban sia ke ti buodi cain, nani wan den tuodi ki waani Moyiisi maama, o ɲɔmaama nni yeni. ¹⁸O den yuandi ki cua yeni ya patonli n tie padjuukaali paabu, ki ba juu, ki buodi li padbinbindli po, ke Haarɔn yeni o bijaba maani bi nui li yuli po. ¹⁹Moyiisi den kodi li patonli, ki miimii li sɔma li padbinbindli po kuli. ²⁰O paadpaadi li patonli nandi, ki taani yeni li yuli, yeni a taabiana, ki juu li padbinbindli po. ²¹Ama o den ɲuudi ti nuadi yeni a taabiana, ki bili li yuli, mi kpama yeni ya nandi n sieni kuli, li padbinbindli po. Li padjuukaali nuulmanu den mangi O Diedo pali, nani wan den waani Moyiisi maama o ɲɔmaama nni yeni. ²²O den cedi ke bi cua yeni li patonlieli, wan ba padi yaali ki kaani salga yidkaaba bi tuonli nni. Haarɔn yeni o bijaba den maani bi nui ki padyanga po. ²³Moyiisi den kodi li patonli, ki ga mi sɔma, ki tadga nni, ki tuu o nuubili mi niinni, ki tieni Haarɔn tubjienu po, o jienu nuubijali po, yeni o jienu taabijali po. ²⁴O den cedi ke Haarɔn bijaba mo nagni, ke o tieni yuakuli tubjienu po, o jienu nuubijali po yeni o jienu taabijali po, ki ji wuli ya sɔma n sieni li padbinbindli tiipo. ²⁵O den ɲani li patonli kpama kuli, li juoli kpama, tugu nni nuadi ya kpama, yeni li puali yeni i cayaannuni ya kpama, yeni li patonli jientaali. ²⁶O den taa ya baabuogu n see O Diedo nintuali nni, ya kpanu n ki tieni dabinli, ki gagdi ki ɲanbi O Diedo po. O go den taa maasa yenli, yeni lalaayengu yeni yonkonyenli. ²⁷O den maani lankuli mi yankpama yeni li jientaali po, ki taa lankuli ki mubni Haarɔn yeni o bijaba nui nni. Bi den yugdi likuli O Diedo nintuali, ki waani ke li tie o ya paabu i. ²⁸Lanwani ii, Moyiisi den ga li paabu kuli bi nui nni, ki maani li padbinbindli po, ki juu. Lani n den tie ban den tieni ya padjuukaali, ki kaani Haarɔn yeni o bijaba bi salga yidkaaba tuonli nni. Li padjuukaali nuulmanu den mangi O Diedo pali. ²⁹Moyiisi go den taa li patonlieli bengunli, ki yugdi O Diedo nintuali, ki waani ke li tie o ya paabu i, nani wani O Diedo ɲ den waani maama o ɲɔmaama nni yeni. Ban den padi ya patonli, ki kaani salga yidkaaba bi tuonli nni yeni ya bengunli tie Haarɔn ya biinu i. ³⁰Moyiisi den taa mi kpananma, ki sɔgi Haarɔn yeni o bijaba, ki go taa li padbinbindli po sɔma, ki miimii Haarɔn yeni o bijaba po yeni bi tialakaadi po. O den tieni yeni, ki gagdi ki ɲanbi Haarɔn yeni o bijaba yeni bi tialakaadi, ke bi tua salga yidkaaba O Diedo po i. ³¹Moyiisi den yedi Haarɔn yeni o bijaba, "Yin ɲaani li patonlieli nandi li gbandieli bulɲɔbu kani, ki ɲmani mani yeni ya kpanu n ye ku baabuogu nni yeni lankani, nani O Diedo ɲ den waani maama yeni. ³²I ya ɲmani ki sieni ya nandi yeni ya kpanu, yin sia. ³³I ba tieni dana lele i, li gbandieli bulɲɔbu kani, ki kali i salga yidkaaba tuonli nni. Lanwani ii, i fuadi li gbandieli bulɲɔbu kani, ki ɲa hali dana lele. ³⁴Tin tieni ya padli dinne tie ke O Diedo ɲ di sugli i tuonbiadi po i. ³⁵I baa ye li gbandieli bulɲɔbu kani hali yensiidi lele yeni ɲiadi lele, ki tieni O Diedo ɲ puogi yi ke yin tieni yaali, lani n tie yin da kpe, kelima i ki cɔlni O Diedo ɲɔmaama. N waani yi, kelima, O Diedo ɲ bili ya ɲɔbonli ke min waani yi n yeni." ³⁶Lanwani ii, Haarɔn yeni o bijaba den tieni O Diedo ɲ den yedi Moyiisi ke wan waani ba yaali kuli.

Chapter 9

¹Dana niin n pendi, Moyiisi den yini ki taani Israyeli buoli yudanba,²O den yedi Haarɔn, "Baa naatonbiga ki padi ki mia sugli a tuonbiadi po, ki baa patonli, ki padi, ki juu li bonmunli, li padbinbindli po, tini yandi lie kuli, kibá n da pia pɔdi, O Diedo paabu po.³ɲan yedi Israyeli nitaanli, 'Baa mani ɲuabuali ki padi, ki mia mani sugli i tuonbiadi po. Yin go baa pabiga yeni ɲuabiga yaamu n ki pia pɔdi, ki padi mu, ki juu mu bonmuna li padbinbindli po. ⁴Yin go baa naatonli, yeni patonli, ki padi, ki mia O Diedo Taanyenma yeni o, yin taani yeni mi jiema padli, ya yoma n ɲmadi yeni mi kpama. Yin tieni yeni, kelima dinne, O Diedo ba dɔgdi o yuli, ipo." ⁵Moyiisi n yedi Israyeli yaaba lanyaa maama, nitianba den baa li bona, ki cua li gbandieli luolu nni. Li nitaanli den cua, ki nagni, ki sedi O Diedo nintuali.⁶Moyiisi den yedi, "O Diedo n puogi yi ke yin tieni yaali, ki fidi ki la o kpiagdi n dɔgdi i nunbu nni n yeni." ⁷Moyiisi den yedi Haarɔn, "Nagni li padbinbindli kani, ki padi ki yanga,ɲan tieni ya tuonbiadi sugli miabu po. ɲan go cua yeni ɲan bua padi ya yanga, ki juu ga bonmunli li padbinbindli po. ɲan bua puni O Diedo ya paabu ne, U Tienu ba di sugli fini yeni li nitaanli tuonbiadi kuli po. ɲan tienu O Diedo n waani a ke ɲan tieni yaali." ⁸Lanwani ii, Haarɔn den nagni ki padi ki ɲuabiga, ki bua mia sugli o tuonbiadi po. ⁹O bijaba den ga mi soma tadga nni, ki teni o. O den tuuni o nuubili mi niinni, ki faani li padbinbindli kuni po. O den wuli ya soma n sieni li padbinbindli tiipo.¹⁰O den juu mi kpama, ki taani ya kpama n ye a cayaanbina yeni li puali kuli, nani O Diedo n den bili li ɲɔbonli maama yeni. ¹¹Haarɔn den yuandi ki ɲani ku jongu niinpo, ki ban sia ya nandi n sieni yeni ku gbangu.¹²Haarɔn den yuandi ki kodi wan bua juu ya yanga bonmunli li padbinbindli po. O bijaba den ga mi padsoma tadga nni, ki tandi ki ten o, ke o miimii li binbindli po kuli.¹³Ke bi tandi ki teni o ki padyanga yuli yeni ki nandi, ke o ga ki juu li padbinbindli po. ¹⁴O den ɲuudi ki yanga nuadi yeni ki taabiana, ki juu lankuli li padbinbindli po, ki naa wan bi kpia ki juu ya yanga kpama yeni.¹⁵Haarɔn den cedi ke bi cua yeni ya yandi ke o bua padi Israyeli nitaanli po. O den taa o ɲuabo, ki kodi, li nitaanli tuonbiadi po, nani wan bi padi o yuli po padli ɲuabo maama yeni. ¹⁶O den cedi ke bi cua yeni wan bua padi ya yanga, ki juu bonmunli yeni. O den kodi ga, ki tieni nani O Diedo n den bili li ɲɔbonli ke wan tieni maama yeni. ¹⁷O den cedi ke bi cua yeni mi jiema padli po mi yoma. O den yidi nuukuli, ki juu li padbinbindli po, nani wan bi cili ki kodi ya padyanga ku sɲaapanpangu nni yeni.¹⁸O den yuandi ki kodi li naatonli yeni li patonli, ki mia O Diedo, Israyeli nitaanli po mi taanyenma yeni o. O bijaba den tandi ki teni o ki tadga yeni mi soma, ke o miimii li padbinbindli kuli po. ¹⁹Ama, o den ɲani li naatonli yeni li patonli kpama, li juoli kani kpama, ki taani yeni ya kpama n ye a cayaabina kani yeni li puali.²⁰O den maani li nandi wan den kpia ki padi ya yandi yeni benguna po, ki taa lankuli ki nagni li padbinbindli kani, ki ba juu. ²¹O den tieni nani Moyiisi n den waani o maama yeni, o den yugdi yanga kuli bengunli yeni li jientaali, ki duoni O Diedo nintuali, ki waani ke li padyanlieda kuli tie O Diedo paabu i.²²Lanwani ii, Haarɔn den duoni o nugi ki teli Israyeli nitaanli po, ki mia O Diedo ke wan yadi bi po mi yedɲanma. Wan yidi li salga kuli ki gbeni, ke o ɲani li padbinbindli kani ki jiidi. ²³Haarɔn yeni Moyiisi den yegi ki kua li gbandieli nni. Lan pugni waamu, ke bi ɲani, bi den mia O Diedo ke wan yadi mi yedɲanma li nitaanli po. Lanyognu mɔno, ke O Diedo kpiagdi dɔgdi li nitaanli kuli po. ²⁴U mu den ɲani O Diedo kani ki jiidi ki juu ti padyandi nandi yeni ya kpama n bi ye li padbinbindli po kuli. Li nitaanli n la yaali n tieni, ke bi yigni yeni li pamanli, ki gbaani ki pugi O Diedo.

Chapter 10

¹Haarɔn bijaba, Nadabi yeni Abihu den padi a mukuana ti mupadtiadi nni, ki kuani li gbandieli nni, ki tieni tulaali yeni li nɔbli, ki juu O Diedo nintuali. Ban den kuani ya mu yeni den tie mulamu i, O Diedo ɔ den kuani ba ya tuada, kelima waa den waani ba o ɔɔmaama nni ke ban ya tuuni yeni ka. ²Lanyognu mɔno, u mu den ɔani O Diedo kani, ki jiidi ki sia ki dini ba, ke bi kpe O Diedo nintuali. ³Lanwani ii, Moyiisi den yedi Haarɔn, "O Diedo den maadi lanyaa maama i, ki tua, ' N tuodi ki kadi ki waani ke ya salga yidkaaba n ba nagni n nintuali, li buali ke ban ɔɔni nni, ki ya kpiagdi nni li nitaanli kuli nintuali. Li buali ke ban ya kpiagdi Mini baba i." Haarɔn den ɔmini kaa maadi libakuli. ⁴Moyiisi den puogi Haarɔn baawaali, Usiyeli bijaba, Mikayeli yeni Elisafan, ki yedi ba, "Kua ki ɔani mani i kpiiba kuuma li gbandieli nni, ki fagdi yeni ba u kaangagdinamu, ki bili ba ku jongu niinpo." ⁵Bi den kua ki taa bi nandi yeni bi tialakaadi, ki ɔani ki fagdi yeni ku jongu, ki ban pii ba niinpo. ⁶Moyiisi den yedi Haarɔn yeni o bijaliedba, Eleyasari yeni Itamari, " I pala biidi kelima Nadabi yeni Abihu kuuma po, ama, yin da lebdi i tuada, yin ya tie nani yin den li tie maama yeni. Yin da kuo kuyudi, ki da padi i tiadi, ki kua mi kuuma yubɔnli nni. I ya tieni yeni, i ba kpe i, i go ba fiini O Diedo pabienli li nitaanli kuli po i. Yin cedi i kpiiba yeni Israyeli yaaba n mɔa O Diedo ɔ cedi ke u mu bolini yaaba yeni, kuumoe, ⁷Ama, yin da siedi li gbandieli bulɔɔbu kani, ki gedi ki taani yaaba n mɔa i kuumoe, kelima i ya tieni yeni, i mo ba kpe i. Yin da sundi ke O Diedo gagdi ki ɔanbi yi, ke yin ya tuuni o tuona li gbandieli nni ne i. O ki bua ke i sii yaali n jɔgni nani mi kuuma ne yeni, ki da ti jɔgni i yula." Lanwani ii, bi den ɔɔni Moyiisi ɔ yedi ba yaali, bi den ki gedi ki taani ya niba n gbaa yeni bi kpiiba kumoe. ⁸O Diedo den yedi Haarɔn, ⁹"Fini yeni a bijaliedba yaaba n sieni yeni, yin da ɔu daabienma, bii ya daama n tieni dabinli, ki fidi ki kua li gbandieli nni, i ya tieni yeni, i moko ba kpe i. Li tie ya ɔɔmaama ke yinba yeni i puolɔuani kuli baa kubi, ki ɔɔni hali yeni ya yognu kuli i. ¹⁰I baa tiendi yeni i, ki fidi ki bandi yaali n gagdi ki ɔani yeni yaali n ki gagdi ki ɔani; i go ba bandi yaali n ɔani yeni yaali n jɔgni N nintuali. ¹¹A go ba waani Israyeli nitaanli, Min bili ya yikodi bipo, ki waani Moyiisi. ¹²Moyiisi den yedi Haarɔn yeni o bijaliedba, Eleyasari yeni Itamari, "Yin taa ban bobni O Diedo po ya padjuukaana, ki sieni ya jiema yeni, ki di li padbinbinli kani. Li ku buali ke lanyaa jiema ɔ kaantianu, ki kandi li padbinbindli kani, kelima mi tie ya jiema n gagdi ki ɔani cain i. ¹³Yin di li jiema u kaangagdinamu nni. Yin bobni ya padjuukaana ki sieni ya jiema tie fini yeni a bijaba ya biinu i. O Diedo den bili li ɔɔɔnli lipo ke min waani yi. ¹⁴Ama fini yeni a bijaba yeni a bisiaba pia ya sanu ke i ba ɔmani ban yugdi ki waani ya bengunli yeni ya jientaali O Diedo nintuali. Yin ɔmani lanyaa nandi ya kaanu n gagdi ki ɔani. Bi den tuodi ki kadi ki waani ke Israyeli yaaba ya padi yanga, ki mia O Diedo taanyenma yeni o, ke lanyaa nandi tie fini yeni a bijaba biinu i. ¹⁵Ban yugdi ki duoni ya padyanga jientaali yeni ki bengunli O Diedo nintuali, ba taani yeni ki kpama, ki juu lipadbinbindli po, O Diedo nintuali i. Lanyaa nandi n tie fini yeni a puolɔuani biinu, nani O Diedo ɔ bili o ɔɔmaama maama yeni. ¹⁶Moyiisi den lingi ban padi ya ɔuabuali, ki mia O Diedo ti candandi li nitaanli po yeni ki sua ke salga yidkaaba juu li nandi kuli o. Lanwani ii, o pali den biidi Eleyasari yeni Itamari po, ke o buali ba, ¹⁷Li tieni ledi i, ke i ki ɔmani ban mia ti candandi yeni ya yanga nandi u kaangagdinamu nni? Li tie Ya jiema n gagdi ki ɔani O Diedo po i, O puni yi li biinu, ke wan fidi ki mia li nitaanli tuonbiadi po sugli i. ¹⁸Nani ki yanga sɔma ɔ kua u kaangagdinamu nni yeni, i bi ba fidi ki ɔmani li ɔuabuali nandi li gbandieli luolu nni, nani O Diedo ɔ bili o ɔɔmaama maama yeni. ¹⁹Haarɔn den jiini Moyiisi, "Dinne li nitaanli cua ki padi ki mia O Diedo ti candandi, bi tuonbiadi po, ti go padi yanga, ki juu ga bonmunli, ki ba mangi O Diedo pali, Ama a ya tiadi n bijaliedba yubɔnli yaali n baa npo dinne ne. N ya bi ɔmani li nitaanli candandi yanga nandi dinne, O Diedo pali bi ba mangi npo oo? ²⁰Moyiisi ɔ gbadi lanyaa maama, o den diidi ki sua ke o pia i mɔni, o ji den ki pugni maama bakuli.

Chapter 11

¹O Diedo den yedi Haarɔn yeni Moyiisi, ²"Yedi li nitaanli, ke Min yedi ya maama n ne: 'Ya yandi n ye ki tinga nni ne kuli, yin ba fidi ki nmani ya yandi ya nandi n ne. ³Ya yandi taawoga n pia mi taayagma, ke bi go wugdi, i ba fidi ki nmani lanyanya yandi nandi. ⁴Ti yandi ye, ke bi taawoga pia mi taabadyaagma, ki nanki wugdi, ke yantiandi mo ye, ki wugdi, ki nan ki pia taabadyaagma. Li ki buali ke yin nmani lanyanya yandi nandi. lanwani ii, i kan nmani lanyanya yandi nandi. Maanannanli, ku yoyuogu wugdi, ki naa pia taabadyaagma, lanwani ii li ki buali ke yin nmani ku nandi. ⁵Li janɔabili wugdi, ki nanki pia taabadyaagma, lanwani ii, li ki buali ke yin nmani li nandi. ⁶O wuomo wugdi, ki nanki pia taabadyaagma, lanwani ii, li ki buali ke yin nmani o nandi. ⁷O duolo pia mi taabadyaagma, ama ki nanki wugdi, lanwani ii, li ki buali ke yin nmani o nandi. ⁸Lan dugni ya yandi ne kuli tie jɔgindi i, ipo, lanwani ii, i kan nmani li yandi nandi, i go kaa sii li yankpiega mo. ⁹Ya bonfuoda kuli n ye mi ŋincianma nni, i kpeni yeni mi ŋinbilkaama nni, i pia u sanu ke yin nmani ya bonfuoda n pia ti bondugtiadi yeni a pɔga. ¹⁰Ama i kan nmani ya bonfuoda n ki pia bondugtiagu bii pɔga, li bongbenga yeni ti bonbalinbidi kuli. ¹¹Yin ya singi li bonfuoda, Yin ya nua li bonfuoda ke a tie jɔgindi ipo, i kan nmani li nandi, i go kan sii li bonkpienli mo. ¹²Yin fangi i yula yeni ya bonfuoda n ye mi ŋima nni, kaa pia bondugtiagu, bii pɔga. ¹³A bonyugda mo ye, ke li buali ke yin ya singi a, ki da nmani a nandi. Li bonyugda tie, ku kaciigu, o yoblo, ¹⁴O kaabo, li fenfenli, ¹⁵A kankala buoli kuli, ¹⁶ku togtɔgnuangu, mi ŋima nni kaabi yeni mi fenfena kuli. ¹⁷ku fiingu, li ŋinɔnɔpɔli, bulgbadi, ¹⁸li baayienli, kudjaluani, jeebugi, ¹⁹goliya, kpenjanlonɔ, yeni li bonyugbuoli kuli yeni ku janjangu. ²⁰Ya bonfuodbila n tie bonyugdimu, bii bonbalinkaana baa tie jɔgindi i, ipo. ²¹Ama, i ba fidi ki ya nmani ya bonfuoda n pia i fiabi, ki cuoni taana na, ki pia taafagda lie, ki yugi ki tinga po, ²²Lanwani ii, i ba fidi ki nmani ti naasuudi, ti ŋankpandi yeni ti baanbaandi yeni ti buoli kuli. ²³Ama, yin ya singi, ki da nmani ya bonyugdimu n pia taana na ki nan yugi. ²⁴A bonfuoda ye, ki ba fidi ki jɔgni yi, li ya tie ke i sii a bonkpiana. Ya nilo n sii li bonkpienli, o kan nagni ki sii nitiano hali yeni ku yenjuogu. ²⁵Nilo ye tugi li bonkpienli, o ba ŋuudi o tiadi, ki ya ye ti jɔgindi nni, o kan sii nitiano, hali yeni ku yenjuogu. ²⁶Ya yankpiana ke i kan sii tie ya yandi n ki pia taabadyaagma, bii yaadi n ki wugdi. Ya nilo n sii lanyanya yanbuolu jɔgni o yuli n yeni. ²⁷Ya yandi n cuoni tinga po kuli, i kan sii ya yanga n cuoni ki taapangu po bonkpienli. Yua n sii lanyanya yanbuolu kuli baa ye yeni ti jɔgindi, ki kan sii nitiano hali yeni ku yenjuogu. ²⁸Yua n tugi li yankpienga mo, li buali ke wan ŋuudi o tiadi, ki ya ye ti jɔgindi nni, ki kan sii nitiano hali yeni ku yenjuogu, Kelima yua n sii li yanbuolu bonkpienli kuli jɔgni o yuli n yeni. ²⁹Ya bonfuoda n tie bonbalinkaana kuli siiga, ya bonfuoda n jɔgni n ne, li siyobli, li tanbanli (dapoli), li dabunli yeni li bonbalinkabuoli kuli, ki taani yeni o wulo. ³⁰ki cibadga, li sadmadli, li kunkuli, o yua, yeni ku naatoglugu (o kankanmantuolo). ³¹Ya bonbalinkaana n ye ki tinga nni ba fidi ki jɔgni yi. Yua n sii bonbalinkaali bonkpienli kuli jɔgni o yuli, ki kan sii nitiano hali yeni ku yenjuogu. ³²Li bonfuodbuolu bonkpienli ya baa bonli po, lan baa ya bonli po yeni jɔgni n yeni. Lan ba taa li bonli ki tieni yaali kuli mo tua jɔgindi n yeni, bi ya tieni li bonli yeni daagu yo oo, gaali yo oo, gbangu yo oo, kpalpiagu yo oo, li buali ke lan ŋuudi li bonli, ki da taa li ki sɔni bii ki tieni bonli, hali yeni ku yenjuogu. ³³Li jɔgindi ya baa tandi tiamaakaagu nni, li tiagu jɔgni n yeni, li buali ke lan mudi li tiamaakaagu i. ³⁴Bi ya kuodi li tiagu nni ŋima, ki tieni jiema, li ki buali ke lan di lanyanya jiema. Li go ki buali ke lan ŋu li tiagu nni ŋima mo. ³⁵Li bonfuodli bonkpienli ya baa ya bonli po kuli ji tie jɔgindi i, li ya tie fanu yo oo, jietientiagu uu. Lan li baa yaali ya po kuli, li buali ke lan mudi li i, kelima li bonli jɔgni, ki kan fidi ki todi tuonli bakuli mini O Diedo po. ³⁶Li bonfuodbuolu bonkpienli ya baa caali nni, kpenu nni, bii ŋingangaagu nni, li ŋima baa bii ki tie ŋinɔanma i, ama yua n cuo li bonli, ki bondi li mi ŋima nni yeni baa ye ti jɔgindi nni, ki kan sii nitiano hali yeni ku yenjuogu. ³⁷Li bonkpienli ya baa bonbuola po, li bonbuola ki biidi yeni bulma. ³⁸Ama, bi ya wogni li bonbima jiema po i, ki li bonkpienli baa lienii nni, li buali ke lan wuli li bonbima i, kelima mi jɔgni n yeni. ³⁹Yin nmani ya yandi siiga nni, yenga ya kpe, yua n sii li yankpienga kuli, jɔgni o yuli, ki kan sii nitiano hali yeni ku yenjuogu. ⁴⁰Yua n nmani yankpiennandi, li buali ke wan ŋuudi o tiadi, ki ya ye yeni ti jɔgindi, ki kan sii nitiano hali yeni ku yenjuogu. ⁴¹Ya bonfuoda n tie bonbalinkaana, ki fili bi tugdi po kuli tie jɔgindi i. ⁴²I kan nmani ya bonfuoda nfilni tinga nni, yeni yaaba balni, yeni yaaba n cuoni ki pia taana na bii yaaba n cie taana na kuli. Lanya bonfuoda kuli ti jɔgindi i. ⁴³Yin fangi i yula ki da nmani lanyanya bonfuoda buolu, ki jɔgni i yula. ⁴⁴Mini n tie O Diedo, i Tienu, N gagdi ki nani cain, lanwani ii, imo ba gagdi ki nanbi i yula ki ya kpiagdi nni, li buali ke yinba mo n gagdi ki ya nani i. Yin fangi i yula, ki da nmani ya bona n ba jɔgni yi. Da nmani manii ya bonfuoda n balni, ki filni tinga nni, ki jɔgni i yula. ⁴⁵Mini n tie O Diedo, yua n ŋani yi ti yonbdi nni Ejipti diema nni, ke yin ya pugi nni. Lanyapo, min gagdi ki nani cain yeni, li buali ke yimo n gagdi ki ya nani i. ⁴⁶Min bila ya ŋomaama ya yadi, ya bonyugda, yeni ya bonbalinkaana n ye ki tinga po ne n yeni. ⁴⁷Li buali ke yin ya bani ya bonli n nani yeni ya bonli n jɔgni, ki go bandi yiko n cabi ke yin nmani ya nandi yeni yiko n ki cabi ke yin nmani ya nandi."

Chapter 12

¹O Diedo go den yedi Moyiisi, ²"Waani Israyeli nitaanli ya maama ne . Pua ya mali bonjaga, o baa ye yeni o jɔgindi dana lele, nani wan yi ye ti jɔgindi nni, ya yogu ke o ye o faadi nni nmaalo kuli maama yeni. ³Li buali ke lan kuani ki bonjaga ku kɔnciagu, o madi puoli po dana niini daali i. ⁴Lani ya pendi, o pomado ba guudi dana piita a taa i, ki fidi ki nɔnbi o obá yeni mi madsɔma jɔgindi. O kan sii ya bonli n gagdi ki nani O Diedo po, o go kan kua u kaangagdinamu nni hali yeni li jɔgindi yogu ban pendi. ⁵Pua ya mali bonpuoga, o baa ye o jɔgindi nni, piiga n dana na, nani wan yi ye ti jɔgindi nni, nmaalo kuli, wan ye ya yogu o faadi nni yeni. Li puoli po, o ba guudi piiluoba n dana luoba, ki fidi ki nɔudi o madsɔma, ki nɔnbi obá. ⁶O jɔgindi yogu ya pendi, ke o ba nɔudi, ki nɔnbi obá, li momado, wan mali bonjaga aa, bonpuoga aa, o ba cua yeni ya pabiga n pia binyenli, li gbandieli kani, ki teni salga yidkaciamo. Salga yidkaciamo ba padi ga, ki juu ga bonmunli, li padbinbindli po. O go ba cua yeni kpaajiega, bii kpaajenawuungu, lan padi ki mia sugli o tuonbiadi po. ⁷Salga yidkaciamo ba puni O Diedo li bonfuodlieda, ki padi, ki mia sugli o tuonbiadi po. Yeni ke o ba nɔudi o madsɔma, ki nɔnbi . Min bili ya nmaama ya pua n mali bonjaga bii bonpuoga po n yeni. ⁸Ya pua n mali ya kan fidi ki cua yeni pabiga, li buoli ke wan cua yeni kpaajiemu lie bii kpaajenaawuundi lie i. Bi ba padi yenga, ki juu ga bonmunli, li padbinbindli po, yaaga n sieni mo, ban padi ga, ki mia O Diedo o tuonbiadi sugli. Yeni ke salga yidkaciamo ba padi ki mia o tuonbiadi kuli po sugli ii, ki go nɔudi ki nɔnbi o, ki nani o o jɔgindi nni."

Chapter 13

¹O Diedo den yedi Haarɔn yeni Moyiisi:²"Nilo ya la ke o gbanu po pia fadga, bii legli, bii ya yiagu n naani yeni gbaadma, libuali ke ban ciani o Haarɔn lanyaa o bijua yua n tie salga yidka kani.³Salga yidka ba kpaagi, ki diidi o gbanu. Li ya tie ke likani kobdi pendi, ke li yiagu jiidi ki pendi li gbanli, li tie ya gbannanyianu n ba fidi ki puodi nitiano i. Salga yidkaciamo ya diidi ki sua yeni i, o ba waani li nilo ke o ye yeni jɔgindi i, ke li ki buali ke wan ya ye bi niba siiga.⁴Li legli ya pieneni, ama, ke ku yiagu ki ŋuagi ki pendi li gbanli, li buali ke salga yidka n paadi ki luoni o dana lele i, wan da nagdi nilo.⁵Dana lele ya pendi, salga yidka go ba kpaagi ki diidi li nilo goga. O ya diidi ki sua ke ku yiagu ki lebdi, kaa tandi, kaa go dɔlni, o go ba paadi ki luoni o dana lele goga.⁶Li daaleleda ya pendi, salga yidkaciamo go ba kpaagi ki diidi li daano gbanu. O ya diidi ki sua ke ku yiagu ya gbendi, kaa dɔlni, salga yidkaciamo ba yedi li daano ke waa jɔgni, ke o ba fidi ki kua bi niba siiga. Ke ban la ya yiagu tie ya nafanli n kan fidi ki tuadi nilo. Li nilo ya ŋuudi o tiadi, salga yidkaciamo ba fidi ki cabi o wan guani ki kua bi niba siiga.⁷Ama ku yiagu yeni ya guani ki tandi, ki dɔlni, li nilo ba guani salga yidkaciamo kani.⁸Salga yidkaciamo go ba diidi o mi liema; ku yiagu ya dɔlni ki tuadi kaantianu, lanwani ii, li tie ya gbannanyianu n ba fidi ki puodi nilo i. Salga yidkaciamo ba kadi ki waani li nilo ke li tie gbaadma i, ke o kan fidi ki kua bi niba siiga.⁹Nilo ya pia ya gbannanyianu n puodi, li buali ke nilo n ciani o salga yidkaciamo kani.¹⁰Salga yidkaciamo ba diidi o gbanu. Li ya tie ke ku yiagu pieneni, ki cedi ke li kani kobdi mo pieneni, li ya tie ke li yiagu mɔndi ki kɔni, ¹¹Lanwani ii, li tie gbaadkpelma n guani ki fii. Salga yidka ba kadi ki waani li nilo ke li tie gbaadma i, ke o jɔgni, ki kan kua niba siiga. Li ji ki buali ke salga yidkaciamo n luoni o dana lele goga, ki diidi, kelima o bandi ke li nilo ki dagdi wan kua niba siiga.¹²Li yianu ya yadi ki gbie nilo gbanu po, ke salga yidkaciamo diidi ki sua ke li yianu cili li yuli ki ban jiidi hali a taana, ¹³ki cedi ke o gbanu kuli pendi, yaali n wangi ke li yianu ji gbendi opo i, salga yidkaciamo ba kadi ki waani li nilo, ke wan da jie yeni wan kua niba siiga.¹⁴Ama, ya daali ke bi la ke li nilo gbanu po cili ki tieni a legmɔna, lanwani ii, li ni pia u yianpuodkou, o jɔgni n yeni.¹⁵Salga yidkaciamo ya la legmɔna nilo gbanu po, o ba kadi ki waani o ke o pia mi gbaadma, o jɔgni, ki kan kua o lieba siiga.¹⁶Ama a legmɔna yeni ya guani ki pendi, o ba guani ki la salga yidkaciamo.¹⁷Salga yidkaciamo go ba diidi o gbanu, a lega yeni ya pendi, o ba kadi ki waani o ke o ji ba fidi ki guani, ki kua bi niba siiga.¹⁸Nilo kaanu ya mɔli, ki ti gbeni, ¹⁹Ama li mɔli n bi ye naani yeni, bi ya la legpienli, bii legmɔnli, li buali ke wan gedi ki la salga yidkaciamo.²⁰Salga yidkaciamo ba diidi o gbanu, li ya tie ke ku yiagu ŋua, ki pendi li gbanli, ke likani kobdi pieneni, li tie yianpuodkou n cuo o li mɔli n den ye naani yeni. Lanwani ii, salga yidkaciamo ba kadi ki waani, ke li nilo jɔgni, ki kan fidi ki kua bi niba siiga.²¹Ama salga yidkaciamo ya diidi ki sua kobpiendi ki ye li legli nni, ke li legli yeni maa u gbanu po baba i, kaa mɔndi, lanwani ii, salga yidkaciamo go ba paadi ki luoni o dana lele.²²Ama ku yiagu yeni ya dɔlni, li tie yianpuodkou i, salga yidkaciamo ba kadi ki waani, ke li nilo jɔgni, ki kan fidi ki kua bi niba siiga.²³Ama li legli yaki lebdi, kaa dɔlni, lanwani ii, li tie li mɔli ya yiagu baba i, O ba kadi ki waani li nilo ke o ki jɔgni, ke o ba fidi ki kua bi niba nni.²⁴Mu ya midi nilo, ke legpienli bii legmɔnli tieni li kaanu, ke li yiagu kɔni boncianla, ²⁵Salga yidkaciamo ba diidi li nilo gbanu. Li legli kani kobdi ya pieneni, ke ku yiagu ŋuagi ki pendi li gbanli, lanwani ii, yianpuodkou n cuo o u mu n den midi o naani. Salga yidkaciami ba kadi ki waani li nilo ke o jɔgni, ki kan fidi ki kua bi niba siiga.²⁶Ama salga yidkaciamo ya diidi ki sua ke kobpiendi ki ye likani, ke li legli dagdi li gbanli po i, kaa jiidi, ki cili ki wadi, li buali ke wan paadi ki luoni o dana lele i, wan da taani yeni nilo.²⁷Dana lele ya pendi, salga yidkaciamo go ba guani ki diidi o gbanu. Li ya tie ke ku yiagu yeni dɔlni, lanwani ii, li tie yianpuodkou i. Salga yidka ba kadi ki waani li nilo ke o jɔgni, ki kan fidi ki kua niba siiga.²⁸Ama, li legli yeni ya ki lebdi, ki wadi, lanwani ii, li tie muiyagu baba i; salga yidkaciamo ba kadi ki waani li nilo ke waa jɔgni, ke o ba fidi ki guani ki kua bi niba siiga.²⁹Li ya tie ke ja bii pua pia naabinsankuangu o yuli po bii o langbiali nni, ³⁰Salga yidkaciamo ba diidi li nilo gbanu. O ya la ke li legli yeni ŋuagi ki pendi li gbanli, ke Likani kobdi tundi, ki naani bonduudi, li waani ke gbaadma n cuo o likani. Lanwani ii, salga yidkaciamo ba kadi ki waani ke li nilo jɔgni, ki kan fidi ki kua o lieba siiga.³¹Ama salga yidkaciamo ya diidi ki sua ke li legli yeni ye u gbanu po baba i, ke kobdi ki tundi likani, o ba paadi ki luoni o dana lele i, wan da taani yeni nilo.³²Dana lele ya pendi, salga yidkaciamo ba guani ki diidi o gbanu. Ku yiagu ya ki tandi, ke kobtuntuna ki ye likani, ke li legli yeni dagdi u gbanu po baba i kaa jiidi, ³³Li nilo ba fidi ki kuo, ki nan ŋa, ki da kuo li legli kani, salga yidkaciamo go ba fidi ki paadi ki luoni o dana lele ki pugni.³⁴Li daaleleli daali, salga yidkaciamo go ba diidi ku yiagu yeni. ku ya ki tandi, kaa dɔlni, ki dagdi li gbanli po baba, kaa jiidi, O ba kadi ki waani li nilo, ke o ba fidi ki kua bi niba siiga. Li nilo ba ŋuudi o tiadi, ki gua ki kua o lieba siiga.³⁵Ama, li legli yeni ya piagi ki pugni, ³⁶Salga yidkaciamo go ba diidi o gbanu. li legli ya tandi ki pugnu, li ji ki buali ke salga yidka n diidi kobduudi ya ye, kelima li dagdi ki waani ke li nilo pia gbaadma i.³⁷Ama, li ya tie ke li legli yeni ki lebdi, ke ti kobɔnandi ye likani, li waani ke li legli yeni ji gbendi i, salga yidkaciamo ba kadi ki waani ke li nilo ŋani, ki ba fidi ki guani ki kua bi niba siiga.³⁸Li ya tie ke ja bii pua gbanu po pia bonlegpiena, ³⁹Salga yidkaciamo ba diidi o gbanu.

Ama li ya tie ke li lega pieneni waamu, li waani ke li tie nmaali i. Salga yidka ba kadi ki waani ke li nilo ba fidi ki kua o lieba siiga.

⁴¹Li ya tie ke o yudi cili li yutunli kani, ki pidi, ki caa hali li yuli siiga, o tie yupidli i, li nan ki bia.⁴²Ama o ya pia ya legli n ñilgi o yupidli po, bii o yutunli po, li waani ke o pia yianpuodkou i. ⁴³L buali ke salga yidkaciamo n diidi o gbanu i. Li legli yeni ya moli, ki pieneni, nani mi gbaadma lega n tie maama yeni, ⁴⁴Salga yidkaciamo ba kadi ki waani ke li nilo pia gbaadma i, ke o kan fidi ki kua niba siiga.⁴⁵Ya nilo n pia mi gbaadma, o ba la tiacadi i, o kan caadi o yudi. O ya nagdi niba, o ba pii o nunga, ki ya yigni, 'Da nagni nni mani! jogindi yee! jogindi yee! ⁴⁶Li ki buali ke wan ya ye bi niba nni, o yianu yaa gbeni. O ba ña ti jondi nni, ki ban ya kua oba. ⁴⁷Yogtianu, gbaadma lega ba fidi ki ya ye nilo tiadi yaadi n lugi yeni pakobdi bii yeni leni gaali. ⁴⁸Li lega ba fidi ki ya ye suobu, bii ya tiagu n jabi yeni ku gbangu. ⁴⁹Legmona bii legwaanuama ya ye pakobdi bii leni gaali tiagu bii ya tiagu n jabi yeni gbangu po, li buali ke o bondaano n taa li tiagu, ki waani salga yidkaciamo. ⁵⁰Salga yidkaciamo ba diidi li tiagu, ki paadi ki bili gu dana lele. ⁵¹Li daaleleli daali, o go ba diidi li tiagu. li legli yeni ya dolni, li waani ke li legli di ki biidi lan ye yaali ya po yeni i, lanwani ii, li ji ki buali ke li tiagu n go soni tuonli. ⁵²Li buali ke li tiagu daano n sia li tiagu, gun buodi cain, hali gun tie ya tiabuolu kuli. ⁵³Ama salga yidkaciamo ya diidi li tiagu, ki sua ke li legli yeni ki dolni, ⁵⁴O ba maadi o tiadaano ke wan nuudi gu. O ba yuandi ki paadi ki bili li tiagu dana lele goga. ⁵⁵Dana lele ya pendi, salga yidkaciamo go ba diidi li tiagu. Li legli yeni nannanli ya ki lebdi, ba yeni lan ki dolni kuli, li ki buali ke li tiagu n go soni tuonli. Li ki buali li legli yeni ya maa bii li ya ye tugu nni, li buali ke lan sia ki buoni li tiagu i. ⁵⁶Ama, ban nuudi li tiagu yeni, salga yidka ya diidi ki sua ke li legli yeni pendi, ki caa mi bodma, o ba waani o tiadaano wan jia ki legdi likani. ⁵⁷Li ya tie ke li legli guani ku tiagu po, li waani ke li dolni i, li buali ke o tiadaano n sia li tiagu i. ⁵⁸Ama, o ya nuudi li tiagu, ke li legli yeni ñani, li buali ke o tiadaano n nuudi ki ledi i. Li tiagu go baa pia mi buama. ⁵⁹Mi gbaadma n cuo ya tiagu n lugi yeni pakobdi bii leni gaali; bii ya suobu lanyaka ya tiagu n lugi yeni gbangu ya ñoomaama n yeni. Mi dogdi ki wangi o tiadaano, li tiagu ya nani bii ku jogni i."

Chapter 14

¹O Diedo go den maadi yeni Moyiisi, ki yedi o, ²O gbaado ɲanbima ya ñɔmaama n ne. ³Nitiano n ba gedi ki waani salga yidkaciamo li gbaado maama. Salga yidkaciamo ba ña ti jondi niinpo, ki diidi o yiamo gbanu. Li ya tie ke o gbaadma gbeni, ⁴Salga yidkaciamo ba cedi nitiano n cua yeni nuanmu lie, yaamu n ki pia pɔdi, ki teni O Diedo, yeni cediri benu, i gaalmɔni yeni Isopa daadi, ya gbaado n bua ɲanbi yeni po. ⁵Salga yidkaciamo ba cedi ban kodi nuanyenga ya tandi tiagu ke bi tieni mi ñinpuubkaama li niinni. ⁶Salga yidkaciamo ba taa ki nuanfuodga, i gaalmɔni, Sediri muanu yeni Isopi ki tuuni ban kodi ya nuanga mi yeni sɔma yaama n ɲmadi yeni mi ñinpuubkaama yeni nni. ⁷O ba miimii mi sɔma yeni mi ñima yeni yua n bua ɲanbi obá yeni po taalma lele. O ji ba yuandi ki kadi ki waani ke yua n den pia mi gbaadma yeni ba fidi ki guani ki kua bi niba siiga. Salga yidkaciamo ji ba ɲa ya nuanfuodga n sieni yeni, kan yugi ki yaadi. ⁸O gbaado yua n paagi yeni, ba ɲuudi o tiadi, ki kuo o gbanu po kobdi kuli, ki wuli. O ya tieni lankuli, bi ji ba cabi o, wan kua tijondi nni, ama, o baa ye o jongu niinpo i, hali dana lele. ⁹Li daaleleli daali, o go ba kuo o gbanu po kobdi kuli, ki taani yeni o langbiali yeni o nungbankobdi. O go ba ɲuudi o tiadi, ki wuli. O ya tieni lankuli ki gbeni, o ji ba fidi ki kua o kpiiba siiga. ¹⁰O ya kua o jongu nni ke li fandi, o ba cua yeni patonbimu lie yeni ya pasiaga n pia binyenli; li yanpadkaadi kan ya pia pɔdi. O go ba cua yeni mi yoma, cilo bona yian, ke mi ɲmadi yeni mi kpama, mi jiema salga po, yeni mi kpama liirli bɔgdima. ¹¹Ya nilo n waani ke o gbaado yeni yianu gbeni yeni, n ba yegi yeni o yeni wan bua puni O Diedo ya paabu, ki cua li gbandieli bulñɔbu kani. ¹²Salga yidka ba taa patonbiyenga, ki yugdi ga yeni mi kpama O Diedo nintuali, ki waani ke li tie ti tuonbiadi sugli miabu ya salga i, kelima o yiamo ki den tiadi ki teni O Diedo wan buali o ya paabu. ¹³Salga yidkaciamo ba yuandi ki kodi ki pabiga, ban kodi naani ti padyandi yeni. Nani ti candandi miabu padli yeni, ti tuonbiadi padli ne gagdi ki ɲani O Diedo po cain. Lanwani ii, ki padyanga nandi tie salga yidkaciamo ya biinu i. ¹⁴Salga yidkaciamo ba tuu ki padyanga sɔma, ki tieni yua n bua mi ɲanbima yeni jienu tubfaagu po, o jienu nuubijali o yeni o jienu taabijali po. ¹⁵Salga yidkaciamo ba yuandi ki tieni mi kpama o nuuganpangu nni. ¹⁶O ji ba tuu yeni o jienu nuubili, ya kpama n ye o ganu nuupangu nni yeni, ki miimii O Diedo nintuali taalma lele. ¹⁷O ba yuandi ki tuu ya kpama n ye o nuupangu nni yeni, ki tieni yua kpaani mi ɲanbima yeni tubjienu po, o jiennuubijali po yeni o jientaabijali po. O ba tieni mi kpama o yiamo po wan bi kpia ki tieni mi sɔma naani yeni i. ¹⁸Salga yidkaciamo ba taa ya kpama n sieni ki ye o nuupangu nni yeni, ki sɔgi yua n bua ɲanbi obá yeni yuli po; lan waani ke O Diedo dini sugli o tuonbiadi po. ¹⁹Salga yidkaciamo ba yuandi ki kodi wan cua yeni ya pasali yeni o nilo yeni tuonbiadi po, O Diedo n di opo sugli. Lani ya pendi, salga yidkaciamo ba kodi ki pabiliega, ki juu ga li padbinbindli po, bonmunli. ²⁰O go ba juu mi jiema paabu li padbinbindli po, ki taani yeni li padjuukaali kuli. Lan ba tieni maama ban cabi li nilo, wan guani ki kua ti jondi nni, ki taani yeni o kpiiba n yeni. ²¹Ya nilo n paagi yeni ya tie luodo, ki kan fidi ki bobni lan buali ke wan cua yeni yaali kuli, o ba gedi yeni pabiyenga, ki teni salga yidkaciamo, wan yugdi, ki waani O Diedo nintuali. Li ba tua ya salga n wangi ke li nilo ki den tiadi ki ba teni O Diedo wan den buali o yaali. O go ba cua yeni mi yoma, ke mi ɲmadi yeni mi kpama cilo bona taa, yeni mi kpama liirli bɔgdima, mi jiema paabu po. ²²O go ba cua yeni kpaajiemu lie bii kpaajenawuundi lie, yenga baa tie o tuonbiadi po, yaaga n sieni mo, ban juu ga bonmunli li padbinbindli po. ²³Li daaniinli daali i ke o ba taani o paabu kuli, ki cua, ki teni salga yidkaciamo, u kadkaanu, li gbandieli bulñɔbu kani O Diedo po. ²⁴Salga yidkaciamo ba yuandi, ki taa ti candandi pabiga yeni mi kpama, ki yugdi ki waani O Diedo nintuali, ki waani o ke o paabu n yeni. ²⁵Salga yidkaciamo ba kodi li pabiga, ki ga mi sɔma, ki tieni yua bua li ɲanbli yeni tujienu po, o jienu nuubijali po yeni o jienu taabijali po. ²⁶Salga yidkaciamo ba yuandi ki taa mi kpama, ki tieni wani mɔno ya ganu nuupangu nni. ²⁷ki ji tuu yeni o jiennuubili mi kpama nni, ki miimii talma lele, O Diedo nintuali. ²⁸O ba tuu mi kpama, ki tieni li nilo po wan bi tieni mi sɔma naani yeni. ²⁹O ba taa ya kpama n sieni o nuupangu nni yeni, ki sɔgi yua n bua ɲanbi obá yeni yuli po. Li ba waani ke O Diedo dini li nilo tuonbiadi po sugli. ³⁰Lani ya pendi, salga yidkaciamo ba padi wan cua yeni ya kpaajiemu bii ya kpaajenaawuundi. ³¹Yenga baa tie o tuonbiadi po padli, yaaga n sieni mo, ban juu ga bonmunli li padbinbindlipo, ki taani yeni mi jiema paabu. Salga yidka ba tieni yeni i, ki mia sugli yua lingi li ɲanbli po yeni. ³²Ya bogda ne nua yua lingi mi gbaadma po li ɲanbli, ki nan tie luodo, ki kan fidi ki bobni lan buali yaali kuli ya ñɔmaama n yeni. Ban ba bogdi o maama wan guani ki kua bi niba nni n yeni. ³³O Diedo go den yedi Haarɔn yeni Moyiisi, ³⁴N bobindi ki ba teni yi Kanana diema yin diedi ma, ki kali mi niinni n yeni. I ya kua ki kali li diema nni, u yogu ye, ke i ba la mi gbaadma lega dieli nni. ³⁵Li ya tieni yeni, o diedaano n gedi ki la salga yidkaciamo, ki yedi o, 'N dieli nni pia a lega ke a naani gbaadma lega. ³⁶Salga yid ³⁷O diedaano ya ñani li dieli nni bona ki gbeni, salga yidkaciamo ba kua li dieli nni, ki diidi li lega. Li ya tie ke li dikpinli po lega tie legmɔna bii legwaanuama, li waani ke li lega ki maa li dikpinli po baba ka, ke a kua ki miini. ³⁸Salga yidkaciamo ba ña, ki luoni li dieli hali dana lele. ³⁹Li daalelelidaali, o go ba guani ki diidi li dieli. O ya diidi ki sua ke li lega dɔlni, ⁴⁰Salga yidkaciamo ba cedi ban kpiedi ki ñani li lega, ki wodi ki ban wuli ti jondi niinpo, li

tinbenli po.⁴¹ O diedaano ba fidi li dieli tiipo, ki kɔdi li bɔlindi, ki wodi lankuli, ki ban wuli ti jondi niinpo, li tinbenli po. ⁴²O diedaano ba guani ki cie, ki do bɔlni (taani) li dieli, ki lebdi ban kpaa ya tana ke a lega ye apo yeni, ki kpaa tantɔna li dieli dikpinli po. ⁴³Bi ya fidi, ki guani ki cie, ki kɔdi ti bɔlindi, ki guani ki bɔlni, ke a lega guani ki tieni li dieli nni, ⁴⁴salga yidkaciamo ba guani ki diidi li dieli, a lega yeni ya dɔlni, li waani ke ya legbuolu n ba fidi ki di ki biidi li dieli i, lanwani ii, nilo ji kan kua li dieli nni. ⁴⁵Li buali ke lan mudi li dieli cain, ki wodi li dieli bonbaanbidi kuli, ki gedi ki wuli ti jondi niinpo, li tinbenli po. ⁴⁶Ban luoni li dieli yeni, nilo ya kua lienii nni, o baa ye yeni jɔgindi i hali ku yenjuogu. ⁴⁷Ya nilo n duani, lanyaka ki dini li dieli nni, li buali ke wan njuudi o tiadi. ⁴⁸Ama, salga yidkaciamo ya diidi ki sua ke ban tieni yaali kuli li dieli nni yeni, ke a lega yeni ji ki dɔlni, o ba kadi ki waani ke bi niba ba fidi ki kua li dieli nni kelima li lega bodi. ⁴⁹Ama, ki fidi nilo n kua li dieli nni, bi ba bobni, nuanmu lie, yaamu n ki pia pɔdi, ki teni O Diedo, ki taani yeni sediri benu, i gaalmɔni yeni Isopa daadi, ⁵⁰Salga yidkaciamo ba cedi ban kodi nuanyenga ya tandi tiagu ke bi tieni mi nɛnpuubkaama li niinni. ⁵¹Lani ya pendi, wan taa sediri daagu, Isɔpi daagu, i gaalmɔni yeni ki nuanfuodga, ki tuuni ya nɛma n pia ki nuanga sɔma yeni nni, ki miimii li sɔma yeni li nɛma li dieli po taalma lele. ⁵²O ya tieni lankuli, o ba bobni, ki nɛnbi li dieli yeni, o diedaano n fidi ki kua li niinni, ke maama ki ye. ⁵³O ji ba yuandi ki nɛa ti jondi niinpo, ki nɛa ki nuanfuodga kan yugi ki yaadi. Wan tieni ya bogdili yeni, li waani ke o ba cedi o diedaano nɛnbi li dieli n yeni, ke nilo ba fidi ki kua li niinni. ⁵⁴Ya nɛmaama ne tie mi gbaadma, ku naabinsankuagu, ⁵⁵ti tiadi po yeni a diena nni lega, ⁵⁶a mɔla, u gbanu po lega ti yiadi yeni a titiba; ⁵⁷Li nɛmaama n ba waani nilo n ba fidi ki sii ya bonli, yeni yiko n ki cabi ke wan sii ya bonli."

Chapter 15

¹O Diedo go den yedi Moyiisi yeni Haaron, ²Yedi mani Israyeli nitaanli yaama ne: Janyianu ya cuo yua, ke i la ke sinma bii biidi ña o jadi nni, obakuli ñ da nagni ki sii li nilo. ³Li sinma bii li biidi ya cuudi bii ki kaa cuudi, ki taabi o, oba ñ da sii o. ⁴Oba kuli ñ da sii wan duani ya duanu po, bii wan kali ya bonkalkaali po. ⁵Yua n sii o duanu kuli, li buali ke wan ñuudi o tiadi, ki wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ⁶Yua n kali wan kali ya bonkalkaali po, li buali ke wan ñuudi o tiadi, ki wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ⁷Yua n sii li nilo kuli, li buali ke wan ñuudi o tiadi, ki wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ⁸Li nilo ya sii o ñɔsandi, keti baa nilo po, wan da cedi nitiano ñ sii o. li buali ke wan ñuudi o tiadi, ki wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ⁹Ya nilo po ke li sinma bii li biidi ña opo, ya yagi bonli, kudtaama, taama bii ñunbo, nilo ñ da sii li bonjagkaali. ¹⁰Yua n kali bii ki sii li nilo ñ kali yaali ya po, bii wan kali naani, wan da cedi nitiano ñ sii o hali ku yenjuogu. Yua n yugdi li nilo ñ kali yaali ya po, li buali ke wan ñuudi o tiadi, ki wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ¹¹Mi sinma bii ti biidi ñ ye yua ya po yeni ba fidi ki ya bua wan sii nitiano; li buali ke wan ñanbi ki nidi yo, ki fidi ki sii li nilo; o ya ki nidi, ki sii nilo, li buali ke wan sii yua ñ ñuudi o tiadi, ki wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ¹²Li nilo ya sii tandi tiagu, li buali ke lan mudi li tiagu i. Li ya tie daagu tiagu i, ke o sii, li buali ke lan candi li tiagu bonjanla i. ¹³O nilo yeni janyianu ya gbeni, o ba guudi dana lele i. Ki yuandi, ki ñuudi o tiadi, ki wuli mi ñinpuubkaama nni (kpenu bi bɔngu) nni. O ya tieni yeni, o ji ba fidi ki kua bi niba siiga. ¹⁴Li daaniinli daali, o ba baa kpaajiemu lie, bii kpaajenawuundi lie, ki cua li gbandieli bulñɔbu kani, O Diedo nintuali, ki teni salga yidkaciamo. ¹⁵Salga yidkaciamo ba padi mu. O ba padi yenga li nilo tuonbiadi po, kipadi yaaga n sieni, ki juu lipadbinbindli po bonmunli. Lanya bogdili ya tieni, li waani ke li nilo ñanbi, ki dagdi O Diedo po n yeni. ¹⁶Ja ya jɔgni o bandli yeni punñima, li buali ke wan wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ¹⁷Punñima ya sii tiayiekaagu, bii suobu, li buali ke lan ñuudi li tiagu i, nilo ñ da sii li tiagu hali yeni ku yenjuogu. ¹⁸Ja yeni pua ya dua lieba, ki mangi yaba, li buali ke bani bilie kuli ñ wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ¹⁹Pua ye ye o faadi nni, nilo ka sii o hali dana lele. Nilo ya sii o li dana nni, o baa ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ²⁰Nilo kan sii o duanu bii o bonkalkaali li dana nni. ²¹Nilo ya sii o duanu, li buali ke wan ñuudi o tiadi, ki wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ²²Yua n sii li pua ñ kali yaali ya po kuli, li buali ke wan ñuudi o tiadi, ki wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ²³Yua n sii ya bonli n sii o duanu bii o bonkalkaali, o baa ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ²⁴Ja ya dua yeni ya pua n ye o faadi nni, ke li soma ñudi o, o baa ye yeni ti jɔgindi hali dana lele, nilo go kan sii li wan duani ya duanu po mo. ²⁵Pua puoma nni ya ña soma, ke maa tie o faadi, lanyaaaka o faadi dana ya pendi, ke soma da ki sedi, o baa ye ti jɔgindi nni hali yeni li soma kɔlima. ²⁶Nilo bakuli kan sii wan dua bii wan kaa yaali yapo hali yeni mi sedma, nani wan ye o faadi nni ya yogu yeni. ²⁷Yua n sii li pua bonli, li buali ke wan ñuudi o tiadi, ki wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ²⁸Li pua soma ya sedi, li buali ke wan tieni dana lele, nilo kan sii o. ²⁹Li daaniinli daali, o ba baa kpaajiemu lie bii nawuundi lie, ki cua ligbandieli bulñɔbu kani, O Diedo nintuali, ki teni salga yidkaciamo. ³⁰Salga yidkaciamo ba padi yenga o tuonbiadi po, ki padi yaaga n sieni mo, ki juu li padbinbindli po bonmunli. Lani n tie wan guani ki ñanbi nani O Diedo ñ bua maama. ³¹Yin ba tieni maama, li nitaanli nni, yua n jɔgni ñ da fidi ki jɔgni N kaangagdinamu yu n ye bi siiga nni yeni. Kelima bi ya jɔgni N yekaanu, bi ba kpe i. ³²Ya ñɔmaama ne nua ya ja n pia janyianu, ke sinma bii biidi ye opo, bii ya ja n ñudi obá yeni o jama, li waani ke o ye ti jɔgindi nni n yeni; ³³Lanyaaka pua ya ye o faadi nni, bii ja ya dua yeni pua ke o ye o faadi nni po i."

Chapter 16

¹Haarɔn bijaliedba ń kpe kalima bi den nagni ki juu O Diedo po tolaali kaa cɔlni wan den kuani ba o ńɔmaama nni yaali, ki tieni yaali n ki dagdi, O Diedo den maadi yeni Moyiisi. ²O den yedi o, "yedi a ciamo, Haarɔn, ke wan da pendi bu kpadɔginkaaba, ki kua liiga po, u kaangagdinanmɔnu, a ńɔmaatana kpagu yeni ku bonbiili n ye naani, ke N mo ye ti talwadi nni, likani yeni. Haarɔn ya ya pendi ki kua likani, ke u yogu dá ki pundi, o ba kpe!³Ki fidi Haarɔn ń kua li gbandieli nni, u kaangagdinanmɔnu nni, o ba cua yeni naatonli, lin tua ti tuonbiadi po paabu, wan padi, ki go cua yeni patonli, wan ba padi yaali, ki juu bonmunli, li padbinbindli po. ⁴Yaali n pugdi, Haarɔn ba wuli, ki ńuudi o gbanu kuli, ki la leni gaali liagaalgu yeni leni benɔunu, ki ńagni leni cabɔagdu o ciaga nni, ki fini o yuli li finfinjuali. Tini n tie o tialakaadi yaadi n gagdi ki ɲani, ki dagdi. ⁵Israyeli nitaanli mo ba baa ɲuabuana lie, ban ba padi yaa, bi tuonbiadi po, ki pugni patonli, yaali n ba padi, ki juu bonmunli li padbinbindli po. ⁶Haarɔn ba teni ya paabu n tie naatonli, wan ba padi yaali, min di sugli o tuonbiadi po yeni o diegu tuonbiadi po. ⁷O go ba cua yeni ɲuabuana lie, li gbandieli bulɔɔbu kani. ⁸O ba tɔa tiatia, ɲuabuana lie yeni siiga, ki gandi wan ba padi yaali, yeni wan ba ɲa yaali bonfuodli. ⁹Haarɔn ba nagni n kani yeni lan gandi ya ɲuabuali, ki ba padi. Li baa tie paabu, li nitaanli tuonbiadi po. ¹⁰Haarɔn ba nagni yeni ya ɲuabuali n sieni mo, ama, o kan kodi lini. Li baa fo i, ki waa. Haarɔn ya cedi ke bi gedi yeni li ɲuabuali, ki ɲa mi fanpienma nni, ke li waa, ki fo, N ba di sugli li nitaanli tuonbiadi po. ¹¹Lanwani ii, Haarɔn ba cua yeni ki naatonga mini O Diedo kani, lan tua paabu, wani yeni o diegu yapo. O ba kodi li naatonga, bi tuonbiadi padli po, ki ga mi soma, tadga nni. ¹²O ba yuandi ki padi a mukuana ti kumɔndi tiagu nni, ki tieni a tulaali juutiagu nni. O ba jobi li ɲublijanli, nuupuogu. O ba kua yeni tolaali juutiagu yeni li ɲubli, li gbandieli nni, u kaangagdinanmɔnu kani. ¹³O ba tieni li ɲubɲanli yeni tulaali ya kuana n co po, O Diedo nintuali. Li ɲubli muɲiigu ba fii yeni ti talwadi, a ńɔmaatana kpagu bonbiili po. O ya cɔlni lankuli, wan ba waani o paabu kuli ya yognu, O Diedo kani, o kan kpe. ¹⁴Haarɔn ba yuandi ki tuu o nuubili mi soma nni, ki miimii a ńɔmaatana kpagu bonbiili po, ki go miimii li soma ku kpagu kani. ¹⁵Haarɔn ba yuandi ki ńa li gbandieli nni, ki kodi li ɲuabuali, yaali n ba padi li nitaanli tuonbiadi po. O kua yeni li padsɔma bu kpaldɔginkaabu liiga po, u kaangagdinanmɔnu kani. O ba miimii li soma ku kpagu bonbiili po, ki go miimii ku kpagu liiga po, nani wan tieni maama yeni ki naatonga soma yeni. ¹⁶O ya tieni yeni, o ba gagdi ki ɲanbi u kaangagdinanmɔnu. O ba miimii u kadkaanu gbandieli kani mi soma boncianla, kelima N ye li gbandieli nni, bi siiga, ke bi nan jɔgni boncianla, bi tuonbiadi po. ¹⁷Haarɔr ya kua li gbandieli nni ki bua gagdi ki ɲanbi u kaangagdinanmɔnu, obakuli ki pia ya sanu ke o baa ye u kadkaanu gbandieli kani. Kase wan padi ki mia nni min di sugli wani yeni o diegu yeni Israyeli nitaanli tuonbiadi kuli po, salga yidka bakuli kan nagni u kadkaanu gbandieli. ¹⁸Lani ya pendi, Haarɔn ba ńa li gbandieli nni, ki gagdi ki ɲanbi li padbinbindli. O ba faani li padbinbindli yina po yeni ki naatonga soma yeni li ɲuabuali soma, ki go kagni ki lindi. ¹⁹Haarɔn ba yuandi ki tuu o nuubili mi soma nni, ki miimii li padbinbindli po taalma lele. O ya tieni yeni, o ba gagdi ki ɲanbi li padbinbindli, kelima Israyeli yaaba tuadbiadi yeni bi tuonbiadi po. O ba ɲanbi li padbinbindli lan gagdi ki dagdi Mini O Diedo po. ²⁰Haarɔn ya kua ki ɲanbi kaangagdinanmɔnu, ki ńani ki ɲanbi u kadkaanu gbandieli kani yeni li padbinbindli ki gbeni, o ba nagni yeni ban gandi ya ɲuabuali ke o baa waa ki fo yeni. ²¹O ba maani o nuuliedi kuli li ɲuabuali yuli po, ki maadi ki dagdi Israyeli nitaanli tuonbiadi kuli. O ya tieni yeni, li waani ke o tugni li nitaanli tuonbiadi kuli li ɲuabuali yuli po i. O ji ba yuandi ki gandi ya nilo n ba gedi yeni li ɲuabuali, ki ban ɲa li mi fanpienma nni. ²²Mini O Diedo ji ba tuni li ɲuabuali i, Israyeli nitaanli tuonbiadi kuli ya tagli, ki yaani li, lan gedi mi fanpienma nni, ki tikuonga po. ²³Haarɔn ya gbeni u kaangagdinanmɔnu nni bogda, ki ńani u kadkaanu gbandieli kani, o ba landi wan bi lani ya leni tialakaadi yaadi n gagdi ki ɲani ki dagdi yeni, ki bili li gbandieli nni. ²⁴O ji ba la ya kaanu n dagdi, ki wuli, ki la o tiafandi, ki ji padi wan bua juu ya padyandi bonmunli li padbinbindli po, o tuonbiadi po yeni Israyeli nitaanli tuonbiadi po. Lanwani ii, O Diedo ba di sugli bi tuonbiadi po. ²⁵O go ba juu wan bi kpia ki padi ya yanliardi yeni kpama li padbinbindli po. ²⁶Ban gandi yua ke wan gedi yeni li ɲuabuali mi fanpienma tinkuonga po yeni, ya gedi ki guani, o ba ńuudi o tiadi, ki wuli, ki fidi ki kua ti jondi nni, bi niba siiga. ²⁷Ban padi ya naatonga yeni ya ɲuabuali, ti tuonbiadi po yeni, bi ba ńani li nandi, li gbandi yeni ti nuadi, li yuli yeni a taabiana kuli, ti jondi niinnpo, ki ban sia ki buoni lankuli. ²⁸Ya nilo n ba sia ki buoni li nandi, ba ńuudi o tiadi, ki wuli, ki fidi ki kua ti jondi nni, bi niba siiga. ²⁹O ɲmaalelelo, o danpiiga, min ba gandi ya daali, ikuli ba loli bu ńɔbu, ki ga fala, i kan sɔni tuonli bakuli. Ne tie ya ńɔmaama ke i baa kubi yognu kuli, ki cɔlni, yinba u dogu nni maabila yeni ya canba n ye i siiga kuli. ³⁰Li daali, Haarɔ ba padi, ki tieni a bogda, ki mia nni, min di sugli ikuli po, ki ńuudi ki ńani i tagli kuli, ki ɲanbi yi, yin ya tie yaaba n dagdi yeni O Diedo ń bua maama. ³¹Li daali baa tie i po fuoma daali nani Saaba yeni, i ba loli bu ńɔbu, ki ga fala. Li tie ya ńɔmaama ke ikuli ba cɔlni hali yeni ya yognu kuli. ³²Ban ba sɔgi ya salga yidka, ki gagdi ki ɲanbi o o lieba siiga, wan tua salga yidkaciamo yeni, wani n ba bobni sugli miabu salga, o ba la leni tialakaadi yaadi n gagdi ki dagdi O Diedo kpiagdi po, ³³ki tieni salga bogda, O ba tieni li bogda, ki ńuudi ki ɲanbi u

kaangagdiɲanmɔnu, u kadkaanu gbandieli, li padbinbindli, salga yidkaaba yeni Israyeli nitaanli, nani Haaron ń tieni maama yeni.³⁴Ya ńɔmaama ne baa tie ya bogdili ke i baa kubi, ki cɔlni, ki ya tiendi yenma binli nni kuli, ki miadi nni ke min di sugli Israyeli nitaanli ń tieni ya tuonbiadi kuli po." Moyiisi den cɔlni O Diedo ń den bili o ya ńɔmaama kuli.

Chapter 17

¹O Diedo go den yedi Moyiisi, ²Maadi yeni Haarɔn yeni o bijaba yeni Israyeli nitaanli kuli. Yedi ba ke N bili bipo ya ñɔmaama ne: ³A ya bua padi yanga; naatonli, pabiga, ŋuabo, li buali ke ŋan cua yeni li yanga u kadkaanu, li gbandieli bulñɔbu kani i, ban fidi ki waani nni li yanga likani. ⁴A ya kodi li yanga kaantianu, ke li tie padli i, apo, lan tie tijondi nni yo oo, niinnpo yo oo, a ba tugi i tagli, kelima a wuli li yanga sɔma ya kaanu n jɔgni, kaa dagdi yeni salga yidma. A ya tieni yeni, a ji ki dagdi yeni ŋan ya ye O Diedo nitaanli siiga. ⁵O Diedo waani yin ba tieni maama, ki da yidi salga i kuani nni, ama yin cɔlni lan buali ya sanu, ki cua yeni i paabu, u kadkaanu, li gbandieli bulñɔbu kani, ki teni salga yidkaciamo, wan padi, ki mia taanyenma yeni O Diedo. ⁶O ya padi ki yanga, o ba miimii mi padsɔma li gbandieli bulñɔbu kani, li padbinbindli po, ki juu li yanga kpama, mi nuulmanu n mangi O Diedo pali. ⁷Yinba li nitaanli, i kan padi padli, ki pugi bulo bii sanpoli. Yinba li nitaanli, yin cɔlni ya nɔbonli ne, hali ya yognu n tuu ya yognu kuli. ⁸O Diedo go den yedi Moyiisi ya maama ne: "Yedi Haarɔn yeni o bijaba, ke ban yedi li nitaanli, ke Israyeli nilo bii ya caano n ye i siiga ya cua yeni paabu, ki teni salga yidkaciamo, li padbinbindli po padjuukaali po, bii bu ya tie paatianbu, ⁹Li ya ki tie ke o cua yeni li paabu u kadkaanu, li gbandieli bulñɔbu kani, ki ba padi Mini O Diedo po, li nilo ji ki dagdi ke wan ya ye N buolu siiga. ¹⁰Ya nilo n ŋmani yanga sɔma, gan tie ya yanbuolu kuli, wan tie Israyeli yua yo oo, nicaano, ke o ye i siiga aa, N ba paadi ki ñani o n buolu yaaba siiga. ¹¹Kelima yanga kuli miali ye mi sɔma nni i. N kadi ki waani ke ban miimii li padbinbindli po mi sɔma, min fidi ki di li nitaanli tuonbiadi po sugli. ¹²Lanyapo i, ke N yedi, ke yinba Israyeli yaaba yeni ya canba n ye i siiga nni ne kuli, oba kuli kan ŋmani sɔma. ¹³I siiga nni Israyeli yua bii ya caanio n ye i siiga ya gedi waalu, ki kpa yanga bii bonyugdili, min cabi ke yin ya ŋmani ya bonfuoda siiga, wan wuli o sɔma tinga nni, ki piini ma yeni mi tama. ¹⁴Lanyapo i ke n tuodi ki kadi ki waani ke yinba Israyeli buolu yaaba, yua n ŋmani sɔma, o ji ki dagdi yeni wan ya ye N buolu yaaba siiga, kelima, bonfuodli kuli miali ye o sɔma nni i. ¹⁵Yinba Israyeli yaaba siiga bii ya caano n ye i siiga nni ne ya ŋmani yankpienandi, bii fuayanga n cuo ya yanga nandi, li buali ke wan ŋuudi o tiadi, ki wuli ki ŋuudi o gbanu bonŋanla, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ¹⁶Yua n ki cɔlni li kuali kuli, ki tieni lan buali maama, o ba tugi i tagli o yuli po.

Chapter 18

¹O Diedo go den yedi Moyiisi, ²"Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi ba, ke Mini O Diedo yedi ya maama ne, Mini n tie O Diedo, i Tienu. ³N la yin den ye Ejipti yaaba siiga, ke bi ye yeni ya tuada, yin da tie nani bani yeni. Li go ki buali ke yin ya tie nani Kanana yaaba, Min caa yeni yi yaaba ya diema nni yeni n tie maama yeni. Yin logdi bi tuada. ⁴Yin colni N yiko; li buali ke yin colni Mini, O Diedo, i Tienu n bili yi ya ñobona kuli. ⁵I ya colni n yiko yeni n ñobona, i baa bii ki fo, hali i miana n fagdi. Mini, O Diedo, n niani yi lanyanya yema. N yiko ñomaama n ne. ⁶Da dua mani yeni kpiilo. Mini O Diedo n bili yi lanyanya ñobonli. ⁷A kan fiagi a báa, ki dua yeni a naá. ñan da fiagi a naá, ki la o mubili. ⁸Ñan da dua yeni a naá yendo, kelima li tie a báa ya fee i. ⁹A kan dua yeni a báa bisalo bii yeni a naá ya bisalo. Li ki buali wan mali ki pugdi naani, deni bii kaantianu i. ¹⁰A kan dua yeni a yaabila, kelima li tie apo fee i. ¹¹A kan dua yeni a naa yando bisalo, fini yeni yua n taa báa. ¹²A kan dua yeni a puoli, kelima o tie a báa kpiilo i. ¹³Da dua yeni a naawaali bii a naakpeli, kelima bi tie a naa kpiiba i. ¹⁴Ñan da fiagi a baawaali, bii a baakpeli, ki dua yeni o denpua, kelima li pua tie a naawaali, bii a naakpeli i. ¹⁵A kan dua yeni a biyuaga, kelima o tie a bijua denpua i. ¹⁶A kan dua yeni a ninjua denpua, kelima li ba fiagi a ninjua i. ¹⁷A kan dua yeni pua, ki go dua yeni o bisalo bii o yaabili, kelima bi tie o pua kpiiba i. A ya dua yeni yendo bi siiga, a baa ye yeni jogindi yognu kuli. ¹⁸Finu yeni a pua ye taani ki ye, a kan kuani o ninsalo, a kan dua yeni o mo. ¹⁹A kan dua yeni ya pua n ye o faadi nni. ²⁰A kan jogni a yuli, ki dua yeni nitiano denpua. ²¹A kan teni a biga bá yenga, ban padi ki juu ga o bulo Moloki po, a ya tieni yeni, a fanbi Mini O Diedo, a Tienu i. ²²Ja kan taani yeni o jalielo, lani tie cancangindi i. ²³Nilo bakuli, ja bii pua, kan cagni o yuli ki taani yeni yanga, li tie cancangindi i. ²⁴Yin da jogni mani i yula, ki tieni min kuani yi ya tuada ne bá bonyenli, kelima min ba deli ki yaani ya buoli i liiga, yin kali ki diedi bi diema ne i. Bi den tie yeni i, ki jogni bi yula, ²⁵Bi den tieni hali ki jogni mi diema kuli, Lanyapo i ke n ba tuu ba bi tuonbiadi pani. Li ba tieni nani mi diema n sii ki yaani ba yeni. ²⁶Ama, ikuli n colni N yiko yeni n ñobona kuli. Yinba yaaba n mali ne yeni ya canba n ye i siiga nni kuli. ²⁷Min dugni ya cancagin-tuada ne kuli, ya buoli n den kaa mi diema nni den tie lankuli, ke i dá ki pundi, yeni ke bi den jogni mi diema. ²⁸Imo ya jogni i yula, ki jogni mi diema, N ba ñoli ki ña yi, nani min den cedi ke mi diema sii ki ñani ya buoli mi diema nni ke i dá ki pundi mi diema nni yeni. ²⁹Yin da cedi yaaba n tie lanyanya cancagin-tuada n yinba N buolu yaaba siiga. ³⁰Yin colni min bili yi ya ñobona, ki da jogni mani i yula, ki togdi ya cancaginbuoli n den kua mi diema nni ke i da ki cua yeni. Mini O Diedo, i Tienu n bili yi lanyanya ñobona kuli."

Chapter 19

¹O Diedo go den yedi Moyiisi, ²"Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi ba ya maama ne: 'Li buali ke yin gagdi ki ya nani, kelima O Diedo, i Tienu gagdi ki nani, ki bua yin ya tie nani wani yeni. ³Yuakuli n cɔlni o baa yeni o naá, ki baa li miafagli. I go baa cɔlni Saba, mi fuodma daali. O Diedo i Tienu n bili yi ke yin cɔlni lanyaa ñomaama. ⁴Yin da pugi i buli yaali n ki pia mayuli, yin da duadi kudi buli, ki ya pugi. O Diedo n tie i Tienu; wani n maadi yi ya maama ne, wani baba n tie ya Tienu ke i baa pugi. ⁵O Diedo go maadi mine: 'A ya cua yeni paabu ki bua yidi salga ki mia O Diedo taanyenma yeni o, yin tieni maama ke o ba fidi ki ga i paabu. ⁶Bi nmani ti padnandi li padli daali mono i, ti ya sieni i ba fidi ki nmani li daalieli. Ama, ya padnandi n sieni li daataali daali, li buali ke lan sia ki buoni ti i. ⁷I ya nmani padnandi li daataali daali, li jɔgni O Diedo po, o kan ga i paabu. ⁸Yua n nmani padnandi li dataali daali, i tagli ba tugi o yuli po, kelima waa cɔlni yaali n gagdi ki nani O Diedo po. lanwani ii, waa dagdi wanya ye N buolu yaaba siiga. ⁹I ya cili i kuanu nni u jetaagu, yin n poyenpo, ki da yendi, ki go da gaani yaali n baali, mi liegma po. ¹⁰A ya taa a jiedi a kuanu nni ki gbeni, n n da guani mi liema ki taa ki ledi, ki go da tɔgni ki gandi ya jiedi n baa. Lanya jiedi tie a luoda yeni bi canba yaaba n ye i siiga nni yeni ya liegma po i. Mini O Diedo n bili yi ke yin cɔlni lanyaa ñobona. ¹¹n n da su nilo bonli n n da pua tofaaman n da bondi a lielo mo. ¹²Yin da taa O Diedo yeli ki pua tofaama, kelima i ba biidi U Tienu yeli. Yin da sindi ke Mini n tie O Diedo i Tienu. ¹³Yin da di nilo jodi, ki de janbi nilo o bonli poI ya bili ke i ba pa i tuonsomba ya pani, yin pa ba lan buali maama, yin da guudi daali n pendi ke yii pani. ¹⁴Yin da soli womo, ki da bili bontuudkaali juamo po, wan da ti tuudi ki baa. Mini O Diedo n bili ke yin cɔlni li ñobona. ¹⁵Ya ya jiagi ya buudi n tiegi, i buujiali nni, yin da taani o luodo po, yin go da taani o piado po, yin li jia ya buudi n tiegi nani lan buali maama. ¹⁶Yin da tieni tingbangbaabu buoluba po. Yin da tie kasiedi-tofaadanba, ban kpa i lielo fanfanma. Mini O Diedo n bili ke yin cɔlni li ñobona. ¹⁷Yin da nani i nisaalilielo. Li buali ke yin cegli a lielo bonnanla, ki da ti tugi o tuonbiadi tagli i yula po. ¹⁸Yin da bobni pantuuli i lielo po, bii ki fiini i pabienli opo lan waagi. Ama yin buadi i lielo nani yin bua i yula maama yeni. Mini O Diedo n bili ke yin cɔlni li ñobona. ¹⁹Yin cɔlni N yikodiYin da cedi yanbuoli lie, yii n ki taa, n do biyabaYin da buli buli bonbuoli lie ki nmandi kuanyendu po. Yin da la ya tiagu n lugi yeni gaalbuoli lie. ²⁰Ja ya dua yeni ya potuado n tie nitiano cikpenga, ama ke o nan ki daa ki faabi o ka, bani niba lie yeni tugi i tagli. Ama wan dá den tie potuado yeni, li ki buali ke ban kpa wani yeni li jaconconli. ²¹Ama, li jaconconli ba cua yeni patonli, u kadkaanu gbandieli bulñobu kani, ki padi o tuonbiadi po. ²²Salga yidkaciamo ba padi li patonli, ki mia Mini, O Diedo n di sugli o tuonbiadi po. ²³I ya kua min niani yi ya diema nni yeni, ki njuu tiilunokaadi, i kan mua li tiidi luana hali bina taa. ²⁴Li binnaali, li buali ke yin gagdi ki taa li tiidi luana kuli n n tua paabu O Diedo po. I ba gagdi li luana, ki n nbi a, n n tua ya luana n gagdi ki nani Mini O Diedo kpiagdi po. ²⁵Ama i ba fidi ki mua li tiidi luana li binmuuli. I ya tieni yeni, i tiidi baa luoni bonnanla. Mini O Diedo n niani yi lanyaa ñonianu. ²⁶Yin da nmani yanga nandi yeni mi soma. Yin da gedi mani jaba kani, ki bu baadi, yin da bu baadi. ²⁷Yin da kuo ki kogdi i yula nani bi nilanba n tie maama yeni. ²⁸Yin da pali i gbanu po tinkpilo tanpala, Yin go da tuutuu i gbanu po. Mini O Diedo n bili ke yin cɔlni li ñobona. ²⁹Yin da niini i bisiaba ki kuani ba mi conconma nni, ban jɔgni bi yula. I ya cedi ke bi tua concona, mi diema baa ti gbie yeni a poconcona i, ki kuani i siiga nni i nibuoli cancagin-tuada yeni bi tɔgbiardi. ³⁰Yin ya cɔlni Saba, mi fuodma daali, ki go ya fangi N kaangagdinamu, kelima Mini n tie O Diedo. ³¹Yin da cengi yaaba n bu ti baadi yeni a tinkpila maama. I ya tieni yeni, N ji kan cengi i maama. Mini n tie O Diedo, i Tienu. ³²Fii ki sedi o nikpelo nintuali, ki waani n n pia ya fangli a nikpela po. Lan dɔgdi ke a cɔlni Mini yua n tie O Diedo yeni i Tienu. ³³Nicanba ya ye i siiga, yin da janbi ba. ³⁴Yin ya nua ba nani yin nua bi dogtieba maama yeni. Yin buadi ba nani yin bua i yula maama yeni, yin da sundi ke yimo den tie canba i Ejipti diema nni, ke Ejipti yaaba den kubi yi ti yonbdi nni. Mini O Diedo, i Tienu, n waani yi ke yin cɔlni li ñobona. ³⁵I ya bua bigni bonli ki diidi li fagmu, bii li kpiagu, lanyaa ki yabnu, yin logdi i janbi. ³⁶Yin ya bigindi yeni ya bonbiginkaali n tiegi, ki wangi u fagmu, u kpiagu yeni u yabnu lan buali maama. Mini n tie i Tienu, yua n nani yi Ejipti diema nni. ³⁷Yin cɔlni n yikodi yeni n ñobona bonnanla. Mini O Diedo n yedi ke yin tieni li ñobona n buali maama."

Chapter 20

¹O Diedo go den yedi Moyiisi: ²Israyeli yua, lanyaa ka ya caano n ye Israyeli diema nni, ki cedi ke bi padi o biga o bulo Moloki po, ban kpa o. U dogu nni niba n ba lugdi o a tana wan kpe. ³N ba ñoli ki ña lany nibuolu, ki cedi ban ñani ba n buolu siiga. ⁴O ya padi o biga o bulo Moloki po, ke o dogu nni yaaba ñmini ki nua o, kaa lugdi o a tana ki kpa o, ⁵Mini n ba tuni o li tagli yeni yaaba n ñua o kuli. N ba paadi ki ñani ba n buolu yaaba siiga. Yaaba n yie n ñomaama, ki ñua ki pugi o bulo Molo ki, n ba tieni bikuli yeni i. ⁶N ba buli n nunga yaaba caa ti baadi ya jabaaba n buu yeni bi tinkpiba kani, bii yaaba n caa a lingda kani ku baagu po. N ba buli ba n nunga, ki paadi ki ñani ba n buolu yaaba siiga. ⁷Gagdi ki ñanbi mani i yula, ki ya ñani n kpiagdi po, kelima Mini n tie O Diedo i Tienu. ⁸Yin fangi i yula, ki colni n ñobona kuli bonjanla. Mini n tie O Diedo, yua n gagdi ki lugdi yi i buoli kuli siiga, ke yin ya kpigdi nni. ⁹Nilo ya soli o naá bii o báa, yin kpa o. wani n ba tugi o kuuma tagli. ¹⁰Yua n dua yeni nitiano denpua, yin kpa bani bilie, o ja yeni o pua kuli. ¹¹Ja ya dua yeni o báa denpua, o fiagi o báa n yeni. Li buali ke yin kpa o ja yeni o pua kuli; bani n ba tugi bi kuuma tagli. ¹²Ja ya dua yeni o bijuaga, yin kpa bani bilie, o ja yeni o pua kuli. Bi tieni ti cancagindi, ki dagdi yeni ban tugi bi kuuma tagli. ¹³Jaba lie ya dua yeni bi lieba nani o ja n dua yeni o pua maama yeni, bi soni cancagintuonli, ki dagdi yeni mi kuuma. Bani n ba tugi bi kuuma tagli. ¹⁴Ja ya taani ki kuani pua yeni o naá, bi tieni cagindi i. Li buali ke ban sia ba u mu, ban kpe, ke i siiga nilo n da ti togdi bi tuadbiidi. ¹⁵Ja ya dua yeni yanga, yin kpa wani yeni ki yanga kuli. ¹⁶Pua mo ya dua yeni yanga, yin kpa wani yeni ki yanga kuli. bi kuuma tagli ba do biyula po i. ¹⁷Ja ya dua yeni o ninsalo, o báa bii o naá bisalo, bi taani ki la bi mubila n yeni. Li buali ke ban paadi ki ñani ba u buolu yaaba siiga. Bi ba pa bi tuobiadi pani. ¹⁸Ja ya dua yeni pua ke o ye o faadi nni, li buali ke ban paadi ki ñani ba u buolu yaaba siiga, kelima bi juogi ki la bi mubila yeni mi soma. ¹⁹Ja kan dua yeni o puoli bii o naawaali, kelima li jogni yeni nilo n taani yeni o kpiilo, ki la bi mubila. Li buali ke lan tuni ba i tagli, o jo yeni o pua kuli. ²⁰Ja ya dua yeni o baawaali bii o baakpeli denpua, o fiagi o baawaali lanyaa o baakpeli n yeni. Ban soni ya cagindi yeni ba do bi yula po. Bi ba kpe, kaa mali ya bila n ba di bi faali. ²¹Ja ya kuani o ninjua denpua, o biidi o nijua dansanu n yeni, li tie tuonbiadi i. bi ba kpe kaa mali ya bila n ba di bi faali. ²²Yin colni n yiko yeni n ñobona lan buali maama, lani n tie ban da ñani yi min caa yeni yi ya diema nni yeni. ²³Yin da togdi min ba deli ki yaani yaaba i liiga, yin caa naani yeni tuada yeni bi tugu. N yama ñani bi niinni, kelima bi den tiendi lany tuadbuoli kuli. ²⁴Ama n den yedi yi, "Yinba n ba diedi bi diema. N ba puni yi, yin kali mi niinni, ki yendi ma, ya diema n kpiagi, ki gbie yeni ti siadi yeni mi naanjanma. Mini n tie O Diedo, yua n gagdi ki gandi yi i buoli kuli siiga." ²⁵Lanwani ii, yin bandi ya yandi yeni ya bonfuoda n jogni npo yeni ya bonfuoda n ñani npo. Da ñmani mani ya yandi, ya bonyugda, ya bonfuoda bii ya bonbalinkaana n jogni npo, ki jogni i yula. ²⁶I baa ye nani ya nitaanli n gagdi ki ñanbi bi yula n ya kpiagdi po yeni, kelima Mini, O Diedo, N gagdi ki ñani, ki go tieni bonli kuli n kpiagdi po. N gagdi ki lugdi yi i nibuoli siiga, ke yin ya tie n ya nibuolu. ²⁷Ja bii pua yua buu yeni a tinkpila bii yua n buu baadi kuli, li buali ke ban lugdi ba a tana, ki kpa ba; bani n ba tugi bi kuuma tagli."

Chapter 21

¹O Diedo go den yedi Moyiisi, "Maadi yeni Haarɔn bijaba, salga yidkaaba, ki yedi ba ya yaama ne, ²Yinba, salga yidkaaba, li ki buali ke yin jɔgni i yula, ki gbali n tuonli, kelima i nagni ki sii tinkpilo. I ba fidi ki sii i kpiiba yaaba n kuu yi baba i, nani i báa, i naá, i bijua, i bisalo, bii i ninjua. ³I ba fidi ki sii i ninsalo kuuma, li ya tie ke o dá ki kuni ja, ki li ye i deni i, kelima o dá ki pia ya ja n ba pii o. ⁴Yinba salga yidkaaba, i kan jɔgni i yula, ki gbali n tuonli kelima i sii i naataano yua n ki kuu yi kuuma. ⁵Yinba salga yidkaaba, i kan kuo i yudi, i kan kogdi i langbiali, i kan pali i kpiilo kutanpala. ⁶Li buali ke i tuada n ya tiegi nani Mini i tienu n waani yi ke yin gagdi ki ya nani maama, ki tie n salga yidkaaba yeni i. I kan fali i Tienu. Yinba n padi ban puuni nni ya padjuukaana n tie Mini ya jiema. Lanwani ii, i tuada ba kadi ki waani ke i tiegi kelima i kpiagdi n yeli. ⁷Yinba salga yidkaaba, i kan kuani poconconli, i kan kuani ya pua n nani o calo kani, lanyaaka ban biidi ya pua, kelima bi gagdi ki nani yi U Tienu po i. ⁸Yin ya tiani ke n gagdi ki nani yi ke yin ya pugi nni i. Li tie nani yinba n puuni Mini i Tienu mi jiema yeni. Yin taa ibá ki cabi nni, kelima Mini O Diedo n gagdi ki nani yi, ke i tua salga yidkaaba, ke n mo ki bua jɔgindi, n gagdi ki nani cain. ⁹Salga yidka bisalo ya jɔgni o yuli yeni mi conconma, o fali o báa i, li buali ke lan sia o u mu wan kpe. ¹⁰Salga yidkaciamo n tie salga yidkaaba yudaano, bi wuli o ya yuli po i mi kpananma, ki gagdi ki nani o, wani n dagdi yeni wan la ya tialakaadi n gagdi ki dagdi yeni O Diedo kpiagdi. O kan nja yubegdi, kaa caadi, o kan padi o tialakaadi ki kua o kpiilo kuuma pabɔnli nni. ¹¹O kan kua kudiegu, o kan nagni kuuma. Bá o báa bii o naá n ya kpe, o kan tieni lani, ki gbali o tuonli, ki go jɔgni u kaangagdinamu. ¹²O kan siedi ki nja li gbandieli ki ya caa kudiegu. O kan siedi ki nja li yogu li gbandieli, kelima ban sɔgi o mi kpananma yeni, bi gagdi ki nani o, ke wan ya tuuni O Diedo tuona li gbandieli nni i. Mini O Diedo n waani yi ke yin colni li nɔɔɔɔ kuli. ¹³Yinba salga yidkaaba, yin ba kuani ya pua baa tie powandiali i. ¹⁴Yinba salga yidkaaba kan kuani pakuali, i kan kuani poconconli, i kan kuani ya pua n nani o calo kani. O ba kuani ya powandiali n tie o buolu nni yua i. ¹⁵Kelima o kan kuani buolfanu niba o puolnuani siiga, u buolu yaaba n yie ke bi kan tua salga yidkaaba. Mini O Diedo n gagdi ki nani salga yidkaaba n kpiagdi po, ke ban ya pugi nni. ¹⁶O Diedo go den yedi Moyiisi, ¹⁷"Yedi Haarɔn ya maama ne: 'A puolnani siiga, yua ya gbanu po pia pɔdi, kan nagni li padbinbindli kani, ki yidi salga Mini yua tie nani N jiema yeni. ¹⁸Ya ja n pia pɔdi nani juamo, diamo, manfadma, nigundigu, ¹⁹taajenli bii nuujenli, ²⁰golga, nikɔkɔɔɔga, ninpenli bii ni nfiagu, yua ya gbanu po pia nmaali bii yianu bá, bii yua ya koncana n fadi. ²¹Haarɔn, yua n tie cincinli salga yidkaciamo ya puolnuanu yua n pia pɔdi kuli, o kan nagni li padbinbindli kani, ki padi Mini o Tienu ya po padjuukaali. ²²Salga yidkaaba yaaba n pia pɔdi ba fidi ki taani ki di ya padjiema n gagdi ki nani cain yeni ya jiema n nani. ²³Ama, bi pɔdma po, bi kan nagni bu kpaldɔginkaabu bii li padbinbindli kani, kelima bi ya nagni, bi ba jɔgni n kaangagdinamu. Mini n tie O Diedo yua n gagdi ki nani li kaangagdinami, Mini ya po yeni n kpiagdi po.'"

²⁴Lanwani ii, Moyiisi den maadi Haarɔn yeni o bijaba yeni Israyeli nitaanli kuli li nɔɔɔɔ.

Chapter 22

¹O Diedo go den yedi Moyiisi, ²Waani Haarɔn yeni o bijaba ya yogu ke bi kan sii bii ki di li nitaanli n̄ puni ya paabu ke bi yidi salga ya jegagdinanma, Mini ya po. Ban da fali nni, ki biidi n yeli. Mini n tie O Diedo. ³Yedi ba ke bani, bii bi puolɔnuani siiga, yua n jɔgni o yuli, kaa dagdi yeni wan sɔni salga yidkaaba tuonli, li ki buali ke wan nagni Israyeli yaaba n̄ puni nni ya paabu, ke bi yidi salga ya padjiema kani. Yua n miidi lanyaa kualii, o ji ki dagdi yeni wan ya ye n buolu yaaba siiga. Mini n tie O Diedo. ⁴Haarɔn puolɔnuani siiga, ya ja n pia mi gbaadma, bii fada, lanyaaaka gbanu po yianu bá, bii koncanfadingu, waa dagdi yeni wan di padjiema yaama n gagdi ki n̄ani; kase o yianu yeni ya gbeni opo cain, bii o ya see yua n jɔgni o yuli, ki sii kuuma, bii yua n jɔgni o bandli yeni o punɔnima, ⁵O ya sii bonfuodli yaali n jɔgni, bii ya nilo n jɔgni o yuli, ki cedi ke o ji kan fidi ki sɔni salga yidma tuonli. ⁶Salga yidkaciamo yua sii yaali n jɔgni, o baa ye ti jɔgindi nni hali yeni ku yenjuogu. O kan di jegagdinanma, kase ke o wuli ki n̄anbi o yuli. ⁷U yienu ya kua, o ba fidi ki di mi padjiema, kelima mi ji tie ya jiema ke o pia u sanu yeni wan di. ⁸Ama o kan n̄mani yankpienga nandi, lanyaaaka fuayanga n̄ cuo ya yanga, kelima o ya n̄mani lanyaa nandi, o ba jɔgni obá, ki gbali n tuonli. Mini O Diedo n bili ke yin cɔlni li n̄ɔbona kuli. ⁹Salga yidkaaba baa cɔlni n n̄maama kuli, bi kan jɔgni bi yula mi jiema po, ki tugi i tagli, ki kpe. Mini n tie O Diedo, Mini n gagdi ki n̄anbi ba n ya kpiagdi po. ¹⁰Yua n ki tie salga yidka diegu nni yua, o kan fidi ki di ya padjiema n gagdi ki n̄ani. Caano, lanyaaaka ban ga ya tuonsɔnlo ki pia sanu yeni wan di li padjiema. ¹¹Ama, salga yidkaciamo ya daa yonbo yeni o ligi, lanyaaaka ban mali ya biga u diegu nni, ban wani ba fidi ki di li padjiema. ¹²Salga yidkaciamo bisalo ya kuni ja, ke waa tie salga yidka, o kan fidi ki di ban yidi salga O Diedo po padjiema. ¹³Ama, salga yidka bisalo ya kuni ja, kaa mali biga, ki guani ki kaa o baadiegu, nani poñaka bii pakuali, ki baa ye nani wan den tie jifaano yeni, lanwani ii, o ba fidi ki di o báa n̄ di ya padjiema n gagdi ki n̄ani. Ama, nitiano ki pia sanu yeni wan di li jiema. ¹⁴Yua n ki dagdi ke wan di jegagdinanma ya dini ma, kaa bani, li buali ke wan pa salga yidkaciamo li jiema dunga, ki go maani dibala mu po kuli dibayenli. ¹⁵Israyeli yaaba ya teni paabu, ke salga yidkaaba cua ki yidi salga, ban fangi bi yula ki da jɔgni ya jiema n tie jegagdinanma; ¹⁶Li nitaanli n̄ da tuo yua n ki tie salga yidka, wan di salga yidma jegagdinanma. Bi ya tieni yeni, bi ba tugi i tagli. Mini n tie O Diedo, mini n gagdi ki lugdi ba i nibuoli kuli siiga, ki gagdi ki n̄anbi ba n ya kpiagdi po. ¹⁷O Diedo go den yedi Moyiisi, ¹⁸Maadi yeni Haarɔn yeni o bijaba yeni Israyeli nitaanli kuli, ki yedi ba, ke n bili ba ya n̄ɔbonli ne, Israyeli yua ya cua yeni paabu, ke bu tie n̄ɔnianu, bii ki tie o yanbuama po i, ki tie padjuukaali, ¹⁹Li buali ke yin cuo i yankulu nni ya pia, ya n̄uabo, bii ya yanga n ki pia pɔdi, Lani n tie mi tuo ki ga i paabu. ²⁰Yia da cua yeni ya yanga n pia pɔdi, kelima n kan tuo ki ga lanyaa paabu. ²¹Li go tie yenma i, nani nilo ya cua yeni paabu, n̄ɔnianli po, bii o yanbuama po, ki bua mi taanyenma yeni O Diedo, li buali ke li yanga, wan tie yanbiga aa, yancianga aa, kan da pia pɔdi bá waamu, lani n tie min ga li paabu. ²²Yin da cua yeni yanjuanga, bii taakuanga, bii ban duoli ya yanga, bii fuayanga n̄ bibi ya yanga, ke o n̄madi ki ciadi, bii yaaga ya gbanu po pia nala. ²³I ya puni nni nua bii pia, ke taayenli fagi bii ki kɔbi, bii ban duoli yaaga, li ya tie yanbuama po; ama, li ya tie yin niani nni ya yanga i, o ya pia pɔdi, n kan ga li paabu. ²⁴I kan cua yeni ban fadi ya yanga ki puni nni paabu. Yin da padi lanyaa yanbuolu O Diedo po i diema nni kuli. ²⁵Yin go da daa caano kani yanga ki puni nni paabu. I kan fidi ki puni nni lanyaa yanbuolu, Mini ya jiema po. I kan cua yeni ya yanga ke bi biidi, bii yaaga n pia pɔdi, min ga li paabu. ²⁶O Diedo go den yedi Moyiisi, ²⁷Bi ya mali naabiga, pabiga bii n̄uabiga, ki ba ye yeni ki naa, hali dana lele i. Lani ya pendi, bi ba fidi ki cua yeni ga padjuukaali paabu po. ²⁸Li ki buali ke lan kodi naamado bii pamado yeni o biga daayenli. ²⁹A ya pia yanga ki bua puni nni paabu, ki tieni nni balga yeni min n̄anbi apo maama, n̄an bobni maama ke n ba tuo ki ga a paabu. ³⁰Li buali ke lan n̄mani li padnandi li padli daali mɔno i. Yin da n̄a li padnandi n̄ fandi, ki ye. Mini O Diedo n waani yi ke yin cɔlni ya n̄ɔbona ne kuli. ³¹Cɔlni mani n n̄maama kuli, Mini O Diedo n bili li n̄maama. ³²Yin da fali nni, ki tudi li n̄ɔbona. Yinba, Israyeli nitaanli, yin ya bani bonn̄anla, ke Mini O Diedo, n gagdi ki n̄anbi yi, ke i tua nigagdinanba. ³³Mini n n̄ani yi Ejipti diema nni, ke Mini O Diedo n̄ ya tie i Tienu."

Chapter 23

¹O Diedo den yedi Moyiisi, ²"Maadi yeni Israyeli yaaba yin ba bobni ya jaanma O Diedo po, li daali ya pundi, binli kuli, yin ba taani ya daali li taancianli, ki di mi jaanma, ki pugi Mini O Diedo. ³Laadi nni kuli, i ba sɔni dana luoba, ama li daaleleli, i kan sɔni tuonliba kuli, i ba fuodi. Li tie daagagdikaali i, ke i ba taani li nitaanli kuli, ki pugi nni. Yin li kua naankani kuli, i ba kali ki fuodi li daali. ⁴Mi jaanma buoli ye, ke O Diedo tuodi ki bili li mi dana. Li dana baa tie daagagdinana i, ke i ba yini ki taani bi niba kuli, ki pugi nni. ⁵Cincinli jaanma tie mi pendima jaanma i. Li jaanma ba cili o cincinmaalo, o piiga n daanaali yenjuogu, ki tie mi pendima jaanma O Diedo po, li ya fiifaa man juodi. ⁶Li ya fiifaa, ya kpanu n ki pia dabinli jaanma ba cili. Li jaanma baa kubi hali dana lele i. Lanya dana nni kuli, i baa nmani ya kpanu n ki pia dabinli. ⁷Li jaanma dacincinli daali, li buali ke yuakuli n ɲa o tuonli, ki gedi li taancianli, ki pugi Mini O Diedo. ⁸Li daleleda kuli, i ba puni daali kuli ti yandi, ban waani li paabu O Diedo nintuali, ki padi a padjuukaana li padbinbindli po. Li daleleli daali, i go ba ɲa i tuona kuli, ki tieni li taancianli, ki pugi nni." ⁹O Diedo go den yedi Moyiisi, ¹⁰ke wan waani Israyeli nitaanli ya jaanma buoli n sien. O den yedi, "I ya pundi min puni yi ya diema nni yeni, i ya koni, ki cili u jetaagu, yin ba cindi ki taa ya kpaangu li diema nni yeni, yin cua yeni yin cindi ki taa ya difiandi yeni ya dikala, ki teni salga yidkaciamo. ¹¹Mi fuodma daali ya pendi ke li fandi, salga yidkaciamo ba nagni ki yugdi li paabu N nintuali, ke min tuo ki ga i paabu. ¹²Li daali mɔno liga, i ba padi Mini O Diedo po ya pabiga n pia binyenli, kaa pia pɔdiba kuli. I ba juu ga li padbinbindli po. ¹³I ba juu mi jiema padli mo. Li jiema baa tie, mi yonjanma, cilo bona luoba, ke mi nɲadi yeni mi kpama. Bi ya juu li paabu, u nuulmanu ba mangi O Diedo pali. I go ba pugni ku daamɔngu liirli yeni bɔgdima, li nɲincabli po. ¹⁴I kan nmani kpanu bii ki leni jiepaandi, ki da ki cua ki puni Mini O Diedo, i Tienu, a bonkpiala paabu, ki bi yidi salga. Yinba yeni i puolɲuani kuli, yin kua naani kuli, yin cɔlni li nɲomaama lan buali maama. ¹⁵Ki cili salga yidkaciamo n yidi a dikala yeni ti difiandi salga ya daali, yin cɔdi laadi alele yeni daayenli. ¹⁶Lanwani ii, Saba lelelo fiifaama, diegu kuli ba cua yeni ku kpaangu bonkpiala ki puni O Diedo bu paabu. ¹⁷I ba puli kpanu bonmuna lie, ki cua ki teni salga yidkaciamo. I ba taa mi yoma kilo bona taa, ki tieni yeni li dabinli. Salga yidkaciamo ba yugdi bu paabu ki duoni n nintuali, lan waani ke li paabu tie O Diedo yaabu i, ke bu tie ku kpaangu bonkpiala ya kpanu paabu i. ¹⁸Ki pugni kpanu po, i go ba teni pabila lele, yaamu n pia binyenli yenli, kaa pia pɔdiba kuli, naatonyenga, yeni patona lie. Bi ba juu lanya padyandi kuli li padbinbindli po i. Li ba taani yeni kpanu, yeni ku daamɔngu, ki juu li padbinbindli po, likuli ya nuulmanu n taani ki mangi O Diedo pali hali boncianla. ¹⁹Lani ya pendi, i go ba padi nɲabuali, ti tuonbiadi po, yeni patonbimu lie, ke mu pia binyenli yenli, mi taanyenma yeni O Diedo po. ²⁰Salga yidkaciamo ba yugdi ki duoni li paabu O Diedo nintuali, lan waani ke bu tie O Diedo ya paabu i. O go ba pugni ku kpaangu bonkpiala ya kpanu. Li paabu jiema tie jiegagdinanma i; ki tie salga yidkaciamo ya biinu. ²¹Li daali, i ba ɲa i tuona kuli, ki tieni li taancianli, ki pugi Mini O Diedo. Yinba yeni i puolɲuani, yin ye naankani kuli, yin cɔlni li nɲomaama lan buali maama. ²²I ya tie ku jetaagu, yin ɲa ki da yendi ya dikalan u kuanu kunga, yin go da gaani ya dikala n baali u diyendu yeni mi tugma yognu. Yin ɲa lanya dikala, a luoda yeni bi canba yaaba n ye i siiga nni yeni, ban liegi. Yin da sundi ke Mini O Diedo, i Tienu n bili yi lanya nɲobona. ²³O Diedo go den maadi yeni Moyiisi, ²⁴ke wan waani Israyeli nitaanli ya maama ne: Binli kuli, o maalelelo daacincinli baa tie ipo jaanma i, li baa tie fuoma daali i. Salga yidkaaba ya piebi a naatuna ki duoni, ikuli n tieni taancianli ki pugi O Diedo. ²⁵Niloba kuli kan sɔni o tuonli li daali. Ama, i ba cua yeni bu paabu, O Diedo po, ban juu li padbinbindli po. ²⁶O Diedo go den yedi Moyiisi, ²⁷"Li daali ye, ki baa tie jaanma, yin tieni ya tuonbiadi sugli miabu po. Salga yiekaaba ya piebi a naatuna jaanma daali, ke dana yian pendi, danpiiga daali, i ba loli bu nɲobu, ki biidi i pala, ki tieni li taanciali, ki pugi nni, ki puni nni ya paabu, ke bi ba juu li padbinbindli po. ²⁸I kan sɔni tuonliba kuli li daali, kelima li daali ba tieni kasiedi ke salga yidkaaba ba yidi salga, ki mia sugli i tuonbiadi po. ²⁹Yua n ki loli nɲobu, ki biidi o pali li daali, li buali ke ban paadi ki niani o li nitaanli siiga. ³⁰N ba buli n nunga yua n sɔni tuonliba kuli li daali. ³¹I kan sɔni tuonli ba kuli li daali! Yinba yeni i puolɲuani, yin ye naakani kuli, li buali ke yin cɔlni lanya nɲomaama i. ³²Li daali baa tie fuodma daali i, ikuli po, li daali, li buali ke yin loli bu nɲobu, ki biidi i pala, yeni yin tieni ya tuonbiadi. Li fuodma yeni bu nɲololbu jaanma ba cindi li daayiali yenjuogu i, ke i baa miadi ke Min di i tuonbiadi po sugli, ki ban juodi danpiiga daali, ku yenjuogu. ³³O Diedo go den yedi Moyiisi, ³⁴Yedi Israyeli nitaanli ke binli kuli, bi ba jaani a kuajona jaanma, ki kpiagi O Diedo. Li jaanma ba cili ti tuonbiadi po sugli jaanma ya pendi, dana mu, ki tieni dana lele. ³⁵Li jaanma dacincinli daali, li nitaanli kan sɔni tuonliba kuli, bi ba tieni taancianli, ki pugi Mini O Diedo. ³⁶Li daaleleda siiga, daali kuli, bi ba teni bu paabu, ban yidi salga, ki juu li padbinbindli po. Li daaniili daali, bi go ba taani ki pugi O Diedo, ki teni yantianga, ban padi, Mini O Diedo po, ki juu lipadbinbindli po. Li daali mo baa tie taancianli daali i, bi kan sɔni tuonliba kuli li daali mo. ³⁷O Diedo n bili ya jaanma kuli ya taani, li baa tie mine i, yin ba tieni taancianli ki puni yin bobni ya paabu, ke bi ba padi, ki juu li padbinbindli po; yan yandi ke bi ba juu bonmuna li padbinbindli po, mi jiema paabu, yeni ku daamɔngu, li nɲincabli po. Bi ba cua yeni

paabu kuli O Diedo n bili ya daali i. ³⁸I ba jaani lanyaa jaanma kuli, ki pugni mi fuodma dana kuli, yin baa taagi ki pugni Mini O Diedo. I ba puni nni li paabu kuli, ki pugni bi niba n niani ya nianiani ya paabu, yeni ban puuni ya paabu bi yanbuama po. ³⁹Ti ya ba guani ki tiadi a kuanjona jaanma po, i ba taani ku kpaangu ki gbeni yo, ki fidi ki jaani li jaanma. Li jaanma dacincinli daali yeni mi dajuodidaali kuli, baa tie fuodma daali i. ⁴⁰Ama li dacincinli daali, i ba fidi ki gedi ki cie ya bonluana n gagdi ki nani. I go ba fidi ki padi ti biadi yeni tiitodi ya faadi yeni i kpentiidi bena, ki pua a kuanjona, ki ye ye a niinni hali danleleda, ki ya mangdi i pala yeni Min ye yeni yi li danleleda kuli. ⁴¹Binli kuli, li buali ke yin jaani li jaanma dana lele i. Yinba yeni i puolhuani, yin ye naakani kuli, li buali ke yin tiadi ki colni li nomaama i. Li buali ke jaani li jaanma i o nmaalelelo nni i. ⁴²Li jaanma danleleda dana nni kuli, Yaaba n tie Israyeli yaaba kuli, bi ba gediki kua a kuanjona nni. ⁴³Li jaanma ba tiadi ba yognu kuli, ke O Diedo n den faabi bi yaajanba ya yogu Ejipti diema nni, bi den dua a kuanjona nni i. Yin da sundi, ke Mini O Diedo, i Tienu n bili yi ke yi colni ya nomaama ne. ⁴⁴Lanwani ii, Moyiisi den waani Israyeli nitaanli, O Diedo n bili ba ke ba ya jaani binli kuli, ya jaanma buoli kuli.

Chapter 24

¹O Diedo go den yedi Moyiisi, ²Buali Israyeli nitaanli, ban yi noli Olifi kpama yaama n nani, ki cua yeni ma mu fidsanmu cuonma po, kelima mu fidsanmu baa co yognu kuli i, kaa pia gbindma. ³Mu fidsanmu yaamu n ye bu kpaldoginkaabu puoli po, u kaangagdinamonu kani yeni n ya co yognu kuli, ku niagu, Li buali ke lan colni lanyan bononli hali ya yognu kuli. ⁴Haaron ba tuani mu fidsanmu wula fidsantuankaanu po, mun ya co yognu kuli Mini O Diedo nintuali. ⁵Yin go baa ya yoma n nani, ki yi pua kpanu gbenga piiga n bona lie, kpanu kuli ba ga yoma kilo bona luoba. ⁶Yin sagni kpanu yeni juudi lie, juudu kuli kpanu aluoba, ban duadi wula ya taabli po, ke li see O Diedo nintuali yeni. ⁷Yin baa li nbuli, ki seni kpanu juudu kuli kani, wula taabli po, ban yi juu li paabu O Diedo po, ki na kpanu. ⁸Saba daali kuli, li buali ke salga yidkaciamo n baa kpanu bonpaana i, ki bili wula taabli po, lan waani ke O Diedo n bili Israyeli yaaba ya bogdili yeni ki pia gbenma. ⁹Bi ya maadi kpanu yeni wula taabli po, Haaron yeni o bijaba n die li kpanu. Bi ba nmani li kpanu ya kaanu n gagdi ki nani kani, kelima ban juu ya paabu O Diedo po yeni, tie jegagdinanma i. ¹⁰Ja den ye ti jondi nni, ke o naa yii Celomiti. Li pua den tie Israyeli yua i, ke o baa tie Dibiri, Dani buolu yua. O bijua baa den tie Ejipti yua i. Dayenli, li nilo yeni Israyeli yua den koni, ti jondi nni. ¹¹Bi konli nni, li nilo den soli, ki sugi O Diedo, U Tien yeli. ¹²Israyeli yaaba den cuo o, ki luoni o li kpaadidieli nni, ki ba guudi O Diedo n ba waani Moyiisi ban ba tieni li nilo maama. ¹³Lanwani ii, O Diedo den yedi Moyiisi, ¹⁴Loli mani ya nilo n soli, ki sugi n yeli yeni, ki nani mani o ti jondi nni. I ya nani, yaaba n gbadi wan maadi yaali kuli ba maani bi nui o yuli po, lan waani ke o tugi i tagli. ki ji yuandi ki lugdi o a tana ki kpa o. ¹⁵Yedi Israyeli yaaba kuli, 'Ya nilo n soli, ki sugi O Diedo kuli, o ba tugi o tuonbiadi tagli. ¹⁶Lanwani ii, yua n sugi O Diedo yeli, yin kpa o. Li buali ke li nitaanli kuli n lugdi o a tana, wan kpe. Ya nilo n soli O Diedo yeli, wan tie caano yo oo, wan tie dogu nni maabiga yo oo, ban kpa o. ¹⁷Nilo go ya kpa o lielo mo, li nitaanli n kpa o. ¹⁸Nilo ya kpa o nitiano yanga, o ba pa yanfuodga i kan lebdi wan kpa yaaga. ¹⁹Nilo ya duoli o lielo kaanuba, wan duoli yua yeni mo ba tuu li panli, ki duoli o li kaanu liga, nani wan duoli o maama yeni. ²⁰Nilo ya jendi o lielo kpabli, Ban duoli yua mo ba tuu li panli ki jendi omo ya kpabli. Nilo ya pudi o lielo nunbu, omo n pudi o ya nunbu. Nilo ya fendi o liolo ninli, omo n fendi o ya ninli. Wan duoli o lielo maama yeni, bi ba duoli omo yeni i. ²¹Yua n pua ki kpa o lielo yanga, o ba pa yanfuodga i, kan lebdi wan kpa yaaga, ama, yua n kpa nilo, ban kpa omo. ²²Yinba Israyeli yaaba yeni bi canba yaaba n taani ki ye ne, ikuli pia yiko yenli i, Mini O Diedo n bili yi lanyan yiko. ²³Lanwani ii, Moyiisi den maadi Israyeli yaaba ban ba tieni o ja yua n soli, ki sugi O Diedo yeni maama. Bi den loli li nilo, ki nani o ti jondi cancanli, ki lugdi o a tana, ki kpa o. Bi den tieni O Diedo n den waani Moyiisi ke ban tieni li nilo maama n yeni.

Chapter 25

¹O Diedo den yedi Moyiisi, Sinaayi juali po, ²"Maadi Israyeli yaaba, ke O Diedo bili bipo ya ñmaama ne: I ya kua min bua teni yi ya diema nni ne, bina lele kuli, yin kpiagi O Diedo yeli, ki da buli li kuanu, ki ña un fuodi.³Bina luoba kuli, i buli i kuanu nni, ki ñanbi i daamɔngu tiidi, ki taa li kpaangukuli.⁴Ama, li binleleli, i ba ba kpiagi O Diedo yeli, ki cedi i kuanu ñ fuodi. Yin da buli libakuli, ki go da gbadi i daamɔngu tiidi mo li binleleli nni.⁵Li binleleli, i kan ga tuonsɔnba, ban taa ya kpaangu n tieni i kuanu nni; i kan ga tuonsɔnba ban cie ku daamɔngu tiidi bonluana li kuanu nni, kelima i nan ki ñanbili tiidi. I ba ña u kuanu, un fuodi li binli kuli.⁶Ama, i pia u sanu yeni yin taa ya tiidi n tieni ibá ya bonluana li binli nni, ki di. Yinba yeni yin ga ya tuonsɔnba, bi jaba yeni bi puoba kuli, i ba fidi ki di li kpaangu jiema.⁷I yandi yeni ti muayandi kuli mo ba fidi ki di li kuanu nni faadi yeni u bonluana.⁸Bina lele, taalma lele ya pendi, li taani piina n bina yian, i ba bobni bina piimu jaanma.⁹Ya binli n ñua, o ñmaalelelo ya danpiiga daali, yin piebi a naatuna u dogu nni, ki waani ti tuonbiadi sugli miabu po.¹⁰Yi gagdi lanyá binli, ki kpiagi O Diedo yeli. I ba kpaandi i kaankuli, ki waani bi niba kuli, ke li binli tie ya yogu n pundi, ke lan guani ki teni ya diegu n den cindi ki ko li kuanu nni o, ke O Diedo fidi ki cua yeni yi li diema nni. Li binli nni i, ke li buali ke lan daa ki faabi O Diedo buolu niba yaaba n tie yonbi.¹¹Li binpiimuuda jaanma binli, ke i ba mangi i pala, ki go cɔlɔni O Diedo ñmaama. Li binli nni, i kan buli liba kuli, i kan taa kpaanguba kuli, i kan tabdi yin ki gbadi ki ñanbi ya daamɔngu tiidi bonluana.¹²Li baa tie ipo mi faabma binli i, bingagdinanli, i baa di ya tiliala n pudi i kuani nni jiedi i.¹³Li jaanma binli, mi faabma binli, yuakuli ba guani wan den ko ya tinga nni i, ki diedi.¹⁴A ya kuadi a lielo Israyeli yua tinga, bii, a ya daa tinga nilo kani, i ba kuani i ñantaadi yeni dunmanga i, ke janbi ki ye.¹⁵A ya daa tinga, ñan ba pa ya dunga ba cɔlɔni hali mi faabma binli yaali n pendi, wan den koni ki taa ya bina, omo ñ cɔdi ñan ba ko ki yendi ya bina yin diidi ya bina n ba sieni, yuakuli ñ guani ki diedi o tinga ya faabma binli yaali n ñua.¹⁶Li ya tie ke ya bina n sieni yeni ya faabma binli n ñua ya yabi, ki dunga mo baa yabi; a bina ya waa, ki dunga mo baa waa. Ti ba fidi ki yedi ke mi kuadma tie ñan ba ko ki pedi ya bina, ki sua ke ya faabma binli yaali ñua i pundi i.¹⁷Obakuli ñ da janbi o lielo, ama, yin kpiagi O Diedo yeli. O Diedo, tinba Israyeli yaaba ñ pugi yua n bili li ñmaama, ke tin cɔlɔni.¹⁸Cɔlɔni mani O Diedo yikodi lan buali maama, lani n tie yin kali i diama nni yeni mi yanduanma.¹⁹I kuani nni tiidi ba loni bonñanla, yin di ki guo.²⁰Ama, i ba buali, "Ti ya ki koni ti kuani nni li binleleli, ti ji ba di be i?"²¹O diedo yedi ke o ba yadi ipo mi yedñanma li binluobli, yin ba taa ya kpaangu li binli, li ba pundi yin di hali bina taa.²²Lanwani ii, i ya koni li binniinli, ki guu ku kpaangu, i baa li di li binluobli ya jiedi i. I baa li di li binluobli ya jiedi i, ki ban tuoni li binyiali ya kpaangu.²³A kan fidi ki kuadi nilo po tinga, wan ji diedi ga hali ya yognu kuli, kelima ki tinga ki tie a yaaga ka. Ki tie O Diedo ya tinga i, ke a kaa kipo, ki ko ga Mini yapo.²⁴Yin ye ya diema nni ne, yin ya tiani ke nilo ya kuadi ña o tinga, o pia yiko ke wan guani ki daa, ki diedi o tinga bá ya yugo kuli.²⁵Lanwani ii, mi luoma ya kua a lielo Israyeli yua, ke o kuadi o tinga, ki bua ligi, o kpiilo ba fidi ki guani ki daa a kani, li tinga opo.²⁶Ama, o ya ki pia yua n ba fidi ki guani ki daa o tinga ki ñmiani o, li ya tie ke o ba fidi ki begni o ligi ki guani ki daa o tinga,²⁷O ba cɔdi ki diidi ya bina n sieni yeni ya faabma binli yaali n ñua i, ki pa o wan bi ba ko, ki pedi ya bina.²⁸Ama o luodo ya ki pia ya ligi, ke o ba guani ki daa o tinga, yua n daa ki tinga n baa die, ki sua ke ya faabma binli yali n ñua pundi. Li binli ke o ba guani ki diedi o tinga, ki ko kipo.²⁹Nilo ya kuadi diegu ya dociamu, ke bi maa bilinguonli ki lindi nni, ya binli n ñua, o ba fidi ki guani ki daa, ki diedi o diegu.³⁰Binli ya pendi ke o ki fidi ki guani ki daa li diegu, li gbeni opo, li diegu ji baa tie yua n daa ya diecegu i, wani yeni o puolñuani. Bá mi faabma binli ya pundi, li ki tie taladi wan ñmiani li diegu.³¹Ama, ya diena n ye ya dogi n ki pia bilinguonli nni mo tie nani ya diena n ye i kuani nni yeni. Lanwani ii, nilo ya kuadi li diegu, wan bua ya yognu, o ba fidi ki guani ki daa o diegu, ki diedi, mi faabma binli.³²Lefi buolu yaaba yeni bi puolñuani ya yema pia mi paadma. Bani ya kuadi bi diegu dociamu nni, nilo po, bi pia yiko yeni ban guani ki daa, ki diedi bi diegu ban bua ya yogu kuli.³³Li ya tie ke bi ki fidi ki guani ki daa bi diegu, bi ba fidi ki guani ki diedi bi diegu mi faabma binli nni, kelima, li diedi ye bi diema nni i, Israyeli yaaba ñ puni ba ya tinmu.³⁴Ama bi kan fidi ki kuadi bi dogi nni yankpaakaan. Lanya tinmu tie bi tindanba yaamu i ya yognu ñ tuu ya yognu kuli.³⁵I lielo Israyeli yua ya tie luodo, ki kan fidi ki daa wan bua yaali, i siiga nni, i ba fidi ki todi o, nani yin todi ya canba n ye i siiga nni maama yeni.³⁶I ya ledi ligi, yin da pugni maadi li panli po. Ama, yin waani i tuada nni, ke i kpiagdi O Diedo, i Tienu yeli. I ba fidi ki todi li nilo wan ya ye i siiga.³⁷I ya ledi o ligi, yin da pugni maadi li panli po; i ya kuadi o jiedi mo, yin buali o li dunga ñ dɔa maama, yin da lingi ke yin di jodi li panli po.³⁸Yin da sundi ke O Diedo, i Tienu n bili yi li ñmaama, ke yin cɔlɔni lan buali maama. Lan baa maama kuli ii, O Diedo n ñani yi Ejipti diema nni, ki puni yi Kanana diema, ke wan ya tie i Tienu.³⁹I lielo Israyeli yua ya tie luodo, ki kuadi o yuli, ke i daa o, yin da mabni o wan ya tuuni nani yonbo yeni.⁴⁰Yin ya nua o nani yin nua yin ga ya tuonsɔnba maama yeni, bii nani o caano yua n kaa a tinga po yeni. O baa tuuni apo hali yeni mi faabma binli.⁴¹Li binli, a ba cabi o mi fuoma, wan guani ki kuni o denpo, o yaajanba tinga nni.⁴²Li tie nani tinba Israyeli yaaba tie O Diedo yonbi i, wan den faabi ti Ejipti

diema nni maama yeni. Lanwani ii, ti siiga nni, nilo kan fidi ki daa o lielo, wan tua o yonbo. ⁴³Yin da kubi yin daa yaaba ke bi tie Israyeli yaaba yeni mi biadma. Ama, yin kpiagi O Diedo, ti Tienu yeli. ⁴⁴I ya bua yonbi, i ba fidi ki daa ba ya nibuoli n kua ki kuu yi ya niba. ⁴⁵I go ba fidi ki daa ya canba n ye i siiga, ki tie ya nibuoli n mali i siiga nni yeni. I ba fidi ki diedi bani wani. ⁴⁶Bi ba fidi ki tua i yonbi hali yeni i miali bianu. I ya kpe, i puoljuani ba fidi ki diedi ba. Ama, yin da tuadi i lielo Israyeli yua yeni biadma. ⁴⁷Li ya tie ke ya caano n kaa i siiga tua piado, ke i lielo Israyeli yua mo tua luodo, ki kuadi o yuli o caano yeni po, bii o buolu nni yua po, ⁴⁸I pia ya paalu n ba daa ki faabi o. O kpiilo ba fidi ki daa ki faabi o. ⁴⁹O bawaali, o baakpeli, o ninjua, bii o kpiilo kuli ba fidi ki daa ki faabi o. Lanyaaka, o ya tieni ania, ki baa ligi, o ba fidi ki daa ki faabi o yuli. ⁵⁰Yua n bua wan daa ki faabi obá, li buali ke wan codi ya bina n sieni yeni ya faabma binli yaali n nua i. Wan ba pa ya ligi yua n daa o po, ba nɔdi ban bi ba pa tuonsɔnpaalo ya pani, ya bina n sieni yeni i. ⁵¹Abina ya sieni, ki yabi yeni mi faabma binli, li buali ke o ba pa ya ligi n yabi i, ki daa, ki faabi o yuli.

⁵³Wan tuuni ya bina yua daa o po yeni, o daano baa kubi o nani tuosɔnpaalo yeni i. Ama ikuli n ya nua, wan da kubi o yeni biadma. ⁵⁴Li ya tie Israyeli yua kuadi o yuli, o piado po, ki nan ki pia ligi, ki ba daa ki faabi o yuli, wani yeni o bila ba baa mi faabima ya faabma binli yaali n nua, ⁵⁵Kelima, li tie nani yinba Israyeli yaaba tie O Diedo i Tienu yonbi, wan den daa ki faabi yaaba yeni ti yonbdi nni Ejipti diema nni yeni."

Chapter 26

¹Sinaayi juali po, O Diedo go den yedi Moyiisi ya maama ne, "Yin da tagi nannanli, ki da kpiedi tana ki ya pugi bulo, nani o tie i tienu yeni. Yin go da seni yin kpiedi ya butanli, ki ya gbaandi ki pugi li. I baa pugi Mini O Diedo, i Tienu baba i. ²Yin ya tiani ki colni Saba, mi fuodma daali, ki ya fangi u kaangagdinamu, kelima Mini O Diedo ye lankani i. ³I ya colni n nomaama lan buali maama, ⁴N ba cedi ki taaga n ya nii lan buali maama, i kuani nni bonbulkaali baa tie bonnanla, lan buali maama, i tiidi mo n ya luoni bonnanla, lan buali maama. ⁵I baa kubi u jetaagu, ki pua ki lienli, hali ku daamangu tiidi luana ciema n ban pundi, Yin ya cenli ku daamangu tiidi luana, ki nanbdi a, hali ya binli n nua kpañila bulbu yognu. I baa pia yin bua ya jiema kuli, ki go ya ye yeni mi yanduanma i diema nni. ⁶I ya colni N yikodi kuli, mi yanduanma baaye i diema nni, yin go ya pia mi gomanma. Bonliba kuli kan ya ye, ki ba jieni yi. N ba deli ki fagni ti fuayanbiardi kuli, i diema nni, tɔbu mo ji kan ya ye i diema nni. ⁷I ba deli ki kpa i yibalinba yeni mu jugsiemu. ⁸I siiga nni, niba mu ba deli ki yaani i yibalinba, niba kobga, niba kobga mo n deli ki yaani niba tuda piiga (10.000), ki kpa ba. ⁹I ya colni N yikodi, N ba yadi mi yednanma ipo, ki puni yi ti madi, yin polli ki gbie. N ba tieni, min den niani yi yaali. ¹⁰N ba cedi yin ñani li binkpeli kpaangu jiekpedi ki baa u kaanu ki bili li binli kpaangu jiepaandi. Lanwani ii, li buali ke yin puni, bii yin wuli ti jiekpedi i, ki fidi ki bili ti jiepaadi. ¹¹N baa ye u kaangagdinamu, i siiga, N kan buli yi n nunga. ¹²N baa ye i siiga nni yognu kuli, ki ya tie i Tienu, yin ya tie N buolu. ¹³Mini n tie O Diedo, i Tienu, yua n ñani yi ti yonbdi nni, Ejipti diema nni, ke yin ji da tie Ejipti yaaba yonbi. Yin den ye Ejipti diema nni, li den tie nani i tie ya naakpaakuola n dia u naadaapandu Ejipti yaaba po yeni, ama, N den pua ki jendi jendi ya naadaadi n den ye i tuli nni yeni; ki cedi ke i yaadi i yula, ki fii, ki cuoni. ¹⁴Li ya tie ke i yie, kaa cengi O Diedo maama, i ya yie kaa tiendi min puogi yi ke yin ya tiendi yaali. ¹⁵Li ya tie ke i luni n yikodi, kaa colni n ñomaama, kaa cengi n maama mo, i ya yie kaa nua min bili yi ya ñbona, yeni mini yeni yinba n loli ya nantaado. ¹⁶Lanwani ii, n bani min ba tieni yi yaali. N ba ludi ki pua yi yeni mi biadma, man bolni yi. I yiabiadpuodkee yeni i juumi yugbaagu ba cuo yi, ki cedi yin juani, ki ya kpenli waamu waamu. I kpaabu tuona kan ya pia mayuli, kelima i yibalinba n ba je yin koni yaali. ¹⁷N ba ñoli ki ña yi, i yibalinba n cua ki woli, ki diedi yi. Bi ba kubi yi yeni u paalu, ki waani yi fala, hali yin sani ke baa deli mɔno. ¹⁸Ama, ya bona ne kuli ya tieni yi, ke i go yie ke i kan colni O Diedo, n ba tuu i tuonbiadi pani hali taalma lele. ¹⁹N ba tugni yi ya tagli ke i ba bili i tujuagma yeni i japaadi. N kan cedi taaga n nii i diema nni. Ti talwadi baa tie ipo nani kudi yeni i, ke ki tinga mo wagi nani ti kumɔndi yeni. ²⁰I baa tuuni i kuani nni fanma, kelima, bonpiabli kan pa tinwagli po, tiidi mo kan loni luana. ²¹I ya yie kaa cengi n maama, kaa colni nni mo, N go ba pua yi yeni mi biadma, yin pa i tuonbiadi pani taalma lele. ²²N ba cedi ti fuayanbiardi n woli yi, ki ya co yinba yeni i bila yeni i yandi. Li ba sieni i siiga nni niba waamu baba i, yeni li miali. Bi go kan ya laadi sanpenda boncianla i diema sani nni. ²³N ya tugni lanyu tagli, ke i la fala, ki nan yie cengi n maama, i ya yie kaa nua mi bili yi ya ñomaama, ²⁴Mini O Diedo n ji ba pua yi yeni mi biadma, yin pa i tuonbiadi pani taalma lele. ²⁵N ba sɔni a tɔgola ban cua ki bolni yi, kelima yii colni n ñomaama, i go ki nua tin den loli ya nantaado, ke li buali ke yin tieni yaali, I ya bigni ke yin tɔgni a bilinguona, ki yugi ki ña, ki wuoni, i diema yibalinba po, N ba sɔni u yianbiadpuodkou i siiga, ki go taa yi ki tieni i yibalinba nui nni. ²⁶N ya biidi yin pia ya jiedi, yoma jikan ya yabi mi diema nni, puoba piiga ba taani ki pua kpanu, ki puli kpanu fanyendu nni. Bi ya puli kpanu ki gbeni, bi ba cabdi cabdi waamu waamu i, maama ke li kan dagdi dieyengu yaaba mɔno. Mi koma ba baa ti diedi nni. ²⁷Ne kuli ya tieni yi, ke i go ki bua yin colni O Diedo, I ya yie o maama, ²⁸O pali ba be boncianla ipo, wan pua yi yeni mi biadma, O ba cedi yin pa i tuonbiadi pani taalma lele. ²⁹Mi koma ba gbadi yi, hali yin kpa i bijaba yeni i bisiaba, ki nmani bi nandi. ³⁰N ba cedi i yibalinba n pua ki mudi yin padi i buli ya juana nni yeni. N ba pua ki mudi yin padi i buli, ki juugi ya padbinbinda po yeni, ki cedi i buli tinkpiba n taani yeni i bucaba ki dogni ki tini. N ba nandi yi hali boncianla. ³¹N ba cedi i dociami n tua diegbenmudma, ki pua ki mumudi i budiena. N pali ji kan ya mani i padbinbinda po padjuukaana nuulmanu po. ³²N ba bolini i diama cain, hali i yibalinba yaaba n ba cua ki baa yi, ki yaalidga ba cuo ba yeni yaali n tieni ya diama nni ne. ³³N ba paagi i yibalinba pala, ban kpa yi yeni bi jugsiemu, ki cedi ban deli ki yaani yi, yin sani ki kua nibuoltoe nni. N ba kuani li pabɔnli i diema nni, ki bolini i dociami cain. ³⁴Li ya tieni yeni, ke i sani ki gedi i yibalinba dogi nni, N ba cedi i diema n baa mi fuodma, nani yin den baa tie maama bina lele kuli yeni. ³⁵Lan ba tieni ya bina ke nilo kan ya ye i diema nni yeni, mi diema ba fuodi. Li kan ya tie i yanbuama ka, yinba yaaba n den ki bua ke li diema fuodi, yin den kaa mi niinni ya yogu yeni. ³⁶Yinba yaaba n sieni, ki sani ku wuoni i yibalinba dogi nni yeni, N ba cedi ti jawaanciandi n kua yi boncianla, i ya gbadi ki faagu fuugu, ku tiigu nni, yin jie ki sani. ³⁷I ba sani ki ya bani ke nilo n kubi jugsiega ki deli yi, i ba tuudi ki baa, ba ke nilo ki deli yi mɔno. I baa tiini ki jalgi i lieba. I kan fidi ki sedi i yibalinba nintuali. ³⁸I siiga nni, boncianli ba kpe i yibalinba dogi nni i. ³⁹Yaaba n ba sieni mo, bi jigi ba cie, ban dondi ki ya kpenli waamu waamu, kelima bi tuonbiadi tagli po, yeni bi yaajanba tuonbiadi tagli po. ⁴⁰Ama i puolnuani ba biidi bi pala, ki dogdi ki waani bi tagli yeni bi yaajanba tagli, bi

yaajanba den ki ɲɔdi O Diedo ɲɔmaama lan buali maama, ki fiini mi yenyiema. ⁴¹Lanwani ii, n den deli ki yaani ba ke bi sani ki gedi bi yibalinba diema nni. Ama i puolɲuani ɲ tuo ki miini bi yula, ki bili bi tujuagma, ki tuo ki pani bi tuonbiadi pani, ⁴²N ba tiadi min den loli ya ɲantaado yeni i yaajanba, Abrahama, Isaka yeni Jakɔbo, ki tiadi min de niani ba ya ɲɔnianu, Kanana diema po. ⁴³Ama ki fidi ne kuli ɲ tieni ki tii, N ba mabni n buolu yaaba, ban ɲa bi diema nni, ki cedi mi diema ɲ fuodi, ya yogu ke nilo ki ye mi niinni, li yogu ke N tugni ba bi tagli ban miidi n ɲɔmaama, ki yie kaa colni n yikodi yeni n ɲɔbona. ⁴⁴Ama, N kan buli ba n nunga, bii ki bolni bikuli. N kan miidi min den loli ya ɲantaado yeni ba. Yognu kuli, n baa li tie O Diedo i, ban baa pugi ya Tienu. ⁴⁵N baa tiani min den loli ya ɲantaado yeni i yaajanba, min den ɲani ba Ejipti diama nni, ki cua yeni ba, i nibuoli kuli ɲ gbadi ya maama. N tieni yeni, ke Mini O Diedo, min ya tie i Tienu i. ⁴⁶O Diedo ɲ den bili ya ɲɔmaama, ya yikodi yeni ya ɲɔbona, Israyeli yaaba po, Sinaayi juali po, ki waani Moyiisi ke wan maadi ba n yeni.

Chapter 27

¹O Diedo go den yedi Moyiisi, ²"Maadi Israyeli yaaba ya maama ne npo: 'Nilo ya niani O Diedo ññnianu, ke li tie ke o gagdi nitiano i, ke o baa tie O Diedo yua, o diedo ba fidi ki cabi o, li ya tie ke o bua pa ligi ki faabi wan niani yua, o ba fidi ki gedi ki la salga yidkaciamo, wan waani o wan ba pa ya dibala, ki faabi o. Salga yidkaciamo ba diidi ya dibala n ye u kaangagdinamu i, ki bili o, wan ba pa maama.³O Di

⁴Li ya tie ya pua n ye bina piilie yeni bina piiluoba siiga nni, o ba pa dibala piitaa.⁵Li ya tie ya nilo n ye bina mu, ki ya caa bina piilie siiga, ja po, o ba pa dibala piilie, pua po, wan pa dibala piiga. ⁶Li ya tie ya biga n ye ñmaayendo yeni bina mu siiga, o ba pa dibala mu, bonjaga po, ki pa dibala taa, bonpuoga po. ⁷Li ya tie ya nilo n pendi bina piiluoba, ja po, o ba pa dibala piiga a mu, pua po mo, dibala piiga. ⁸Li ya tie ke yua n niani yeni tua luodo, ki kan fidi ki pa ki daa ki faabi wan niani ya nilo, o ba gedi yeni li nilo salga yidkaciamo kani, wan waani o wan ba pa maama ki daa ki faabi o. ⁹Li ya tie ke nilo niani O Diedo ya yanga n ñani, ki tuo opo, lanyaa yanga gagdi ki tie O Diedo baba ya yanga i. ¹⁰Yua n niani li yanga yeni, kan guani ki lebdi, ki teni yantianga, wan niani yaaga yeni yapo. O kan lebdi, ki teni ya yanga n ñani, yaaga n ki ñani yapo; o go kan lebdi ki teni ya yanga n ki ñani, yaaga n ñani yapo. O ya tieni yeni, tini yandi lie kuli ba gagdi ki ya tie O Diedo ya yandi i. ¹¹Li ya tie ke wan niani ya yanga, ki tie yaaga n gagdi ki ñani, ki dagdi paabu, O Diedo po, o ba gedi yeni li yanga salga yidkaciamo kani. ¹²Salga yidkaciamo ba diidi ki yanga dunga, ke li ñua kan ya tie ya yanbuolu. Salga yidkaciamo ya seni ya dunga, ki yanga mayuli n yeni. ¹³Li nilo ya bua wan guani ki daa o yanga, o ba pa salga yidkaciamo ñ bili ya dunga, ki go maani dibala mu po kuli, dibali. ¹⁴Li ya tie ke nilo niani o diegu i, ki bua kun gagdi ki ya tie O Diedo ya diegu, salga yidkaciamo ba diidi ki bandi li diegu mayuli, ke li ñua li diegu ñ tie ya diebuolu, yeni gun tie maama. Salga yidkaciamo ya seni ya dunga, li diegu mayuli n yeni. ¹⁵Li ya tie ke nilo niani o diegu, O Diedo kpiagdi po, ki ti bua wan guani ki daa li diegu, o ba pa li diegu dunga, ko go maani dibala mu po kuli dibali, lani n tie li diegu ñ guani ki tua o diecelu. ¹⁶Li ya tie ke nilo niani o tinfanma, bii o diegu tinfanma, O Diedo kpiagdi po, li tinfanma mayuli ba cɔlni ya dibima n ba fidi ki buli li tinfanma kuli i. Dibima kilo kobi taa ñ ba buli ya tinfanma po, o ba pa dibala piiga. ¹⁷Li ya tie ke li nilo bo niani li tinfanma mi faabma binli nni i, li dunga baa tie ban seni maama i, li kan wadi. ¹⁸Ama, li ya tie ke mi faabma binli pendi yo, ke o puni O Diedo li tinfanma, li dunga baa ñua ya bina n sieni yeni ya faabma binli n ñua i. Li ya tie ke ya bina n sieni ji ki yabi, bi ba fidi ki wadi ki dunga. ²⁰Ama, o ya ki guani ki daa li tinga, bii bi ya kuadi li tinga nitiani po, li gbeni opo n yeni, o ji kan guani ki daa li tinga, ki diedi. ²¹Mi faabma binli ya pundi, li tinga ji ba tua O Diedo ya paabu n gagdi ki ñani, hali yeni ya yognu kuli. Bi ba puni salga yidkaciamo i li tinfanma. ²²Nilo ya taa wan daa ya tinga, ke ki tua ya paabu n gagdi ki ñani O Diedo po, ya tinfanma n ki taa ki tindaakaaga ni wani tie u diegu ya faali i, o tindaano n die, ²³Salga yidkaciamo ba cɔdi ya bina n sieni yeni ya faabma binli n ñua i, ki seni li tinga dunga. Yua n bua daa yeni ba pa yenma i, li daali mɔno, ki diedi o tinga. Wan pani ya ligi yeni n ba tua ya paabu n gagdi ki ñani O Diedo po. ²⁴Ama, mi faabma binli ya pundi, yua n den kpia ki kuadi li tinga yeni, ya diegu n den yeni ki tinga yeni n ba diedi o tinfanma. ²⁵Ban ba pa ya dibala kuli ba cɔlni U kaangagdinamu nni dibala mayuli i. ²⁶Nilo ki pia ya sanu ke o ba taa, nua yo oo, pia yo oo, ya bikpiaga ki puni paabu, kelima li yandi bikpiamu tuodi ki tie O Diedo ya paabu i. ²⁷Nilo ya puni O Diedo ya yanga n ki ñani, O ba guani ki daa, ki diedi li yanga, ki pa ban bili ya dunga, ki go pugni dibala mu po kuli dibali. O ya ki guani ki daa, ki diedi ga, bi ba kuadi ga, ku dunga ñ dagdi maama i. ²⁸Ama, nilo ñ die ya yonbo, ya yanga bii ya tinfanma, ki taa ki poli ki niani O Diedo, bi kan fidi ki kuadi, bi go kan fidi ki daa mo, li paabu ji ba tua ya paabu n gagdi ki dagdi yeni O Diedo i, hali ya yogu ñ tuu ya yogu. ²⁹Nilo ya tieni bonli, ke O Diedo diidi ki sua ke li tie tuonbiadi i, bii, bi ya poli, ki niani nilo, li nilo kan yaadi fanma. Li buali ke li nitaanli ñ kpa o i. ³⁰Nilo ñ koni ki baa yaali, bii o tiidi ñ loni ya bonluana, ki o cie, o ya bogdi o kpaangu taalma piiga, biinyendu tie O Diedo ya biinu i. ³¹Yua n bua wan guani ki daa li biinu, li buali ke wan pa ban seni li biinu dunga maama i, ki go maani dibala mu po kuli, dibali. ³²Bi ya taa deni yandi, yandi piiga siiga, yanyenga tie O Diedo yaaga i. O yankpaali ya taa o gbiamu, ki tuugi, ki cɔdi li yandi, o ya tuu yandi piiga, ya yanga n ñua tie O Diedo yaaga i. ³³O ya tieni yeni, li ki pia ke ban lugdi ya yandi n ñani, ki ña ya yandi n ki ñani, lanyaaaka ban lebdi ya yandi n ki ñani, ki taa ya yandi n ñani. O ya lebdi yanga, ki taa tianga, tini yandi lie kuli ba tua O Diedo paagagdikaabu i. O yankpaalo kan fidi ki guani ki daa ba, ki diedi. ³⁴O Diedi ñ bili ya ññmaama Sinaayi juali po, ki maadi Moyiisi ke wan waani li nitaanli n yeni.

Numbers

Chapter 1

¹Israyeli buolu ñ ñani Ejipti diema nni, li binlieli, o ñmaalielo daacincinli, O Diedo den maadi yeni Moyiisi,

Sinaayi fanpienma nni, li gbandieli nni kadikaanu. O Diedo den yedi, ²"Yin bobni Israyeli niba cɔɔma, buolu buolu yeni cugli cugli, yeni diegu diegu. Yin cɔɔdi, ki taa bi yela. Yin gagdi bi jaba yeni bi puoba, ki cɔɔdi bi jaba, ³Ya jaba n pia bina piillie, bii ki cie. Yin cɔɔdi ya jaba n ba fidi ki pua bu tɔbu, Israyeli yaaba po. Fini yeni Haaron n bobni a tɔcaga, ki cɔɔdi ja kuli o tɔcagli nni.⁴Buolu nni kuli, niyendo, yeni cugli kuli yudaano, ba tua bi buoli yudanba, ki ya todi yi a tuona. Yudaano kuli baa gobdi yaaba n ba pua bu tɔbu, bi buolu po. ⁵Ya jaba n baa todi yi, yela n ne:Rubeni buolu nni, Cedewuri bijua, Elisuri;⁶Simeyɔn buolu nni, Suricadayi bijua, Celumiyeli;⁷Juda buolu nni, Aminadabi bijua Nahiconi;⁸Isakari buolu nni, Suwari bijua, Nataneli; ⁹Sebuluni buolu nni, Heloni bijua, Eliyabi;¹⁰Josefi bijua Efrayima buolu nni, Ammihudi bijua, Elicama;Manase buolu nni, Pedahisuri bijua Gamalieli; ¹¹Benjamina buolu nni, Jideyɔn bijua, Abidani;¹²Dani buolu nni, Ammicadayi bijua, Ahieseri;¹³Asiheri buolu nni, Ocirani bijua, Pagiyeli; ¹⁴Gadi buolu nni, Dewuyeli bijua, Eliyasafi; ¹⁵yeni Nafitali buolu nni, Enani bijua, Ahira."¹⁶Ban den gandi ya jaba, li nitaanli nni n yeni. Bani n baa tie yudanba, bi yaaja buolu nni po, Israyeli yaaba siiga.¹⁷Moyiisi yeni Haaron den taani ban den gandi ya jaba, ki diani bi yela yeni, ¹⁸ki taani Israyeli yaaba kuli yeni li jaba, o nmaalielo, daacincinli daali. Lanwani ii, bi den cɔɔdi buolu nni kuli ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, yuakuli o buolu yeni o cugli nni. Bi den yini buolu yeni cugli kuli, o yaaja yeli. ¹⁹Moyiisi den yuandi ki cɔɔdi ban dɔa maama Sinaayi fanpienma nni, nani O Diedo n den bili o o nɔmaama, ke wan tieni maama yeni.²⁰Rubeni yua n tie Israyeli bijakpelo buolu nni, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii ki cie, ki ba fidi ki pua bu tɔbu kuli, yeni bi yela, ki gagdi yuakuli o cugli, yeni o diegu. ²¹Bi den cɔɔdi Rubeni buolu nni, jaba tuda piina n tuda luoba n kobimu (46.500).²²Simeyɔn puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ²³Bi den cɔɔdi Simeyɔn buolu siiga, jaba tuda piimu n tuda yian n kobitaa (59.300).²⁴Gaadi puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ²⁵Bi den cɔɔdi Gaadi buolu nni, jaba tuda piina n tuda mu n kobi luoba n jaba piimu (45.650).²⁶Juda puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ²⁷Bi den cɔɔdi Juda buolu nni, jaba tuda piilele n tuda na n kobiluoba (74.600).²⁸Isakari puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ²⁹Bi den cɔɔdi Isakari buolu nni, jaba tuda piimu n tuda na n jaba kobina (54.400).³⁰Sebuluni puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ³¹Bi den cɔɔdi Sebuluni buolu nni, jaba tuda piimu n tuda lele n jaba piina (57.400).³²Josefi bijua, Efrayima puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ³³Bi den cɔɔdi Efrayima buolu nni, jaba tuda piina n jaba kobimu (40.500).³⁴Josefi bijua, Manase puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ³⁵Bi den cɔɔdi Manase buolu nni, jaba tuda piitaa n tuda lie n kobilie (32.200).³⁶Benjamina puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ³⁷Bi den cɔɔdi Benjamina buolu nni, jaba tuda piitaa n tuda mu n jaba kibina (35.400).³⁸Daani puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ³⁹Bi den cɔɔdi Daani buolu nni, jaba tuda piiluoba n tuda lie n jaba kobilele (62.700).⁴⁰Asiheri puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ⁴¹Bi den cɔɔdi Asiheri buolu nni, jaba tuda piina n tudyenli n jaba kobimu (41.500).⁴²Nafitali puolɔuani siiga, bi den cɔɔdi ya jaba n pia bina piillie, bii, ki maani, ki ba fidi ki gedi tɔbu kuli, yeni bi yaaja cugli yeni o diegu. ⁴³Bi den cɔɔdi Nafitali buolu nni, jaba tuda piimu n tuda taa n jaba kobina (53.400).⁴⁴Moyiisi yeni Haaron den cɔɔdi li niba kuli, ki taani yeni ya piiga n jaliɔɔba yaaba n tie bi buli yudanba yeni Israyeli yaaba siiga. ⁴⁵Lanwani ii, Israyeli jaba yaaba n den pia bina piillie, bii ki cie, yaaba n ba fidi ki gedi tɔbu kuli, bi den cɔɔdi ba bi buolu yeni bi cuga yeni bi diedi nni i. ⁴⁶Bi den cɔɔdi bikuli, ki la jabatuda kobiluoba n tuda taa n kobimu n jaba piimu (603.550).Lefi buolu yaaba tuonceli⁴⁷Ama, bi den ki cɔɔdi Lefi buolu puolɔuani jaba, ⁴⁸Kelima O Diedo den yedi Moyiisi, ⁴⁹"Yin da cɔɔdi Lefi buolu ya niba, ki da taani ba Israyeli nitaanli kuli cɔli nni. Ama, yin puogi Lefi buolu yaaba a nɔmaatana kpagu gbandieli yeni li tuonsɔntiadi yeni yaali n sieni kuli kubma yeni li niinni tuona. Lefi yaaba n baa tugu li gbandieli, bani n baa tugi li gbandieli tiabobinkaadi. Bani n baa kubi, ki fiini li gbandieli nni. Lefi buolu yaaba n yi kpaa bi diedanjondi, ki lindi li gbandieli.⁵¹I ya bua fii, ki gedi kaantianu, Lefi yaaba n ba tugi li gbandieli. I ya pundi yin caa naani, Lefi yaaba n ba kpaa li gbandieli. Nibuoltɔa yua ya nagni li gbandieli kani, o ba kpe i. ⁵²Israyeli yaaba ya ba kpaa bi diedanjondi, yuakuli n kpaa, ki kua ki nagni o buolu yaaba tɔcagli tuudcabli n caani naani i.⁵³Ama, Lefi buolu yaaba wani n kpaa bi diedanjondi ki nagni, ki lindi a nɔmaatana kpagu gbandieli, lani n tie, N pabienli n da fii, ki do Israyeli yaaba yuli po. Lefi buolu yaaba n baa kubi, ki fiini a nɔmaatana kpagu gbandieli, li bonbaanbidi yeni li tuona nni kuli." ⁵⁴Israyeli buolu yaaba den tieni O Diedo n den puogi ba, ki waani Moyiisi ke ban tieni yaali kuli.

Chapter 2

¹O Diedo go den maadi yeni Moyiisi yeni Haarɔn. O den yedi, ²Li buali ke Israyeli yua kuli ń yi kpaa o jongu, ki lindi bi tɔcagli tuudcabli, yeni bi buolu (yaaja yeni bi baadiegu) maalma nannanli. Bi ba kpaa bi jondi, ki kagni ki lindi u kadkaanu gbandieli kaani kuli i. ³Yaaba n ba kua u kadkaanu gbandieli puoli po, u yienu ń pudi naanpo, tie, Juda buolu ya jondi yeni bi buolu tuudicabli. Aminadabi bijua Nahiconi n tie Juda buolu yaaba yudaano. ⁴Juda buolu yaaba tie, niba (74.600) tuda piilele n tuda na n niba kobiluoba. ⁵Isakari buolu n ba kua ki tuani Juda buolu po. Suwari bijua Nataneli n tie Isakari tɔcagli yudaano. ⁶Bi buolu nni, bi tie niba tuda piimu n tuda nan n niba kobina. (54.400) ⁷Sebuluni buolu n ba kua ki tuani Isakari buolu po. Heloni bijua Eliyabi n baa tie Sebuluni tɔcagli yudaano. ⁸Bi tɔcagli cɔli tie niba tuda piimu n tuda lele n kobina (57.400). ⁹Juda buolu tɔcagli kuli taani ki tie niba tuda kobga n tuda piiniin n tuda luoba n kobina (186.400). Bani n ba kpia ki kpaa bi jondi, ki kua. ¹⁰Rubeni buolu yaaba ba caani bi jondi u niganu po bi buolu tuudcabli ń caa naani. Rubeni tɔcagli yudaano baa tie Cedihuri bijua Elisuri. ¹¹Bi buolu tɔcagli pia niba tuda piina n tuda luoba n kobimu (46.500). ¹²Simeyɔn buolu n ba kua ki tuani Rubeni buolu po. Simeyɔn buolu yudaano baatie Suricadaye bijua Celumiyeli. ¹³Bi cɔli tie niba tuda piimu n tuda yian n kobitaa (59.300). ¹⁴Gaadi buolu n ba tuani. Gaadi buolu yudaano tie Dewuyeli bijua Eliyasafi. ¹⁵Bi cɔli tie niba tuda piina n tuda mu n kobiluoba n piimu (45.650) ¹⁶Ban cɔdi yaaba Rubeni buolu yeni ya tɔcaga n taa yeni ba, taani ki tie niba tuda kobga n tuda piimu n tudli n kobinan piimu (151.450). ¹⁷Lani ya pendi, u kadkaanu gbandieli ba ba jondi waamu yeni Lefi yaaba jondi, ti jondi kuli siiga. Bi ya ńa ti jondi nni, bi ba ɲɔdi ban den ku ti niinni maama i. Yuakuli baa ye o kaanu yeni o buolu tuudcabli. ¹⁸Efrayima buolu tɔcagli yeni bi tuudcabli. Efilayima buolu yudaano baa tie Amihudi bijua Elicama. ¹⁹Bi niba cɔli tie tuda piina n niba kpbimu (40.500). ²⁰Ya buolu n ba tuani bipo tie Manase ya buolu i. Manase buolu yudaano tie Pedahisuri bijua Gamaliyeli. ²¹Li tɔcagli niba cɔli tie tuda piitaa n tuda lie n kobi lie (32.200). ²²Ya buolu n ba tuani n tie Benjamina buolu. O yudaano Benjamina buolu nni tie Jideyo bijua Abidani. ²³Bi tɔcagli niba cɔli tie tuda piitaa n tuda mu n kobina (35.400). ²⁴Ban cɔdi yaaba Efrayima buolu tɔcagli nni tie tuda kobga n tuda niin n niba kobga (108.100). ²⁵U nijienu po, Daani buolu yaaba n ba caani bi jondi. Daani buolu yaaba yudaano n tie Amicadaye bijua, Ahiyeseri. ²⁶Bi tɔgoli niba cɔli tie tuda piiluoba n tuda lie n kobilele (62.700). ²⁷Ya buolu n ba tuani Daani buolu po tie Asihiri buolu. Asihiri buolu yudaano tie Ocirami bijua Pagiyeli. ²⁸Bi tɔgoli niba cɔli tie tuda piina n tudli n kobimu (41.500). ²⁹Nafitali buolu yaaba n ba tuani. Nafitali buolu yudaano tie Enani bijua Ahira. ³⁰Bi tɔgoli niba cɔli tie tuda piimu n tuda taa n kobina (53.400). ³¹Ban cɔdi ya niba Daani buolu tɔcagli nni, tie tuda kobga n tuda piimu n tuda lele n kobiluoba (157.600). ³²Ban cɔdi Israyeli yaaba, buolu buolu, ki la ya niba n yeni. Bi cɔdi yukuli o tɔcagli nni i, bikuli taani tuda kobiluoba n tuda taa n kobimu n niba piimu (603.550). ³³Ama, Moyiisi yeni Haarɔn ki cɔdi Lefi buolu yaaba ki taani Israyeli yaaba siiga. Li cɔlni O Diedo ń den bili o ńɔmaama maama, ki waani Moyiisi i. ³⁴Israyeli yaaba den tieni O Diedo ń den puogi ba ke ban tieni yaali kuli. Bi den caandi bi jondi ki ɲua yuakuli yeni o tuudcabli i. Bi go den ńa ti jondi nni, ki ɲua yuakuli yeni o cugli yeni diegu nni yaaba i.

Chapter 3

¹O Diedo n den maadi yeni Moyiisi, Sinaayi juali po ya yognu, Moyiisi yeni Haarɔn puolɔuani n den ne. ²Haarɔn bijaba yela den tie Nadabi, o bijakpeli, yeni Abihu, Eleyasari, yeni Itamari. ³Ban den bogdi Haarɔn bijaba yaaba, ki gagdi, ki sɔgi ba mi kpananma, ki ɲanbi ba ke bi tua salga yidkaaba n ne. ⁴Yin ya bani ke Nadabi yeni Abihu den baa ki kpe O Diedo nintuali, ban den kua yeni mutɔma, ki ba yidi O Diedo po salga, Sinaayi fanpienma nni. Nadabi yeni Abihu den pia biga, lanwani ii, Eleyasari yeni Itamari n ji den tie salga yidkaaba, ki tuuni yeni bi báa Haarɔn. ⁵O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ⁶"Yini Lefi buolu yaaba, ki waani ba Salga yidkaciamo, Haarɔn, ban ya todi o o tuona nni. ⁷Bi baa tuuni a tuona Haarɔn po, yeni Israyeli nitaanli kuli po u kadkaanu gbandieli kani. ⁸Bani n baa fiini li gbandieli kadkaanu kani, ki nua li tuonsɔntiadi kuli, ki todi Israyeli buoli yaaba, ki tuuni li gbandieli nni tuona kuli. ⁹A ba taa Lefi yaaba, ki teni Haarɔn yeni o bijaba. ɲan taa ba, ki teni Haarɔn, ban ya todi o bi yema nni kuli, Israyeli nitaanli kuli po. ¹⁰A ba gagdi ki ɲanbi Haarɔn yeni o bijaba, ban tua salga yidkaaba. Ama yua n ki tie Haarɔn diegu nni yua, ki nagni li gbandieli kani, se wan kpe. ¹¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ¹²"Diidi, N ɲani Lefi buolu yaaba, Israyeli nitaanli nni. Bani n ga Israyeli nitaanli bonjakpiala kuli kaanu. Lefi yaaba tie Mini O Diedo yaaba i. ¹³A bonjakpiala kuli tie n yaaba i. Min den pua ki kpaa Ejipti diema yaaba bonjakpiala ya daali, n den gandi Israyeli bonjakpiala kuli yeni ti yandi bontonkpiala kuli Mini O Diedo po i. Bikuli tie N ya yaaba i, Mini n tie O Diedo. ¹⁴O Diedo den maadi yeni Moyiisi Sinaayi fanpienma nni, ki yedi, ¹⁵ɲan cɔdi Lefi buolu puolɔuani, dansanu nni kuli yeni yaaja diegu nni kuli. Cɔdi ya bonjala n pia ɲmaayendi bii ki cie." ¹⁶Moyiisi den cɔlni O Diedo ɲɔmaaba ki cɔdi ba lanbuali maama, nani wan waani o maama yeni. ¹⁷Lefi bijaba yeli den tie, Gericɔni, Kohati yeni Merari. ¹⁸Gericɔni puolɔuani tie, Libini yeni Cimeyi. ¹⁹Kohati puolɔuani tie, Amirami, Isihari, Hebrɔn yeni Usiyeli. ²⁰Merari puolɔuani tie, Mahili yeni Musihi. Bani n tie Lefi buolu nni yaaba, ke bi cɔdi ba cugli cugli. ²¹Libini diegu yaaba yeni Cimeyi diegu yaaba yaaja n tie Gericɔni. Gericɔni cugli yaaba n yeni. ²²Bi den cɔdi yaaba n tie bonjala, ki pia ɲmaayendo, bii ki cie, bikuli cɔli den tie tuda lele n kobimu (7.500). ²³Gericɔni cugli nniyaaba ba kpa bi jondi li gbandieli nintuali i. ²⁴Layeli bijua, Eliasafi n baa tie Gericɔni cugli yaaba yudaano. ²⁵Gericɔni cugli nni yaaba n baa kubi u kadkaanu gbandieli yeni u kaangagdinamu. Bani n baa nua li gbandieli yeni li caba kuli, yeni ya kpaldɔginkaabu n ye li gbandieli kadkaanu bulɲɔbu kani. ²⁶Bani n baa nua li gbandieli luolu cabɲɔnkaana, yeni ya kpaldɔginkaabu n ye u luolu bulɲɔbu kani, yeni u kaangagdinamu yeni li padbinbindli kaalindma. Bani n go baa fiini li gbandieli kadkaanu baabi kuli nni. ²⁷Kohati mo n tie ya cuga yaaja n ne: Amirami diegu yaaba, Isihari diegu yaaba, Hebrɔn diegu yaaba yeni Usiyeli diegu yaaba. Bani n tie Kohati cugli nni yaaba. ²⁸Bi cɔdi bonjala tuda niin n kobiluoba, ke bi pia ɲmaayendo, bii ki cie, bani n baa nua O Diedo n die ya bona kuli. ²⁹Kohati cugli nni yaaba ba kpaa bi jondi li gbandieli ganu po i. ³⁰Usiyeli bijua Elisafani n baa tie Kohati cugli yaaba yudaano. ³¹Bani n baa nua a ɲɔmaatana kpagu, taabli, li padbinbindli, u fidsantuankaanu, yeni ya tuosɔtiadi n gagdi ki ɲani, li gbandieli tuona po, bu kpaldɔginkaabu yeni yeni ya tuona n nua li tiadi kuli. ³²Haarɔn bijua, Eleyasari, salga yidkaciamo n baa tie Lefi buolu yaaba yudanba gobdika. Wani n baa gɔndi ya jaba n kubi, ki fiini u kaangagdinamu tuona nni. ³³Merari diegu mali Cuga lie i: Mahili cugli nni yaaba yeni Musihi cugli nni yaaba. Bani n taani ki tie Merari cugli nni yaaba. ³⁴Ban cɔdi ya bonjala ke bi pia ɲmaalo, bii, ki cie, tie tuda luoba n kobilie i (6.200). ³⁵Abihayili bijua, Suriyeli n tie Merari cugli nni yaaba yudaano. Bani n ba kpaa bi jondi li gbandieli jienu po. ³⁶Merari puolɔuani n baa nua li gbandieli daacaada, li kudlaana, li daapanda, li bunbuna yeni li bonbaanbidi kuli. ³⁷Bani n go baa nua u luolu daacaada, u daapanda, li bunbuna li kpaana li bonɲɔnkaana yeni l baabi kuli. ³⁸Moyiisi yeni Haarɔn yeni o bijaba ba kpaa bi jondi li gbandieli puoli po, li gbandieli kadkaanu liiga, u yienu n pudi naanpo. Bani n tie u kaangagdinamu nni tuona kuli yudanba, Israyeli nitaanli kuli po. Yua n ki tie Moyiisi bii Haarɔn diegu nni yua, ki nagni u kaangagdinamu kani, se wan kpe. ³⁹Moyiisi yeni Haarɔn den cɔdi Lefi buolu nni bonjala yaaba n pia ɲmaalo, bii ki cie, nani O Diedo n den waani o ke wan tieni maama yeni. Bi den tie tuda piilie n tuda lie i (22.000). A bikpiala daafaabima. ⁴⁰O Diedo den yedi Moyiisi, "Cɔdi Israyeli nitaanli nni bonjakpiala, yaaba n pia ɲmaalo, bii, ki cie. Diani bi yela. ⁴¹ɲan taa Lefi buolu yaaba, ki teni nni, Mini n tie O Diedo. Bani n ba lebdi Israyeli nitaanli nni bonjakpiala kuli. Lefi buolu yandi bontonkpiala n ba lebdi Israyeli nitaanli yandi bontonkpiala. ⁴²Moyiisi den cɔdi Israyeli nitaanli bonjakpiala, nani O Diedo n den waani o ke wan tieni maama yeni. ⁴³O den cɔdi Israyeli nitaanli bonjakpiala, yaaba n pia ɲmaalo, bii, ki cie. O den la bonjala tuda piilie n tuda lie n kobilie n piilele n bonbitaa (22.273) ⁴⁴O Diedo go den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ⁴⁵ɲan taa Lefi buolu yaaba, ban lebdi Israyeli nitaanli bonjakpiala, ki go taa Lefi buolu yaaba yandi bontonkpiala, ban lebdi Israyeli nitaanli yandi bontonkpiala. Lefi buolu yaaba tie Mini ya yaaba i. Mini n tie O Diedo. ⁴⁶Israyeli bonjakpiala yabi ki cie Lefi buolu bonjakpiala. Yaaba n maani tie niba kobi lie n piilele bonbi taa i (273). A ba ga bani yaaba n maa yeni danba kani, ligdibala mu, yuakuli po, bi daafaabma po. ⁴⁷ɲan ba ga ya dibala kpiagu n ya taa yeni u kaangagdinamu nni dibala. Lani n tie gera piilie. ⁴⁸ɲan teni Haarɔn yeni o bijaba

ban pani ya pani mi daafaabma po. ⁴⁹Lanwani ii, Moyiisi den ga Israyeli nitaanli n' pani ya pani bi bojakpiala yaaba n maani Lefi buolu yaaba po, bi bila daafaabma po. ⁵⁰Moyiisi den ga Israyeli yaaba bonjakpiala daafaabma pani. O ga li ligi tudli n kobitaa n piiluoba n dibala mu (1365), ke dibali kuli tie nani u kaangagdinamu dibali yeni. ⁵¹Moyiisi den taa li daafaabma pani ligi, ki teni Haarɔn yeni o bijaba. Moyiisi den tieni O Diedo n' den bili o o nɔɔbonli ke wan tieni maama yeni, kaa pɔdi bá bonyenli.

Chapter 4

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi yeni Haarɔn, ki yedi, ²"Yin kua Lefi buolu yaaba siiga, ki cɔdi Kohati cugli nni yaaba bonjala, yuakuli yeni o cugli yeni o diegu. ³Yin cɔdi ya bonjala n pia bina piilie (20), ki ban dagdi bina piimu (50). Li jaba n ba taani yeni yaaba n baa tuuni Li gbandieli kadkaanu kani tuona, ⁴Kohati puoljuani n baa nua, ki fiini li gbandieli kadkaanu kani, ya tiadi yeni ya bona n gagdi ki ɲani boncianla. ⁵Li nitaanli ya bobni cenli, ki ba suagi liiga, Haarɔn yeni o bijaba ba kua li gbandieli nni, ki taa ya kpaldɔginkaabu n paadi u kaangagdinamu yeni u kaangagdinanmɔnu yeni, ki pini a ɲɔmaatana kpagu. ⁶Bi go ba taa ya gbangu n juagi, ki ɲagni a ɲɔmaatana kpagu. Li buali ke ban la ya caba n mɔni ki tuudi, ki ladi kupo. Bi ba tuuni ti daabugkaadi ku kpagu kuni po, ki bugi gu. ⁷Bi ba la ya cabli n mɔni, ki tuudi, ki ladi ya kpanu n gagdi ki ɲani O Diedo po yeni, taabli po. Bi ba maani taabli tuonsɔntiadi, mu tadm, mu tadɲukaamu, mu pulmu, a tadkuana yeni a cuana, li ɲincabli po. Ya yognu kuli, kpanu wani baa tundi ki maam taabli po. ⁸Bi ba ladi taabli po yeni ya cabli n mɔni, ki tuudi, ki go pugni ya gbangu n juagi. Bi ba tuuni taabli kuni po ti daabugkaadi, ki bugi li. ⁹Ban la cabmɔnli, ki ɲagni u fidsantuankaanu po yeni li fidsanmu po, mu babmu, u fantanwodu tiadi, yeni mi kpama golindi kuli po. ¹⁰Ban pɔbni u fidsantuankaanu yeni u tuonsɔntiadi kuli, ya gbangu n juagi nni, ki maani likuli ban yi maandi ya daadi po, ki bugi yeni. ¹¹Ban taa ya cabli n mɔni, ki tuudi, ki ladi wula padbinbindli po. Ki taa ya gbangu n juagi, ki ɲagni, ki tuuni ti daabugkaadi. ¹²Ban taani u kaangagdinamu nni tuonsɔntiadi kuli, ki pɔbni ya cabli n mɔni ki tuudi nni. ban pɔbni li tiadi kuli ya gbangu n juagi nni, ki maani ban yi maandi ya daadi po, ki bugi yeni. ¹³Ban ɲani li padbinbindli po fantanpienma, ki taa ya cabli n mɔni, ki ladi lipo. ¹⁴Ban taa li padbinbindli tuonsɔntiadi kuli, ki maani tin yi maa ya daadi po ke bi bugi yeni. Li tiadi n tie, i fani, u nancɔgtiagu, pelinba, mu tadm yeni ya binbindli tiadi n sieni kuli. Ban taa ya gbangu n juagi, ki ɲagni li padbinbindli po, ki tuuni ti daabugkaadi. ¹⁵Haarɔn yeni o bijaba ya ɲagni, ki pɔbni u kaangagdinamu nni tiadi kuli, ki gbeni, ke li nitaanli bua cuo li cenli, li buali ke Kohati puoljuani n tugi u kaangagdinamu. Bi ya sii ya tiadi n gagdi ki ɲani, O Diedo po, bi ba kpe i. Kohati puoljuani tuonli n tie ban tugi li gbandieli kadkaanu tiabobinkaadi. ¹⁶Haarɔn bijua, Eleyasari, salga yidkaciamo n baa fiini mu fidsanmu kpama, tulaali yeni li ɲubɲanli, bu paabu jiema yeni mi kpananma nni. Wani n baa guu li gbandieli yeni yaali n ye li niinni kuli yeni u kaangagdinamu yeni u tuonsɔntiadi kuli." ¹⁷O Diedo den maadi yeni Moyiisi yeni Haarɔn, ki yedi, ¹⁸"Yin da cedi Kohati cugli nni yaaba ɲ bodi, ki ɲa Lefi buolu yaaba siiga. ¹⁹Yin ya guu, ki go gadi ba, ban da kpe, ki ya bii ki pia bi miali. Yin ba tieni yaali n ne, bi ya ɲagni ya tiadi n gagdi ki ɲani hali boncianla, ²⁰ban da duandi ki diidi u kaangagdinamu nni, ki la ban pɔbni ya tiagagdikaadi bá waamu, lanyaka bi ba kpe i. Haarɔn yeni o bijaba ba waani Kohati yua kuli o tuonli, yeni wan ba tugi ya tugli."Gericoni cugli yeni bi puoljuani. ²¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi yeni Haarɔn, ki yedi, ²²"Yin cɔdi Gericoni puoljuani mo ki cɔlni bi diegu yeni bi cugli. ²³Yin cɔdi yaaba n pia bina piitaa ki ban tuoni bina piimu. Cɔdi mani yaaba n ba taani ya nicagli n baa tuuni li gbandieli kadkaanu nni. ²⁴Gericoni cugli nni yaaba tuona n ne, ban baa tuuni ya tuona yeni ban baa tugi ya tuga. ²⁵Bani n baa tugi li gbandieli kadkaanu, yeni u kaangagdinamu, kpaldɔginkaadi li cabladkaana, li gbanjuagdi yeni li gbandieli kadkaanu bulɲɔbu kpaldɔginkaabu. ²⁶Bani n go baa tugi ya kpaldi n kagni ki lindi u luolu, yeni li gbandieli luolu bulɲɔjabu kpaldɔginkaabu yaabu n duagi a ɲɔmaatana kpagu yeni li padbinbindli yeni, ki tugi li baabi yeni li bonbaanbidi kuli, bani n baa tuuni li niinni ɲ pia ya tuona kuli yeni li tiabidi. ²⁷Haarɔn yeni o bijaba n baa nua, ki ɲmagdi Gericoni puoljuani ɲ tuuni ya tuona kuli yeni ban tugi yaali kuli, bani n baa wangi ba ban baa tuuni yaali yeni maama, yeni yuakuli o judandi yeni o tuonli. ²⁸Lani n tie Gericoni puoljuani tuona li gbandieli kadkaanu nni. Salga yidkaciamo, Haarɔn bijua Itamari n baa ɲmagdi ba, bi tuona nni. Merari cugli nni yaaba yeni bi puoljuani. ²⁹Yin cɔdi Merari puoljuani, ki cɔlni bi diegu yeni bi cugli, ki ɲɔdi tuagu tuagu, bi yaaja cugli nni, ³⁰Yin cili yaaba n pia bina piitaa (30) ki ban tuoni yaaba n pia bina piimu (50), ki ba fidi ki sɔni u kadkaanu gbandieli nni tuona. ³¹Ban baa tuuni ya tuona u kadkaanu gbandieli nni ne. Bani n baa tugi li gbadieli daadi, li daacaada yeni li daapanda, li kudidaadi, li bunbuna li kpakpaana, ³²Ban n g baa tugi li gbandieli luolu daadi, li kpaana, li bunbuna, li baabi, yeni li bonbaanbidi kuli. Yin diani ki waani b ban baa tugi ya tiadi. ³³Merira puoljuani ɲ baa tuuni ya tuona u kadkaanu gbandieli nni n yeni. Salga yidkaciamo, Haarɔn bijua, Itamari n baa ɲmagdi ba bi tuona nni."Lefi buolu yaaba, yaaba n tuuni ya cɔli. ³⁴Moyiisi yeni Haarɔn yeni li nitaanli yudanba den cɔdi Kohati cugli nni yaaba, yukuli yeni o cugli yeni o diegu. ³⁵Bi den cili yaaba n pia bina piitaa, ki ban pundi bina piimu. Bi den cɔdi yaaba n pia bina piitaa (30) ki ban dagdi bina piimu (50), ki sagni yaaba n baa tuuni u kadkaanu gbandieli nni. ³⁶Bi den cɔdi, ki la niba tuda lie n kobilele n jaba piimu (2.750). ³⁷Moyiisi yeni Haarɔn den cɔdi Kohati cugli nni yaaba, yaaba n baa tuuni u kadkaanu gbandieli nni. Ban den tieni yeni, bi den cɔlni O Diedo ɲ den bili Moyiisi ya ɲɔbona, ke o waani ba i. ³⁸Bi den cɔdi Gericoni puoljuani, ki cɔlni yua tua yua tua bi yaaja cugli nni, ³⁹ki cili yaaba n pia bina piitaa, ki ban tuoni yaaba n pia bina piimu, yaaba n baa tuuni u kadkaanu gbandieli nni. ⁴⁰Ban den cɔdi yaaba, ki ɲɔdi yua tua yua tua, bi yaaja

cugli nni, bi den la jaba tuda lie n kobiluoba n jaba piitaa (2.630).⁴¹ Moyisi yeni Haarɔn den cɔdi Gericɔni cugli puolɔuani, yaaba n baa tuuni u kadkaanu gbandieli nni tuona i. Bi den tieni yeni, ke ban cɔlni O Diedo ń den bili Moyiisi li ńɔɔbonli, ke ban tieni yaali i.⁴² Bien cɔdi Merira puolɔuani, ki cɔlni yua tua yua tua bi yaaja cugli nni, ⁴³ki cili yaaba n pia bina piitaa, ki ban tuoni yaaba n pia bina piimu, yaaba n baa tuuni u kadkaanu gbandieli nni.

⁴⁴Ban den cɔdi yaaba, ki ɲɔdi yua tua yua tua, bi yaaja cugli nni, bi den la jaba tuda lie n kobiluoba n jaba piitaa (2.630).⁴⁵ Moyisi yeni Haarɔn den cɔdi Merira cugli nni yaaba. Bi den tieni yeni, ke ban cɔlni O Diedo ń den bili Moyiisi li ńɔɔbonli, ke ban tieni yaali i.⁴⁶ Lanwani ii, Moyiisi yeni Haarɔn yeni Israyeli cancannikpelba den cɔdi Lefi buolu yaaba, ki ɲɔdi diegu diegu yeni cugli cugli, ⁴⁷ki cili yaaba bina piitaa, ki ban tuoni bina piimu. Bi den cɔdi yaaba n ba fidi ki sɔni u kadkaanu gbandieli tuona, ki go tugi li gbandieli nni tiadi, ki go ya fiini li tiadi nni.

⁴⁸Bikuli den taani tuda niin n kobimu n jaba piiniin (8.580).⁴⁹ Moyiisi den cɔlni O Diedo ńɔɔmaama i, ki cɔdi ja kuli yeni wan baa tuuni ya tonli, yeni wan pia ya yudandi. Bi den tieni yeni ke ban cɔlni O Diedo ń den bili Moyiisi ya ńɔɔmaama ki waani o ke ban sɔni maama i.

Chapter 5

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²"ñan waani Israyeli nitaanli, ke yua pia gbaadma, fada, bii gbannanyianu bii yianpuodkou kuli, lanyaa yua n jogni o yuli kelima o sii kpiemo, li buali ke ban deli ki ñani o ti jondi nni nitaanli siiga. ³Lan tie ja bii pua aa, li buali ke lan ñani ba ti jondi siiga, ban da ti jogni li nagli, Mini O Diedo ñ ye naani yeni yi." ⁴Israyeli nitaanli den colni o ñomaama, ki tieni nani wan yedi maama, ki deli ki ñani yaaba n pia yianpuodkou kuli li nagli nni, ki ñodi O Diedo ñobonli. O nilo ñ ba guani ki ñanbi o tagli maama. ⁵O Diedo go den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ⁶"Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki waani ba. Ja bii pua ya soni tuonbiadi, nani bi niba ñ tiendi bi lieba maama, ki miidi O Diedo kual, Lanya nilo ba tugi i tagli. ⁷Li nilo ba mia wan tieni ya tuonbiadi po sugli. O ba pa o tuonbiadi po pani, ki go maani li pani po, ligdibala mu kuli, dibayenli. Wan biidi yua yapo yeni n ba ga li tuonbiadi pani yeni li maadi kuli. ⁸Wan biidi yua yapo ya ki pia o kpiilo yua n ba ga ti tuonbiadi po pani, i tagli daano ba pa mini O Diedo i li pani, salga yidkaciamo kani, o go ba pugni i pani po patonli, ki mia o tuonbiadi po sugli. ⁹Israyeli nitaanli ya puni paabu, yaabu gagdi ki dagdi O Diedo po, ke salga yidkaciamo ga li tie wani salga yidka ya biinu i. ¹⁰Yua n puni paabu kuli, li paabu ba kua salga yidkaciamo nui nni. Yua n puni salga yidkaciamo paabu mo, li paabu tie o yaabu i. Ban ba kpaagi ki bandi ya pua n conbi maama. ¹¹O Diedo go den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ¹²"Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi ba, 'Li ya tie ke pua lindi o calo puoli, ki tieni opo tuonbiadi, ki biidi o calo pali. ¹³Li ya tie ke jatiano n dua o. Li tie ke li pua jogni o yuli n yeni. Bá li ya tie ke o calo ki la o ki cuo o, bii, ke niloba kuli ki la ba, ke obakuli ki bani wan tieni yaali, ki ba tieni kasiedi, o li jogni o yuli n yeni. ¹⁴Ama, li ponponli yantiali ba kua o yuli nni, wan cili ki ya ponbi yeni o denpua, ki bandi ke o lindi o puoli po, ki jogni o yuli. Ti bani ke ja ba fidi baa li ponponli yantiali, ki ya ponbi yeni o denpua, bá ke waa lindi o puoli po. ¹⁵Li ya tieni yeni, o ja ba gedi yeni o denpua salga yidkaciamo kani. O baa kubi mi daama yeni mi yoma, cilo bona taa (Kg 3). O kan tieni li yoma po kpama bii ñubñanli, kelima, li tie nunponli ya padli i, bii tuonbiadi kpaagma ya salga i. ¹⁶Salga yidkaciamo ba cedi o pua yeni ñ nagni O Diedo nintuali. ¹⁷Salga yidkaciamo ba taa tiagu, ki kabi mi ñingagdinanma, ki jobi li gbandieli nni tingbanu po tama, ki tieni mi ñima nni. ¹⁸Salga yidkaciamo ba nagni o pua yeni, O Diedo nintuali, ki yidi o yucabli o pua yuli po. o ba mubni o pua nuu nni mi tidma yeni li nunponli padli. Salga yidkaciamo baa kubi mi ñintonma yaama n kpendi yeni ti solindi, o nuu nni. ¹⁹Salga yidka ba cedi o pua ñ poli, ki yedi o ya maama ne, 'Li ya tie, ke ñan ye yeni a calo ya yognu, jatiano ki dua, ki taani yeni a, a ya ki lindi a calo puoli po, ki tieni tuonbiadi, ki jogni a yuli, lanwani ii, ya ñintonma n kpendi yeni ti solindi ne, ñ da nandi a. ²⁰Ama, fini o pua yua ye yeni o calo ne, ya lindi a calo puoli po, ki jogni a yuli, li ya tie ke jatiano duani ki taani yeni a, ²¹lanwani ii, salga yidka ba cedi o pua ñ poli ti solindi ñopoli, wan ya maadi yeni o pua ki tua, 'O Diedo ñ soli a, ki cedi bi niba ñ ya taagi a yeli ki polgi. O Diedo ba cedi a kali ñ kuodi, a tugu ñ piebi, a nuani ñ bedi. ²²ya ñintontondi ne ba kua a tugu nni, ki wuli ti solindi a tugu nni, ki cedi a tugu ñ piebi, a nuadi ñ bedi.' O pua ba jiini, 'Nn, li ya tie ke i tagli tugi n yuli po, lan tieni npo nani ñan yedi maama yeni. Ami. ²³Salga yidkaciamo ba diani ti solindi yeni ki walga po, ki yuandi ki ñuudi yeni ti ñintontondi. ²⁴Salga yidkaciamo ba cedi o pua yeni ñ ñu ti solindi ñintontondi yeni. Ti solindi ñintontondi ba kua o pua gbanu nni, ki ya to boncianla. ²⁵Salga yidkaciamo ba ga o pua nuu nni, li nunponli yeni mi tiadma paabu, ki duoni ki waani O Diedo nintuali, ki gedi yeni bu li padbinbindli kani. ²⁶Salga yidka ba yidi mi yoma nuukuli, ki yidi salga, ki juu lipadbinbindli po, ki ji teni o pua yeni ti solindi ñima, wan ñu. ²⁷O ya teni o pua ti solindi ñima, ke o ñuni, o ya tugi i tagli, ki lindi o calo puoli po, ki jogni o yuli, mi ñima yeni ba tongi o pua gbanu nni hali boncianla o tugu ba piebi, o nuadi ñ bedi, o kali ñ kuodi. Li pua ba tua li nitaanli siiga, ban baa taagi yua ya yeli, ki polgi. ²⁸Ama, o pua yeni yaa jogni o yuli, tagliba kuli ki tugi li pua yuli po, o ba mli o bila lan buali maama. ²⁹Li nunponli ñomaama n yeni. ya ñomaama n nua ya pua n lindi o calo puoli po, ki jogni o yuli. ³⁰Ne tie ya ja n pia li nunponli yantiali, ki ponbi yeni o denpua ya ñobonli i. O ba gedi yeni o denpua O Diedo nintuali, salga yidkaciamo ba tieni o pua yeni po li nunponli ñobonli ñ bili ke ban tieni maama i. ³¹O ja ki pia tagliba kuli, kelima o gedi yeni o denpua li nunponli ñomaama po. Ama, o pua ya jogni o yuli, i tagli ba tugi o yuli po, wan pa o tagli pani."

Chapter 6

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²"Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi ba, 'Li ya tie ke nilo (ja bii pua) niani nɔnianu, ki paadi o yuli, ki gagdi O Diedo po, ki tieni obá, U Tienu nilo, ³Wan fangi o yuli yeni ku daamɔngu yeni mi daapaama. O kan ñu ya ninmilgima n ɲmadi yeni daama, bii daapaama. O kan ñu ku daamɔngu tiidi luana bonñima, o kan ɲmani ku daamɔngu tiidi luanli bii li bonbima. ⁴Wan niani ya dana kuli ki ba gagdi ki dagdi yeni O Diedo yeni, o kan di ya jiema bii ya bonñima n ñani ku daamɔngu bonluanli kani, ki taa o bonpɔga ki ban tuoni o bonbii. ⁵O ñɔnianu n ba waagi ya dana kuli, pengu kan tuuni o yuli po, ke bi ba kuo o, hali yeni o gagdima dana n ban tii. O ba paadi o yuli, ki gagdi ki dagdi O Diedo po. O ba ɲa o yudi n kpedi o yuli po, ki ya yabi, ki fagi. ⁶Wan paadi o yuli, ki gagdi ki dagdi O Diedo po ya dana kuli, o kan nagni kpiemo. ⁷O kan jɔgni o yuli o naá, o báa, o ninjua bii o ninsalo kuuma po, li ya tie ke bi kpe. Kelima, yuakuli ba la o yufagiditi, ki bandi ke o paadi o yuli ki gagdi O Diedo po. ⁸Wan paadi o yuli ya dana kuli, o gagdi ki ɲani O Diedo po i. ⁹Li ya tie ke nilo ludi ki kpe o kani, ki jɔgni o yugagɲinanma, lanwani ii, li buali ke wan kuo o gagɲinanbima daali i, lani n tie li daleleeli daali, wan kuo. ¹⁰Li daaniinli daali, o ba gedi yeni kpaajiemu lie bii kpaajenawuundi lie, salga yidkaciamo kani, u kadkaanu gbandieli bulñɔbu kani. ¹¹Salga yidkaciamo ba padi kpaajeyenga, ti tuonbiadi sugli po, ki taa ya kpaajiega n sieni kan tua padjuukaali, li padbinbindli po. Yeni, o ba mia sugli yeni wan nagni o kpiemo, ki jɔgni o yuli. O ba ɲuudi ki ɲanbi o yuli li daali i. ¹²O ɲuudinbima daali, o go ba paadi ki gagdi o yuli O Diedo po ya dana n ɲua kuli. O ba cua yeni ya patonga n pia binyenli, i tagli paabu po. Wan den tieni ya dana, ki jɔgni o yuli yeni wani ji ki taa, kelima o den biidi o gagɲinanma. ¹³Yua n gagdi o yuli U Tienu po, ke li gagdima dana tii, li bogda ñɔmaama n ne: Bi ba gedi yeni o u kadkaanu gbandieli bulñɔbu kani. ¹⁴O ba waani O Diedo o paabu. O baa pia binyenli patonga, yaaga n ki pia pɔdi, li padjuukaali po. Ti tuonbiadi sugli po, o baa pia ya pasiaga n pia binyenli, kaa pia pɔdi. O go ba cua yeni ya patonli n ki pia pɔdi, mi taanyenma padli po. ¹⁵O go baa pia ya kpanu n ki tieni dabinli, baabuogu, yeni ya maasa ke bi tieni mi kpama, yeni ya lalaadi n ki tieni dabinli, ki nan tieni mi kpama. O go ba cua yeni mi yoma yeni mi daama li ñincabli po. ¹⁶Salga yidkaciamo ba waani bu paabu kuli O Diedo nintuali. O ba padi ti tuonbiadi sugli padli yeni li padjuukaali. ¹⁷O ba yuandi ki taa kpanu baabuogu yeni li patonli, ki waani O Diedo mi taanyenma padli po. Salga yidkaciamo go ba waani mi yoma yeni mi daama, li ñincabli po. ¹⁸Bi ba kuo yua n paadi o yuli ki gagdi O Diedo po yeni, u kadkaanu gbandieli bulñɔbu kani, ki waani o paadima, U Tienu po. O ba duoduo o yudi, ki lu ban padi naani mi taanyenma padli yeni ya mu nni. ¹⁹Salga yidkaciamo ba kpiedi kpanu yenli, ku baabuogu nni, ki taa li patonli nanɲardi, buagu yeni ya lalaadi n ki tieni dabinli. O ba tieni wan taa yaali kuli wan kuo yua, ke o paadi o yuli yeni ya nuu nni. ²⁰Salga yidkaciamo ba yugdi likuli ki waani O Diedo nintuali, ya biinu n gagdi ki dagdi O Diedo po, ki taani yeni li benli yeni li patontaali, lan tua salga yidka ya biinu. Lani ya pendi, yua n den paadi o yuli yeni, ji ba fidi ki ñu ku daamɔngu. ²¹Lani n tie Yua n paadi o yuli ki gagdi U Tienu po ñɔnianu bogda ñɔmaama n yeni. Wan niani yaali kuli, li buali ke colni o ñɔnianu, ki da kandi upo, ki ɲɔdi li ñɔbonli n bili maama yeni li bogda, yua n paadi o yuli O Diedo po."Yin baa gaaldi, ki yadi mi yedɲanma maama. ²²O Diedo go den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²³"Maadi yeni Haarɔn yeni o bijaba. Yedi ba, 'Yin ba yadi mi yedɲanma Israyeli nitaanli po maama n ne. I ba yedi ba, ²⁴"O Diedo n yadi o yedɲanma ipo, ki go sedi ki guudi yi. ²⁵O Diedo n yendi o nunga ipo, ki puni yi ɲalbalga. ²⁶O Diedo n diidi yi yeni mi niñima, ki puni yi mi yanduanma" ²⁷Ban ba waani Israyeli nitaanli n yeli maama n yeni, min fidi ki yadi n yedɲanma bipo."

Chapter 7

¹Moyiisi n den tieni li gbandieli ki gbeni ya daali, o den wuli mi gagdinanma kpama, ki gagdi ki nanbi lani yeni li tuonsontiadi kuli O Diedo po. O go den tieni yeni i, ki gagdi ki nanbi li padbinbindli yeni limo ya tuonsontiadi kuli. O den gagdi ki nanbi lankuli O Diedo po. ²Li daali, Israyeli buoli yudanba, bi cancannikpelba den puni u paabu salga po. Lanya niba n den sedi bi buoli yeni bi cuga yaaba po. Bani n den todi ke bi tieni i buoli kuli niba coli. ³Bi den cua yeni bi paabu O Diedo nintuali. Bi den cua yeni turdi bontiluoba, ke ti pia a bonlibda yeni piiga n nee lie. yudanba lie den cua yeni turlibdigu, ke yudaano kuli pia naatonli. Bi den cua yeni lankuli, ki waani li gbandieli kani. ⁴O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ⁵"Tuo ki ga bi paabu, ki taa li paabu, ki soni u kadkaanu gbandieli nni tuona. Taa li paabu, ki teni Lefi yaaba, yuakuli n ga o tuonli n buali maama. ⁶Moyiisi den taa ti turdi yeni i nee, ki teni Lefi yaaba. ⁷O den teni Gericoni cugli nni yaaba turdi lie yeni naatona na, nani bi tuona n buali maama. ⁸O den teni Merari pulinquani turdi na yeni naatona niin, ki cedi ke salga yidkaciamo, Haarōn bijua, Itamari n nmagdi ba bi tuona nni. O den tieni yeni, kelima bi tuona n den buali maama i. ⁹Ama, o den ki teni Kohati puolnuani libakuli, kelima bi ya tuona den tie ke ban ya tugi, ki bugi ya bona n gagdi ki nani O Diedo po i. Israyeli yaaba paabu, li padbinbindli gagdinanma daali po. ¹⁰Moyiisi n den sōgi li padbinbindli mi kpagagdinanma ya daali, bi yudanba den cua yeni bi paabu, ki bua pandi li padbinbindli. Bi yuadanba den teni bi paabu, ke bi padi li padbinbindli kani. ¹¹O Diedo den yedi Moyiisi, " Daali kuli, Yudanyendo ba cua ki padi, ki pandi li padbinbindli. ¹²Li daacincinli daali, Juda buolu yua, Amina dabi bijua Naconi n den cua ki padi o padli. ¹³O paabu den tie nanjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramu kobitaa (g 1300), nanjilfa tadbubuoga, ban baa tiendi mi soma naani, ki miini, ke ki kpiagu tie gramu kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n wangi maama. lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi nmadi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po. ¹⁴O go de teni wula kopi, ke li kpiagu tie gramu kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu. ¹⁵O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po. ¹⁶O den teni nuabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po. ¹⁷O den teni naatona lie, patona mu, nuabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Aminadabi bijua, Naconi ya paabu. ¹⁸Li daalieli daali, Suwari bijua, Nataneli, Isakari buolu yudaano den cua yeni omo ya paabu. ¹⁹O paabu den tie, nanjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramu kobitaa (g 1300), nanjilfa tadbubuoga, ke ki kpiagu tie gramu kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n wangi maama. lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi nmadi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po. ²⁰O go de teni wula kopi, ke li kpiagu tie gramu kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu. ²¹O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po. ²²O den teni nuabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po. ²³O den teni naatona lie, patona mu, nuabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Suwari bijua, Nataneli ya paabu. ²⁴Li daataali daali, Heloni bijua, Eliyabi, Sebuloni buolu yaaba yudaano den cua yeni o paabu. ²⁵O paabu den tie nanjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramu kobitaa (g 1300), nanjilfa tadbubuoga, ban baa tiendi mi soma naani, ki miini, ke ki kpiagu tie gramu kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n wangi maama. lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi nmadi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po. ²⁶O go de teni wula kopi, ke li kpiagu tie gramu kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu. ²⁷O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po. ²⁸O den teni nuabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po. ²⁹O den teni naatona lie, patona mu, nuabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Heloni bijua Eliyabi ya paabu. ³⁰Li daanaali daali, Cedewuuri bijua, Elisuri, Rubeni buolu yaaba yudaano n den cua yeni o paabu. ³¹O paabu den tie nanjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramu kobitaa (g 1300), nanjilfa tadbubuoga, ban baa tiendi mi soma naani, ki miini, ke ki kpiagu tie gramu kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n wangi maama. lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi nmadi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po. ³²O go de teni wula kopi, ke li kpiagu tie gramu kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu. ³³O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po. ³⁴O den teni nuabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po. ³⁵O den teni naatona lie, patona mu, nuabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Cedewuuri bijua Elisuri ya paabu. ³⁶Li daamuuli daali, Suricadayi bijua, Celumiyeli, Simeyon buolu yaaba yudaano n den cua yeni omo ya paabu. ³⁷O paabu den tie nanjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yenli yeni gramu kobitaa (g 1300), nanjilfa tadbubuoga, ke ki kpiagu tie gramu kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n wangi maama. lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi nmadi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po. ³⁸O go de teni wula kopi, ke li kpiagu tie gramu kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu. ³⁹O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po. ⁴⁰O den teni nuabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po. ⁴¹O den teni naatona lie, patona mu, nuabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu padli po. Lani n den tie Suricadayibijua, Celumiyeli ya paabu. ⁴²Li daaluobli daali, Dewuyeli

bijua, Eliyasafi, Gaadi buolu yudaano den cua yeni o paabu.⁴³O paabu den tie n̄anjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramī kobitaa (g 1300), n̄anjilfa tadbuoga, ke ki kpiagu tie gramī kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n̄ wangi maama. Lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi n̄madi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po.⁴⁴O go de teni wula k̄opi, ke li kpiagu tie gramī kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu.⁴⁵O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po.⁴⁶O den teni n̄uabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po.⁴⁷O den teni naatona lie, patona mu, n̄uabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Dewuyeli bijua, Eliyasafi ya paabu.⁴⁸Li daaleleli daali, Amihudi bijua, Elicama, Efrayima buolu yudaano n den cua yeni o paabu.⁴⁹O paabu den tie n̄anjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramī kobitaa (g 1300), n̄anjilfa tadbuoga, ke ki kpiagu tie gramī kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n̄ wangi maama. Lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi n̄madi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po.⁵⁰O go de teni wula k̄opi, ke li kpiagu tie gramī kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu.⁵¹O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po.⁵²O den teni n̄uabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po.⁵³O den teni naatona lie, patona mu, n̄uabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Amihudi bijua, Elicama ya paabu.⁵⁴Li daaniinli daali, Pedasuri bijua Gamaliyeli n den cua yeni o buolu yaaba paabu.⁵⁵O paabu den tie n̄anjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramī kobitaa (g 1300), n̄anjilfa tadbuoga, ke ki kpiagu tie gramī kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n̄ wangi maama. Lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi n̄madi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po.⁵⁶O go de teni wula k̄opi, ke li kpiagu tie gramī kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu.⁵⁷O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po.⁵⁸O den teni n̄uabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po.⁵⁹O den teni naatona lie, patona mu, n̄uabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Pedasuri bijua Gamaliyeli ya paabu.⁶⁰Li daayiali daali, Jedeyon bijua, Abidani, Benjamina buolu yudaano den cua yeni o buolu yaaba paabu.⁶¹O paabu den tie n̄anjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramī kobitaa (g 1300), n̄anjilfa tadbuoga, ke ki kpiagu tie gramī kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n̄ wangi maama. Lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi n̄madi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po.⁶²O go de teni wula k̄opi, ke li kpiagu tie gramī kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu.⁶³O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po.⁶⁴O den teni n̄uabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po.⁶⁵O den teni naatona lie, patona mu, n̄uabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Jedeyon bijua, Abidani ya paabu n yeni.⁶⁶Li daapiigli daali, Amicadayi bijua, Ahiyeseri, Daani buolu yaaba yudaano den cua yeni o paabu.⁶⁷O paabu den tie n̄anjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramī kobitaa (g 1300), n̄anjilfa tadbuoga, ke ki kpiagu tie gramī kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n̄ wangi maama. Lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi n̄madi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po.⁶⁸O go de teni wula k̄opi, ke li kpiagu tie gramī kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu.⁶⁹O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po.⁷⁰O den teni n̄uabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po.⁷¹O den teni naatona lie, patona mu, n̄uabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Amicadayi bijua Ahiyeseri ya paabu.⁷²Li piiga n daayenli daali, Okrani bijua Pagiyeli, Asiheri buolu yaaba yudaano den cua yeni o buolu yaaba paabu.⁷³O paabu den tie n̄anjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramī kobitaa (g 1300), n̄anjilfa tadbuoga, ke ki kpiagu tie gramī kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n̄ wangi maama. Lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi n̄madi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po.⁷⁴O go de teni wula k̄opi, ke li kpiagu tie gramī kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu.⁷⁵O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po.⁷⁶O den teni n̄uabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po.⁷⁷O den teni naatona lie, patona mu, n̄uabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Okrani bijua Pagiyeli ya paabu.⁷⁸Li piiga n daalieli daali, Enani bijua Ahira, Nafitali buolu yaaba yudaano den cua yeni o buolu yaaba paabu.⁷⁹O paabu den tie n̄anjilfa tadga, ke ki kpiagu tie kilo yeli yeni gramī kobitaa (g 1300), n̄anjilfa tadbuoga, ke ki kpiagu tie gramī kobilele (g 700), nani u kaangagdinamu nni ya bonbiginkaali n̄ wangi maama. Lani tiadi lie kuli den gbie yeni ya yoma ke bi n̄madi mi kpama, ki nugi, mi jiema salga po.⁸⁰O go de teni wula k̄opi, ke li kpiagu tie gramī kobga (g 100), ki gbie yeni ya tulaale n pia u nuulmanu.⁸¹O go de teni naatonga, patonli yeni ya patonga n pia binyenli, li padjuukaali po.⁸²O den teni n̄uabuali, ti tuonbiadi sugli miabu po.⁸³O den teni naatona lie, patona mu, n̄uabuana lie, yeni patonpana mu yaa n pia binyenli, mi taanyenma paabu po. Lani n den tie Enani bijua Ahira ya paabu.⁸⁴Israyeli buoli yudanba den gagdi li paabu kuli li padbinbindli pandima po, ya daali ke Moyisi den s̄ogi li padbinbindli mi kpagagdinanma, ki gagdi ki n̄anbi li yeni. Bi den gagdi n̄anjilfa tadtialmu piiga alie (12), n̄anjilfa tadbuomu piiga alie (12), yeni wula k̄opinba piiga alie (12).⁸⁵n̄anjilfa tadtialiga kuli ya kpiagu den tie gramī tudli n kobitaa (g 1300), ke n̄anjilfa tadbuoga kuli kpiagu tie gramī kobilele (g 700). Lanwani ii, n̄anjilfa tiadi kuli kpiagu den tie kilogrami piilie n bona na (Kg 24) nani u kaangagdinamu bonbiginkaali n̄ buali maama.⁸⁶Wula k̄opinba mo ya kpiagu den tie gramī kobga (g 100),lani

kɔpinba piiga alie kpiagu den taani tudli n grammi kibilie (g 1200), ki cɔlni li gbandieli nni bonbiginkaali n buali maama.⁸⁷ Bi de gagdi ya yandi n dagdi a padjuukaana po, naatona piiga alie, patona piiga alie, yeni binyenli pabimu piiga alie. Bi go den teni bi jiema salga ya paabu. Bi den teni nuabuana piiga alie, ti tuonbiadi sugli miabu po.⁸⁸ Bi ya taani ti yandi kuli, bi den teni naatona piilie ana (24), patona piiluoba (60), nuabuana piiluoba (60) yeni binyenli pabimu piiluoba (60) mi taanyenma paabu padli po. Lankuli den tie li padbinbindli pandima po, ban den sɔgi li mi kpagagdinanma, ya daali, ki gagdi ki nanbi li yeni i.⁸⁹ Moyiisi n den kua u kadkaanu gbandieli nni, ki bua maadi yeni O Diedo, o den gbadi ke O Diedo nialu maadi yen o. O Diedo den maadi yeni o a nɔmaatana kpagu bonbiili po i, Cerubenba siiga nni i, ke o den maadi yeni o.

Chapter 8

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²"Maadi Haarɔn. Yedi o ya maama ne, 'A ya cuoni fidsanmu lele ne, ɲan faami mun ya co u fidsantuankaanu nintuali po."³ Haarɔn den tieni yeni i. O den tuani mu fidsanmu ke mu guani u fidsantuankaanu nintuali po i, nani O Diedo ɲ waani Moyiisi maama yeni i. ⁴ O Diedo den waani Moyiisi ban ba tagi u fidsantuankaanu yeni maama, ki dɔgdi ki waani o la li nannali. Li den tie ya wula n kpiagi, ki cili li tiipo, ki ban do poli po, li puugu nannana kani ke bi cuo ki pua ki tandi tandi. Lefi buolu yaaba gagdima.⁵ O Diedo go den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ⁶"ɲan gandi Lefi yaaba, Israyeli buoli kuli siiga, ki gagdi ki wuli ki ɲanbi ba.⁷ ɲan ba tieni maama, ki ɲanbi ba n ne: ɲan taa ti tuonbiadi sugli ɲingagdinanma, ki mii mii bipo. ɲan cedi ban kuo bi gbanu po kobdi kuli, ki ɲuudi bi tialakaadi kuli, ki ɲuudi ki ɲanbi bi yula. ⁸ ɲan cedi ban baa naatonpanga yeni ya yoma n nugi ki ɲmadi yeni mi kpama. Ki go cedi ban baa naatonpanga, tianga, ti tuonbiadi sugli miabu po.⁹ ɲan cedi Lefi buolu yaaba ɲ cua u kadkaanu gbandieli nintuali, ki taani Israyeli nitaanli kuli, likani. ¹⁰ A ya nagni Lefi yaaba O Diedo nintuali, Israyeli nitaanli kuli ɲ maani bi nui Lefi buolu yaaba po. ¹¹ Haarɔn ba taa Lefi buolu yaaba, ki teni O Diedo nani Israyeli yaaba paabu yeni, ban ya tuuni O Diedo tuona.¹² Lefi buolu yaaba ba maani bi nui a naatona yula po. ɲan padi naatonyenli ti tuonbiadi sugli miabu po, ya naatonli n sieni mo, ɲ ta padjuukaali ya paabu O Diedo po, wan tieni sugli Lefi buolu yaaba po. ¹³ ɲan waani Lefi buolu yaaba Haarɔn yeni o bijaba kani, ki yugdi ki duoni ba nani paabu yeni, Mini O Diedo po.¹⁴ A ya tieni yeni, a ba gagdi Lefi buolu yaaba, ki paadi ba yeni Israyeli buoli yii n sieni. Lefi buolu yaaba baa tie Mini O Diedo yaaba i. ¹⁵ Lani ya pendi, Lefi buolu yaaba ba kua u kadkaanu gbandieli nni, ki ya tuuni li tuona. ɲan gagdi ki ɲanbi ba, ki puni ba nani bi tie paabu yeni. ¹⁶ ɲan tieni yeni, kelima bi gagdi ki tie n ya buolu i, Israyeli buoli kuli siiga. Bani n ba ga Israyeli yaaba puolɲuani bonjakpiga kuli kaanu. N taa Lefi buolu yaaba, ke bi tua n ya buolu i. ¹⁷ Israyeli yaaba bonjakpimu kuli tie Mini O Diedo yaaba i. Bi niba bonjakpamu yeni ti yandi bontonkpamu kuli. Ya daali ke n den kpa Ejipti diema nni bonjakpimu yeni, n den paadi ba, ke bi tua n ya buolcelu i. ¹⁸ N gandi Lefi buolu yaaba Israyeli buoli kuli siiga, ke u tua n ya buolcelu, ki ga a bonjakpila kuli kaanu. ¹⁹ N taa Lefi buolu yaaba ki puni Haarɔn yeni o bijaba. N gandi ba Israyeli buoli kuli siiga, ke ban ya tuuni li nitaanli kuli tuona u kadkaanu gbandieli nni. N gandi ba ke ban ya miadi Israyeli nitaanli po sugli, falaciamoba kuli ɲ da baa bi yula po, kelima bi nagni, ki kuli u kaangagdinamu."²⁰ Moyiisi, Haarɔn yeni Israyeli nitaanli kuli den tieni Lefi buolu yaaba yeni i. O Diedo ɲ den bili Moyiisi ya ɲɔbonli, ke ban tieni, Lefi buolu yaaba po yeni, Bi den tieni kaa pɔdi libakuli. Israyeli nitaanli kuli den taani ba ke bi tieni, ki bogdi ba. ²¹ Lefi yaaba den ɲuudi, ki gagdi ki ɲanbi bibá, ki ɲuudi bi tialakaadi, ke Haarɔn waani ba, ki taa ba nani paabu yeni, ki puni O Diedo. O den padi bipo ti tuonbiadi sugli padli, ke O Diedo ɲ gagdi ki ɲanbi ba.²² Lani ɲ pendi, Lefi buolu yaaba den kua bi tuonli nni, u kadkaanu gbandieli nni, Haarɔ yeni o bijaba nintuali. O Diedo ɲ den bili Moyiisi li ɲɔbonli ke ban tieni alefi buolu yaaba maama yeni, bi den li tieni Lefi yaaba yeni i. ²³ O Diedo go den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²⁴"Ne kuli tie Lefi buolu yaaba, ya jaba n pia piilie n bina mu (bi 25), bii ki cie ya tuona i. Bani n ba kua li tuoncagli nni, ki ya tuuni u kadkaanu gbandieli nni.²⁵ Bi ya ban pundi bina piimu (50), li buali ke ban ji ɲa li tuoncagli nni i. Bi ya pundi li bina, bi ji kan fidi ki yaa tuuni li tuona. ²⁶ Bi ba fidi ki ya todi bi kpiiba yaaba n tuuni li tuona, ama, bani ji kan fidi ki ya tuuni li tuona. ɲan tieni ania, ki ya ɲmagdi Lefi buolu yaaba li tuona nni kuli."

Chapter 9

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, Sinaayi fanpienma nni, ban den ñani Ejipti diema nni, li binlieli, o ñmaacincinli. O den yedi, ²"Israyeli yaaba ñ cuo mi pendima jaanma, ki ya jaani binli kuli lan buali ya yognu. ³Li ñmaalo nni, o piiga n daanaali daali, ku yenjuogu, yin cɔlni mi pendima bogda kuli yeni a yogu. Yin ñanbi ki kubi li bogda, ki ñɔdi ki cɔlni mi pendima jaanma ñɔmaama yeni li ñɔbona kuli ñ bili maama." ⁴Lanwani ii, Moyiisi den yedi Israyeli nitaanli, ke ban ñanbi ki kubi mi pendima jaanma bogda lan buali maama. ⁵Lanwani ii, bi den cuo ki seni mi pendima jaanma, li binli ñmaacincinli, o piiga n daanaali daali, ku yenjuogu, ke bi da ye mi Sinaayi fanpienma nni. I srayeli nitaanli den cɔlni O Diedo ñ bili Moyiisi ya ñɔbonli, ki tieni lan buali maama. ⁶Bi niba den ye, ki jɔgni bi yula kelima bi nagni bi kpienba. Bi den kan fidi ki jaani mi pendima jaanma li daali. Bi den gedi ki la Moyiisi yeni Haaron li daali mɔno. ⁷Li niba den yedi Moyiisi, "Ti jɔgni ti yuli kelima ti nagni kpiemo. Be n cedi ke i bua tin ya ye Israyeli nitaanli siiga, yin bua padi O Diedo po, yin seni ya yognu, mi pendima jaanma po, li binli nni ii?" ⁸Moyiisi den yedi ba, "Guudi mani, min cengi O Diedo ñ bili ya ñɔbonli ke li nua yinba." ⁹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ¹⁰Maadi yeni Israyeli nitaanli, yedi ba, 'Li ya tie ke ya nilo, bii o puolɔuanu jɔgni bi yula kelima kpiemo po, bii, bi ya pia ya sancenli n fagi, bi ba fidi ki cɔlni mi pendima jaanma O Diedo po. ¹¹Bi ba fidi ki bogdi mi pendima jaanma bogda, o ñmaalielo, o piiga n daanaali daali, ku yenjuogu. Bi ba jaani ma yeni ya kpanu n ki tieni dabinli, ki go ki tieni ya muadi n to. ¹²Bi kan sieni li jiema lan faa, bi go kan mudi kpabli. Bi ba cɔlni mi pendima jaanma ñ buali ke lan ñɔdi maama. ¹³Ama, ya nilo n jɔgni, kaa pia sancenli, ama, kaa cɔlni mi pendima jaanma ñ buali maama, li buali ke ban ñani li nilo Israyeli nitaanli siiga, kelima, o ki puni O Diedo lan buali ya paabu, lan buali ya daali, li binli nni. Lanya nilo ba tugi o tuonbiadi tagli. ¹⁴Li ya tie, ke caano kua i siiga, ki cɔlni mi pendima jaanma ñ buali maama, yeni li bogda kuli, li buali ke wan cɔlni mi pendima jaanma fuuna, ki ñɔdi li ñɔmaama kuli ki da pɔdi libakuli. Mi ñɔmaama tie yenma i, bi dotieba po, yeni bi canba mo ya kuli." ¹⁵ISRAYELI YAABA YEMA MI FANPIENMA NNI, HALI PIIGA N BINA NIIN. Ku taawalgu ladi ki pibni u kaangagdinamu. Ban den caani ki tii li gbandieli ya daali, ku tawalgu den jiidi ki pibni li gbandieli, a ñɔmaatana kpagu gbandieli. ku yenjuogu, ku tawalgu den libni li gbandieli polu. Ku den tie nani mu yeni i, hali yeni mi fiifaama sinjaagu. ¹⁶Li den li tie yeni i li daali kuli. Ku tawalgu den pibni li gbandieli, ki tie nani u mupienu ku ñiagu. ¹⁷Ku tawalgu ya fii ya yognu, ki doni li gbandieli polu, Israyeli yaa mo yi ñabi bi jondi, ki fii, ki cuo bi cenli. Ku tawalgu ya ban sedi naani, li nitaanli mo yi kpaa bi jondi lankani i, ki kali. ¹⁸O Diedo n den yi teni li ñɔbonli, Israyeli yaaba ñ fii, ki cuo li cenli, o go ya teni o ñɔbonli ya yognu, ban sedi, ki kpaa bi jondi, ki kali ku tawalgu ñ sedi naankani. ¹⁹Ku tawalgu ya liibi li gbandieli po ya dana kuli, Israyeli nitaanli yi cɔlni O Diedo ñɔbonli, ki ya kaa likani, ki kan liedi. ²⁰U yogtianu, ku tawalgu yi tieni a dana waamu li gbandieli po. Lanwani ii, bi den yi cɔlni O Diedo ñɔbonli, ki kpaa bi jondi, kali, ki go ya guu o ñɔbonli, ki fii ki cuo li cenli. ²¹U yogtianu, ku tawalgu yi ye ti jondi nni, ki cili ku yenjuogu, ki ban tuoni ku sinjaagu. Ku tawalgu ya fii ku sinjaagu, bi yi tugni bi cenli. Ku tawalgu yaa fii, bimo kan fii ki cuo cenli. ²²Ku tawalgu ya liibi li gbandieli, ki tieni dana lie, ñmaalo bii binli, lanyaaka ki waagi ki da liibi li gbandieli, Israyeli nitaanli yi ye bi jondi nni, bi kan lie ki gedi kaanu. Ama ku tawalgu ya fii, bimo yi kpaadi bi jondi, ki fii ki cuo li cenli. ²³Bi yi cɔlni O Diedo ñɔbonli i, ki kpaa bi jondi ki kali, bi go yi cɔlni o ñɔbonli i, ki fii ki cuo li cenli. Bi den cɔlni O Diedo ñ den bili Moyiisi ya ñɔbonli i, o ñmaama nni yeni i.

Chapter 10

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²"Cedi ban tagi naatuna lie yeni nanjilfa. nan cedi ban pua ki tadi nanjilfa o, ki tagi li naatuna. I baa piebi li naatuna i, ki yii, ki taandi li nitaanli, i go baa piebi nani i, ki kpaadi ti jondi, ki co i sancenli.³Salga yidkaaba n baa piebi li naatuna, ki taagi li nitaanli a kani, u kadkaanu gbandieli bulñobu kani. ⁴Salga yidkaaba ya piebi naatunyenli baba, li buali ke Israyeli buoli yudanba yeni a cuga nikpelba n ba taani a nintuali. ⁵Bi ya piebi a naatuna boncianla, yaaba ya jondi n ye hali puoli po, ba fii, ki cuo li cenli. ⁶Bi ya piebi mi liema boncianla, yaaba ya jondi n ye niganu po, n ba fii, ki cuo li sancenli. Bi ya piebi boncianla, li buali ke li sancenli ya po i. ⁷Li ya tie li nitaanli taanma po i, li ki buali ke lan piebi a naauna boncianla. ⁸Haarñon bijaba, Salga yidkaaba n baa piebi a naatuna. Lan tua ipo ya fuuna ke yinba yeni i puolñuani baa colni hali yeni ya yogu kuli. ⁹I ya caa tōbu, ki ba tuogi i yibalinba, yaaba yaaba n pia ipo ki mabinga, yin piebi a naatuna boncianla. Mini, O Diedo, i Tieniu ba tiedi ipo, ki faabi yi i yibalinba nui nni. ¹⁰I pamanli dana nni, i jaanma yeni i nmaalo pani dana nni, li buali ke yin piebi a naatuna, ki padi i padjuukaana yeni i taanyenma salga yeni ti kpiagidi. Lani n ba waani mi tiadma Mini i Tieniu po. Mini n tie O Diedo, i Tieniu."Israyeli yaaba fii, ki cili li cenli. ¹¹Li binlieli, o nmaalielo danpiiliedi daali, ku tawalgu den fii a ñomaatana kpagu gbandieli po. ¹²Israyeli nitaanli den fii Sinaayi fanpienma nni, ki cuo bi cenli. Ku tawalgu den ban sedi Parani fanpienma nni i. ¹³Bi den cindi ki colni O Diedo ñ den bili Moyiisi ya ñobonli n yeni, ki paani bi sancenli. ¹⁴Ya jondi n kua ki lindi Juda puolñuani tuudcabli n den cindi ki ñabi bi jondi, ki fii, ki cuo li cenli, bani yeni bi tōcaga. Aminadabi bijua, Nahicñon n den gobdi Juda buolu yaaba tōcagli. ¹⁵Suwari bijua, Nataneli n den gobdi Isakari buolu puolñuani tōcagli. ¹⁶Heloni bijua, Eliyabi n den gobdi Sebuloni puolñuani tōcagli. ¹⁷Gericoni yeni Merari cuga puolñuani yaaba n den nua li gbandieli tuona nni den ñabi li gbandieli, ki fii ki paani li cenli. ¹⁸Yaaba n den tuani, den tie yaaba n den kua ki lindi Rubeni buolu tuudcabli. Bimo den fii ki cuo li cenli. Cedewuri bijua, Elisuri n gobdi Rubeni puolñuani tōcagli. ¹⁹Suricadayi bijua Celumiyeli n den gobdi Simeyñon puolñuani tōcagli. ²⁰Dewuyeli bijua, Eliyasafi n den gobdi Gaadi buolu puolñuani tōcagli. ²¹Kohati cugli nni yaaba mo den bobni li sancenli, ki tugi u kaangagdinamu tuonsñntiadi. buoltoe yaaba ba ga liiga ki ban tii u kaangagdinamu gbandieli, ki sua ke Kohati buolu yaaba pundi ban ba yuandi ki kpaa naani ti jondi, ki kali. ²²Ya tōcaga n den ñua Efrayima puolñuani tuudcabli n den tuani ki bobni li sancenli. Amihudi bijua Elicama n de gobdi Efrayima puolñuani tōcagli. ²³Pedasuri bijua, Gamalieli n den gobdi Manase buolu puolñuani tōcagli. ²⁴Jideyñon bijua, Abidanin den gobdi Benjamina buolu puolñuani tōcagli. ²⁵Ya tōcaga n den ñua Daani buolu yaaba tuudcabli n den juodi ki fii li cenli po. Amicadayi bijua Ahiyeseri n den gobdi Daani puolñuani tōcagli. ²⁶Okrani bijua, Pagiyele mo n den gobdi Asiheri puolñuani tōcagli. ²⁷Enani bijua, Ahira n den gobdi Nafitali buolu puolñuani tōcagli. ²⁸Israyeli yaaba buoli tōcaga ñ den bobni maama, ki fii ki paani bi sancenli n yeni. Moyiisi lingi yua n baa ñmagdi ba li sancenli nni. ²⁹Moyiisi den maadi yeni Rewuyeli bijua, Hobabi, Madiani buolu yua. Rewuyeli den tie Moyiisi denpua báa i. Moyiisi den maadi yeni Hobabi, ki yedi o, "Ti cuoni ki caa O Diedo ñ den niani ti ya diema, ki yedi, 'N ba puni yi li diema.' Yegi yeni ti, tin gedi, ti ba ñanbi apo a yema. O Diedo den niani ke O ba ñanbi Israyeli yaaba po." ³⁰Ama Hobabi den jiini Moyiisi, ki yedi, "N kan gedi yeni yi. N ba gedi n ya diema nni i, n buolu niba ñ ye naankani." ³¹Lanwani ii, Moyiisi den guani ki yedi o, "N mia ña, ke ñan da yaadi ki ña ti. A pia mi fanpienma nni jondi tiima banma. Fini n baa ñmagdi ti, ki guu ti. ³²A ya ñodi ti, ki gedi, O Diedo ñ ba tieni ti ya ñanma yeni, ti mo ba tieni apo lanyan ñanma i." ³³Bi den ñani O Diedo juali kani, ki couni dana taa i. O Diedo ñomaatana kpagu den ga bi liiga ki tieni dana taa, ki ba lingi ban ba kpaa ki tii bi jondi naakani, ki kali ki fuodi. ³⁴Bi sancenli nni, O Diedo tawalgu den yiini bi yula po daali kuli bi sancenli nni. ³⁵Yaaba n tugi a ñomaatana kpaga ya gedi ya yognu, Moyiisi yi yedi, O Diedo, fii ki sedi, piani yibalinba kuli. Cedi yaaba n nani a ñ sani ki fagdi yeni a." ³⁶Ku ñantaadikpagu ya sedi ya yognu, Moyiisi yi yedi, "O Diedo, lebdi ki guani nekanba, Israyeli yaaba a toda ya jondi nni."

Chapter 11

¹Israyeli nitaanli den waani ke bi pali ki mani O Diedo po, ke o gbadi. O Diedo den gbadi lanyama, ke o pali biidi. U mu den ñani O Diedo kani ki juu ti jondi yaadi n ye i kuni po. ²Li nitaanli den buudi Moyiisi kani, ke o jaandi ki mia O Diedo, ke o mu yeni sedi. ³Bi den yini li kaanu Tebera, kelima O Diedi mu den juu bi siiga nni nitianba. Li nitaanli mia ti nandi. ⁴Bi canba den ye, ki kua yeni Israyeli puolhuan. Bi den lingi ti jienandi, ke ban di. Israyeli nitaanli den cili ki buudi, ki tua, "ñma ji ba teni ti ti nandi tin ñmani? ⁵Ti tiadi tin den yi ñmani ya jami faala, Ejipti diema nni, kɔnkɔnbre den ye, ke melɔn ye, ke i nɔli ye, ke a fela, ku gabgu, ki gabjaga, i kanbi. ⁶Ti ji miadi ti jiedi nekanba, kelima, Manni baba n ye, ki tie jiema." ⁷Manni den mani boncianla, ki tie nani ya tisinma n pia u nuulmanu yeni. ⁸Li nitaanli den yi tɔgni, ki gandi gandi. Bi den yi nandi li naali po, bii ban tuoni li tuoli nni, ki ñaani, ki pua ti lalaadi. Li mani nani ban pua ya maasa yeni ti siadi yeni mi kpama yeni i. ⁹Ku mangu ya baa ti jondi nni, ku ñiagu, Manni mo yi jiidi ki baa i. ¹⁰Moyiisi den gbadi ke bi niba buudi bi jondi nni, ke yuakuli kaa o jongu bulɔɔbu kani. O Diedo pali den biidi boncianla, ke Moyiisi mo la ke ban biidi bi pala yaali ya po ki tiegi. ¹¹Moyiisi den yedi O Diedo, "Be n cedi ke a cagni a naaciemo fanma? Be n cedi ke a pali ki mani npo? A cedi ke n tugi ya nitaanli ne kuli tugkpiagli. ¹²Mini n mali li nitaanli kuli ii? Mini n mali ba, ke a ba maadi nni, 'Bugi ba suoo, nani bibaa n yi bugi o biga maama yeni?' Mini n ba tugi ba, ki gedi yeni ba ñan den niani bi yaajanba ke a ba puni ba ya diema nni yeni ii? ¹³N ba la ti nandi le i, ki teni ya niwulgu ne kuli ban ñmani ki guo oo? Bi buudi n ninuali ki tua, 'Teni ti ti nandi tin ñmani.' ¹⁴N kan fidi ya niwulgu ne mini n baba. Bi yabdi ki kandi mini baba ya po o. ¹⁵Nani ñan cagni nni maama ne, a ji kan kpa nni yenma aa. A pali ya mani npo, ñan kpa nni, ki wadi n falaciamo." ¹⁶O Diedo den yedi Moyiisi, "Yini Israyeli nikpelba bonba piilele, ki cua yeni ba n kani. ñan kpaagi ki diidi bikuli ya tie bi buoli gobdikaaba. ñan cua yeni ba, ban sedi yeni a u kadkaanu gbandieli kani. ¹⁷N ba jiidi, ki cua likani, ki maadi yeni yi lankani i. N ba bɔgdi a yantiali waamu ki kuani bi yula nni. Bani n ba todi a, ñan tugi li nitaanli tugkpiagli. A kan ya tugi li tugkpiagli a baba. ¹⁸Ñan yedi li nitaanli, 'Gagdi ki ñanbi mani i yula, kelima, saala, i ba ñmani ti nandi, kelima, i buudi, ke O Diedo gbadi. I den yedi, "ñma ba teni ti ti nandi, tin ñmani i? Tin den ye Ejipti diema nni, li den mani tipo." Lanwani ii, O Diedo ba teni yi ti nandi, yin ñmani. ¹⁹I kan ñmani li nandi daayenli, dana lie, dana mu, dana piiga, bii dana piilie ka. ²⁰Ama, i ba ñmani ti nandi ñmaamunli, hali tin duu yi, yin siini. Ti nandi ba miadi yi, kelima, i buli i nunga O Diedo yua n ye yeni yi. I buudi o nintuali, ki yedi, "Be n cedi ke o ñani ti Ejipti diema nni ii?" ²¹Lanwani ii, Moyiisi den yedi, "N ye yeni niba 600.000 i, ke a nan yedi, 'N ba teni ba ti nandi ban ñmani hali ñmaamunli.' ²²Ti ji ba kpa i nee yeni ti yanbidi i, ban ñmani ki guo oo? Ti ba cuo mi ñincianma nni jami kuli i, ki teni ba ban ñmani ki guo oo? ²³O Diedo den yedi Moyiisi, "A tama ke n nuu kɔbgi yeni n ñɔbonli ii? To, mɔla, a ba bandi n maama ya tie mɔni bii faama i." U Tienu puni nikpelba piilele o fuonjanma. ²⁴Moyiisi den ñani ki waani li nitaanli O Diedo ñɔbonli. O den taani Israyeli nikpelba bonba piilele, ke bi sedi ki lindi li gbandieli. ²⁵O Diedo den den jiidi ku tawalgu nni, ki maadi yeni Moyiisi. O Diedo den wadi Moyiisi yantiali waamu, ki kuani nikpelba piilele yeni yula nni. Li yantiali n den kua bi yula nni, bi den pua sawali, ama baa den suagi liiga ke li waagi. ²⁶Jaba lie den ye ti jondi nni, ke bi yi ba Elidadi yeni Medadi. U tienu yantiali den kua bimo ya yla nni. Bi den diani bi yela bi nikpelba siiga, ama, bani den ki gedi li gbandieli po. Ama, yeni lankuli, bi den pua sawali ti jondi nni. ²⁷Jawaalo den sani ki ban waani Moyiisi, "Elidadi yeni Medadi pua sawali ti jondi nni." ²⁸Nuni bijua Josuwe, Moyiisi naaciemo, wan den gandi yua bi jaba siiga, den yedi Moyiisi, "N canbaa, Moyiisi, beli ba ban da pua sawali." ²⁹Moyiisi den guani ki jiini o, "A wangi mini i, a nunponbiadili ii? N bi sugni ke O Diedo n kuani o yatiali li nitaanli kuli yula nni, bikuli n ya pua sawali!" ³⁰Lanwani ii, Moyiisi yeni bi nikpelba den guani ki lebdi ti jondi nni. U Tienu sɔni a kpekpiiga. ³¹O Diedo den cedi ke ku faagu den ñani mi ñincianma po, ki figi, ke a kpenkpiga baa baa ki kuli ti jondi. a den ladi i kaani kuli ki bili ya banli n ba pundi daayenli cenli, ki duogi, ke u kpedu ba pundi nuukpaduna lie. ³²Bi niba ji den ki pia tuonliba kuli, se ban ya gaani a kpenkpiga yeni, yentunmunli yeni ñiamungu, li daalieli daali mo, lani n yeni. Niloba kuli den ki gandi ke li ki pundi kilo a tuda. Bi den ladi li kpenkpiga, i kaankuli, ti jondi nni. ³³Ban den li ñidi li nandi, ke ti dá ye bi ñona nni, ke bi ñmani ya yognu, O Diedo pali den biidi bipo, ke o den pua ba yeni u yiabiadpuodkou. ³⁴Bi den yini likani, Kibroti Hatafa, kelima bi den piini lankani i yaaba n den buadi u falgu yeni u nialu, ki kpe. ³⁵Bi den ñani Kibroti Hatafa, ki gedi ki ban kpaa bi jondi Haseroti, ki kali likani.

Chapter 12

¹Moyiisi den taa pua, ke o tie Kucihi ya pua. Lanwani ii, Miriyama yeni Haarɔn den bulini, ki gagi yeni Moyiisi, wan kuani Kucihi pua yeni po.²Bi den tua, "O Diedo maadi yeni Moyiisi baba yo oo? O ki maadi yeni tinba wani ii?" O Diedo den gbadi ban yedi ya maama.³Moyiisi den tie ya nilo n pia li yumiinli, ki cie nilo kuli ki tinga po ne.⁴O Diedo den yini Moyiisi, Haarɔn yeni Miriyama: "Cua mani u kadkaanu gbandieli kani na." ⁵Lanwani ii, O Diedo den jiidi ku muɲiigu yeni ti talwadi nni. O den sedi li gbandieli bulɲɔbu kani, ki yini Haarɔn yeni Miriyama. Ke bani bilie kuli nagni.⁶O Diedo den yedi, "Mɔlane, yin cengi n maama. Sawalpualo ya ye i siiga, n yi dɔgdi ti dangidi nni i, ki maadi yeni o." ⁷N naaciemo Moyiisi wani ki tie yeni ka. O tie min dugi yua yapo, ku diegu nni. ⁸N maadi yeni o yeni n nialu i, ama dangidi nni ka, bonlakaali nni ka. O yi nua n nannanli. Be yapo i ke i fali, ki bulni ki gagi yeni n naaciemo, Moyiisi?"⁹O Diedo pali den biidi bipo, ke o den fuadi ki gedi ki ɲa ba. ¹⁰Ti talwadi den kagdi li gbandieli po, ke bi diidi ki sua ke Miriyama wani ji pia mi gbaadma i. O gbanu po den fii bonlegpiena i. Haarɔn den gbagi ki sua ke Miriyama wani ji ti gbaado i.¹¹Haarɔn den yedi Moyiisi, "Hain, n canbaa, n mia ɲa ke ɲan da taa ya tuonbiadi ne tagli ki tugni ti yula po. Ti maadi yanluomaama i, ki tieni ti tuonbiadi." ¹²N mia ɲa ke ɲan da cedi Miriyama gbanu ɲi wudi nani ban mali ya bikpienga ke ki gbanu bɔgdi ki bedi kan ɲani ki naá tugu nni ya yognu yeni."¹³Lanwani ii, Moyiisi den jaandi ki mia O Diedo, ki yedi, "N mia ɲa sugli, O Diedo, ke ɲan tebi o, n Diedo U Tienu." ¹⁴O Diedo den yedi Moyiisi, "Miriyama báa ya bi cidi o nunga nni, o kan bi ya ye yeni i fee yeni ti jɔgindi hali dana lele ka aa? Deli ki ɲani o mani ti jondi nni, wan tieni dana lele. Lani ya pendi, yin cabi o wan guani ki kua." ¹⁵Lanwani ii, bi den deli Miriyama, ki ɲani o ti jondi nni, ke o tieni dana lele niinpo. Li nitaanli den guudi ke o guani ki kua ti jondi nni yo, ke bi fidi ki fii, ki paani li cenli.¹⁶Li nitaanli den yuadi ki fii Hseroti diema nni, ki gedi ki ban caani bi jondi Parani fanpienma nni.

Chapter 13

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi,²"Soni bi jaba ban ban kpaagi, ki gondi Kanana diema, Min puni Israyeli nitaanli ya diema yeni. nan soni buolu nni kuli niyendo. Ya ja n ba gedi kuli baa tie o buolu yaaba yudaano i."³Moyiisi den soni Israyeli buoli yudanba, ke bi nani Parani fanpienma nni, ki colni O Diedo n̄bonli ki gedi nani wan yedi maama. ⁴Yaaba n den gedi li tondy yela n ne: Rubeni buolu nni, Sakuri bijua Camuwa;⁵Simeyon buolu nni, Hori bijua Cafati; ⁶Juda buolu nni, Jefunehi bijua, Kalebi; ⁷Isakari buolu nni, Josefi bijua, Igali; ⁸Efrayimi buolu nni, Nuni bijua, Hoceya; ⁹Benamina buolu nni, Rafu bijua, Paliti; ¹⁰Sebuloni buolu nni, Sodi bijua, Gadiyeli; ¹¹Josefi bii Manase buolu nni, Susi bijua, Gadi; ¹²Daani buolu nni, Gemali bijua, Amiyeli; ¹³Asiheri buolu nni, Mikayeli bijua, Seturi; ¹⁴Nafitali buolu nni, Fofisi bijua, Nahibi; ¹⁵Gaadi buolu nni, Maci bijua, Gewuyeli. ¹⁶Moyiisi n̄ den soni yaaba ke ban ban kpaagi, ki gondi mi diema yela n yeni. Moyiisi den lebdi Nuni bijua, Hoceya, ki yini o Josuwe. ¹⁷Moyiisi den soni ba ke ban ban kpaagi, ki gondi Kanana diema, ki yedi ba, "Yin togni niganu po, ki kua mi diema nni, ki gedi, ki do hali a juana diema nni. ¹⁸Yin kpaagi mi diema tinfaama n̄ tie maama, yin diidi mi niba yaaba n kua mi niinni n̄ tie maama, bi tie paatieba bii, talginba i, bi yabi bii bi waa i. ¹⁹Yin kpaagi ki diidi li dogu n̄ tie maama, li diema nani bii maa nani i. Bi dogi tie ledi i? Li dogi tie jondi bii, i pia a bilinguona i? ²⁰Yin diidi li diema tinga ya kpiagi bu kpaabu po, ki diidi i tiidi ye mi niinni bii yii ye i. Yin paani i pala ki guani ne yeni li diema bonluonkaali." Li yognu den tie a bonkpiala kpaangu taama i. ²¹Lanwani ii, li jaba den gedi, ki ban kpaagi, ki gondi Kanana diema, ki cili Sini fanpienma nni, ki ban pundi hali Rehobi, kaa fagi yeni Lebo Hamati. ²²Bi den togni niganu po, ki kua, ki ban pundi hali Hebron. ki gedi Ahima, Cecayi yeni Talimayi buoli yaaba, Anaki buolu puoljuani mo den kua mi niinni. Hebron dociamu den maa, ke li tieni bina lele i, ke Ejipti diema nni, Suwani dociamu mo maa. ²³Ban den pundi Ecikoli jualongu nni, bi den cua ku daamongu tiidi bena yeni i luana bonjona. Bi den tieni nani lianga yeni, ke niba lie tugi li bana yeni li bonjona. Bi go den cie Grenadi bonluana yeni a kankana mo ki ba guani yeni a. ²⁴Bi den yini li kaanu Ecokoli, kelima Israyeli yaaba n̄ cua ya bena yeni a bonjona yeni yapo. Moyiisi tonda guani ki togdi ban la yaali. ²⁵Bi den tieni dana piina i ki kpaagi, ki gondi mi diema, ki guani bi jondi nni. ²⁶Bi den guani Parani fanpienma nni, Kadici dogu nni, Moyiisi, Haarōn yeni Israyeli nitaanli kuli kani. Bi den togdi ba ban kpaagi ki la yaali, yeni ban cie li diema nni, ya bonluonkaali ki guani bi jondi nni. ²⁷Bi den yedi Moyiisi, "Ti den pundi nan den soni ti ya diema nni. Li tie mōni ke mi naanjanma yeni ti siadi n puubi li diema nni. Tin baa ya bonluonkaali li diema nni ki guani yeni li n yeni. ²⁸Ama, ya niba n kua li diema nni tie paatieba i. Bi dogciami yabi, ki go pia a bilinguona. Ti go la Anaki puoljuani lipo. ²⁹Amaleki yaaba kua u niganu po, Hititi yaaba, Jibusi yaaba yeni Amori yaaba wani maa bi diena a juana nni i. Kanana yaaba wani kua ki balni mi n̄ncianma yeni Jurden kpenjaali po i." ³⁰Lanwani ii, Kalebi den cedi ke yaaba n ye Moyiisi kani ki maadi yeni suoni, ke o yedi, "Tin gedi ki do ki kōni ki paadi li diema, kelima, ti pia ya fidu n ba paadi, ki diedi li diema." ³¹Ama, ya jaba n den yegi yeni o yeni, den yedi, "Ti ki pia ya fidu n ba tuogi ya diema ne niba, kelima, bi pia mi tuama ki cie ti." ³²Lanwani ii, bi den cili ki maadi, ki togdi Israyeli nitaanli ban den la ke mi diema tie maama. Bi de yedi, "Ti gedi ki kpaagi ya diema ne tie ya diema n di, ki bolindi ya canba n kua mi niini i. Tin la ya niba li diema nni kuli tie nicianbuolu niba i. ³³Ti la li diema nni Anaki buolu puoljuani, bi tie nicianbuolu i. Tinba mōno den diidi ki sua ke ti tie nani n̄ancadmu i bi nintuali. Bani mōno den nua ti ke ti tie nani n̄ancadmu i bi nintuali."

Chapter 14

¹Li nitaanli den buudi li ñiagu boncianla.²Israyeli yaaba kuli den bulni, ki gagi yeni Moyiisi yeni Haarɔn. Ku nilgu kuli den taani ki yedi ba, "Ti bi sugni ke tin kpe Ejipti diema nni, lanyaa mi fanpienma ne nni!"³Be n cedi ke O Diedo cua yeni ti ya diema ne nni, ke ban kpa ti yeni ki jugsiega? Ti denpuoba yeni ti bila ba tua bi yonbi i. Ti ya bi lebdi ki guani Ejipti po, laa bi tu uu?"⁴Bi den juogi bi siiga nni, ki yedi, "Tin gandi mani nitiano, wan tua ti gobdika, tin lebdi ki guani Ejipti diema po."⁵Lanwani ii, Moyiisi yeni Haarɔn den baa ki labni Israyeli nitaanli nintuali.⁶Yaaba n den gedi ki kpaagi, ki gɔndi mi diema yeni siiga, Nuni bijua Josuwe yeni Jefunehi bijua Kalebi den padi bi tialakaadi.⁷Bi den maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi, "Tin gedi ki lindi, ki gɔndi ya diema ne, tie ya diema n ɲani hali boncianla."⁸O Diedo pali ya mani tipo, o ba ciani ti li diema nni, ki puni u fidu, tin diedi ma. Mi naanjanma yeni ti siadi puubi li diema nni i.⁹Ama, yin da fiini mi yiema O Diedo po, yin go da jie li diema nni niba. Ti ba paadi ba, ki di ba faala nani mi jiema yeni i. Bi buli ba sani ki yaadi ki ɲa ba, kelima O Diedo wani ye yeni tinba. Yin da jie ba."¹⁰Ama, li nitaanli kuli den jagi ke ban lugdi ba a tana ki kpa ba. Lanyognu i, ke O Diedo kpiagdi den dɔgdi u kadkaanu gbandieli polu, Israyeli nitaanli kuli nintuali. Moyiisi mia sugli Israyeli yaaba po.¹¹O Diedo den yedi Moyiisi, "Ya nitaanli ne ba fali nni hali yeni ulaa yognu i? Li ya dagdi n paaciamu po, min tieni bi siiga nni ya yaalidgu tuona mɔno bi ba luo npo ti dudugdi hali yeni ulaa yognu i?"¹²N ba pua ba yeni u yianbiadu, ki bolni ba, ki ñani ba n fadila siiga, ki fiini a ya buocelu yu n yabi ki go pia u paalu ki cie ba."¹³Moyiisi den yedi O Diedo, "A ya tieni yeni, Ejipti diema nni yaaba ba gbadi li maama, kelima, a fie ba, ki faabi ba bi nui nni i, yeni a paaciamu."¹⁴Bi ba togdi mi diema nni niba. Bi nan gbadi ke Fini O Diedo ye a nitaanli siiga, kelima a dɔgdi a yuli bikani, ki maadi yeni ba, ke bi bani a nunga. A tawalidi n pibni ba. A cuoni yeni ba, ku muñiigu tawalgu nni, u yensiinu, ku ñiagu mo yeni u mu tawalgu nni.¹⁵Diidi, a ya kpaa ya niba ne, nani niyendo yeni, bi nilanba yaaba n gbadi a kpiagdi po, baa yieni, ki tua,¹⁶O Diedo kan den fidi ki gedi yeni o niba, wan den poli, ki niani ba ya diema nni i, lanyapo i, ke o kpaa ba mi kpanpienma nni."¹⁷N mia ɲa sugli ke ɲan cedi a paaciamu ɲ dɔgdi, kelima, a den yedi,¹⁸Mini O Diedo pali ki fii tonma, ama, n pia li ɲanbli boncianla, yaaba n tiegi npo. N di sugli mi tudma yeni ti tuonbiadi po. Ama N kan saa i mɔni, yua tugi tagli po, ki tugindi a bila yuli po, bi danba tuonbiadi hali mi nifiitaama bii mi nifiinaama yuli po'.¹⁹A ɲanbcianli po, n mia ɲa sugli, li nitaanli ne tuonbiaciandi po, kelima, a buacianma yeni a kpiagdi po, a dini sugli a nitaanli tuonbiadi po hali ban den ye Ejipti diema nni, hali yeni mɔlane."²⁰O Diedo de yedi, "N tuo a miabu, ki dini sugli bi tuonbiadi po,"²¹ama, Mini O Diedo, nani min fo yeni, li buali ke n kpiagdi ɲ yadi ki tinga po kuli i,²²Bani ya nitaanli n la n kpiagdi yeni n paaciamu po, min tieni ya yaalidgu tuona Ejipti diema nni, yeni mi fanpienma nni, Yeni lani kuli, bi go dá li bigdi nni kiledi taalma piiga n yeni, kaa cengi n maama."²³Lanwani ii, N yedi ke bi ka la min poli ki niani bi yaajanba ya diema. Bani yaaba n fali nni kuli yeni, bá niyendo kan pundi mi diema nni."²⁴Lan ñani n naaciemo Kalebi, kelima, o ya yatiali ye libá. O cɔlni n maama, kaa pɔdi bá waamu; N ba cedi wan pundi min sɔni o ke o gedi ki gɔndi ya diema nni. O ya puolɲuani n ba diedi wan tɔgni ki gɔndi ya tinfanma."²⁵(Mɔlane, Amaleki yaaba yeni Kanana yaaba n kua likani jualɔngu nni. Saala, yin kogni, ki ban tɔgni mi fanpienma nni ki taa ku mɔgmɔngu sanu, ki gedi)."²⁶O Diedo den maadi yeni Moyiisi yeni Haarɔn, ki yedi,²⁷"N ba cabi u naa nibuolu, ban ya bulni ki gagi yeni nni hali ulaa yognu i? N gbadi Israyeli nitaanli, ɲ bulni ki maadi npo ya maama."²⁸Yin yedi ba, ya maama ne, 'Mini O Diedo yua n fo,' 'Nani yin maadi, ke n gbadi yeni, min ba tieni yi yaali n ne:'²⁹Yinba yaaba n bulni ki gagi yeni nni ne, yinba, ban cɔdi yaaba, ke bi pundi bina piilie, bii ki maani yeni, i ba baa ki kpe mi fanpienma ne nni i."³⁰I kan pundi min den niani ya diema ke man tua i kuakaanu yeni, lan ñani Jefunehi bijua Kalebi yeni Nuni bijua Josuwe."³¹Ama, yin yedi ke i biali yaaba n ba tua i yibalinba yonbi yeni, N ba gedi yeni bani i, mi diema nni. Bani n ba di yin yie ya diema yeni, manu!"³²Ama yinba wani, i ba kpe ki ya bili mi fanpienma nnui ne i."³³I bila n ba tua yankpaamɔnba mi fanpienma nni ne, ki tieni bina piina. Bani n ba tugi i yenyiema tagli, ki guudi hali i kuuma nandi bedma mi fanpienma nni ne."³⁴Nani yin tieni ya dana, ki gedi ki gɔndi mi diema yeni, dana piina (40) yeni, i go ba tugi i yula po i yenyiema tagli hali bina piina i (40); I ba paa dayenli kuli po binyenli i, yeni i ba bandi min tuadi n yibalinba maama."³⁵Mini O Diedo, Mini n maadi li maama. Li ki pia tama, n ba sɔndi ya nibuolbiado n taani ki yie n maama ne, yeni i. N ba ñani ba n buolu yaaba siiga, bikuli ba kpe nekanba i."³⁶Lanwani ii, Moyiisi ɲ den sɔni ya jaba ke bi gedi ki gɔndi mi diema yeni, ki guani, kaa togdi mi maama lan buali maama yeni, u yianbiadpuodkou n den kpa ba O Diedo nintuali."³⁷Bani n den ñani mi diema po, ki guani ki kpeni, ki maadi ti maabiidi mi diama po yeni, bani n den cedi ke li nitaanli den yie Moyiisi po."³⁸Yaaba n den gedi ki ban gɔndi mi diema yeni siiga, Nuni bijua Josuwe yeni Jefunehi bijua Kalebi baba n den sieni, ki pia miali. Israyeli yaaba go yie U Tienu maama."³⁹Moyiisi ɲ den togdi Israyeli nitaanli kuli li maama, bi den buudi i kumoe, ki figindi."⁴⁰Bi den yagdi ki fii, ki doni li juali po, ki yedi, "Diidi, ti cua ne, ki bua waani a, ke ti ba gedi O Diedo ɲ den niani ti ke o ba puni ti naankani, kelima ti tieniti tuonbiadi."⁴¹Ama, Moyiisi den yedi, "Be n cedi ke i kandi O Diedo ñomaama po? I cenli kan ya ɲani ipo."⁴²Da gedi

mani, kelima O Diedo ki yegi yeni yi, ki ba todi yi, i yibalinba n da paadi yi, ki kpa yi. ⁴³ Amaleki yaaba yeni Kanana yaaba ye lipo, ki ba kpa yi yeni bi jugsiemu, kelima, yinba n buli O Diedo i nunga. Lanwani ii, o kan ya ye yeni yi."⁴⁴ Ama bi den li yie, ki paani bi pala, ke bi ba do a juana diema nni; bá ke Moyiisi yeni O Diedo ñomaatana kpagu den ki ñani ti jondi nni. ⁴⁵ Lanwani ii, Amaleki yaaba den jiidi, yeni Kanana jakonda, yaaba n kua li juana nni. Bi den tuogi Israyeli yaaba, ki kɔni ki paadi ba, ki kpaa bikuli Horima dugu nni.

Chapter 15

¹Lani n pendi, O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi ba, 'I ya pundi O Diedo n ba puni yi ya diema nni, ki ba kua, ³li buali ki yin bobni bu paabu, ki padi O Diedo po, li ba fidi ki ya tie padjuukaana, bii, yanbuama padli, bii, yua bua kuani o nñnianu padli, bii taanyenma padli lanyaka jaanma po ya padli, i ba padi i nee yeni ti yanbidi, ki juu, ki puni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. ⁴Yin ba puni O Diedo ya paabu baa tie ki padyanga, li padjuukaali po, yeni mi jiema, mani n tie mi yoma kilo bona taa, yaama n nugi yeni mi kpama, liiryenli yeni bəgdima. ⁵I go ba pugni ku daaməngu, liiryenli yeni bəgdima, pabiga po kuli, li nñincabli po. ⁶Li ya tie ke bu paabu yeni tie patonli, yin ba bobni ya jiema baa tie mi yoma kilo bona luoba, yaama n nugi yeni mi kpama liira lie. ⁷Li nñincabli pomo, ku daaməngu baa tie liira lie. Li padli ba puni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. ⁸Li ya tie ke li paabu tie naatonli, ke i bobni li, padjuukaali po, bii, ki bua kuani nñnianu, lanyaka, taanyenma ya padli O Diedo po, ⁹Lanwani ii, ya jiema n ba pugni li naatonli po, baa tie, mi yoma kilo bona yian, yaama n nugi yeni mi kpama liira taa. ¹⁰Li nñincabli po mo baa pia ku daaməngu, liira taa, Li padjuukaali ba puni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. ¹¹Yin ba bobni maama salga po n yeni, li ya tie naatonli, patonli, nuabuali, pabiga bii nuabiga. ¹²Yin bobni ya paabu, ki ba padi kuli, ba nɔdi lan waani yi ya sanbila ne i. ¹³Yaaba n tie Israyeli dogtieba kuli ba cɔlni lanyaka sanbila i, salga yidma po, li ya tie ya padjuukali n ba puni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. ¹⁴Li ya tie ke nilamo kua i siiga, bii ya nilamo n ye i siiga, ke li waagi, li buali ke wan bobni bu paabu, li padjuukaali po, ki puni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. O mo ba cɔlni yin tiendi maama i. ¹⁵Ti yikodi baa tie yenma i, bi dogtieba po yeni ya nilanba n ye yeni yi kuli po, li baa tie ya yikodi n bili i kuli po, ke nifiima n tuu nifiima kuli, baa cɔlni ya yogu n tuu ya yogu kuli. Yi ye maama yeni, ya nilanba n tie sanpenda, ki cani yi mo ba nɔdi lanyaka yema i. Yin tiendi maama, O Diedo nintuali, bani mo baa tiendi yeni i. ¹⁶Yiko yenli yeni nɔbonyenli n baa ye ipo yeni ya nilanba n kaa i siiga nni po. "Ku kpaangu bonkpiala ya mabilkaama. ¹⁷O Diedo go den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ¹⁸"Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi ba, 'I ya pundi min caa yeni yi ya diema nni, ¹⁹I ya ba di yin koni li diema nni, ki baa ya jiema, i ba bobni bu paabu, ki waani O Diedo, ki puni o. ²⁰I ya ba leni i kpaandi, bii i jali nni jiapaandi, yin ba cindi ki buuni ya yoma yeni, yin pua lalaagu, ki puni O Diedo. Yin ba puni i paabu maama n yeni. ²¹Li buali ke nifiima n tuu nifiima kuli ba nani i kpaandi yonkpiaama waamu, ki buuni, ki pua lalaagu, ki puni O Diedo i jiapaandi paabu. Ya nilo n tieni tuonbiadi kaa bani ya pada. ²²U yogtianu, i ba fidi ki tieni ti tuonbiadi, ke laa tie i yanbuama, li ya tie ke yii fidi ki cɔlni min bili yi ya nɔbona, ki waani Moyiisi yeni. ²³Hali min cili ya daali, ki bilgi Moyiisi ya nɔbona, ke o wangi i nifiima kuli, ki ban tuoni dinne nifiima ne. ²⁴Li ya tie ke tudmaba tieni, ke li nitaanli naa bani, lanwani ii, li buali ke li nitaanli n bobni paabu, naatonpanli, li padjuukaali po, lan puni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. Mi jiema yeni ku daaməngu ba pugni ki padyanga po, nani li padli fuuna n bili maama, ke li nuabuali mo ye, lan padi ti tuonbiadi sugli miabu po. ²⁵Salga yidkaciamo ba mia ti tuonbiadi sugli Israyeli nitaanli kuli po. Bi ba baa sugli kelima li tuonbiadi tie tudma i. Bi bobni bi paabu ki cua yeni bu, ki padi padjuukaali O Diedo po. Bi cua yeni bi paabu, ki mia sugli bi tudma po. ²⁶Yeni ke Israyeli yaaba nitaanli kuli ba baa sugli, ki taani yeni ya nilanba n kaa bi siiga nni kuli, kelima, li nitaanli kuli tieni li tuonbiadi, ke li naa tie bi yanbuama ka. ²⁷Nilo ya tieni tuonbiadi, ke laa tie o yanbuama, o ba bobni paabu, ki bu tie nɔalo, yua n pia binyenli, ki padi ti tuonbiadi po. ²⁸Salga yidkaciamo ba mia O Diedo sugli, wan tieni ya tuonbiadi, kaa bani yeni po. Li nilo ba baa sugli, li ya tie ke salga yidka padi ki mia sugli. ²⁹Li yikodi baa tie yenma i, yua tieni tuonbiadi, kaa bani kuli po. Yikodi yendi i, bi dogtieba po yeni ya nilanba n kua Israyeli yaaba siiga nni. ³⁰Ama, li ya tie ke nilo jagi ki tieni tuonbiadi, li nilo n tie dogtielo yo oo, nilamo yo oo, o sugi O Diedo i. Li buali ke ban nani lanyaka nilo Israyeli yaaba siiga. ³¹Li buali ke ban nani li nilo li nitaanli siiga, kelima o kandi O Diedo nɔbonli po, ki miidi O Diedo nomaama. O tuonbiadi yeni o tagli kuli ba guani ki do o yuli po i. "Ban bili ya yikodi, ya ja n miidi mi fuodma daali po. ³²Israyeli yaaba n dá den ye mi fanpienma nni, bi den cuo o ja, ke o kpaagi ti daadi Saba daali (mi fuodma daali). ³³Yaaba n den cuo o yeni, den cua yeni o Moyiisi, Haarɔn yeni li nitaanli kuli kani. ³⁴Bi den guu o bonnanla, kelima O Diedo daa den bili ban ba tieni o maama. ³⁵Lanwani ii, O Diedo den yedi, "Li buali ke ban kpa li nilo. Li nitaanli kuli n taani ki lugdi o a tana, ki kpa o, ti jondi niinpo." ³⁶Lanwani ii, li nitaanli kuli den taa o, ki nani o ti jondi niinpo, ki ban lugdi o a tana ki kpa o, nani O Diedo n bili Moyiisi maama. A baabicɔna liada. ³⁷O Diedo go den Maadi Moyiisi, ki yedi, ³⁸"Maadi yeni Israyeli puolnuani, ki puogi ba ke ban tieni bi tialakaadi kuni po, ya baabi n cuani, ke ban loli baabicɔnli kuli kani, ya gaalu mɔni ki tuudi. Nifiima n tuu nifiima kuli n cɔlni li nɔbonli. ³⁹Li baabicɔna baa tie bipo, yaali n tiadi ba O Diedo nomaama po, ban fidi ki ya cɔlni ma, bi pali yeni bi nuni n nua yaali n da ti tulni ba, ban kuani bi yula nni mi conconma, ki buli O Diedo bi nunga. ⁴⁰Yin tieni yeni, ki ya tiani yognu kuli, ki cɔlni O Diedo nomaama, ki ya ye yognu kuli ya gagdinanma n dagdi yeni O Diedo, i Tienu po, ⁴¹Mini nti O Diedo, i Tienu, yua n nani yi Ejipti diema nni, ki bua wan ya tie i Tienu. Mini n tie O Diedo, i Tienu."

Chapter 16

¹Isihari bijua Kore, Kohati yaabili, ke o tie Lefi buolu yua, wani yeni Datani yeni Abirami, ke bi tie Eliyabi yeni Oni bijaba, Peleti yaabili, ki tie Rubeni puolhuanu, bi den taani bi jaba ke bi ñii bi ciaga. ²Bi den fii, ki yie ki yie Moyiisi po, bani yeni Israyeli yaaba nitianba, bi den tie yudanba kobilie n piimu (250), ke bi bani ba, ke bi tie li nitaanli nni yaaba. ³Bi den taani ki bua fiini mi yiema Moyiisi yeni Haarón po. Bi den yedi, "I ji tieni ke li pendi u bianu! Li nitaanli siiga, yuakuli gagdi ki ñani O Diedo po, O Diedo ye ti siiga. Li ga ledi i, ke yinba wani fiindi i yula ki ba diedi li nitaanli kuli ii?" ⁴Moyiisi ñ gbadi lanyaa maama, ke o baa ki labni. ⁵O den maadi yeni Kore yeni yaaba n taa yeni o, "Saala sijaagu nni, O Diedo ba waani Yua n paadi yeni o yeni yua n ye yeni o. O ba cedi li nilo ñ nagni o kani. Wani obá ba cedi Wan gandí yua ñ nagni o kani." ⁶Yin ba tieni maama n ne, yin taa ti fantantiadi, ⁷saala, yin tieni u mu yeni tulaale yeni li ñbli ti niinni, ki nagni O Diedo nintuali. O Doedo ya gandí yua, wani n gagdi ki ñani opo. Yinba Lefi yaaba, yinba n tieni ke li pendi u bianu." ⁸Moyiisi go den yedi Kore, "Cengi nni mani, yinba Lefi buolu yaaba puolhuanu: ⁹U Tieniu gandí yi Israyeli buoli kuli siiga, ki nagni yi o kani, ke i tuuni wani O Diedo tuona, li gbandieli nni, ki go tuuni li gbandieli tuona, ki todi li nitaanli kuli o nintuali, lankuli dá ki dagdi yi ii? ¹⁰O gandí yi ki nagni o kani yinba yeni i kpiiba, Lefi buolu yaaba kuli. Yeni lankuli, i go lingi salga yidma yudandi i! ¹¹Lanyapo i, ke yinba yeni i nicagli kuli fiini mi yiema O Diedo po. Be yapo i, ke i bulni ki gagi Haarón yua fangi O Diedo?" ¹²Moyiisi den yini Datani yeni Abirami, Eliabi bijaba, ama, bi den yedi, "Ti kan cua a kani. ¹³Li ki tie yualu ka, ke i ñani ti ya diema nni, ke mi naanjanma yeni ti siadi den puubi, ki cua yeni ti, ki bua kpa ti mi fanpienma nni ne ee? Mólane, a ji yedi ke fini n bani ti yikodi, ki baa gobdi ti! ¹⁴Li ya lankani, a ki gedi yeni ti ya diema nni ke mi naanjanma yeni ti siadi puubi, a go ki fidi ki teni ti tinfanma biini, i kuani yeni ku daamõngu tiidi kuani, ke ti faali n yeni. Mólane, a ji bua ñan juani ti yeni mi tofaama ñonianu. Ti kancua a kani." ¹⁵Moyiisi pali den beni boncianla, ke o yedi O Diedo, "Da ga bi paabu padli. N ki ga bá ñunyendo bi kani, n nan go ki tieni bi siiga nni obakuli biadma." Kore yeni o cagli nni yaaba ñ pani ya pani. ¹⁶Moyiisi den yuandi ki yedi Kore, "Saala, fini yeni a cagli nni yaaba ñ den taani O Diedo nintuali, fini, bani yeni Haarón. ¹⁷I siiga, yuakuli ñ taa o fantantiagu, ki tieni li ñubli yeni tulaale o fantantiagu nni. Yuakuli ba nagni O Diedo nintuali yeni o fantantiagu, likuli ba taani fantantiadi kobilie n piimu (250). Fini yeni Haarón mo ba nagni yuakuli o fantantiagu." ¹⁸Lanwani ii, yuakuli den bobni o fantantiagu, ki tieni tulaale li niinni, ki gedi ki sedi u kadkaanu gbndieli bulñõbu kani yeni Moyiisi yeni Haarón. ¹⁹Kore den taani li nitaanli kuli, ke bi yie Moyiisi yeni Haarón po, u kadkaanu gbandieli bulñõbu kani, ke O Diedo kpiagdi dagdi li nitaanli nintuali. ²⁰Lanwani ii, O Diedo den maadi yeni Moyiisi yeni Haarón: ²¹"Fuadi mani ki ña ya nitaanbiadli ne, ke n ba bolini bikuli mólane, yenma." ²²Moyiisi yeni Haarón den baa ki labni, ki yedi, "U Tieniu, fini yua n puuni bi nisaalba kuli mi fuoma yeni li miali, niyendo baba ya tieni tuonbiadi, a pali ji ba biidi bi niba kuli po yo oo?" ²³O Diedo den jiini Moyiisi, ki yedi, ²⁴"Maadi yeni li nitaanli, ki yedi ba, 'sani mani ki fuadi ki ña Kore, Datani yeni Abirami.'" ²⁵Lanwani ii, Moyiisi den fii, ki gedi Datani yeni Abirami kani, Israyeli nikpelba den ñodi o. ²⁶O den maadi yeni li nitaanli, ki yedi, "Yin fuadi, ki fagdi yeni bi nibiadba ne jondi, ki da sii bi bona bá bonyenli, lanyaa, i ba kpe kelima bi biadma po." ²⁷Lanwani ii, li nitaanli den yadi ki fagdi yeni Kore, Datani yeni Abirami jondi, i kaani kuli po, ki ña ba. Datani, yeni Abirami den ñani ki see bi jondi bulñõna kani, bani yeni bi denpuoba yeni bi bila yeni bi yaabila kuli. ²⁸Lanwani ii, Moyiisi den yedi, "Yaali ne n ba tieni, yin bandi ke O Diedo n sõi nni ke n tiendi ya tuona ne kuli, mii tuuni li tuona n paacelu po ka. ²⁹Ya niba ne ya kpe bi yenmiali kuuma, nani nilo kuli ñ kpenlimaama, lanwani ii, O Diedo ka sõi nni. ³⁰Ama O Diedo ya cedi ke ki tinga yaadi ki ñõbu nani falu yeni, ki nali li naa niba, ke bi jiidi ki kpieninga nni ki dá fo, yeni i, ke i ba bandi ke li niba fali O Diedo ke li kandi." ³¹Moyiisi ñ li maadi li maama ki gbeni ya yognu, ke ki tinga luodi bi taana po. ³²Ki tinga den yaadi ki ñõbu, ki nali ba, yeni bi diedi nni yaaba yeni ya niba n den ye Kore cagli nni kuli, yeni bi bonpiakaali kuli. ³³Bani yeni bi diedi nni yaaba kuli den jiidi ki kua ki kpieninga nni, ki da fo. Ki tinga den guani ki mubni bipo, Yeni ke bi den yaadi, ki bodi li nitaanli siiga. ³⁴Israyeli niba yaaba n den lindi ba kuli ñ den gbadi bi yigni, bi den sani ki fagdi. Bi den taani ki yedi, "Hain, tin sani! ki tinga ñ da ti nali timo!" ³⁵U mu den ñani O Diedo kani nani taañigdu yeni, ki pua ki juu, ki buoni niba kobilie n piimu (250) yaaba n den see ki kubi ti fabntantiadi yeni tulaale yeni. ³⁶O Diedo go den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ³⁷"Maadi yeni salga yidkaciamo Haarón bijua, Eleyasari, ke wan kua u mu nni, ki ñani ti fantantiadi, kelima li tiadi gagdi ki ñani O Diedo po. Ke gedi ki wuli mi fantama hali fagma. ³⁸Ke wan taa bi niba yaaba n tieni ti tuonbiadi ki kpe yeni fantantiadi, ki pua pua ki tandi, ki bobni li padbinbindli. Li niba den cua yeni li tiadi, ki puni nni paabu i, lanwani ii, li tiadi gagdi ki ñani Mini O Diedo po. Li ba tua Israyeli nitaanli kuli po tiadma, ke n ye bi siiga. ³⁹Salga yidkaciamo, Eleyasari den taa u mu ñ den yiini, ki buoni ya niba yeni, ñ den kubi ya kumõndi fantantiadi yeni, ki pua pua ki tandi, ki tieni kudcaba, ki bobni li padbinbindli, ⁴⁰ke lan tua bontiadkaali Israyeli yaaba kuli po, ke yua n ki tie Haarón puolhuanu, wan da nagni O Diedo kani yeni fantantiagu, ke o ba juu tulaale, O Diedo nintuali, lanyaa bi ba juodi nani Kore yeni o cagli nni yaaba yeni, nani

O Diedo ń bili Moyiisi o ńɔmaama, maama yeni.⁴¹ Ama lan den fiifaa, Israyeli nitaanli kuli den taani ki yie Moyiisi yeni Haarɔn po, ki bulni. Bi den tua, "Yinba n bua kpa ki gbeni O Diedo nitaanli." ⁴²Li nitaanli ń den taani ki yie Moyiisi yeni Haarɔn po, bi den ɲmagdi bi nunga ki teli u kadkaanu gbandieli i. Ban den la yaali den pia yaalidgu. Ku tawalgu den pibni li gbandieli. O Diedo kpiagdi den dɔgdi, ⁴³Moyiisi yeni Haarɔn den nagni u kadkaanu gbandieli. ⁴⁴Lanwani ii, O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ⁴⁵"Fuadi ki ńa ki ɲa ya nitaanli ne, min bolni ba yenma." Lanwani ii, Moyiisi yeni Haarɔn den baa ki labni. ⁴⁶Moyiisi den yedi Haarɔn, "Taa ku fantantiagu, ki tieni li padbinbindli mu ki niinni, ki tieni li ɲubli yeni tulaale, ki sani tonma ki gedi li nitaanli nintuali, ki mia sugli bi tuonbiadi po, kelima O Diedo pabienli fii, ke u yianbiadu cili ki ji kpa bi niba i." ⁴⁷Lanwani ii, Haarɔn den tieni Moyiisi ń den waani o maama. O den sani ki kua li nitaanli siiga. U yianbiadu den baa, ki ji yadi bi niga siiga i, o den ɲubni li ɲubli, ki mia sugli li nitaanli tuonbiadi po. ⁴⁸Haarɔn den sedi bi kpienba yeni yaaba n fo siiga nni i; Yeni i, ke li yianbiadu den sedi. ⁴⁹Li yianbiadu ń den kpaa yaaba den tie niba piiga n tuda na n kobilele (14700), laa taa yeni yaaba n kpe Kore ya janjanma nni. ⁵⁰Haarɔn den guani Moyiisi kani, u kadkaanu gbandieli bulńɔbu kani, ke u yianbiadu den sedi.

Chapter 17

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²"Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki ga bi gbiami na, buolu kuli baa pia o gbiamu i, lan taani piiga n gbiami lie. nan diani buolu kuli yeli o gbiamu po.³nan diani Haarɔn yeli Lefi yaaba gbiamu po. Buolu kuli baa pia gbayendu i, ke o yudaano yeli diani upo. ⁴nan bili li gbiami kuli, u kadkaanu gbandieli nni, ku nantaadikpagu kani, min kadi yeni a naankani yeni. ⁵I ba la min ba gandi ya buolu yudaano gbiamu ba bundi. Lani n ba cedi Israyeli yaaba n bulni ki gagi yeni nni yeni, lan gbeni, nma go ba fii ki yie apo."Li nitaanli bulinbulni Moyiisi yeni Haarɔn po.⁶Lanwani ii, Moyiisi den maadi yeni Israyeli yaaba. I buoli kuli yudanba den teni bi gbiami, yudaano kuli yeni o gbiamu, u buolu n gandi yua. Likuli den taani piiga n gbiami lie i. ⁷Moyiisi den bili li gbiami kuli a nɔmaatana kpagu gbandieli nni.Haarɔn gbiamu.⁸Lan fiifaa, Moyiisi den kua a nɔmaatana kpagu gbandieli nni, ki diidi ki sua be i ! Lefi buolu yua, Haarɔn gbiamu n den bundi. U den pudi mi bundpanma, ki puuni, ki loni Amandie bonluana yaa beni! ⁹Moyiisi den nani ya gbiami kuli n den ye O Diedo nintuali yeni, ki waani Israyeli nitaanli kuli, ke buolu yudaano kuli taa o gbiamu.¹⁰O Diedo den yedi Moyiisi, "Bili Haarɔn gbiamu ku nantaadikpagu kani. nan na li gbiamu n ya bili likani, ki tie Israyeli nitaanli n fiini mi yiema O Diedo po, ki tugi ya tagli bontiadkaali, lani n tie bi bulmi n gbeni, lanyaaaka, bi ba kpe i. ¹¹Moyiisi den tieni nani O Diedo n waani o maama yeni.¹²Israyeli nitaanli den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, "Ti ba kpe nekanba i. Tikuli ba bodi cain! ¹³Yua n li fii ki nagni O Diedo gbandieli kuli se wan kpe. Tikuli ba kpe yeni yo oo?"

Chapter 18

¹O Diedo den yedi Haarɔn, "Fini, a bijaba yeni a yaaja cugli nni yaaba, yinba n baa tie yaaba n ba tugi ya tuonbiadi n tieni u kaangagdinamu nni ya tagli. Ama, fini, yeni a bijaba, yinba baba n ba tugi ya tuonbiadi, ke nilo tieni salga yidma tuonli nni. ²Li ya tie a kpiiba, Lefi buolu yaaba po, li buali ke ɲan nagni ba a kani, ban ya todi a, ya yognu ke fini yeni a bijaba tuuni li gbandieli nni, a ɲomaatana ɲantaadikpagu nintuali. ³Bi baa todi a, ki todi li gbandieli nnituona kuli. Ama, bi kan nagni ya bona n ye u kaangagdinamu nni, bii li padbinbindli tuonsɔntiadi kani, Lanyaaka, bani yeni fini kuli ba kpe i. ⁴Bi ba nagni a, ki ya todi a u kadkaanu gbandieli tuona nni, yeni ya tuona n nua li gbandieli ɲanbima yeni li bonbaanbidi kubma. nilamo kan nagni yin tuuni naani. ⁵Fini n baa tugi u kaangagdinamu yeni li padbinbindli tuona kuli, lani n tie, n pabienli ɲ go da ti jiidi Israyeli yaaba yuli po. ⁶Diidi, Mini nba n gandi Lefi buolu yaaba Israyeli buoli kuli siiga. Bi tie ɲan bobni yaaba nani paabu yeni, ki puni mini O Diedo, ke ban ya tuuni u kadkaanu gbandieli tuona. ⁷Ama, fini yeni a bijaba baba n baa tuuni salga yidma tuona yeni ya tuona n nua li padbinbindli yeni u kaangagdinamu nni, bu kpaldɔginkaaba ɲ duagi yaali kuli po. Yinba n baa tugi li tuona yudandi, ki tuuni li tuona kuli. N puni yinba i salga yidma tuona kuli, ke li tie i paabu. Nilamo, yua n ki tie Haarɔn diegu nni yua ya nagni likani, o ba kpe i. Salga yidkaaba biini. ⁸Lanwani ii, O Diedo den yedi Haarɔn, "Diidi, Mini n puni a ti yikodi, ke ɲan diedi ban gagdi ki puni nni ya paabu kuli, yeni Israyeli nitaanli ɲ gagdi ya paabu mini O Diedo po kuli. N puni fini yeni a bijaba, ke li paabu ɲ tua i ya biini hali ya yogu ɲ tuu ya yogu kuli. ⁹Ya bona n gagdi ki ɲani hali boncianla n ne, ya paabu ke baa juu li padbinbindli po ki gbeni: ban gagdi ya paabu kuli mini O Diedo po; mi jiema paabu, ti tuonbiadi sugli miabu pada, i tagli guanɲanbima pada; Lanya bona gagdi ki ɲani boncianla fini yeni a bijaba po. ¹⁰Lanya paabu gagdi ki ɲani boncianla; li buali ke a bijaba yaaba n gagdi ki ɲani apo kuli ɲ di li paabu jiema. ¹¹Ya paabu n tie a ya biinu n ne: Israyeli yaaba ɲ gagdi ki puni nni ya paabu, ban bobni ya paabu a bogda yeni li padli po. N puni a lankuli, fini yeni a bijaba yeni a bisiaba, bun tua a biinu hali ya yognu ɲ tuu ya yognu kuli. Yua n gagdi ki ɲani, a diegu nni kuli, ba fidi ki di li paabu jiema. ¹²Min go puni a yaali n ne: mi kpama nni kuli mi kpaɲanma ku daamɔngu nni kuli ku daamɔɲangu yeni li bonluonkaali bonkpiala kuli, ban puuni nni ya tiidi luankpiala. N puni lankuli. ¹³Ban kpendi yeni ya kpaandi jiepaandi kuli tie a ya biinu i. Yua n gagdi ki ɲani a diegu nni kuli ba fidi ki di li paabu jiema. ¹⁴Israyeli diema nni, ban gagdi yaali O Diedo po kuli tie a ya biinu i. ¹⁵Pia miali kuli ya bikpiaga, ban puni O Diedo yaaga kuli, bi niba yeni ti yandi kuli ya bikpiamu tie a ya biinu i. Ama, li buali ke bi niba n daa ki faabi bi bonjakpiala yeni ya yanga n jogni bontonkpiga. ¹⁶Ban ba daa ki faabi yaaba, li buali ke ban daa ki faabi ba ke bi pia ɲmaayendo i. Lanwani ii, bi niba ba pa bonjaga po, dibala mu i, u kaangagdinamu nni dibala ke yenli kuli kpiagu tie gramii piiga (g 10), ki daa ki faabi ba. ¹⁷Ama, yaali n tie nua ya bikpiaga, pia ya bikpiaga yeni ɲuabo ya bikpiaga wani ii, i kan daa ki faabi lanya yandi bikpiamu. Lan ya yandi gagdi ki dagdi O Diedo po i. Li buali ke lan padi li yandi, ki miimii bi sɔma li padbinbindli po, ki juu bi kpama ki puni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. ¹⁸Li padyandi nandi tie a ya biinu i. Nani li bengunli yeni li jientaali yeni, lanya nadi kuli mo tie a ya biinu i. ¹⁹Israyeli nitaanli ɲ gagdi ki puni nni ya paabu kuli, n puni fini yeni a bijaba yeni a bisiaba, li paabu baa tie a ya biinu i hali ya yognu ɲ tuu ya yognu. Li tie ya ɲantaado n loli O Diedo nintuali, kaa pia fidima, Mini O Diedo yeni fini yeni a puolɲuani siiga, hali ya yognu ɲ tuu ya yognu i." ²⁰O Diedo den yedi Haarɔn, "A ji ki pia biinu mi diema tinfanma nni, nani faali, a go ki pia a bonceli, li nitaanli bonpiakaali siiga. Mini n tie a biinu yeni a faali Israyeli nitaanli siiga. Lefi buolu yaaba biini. ²¹Diidi, yinba Lefi buolu yaaba, n puni yi Israyeli yaaba ɲ pa binli kuli ya binli pani, yini n ba tua i faali, ki tua ipo u kadkaanu gbandieli kani tuona ɲuɲuudi. ²²Lan cili dinne, ki ya caa, Israyeli yaaba ji kan nagni u kadkaanu gbandieli, ki da ti tieni tuonbiadi, likani, ki kpe. ²³Lefi buolu yaaba baa tuuni ya tuona n tie u kadkaanu gbandieli tuona. Bani n ba tugi ya tuonbiadi n ba tieni likani kuli ya tagli bi yula po. Li tie ya ɲɔbonli n bili bi po yeni bi puolɲuani po hali yeni ya yogu n ki pia gbenma i. Baa ji pia faaliba kuli Israyeli yaaba siiga. ²⁴Israyeli yaaba ɲ pa ya binli lonpo, O Diedo po yeni, n puni ba lanya pani i, yini n tie bi ya faali. Lanyapo i, ke n yedi ba, 'Bi ji ki pia faaliba kuli Israyeli yaaba siiga.' ²⁵O Diedo den maadi yeni Moyiisi ki yedi ²⁶"ɲan maadi yeni Lefi buolu yaaba, ki yedi ba, 'I ya ga Israyeli yaaba ɲ pa bi binli lombo, min puni yi ya biinu ke u tie i faali yeni, li buali ke yin waani O Diedo nintuali, ki puni O Diedo li pani bɔgdima taalma piiga po, taalyenma, lan tua imo ya pugdi li binli nni. ²⁷Li pugdi baa tie ipo nani jiepaandi paabu bii ku daamɔngu tiidi paabu binli nni yeni i. ²⁸Lanwani ii, imo baa puuni O Diedo i paabu, ke bu tie i binli pugdi, yin gaani Israyeli yaaba kani ya binli pani yeni. I ya ga bi kani, li pani, yin teni Haarɔn, salga yidkaciamo i ya pugdi. ²⁹Yin baa gaani ya paabu nni, li buali ke yin ɲani ya paabu n gagdi ki dagdi O Diedo po. Yin ɲani yaali n gagdi ki ɲani hali boncianla, ki puni O Diedo yeni ti colindi, ban teni yi ya paabu yeni niinni. ³⁰Ama, ɲan go yedi ba, 'I ya waani O Diedo yaali n pia mayuli, yin ga ya paabu siiga, li baa tie Lefi buolu yaaba po nani o kpaalo ɲ yi ɲani o jalu nni ti jiepaandi, bii ku daamɔngu daano ɲ tuodi o daamɔngu, ki teni O Diedo ya daapaanma yeni i. ³¹I ya teni i paabu, ke ya jiedi n

sieni, i ji ba fidi ki di yin bua naani kuli, kelima, yin tuuni u kadkaanu gbandieli kani yeni, imo ya binli pani n yeni ³²I ya ñani i pugdi, ki waani O Diedo, ki puni o i paabu, i ji ba fidi ki di li jiema yin bua naani kuli ke laa ji pia tagliba kuli, Ama yin da biidi Israyeli yaaba paabu yaabu n gagdi O Diedo po, lani n tie yin da kpe mo."

Chapter 19

¹O Diedo den Maadi yeni Moyiisi yeni Haarɔn, ki yedi, ²"Ne tie yiko i, ñɔɔbonli i, ke n bili yi: Yin yedi Israyeli yaaba ke ban cua yeni ya naaɲuamɔno n ki pia yiagu, kaa pia pɔdiba kuli, ke baa kpeli ki bugini o naadaagu.³Yin teni salgayidkaciamo, Eleyasari li naanua. Wan ñani li nua ti jondi niinpo, ki cedi nilo ɲ kodi o o nintuali. ⁴Salga yidkaciamo, Eleyasari ba tuu o nuubili o sɔma nni, ki teli u kadkaanu gbandieli liiga po, ki miimii taalma lele. ⁵Salga yidkatiano n ba juu o nua, ke Eleyasari nunbu nni. O ba juu o gbangu, o nandi, o taana yeni o sɔma kuli. ⁶Salga yidkaciamo ba taa sedili benu, Isopi beni yeni u gaalmɔnu, ki lu ban juu o nua ya mu yeni nni. ⁷O ba yuandi ki ɲuudi o tialakaadi, ki go wuli. O ba yuandi ki kua ti jondi nni, ki ya ye ti jɔgindi nni hali yeni ku yenjuogu. ⁸Ya salga yidkaa n juu o naaɲua yeni, ba ɲuudi o tialakaadi, ki wuli, ki ya ye ti jɔgindi nni hali yeni ku yenjuogu. ⁹Yua n ki jɔgni o yuli, ba taani o nua fantanma, ki baa naankani n ɲani, ti jondi niinpo. Li fantama baa ye Israyeli yaaba nitaanli po i. Bi baa ɲmadi li fantama mi ñima nni, ki ya ɲuudi ki ɲanbdi yaaba n tieni ti tuonbiadi, kelima li fantama tie ti tuonbiadi sugli miabu ya padli fantama i. ¹⁰Yua n ba taani ki wodi mi fantama yeni, ba ɲuudi o tialakaadi, ki wuli, ki ya ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. Li baa tie Israyeli yaaba po yeni ya nilanba n ye bi siiga kuli ya ñɔmaama n ki pia miidma hali ya yognu kuli. Mi ɲanbima mabilkaama. ¹¹Yua n sii nikpiemo kuli baa ye yeni ti jɔgindi hali dana lele i. ¹²Li nili ba ɲuudi ki ɲanbi o yuli, li daataali daali yeni li daaleleli daali yo, ki fidi ki ña o jɔgindi nni. Ama, o ya ki ɲuudi ki ɲanbi o yuli, li daataali daali, lanwani ii o kan fidi ki ña ti jɔgindi nni li daaleleli daali. ¹³Yua n sii nikpiemo, kaa ɲuudi ki ɲanbi o yuli, li nilo jɔgni O Diedo kaangagdinamu i. Li buali ke ban ñani li nilo Israyeli yaaba siiga, kelima baa mii mi ɲuudinɲanbima ñima opo. O baa li ye yeni o jɔgindi i, o yema kuli baa tie jɔginyema i. ¹⁴Nilo ya kpe jongu nni ya ñɔɔbonli n ne. Yua n kua li jongu nni yeni yua n bi ye li jongu nni mi kuuma yognu kuli, baa ye yeni ti jɔgindi i, hali dana lele. ¹⁵Ya tiagu n ye li jongu nni, kaa ɲuagi, kaa pia bonbiili kuli jɔgni n yeni. ¹⁶Li go tie yenma i, yua n sii ban kpa yua yeni ki jugsiega, bii, nikpiemo, bii nilo kpabli, lanyaaaka o kakuli. li nilo baa ye yeni ti jɔgindi i, hali dana lele. ¹⁷Yin ba tieni maama ki ɲanbi yua n ye ti jɔgindi nni n ne: Yin taa ban padi ya naaɲua, ti tuonbiadi sugli po yeni fantama, ki tieni tiagu nni, ki ga li ñinbunli ñima, ki pugni. ¹⁸Yua n ki ye yeni jɔgindi, ba taa Isopi benu, ki tuuni mi fantanñima nni, ki miimii li jongu po yeni ya tiadi n den ye li jongu nni kuli, yeni ya niba n den ye li jongu nni kuli yeni yua n sii kpimo, bii nikpabli, yeni o kpiemo po yeni o kakuli po. ¹⁹Li daataali daali yeni li daaleleli daali, yua n ki ye yeni jɔgindi ba miimii yua n ye yeni ti jɔgindi po. Li daaleleli daali, yua n ye yeni ti jɔgindi ba ɲanbi o yuli. O ba ɲuudi o tialakaadi, ki wuli. Yeni ku yenjuogu kuli li ba sua ke o ɲanbi o yuli. ²⁰Ama, yua yie kaa ɲanbi o yuli, ki ye o jɔgindi nni, li buali ke ban ñani li nilo li nitaanli siiga, kelima o jɔgni O Diedo kaangagdinamu. Baa miimii opo ti jɔgindi ñima, lanwani ii, o ye yeni jɔgindi i. ²¹Lani n tie maabilkaama bipo ya yogu ɲ tuu ya yog kuli. Yua n miimii ti jɔgindi ñima yeni, ba ɲuudi o tiadi. Yua n sii ti jɔgindi ñima, baa ye yeni ti jɔgindi hali yeni ku yenjuogu. ²²Yua n ye yeni jɔgindi ya sii ya bonli kuli, limo jɔgni n yeni. Yua n sii li bonjɔgindi kuli mo baa ye yeni ti jɔgindi, hali yeni ku yenjuogu.

Chapter 20

¹Israyeli yaaba yeni bi nitaanli kuli den fii ki gedi Cini fanpienma nni, bi den kali Kadeci dogu nni. Lankani ke Miriyama den kpe, ke bi piini o. ²U ñuñuunu den cuo li nitaanli likani, ke baa pia ñima ki ba ñu, ke bi taani bikuli, ki yie Moyiisi yeni Haarɔn po. ³Li nitaanli den bulni, ki gagi yeni Moyiisi, ki tua, "Li bi baa tu tipo, ti ya bi kpe, ti kpiiba Israyeli yaaba ñ kpe ya yognu O Diedo nintuali yeni!" ⁴Be n cedi ke a taa O Diedo nitaanli ki cua yeni ba mi fanpienma nni ne, yeni bi yandi kuli, ke ban kpe, e? ⁵Be n cedi ke den tieni ki ñani ti Ejipti diema nni, ki cua yeni ti ya kaanu nbia bonciala ne e? Nekanba, ti kan fidi ki buli bonli, kankandi ki ye, daamɔngu tiidi ki ye, grenadie tiidi ki ye, to, ñima mo n ki ye ke nilo ba ñu yeni. ⁶Lanwani ii, Moyiisi yeni Haarɔn den fuadi li nitaanli kani. Bi den gedi u kadkaanu gbandieli bulñɔbu kani, ki baa ki labni. Likani ke O Diedo kpiagdi den dɔgdi bipo. ⁷O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ⁸"ñan taa a gbiamu, fini yeni a kpelo Haarɔn, ki taani li nitaanli. ñan maadi yeni ku tangu bi nunbu nni, ki yedi gu ke kun wugdi mi ñima. Mi ñima ba ña ku niinni, ñan teni li nitaanli yeni bi yandi ban ñu." ⁹Moyiisi den taa u gbiamu, O Diedo nintuali nani wan den yedi ke wan tieni maama yeni. ¹⁰Lanwani ii, Moyiisi yeni Haarɔn den yini li nitaanli, ki taani ba ku tangu kani. Moyiisi den yedi ba, "Cengi mani, yinba mi yenyiema danba ne. Li buali ke tin cedi mi ñima ñ ña ku tangu ne nni i, ipo oo?" ¹¹Lanwani ii, Moyiisi den duoni o nuu, ki pua ku tangu, taalma lie, yeni u gbiamu, ke mi ñima daa ku niinni. Li nitaanli yeni bi yandi kuli den ñuni ki guo. ¹²Lanwani ii, O Diedo den yedi Moyiisi yeni Haarɔn, "Nani yin ki dugi npo, kaa cɔlni n gagdinjanma Israyeli nitaanli nintuali yeni, ii, i kan pundi yeni li nitaanli, min puni ba ya diema nni yeni." ¹³Bi den yini likani Meriba ñima, kelima, Israyeli nitaanli den kɔni yeni O Diedo likani, ke o waani ba ke o gagdi ki ñani cain. Edomi bado yie ke Israyeli yaaba kan pɔndi o diema nni. ¹⁴Moyiisi den sɔni a tonda, ke bi ñani Kedeci, ki gedi Edomi bado kani, ki yedi o: "A kpiiba Israyeli yaaba n sɔni ti ke tin caa ya tɔndu ne: "A bani ya fala n den baa tikuli po. ¹⁵A bani ke ti yaajanba den gedi ki kua Ejipti diema nni, ki kali ke li waagi. Ejipti yaaba den wangi tinba yeni ti yaajanba kuli falaciamo. ¹⁶Ti buudi ki fabni, ki mia o Diedo, ke o gbadi tipo mi niñima, ki sɔni o maleki, ke o ñani ti Ejipti diema nni. Diidi, ti ye a diema kunu, Kedeci ne i. ¹⁷Ti mia ña, ke ñan cabi ti, tin pɔndi a diema ki gedi tin caa naani, ti kan tɔgni kuani bii daamɔngu tiidi kuani nni, ti go ki lingi ke tin ñu i caana nni ñima ka. Ti baa li kubi li sanjali i, hali ki ban ña a diema nni, ti kan pɔni jienu bii ganu po, kase ti ban puodi a diema kpaali." ¹⁸Ama, Edomi bado den guani ki jiini o, "I kan tɔgni ki pɔndi n diema. I ya tieni yeni, n ba tuogi yi yeni ki jugsiega, ki kɔni yeni yi." ¹⁹Lanani ii, Israyeli nitaanli den yedi o, "Ti ba tɔgni li sanjali baba i. Ti yadi bii tinba ya ñuni a ñima, ti ba pa mipo. Ti li miadi ke tin cuoni ki pɔndi baba i, ti kan tieni bɔntɔli." ²⁰Ama, Edomi bado den jiini ba, "I kan tɔgni ki pɔndi n diema." Lanwani ii, Edomi bado den tuogi Israyeli yaaba yeni yeni ya tɔtieba n yabi, ki go pia u fidu. ²¹Edomi bado den yie ke o kan cabi Israyeli yaaba ban kandi li kpaali, ki tɔgni ki pɔndi o diema. Lanyapo i, ke Israyeli yaaba den lebdi, ki kogni Edomi diema. Haarɔn kuuma ²²Lanwani ii, li nitaanli den fii Kadeci, ki tudni bi cenli. Israyeli yaaba yeni bi nitaanli kuli den pundi Hori juali kani. ²³O Diedo den maadi yeni Moyiisi yeni Haarɔn, Hori juali po, Edomi diema kpaali kani, ki yedi, ²⁴Haarɔn ba gedi ki taani yeni o yaajanba, kelima wani kan kua min puni Israyeli yaaba ya diema nni. Kelima yinba bilie kuli, den kandi n ñɔmaama po, Meriba ñinbunli kani. ²⁵ñan taa Haarɔn yeni o bijua Eleyasari, ki duoni ba Hori juali po na. ²⁶ñan landi Haarɔn salga yidiciamo tiayiekaadi, ki lani o bijua Eleyasari. Haarɔn ba kpe, ki gedi ki taani yeni o yaajanba nekanba i. ²⁷Moyiisi den tieni nani O Diedo ñ den waani o maama. Bi den doni Hori juali yuli po, ke li nitaanli kuli nua ba. ²⁸Moyiisi den landi Haarɔn salga yidma tuonsɔntiadi, ki lani o bijua Eleyasari. Haarɔn den kpe li juali yuli po yeni i. Moyiisi yeni Eleyasari den yuandi ki jiidi. ²⁹Li nitaanli kuli ñ den bandi ke Haarɔn kpe, mi diema nni niba kuli den taani, buudi Haarɔn kumoe hali dana piitaa.

Chapter 21

¹Kanana bado, yua n den kua niganu po, Aradi dogu nni yeni, n den gbadi ke Israyeli yaaba paa u sanu nni, ki caa Atarima, o den tuogi ba, ki pua yen ba bu tɔbu, ki cuo nitianba, ki luoni ba li kpaadidieli nni. ²Israyeli yaaba den poli ki niani O Diedo, ki yedi, "A ya tuo ki todi ti, ke ti kɔni, ki paadi ya niba ne, ti ba pua ki mudi li diema yeni bi dociami cain." ³O Diedo den cengi Israyeli yaaba miabu, ki cedi ke bi kɔni ki paadi Kanana yaaba. Bi den kpa ba boncianla, ki mumudi bi dociami, ki yini likani, Horma, lani n tie ban bolini ya dogu cain. I weebiadi ⁴Bi den nani Hori juali po, ki taa li mɔgmɔnli sanjali, yaali ki gedi ya diema n kaagi Edomi diema nni. Li nitaanli pali den wadi, u sanu nni. ⁵Bi den bulni, ki gagi U Tienu yeni Moyiisi, ki tua, "Be n cedi ke a nani ti Ejipti diema nni, ki cua yeni ti ya fanpienma ne nni ke tin kpe ee? Jienanma ki ye, nima mo ki ye, ti nan miadi ti jieyuoyuodi ne o." ⁶Lanwani ii, O Diedo den den jiini bi siiga nni ya wee n pia ti lobibiardi. Li wee den jundi bi niba ke bi kpenli. ⁷Li nitaanli den cua ki la Moyiisi, ki yedi o, "Ti tieni ti tuonbiadi, kelima ti den bulni ki gagi O Diedo yeni fini. Jaandi ki mia O Diedo wan fagni i wee ne ti kani." Lanwani ii, Moyisi den jaandi li nitaanli po, ⁸O Diedo den yedi Moyiisi, "Cedi ban tagi waa, njan tabni o ya daacaadu n fagi po, ki caani u. Li ya tie ke waa juni yua, ke o yaadi ki diidi li waa, o ba paagi." ⁹Lanwani ii, Moyiisi den duadi ti kumɔndi, ki tagi waa, ki tabni o daacaadu po, ki caani u. Li ya tie ke waa juni nilo, ke o yaadi ki diidi ti kumɔndi waa, o yi paagi i. ISRAYELI YAABA YEMA, MOWABI DIEMA NNI Israyeli yaaba n tɔgni maama ki gedi hali Pesiga juali kani. ¹⁰Lanwani ii, Israyeli yaaba den tugni bi cenli, ki gedi ki ban caani bi jondi Oboti dogu nni. ¹¹Bi den nani lankani, ki gedi Iye Abarima, ya fanpienma n kaagi ku mɔgciangu puoli yeni nni. ¹²Bi den nani lankani, ki gedi ki caani bi jondi Seredi jualɔngu nni. ¹³Bi den nani lankani, ki cuoni ki puodi Arinoni kpenu yu n nani Amori yaaba diema nni, ki pundi mi fanpienma nni, ki gedi ki caani bi jondi. Arinoni kpenu n den ye Mowabi yaaba diema yeni Amori yaaba diema siiga, ki tie bi bianu. ¹⁴Lanyapo i, ke O Diedo tɔbu tili nni, li den diani ki yedi, "Wahebi, Sufa nni yeni li kpentaana yeni Arinoni yeni u mo ya kpentaana. ¹⁵Li juali jiidma, ki ya caa Ari dociamu po ki jiidi ki pundi Mowabi diema bianu." ¹⁶Bi den nani lankani, ki gedi Beyer, lankani ke li caali ye, O Diedo den yedi Moyiisi, "Taani li nitaanli, min teni ba mi nima." ¹⁷Israyeli yaaba den yini ya yanbu ne: "Caali, wugdi a nima. Yiini mani i yani lipo. ¹⁸Ti yudanba n den gbiidi ya caali, bi bulcandanba n gbiidi ya caali yeni O Diedo gbiamu, yeni bi bali gbiami." Bi den nani mi fanpienma nni, ki gedi Matana. ¹⁹Bi den nani Matana, ki gedi Nahaliyeli, ki nani Nahaliyeli, ki gedi Bamoti, ²⁰ki nani Bamoti, ki gedi Mowabi yaaba diema jualɔngu nni. Lankani i ke Pisiga juali yuli yiini mi fanpienma po. Israyeli yaaba pua ki paadi bi baditieba Sihon yeni Ogi. ²¹Israyeli den soni a tonda Amori yaaba bado, Sihon kani, ki yedi o, ²²"Cabi ti tin pɔndi a diema. Ti kan tɔgni i kuani yeni ku daamɔngu tiidi kuani nni. Ti kan nɔu i caana nni nima. Ti baa li kubi li sanjali i, ti sancenli nni hali ki ban kadi a diema bianu." ²³Ama, o bado Siyon den ki tuo ke Israyeli yaaba n pɔndi o diema. O den taani o totieba ki gedi ki tuogi Israyeli yaaba mi fanpienma nni. O den cua Yahati dogu nni, ki tuogi Israyeli yaaba bu tɔbu. ²⁴Israyeli yaaba den fiini ti jadi yeni ki jugsiega, ki pua ki paadi ba ki diedi bi diema, ki cili Arinoni kpenu, ki ban tuoni Jaboki kpenu, hali yeni Amoni yaaba diema bianu. Amoni yaaba diema bianu po den pia li bilinguonli. ²⁵Israyeli yaaba den fie Amori yaaba dociami kuli, ki kua ki kali li dogi nni kuli yeni Hecibon dogu nni yeni li tinkundogi nni kuli. ²⁶Hecibon den tie Amori yaaba bado, Siyon dociamu. Wani n den tuogi Mowabi bado bu tɔbu. Siyon den fie o diema kuli, ki cili o diema bianu, ki ban tuoni Arinoni kpenu. ²⁷Lanyapo i ke li diani Mi kpanjama tili nni, ki yedi, "Cua mani Hicibon. Cua mani tin guani ki maa o bado Siyon dociamu, ki kua u niinni. ²⁸U mu den nani Hecibon, ki liabi, u mupienu den nani o bado Siyon dociamu nni, ki dini Mowabi diema nni dociamu, Ari, ki bolini Arinoni juaciana yaa kpedi boncianla yeni. ²⁹Sola, yinba Mwabi yaaba po! I bia n yeni yinba ya nibuoli n nja k pugi o bulo Cemoci. O cedi ke o bijaba sani ki yaadi, ke o bisiaba mo tua Amori bado, Siyon yonbi. ³⁰Ama, ti kɔni ki paadi Siyon. Ti bolini Hecibon, ki ban tuoni hali Dibon. Ti pua ki paadi ba i kaani kuli hali yeni Nofa, hali yeni Medeba kuli. ³¹Israyeli yaaba ji den kua Amori yaaba diema nni i. ³²Moyiisi den soni bi jaba ke ban diidi Jaseri dogu n tie maama. Bi den gedi ki paadi u, ki diedi yeni u tinkundogi kuli, ki deli ki nani Amori niba, yaaba kua i niinni. ³³Bi den yuandi ki pegdi, ki taa Bacani sanjali. Bacani bado, Ogi, yeni o tɔgoli kuli den bobni bu tɔbu, ki tuogi ba, ki ba kɔni yeni ba Edreyi dogu nni. ³⁴Lanwani ii, O Diedo den yedi Moyiisi, "njan da jie ba, kelima, N taa ba, wani, o tɔgoli yeni o diema kuli ki tieni a nuu nni, ke njan baa o yeni ti kpiagdi. njan tieni o, nani njan den tieni Amori yaaba bado, Siyon, yua den kua Hecebɔn, maama yeni." ³⁵Lanwani ii, Israyeli yaaba den kpaa Bacani bado Ogi, yeni o bijaba, yeni o jakɔnda kuli, ke ba niyendo ki sani ki ciadi. Bi den yuandi ki diedi o diema.

Chapter 22

¹Israyeli yaaba den kubi bi cenli, ki ban pundi Mowabi yaaba diema nni, ki kpaa bi jondi Jurden kpenjaali puoli, ki tieli Jeriko dociamu.²Sipori bijua, Balaka den la Israyeli yaaba n den tieni Amori yaaba maama.³Mowabi yaaba den jie Israyeli yaaba boncianla, kelima bi den yabi boncianla, ke Mowabi yaaba gbanu den wudi Israyeli yaaba nintuali.⁴Mowabi bado den yedi Madiani nikpelba, "U naa niwulgu ba bolini yaali n lindi ti kuli, nani i nee n nmani i kuani nni muadi maama yeni i." Lanyognu, Sipori bijua, Balaka n den tie Mowabi diema bado.⁵O den soni a tonda Bewori bijua Balaama, yua n kua Petori, Efrati kpenjaali po, o nibuolu yeni o nitanli siiga. O den yedi o ya maama ne, "Diidi, Nibuolu ba nani Ejipti diema nni, ki cua ki wuli ki gbie i kaanikuli, kaa fagiyeni n diema, hali ki kaa n miali nni.⁶N mia na, ke nan cua ki soli ba npo, kelima bi pia u paalu boncianla ki cie nni. Li ki kandi min fidi ki tuogi ba, ki pua ki deli ki nani ba li diema nni. N bani ke nan yadi mi yedinanma yua ya po, o baa ye yeni mi yedinanma, nan soli yua mo, baa ye yeni ti solindi i."⁷Lanwani ii, Mowabi nikpelba yeni Madiani nikpelba den fii, ki tugi bu paabu mi lingma po. Bi den pundi Balaama kani, ki caa o Balaka tondur.⁸Balaama den yedi ba, "Yin duani ne. Saala, n ba waani yi O Diedo n yedi yaali." Lanwani ii, Mowabi nikpelba den duani Balaama denpo i, li niagu.⁹U Tienu den dogdi Balaama po, ki yedi o, "Ya jaba n cani a yeni, tie bile i?"¹⁰Balaama den jiini U Tienu, "Sipori bijua, Balaka, Mowabi yaaba bado n soni ba n kani. O yedi,¹¹Diidi, ya nibuolu n nani Ejipti diema nni yeni cua ki wuli ki gaani n diema nni. N mia ke nan cua ki soli ba npo. Li ki kandi min fidi ki tuogi ba, ki pua ki deli ki nani ba mi diama nni."¹²U Tienu den jiini Balaama, ki yedi o, "nan da yegi yeni li niba ki gedi. Li ki buali ke nan soli Israyeli nitaanli, kelima, Mini O Diedo yadi mi yedinanma bipo o."¹³Balaama den yagdi ki fii, ki yedi Balaka nikpelba, "Yin guani ki kuni i diema nni, kelima O Diedo yie, ke waa cabi nni u sanu, ke min yegi yeni yi."¹⁴Lanwani ii, Mowabi nikpelba den guani ki kuni Balaka kani, ki yedi o, "Balaama yie ke o kan yegi yeni ti, ki cua a kani."¹⁵Balaka den soni nikpetianba yaaba n yabi, ki go pia li fangli ki cie kpiaama ya tonda.¹⁶Bi den pundi Balaama kani, ki yedi o, "Sipori bijua, Balaka, yedi ke tin waani a ya maama ne, 'N mia na, ke nan da cedi bonliba kuli n pani a, ke a kan pundi n kani,¹⁷Kelima, n ba pa na lan buali maama, ki go pugni a ti kpiagdi. N ba tieni nan buali nni ke min tieni yaali kuli. N mia na sugli ke nan cua ki soli ya nibuolu ne npo."¹⁸Balaama den jiini Balaka tonda, ki yedi ba, "Ba Balaka ya teni nni o badidiegu, ke ku gbie yeni nanjilfa yeni wula, n kan fidi ki kandi O Diedo n Tienu nbonli po ki tieni bontoli, lan yabi, bii, lan waa.¹⁹Yin duani dinne, min buali ki bandi O Diedo n ba waani nni yaali, ki pugni."²⁰U Tienu den dogdi Balaama po ku niagu nni, ki yedi o, "Nani bi jaba ne n cua ki yini a yeni, nan fii, ki yegi yeni ba. Ama, nan ya bani ke a baan tieni min ba waani a ke nan tieni yaali i."²¹Balaama den yagdi ki fii, ki bobni o nunua, li nungaali, ki yegi yeni Mowabi yudanba ki gedi. Maleki yie Balaama po.²²Ama, wan den caa yeni, li den fiindi U Tienu pabienli. O Diedo Maleki den sedi ki pani u sanu, ki bua yie Balaama po. Balaama den jagi o nunua, ki yegi yeni o naacenba, bilie.²³O nunbo den la O Diedo maleki ke o see u sanu nni, ki nodi ki jugsiega ki muubi o nuu nni. Ke o nunbo jadi, ki na u sanu, ki kua u kuanu nni. Balaama den pua o nunbo, ke wan guani ki tagni u sanu.²⁴O Diedo maleki go den sedi ki pani ki sanbulga, ku daamngu tiidi kuanu nni, naani ke guonli ye u ganu po, ke guontoli ye u jienu po.²⁵O nunbo den la O Diedo maleki, ki ponni, ki gedi ki tabni Balaama taali yeni li guonli. Balaama go den pua o, mi liema.²⁶O Diedo maleki go den suagi liiga, ki go jia, ki pani u sanu, naani ke pegdikaanu ki ye ganu ki buali jienu.²⁷O nunbo den la O Diedo maleki, ki baa ki labni, ke Balaama jagi o. Balaama pali den beni, ke o pua o nunbo yeni o gbiamu.²⁸O Diedo den yaadi o nunbo nubu, ke o maadi yeni Balaama, ki yedi, "N tieni a be i, ke a pua nni taalma taa n yeni?"²⁹Balaama den jiini o nunbo, ki yedi, "N pua na, kelima naa tie npo min bua maama. Li ya bi tie ke n pia jugsiega i, se ke n bi muu ki kpa na."³⁰O nunbo den yedi Balaama, "Mini ka tie a nunbo, nan jagi ya nunbo a miali dana kuli, ki ban tuoni dinne ee? Li tie npo maanli i, ke n tiendi min tieni a yaali dinne ne ee? Balaama den yedi, "N-n"³¹Lanwani ii, O Diedo den luodi Balaama nuni, ke o la ke O Diedo maleki see, ki nodi ki jugsiega ki muubi o nuu nni. Balaama den tibni o yuli, ki baa, ki labni.³²O Diedo maleki den yedi o, "Li tieni ledi i, ke a pua a nunbo taalma taa kuli? Diidi, N tie yua n cua ki ba yie apo i, kelima, nan nua ya sanu ne ki pia mayuli, tingbali ya sanu i."³³O nunbo bi laadi mini i, ki kpibni u sanu lani taalma taa ne kuli. O ya bi ki kpibi u sanu, ki na nni, n bi ba kpa na i, ki na o nunbo yeni o miali."³⁴Balaama den yedi O Diedo maleki, "N tieni ti tuonbiadi. N bi ki bani ke a sedi ki jia u sanu, ki ba yie npo. Lanwani ii, li ya tie ke li cenli ne ki mani apo, n ba guani ki lebdi."³⁵Ama O Diedo maleki den yedi Balaama, "Tugni a cenli yeni bi jaba ne. Ama, a ba maadi min ba waani a ya maama, ke nan maadi i." Lanwani ii, Balaama den yegi yeni Balaka nikpelba, ki gedi. Balaama yeni Balaka n kadi yeni biyaba naani.³⁶Balaka n gbadi ke Balaama cua, o den nani ki tuogi o, Mowabi dociamu yu n ye mi diema bianu, Arinoni kpenjaali po yeni nni i.³⁷Balaka den yedi Balaama, "N ki soni u tondur ki yini a aa? Li tieni ledi i, ke naa cua? Mii pia ya fidu n ba jigni a aa?"³⁸Balaama den guani ki jiini Balaka, "Diidi, N ji cua a kani n yeni. N nan pia ya fidu n ba yedi bonliba yo oo? N li ba yedi O Diedo n tieni ya maama n nubu nni i."³⁹Balaama den yegi yeni Balaka, ke bi gedi Kiriyaati Husoti dogu nni.

⁴⁰Balaka den padi a naatona yeni a patona, ki ñani ti padnandi, ki teni Balaama yeni ya yudanba n den ciani o.Balaama gaali Israyeli yaaba.⁴¹Lan fiifaa, Balaka den taa Balaama, ke bi doni li juacianli yuli po, o bulo Baali kani. Li kani, Balaama den nua Israyeli jondi kuni po ya niba.

Chapter 23

¹Balaama den yedi Balaka, "Maa padbinbinda lele, nekanba, ki bobni naatona lele yeni patona lele, li padli po."²Lanwani ii, Balaka den tieni Balaama n den buali o yaali. Balaka yeni Balaama den yuandi ki padi naatonli yeni patonli, padbinbindli kuli po. ³Balaama den yedi Balaka, "Sedi ki guudi a padjuukaana, min piadi waamu. Li ki kandi O Diedo ba cua ki tuogi nni, o ya yedi nni ya maama kuli, n ba waani a." Lanwani ii, o den fuadi, ki doni li juali yuli po, tiidi n ki ye naani.⁴Wan den ye li juali yuli po ya yognu, O Diedo de tuogi o, ke Balaama yedi o, "N cedi ke o maa padbinbinda lele, ke n padi naatonli yeni patonli padbinbindli po kuli." ⁵O Diedo den kuani mi maama Balaama n̄bu nni, ki yedi, "Guani Balaka kani, ki yedi o ya maama ne." ⁶Lanwani ii, Balaama den guani Balaka kani, ke o see o padjuukaana kani, ke Mowabi nikpelba kuli ye yeni o.⁷Balaama den cili ki pua sawali, ki yedi, "Balaka taa nni Arama ki cua yeni nni, Mowabi bado cedi ke n n̄ani hali puoli juana po, ke o yedi, 'Cua na, soli npo Jakobo puoljuani,' O yedi, 'Cua na ki wuli a pabienli Israyeli yaaba yuli po.' ⁸N na ba tieni ledi i, ki soli, U Tienu n̄ ki soli yaaba? N ba tieni ledi i, ki bieni n pali O Diedo n̄ ki bieni o pali yaaba ya po?"⁹Kelima, n see a juatna po, ki nua ba; N see a juabila po, ki nua ba. Diidi ya nibuolu n paadi ki ye bibá, kaa taa yeni ya nibuoli n sieni. ¹⁰ηma ba fidi ki c̄di Jakobo puoljuani yaaba n yabi nani i kpentanbiini yeni? Bá bi ya bogdi bi nitaanli taalma na, ηma ba fidi ki c̄di kaanyendu ya niba? Cedi mani min kpe o nitegingka kuuma, N miali mo ya juodma n̄ tua nani bi yaali yeni!"¹¹Balaka den yedi Balaama, "A tieni nni be n yeni ii? N yini a ke ηan soli n yibalinba, ama, ke a nan yadi bipo mi yedinanma." ¹²Balaama den jiini, ki yedi, "N kan fangi n yuli ki yedi O Diedo n̄ kuani ya maama n n̄bu nni ka aa?" Balaama gaali Israyeli yaaba mi taaliema.¹³Balaka den yedi o, "N mia ηa ke ηan cua tin gedi kaantianu, naani ke a ba ηanbi ki la ba. Nekanba, a nua bi jondi kuni baba i, ηaa nua bikuli. Lanpo, a ba la bikuli, ηan ban soli ba, lipo, npo. ¹⁴Lanwani ii, o den taa Balaama ke bi doni Pisiga juali yuli po, ki kua Sofima kuanu nni, o go den maa padbinbinda lele. O den padi padbinbindli kuli po naatonli yeni patonli. ¹⁵Balaama den yedi Balaka, "Ya see a padjuukaana kani, min gedi nepo, ki tuogi U Tienu ki guani." ¹⁶O Diedo den tuogi Balaama, ki kuani mi maama o n̄bu nni, ki yedi, "Guani Balaka kani, ki yedi o n̄ tondū." ¹⁷Balaama den guani o kani, ke o see o padjuukaana kani, ke Mowabi nikpelba see o kani. Balaka den buali o, "O Diedo yedi be i?" ¹⁸Balaama den cili ki pua sawali, ki tua, "Balaka, Fii ki sedi, Sipori bijua, diadi a tubli, ki cengi nni. ¹⁹U Tienu ki tie nilo ka, ki baa pua mi tofaama, O nan go ki tie nisaalo ka, ki baa lebdi yognu kuli o yantiali. O kpeli ki niani n̄on̄ianu, kaa tiadi ki kuani u lan buali maama aa? O kpeli ki maadi maama, kaa tieni wan yedi yaali ii?" ²⁰Diidi, O bili nni li n̄bonli, ke min yadi mi yedinanma bipo i. U Tienu puni ba li seli, n kan fidi ki lebdi libakuli. ²¹U Tienu ki la Jakobo tuonbiadi, o ki la Israyeli tagli. O Diedo bi Tienu ye bi siiga nni, Bi yigni yeni li pamanli, kelima, bi badciamo ye bi siiga. ²²U Tienu n̄ani ba Ejipti diema nni, yeni o muanua paalu. ²³Suagu ki ye, ki ba nandi ki guli Jakobo. Jababuli ki ye, ki ba tieni Israyeli bonbiadli. Ama, bi ba yedi Jakobo puoljuani po, 'Diidi U Tienu n̄ tieni bipo yaali!' ²⁴Diidi, li nitaanli fii ki sedi nani o yangban̄nua yeni, nani ku yangbanjagu n̄ yi fii maama, ki cuo wan beli yaali yeni. O kan duani kaa ηmani wan cuo yaali ya nandi, kaa go n̄uni o soma mo." ²⁵Lanwani ii, Balaka den yedi Balaama, "A ya kan soli ba, ηan nan da selgi ba wani." ²⁶Ama Balaama den jiini o, ki yedi, "Mii yedi a ke N ba yedi O Diedo n̄ waani nni ke min yedi yaali ka aa?" Balaama gaali Israyeli yaaba mi taataama. ²⁷Lanwani ii Balaka den guani ki jiini Balaama, "Cua na tin go gedi kaantianu. Li ki kandi lanpo, U Tienu ba tuo npo, ηan soli ba." ²⁸Lanwani ii, Balaka den taa Balaama, ke bi doni Pewori juali, yaali n yiini mi fanpienma po yeni, yuli po. ²⁹Balaama den yedi Balaka, "Maa npo padbinbinda lele, nekanba, ki bobni naatona lele yeni patona lele." ³⁰Balaka den tieni nani Balaama n̄ yedi o maama yeni; o den padi naatonli yeni patonli padbinbindli po kuli.

Chapter 24

¹Balaama n̄ la ke O Diedo pali ba mangi yeni wan selgi Israyeli, o ji ki fuadi nani kpiama yeni, ki ba cengi U Tienu n̄ ba maadi o yaali. Ama, o den ḡmagdi o nunga ki nuali mi fanpiema po i.²Balaama den yaadi o yuli, ki diidi, ki la Israyeli yaaba jondi, ke buolu kuli taani ki ye o jondi nni, ke U Tienu fojanma jiidi opo.³Balaama den maadi ya sawali n̄ jiidi opo, ki yedi, "Beweri bijua, Balaama, ya ja nuni n luodi boncianla, bua maadi mi maama.⁴O cengi, ki go maadi U Tienu maama. Wani yua n laadi ti kpiagdi kuli daano n̄ dɔgdi opo yaali, wan gbaani ya yognu ki ba pugi o, ki luodi o nuni kuli.⁵Jakobo, diidi mani bi jondi n̄ nani maama, Israyeli, i yekaanu nani boncianla!⁶Bi tie nani ya kpeni n puubi yeni, nani ya kpinkuanu n ye li kpenjaali po yeni, nani O Diedo n̄ ḡuu ya kpabayelbu yeni, nani ban ḡuu ya sedili tiidi u ḡinkunu yeni.⁷Bi ḡɔgdicaana gbie yeni mi ḡima, ki jɔgni bi bonbulkaali bonḡanla. Bi badciamo ba baa ti kpiagdi ki cie Agagi, Bi ba fangi bi diema boncianla.⁸U Tienu ḡani u Ejipti diema nni, yeni ya paalu n tie nani o muanua paalu yeni, Israyeli ba di ya nibuoli n tie bi yibalinba. Bi ba mudi bi kpaba yomyomi. Bi piemi ba duoli ba boncianla.⁹Israyeli laabi nani li yanbɔli yeni, nani o yangbanḡua yeni, ḡma ba paani o pali ki nagni ki mabni o? Yua n selgi Israyeli n̄ ya ye yeni li seli, yua n soli Israyeli mo n̄ ya ye yeni ti solindi."¹⁰Balaka pali den beni boncianla Balaama po, hali ke o pua o nui yeni li pabienli. O den yedi Blaama, "N yini a ke ḡan soli n yibalinba i, ama, diidi, taalma taa n yeni ke a selgi ba.¹¹Lanwani ii, ḡan siedi n kani mɔlane, ki ya kuni a denpo. N den yedi ke n ba puni a ti kpiagdi paabu, ama, O Diedo yie ke a ka baa li kpiagdi paabu." Balaama pua sawali, ki waani ya kpiagdi n ba cua Israyeli po.¹²Balaama den yedi Balaka, "N den yedi ḡan den sɔni ya tonda n kani yeni,¹³Bá Balaka ya puni nni o badidiegu, ke ku gbie yeni ḡanjilfa yeni wula, N kan fidi ki kandi O Diedo ḡɔbonli po, ki tieni bonḡanli bii bonbiigu, lanyaka lan li buali ke min tieni yaali kuli. Min ba fidi ki maadi yaali tie O Diedo n̄ cabi nni ke min yedi yaali i. N den ki tuodi ki waani ba aa?"¹⁴Diidi, Mɔlane, n ba guani ki kuni n denpo. Ama, cedi min tuodi ki waani a li nitaanli ne n̄ ba tieni a diema nni yaaba maama, ya dana n kpendi."¹⁵Balaama den cili ki pua sawali ki yedi, Beweri bijua, Balaama, yua ya nuni n luodi boncianla, pua ya sawali ne.¹⁶Neṣ tie yua n cengi U Tienu ḡmaama i, yua n pia ya banma n ḡani ti kpiagdi daano kani, yua n nua u paaciamu daano n̄ dɔgdi yaali, o ya gbaani ya yognu ki ba pugi o, ki luodi o nuni.¹⁷N nua yaali n ba tieni, ama, li ki tie mɔlane ka. N nua yaali n ba tieni, ama, li dá fagi. ḡmaabiga ba pudi Jakobo puolḡuani po, Yua n ba yugdi u badigbiamu ba ḡa Israyeli nitaanli nni. O ba pua ki duoli Mowabi yudanba, ki bolini Seti puolḡuani kuli.¹⁸Edomi ba tua Israyeli yaaba diema i, Seyiri mo ba tua bi diema i, Israyeli yibalinba, bi ba kɔni ki paadi yi, ki diedi yi yeni u paalu.¹⁹O badciamo ba ḡa Jakobo puolḡuani siiga, ki diedi i nibuoli kuli, o ba bolini i dociami nni ya niba n sieni kuli." Balaama pua sawali Israyeli yibalinba bodma po.²⁰Balaama den diidi Amaleki, ki cili ki pua sawali, ki tua, "Amaleki den tie ya diema n den pia u fidu boncianla i dogi kuli siiga, ama, u juodma kuli, tie mi bolinma i."²¹Balaama den diidi Keneti yaaba, ki cili ki pua sawali, ki tua, "Yin kua naakani ne pia u fidu boncianla, i tedi i tedigu ku tantiagu po."²²Ama, Kayini ba bodi, ya yognu ka Asiri yaaba cua ki cuo i niba ti yonbidi."²³Lanwani ii, Balaama den juodi ki pua o sawali, ki yedi, "Falaciamo! ḡma ba fidi ki sani ki ciadi U Tienu n̄ ba tieni yaali ne po?"²⁴Ti ḡinbiadi ba ḡa Citimi kpedegli po, ki cua; Bi ba tuogi Asiri yaaba bu tɔbu, ki diedi bi dogu Eberi, ama, bani bilie kuli ba juodi yeni bolinma i."²⁵Balaama ji den fii, ki siedi, ki kuni o denpo, Balaka mo den siedi likani.²⁵KLNML?

Chapter 25

¹Israyeli yaaba den gedi ki kali Citimi dogu nni, ke bi jaba den cili mi conconma yeni Mowabi puoba. ²Kelima Mowabi yaaba den puogi ba, bi ya bua padi bi buli ya yognu. Lanwani ii, bi niba den nmani ti padnandi, ki gbaandi ki pugi bi buli. ³Israyeli jaba den yuandi ki todi, ke bi pugi o bulo Pewori Baali. O Diedo pali den beni Israyeli yaaba po. ⁴O Diedo den yedi Moyiisi, "nan kpa i buoli yudanba kuli, ki joni ba n nintuali, ban ya nua ba u yensiinu, lani n tie N pali n guani ki songi Israyeli yaaba po. ⁵Lanwani ii, Moyiisi den yedi Israyeli yudanba, "Yuakuli n kpa o buolu nni yua n todi ke bi pugi Pewori Baali." ⁶Israyeli ja den cua, ki yegi yeni Madiani yaaba bisalo, ki kua o jongu nni. Li den tieni Moyiisi yeni Israyeli nitaanli nunbu nni i, ban den kaa ya yognu, ki buudi u kadkaanu gbandieli bulɔɔbu kani. ⁷Haarɔn yaabili, Eleyasari bijua, Finehasi n den la lanyaa bonli, o den fii li nitaanli siiga, ki taa li kpaanli, ki mubni o nuu nni. ⁸O den nɔdi Israyeli ja, o jongu nni, ki ban muu o ja yeni o pua puantinmu, ke bi kpe. Lanwani ii, O Diedo n den soni ya yianbiadpuodkou yeni den sedi. ⁹Yaaba n den kpe li yianbiadpuodkou po den pundi niba piilie n tuda na. ¹⁰O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ¹¹Haarɔn yaabili, Eleyasari bijua, Finehasi, salga yidkaciamo cedi ke n pabienli kagdi Israyeli yaaba po, kelima o ye bi siiga, ki pia min pia ya nunponli bipo. Lanyapo i, ke n ninponli pabiencianli ki bolini Israyeli yaaba. ¹²Lanyapo, nan yedine, 'O Diedo yedi, "Diidi, N loli mi yanduanma nantaadi yeni Finehasi. ¹³Wani yeni o puolɔuani, li baa tie salga yidma tuona ya nantaado, hali yeni ya yognu kuli, kelima o soni li papientuonli Mini, o Tieniu po. O mia sugli Israyeli nitaanli kuli po." ¹⁴Wan den kpaa Israyeli ja yua yeni Madiani pua yeni den yi Simiri, ke o baa tie Salu, ki tie Simeyon buolu nni, cuga siiga, cugyenli yudaano. ¹⁵Ban den kpaa ya Madiani pua yeni mo den yi Cosibi, ke o baa tie Suri, ki mo tie Madiani nibuolu cugli nni yudaano. ¹⁶Lanwani ii, O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ¹⁷Yin cedi Madiani yaaba n tua i yibala, yin tuogi ba yeni bu tɔbu. ¹⁸Kelima, bi den taa yi ki tieni bi yibalinba i, ki kuani yi i janbi nni, ke i tudi u sani ki tieni ti tuobiadi Pewori maama nni yeni bi ninsalo Cosibi, Madiani yudaano bisalo, ban den kpaa yua, u yianbiadpuodkou daali yeni, kelima Pewori conconma po yeni."

Chapter 26

¹U yianbiadpuodkou n pendi, ODiedo den maadi yeni Moyiisi yeni Haarɔn bijua Eleyasari, salga yidkaciamo. O den yedi, ²"ɲan cɔdi Israyeli nitaanli kuli, yaaba n pia bina piilie, bii ki cie, yuakuli yeni o buolu nni yeni o cugli nni, yaaba n ba fidi ki gedi bu tɔbu, Israyeli yaaba po." ³Lanwani ii, Moyiisi yeni, salga yidkaciamo, Eleyasari den maadi yeni li nitaanli, Mowabi tialu nni, Jurden kpenjaali po, Jeriko dogu nni, ki yedi, ⁴Cɔdi mani li nitaanli niba yaaba n pia bina piilie, ki maani, nani O Diedo n puogi Moyiisi yeni Israyeli yaaba yaaba n ɲani Ejipti diema nni maama yeni." ⁵Rubeni n den tie Israyeli bijakpelo. Ki cili o bijua Enɔki, yua n tie Enɔki cugli nni yaaba yaaja. Palu mo n tie Palu cugli nni yaaba yaaja. ⁶Hesirɔn mo n tie Hsirɔn cugli nni yaaba yaaja. Karmi mo tie Karmi cugli nni yaaba yaaja. ⁷Ban den cɔdi Rubeni puolɲuani yaaba den tie jaba tuda piina n tuda taa n kobilele n niba piitaa (43.730). ⁸Eliyabi den tie Palu bijua i. ⁹Eliyabi mo ya bijaba den tie, Nemuyeli, Datani, yeni Abirami. Bani Datani yeni Abirami n den ɲɔdi Kore, ke bi yie Moyiisi yeni Haarɔn po yeni, ki fiini mi yenyiema O Diedo po yeni. ¹⁰Ki tinga den yaadi ki ɲɔbu, ki nali bani yeni Kore, ke bi nicagli nni yaaba den kpe. Lanyognu i ke u mupienu den dini niba kobilie n piimu (250), ki jieni ya niba n sieni, ke ban fangi bi yula. ¹¹Ama, Kore ya bijaba wani naa den kpe. ¹²Simeyɔn puolɲuani den tie:Ki cili Nemuyeli, yua n tie Nemuyeli cugli nni yaaba yaaja, Jamini mo n tie Jamini cugli nni yaaba yaaja, Jacini mo n tie Jacini cugli nni yaaba yaaja, ¹³Sara mo n tie Sera cugli nni yaaba yaaja, Cawuli mo n tie Cawuli cugli nni yaaba yaaja ¹⁴Ban den cɔdi Simeyɔn buolu yaaba n yeni, bi den tie jaba piilie n tuda lie n niba kobilie (22.200). ¹⁵Gaadi buolu puolɲuani den tie:Ki cili Sefoni, yua n tie Sefoni cugli nni yaaba yaaja, Hagi mo tie Hagi cugli nni yaaba yaaja, Cuni mo tie Cuni cugli nni yaaba yaaja, ¹⁶Osini mo tie Osini cugli nni yaaba yaaja, Eri mo tie Eri cugli nni yaaba yaaja, ¹⁷Arodi mo tie Arodi cugli nni yaaba yaaja, Areli mo tie Areli cugli nni yaaba yaaja, ¹⁸Ban den cɔdi Gaadi buolu puolɲuani yaaba n yeni. Bi den tie jaba tuda piina n kobimu (40.500). ¹⁹Juda bijaba den tie Eri yeni Onani, ama, li jaba den kpe Kanana diema nni. ²⁰Juda buolu nni, bi puolɲuani go den tie bine: Celahi den tie Celahi cugli nni yaaba yaaja, Peresi mo den tie Peresi cugli nni yaaba yaaja, Serahi mo n den tie Serahi cugli nni yaaba yaaja, ²¹Peresi puolɲuani den tie: Hesirɔn den tie Hesirɔn cugli nni yaaba yaaja, Hamuli mo den tie Hamuli cugli nni yaaba yaaja, ²²Ban den cɔdi Juda buolu puolɲuani yaaba n yeni. Bi den tie jaba tuda piilele n tuda luoba n kobimu (76.500) ²³Isakari buolu puolɲuani den tie bine: Lan cili Tola, ke o tie Tola cugli nni yaaba yaaja Pufa mo tie Pufa cugli nni yaaba yaaja, ²⁴Yacubi mo tie Yacubi cugli nni yaaba yaaja, Cimirɔn mo tie Cimirɔn cugli nni yaaba yaaja, ²⁵Ban den cɔdi Isakeaari buolu puolɲuani yaaba den tie, tuda piiluoba n tuda na n kobitaa (64.300) ²⁶Sebulɔn buolu puolɲuani n ne: Seredi n tie Seredi cugli nni yaaba yaaja, Eloni n tie Eloni cugli nni yaaba yaaja, Yaleyeli n tie Yaleyeli cugli nni yaaba yaaja, ²⁷Sebulɔn buolu nni, ban den cɔdi yaaba n yeni. Bi den tie jaba tuda piiluoba n kobimu (60.500) ²⁸Josefi buolu puolɲuani den tie Manase yeni Efrayima. ²⁹Manase puolɲuani den tie bine i: Maciiri den tie Maciiri cugli nni yaaba yaaja, (Maciiri den tie Gileyadi ya baa i), Gileyadi mo n den tie Gileyadi cugli nni yaaba yaaja. ³⁰Gileyadi buolu puolɲuani tie bine i: Iyeseri n tie Iyeseri cugli nni yaaba yaaja, Heleki mo n tie Heleki cugli nni yaaba yaaja, ³¹Asiriyeli mo n tie Asiriyeli cugli nni yaaba yaaja, Cecemi mo n den tie Cecemi cugli nni yaaba yaaja, ³²Cemida mo n den tie Cemida cugli nni yaaba yaaja, Heferi mo n den tie Heferi cugli nni yaaba yaaja. ³³Heferi bijua, Selofehadi den ki pia bonjaga, ama, o den pia a bonpola wani. O bonpola yela den tie, Mahila, Nowa, Hogila, Milika, yeni Tirisa. ³⁴Manase buolu nni, ban den cɔdi yaaba n yeni. Bi den tie, jaba tuda piimu n tuda lie n kobilele (52.700). ³⁵Efrayima buolu puolɲuani den tie bine i: Cutela n de tie Cutela cugli nni yaaba yaaja, Beceri mo n den tie Beceri cugli nni yaaba yaaja, Tahani mo n den tie Tahani cugli nni yaaba yaaja. ³⁶Cutela puolɲuani den tie: Erani den tie Erani cugli nni yaaba yaaja. ³⁷Ban den cɔdi Efrayima buolu puolɲuani yaaba n yeni. Bi den tie jaba tuda piitaa n tuda lie n kobimu (32.500). Ban den Josefi buolu puolɲuani, yuakuli o cugli nni n yeni. ³⁸Benamina buolu puolɲuani den tie bine i: Bela den tie Bela cugli nni yaaba yaaja, Acibeli mo den tie Acibeli cugli nni yaaba yaaja, Ahirami mo n den tie Ahirami cugli nni yaaba yaaja, ³⁹Cefufami n den tie Cefufami cugli nni yaaba yaaja, Hufami mo n den tie Hufami cugli nni yaaba yaaja, ⁴⁰Bela bijaba den tie, Aridi, yeni Naamani Aridi n den tie Aridi cugli nni yaaba yaaja, Naamani mo n den tie Naamani cugli nni yaaba yaaja. ⁴¹Ban den cɔdi Benamina buolu puolɲuani yaaba n yeni, Bi den tie, jaba tuda piina n tuda mu n kobiluoba (45.600). ⁴²Daani buolu puolɲuani den tie bine i: Cuhami den tie Cuhami cugli nni yaaba yaaja, Bani n den tie Daani buolu yaaba puolɲuani. ⁴³Cuhami cugli nni yaaba ya jaba den tie tuda piiluoba n tuda na n kobina (64.400). ⁴⁴Aseri buolu puolɲuani den tie bine i: Imina den tie Imina cugli nni yaaba yaaja, Icifi mo n den tie Icifi cugli nni yaaba yaaja, Beriya mo n den tie Beriya cugli nni yaaba yaaja, ⁴⁵Beriya puolɲuani den tie bine i: Heberi den tie Heberi cugli nni yaaba yaaja, Maliciyeli mo n den tie Maliciyeli cugli nni yaaba yaaja. ⁴⁶Aseri bisalo den tie Sera. ⁴⁷Ban den cɔdi Aseri buolu puolɲuani, yaaba n yeni. Bi den tie jaba tuda piimu n tuda taa n kobina (53.400). ⁴⁸Nafitali buolu puolɲuani den tie bine i: Yasiyeli n den tie Yasiyeli cugli nni yaaba yaaja, Guni mo n den tie Guni cugli nni yaaba yaaja, ⁴⁹Yeseri n den tie Yeseri cugli nni yaaba yaaja, Cilema mo n den tie Cilema cugli nni yaaba

yaaja.⁵⁰Ban den cɔdi Nafitali buolu puolɔuani yaaba n yeni, Bi den tie jaba tuda piina n tuda mu n kobina (45.400)⁵¹Ban den cɔdi Israyeli nitaanli kuli jaba ki la ya cɔli n ne, jaba tuda kobiluoba n tudyenli n kobilele n jaba piitaa (601.730)U Tieniu waani ban ba bɔgdi mi diema maama.⁵²O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ⁵³"Li buali ke ɲan bɔgdi mi diema tinfanma, ki teni buolu kuli yeni cugli kuli ya biinu n cɔlni bi nibima ɲ dɔa maama i."⁵⁴Ya buolu niba n yabi ki cie, bi biinu mo baa yabi, ya buolu n waa, ki cie, u biinu mo baa waa i. ɲan teni cugli kuli, lan ɲɔdi ban cɔdi ya jaba ɲ dɔa maama. ⁵⁵Ama, li buali ke yin tɔa tiatia i, ki bɔgdi buolu kuli yeni u biinu Bi ji ba bɔgdi u buolu cuga siiga i bi biinu. ⁵⁶Li buali ke ban bɔgdi ban tɔni tiatia ki baa ya tinfanma faali yeni, a cugciama yeni a cugbila siiga nni i."Bi cɔdi Lefi buolu yaaba, mi taaliema.⁵⁷Ban den cɔdi Lefi buolu yaaba cugli cugli, ke li baa maama n ne:Gericɔni n den tie Gericɔni cugli nni yaaba yaaja,Kohati mo den tie Kohati cugli nni yaaba yaaja,Merari mo, Merari cugli nni yaaba yaaja.⁵⁸Lefi yaaba cuga n den ne:Lebini cugli nni yaaba,Hebrɔn cugli nni yaaba,Mahili cugli nni yaaba,Muci cugli nni yaaba, Korahi cugli nni yaaba. Kohati n den tie Amirami cugli yaaja.⁵⁹Amirami denpua yeli den tie Yokebedi, ke o tie Lefi bisalo, ban den mali opo yua Ejipti diema nni. Yokebedi n den mali Amirami po ya bila n tie Haarɔn, Moyiisi yeni bi ninsalo Miriyama.⁶⁰Bi den mali Haarɔn po, Nadabi, Abihu, Eleyasari yeni Itamari. ⁶¹Nadabi yeni Abihu den kpe ban den kuani O Diedo nintuali mutianu, ke wuu tie li gbandieli nni mu. ⁶²Ban den cɔdi ya bonjala bi siiga den tie piilie n tuda taa (23.000), bikuli bonjala yaaba n pia ɲmaayendo bii ki cie yeni. Ama, bi den ki taani ba Israyeli yaaba siiga, kelima, bi den ki pia tinfanma biinu Israyeli yaaba faali nni.⁶³Moyiisi yeni salga yidkaciamo Eleyasari ɲ den cɔdi yaaba n yeni. Bi den cɔdi ba Mowabi tialu nni, Jurden kpenu kunu, ki tiegi Jeriko dogu. ⁶⁴Ama, ban den cɔdi yaaba siiga nni, bá niyendo den ki ye, ke Moyiisi yeni salga yidkaciamo, Haarɔn den cɔdi o, ya cɔdli n den tieni Siinaayi fanpienma nni yeni.⁶⁵Kelima O Diedo den yedi, ke lanyaniba kuli ba kpe mi fanpienma nni. Ja ji den ki sieni bi siiga nni, lan ɲani, Jefune bijua Kalebi yeni Nuni bijua Josuwe.

Chapter 27

¹Selofehadi bisiaba, Mahila, Nowa, Hogila, Milika, yeni Tirisa den cua Moyiisi kani. Josefi den mali Manase, ke omo mali Miciiri, ke omo mali Gileyadi, ke omo mali Heferi, ke Heferi mo mali Selofehadi. Wani ya bisiaba n den cua Moyiisi kani.²Selofehadi bisiaba yeni den sedi Moyiisi, salga yidkaciamo, Eleyasari, bi yudanba, yeni li nitaanli kuli nintuali, u kadkaanu gbandieli bulñobu kani. Bi den yedi, ³"Ti báa den kpe mi fanpienma nni i. O den ki ye Kore nicagli yaali n den fiini mi yenyiema O Diedo po yeni nni. O tuonbiacedi po i ke o den kpe, ama, o den ki pia bonjaga.⁴Li tieni ldi i, ke bi kan taa ti báa ya yeli o cugli yaaba siiga, kelima o den ki mali binjaga? Yin teni timo mi tinfanma ti báa kpiiba siiga."⁵Lanwani ii, Moyiisi den taa li maama ki gedi O Diedo nintuali.⁶O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ⁷"Selofehadi bisiaba maama tiegi. Li buali ke yin teni ba mi tinfanma, man tua bi faali bi báa kpiiba siiga nni, yin kpaagi ki diidi bi ya ga bi báa tinbiinu faali.⁸ñan maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi ba mine, 'Ja ya kpe, kaa pia bonjaga, lanwani ii, yin taa o faali ki teni o bisalo.⁹O kpiema yaa pia bonpuoga mo, yin taa o faali ki teni o ninjaba.¹⁰O ya ki pia ninjaba, yin taa o faali, ki teni o báa ninjaba.¹¹O báa ya den ki pia ninjaba, yin taa o faali ki teni wan ñanbi ki kpai yeni yua bi cugli nni, lan tua o bonceli. Ne tie ya ñobonli ke Israyeli yaaba kuli ba colni nani O Diedo ñ bili Moyiisi o ñmaama maama yeni i."¹²U Tienu gandi Josuwe ke wan ga Moyiisi kaanu.¹³O Diedo den yedi Moyiisi, "Do Abarimi juali yuli po, ki diidi min puni Israyeli yaaba ya diema.¹⁴Ama a ya diidi li diema ki gbeni, amo ba ñodi ki taani yeni a yaajanba nani a kpelo Haarón yeni.¹⁵Li ba tieni yeni, kelima, amo den ki colni, ki kandi N ñmaama po Sini fanpienma nni. Lipo, mi ñima ñ den ku tangu nni, ki puubi, a pabienli po, a den ki tiadi ki kpiagi N yeli yeni n gagdiñanma li nitaanli nintuali." Mani n tie Meriba ñima, Kedeci dogu nni, Sini fanpienma nni.¹⁶Lanwani ii, Moyiisi den maadi yeni O Diedo, ki yedi, ¹⁷"O Diedo, U Tienu yua n puni pia miali kuli yeni bi nisaalba kuli mi fuoma, gandi niyendo li nitaanli siiga, ¹⁸ya nilo n baa gobdi a nitaanli, ki gaani bi liiga, ki ñangi ba ki gaa ki kuandi ba, a nitaanli ñ da tie nani ye yandi n ki pia kpankpaalo yeni."¹⁹O Diedo den yedi Moyiisi, "ñan taa Nuni bijua Josuwe, o tie ya ja ke N foñanma kua o yuli nni, ki ye yeni o, maani a nuu opo.²⁰ñan sieni o Eleyasari yeni li nitaanli kuli nintuali, ki puogi o bi nunbu nni ke wan ya gobdi ba.²¹ñan bogdi a yudandi, ki teni o li nitaanli nintuali, bikuli ñ taani ki tuo, ke bi baa ñua o, ki colni o maama.²²O ba yi cua salga yidkaciamo, Eleyasari nintuali, wan buali Urimi, ki bandi yaali n tie N yanbuama. Wani yeni bi yudanba yeni li nitaanli kuli baa ñua ki colni Eleyasari ñobona. O ya yedi ke ban ña, ban ña; o ya yedi ke ban kua, ban kua."²³Lanwani ii, Moyiisi den tieni nani O Diedo ñ den waani o maama yeni. O den taa Josuwe, ki sieni o salga yidkaciamo Eleyasari yeni Israyeli nitaanli kuli siiga.²⁴O den maani o nuu opo, ki puogi o ke wan ya gobdi li nitaanli nani O Diedo ñ bili o ñobonli, ke wan tieni maama yeni.

Chapter 28

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi,²"Puogi Israyeli nitaanli, ki yedi ba, 'Li buali ke yin puni nni bu paabu, ki padi lan buali ya yognu, n paabu jiema tie ban juu yaama u mu nni, ke mi ba teni nni u nuulmanu i.'³ŋan go yedi ba, 'Ya paabu n dagdi yeni padjuukaali, ke i ba padi O Diedo po n ne: binyenli patonga, yaaga n ki pia pōdi, daali kuli, alie; lani tie daali n̄ tuu daali ya padjuukaana n yeni. ⁴I ba padi patonyenga ku siŋaagu nni, ki ti padi yaaga n tua ku yenjuogu. ⁵I ba bobni mi jiema mo ya paabu, mi yoma kilo bona taa, ke mi nugi yeni mi kpama, liiryenli yeni bōgdima. ⁶Li tie daali n̄ tuu daali salga, O Diedo n̄ den puogi yi ya padili sinaayi juali po, ke i den maani ki yidi, ki padi, ki juugi ke li tieni O Diedo u nuulmanu yeni i. ⁷Li ñincabli po, i ba bobni ku daamōngu, liiryenli yeni bōgdima, patonga kuli po. Li buali ke yin cabi u kaagagdiŋamu kani, mi daapaalma, O Diedo po. ⁸Ya patonga n sieni mo ba padi ku yenjuogu, yeni mi jiema paabu, nani ku siŋaagu nni ya padli yeni. Mi daapaalma baa ye li ñincabli po, likuli ba taani ki tua padjuukaali, yaali n tieni O Diedo u nuulmanu. U Tienu fuodma daali ya padli. ⁹Saba daali, mi fuodma daali, li buali ke yin padi binyenli patonmu bonmulie, yaamu n ki pia pōdi yeni mi yoma, kilo bona luoba, ke bi nugi ma yeni mi kpama, ki pugni ku daamōngu. ¹⁰Ya padli ne tie Saba padjuukaali n yeni, ki pugni yin maani ki padi ya padjuukaana daali kuli yeni li ñincabli.c) O ŋmaalo daacincinli ya padli. ¹¹Li binli nni, ŋmaalo kuli cilma, li buali ke yin padi O Diedo po li padjuukaali. Li padli buali naatonmu lie, patonyenli, yeni binyenli patonbimu lele, ya yandi n ki pia pōdi. ¹²mi jiema paabu mo baa pugdi, ki tie mi yoma kilo bona yian, ke mi nugi yeni mi kpama, naatonga kuli po, li patonli padli baa pia mi yoma kilo bona luoba, ke mi nugi yeni mi kpama. ¹³patonbiga kuli mo baa pia mi yoma kilo bona taa, ke mi nugi yeni m kpama. Lankuli n ba taani ki tua padjuukaali, yaali n ba teni O Diedo u nuulmanu. ¹⁴Yin ba bobni yaali li ñincabli po, naatonli kuli baa pia ku daamōngu, liira taa, li patonli baa pia liira lie, patonbiga kuli mo baa pia liiryenli yeni bōgdima. Ne tie o ŋmaalo ya padjuukaali n yeni, ke i baa tie, li binli nni, ŋmaala kuli. ¹⁵Li go buali ke yin padi ŋuabuali mo, ki mia O Diedo ti tuonbiadi po sugli, lan pugni yin maani ki padi daalikuli ya padjiikaana po.d) Mi pendima jaanma daali ya padli. ¹⁶Li binli ŋmaacincinli, o piiga n dana na, yin jaani mi pendima jaanma, ki kpiagi O Diedo yeli. ¹⁷Li ŋmaalo piiga n daamuuli daali tie jaanma i. I ba tieni dana lele, ki ŋmani ya kpanu n ki tieni dabinli. ¹⁸Li daacincinli daali, i ba tieni li taancianli, ki jaandi kikpiagi O Diedo yeli. I kan sōni tuonliba kuli, li daali. ¹⁹Ama i ba teni O Diedo bu paabu, li padjuukali po, i paabu baa tie naatonpana lie, patonyenli, yeni binyenli patonbimu alele, ke pōdiba kuli ki ye li padyandi po. ²⁰Yin ba pugni yaali bu paabu po tie, naatonli kuli baa pia mi yoma kilo bona yian, ke mi nugi yeni mi kpama, li patonli mo baa pia mi yoma kilo bona luoba, ke mi nugi yeni mi kpama. ²¹Patonbila lele yeni mo, patonga kuli baa pia mi yoma kilo bona taa, ke mi nugi yeni mi kpama, ²²li ŋuabuali mo baa ye, yin padi li, ki mia O Diedo nintuali i tuonbiadi po sugli. ²³I ba padi lankuli, ki pugni yin maani ki padi daali kuli ya padjuukaana po i. ²⁴Nani lan dugni maama yeni, li buali ke mi pendima jaanma danleleda yeni, daali kuli li buali ke yin padi yeni i, li padjuukaana n̄ puni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. Li padjuukaana ba pugni daali kuli padjuukaali po, yieni li ñincabli daama po. ²⁵Li daaleleli daali, i go ba tieni taancianli, ki jaandi, ki kpiagi O Diedo yeli, i kan sōni tuonliba kuli li daali mo.e) U jietaagu jaanma daali ya padli. ²⁶Ku jetaagu jaanma po, yin ba puni O Diedo ku kpaangu jiepaadi ya daali, li buali ke yin tieni taancianli, ki jaandi, ki kpiagi O Diedo, i kan sōni tuonliba kuli li daali. ²⁷Li buali ke yin teni bu paabu, li padjuukaali po, lan puni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. I paabu baa tie, naatonpana lie, patonyenli, yeni binyenli patonbimu, alele, ke pōdiba kuli ki ye li padyandi po. ²⁸mi jiema paabu mo baa ye, ki tie yoma, ke mi nugi yeni mi kpama. Naatonli kuli baa pia mi yoma kilo bona yian, ke mi nugi yeni mi kpama, li patonli baa pia yoma kilo bona luoba. ²⁹Patonbila lele yeni mo, patonga kuli baa pia mi yoma kilo bona taa, ke mi nugi yeni mi kpama, ³⁰li ŋuabuali mo baa ye, yin padi li, ki mia O Diedo nintuali i tuonbiadi po sugli. ³¹I ba padi lanya padyandi kuli, ke pōdiba kuli ki ye bipo, ki pugni daali kuli ya padjuukaana po, yeni li ñincabli daama yeni mi jiema paabu kuli."

Chapter 29

¹Li binli nmaalelelo, o daacincinli, li buali ke yin tieni taancianli, ki jaandi, ki kpiagi O Diedo yeli. Li daali, i kan soni tuonliba kuli. Li daali ba tiadi yin den piebi a naatuna ya daali.²I ba bobni bu paabu, a padjuukaana po, ki teni O Diedo u nuulmanu. I paabu baa tie: naatonpanga, patonli, yeni binyenli patonbila alele, li padyandi kuli n da pia podiba kuli.³I ba pugni padyanga po kuli, o jiema paabu, mi yoma yaama n nugi yeni mi kpama: kilo ayian, li naatonli po,⁴ kilo a luoba, li patonli po, patonbilalele yeni mo, patonga kuli kilo ataa.⁵Li buali ke yin padi nuabuali mo, ki mia O Diedo nintuali i tuonbiadi sugli.⁶Li nmaalelelo ya pada ba pugni, nmaalo kuli daacincinli padli, yeni li paabu padjuukaana, yeni li jiema paabu. Lankuli ba pugni yin maani, ki tiendi daali kuli ya padjuukaana, yeni li jiema paabu yeni li nincabli daama kuli. I ya bobni lany paabu kuli, yin fangi i yula ki li padjuukaana nani lan buali maama, ki teni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. Ti tuonbiadi sugli daacianli daali ya pada.⁷Li binli nmaalelelo, o danpiiga daali, li buali ke yin tieni taancianli, ki jaandi, ki kpiagi O Diedo yeli. Yin fangi i yula, ki da soni i touonceli li daali.⁸I ba bobni paabu, li padjuukaali po, lan teni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. I paabu baa tie: naatonpanga, patonli, yeni binyenli patonbila alele, li padyandi kuli n da pia podiba kuli.⁹I ba pugni padyanga po kuli, o jiema paabu, mi yoma yaama n nugi yeni mi kpama: kilo ayian, li naatonli po, kilo a luoba, li patonli po,¹⁰ patonbilalele yeni mo, patonga kuli, kilo ataa.¹¹I ba padi nuabuali mo, ki mia O Diedo nintuali i tuonbiadi sugli, ki pugni yognu kuli ya tuonbiadi sugli ya miabu, yin padi ya padjuukaana kuli, yeni li jiema paabu, yeni li nincabli daama mo.h) A kuanjona jaanma dana pada.¹²Li binli nmaalelelo, o piiga n daamuuli daali, li buali ke yin tieni taancianli, ki jaandi, ki kpiagi O Diedo yeli. I kan soni i tuoncelu li daali, i ba jaani mi jaanma hali dana lele, ki kpiagi O Diedo yeli.¹³I ba bobni bu paabu, a padjuukaana po, ki teni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. I ba padi piiga n naatonpana taa, patona lie, yeni binyenli patonbila piiga ana. Li padyandi kuli kan ya pia podiba kuli.¹⁴I ba pugni li padyandi po, mi jiema paabu, ya yoma n nugi yeni mi kpama, piiga n naatona taa yeni, naatonli kuli yoma kilo ayia,¹⁵ patona lie yeni mo, patonli po kuli kilo aluoba, patonbila piiga ana yeni mo ya po, patonga kuli po, kilo ataa.¹⁶I ba padi nuabuali mo, ki mia O Diedo i tuonbiadi sugli, ki pugni yin maani ki padi ya padjuukaana daali kuli, yeni li jiema paabu, yeni li nincabli daama.¹⁷Mi jaanma dalieli daali, i ba padi naatonpana piiga alie, patona lie, yeni binyenli patonbila piiga ana, ya yandi n ki pia podiba kuli.¹⁸I ba yegni ti padyandi yeni mi jiema paabu, yeni li nincabli daama, nani lan buali maama, ke i maani ki bobindi a padjuukaana maama yeni.¹⁹I ba padi nuabuali, ki mia O Diedo i tuonbiadi sugli, ki pugni yin maani ki padi ya padjuukaana yeni li jiema paabu yeni li nincabli daama yeni.²⁰Mi jaanma daataali daali, i ba padi naatona piiga n yenli, patona lie, yeni binyenli patonbila piiga ana, podiba kuli n da ye padyanga po.²¹I ba bobni a naatona, a patona yeni a patonbila kuli yeni a jiema paabu yeni a nincabli daama i, nani yin maani ki tiendi a padjuukaana maama yeni.²²I go ba padi nuabuali, ki mia O Diedo i tuonbiadi po sugli, lan pugni yin maani ki tiendi daali kuli ya padjuukaana po, yeni li jiema paabu yeni li nincabli daama.²³Mi jaanma danaali daali, i ba padi naatona piiga, patona lie, yeni binyenli patonbila piiga ana, podiba kuli n da ye padyanga kuli po.²⁴I ba bobni a naatona, a patona yeni a patonbila kuli yeni a jiema paabu yeni a nincabli daama i, nani yin maani ki tiendi a padjuukaana maama yeni.²⁵I go ba padi nuabuali, ki mia O Diedo i tuonbiadi po sugli, lan pugni yin maani ki tiendi daali kuli ya padjuukaana po, yeni li jiema paabu yeni li nincabli daama.²⁶Mi jaanma daamuuli daali, i ba padi naatona yian, patona lie yeni binyenli patonbila piiga ana, ke podiba kuli ki ye padyanga po.²⁷I ba bobni a naatona, a patona yeni a patonbila kuli yeni a jiema paabu yeni a nincabli daama i, nani yin maani ki tiendi a padjuukaana maama yeni.²⁸I go ba padi nuabuali, ki mia O Diedo i tuonbiadi po sugli, lan pugni yin maani ki tiendi daali kuli ya padjuukaana po, yeni li jiema paabu yeni li nincabli daama.²⁹Mi jaanma daaluobli daali, i ba padi naatona niin, patona lie yeni binyenli patonbila piiga ana, ke podi ki ye padyanga kuli po.³⁰I ba bobni a naatona, a patona yeni a patonbila kuli yeni a jiema paabu yeni a nincabli daama i, nani yin maani ki tiendi a padjuukaana maama yeni.³¹I go ba padi nuabuali, ki mia O Diedo i tuonbiadi po sugli, lan pugni yin maani ki tiendi daali kuli ya padjuukaana po, yeni li jiema paabu yeni li nincabli daama.³²Mi jaanma daaleleli daali, i ba padi naatona lele, patona lie yeni binyenli patonbila piiga ana, ke ba padyanga bakuli ki pia podi.³³I ba bobni a naatona, a patona yeni a patonbila kuli yeni a jiema paabu yeni a nincabli daama i, nani yin maani ki tiendi a padjuukaana maama yeni.³⁴I go ba padi nuabuali, ki mia O Diedo i tuonbiadi po sugli, lan pugni yin maani ki tiendi daali kuli ya padjuukaana po, yeni li jiema paabu yeni li nincabli daama.³⁵Mi jaanma daniinli daali, li buali ke yin tieni taancianli, ki jaandi ki pugi O Diedo. I kan soni i tuoncelu li daali.³⁶I ba bobni bu paabu, a padjuukaana po, ki teni O Diedo ya nuulmanu n ba mangi o pali. I ba padi naatonyenli, patonyenli, yeni binyenli patonbila alele, ke podi ki ye padyanga bakuli po.³⁷I ba bobni mi jiema paabu yeni li nincabli daama, li naatonli po, li patonli po yeni a patonbila po nani lan buali maama, ke i maani ki tiendi a padjuukaana yeni.³⁸I ba padi nuabuali, i tuonbiadi sugli po, ki pugni yin maani ki bobindi daali kuli padjuukaana maama yeni, yeni li jiema paabu yeni li nincabli

daama.³⁹Yin ba bobni maama mi jaanma, ki pugi O Diedo, ki kpiagi o yekli n yeni. Yin bobni mi jaanma po ya paabu kuli, bu ba pugni, yin niani ya ñoniani paabu, yeni i yanbuama paabu po i. I ba padi a padjuukaana, mi jiama paabu, yeni li ñincabli daama, ki pugni mi taanyenma salga." ⁴⁰Moyiisi den yedi ba, ki waani Israyeli nitaanli kuli, O Diedo n yedi o ke wan waani ba yaali kuli.

Chapter 30

¹Moyiisi den maadi yeni Israyeli buoli yudanba, ki yedi ba, "O Diedo bili ya ñɔbonli ne. Ban bili ya mabilkaama i ñɔniani po.²Nilo ya niani ñɔniani, bii ki poli ki niani bonli, wan da kandi o maama po; li buali ke wan kuani li ñɔniani nani wan den niani, ki maadi maama yeni i.³Jafaano dá ya ye o baadiegu, ki niani O Diedo ñɔniani, bii ki poli paabu ñɔpoli, ⁴O báa ya bandi li ñɔniani bii wan loli o yuli yeni ya ñɔpoli, kaa yedi libakuli, ki ba miidi lebdi o yantiali, lanwani ii, li buali ke o yuli dá li luoli yeni li ñɔniani bii li ñɔpoli i. Wan poli ki niani yaali kuli buali ke lan tii i.⁵Ama, o báa ya gbadi li ñɔniani bii li ñɔpoli maama, kaa yedi o libakuli, lanwani ii, li buali ke o jafaano n kuani li ñɔniani bii li ñɔpoli, lan buali maama i.⁶Ama, o báa ya gbadi wan loli o yuli yeni ya ñɔniani bii ya ñɔpoli, ki yie opo, wan bi loli o yuli yeni ya ñɔniani bii ya ñɔpoli miidi, ki kagdi opo n yeni. O Diedo ba mia opo sugli, kelima o báa n yie opo, ki miidi li ñɔniani bii li ñɔpoli .⁷Li ya tie ke o kuni ja, ke o yuli dá luoli yeni li ñɔniani bii li ñɔpoli, lanyaka o ya loli o yuli yeni ya maama n ñani o ñɔbu nni, li buali ke wan niani ya ñɔniani bii ya ñɔpoli n kua lan buali maama i.⁸Ama, o calo ya gbadi li maama, ki yie opo, lanwani ii o miidi li ñɔniani bii li ñɔpoli n yeni. Wan loli o yuli yeni o ñɔbu nni maama yaama miidi ki kagdi opo n yeni.⁹Ama li ya tie ke pakuali bii yua n ñani o calo kani, wan loli o yuli yeni ya ñɔniani bii ya ñɔpoli yeni buali ke lan kua i. ¹⁰Pua ya niani ñɔniani bii ñɔpoli, ki ye o calo deni, bii o ya poli ki loli o yuli yeni o ñɔbu nni maama, ¹¹O calo ya gbadi li maama, kaa yedi o libakuli, ki ba miidi wan niani yaali, lanwani ii, li buali ke li ñɔniani bii li ñɔpoli n kua lan buali maama i.¹²Ama, o calo ya gbadi li maama, ki yie opo, ki miidi li ñɔniani wan gbadi ya daali, lanwani ii, wan loli o yuli yeni ya ñɔniani bii ya ñɔpoli miidi ki kagdi opo n yeni. O calo n miidi. O Diedo ba mia opo sugli.¹³Pua ya niani ya ñɔniani bii ya ñɔpoli, ñɔlolima po bii ki kuani o yuli bonli, o calo ba fidi ki yie opo, bii ki taani opo. ¹⁴Ama, o ya ki yedi o libakuli, ke a dana pendi, li buali ke o tuo li ñɔniani bii li ñɔpoli n yeni. Wan gbadi li maama kaa yedi libakuli yeni, o tuo o denpua ñɔniani bii o ñɔpoli n yeni.¹⁵O calo ya gbadi li ñɔniani bii li ñɔpoli maama, ki guudi ke li waagi, ke o ji bua wan yie opo, ki miidi, lanwani ii, wani o ja n tieni ti tuonbiadi. Wani n ba tugi li tagli o yuli po ¹⁶O Diedo n bili Moyiisi ya ñɔbona, ke wan waani n yeni. Li ñɔbona nua yaali n ye o pua yeni o calo siiga, bii, o jafaano yeni o báa, wan ye ya yognu o baadiegu.

Chapter 31

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²"Gedi ki pua bu tɔbu, ki diedi Madiana yaaba, ki tuu ban tieni Israyeli yaaba yaali. A ya tieni lani ki gbeni, a ba kpe, ki ɲɔdi a yaajanba nitaanli." ³Lanwani ii, Moyiisi den maadi yeni li nitaanli, ki yedi, "Bobni mani i tɔtieba bu tɔbu po, yin gedi ki tuogi Madiani yaaba bu tɔbu, ki baa ba, ki tuu O Di ⁴Israyeli buoli siiga, buolu kuli ba bobni tɔtieba tudli (1.000) bu tɔbu po." ⁵Lanwani ii, Israyeli buolu kuli den sɔni niba tudli, bu tɔbu po, ke bikuli taani tɔtieba piiga n tuda lie (12.000). ⁶Moyiisi den sɔni li tɔtieba bu tɔbu, buolu kuli niba tudli yeni, ki yegni ba yeni salga yidkaciamo, Eleyasari bijua, Finehasi, ke o kubi u kaangagɲamu nni tiadi yaadi n gagdi ki ɲani O Diedo po, yeni ban piebi ya naatuna, ki wangi bu tɔbu. ⁷Bi den gedi ki kɔni, ki paadi Madiani yaaba, nani O Diedo ɲ den puogi Moyiisi maama yeni. Bi den kpaa bi jaba kuli. ⁸Bi den kpaa Madiani badtieba yeni bi kpaaga kuli, bani n tie: Efi, Rekemi, Suuri, Huuri, yeni Reba, Madiani badtieba bimu. Bi go den kpaa Bewori bijua Balaama yeni ki jugsiega. ⁹Israyeli tɔtieba den cuo Madiani puoba yeni bi bila ti yonbdi, ki fagi bi naapagi, bi yankuli, yeni bi piama kuli. Bi den taa lankuli ke li tua bipo tiafagikaadi. ¹⁰Bi den juu bi dociami kuli yeni bi jondi kuli. ¹¹Bi den tugu ti tiafagikaadi kuli yeni i yonbi kuli, bi niba yeni ti yandi kuli. ¹²Bi den taani i yonbi, ti tiafagikaadi yeni ban fie ya piama kuli, ki waani Moyiisi yeni salga yidkaciamo Eleyasari yeni Israyeli nitaanli kuli. Bi den cua yeni lankuli Mowabi tiali nni, ti jondi kani, Jurden kpenjaali po, ke li tiegi yeni Jeriko dogu. ¹³Moyiisi, salga yidkaciamo, Eleyasari yeni li nitaanli yudanba den ɲani ki tuogi ba ti jondi niinpo. ¹⁴Ama, Moyiisi pali den beni a tɔgola yudanba po, tudli tudli tɔtieba jakɔndcianba, yeni kobga kobga tɔtieba yudanba yaaba n den ɲani bu tɔbu, ki kpeni po. ¹⁵Moyiisi den yedi ba, "I ɲa bi puoba ke bi fo yo oo?" ¹⁶Diidi mani, Li puoba n den ga Balaama tunda, Pewori maama po, ki tulni Israyeli yaaba ke bi tieni ti tuonbiadi o Diedo po, lanyapo i, ke u yianbiadu den baa O Diedo nitaanli po. ¹⁷Lanwani ii, yin kpa a bila siiga yaaba n tie bonjala, ki kpa ya puoba n bandi ja kuli. ¹⁸Ama, yin ɲa ya jafanba n dá ki bandi ja kuli, ki ya kubi ba. ¹⁹Yinba mo, yaaba n kpaa nilo kuli, yeni yaaba n sii nikpiema kuli, yin ɲa, ki ban ya ye ti jondi niinpo, hali dana lele. I ba ɲuudi ki ɲanbi i yula, li daataali daali yeni li daaleleli daali, yinba yeni i yonbi kuli. ²⁰I ba ɲuudi ki ɲanbi ban tieni ya tiadi yeni yangbangu kuli, yeni ban lugi yaadi yeni ɲuakobdi yeni pakobdi kuli, yeni yaadi n tieni yeni daagu kuli. ²¹Salga yidkaciamo Eleyasari den yedi bi tɔtieba, yaaba n ɲani bu tɔbu, ki kpeni yeni kuli, "Ne tie ya maabilkaama ke O Diedo bili Moyiisi, ke wan waani yi i: ²²Yaali n tie wula, ɲanjilfa, ti kumɔndi, ti kubɔndi, ti nɔbindi yeni sinkaali, ²³yeni ya tiadi n kan buodi mu nni kuli, yin tieni ti u mu nni, ɲuudi ki ɲanbi ti. Ya tiadi n sieni, ki ba fidi ki buodi u mu nni kuli, li buali ke yin ɲuudi ki ɲanbi ti yeni ti jɔgindi ɲima i. ²⁴Li buali ke yin ɲuudi i tiayiekaadi, li daaleleli daali, yeni i, ke i ba ɲuudi ki ɲanbi i yula. Lani ya pendi, i ji ba fidi ki kua ti jondi nni." ²⁵Ti tiafagikaadi bɔgdima. ²⁶O Diedo den yuandi ki maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²⁶Fini, salga yidkaciamo, Eleyasari, yeni i buoli yudanba, yin cɔdi ban kpeni yeni ya tiafagikaadi kuli, yeni ya yonbi, yeni ya yandi. ²⁷Yin bɔgdi lankuli kaani lie, ki taa kaanyendu, ki bɔgdi ya tɔtieba n den gedi bu tɔbu, yu n sieni mo, yin bɔgdi ya nitaanli n sieni. ²⁸Yin ɲani ya tɔtieba n den gedi bu tɔbu yeni, tiafagikaadi nni, ban ba pa nni ya lonpo. Li pani baa tie, biini kobimu siiga nni, biinyendu, lan tie niba bii, yandi; nee ee, ɲunbi ii, pee ee, bii ɲuabi ii. ²⁹Yin taa li pani, ki teni salga yidkaciamo, Eleyasari, yin tua paabu Mini O Diedo nintuali. ³⁰Ya bɔgdima n sieni, Israyeli yaaba mo ya po, i ba ɲani biini piimu kuli nni, biinyendu, ban ba pa ya lonpo Mini O Diedo po. lan tie niba bii, yandi; nee ee, ɲunbi ii, pee ee, bii ɲuabi ii. ³¹Yin taa li pani, ki teni Lefi buolu yaaba, yaaba n den guu li gbandieli." Lanwani ii, Moyiisi yeni salga yidkaciamo, Eleyasari, den tieni nani O Diedo ɲ den bili Moyiisi, li ɲɔbonli maama yeni. ³²Bi tɔtieba ɲ den ɲani bu tɔbu, ki kpeni yeni ya tiafagikaadi kuli den taani ki tie, pee, tuda kobiluoba n tuda pilele n tuda mu (675.000), ³³i nee tuda piilele n tuda lie (72.000), ³⁴i ɲunbi, tuda piiluoba n tudyenli (61.000), ³⁵yeni ya puoba n dá ki bani ja, tuda piitaa n tuda lie (32.000) ³⁶Bi tɔtieba ɲ den ga ya bɔgdima den tie: i pee tuda kobitaa n tuda piitaa n tuda lele (337.000). ³⁷O Diedo ya biinu den tie, pee kobiluoba n piilele n pee mu (675). ³⁸I nee den tie, tuda piitaa n tuda luoba (36.000), ke O Diedo biinu den tie, piilele n nee lie (72). ³⁹I ɲunbi den tie, tuda piitaa n kobimu (30.500), ke O Diedo biinu tie, piiluoba n ɲunyendo (61). ⁴⁰Bi niba den tie, ya puoba n dá ki bani ja, piiga n tuda luoba (16.000), ke O Diedo biinu tie, puoba piitaa n puoba lie (32). ⁴¹Moyiisi den taa ya pani n tie O Diedo yii, ke bi ba cua yeni yii o nintuali, ki teni salga yidkaciamo, Eleyasari, nani O Diedo ɲ den waani Moyiisi maama yeni. ⁴²Moyiisi ɲ den ɲani ti tiafagikaadi, bɔgdima ki teni ya tɔtieba n den gedi bu tɔbu, ⁴³wan den sieni ya bɔgdima Israyeli nitaanli po den tie, i pee tuda kobitaa n tuda piitaa n tuda lele n kobimu (337.500), ⁴⁴i nee tuda piitaa n tuda luoba (36.000), ⁴⁵i ɲunbi, tuda piitaa n kobimu (30.500), ⁴⁶yeni bi puoba piiga n tuda luoba (16.000). ⁴⁷Israyeli nitaanli tiafagikaadi bɔgdima nni, Moyiisi den ɲani, biini piimu nni kuli, biinyendu, O Diedo lonpo po, ti yandi yeni bi niba po kuli. O den taa O Diedo biini, ki teni Lefi yaaba, bani yaaba n den guu li gbandieli, nani O Diedo ɲ den bili o li ɲɔbonli ke wan tieni maama yeni. Israyeli yaaba ɲ tieni li yantiali, ki puni U Tienu a paabu. ⁴⁸Li den yuandi ke bi tɔtieba yudanba, lani n tie, tɔtieba tudli tudli gobdikaaba, yeni tɔtieba kobga kobga yudanba den cua Moyiisi kani. ⁴⁹Bi den yedi o, "A

naacenba cɔdi ban gobdi ya tɔtieba, baa luo bá tɔtieyendo bi tɔcaga nni.⁵⁰ Ti cua yeni bu paabu O Diedo po. Ti taani jakɔndo kuli ń baa yaali, lani n tie, wula tiadi: a biana, mi nubiñɔgma, a tutuuda yeni i laani, ki bua puni O Diedo, ki mia sugli ti tuonbiadi po o nintuali." ⁵¹Moyiisi yeni salga yidkaciamo Eleyasari den ga bikani ban duadi ya wula tiadi yeni mi tuonsonbanma yeni.⁵² Ban den teni O Diedo ya wula tiadi, lani n tie tɔtieba tudli tudli gobdikaaba yeni tɔtieba kobga kobga yudanba ń den puni O Diedo ya paabu yeni, kpiagu kuli den taani ki tie, kilo kobga n piilele (Kg 170). ⁵³Tɔtielo kuli den kubi o yuli po wan baa ya tiafagikaadi. ⁵⁴Moyiisi yeni salga yidkaciamo, Eleyasari den ga tɔtieba tudli tudli gobdikaaba yeni tɔtieba kobga kobga yudanba kani bi paabu. Bi den taa bu ki kuani ki bili u kadkaanu gbandieli nni, ke bun tua tiadma Israyeli nitaanli kuli po yeni O Diedo po.

Chapter 32

¹Rubeni buolu yeni Gaadi buolu puolŋuani den pia i yankuli boncianla. Bi den diidi ki sua ke Yaseri diema yeni Galaadi diema tie ya kaanu n ɲani ti yandi po. ²Lanwani ii, Rubeni buolu yeni Gaadi buolu puolŋuani den cua ki la Moyiisi, salga yidkaciamo, Eleyasari yeni i buoli yudanba, ki maadi yeni ba, ki yedi, ³Diidi mani ya dogi ne: Ataroti, Diboni, Yaseri, Nimira, Hecebɔn, Eleyale, Sabemi, Nabo yeni Bewoni. ⁴O Diedo ɲ todi Israyeli yaaba ke bi paadi, ki diedi ya diema yeni ya dogi n yeni, li dogu tie ya kaani n ɲani ti yandi po. Tinba, a naacenba mo nan pia i yankuli boncianla." ⁵Bi den yedi, "A ya bi tuo a naacenba po, ɲan bi teni ti, ti tinbiini nekanba ki diedi ma a bi ba ɲa tinba, tin ya ye nekanba, ki da puodi Jurden kpenu." ⁶Moyiisi den jiini Rubeni buolu yeni Gaadi buolu puolŋuani, ki yedi ba, "I kpiiba ba gedi bu tɔbu, ki ɲa yinba, yin kali ne ee? ⁷Be cedi ke i lingi ke yin wadi i kpiiba, Israyeli yaaba pala, ban da suagi ki gedi O Diedo ɲ puni ba ya diema nni ii?" ⁸I baanba den tieni yeni i, min den soni ba, ke bi ɲani Kadeci Barineya, ki ban gɔndi mi diema. ⁹Bi den gedi ki ban doni hali Ecikoli jualɔngu nni. Bi den la mi diema, ki guani ki wadi Israyeli yaaba pali, ke bi yie ke bi kan kua O Diedo ɲ den puni ba ya diema nni.

¹⁰O Di

¹¹Laa pia tama, ke ya jaba n ɲani Ejipti diema nni ki cua nekanba, ki pia bina piilie, bii ki cie yeni kuli, obakuli kan kua min den poli ki niani i yaajanba, Abrahama, Isaka yeni Jakɔbo, ke n ba teni ba ya diema nni, kelima, baa ɲua N sani lan buali maama, lan ɲani, ¹²Kenisi yua, Jefune bijua, Kalebi, yeni Nuni bijua Josuwe. Kalebi yeni Josuwe baba n ɲɔdi N sanu lan buali maama. ¹³Lanwani ii, O Diedo pabienli den jiidi Israyeli yaaba po. O den cedi ke bi tieni bina piina (40), ki waa mi fanpienma nni, hali ke ya nifiima n den tieni ti tuonbiadi yeni kuli bodi. ¹⁴Diidi mani, yinba n ga i yaajanba kaanu, ki tua ti tuonbiadi benkpela, ki fiini O Diedo pabienli, Israyeli yaaba po, ki pugni. ¹⁵I ya buli o i nunga, kaa ɲua o, O go ba ɲɔli ki ɲa yi mi fanpienma nni ne, yinba li nitaanli ne kuli ɲ bodi. ¹⁶Lanwani ii, bi den nagni Moyiisi kani, ki yedi, "Cabi ti tin maa a yandela, ti yankuli po, yeni a diena, ti diedi yaaba po. ¹⁷Ama, tinba tiba ba jagi, ki taa ti tɔtiadi, ki ciani Israyeli tɔgola, ki todi ba, hali buolu kuli ɲ kali O Diedo ɲ puni wu ya tinbiinu nni. Ama, ti diedi nni yaaba wani baa ye ya dociami n pia a bilinguona nni i, naani ke mi diema nni yaaba kan nandi ba, ki tieni ba yaali n bia. ¹⁸Ti kan guani ti diedi nni, hali yeni Israyeli buolu kuli n ban kali o tinbiinu faali nni. ¹⁹Tinba ji ki pia tinbiinu faali yeni ba, Jurden kpenpuoli, kelima, tinba ya tinbiinu faali ye nekanba, Jurden kpenu puoli po i." ²⁰Moyiisi den jiini ba, "Li ya tie ke i tieni, yin maadi yaali, i ya bobni i jatiadi, ki ba gedi bu tɔbu, O Diedo nintuali, ²¹li buali ke i jakɔnda kuli ɲ puodi Jurden kpenu, O Diedo nintuali i, ki guudi wan kua liiga ki deli ki yaani o yibalinba, ²²hali yeni tin ban paadi, ki diedi mi diema, o nintuali, lani ya puoli, i ji ba fidi ki guani, i diedi nni. Yeni, i kan ya pia tagliba kuli O Diedo yeni Israyeli yaaba nintuali. I ji ba fidi ki kali, ki diedi mi diema ne, O Diedo nintuali. ²³Ama, i ya ki tieni lan buali maama, yin bandi ke i tieni ti tuonbiadi ki fali O Diedo. Yin ya bani mo ke i ba tugi i tagli, ki pa li panli O Diedo nintuali. ²⁴Maa mani a diena, i diedi nni yaaba po, ki tii a yandela, i yankuli po, ki yuandi ki tieni yin yedi maama yeni." ²⁵Gaadi buolu yeni Rubeni buolu puolŋuani den yedi, "A naacenba ba tieni nani Fini, ti canbaa ɲ bili ti li ɲɔbonli maama yeni i." ²⁶Ti bila, ti puoba, ti naapagi yeni ti yankuli kuli baa ye nekanba i, Galaadi dociami nni. ²⁷Ama, tinba a naacenba yaaba n bobni ti jatiadi kuli, ba puodi u kpenu, bu tɔbu po, O Diedo nintuali, nani ti daano ɲ yedi maama yeni." ²⁸Lanwani ii, Moyiisi den teni salga yidkaciamo, Eleyasari yeni Nuni bijua, Josuwe, yeni Israyeli buoli yudanba a ɲɔbona, ke a nua Gaadi buolu yeni Rubeni buolu puolŋuani po. ²⁹Moyiisi den yedi ba, "Li ya tie ke Gaadi bulu yeni Rubeni buolu puolŋuani ya yegi yeni yi, ki puodi u kpenu yeni bi jatiadi, bu tɔbu po, O Diedo nintuali, ke i fidi ki paadi, ki diedi mi diema, lanwani ii, yin teni ba Galaadi diema, ban kali ki diedi ma. ³⁰Ama, bi ya ki yegi yeni yi, ki puodi u kpenu, lanwani ii, bi ba lingi bi kuakaanu tinfanma Kanana diema nni, nani yinba yeni i." ³¹Lanwani ii, Gaadi buolu yeni Rubeni buolu puolŋuani den jiini, ki yedi, "Nani O Diedo ɲ yedi maama yeni, tinba a naacenba ba tieni yeni i. ³²Ti ba puodi u kpenu yeni ti jatiadi, O Diedo nintuali, ki gedi Kanana diema nni, ama, ti tinbiinu faali baa ye ya Jurden kpenjaali ne po i." ³³Lanwani ii, Moyiisi den teni Gaadi buolu yeni Rubeni buolu puolŋuani, yeni Josefi bijua, Manase buolu, bɔgdima, Amori badciamo Siyɔn dogjigu, yeni Bacani bado, Ogi dogi. O den teni ba mi diema, ki bɔgdi ba ya dogciami n lindi ba. ³⁴Gaadi puolŋuani den guani, ki maa Dibɔn, Ataroti, Aroweri, ³⁵Atroti, Cofani, Yaseri, Jogbeha, ³⁶Beti Nimira, yeni Beti Harani, yii n den tie ya dociami n pia a bilinguona, ki go pia a yandela, i pee po. ³⁷Rubeni buolu yaaba den guani ki maa Hecibɔn, Eleyale, Kiriyatayimi, ³⁸Nabo, Baali Meyoni, yeni Sibima, bi den ti lebdi ban den guani ki maa ya dogi yela, ki teni yi yetɔla. ³⁹Manase bijua, Maciri buolu puolŋuani den gedi Galaadi diema nni, ki baa ma, ki fie Amori niba, yaaba n den kua mi niinni. ⁴⁰Moyiisi den yuandi ki teni Manase bijua, Maciri yeni o nitaanli, Galaadi diema, ke bi kua mi niinni. ⁴¹Manase bijua, Yayiri den gedi ki pua ki fie mi dociami, ki yini yi Hafoti Yayiri. ⁴²Noba mo den gedi ki kɔni mi jama, ki fie Kenati dogu yeni u tinkundogi, ki lebdi ki yini li dogu, Noba, wani mono ya yeli.

Chapter 33

¹Moyiisi yeni Haarɔn ń den gobdi Israyeli yaaba yeni bi tɔgola, hali ban ńani Ejipti diema nni, ki cuoni ki tɔgni bi sancenli nni maama n ne. ²Moyiisi den diani ban den yi fii naankani, ki gedi ki kali naankani, ki bili nani O Diedo ń den waani o ke wan tieni maama yeni. Bi sancenli ń den tɔgni tɔgni maama n ne. ³Bi den ńani Ramisesi, ki taa u sanu bi sancenli po li binli ńmaacincinli, o piiga n daamuuli daali. Bi den fii mi pendima jaanma fiifaama, ku sinaagu nni, Ejipti yaaba nunbu nni. ⁴Bi den fii, ki sua ke Ejipti yaaba da gbaa ke ban piini O Diedo ń den pua yeni o paaciamu, ki kpaa bi bonjakpiala yaaba bi siiga nni yeni, kelima O Diedo den jiini o pabienli bi buli mo yapo i. ⁵Israyeli nitaanli den fii Ramisesi, ki gedi ki kali Sukɔti. ⁶Bi den fii Sukɔti, ki gedi ki kali Etami, mi fanpienma kunu. ⁷Bi den fii Etami, ki guani ki lebdi ki teli Pi-Hahiroti, ya dogu n tiegi Baali Sefoni dogu, ki gedi ki caani bi jondi, ki teli Migidoli. ⁸Bi den fii Pi-Hahiroti nintuali, ki tɔgni mi ńincianma siiga, ki teli mi fanpienma. Bi den cuoni dana taa, Etami fanpienma nni, ki gedi ki kali Mara. ⁹Bi den ńani Mara, ki pundi Elim. Elim den pia piiga n ńinbuna lie yeni kpakpa tiidi piilele. Ban den caani bi jondi, ki kali naani n yeni. ¹⁰Bi den fii Elim, ki gedi ki caani bi jondi li mɔgmɔnli kunu. ¹¹Bi den fii li mɔgmɔnli kunu, ki gedi ki kali Sini fanpienma nni. ¹²Bi den fii Sini fanpienma nni, ki gedi ki kpaa bi jondi Dofika. ¹³Bi den fii Dofika, ki gedi ki kpaa bi jondi, Aluci. ¹⁴Bi den fii Aluci, ki gedi ki kpaa bi jondi Refidimi, ki kali. Lankani i, ke ńima den ki ye, ke Israyeli nitaanli ba ńu. ¹⁵Bi den fii Refidimi, ki gedi ki kpaa bi jondi Sinaayi fanpienma nni. ¹⁶Bi den fii Sinaayi fanpienma nni, ki gedi ki kpaa bi jondi, Kibroti Hatafa. ¹⁷Bi den fii Kibroti Hatafa ki gedi ki kpaa bi jondi Haseroti. ¹⁸Bi den fii Haseroti ki gedi ki kpaa bi jondi Ritima. ¹⁹Bi den fii Ritima ki gedi ki kpaa bi jondi Rimoni Peresi. ²⁰Bi den fii Rimoni Peresi ki gedi ki kpaa bi jondi Libina. ²¹Bi den fii Libina, ki gedi ki kpaa bi jondi Risa. ²²Bi den fii Risa, ki gedi ki kpaa bi jondi Kehelata, ki kali. ²³Bi den fii Kehelata, ki gedi ki kpaa bi jondi Ceferi juali kani. ²⁴Bi den fii Ceferi juali kani, ki gedi ki kpaa bi jondi Harada. ²⁵Bi den fii Harada, ki gedi ki kpaa bi jondi Makeloti. ²⁶Bi den fii Makeloti ki gedi ki kpaa bi jondi Tahati, ki kali. ²⁷Bi den fii Tahati, ki gedi ki kpaa bi jondi Tera. ²⁸Bi den fii Tera, ki gedi ki kpaa bi jondi Mitika. ²⁹Bi den fii Mitika, ki gedi ki kpaa bi jondi Hacimona. ³⁰Bi den fii Hacimona, ki gedi ki kpaa bi jondi Moseroti. ³¹Bi den fii Moseroti, ki gedi ki kpaa bi jondi Bene Yaakana. ³²Bi den fii Bene Yaakana, ki gedi ki kpaa bi jondi Hori Hagidigadi. ³³Bi den fii Hori Hagidigadi, ki gedi ki kpaa bi jondi Yotibata. ³⁴Bi den fii Yotibata, ki gedi ki kpaa bi jondi Abrona. ³⁵Bi den fii Abrona, ki gedi ki kpaa bi jondi Esiyoni Geberi. ³⁶Bi den fii Esiyoni Geberi, ki gedi ki kpaa bi jondi Sini fanpienma nni, Kadeci dogu nni. ³⁷Bi den fii Kadeci, ki gedi ki kpaa bi jondi Hori juali kani, Edomi diema kunu. ³⁸Salga yidkaiamo, Haarɔn den cɔlni O Diedo ńɔbonli, ki doni Hori juali po, ki ban kpe likani, li binpiinaali, hali Israyeli yaaba ń ńani Ejipti diema nni, li binli ńmaamuuli, o daacincinli daali. ³⁹Haarɔn den kpe Hori juali po, ki pia binakobga n piilie n bina taa i (123). ⁴⁰Kanana diema nni, Aradi bado, yua n den kua Kanana niganu po, mi fanpienma nni yeni, den gbadi ke Israyeli yaaba paa u sanu nni, ki kpendi. ⁴¹Bi den fii Hori juali kani, ki gedi ki kpaa bi jondi Salimona. ⁴²Bi den fii Salimona, ki gedi ki kpaa bi jondi Punoni. ⁴³Bi den fii Punoni, ki gedi ki kpaa bi jondi Oboti. ⁴⁴Bi den fii Oboti, ki gedi ki kpaa bi jondi Iye Abarimi, Mowabi bianu po. ⁴⁵Bi den fii Iye Abarimi, ki gedi ki kpaa bi jondi Diboni Gaadi. ⁴⁶Bi den fii Diboni Gaadi, ki gedi ki kpaa bi jondi Alimoni Diblatayimi. ⁴⁷Bi den fii Alimoni Diblatayimi, ki gedi ki kpaa bi jondi Abarimi juana nni, ki tiegi Nebo. ⁴⁸Bi den fii Abarimi juana nni, ki gedi ki kpaa bi jondi Mowabi tiali nni, Jurden kpenkunu, Jeriko diema nni. ⁴⁹Bi den kpaa bi jondi ki kuli Jurden kpenu, Mowabi tiali nni, ki cili Beti Jecimoti, ki ban tuoni Abeli Citimi. O Diedo ń bili ya ńɔbona Kanana diema bɔgdima po. ⁵⁰O Diedo den maadi yeni Moyiisi, Mowabi tiali nni, Jurden kpenu kunu, ki yedi, ⁵¹Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi ba, 'I ya puodi Jurden, ki gedi Kanana diema nni, ⁵²li buali ke yin deli ki ńani ya nibuoli n kua mi niinni. Yin pua ki mumudi, ki bolini bi butana. Yin pua ki mumudi ban duadi ya bonnannana yeni ti kudi, yeni bi juana po padbinbina kuli. ⁵³Li buali ke yin kɔni, ki paadi ba, ki kali, ki diedi bi diema, kelima N puni yi mi diema ke yin diedi ma i. ⁵⁴Li buali ke yi tɔa tiatia i, ki bɔgdi i tinbiini faali, lan cɔlni buolu yeni cugli kuli yeni bi nibima yabnu. Ya buolu n yabi, ba baa ya tinfanma n yabi; ya buolu n waa mo ń baa ya tinfanma n waa. I ya tɔni tiatia, ke ya buolu n baa ya tinfanma, o ya diema n yeni. Li buali ke yin di mi diema tinfanma faali, lan ńɔdi buolu buolu, yeni cugli cugli i. ⁵⁵Ama, i ya ki fidi ki deli ki yaani ya nibuoli n den kua mi diema nni, yin ba cabi ya nibuoli ban ya ye yeni yi yeni, baa tie nani bonli n baa i nuni nni yeni lanyaa konkoni n muugi i gbanu yeni. Bi ba kuani li ńmadli i yema nni, yin ba kali kali naani kuli, mi diema nni. ⁵⁶Lanwani ii, min den jagi ki ba tieni ba maama yeni, N ji ba tieni yinba i li biadima'''.

Chapter 34

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ²"Bili Israyeli yaaba po ya ñɔbona ne, ki yedi ba, 'I ya ban kua Kanana diema nni, ya diema n ba tua i yaama nni, yin bandi li diema tinbiani, ³Mi diema ganu po bianu ba tandi ki cili Sini fanpienma, ki ban gedi ki balini Edomi diema bianu. Puoli po bianu ba balini mi ñinyaama mɔgli ganu po jaali i. ⁴U bianu ba pegdi ki teli ganu po, ki cili Akribimi, ki balini Sini fanpienma. U ba tandi lankani, ki gedi Kadici Barineya ganu po, ki pendi kigedi Hasari Adari, ki suagi ki gedi Asimoni. ⁵U bianu go ba pegdi Asimoni, ki teli Ejipti kpenu, ki ñɔdi yeni, hali yeni ku mɔgciangu. ⁶Nintuali po bianu baa tie ku mɔgciangu jaali. I diema bianu, nintuali po n yeni. ⁷U jienu po bianu ba ñɔdi juudi, ki cili ku mɔgciangu, ki ban tuoni Hori juali. ⁸U ya ñani Hori juali, un suagi, ki gedi Lebo Amati, ki suagi, ki gedi Sedadi. ⁹U bianu ba tandi ki gedi Sifroni, ki ban kpaa Hasari Enani. I diema jienu po bianu n yeni. ¹⁰Puoli po bianu ba cili Hasari Enani ganu po, ki ban tuoni Cefami. ¹¹Puoli pobianu ba tɔgni, ki jiidi, ki cili Cefami, ki gedi Ribila, Ayini puoli po. U bianu ba suagi ki gedi Cinereti ñincianma puoli. ¹²U bianu ba suagi ki gedi ganu po, ki balini Jurden kpenu, ki ban tuoni mi ñinyaama mɔgli, ki suagi liiga, ki jiidi ki ban tuoni puoli po mi ñinyaama mɔgli. I diema yeni mi biani kuli, yii n cebni ki lindi ma n yeni." ¹³Lanwani ii, Moyiisi den waani Israyeli yaaba li ñɔbona, ki yedi ba, "Yin ba tɔa tiatia, ki bɔgdi ya diema tinbiini faali n yeni, O Diedo ñ den niani ke o ba puni buoli yian yeni buolu bɔgdima ya diema n yeni. ¹⁴Rubeni buolu puolɔuani, ki ñɔdi bi cuga ñ dɔa maama, yeni bi tinbiini, yeni Gaadi buolu puolɔuani, ki ñɔdi bi cuga ñ dɔa maama yeni bi tinbiini, yeni Manase buolu bɔgdima yeni bi cuga wani ga bi tinbiini faali o. ¹⁵Lani buoli lie yeni buolu bɔgdima ga bi ya tinbiini, Jurden kpenpuoli, Jeriko puoli po kpenjaali po i." Ya yudanba n die mi diema bɔgdima yela. ¹⁶O Diedo den maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ¹⁷"Ya jaba n ba bɔgdi mi diema tinbiini faali n ne: Salga yidkaciamo, Eleyasari, yeni Nuni bijua, Josuwe. ¹⁸Li buali ke yin gandi yudanyendo, buolu kuli nni, ban bɔgdi mi diema tinbiini bi buoli po. ¹⁹Li jaba yela n ne: Juda buolu puolɔuani siiga, o yudaano tie, Jefune bijua, Kalebi i. ²⁰Simeyɔn buolu puolɔuani siiga, o yudaano tie, Amihudi bijua, Cemuyeli i. ²¹Benjamina buolu puolɔuani siiga, o yudaano tie, Cisiloni bijua, Elidadi i. ²²Dani buolu puolɔuani siiga, o yudaano tie, Yogili bijua, Buki i. ²³Josefi buolu puolɔuani siiga, Manase cugli nni ya puolɔuani siiga, o yudaano tie, Efodi bijua, Haniyeli i. ²⁴Efrayima buolu puolɔuani siiga, o yudaano tie, Cifitani bijua, Kemuyeli i. ²⁵Sebuloni buolu puolɔuani siiga, o yudaano tie, Parinaki bijua, Elisafani i. ²⁶Isakari buolu puolɔuani siiga, o yudaano tie Asani bijua, Palitiyeli i. ²⁷Aceri buolu puolɔuani siiga, o yudaano tie, Celomi bujua, Ahihudi i. ²⁸Nafitali buolu puolɔuani siiga, o yudaano tie, Amihudi bijua, Pedaheli i. " ²⁹O Diedo den puogi lanyaa jaba i, ke ban bɔgdi Kanana diema tinfanma, ki teni buolu kuli yeni o tinbiinu.

Chapter 35

¹O Diedo den maadi yeni Moyiisi, Mowabi tiali nni, yii n kuuli Jurden kpenu, ki tiegi yeni Jeriko yeni, ki yedi, ²Waani Israyeli yaaba, ke ban teni Lefi buolu yaaba ban ba ga ya tinfanma nni yeni. Li buali ke yin teni ba ya dogi ke bi baa ye lienni, yeni i yankpaakaani yii n kaagi li dogi. ³Lefi buolu yaaba ba baa li dogi i, ki ya kua i niinni. I yankpaakaani baa tie bi yankuli yeni biyandi kuli po i. ⁴Yin ba teni ba ya yankpaakaani yeni u dogu bilinguonli kani baa tie nuukpanduna tudli i (1.000), i kaani kuli. ⁵I ba bigni nuukpanduna tuda lie (2.000), ki cili u dogu niinpo, puoli po, nuukpanduna tuda lie (2.000), nintuali po, nuukpanduna tuda lie (2.000), niganu po, yeni, nuukpanduna tuda lie (2.000), nijienpo. Lanya fanfanma n baa tie bi yankpaakaani, i dociami nni. I dociami baa ye siigs nni i. ⁶Yin ba teni Lefi buolu yaaba ya dogi nni, dogi luoba baa tie wuonkaani i. I ba bobni li dogi, li ya tie ke yua n kpaa nilo, o ba fidi ki sani ki wuoni li dogi nni. Yin go bobni piina n dogi lie (42), ki pugni. ⁷Yi ba teni Lefi yaaba ya dogi ba taani ki ya tie piina n dogi niin i (48). I ba teni ba li dogi yeni i yankpaakaani i. ⁸Ya buolu n yabi, ki pia ya tinfanma n yabi, ba teni Lefi yaaba ya dogi n yabi. Y dogi n waa, ke bi tinfanma mo waa, bi ba teni Lefi yaaba, ya dogi n waa. Buolu kuli ba teni Lefi buolu yaaba mi tinfanma, nani wun baa ya tinbiinu n dɔa maama i. ⁹U wuonkaanu dogi ¹⁰O Diedo den yuandi ki maadi yeni Moyiisi, ki yedi, ¹⁰Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi ba, I ya puodi Jurden kpenu, ki kua Kanana diama nni, ¹¹Yin gandi ya dogi n baa tie wuonkaani iyapo, ya dogi nni, ke nilo ya kpaa o nisaallielo, ke laa tie o yanbuama, wan sani ki gedi ki wuoni li dogi nni. ¹²Li dogi n baa tie yin ba sani ki wuoni naankani, ban da nandi yi, ki tuu o kpiemo po li panli. Lanwani ii, yua kpaa nilo, bi kan kpa o, ki tuu panli, ki dá ki jia o, ti buudi li nitaanli nintuali. ¹³Li buali ke yin gandi dogi luoba i, yin ya tie wuonkani dogi. ¹⁴Li buali ke yin gandi dogi taa (3), Jurden kpenpuoli, ki go gandi dogi taa (3), Kanana diema nni, yin tua wuonkaani dogi. ¹⁵Li wuonkaani dogi baa tie yinba Israyeli yaaba po, bi nilanba yaaba n ye yeni yi po, lanyaaka ya niba n li kua yeni yi, mi diema nni kuli, yua n kpaa nilo, ke laa tie o yanbuama, o ba fidi ki sani ki wuon li dogi nni. ¹⁶Ama, yua n tugi tagli, kelima o janbi nilo yeni kudi jatiagu, ke o kpe, ban jalgi yua yeni li tie nikpalo i. Li buali ke ban kpa o. ¹⁷Yua n mubni tanli, ki pua bii ki lugdi nilo, ki bua kpa o, li nilo ya kpe, lanwani ii, yua n tugi i tagli yeni, li tie nikpalo i. Li buali ke ban kpa o. ¹⁸Yua n pua nilo yeni daagu jatiagu, ki jagi ke wan kpa o, li nilo ya kpe, lanwani ii, yua n tugi i tagli yeni, li tie nikpalo i. Li buali ke ban kpa o. ¹⁹Lan buali ke yua n tuu o kpiemo panli, ba kpa o nikpalo, ki tuu li panli. O ya cendi o naani kuli, o ba fidi ki kpa o, ki tuu o kpiemo panli. ²⁰Yua n pua nilo yeni yibalma, bii nanga, lanyaaka o ya lugdi o bonli, bii o ya tuda ki luni o, bii, ki ñii o yeni ti jadi, ke li nilo kpe, ²¹bii o ya pua ki guli o, yeni ki nanga, ke li nilo kpe, li buali ke ban kpa yua n pua yeni, kelima, o tie nikpalo i. Yua n ba tuu o kpiemo panli yeni ya kadi yeni o naani, o ba fidi ki kpa o. ²²Ama, bi ya jalgi nilo, kelima, o pua o nisaallielo, ke laa tie yibalma po, bii nanga po; ki naa bi jagi ke wan kpa o, ²³Lanyaaka, o ya lugdi tanli, kaa nua o, ke li cuo o, ke o kpe, lanwani ii, yua n tugi i tagli yeni, ki tie o kpiemo yibali ka, o bi ki lingi biadma ka o kpiemo po. Li ya tie ke li nilo kpe, li maama n ba cuoni maama n ne. ²⁴Lanya maama ya baa, li nitaanli n ba tɔgni ya sanbila, ki jia yua n tugi i tagli yeni yua n ba tuu o kpiemo panli yeni siiga n ne. ²⁵Li nitaanli ba ga o nikpalo, yua n ba tuu o kpiemo panli nuu nni. Li nitaanli ba todi o nikpalo, lebdi ki gedi wan bi sani ki gedi ya wuonkaanu dogu nni yeni. O baa ye li dogu nni i, hali li kani salga yidkaciamo, ban den sɔgi yua mi kpagagɔɔnma yeni ya ti kpe. ²⁶Ama, o nikpalo ya ñani wan sani ki wuoni ya dogu nni yeni, niinpo, ²⁷Li ya tie ke o pantuudaano kadi yeni o, o wuonkaanu dogu niinpo, o ya kpa o, o kan tugi o kuuma tagli. ²⁸Li buali ke o nikpalo n ya ye wan sani ki wuoni ya dogu nni i, hali likani salga yidkaciamo ya ti kpe. Li wuonkaanu dogu nni salga yidkaciamo kuuma puoli po, o nikpalo ji ba fidi ki guani ki kuni o denpo. ²⁹Ya yikodi ne n tua ipo maabikaama, nifiima n tuu nifiima kuli, yin ba kua ki kali naani kuli. ³⁰Yua n kpaa nilo, li buali ke ban kpa omo i, ama, li buali kasiedinba n tieni kasiedi yo, wan tugi i tagli. Kasiedi yendo baba ya po, ki dagdi ke ban tugni nilo kuuma tagli. Li buali ke kasiedinba n ya yabi, ki fidi ki tuni nikpalo mi kuuma tagli, ki fidi ki kpa o. ³¹Yaali n pugdi, li ki buali, ke nilo n tuo ki ga suuli, ki tieni tofaama kasiedi, ki faabi nikpalo, li buali ke ban kpa o i. ³²Li ki buali ke yin tuo ki ga suuli, ki cabi nikpalo wan sani ki gedi wuonkaanu dogu nni. I go kan ga suuli, ki cabi yua n ye wuonkaanu dogu nni, wan guani o denpo, ke salga yidkaciamo da ki kpe. ³³Da tuo mani suuli, ki ti jɔgni yin ba kua ki kali ya diema nni, kelima bi ya wuli nilo sɔma, tugtongu, li jɔgindi mi diema. Sugliba kuli ki ye yua n wuli nilo sɔma mi diema nni, tugtongu po, kase ban wuli o nikpalo mo ya sɔma. ³⁴Lanwani ii, yin da jɔgni yin baa ye ya diema nni, kelima, Mini O Diedo mo ye mi niinni. Mini O Diedo ye Israyeli yaaba siiga nni. "

Chapter 36

¹Josefi puolŋuani, Manase yaabili, Maciri bijua, Galaadi cugli yudanba, den cua ki maadi Moyiisi yeni Israyeli buoli yuadanba nintuali, ki yedi, ²"O Diedo den bili fini ti daano, li ñobonli, ke ñan taa tiatia, ki bəgdi Israyeli buoli i tinbiini. O Diedo go den bili li ñobonli, ke ñan taa ti kpelo, Selofehadi tinbiinu faali, ki teni o bisiaba.³Ama, o bisiaba ya kuni jaba, nibuolami nni, ke yii taa yeni Israyeli ya buoli, lanwani ii, bi tinbiini ba wadi ti buolu nni, ki gedi ki pugni ban kuni ya nibuoli nni ya piama po ka aa. Ti diidi ki sua ke li ba wadi ti buolu faali n yeni.⁴Li ya tieni yeni, ke bina piimu jaanma, mi daafaabima po pendi, li buali ke li tinbiinu ñ gedi ki taani ban kuni ya nibuoli ya piama po i. Lanwani ii, bi tinbiinu ba wadi ti buolu piama nni, ki gedi ki pugni nibuoltoe ya piama po i."⁵Moyiisi den waani Israyeli yaaba, O Diedo ñ bili ya ñobona, ki yedi, "Josefi buolu puolŋuani ñ maadi ya maama ne tie mɔni i.⁶Lani n cedi ke O Diedo bili ya ñobonli ne, ke li nua Selofehadi bisiaba. O yedi, 'Yin cedi ban kuni ban faadi ya jaba, ama, bi ba kuni bi buolu, bi cugli nni ya jaba i."⁷Israyeli buoli biinu kan kandi, u buolu, ki gedi buoltou po. Israyeli buolu kuli ba bandi wun ba tieni maama, ki ya muubi u danba faali u buolu nni bonŋanla.⁸Israyeli nitaanli nni, ya pua n pia faali biinu kuli, li buali ke wan guani ki kuni o baadiegu cugli nni ya ja i. Lan ba tieni maama, buolu kuli ñ fidi ki diedi o danba faali.⁹Biinu kan ña buolu bii cugli faali nni, ki puodi ki gedi buoltou nni. Li buali ke Israyeli buolu kuli ñ ñanbi ki kubi u danba faali bonŋanla i."¹⁰Lanwani ii, Selofehadi bisiaba den tieni nani O Diedo ñ den bili Moyiisi a ñobona maama yeni i.¹¹Lanwani ii, Selofehadi bisiaba, Mahila, Tirisa, Hogila, Milika, yeni Nowa den kuni Manase buolu puolŋuani siiga nni i.¹²Bi den kuni Josefi bijua, Manase buolu puolŋuani cugli nni i. Ban den tieni maama ke bi faali sedi bi baadiegu cugli nni, ki tie bi piama n yeni.¹³O Diedo ñ den bili Moyiisi, ya ñomaama yeni ya ñobona, Mowabi tiali nni, Jurden kpenkunu, Jeriko diema nni, ke o waani Israyeli yaaba n yeni.

Deuteronomy

Chapter 1v 1 diidi Musa n den maadi yeni Isalele yaba kuli yaa maama, yaa kpenu n yi Judana jaali puoli po, mi fanfanpienma nni, yaa tialu n tuoli Sufi, ki ye palana , Tofeli , Labana, yaa siloti yeni Disahaba siiga nni. v 2 dine piiga n dayenli n yeni ti sancenli po hali tin ñani Heliki, ki tagini yaa sanu n ña Seyili juana po ki ki pundi hali Kadasa baliniaya.v 3 li binpiinaali po, piiga nŋmayendo nni, o dayenli daali, Musa den maadi yeni Isalele bila LI Miali daano OTienu n den puogo ke wan yediba yaa maama kuli. v 4 li den tie wan paadi AMola yaaba bado Sohoni yua n den ye Hesiboni dogu nni Basana bado Ogi yua mo n den yeni Ataloti yeni o dogu yaaba kuli ke li pendi.v 5 Judana kpenjaali puoli po, Mɔaba yaaba diema nni Musa den cili ki bundi li balimaama ki yedi: v 6 li miali daano ti Tienu den maadi ti Olebi dogu nni ki yedi : yi waagi boncianla li naa juali kani.v 7 fii mani ki nŋmagidi ki gedi; gedi mani ki kua Amola yaaba juana nni, yeni A lindima kuli, yeni ajuana po yaa tialu nni o nuganu po, Mi ñincianma jaali po, Kanana yaaba diema nni , Libana po, ki yaa caa hali o kpenciamu yufilata po. v 8 diidi mani n bili mi diema yi nintuali. gedi mani ki ban taama Li Miali daano n den poli ke o baa puni yi yaajanba Ablahama , Isaaka Jakoaba yeni bi yaa puoli ŋuani, bi puoli yaa diema yeni.v 9 laa yogunu yo ke n den maadi yeni yi yaa maama n tie na,n kan fidi ki kubi yi mini n bebe. v 10 Li Miali daano, Yi Tienu, cedi ke yi pugini,kiyaba nani tanpoli po nŋmabila yeni. v 11 Li Miali daano yi yaajanba Tienu n go pugini yi yeni hali taalima tudili ki go teni yi o ñalibaligo nani wan yedi maama yeni.v 12 mini n bebe n baa tieni lede, ki fidi ki tugi yi yiema yeni yi koankoana tugili? v 13 gandi mani yi buolu siiga nni yaa jaba n pia mi yama yeni mi yanfuoma ke bi go baniba bonŋanla lani n baa tuni ba yi yuli . v 14 yi den guani ki nŋmiani nni, ki yedi: ñan jagi ke a baa tieni yaala yeni tie yaabonla n ñani.v 15 lanwani n den taa yi buoli siiga yaa jaba n pia mi yama ke bi go bani ba bonŋanla ki teni ke bi tua nitudili tudili yudanba, niba kobiga kobiga yudanba , niba pii mu mu yudanba, yeni niba piiga piiga yudanba, nani yi buoli nni yudanba n tie maama yeni. v 16 li yogunu po n den teni yi bujiaba li ñoabonli: cengi mani yi ninjaba ki nanjia ti buudi yua kuli po yeni wan pia yaa maama yeni o kpiilo bi caano.v 17 yi bujiali nni yin da pia gandima yeni nilo ba kuli, yin go da jie nilo ba kuli , kelima UTienu n die li bujiali, lanwani li yaa tie ke yaa buudi jama n paagi yi po hali boncianla yin cuani ti n yaa kani ke min gbadi ti. v 18 lan yogunu po mini n den bili yaala ke yi baa yaa tiendi yeni.v 19 ti den ñani Holebi ki poandi yaa fanfanpiencianma n den foagi ki yabi ke yi la yeni kuli. ti den ta yaa sanu n caa Amola yaaba juali po, nani Li Miali daano ti Tienu n den bili ti po maama ke ti ban pundi Kadesa balineya.v 20 n den yedi yi, yin pundi Amola yaaba kani LI Miali daano ti Tienu n teni yi, yaali yeni kani. v 21 diidi mani LI Miali daano yi Tienu bili mi diema yeni yi nintuali yin gedi mani ki diedima LI Miali daano yi yaajanba Tienu n den yedi maama ,yin da jie mani pu yi gbannu mo n da ŋoa.v 22 yi kuli den ca n kani ki yedi nni: tin soani bijaba ban gedi ki ban diidi mi diema yeni n tie yaala, ki guani ki waani ti tin baa tagini maama ki kua mi diema yeni nni. v 23 laa maama den mangi n po, n den taa yi nibuoli kuli niyendo

mani ki diedi ma. Li Miali daano yi yaa jaba. Tienu den den yedi maama. yin da jie mani pu yi gbanu mo n da
 noa.v 22 yi kuli den ca n kani ki yedi nni: tin soani bijaba ban gedi ki ban diidi mi diema yeni n tie yaala, ki
 guani ki waani ti tin baa tagini maama ki kua mi diema yeni nni. v 23 laa maama den mangi n po, n den taa
 yi nibuoli kuli niyendo yendo. v 24 bi den tagini ki doni li juali ki ban lindi hali Ekoli joaloangu ki diidi mi
 diema.v 25 bi dewn kpeni yeni li dogu nni bonluonkaala ki waani ti. bi den togidi ti ki yedi: Li Miali daano ti
 yendo. v 24 bi den tagini ki doni li juali ki ban lindi hali Ekoli joaloangu ki diidi mi diema.v 25 bi dewn kpeni yeni
 Tienu n puni ti yaa dogu yeni tie yaa dogu n nani hali bonluonkaala.v 26 ama yin den bua yin gedi mi niini, ki
 li dogu nni bonluonkaala ki waani ti. bi den togidi ti ki yedi: Li Miali daano ti Tienu n puni ti yaa dogu yeni tie yaa
 dogu n nani hali bonluonkaala.v 26 ama yin den bua yin gedi mi niini, ki den tua yaa niba n yie yi Tienu noabonli. v
 27 yi den bunbi bunbi yi diedi kani ki tua ki ne: kelima Li Miali daano yie ti ki den nani ti Ejipti diema nni, ki baa
 naa ti Amola yaaba nuu nni ke ban biati ti. v 28 ti baa kuale ? ti ninjaba cedi ke ti gbanu wadi ke ti ji ki pia paale,
 yeni ban yedi ke ne: bi tie yaa buolu n yabi ki go foagi ki cie ti, li tie yaa dogu n yabi ki maa ki kpedihali tanpoli,
 ba ti la lien nni Anaga bijaba.v 29 n den yedi yi: yi yama n da tiini ka yin da tie mani v 30 Li Miali daano yi Tienu
 wani o ba baa kua yi liiga ki koan yi po, nani wan tieni yi po yaala kuli ke yi la yeni nuni Ejipti diema nni, v 31
 yeni mi fanfanpiema, a den la Li Miali daano yi Atienu, den kuba nani oja n kubi o biga maama, yaa yoganu
 ke den paa o sanu nni, yeni yin tagini naan? ki ban pundi yin yena nni.v 32 ama ba yeni lankuli yi pali ki den pa
 o. v 33 Li Miali daano yi Tienu po li v 33 wan yua n den kua yi liiga ki lingi po foin baa sedimaankani ki fuopdi, bi fiagu o
 den yen yendi yi po a mu kpaana ke yi cuoni, oyienu wan legini yi po otawagu.v 34 Li Miali daano den gba di yi
 fuugu yeni yi maciama, o pahienli nni o den poli ki yedi ki ne. v 35 yaa ni fima n yena yeni bi biadima bi siiga
 nilo ba kuli kan la min poli ki niani ke n baa puni yi baan ba yaa diananma nni. v 36 li yaa tie ufine bijua Kalabi
 kuli kan la min poli ki niani ke n baa puni yi baan ba yaa diananma nni. v 36 li yaa tie ufine bijua Kalabi yaa
 ka, wan wani baa la ma, n go baa puni wani yeni o bijaba, wan nmaa yaa diema niini yeni, kelima o den
 noadi mini Li miali daano ke li nani.v 37 li Miali daano palin den biidi n po kidugini yinba yaa po, ki yedi : fini
 joadi nni Li Miali daano ke li nani.v 37 li Miali daano palin den biidi n po kidugini yinba yaa po, ki yedi :
 fini moko kan baa ki kua Palin. v 38 Josue nuni bijua yua n tie a todika yeni, wani baa kua mi niini, nan paagi o pali
 kelima wan n baa cedi Isalele yaaba n baa ki je o dogu yeni faali.v 39 yi yaabila yaabi yaa po ke den maadi: ke bi
 baa ti tua jiema yeni ! yeni ki bani dina yaala nani yeni yaala n ki nani, n taama ki tieni bi yaa nugu ne, bani n
 baa kua mi niini ki diedi ma. v 40 ama yinba wani, nmagidi mani mi fanfanpiema po ki totli mi ninciama po.v 41
 lanwani yio den goa ki nmiani nni ti tieni ti tuonbiadi Li miali daano po. ti baa gedi ki ban koani nani Li Miali
 daano n puogi ti maama, yi siiga yua kuli den taa oatiagu ki tieni ogbanmagidu kan ki tama ke li baa tie faala yo,
 ki doni ki kandi li juali. v 42 lanwani Li Miali daano den maadi nni ke min yedi ba, da do mani, da koani yeni ba
 kelima mi ye yi siiga nni yeni yibamba kan den yi.v 43 n den maadi yeni yi ama yi naa den bua yin cengi nni, yi
 den tua yaa niba n yie Li Miali daano noabonli, yi den yie ki gedi ywani jama ki doni li juali po. v 44 lanwani
 y Amola yaaba, yaaba den kua daa juali pom den nani ki puogi yi ki deli yi nani lankpasii yeni bi den bua yi, ki ciligedi
 yseyili ki baki pumai hali Holima.v 45 yin den lebidi ki kpeni yi buudi Li Miali Daano kanidama waa den cengi v 46 li
 yi go den sedi Kadasa keli waagi nani yin den kpaa tieni yi kani yaa dana bianu.v 45 yin den lebidi ki kpeni yi
 buudi Li Miali Daano kani, ama waa den cengi v 46 yi go den sedi Kadasa keli waagi nani yin den kpaa tieni
 yi kani yaa dana bianu.

ba yeni o toabu kelima mii puni ŋa ŋan diedi kaanu ba kuli Amoni yaaba tinga nni. n puni Loto bijaba yo n diedi Amoni tinga.v 20 bi go den nua ke laa dogu moko tie Lefayima yaa diema Lefayima yaaba n den kpa ka li kani hali yogu, ke Amoni yaabaq den yiba Samisuniti buolu. v 21 bi den tie yaa nibuolu n pia opaalu ki yabi ki go foagi boncianla nani a Anaka yaaba yeni. Li Miali daano den bolinio bi kuli Amoni yaaba nintuali nni, ki cedi ke bi fie bi tinga ki kali bi kaanu. v 22 Li miali daano yeni Esayu bijaba po, yaaba n den ye Sayila Tinga nni. o den biani Holita yaaba bi nintuali nni, bi den fie ki diedi bi tinga ki kali ki kaanu kitaa ki pundi hali dinla.v 23 kafitodi tinga yaaba mo den ŋani ki biani Afi diema nni yaaba, bani yaaba n den ye yaa dogi n ye , ki tinkuonga nni, ki taa ki ban pundi hali Gasa dogu ki mo kali bi yaa kaanu.v 24 fii ki kandi, mani amoni yaa joaloangu,; diidi n ta amola yaaba bado Siyoni yua ye Esiboni yeni Dogu kuli ki tieni yi nugu nni. boni mani ki tuogi yeni ba otoabu moala moala yin diedi bi tinga. v 25 dine dine n baa cedi yi tinga nibuoli kuli n yaa ye yeni ojejiegu yeni ti jawaanciandi kelima yi yaa po. bi yaa gbadi ke bi taa yi yeli ŋama labaalo, bi baa yaa digibi, li paboanli mo n cuoba.v26 tin den ye Kedemoti yaa fanfanpienma nni, n den soani atonda Esiboni yaa bado kani, yeni n yanduanma yaa maama ki yedi: v 27 ŋan ŋaa min tagi ki ŋa a doguni tinga nni n baa ta osancianmu n kan poani nujienu po ki buali nuganu po. min baa je yaa jiema ŋan cabi min pa mi ligi, min go baa ŋu yaa ŋima kuli ŋan pa li ligi; n baaa yaa cuoni bebe ki pendi.v 28 min baa je yaa jiema a kani kulinjan cedi min pa i ligi, min go baa ŋu yaa ŋima kuli nban cebi min pa li ligi; n baa yaa cuoni bebe kio pendi. v 29 yeni ke Esayu bijaba yaaba n ye Seyili diema yeni Moaba yaaba , yaaba n ye Ali dogu den puni nni o sanu ke n tagi. amoko n puni nni li sanu, hali min poandi juadana ki kua Li Miali daano ti Tienu n den puni ti yaa tinga.v 30 ama Esiboni bado Siyoni den ki tuo tin tagini o dogu nni. kelima Li Miali daano Yi tienu den cedi ke o paagi opali ki juagi o yantiali mo , ki taa o ki tieni nuguni nani yin nua maama dine yeni. v 31 Li Miali daano den yedi nni: diidi Moala moala n baa tena Siyoni yeni o tinga ŋan taa ga ki diedi ki diema kuli.v 32 Siyoni den ŋani yeni o niba kuli ki baa tuogi ti otoabu. Jayatisi kani. v 33 Li Miali daano ti Tienu den cedi ke ti tua ki paado wani oniba yeni obijaba kuli.v 34 lanwani ti den fie odogi kuli ki kpa o niba kuli, bi puoba , bi jaba, yeni abila kuli kaa ŋa ba niyendo ciadi. v 35 tin den taa yaala ti yuli po den tie ti yandi yeni tin den fie yaa dogi yeni yaa piama.v 36 lan cili Ayeli, Alinoni, kpenu jaali kani yeni yaa dogi n ye joaloangu nni, ki yaa caa hali Galaati laa den pia tin ki fidi ki paadi yaa dogu. n Li Miali daano den taa li kuli ki cabi ti. v 37 ama yin da nagini Amola bi jaba diema nni, yaaboki kpenu kani, ajuana dogi Li Miali daano ti Tienu n den bili ke tin ŋaa yaa dogi kuli.

faali kuli.v 8 li den tieni yene ke ti den fie tie liediba n ye judana kpenu jaali kandima Amola yaaba kani lan cili Alinoni kpenu kani ki taa ki ban pundi yetimoni juali kani. v 9 Sidoni yaaba n den yi Elimoni yeni Siluoni, A mola yaaba mo n yaa yiba Elimoni Sinili. v 10 yaa dogi n den ye judana kpenduoli kuli , Galaati yeni basana kuli. ki taa ki pundi Basana bado ogi Saqdika yeni Edileyi kuli ti den fie li kuli.v 11 Basana bado bebe n den tie yua n sieni Lefayima yaaba siiga nni. o duanu den tie ti kudi yaa duanu, ki den ye Amola yaaba dogiciamu nni, gu foagimu den tie nukpanduna yia, o piamu mo nukpanduna na ja yaa nukpanduna.v 12 laa yoginu po yo ke n den diedi laa tinga n den puni laa diema Lubena diema yeni gada buolu yo ki cili Aloyeli, Aloni yeni Galaati juali boagidima yeni li dogi. v 13 Manase yaa buolu yaaba boagidima n nani ba yaala n den sieni Galaati yeni basana bado Ogi diema kuli Adigobi tin kuni kuli. v 14 manase bijua yaa yeli n den ga Adigobi, tinga, n biani yeni yaa dogi kuli, ki yaa caa hali gesuli Makati, yaaba tinbianu. o go den teni o yeli Basana, ke bi ji yi Jayeli tinkuonga dogi.v 15 n den taa Galaati tinga ki puni makili. v 16 n den taa Galaati tinga yagiyenli ki puni LuBena buolu yeni gada buoli hali alinoni dogu yuu n den tie bianu yeni hali yagibogi kpenu yu mo n den ye Amoni yaaba tinbianu.

¹⁷n go punba Alaba moko, Judana kpenu n den tie o bianu, ki cili Keneleti ki yaa caa hali Alaba ñncianma , ñncianyaama yaama yepisika juali jiima ki goa puoli po.v 18 laa yoginu po ke den teni yi li naa ñoabonli Li mIali daano yi Tienu taa laa dogu ki teni yi ke yin diedigu. yinba ajakoanda kuli yin bobi yi jatiadf ki cua ki tagini ki gaa yi ninjaba isalele yaaba liiga.v 19 yi puoba, yi biñidimu yeni yi yandi, bani bebe n baa sedi yi dogi yi ke n puni yeni niini, kelma n bani ke yi pia ti yandi boncianla v 20 yin todima ni yi ninjaba hali Li Miali daano n baa ki cabi ban kali nani yinba yeni, ke bi moko n diedi Li Miali daano n puniba yaa tinga Judana kpenpuoli yeni. lani yaa pendu yi siiga yua kuli ji baa fidi ki goa ki lebidi mini puni yaa tinga ki di laa dogu faali.v 21 laa yogunu ke n den teni Josue yaa ñoabona na: anuni la Li Miali daano yiTienu n tieni yaala laa batieliediba; Li Miali daano go baa tieni yene ñan baa tagini yaa badiba diema nni kuli. v ñan da jieba kelima Li Miali daano yi Tienu wani oba n baa koani yi po.v 23 laa yogunu po, n den jaandi ki mia Li Miali daano ninñingbadima ki yedi: v 24 Li Miali daano UTienu a cili ki waani anaacemo a nugu paalu yeni ñan yabi maama. kelima o laa Tienu n ye Tanpoli yeni tinga ki baa fidi ki togidi atuona yeni abancianma. v 25 n miadi a, hali bonñanla nbi suni ke ñan puni nni osanu min baa ki la yaa tinjanga n ye judana kandima. yeni Libani joanama.v 26 ama Li Miali daano pali den beni n po, kelima yi yaa po, ke o naa den cengi. Li Miali daano den yedi ke li dagidi da go maadi nni laa maama. v 27 do pisiga juali po, ki taa nunjoma ki teli puoli, nintuali, nuganu yeni nujienu po kuli ki ñanbi ki diidi bonñanla kelima kan baa ki kandi judana kpenu n na.v 28 teni josue a ñoabona ki paagi o pali; ke wan cuo ki sieni ogbanu kelima wani baa kua biniba na liiga ki teni ban je ñan baa la yaadoigu na yaa faali. v 29 ti den sedi yaa joaloandigu n tuoli yeni Beti- beyoli po.

yeni wani, ke yin da ti tagi yi yaa yuli po bulo, Li Miali daano yi Tienu den kuani yi, yaala ke yin da tienla yi siiga nni. v 24 kelima Li Miali daano yi Tienu tie nani yaa mu n co yeni. ki go tie nunponli Tienu.v 25 yi ban mali abila yeni yaa bilaa yaa yogunu, ki waagi ki ye mi diema yeni niini, yin da joagini yi yula ki tagi yi buli.

ki da tieni yaala n ki dagidi ki fiini Li Miali daano yi Tienu pali. v 26 Tanpoli yeni tinga tie mini yeni yinba siiga nni siedi daano, li yaa tie ke yi tieni laa tuonbiadi buolu yi baa kpe ki bodi tontoni, yin baa puodi judana Chapter 4v1 moala , isalele yaaba cengi mani ki go tieni min bangi yaa noabona yeni yaa bali maama ke yin go yaa ye ki diedi Li Miali daano yi baamba n puni yi yaa tinga. v 2 yin da pugini min bili yi po yaa balimaama yeni kani li ba kuli yin go da wadi li ba mo li kani; ama yi baa kubi Li Miali daano yi Tienu balimaama nani min teni yi maama v 3 yi nunu la Li Miali n daano n soai obulo baali- pevoli. Li Miali daano yi Tienu den biani yi siiga nni yaa nba n den noadi obulo baali-pvoli yeni kuli. v 4 ama yinba yaaba n den noadi Li Miali daano yi tienu yeni kuli ye hali dinla yeni yi miana.v 5 diidi min n den bangi yi yaa mabilikaama yeni yaa noabona nani Li Miali daano n Tienu n den puogi nni maama. ke yin yaa kubi ki go tiendi man yedi yaala kuli bonnanla, yin baa kua ki diedi yaa diema yeni niini. v 6 baa kubima ki go tiendi man yedi yaala. kelima lani n baa tie yi yanfuoma yeni yi yama yi nibuolitan kuli nuri po yaaba n gbadi ke bi maadi laa balimaama po baa yedi: o naa nibuoluciamu kafidi ki yaa tie nitanu li yaa tie yaa nibuolu n yanfuoma yeni mu yama yama yaaka.v 7 u laa nibuolu ciamu mo n pia ibuli ke bi kuu o, nani Li Miali daano n kuu yeni ti maama ki toditi ti yaa nna o yaa yogunu ? v 8 bi u laa nibuoluciamu n mo n pia yaa mabilikaama yeni yaa noabona keli tuoli nani min teni yi yaa mabilikaama dina ? v 9 bon yeni bebel n ye lani n tie ke nani yaa bani fidi aba po, ki yaa tianu a miali po bonnanla yi yama min daali kuli ke yin da ti sundu yin laa yaala yeni yi nuni, ke lan jati foagidi yeni yi pala mo yin bangila yi biyaba yeni biyaba yaa biyaba v 10 yin da sundi mani yin den sedi Li miali daano yi Tienu Nintuali yaa daali Olebi juaali kani, Li Miali daano n ki den yedi nni yaa yogunu taani biniba kuli n kani n baa cedi ban ban gbadi n maama lani ban kpaagi li po ki yaa jie nni. bi miali yema nni yogunu kuli ki tinga ne po; ban bangikma biyaba v 11 yi den nagini ki sedi li juali ti po li juali yeni co o mu. ki po hali tanpoli, o muñihbangu yeni den cedi ke li boandi ke li biigili ye. v 12 Li Miali daano den yini yi omu yeni siiga nni! yi den gba o nialu yeni o maama, ama yi naa den nua o kunga, o nialu behe n den li ye v 13 o den doagidi yi po odanlingu wan den puogi yi yin kubi yugu, yeni o mabilikaala piiga; wan den diani yaama tanpaba lie po. v 14 laa yogunu po Li Miali den puogi nni ke min bangi yi o noabona yeni o mabilikaama yin go tieni lan yedi kaala yin baa kua ki diedi yaa diema yeni nni.v 15 nani yin ki laa nunga ba yaa daali ke Li Miali daano den maadi yeni yi omu siiga nni, Olebi kani yeni, yin diidi mani yi miana po bonnanla; v 16 da kuani nani yi yula ti tuonbiadi nni ki li ki ban taa bonla ba ki tagi bulo ba, ki baa nango yeni jaa bi pua yaa nannani. v 17 bi jaa n da taa yanga ba kuli yaa nannani ki tinga ne po, bi nuanga ba kuli yaa n yugi tanpoli yaa nannani. v 18 bi yaa bonfuodibuolu n balini ki tinga ne po kuli yaa nannani. bi jama ba yaa n ye ki tinga yaa tipo nni nima nni yaa nannani.v 19 yin jama ki diidi mani yi yula po, ki da yaadi ki diidi tanpoli po, o yenu, o jamao, a mabila yeni lan pia yaa bagola kuli, ke yin da ti kuani yi yama ki baa ghaani ki pugiba, kelima lani tie yaa bonla ke Li Miali daano boagidi ki puni ki tinga bi buoli kuli v 20 n ama yinba, Li Miali daano yaa yi ki nani yi Ejipiti kudinyubuga nni ke yin tua o yaa miba nani yin tie yama dinla yeni v 21 Li Miali daano pali den beni jumo kelima yin ba yaa po, o den poli ki n kan kandi judana kpenu ki kua Li Miali daano yi Tienu n puni yi yaa die maama yeni nni v 22 n baa kpe yaa diema n yene yaa niini n kan baa ki kandi judana kpenu; ama yinba yi baa kandi judana kpenu ki diedi laa timanga v 23 yaa jie mani yi yula po, ke yin da ti sundi. Li Miali daano yi Tienu yaa danligu n ye yinba yeni wani, ke yin da ti tagi yi yaa yuli po bulo, Li Miali daano yi Tienu den kuani yi yaala ke yin da tienla yi siiga nni. v 24 kelima Li Miali daano yi Tienu tie nani yaa mu n co yeni. ki go tie nunponli Tienu.v 25 yi ban mali abila yeni yaa bilaa yaa yogunu, ki waagi ki ye mi diema yeni niini, yin da joagini yi yula ki tagi yi buli. ki da tieni yaala n ki dagidi ki fiini Li Miali daano yi Tienu pali. v 26 Tanpoli yeni tinga tie mini yeni yinba siiga nni siedi daano, li yaa tie ke yi tieni laa tuonbiadi buolu yi baa kpe ki bodi tontoni, yin baa puodi judana ki kua yaa diema yeni niini. yi miana kan foagidi yi kuli baa bodi cianv 27 Li Miali daano baa cedi yin yadi nibuoli siiga nni, lanwani Li Miali daano n baa gedingi yaaba yi siiganni yi nilanbuoli, yaaba diema nni baa tie waamu bebe.v 28 lan po yo ke yi baa pugi ibuli yii ke o nisaalo tagiyeni o nugi, yaala ke li tie daadi tana , yaala n ki nua, ki go kan fidi ki gbadi nuulu ba.v 29 lankane yi go baa lingi Li Miali daano yi Tienu, yi go baa la o, li yaa tie ke yi lingo yeni yi yantiana kuli.v 30 laa bonla kuli yaa tieni yi ke yio kua lipaboanlini yaa yogunu, yi baa lebidi ki guani Li Miali daano yi Tienu kani ki cengi o nialu. v 31 kelima Li Miali daano, yi Tienu, tie Ninningbadima Tienu, yua n kan nja yin bodi : o go kan sundi wan den poli ki kuani yaa danligu yeni yi baan ba.v 32 buali mani ki bandi yaali n den pendi hali yaa yogu, yaa dana n den ye ke yi daa ye, ki cili O Tienu n den tagi o nisaalo ki tinga nni yaa daali, lan cili puoli ki yaa caa hali nintuali. laa bonla buolu den kpia tieni, bi yi den kpa gbadi ke bi maadi laa bonbuolu maama ?. v 33 lanwani nibuolu ba ye ki den kpa gbadi OTienu nialu ke o maadi o mu nni. nani yin gbadi maama ki go da baa ki pia li miali ki yee ?v 34 lanwani li pia yaa Tienu den kpa cua ki baa taa o yuli po nibuolu yi siigani, yeni mibiigima yeni yi sinankeeni, yeni n banciaanma yeni n jama, yeni o paciamu, yeni li bonlidikaala, nani Li Miali daano yi Tienu n tieni yi po maama yi nunbu nni Ejipiti nni ?v 35 yinba n den baa o sanu ki baa fidi ki tieni siedi, ki la ki bandi ke Li Miali daano n tie Tienu, ke Tienu ba kuli ki ye. v 36 o den cedi ke yi gbadi o nialu Tanpoli po, ke wan bangi yi, o den cedi ke yi la o,umu pienciamu yi tinga ke yi den gbadi o maama o mu siiga.v 37 o den bua yi baanba ki gandi bi puolinuani li yaa po n cedi wani o ba cua ki

yeni wani, ke yin da ti tagi yi yaa yuli po bulo, Li Miali daano yi Tienu den kuani yi, yaala ke yin da tienla yi siiga nni. v 24 kelima Li Miali daano yi Tienu tie nani yaa mu n co yeni. ki go tie nunponli Tienu.v 25 yi ban mali abila yeni yaa bilaa yaa yogunu, ki waagi ki ye mi diema yeni niini, yin da joagini yi yula ki tagi yi buli. ki da tieni yaala n ki dagidi ki fiini Li Miali daano yi Tienu pali. v 26 Tanpoli yeni tinga tie mini yeni yinba siiga nni Ejipti nni yeni opaciamu. v 38 o den deli ki nani yaa nibuolu n yabi ki go pia o paalu ki cie yi yi nintuali. ki puni yi, ke yi kua ki diedima ke lan tua yi yaa tinga nani lan tie maama dine.v 39 yin yaa bani ki go tiani ki kubi yi pala nni, ke Li Miali daano tie OTienu tanpoli yeni tinga nni ke toa kuli ki ye. v 40 yin kubi omaama yaama ke o bili yi po yeni oñoabona min teni yi yaama dine, ke yin yaa ye yeni lipamanli, yinba yeni yi bijaba, yaaba n baa noadi yi puoli po, ke yi miali dana mo n foagidi Li Miali daano yi Tienu n puni yi yaa tinga yeni nni yogu kuli po.v 41 lanwani Musa den gandi dogi ta judana kpenu jaali puoli po. v 42 ke yua n kpa o lielo keli tie jalibu ke laa tie ki o den kpa pia nanga yeno ka, n fidi ki sani ki kua laa dogi siiga dogi yendu nni ki gaa o miali. v 43 lan den tie yaa dogi na: beseli yugu n ye mi fanfanpienma nni. Lubena buolu yaaba yaa dogu nni, Lamoti, Galaati doguni, Gada yaaba kani yeni Golani Basana dogu nni Manase buolu yaaba kani.v 44 mine n tie Musa n den bili Isalele yaaba nintuali yaa balimaama. v 45 diidi Musa maama yeni wan den teni Isalele yaaba yaa mabilikaama yeni yaa ñoabona ban den ñani Ejipti yaa yogunu. v 46 li den tie Judana kpenu kandima, yaa joaloangu n tuoli yeni Beti-peyoli, Amola yaaba bado Siyoni tinga nni, wani Siyoni den ye Esiboni, ama Musa yeni Isalele yaaba den pua ki paadiba ban ñani Ejipti yaa yogunu.v 47 bi den fie o tinga yeni Ogi Basana mo yaa tinga, Amola yaaba bateliediba kuli den ye Judana kpenu kandima , puoli o yienu n pudi naan po. v 48 Isalele yaaba den ga yaa tinga n den cili Aloyeli, Alinoni kpenujaali po, ki taa ki yaa caa hali Siyono juali yiili Elimoni juali. v 49 li go taa yene ki cili yaa tinga n ye juda joaloangu nni, ki goa puopli ki taa ki yaa caa hali Alaba ñincianma, yaama n ye Pisiga juali jiidima tii po.

maama.v 16 njan da koani yeni aba yeni ana, nani Li Miali daano yi Tienu n yedi maama, lan fidi ke miali dana n foagidi yin go yaa ye li pamanli nni yaa tinga ke Li Miali daano yi puni yi yaa niini.v 17 njan da kpa nilo palip. v 18 yin da conbi. v 19 yin su, v 20 yin da pua faama anisaali lielo po.v 21 an bua anisali lielo den pua yin da pia yaa nunponli nbia yi nisaalilielo diegu po. ba o kuanu po, o naacemo, bi yaa pua n suani o po, ba o nua po, ba yeni yi nisaali lielo n pia yaala kuli po.v 22 lani n tie Li Miali daano n den kpaandi ki maadi Chapter 5v 1 Musa den yini Isalele yaaba kuli ki yediha: cengi mani min kpaandi ki wangi yi yaa mabilikaama yeni li ñoabona kuli yi tuba nni yin kuhima ki go bangima ki tieni lan yedi yaala. v 2 Li Miali daano yi ti Tienu den kuani laa danligoe yeni ti Olebi juali kani. v 3 laa tie ki o den kuani laa danligu yeni ti bebe ka. o den kuani yeni tinba. tinba yaaba n ye ne dine ki pia Li Miali kuli. v 4 Li Miali daano den maadi yeni yi o nunga yeni ki yaga li juali kani umu siiga nni, v 5 lanwani n den ye yinba yeni Li Miali daano yaa siiga nni, ki baa yaa wangi yi Li Miali daano maama. kelima yi den jie o mu ki naa doni li juali po. v 6 mini n tie Li Miali daano yi yaa Tienu, yua n den nani yi Ejipti tinga nni yin den ye naani ti yonbidi nni yeni.v 7 yin go da pia Tienu ba kuli n yaa nintuali. v 8 yin da taa bonla ba kuli ki tagi bulo ki tieno wan yaa naani yeni yaa bonla nj ye tanpoli, yaala n ye ki tinga nni, yeni yaala n ye n nima nni. tinga yaa tilpo.v 9 yin da gbaani ki pugiba njan go da kpiagidila : kelima Mini Li Miali daano tie yaa Tienu n pia li nunponli, yua n guandi bi baamba pampam bi bila kani hali nifima ta bi nifima na Tienu n baa yedi a, yaala kuli, guani ki waani ti tinba cengi ki go tieni man yedi yaala.v 28 li Miali daano den gbaadi yin den goa ki maadi nni yaala kuli. Li Miali daano den yendi nni a gbaadi bi naa niha nmonda yaala kuli. ban yedi yaala kuli nani. v 29 diida bi yaa den tudina maama bi pali nni ki go pia o jejiegu n maama bi pali nni. v 30 gedi ki ban maadiba yua kuli n guani o den po.v 31 ama fini, sedi o kaanu na yeni nni, ke min tena li balimaama yeni a ñoabona kuli ke njanbangiba ke ban tieni man yedi yaala min puni ba yaa tinga yeni niini.v 32 yin njanbi ki tieni ki tagini Li Miali daano yi Tienu n yedi maama yin da lebidi ki ta ganu bi jienu. v 33 yi baa njoadi Li Miali daano yi Tienu n bili yi po yaa sanu yeni omaama lan fidi ke yi miali dana n foagidi ke yin go yaa ye lipamanli nni yaa tinga ke yi baa kua ki diediga yeni niini nni.

caana ke naa den gbiidi, yeni Olife tiidi kuani yii ke naa den buli.v 12 yaa yogunu ke yi baa dini ki guo yi da sundi Li Miali daano yi Tienu po, yua n den ñani yi Ejipiti ti yonbidi nni.v 13 yin yaa jie Li Limiali daano yi Tienu ki yaa kpiagidi wani bebe, ki go yaa poligi o yaa yeli po. v 14 yin da ñoadi yaa nibuoli n ye lieni kuli yaaba ba nibuolu yendu yaa buli . 15 kelima Li Miali daano yi Tienu tie yua n pia li nunponli yi siiga nni, Ke Li Miali daano yi Tienu pabienli n da fii yi po ke wan biani yi kuli ki tinga po.v 16 yin da bigini Li Miali daano yi Tienu nani yin den kpa bigino maama Masa dogu nni yeni, 17 ama yin yaa kubi Li Miali daano yi Tienu bali maama bonñanla. yeni wan bili yi po yaa ñoabona yeni omabilikaama kuli.v 18 yin yaa tie yaaba n tuoli Li Miali daano nuni po, lan fidi ñan yaa ye yeni lipamanli, ki go kua ki diedi yaa tinga ke Li Miali daano den poli ke o baa teni yi baanba. v 19 li baa sua ke o deli ki ñani yi nannanda nani wan yedi maama.v 20 saala po yi bidi yaa ti faa ki buali yi ke Li Miali daano yi Tienu n kadi ki maadi yi yaa maama yeni wan bili yaa ma bilikaama, yeni yaa ñoabona yi po ne mo bua ki yedi be ? v 21 yi baa goa ki yedi yi bidi ti den ye ti yonbidi nni Falono Ejipiti tinga nni ke li Miali daano den ñan ti yen o yaa paaciamu. v 22 Li Miali daano den soani yi nintuali ne Ejipiti nni , Falono yeni diegu nni yaaba kuli yaa sinankeeni yaa banciaanma n yabai ki go pia li paboan. v 23 ki den fidi ki ñani ti lieni ke baa gedi ti wan den poli ke o baa puni ti baanba yaa tinga.v 24 Li Miali daano den puogi ke tin kubi o balimaama ki tieni man yedi yaala ku;li ke tin go yaa jie Li Miali daano ti Tienu, lani tin yaa ye yeni li pamanli nani wan tiendi ti po maama dine. v 25 tinba yaa po yaala n tiegi n tie tin ñanbi ki kubi ki go tieni libalimaama n yedi yaala kuli bonñanla Li Miali daano nuntuali nni nani wan puogi ti maama yeni.

enhu baa kubi wani poli ki kuani yaa danligu yeni yaa nanbili yeni yi baaba. v 13 o baa bua yi ki go tieni o
nalibaligo yi po, yin yaa ma ki pugidi. o go baa tieni o nalibaligo yi madi yeni yi tinga bon luonkaala, yi
nalikaama, yi duven tiidi kuani , yi kpama, yi ne yeni yi yan bidi kuli baa yaa poadi ki pugidi wan den poli
yeni yi baanba ki go baa puni yi yaa tinga yeni niinni.v 14 yi baa ba onalibago ki cie yaa nibuoli n ye kuli joa
yoo bi pua yoo kan go yaa tie noaliga, yi yandi siiga nni kaa pia yaa yandi n kan yaa ma, v 15 Li Miali daano
yi Tienu baa foagini yi kani yeni yi yiani buoli kuli y kan go baa yi niini nani yi den baa yi niinni maama
Chapter 7v 1 nni madi daano yi Tienu yaa ban gogidi yi ki kuani yaa tinga ke yi baa diega yeni niini, o yaa den ki
nani yi po yaa nibuoli n yabi ki cie yi, Hata yaaba, Gligasa yaaba, Amola yaaba, Kanana yaaba, Heta yaaba,
Felesa yaaba, Jibusa yaaba, nibuolieda lele yaaba n yabi ki go pia o paaru ki cie yi yeni yaa yoginu.v 2 Li Miali
daano yi Tienu yaa ban cedi ke yi pua ki paadiba yin da cuo yeni li buoli danligu, yin go nanbili ba kuli bi po.
yin go da gbadi bi po ninmima.v 3 yinba yeni laa buolu siiga yinda kuandi yilleba yin da taa bijsaba ki teni yi
bijaba bane kuani yin go da taa yi mo yaa bisigaba ki teni bi mo yaa bijaba.v 4 kelima bi baa cedi yi bijaba n foagidi
yeni nni, ki cedi ban yaa kpiagidi yi buli, ki fini Li Miali daano pali li po wan biyani yi kuli v 5 diidi yin baa soani
bi maama yi baa tudi kulu bi padi binbina kuli, ki mudi bi juana, ki lendi tiendi bi budaadi ki ju li kuli umu.v 6
kelima yi tie yaa buolu n gagidi ki nani Li Miali daano yi Tienu po, Li Miali daano yi Tienu n gandi yi yi nibuoli
kuli siiga nni ke yin tua o yaa nibuoli nni tinfanma niini kuli.v 7 kelima laa tie ke yi tie ke yi yabi ki cie yaa nibuoli
n sieni kuli ke Li Miali daano den gandi yi ki nagini yi o kani, ama yinba n tie yaa nibuoli n wa, v 8 ama Li Miali
daano yin yu yi, kelima o den bua ki kuani o fioaniani yi ke o den kuani yeni yi baanba, Li Miali daano yaa nugu
paaciamu po yo, ke o den gaa ti bado Falono nuguni yaa yogunu ke ti den ye ti yonbidi nni Ejipiti tinga nni.v 9
bandi ke Li Miali daano yi Tienu n tie O Tienu. wani n tie yaa Tienu n tiegi ki kubi o danligu yeni o
nunningpadimka hali nifima tudili yeni yaa niba n tiendi o buama. v 10 ama yaaba n nano o baa pa ba bi
pampaani, ki go bianba tonni tonma. waa pia wan gandi yua o lipa bi kuli bi pampaani. v 11 yeni wani yi baa yaa
kubi libalimaama ki tiendi o ma bilikaama. yeni onobabona n yedi yi yaala.v 12 li yaa tie ke yin cengi a naa
noabona ki kubi nja ki tiendi njan yedi yaala Li Miali daano yi Tienu baa kubi wan poli ki ki kuani yaa danligu
yeni yaa nanbili yeni yi baaba. v 13 o baa bua yi ki go tieni o nalibaligo yi po, yin yaa ma ki pugidi. o go baa tieni
o nalibaligo yi madi yeni yi tinga bon luonkaala, yi nalikaama, yi duven tiidi kuani , yi kpama, yi ne yeni yi yan
bidi kuli baa yaa poadi ki pugidi wan den poli yeni yi baanba ki go baa puni yi yaa tinga yeni niinni.v 14 yi baa ba
onalibago ki cie yaa nibuoli n ye kuli joa yoo bi pua yoo kan go yaa tie noaliga, yi yandi siiga nni kaa pia yaa
yandi n kan yaa ma, v 15 Li Miali daano yi Tienu baa foagini yi kani yeni yi yiani buoli kuli y kan go baa yi niini
nani yi den baa yi niinni maama Ejipiti yeni ama laa yiani buoli baa pua yi nannanda kuli.v 16 yi baa biani li
Miali daano n den teni ke yi paadi yaa nibuoli yeni kuli, yin da gbadi bi po ninmima, yin da noadi bi buli kelima yi
baa ti tua a po diagu,v 17 yogunu n ba yin ti yedi yi pala nni yaa nibuoli n ye ne yabi ki cie ti. ti baa tieni lede ki
deli baa ? v 18 yin da jieba palip, yin tiadi mani Li Miali daano yi Tienu n den tieni yaala obado Falono yeni Ejipiti
nni kuli. v 19 yeni yin den laa yaa bigina buolu buolu, yaa sinankeene yeni yaa bonlidikaala, yeni Li Miali daano
nugu paciamu, wan den nani yi Ejipiti tinga nni yaa yogunu, Li Miali daano yi Tienu baa soani yin jie yaa nibuoli
mo yene.v 20 li Miali daano baa soani bi kani yaala n tie nani alon lona yeni, yeni hali ke yaaba n sieni ki sani ki
wuoni yeni kuli n ban bodi ki gbeni. v 21 yin da cedi yi gbani n wudi kelima bi yaa po, kelima Li Miali daano yi
Tienu ye yi siiga nni. o tie yaa YTienu n yabi ki go pia o jejiegu. V 22 yi kan fi ki biani li nibuoli kuili yenma, Li
Miali daano yi Tienu baa biandi ba waamu waamu yi nnituali, ke ti moayandi n da ti yabidi ki koani yeni yi.v 23
Li Miali daano yi Tienu baa digiba, ki taa ba ki teni yin paadiba, hali yin ban biani bi kuli. v 24 o baa taa bi
batieba kuli ki tieni yi yaa nugu nni, ki teni ban bianba, bi kuli yela n bodi. o baa go kan fidi ki tuogi yeni yi, yeni
hali yin baan biani bi kuli.v 25 yi baa ju bi buli yeni bi nannana kuli o mu nni, yin da kuani yi yama bi ligi yeni bi
wula nni, ki taa lan tua yi yaa yaala, yin yaa jie lan da tua yi po diagu, kelima li tie yaa bonla n gundi ki joagini Li
Miali daano yi Tienu po.v 26 yin da kuani joagindi bonla kuli n diegu kuli yi diegu kani, ki mon n da ti tua nani
yaa bonla n baa bodi yeni, yi baa nua laa bonla ke li tie cagindi, ki go gundi kelima li tie kuale yi po.

li ba kuli kan poadi yi, laa tinga nni atana tie kuboande, yi go baa yaa ñandi ti ku moandi, bijuana nni. v 10 yaa yogunu ke ban dini ki guo yin pagi Li Miali daano yi Tienu, yeni wan puni yi yaa tinjanga bi yaa dienjanma yaa po.v 11 yinn yaa jie mani yi yula po ki da sundi Li Miali daano yi Tienu po, ki da ña o balimaama oñoabona yeni o mabilikaama, min teni yi yaama dine. v 12 yaa yogunu ke yi ban dini ki guo ki maa yi dienjama, ki ye lieni yaa yogunu.v 13 yaa yogunu ke yi baa ke yi ne yeni yi yanbidi kuli yabidi ki pugidi, iligi yeni yi wula kuli yabidi ki pugidi, yeni yin pia yaala kuli yabidi ki pugidi pugidi yi po. v yin ñanbi ki yaa bani mani ki da ti fiini yi yula nni ti japaadi, ki sundi Li Miali daano yi yi Tienu yua n den ñani yi Ejipiti tinga nni yin den tie yonbi naankani.v 15 o den teni ke yi cuoni laa fanfanpienciangu nni yaama yaa niini n pia ojejiegu yeni. iwebiadi yeni inami yeni o ñuñuunu n ye yaa diema nni ñima n ki ye naankani, o den cedi ke mi ñima ñani yi po yaa tangbaagu n yabiboncianla nni. v 16 o den cedi ke yi dini mifanpienma nni mana yi yaajanba n ki bani yaala, ki waani waani yi fala ki bigi yi ki nan yuandi ki tieni yi po li ñanbili. v 17 ke yin ñanbi ki yaa bani yi yula nni ke yin da ti yedi yi pala nni ti palu, yeni ti nugi fidu po ki baa pia yaa ñalimano yene.v 18 yi baa yaa tiani Li Miali daano yi Tienu po kelima wani n puni yi o fidu, ke yi baa laa ñalimano o bua ki kubi wan den poli ki kuani yaa danligu, yeni yi yaajanba nani wan tieni maama dina. v 19 yi yaa sundi Li Miali daano yi Tienu po ki gedi ki ban ñoa ibuli, ki gbaandi ki pugi yi, n waani yi laa maama dina ke yi kuli baa bodi. v 20 yi baa bia nani Li Miali daano yi Tienu n den cedi ki yaa buoli n den tuogi yeni o toabu n bodi maama, kelima yii cengi Li Miali daano yi Tienu yedima.

Ejipiti tinga nni yeni biidi bi yula, bi lebidi ki n̄aa min den bili bi po yaa sanu, ki duadi bi yuli po li nannanli.v 13 Li Miali daano den ydi nni diidi n sua ke yaa niba na tie yaaba yaa tuli npa. v 14 cedi min biani bi kuli ki ñani bi kuli yaa yela n tinfanma nni.lanwani n baa teni n̄an tua yaa nibuolu n pia o paalu, ki go yabidi ki cie o naa nibuolu.v 15 n den goa ki jiidi lijuali ki li co o mu yeni o danligu tanpabilieda n nuu nni. v 16 n den diidi ki sua ke yi tieni ti tuonbiadi Li Miali daano yi Tienu po. ki duadi ki naa biga ki lebidi ki n̄a Li Miali daano n den waani yi yaa sanu.v 17 lanwani n den taa atanpabilieda ya ke n den kubi n̄a nugini yeni ki mabi ki muda yi nintuali nni.v 18 lanwani n den gbaani Li Miali daano nintuali nni nani mi kpiama yeni dana piina yeni ñadi piina, kaa dini jiema kaa ñuni ñima mo kelima yin den tieni yaa tuonbiadi yeni yaa biadima kuli Li Miali daano po, ki fiini o pali.v 19 kelima ti jawaandi den cuo nni yeni min den la ki Li Miali daano pabienli yeni o nintuali fii yi po maama hali ke o bua ki biani yi kuli. ama Li Miali daano go den ga n miabu laa yogunu po. v Li Miali daano pali den beni Alono po hali boncianla hali ke o bua ki biano laa yogunu n den mia Alono moko yaa po.v 21 n den taa ki naa biga yi tuonbiadi n den teni ke yi tagi yaaga ki juuga, o mu nni ki nandiga ki mudiga yomi yomi, ki gi tua bonyoma. n den taa ga ki luni yaa ñinsanu n ña lijuali po ki jii.v 22 yi den fiini Li Miali daano pali Tabeela nni masa nni, yeni kibiloti, Hatafa po kuli. v 23 yaa yogunu po ke Li Miali daano den soani yi Kadesa Balineya, o den yedi yi gedi mani ki ban kua min puni yaa tinga yaa niini ki diedi ga yi go den yie Li Miali daano yi Tienu ñoabonli, yii den pia papaali yii den cengi o yedima. v 24 yi den tie niyiekaabe, li Miali daano po, hali min cili ki bandi yi yaa yogunu.v 25 n den gbaani Li Miali daano nintuali n den gbani dana piina yeni ñadi piina, kelima Li miali daano den yedi ke o baa biani yi kuli. v 26 n den jaandi ki mia li Miali daano ki yedi o, n yonbi daano Li Miali daano, n̄an da biani a nibuolu yaaba n tie a faali n̄an den da ki faabi yaaba ejipiti tinga nni, yeni a nugu paciamu po.v 27 n̄an tiadi a naacenba Abalahama Isaaka, yeni jakoabo po., n̄an da diidi yaa nibuolu tie na n paagidi bi tuli bi biadima yeni ban tiendi yaa tuonbiadi ka. v 28 ti jie ke n̄an den ñani ti yaa tinga nni yaa niba n da ti yedi: kelima LiMiali daano naa den pia yaa paalu ke o baa fidi ki kuani ba yaa diema ke o den niani ba, kelali wan go nani ba yeni yaaa po cedi ke o den ñan ba ki bua ban kpe mi fanfanpiena nni. v 29 ama ba yeni lan kuli bi nan tie yaa niba, yeni a yaa faali ke a den cedi ke ni ñani e jipiti nni a yaa nugu paciamu po.

tieni lijuali po dana piina yeni ñadi piina nani mi kpiama yeni Li Miali daano den ga n miabu yi po laa yogunu ki tuo ke o kan go biani yi. v 11 Li Miali daano den yedi nni fii ki kua biniba ne liiga, ban gedi ki diedi min den poli ki niani bi yaajanba ke n baa puni yaa tinga yaa niini nni.v 12 moala Isalele yaaba Li Miali daano miadi yi be yo? ke laa tie ke yin yaa jie Li Miali daano yi Tienu ki yaa cuoni o yaa sanjoadima nni ki go yaa bua wani, ki go yaa suani Li Miali daano yi Tienu po yeni yi pali kuli yeni yi naano kuli. v 13 bi laa tie Chapter 10v 1 laa yogunu po Li Miali daano den maadi nni : kpie tanpabalie ya n naani nani mi kpiama ya yeni ki do n kani li juali po na, nan go kpiedi ti daadi yaa kagigu v 2 n baa diani atanpaba yeni po yaa maama n den kpa ye, nan den mudi atanpabilieda ya yeni yaa po, nan taa na ki kpieni o kpagigu yeni nni v 3 n den ta akasia daadi ki kpiedi o kpaagu, ki den kpie a tanpabilieda ke a naani yeni kpiama ya n den tie maama n den doni lijuali po ki muubi a tanpabilieda yeni n nugu nni. v 4 Li Miali daano den guani ki diani atanpaba yeni po libalimaama piiga, yaama ke o den kpa yedima lijuali po o mu siiga nni, yin den taani o kani yaa daali ke o den taama ki teni v 5 lanwani n den guani ki lebidi ki jidi li juali po. n den taa atanpaba ki kpieni ku kpagu yugu ke n den kpiedi yeni nni, ke a ji ye lieni nani Li Miali daano n den waani nni maama.v 6 Isalele yaaba den nani Beeloti Bene-yaakana, ki gedi Mosela, Lan kane ke Alono den kpe ki piino, o bijua Eliasala den lebido, ki ji ga osalayidikaciamo tuonii. v 7 bi den nani li kani ki gedi Gidigoda, ki go nani Gidigoda ki gedi Yotibata, i ninfuani n yabi yaa tinga nni.v 8 laa yogunu ke Li Miali daano den gandi Lefi ke wan yaa bugi Odanligu nantaadi kpaagu, o den yedi ke ban yaa se Li Miali daano nintuuli ki yaa yadi ni yednanna o buuti po o yeli nni. n go na ti tie yene nani dina. v 9 li yaa pon cede ke Lefi bi poli yaaba ki pia faali ba banti yeni bintjabasiga nni Li Miali daano yi Tienu. Tie yi yaa faali nani wan yedi maama.v 10 n den tien lijuali po dana piina yeni ñadi piina nani mi kpiama yeni Li Miali daano den ga n miabu yi po laa yogunu ki tuo ke o kan go biani yi. v 11 Li Miali daano den yedi nni fii ki kua biniba ne liiga, ban gedi ki diedi min den poli ki niani bi yaajanba ke n baa puni yaa tinga yaa niini nni.v 12 moala Isalele yaaba Li Miali daano miadi yi be yo? ke laa tie ke yin yaa jie Li Miali daano yi Tienu ki yaa cuoni o yaa sanjoadima nni ki go yaa bua wani, ki go yaa suani Li Miali daano yi Tienu po yeni yi pali kuli yeni yi naano kuli. v 13 bi laa tie ke nan kubi Li Miali daano baklimaama yaama ke o dianima.ki tena dina, lan fidi ke nan yaa ye li pamanli nni kaa?v 14 diidi mani li Miali daano yi Tienu n die Topli yeni Tanpoli yaa tanpoli, ki tinga yeni kan pia yaala kuli . v 15 li Miali daano den kuani obuama yewni yi yaajaba bebe po yo; bi yaa po n pendi , ke o taa yinba bipuolinuani , yinbe ke o gandi yi yio nibuoli kuli siiga nni nani yin nua maama dina.v 16 yin nanbi ki kubi yi yula ke tulinma ba n da ti kua yi pala nni ke yin pugi yi buli. v 17 keloima Li Miali daano yi Tienu tie ban pugi yaala kuli yaa Tienu, bi yondanba yaa yonbi daano, UTienu yua yaa yeli n yabi ki go [pia o paalu yeni o jejiegu waa tiendi gagidi ma ba biniba siiga waa go gaani suuli ba kuli mo.v 18 o ja yaa buudi n tuoli, nkpehimu po yeni a kpepuona po, ki bua o caano ki puuno n jiema yeni ti tiayeikaadi. v 19 yin yaa bua bi canba kelima yi mo den tua canba Ejipitin tinga nni.v 20 yi baa yaa jie Li Miali daano yi Tienu ki yaa suani o po, ki kuandi yi yama o niini ki go yaa poligi o yaa yeli nni v 21 o tie yi yaa kpiagidi ki go tie yi Tienu wani tieni yi siiga nni yaa banacianma n pia ti jawandi yeni o yaalidiu yin den la yaamayeni yio nuni.v 22 yi yaajanba den cua Ejipiti tinga nni ki tie niba piilele yo, ama Li Miali daano yi Tienu den cdei ke yi tua yaa niba n yabidi nani tanpoli po nmabila yeni.

go baa tieni yi kuani nni ti muadi yi yandi po yin go yaa dike guodi.v 16 yin nanbi ki yaa jie yi yula po ke Li pala n da ti boandi yi ki cedi yin lebidi ki noadi ibuli ki yaa gbaandi binintaul. v 17 lanwani Li Miali dssno pali baa biidi yi po; o baa luoni tanpoli po tabona ki taaaga kan yaa mi, ki tinga mo kan go yaa luoni bonnanla. yi kuli baa bodi Li Miali daano n puni yi yaa dienanma yeni yaa niini nni.v 18 yin kubi mani min teni yaa maama na yi pala nni yeni yi yantiana nni. yin loma yi nugi po, man yaa tie maalima bonla, ke yin yilinma yi yutuna po. v 19 yi baa bangima yi bila, yaa yognu ke a ye a diegu kani yaa yogunu ke a ye osanu po yaa yogunu ke a baa duani yeni yaa yogunu ke ba fii kuli.v 20 n yin dianma mani yi diena buliñoatuoga po, yeni yi buliñoana kuli po.v 21 lanwani yinba yeni yi bijaba dana baa yabidi hali boncianla yaa diema nni ke Li miali daano den poli ki niani ke o baa teni yi yaa janba, nani dana n waagi ki yiini ki tinga po maama yeni.v 22 li yaa tie ke yi kubi bonnanla min teni yi yaa balimaama ne kuli, ki tiendi man yedi yaala, ki bua Li Miali daano yi Tienu ki cuoni o sanu nni ki kuani yi yama o niini. v 23 Li Miali daano baa deli ki yaani laa nibuoli kuli yi nintuali nni ki cabi yin tua inibuoli bani yaaba n yabi ki go pia o palu yeni kuli yaa canbaanba.v 24 yi taana n baa nmaa naankani kuli baa tie yi ya yaala: yi bianu baa cili mi fanfanpienma po ki ban tuoni li bani, ki go taa yufilata kpenu kani ki ban tuoni hali nintuali yaa nñincianma. v 25 oba kuli kan fidi ki fii ki mua jama ki tuogi ki koani yeni yi Li Miali dano yi TYienu baa tieni nani wan yedi yi maama yeni. ki cedi yin nma yeni yaa niba kuli ti jawaandi yeni o jejiegu n cuoba.v 26 yin diidi mani dina n bili yi nintuali nni li seli yeni ti solindi. v 27 li seli li yaa tie ke tuo LI Miali daano yi teinu balimaama yaama ke n tieni yi dine. v 28 ti solindi li yaa tie ke yi yie LI Miali daano yi Tienu mbalimaama ki lebidi ki n min bili yi po yaama dine ki noadi yin ki bani yaa buli.v 29 Li Miali daano yi Tienu yaa ban kuani yi yaa tinga nni ki baa diega yeni, yin bili liseli Galisima juali po, ki bili ti solindi Ebali juali po. v 30 laa juana ye Juadna kpenu puoli po. ki kandi yaa sanu n ye u yienu n pudi naan po Kanana yaaba diema nni yaaba nye Alaba tialu po, ki tuoli Giligali ki nagi yeni yaa juana n tuugi ki ye moalla po.v 31 kelima yi baa puodi judana yo ki fidi ki kua LI Miali daano yi Tienu n puni yi yaa tinga nni yeni; ki diedima ki yaa ye ki niini. v 32 yi go baa kubi ki go tiendi min teni yi yaa mabilikaama yeni yaa ñoabiona kuli.

nani ban njmani o njago yeni okabilo maama yeni.v 16 ama yin da njmani mi soama tiinga nni nani mi nima yeni,v 17 yi kan fidi ki di yi nalikaama ki nu yi duven paano, yeni yi kpano yaama ke yen teni yi piiga boagidima ki njmani yi yanbidi yeni yi yangbenga bonton cincina, bi yin niani yi siiga nni yaa paabu bi yi yanbua paabu bi yin niani yi kuani po yaala kuli.v 18 ama yi baa di laa bonla kuli LI Miali daano yi Tienu nintuali nni, naankani Li Miali daano yi Tienu gandi yi, yinba yeni bijaba yeni yi bisia, yi tuonsoanla, bijaba yeni bipuoba yueni Lefi buolu siiga nni yaaba ye yi diedi kani, ki Li Miali daano yi Tienu nintuali nni ki baa tiendi laa bonla yeni lipamanli yeni wan teni yi yaa piama po. v 19 yin baa kua ki kali li tinga nni ki waagi maama kuli, yin yaa pia ojejegu yi yula po ki da sundi Lefi buolu yaaba po.v 20 yaa yogunu po ke Li Miali daano yi Tienu ti cedi ki tinbiani yabidi nani wan niani maama, ke o nialu cuo yi ke yi yedi; ti bua ki njmani ti nandi yin bua maamav 21 li yaati tua ke Li Miali daano yi Tienu n gandi yaa kaanu ki tieni o yeli foagidi yeni yi, yi baa fidi ki kpa yi yangbenga bi yanbidi nni ki njmani yin bua maama nani wan bili yi po mama. v 22 yi baa fidi ki njmani nani ban njmani o njago yeni o kabilo maama yua n njani yeni yua n ki njani kuli.v 23 ama yin njanbi ki yaa bani ki da njmani n soama kelima mi soama tie li miale, lanwani yi kan njmani ti nandi ki taani yeni mi soama. v 24 yi kan njman ma yi baa wulima tinga nni nani mi nima yeni. v 25 yi kan ya njmani ma ke lan fidi njan yaa ye li papaali fini yeni a bidi yi yaa puoli po, ki yaa tiendi tuoli li Miali daano nunga nni.v 26 ama yin die yaala yeni yin gagidi yaala ke li tie yin niani yaa paabu kuli yi baa gedini yaa kaanu ke Li Miali daano gandi yeni. v 27 yi baa padi yi padijuukaana, ti nandi yeni misoama Li Miali daano yi Tienu padi binbinlio po; yi baa wuli yi pada soama Li Miali dano yi Tienu padi binbinlio po, ama ki njmani ti nandi.v 28 yin njanbi ki cengi n mani ki go kubi min bi bili yi po yaa maama kuli. ke yin yaa ye yeni li pamanli yinba yeni bijaba yi puoli po, yaa yogu n tu yaa yogu, ki yaa tiendi yaala n nani ki go dagidi li Miali daano yi Tienu po.v 29 Li Miali daano yi Tienu yaa ti biani yin baa diedi yaa nibuolu yeni yaa yogunu , ke yi diedi bi tinga ki kua kali ki niini. v 30 yin njanbi ki yaa bani ki da ti baa bi diagu nni ki togidi ban biani yaa nibuoli yi nintuali yeni. ki da ti tiadi bi buli po ki yedi: u naa nibuolu den pugi bi buli lede ? mini moko bi ba bua ki yaa tiendi yeni.v 31 yin da tiendi yeni Li Miali daano yi tienu po; kelima bi den tiendi bi bulo po ti tuonjoagindi buoli kuli yeni ti cagindi yaala n ki den mani li miali daano po n ba bi den ban juugi bijaba yeni bisiaba o mu nni bi buli kpiagidi po. v 32 yi baa yaa kubi min bili yi po yaala yin da pugini pu li kani yin go da wadi pu mo li kani.

biga kani ki ban tuoni bi tinbianu.v 8 njan da tuo ki cengo njan da mua o po ninfinma njan da juogo njan go da ga o. v 9 ama baa kpa o; a yaa nugu n baa kpia tuuni o po yaaba n sieni mo n noadi.v 10 a baa lugido a tana wan kpe, kelima o den lingi ki bua ki tulina njan foagidi yeni LI Miali daano ATienu yua n den nana Ejipiti tinga nni ti yonbidi nni. v 11 lanwani Isalele yaaba kuli ba gaa laabaalo ki ye yeni o je jegue ke laa tuonjoagindi buolu n da go tieni yi siiga nni.v 12 yi yaa gbadi ke bi maadi Li Miali daano yi Tienu n puni yio yaa dogi ke yin yaa ye yeni siiga nni, yaa dogu po maama ke bi yedi: v 13 nisaali fanmi fanma den nani yi siiga ki nna ki tuda o dogu nni yaaba ki maadi : tin gedi ki ban yaa pugi ibuli yin ki bani yaa buli. v 14 yi baa nanbi ki buali ki lingi, ki buali hali bonnanla ki bandi laa bonla tieni yeni imoamoani bi li doagidi ki waani yin laa tuonjoagidi tieni yi siiga nni.v 15 lanwani yi baa kpa odogu yeni niini yaaba kuli yeni ajugi manga ki kpa o, kelima o maadi ki findinyien Li Miali daano yi Tienu po, yua n den nani yi ejipiti diema nni ki faabi yi ti yonbidi nni o bilhua ki cedi yin tuda ki foagidi kinaa Li Miali daano yi Tienu n den bili yi po yaa sanu yi baa tieni yeni ki nani o boin biigu yi siiga nni.v 6 li yaa tie ke a ninjua bi bijua bi bisalo bi a denpua yua n ye yena bi a danli, yua ke a bua o nani fini a ba yeni tulindi na nasiili nni ki yedi: tin gedi ki ban yaa pugi ibuli fini yeni a yaajanba n ki den bani yaa buli. v 7 yaa nibuolu n kaa ki lindi yi siiga nni yeni yaa buli, lan kuu yeni yin bi lan foagi yin ki cili bi biga kani ki ban tuoni bi tinbianu.v 8 njan da tuo ki cengo njan da mua o po ninfinma njan da juogo njan go da ga o. v 9 ama baa kpa o; a yaa nugu n baa kpia tuuni o po yaaba n sieni mo n noadi.v 10 a baa lugido a tana wan kpe, kelima o den lingi ki bua ki tulina njan foagidi yeni LI Miali daano ATienu yua n den nana Ejipiti tinga nni ti yonbidi nni. v 11 lanwani Isalele yaaba kuli ba gaa laabaalo ki ye yeni o je jegue ke laa tuonjoagindi buolu n da go tieni yi siiga nni.v 12 yi yaa gbadi ke bi maadi Li Miali daano yi Tienu n puni yio yaa dogi ke yin yaa ye yeni siiga nni, yaa dogu po maama ke bi yedi: v 13 nisaali fanmi fanma den nani yi siiga ki nna ki tuda o dogu nni yaaba ki maadi ; tin gedi ki ban yaa pugi ibuli yin ki bani yaa buli. v 14 yi baa nanbi ki buali ki lingi, ki buali hali bonnanla ki bandi laa bonla tieni yeni imoamoani bi li doagidi ki waani ke laa tuonjoagidi tieni yi siiga nni.v 15 lanwani yi baa kpa odogu yeni niini yaaba kuli yeni ajugi manga ki biani yaalla n ye gu niini yi baa kpa ti yandi kuli mo yeni ki jugimanga. v 16 yi baa dogini o dogu yeni piama kuli ki daaga siiga nni, ki juu odogu yeni yin juu gun pia yaala o mu nni li Li Miali daano yi Tienu nintuli nni laa dogu baa tua die gbengu hali yaa yogunu kuli ke bi kan guani ki maagu palip.v 17 yin baa biani yaaba kuli yi kan taa li ba kuli yi nugu nni ki tieni yi yaa yaala. lani n tie Li Miali daano pali mangi wan gbadi yi po mi ninfinma ki cedi yin yaa pugidi nani wan den poli ki niani yi yaajanba maama. v 18 li yaa tie ke tuo ki coalini Li Miali daano yi tienu yaa yedima ki kubi min teni yi obalimaama yaama kuli ki tiendi yaala n tuoli Li Miali daano yio Tienu po.

fenfenmoanga, yeni ki yaa buolu kuli. v 16 li juuli, yeni o kpelikpiedo. v 17 li baa yienli, okudijoaloangu.v 18 Goliya, okpennagangu yeni yaaba n tie o yaa buoli kuli. yeni ti janjandi. v 19 yi kan nmani yaa bonbalikaala bonyugida n ki pia soama kuli bi baa tie yi po yaala n joagini. v 20 yaa bonfuoda n pia yi fiabi ki nani kuli yi baa nmaniv 21 yi kan nmani yankpienga kuli, yi baa ki tinga nilamo, n kaa yi siiga nni wan nmani , bi baa kuadiga o caano po, kelima yi tie yaa nibuolu n gagidi ki nani Li Miali daano yi Tienu po. yi kan nmani yaa yanbiga n nani naanani.22 binli kuli yi baa nani piiga siiga siiga yendo, yin baa yaala yi kuani bonluonkaala nni kuli kani. v 23 a baa jdi Li Miali daano nintuali wan gandi yaa kaaanu ke o yeli baa ye, yeni Apiiga boagidima analikaama, adaama, akpama a yangbenga yeni a yabidi kuli, ke njan banbandi ki yaa jie Li Miali daano ATienu.v 24 li fidi ke Li Miali daano ATienu yaa ti seliga Ke osanu foagi ke a kan fidi ki cuani apiiga boagidima kuli, kelima lan foagi maama yaa po ke kan fidi ki ki cua AMiali daano ATienu n gandi naankani ke o yeli baa ye. v 25 lanwani abaa lebidi a piiga boagidima yeni lan yaa tie anugu nni, njan gedi Li Miali daano ATienu n gandi yaa kaanuv 26 a baa ta aligi ki da apali n bua yaala,inee a pebila, odimoangu yeni mi dapaama, yeni yaali kuli n baa yaa mani apo, a baa di la, Li Mialidaano ATienu nintuali nni, ki mangi a pa;i fini yeni adiegu yaaba. v27 a kan nnaa Lefi yua yua n ye a buliñoana kani, kelima waa pia biinu ba bi faali ba yeni yi, v 28 biana ta po, abaa nani a bon baakaala nni piiga boagima yeni kuli li bin taali nni ki bili a buliñoana kani, v 29 lanwani Lefi yua yua ki pia biinu bi faali yena yeni baa cua, yeni o caano ki kpienbiga likpepuoli, yaaba n ye adiegu buliñoana kani bi baa je ki guo, ke Li Miali daano ATienu n fidi ki seligi atuonli kuli anugi n tuuuni yaala kuli.

alibaliga anuu tuona kuli, yaa tuona ke a suani kuli nni.v 11 li baa pia yogu kuli a luoda mi diema nni, li tie lane ke puna yaa balimaama n tiene: njan da mubini a nugu a ninjoa po, yua n luo ki ye a diema nni, ki tie luodo.v 12 li yaa tie Ebilu yua ja bi pua, ta o yuli gi cabi apo, o baa soani apo bina luoba, ama libinleleeli a baa cabi wan ña akani gi faabi.v 13 yaa yogunu ki baa cabi wan ña akani gi faabi akan cabi o yeni nugu kuomu akani. v 14 a baa pa opaabu a yanbidi siiga nni, yeni a bonkokuodi kali nni, yeni a tiidi bonloanda Chapter 15v 1 bina lele kuli abaa cabi opandaano wan faabi yeni o panli. v 2 noanli nan baa kubi gi cabi nan dingi yabi a pama maama yaa ogunu ki bi tieni o kpaanu li panli cabima po. Limiali daano kpiagidi po, yabi n dingi apana baa cabi bi pandanba ban kubi bi po yaa pana. o kan go mabini o lielo bi o ninja wan pa on den kubi o po yaa panli. v 3 a ba fidi gi mabini ocaano, ama abaa cabi aninja wan bi kubi apo yaa panli wan da pa.v 4 yi kan yaa pia luoda yi siiga, kelima Li miali daano baa teni o alibaliga n yaa ye yin ye ya dogu nni, ki li miali daano cabi nan yaa die wan puna li faali naakani. v 5 yali n ye lieni tie gi nan tuo ki kubi Limiali daano ATienu maama, gi yaa tiendi o yi koti n bili yali bonnamla dine ke n tena. v 6 Li miali daano ATienu baa puna o alibaliga nani wan den yedi a maama, a ba yaa dingi apana mudiema bonclanla, akan yaa ledi bi kani ka, abaa paadi gi diedi mi diema bonclanla, bi kan ba gi diedi fini.v 7 nani ke yi pia yi ninja bi i kpilo yisiiga nni ke o tie luodo, yali n tie yi buliñoana buliñoabu ba kani, yaa dogu ki Li Miali daano ATienu puna njan da juagi apani, gi da mubini anugu aninja yua n tie luodo po, anintuali, v 8 ama abaa mubidi anugu o po, abaa dino li panli yali kuli n tie o ti ladima wan bua yali o yema po.v 9 njan kubi a ba ki da tua biad daano moanbani, a binteleda nagini apana cabima po, njan fangh abagi da kuoni arjunga, ki kan gbadi ni nigitiima linha ya da n tie luodo po, gi tieni o, ki ye o po o yaa yigini Li Miali daano ATienu kani, gi tuogi yena a baa ba tuogi ti biidi li po.v 10 puno koda n madi yamali po nani kelima lanbonla po Li Miali daano ATienu baa puna o alibaliga anuu tuona kuli, yaa tuona ke a suani kuli nni.v 11 li baa pia yogu kuli a luoda mi diema nni, li tie lane ke puna yaa balimaama n tiene: njan da mubini a nugu a ninjoa po, yua n luo ki ye a diema nni, ki tie luodo.v 12 li yaa tie Ebilu yua ja bi pua, ta o yuli gi cabi apo, o baa soani apo bina luoba, ama libinleleeli a baa cabi wan ña akani gi faabi.v 13 yaa yogunu ki baa cabi wan ña akani gi faabi akan cabi o yeni nugu kuomu akani. v 14 a baa pa opaabu a yanbidi siiga nni, yeni a bonkokuodi kali nni, yeni a tiidi bonloanda njanbima nni, yeni njan ba ya seli kuli Li Miali daano A Tienu kani.v 15 njan da sundi ki den tie yonbo Ejipiti nni, ama Li Miali daano ATienu den da gi faabi a, li tie lane ke n puna yaa bali maama n yene. v 16 li yaa tie ki yonbo yedi mii bua gi ña akani kelima o bua fini yeni adiegu kuli, ki o la yaala n nani a deni. v 17 lani a baa taa yaa kudi n son di gi muu o tubili gi tabini yeni o ganluodigu ki cibi, yeni o baa tua a yonbo yaa yo kuli . li baa tie yene, yeni yua n tie naacen pua po.v 18 njan da nua ki li pa a po ke a baa guani gi cabi yua n ye a deni gi suani a po, kelima o soani a po , hali bina lele, yali n baa fidi gi pundi taalima lie o tuonsoanlo pan paani po, Li Miali daano ATienu baa tieni o alibaliga a bontienkaala kuli nni.v 19 abaa gagidi aba Li Miali daano ATienu po, yaa yandi n cindi gi mali, a yangbenga yeni a yanbidi kuli siiga, a kan soani yeni yaa nua n cindi gi mali a kan moagidi a yandi nni yaa yanga n cindi gi mali. v 20 a baa di binli kuli, fini yeni adiegu yaba Li Miali daano ATienu nintuali wan gandi a po yaa kaanu. v 21 li yaa tie poadima ye gi yanga po, ki diani, bi ki juani, bi yaa ka poadi li ye po, o kan taa ga gi padi Li Miali daano ATienu po.v 22 abaa nani ga a buliñoana kani, yaa nilo n joagini yeni yua n ki joagini kuli, baa fidi ki nmani bi niini wan bua yua nani ban yen nmani okabilo yeni o pialo maama yeni. v 23 o kan nmani ki soama wani, o baa wulima gi tinga po nani mi ñima yeni.

nmani ti Li miali daano A Tienu n gandi yaa kaanu, o sinjaagu abaa fidi guaani agbandiena po. v 8 dana luoba abaa di yaa dupen n ki pia dabinli, li danleleeli li baa pia o taayienu jaanma Li Miali daano A Tienu kpagidi po. a kan ya suani tuonli ba kuli. v 9 a baa coadi dana lele taalima lele, [semeniba lele], gi cindi hali kaama cenma a yaa cindi coadi dana lele taalima lele, [semeni lele] v 10 yeni yi baa tieni dana lele taalima lele jaanma, yeni a baa puni yanbuama paabu gi tieni nani Li Miali daano ATienu n tieni alibaliga nani wan puna maama yeni. v 11 a baamangi apali Li miali daano A Tienu nintuali , yaa kaanu ke Li Miali daano ATienu gandi ke O yeli n yaa ye li kanai, fini yeni a bijua, yeni abisalo, yeni anaacenza , yeni anaacenpua, yeni Lefi yua yua n ye a diegu buliñoabu kani, yeni ocaano, yeni gi kpienbiga, yeni yaa kpepuoli n ye akani. v 12 a baa tiadi ke a den tie yonbo Ejipiti nni, a baa kubi li ikoti gi yaa tiendi lan bili maama. v 13 a baa tieni a koajona jaanma, dana lele, yaa yogunu ke a taani a kuaani bonkokuodi bon ba kaala yeni i tiidi yaa njanbima bonlonda yala kuli. v 14 a baa tieni li jaanma gi mangi apali, fini yeni a bijua , yeni a bisalo, yeni a naacenza, yeni anaacenpua, yeni Lefi yua, yeni ocaano, yeni ki kpienbiga, yeni li kpepuoli yua n ye a buliñoabu kani. v 15 a baa tieni li jaanma dana lele Li Miali daano A Tienu ya kpiagidi po. kelima Li Miali daano A Tienu baa tieni alibaliga njan baa taani yaa bon kokuodi kuli nni, anuu n suani yaa tuonli kuli , yeni a baa ye yeni li pamanli yugunu kuli.

¹⁷v bina ta kuli bonjaga yi siiga baa cua ki doagidi o ba Li Miali daano ATienu kani wan gandi yaa kaanu, yaa dupen n ki pia dabinli jaanma yogunu , yeni dana lele taalima lele, yeni a koajona jaanma po, a kan cua Li Miali daano kani yeni nuu kuomu. v 17 yua kuli baa puni nani Li Miali daano n puno alibaliga nani wan puno maama. a baa gandi gi kaani bi bujiaba yeni bi patieba, idociami kuli nni nani Li Miali daano n puni i nibuoli maama, bi baa ja biniba buudi yeni mitengima. v 19 ki da samoamoani yua n pia tagili po, ki da pia gagidima biniba n tie maama po, ki da ga suuli, kelima li suuli juandi o yanfodaano yanfuoma nuni, ki biidi biniteginkaaba maama. v 20 a baa cuoni yeni mi teginma yogunu kuli, ke njan baa gi yaa ye gi fo, yene ke njan baa gi diedi li Miali daano A Tienu n puna yaa diema. v 21 njan da fiini ki caani gi balini budaagu njan tieni yaa padi binbinli Li Miali daano A Tienu po. v 22 njan da tieni nan nanli ba li baa gundi Li Miali daano A Tienu po.

tanpoli bonla kuli, ke ki tie yali ke n den bili gi yedi ban yaa suani. v 4 yaa yogu ke a li bandi ki gbadila nan li gbadi yaa yoginu , a baa lingi gi bandi li yaa tie moamoani, hali li tie laa bonla yeni caginciandi tieni Isalele diema nni,v 5 lanwani a baa cuani li joa bi li pua yua n tieni laa tagili biadi a buliñoana kani ban cuo li joa bi li pua gi lugidi gi kpa o. v 6 yua n pundi ki kpe li baa tie nibilie bi nibita n tieni siela yua yaa po; bi kan kpa nilo niyendo be rbe yaa siela po. v 7 bi siela bi lie yeni yugidi bi nugi o po gi lugidi o, li yaa puoli po yaaba n sieni nyugidi bi nugi o po, a baa tieni yene kñani li bonbiadila akani.v 8 yaa puaa yaa buudi jama n tuugi yeni kuuma bi sanpoagilu ke li pa ki jia li buudi, yeni keli cuani niama abuliñoana kani , a baa fii ki do gi cuani la Li Miali daano ATienu n gandi yaa kaanu. v 9 a baa gedi bisala

Chapter 17v 1 an tieni pada bi paabu Li Miali daano ATienu po yaa nua bi yaa pebiga n pia poadi bi li yaa tie ke o mali ki pia poado ba. li baa tie caginciandi Li miali daano ATienu po v 2 li fidi ki la Li Miali daano yi Tienu n puni yi yaa dociami yeni nni joa bi pua tiendi yali n bia Li Miali daano ATienu po ki miidi o nantaado. v 3 ki o gedi ibuli po ki baan yaa suani bi nintuali gi kpiagidi ba. yali n tie o yienu , onmaalo, yeni tanpoli bonla kuli, ke ki tie yali ke n den bili gi yedi ban yaa suani. v 4 yaa yogu ke a li bandi ki gbadila nan li gbadi yaa yoginu , a baa lingi gi bandi li yaa tie moamoani, hali li tie laa bonla yeni caginciandi tieni Isalele diema nni,v 5 lanwani a baa cuani li joa bi li pua yua n tieni laa tagili biadi a buliñoana kani ban cuo li joa bi li pua gi lugidi gi kpa o. v 6 yua n pundi ki kpe li baa tie nibilie bi nibita n tieni siela yua yaa po; bi kan kpa nilo niyendo be rbe yaa siela po. v 7 bi siela bi lie yeni yugidi bi nugi o po gi lugidi o, li yaa puoli po yaaba n sieni nyugidi bi nugi o po, a baa tieni yene kñani li bonbiadila akani.v 8 li yaa tie yaa buudi jama n tuugi yeni kuuma bi sanpoagilu ke li pa ki jia li buudi, yeni keli cuani niama abuliñoana kani , a baa fii ki do gi cuani la Li Miali daano ATienu n gandi yaa kaanu. v 9 a baa gedi bisala

yua n ta obijua bi o bisalo ki padi ki juu omu. nilo ba n da suani yaa tuonli n tie jabaadi tuonli. bi ki bu yeni inmaali, bi tie tanbipualo, ki tiendi ti beliboandi. v 11 o ba n da tiendi o ñoagu o lieba, lan da pia yua n bu o baagu yeni a sanpola, ke ban waani o oyema n baa faa ki cuoni ki nani maama, lan da pia yua n bu tijabaadi yeni bi kpienba.v 12 kelima yua n tieni lanbonla kuli li tie caginciandi Li Miali daano po, li tie kelima laa caginciandi yaa po yo ke Li Miali daano baa beli mi diema anintuali. v 13 a baa puni a ba celi kuli Li Miali daano A Tienu po. v 14 kelima n ba baa beli yaa diema yeni tie yaaba n bu a nmabila tijabaadi, ki bu jabaadi, ama fini wani Li Miali daano A Tienu ki puna li sanu.v 15 li Miali daano A Tienu baa fini o nisoagika nani mini yeni ; yin ti cengi o, v v 16 a baa guani tiadi yaa miabu ki den amia Li Miali daano A Tienu Olebi po, biniba n den tieni li tantaanli yaa daali, yaa yogunu ke a den yedi ke n aa go bua gi gbadi Li miali daano A Tienu nialu, ke n aa go bua gi le yaa muciamu n o ke an da ti kpe.v 17 Li Miali daano den yedi nni ban yedi yaali nani. v 18 n baa fini bininjaba siiga o nisoaginka nani fini yeni, n baa kuani n maama o ñoabu nni, o baa waani mini n baa puno yaa lanbona kuli. v 19 lani li yaa tie yua n ki cengi o maama. wan baa yedi yaala n yeli nni mini n baa bu yeno.v 20 ama yaa nisoaginka n baa fii ki pua o pali gi yedi n yeli nni yaa maama ke mii yedi wan maadi , bi ke o maadi bulo ba yaa yeli nni, laa nisoaginka bi baa bu ki cuo o ki kpa o. nv 21 li fidi ke baa yedi n baa ga lede ki bandi yaa maama ke Li Miali daano naa maadima.v 22 li yaa tie yaa yogunu ke li nisoaginka maama ki kua ki pundi o yedima, li tie yaa maama ke LiMiali daano ki yedi, li nisoaginka pua o pale ki maadi njan da pia je jiegu o po.

lipapaali kuli v 9 yaa yogunu ke o yudaano maadi gi gbeni o baa dini bi yudanba binba siiga
cagili kuli.v 10 yaa yogunu ke anagini dociamu ba otoabu, nan cindi ki maadi yeni ba mi yan duanma
maama. v 11 li yaa tie ke bi tuo miyanduanma n tieni yi siiga ki luodi bi buliñoana yaa niba n ye laa docu nni
kuli baa yaa ye yi yaa po ki tuuni yi po.v 12 li yaa tie ke baa bua ki tieni mi yanduanma yinba yeni bani, ki
bua ki tieni o tobu yeni yi, lanwani a baa sedi ki tuogi yeni ba. v13 li yaa tie ke LiMiali daano A Tienu taa ba
ki tieni nugu nni, a baa kpa bonjaga kuli yeni ki jugisiega.v 14 ama taa bi puoba ayuli po, yeni abila yeni ti
yandi, yeni yali kuli n ye laa dogu nni, yeni ubonpia kaala lan tua ayali, yeni a baa di nan fie yaala a
yibalinba kani yali ke Li Miali daano a Tienu puna. v 15 a baa tieni yene, yeni yaa dociamin foagi yena kuli,
ke laa dociamin ki taa yeni yaa diema n tieni.v 16 ama yaa diema n tieni ke Li Miali daano A Tienu puna ke
lan tua a faali, a kan nja miali yaala n fo kuili siiga. v 17 kelima abaa bolini laa dogu niba kuli yi
baa bolini Hilititi, aMoriti, Kanana, Perisi, Heviti, Jebusi, yabi nani LiMiali daano yi Tienu n bili maama. v 18 ke
ban dati bangi yin njoadi bi cacagin tuona, ya ke bi suana bi buli kani, ke yin da kua ti tuonbiidi nni ki tudi yi
Tienu po.v 19 li yaa tie ke a kpa a toa cagili ki lindi odogu ke li waagi, ki banpaadi yaa dogu n ye yena o toabu,a
kan ta yali ki baa bolini itiidi , a baa di la, a kan kpa itiidi, kelima itiidi mo tie nilo yo, ke baa bolini yi. v 20 ama
abaa fidi ki bolini yaa tiidi n i louni bonjekaala wani, ki taa yi yin tua guongu lan tua guongu yin tuogi ya
dogu o toabu po. ke yin paadi ki bolinu.

Chapter 20v 1 yaa yogu ke a gedi o toabu ki baa tuogi yeni a yibalinba ki la itaami yeni ti toateiti yeni ti niba yabi
ki cie na nan da pia jejiegu ba li po, kelima Li Miali daano A Tienuye yaa n den duoni ki nana Ejipiti nni ye
yena.v 2 a yaa nagi o toabu kani, osalayidkaciamo baa nagini ki yedi binba. v 3 o baa yedi cengi man yin ba
Isalete yaba, yi baa gedi ki tuogi yeno toabu yi yibalinba dime, ke yi pala n da jengi palip, yin da jie ki da pia
jejiegu li po, ke jawaanin da pia yi bi nintuuli.v 4 kelima Li Miali daano A Tienu baa yegi yeni yin ki tuogi yeni yin
yibalinba ki faali.v 5 o toabu, yudaano baa suagi ki maadi yeni binba ki yedi ba, nme n maa diepan gu kilaa
duangigu nini, wan lebidiki guani ke wan da ti kpe o toabu nni ke nitoa n taa o diegu.v 6 nme n nuu o ti guani ki
daa dini ki mangi o pali li bonjekaala po, wan lebidiki guani o den po, i yaa jie ke wan da ti kpe o toabu nni ke
nitoa n di o ti londa gi mangi opali li po. v 7 nme n pia o jafaano ki daa ta o wan lebidiki guani o den po ke wan da
ti jie o toabu nni ki kpe nitoa n ta o v 8 o toabu yudaano go baa suagi ki yedi binba ; nme n pia ti jawaanti ki luo li
papaali,wan nmagidi ki guani o den poke o ninjaba n da ti luo lipapaali nani wani yeni. v 9 yaa yogunu ke o
yudaano maadi gi gbeni o baa dini bi yudanba binba siiga cagili kuli.v 10 yaa yogunu ke anagini dociamu ba
otoabu, nan cindi ki maadi yeni ba mi yan duanma maama. v 11 li yaa tie ke bi tuo miyanduanma n tieni yi siiga
ki luodi bi buliñoana yaa niba n ye laa docu nni kuli baa yaa ye yi yaa po ki tuuni yi po.v 12 li yaa tie ke baa bua
ki tieni mi yanduanma yinba yeni bani, ki bua ki tieni o tobu yeni yi, lanwani a baa sedi ki tuogi yeni ba. v13 li
yaa tie ke LiMiali daano A Tienu taa ba ki tieni nugu nni, a baa kpa bonjaga kuli yeni ki jugisiega.v 14 ama taa bi
puoba ayuli po, yeni abila yeni ti yandi, yeni yali kuli n ye laa dogu nni, yeni ubonpia kaala lan tua ayali, yeni a
baa di nan fie yaala a yibalinba kani yali ke Li Miali daano a Tienu puna. v 15 a baa tieni yene , yeni yaa dociami
n foagi yena kuli, ke laa dociami ki taaa yeni yaa diema n tieni.v 16 ama yaa diema n tieni ke Li Miali daano A
Tienu puna ke lan tua a faali, a kan nja miali yaala n fo kuili siiga. v 17 kelima abaa bolini laa dogu niba kuli yi
baa bolini Hilititi, aMoriti, Kanana, Perisi, Heviti, Jebusi, yabi nani LiMiali daano yi Tienu n bili maama. v 18 ke
ban dati bangi yin njoadi bi cacagin tuona, ya ke bi suana bi buli kani, ke yin da kua ti tuonbiidi nni ki tudi yi
Tienu po.v 19 li yaa tie ke a kpa a toa cagili ki lindi odogu ke li waagi, ki banpaadi yaa dogu n ye yena o toabu,a
kan ta yali ki baa bolini itiidi , a baa di la, a kan kpa itiidi, kelima itiidi mo tie nilo yo, ke baa bolini yi. v 20 ama
abaa fidi ki bolini yaa tiidi n i louni bonjekaala wani, ki taa yi yin tua guongu lan tua guongu yin tuogi ya
dogu o toabu po. ke yin paadi ki bolinu.

nni.v 11 li baa fidi ke a baaa le niinni, yaa pua n nani ke o nuga mo nani a po, ke a bua ki taa o wan tua a pua. v 12 lanwani a baa nanao ki kuano adiegu nni,ki kuo o yudi ki nani o taanubiñadi.v 13 a baa landi nan den cuo ke o la yaaa tiadi, o baa yaa ye a diegu nni o baa mua o boali yeni o naa po hali nmaalo li yaa puoli a baa gedi o kani, ki ta o ki yaa die o wan tua aupu. li yaa tie ke a naa go bua o a baa cabo wan gedi wan bua naankani,akan kuado ki baa ga ligi, bi ki go teni wan tua yonbo, kelima a den ta o ki teni ke o tua apua.v 15 li yaa tie ke nilo pia puoba lie , ki bua yendo ki cie o lielo li yaa tie ke bi kuli mali opo a bila wangi bua yaa pua yeni wan bua yaa pua li yaa tie wan ki bua yua yeni n cindi ki mali o po a bila v 16 o kan fidi ki ta wan bua yaa pua yeni bila ki sieni obijakpelo wan ki bua yaa pua yeni kaanu, yaa yogunu ke o baa boagidi o bonpia kaala. v 17 o baa bai ke wan ki bua yaa pua yeni yaa biga n tie obijakpelo, o baa taa kaani lie o biinu po, kelima laa biga n cindi ki tie opaalu yogunu , ki bikpiaga n pia o soanu lan tie yaala kuli po.v 18 li yaa tie ke nilo pia yaa biga n kan gbadi ki kan cengi o boali bi o naa nialu, ki bia bi kan tuo ki noadi ba bi yaa tundo yeni fala o kan cengi. v 19 o boali yeni o naa ba taa o ki cuani o dogu nikpela n ye yaa buliñoabu kani.v 20 bi baa yedi o dogu nikpela noanli mani ti bijua n ne yua n ki gba ki go tie bi yiekaaga ki kan cengi ti nialu ki go puni oyuli li dañoli ki ñu midaama gi gaadi. v 21 o dogu nikpela kuli baa taani ki lugido atana wan kpe, a baa tieni yeni ki nani mi biadima akani. ke Isalelen yabi kuli n gbadila gi yaa pia o jejiegu li po.v 22 a yaa kpa yaa nilo yaa tagili n pundi mi kuuma ki joano odaagu po. v 23 okpiemo gbanandi kan yaa juani o daagu hali o si njaagu, ama bi baa piino laa daali, ligue, kelima ban joani yua o daagu po tie solindi bonla o Tienu nunbinli po, a kan joagini yaa diema ke LiMiali daano A Tienu puna lan tua a faali.

jafaano yeni ba baa yedi a nikipela, n den puni n bisalo yaa joa n tiea, wan tua o pua ama o yama ñani o niini v 17 oyedi ke o tieni ti cagindi, gi yei ke o waa ta o ki sua ke o ki bani joa, ama yin bandi yaa maamlima n doagidi ke n bisalo ki bani joa bi baa tandi o kpalibu yeni a nikipela nintuali.v 18 lanwani o dogu nikipela baa cuo o joa yeni gi tundi o, yeni fala. v 19 yeni kelima o biidi Isalele yaa jafaano yua n tie powandiali yeli. bi baa buni yeno ti buudi gi cuo o, ki bili wan pa kujapiena kobiga o jafaano danba. o baa taa o wan yaa ye o deni, ki tie o pua o kan fidi ki ñano o miali dana kuli po.v 20 amali yaa tie ke wan yedi yaala tie moamaoni.ke o jafaano o taa o ki sua waa tie wandiali. v 21 i baa ñani o jafaano yeni o baa diegu ; o dogu yaaba baa lugido a tana wan kpe, kelima o den tieni ti cagindi Isalele yaaba siiga, ki tieni mi conconma o baa diegu nni. a baa tieni yene ki ñani yaala n bia a kani.v 22 li yaa tie ke joa dua yeni yaa pua n pia joa bi baa kpa bai nilie yen kuli, o joa yua dua o pua yeni opua moko,a baa tieni yene ki ñani yaala n bia Isalele yaaba nni.v 23 li yaa tie jafaano pia joa ki daa kuni, ke joa kadi yeno o dogu nni ki duani yeno. v24 yi baa gedinu bani nibalie yeni kuli o dogu buliñoabu kani ki lugidiba atana ban kpe. o jafaano baa kpe kelima waa den yini o dogu nni ban gaa o, o ja baa kpe kelima o cagini o lieo pua. a baa tieni yene ki ñani yaala n bia a kani.v 25 ama li yaatie ikuani po ke o joa kadi yeni yaa jafaano n pa joa ki daa kuni, ki ñii o yeni o paalu ki duani yeno, bi baa cuo ki kpaya joa n duani yeno. v 26 akan tieni o jafaano li ba. waa tieni yaa tudima n bia ki pundi mi kuuma, kelima li tie nani yaa bonla ki naani nani yaa joa n fii ki baa o lielo ki bua ki ñani o miali yene. v 27 yaa jafaano n ki kuni joa ke o joa kadi yeno i kuani po, ke o yini ki naa ba yua n baa gaa o ki faabo.v 28 li yaa tie ke joa kadi yeni powandiali ke waa pia joa, ke o tieno o paalu gi duani yeno, kenilo cua ki kadi yenba. v 29 yaa joa n duani yeno yeni baa pa o jafaano danba kujapiena piimu, kelima o cagino o baa ta o wn tua o pua okan fidi ki ñano wan pia li miali ki ye yaayogunu kuli.v o ba kan ta o ba pua ki ñoagidi oba n pingi yaala.

kaan buoli niin po, li tie lan kane li kali kaanbuoli niini po yeni ke baa caa li po.v 13 a baa yaa pia a
 sancenboagili nni kuuli bonbiga yali n baa todi a, njan kpiidi ki piini ti bindi yaa yogunu ke a gedi niin po. v
 14 kelima Li Miali daanon A Tieniu cuoni a yenyienbuoli nni ki baa guudi a, ki ta a yibalinba ki mubin anugu
 nni, yeni li nani yi yenyienbuoli n yaa gagidi ki nani ke Li miali daano n da le yaala n gundi yi kani ke wa da
 ti buli yi ki nunga.v 15 a ka guani yaa yonbo n sani ki wuoni a kani o canba wan sani ki nani yua yaa kani. v
 Chapter 23y yua yaa koncanbili n biidi bi wan nindi naani jia kan kua Li Miali daano nitaanli nni. v li kpiabili kan
 kua Li Miali daano tantaanli nni ba nifiima piiga kan kua Li Miali daano nitaanli nni.v 3 Amoni yaaba yeni Moaba
 yaaba kan kua Li Miali daano nitaanli nni ba nifiima piiga, li baa tie yene yaa yogunu kuli po. v 4 kelima baa den
 cua yeni dupen yeni mi nima vin den nani Ejiipiti nni yaa yogunu gi ye o sanu nni ama kelima bi den pani iligi Be
 oli bijua balaama Petoli doguni Mesopotanidiema nni ke wan sola.v 5 ama Li Miali daano ATieniu naa den bua ki
 cengi balaama yeni, Li Miali daano A Tieniu den lebidi o solindi ke li tua yedi nanma po. kelima o tie Li Miali
 daano A Tieniu yua n bua na. v ayama n da namadi, bi piama puginma po ba bi yema namu po nan li baa yaa ye
 ki fuodi yaa yogu kuli.v 7 da pia Edoma yaaba cagindi tuona kelima o tie a yualo yeni Ejiipiti yaaba cagindi tuonli
 kelima a den tie caano Ejiipiti dogu nni. v 8 ban baa ma yaa bila hali nifiima na kan kua Li Miali daano tantaanli
 nni.v 9 yaa yogunu ke a tiemi otoabu cagili ki baa tuogi a yi balinba njan kubi a ba yaala n kaa nani kuli po. v 10 li
 yaa tie yaa joa n joagili o niagu ke o gangi ke li ludo ke o mami biidi o ba o baa na bi kali kaan buoli ki kan guani
 ki kua palip bi jongu nni.v 11 o dajuagu o baa wali kuguudi o tiadi o yienu yaa koa o baa fidi gi guani kua bi kali
 kaan buoli.v 12 a baa yaa pia o kaanuli kalikaanbuoli niin po, li tie lan kane li kali kaanbuoli niini po yeni ke baa
 caa li po.v 13 a baa yaa pia a sancenboagili nni kuuli bonbiga yali n baa todi a, njan kpiidi ki piini ti bindi yaa
 yogunu ke a gedi niin po. v 14 kelima Li Miali daanon A Tieniu cuoni a yenyienbuoli nni ki baa guudi a, ki ta a
 yibalinba ki mubin anugu nni, yeni li nani yi yenyienbuoli n yaa gagidi ki nani ke Li miali daano n da le yaala n
 gundi yi kani ke wa da ti buli yi ki nunga.v 15 a ka guani yaa yonbo n sani ki wuoni a kani o canba wan sani ki
 nani yua yaa kani. v 16 o baa yaa ye a kani o baa gandi wan bua yaa godu ki kali a kan mabino.v 17 li kan yaa pia
 pokaga Isalele yaaba bisiaba siiga, li kan yaa pia ja conconna Isalele yaaba bijaba nni v 18 a kan cuani Li Miali
 daano A Tieniu diegu nni pococon ligi, bi ban kuadi o sangbanlo yaa ligi, lan tie yaa noapoli kuli yaa kuanma po
 kelima lanbonla lie yeni kuli tie cagindi bonla, Li Miali daano ATieniu po.v 19 a kan mabini a ninja wan guani yeni
 ti nuadi wan ledi yaa ligi bi yaa jiema po, ba lan tie yali kuli. v 20 a baa fidi ki mabini ki gaa o caano kani ti nuadi
 ama a kan ga aninja kani, Li Miali daano ATieniu n tieni alibaliga njan baa kua ki diedi yaa diema nni.v 21 li yaa
 tie ke a tieni yeni noapoli yeni Li Miali daano njan da waagi ki kuani a yedima. kelima li Miali daano ATieniu ba
 buala yeni a baa tugi li tudima. v 22 njan kubi a ba ki da tieni noapoli gi da ti tugi biidi. v 23 a baa kubi ki kuani
 yaala nani a noacuuna kani, li tie kelima yaa coagili n ye njan tieni yaa noapoli ke li nani a noabu nni Li Miali
 daano A Tieniu kani.v 24 li yaa tie ke a kua a lielo duven tiidi kuanu nni, a baa fidi gi di gi guo ama a kan tugi li ba
 atiagu nni. v 25 li yaa tie ke a kua alielo nalikaama kuanu nni a baa fidi gi cie ki nugi a nu nni ki nmani ama akan
 ta goadigu ki ce alielo nalikaama.

ye. v 4 yua n den cindi ki taa o yeni ki pia sanu ki go ta o, wan go tua o den pua wan den biidi yua, keliama li tie caginciandi Li Miali daano kani njan da tugi laa tuonbiidi Li Miali daano ATienu n puna yaa diema man tua afaali. v 5 li yaa tie ke joa ta pua cancani o kan gedi o toabu, bi kan puogo tuonli ba,. o baa ye yeni kelima o diegu po hali binli po, o baa mangidi wan taa o den pua yua yaa pali. v 6 bi kan fie nilo ba naali yeni o bindu, li tie yenme ki ga wan bi pia yaala ki baa di ki ye. v 7 li yaa tie ke bi laa nilo ke o tieni naayigibu Isalele Chapter 24 v. 1 li yaa tie ke joa taa pua ki kuano ke o tua o pua ke o naaba nunmaga o nunbina po kelima o la o kani yali n gundi o baa diani o po ku kadaagu ki tieni o nuguni li yaa puoli o baa nãno o diegu nn. v 2 o ba nã o deni ki gedi ki ban tua jatiano den pua. v 3 li yaa tie ke yua n juodi ki taa o yeni yama nãni o niin nni, ke o diani o po ku kadaagu ki teni o nugu nni, ki nãno o deni ,bi ki sua yua n juodi ki taa o pua yeni tua yua n ki ye. v 4 yua n den cindi ki taa o yeni ki pia sanu ki go ta o, wan go tua o den pua wan den biidi yua, keliama li tie caginciandi Li Miali daano kani njan da tugi laa tuonbiidi Li Miali daano ATienu n puna yaa diema man tua afaali. v 5 li yaa tie ke joa ta pua cancani o kan gedi o toabu, bi kan puogo tuonli ba,. o baa ye yeni kelima o diegu po hali binli po, o baa mangidi wan taa o den pua yua yaa pali. v 6 bi kan fie nilo ba naali yeni o bindu, li tie yenme ki ga wan bi pia yaala ki baa di ki ye. v 7 li yaa tie ke bi laa nilo ke o tieni naayigibu Isalele bila nni ki suni biga ki teni ke o tua yonbo, bi kuado ki ga ligi bi baa kpa li nayigo, a baa tieni ki nãni a kani yaala n bia. v 8 njan kubi aba yali n n tie mi gbaadima yianu po, ki kubi bi sala yidi kaaba Lefi yaaba n baa babga yaali li po

waalo. v 8 o dogu nikpela ba yino ki maadi yeno li yaa tie ke o li baa se o yiema nni. ki yedi mii bua ki ta o.v 9
 lanwani o yualo pua ba nagini o kani anikpela nintuali, ki pidi o cacaagu, ki sii o nunga nni, gi gaa mi maama
 ki yedi bi baa soani yene yua n ki bua ki fiini o yualo diegu. v 10 yeni bi baa yi o diegu Isalele nni die
 gbengu.v 11 li yaa ie ke jaba lie koani ki poa biyaba li yaa tie yendo pua cua ki baa ga o calo yua n poa nugu
 nni, li pua yaa tandi o nugi ki cuo poa yeni naani n pia imfe kimcie v 12 a baa jia o nugi a kan gbadi o po
 Chapter 25v 1 li yaa tie niba koani ki gedi bi bujiaba kani ke ban jia bi po ti buudi. bi baa sa yua n ki pia tudima
 po i moamoani ki nan cuo yua n pia mi tudima po.v 2 li yaa tie ke nilo kua yaa tuonbiidi n pundi ti puadi b baa
 labino ki tinga po ki pua o. ke o lielo yeni ye li kani. o puadi baa da yeni o tudima n de maama.v 3 bi kan pua o ki
 pendi lanbana piina. ki yaa bani hali ke bi poa boncianla ki pugidi o ninja yeni n da ti tieni yali n gundi bi
 nunbinli nni ki fiago.v 4 a kan yilini nua noabu wan nmaadi ki suodi ti siandi yaa vogunu.v 5 li yaa tie ke nilo
 taaki ye bininjali nni, ke yendo ti kpe ki gi naa bila yua kpe yeni pua ki pia sanu ki kuni niin po, yua yua n tie
 caano ama o waalo n baa taa o wan tua o pua kelima o tie o waalo. v 6 wan cindi ki mali yua ba ga o yualo kaanu
 ki kubu o yeli lin da bodi Isalele yaaba siiga.v 7 li yaa tie ke laa joa naa bua ki ta o yualo kpe puoli, o pua yeni baa
 gedino odogu nikpela n ye yaa buinoabu kani ki yedi. n calo waalo naa bua ki fiini o yualo yeli tin yaa ye Isalele
 yaaba siiga, waa bua ki taani nani wan pia li sanu maama kelima o tie o waalo. v 8 o dogu nikpela ba yino ki
 maadi yeno li yaa tie ke o li baa se o yiema nni. ki yedi mii bua ki ta o.v 9 lanwani o yualo pua ba nagini o kani
 anikpela nintuali, ki pidi o cacaagu, ki sii o nunga nni, gi gaa mi maama ki yedi bi baa soani yene yua n ki bua ki
 fiini o yualo diegu. v 10 yeni bi baa yi o diegu Isalele nni die gbengu.v 11 li yaa ie ke jaba lie koani ki poa biyaba li
 yaa tie yendo pua cua ki baa ga o calo yua n poa nugu nni, li pua yaa tandi o nugi ki cuo poa yeni naani n pia
 imfe kimcie v 12 a baa jia o nugi a kan gbadi o po ninñima palip.v 13 akan yaa pia a boagili nni bonbiigi kaali lie
 yaali n yabi yeni yali n wa, v 14 akan yaa pia a kani bon biigikaala lie efa yaabonbiigi kaala yei yaa bonbiigikaala
 n wav 15 a baa pia yali n da gi tiegi, ke amiali n foagidi Li Miali daanoA Tienu n puna yaa diema nn. v16 kelima
 yua n tieni yeni kuli lan tie yua kuli o tieni tuonbiigu li tie caginde Li Miali dano ATienu po.v 17 njan yaa tiani
 Amaleki yaaba n den tiena yaala yaa yogu ke yi den ye o sanu nni, yin den ñani ejipiti nni. v 18 a laa ban den
 tuoga maama o sanu nni ki jie OTienu, gi baa yaaban den ye puoli po ki den gbali ban ye yeni li coagili yaa
 yoginu. v 19 yaa yogunu ke Li Miali daano ATienu ti faaba a yibalinba yaaba n gaani ki linda nuguni, ki puna mi
 fuodima ke Li Miali daano A tienu puna mi diema mantua a faali njan yaa die njan duuni ki ñani Amalekiyaaba
 tiama gi tinga po njan da sundi li po.

paalu yeni o cilla paalu. v 9 wani den cianti okaanu ne, wani n den teni ti o dogu ne, yaa dogu n puubi mi
 naanjanma yeni ti siidi.v 10 moalane diidi, n kubi n bonkokuodi bonluancincina yeni, n LiMiali daano kani! n
 bili A nintuali Li Miali daano n Tienu, N gbaa a nintuali Li Miali daano n Tienu, v 11 a baa ye yeni lipamanli,
 fini yeni a den yaaba Li Miali daano A Tienu n den tena yaa piama kuli yeni Lefi buolu yeni bicanba.v 12 yaa
 yogunu po ke a ñani a bintaali po, piiga boagidima ki gbeni, a baa teni Lefi buolu yeni bicanba, yeni a
 kpepuona yeni bibilia ban di ki guo bani yaaba a deni. v 13 mii kandi a yi koti mii go sundi li po, n tugi yaala
 Chapter 261 yaa yogunu ke a bu kua yaa dogu nni, yi Tienu Li Miali daano, n den teni ke li tie laan, lan yogunu ke
 a bu kani ki guani ki yendi, v 2 a baa tugi yeni o kpan cubigu A Tienu Li Miali daano n tena yaa dogu nni yaa bon
 kokuodi, n bonluancincina, ki yidi A Tienu A Miali daano n lugida ki ye naan kani, ki kpiagi o yeni.v 3 A bu gani o
 sana yidikaacimo kani ki maadi ti maadi dine ke ti kua yaa dogu ke Li Miali daano den puoni ti yaajamba, v 4
 osalayidikaacimo ba ga ko kpan cubigu kesi den Li Miali daano padibinbin kani.v 5 nan guani ki gani maama ki
 maadi A Tienu Li Miali daano nintuali, N baa den tie wawaadi, o den jidi ki kua Ejipiti dogu nni yeni biriba
 waamu ne, v 6 den ye lankani, lankani o den hua yaa buolu yabidi ki go den pia y paalu.v 6 Ejipiti buolu den
 mabiti ki go caginiti, bi den coagi ti yeni ti vonbiri ke waagi v 7 ti den yigini Li Miali daano nintuali, ti ba ba ti
 Tienu Li Miali daano den gaa ti miali o den la ti maba yeni ti faa yeni ti ca cagima v 8 Ti Miali daano den ñani ti
 Ejipiti dogu nni , yeni o nuu yua n den pa ki go faagi, yeni o yaa lidigu paalu yeni o cilla paalu. v 9 wani den cianti
 okaanu ne, wani n den teni ti o dogu ne, yaa dogu n puubi mi naanjanma yeni ti siidi.v 10 moalane diidi, n kubi n
 bonkokuodi bonluancincina yeni, n LiMiali daano kani! n bili A nintuali Li Miali daano n Tienu, N gbaa a nintuali
 Li Miali daano n Tienu, v 11 a baa ye yeni lipamanli, fini yeni a den yaaba Li Miali daano A Tienu n den tena yaa
 piama kuli yeni Lefi buolu yeni bicanba.v 12 yaa yogunu po ke a ñani a bintaali po, piiga boagidima ki gbeni, a
 baa teni Lefi buolu yeni bicanba, yeni a kpepuona yeni bibilia ban di ki guo bani yaaba a deni. v 13 mii kandi a yi
 koti mii go sundi li po, n tugi yaala n tie a yali ki teni Lefi buolu yeni bicanba yeni a kpepuona yeni bi bila.v 14
 min di lanbona yaa yogunu ki bu ye ninbaagu nni, min bu ñaa ke lanbona bodi ki kuani jaagindi mii bi ñaa ke
 lanbona tua kuuma npo, n gbadi Li miali daano N Tienu maama, n go coalini N Tienu yi koti. v 15 diidi abali kali
 kaanu n ñani maama, yadi a yedi ñanma bi po, yeni yaa dogu ke a den puoni ti baan ba, yaa dogu n puubi mi
 naanjanma yeni ti siidi.v 16 dine n Miali daano n Tienu, apali yeni anaano n kubi yaa yikoti ke o den diani ki teni
 ti. v 17 dine a puoni ke A Miali daano ba ba n tie ATienu, ke a baa cuoni yeni o maama, ki guani ki kuibi o yi koti
 kuli, yeni omaama.v 18 dine A Miali daano puoni ke a baa tie o yaa buolu yua n kubi o yi koti. v 19 ke yin tua yaa
 buolu n ye kuli yaa liiga, yaa buolu n ye yeni ti kpiagidi, ke o yeli gedi yi kaani kuli, yaa buolu n ñani ki dagidi, ki
 suani yaa tuona n ñani ki naani nani wan maadi maama.

Musa den teni UTienu buolu lani yikoti. v 12 yaa yoginu ke yi puodi o kpenu, Simiyono, Lefi, Jada, I Sakaali, Josefi, yeni Bejamina, bi den sedi yaa juali ke bi yi galisima po ki seligi OTienu buolu.v 13 yeni LuBena, Gada, ASela, Sabilona, Dana, Nefitali, bi den sedi yaa juali ke yi Ebali po ki maadi mi yedinanma yaa lanbona. v 14 Lefi buolu n maadi yaa lanbona UTienu buolu yaa siiga ga nni:v 15 li yuboanli n ba yaa daano n kpiedi daagu bi nan nangu ba, ki wuoni ki sieni ki pugi o li tie biide yeni o nisaalo n naanaani yaala yeni o nugu, ke biniba kuli taani ke lan tieni yeni.v 16 li yubcanli n baa yaa nilo nundi o na yeni o ba, ke biniba kuli taani ke lan tieni yeni.v 17 li yubcanli n baa yaa nilo n fuadi wani yeni o tiano yaa kpaabu banlu po, ke biniba kuli taani ke lan tieni yeni.v 18 li yubcanli n baa yaa daano n piadi yeni o juamo ki kaa mundi yeni o deni ke biniba kuli taani ke lan tieni yeni.v 19 li yubcanli n baa yaa daano n maadi ki nuani ocaano po. li kpepuoli yeni bi bila po, ke biniba kuli taani ke lan tieni yeni.v 20 li yubcanli n baa yaa daano dua yeni o ba den pua, kelima o laa o ba fe n yeni, ke binba kuli taani ki maadi ke lan tieni yeni. v 21 li yubcanli n baa yaa daano n dua baa yeni yanga ba kuli, ke binba kuli taani ki maadi lan tieni yeniv 22 li yu bcanli n baa yaa daano n dua yeni o na yeni o ba yaa bisalo, ke bi niba kuli taani ki maadi ke lan tieni yeni. v 23 li yubcanli n baa yaa daano n dua yeni o cuado, ke biniba kuli taani ki maadi ke lan tieni yeni.v 24 li yubcanli n baa yaa daano n sedi li bcanbcanli ki pua o lielo ke biniba kuli taani ki maadi lan tieni yeni. v 25 li yubcanli n baa yaa daano bbandibbandi ki kuadi o lielo ke bi kpa o, ke biniba kuli taani ki maadi ke lan tieni yeni.v 26 li yubcanli n baa yaa daano n ki taa yaa yikoti n ye ne ki scani yeni li tuonli, ke binba kuli taani ki maadi ke lan tieni yeni.

Chapter 27v 1 Musa yeni binikpejuoginkaaba den teni Isalele yaaba yaa yikoti ne. kubi mani yaa yikoti ke teni dine ne. v 2 yaa yogunu ki bu puodi okpenu ki kua yaa dogu Li miali daano yi Tienu n den puoni, yi bu bili a tana ki guani ki padi li tana po. v 3 yi bu diani lan tana po UTienu maama yikoti, lan yogunu po ke a bu puodi o kpenu kuli kua yaa dogu ke a Miali daano ATienu den tena, yaa dogu n puodi mi naananna yeni u sidi, nan wan den byedpmaama.v 4 yaa yogunu ke yi puodi okpenu, yi baa bili a tana Ebali juali po ki guani ki pada, lan yikode kero cabidime.v 5 lamkane kinabuk maa a padi binbinli ki Miali daano ATienu po, lan binbinli ba a tie dana bebe yo kudi kan kua lieniv 6 yi kan tugi yaa tana n kpiedi ka ki ma lan padi binbinli po. Li miali daano yi Tienu po. li padibinbinli po. Li Miali daano yi Tienu sala po. v 7 a baa ya yeni li pamanli Li Miali daano A Tienu nintuali nni kelima a dini nan yido yaa saliga po. v 8 lan tana po a bu diani UTienu maama yi koti lan nanbi ki yaa nua.v 9 Musa yeni bisalayidikaaba, yeni Lefi buolu bi baa maadi yeni Isalele buolu yaaba, ti maadi, Isalele yaaba nanbi ki gbadi, dine a tie Li Miali daano ATienu buolu. v 10 a bu coalini Li miali daano ATienu yikoti yaali ke o diani ki tena, ki guani taali ki scani yeni li tuonli.v 11 lan daali ke Musa den teni UTienu buolu lani yikoti. v 12 yaa yoginu ke yi puodi o kpenu, Simiyono, Lefi, Jada, I Sakaali, Josefi, yeni Bejamina, bi den sedi yaa juali ke bi yi galisima po ki seligi OTienu buolu.v 13 yeni LuBena, Gada, ASela, Sabilona, Dana, Nefitali, bi den sedi yaa juali ke yi Ebali po ki maadi mi yedinanma yaa lanbona. v 14 Lefi buolu n maadi yaa lanbona UTienu buolu yaa siiga ga nni:v 15 li yuboanli n ba yaa daano n kpiedi daagu bi nan nangu ba, ki wuoni ki sieni ki pugi o li tie biide yeni o nisaalo n naanaani yaala yeni o nugu, ke biniba kuli taani ke lan tieni yeni.v 16 li yubcanli n baa yaa nilo nundi o na yeni o ba, ke biniba kuli taani ke lan tieni yeni. v 17 li yubcanli n baa yaa nilo n fuadi wani yeni o tiano yaa kpaabu banlu po, ke biniba kuli taani ke lan tieni yeni.v 18 li yubcanli n baa yaa daano n piadi yeni o juamo ki kaa pundi yeni o deni, ke biniba kuli taani ke lan tieni yeni. v 19 li yubcanli n baa yaa daano n maadi ki nuani ocaano po. li kpepuoli yeni bi bila po, ke biniba kuli taani ke lan tieni yeni.v 20 li yubcanli n baa yaa daano dua yeni o ba den pua, kelima o laa o ba fe n yeni, ke binba kuli taani ki maadi ke lan tieni yeni. v 21 li yubcanli n baa yaa daano n dua baa yeni yanga ba kuli, ke binba kuli taani ki maadi lan tieni yeniv 22 li yu bcanli n baa yaa daano n dua yeni o na yeni o ba yaa bisalo, ke bi niba kuli taani ki maadi ke lan tieni yeni. v 23 li yubcanli n baa yaa daano n dua yeni o cuado, ke biniba kuli taani ki maadi ke lan tieni yeni.v 24 li yubcanli n baa yaa daano n sedi li bcanbcanli ki pua o lielo ke biniba kuli taani ki maadi lan tieni yeni. v 25 li yubcanli n baa yaa daano bbandibbandi ki kuadi o lielo ke bi kpa o, ke biniba kuli taani ki maadi ke lan tieni yeni.v 26 li yubcanli n baa yaa daano n ki taa yaa yikoti n ye ne ki scani yeni li tuonli, ke binba kuli taani ki maadi ke lan tieni yeni.

daano n bu tugi ki gedi yena yaa buolu kuli yaaba n tena mi faama.v 38 a baa buli boncianla, ki yendi waamu, kelima ti ñankpandi baa nmani. v 39 a baa nyu duven tiidi ki guani ki ko lien, ama a kan ñu lan daama kelima a bonfuoma baa fua lan tiidi kuli.v 40 mi kpama tiidi baa yaba, ama mi kpama kan yaa ye, kelima ti bonbiidi baa biidila. v 41 ñan mali yaa bijaba yeni yaa bisiaba kuli bi baa cuoba ti yonbidi.v 42 ti ñankpandi baa vendi adogu nni ti lonti kuli. v 43 bi canba yaaba n ye yi siiga nni kuli baa li do yo ke fini jii. v 44 a kan fidi kpendi pu ama bani n baa kpenda abaa tie juole ke bi tie yuli.v 45 lan ñapola kuli baa nja na hali ki ban biana, kelima nja cœali A Miali daano ATienu maama yikoti yeni o tunda yaala ke o den diani ki tena, nja den ta ki sœani yen tuonli mo. v 46 lan maama kan tua a yaali li go kan tua a yaa bila yaali li baa tie maalima yeni ciila yogunu kuli po.v 47 ki fidi yin yaa ye li pamanli nni, li tie ke ke yin sœani Li Miali daano ATienu tuona yeni li pamanli yeni a pali kuli. v 48 abaa sœani yeni Mi koma yeni o ñuñuunu a kan yie pu yeni mi cacagimakuli, AMiali daano n kuana anan nanda yaaba yaa siga nni. bi baa ta ti kudi lan tua anaa bugidu lan banli ki bugini a tululu nni.v 49 Li Miali daano baa ta nja ki foagida hali u tinbanlu po yaa diema n baa ba nja yeni baa tie nani o kaciigu yeni yaa diema yaa niba ke a daa cindi ki gbadi bi maama palpe.v 50 yaa niba n pia i nunkuomi ki kaa fangi jakpelo bi ki buali ki jie biga ninbaagu. v 51 bi baa ta a bonkokuodi yeni a yandi ki di, hali ki ban biana, bi kan nja a di yeni a kpama yeni a yoma yeni a bonkobibila yeni a bonkobigbenga kuli, ki yaa caa yeni ban bu biana yaa yogu po.v 52 bi baa kali a buliñana kuli nni, ki guudi hali yi baa yogunu, a guonfoagidigu yua ke a pali den pa a po adogu yeni. bi baa kali landoguni diñcana yaa po yo, AMiali daano n den tena yaa dogu. v 53 o fala ciamo nni yeni ninbaagu nni ke yi nannannda baa cagini yi hali yin ban nmani yi bi jaba yeni yi bisaba kuli.v 54 yi siiga yaa nilo nmini ki pia bu nunfanbu kaa ti pia ninñingbadima o ninjoa yeni o pua yeni o

yaaba n ki ye n nintuali kuli yaa po. v 16 yi bani ti den ye Ejipiti dogu nni nande, yeni tin den taa ye yenyi yaa
 buolu kuli nni. v 17 yi den la lan buoli yaa tieni yaa tieni n den tie daadi yeni a tana yeni iligi. v 18 ke yin da
 pia siiga nni joa bi pua bi diegu bi cugili yua lebidi ki na LiMiali daano ki scani lan diema tieni po, yi siiga nni
 n da pia yua n tie nani lobidi yeni. ki go da tie nani yaa jiin tonli yen. v 19 ke yinba yaaba n gbadi yaa danligu
 maama n yene yeni li puoni nne, n da yedi o pali nni, n yali n ba n yaa bua yaala n baa tieni, ki da guani ki
 kuani oba li dañoguoli nni. v 20 AMiali daano, kan puni lan daano o biidi sugili, o pabieni yeni o ponponli baa
 Chapter 29v 1 diidi yaa danligu lanbona ke AMiali daano den teni Musa ke wan teni yinba Isalele yaba, Maaba
 dogu nni yeni Holebi dogu nni. v 2 Musa den yini Isalele yaaba kuli ki maadiba. yi kuli den la yeni yi nunbina Li
 Miali daano n den scani yaala Ejipiti dogu bado yeni o tuonsana po kuli. v 3 yaa yaalidigu tuona ke yi nunbina
 den la, yeni yaa ciila yabi ke den la kuli. v 4 ama, yeni lan daali po, AMiali daano ki den tena yaa pali ke a baa
 bandi yeni yaa funbina ke a baa lan yeni yaa tuba ke a baa gbadi. v 5 n den kuba bimpina li fuasileli nini atiadi ki
 den eadi a ghanadi po. v 6 a caadimo ki den eadi a tana po. v 6 yin den nmani mana, yi den ifuu duven ke yin fidi
 ke yin bandi ke n tie Yi Miali daano Yi Tieniu. v 7 yin den pundi, Sihon Esibon yeni Hogi, yeni Basan yaa bado den
 fii ki baa tuogi yeni o taa bu ke yi den paadiba. v 8 lan yaa po yo ke yi baa cuo ki kubi yi Tieniu danligu, ke lan fidi
 ke yi tuona o gedi liiga. v 9 taa mani yi Tieniu maama danligu ki saani yeni li tuonli ke yi tuonsana yaana kuli n
 gedi liiga. v 10 yi kuli baa taani ki sedi UTieniu nintuali, yeni yi cugani liigi yaaba, yi nikpela yeni yi soje gbenga
 yeni yi niba kuli. v 11 yi bila, yeni yi puoba yeni yi canba yaaba n ye yi siiga nni kuli, ki ko yi kpaabu, yeni cuani yi
 po, yi daadi, hali ki taa pundi yaaba n lu yi nima. v 12 yene ke yi baa tie o buolu, ke o mo tie yi Tieniu, nani wan den
 puoni maama. v 13 lan fidi nan yaa tie o buolu ke o mo tie A Tieniu, nani wan den maadi maama, ki go puoni yi
 baamba Tieniu yua n den nanba Ejipiti yaa dogu nni, ki den kuani yeni ba o danligu yeni oncapuoni. v 20 yene
 ke bi pugi yaa tieni ke baa den bani ba ke AMiali daano ki den cabi ke ban pugian tieni. v 27 lan po n cuani A
 Miali daano nintuali nni yeni a yubana nye lan dogunni po, kelima bi yie o yikoti. v 28 AMiali daano ga yeni
 o paalu yen pabiencianli wan den teni ba yaa dogu, ki guani ki luni ba dogitianui, yaa dogu ke bi ye mcala
 nne. v 29 yaa bona n duagigi kuli tie ti Miali daano ya yaali: yaala n daagidi tie tinba yeni ti bila yaale libina
 yeni li bina. lanfidi tin ta ti Tieniu yikoti ki saani yeni li tuonli.
 nni nande, yeni tin den taa ye yenyi yaa buolu kuli nni. v 17 yi den la lan buoli yaa tieni yaa tieni n den tie daadi
 yeni a tana yeni iligi. v 18 ke yin da pia siiga nni joa bi pua bi diegu bi cugili yua lebidi ki na LiMiali daano ki
 scani lan diema tieni po, yi siiga nni n da pia yua n tie nani lobidi yeni. ki go da tie nani yaa jiin tonli yen. v 19 ke
 yinba yaaba n gbadi yaa danligu maama n yene yeni li puoni nne, n da yedi o pali nni, n yali n ba n yaa bua yaala
 n baa tieni, ki da guani ki kuani oba li dañoguoli nni. v 20 AMiali daano, kan puni lan daano o biidi sugili, o
 pabieni yeni o ponponli baa biidi lan daano po, yaa yubana kuli ndiani yaa kadagu n yene kuli baa jiidi a po,
 AMiali daano baa piini a yeli Tanpoli. 21 lan daano ba paadi yeni Li Miali daano kelima oyubanli po yeni Isalele
 cuga kuli. yaa yu bana n diani yaa yiko ka daagu ne kuli po. v 22 yi yaa bila yaaba n da ki ye ibila yaaba n da ki
 mala, bi canba yaaba n baa na foagima baa la yeni bi nunbina ke LI Miali daano n baa jiini yaa fala yeni yaa
 yiani, yeni yaa nala yi po nande. v 23 yi dogu nni yi kaani kuli, bon buoli kan yaa ye, bonla kan tieni muagu kan
 kpedi, li baa tie nani Li Miali daano n den nmadi Sodoma yeni Gomcala datima yeni teboyima opabiencianli nden
 jiidi bi po maama. v 24 yi buoli kuli baa maadi yi maama be yaa po yo ke Li Miali daano den cuo yeni yaa buolu
 ne o Danligu be yaa po ke opali fii ki beni boncianli nande. v 25 biniba baa maadi: kelima bi yie bi baamba Tieniu
 yua n den nanba Ejipiti yaa dogu nni, ki den kuani yeni ba o danligu yeni oncapuoni. v 26 yene ke bi pugi yaa
 tieni ke baa den bani ba ke AMiali daano ki den cabi ke ban pugi lan tieni. v 27 lan po n cuani A Miali daano
 nintuali nni yeni a yubana nye lan dogunni po, kelima bi yie o yikoti. v 28 AMiali daano ga yeni o paalu yen
 pabiencianli wan den teni ba yaa dogu, ki guani ki luni ba dogitianui, yaa dogu ke bi ye mcala nne. v 29 yaa bona
 n duagigi kuli tie ti Miali daano ya yaali: yaala n daagidi tie tinba yeni ti bila yaale libina yeni li bina. lanfidi tin ta
 ti Tieniu yikoti ki scani yeni li tuonli.

aniba a yandi a bonkokuodi, o baa kuba nani wan den maadi a baanba nande yeni. 10 yaa yogunu po ke a baa coalini A miali daano ATienu maama yikoti yaama ke o diani ki tena dine, a yaa taa ki scani yeni li tuonli yeni apali yeni a naano kuli.v 11 min tena yaa yikoti ne ki cie a paalu yeni nan gbadi: v 12 li yikoti nan ki ye Tanpoli ka ke a baa maadi nme baa do Tanpoli ki kpaani lan maama ti po ke tin gbadi, ki fidi ki taama ki scani li tuonli.v 13 li go ki ye kpenpuoli ka ke baa maadi: nme baa puodi ukpenu ki gbadi lan maama ti po ke tin taama ki scani li tuonli v 14 mi ye nintuali nni, yeni a ñoabu nni, yeni a pali nni, ke nan fidi ki taa ki scani yeni li tuonli.v 15 diida, a baa bili anintuali nni limiali yeni yaala nani, mi kuuma yeni yaala n bia. v 16 n baa diani dine nan bua A Miali daano ATienu O Maama; ki baa cuonio o yikoti yeni o tunda, ki fidi ki waani o sela yaa doguni ke a ye.v 17 a yaa ñaa a ba ki lebidi ki guani ki gbaani i tieni kani ki pugiba. v 18 n maadi dine ke baa biani ke yi waagi yaa dogu nni ke teni yi nba li yaa sua ke yi puodi o kpenu.v 19 dine Tanpoli yeni ki tinga tie a sieda: n bili a nintuali nni li miali yeni mi kuuma, a sela yeni a ñoapola gandi li miali ki yaa fo fini yeni a yaa bina. v 20 ki yaa bua li miali daano, A Tienu, ki coalimaama ki yaa ye o nintuali nni lan waagi amiali n ñagidi. lani tie nan fidi ki ya ye ya dogu nni ke a Limiali daano den puoni ki Teni a banba, ABalahama , yeni Isaaka Yeni Jakoaba.

Josue den kua o jongu nni UTienu Nintuali nni. v 15 ke AMiali daano jiidi nani li njunli yeni; ke li njunli sedi li jonli dañoabu nni.v 16 A Miali daano den maadi Musa: diidi a baa duani ki taani yeni a baanba a ba kpe, u buolu ne baa fii ki tua concona, bi baa ñoadi ban ye yaa dogi nni tieni, bi baa ñaa nni, bi baa kandi min den cuo yaa danligu yeni ba.v 17 li daali, omutuoli baa jiidi bi po, n bunaa ba, n go baa wuoni ba n nunga, bi baa tie fanme buolu tianu po., fala bu kuaba hali boncianla, lan po n cedi ke fala baa yi po kelima n Tienu ki ye Chapter 31v Musa den guani ki taa lan maama ki madi Isalele yaaba kuli.v 2 dine n maadi n pia bina kobiga yeni bina lele n kan fidi ki ña ki cuoni ki gedi, n Li Miali daano maadi ke mini kan puodi ukpenu.v 3 Li Miali daano. ATienu, ji bu cuoni yena ki biani i buoli kuli: nan tua o nmagidi daano iosue n ba cuoni yena nani AMiali daano n den maadi nande.v 4 Amiali daano ba waanai a lan buudi kuli fala, nani Siyon yeni Ogi yeni, bani yaaba n den Amoala batianba, wan yua n den biidi bi dogu. v 5 yi baa caginba nani min den vedi maama yeni. v 6 paagi yi ba, ki ba lipapaali, da jie, ki da pia jawaandi AMiali daano, ATienu kan ñaa na o baa cuoni yena.v 7 Musa den yini Josue piniba kuli yaa nintuali nni ki maadi paagi aba ki baa li papaali, kelima fini n baa ta o buolu ne ki kuani yaa dogu nni ke Li Miali daano den puoni ti baanba. v 8 A Miali daano baa cuoni yena, wani go baa ye yena no ñaa na o go kan noala. da jie jawaandi.v 9 Musa den diani yiko ka daagu ki teni Isalele yaaba, yeni Lefi yaa buolu bani yaaba n den tugi A Miali daano danli kpagu, yeni Isalele yaaba nikpela. v 10 Musa n den tenba yaa yikoti ti bin teleeli panli pama. ki taa ki pundi ti juoli jaanma yogu.v 11 yaa yogu ke Isalele yaaba kuli baa ña ki cua Li Miali daano n rugidi naan kani. lan yogunu po yo ke baa sedi ki cogi tani yiko kadaagu yua kuli yaa pniutualini.v 12 a baatiandi bi baa kuli baa bi puoba, abila yeni bicariba yaaba n lye a deni ke ban gbadiki guani ki jie AMiali daano ATienu, ki guani ki taa maama yikoti kadaagu ki guani ki soani yenti li puonli.v 13 yiga n bina yaaba n ki bina ne n gbadiki jie Li Miali daano yi Tienu yaa dogu nni yaa yogunu ke baa kua yaa yogunu ke yie puodi ukpenu.v 14 li Miali daano den maadi yeni Musa: o yogu yeni nan kpe yini Josue ki kuani o jongu nni, ke n baa ki teno yikokadaagu. Musa yeni Josue den kua o jongu nni UTienu Nintuali nni. v 15 ke AMiali daano jiidi nani li njunli yeni; ke li njunli sedi li jonli dañoabu nni.v 16 A Miali daano den maadi Musa: diidi a baa duani ki taani yeni a baanba a ba kpe, u buolu ne baa fii ki tua concona, bi baa ñoadi ban ye yaa dogi nni tieni, bi baa ñaa nni, bi baa kandi min den cuo yaa danligu yeni ba.v 17 li daali, omutuoli baa jiidi bi po, n bunaa ba, n go baa wuoni ba n nunga, bi baa tie fanme buolu tianu po., fala bu kuaba hali boncianla, lan po n cedi ke fala baa yi po kelima n Tienu ki ye yeni yi. v 18 mini n baa wuonba n nunga lan daali yeni bani bandi yi tien tiami ki guani ki soani yaa tuonbidi.v 19 moala diani yi yani, tundi, Isalele bidi bi ñoabu nni ke lan yani n tua siedo. v 20 n kuani ba min den puoni bi bannba yaa dogu nni, yaa dogu n puubi mi naanjanma yeni ti siidi, bi ba di, bi baa guo, bi baa gbengi, ama bi baa lebidi ki guani yi tien tiami po. ki pugiba bi baa nundinni, bi ba gua ba ki yie ki yie n danligu.v 21 yaa yogunu ke fala yeni mi cacagima kua ba, yaa yogunu ke daa sundi li po, ke li daa ye binunbuni, li baa tie siedo li po kuli. n bani ban ye nandi yeni, ban tie yaala dine, yeni n fidi ki kuanba min den poli ki tenba yaa dogu.v 22 lan daali po, Musa den diani lan yanu ki go den tundiba, v 23 A Miali daano den teni Nuni bijua Jose lani yikoti ki yedi: paagi aba ki ba li papaali, fini n baa kuani n buolu ne ki tinpuonkaaga nni. mini moano n baa ye yena.v 24 lanyogunu ke den diani A Miali daano maama yikoti, v 25 o den teni Lefi yaaba yaa buolu n den tugi Li Miali dano danli kpagu, v 26 gaa mani yiko maama ka daagu ne, bili mani li Miali daano danli kpagu kani o baa tie yi siedo yo.v 27 kelima n bani yi japaadi, yeni ayupaama po, yi yaafiini ti japaadi li Miali daano po, min da pia li miali ne, yi jibaa soani lede n yaa kpe. v 28 taani mani yi cuga nikpela yeni yi nigbenga; ke min maadi lan maama yua kuli yaa nintuali nni ke tanpoli yeni tinga n tua n siedo. v 29 kelima n bani n yaa kpe n yi kan yaa tie yaaba n ñani. ki bu ñaa ki kan diani ki bili yi, li tie ke li yuboanli n cua yi po, yi yaa tiendi yaala n ki ñani Li Miali daano nintuali ne opali baa be ki dugini yi nugi n tiendi yaala.v 30 Musa ji den taa lan yani yaa lanbona ki maadi Isalele yaaba nintuali nni.

ke li waagi waamu, k ba baaba naa den pia li po jejogo. v 18 a naa yaa tami n den mala, asundi yaa Tienu n den mala po.v 19 A Miali daano la ke o pali boandi kelima abijaba yeni a bisiaba po. v 20 o maadi, wuonba n nunga po, n baa la ban baa juodi maama, kelima bi tie yaa buolu n bodi bi tie yaa bila n ki tiegi.v 21 bi fiini bi mutuoli yaala n tie UTienu po. kelima bi noadi a tungbana, n baa nanbi ki fiini bi pala yeni yaa buolu n ki pia yama.v 22 kelima n mutuoli mu cuo, hali ki kua bi tinkpiigu nni, li baa di ki tinga yeni li bonkokaala kuli, yeni a juana kuli baa cuo.v 23 n baa taani yi boanbuoli kuli bi po, n baa yegiba n piemi kuli. v 24 mi koma baa gbadiba, u yukoanu yaa mu baa juuba n baa cua yeni i yian paali bi po, yeni yi yanbiadi fina yeni iwe yaa loabidi.v 25 cancanli po juga n baa kpa yi, deni po mo ti jawaandi n baa kpa yi, li baa tie yene yi bijaba yen yi bisiaba yeni n biñidimu yeni anikpela kuli yaa po. v 6 n baa maadi ki da n baa tugi yeni n ñoafaama, ki biani yi biniba siiga nni.v 27 ama, n jie bi nannanda sugidi, n jie ke bi nannanda n gbadi ki yedi : ti nugu pia u paalu, Li Miali daano ka teni lan lanbona kuli.v 28 bi tie yaa buolu n ki pia yama yeni yanfuome, v 29 bi yaa bi pia yanfuome bi baa gbadi, bi baa guadi ki malidi yaala n baali bi po.v 30 yendo baa tieni lede ki beli niba tudili, bonbilie ba fidi ki beli niba tuda piiga bi tangu yaa den kuadiba, Li Miali daano yaa den kuanuniba bi nannanda nugu nni. v 31 kelima bi tangu naa tie nani ti yaa tangu yeni. bi nannanda bani ke yaa tieni naa pa ki pundi Isalele yaaba tienu.v 32 bi ti londi den tie nani Sodoma ti njuuke yeni , nani Gomoala tinmu bonluonkaala yaa bonluonkaala n gbie yeni ti loabidi ke li ti loanda mo to.v 33 bi dimongu tie o wa yaa loabide, bi tie yaa ñoagi biigu yua n kpa yo, v 34 laa wuo n yaa kani kaa ki ye n yaa wuon kaanu.v 15 mini n baa guani mibiadima panpaani kelima bi yuboani daali nagini, yaala n guuba kan waagi.v 36 li Miali baa bu o buolu, o jie o tuonsoanla ninbaagu, o la ke bi paalu gbeni yonbo ki ye yaajoa mo n yali o ba mo ki ye.v 37 o den maadi : bi tinu yele yaa tangu n den tie bi po wuonkaanu. v 38 yi tieni yua ki den yediba yin yidini sala, ki kaa den teniba dimongu ke bi ñuni ke ban ji gaa yi ke ban ji guudi yi.v 39 bandi mani kemini n tie UTienu, Tientoa ki ye mini ya kani. mini n tie li miali, mini mi kuuma, mini n tieni yi yiani mini go tebi nilo kan fidi ki ña n yaa nugu nni. v 40 kelima n yaa yugidi n unugu ki duoni tanpoli po, mini n maadi n ye a bina yeni abina .

bonluannanma n ye o yienu nni, yeni yaa bonnanma n ye li juali po, yeni yaa bonluannanma n ye yogunu kuli a juana nni.v 16 abonluannanma yeni yaali n tinga po yeni kan kubi yaala kuli, yua n den dongidi o ba o fatuugu nni n tieni o njanbili, wan tua josefi yudaano. yaala n tie bibadi bijaba yula po.v 17 a naatonli yua kpia mali ga li bali kpiagima o yina tie nani li moa naatonli ya yeni, yeni laa yina o poa yi nibuoli kuli ki ban pundi hali 'nanduna jojuoga, Efilayima tie niba tudi banm, Manase mo tie tuda tuda,v 18 osabilono buolu po o den yedi, mangi apali Sabilono a tacendi nni, fini esikali mo, n yaa Chapter 33v 1 diidi yaa sela ke o Tienu tuonsoano Musa den seligi Isalele yaaba ki fidi ki kpe, v 2 o den maadi, Amiali daano den ni Sinayi juali po ki doagidi oba Seyili dogu nni ke o kpiagidi nungi Para ya juali po, ki kuani yeni o niba nanba kani yeni yaa miali ke o baa yabidi hali boncianla ki kubi o nugu nni o yiko mu.v 3 o baa yi buoli, biniba kuli ye anugu nni bi kuli den sedi a taana kani ki gaa amaama. v 4 musa n den teni i yiko maama, kani yaaba n Jakobo faali v 5 o den tie bado Isalele yaa dogu nni, yaa yogunu ke bi yudanba den tiari ye i inibuoli v 6 ke lebera n yaa pia li miali ke da kpe, ke bi jaban yabidi v 7 diidi wan den maadi juali po yaala; cengi , miali ki guano oniba kani ke o nugi n yaa pia o paalu, ke nan yaatie o todika ki o nannanda v 8 lefi yaa po o den yedi o den teni o nigadi namo ban yi yaala tumini yeni kumi, nan den bigini yaaba Masa kani yaaba ke a den nia yenba Meliba kani v 9 lefi yedi ena yeni oha mi den laba yaa pia paadima yeni o ninjaba, ki bani o bila mo kelima bi kubi a maama ki kubi a danligu v 10 o bangi a lanbona jakobo buolu i yeni a yikoti Isalele bila, ki tieni yaa tibidi n pia onuuli manu a miani po, yeni li padijuukaali a padi binbinli po v 11 fini li Miali daano, a seligi bi nugi tuona kuli, biani bi nannanda kuli, ke ban da fidi bi po v 12 wanmaadi yaala benjamina buolu po, Amiali daano n bua, wan yaa ye o nuntuali nni, yeni li papaali, AMiali daano n wuono yogunu kuli, wan yaa ye o nugu paalu po v 13 wan maadi yaala josefi buolu po, odogu kuli n yaa ye li Miali daano sela nni, yaa paabu n nani nni, o mangu, yaa ninjanma n ye tinga po v 14 yaa bonluannanma yaala n ye o yienu nni, yeni yaa bonnanma n ye nmalu kuli. v 15 yaa bonnanma n ye li juali po, yeni yaa bonluannanma n ye yogunu kuli a juana nni.v 16 abonluannanma yeni yaali n tinga po yeni kan kubi yaala kuli, yua n den dongidi o ba o fatuugu nni n tieni o njanbili, wan tua josefi yudaano. yaala n tie bibadi bijaba yula po.v 17 a naatonli yua kpia mali ga li bali kpiagima o yina tie nani li moa naatonli ya yeni, yeni laa yina o poa yi nibuoli kuli ki ban pundi hali 'nanduna jojuoga, Efilayima tie niba tudi banm, Manase mo tie tuda tuda,v 18 osabilono buolu po o den yedi, mangi apali Sabilono a tacendi nni, fini esikali mo, n yaa ye ajona nni, v 19 o den yi yi nibuoli kuli li juali po, lankani ke o tieni miteginma sala, kelima o baa di miñincianma nni bona boncianla yeni yaa pia n wuo o tan biigu nni.v 20 gada po den yedi, li seli ye yeni yua n yabidi gada, gada dua nani oyangbanlo yeni ki mudi i nugi yeni li yuli.v 21 o den gandi abonluakpiala, kelima lankane ke ban bi ti lugidi yua wuo.dana yaapo o den yedi, dan tie nani li yanboapanli yeni. ke o yugi ki tuoli basan po.v 23 nefitali po den yedi: Nefitali yali o ba yeni wan bua ki tieni yaala kuli, o gbie yeni li Miali daano sela, o kaa midiema nintuali yeni mi nuganu.v 24 Asela o den yedi; li seli n yaa ye yeni Asela, wan yaa mangidi o ninjaba pala, o taana n yaa cuoni mi kpama nni. v 25 ke a bonkaala n yaa tie nani ti kudi moandi yeni.a paalu n yaa ye nani o yen siigu yeni.v 26 laa pia yua n naani yeni Isalele Tienu, o den nani tanpoli ki ba ke wan toda, o ye yeni o bali kpiagidi o tawali gbangu nni,v 27 li Miali daano n tie o wuonkaanu, o buadi nni li Miali daano tie todika, anintuali nni o deli a nannanda , o den yedi: bodimani.v 28 Isalele yeyeni li papaali, jakoabofinbunli ye li ba, yaa dogu n pia i fee yeni midaama. o tanpoli bundi o mangu.v 29 ke li pamanli n yaa ye yena. Isalele nme n baa nandi yena, Li Miali daano n faabi yaa nibuolu, o gbankoandigu tie n gaa ka, o juga manga mo tie ti kpiagidi anannanda baa ba mi tudima anintuali nni. bi baa ga bi kaan moani.

yaabila yo, n cedi ke a la yeni anunbina ama akan kua lan dogu nni. v 5 Musa Amiali daano tunsoanlo den kpe lan kanje Moaba yaa dogu nni, naani AMiali daano den maadi o yiko kadaagu maama. v 6 Li Miali daano den piini Musa Moaba yaa joaloangu nni, naani den ki foagi yeni Beli yeyoli, nili ki bani o ka kuli kani hali dine.v 7 Musa den pia bin kobiga nbina piilele ki den kpe. o nunbina den nua ki go pia o gbamaanu, v Isalele yaaba den buudi Musa ku bubuli dana piita Moaba yaa tinfuali nni.v 9 Josue yua n tie nuni bijua den gbie yeni Utienu fuoma yua yanfuoma, kelima Musa den maani o nugu o po, o yaa poe ke Isalele bidi den coalini ki go gaa Li Miali daano n den yeni Musa yaa yikoti.v 10 Isalele yaaba siiga nni, daa pia Musa yaa tunsoalielo. v 11 nili daa fidi ki tieni Uteinu n den yeni Musa ke o tieni yaa ciila Ejipiti yaa dogu nni yeni Falono, yeni o tunsoanla kuli ya po. v 12 yeni yaa ciila paala ke Musa den tieni yeni onugu Isalele yaaba nintuali nni.

Joshua

Chapter 1

¹Mɔla, O Diedo naaciemo Moyiisi n kpe, ke O Diedo maadi yeni Nuni bijua, Josuwe, Moyiisi naaciemo, ki yedi o,² "N naaciemo Moyiisi kpe. Molane, nan yugdi ki duoni u gbiamu Jurdena kpenu po, ki puodi u, fini yeni li nitaanli, ki kua Min puni ba, bani Israyeli buolu ya diema nni. ³N puni yi yin ba puodi ki nmaa ya tinga kuli po. N puni yi li diema nani min den poli ki niani Moyiisi maama yeni.⁴Ki cili ganu po, ki ya caa jienu po, i diema kpaa mi fanpienma, ki ya caa hali Liiban diema nni. Puoli po, mi ban pundi Efrati kpenciamu, Heta yaaba diema kuli, ki ban pundi ku Mediterane mɔgiciangu, nintuali po kuli baa tie i ya diema i. ⁵Nilo bakuli kan fidi ki sedi a nunga po hali a miali yema. N baa ye yeni a nani min den ye yeni Moyiisi maama yeni i. N kan noli a, N go kan siedi ki na a. ⁶nan paagi a yuli, ki go paagi a pali. A ba ba cedi u buolu ne n diedi min den poli ki niani bi yaajanba ke N ba puni ba ya diema. ⁷nan ya paa, ke a pali mo paa boncianla. nan fangi a yuli ki colni min den bili Moyiisi ya nomaama, ke o waani a yeni. nan da kpiadi mipo ba waamu, lani n tie nan pundi naani kuli yeni nan ba tieni yaali kuli n cuoni a po bonnanla.⁸nan ya tiani ki diidi, ki go wangi yikodi tili ne. nan ya cogi, ki kpaagi yienu yeni niagu kuli li tili, lani n tie nan bandi, ki go colni ya maama n diani li niinni. Yeni, nan jagi ya tuona kuli ba cuoni bonnanla, lan buali maama. ⁹N ki tuodi ki waani a n nɔbonli ii? nan paagi a gbanu, ki go paagi a pali! nan da jie libakuli. nan da wadi a pali. O Diedo, i Tienu ye yeni a nan ba gedi naani kuli."¹⁰ Lanwani ii, Josuwe den puogi Israyeli yaaba yudanba, ¹¹"Yin kua ti jondi nni, ki waani li nitaanli, 'Yin bobni mi sancenjiema i diedi po. Dana taa siiga, ti ba fii li cenli, ki puodi Jurden kpenu, ki gedi ki diedi O Diedo I Tienu n puni ti ke tin diedi ya tinga."¹²Josuwe den maadi Rubeni buolu yaaba, Gada yaaba yeni Manase buolu yaaba, yaaba n tie u buolu kuli bɔgdima, ¹³"Ya tiani mani O Diedo naaciemo Moyiisi n den bili yi ya nɔbonli, ki yedi yi, O Diedo, I Tienu puni yi mi fuodma, ki go puni yi ya diema ne."¹⁴I puoba, i bila yeni i yandi kuli baa ye Moyiisi n teni yi ya tinga Jurden kpenpuoli yeni nni i. Ama i totieba ba taa bi totiadi ki puodi ki gedi ki todi i kpiiba ban diedi bi tinmu. ¹⁵hali O Diedo n puni ba mi fuodma nani wan puni i mo yeni. Li buali ke bani mo n gedi ki diedi O Diedo i Tienu n puni ba ya diema i. Lani ya pendi, i ba guani ki kali ki diedi i mo ya diema, O Diedo naaciemo, Moyiisi n den puni yi ya diema Jueden kpenpuoli puoli po yeni."¹⁶Ke bi guani ki jiini Josuwe, " nan puogi ti ya tuona kuli, ti ba tieni, nan go soni ti naani kuli, ti ba gedi. ¹⁷Ti ba colni a nani tin den colni Moyiisi maama yeni. Ti miadi ke O Diedo a Tienu n ya ye yeni a baba i, nani wan den ye yeni Moyiisi maama yeni. ¹⁸Yua n fiini mi yiema kaa colni a nomaama kuli, ti ba kpa o i. Fini wani n paagi a gbanu, ki go paagi a pali."

Chapter 2

¹Israyeli yaaba n de ye Sitimi, Nuni bijua Josuwe den yini jaba lie, ki sɔni ba nɔsiili nni, ke ban puodi ki gedi ki kpaagi, ki ga laabaali Jeriko diema po. Bi den fii, ki gedi ki pundi, ki kua ya poconconli ke bi yi Rahaba diegu nn, ki can. ²Jeriko bado den gbadi ke bi niba nani Israyeli ki cua u dogu nni, ki bua kpaagi ki ga laabaali u dogu n dua maama. ³Jeriko bado den sɔni ke bi maadi Rahaba, "Nani ya niba n can a deni yeni ki cua yeni ba na, kelima bi cua ki bua kpaagi ki ga laabaali ti dogu kuli n dua maama i." ⁴Ama o pua yeni den wuoni bi jaba yeni, ki jiini a tonda, "Mɔmɔni i, bi jaba cua n deni, ama mii bani ba nani naani. ⁵Bi fii ki nani ke li dɔ biigi, ke u dogu bulɔɔcianbu dɔ ki luoni. Mii bani ban gedi naani. I ya nɔdi tontoni, li ki kandi i ba naa ba." ⁶Ama o den wuoni ba ku dɔngu polu, ban maani naani Leni baabi tiidi i yɔgi siiga nni i. ⁷A tonda n den nani ki bua nɔdi ba, li sua ke bi luoni bu bulɔɔcianbu o, bi den toli Jurden kpenu tiigu po, ki bua lingi ba. ⁸Rahaba den doni ku dɔngu po, bi jaba yeni kani ke bi dɔ ki duani mɔno. ⁹O den yedi ba, "N bani ke O Diedo puni yi ti diema, ke i buolu cuo ti ti jawaandi. U dogu nni yaaba kuli jigi cie, ke bi pala wadi, kelima ban jie i buolu po." ¹⁰Ti gbadi ke yin den nani Ejipti, O Diedo n den cedi ke li mɔgmɔnli nincianma nuudi maama, ke i buolu puodi yeni i taakuomi. Ti go gbadi yin sɔni Jurden kpenpuoli badtieliedba, Siyɔn yeni Ogi ya tuonli, yin bolni bi dogi maama. ¹¹Tin li gbadi lanyaa laabaali, ke ti yama yagi, ke ti jigi cie, hali papaali bakuli ji ki ye ti dogu nni, kelima O Diedo, i Tienu n tie tanpoli po yeni ki tinga kuli Tienu. ¹²Mɔlane, yin poli O Diedo po, ke i ba tiadi min tieni yi ya nɔnma yeni, i mo ba guani nni li nɔnma, ki juogi n baɔ diegu. ¹³Teni mani ya maalma ke i ba tieni, ki faabi n baɔ, n naɔ, n ninjaba yeni n nisiaba yei ti diegu kuli yaaba, ki nani ba mi kuuma fiali nni." ¹⁴Bi jaba yeni den yedi Rahaba, "Li ya dagdi bɔ kuuma, ti ba kpe ipo! A ya ki dɔgdi ki waani tin cua yaali ya po, li ya tie ke O Diedo puni ti i diema, ti ba guani a a nɔnma, ki colni ti niani a yaali." ¹⁵O pua yeni diegu den taabi yeni u dogu bilnu i, lanwani ii, o den baa baabu, ki cedi ke tɔgni li takobonli, ki jiidi u dogu puoli po. ¹⁶O den maadi ba "gedi mani a juana nni, ki ban wuoni, lanyaa a tonda yeni ba naa yi. Yin wuoni likani dana taa hali a tonda yeni n ba lingi yi ki luo, ki guani, yin fidi ki paani i sanu. ¹⁷Bi jaba yeni den yedi o, "Ti baa tiani tin poli ki niani a ya nɔnianu, ki go colli u mo." ¹⁸Ti ya kua u dogu nni, nɔn ba tieni yaali n ne, nɔn baa baabmɔnu, ki loli nɔn jiini ti ya takobonli ne kani, ki taani a baa, a naɔ, a ninjaba, a ninsiaba yeni a baadiegu yaaba kuli a diegu nni. ¹⁹Yua n nani a diegu nni, ke bi kpao, o sɔma ba wuli o yuli po, lani ki la tinba wani. Ama ti nuu ya tuuni ya nilo n ye a diegu nni, ke o kpe, o sɔma ba wuli ti yula po, tin tugi ti biidi. ²⁰Ama a ya maadi tin cua yaali ya po, li ki tie tipo tiladi ke ti colni tin pol ki niani ya nɔnianu." ²¹Rahaba den jiini, "N miadi ke yin maadi yaali n tieni." O den cabi ba ke bi siedi. O den loli li takobonli kani u baabmɔnu. ²²Bi jaba yeni den nani ki ban wuoni a juana nni dana taa, hali ke a tonda yeni lingi ki luo ba ki guani ki kpeni u dogu nni. ²³Li jaliiedba den jiidi li juali, ki taa bi sanu ki puodi u kpenu ki guani Nuni bijua Josuwe kani, ki togdi o yaali n tieni ba kuli. ²⁴Bi den maadi Josuwe, "I mɔmɔi, O Diedo li puni ti lanyaa diema i. Li diema nni yaaba kuli yama nɔmadi, ke bi jigi cie, kelima tinba yapo."

Chapter 3

¹Josuwe den fii ke li siñaapanpangu, ke bi ñani Sitimi, ki cuo li cenli. Bi den pundi Jurden kpenu kani, wani yeni Israyeli nitaanli; bi den kali likani waamu, ki fidi ki puodi.²Lan tieni dana taa, ke bu tɔbu yudanba kua ti jondi nni, ki waani li nitaanli,³ I ya la ke Lefi salga yidkaaba tugi O Diedo ti Tienu ñɔmaatana kpagu, yin fii tin kaa naani ne, ki ya nua gu.⁴Nani yin dá ki kpeli ki tɔgni li sanu yeni, guni n ba waani yi yin ba tɔgni naani. Ya banli n ba paadi yinba yeni guni baa tie nani kilometri yenli yeni. Yin da nagni gu ka.⁵Jsuwe den waani li nitaanli, " Saala, yin gagdi ki ñanbi i yula bonñanla, kelima O Diedo won ba tieni yaalidgu bona i siiga nni." ⁶Josuwe den yedi salga yidkaaba, "Taa mani O Diedo ñɔmaatana kpagu ki bugi, ki ga li nitaanli liiga." Lanwani ii, bi den yugdi a ñɔmaatana kpagu ki bugi, ki ga li nitaanli liiga.⁷O Diedo den yedi Josuwe, "Dinne n ba cedi ñan tua nikpiaglo, Israyeli yaaba siigs nni. Bi ba bandi ke min den ye yeni Moyiisi maama yeni, N go baa ye yeni amo yeni i. ⁸ñan waani ya salga yidkaaba n bugi a ñɔmaatana kpagu, I ya pundi Jurden kpenu kani, yin sedi Jurden kpenkunu."⁹Josuwe den maadi Israyeli nitaanli, "Nagni mani ne, ki cengi O Diedo, i Tienu maama. ¹⁰Min ba tieni yaali yin bandi ke ya Tienu n fo ye i siiga nni, ki ba todi ki deli ki yaani ipo Kanana yaaba, Heta yaaba, Hefa yaaba, Perusi yaaba, Giligesa yaaba, Amola yaaba yeni Jibusi yaaba n ne. ¹¹Diidi mani! Bi ba bugi ki tinga nni kuli Tienu ñɔmaakpagu, ki ga i liiga Jurden kpenu nni.¹²Mɔla ñan gandi jaba piiga n bilie, Israyeli nitaanli nni kuli, buolu kuli niyendo.¹³Salga yidkaaba yaaba n bugi O Diedo, ki tinga kuli Tienu ñɔmaakpagu taana ya sii Jurden kpenu ñima, Jurden kpenu ñima ba jia ki sedi, bá a ñima n ñani polu, ki puubi ki jii, ba sedi ki tua nani ñinguoli yeni."¹⁴Lanwani ii, li nitaanli ñ paani ki bua puodi jurden kpenu, salga yidkaaba yaaba n tugi a ñɔmaatana kpagu den ga li nitaanli liiga. ¹⁵Yaaba n bugi a ñɔmaatana kpagu ñ li pundi Jurden kpenu kani, ke bi taana sii li ñima, li yogu den tie ku jetaagu jognu i, ke Jurden kpenu gbie ki yayadi ki puubi a bonjaana nni, ¹⁶Ya ñima n ñani polu ki puubi ki jii den sedi nani guonli yeni hali fagma, kaa ji publi, ki cili Adama dogu yu n kuu yeni Saritani dogu yeni yaama n jii mi ñincianyaama po den fuadi ki ña kuomu. Li nitaanli den den puodi taakuomi i, ki tuoli Jeriko. ¹⁷Salga yidkaaba yaaba n den bugi O Diedo ñɔmaatana kpagu den see Jurden kpenu siiga nni i, yeni taakuoma, hali yeni Israyeli nitaanli ñ ban puodi yeni a taakuoma ki gbeni.

Chapter 4

¹Li nitaanli kuli n puodi Jurden kpenu, ke O Diedo yedi Josuwe, ²"nan gandi Israyeli yaaba siiga piiga n niba lie, cugli kuli niyendo. ³nan puogi ba ya tuonli ne, 'jiidi mani Jurden kpenu siiga nni, salga yidkaaba n se naani tinkuonga yeni, ki ban yugdi tangbenga piiga a lie, ki duoni ki bili na yin ba duani naani ku niagu ne.'" ⁴Josuwe den yini ban gandi ya piiga n jaliedba Israyeli yaaba siiga nni, cugli kuli niyendo yeni. ⁵Josuwe den yedi ba, "Guani ki jiidi mani Jurden kpenu siiga nni, salga yidkaaba n bugi naani O Diedo, i Tienu nomaatana kpagu yeni, yuakuli i siiga nni n bugi o buapiadi po tanyenli, nani Israyeli buolu cuga n dca maama yeni. ⁶Li tana ba tua bontiadkaali i po li ya tie ke i bila ti buali yi dayenli, 'Ya tana ne mo ya niima nni tie be i? ⁷Lanwani ii, i ba yedi ba, 'Jurden kpenu nima den jia O Diedo nomaatana kpagu nintuali. Kun den bua puodi Jurden kpenu, mi nimpubkaama den jia, ki sedi. Lanwani ii, ya tana ne tie bontiadkaali i Israyeli yaaba kuli po, hali ya yogu kuli.'" ⁸Israyeli niba den tieni nani Josuwe n den waani ba maama, bi den yugdi tana piiga a lie Jurden kpenu siiga nni, nani O Diedo n den yeni Josuwe ke lan tieni maama yeni. Bi den gandi li tana ki colni Israyeli yaaba cuga n dca maama. Bi den bugi li tana ki duoni ki bili na ban ba kali naani ki fuodi. ⁹Josuwe mo den bili piiga n tana lie Jurden kpenu siiga, salga yidkaaba yaaba n bugi a nomaatana kpagu n den see naani yeni. Li tana li bili li kani hali yeni mola kuli. ¹⁰Salga yidkaaba yaaba n den bugi a nomaatana kpagu den li see jurden kpenu siiga nni, hali ke O Diedo n den waani Josuwe ke wan cedi li nitaanli n tieni yaali yeni ban tieni ki gbeni, nani Moyiisi n den tuodi ki yedi Josuwe maama yeni. Li nitaanli den tieni tontoni, ki puodi Jurden kpenu. ¹¹Li nitaanli n den puodi ki gbeni, A nomaatana kpagu yeni salga yidkaaba mo den puodi, ki ga li nitaanli liiga. ¹²Rubeni buolu yaaba, Gada buolu yaaba yeni Manase buolu yaaba, bogdima n den bobni togoli, ki ga liiga ke Israyeli nitaanli nua, nani Moyiisi n den tuodi ki waani ba maama. ¹³Ya totieba n den bobni yeni bi totiadi, O Diedo nintuali den pundi totieba tuda piina (40.000), ki ba pua bu tobu Jeriko baagu nni. ¹⁴Lanya daali, O Diedo den kpiagi Josuwe yeli hali boncianla, ke bi den fangi o hali yeni o miali kuli, nani wan den kpiagi Moyiisi yeli maama yeni. ¹⁵Lanwani ii, O Diedo den maadi yeni Josuwe, ¹⁶"Maadi salga yidkaaba yaaba n bugi a nomaatana kpagu yeni, ke ban puodi Jurden kpenu, ki do na." ¹⁷Lanwani ii, Josuwe den maadi salga yidkaaba, "Puodi mani Jurden kpenu, ki do na."

¹⁸Salga yidkaaba yaaba n bugi O Diedo nomaatana kpagu n nani Jurden kpenu siiga ki puodi ki doni, ke bi taana sii ki tinkuonga ya yogu, ke Jurden kpenu nima guani ki sali, ki puubi ki yayadi, ki kua a bonjaana nni, nani man den tie maama dana na yaa pendi yeni. ¹⁹Li nitaanli den puodi Jurden kpenu o cincinnmaalo o danpiiga daali i. Bi den Gilgali dogu nni, Jeriko puoli. ²⁰Josuwe den bili ban den tugi ya tana Jurden kpenu nni yeni Gilgali dogu nni. ²¹O den yedi Israyeli nitaanli, "I puolnani ya ti buali bi danba ya dana n kpendi, 'Ya tana ne mo tie be i? ²²Yin maadi i bila, 'Ne tie naani ke Israyeli yaaba den puodi Jurden kpenu yeni a taakuoma i.' ²³O Diedo i Tienu den cedi ke Jurden kpenu fuadi ipo hali ke i puodi u, nani O Diedo i Tienu n den tieni maama li mogmonli yeni, O den cedi ke mi nincianma fuadi, ke ti puodi li mogli. ²⁴Li teni yeni ke ki tinga nni nibuoli kuli n bandi ke O Diedo nuu pia ti kpiagdi, ke imo baa pugi O Diedo i Tienu, ki fangi o hali ya yogu n ki pia gbenma."

Chapter 5

¹Amori badtieba yaaba n ye Jurden kpenu nintuali yeni Kanana ya badtieba yaaba n ku yeni ku mɔgciangu n gbadi ke O Diedo cedi ke Juden kpenu nima fuadi, ke Israyeli yaaba puodi, ke bi yama nmadi, ke bi tusɔma sani, ke bi jigi cie, kelima Israyeli yaaba po.²Lanyognu ke O Diedo yedi Josuwe, "nan nanbi a tankpiedkaana jugsiemu, ki kuani Israyeli jaba yaaba n dá ki kua ciagu." ³Ke Josuwe bobni a tana jugsiemu, ki kuani Israyeli bonjala kuli ku kɔnciagu ti punjuodi juali po.⁴Yaali ya po ke Josuwe den kɔndi ba n ne: Ya jaba n den nani Ejipti diema nni , ki taani yeni bi tɔtieba kuli den, ama bi den kpe bi sancenli yogu mi fanpienma nni. ⁵Ban den mali ya bonjala kuli li sancenli nni kuli den ki kua ku ciagu.⁶Kelima Israyeli yaaba den cuoni bina piina i mi fanpienma nni, hali ke bi niba lani n tie bi jaba, bi tɔtieba yaaba n den nani Ejipti diema nni den kpe, kelima baa den bua ban cɔlni O Diedo maama, O Diedo den poli ke bani kan la wan den poli ki nani bi yaajanba ke o ba puni ba ya diema, naani ke mi naanjanma yeni ti siadi puubi. ⁷O Diedo n den cedi ke bi bila yaaba n pugdi ki ga ba yeni, Josuwe den kuani bani i ku ciagu, kelima bi den ki kɔndi bi sancenli nni.⁸Ban kua ku ciagu, bi den ye bi kalkaanu i hali yeni ban ban paagi. ⁹Lanwani ii, O Diedo den yedi Josuwe, "Dinne, N nani ipo Ejipti fee" Lani n cedi ke bi yini li kaanu Gilgali hali yeni mɔlane.¹⁰Israyeli yaaba den kali ki fuodi Giligali dogu nni i. Lankani i ke bi den tieni mi pendima jaanma, o nmaalo o piiga n danaali daali , ku yejuogu Jeriko baagu nni.¹¹Mi pendma jaanma n pendi ke li fandi, bi den taa u dogu nni kpaangu i, ki tieni ya kpanu n ki tieni dabinli yeni i disɔgdi ki nmani.¹²Ban dini u dogu nni kpaangu ya daali , ke li fandi, Mana yaali n den na polu ki baali yeni ji den ki baali. Mana ji den ki ye Israyeli yaaba po, bi ji den li di kanahan kuanjiedi i li binli.¹³Josuwe n den nagdi Jeriko, o den nuali liiga ki la bonli, Nilo ke o see o liiga, ki nɔdi o jugsiega, ki muubi. Josuwe den nagni o kani ki buali o, "A tie ti yua bii, ti yibalinba yua i?"¹⁴O den jiini, "Mii tie obakuli. Kelima n tie O Diedo tɔtieba yudaano i. Mɔlane i ke n da pundi." Ke Josuwe gbaani o nintuali, ki pugi o, ki yedi o, "N canbaa maadi a naaciemo be i?" ¹⁵O Diedo tɔtieba yudaano den yedi Josuwe , "Pidi a taacaadi, kelima nan see naani ne ti kaangagdinamu i." Ke Josuwe pidi o taacaadi.

Chapter 6

¹Jeriko bulñona kuli den Luo i, kelima Israyeli yaaba totieba po. Nilo den kan pendu ki kua, nilo den kan pendu ki ña. ²O Diedo den yedi Josuwe, "Diidi, N mubni Jeriko a nuu nni, U bado yeni u sejenba yaaba n bangi bu tōbu tuona. ³I ba cuoni ki lindi u dogu, bi totieba kuli ñ taani ki cuoni ki lindi u dogu. I ba tieni yeni hali dana luoba. ⁴Salga yidkaaba lele baa kubi naatuna lele, ki ye liiga, ki piebi ke a ñmaatana kpagu nua ba. Li daaleleli daali, i ba cuoni ki lindi u dogu taalma lele, ke salga yidkaaleleda yeni li piebi a naatuna i. ⁵Bi ba ti piebi a naatuna lan waagi, yeni i yigni. I ya gbadi lanyaa naatunli piebma ya yognu, bi niba kuli ñ taani ki yigni paama, U dociamu bilnu ba baa ki mumudi, li yogu bi totieba ñ woli ba, yuakuli ñ toli o nintuali ki ya caa sonsonli." ⁶Lanwani ii, Josuwe den yini salga yidkaaba, ki yedi ba, "Bugi mani a ñmaatana kpagu, ki cedi salga yidkaaba lele ñ taa a naatuna, ki ga O Diedo ñmaatana kpagu liiga ki ya piebi." ⁷O den maadi li nitaanli, "Gedi mani ki ban cuoni ki lindi u dogciamu, yaaba n muubi ti totiadu n ba ga O Diedo ñmaatana kpagu liiga." ⁸Nani Josuwe ñ den maadi o niba maama yeni, salga yidkaaba lele den taa naatuna lele O Diedo nintuali. Bi den cuoni ki piebi li naatuna i. A ñmaatana kpagu den nua ba. ⁹Yaniba n den kubi ti totiadu den ye ya Salga yidkaaba n piebi a naatuna, ama ya totieba n sieni den nua yaaba n den cuoni ki piebi a naatuna puoli po i. ¹⁰Ama Josuwe den waani bi niba kuli, ki yedi ba, "Yigni ñ da tieni. Maama ñ da ña i ñna nni hali yeni ya daali ke n ba yedi yi ke yin yigni, lanwani ii, i ba fidi ki yigni." ¹¹Lanwani ii, o den cedi ke O Diedo ñmaatana kpagu cuoni ki lindi u dogciamu yenma li daali, ki guani ki kua bi jondi nni ki duan ku ñiagu. ¹²Josuwe den fandi ki fii sinjaapanpangu, ke salga yidkaaba bugi O Diedo ñmaatana kpagu. ¹³Salga yidkaaba yaaba n den kubi a naatna yeni den ga O Diedo ñmaatana kpagu liiga ki cuoni ki piebi. Bi totieba yaaba n den muubi ti totiadu den ye bi liiga, ki cuoni, ke bi mo piebi a naatuna. Ama ya niba n sieni den nua bi puoli po, ke bi li piebi a naatuna i. ¹⁴Bi den cuoni ki lindi u dociamu yenma, li daalieli, ki guani ki kua bi jondi nni. Bi den li tie yeni i hali dana luoba. ¹⁵Li daaleleli daali i, ke bi den tuodi ki yagdi ki fii, ki cuoni ki lindi u dociamu nani ban yi tie maama yeni, ama, lanyaa daali, bi den cuoni ki lindi u dogo taalma lele i. Li daali i ke bi den cuoni ki lindi u dogu taalma lele. ¹⁶Li daaleleli daali i, salga yidkaaba ñ den piebi a naatuna ke li waagi, ke Josuwe den puogi li nitaanli, ki yedi ba, "Yigni mani! Kelima O Diedo mubni u dogu ne i nuu nni." ¹⁷Li dogu yeni yaali n ye u niinni kuli dagdi O Diedo po ke lan mudi i. Li poconconli Rahaba baban dagdi yeni li miali, wani yeni o baa diegu yaaba kuli yeni yaaba n ye o diegu nni, kelima, o den wuoni tin den sōni yaaba ke bankpaagi ki diidi u dogu ñ bili maama yeni. ¹⁸Ama yinba, yin fangi i yula yeni yin taa i yuli po, yaali bi dagdi ke lan bodi. Yaali n dagdi ke lan bodi kuli, yin da sii bá bonyenli li niinni. I ya sii bonli, i ba kuani ti jondi mi tudma nni, man cua yeni tu bolima. ¹⁹ñanjilfa, wula, ti kumōndi tiadi yeni ti kubōndi tiadi kuli gagdi ki tie O Diedo yaali i, likuli dagdi ke lan kua O Diedo ñalmandiegu nni i. ²⁰Ban li piebi a naatuna keli waagi, ke li nitaanli taani ki yigni, ke u dogu bilinguonli yigi, ki baa, ki mumudi, ke yuakuli yugi ki kua u dogu nni, ki caa sonsonli ki ba baa u dogu. ²¹Bi den pua ki mudi u dogu, ki biidi yaali n ye u niinni kuli yeni mu jugsiemu; bi jaba, bi puoba, ku nipaangu yeni a nikpela, i nee, ti yanbidi, i ñunbi. ²²Josuwe den yedi wan den sōni yaaba ke ban kpaagi u dogu yeni, ki yedi ba, "Gedi mani li poconconli diegu nni. Yin ñani li pua yeni o kpiiba yaaba n ye o diegu nni kuli na, nani yin den poli ki niani o maama yeni." ²³A tonda yeni den gedi ki guani yeni Rahaba yeni o kpiiba kuli. Bi den guani yeni o báa, o naá, o ninjaba, o ninsiaba yeni o kpiiba yaaba n den ye yeni o kuli. Bi den gedi yeni ba Israyeli yaaba jondi kunu. ²⁴Bi den juu u dogu yeni yaali n ye u niinni kuli. Bi den ña ñanjilfa, wula, ti kumōndi yeni ti kubōndi tiadi baba i, ki kuani O Diedo ñalmandiegu nni. ²⁵Ama Josuwe den cabi Rahaba, li poconconli, o báa, diegu nni yaaba kuli yeni li miali. Bi dá li ye li dogu nni hali yeni dinne, kelima bi den wuoni ban den sōni yaaba ke ban kpaagi Jeriko dogu yeni. ²⁶Josuwe den waani ba yeni ti solindi, ki yedi, "Sola yeni O Diedo ñ ba la ya nilo ke o bua guani ki maa Jeriko ya dogu ne. Li tanpuuli yognu, o bijakpelo ba kpe, wan ba gbeni a bulñona ya daali, o bijuodga ba kpe." ²⁷O Diedo den ye yeni Josuwe, ke o yeli kpiagdi yadi mi diema nni kiuli.

Chapter 7

¹Ama Israyeli yaaba ki cɔlni yeni payenli ya bona n bo dagdi ki lan bolini po. Karmi bijua, Acihan, Sabdi yaabili, Sera yaabilieli, ke bi tie Juda cugli nni yaaba, den taa ya bona n den dagdi ki ɲan bolini, ke O Diedo fiini o pabienli Israyeli yaaba po.²Josuwe den sɔni bi niba ke bi ɲani Jeriko, ki gedi Ayi, ya dogu n ki fagi yeni Beti Afen, ki ye Beteli puoli. O den yedi ba, "Gedi mani ki ban kpaagi u dogu ne." Lanwani ii, li niba den gedi ki ban kpaagi Ayi dogu.³Ban den guani Josuwe kani, bi den yedi o, "Da cedi bi tɔtieba kuli ɲ gedi ki ban baa Ayi dogu. Sɔni nani niba tuda lie bii tuda taa yeni, ban gedi ki woli Ayi. Da cedi pugdi bi niba boncianla a tuona fanma, kelima bi niba nan ki yabi."⁴Lanwani ii, tɔtieba nani tuda taa yeni n den gedi ki baan woli Ayi dogu. Ama bi den jie Ayi yaaba, ki lebdi ki sani.

⁶Josuwe den padi o tialakaadi. Wani yeni Israyeli yudanba den wuli kutangungu bi yula po, ki labni tinga nni O Diedo ɲomaatana nintuali, ki bii ki laabi hali yeni ku yenjuogu.⁷Josuwe den yedi, "Hain O Diedo Ti Yudaano, be n cedi ke a cedi ya buolu ne kuli puodi Jurden kpenu ki ti cua hali ne? A den ba tieni ti Amori yaaba nuu nni ban bolini ti yo oo? Ti den ya taa jagtɔli, kaa puodi u kpenu, ki ye kpenpuoli."⁸Ti Diedo, n na ji ba maadi be i, Israyeli yaaba nan lebdi ki sani bi yibalinba nintualiyeni ii? ⁹Kelima Kanana yaaba yeni ya nibuoli n kuu ba kuli ba gbadi li maama. Bi ba taani ki lindi ki cebni ti, ki bolini ti, ki cedi ki tinga nni yaaba ɲ sundi ti buolu yeli. A ji ba tieni ledi i, a yeli ɲ kpiagi?"¹⁰O Diedo den yedi Josuwe, "Fii ki sedi! Li tieni ledi ke a laabi fanfabgu?"¹¹Israyeli yaaba sɔni ti tuonbiadi. Bi kandi min den bili ba ya ɲɔbonli po. Bi suni ya bona n den gagdi ki bili. Bi suni, ki wuoni bi tuonbiadi bona bi tiacedi nni.¹²Lanyapo n cedi ke Israyeli yaaba kan fidi ki tuogi bi yibalinba. Bi pegdi ki waani bi yibalinba bi benbengu, kelima bi suni yaali bi dagdi ke lan bolini, bani mɔno dagdi ke ban bolini ba. N ji kan ya ye yeni yi hali yeni yin ba lingi ki ɲani i tiadi nni yaali bi dagdi ke la bolini, ki nan ye i siiga nni, ki bolini la.¹³Fii ki sedi! Gagdi ki ɲanbi li nitaanli Npo, ɲan yedi ba 'Gagdi ki ɲanbi mani yi yula ki guudi saala. Kelima O Diedo, IsrayeliTienu yedi, "A bona ye i siiga, ki bi dagdi ke ɲan bolini, ki nan bii ki ye i tiadi nni, Israyeli. A kan fidi ki tuogi a yibalinba, kese ke a lingi ki ɲani ya bona n bi dagdi bolinma, ki nan yen i siiga nni, ki bolini ɲa"¹⁴Saala sinagu nni, i ba nagni O Diedo nintuali buolu buolu. O Diedo ya cuo ya buolu, ban nagni cugli cugli, O iedo ya cuo ya cugli, diegu diegu, O ya cuo ya diegu, ban nagni dansanu dansanu, O ya cuo ya dansanu, ban nagni yendo yendo.¹⁵Lan ba juodi maama n ne, bi ya cuo yua ke wani n kubi ya bona n bi dagdi bolinma o tiadi nni, bi ba juu o wani yeni wa pia yaali kuli, kelima o miidi O Diedo kualii, ki tieni cancagintuonli Israyeli yaaba siiga nni."¹⁶Lanwani ii, Josuwe den yagdi ki fii ke li dá biigi, ki cedi ke Israyeli yaaba nagdi buolu buolu, ke bi cuo Juda buolu.¹⁷Juda yaaba den nagni cugli cugli, ke li cuo Sara cugli. Ke Sera cugli yaaba nagni diegu diegu, ke li cuo SABdi diegu.¹⁸Sabdi dansanu den nagni yendo yendo ke li cuo Karmi bijua Acihan, Sabdi yaabili, Sera yaabilieli, ke bi tie Juda buolu.¹⁹Josuwe den yedi Acihan, "N bijua, maadi O Diedo Israyeli Tienu nintuali i mɔni ki mia o a biidi sugli. N mia a sugli ɲan togdi nni ɲan tieni yaali. ɲan da wuoni nni libakuli."²⁰Acihan den jiini Josuwe ki yedi, "I mɔmɔni, n tieni O Diedo Israyeli Tienu po ti tuonbiadi.²¹Min tieni yaali n ne: Min den la ti tiafagkaadi nni kpalcianbu, ke bu ɲani hali boncianla, ki ɲani Mesopotami po, ɲanjilfa den ye, dibala kobilie, ki wula cenmunli ye, ki ba pundi cilo bɔgdima kpiagu, n yama den kua li tiadi niinni, ke n taa ti. N gbiidi ki piini tikuli n jongu nni, ke ɲanjilfa ye ti tiipo."²²Josuwe den sɔni a tonda, ke bi sani ki gedi o jongu nni ki la ya tiadi n wuo kuli, ki guani yeni ti. Bi den la li tiadi kuli o jongu nni, ke ɲanjilfa ye tiipo.²³Bi den la li tiadi kuli ku jongu siiga nni, ki guani yeni ti Josuwe Israyeli yaaba kuli kani. Bi den bili lankuli O Diedo nintuali.²⁴Josuwe yeni Israyeli yaaba den taa Aciha, Sera bijua, ki taa ɲanjilfa, bu kpalcianbu, yeni wula cenli, o bijaba, o bisaba, o nee, o yanbidi, o ɲunbi, o jongu yeni wan die yaali kuli, ki gedi yeni lankuli Akori jualɔngu kani.²⁵Ke Josuwe yedi, "Be n cedi ke a waani ti ya falaciamo ne? O Diedo mo ba waani a falaciamo dinne. Israyeli yaaba den lugdi o a tana. Ki tuadi ki lugdi yaaba n sieni a tana, ki juu likuli u muu.²⁶Bi den dogni opo ya tantinli n bii ki ye hali yani mɔlane. O diedo den jiini o pabienli. Lanyapo, hali yeni dinne, bi yii likani Akori jualɔngu.

Chapter 8

¹O Diedo den yedi Josuwe, "Da jie; da cedi a pali n wadi. Taa a totieba kuli. Gadi mani ki ban tuogi Ayi dogu. Diidi, N tieni a nuu nni Ayi bado, u niba, u dociamu yeni u tinfanma. ²I ba tieni Ayi dogu yeni u bado nani yin den tieni Jeriko yeni u bado maama yeni i, mi paadma tie ke i ba taa li dogu tiafagkaadi yeni u yandi kuli n tua i yuli po piama. Yin cedi totietianba n wuoni ki dia li dogu u diagu." ³Lanwani ii, Josuwe den fii ki taa bi totieba kuli ki ba gedi ki tuogi Ayi dogu. Josuwe den gandi jakondipaala tuda piitaa, ki soni ba ku niagu. ⁴O den puogi ba ne, "Diidi mani, i ba nagni u dogu puoli po, ki wuoni ki dia u ku diagu. Yin da fagdi yeni u dogu, ama, ikuli n bobni ki ya guu. ⁵Mini yeni ya niba n sieni ba nagni u dogu, bi ya fii tuogi ki ba woli ti, yin sani ki pibi ba bi puoli po. ⁶Bi ba nɔdi ki deli ti hali tin dadi ki fagdi ba yeni bi dogu. Bi ba yedi, 'Bi tiini ti, ki lebi nani ban den sani kpiama maama yeni.' Lanwani ii, ti ba sani ki fagdi yeni ba, ki ciadi ba. ⁷Lanyognu i ba na i wuonkaanu, ki kua ki woli u dogu, ki baa u. O Diedo i Tienu ba tieni li dogu i nuu nni. ⁸I ya baa u dogu, yin juu u u mu. I ya paadi u dogu, yin tieni nani O Diedo n bili yi ya nɔbonli yeni. Diidi mani, min teni yi ya nɔbonli n yeni. ⁹Josuwe den cedi ke bi nani ki gedi bi wuonkaanu, bi den wuoni u dogu nintuali, Beteli yeni Ayi siiga nni. Lanya niagu, Josuwe den dua bi totieba yaaba n sieni siiga nni i. ¹⁰Josuwe den yagdi ki fii sijaapanpangu ki fiini, ki bobni o sejenba, Josuwe yeni Israyeli yudanba, ke bi gedi ki tuogi Ayi dogu yaaba. ¹¹Ya jakonda n den ye yeni o kuli den gedi ki nagni Ayi dociamu. Bi den nagni ki kali u Ayi dogu nijenu po. Ku jualngu den ye bani yeni Ayi siiga. ¹²O den cedi ke totieba nani tuda piimu gedi ki wuoni u dogu nintuali, Beteli yeni Ayi siiga. ¹³Bi den seni a jakondpaala u dogu nijenu po i, ke ya totieba n sieni mo ye u dogu nintuali po. Josuwe den duani landaali ku jualngu nni i. ¹⁴Ayi bado n la ba ya yognu, wani yeni o totieba den fii tonma ki nani ki ba tuogi, ki woli Israyeli yaaba ban kali naani Jurden baagu po yeni. Bi den ki bani ke jakonda wuo puoli po, ki ba kua ki woli ba. ¹⁵Josuwe yeni o niba den tieni nani bi paadi ba yeni i, ki sani ki teli mi fanpienma. ¹⁶Bi den yini Ayi totieba kuli ke bi nani ki ba taani ki deli ba, Bi den nɔdi ki deli Josuwe, ki ban fagdi yeni bi dogu. ¹⁷Nilo ji den ki sieni Ayi yeni Beteli dogi nni kaa nani ki deli Israyeli yaaba. Bi ji den nɔli ki na u dogu ke li bilinguonli bulnɔcianbu yaa, ki nɔdi ki deli Israyeli yaaba. ¹⁸O Diedo den yedi Josuwe, "Tandi nan muubi ya kpaanli yeni, ki toli Ayi dogu, kelima n ba tieni Ayi dogu n nuu nni." Josuwe den tandi wan muubi ya kpaanli, ki toli Ayi dociamu. ¹⁹Wan duoni o nuu ya yognu, ya jakonda n bi wuo yeni n sɔdi ki na, ki sani ki kua u dociamu nni, ki baa u. Bi den juu tontoni li dogu u mu. ²⁰Ayi totieba den gbagi ki sua ke i muɔii na bi dociamu nni, ki do poli po, bi ji den ki bani ban ba tɔgni naani ki ga bi yula. Kelima Israyeli totieba yaaba n bi tiini yeni den lebdi ki tuogi bani yaaba n bi deli ba. ²¹Josuwe yeni Israyeli yaaba n diidi ki sua ke ya totieba n bi wuo yeni kua ki baa u dogu, ke i muɔii do poli po, ke bi lindi ki cebni Ayi yaaba, ki kpa bi jaba kuli. ²²Ya totieba n bi kua ki baa u dociamu yeni den nani ki togi Ayi jakonda. Lanwani ii, Israyeli totieba den cebni ki lindi Ayi totieba, bine ye liiga po, ke bine ye buanu po. Israyeli yaaba den kpa Ayi yaaba kaa sieni ba yendo, ke o pia miali; ba niyendo den ki fidi ki sani ki ciadi. ²³Bi den cuo Ayi bado baba i, ke o fo, ki gedi yeni o Josuwe kani. ²⁴Israyeli yaaba n kpa Ayi yaaba ki gbeni ya kuani n kuu yeni mi fanpienma yeni nni, ban den deli ki sedi naani yeni, ban li la ke bikuli bili yeni ban juodi ki pua yua yeni ki jugsiega, ke o mo bili, Israyeli yaaba kuli den lebdi ki kua Ayi dociamu nni. Bi den kpa ba yeni mu jugsiemu i. ²⁵Yaaba n den kpe li daali, bi jaba yeni bi puoba kuli den pundi piiga n tuda lie, Ayi yaaba kuli. ²⁶Josuwe den ki jiini o nuu yu ke o den duoni yeni li kpaanli yeni hali yeni wan ban la ke bi baa Ayi dogu kuli. ²⁷Israyeli yaaba den taa ti yandi yeni ti tiafagkaadi, bi yula po piama po, nani O Diedo n den bili Josuwe ya nɔbonli yeni. ²⁸Josuwe den juu Ayi dogu, ki cedi ke u tua digbena hali yeni ya yogu n ki pia ghenma. Li dogu li bii bili digbenkuoma i hali yeni mɔla. ²⁹O den cedi ke bi nni Ayi bado bu tibu po, ki sadi o, ke o juani hali yeni ku yenjuogu. U yienu n den nagi baama i, ke o den cedi ke bi nɔdi o, ki kedi ki luni o li bilinguonli bulnɔcianbu kani. Lankani i ke bi den dogni o kuuma po li tantinli. Li tantinli bii bili likani hali yeni dinne. ³⁰Josuwe den maa padbinbindli O Diedo Israyeli Tienu po Ebali juali po. ³¹Nani O Diedo naaciemo Moyiisi n den bili Israyeli yaaba ya nɔbonli yeni, ke li cɔlni yaali n diani Moyiisi yikodi tili nni yeni: "Ya padbinbindli ke bi maa yeni ya tana n ki kpiedi, ban ki sii ya tana yeni kudi tiagu." O den padi a padjuukaana li binbindli po, O Diedo po, ki puni o bu paabu boncianla. ³²Likani, o den diani a binbindtana po Moyiisi yikodi maataana Israyeli yaaba nintuali. ³³Israyeli yaaba kuli, bi yudanba, bu totieba yudanba, ti buudi yudanba den see a nomaatana kpagu kaanliedi kuli kani, salga yidkaaba yeni Lefi yaaba yaaba n bugi O Diedo nomaatana kpagu yeni ya canba n den ye bi siiga nni kuli nintuali, Bi niba bɔgdima den see Gerisimi juali po, ke bɔgdima mo seeEbali juali po. Bi den yadi mi yednanma Israyeli yaaba kuli po nani O Diedo naaciemo Moyiisi n den tuodi ki bili ba ya nɔbonli kpiama yeni. ³⁴Lani n pendi i, Josuwe den cogi ti yikodi tili kuli, mi yednanma yeni ti solindi kuli nani ban diani maama ti yikodi tili nni yeni. ³⁵Lanbonli den ki ye Moyiisi yikodi nomaama nni, ke Josuwe den ki cogi Israyeli nitaanli nintuali, li den taani yeni bi puoba, a bila yeni ya canba n ye bi siiga nni.

Chapter 9

¹Ya dogi n den ye Jurden kpenkunu julɔndi nni yeni a juana nni ki ya caa hali ku mɔgciangu jaali yeni Liban po kuli, Heta yaaba, Amori yaaba Kanana yaaba, Hefa yaaba, Perisi yaaba yeni Jibusi yaaba yeni bi badtieba kuli den gbadi Israyeli yaaba n sɔni Ayi yeni Jeriko dogi maama. ²Bi den taani nɔbu, ki ba tuogi Josuwe yeni Israyeli yaaba bu tɔbu. ³Gabehɔn yaaba n gbadi Josuwe yeni Israyeli yaaba n sɔni Ayi yeni Jeriko dogi maama, ⁴Bi den tieni bu ninfanbu. Bi den gedi ki la Josuwe nani bi tie tonda yeni. Bi den taa ti kpapacadi, ki njuuni bituga, ki tuni bi nɔnbi. Ki go taa ya daayuakpedi n cadi, ke bi lilibi. ⁵Bi den lani tiacadi, ki pili taacaakpela ke ta cacadi. Ban den kubi ya kpani den kuodi, ki cabdicabdi. ⁶Bi den gedi ki la Josuwe, ke o ye Giligali, ki yedi wani yeni Israyeli yaaba, "Ti nani ya dogu n fagi, ki miadi ke yin loli ku dɔnlgɔ nantaado yeni ti." ⁷Israyeli yaaba den jiini bani Hefa yaaba, "Li ki kandi i kua ki kuu ti i, ti ba tieni ledi i, ki loli ku daligu nantaado yeni yi?" ⁸Bi den yedi Josuwe, "Ti tie a naacenba i." Josuwe den buali ba, "I tie bile i? I nani le i?" ⁹Bi den jiini, "A naacenba nani hali ya dogu n fagi yeni ne, kelima O Diedo i Tienu yeni po. Ti ga o laabaali yeni wan sɔni ya tuona kuli Ejipti diema nni. ¹⁰Ti go gbadi wan tieni Amori badtieliedba, yaaba n ye Jurden kpenpuoli maama, lani n tie Hecibɔn bado Sihɔn yeni Bacihan bado Ogi, yua n den ye Acitaro. ¹¹Ti Yudanba yeni ti dogu nni yaaba n yedi ti, "Bobni mani mi sancenjiema, gedi mani ki cendi ba, ki yedi ba, "Ti tie a naacenba i, ti miadi ke nɔn loli ku dɔnlgɔ nantaado yeni ti i." ¹²Ti kpanu n yeni, tin fi ya daali, ki ba cua i kani, li den tie kpanu tona i. Ama mɔlane, ji diidi, li ji tie kpanu kuoma i, ki cabdicabdi. ¹³Ya dayuadi ne den tie daayuapaandi i, ke ti gbieni ku daamɔngu, ji diidi mani tin papadi maama. Ti tialakaadi yeni ti taacaadi kuli cadi li sencenli po i." ¹⁴Lanwani ii, israyeli yaaba den ga ban kubi ya paabu, ama bi den ki kua O Diedo kani ki buali ban nani naani, ki ga i cegli. ¹⁵Josuwe den loli mi yanduanma yeni kudaligu nantaado yeni ba. Israyeli yudanba mo den loli mi yanduanma dɔnlgɔ yeni ba. ¹⁶Ban loli yeni ba mi yanduanma nantaado, ke dana taa pendi, bi den gbadi ke bi tie yaaba n kua kaa fagi yeni Israyeli yaaba i. ¹⁷Lanwani ii, Israyeli yaaba den nani, ki gedi bi diema nni, li daataali daali. Bi dogi den tie Gabehɔn, Cifira, Behero yeni Kiriyati Jeharim. ¹⁸Israyeli yaaba den ki woli ba, kelima bi yudanba den loli mi yanduanma nantaado yeni ba O Diedo, Israyeli Tienu nintuali. Israyeli yaaba kuli den bulni bulni i ki jalgi bi yudanba i. ¹⁹Ama bi yudanba den yedi Israyeli yaaba, "Ti den poli O Diedo, Israyeli Tienu nintuali i, yeni ba, ti ji kan fidi ki tieni ba yaali n bia. ²⁰Tin ba tieni ba maama n ne: Ki fidi, ti lɔgdi ya pabienli n ba wuli tipo kelima ti den poli ki loli u dɔnlgɔ yeni ba yeni, ti ba n ba ban ya fo i." ²¹Bi yudanba den maadi Israyeli yaaba, "Cabi ba mani yeni li miali" Lanwani ii, Gabehɔn yaaba ji den tua yaaba n den kpaagi ti daadi, ki lu mi nima Israyeli yaaba kuli po i nani bi yudanba n den jagi maama bipo yeni. ²²Josuwe den cedike bi yini ba, ke o yedi ba, "Be n cedi ke i pua ti mi tofaama, ki yedi ke i nani fagma, ki nan bani ke i ye kɔmanne, ti siiga? ²³Lanyapo, i baa ti solindi nni, i siiga nni nitianba ba tua yonbi i, hali yeni ya yognu kuli, bani n baa kpaagi ti daadi, ki lu mi nima Ti Tienu diegu po." ²⁴Bi den jiini Josuwe, ki yedi, "Ti tieni yeni, kelima tinba a naacenba gbadi ke O Diedo, I Tienu den bili li nɔbonli, ki niani o naaciemo ke o ba puni yi ti diema, ke yin pua ki mudi ya diema n ye i liiga, ki kpa bi niba. Lanwani ii, ti den jie yi ti miana po. Lanyapo i ke ti tieni yeni. ²⁵Mɔlane, i ji muubi ti yeni u paalu, i nuu nni i. Yin bani ke i ba tieni ti maama kuli lan ya nani ipo, yin tieni ti." ²⁶Lanwani ii, Josuwe n den tieni maama n ne: o den nani ba Israyeli dogtiedi nni, ke Israyeli yaaba kan kpa ba. ²⁷Li daali i, ke Josuwe cedi ke Gabehɔn yaaba tua daakpaagla yeni nɔnlula li nitaanli po yeni O Diedo padbinbindli po, hali yeni denne, O Diedo n gandi naani kuli Gabehɔn yaaba n tuuni lany yonbtuona.

Chapter 10

¹Jerusalema badciamo Adonisadeke den gbadi ke Josuwe den paadi Ayi dogu, ki mudi u cain, nani wan den tieni Jeriko dogu maama yeni bi badtieba maama yeni, o go den gbadi ke Gabehon yaaba den loli mi yanduanma donlgu yeni Israyeli yaaba, ki ji ye bi siiga nni. ²Jerusalema yaaba den jie boncianla, kelima Gabehon den tie dogciamu i, nani badciamo dogu yeni, U den yabi, ki kpiagi ki cie Ayi, ki go pia a jakondpaala boncianla. ³Lanwani ii, Adonisedeki, Jerusalema bado den soni u tondou ki teni ya badtieba ne: Hebron bado Hohami, Jarmuti bado Pirami, Lacicisi bado Jafia, yeni Egulon bado Debiri, ki yedi ba, ⁴"Cua mani na ki todi nni. Todi nni mani tin woli Gabehon yaaba kelima bi loli mi yanduanma donlgu yeni Josuwe yeni Israyeli yaaba." ⁵Amora badtiemuuda, Jerusalema bado, Hebron bado, Jarmuti bado, Licicisi bado yeni Egulon bado den taani fobu, bani yeni bi togola den cebi ki lindi Gabehon gogu ki bua paadi u. ⁶Gabehon yaaba den soni u tondou ki teni Josuwe yeni o tieba, ke bi ye Giligali. Bi den yedi ba, "Sani mani tonma! da nani mani i nuu i naacenba maama nni. Sani mani ki nanli ti, ki faabi ti, kelima Amola badtieba kuli yaaba n kua a juana nni yeni, taani bu fobu ki bua woli ti ki paadi ti." Josuwe den nani Giligali, ki gedi wani yeni o tieba. ⁸O Diedo den yedi Josuwe, "Da jie ba. N tieni ba i nuu nni. Ba niyendo bi siiga nni kan fidi ki pani yi u sanu i konli nni." ⁹Josuwe den nani Giligali, ki cuoni niamungu, ki pundi ki ludi ba i, ki woli ba. ¹⁰O Diedo den kuani li nmadli bi yibalinba siiga nni Israyeli yaaba nintuali, Israyeli yaaba den kpa ba boncianla yeni mi biadcanma Gabehon nni, ki ndi ki deli ba Beti Horon sanu po, ki ban kpa ba Aseke yeni Mekada sanu po. ¹¹Nani ban den sani Israyeli yaaba, ki sani ki jiidi li juali, ki toli Beti Horon po yeni, O Diedo den cedi ke a taatana jiidi ki pua ba u sanu nni, ki ban pundi Aseka, ki kpa kpa ba. Yaaba n den kpe kelima a taatana po den yabi ki cie Isayeli yaaba n den kpa yaaba yeni ki jugsiega. ¹²Lanwani ii, Josuwe den maadi yeni O Diedo, ya daali ke O Diedo den puni Israyeli yaaba ti kpiagdi, ki tieni Amola yaaba bi nuu nni. Josuwe n den yedi O Diedo ya maama Israyeli yaaba nintuali n ne, "U yienu, nan sedi Gabehon polu, o nmaalo mo n sedi Ayijalon jalongu yuli po." ¹³U Yienu den sedi belbi, ke o nmaalo mo seni o cenli hali yeni yaaba n ban tuu bi yibalinba bi panli. Li den ki diani o niteginka tili nni ki yedi ii? U yienu den sedi siiga nni, yuli po, u densee daamunli, kaa baá ¹⁴Daali ji ki ye ki tie nani landaali yeni, ya dana n kpedi yen ya dana n pendi kuli, ke O Diedo colni o nisaalo maama. Kelima O Diedo den taani Israyeli yaaba po i bu tibu yeni nni. ¹⁵Josuwe yeni Isayeli yaaba den taani ki yegi, ki guani bi jondi nni Giligali dogu nni. ¹⁶Bi badmuudba yeni den sani ki ciadi, ki ban kua Mekada tanfalu nni. ¹⁷Bi den waani Josuwe, "Bi la bi badmuudba yeni, ke bi wuo Mekada tanfalu nni!" ¹⁸Josuwe den yedi ba, "Yin bigdi a tangbenga ki biini u tanfalu bulfobu, ki sieni sejenba ban ya guu. ¹⁹Yin da sedi yinba iba ka, yinba n ndi ki deli i yibalinba, ki sani, ki jia ba. Da na mani ban kua bi dociamu nni, kelima, O Diedo i Tienu tieni ba i nuu nni." ²⁰Josuwe yeni Is

²³Bi den tieni nani wan den maadi maama. Bi den cua yeni li badmuudba yaaba n den wuo u tanfalu nni yeni, o kani; Jerusalema bado, Hebron bado, Jarmuti bado, Lacicisi bado yeni Egulon bado. ²⁴Ban den cua yeni bi badtieba yeni, o den taani Israyeli yaaba kuli, ki den yini a jakonda yudanba yaaba n den ye yeni o bu tibu nni yeni, ki yedi ba, "Nagni mani ki nmaa bi tuli." ke bi nagni ki nmaa bi tuli. ²⁵Ke o yedi ba, "Da jie mani, go da noni mani i gbanu. Yin paagi i gbanu, ki paagi i pala. O Diedo ba tieni yin ba tuogi yeni ya yibalinba kuli yeni i." ²⁶Josuwe den cedi ke bi kpaa bi badtieba yeni, ki noni ba tiidi mu po. Bi den juani lankani hali yeni o yenjuogu. ²⁷U yienu n den baá i, ke Josuwe den puni u sanu, ke bi jondi ba i tiidi po, ki ban luni ba ban den wuo ya tafalu nni yeni. Bi den bigdi a tangbenga ki pigni u tafalu bulfobu. Hali yeni dinne, li tana bii ye likani. ²⁸Li daali, Josuwe den paadi Mekada dogu, ki kpa li dogu yaaba yeni bi bado kuli yeni ki jugsiega. O den mudi u dogu kuli yeni yaali n pia miali kuli u niinni. O den ki na ba niyendo yeni miali. O den tieni Mekada bado nani wan den tieni Jeriko bado maama yeni i. ²⁹Josuwe yeni Israyeli yaaba den nani Mekada, ki tuadi, ki gedi Liban po. O den gedi ki tuogi yeni Liban yaaba. ³⁰O Diedo den taa lanya dogu mo, ki tieni Israyeli yaaba nuu nni. Josuwe yeni o niba den woli ki kpaa yaali n pia miali kuli, u niinni, yeni ki jugsiega. Ba niyendo den ki ciadi. O den tieni bi bado nani wan den tieni Jeriko bado maama yeni i. ³¹Josuwe yeni Israyeli yaaba den nani Liban, ki tuadi Lacicisi. O den caani o tonagli ki kuli u dogu, ki tuogi u yeni bu tibu. ³²O Diedo den tieni Lacicisi dogu Israyeli yaaba nuu nni. Josuwe den paadi u li daalieli daali i. O den kua yeni ki jugsiega, ki kpa pia miali kuli u niinni, nani wan den tieni Liban maama yeni. ³³Geseri badi Horami den bobni ki cua ki ba todi Lacicisi dogu. Josuwe den tuogi wani yeni o togoli, ki kpa ba, kaa na ba niyendo yeni miali. ³⁴Josuwe yeni Israyeli yaaba den nani Lacicisi, ki tuadi Egulon. Bi den caani bi tonagli ki kuli u dogu, ki tuogi u yeni bu tibu. ³⁵O den paadi u li daali mono i. Bi den woli ba yeni ki jugsiega, ki kpa ba, ki bolini ba cain, nani Josuwe n den tieni Lacicisi dogu maama yeni. ³⁶Josuwe yeni Israyeli yaaba den nani Egulon, ki tuadi Ebron. Bi den tuogi ba yeni bu tibu. ³⁷Bi den woli ba, ki kpa bi niba kuli, ki taani yeni bi bado yeni bi tinkundogi kuli, yeni ki jugsiega. Bi den kpaa pia miali kuli u niinni, kaa na ba niyendo yeni miali, nani Josuwe n den tieni Egulon dogu maama yeni. O den mudi u dogu kuli, ki kpaa pia miali kuli u niinni. ³⁸Josuwe yeni Israyeli

yaaba den lebdi ki tɔgni Debiri dogu nni, ki tuogi yeni u bu tɔbu. ³⁹O den paadi u, ki cuo u bado, yeni bi tinkundogi kuli. Bi den kpa ba yeni ki jugsiega, ki bolini yaali n tie pia miali kuli u niinni. Josuwe den ki sieni bá niyendo yeni miali, nani wan den tieni Egulon yeni u bado, yeni wan den tieni Liban yeni u bado maama yeni. ⁴⁰Josuwe den paadi mi diema kuli, a juana nni dogi kuli, mi ñincianma gaanma nni kuli yeni i tiali diema nni kuli yeni ti jualɔndi nni dogi kuli. O den kpa bi badtieba kuli kaa sieni bá yendo yeni miali, nani O Diedo ń den bili maama yeni. ⁴¹Josuwe den paadi bikuli yeni ki jugsiega, ki cili Kadesa Barneya, ki ya caa hali Gasa, yeni ya dogi n ye Gociheni, ki ban pundi hali Gabehɔn. ⁴²Josuwe den paadi lany badtieba kuli yeni bi dima fiyenma nni, kelima O Diedo, Israyeli yaaba Tienu den taa bipo i bu tɔbu nni. ⁴³Lanwani ii, Jisuwe yeni Israyeli yaaba kuli den lebdi ki guani Giligali, bi jondi nni.

Chapter 11

¹Hasri bado Jabini n gbadi yaali n tieni kuli, ke o soni u tondu, ki teni Madoni bado Jobabi, Cimiron bado yeni Acihafi bado. ²O go den soni u tondu, ki teni nijien u juana po dogi badtieba, yeni Jurden kpenu tialu nni dogi yeni Cinereti nincianma gani po kunu dogi yeni ya dogi n ye ti baadi nni yeni Dori yeni nintuali juana nni dogi. ³O go den soni u tondu ki teni puoli yeni nintuali Kanana yaaba, yeni Amola yaaba, yeni Heta, Perisa, Jebusa juana nni dogi, yeni Hefa yaaba, yaaba n ye Hermoni juali gumu, Misipa diema nni. ⁴Bi den taani yeni bi togola, ki yabi boncianla nani i kpentanbiini yeni. Bi den pia i taami yeni ti toturdi boncianla. ⁵Li badtieba kuli den taani ki kadi yeni biyaba ban bili ya yognu, ki kpaa bi tonagli Meromi nincianma kani, ki bua tuogi yeni Israyeli yaaba bu tɔbu. ⁶O Diedo den yedi Josuwe, "Da jie ba, kelima ne yeni saala ya yognu ne, N ba taaba nani nikpiema yeni, ki tieni Israyeli yaaba nuu nni. nan jia ki kadi bi taami taagada jiina, ki juu bi toturdi." ⁷Josuwe yeni o togoli den pundi. Bi den ludi ki taani Meroni nincianma kani, ki woli bi yibalinba. ⁸O Diedo den taa yibalinba ki tieni Israyeli yaaba nuu nni, ki bi kpa ba yeni mu jugsiemu, ki ndi, ki deli ba hali Sidoni, Misirefoti Mayimi, yeni puoli, Misipati jualongu nni. Bi den kpa ba, kaa sieni ba niyendo yeni miali. ⁹Josuwe den tieni ba nani O Diedo n den waani o maama i. O den jia ki kadi bi taami taagada jiina, ki juu bi toturdi. ¹⁰Josuwe den lebdi ki guani ki paadi Hasri dogu. O den kpa bi bado yeni ki jugsiega (Li gaanma nni Hasri n den tie dociamu n piati kpiagdi.) ¹¹Bi den kpaa pia miali kuli li dogu nni, ki tieni ba yaaba n dagdi yeni mi bolima, lanwani ii, bonliba kuli den ki sieni li dogu nni, ki pia miali. O den juu Hasri dogu. ¹²Josuwe den paadi li badtieba dogi kuli. O go den cuo li badtieba, ki kpa ba yeni ki jugsiega. O den bolini cain, yeni ki jugsiega nani O Diedo naaciemo Moyiisi n den bili ya nɔbonli yeni. ¹³Israyeli yaaba den ki juu ya dogciami ke bi den maa a juana po, kase Hasri baba, ke bi den juu. ¹⁴Israyeli totieba den taa li dogi tiafagkaadi kuli yeni li jiedi kuli ke ti tua bi diecedi. Bi den kpa bi niba yeni ki jugsiega, ki gbeni bikuli. Bi den ki sieni ba pia miali li dogi nni. ¹⁵Nani O Diedo n den bili Moyiisi ya nɔbonli yeni, Moyiisi mo den bili Josuwe lany nɔbonli i, ke Josuwe colni li, lan buali maama. O den tieni O Diedo n den bili Moyiisi ya nɔbonli kuli, kaa na libakuli. ¹⁶Josuwe den paadi lany diema, li juali po dogi, yeni niganu po diema, Gociheni diema, u tialu po diema, Jurden tialu diema, Israyeli juali diema yeni ku baagu nni kuli. ¹⁷Ki cili Halaki juali, Edomi kani, ki ya caa jien u po, ki ban gedi hali Baali Gadi, Liban jualongu nni yeni Hermoni juali tinga, o den cuo li badtieba kuli, ki kpa ba. ¹⁸Josuwe n den pua ya tɔbu yeni li badtieba kuli den waagi boncianla. ¹⁹Na dogyendu den ki loli yanduanma donlgu yeni Israyeli yaaba, lan nani Hefa yaaba, yaaba n ye Gabehon yaaka. Israyeli yaaba den paadi ya dogi n sieni yeni bu tɔbu i. ²⁰Kelima O Diedo n den juagi bi pala, ke ban tuogi Israyeli yaaba ki pua bu tɔbu yeni ba, lani n tie, ban bolini ba cain, kaa jie bipo niima, nani wan den bili Moyiisi ya nɔbonli yeni. ²¹Lan pendi, Josuwe den guani ki paadi Anakimi dogu. Li den tie a juana nni, Hebron, Debiri, Anabi, yeni Juda juana nni dogi, yeni Israyeli juana nni kuli. Josuwe den bolini li dogi kuli. ²²Anakimi buolu ji den ki sieni Israyeli diema nni, lan nani Gasa, Gati yeni Acidodi dogi nni yaaka. ²³Lanwani ii, Josuwe den paadi mi diema kuli, nani O Diedo n den waani Moyiisi maama yeni. Josuwe den teni li diema, ke mi tua Israyeli yaaba faali, buolu kuli yeni wun dagdi yeni yaama. Lanwani ii, Israyeli yaaba ji den fuodi yeni bu tɔbu mi diema nni.

Chapter 12

¹Mɔlane, Israyeli yaaba n den paadi ya badtieba, ki yendi bi diema n ne. Israyeli yaaba den yendi ya diema n ye Jurden kpenu puoli, ki cili Arnoni kpenu tialu, ki ban gedi Hermoni juali, ki taani yeni Araba, puoli po.²Amori bado, Sihon, yua n den ye Hecibon. Wani n den die, ki cili Arowe, Arnoni Jorji tialu bogdima, yeni Jileyadi bogdima, Jaboki kpentinga, ke bi banlu ye Amoniti diema po.³Sihon n go den die ki cili Araba tialu, ki gedi Cinereti fincianma, ki gedi hali mi fincianyaama puoli po, ki ya caa Beti Jecimoti yeni niganu po, Pisiga juali tinga.⁴Bacihan bado Ogi, ya bado n den sieni Refayima buolu nni, ki den kaa Acitaroti yeni Edereyi.⁵O diema den cili Hermoni juali, Saleka yeni Bacihani, ki ban pundi hali Gecihuri yeni Makati buoli diema yeni Gileyadi diema bogdima, bi banlu den sedi Hecihebɔn bado Sihon po i.⁶Moyiisi, O Diedo naaciemo yeni Israyel yaaba den paadi lany badtieba i, ki yendi bi diema; wani O Diedo naaciemo Moyiisi den cabi Rubeni, Gadi yeni Manase buolu bogdima, ke bi yendi li dima.⁷Josuwe yeni Israyeli yaaba n den paadi ki yendi ya badtieba diema, Jurden puoli po n ne. Ki cili Baali Gadi tialu nni, kaa fagi yeni Liban, Alaki juali yaali n kuu Edomi yeni. Josuwe den teni Israyeli yaaba i li diema ke ban yendi.⁸O den teni ba li juali diema, Araba jualɔngu nni yaama, a juana jiidma ya diema, mi fanpienma nni yeni niganu po diema, mani n tie Eta, Amori, Kanana, Perisi, Hefa yeni Jibusa diema.⁹Li badtieba den tie, Jeriko bado, Ayi yua, ke o ki fagi yeni Beteli,¹⁰Jerusalema bado yeni Enayima yua,¹¹Jarmuti bado yeni Lecicisi yua,¹²Egulon bado yeni Geseri yua,¹³Debiri bado yeni Gederi yua,¹⁴Horma bado, Aradi yua,¹⁵Liban bado, Adulami yua,¹⁶Makeda bado yeni Beteli yua,¹⁷Taapua bado, Heferi yua,¹⁸Afeki bado, Lacihaɔn yua,¹⁹Madoni bado, Hasori yua,²⁰Cihimeron bado, Meron, Akicihafi bado,²¹Taanaki bado, Megido yua,²²Kedeci bado, Jokineyami, Karimeli juali kani yua,²³Dori, li mogli jaali po bado, Goyima yu n kuu Giligali dogu,²⁴Yeni Tirsa bado. Li badtieba kuli den taani piitaa n yendo (31).

Chapter 13

¹Josuwe ji den ciandi boncianla, ke O Diedo yedi o, "A ciandi boncianla, ama mi diema boncianla go sieni, ke a ba paadi, ki diedi.²Ya diema n sieni n ne: Filisiti yaaba diema yeni Gecihuri yaaba diema,³(ki cili Cihihori yu n ye Ejipti puoli po, ki ya caa ganu po, Ekurɔn banlu po, Lanya diema ti kanana yaaba diema i, Filisiti badiemuuda n yeni, Gasa bado, Acihidodi yua, Acikeloni yua, Gati yua yeni Ekurɔn bado, Afita yaaba diema mo ye).⁴Kanana yaaba diema go ye nijienpuo yeni Meyara yaama n tie Sidoni diema yeni Afeki yeni Amori yaaba buolu banlu.⁵Gebaliti diema, ki ya caa Liban puoli po, ki cili Baali Gadi, Hermoni juali jiidma, ki gedi Lebo Hamati.⁶ Liban juana diema mo ye, ki taani Misirefoti, Mayimi, yeni Sidoni yaaba kuli. N ba deli ki yaani ba ki sua ke Israyeli totieba pundi. Nani min den bili ya ñɔbonli yeni, tama ki ye ke lanya diema kan tua Israyeli yaaba faali.⁷ñan taa li diema ki bɔgdi Israyeli buoli yian yii sieni yeni Manase buolu bɔgdima siiga."⁸Manase buolu bɔgdima, yeni Rubeni buolu yeni Gadi buolu den ga bi ya faali Jurden kpenpuoli po o.⁹Ki cili Aroweri yaama n ye Arnoni kpenjaali po, Jɔrji jualɔngu kani, ki taani ya diema n ye Medeba gbangbanli po yeni Diboni kuli;¹⁰Amori bado Sihon yua den diedi Hecibɔntinfanma kuli ki ban tuoni Amoni yaaba diema;¹¹Gileyadi yeni Gecihuriti diema nni, yeni Maakatiti, Hermoni juali nni kula, yeni Basihan ki ban gedi Selika;¹²Ogi o badciamo yua n den diedi Acitaroti yeni Edreyi diema, Basihan kuli. Ya diema n den sieni ki tie Rifayima buolu yaama n yeni. Moyiisi den woli ba ki deli ki yaani ba.¹³Ama Israyeli yaaba den ki deli ki yaani Gecihuriti yeni Maakatiti yaaba. li dogliedi yaaba bii ye likani hali yeni molane.¹⁴Lefi buolu baba i, ke Moyiisi den ki teni faali ke l tie diema. O diedo, Israyeli Tienu paabu yeni a padjuukaana n tie bi ya faali nani U Tienu ñ den bili li ñɔbonli, ki yedi Moyiisi maama.¹⁵Moyiisi den bɔgdi Rubeni buolu li faali, cugli cugli i.¹⁶Bi diema den cili Arowe, ki gedi Arnoni kpenjaali po, yeni ya diema n ye u tialu siiga, yeni Medeba gbangbanli po.¹⁷Rubeni buolu go den g Hecebɔn diema yeni mi dogi yia n ye li gbangbanli po, Dibɔn, yeni Maboti Baali, yeni Beti Baalmeyɔn.¹⁸yeni Jahasi yeni Kedemoti, yeni Mefaati,¹⁹yeni Kiriayatayimi, yeni Sibima, yeni Sereticihaberi li juali tinga laagu nni.²⁰Rubeni buolu go denga Beti Pewɔri yeni Pisigati juali jiidma, Beti Jecihimoti,²¹Li gbangbanli dogi kuli yeni Amori badciamo Sihon, yua den kali Hecibɔn, Moyiisi ñ den paadi ya badtieba yeni Median yaaba yeni, lani n tie, Efi, Rikemi, Suuri, Huuri, yeni Reba, Sihon badbijaba yaaba n den ye mi diema nni yeni diema.²²Israyeli yaaba den kpa Beyɔri bijua Balaama mo yeni ki jugsiega, o den tie jaba i, ki ye ban den kpa yaaba siiga nni.

²⁴Moyiisi ñ teni Gada buolu yaali n ne, ki bɔgdi ba cugli cugli:²⁵Bi diema den tie Jaseri, Gileyadi dociami kuli yeni Amoni diema bɔgdima, ki ban pundi Arowe yu n ye Raba puoli po,²⁶Ki cili Ecihebɔn, ki ban dagdi Ramati Misipa yeni Botonimi, ki taa Mahanayimi, ki ban kpaa Debiri diema nni.²⁷Jurden tialu nni mo, Moyiisi den teni ba Beti Harami, Beti Nimira, Sukɔti yeni Safoni yaama n den sieni Hecihebɔn bado Sihon dociamu nni, ke Jurden kpenu tie li kpaali, ki gedi Cinereti ñincianma tialu nni, ki gedi puoli Jurden kpenpuoli.²⁸Gadi buolu ya faali n den yeni, ke bi bɔgdi ba cugli cugli, li dociami yeni li dogbila kuli.²⁹Moyiisi den teni Manase buolu bɔgdima mo bi faali. Lani den tie Manase buolu bɔgdima ya faali i, ke li ñua bi cuga ñ dɔa maama.³⁰Bi diema den cili Mahanayimi, Bacihan kuli, Bacihan bado, Sihon diema kuli yeni Jayiri dociami kuli, dociami piitaa (30);³¹Gileyadi diema bɔgdima, Acitaroti, Edreyi (Bacihan bado Ogi dociamu). Bi den puni Manase bijua, Macihiri ya cugli i lanya diema. Bi den tie Macihiri nitaanli bɔgdima, ke bi bɔgdi diegu diegu.³²Moyiisi ñ den ye Mohabi tiali nni, Jurden kpenpuoli, Jeriko puoli po, ki bɔgdi ba ya faali n yeni.³³Moyiisi den ki teni Lefi yaaba faali. O Diedo, Israyeli Tienu n tie bi ya faali, nani wan den waani ba maama yeni.

Chapter 14

¹Israyeli yaaba n' dini ya faali, ke li tie tinmu Kanaha diema nni n ne, Nuni bijua Josuwe yeni Israyeli buoli yudanba yeni bi cancannikpelba n den cabi salga yidka Elehasari, ke o bogdi ba.²Bi den t'oni tiatia i, ki bogdi buoli yian yini buolu bogdima li tinmu, nani O Diedo n' den tuodi ki waani maama ke Moyiisi diani yeni. ³Kelima Moyiisi den tuodi ki teni buoli lie yeni bogdima, ya tinmu n ye Jurden kpenpuoli po o, ama Lefi yaaba den ki ga faali. ⁴Josefi yaabila ji den tie buoli lie i, Manase yeni Efrayima. Lefi buolu den ki ga faali ke li tie tinmu mi diema nni, ama, bi den baa ya tinmu n lindi i dociami, ban baa ye naani yeni bi yandi, yeni bi bonpiakaali. ⁵Israyeli yaaba den tieni nani O Diedo n' den bili li n'obonli maama yeni, ki bogdi mi diema.⁶Lanwani ii, Juda buolu den cua ki kali Giligali, Josuwe kani. Jefunehi bijua Kalebi, ke o tie Kenesiti buolu yua, den yedi Josuwe, "A bani O Diedo n' den yedi o naaciemo Moyiisi ya maama, ke ti da ye Kadecihi Barneya po, ke mi nua fini yeni mini ii. ⁷N den pia bina piina i, ke O Diedo naaciemo Moyiisi soni nni, ke n n'ani Kadeciha Barneya, ki gedi ki kpaagi mi diema. N den guani ki togdi o nani lan buali maama n pali nni.⁸Ama, n kpiiba yaaba n den yegi yeni nni yeni den togdi o bi pali nni maama yeni ti jawaandi. ⁹Moyiisi den poli li daali, ki yedi, 'Li ki pia tama, ke a taali n' nmaa ya tinmu po kuli ba tua a faali diema fini yeni a puolinjuani hali ya yognu kuli, kelima a colni O Diedo N Tienu maama."¹⁰Mola, diidi, O Diedo cedo ke n bii ki pia li miali nani wan den yedi maama, hali bina piina n yeni, hali wan yedi Moyiisi li maama Israyeli yaaba sancenli yogu, mi fanpienma nni yeni. Ji diidi m'olane! N ji pia Piiniin n bina mu i. ¹¹Hali yeni dinne, n go da pia mi tuama nani Moyiisi n den soni nni ke n gedi ki kpaagi mi diema maama yeni. N tuama da ki lebdi, mi li tie nani man den tie maama, li ya tie bu tobu po yeni mi kpaagma cenli po kuli.¹²Lanwani ii, nan ji teni nni O Diedo n' den niani nni li daali ya diema n ye li juali nni yeni. A den gbadi li daali ke Anakimi buolu n ye li diema nni, ke i dociami yeni a bilinguona ye li niinni. O Diedo ba fidi ki todi nni min deli ki yaani ba, nani wan den yedi maama yeni.¹³Lanwani ii, Josuwe den yadi mi yednanma o po, ki teni o Hebron ke u tua Jefune bijua Kalebi ya biinu. ¹⁴Hali landaali, Hebron ji tua Jefune bijua Kalebi, ke o tie Kenesiti buolu yua ya biinu i, kelima o de dugi O Diedo Israyeli Tienu po. ¹⁵Hebron cincinyeli den tie Kiriati Arba i. (Arba den tie ya nikpiagli yeli den n'ani li dogu nni i.) Lanwanii, mi diema ji den fuodi yeni bu tobu.

Chapter 15

¹Ban den teni Juda buolu ya diema, ke u bɔgdi o cuga fanma den dagdi naganu po Edoma bianu po i, yeni Sini fanpienma yaama n ban kpaadi niganu po. ²U niganu po, li kpaali den ye mi ñincianyaama po i, mi ñima n lugdi ki tinga naani yeni. ³Ya kpaali n tua den ye Akribama juali po i, ki taa, ki caa Sini, ki suagi Kadecihi Barneya po, ki balni Hesirɔn ki caa Addari, ki gɔgdi li kani, ki toliKarka. ⁴Mi denbalni Asmɔn, ki toli Ejipti kpenu, ki gedi hali wun kua naani Mediterane mgli nni yeni. Lani n den tie niganu po ya kpaali. ⁵Puoli po, li kpaali den tie mi ñincianyaama i, ki ban dagdi Jurden kpenu n kua naani mi ñincianyaama nni i. ⁶Li den tandi ki gedi hali Beti Hogla, ki balni Beti Araba. Li den pundi hali Rubeni bijua Bohani tana kani. ⁷U bianu den pundi Debiri, Acihɔri jualɔngu nni, o nijienu po, li den gɔgdi Gilgali kani, Adumimi gbangbanli kani ku jualɔngu nigani po. U bianu den balini Eni Cihemesi ñinbuna, ki caa Eni Rogali po. ⁸Li kpaali yeni den gedi Beni Hinomi jualɔngu po, Jebusi dogu niganu po, Jerusalema po n yeni, li den pundi hali Hinoni juali yuli po, puoli po, lani n tie Refayima bianu, ku jualɔngu jienu po. ⁹U bianu den tandi ki gedi a juana po, ki pundi Neftowa ñinbunli, ki ñani likani, ki gedi Efrɔn juajuali diema po. U den gɔgdi, ki gedi Baala, uni n go tie Kiriya Jeharimi. ¹⁰Li kpaali yeni den gɔgdi, ki toli Baala nintuali, ki gedi Seyiri juali po, ki tɔgni Jeyarimi juali po u nijienu, ki ban jidi Beti Cihemesi ki pɔndi, ki gedi Timina. ¹¹U bianu den gedi hali Ekrɔn juali nijienu po, ki gɔgdi ki gedi Cihikerɔn, ki pendi ki gedi Baala juali po, li ñani lankani, ki gedi Jabneeli. Li kpaali den juodi li mgli kani i. ¹²Nintuali po, li kpaali den tie Mediterane mɔgciangu i. Juda buolu diema biani n den yeni, ke bi bɔgdi cuglicugli. ¹³Josuwe den tiani O Diedo n den bili ya ñɔbonli, o den teni Jefune bijua Kalebi o biinu Juda yaaba siiga nni, Kiriya Arba, uni n go tie Hebrɔn dogu (Arba den tie Anaki baa i). ¹⁴Kalebi den deli ki yaani Anaki bijataadba likani, bani n tie Ciheciyayi, Ahimani yeni Talmayi, Anaki puolɔnuani. ¹⁵O den ñani likani, ki gedi ki woli Debiri bii Kiriya Seferi yaaba. ¹⁶Kalebi den yedi, "Ya nilo n ba kɔni yeni Kiriya Seferi yaaba, ki paadi ba, n ba puni o n bisalo, Acihisa wan tua o denpua, wan kuani o." ¹⁷Kalebi ninjua, Kenasi bijua, Otiniyeli n den kɔni ki paadi li dogu, Kalebi den puni o o bisalo, Acihisa ke o kuani o. ¹⁸Lani n pendi, Acihisa den cua Otiniyeli kani, ki gadi o ke wan mia o baa kani u kuanu. Wan den fii, ki jagi o lɔjunbo, Kalebi den buali o, "A bua be i?" ¹⁹Acihisa den jiini o, "N cua miabu i, Nani ñan teni nni nijienu po tinkuonga yeni, go puni nni a ñinbuna n ye naani," Lanwani ii, Kalebe den puni o a ñinbuna polu yeni a tinga kuli. ²⁰Juda buolu n den baa ya biinu n yeni, ki bɔgdi bi siiga, cugli kuli yeni li diema. ²¹Ya dociami n den tie Juda diema ki kpaadi niganu po, ki gɔa Edomi kpaali po, den tie Kabseyeli, Ederi, Jaguri, ²²Kinha, Dimonha, Adadha, ²³Kedecihi, Hasɔri, Ithinani, ²⁴Siphi, Telemi, Beyalɔti. ²⁵Hasɔri, Hadatha, Keriya, Hesirɔn bii Hasɔri, ²⁶Amami, Cihema, Moladha, ²⁷Hasari, Gaddha, Hecimoni, Beti Peleti, ²⁸Hasari, Cihuwali, Berciheba, Bisiyotiya. ²⁹Baalha, Iyimi, Esemi, ³⁰Elitoladi, Cihesili, Hormha, ³¹Sikilagi, Madmanha, Sansannha, ³²Lebowati, Cihilimi, Ayini yeni Rimoni. Likuli den taani piilie n dociami yian, yeni i dogbila. ³³Ya dogu n den ye li juali jiidma nintuali po, li den tie Esitowali, Sorha, Acihinha, ³⁴Sanowa, Eni Ganimi, TappuwaEnami, ³⁵Jarmuti, Adulami, Soko, Asekha, ³⁶Caarayimi, aditayimi, yeni Gederha bii Gederotayimi. Likuli den taani dociami piiga a na yeni a dagbila. ³⁷Senani, Hadaciha, Migidaligadi, ³⁸Dileyani, Misipha, Jokiteyeli, ³⁹Lacihisi, Bosikati, Eglɔn. ⁴⁰Kaboni, Lahimami, Citilisi, ⁴¹Gederoti, Beti Dagoni, Naamha, Makedha. Likuli den taani dociami piiga a luoba yeni a dogbila. ⁴²Libnha, Etiheri, Acihani, ⁴³Ifitha, Acinha, Nesibi, ⁴⁴Keyila, Acisibi, Mareciha. Likuli den taani dociami yian, yeni a dogbila. ⁴⁵Ekrɔn, yeni ya dociami n lindi u, yeni li dogbila; ⁴⁶Ki ña Ekrɔn, ki gedi ku mɔgciangu kani, ya dogi kuli n kuu Acidodi yeni li dogbila. ⁴⁷Acidodi yeni ya dogciami n lindi u, yeni li dogbila; Gasa yeni u dociami yeni li dogbila, hali ki ban gedi Ejipti kpenu kani yeni ku mɔgciangu jaali kani. ⁴⁸Li juali diema nni, Cihamari, Jatiri, Sokho, ⁴⁹Danha, Kiriya, Sanha bii Debiri, ⁵⁰Anabi, Ecitemohi, Animi, ⁵¹Gociheni, Holɔn, yeni Gilho. Likuli den taani dociami piiga n yendu yeni li dogbila. ⁵²Arabi, Dumha, Ecihan, ⁵³Janimi, Beti Tappuam, Afekha, ⁵⁴Humtha, Kiriya Arba bii Hebrɔn, yeni Siyɔri. Likuli den taani dociami yian yeni li dogbila. ⁵⁵Mawoni, Karmeli, Sifi, Jutha, ⁵⁶Jesireyeli, Jokdeyami, Sanowha, ⁵⁷Kayini, Gibeyati teniTimnha. Likuli den taani dociami piiga yeni li dogbila. ⁵⁸Halhuli, Beti Suri, Gedor, ⁵⁹Maarati, Beti anoti yeni Eltekɔn. Likuli den taani dociami luoba yeni li dogbila. ⁶⁰Kiriya Baali bii Kiriya Jeyarimi yeni Rabba. Likuli den taani dociami lie yeni li dogbila. ⁶¹Mi fanpienma nni, den pia Beti Araba, Midini, Sekakha, ⁶²Nimicihan, mi yaama dociamu yeni Eni Gedi. Likuliden taani dociami luoba yeni li dogbila. ⁶³Ama Jibusu buolu yaaba n den ye Jerusalema yeni wani ii, Juda buolu den ki fidi ki deli ki yaani ba. Lanwani ii, Jibusu buolu taani ki kua yeni Juda buolu li dogu nni hali yeni mɔlane.

Chapter 16

¹Josefi buolu ń den tɔni tiatia ki baa ya biinu , ya diema den cili Jurden kpenu Jeriko puoli po ńinbuna kani, ki tandi ki gedi mifanpienma nni, ki taa yeni ki ya caa hali Jeriko, ki pendi Beteli, li juali dogu. ²Lanwani ii, li diema den cili Beteli, ki gedi Lusi, ki tɔgni, ki balni Ataroti, Arcihi yaaba diema nni. ³Nintuali po, mi den cili Jafileti buolu diema nni, ki gedi hali Loweri Beti Horɔn buolu diema nni, ki pendi ki pundi Geseri; ki ban kpaa yeni li mɔgcianli. ⁴Josefi buolu lani n tie Manase yeni Efrayimi yaaba ń den baa bi biinu ki bɔgdi maama n ne. ⁵Efrayimi buolu ń den baa bi diema ki bɔgdi bi cuga maama n ne: Bi tinbiinu bianu, puoli po den taa Ataroti Addari hali ki ban doni Beti Horɔn, ⁶Mi den tandi ki gedi hali li mɔgcianli. Ki cili Micimetati jienu po, ki gɔgdi ki toli puoli Taanati Cihilho, ki kandi mi ńima, ki gedi hali Janowa. ⁷Mi den ńani Janowa, ki jiidi ki toli Ataroti yeni Naarha, ki guani ki cebi Jeriko, ki kpaa Jurden kpenu. ⁸Nintuali po mi den cili Taapua ki ban pundi Kanha kpenu, ki gedi ki kpaa li mɔgcianli. Efrayimi buolu yeni bi cuga biinu n den yeni, ⁹ki taani Efrayimi buolu yeni bi cuga ń den gandi ya dociami ke i ye Manase buolu biinu nni bi go den pugni ba i dociami yeni a dogbila. ¹⁰Be den ki fidi ki deli ki yaani Kanana yaaba, yaaba n kua Geseri, lanwani ii, hali yeni mɔla kuli, Kanana buolu taani ki kua yeni Efrayimi buolu i, ama bi cedi ke bi tuuni a tuonpaala i.

Chapter 17

¹Manase (Josefi bijakpelo) buolu mo ya biinu n ne Makiri mo n den tie Manase ya bijakpelo, ki tie Gileyadi báa. Makiri puoljuani n den yendi Gileyadi yeni Bacihan diema kelima Makiri den tie Jakondo i. ²Bi den tóni tiatia, ki teni manase buolu yaaba n den sieni mo yeni bi cuga; bani n tie, Abi Eseri, Heleeki, AsriyeliCecemi, Heferi yeni Cemida. Bani n den tie jaba Josefi bijakpelo Manase puoljuani, yuakuli yeni o cugli. ³Ama Selofehadi, Heferi bijua, Gileyadi yaabili, Makiri yaabilieli yeni Manase yaabitaali den ki pia bonjaga, kase bonpola baba. A bonpola yeni yela n ne; Mahila, Nowha, Hoglha, Milkha yeni Tirsha. ⁴Bi den nagni Eleyasari, salga yidka, Nuni bijua Josewe yeni bi yudanba kani, ki yedi ba, "O Diedo den bili Moyiisi li ñobonli, ke ban teni ti mo ti biinu ti naataanjaba siiga." Lanwani ii, bi den cólni li ñobonli, ki teni bimo bi biinu bi naataajaba siiga nni. ⁵Mu tinmu, biini piiga n den tua Manase buolu, Gileyadi yeni Bacihan, bani yaaba n ye Jurden kpenpuoli. ⁶Kelima Manase buolu bonpola den taani ki ga u biinu yeni bi naataanjaba, Bi den taa Gileyadi tinga ki bɔgdi Manase buolu yaaba yaaba n sieni i. ⁷Manase Buolu diema den taa Acihari, ki pundi Micimetati, Cecemi puoli. U bianu den teli niganu po, ki pundi Taapua ñinbuna kani. ⁸(Taapua diema den tie Manase tinga i, ama Taapua dociamu den tie Efrayimi ya dogu i.) ⁹U bianu den jiidi Kanha kpenu po. Li dociami yii n ye u kpenu ganu po, Manase tinga nni den tie Efrayimi ya dogi i. Manase diema bianu den ye u kpenu jienu po i, ki gedi ki kpaa li mɔgli. ¹⁰U ganu po tinga den tie Efrayimi ya diema i, ke jienu po tie Manase diema, ke li mɔgli tie u bianu. U jienu po den tie Acihari buolu i, ke puoli po mo tie Isacihari buolu. ¹¹Ama Isacihari yeni Acihari buoli siiga nni, Manase n den yeni Beti Cihan yeni lidogbila, Ibileyami yeni li dogbila, Dori yaaba yeni li dogbila, Endori yaaba yeni lidogbila, Taanaci yaaba yeni li dogbila yeni Megiddo yaaba yeni li dogbila. ¹²Ama Manase buolu den kan fidi ki yendi lanyu dociami, kelima Kanana yaaba den ye lanyu tinmu nni i. ¹³Israyeli yaaba ñ den baa u paalu ki pugni, bi den niini Kanana yaaba ke bi tuuni a tuonpaala, ama, bi den ki fidi ki deli ki yaani ba wani. ¹⁴Lanwani ii, Josefi puoljuani den maadi Josuwe, "Be n cedi ke a teni ti biinyendu baba, ki nan bani ke ti buolu yabi, ke O Diedo tundi ki yadi tipo mi yedñanma, ki selgi ti ii?" ¹⁵Josuwe den guani ki jiini ba, "I ya bani ke i tie ya buolu n yabi, yin nan gedi kikaagi Perisitinba yeni Rifayimi yaaba fuali, ki kali li niinni. Yin tieni yeni kelima Efrayimi diema, li juali nni yeni ki tiani bonñanla, ki ba dagdi yin kua." ¹⁶Josefi yaabila sen yedi, "Li juali diema yeni ki tiani bonñanla tipo. ama Kanana yaaba yeni Beti Cihan yeni Jesireyeli buolu yaaba, yaaba n kua i tiali nni yeni kujualɔngu nni yeni pia ti kudi tɔturdi." ¹⁷Ke Josuwe yedi Josefi yaabila, Efrayima yeni Manase, "I tie ya buolu n yabi i, i nan go pia u paalu. I kan fidiki ya ye tinbuoyenli nni baba nani i biinu. ¹⁸Li juali nni diema mo ba tua i diema i. Bá yeni lan tie fuali kuli, i ba fidi ki kaagi ki bili u bianu yin bua maama. I ba fidi ki deli ki yaani Kanana buolu yaaba bá ke bi pia ti tɔturdi, ki go pia mi tuama."

Chapter 18

¹Israyeli yaaba n den paadi mi diema ki gbeni, li nitaanli kuli den taani Cihilon. Bi den kpaa likani U kadkaanu gbandieli. ²Li den sieni buoli lele, Israyeli nitaanli siiga, yaaba n dá ki baa tinbiinu. ³Josuwe den yedi Israyeli yaaba, "I ba guudi hali yeni o laa yogu i, ki fidi ki gedi, ki kali O Diedo i yaajanba Tieniu n puni yi ya diema nni ii? ⁴Yin gandi buolu kuli niba taa, n ba soni ba. Bi ba gedi ki ban kpaagi ki bandi mi diema n bili maama i kaani kuli. Bi ba diani ki waani mu tinmu kuli yeni mu biani n bili maama, ki guani yeni ban bobni maama na. ⁵Bi ba bogdi mi diema kaani lele i. Juda buolu yaaba baa ye bi diema nni niganu po, ke Josefi yaabila mo ye bi ya diema nni nijienu po. ⁶I ba diani ki paadi mi diema kaani lele i, ki guani yeni yin bobni maama min diidi. N ba jia yuakuli ya biinu nekanba i, O Diedo, ti Tieniu nintuali. ⁷Lefi buolu yaaba ki pia biinu i siiga, bi ya biinu tie O Diedo salga yidma yeni a pada i. Gadi, Rubeni yeni Manase buolu yaaba, bogdima den ga bi ya biinu Jurden kpenpuoli po o. O Diedo naaciemo Moyiisi n den teni ba bi ya biinu. ⁸"Lanwani ii, ban den gandi ya jaba den bobni ki ba gedi Josuwe tond. Josuwe den bili li nbonli ki waani ba, ke ban diani ki waani li inmu n bili maama, ki yedi ba, "Gedi mani ki ban diidi i kaani kuli, ki diani ki waani tinga kuli yeni kipo, yeni mun tietie maama, ki guani mani na. N ba to tiatia Cihilo ne i, O Diedo nintuali, ki bogdi ikuli. ⁹Li niba den gedi, ki ban waa, ki diidi diidi, ki diani tinga kuli yeni ki biani, diema kuli mipo mipo. Bi den guani Josuwe kani Cihilo nagli nni. ¹⁰Josuwe den tani tiatia O Diedo nintuali Cihilo yeni. Josuwe den bogdi Israyeli yaaba li tinmu, ke buolu kuli ga u tinbiinu. ¹¹Bi den tiatia, ke Benjamini buolu ga u biinu, ki bogdi cugli cugli. Bi diema den saagi Juda yaabila diema yeni Josefi yaabila diema siiga nni i. ¹²U jienu po, bi bianu den cili Jurden kpenu kani i. U den kogni Jeriko jienu po, ki ban kua li juali diema nintuali. Ki pendi ki kua Beti Afeni fanpinmaa nni. ¹³U ganu po, u bianu den toli Lusi, bii Beteli. U den gedi ki jiidi Ataro Addari, ki balni li juali yaali n bili Beti Horon ganu po. ¹⁴U bianu den pegdi likani, ki toli nintuali, ki guani ki toli ganu po, ki pondi ki kua Beti Horon, ki ban tuoni li juali. Li kpaali ji den juodi Kiriati Baali, bii Kiriati Jeyarimi, li dogu den tie Juda buolu yaaba dociamu i. Lankani i n ji den tie li kpaali po, nintuali po. ¹⁵U ganu po u bianu den cili ki kagni Kiriati Jeyarimi. Li kpaali den nani likani, ki gedi Efron, ki pundi Nefitoya ninbuna kani. ¹⁶Li kpaali den jiidi ki tuogi li juali ki tuogi ya kpaali n ye Beni Hinomi jualongu, , kaa fagi yeni jienu po Rifayimi jualongu. U bianu den jiidi ki pundi Hinomi jualongu, Jebusi yaaba juabiga jienu po, ki pendi ki jiidi Eni Rogeli. ¹⁷U biani den pegdi, ki toli jienu po, Eni Cemesi, ki nani lankani, ki kogni Geliloti, ya dogu n buogi Adumimi. U den nani likani, ki jiidi, ki pundi Rubeni bijua, Bohani tangu kani. ¹⁸U den togni ki balni Beti Araba ganu po, ki jiidi Araba. ¹⁹U den kogni ki nani Beti Hogla. li kpaali den ban juodi mi nincianyaama kani i, Jurden kpenu n kua mi niinni naani yeni. Niganu po kpaali nden yeni. ²⁰Jurden kpenu den tie bianu i, puoli po. Benjamini buolu yaaba tinbiinu n den yeni, bi den bogdi ba cugli cugli, ki li colni cugli kuli yeni li tinbianu ki ban ban cebi. ²¹Mola, Benjamini buolu yaaba, ki taa cugli cugli, dogi den tie, Jeriko, Beti Hogla, Emeki Kesis, ²²Beti Araba, Semarayimi, Beeli, ²³Afimi, Para, Ofra, ²⁴Kefari Ammoni, Ofini yeni Geba. Likuli den taani dogi piiga a lie yeni li dogbila. ²⁵Ya dogi n den pugdi, Gibeyon, Ramha, Beyeroti, ²⁶Misipa, Kefira, Mosiha, ²⁷Rekemi, Irpeyeli, Tarala, ²⁸Seliha, Hayelefi, Jebusi bii Jerusalema, Gibeya yeni Kiriati. Likuli den taani dogi piiga a na yeni a dogbila. Benjamini buolu yeni bi cuga tinbiinu n den yeni.

Chapter 19

¹Simeyɔn buolu yaaba n den tuani ki ga bi tinbiinu, ki bɔgdi bi cuga kuli, ban den tɔni tiatia ki gbeni. Bi diema den saagi Juda buolu yaaba diema siiga nni.²Bi biinu dogi den tie, Beyerceba, Ceba, Moladha, ³Hasari, Cihuwali, Balha, Esemi, ⁴Elitoladi, Betihuli, yeni Hɔrmiha.⁵Simeyɔn buolu go den ga, Sikilagi, BetiMarkaboti, Hasari, Suciha, ⁶Beti Labawoti, yeni Caruheni. Likuli den taani dociami piiga a taa, yeni a dogbila. ⁷Bani n go den ga Ayini, Rimmoni, Etiheri, yeni Acihan. Lan taani dociami na yeni i dogbila.

⁹Simeyɔn buolu yaaba diema den ye Juda buolu yaaba diema nni i, ama, li diema den yabdi Juda buolu yaaba po, lanyapo i, ke bi den jia li diema sinsiga nni, ki teni Simeyɔn buolu yaaba.¹⁰Tiatia n den gbeni ke ya buolu n den tua mi taama po, ki ga bi tinbiinu n den tie Sabulɔn buolu, bi den bɔgdi yeni bi cuga. Bi diema bianu den cili Saridi i. ¹¹Bi diema den toli nintuali po i. ki gɔa Maralha po yeni, ki ban kpaa Dabbeceti; ki tandi ki ban pundi Jokneyami kpenu puoli.¹²U bianu den nani Saridi, ki gɔgdi ki toli puoli po ki ban tuoni Kisiloti Tabori bianu. U den nani lankani, ki gedi Dabera, ki doni Jafiya. ¹³U bianu den nani lankani, ki toli pouli, ki gedi Gati Heferi, ki pendi ki pundi Etikasini; u den pendi likani, ki gedi Rimmoni, ki gɔgdi ki toli Neyiha po.¹⁴U bianu den gɔgdi ki toli niganu po ki gedi Hannatoni, ki ban kpaa Ifitahi Eli jualɔngu. ¹⁵Li diema, ki taani yeni Kattati, Nahalali, Cimirɔn, Idala, yeni Betelhem dociami. Likuli den taani piiga n dociami lie, yeni li dogbila. ¹⁶Sabulɔn buolu yaaba tinbiinu biani n den yeni, li dociami yeni li dogbila kuli, ke bi ga ki bɔgdi yeni bi cuga.¹⁷Ban den gbeni tiatia, ke ya buolu n tua mi naama po ki ga bi tinbiinu n den tie Isakari buolu yaaba, bani yeni bi cuga. ¹⁸Bi diema nni, Jesireyeli, Cesuloti, Cunemi, ¹⁹Hafarayimi, Ciyoni yeni Anaharati.²⁰Dociantiami mo den ye, Rabbiti KiciyoniEbesi, ²¹Remeti, Enganimi Enhadha yeni Betipaseri. ²²Bi diema bianu den pundi Tabori, Cahasuma yeni Beti Cemeci, ki ban kpaa Jorden kpenu. Likuli den taani piiga n dociami luoba yeni i dogbila.²³Isakari buolu tinbiinu n den yeni, yeni i dociami yeni li dogbila, ke bi den ga ki bɔgdi yeni bi buolu cuga.²⁴Tiatia puoli po, ya buolu n den tua imu po, ki ga bi tinbiinu den tie Aciheri buolu yaaba i, bani yeni bi buolu cuga kuli. ²⁵Ya dociami n den ye bi diema nni n ne, Helkati, Hali, Beteni, Acicafi, ²⁶Alameloci, Amadi, yeni Micihali. Nintuali po, u bianu den tandi ki pundi Karmeli yeni Cihori Libinati.²⁷U den gɔgdi ki toli puoli, ki gedi Beti Dagɔn, ki ban pundi hali Sebuluni, ki suagi Ifitaheli jualɔngu po, Betelmeki yeni Neyiyeli nijienu po. U den suagi ki gedi Kabuli nijienu po. ²⁸U den suagi ki pundi Ebrɔn, Rehobi, Hammoni yeni Kanha hali yeni Sidoni dociamu.²⁹U bianu den gɔgdi ki lebdi Ramha ki toli Tiiri dociamu bilinguonli. U den gɔgdi ki gedi Hosiha, ki ban kpaa ku mɔgciangu, Acisibi tinfuali nni, ³⁰Ummiha, Afeki, yeni Rehobi. Likuli den taani piilie n dociami lie yeni i dogbila.³¹Aciheri buolu yaaba n den dini bi faali, ki ga ya tinbiinu, ki bɔgdi bi buolu cuga n yeni, i dociami yeni i dogbila kuli.³²Ya buolu n den tua mi luobma po, ki ga bi tinfaali biinu den tie Nafitali buolu yaaba, bani yeni bi cuga. ³³Bi diema bianu den cindi Helefi ki taa Owaki, ki ban gedi Sananimi, ki tandi ki gedi Adaminekebi yeni Jabneyeli, ki ban pundi Lakumi, ki gedi ki kpaa Jurden kpenu. ³⁴U bianu den gɔgdi ki toli nintuali, Asinoti, Tobɔri, ki ban gedi hali Hukoki, ki pundi Sebuluni, u ganu po, ki tuoni Aciheri nintuali po, Juda puolino yeni Jurden kpenu.³⁵Ya dociami n den pia a bilinguona den tie, Sidimi, Seri, Hammati, Rakati, Cinereti, ³⁶Adamha, Ramha, ³⁷Kedeci, Edreyi, yeni Hasɔri.³⁸Ya dogi n de pugdi den tie Yirɔn, Migdale, Horemi, Beti Anati, yeni Beti Cemeci. Likuli den taani piiga n dociami yian yeni i dogbila. ³⁹Nafitali buolu yaaba n den baa ya tinbiinu n yeni, ki bɔgdi bi buolu cuga, li dociami yeni li dogbila kuli.⁴⁰Ya buolu n den tua mi lelema po, tiatia puoli po, ki ga bi tinbiinu den tie Dani buolu, bani yeni bi buolu cuga. ⁴¹Bi diema dogi den tie, Soriha, Ecitawoli, Iri Cemeci, ⁴²Calabini, Ayijalɔn yeni Itilahi.⁴³Ya dogi mo den pugdi n ne: Elɔn, Timina, Ekrɔn, ⁴⁴Elitekehi, Gibetihɔn, Balati, ⁴⁵Jehudi, Bene Beraki Gati Rimoni, ⁴⁶Me Jarkɔn, yeni Rakɔni yeni ya tinfanma n lindi Japa dogu.⁴⁷Lan den bua paagi Dani buolu yaaba bi diema nni, bi den gedi ki woli Lecemi buolu dogu, ki paadi ba, ki kpaa bi niba yeni ki jugsiega, ki kali likani. Bi den lebdi li dogu yeli, ki taa bi yaaja yeli, ki puni likani, lani n tie Dani. ⁴⁸Dani buolu yaaba tinbiinu n den yeni, ke bi den bɔgdi yeni bi buolu cuga, li dociami yeni li kuni po dogbila kuli.⁴⁹Israyeli yaaba n den bɔgdi bi diema bi siiga nni, buolu buolu ki gbeni, bi den tiadi ki puni Nuni bijua Josuwe mo u tinbiinu.⁵⁰Nani O Diedo n den bili ya nɔbonli yeni, bi den teni o wan den mia ya dociami, yini n tie, Timnati, Sera, Efrayimi juali nni diema. O den guani ki maa li dociamu, ki kali li niinni.⁵¹Salga yidkaaba ciamo Eleyasari, Nuni bijua Josuwe yeni Israyeli buoli yudanba n den kali Ciliho dogu nni, u kadkaanu gbandieli bulɔɔbu kani, O Diedo nintuali, ki bɔgdi mi diema Israyeli buoli yeni bi cuga kuli siiga nni maama n yeni, ke buolu yeni cugli kuli ga u biini n yeni. Lanwani ii bi den bɔgdi mi diema ki gbeni.

Chapter 20

¹Lanwani ii, O Diedo den yedi Josuwe, ²" Maadi yeni Israyeli nitaanli, ki yedi ba, 'Gandi mani ya dogi n baa tie i wuonkaani, nani mi den tuodi ki waani Moyiisi maama yeni. ³Yin tieni yeni, ke yua n kpaa nilo, ke laa tie o yanbuama ka, o ba fidi ki sani ki gedi ki wuoni li dogi nni. Lanya dogi baa tie wuonkaani, ke yua n lingi ke wan kpa o, ki tuu o naataano o kpimo panli n da fidi ki nandi o. ⁴Yua n kpa nilo, ke laa tie o yanbuama ka, o ba sani ki gedi li dogi nni, doyendu nni, ki sedi bu bulñobu kani, ki togdi bi yudanba nintuali, lan tieni maama, ke o sani ki bua wuoni li dogu nni. Lanwani ii, bi ba ga o, ki teni o u kaanu, wan kali bi siigs nni. ⁵Li ya tie ke o kpiemo naataano ya nɔdi li dogu nni ki bua tuu li panli ki kpa li daano, li dogu nni yaaba kan tuo ki cabi u sanu, ban ñani li nilo ki teni o, kelima laa tie o yanbuama ka ke o kpa o, yibalma bakuli go den ki ye bi siiga nni.

⁷Lanwani ii, Israyeli yaaba den gandi Kedeci, Galile diema nni, Nefitali buolu juali dogu nni, Cecemi, Efrayimi buolu juana dogu nni, yeni Kiriyati Ariba bii Ebrɔn, Juda buolu juana dogu nni. ⁸Jurden kpenjaali puodma po, bi den gandi Beseri, Rubeni buolu diema gbangbana po mi fanpienma nni, Ramoti Gileyadi, Gadi buolu diema nni yeni Golani, Bacani dogu nni, ki ye Manase buolu diema nni. ⁹Ban den gandi ya dogi Israyeli niba yeni ya canba n ye bi siigs nni yeni po n yeni. Lanwani ii, yua kpaa nilo, ke laa tie o yanbuama po ka, o ba fidi ki sani ki wuoni li dogi nni, ki mia ti candandi. O kpiemo kpiilo kan kpa o, ki tuu li panli, hali yeni ban ba yini o nikpalo li nitaanli siiga ki jia ti buudi.

Chapter 21

¹Lefi buolu yudanba den nagni salga yidkaaba ciamo Eleyasari, Nuni bijua Josuwe yeni Israyeli buoli yudanba kani. ²Bi den yedi ba Ciliho dogu nni, Kanana diema nni, " O Diedo den bili li ñobonli Moyiisi yogu, ke ban teni ti mu tinmu, tin baa ye naani yeni ti bonpiakaali yeni tin baa kpaa ti yandi naani. ³Nani lan den tie O Diedo ñobonli yeni, Israyeli yaaba den puni Lefi buolu yaaba bi biinu ya dogi yeni ya yankpaakaani ne. ⁴Bi den tñi tiatia, ke Kohati yaabili ga u biinu, Haarɔn yaabili, salga yidka, Lefi buolu yua mo den baa piiga n dociami taa, ke yi ye Juda, Simeyɔn yeni Benjamini buoli diema nni. ⁵Kohati yaabila yaaba n sieni mo den baa bi biini, dogi piiga, ke yi ye Efrayimi, Dani yeni Manase buolu bɔgdma ya buoli diema nni. ⁶Bi den tñi tiatia, ke Gericɔn puolɔuani mo baa piiga n dociami taa ke i ye ya buoli ne diema nni: Isakari, Aciheri, Nafitali yeni Manase buolu bɔgdma Bacihan dogu nni. ⁷Merari puolɔuani den baa piiga n dociami lie, ke i ye Rubeni, Gadi yeni Sebuluni buoli diema nni. ⁸Lanwani ii, Israyeli nitaanli den tñi tiatia, ki teni Lefi buolu yaaba ya dociami yeni ya yankpaakaani n yeni, nani O Diedo ñ den bili li ñobonli ki waani Moyiisi maama yeni. ⁹Juda yeni Simeyɔn buoli diema nni, ban den baa ya dociami n ne. ¹⁰Li dociami den tie Lefi buolu, Haarɔn puolɔuani, Kohati yaabila ya biinu i. Bani n den baa u biinkpialu. ¹¹Israyeli yaaba den teni ba, Kiriyati Arba (Arba den tie Anaki báa i) bii Hebrɔn, Juda juana diema nni, yeni li yankpaakaani kuli. ¹²Ama bi den tuodi ki puni Jefune bijua Kalebi i kuani yeni a dogbila, ke o kali li niinni ki diedi o. ¹³Salga yidkaciamo, Haarɔn yaabila den baa Hebrɔn yeni u yankpaakaani, yu n den tie wuonkaanu dogu, yua n kpaa nilo ke laa tie o yanbuama, yeni Libinha yeni u yankpaakaani kuli. ¹⁴Jattiri yeni u yankpaakaani yeni Ecitomowa yeni u yankpaakaani kuli, ¹⁵Bi go den baa Holɔn yeni u yankpaakaani, Debiri yeni u yankpaakaani, ¹⁶Ayini yeni u yankpaakaani, Jutta yeni u yankpaakaani, yeni Beti Cemeci yeni u yankpaakaani. Likuli den taani dociami yian, ke bi teni li buoli lie yeni. ¹⁷Ban den baa Benjamini buolu kani ya dogi n ne, Gibewɔn yeni u yankpaakaani, Gaba yeni u yankpaakaani, ¹⁸Anatoti yeni u yankpaakaani, yeni Almoni yeni u tinkundogi. likuli den taani dociami na. ¹⁹Ban den teni Haarɔn yaabila, salga yidkaaba ya biinu kuli den taani dociami piiga a taa yeni i yankpaakaani, ²⁰Lefi buolu yaaba yaab n tie Kohati yaabila, bi den tñi tiatia, ke bi tinbiinu kua Efrayimi diema nni i. ²¹Bi den teni ba Cecemi yeni u yankpaakaani, Efrayimi buolu yaaba juana dogu nni, u den tie wuonkaanu dogu, yua kpa kuuma ke laa tie o yanbuama, Geseri yeni u yankpaakaani. ²²Kibisayimi yeni u yankpaakaani, yeni Beti Horɔn yeni u yankpaakaani. Likuli taani dociami na. ²³Kohati yaabila ñ den ga ya tinbiinu Dani buolu diema nni den tie Eliteke yeni u yankpaakaani, Gibetɔn yeni u yankpaakaani, ²⁴Ayijalɔn yeni u yankpaakaani, yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani. Likuli taani dociami na. ²⁵Kohati yaabila ñ baa ya tinbiinu Manase buolu bɔgdima diema nni tie, Taanaci yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani yeni Gatrimoni yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani. ²⁶Li den taani dociami piiga yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani Kohati cugli nni yaaba po. ²⁷Gericɔn cugli nni yaaba, ke bi mo tie Lefi buolu yaaba ñ baa ya tinbiinu Manase buolu diema nni tie, Golani, Bacihan diema nni yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani, umo den tie wuonkaanu dogu i, yaaba n kpaanilo ke laa tie bi yanbuama ka, ke u ye Beyecitera tinfanma nni yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani. likuli taani dociami lie. ²⁸Bi go den teni Gericɔn cugli yaaba Kiciyɔn, ke u ye Isakari buolu diema nni yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani, Daberati yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani, ²⁹Jarmuti yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani yeni Enganimi yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani. Lan taani dociami na. ³⁰Ban den ga ya dogi Aciheri diema nni, den tie, Micali yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani, Abidɔn yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani, ³¹Helikati yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani yeni Rehobi yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani. Likuli taani dociami na. ³²Nafitali buolu yaaba diema nni, Gecihɔn cugli nni yaaba den ga Kedeci, Galile diema nni yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani. Umo den tie wuonkaanu dogu i, yaaba n kpaa kuuma ke laa tie bi yanbuama po; Hamotidɔri yeni Gatrimoni yeni u yankpaakaani. Likuli taani dociami taa. ³³Gericɔn cugli yaaba ñ den baa ya dogi kuli den taani dociami piiga a taa, yeni Gatrimoni yeni i yankpaakaani ³⁴Lefi cuga yaa n sieni, nani Merari cugli yeni, den baa Subuluni buolu diema nni, Jokineyami yeni u yankpaakaani, Karta yeni u yankpaakaani, ³⁵Diminiha yeni u yankpaakaani, Nahalali yeni u yankpaakaani. likuli den taani dociami na. ³⁶Merari cugli nni yaaba ñ den baa ya biinu Rubeni buolu diema nni n ne, Beseri yeni u yankpaakaani, Jahasi yeni u yankpaakaani, ³⁷Kedemoti yeni u yankpaakaani, Mefaati yeni u yankpaakaani. Likuli taani dociami na. ³⁸Gadi diema nni, bi den baa Ramoti, ke u ye Gileyadi dogu nni yeni u yankpaakaani, wuonkaanu dogu yaaba n kpaanilo kaa pia liyanbuama po, yeni Mahanayimi yeni u yankpaakaani. ³⁹Merari cugli nni yaaba go den ga Hecibɔn yeni u yankpaakaani yeni Jaseri yeni u yankpaakaani. Likuli den taani dociami na. ⁴⁰Li dociami kuli bonciala den tie Merari cugli, Lefi buolu ya dociami i. Ban den tñi tiatia, ki teni ba ya dociami den taani piiga n dociami lie i. ⁴¹Ban den ga ya dociami Israyeli buoli ñ den kali ki diedi ya diema nni, ki teni Lefi buolu yaaba den taani piina n dociami niin yeni i yankpaakaani. ⁴²Li dociami kuli den pia li tinkundogi, ke i tie yaakpaakaani. Li dociami kuliden tie yeni i. ⁴³Lanwani ii, O Diedo den puni Israyeli yaaba wan den niani bi yaajanba ya diema kuli. Israyeli

yaaba den kali, ki diedi li diema.⁴⁴O Diedo den teni ba mi yanduanma bi kaalindma nni kuli, nani wan den poli ki niani bi yaajanba maama yeni. Bi yibalinba bá yendo kan den fidi ki tuogi ba, ki paadi ba. ⁴⁵O Diedo n den niani Israyeli nitaanli ya ñoniani kuli, den tii, bá ñonianyendu ki den tua fanma.

Chapter 22

¹Lanyognu, Josuwe den yini ki taani Rubeni, Gada, yeni Manase buolu bɔgdima.²O den yedi ba, "I tieni O Diedo naaciemo Moyiisi n den waani yi ke yin tieni yaali kuli. I cengi, ki go cɔlni n nɔmaama nani min waani yi ke yin tieni maama kuli. ³Hali lan cili ya dana, ki ban tuoni dinne, I ki sani ki nɔli i kpiiba, i tieni ki dudi O Diedo i Tienu n puogi yi ya tuona.⁴Mɔlane, O Diedo i Tienu puni i kpiiba wan den niani ba ya yanduanma. Lanwani ii, yin lebdi ki guani ki ban kali i denpo, O Diedo naaciemo Moyiisi n den bɔgdi yi ya diema Jurden kpenjaali puodma po. ⁵Yin fangi i yula, ki cɔlni O Diedo naaciemo, Moyiisi n bili yi ya nɔmaama yeni ya yikodi, ke yi buadi O Diedo i Tienu, ki ya nɔa o sanu i tuona nni kuli, ke yin cɔlni o yikodi, ki ya taabi o, ki dondi o, ki pugi o yeni i pala kuli yeni i yantiana kuli." ⁶Lanwani ii, Josuwe den yadi mi yedɔanma bi po, ki cabi ba ke bi guani ki kuni bi denpo.⁷Josuwe den teni Manase buolu bɔgdima bi tinbiinu Bacihan, ke ya buolu bɔgdima n sieni, ke o teni ba bi tinbiinu bi kpiiba kani, Jurden kpenu nintuali. Josuwe den yadi mi yedɔanma bi po, ki cabi ba ke bi kuni bi denpo. ⁸O den yedi ba, "Yi taa mani yin baa ya nɔlmancianma kuli, ki lebdi ki kuni i denpo; i ligi, ti yandi, ti kumɔndi, wula, ti kubɔndi, yeni ti tiayiekaadi kuli. Yin ban bɔgdi i kpiiba yin baa ya tiafagikaadi i yibalinba kani."⁹Lanwani ii, Rubeni buolu, Gada yeni Manase buolu bɔgdima den guani ki kuni bi denpo, ki nɔ Israyeli nitaanli Sihilo dogu nni, Kanana diema nni. Bi den guani ki lebdi Gileyadi diema nni, bi diecema nni, ban den kɔni ki paadi yaama nani O Diedo n den bili li nɔbonli, ki waani Moyiisi maama yeni.¹⁰Ban den lebdi Jurden kpenpuoli, Kanana diema nni, Rubeni buolu yaaba, Gada buolu yaaba yeni Manase buolu bɔgdima den maa padbinbindli ki kpiani Jurden kpenu, ya padbinbindli n yabi boncianla. ¹¹Israyeli nitaanli den gbadi li maama, ki yedi, "Diidi mani, Rubeni buolu yaaba, Gadi yeni Manase buolu bɔgdima maa padbinbindli Kanana diema nni, Galile dogu nni, ki kpiani Jurden kpenu, Israyeli yaaba diema nni,"¹²Israyeli nitaanli n gbadi li binbindli maama, bikuli den taani Sihilo dogu nni, ki bua gedi ki ban tuogi yeni ba bu tɔbu.¹³Israyeli nitaanli den sɔni u tondu Rubeni, Gada yeni Manase buolu bɔgdima kani Gileyadi diema nni. Bi go den sɔni salga yidkaciamo, Eleyasari bijua Finehasi mo, ¹⁴Israyeli yudanba piiga, buolu kuli yudanyendo, den yegi yeni o, bi den gandi buolu kuli yua n tie o yudaano i, ke o yegi yeni ba.¹⁵Bi den pundi Rubeni, Gada yeni Manase buolu bɔgdima kani, Gileyadi diema nni, ki maadi yeni ba.

¹⁶"Israyeli nitaanli kuli yedi ne, 'Be n cedi ke i tieni ya tudbiadma ne Israyeli Tienu po, mɔlane, i ji fali O Diedo maama, ki maa i padbinbindli ki baa pugi li, ki sundi o yikodi, ki fiindi mi yenyiema aa?'¹⁷Ti den tieni ya tudbiadma Pewori dogu nni daa dagdi ii? Ti dɔ ki fidi ki piini lanyu tuonbiadi ti yula po. Kelima li tudbiadma fiini O Diedo pabiencianli ti yula po. ¹⁸I go ba pegdi ki nɔ O Diedo ya yognu ne ee? I mo ya fiini O Diedo po mi yenyiema, saala o ba fiini o pabiencianli Israyeli nitaanli kuli po i.¹⁹Yin kaa ya diema nni ya jɔgni ki kandi ke i kan fidi ki ya ye mi niinni, yin guani ki kua ya diema nni ke O Diedo gbandieli ye, ki kali ti siiga nni. Ama yin da fiini mi yenyiema O Diedo po bii mi paadma tinba ya po, ki guani ki maa i yuli po padbinbindli, ki nan nɔ O Diedo ya padbinbindli. ²⁰Sera bijua Acihan den ki miidi li kualu, ki taa ya bona n dagdi yeni O Diedo oo? O Diedo pabienli den ki baa Israyeli nitaanli kuli po ka aa? Wani yua den tieni mi tudma yeni den ki kpe o baba ka o tuonbiadi po oo."²¹Lanwani ii, Rubeni, Gada yeni Manase buolu bɔgdima den guani ki jiini Israyeli buoli yudanba, ki yedi : ²²Ti kpiagdi kuli daano, O Diedo, U Tienu! Ti kpiagdi daano O Diedo U Tienu! O bani, ki ba cedi Israyeli yaaba n bandi! Li ya bi tie yenyiema bii dudugdi pɔdma O Diedo po, yin da juogi ti dinne, ²³ke ti maa ti yuli po padbinbindli ki bua tin yaadi ki buli O Diedo. Ti ya maa ya padbinbindli ne, ki bua tin ya padi a padjuukaana, a bonkpiala paabu yeni mi taanyenma salga, ke laa tie O Diedo po, Wani O Diedo mɔno n buu ki cuo ti, tin paa li pani.²⁴Laa tie yeni ka! Ti tieni yeni, ki jie ke saala po, i yaabila n da ti yedi ti ya yaabila, "Tinba yeni yinba, ti pia be ya nantaado i yeni Israyeli Tienu uu?"²⁵Kelima O Diedo mɔno n bili ti siiga nni Jurden kpenu, ke u tie u bianu, Yinba Rubeni buolu yaaba yeni Gada yaaba, i ki pia nantaadobakuli yeni O Diedo. Lanyapo, i yaabila ba tulni ti yaabila ban buli ki ji da pugi O Diedo.²⁶Lani ncedi ke ti jagi ke tin maa padbinbindli, ama li ki tie tin ya yidi salga ka, ²⁷Ama lan tua kasiedi tinba yeni yinba siiga, yeni i puolɔuani yini ti ya puolɔuani siiga ke ti baa yidi salga O Diedo nintuali i, yeni ti padjuukaana, yeni ti salga yidma yeni ti taanyenma salga, yeni, saala po, i yaabila n da ti yedi ti ya yaabila, "Yii pia biinubakuli yeni O Diedo."²⁸Lanwani ii, ti den yedi, 'Li ya tie ke bi ti maadi ti, bii ti yaabila saala po lanyu maama, ti ba jiini, "Diidi mani! Ne tie O Diedo binbindli kasiedi i, ti yaajanba n maa li, ke laa tie padjuukaana po, kaa tie salga yidma po, ama ki tie kasiedi tinba yeni yinba siiga."²⁹Lanwani ii, tii jagi ke tin fiini yenyiema, ki yaadi ki fagdi yeni O Diedo ka, ki maa ya padbinbindli ne, ki bua tin ya yidi a padjuukaana, ti luana salga yeni taanyenma salga. Ti kan tieni lani, ki kandi O Diedo, ti Tienu ya padbinbindli yaali n ye o gbandieli kani."³⁰Salga yidka, Fenehasi yeni Israyeli buoli yudanba, a cuga diedanba n gbadi Rubeni, Gada yeni Manase buoli yaaba n yedi yaali, ki sua ki li maama tiegi, bi pali den mangi. ³¹Salga yidkaciamo Eleyasari bijua Finehasi den yedi Rubeni, Gada yeni Manase buoli yaaba, "Dinne, ti bandi ke O Diedo ye ti siiga, kelima i ki miidi li kualu ki luo ti dudugdi O Diedo po. Lanwani ii, i faabi Israyeli buolu yeni O Diedo pabiencianli."³²Lanwani ii, salga yidkaciamo

bijua, Finehasi den cabi Rubeni, Gada yeni Manase buoli yaaba, Gileyadi diema nni, ki guani ki kuni Kanana diema nni, Israyeli nitaanli kani, ki togdi ba u tondu laabaali. ³³Ban togdi ya laabaali den mangi Israyeli nitaanli. Israyeli nitaanli den tieni U Tienu balga, ki dondi o, bi ji den ki maadi ya tobu ke bi den bobindi, ki ba tuogi Rubeni, Gada yeni Manase buoli yaaba, ki mudi ban kali ya diema nni. ³⁴Rubeni buolu yaaba yeni Gada buolu yaaba den puni li padbinbindli li yeli, "Kasiedi" Kelima bi den yedi, "Li tiendi kasiedi ti siiga nni ke O Diedo n tie U Tienu."

Chapter 23

¹Lani n̄ pendi, ke li tieni a dana, O Diedo den puni Israyeli yaaba mi yanduanma, bani yeni bi yibalinba siiga, Li den sua ke Josuwe mo den ciandi hali boncianla. ²Josuwe den yini Israyeli nitaanli, ki taani i buoli yudanba, a cuga diedanba, ti buudi judanba yeni a jakonda yudanba, ki yedi ba, "N ciandi hali boncianla. ³I nan la O Diedo, i Tienu n̄ tieni ya diema ne kuli niba maama yinba yapo, kelima O Diedo, i Tienu n̄ k̄ni ki todi yi. ⁴Diidi mani! N t̄ni tiatia, ki bogdi i buoli yaaba ya diema n̄ sieni ke i ba k̄ni ki paadi, man tua i biini, i buoli n̄ diedi ma, ki taani yeni min mudi ya diema, ki cili Jurden kpenu ki ya caa nintuali po, hali Mediterane m̄gciangu.

⁶Lanwani ii, yin tieni ania ki ya colni, ki go tiendi yaali n̄ diani Moyisi yiko tili nni, yin da kpiadi niganu po bii nijienu po ki n̄a ma, ⁷Lanwani ii, yin da taani yeni ya nibuoli n̄ ye i siiga, yin da taagi bi yela, bii bi buli yela, ki da gbaani ki pugi, bii ki taa bi buli yela ki poli. ⁸Ama, yin ya taabi O Diedo i Tienu, nani yin li tiendi maama hali yeni m̄la kuli. ⁹Kelima O Diedo deli ki yaani i po ya nibuoli n̄ yabi, ki go pia mi tuama. Yin ye naani ne, buolu bakuli ki fidi ki ba sedi ki tuogi yi hali yeni dinne. ¹⁰I siiga nni, niyendo baba ba fidi ki deli ki yaani niba tudli, kelima O Diedo i Tienu tie yua n̄ k̄ni i po, nani wan den niani yi maama yeni. ¹¹Yin fangi i yula, ki buadi O Diedo i Tienu yeni i paalu kuli. ¹²Ama, i ya t̄di ki n̄a o maama, ki taani yeni ya nibuoli n̄ ye i siiga, lanyaka, i ya kuani li niba ki taani yeni ba i diedi nni, bii i ya taani n̄bu yeni ba, ¹³Yin ya bani ke O Diedo i Tienu ji kan deli ki yaani ba i siiga. Ama bi ji ba tua diadi yeni taali i, ipo, bi ba tue finfiba i i buani po yeni konkoni i nuni nni, hali yeni ban ba bolini yi ki gbeni cain, O Diedo i Tienu n̄ puni yi ya dieɲanma ne nni. ¹⁴¹⁵Ama yin ya bani ke o n̄nianu nni, bá lanbonyenli n̄ ki kpiadi, kaa tii yeni, wan bili ya kuana mo ya biadma ba tugi i yula po, ki kan lgdi bá lanbonyenli kaa tii, O Diedo ba n̄uni yi mi biadma, ki ban bolni yi ya dieɲanma ke wani O Diedo puni yi ne nni. ¹⁶O Diedo ba tieni yi li biadma, li ya tie ke i miidi o yiko kuana, kaa n̄ua li n̄bona n̄ bili maama, i ya caa ki gbaandi ki pugi i buli, O Diedo ba fiini o pabineli ipo, ki bolni yi tonma, wan puni yi ya dieɲanma ke o puni yi ne niinni.

Chapter 24

¹Josuwe den yini ki taani Israyeli buoli nitaanli kuli Cikemi dogu nni, o den yini Israyeli cuga diedanba, bi yudanba, bi buudi yudanba, yeni a jakɔnda yudanba, bikuli den taani O Diedo nintuali. ²Josuwe den yedi li nitaanli kuli, "O Diedo, Israyeli Tienu n maadi ya maama n ne, 'Hali ya yogu n fagi, i yaajanba bo kua Efrati kpenpuoli po i, Terha, Abrahamama baa yeni Nahori baa den pugi i buli i." ³Ama n den nani i yaaja Abrahamama Efrati diema nni, ke o gedi Kanana diema nni, ke n puni o puoljuani, ki cili Isaaka, ki yaa caa. ⁴N den puni Isaaka Jakɔbo yeni Esawu. N den kaani Esawu Seyiri juana nni, ama Jakɔbo yeni o bila den gedi Ejipti. ⁵N den soni Moyiisi yeni Haaron, ki luni falabiadbuoli kuli Ejipti yaaba po, Lani n pendu ii, n den nani i yaajanba Ejipti diema nni. ⁶Min den nani i yaajanba Ejipti diema nni, ke bi pundi mi nincianmɔnma kani, Ejipti yaaba den ɔdi ki ba woli ba yeni bi tandanba yeni ti tɔtɔrɔdi. ⁷I yaajanba den yigni ki mia O Diedo, ke o bili li biigli i yaajanba yeni Ejipti yaaba siiga. O den cedi ki mi nincianma milni Ejipti yaaba, ki dini bikuli. I den la min den tieni Ejipti maama. Lani n pendu, i den waagi ki ye mi fanpienma nni. ⁸N den ciani yi, ki gedi yeni yi Amori yaaba, yaaba n kua Jurden kpenjaali puoli yeni diema nni. Bani yeni yinba den tuogi bu tɔbu, ke n taa ba, ki tieni ba i nuu nni. Nden deli ki yaani ba, ke i gedi ki kali, ki diedi bi diema. ⁹Lani n pendu, ke Sippori bijua, Balaki, Mowabi diema bado den fii, ki tuogi Israyeli yaaba. O soni, ki yini Bewori bijua, Balaama, ke ban tuogi ki soli yi. ¹⁰Ama n den ki cengi Balaama maama. O den juodi ki gaali yi i. Yeni i, ke n den faabi yi Balaka nuu nni. ¹¹I den puodi Jurden kpenu, ki gedi Jeriko. Jeriko jakɔnda den tuogi yeni yi, bi den taani yeni Amori, Perusiti, Kanana, Hititi, Girgaciti, Hifiti, yeni Jibusiti yaaba. N den puni yinba i, li seli, ki cedi ke i paadi ba. ¹²N den cedi ke a bonyugdibiada kua i liiga, ki deli Amori badtieliedba yeni bi niba, ki yaani ba, ke i dɔ ki pundi. I jugsiemu yeni i dabanpiemi ka den paadi ba ki deli ba. ¹³N puni ya kuani ke yii koni, yeni ya dociami ke yii maa, ama ki nan ji kua i niinni. I di ku daamɔngu tiidi yeni olifie tiidi nuadi, ki nan ki nuu ba tiyenga. ¹⁴Molane, yin fangi O Diedo, ki pugi o yeni i dudugdi kuli yeni i yantiali kuli, ki sundi i yaajanba n den pugi ya buli Efrati diema yeni Ejipti diema nni, ki ya nua, ki pugi O Diedo baba. ¹⁵Li ya ki tiegi ipo ke yin ya pugi O Diedo, lanwani ii, dinne, yinba mɔno n gandi yin bua yua, ki baa pugi o, li ya tie i yaajanba n den pugi ya buli Efrati kpenjaali po yo oo, Amori niba yaaba n ye i siiga nni n pugi ya buli yo oo, ama mini wani ii, yeni n diegu yaaba, tinba nua ki pugi O Diedo i. ¹⁶Li nitaanli den jiini, ki yedi, "Ti kan yaadi ki nua O Diedo ki ya nua i buli, ¹⁷Kelima O Diedo ti Tienu n nani ti Ejipti diema nni, tin den ye naani ti yonbdi nni, wani n tieni yaalidgu bona boncianla, ke ti la yeni ti nuni, wan n nua ki guu ti, ki faabdi ti, tin tɔgni naani kuli, yeni tin pendu ya nibuoli siiga nni kuli. ¹⁸Lanwani ii, O Diedo n deli ki yaani i nibuoli kuli yeni Amori buolu yaaba n ye ti diema nni ne. Lanwani ii, timo baa nua ki pugi O Diedo i, kelima wani n tie ti Tienu." ¹⁹Ama Josuwe den yedi li nitaanli, "I kan fidi ki ya nua O Diedo bonjanla, kelima, o tie ya Tienu n gagdi ki nani cain, ki go tie ya Tienu n pia li ponponli; O kan mia sugli i tudma yeni i tuonbiadi kuli po. ²⁰I ya yaadi ki nua O Diedo, ki nua i buli, o mo ba lebdi ki tieni yi yaali n bia. O ba bolini ikuli ba yeni wan den tieni yi ya nanma kuli, ipo. ²¹Ama li nitaanli den yedi Josuwe, "Yeni ka, ti baa nua, ki pugi O Diedo i." ²²Josuwe den yedi li nitaanli, "Yinba mɔno n tieni i yula po kasiedi, ke i gandi O Diedo, ki baa nua ki pugi wani baba i. Bi den jiini, "Ti tie kasiedinba." ²³Molane, yin nani ya nilanba buli n ye i tiadi nni, ki lebdi i pala, ki ɔdi ki tabni O Diedo, Israyeli Tienu, ki ya pugi wani baba." ²⁴Li nitaanli den yedi Josuwe, "Ti baa pugi O Diedo, ti Tienu. Ti baa cengi o maama." ²⁵Josuwe den kuani li daali, o nantaado O Diedo yeni li nitaanli siiga. O den bili yiko yeni a nɔbona Cekema dogu nni. ²⁶Josuwe den diani li lanbona kuli U Tienu yiko tili nni. O den bigdi tanciangi, ki seni bu ticianbu songu, ke buu fagi yeni O Diedo gbandieli. ²⁷Josuwe den yedi li nitaanli kuli, "Diidi mani ya tangu ne baa tie kasiedi tipo. Kelima ku gbadi O Diedo n maadi ti ya maama kuli. Lanwani ii, guni n baa tie kasiedi ipo, li ya tie ke i yaadi ki nua i Tienu." ²⁸Josuwe den cabi li nitaanli, ke yuakuli guani ki kuni o diema nni. ²⁹Lankuli n pendu, Nuni bijua Josuwe, O Diedo naaciemo den kpe, ki pia bina kobga n piiga (110). ³⁰Bi den piini o wan den baa ya tinbiinu nni, Timnati Serha dogu nni, Efrahiimi diema juali nni, Gaaci juali nijenu po. ³¹Israyeli yaaba den nua ki pugi O Diedo hali Josuwe miali bianu, yeni ya nikpela n den ye Josuwe kuuma puoli po, bani yaaba n den la O Diedo nanbli Israyeli yaaba po. ³²Li nitaanli den piidi Josefi kpaba Ejipti po, bi den piini li kpaba Cekema dogu nni, Jakɔbo n den daa ya tinfanma Hamori bijaba, Cekema baa kani. O den daa li tingaligdibala kobga, ke li tinga guani ki tua Josefi puoljuani ya tinbiinu. ³³Salga yidka Eleyasari, Haaron bijua mo den kpe. Bi den piini o Gibeya dogu nni, ban den teni o bijua Finehasi ya dociamu yeni nni. U den ye Efrayima juana diema nni i.

Judges

Chapter 1

¹Josuwe n den kpe, I sraeli ni taanli den buali O Diedo ya buali ne, "U laa buolu n ba ga liiga tin tuogi Kanana yaaba bu tɔbu?" ²O Diedo den yedi, "Juda buolu n ba ga liiga. Diidi mani, N taa li diema niba ki tieni bi nuu nni." ³Juda buolu yaaba den yedi bi kpiiba Simeyɔn buolu yaaba, "Cua mani ti diema nni, ki todi ti, tin tuogi Kanana yaaba bu tɔbu. Ti mo ba ti todi yi i diema nni, yin ga ya biinu nni." Lanwani ii, Simeyɔn buolu yaaba den todi, ki ciani ba. ⁴Juda buolu yaaba den gedi bu tɔbu, ke O Diedo taa Kanana yaaba yeni Prusi yaaba, ki tieni bi nuu nni. Bi den kpa niba tuda piiga Beseki dogu nni. ⁵Bi den la o bado Adoni Beseki, Beseki dogu nni, ki tuogi yeni o bu tɔbu, ki paadi Kanana yaaba yeni Perusi yaaba. ⁶Ama, o bado Adoni Beseki den sani, ke bi nɔdi ki deli o, ki cuo o, ki jia o nibijala yeni o taabijala. ⁷O bado Adoni Beseki den yedi, "Min den jia ya badtieba nibijala yeni bi taabijala den tie badtieba piilele i, bi den gaani ya jieɔgdi n baali n jiedikaanu i, ki di. Nani min den sɔni ba maama yeni, U Tienu cedi ke bi sɔni nmo yeni i. Bi den gedi yeni o Jerusalema, ke o ban kpe lipo. ⁸Juda buolu jakɔnda den tuogi yeni Jerusalema yaaba mo, ki paadi ba. Bi den woli ba yeni mu jugsiemu i, ki pua ki juu bi dociamu. ⁹Lani n pendi, Juda buolu yaaba den jiidi ki tuogi yeni Kanana yaaba, ya niba n kua a juana nni yeni yeni yaaba n kua niganu po yeni u tialu nni. ¹⁰Juda yaaba den gedi ki baa Kanana yaaba yaaba n kua Hebrɔn (Kiriya Ariba), ki baa Cihecihayi, Ayimani yeni Talmayi dociami. ¹¹Juda yaaba den nani likani, ki gedi ki tuogi Debiri (Kiriya Seferi) yaaba. ¹²Kalebi den yedi, "Yua n tuogi yeni Kiriya Seferi yaaba ki paadi ba, n ba teni o n bisalo Acihisa wan tua o denpua." ¹³Kalebi ninjawaaga bijua Otiniyeli n den tuogi, ki baa Debiri, lanwani ii, Kalebi den puni o o bisalo Acihisa ke o kuani o. ¹⁴Lan den yanwaamu, Acihisa den gedi ki gadi Otiniyeli, ke wan mia o baa, wan teni o u kuanu. Wan den jiidi o nɔnbo po, o baa den buali o, "A bua nni ke li mani ii?" ¹⁵O den jiini o baa, "N cua miabu i, nani nɔn puni nni niganu po tinga yeni, nɔn go puni nni ya tinga n pia a nɔnbuna bu kuanu po." Lanwani ii, Kalebi den teni o polu yeni tinga po ya nɔnbuna. ¹⁶Moyisi cuadtieba, Kena yaaba puolɔuani, den fii, Jeriko, i kpakpa tiidi dogu, ki yegi yeni Juda buolu yaaba, ki gedi ki kali ki kuli Aradi niganu po fanpienma nni, Amaleki yaaba siiga. ¹⁷Juda buolu yaaba den taani yeni bi kpiiba Simeyɔn buolu yaaba kiban tuogi Kanana yaaba yaaba n kua Sefati, ki pua ki bolni li dogu. li dogu ji den yii Hɔrima, lani n tie Ti diegbendi. ¹⁸Juda buolu yaaba go den tuogi Gasa yaaba yeni li tinkuni, Acikelɔn yeni li tinkuni, yeni Ekrɔn yeni li tinkuni. ¹⁹O Diedo den ye yeni Juda ybuolu yaaba, ke bi gedi tuogi a juana nni dogu, ki baa u, ama bi den ki fidi ki ba deli ki yaani yaaba n den kaa li diema nni, kelima bi den pia ti kudi tɔturdi. ²⁰Bi den taa Hebrɔn dogu, ki teni Kalebi nani Moyisi n den yedi maama yeni, o den deli ki yaani Anaki bijataadba. ²¹Ama Benjamini buolu yaaba den ki fidi ki deli ki yaani Jebusi niba yaaba n den kua Jerusalema. Lanwani ii Jebusi yaaba li kua yeni Benjamini buolu yaaba hali yeni mɔlane. ²²Josefi cugli nni yaaba den bobni ki ba tuogi yeni Beteli yaaba, bu tɔbu, ke O Diedo den nni bi ciaga. ²³Bi den sɔni bi jaba, ke ban ban kpaagi ki diidi li dogu (yuu n go yii Lusi) n tie maama. ²⁴A tonda den tuogi ja, ke o nia u dogu nni, ke bi yedi o, "Waani ti tin ba tɔgni maama ki kua u dogu nni, timo ba ti nɔnbi apo." ²⁵O den waani ba ban ba tieni maama ki kua u dogu nni, bi den woli li dogu yeni mu jugsiemu, ama bi den ki cedi ke li nilo yeni o diegu nani ki yaadi. ²⁶Lanwani ii, li nilo den gedi ki maa Jebusi dogu nni, ki kua, ki yini likani Lusi, li doguyeli n yeni hali yeni mɔlane. ²⁷Manase buolu yaaba den ki fidi ki deli ki yaani ya nibuolu n den kua Beti Cihani yeni li tinkuni, yeni Taanaci yeni li tinkuni, yeni yaaba n den kua Dori yeni li tinkuni, yeni yaaba n den kua Ibleyami yeni li tinkuni, yeni yaaba n den kua Magido yeni li tinkuni, kelima Kanana yaaba den den yie ke bi kan nia li dogou nni. ²⁸Israyeli yaaba n den baa u paalu ki pugni, bi den niini Kanana yaaba, ki cedi ke bi tuuni bipo a tuonpaala, ama bi den ki fidi ki ba deli ki yaani ba. ²⁹Efrayima buolu yaaba den ki fidi ki ba deli ki yaani Kanana niba yaaba n den kua Geseri, lanwani ii, Kanana yaaba taani ki kua yeni ba hali yeni mɔlane. ³⁰Sebulɔn buolu yaaba den ki fidi ki deli ki yaani ya nibuolu n de kua Kitrɔn, yeni yaaba n den kua Nahalili, lanwani ii, likani Kanana yaaba taani ki kua yeni ba, ama Sebulɔn yaaba niini ba ke bi tuuni bipo a tuonpaala. ³¹Acitheri buolu yaaba den ki fidi ki deli ki yaani ya nibuoli n den kua Ako, yeni yaaba n den kua Sidoni yeni yaaba n den kua Hahalabi, Acisipi, Helbahi, Afiki, yeni Rehobi dogi nni kuli. ³²Lanwani ii, Acitheri buolu yaaba taani ki kua yeni Kanana nibuoli, ban den ki fidi ki deli ki yaani yaaba yeni. ³³Neftali buolu yaaba den ki fidi ki deli ki yaani ya nibuoli n den kua Beti Cemesi yeni yaaba n den kua Beti Anati. Lanwani ii, Neftali buolu yaaba taani ki kua yeni ban den kua ki tuu ya Kanana nibuoli niba i. Ama, bi den niini Beti Cemesi yeni Beti Anati yaaba ke bi tuuni bipo a tuonpaala. ³⁴Amori buolu yaaba den ki tuo ke Dani buolu yaaba jiidi u tialu nni, bi den cedi ke bi ye a gbangbana po i. ³⁵Lanwani ii, Amori yaaba den kua Heresi, Ayijalɔn yeni Caalibima gbangbana po i, ama, Josefi puolɔuani jakɔnda den woli ba, ki diedi ba, ki niini ba ke bi tuuni bipo a tuonpaala. ³⁶Amori diema bianu den cili Akrabima gbangbana po, ki ban caa hali a juana dogu nni.

Chapter 2

¹O Diedo Maleki den ñani Gilgali, ki gedi Bocimi, ki yedi, "N ñani yi Ejipti diema nni, ki cua yeni yi minden poli ki niani i yaajanba yadiema nni. N den yedi, 'N kan miidi min den loli ya ñantaado yeni i yaajanaba hali bada ²I kan loli ñantaadoba kuli yeni ya nibuoli n kua li diema nni. Yin pua ki figdi, ki mumudi bi buli yeni bi padbinbinda. Ama, i nan ki cɔlni n ñɔmaama. Be n cedi ke i tieni yeni?"³Lanya po i, ke n yedi yi, 'N kan deli ki yaani Kanana yaaba ipo, yinba yeni bani n baa taani ki kua, bi buli mo baa tie ipo nani diagu yeni i'" ⁴O Diedo Maleki n maadi Israyeli nitaanli lanya maama, li nitaanli kuli den yigni, ki buudi. ⁵Bi den yini li kaanu Bocimi (yaaba n buudi). Bi den yidi O Diedo po salga likani. ⁶Josuwe n den cabi li nitaanli, buolu kuli den guani ki kuni wuu paadi ya dogu, ki ba kali ki diedi u. ⁷Israyeli nitaanli den ñua O Diedo ñɔmaama Josuwe miali banlu kuli yeni wan den kpe, ki ña yaaba ke bi dá fo, ki la O Diedo n tieni ya ñanbli kuli Israyeli buolu po ya miali banlu kuli. ⁸O Diedo naaciemo, Nuni bijua, Josuwe den kpe, ki pia bina kobga n bina piiga (110).⁹Bi den piini o wan den baa ya diema Timinati, Efrayima juana dogu nni, ke mi ye Gaaci juali jienu po.¹⁰Lanya nifiima den buli, ki ñɔdi bi yaajanba. Nifiitɔma n den yuandi ki fii bi ya puoli, bani yaaba n den ki bani O Diedo bii wan tieni Israyeli buolu po ya ñanbli.¹¹Israyeli nitaanli den tieni yaali n bia O Diedo nintuali, ki ñɔdi, ki gbaani, ki pugi o bulo Baali. ¹²Bi den yaadi ki ña O Diedo, bi yaajanba Tienu, yua n den ñani ba Ejipti diema nni. Bi den ñɔdi i buli, ya nibuoli n den kaa bi siiga nni ya buli, ki gbaandi ki pugi yi. Bi den fiini O Diedo pabienli, kelima ¹³bi den yaadi ki ña O Diedo, ki ñua ki pugi, i buli Baali yeni Acitoreti.¹⁴O Diedo den fiini o pabienli Israyeli nitaanli po, ke o cedi ke ya nibuoli yaaba n lindi ba yeni, tɔgola diedi ba. O den taa ba ki tieni bi yibalinba nui nni, nani yonbi yeni, ke bi kubi ba yeni u paalu, lanwani ii, bi ji den ki pia ya fidu ke bi ba tuogi ki paadi bi yibalinba. ¹⁵Israyeli yaaba ya den tuogi ya nibuolu kuli bu tɔbu, O Diedo den yi sedi bipo yeni mi biadma nani wan den poli ki waani ba maama yeni, bi den falabiado ya yebiadma nni i.¹⁶Lanwani ii, O Diedo den puni ba bi yudanba, yaaba n tie buujiaba, ke bi faabi ba bi yibalinba, bi sanjiaba nui nni. ¹⁷Ama, yeni lani kuli, bi naa den cengi bi yudanba maama. Bi den fiini mi yenyiema, ki buli ki ña O Diedo, ki ñɔdi i buli nani a concona yeni, ki gbaandi ki pugi yi. Bi buli ki ña bi yaajanba yaaba den ñua O Diedo yeni ya sanu, ki yie O Diedo ñɔmaama, kaa tuo ki ba cɔlni ma, nani bi yaajanba yeni.¹⁸O Diedo den puni ba bi yudanba, li yudanba yaaba n tie buujiaba yeni den yi gobdi ba, ki faabdi ba bi yibaliba nui nni, bi miali banlu kuli. Bi yibalinba ya den wangi ba fala, ke bi buudi, O Diedo den yi gbia bi niñima. ¹⁹Ama o yudaano, o buujialo ya ti kpe, kase ban buli ki ña O Diedo ñɔmaama, ki yaali n bia ki cie bi yajanba n den tiendi yaali. Bi den yi ñɔdi ki ya gbaandi, ki pugi i buli boncianla. Bi den yie kaa ña i buli pugma yeni ti tuonbiadi tienma, nani bi tujuagma n den tie maama yeni.²⁰O Diedo go den fiini o pabienli Israyeli yaaba po, ke o yedi, "Nani u nibuolu ne n miidi min den loli ya ñantaado yeni bi yaajanba yeni, kelima bi nan ji ki cengi n maama. ²¹N ji kan deli ki yaani bipo Josuwe n kpe ki ña ya nibuoli bi siiga. ²²N ba tieni yeni, ki dia Israyeli nitaanli ku diagu, n ba diidi bi ya ba tuo ki ñɔdi ki cɔlni O Diedo n bili ba ya sanu, bi yaajanba n den ñua ya sanu yeni." ²³Lanya po i, ke O Diedo den ki deli ki yaani li nibuoli tonma, ki cedi ke bi taani ki ye yeni ba, ki nan taa ba ki tieni Josuwe nuu nni.

Chapter 3

¹O Diedo ji den ɲa i nilanbuoli, ke bi ye mi diema nni, ki baa bigidi Israyeli yaaba, yaaba n den ki ki kpeli ki tieni Kanana kuama nni tɔbu yeni. ²O den tieni yeni, ke wan tundi Israyeli nifiipanma yaaba n dá den ki bani tɔbu yeni, ke ban baa u tɔɲamu. ³Li nilanbuoli n ne: Filisitini badtieba mu yeni bi diema niba, Kanana yaaba kuli, Sidoni yaaba, yeni Hifiti niba, yaaba n kua Liban juana diema nni, ki cili Baali Hermoni juacianli, ki ban pundi hali Hamati dogu bulɲɔbu. ⁴O Diedo den ɲa li nilanbuoli bi siiga nni, ke wan tundi Israyeli buolu yaaba, ki bandi bi ya ba tuo ki ɲɔdi wan den bili ya ɲɔmaama bi yaajanba po, ke Moyiisi waani ba yeni. ⁵Lanwani ii, Israyeli yaaba den kua Kanana yaaba, Hiti yaaba, Amori yaaba, Perisi yaaba, Hifi yaaba yeni Jebusi yaaba siiga nni. ⁶Bi den taa bi bisiaba ki kuani ke bi tua bi puoba, ki puni ba bimo ya bisiaba ke bi kuani, bi den ɲua ki padi a pada, ki pugi bi buli. ⁷Israyeli nitaanli den tieni yaali bia O Diedo nintuali, ki sundi bi Tieniu po. Bi den pugi Baali yeni Acera buli i. ⁸Lanyapo i, ke O Diedo pabienli den fii ki ɲubi nani u mu yeni Israyeli yaaba po, ke o cabi ke Arami Naharayimi bado Kusihani Risihatayima tɔgola kɔni ki paadi ba, ki diedi ba. Israyeli yaaba den tuuni a tuonpaala o bado Kusihani Risihatayima yeni o niba po hali bina niin. ⁹Israyeli yaaba den buudi, ki mia O Diedo todli, o den puni ba ya nilo n ba faabi ba, ki ɲani ba fala nni: lani n tie Kenasi bijua, Kalebi waalo Otinayeli. ¹⁰O Diedo foɲanma den pugni o u paalu, ke o tua Israyeli yaaba gobdika, ki bobni bu tɔbu. O Diedo den todli o ke o paadi Arami bado Kusihani Risihatayima yeni o jakɔda. ¹¹Mi diema den baa mi yanduanma hali bina piina. Lanya puoli, Kenasi bijua Otiniyeli den kpe. ¹²Lani ɲ den pendi, Israyeli yaaba go den tieni yaali bia O Diedo nintuali, ke o puni Moabi bado, Eglɔn u paalu, ke o kɔni, ki diedi Israyeli yaaba. ¹³Eglɔn den puogi Amoni yaaba, yeni Amaleki yaaba, ke bi taani o ki kɔni, ki paadi Israyeli yaaba, ki diedi Kpakpa tiidi dociamu Jeriko. ¹⁴Israyeli yaaba den tuuni a tuonpaala Moabi bado Eglɔn yeni o niba po hali piiga n bina niin. ¹⁵Israyeli yaaba den buudi ki mia O Diedo li todli, o den puni ba ya nilo n ba faabi ba. Lani n tie Gera bijua Ehudi, ke o tie gamo, ki tie Benjameni buolu yua. Israyeli yaaba den sɔni o yeni bu paabu ke wan teni Moabi bado Eglɔn. ¹⁶Ehudi de maa o jugsiega, ke ki mani ciani lie kuli, ke ki fagmu pundi nuukpandunli; o den ɲagni ga o ciaga nni, ki guani u jienu po, ki yie o tiadi ki naa. ¹⁷O den pundi ki teni o bado Eglɔn bi paabu. Eglɔn den tie ya nilo n gbengi boncianla. ¹⁸Ehudi den teni bi paabu, ke wani yeni yaaba n den tugi lebdi ki ɲani. ¹⁹Ehudi wani ɲ den pundi Gilgali, ban kpiedi a tana buli naankani yeni, o den guani ki lebdi, ki yedi, "N pia ɲasiili sawali n yonbdaano o bado po." O bado Eglɔn den yedi, "N naacenba, ɲa mani ke n dá bua o u juogu waamu!" Ke o naacenba ɲani, ki ɲa o. ²⁰Ke Ehudi kua, ki sua ki o kaa o baba i, mi fawaapuama dieli nni, ke Ehudi nagni, ki yedi o, "N pia ya sawali n ɲani U Tieniu kani, apo." Ke o bado fii o kankaanu po, ki sedi. ²¹Ke Ehudi tuuni yeni o nuuganu o jienu ciaga nni, ki ɲɔdi ki jugsiega, ki muu, ki miini o bado tugu nni. ²²ki jugsiega baali mɔko den kua ki milni, ke mi kpama ɲani, ki lia, ki milni li baali. ki jugsiega den poni o puoli po, ke mi kpama lia ki pibni ga, kelima Ehudi den ki dadi ki ɲani ki jugsiega o tugu nni. ²³Ehudi den ɲani ki guani ki luoni mi fawapuama dieli ki kpali yeni i dieluodpiemi, ki ɲani, ki ban caa. ²⁴Ehudi den ɲani yo, ke o bado naacenba nagni ki sua ke li dieli gana luo, ki kpaali, bi den maali, "O bado kua ki ɲanmuaga i, mi fawapuama dieli nni." ²⁵Bi den guudi ki ban cɔgi, ke waa luodi mi fawaapuama dieli bulɲɔna, ke bi ji tiadi, ki taa ki sedabga ki luodi li dieli, bulɲɔna ki sua ke bi canbaa bili ki kpe o. ²⁶O bado naacenba ɲ ki maali ban ba tieni maama yeni, Ehudi den sani ki tɔgni ban kpiedi i buli naani yeni a tana yeni, ki sani ki gedi Seyira dogu nni. ²⁷Wan den pundi, o den doni Efrayima juali po, ki piebi li naatunli, ke Israyeli yaaba jiidi ki taani o, ke o ga bi liiga ke bi jiidi. ²⁸O den yedi ba, "Ya ɲua mani nni, kelima O Diedo bua taa ti yibalinba, Moabi yaaba, ki tieni ti nui nni." Bi den ɲɔdi o, ke bi ban sedi ki pigni Jurden kpenu puodma kani, kaa tuo ke Moabi yaaba ba puodi u kpenu. ²⁹Lanyognu, bi den kpaa Moabi niba yaaba n ki luo tuda piiga (10.000). bikuli jakɔnda baba. bá niyendo den ki fidi ki ciadi. ³⁰Li daali, Israyeli yaaba den kɔni ki paadi Moabi yaaba, ke mi diema baa mi yanduanma hali bina piiniin. ³¹Ehudi jamaano ɲ pendi, ya faabka n den yuand ki cua den tie Anati bijua Sihamgari; wani n den kpaa Filisiti yaaba niba kobi luoba (600) yeni u naamuupiemu, ki faabi Israyeli yaaba yeni fala.

Chapter 4

¹Ehudi n kpe, Israyeli yaaba go den tieni yaali bia boncianla O Diedo nintuali.²O Diedo den taa ba ki tieni Kanana bado, yua n den kaa Hasori dociamu nni, Jabini nui nni i. O jakonda yudaano den yii Sisera, ki kua Haroceti Giyima dogu nni. ³Israyeli yaaba den buudi ki fabni, ki mia O Diedo li todli, kelima, o bado Sisera den pia ti kudi toturdi kobi yiani; o den wangi Israyeli yaaba fala hali bina piilie.⁴Lanyognu, Lapidoti denpua, Debora den tie sawalpualo, wani n den jiagi ti buudi Israyeli diema nni ⁵O den yi kaa Debora kpakpaldi yaadi n ye Ramha yeni Beteli siiga nni songu, Efrayima juana diema nni, ke Israyeli yaaba den caa o kani ke o jiagi bipo bi buudi, bii bi maama.⁶O den soni u tondur, ke bi yini Kedeci dogu, Nafitali diema nni yua Abinoami bijua Baraki, ke o yedi o, "O Diedo, Israyeli Tienu bili yi ya ñobonli ne: 'Yin do Tabori juali po, ki yegi yeni Nafitali yeni Sebulon jakonda tuda piiga. ⁷N ba cedi Jabini totieba yudaano, Sisera yeni o jakonda yeni o toturdi n tuogi yi Kisihon kpenkunu, min todi yi yin koni ki paadi ba.'" ⁸Baraki den jiini o, "A ya ba yegi yeni nni, n ba gedi, ama a ya kan yegi yeni nni, n kan gedi." ⁹O den yedi, "Laa pia tama, n ba ciani a. Ama a sancenli nan kan ya pia kpigdiba kuli apo, kelima, O Diedo ba taa Sisera miali ki tieni o pua ya nuu nni i." Lanwani ii, Debora den fii ki yegi yeni Baraki ke bi gedi Kedeci. ¹⁰Baraki den yini Nafitali yeni Sebulon jakonda, ke bi cua Kedeci. Jakonda tuda piiga den ndi o, ke Debora ciani ba. ¹¹Li den sua ke Hobabi, Moyiisi cuado puoljuanu, Heberi, Keneti buolu yua, den paadi yeni Keneti buolu yaaba, ki gedi ki caani o jongu Kedeci, ki kuli bu tiicianbu. ¹²Ban maadi Sisera ke Abinoami bijua, Baraki doni Tabori juali po, ¹³Sisera den taani o toturdi kuli, tudayian yeni o jakonda yaaba n den ye Harociti dogu nni, ke bi gedi Kisihon kpenkunu. ¹⁴Debora den yedi Baraki, "Ya caa, kelima dinne i ke O Diedo ba cedi nan koni ki paadi Sisera yeni o jakonda. O Diedo ka yegi yeni a aa? Lanwani ii, Baraki den yegi yeni jakonda tuda piiga, ke bi ñani Tabori juali, ki jiidi ¹⁵O Diedo den cedi ke li ñmadli kua Sisera yeni o jakonda siiga. Baraki jakonda den woli ba, ke Sisera jiidi ki ña o toturgu, ki sani yeni o taana. ¹⁶Ama Baraki yeni o jakonda den ndi ki deli ti toturdi yeni bi yibalinba, ki ban pundi Haroceti, ki kpaa a jakonda kuli yeni ki jugsiega, bá niyendo den ki sani ki ciadi. ¹⁷Sisera den sani taapiena ki ban pundi Keneti yua, Heberi denpua Jayeli jongu nni, kelima Hasori bado Jabini diegu yeni bi diegu yaaba den mani yeni biyaba. ¹⁸Jayeli den ñani ki tuogi Siselra, ki yedi o, "N daano, guani ki kua ti deni, ki da jie libakuli." Lanwani ii, o den guani ki kua u jongu nni, ke Jayeli taa bu kpalbu ki pini o. ¹⁹O den mia Jayeli, "Puni nni mi ñima, min ñu, kelima u ñuñuunu pia nni hali boncianla." O den biidi ki naanjanbadga, ki teni o mi naanjanma ke o ñuni, ke o guani ki pini o yeni bu kpalbu. ²⁰O den yedi Jayeli, "Sedi ku jongu bulñobu kani. Nilo ya cua ki buali, 'Nilo ki ye ne ee? ñan yedi o ke N n.'" ²¹Lanwani ii, Heberi denpua Jayeli den taa ku jongu kpakpaali ki mubni o nuu nni, ki nagni o kani, kelima, o den cegi boncianla, ke mi guama mo pia o boncianla, Jayeli den taa ku jongu kpakpaali, ki muu o kpianu, ki kpa, hali ke li ban poni tiipo, ke o kpe. ²²Baraki den ñua ki deli Sisera, ke Jayeli ñani, ki tuogi o, ki yedi o, "Cua na, min waania ñan lingi yua." O den ndi o, ki kua ku jongu nni, ki sua ke Sisera kpe ki dua, ke li kpakpaali caa o kpianu. ²³Lanya daali i, ke O Diedo den cedi ke Kanana bado Jabini dini i fee, Israyeli yaaba nintuali. ²⁴Israyeli yaaba den tieni u fidu, ki waani Kanana bado Jabini falaciamo hali ki ban bolini o.

Chapter 5

¹Lanya daali, Debora yeni Abinoami bijua, Baraki den yini ya yanbu ne.²Bi yudanba n ga Israyeli yudandi, Israyeli niba, bikuli yanbuadanba bu tɔbu po, yeni li pamancianli, Ti kpiagdi O Diedo yeli!³Ya cengi mani, yinba bi badtieba, Yin fangi i yula, yinba bi yudanba!Mini, N ba yiini i yani O Diedo po;N ba yiini ki dondi O Diedo, Israyeli Tienu⁴O Diedo, n̄an den n̄ani Seyiri, n̄an den n̄ani Edomi diema nni, ki cuoni, ki tinga den digbi, ke ti tawaldi migi boncianla; ki taaga mo den mini boncianla.⁵A juana den digbi O Diedo nintuali;Sinaayi juali m̄ono den digbi O Diedo, Israyeli Tienu nintuali.⁶Anati bijua, Camigari jamaano yogu,Jayeli jamaano yogu, bi sancenba den lagdi a sanjaciama,bi sancenba den lagdi, ki tɔgi mu sanbulmu i.⁷A jakɔnda den ki yabi Israyeli diema nni, hali ya yognu ke mini Debora ga ti yudandi, ki tua canaá ki gobdi Israyeli!⁸Ban den n̄odi i buli ya yognu, bu tɔbu den pua u dociamu buln̄ɔbu kani, ama Israyeli yaaba, tuda piina siiga, a kan den la kpaali bii gbankɔndigu.⁹N pali mani Israyeli yudanba po, N jaandi baN go jaandi ya niba n tuo yeni bi yanbuama. Ti miadi O Diedo yedn̄anma bipo.¹⁰Yinba yaaba n jagi i n̄unpieni, yinba yaaba n kaa a cabladkaana po, yeni yinba yaaba n cuoni a sanjala po, yin tieni mi maalma boncianla.¹¹Cengi mani yaaba n lu mi n̄ima u n̄inluunkaanu.Bi yiini ki tiadi O Diedo teginma yeni o n̄anbli, yeni Israyeli jakɔnda teginma yeni bi tuon̄anli.O Diedo buolu den jiidi, ki gedi ki sedi yibalinba dociami buln̄ɔna kani.¹²Debora. Da gɔa ka, findi!Findi, findi ki yiini bu yanbu!Baraki, fii ki cuo a yonbi, fin̄i Abinoami bijua.¹³Yaaba n ciadi bu tɔbu nni n̄odi bi badtieba; O Diedo nitaanli taani ki jiidi ki cua yeni a jakɔnda.¹⁴Bi den n̄ani Efrayima ki cua, bani yaaba ya yaajanba tie Amaleki yaaba;Benjamini buolu yaaba den n̄odi a puoli po. Bi yudanba den n̄ani Maciiri, ki jiidi, ki cua,ke a jakɔnda yudanba n̄ani Sebulɔn, ki cua.¹⁵Isakari badbijaba den taani Debora po; Isakari mo den taa Baraki po i.Bi den cɔlni o maama, ki n̄odi o tontoni, ki jiidi ki cua.Rubeni buolu yaaba siiga, ku n̄ɔniagu den yabdi ba.¹⁶Be n den cedi ke i kaa a yankpaala siiga, ki cengi ba ke bi piebi ki yii bi yankuli? Lani n yeni, Rubeni yaaba wani ii, den se yeni n̄ɔniagu baba i.¹⁷Gileyadi buolu yaaba wani den se Jurden kpekunu i;ke Dani yaaba mo, be n cedi ke bi den se yeni bi n̄inbiadi, ki buali ban ba tieni maama?Acitheri yaaba mo den se mi n̄incianma jaali kani i, bi n̄inbiadi n̄ se se naani.¹⁸Sebulɔn yeni Nafitali yaaba n den luni bi miana bu tɔbu po, ki kua bu tɔbu guagu nni.¹⁹Bi badtieba den cua, ki pua bu tɔbu; Kanana badtieba den tieni bu tɔbu Taanaci dogu nni, kaa fagi yeni Megido kpenu.Ama bi den ki baa tiafagikaadi, ki buali ligi.²⁰A n̄maabila den n̄ani tanpoli, ki pua bu tɔbu. A den n̄ani n̄aljanli nni, ki taa a sanu, ki jiidi ki tuogi bu tɔbu yeni Sisera.²¹Kisihɔn kpenu n̄ima n den puubi, ki kɔdi ba. Kisihɔn kpenu, yuu n den ye hali yognu. N den yedi n pali nni, Todi nni, ki n̄ma a jakɔnda yeni u paaciamu!²²Lanwani ii, i taama taawoga den m̄oa, bi tandanba n̄ den jagdi ki n̄a yii, ki tiini ki bua fie bi miana.²³O Diedo Maleki den yedi, 'Soli mani Merosi!' 'Soli mani li dogu niba!'Kelima baa den cua ki ba todi O Diedo.Baa den taani O Diedo n̄ den pua ya tɔbu yeni a jakɔndbiamu.²⁴O Diedo n̄ yadi o yedn̄anma Jayeli po, ki cie puoba kuliJayeli, Keneti buolu yua Heberi denpua, Jayeli, o baa mi yedn̄anma, ki cie ya puoba n kua ti jondi nni kuli.²⁵O ja den mia o mi n̄ima, ke o teni o mi naan̄anma; O den cua yeni opo mi naan̄ankpama, ya tadn̄ukaaga n n̄ani, ki dagdi yeni bi badbijaba.²⁶O den taa li kpakpaali yeni o nuuganu, ki taa hama yenu o nuujienu;O den pua Sisera yuli yeni Hama, ki kpaa li kpakpaali, ki miini o yuli nni. O den kpaa li kpakpaali ke li n̄ani o yuli poyenpo, ki ban poni potɔpo.²⁷O den baa, ki bili Jayeli taana tiipo,O den kpe, ki bili Jayeli taana tiipo.Ban den kpa o yeni mi jama naani yeni, o den baa ki bili lankani i.²⁸Sisera naá den duandi li takobonli, ki buali yeni ti yanyagdi, 'Be n cedi hali yeni m̄ola kuli, ke waa taa o tɔturgu ki sani ki kpeni ii?Be n cedi ke o tantaawoga yaa n dia o tɔturgu ki jalgi, ki waagi yeni mi kpenma aa?²⁹O den tiadi o potuada siiga, bi yanfodanba n̄ den maali yaali:³⁰Bi da ki fidi ki bɔgdi ti tifagkaadi bi ii?Jakɔndo kuli jafanyendo, bii bilie,kpalcianyenbu tie Sisera ya biinu. Li ya su ke kpalciandi lie ba loli yaaba n fagi o tulu nni te ?.³¹Lanwani ii, O Diedo, a yibalinba n̄ bodi cain!Ama, a dɔnlinba n̄ pugdi nani u yienu n̄ yi pudi ya yognu, a paaciamu po yeni."Lanwani ii, mi yanduanma den kali mi diamu nni hali bina piina.

Chapter 6

¹Israyeli nitaanli go den tieni yaali n bia boncianla, O Diedo nintuali, o den taa ba ki tieni Madiani yaaba nuu nni hali bina lele.²Madiani yaaba den wangi Israyeli yaaba falaciamo, ki mabindi ba yeni u paalu. Madiani yaaba po, Israyeli yaaba den lingi i wuonkaani, a juana nni, a tanlona nni, ti tankuodi nni, yeni ya wuonkaani n paa boncianla.³Israyeli yaaba ya koni, ki buli bi kuani, Madiani yaaba yeni Amaleki yaaba, yeni puoli po diema yaaba yi gedi ki naa ba, ki woli ba.⁴Bi den yi cua ki caani bi jondi, ki kali ki kuli ba, ki ya biidi bi kpaandi ki ya caa hali Gasa. Bi ba fie ti kpaandi nni jiedi kuli, ki taani yeni ti yandi, i nee, yeni i n̄unbi kuli.⁵Bi ya doni ki pundi yeni bi yankuli, ki kpaabi jondi, bi yi tie nani ti naasuudi yeni, nilo kan fidi ki c̄odi bani yeni bi yoyuodi kuli n̄ d̄ca maama. Bi den yi kua mi diema nni, ki taa ban la yaali kuli, ki biidi yaali n sieni.⁶Madiani yaaba den waani Israyeli yaaba fala boncianla, hali ke bi buudi ki mia O Diedo li todli.⁷Israyeli yaaba n̄ den jaandi ki mia O Diedo li todli, kelima Madiani yaaba po,⁸O Diedo den s̄oni sawalpualo Israyeli yaaba kani. O sawalpualo den yedi ba, "O Diedo n̄ yedi yi ya maama n ne: 'Mini n den ñani yi Ejipti diema nni, yin den tie naani yonbi.'⁹Mini n faabi yi Ejipti yaaba yeni yaaba n den wangi yi fala kuli ya nui nni. Mini n den deli ki yaani ba, ki puni yi bi diema, ke i cua ki kali.¹⁰N den yedi yi, "Mini n tie O Diedo, i Tienu; N den bili yi li ñ̄onbonli ke yin da n̄ua ki pugi yin kaa yeni Amori yaaba yeni ya buli." Ama i nan den ki c̄lni n ñ̄omaama."¹¹O Diedo Maleki den cua ki kali Jowasi, Abiyeseri buolu yua tiicianbu kani, Ofriha dogu nni, Li yognu ke Jowasi bijua Jedeȳon den pua kpanu difiandi u jalu nni. ki bua wan wuoni, Madiani yaaba n̄ da la li bima.¹²O Diedo Maleki den d̄ogdi opo, ki yedi o, "O Diedo ye yeni a, fini o jak̄ondbiemo!"¹³Jedeȳon den yedi o, "Hain, Canb̄aa, li ya tie ke O Diedo ye yeni ti, be n nan cedi ke ti yema kuli tie nanda? Wan tieni ya ñ̄anbcianli ke ti yaajanba togdi ti yeni ye le i, bi den togdi ti, 'O Diedo ka den ñ̄ani ti Ejipti diema nni, ki cua yeni ti ne ee?' Ama, O Diedo ji ñ̄oli ki ñ̄a ti Madiani yaaba nui nni."¹⁴O Diedo den diidi Jedeȳon, ki yedi o, "Gedi yeni ñ̄an pia ya fidu ki ban faabi Israyeli yaaba Madiani yaaba nui nni, Mini ka s̄oni ñ̄a aa?"¹⁵Jedeȳon den yedi o, Hain, n Diedo, n ba tieni ledi i, ki faabi Israyeli yaaba? Diidi, n diegu n tie Manase buolu nni yaagu n tadi ki cie, mini n go tie ti diegu nni, ti b̄aa sanbiani.¹⁶O Diedo den yedi o, "Mini n ba yegi yeni a, a ba paadi Madiani t̄ogoli nani niyendo yeni i."¹⁷Jedeȳon den guani ki yedi o, "Li ya tie ke a pali mani npo, ñ̄an tieni maalma yaalidgu bonli, ki waani ke fini n maadi yeni nni."¹⁸N mia ñ̄an da siedi nekanba hali mi ba guani, ki cua yeni n paabu ki waani a nintuali." O Diedo den yedi, "N ba ba guudi hali yeni a guanma."¹⁹Jedeȳon den kuni ki ban kodi ñ̄uabuaga, ki baa mi yoma, cancaaga, ki pua ya kpanu n ki pia dabinli. O den tieni ti nandi ku baabuogu nni, ki kuodi mi nankpiñ̄ima sanli nni, ki guani yeni likuli bu tibu kani, ki waani o Diedo nintuali.²⁰U Tienu Maleki den yedi o, "Taa ti nandi yeni ya kpanu n ki pia dabinli ki maani ku tangu po, ki wuli mi nankpinñ̄ima likuli po." Jedeȳon den tieni yeni i.²¹Lanwani ii, O Diedo Maleki den yugdi o nuu yeni u gbiamu. O den sii ti nandi yeni ya kpanu n ki pia dabinli yeni u gbiamu juoga; ke u mu ñ̄ani ku tangu nni, ki dini ki buadi ti nandi yeni kpanu kuli. O Diedo Maleki den yuandi ki yindi, ki yaadi, ke Jedeȳon ji ki nua o.²²Jedeȳon ji den bandi ke li bi tie O Diedo Maleki i. Jedeȳon den yedi, "Hain, N bia n yeni, Yonbdaano, O Diedo! Kelima n la O Diedo Maleki nunga yeni n nuni!"²³O Diedo den yedi o, "Da jie libakuli, a kan kpe."²⁴Lanwani ii, Jedeȳon den maa li padbinbindli likani O Diedo po. O den yini li binbindli, "O Diedo n tie mi yanduanma." Hali yeni m̄ola kuli, li padbinbindli da li ye Ofrati, Abiyeseri buolu diema nni.²⁵Li daali ñ̄iagu, O Diedo den yedi Jedeȳon, "Cuo a b̄aa naatonli, ki go baa ya naatonlieli n pundi bina lele, ñ̄a pua ki mudi a b̄aa Baali bulo padbinbindli, ki pua ki caadi ya daacaadu n caa o bulo kani."²⁶Ñ̄an maa u wuonkaanu ne po padbinbindli O Diedo i Tienu po, ñ̄an maa li padbinbindli bonñ̄anla. ñ̄an padi li naatonlieli lan tua padjuukaali, li padbinbindli po, ñ̄an taa Baali bulo kani daacaadu, ñ̄an pua ki caadi ya daagu yeni ki juu li padjuukaali."²⁷Lanwani ii, Jedeȳon den taa o naacenba bonba piiga, ke bi taani o ke o tieni O Diedo n̄ buali o ke wan tieni yaali. Ama, o den jie o diegu nni yaaba yeni u dogu nni yaaba, kaa tieni li u yensiinu, o den tieni li ku ñ̄iagu i.²⁸Lan den fiifaa, ke u dogu nni niba findi, bi den sua ke Bali bulo padbinbindli mudi, ke u daacaadu mo caadi, ke bi padi ban yuandi ki maa ya padbinbindli po yeni, naatonlieli.²⁹U dogu nni yaaba den buali biyaba, "ñ̄ma n s̄oni lanȳa tuonli?" Ban den buali biyba, ki kpaagi, bi den ti yedi, "Jowasi bijua Jedeȳon n tieni la."³⁰Lanwani ii, u dogu nni niba den yedi Jowasi, "Cua yeni a bijua na tin kpa o, kelima o pua ki mudi o bulo Baali padbinbindli, ki go caadi ya daacaadu n den caa o kani."³¹Jowasi den yedi yaaba n den jalgi o yeni, "Yinba n ba k̄oni o bulo Baali po oo? I ba fidi ki faabi Baali ii? Yua n bigni ki ba k̄oni Baali k̄onli, o ba kpe ke li dá ki fandi. Baali ya tie tienu, ban mudi o padbinbindli yeni, wani n bi ba ki ga o yuli."³²Lanyapo i ke li daali, bi den yini Jedeȳon, "Jerubi Baali" kelima o den yedi, "Cedi mani Baali n̄ k̄oni yeni nni, ki fie o yuli," kelima mini Jedeȳon n mudi Baali padbinbindli.³³Madini yaaba yeni Amaleki yaaba yeni puoli diema yaaba den taani. Bi den puodi Jurden kpenu, ki caani bi jondi Jesireyeli jual̄ongu nni.³⁴Ama, O Diedo Fon̄anma den fandi Jedeȳon. Jedeȳon den piebi li naatunli, ki yini ki taani Abiyeseri buolu yaaba, ke bi ñ̄odi o puoli po.³⁵O den s̄oni u tond̄u ki waani Manase buolu yaaba kuli, ke bimo taani ki ba ñ̄odi o puoli po. O go den s̄oni u tond̄u ki waani Asiheri buolu

yaaba, Sebulɔn yeni Nafitali buoli yaaba, ki bi taani ki ba cendi o.³⁶ Jedeyɔn den yedi O Diedo, "A ya bani ke a ba soni mini, min ban faabi Israyeli yaaba, nani ɲan yedi maama yeni,"³⁷ Diidi, n ba ladi ku pagbangu u jalu nni. Li ya tie ke ku mangu baa ku gbangu baba ya po, ki ɲa ke ki tinga yaaga n lindi gu yeni kuoni, n ba bandi ke a ba taa mini ya nuu i, ki faabi Israyeli nitaanli, nani ɲan yedi maama yeni.³⁸ Li den tieni nani wan den maadi maama yeni. Jedeyɔn den yagdi ki fii, ki ɲmiani ku gbangu, ki ga ya mangu n ba gbie tatkuali.³⁹ Lanwani ii, Jedeyɔn go den yedi U Tienu, "Lan da biidi a pali ka, n go pia maayenma ki ba maadi. N mia ɲa ke ɲan cabi nni min go bigni yeni ku gbangu ki pugni. Mola wani ii, ɲan cedi ku gbangu ɲ ya kuoni, ke ya tinfanma n lindi gu ɲ ya songi, ku mangu po."⁴⁰ U Tienu den tieni wan buali o yaali, li ɲiagu. Ku gbangu den kuoni, ke ya tinfanma n lindi gu songi yeni mi manma.

Chapter 7

¹Jerubi Baali, Jedeyɔn den yagdi ki fii sɪnaapanpangu ki yegi yeni ya niba n den taani ki ba ciani o kuli, ke bi ban caani bi jondi Harodi ɲɪnbuna kani. Madiani yaaba ya jondi den ye bi ya jieni po, kaa fagi yeni Morehi jualɔngu.²O Diedo den yedi Jedeyɔn, "A tɔtieba yabdi hali boncianla yeni min taa Madiani yaaba ki tieni a nuu nni, liyapo, Israyeli yaaba kan fangi nni, bi ba yedi, 'Ti paaciamu n faabi ti.'³Lanwani ii, ɲan kpaandi, yuakuli ɲ gbadi, ki yedi, 'Yua n bani ke o tie jawaandaano, yua n bani ke o jie kuli, wan ɲa Gileyadi juali, ti siiga, ki guani ki kuni.'" Lanwani ii, niba tuda piilie n tuda lie den lebdi ku kuni, ki ɲa niba tuda piiga, ke bi ye yeni o.⁴O Diedo go den yedi Jedeyɔn, "Bi niba go yabdi ki kandi. Taa ba yin jiidi mi ɲima nni, N ba wadi ba lankani i, ki dagni lan buali maama. N ya yedi a yuane dagdi wan yegi yeni a, o ba yegi yeni a; ama, n ya yedi one kan yegi yeni a, o kan yegi yeni a."⁵Jedeyɔn den taa bi niba ke bi jiidi mi ɲima nni, ke O Diedo yedi o, "ɲan paadi ki sieni yaaba n ɲu nani sangbanlo yeni, bibá, yaaba n gbaani ki ɲuni mo bibá.⁶Niba kobitaa n den yi kabi mi ɲima bi nuu nni, ki ya lagdi nani sangbanlo yeni. Yaaba n sieni kuli den gbaani ki ɲuni mi ɲima.⁷O Diedo den yedi Jedeyɔn, "Niba kobitaa yaaba kabi mi ɲima bi nuu nni ki ɲuni yeni ya po, n ba fidi ki faabi yi, ki taa Madiani yaaba ki tieni a nuu nni." ɲan cedi ya niba n sieni kuli ɲ guani ki kuni bi denpo."⁸Jedeyɔn den taa tɔtieba kobitaa yeni, ki ga yaaba n sieni ki ba guani ki kuni yeni kani bi jiema yeni bi naatuna, ki cabi ba ke bi guani ki kuni bi denpo, ki gedi yeni tɔtieba kobitaa yeni. Madiani yaaba jondi den ye ku jualɔngu nni, ke bimo ye polu po.⁹Li ɲiagu, ke O Diedo yedi o, "Fii ki kua a yibalinba jondi nni, kelima Mini n ba cedi ɲan kɔni ki paadi ba."¹⁰Ama a ya jie, ki kan fidi ki jiidi a baba, ɲan yegi yeni a naaciemo Puura,¹¹Yin cengi ban maadi ya maama, man pugni yi u paalu, yin tuogi ba, ki kua bi jondi nni." Lanwani ii, Jedeyɔn den yegi yeni Puura ki jiidi ki ban pundi ti jondi guudkaaba kani.¹²Madiani yaaba, Amaleki yaaba yeni puoli po yaaba kuli den kpaa bi jondi ki kali ku jualɔngu nni, ki gobi, ki yabi nani ti naasuudi yeni. Nilo den kan fidi ki cɔdi bi yuoyuodi. Bi den yabi nani mi ɲincianma jaali kpentanbiini yeni i.¹³Jedeyɔn ɲ den pundi bi guudkaaba likani, li sua ke o nilo togdi o lielo wan la yaali ti dangdi nni. Li nilo den yedi, "Diidi! N duani ki dangi, n dangdi nni, n la ciecieli ke li bindi Madiiani yaaba jondi nni, li den pundi jongu kani, ki pua gu, ke ku baa ki padi ki yayadi."¹⁴Wan togdi ya nilo den yedi, "Li ciecieli yeni ki tie bontɔli, ki kandi Jedeyɔn jugsiega, Israyeli yua, Jowasi bijua. U Tienu taa Madiani yeni u tɔtieba kuli ki tieni u nuu nni."¹⁵Jedeyɔn ɲ gbadi ti dangdi yeni ti bundima, o den gbaani ki pugi U Tienu. O den guani ki lebdi Israyeli tɔtieba jondi nni, ki yedi, "Fii mani! O Diedo taa Madiani tɔgoli ki tieni ti nuu nni."¹⁶O den bɔgdi jakɔnda kobiitaa yeni caga taa i, ki mubni tɔtielo kuli naatunli yeni ɲincuakuonli, ke u naamaanu ye li cuali nni.¹⁷O den yedi ba, "Diidi mani, yin ya nua nni, ki tiendi min ba tieni yaali. Ya nua mani nni! N ya pundi bi tɔtieba jondi kunga, ki tieni yaali, yimo ɲ tieni la."¹⁸N ya piebi li naatunli, mini yeni yaaba n yegi yeni nni, yinba mo ɲ piabi i naatuna ti jondi lindma kuli kani, ki tiani ki maadi, 'O Diedo po yeni Jedeyɔn po!'"¹⁹Lanwani ii, Jedeyɔn yeni ya jakɔndkobga n den yegi yeni o, den pundi bi tɔtieba jondi kunga, lan pundi ya yognu ke ban lebdi ti jondi guudkaaba, Madiani yaaba den lebdi li yognu bi guudkaaba. Bi den piebi a naatuna, ki mudi ban den muubi ya cuana.²⁰Li cagtaada kuli den piebi bi naatuna, ki mudi ban muubi ya cuana. Bi den muubi i naamaani u ganu po, ki muubi li naatunli u jienu po, ki piebi. Bi den tangi ki maadi, "O Diedo yeni Jedeyɔn jugsiega."²¹Bi den sedi ki lindi Madiani tɔnagli, Yuakuli den see kaanyendu, o buoli nni, ke Madiani tɔtieba tiini. Bi den tiini ki ɲa, ki yigni.²²Ban den taani ki piebi li naatuna kobitaa ya yognu, O Diedo den kuani li ɲmadli Madiani yaaba siiga, ke bi ɲani bi jugsiemu ki kpa biyaba bi tɔgoli nni. Bi tɔtieba den sani ki fagdi, ki pundi hali Beti Sihita, ki caa Serera gamu po, hali ki ban pundi Abeli Mehola bianu, Tabati diema nni.²³Israyeli yaaba den sɔni u tondu, ki yini Nafitali yaaba, Asiheri yeni Manase yaaba, ke bi taani ki ɲɔdi ki deli Madiani yaaba.²⁴Jedeyɔn den sɔni u tondu ke bi waania juana diema nni Efrayima yaaba, ki yedi ba, "Jiidi mani ki jia Madiani yaaba sanu, ki guudi ba Jurden kpenjaali kani, ki ban pundi hali Beti Bara, ki jia bi sanu." Lanwani ii, Efrayima yaaba kuli den taani ki sedi ki jia ba mi ɲima puodkaanu, ki ban pundi Beti Bara yeni Jurden kpenu kani.²⁵Bi den cuo Madiani badbijaliedba, Orebi yeni Seebi. Bi den kpaa Orebi, Orebi tangu kani, ki kpaa Seebi mo, Seebi daamɔngu ɲanbkaanu kani. Bi den ɲɔdi ki deli Madiani yaaba, ki jia Orebi yeni Seebi yula ki gedi yeni Jedeyɔn kani, ke o ye Jurden kpenjaalieli po.

Chapter 8

¹Efrayima buolu yaaba den yedi Jedeyon, "Be cedi ke a tieni ti lani i? nan caa ki bapigni Madiani yaaba, a nan den ki yini ti." Ki bieni bi pali opo, ki fuu yeni o.² Jedeyon den jiini ba, "Min tieni yaali yeni yin tieni yaali, lile n cie lilieli? Efrayima yaaba n liegi yaali ki cie Abiyeseri yaaba cie ya bonluonkaali ii? ³U Tienu ki cedi ke yinba ka cuo Madiani badijaliediba aa; Orebi yeni Seebi ! Tinba tieni be ya tuonli i, ke li cie i ya tuonli ii? Wan den jiini ba yeni, bi pala den songi.⁴ Jedeyon den pundi Jurden kpenu kani, ki puodi u, wani yeni o jakonda kobiitaa yeni. Bi den cegi boncianla, ama, bi nan den li nua ki deli ba i. ⁵O den yedi Sukoti yaaba, "N mia yi ke yin baa kpanu ki teni ya jakonda n yegi yeni nni ne, kelima bi cegi boncianla, ke ti nan nua ki deli Madiani badtieba Sebiha yeni Salmuna i."⁶Ke likani yudanba yedi, "Sebiha yeni Salmuna ji ye i nui nni na aa? Be n ba cedi tin teni a togoli mi jiema?" ⁷ Jedeyon den yedi, "O Diedo ya cedi ke ti cuo Sebiha yeni Salmuna, n ba pua ki duoli i gbanu yeni mi fanpienma nni konkoni yeni mi kongoba i."⁸O den nani likani, ki gedi Pnuweli, ki maadi likani mo ya niba yeni i, ama Penuweli yaaba mo den jiini o nani Sukoti yaaba n den jiini o maama yeni i. ⁹O den jiini Penuweli yaaba mo ki yedi ba, "N ya guani ki pendi ne yeni mi yanduanma, n ba pua ki mudi i diefagdili yaali n kpedi ne."¹⁰Sebiha yeni Salmuna den ye Karkori dogu nni yeni bi togoli, nani niba piiga n tuda mu yeni (15.000), yaaba n den sieni puoli yaaba togoli kuli siiga, kelima, bi den kpaa niba tuda kobga n tuda piilie (120.000), ban den bangi ya jakonda, ki jugsiega tobu nunfanbu.¹¹Jedeyon den togni Noba yeni Jogbeha jondi yaaba n togi ya sanu i, ki ban pundi ki ludi o yibalinba togoli, ke bi kaa mi yanduanma nni, kaa bani tobu po. ¹²Sebiha yeni Salmuna den sani, nani Jedeyon den nua ki deli ba yeni, o den ban cuo li Madiani badliedba, Sbiha yeni Salmuna, ki pua ki yadi bi togoli.¹³Jowasi bijua, Jedeyon den nani bu tobu, ki guani ki kuni, ki togni Heresi juali sanu. ¹⁴O den cendi Sukoti jawaalo, ki buali o, ki cedi ke o dugni ba Sukoti yikodanba yeni bi yudanba piilele n bilele yela.¹⁵ Jedeyon den guani Sukoti niba kani, ki yedi ba, "Diidi mani Sabiha yeni Salmuna, yin den sugi nni yaaba ya po ki tua, 'A fidi ki cuo Sebiha yeni Salmuna na aa? ke ti ba teni a togoli mi jiema aa.'" ¹⁶ Jedeyon den gandi Sukoti yikodanba yeni bi yudanba, ki pua ba yeni mi fanpienma nni konkoni yeni mi kongoba finfinba, hali ki duoli bi gbanu boncianla. ¹⁷O den yuadi ki pua ki mudi Penuweli diefagdili yaali n kpedi yeni, ki kpaa li dociamu nni niba. ¹⁸ Jedeyon den yedi Sebiha yeni Salmuna, "Yin den kpaa ya niba Tabori yeni, den naani ledi i?" Bi den jiini o, "Bi den tie nani nan tie maama yeni i. Yuakuli, bi siiga den tie nani badbija yeni i." ¹⁹ Jedeyon den yedi, "Bi den tie n ninjaba i, n naabijaba. Ban den tie O Diedo ya miana yeni, i den ya na ba yeni bi miana, nmo bi kan kpa yi." ²⁰O den yedi o bijakpelo Jeteri, "Fii ki kpa ba!" Ama o jawaalo den jie, kaa nodi o jugsiega, kelima o da den waa waamu. ²¹Lanwani ii, Sebiha yeni Salmuna den yedi, "Fii aba, ki kpa ti! Kelima o nilo n tie maama, o tuama mo dagdi yeni i." Jedeyon den fii, ki kpaa Sebiha yeni Salmuna. O go den jondi ya tila n den juani bi yoyuodi tulu nni. ²²Israyeli yaaba den yedi Jedeyon, "nan tuo ki tua ti bado. A biga ba kali a gbandi po, omo ya yaabili n ti kali ti gbandi po, kelima a faabi ti Madiani yaaba nui nni." ²³Jedeyon den yedi ba, "N kan fidi ki tua i bado, n bijua mo kan fidi ki tua i bado. O Diedo n ba tie i bado." ²⁴ Jedeyon den yedi ba, "N ba mia yi bonyenli: i siiga, yuakuli n teni nni o tiafagkaadi nni tublenlenyenli." (Madiani yaaba den tuu wula tutuuda kelima bi den tie Isimayila yaaba i.) ²⁵Bi den jiini, "Ti pala mani ke ti ba teni a yeni mi yanbuama." Bi den ladi kpalbu, ke yuakuli den taa o tiafagkaadi nni tutuudyenli ki bili bupo. ²⁶Ban den teni o ya wula tutuuda kpiagu den pundi kilo bona piilie (Kg 20). ki pugni ya tiafagkaadi n tie tutuuda, ti kpalkpiagdi, Madiani badtieba badtiadi yeni bi laani, ki pugni bi yoyuodi tuli nni laani kuli. ²⁷Jedeyon den taa a tutuuda yeni ki tagi bonnannanli, ki seni o dociamu Ofriha nni, ke Israyeli yaaba conbi bi yula ki caa ki pugi li, lan see naani. Lani n den tua diagu, Jedeyon yeni o diegu yaaba po. ²⁸Lanwani ii, Israyeli yaaba den paadi Madiani yaaba hali ke bi ji den ki pia ya papaali n ba duoni bi yula, ki tuogi Israyeli yaaba. Mi diema den ye mi yanduanma nni hali bina piina, Jedeyon miali bianu. ²⁹Jowasi bijua, Jerubi Baali den kuni ki ye o diecegu nni i. ³⁰Jedeyon den pia bijaba piilele, o bimadmu, kelima o den pia bi puoba ke bi yabi. ³¹O ponanbangu yua n den ye Cecemi mo den mali o bonjaga, ke Jedeyon den yini li biga Abimeleki. ³²Jowasi bijua Jedeyon den ciandi bonnanla, ki ti kpe, ke bi piini o Ofriha dogu nni, o baa Jowasi, Abiyeseri cugli nni yua kakuli nni. ³³Jedeyon n den kpe, Israyeli yaaba tidi den tudi u sanu, ki npodi, ki pugi Baali buli. Bi den taa Baali Beriti i, ki tieni bi tienu. ³⁴Israyeli yaaba den sundi ke bi den niani ke bi baa colni O Diedo, bi Tienu, yua n faabi ba bi yibalinba yaaba n kagni ki lindi ba yeni nui nni. ³⁵Bi den ki colni ban den niani ya nionianu Jerubi Baali, Jedeyon diegu po, wan den guani, ke bi tiadi wan nanbi Israyeli yaaba po ya nanbli kuli po.

Chapter 9

¹Jerubi Baali bijua, Abimeleki, den gedi o yatiegu, Cecemi, ki yedi o yatieba yeni o naá diegu nni yaaba yeni bi cugli nni yaaba kuli, ²"N mia yi ke yin maadi ya maama ne, Cecemi yudanba n gbadi, 'Be n nani ipo ki cie: Jerbi Baali bijaba piilele yeni n diedi yi bii, niyendo baba n diedi yi i?' Yin ya tiani ke mini n tie i kpaba yeni i gbannandi." ³O naá naataani den maadi o maama Cecemi yudanba kani, ke bi tuo ke bi ba taani Abimeleki po i, kelima bi den yedi, "O tie ti kpiilo i." ⁴Bi den taa Baali Bereti dieli nni ligdibala piilele, ki teni o. Abimeleki den taa lanyanya ligi i, ki puogi a puapuaga yeni ti niyuoyuodi, ke bi nua o. ⁵Abimeleki den gedi o baadiegu Ofrahi, ki kpaa o yuatieba, bonba piilele yeni, Jerubi Baali bijaba, tanyengu po. Jotami, Jerubi Baali sanbiani baba n den fidi ki ciadi, kelima o den sani ki wuoni. ⁶Cecemi yeni Beti Millo yudanba kuli den taani ki gedi bu tiicianbu kani, kaa fagi yeni Cecemi tangu kani, ki dini Abimeleki li bali. ⁷Jotami n gbadi li maama, ke o gedi, ki doni Gerisimi juali po. O den kpaandi ki yedi li dogu yaaba, "Cengi mani nni, yinba Cecemi yudanba, lani n tie U Tieniu mo n cengi yi. ⁸Dayenli, i tiidi den nani ki bua dini ya bado n baa die ba. Bi den yedi Olifie tibu, 'Ya tie ti bado.' Ama Olifie tibu den yedi yi, 'N ba ga ledi i, ki n n kpama, ban kubi yaama ki kpiagdi U Tieniu yeli, yeni bi nisaalba, ki nan guani ki lebdi ki ban ya die ya tiidi n sieni ii?' ¹⁰I tiidi den yedi bu kankanbu, 'Cua na ki tua ti bado, ki ya die ti.' ¹¹Bu kankanbu den yedi yi, 'N ba tieni ledi i, ki n n malgu, yeni n luanjana, ke n bua min guani ki ya die ya tiidi n sieni?' ¹²I tiidi den yedi ku daamogu tiiga, 'Cua na ki diedi ti.' ¹³Ku daamogu tiiga den yedi yi, 'N ba ga ledi i, ki n n daamnpaanma, yaama n mangdi i buli yeni bi nisaalba pala, ki guani ki lebdi ki ya die ya tiidi n sieni i?' ¹⁴Lanwani ii i tiidi kuli den taani ki yedi ku konkongu, 'Cuana ki tua ti yudaano.' ¹⁵Ku konkongu den yedi i tiidi, 'I ya bua yin dini nni li bali, yeni li yantiananli, yin cua ki wuoni n songu, lanyaka, u mu ba n n kani i, ki gedi ki di ki buodi Liban Sedili tiimnibu.' ¹⁶Lanwani ii, yin tieni yaali ya nani lan buali maama, yin dini Abimeleki li bali yeni, i tieni yaali n nani Jerubi Baali yeni o diegu po, lan buali maama n yeni, lani n cedi ke i dadi bi tuba lanbuali maama n yeni. ¹⁷Ti ya maali n baa n luni o miali maama, ki koni ipo ki faabi yi i yibalinba Madiani yaaba nui nni. ¹⁸Ama dinne, i fii ki sedi n baa diegu po, ki kpaa o bijaba piilele kuli, tanyengu po. Lani n pendu, ke i dini o potuado bijua, Abimeleki li bali, ke o ba diedi Cecemi udanba, kelima o tie i kpiilo. ¹⁹Li ya tie ke yin tieni Jerubi Baali yeni o diegu maama ya tie yeni yantiananli, Abimeleki n mangi i pala yeni i yema, imo n mangi o pali yeni o yema. ²⁰Ama, li ya ki tie yeni, u mu ba n Abimeleki kani, ki juu, ki buodi Cecemi yeni Beti Millo yaaba. U mu ba n Cecemi yeni Beti Millo kani, ki juu ki buodi Abimeleki." ²¹Jotami den sani ki yaadi ki gedi Beeru. O den ye lankani i, kelima li den fagi yeni o kpelo Abimeleki. ²²Abimeleki den diedi Israyeli, bina taa i. ²³U Tieniu den soni u maalbiigu Abimeleki yeni Cecemi yaaba yudanba siiga. Cecemi yaaba yudanba den lindi Abimeleki puoli, ki fiini mi yiema opo. ²⁴U Tieniu den tieni yeni ki bua tuu Jerubi Baali bijaba piilele yeni kuuma panli i. Ke bi ninjua Abimeleki n nan den bobni li kuuma, ki dini li panli, ke Cecemi yaaba mo pia i tagli kelima, bani nden todi o ke o kpaa o ninjaba. ²⁵Lanwani ii, Cecemi yudanba den wuoni bi sanjiaba, ke ban yi duani ki guudi li juali sanu po, ki ya jiagi, ki pua ki fenli a sanpenda n tugi yaali li sanu po. Bi den togdi Abimeleki li maama. ²⁶Ebedi bijua Gaali den cua Cecemi, o kpiiba kani, ke bi waa udogu nni. Cecemi yudanba den waani bi dudugdi Gaali po. ²⁷Bi den gedi u kuanu po, ki ban taagi ku daamontiidi luana, ke bi ba nmiani ki nani ku daamogu. Bi den bobni u badu, ki kua bi bulo dieli nni, ki dini, ki nuni, ki guo, ki soli Abimeleki. ²⁸Ebedi bijua Gaali den yedi, "Abimeleki tie nma i, Cecemi ne, ti tie o laa nibuolu i, ke o baa die ti ii? O ki tie Jerubi Baali bijua ka aa? Sebuli ka tie yua n gobdi u dogu uu? Tin ya nua Hamori, wani n cili ki diedi Cecemi dogu! Be n cedi ke ti baa nua Abimeleki? ²⁹N bi sugni ke mini n ya gobdi ya nitaani ne! Mini n bi ba yaani Abimeleki. N bi ba kpaandi ki yedi Abimeleki, "Taani a togoli, yin tuogi nni." ³⁰Sebuli, u dogu gobdika n gbadi Ebedi bijua, Gaali maama, ke o pali beni. ³¹O den soni u tondu, ke bi maadi Abimeleki, "Diidi, Ebedi bijua Gaali yeni o kpiiba cua Cecemi nni ne, ki tigi u dogu nni yaaba ke ban fiini mi yiema apo. ³²n n fii ku niagu, fini yeni ya jakonda n ye yeni a, ki cua ki wuoni ti kpaandi nni. ³³ku sinagu nni, u yienu ya pudi, yin pibni, ki cebni u dogu. Gaali yeni o niba ya fii ki ba tuogi yi, yin soni ba yin bani maama." ³⁴Lanwani ii, Abimeleki den fii niagu, wani yeni o jakonda, ki bogdi caga na, ki gedi ki wuoni ki ba baa Cecemi dogu. ³⁵Ebedi bijua Gaali den nani, ki see u dogu bilinguonli bulnubu kani. Abimeleki yeni o jakonda den nani bi wuonkaanu, ki sedi. ³⁶Gaali n la li niba, ke o yedi Sebuli, "Diidi, bi niba nani li juali yuli po, ki jii!" Sebuli den jiini o, "Anua li juali junjugu i, ki tua ke li tie niba." ³⁸Lanwani ii, Sebuli den yedi o, "A japaamaama yeni ji ye le i, fini ka den yedi, Abimeleki tie nma i, ke ti baa nua o oo? n n den fali ya niba yeni ka kpendi ne ee? Ji n n ki tuogi ba, bu tibu." ³⁹Gaali den nani ki ga Cecemi yaaba liiga ki ba tuogi Abimeleki. ⁴⁰Abimeleki den deli o ke o sani. Bi den pua ki duoli bi niba boncianla, ke bi baa baa, ki bili ki ban pundi hali u dociamu bilinguonli bulnubu kani. ⁴¹Abimeleki den ban sedi Aruma dogu nni. Sebuli den deli ki yaani Gali yeni o kpiiba ki nani ba Cecemi dogu nni. ⁴²Lan den fiifaa, Cecemi yaaba den bobindi ki caa i kuani nni, ke bi waani Abimeleki. ⁴³O den taa o jakonda, ki bogdi ba caga taa, ke bi wuoni i kuani nni, ki ba ludi ki baa. O

den diidi ki sua ke bi niba ña u dogu nni, ke o tuogi ba ki pua ki kpaa ba.⁴⁴ Abimeleki yeni o ya cagli den gedi ki pigni u dogu bilinguonli bulñona. Ya caglieda n sieni den gedi ki tuogi yaaba n den ye i kuani nni, ki kpaa ba.⁴⁵ Li daali, Abimeleki den ye li kɔnli nni yeni u dogu yaaba. O den paadi li dogu, ki kpaa u niba. O den pua ki guli a bilinguona, ki papagi mi yaama likani tinga po.⁴⁶ Cecemi diefagdili yudanba ñ den gbadi li laabaali, bi den sani ki kua bi bulo Eli Beriti dieli nni.⁴⁷ Bi den waani Abimeleki ke bi yudanba kuli sani ki kua Cecemi diefagdili nni.⁴⁸ Abimeleki den doni Salmoni juali po, wani yeni o jakɔnda. Abimeleki den cua tibenli, ki bugi, ki puogi yaaba n yegi yeni o, "Yin la ke n tieni yaali ne, imo ñ tieni, nani min tieni maama yeni." ⁴⁹Lanwani ii, bi mo den cua yuakuli tibenli, ki bugi ki ñɔdi Abimeleki. Bi den bili li tibena ki tabni li diefagdili guona, ki juu, lanwani ii, yaaba n den ye Cecemi diefagdili nni kuli den kpe, li jaba yeni li puoba den pundi niba tudli (1.000).⁵⁰ Abimeleki den yuadi ki gedi Tebesi, o lindi ki cebni li dogu, ki paadi u.⁵¹ Ama, diefagdipaali den ye li dogu nni, bi jaba, bi poba yeni li dogu yudanba kuli den sani ki kua li diefagdili nni, ki luoni, ki doni ki ye poli po.⁵² Abimeleki den nagni li diefagdili kani, ki pundi li bulñɔbu kani, ki bua juu li.⁵³ Ama, pua den luni nanbindu ke li mabi Abimeleki yuli ki mudi.⁵⁴ Ke o tiani tontoni ki yini ya jawaalo n kubi o tɔtiadi, ki yedi o, "Nɔdi a jugsiega, ki dudi nni, ban da ti yedi, 'Pua n kpaa o.'" Lanwani ii, o jawaalo yeni n den muu o, ke o kpe.⁵⁵ Israyeli yaaba ñ la ke Abimeleki kpe, ke bi guani ki kuni bidenpo.⁵⁶ Lanwani ii, U Tienu den tuu Abimeleki ñ den sɔni o baa po ya tuonbiadi, ki kpaa o ninjaba piilele yeni panli.⁵⁷ U Tuenu den cedi ke Cecemi yaaba tuonbiadi tagli guani ki doni bu yula po, nani Jerubi Baali bijua Jotami ñ den soli ba maama yeni.

Chapter 10

¹Abimeleki n kpe ke li pendi, Dodo yaabili, Puha bijua, Tola, Isakari buolu yua, ke o den kua Camiri, Efrayima juana dogu nni. Wani n den fii ki faabi Israyeli yaaba. ²O den gobdi Israyeli piilie n bina taa. O den kpe, ke bi piini o Camiri dogu nni. ³Wani n pendi, Gileyadi jua, Jayiri n den tuani. Omo den gobdi Israyeli piilie n bina lie. ⁴O den pia bijaba piitaa, ke bi jagi n̄unbi piitaa, ki die dociami piitaa, Gileyadi diema nni; hali yeni dinne, bi yii l diema, Jayiri dogi i. ⁵Jayiri den kpe, ke bi piini o Kamoni. ⁶Israyeli yaaba go den tieni yaali bia O Diedo nintuali, bi den buli, ki n̄a O Diedo, kaa ji pugi o, ki nan n̄ua Baali buli, Acitoret, Arami yaaba buli, Sidoni yaaba buli, Moabi yaaba buli, Amoni yaaba buli yeni Filisitini yaaba buli, ki pugi yi. ⁷O Diedo pabienli den co nani u mu yeni i, Israyeli yaaba po. Lanyapo i, ke o den taa ba ki tieni ba Filisitini yaaba yeni Amoni yaaba nui nni. ⁸Ki cili li binli ki ya caa hali piiga n bina niin, bi den mabni Israyeli yaaba, yaaba n den ye Jurden kpenpuoli, Gileyadi, Amoni yaaba diema nni, ki waani ba fala boncianla. ⁹Amoni yaaba den yuandi ki puodi Jurden kpenu, ki gedi ki pua bu tobu yeni Juda buolu yaaba, Benjamini buolu yaaba yeni Efrayima cugli nni yaaba. Lanwani ii, Israyeli yaaba den ye falaciamo nni i. ¹⁰Lanyapo i, ke Israyeli yaaba den buudi ki mia O Diedo, ki yedi, "Ti tieni ti tuonbiadi a nintuali, kelima ti buli ki n̄a Fini ti Tienu, ki nan n̄ua ki pugi Baali buli." ¹¹O Diedo den yedi Israyeli nitaanli, "N den ki faabi yi Ejipti yaaba, Amori yaaba, Amoni yaaba yeni Filisitini yaaba nui nni ii?" ¹²ki go pugni, Sidoni yaaba, Amaleki yaaba yeni Mawoni yaaba n̄ den mabindi yi, ki wangi yi fala, i den mia nni, ke N faabi yi yeni bi paaciamu fala nni. ¹³Ama i go buli ki n̄a nni, kinan n̄ua ki pugi i buli. N ji kan ya tundi ki faabdi yi yognu kuli. ¹⁴Gedi mani ki ban mia yin pugi ya buli. Li buli n ba faabi yin ye fala nni ya yognu kuli." ¹⁵Israyeli yaaba den yedi O Diedo, "Ti tieni ti tuonbiadi boncianla. Tieni ti n̄an faadi maama, ama, n̄an faabi ti dinne wani." ¹⁶Bi den n̄ani i buli bi tiadi nni, ki luni, ki ji n̄ua ki pugi O Diedo baba. Lanwani ii, O Diedo den gbadi mi niñima bi falaciamo po. ¹⁷Amoni yaaba den taani ki caani bi tobu jondi Gileyadi diema nni. Israyeli yaaba mo den caani bi tobu jondi Misipa dogu nni. ¹⁸Gileyadi yaaba yudanba den buali biyaba, "n̄ma n ba ga liiga ki cili bu tobu yeni Amoni yaaba? Yua n fidi ki ga liiga, wani n ba diedi yaaba n ye Gileyadi diemann kuli."

Chapter 11

¹Jefita den tie jakɔndbiemo i, ama o den tie poconconli ya bujua i, o báa n den tie Gileyadi. ²Gileyadi denpua mo den mali o bijatianba. O denpua bonjamu n kpedi, ki fandi, bi den deli ki yaani Jefita, ki yedi o, "A kan di ti baadiegu faaliba kuli, kelima, a tie potiano ya biga i." ³Lanwani ii, Jefita den sani ki ñani o baadiegu, ki yaadi o nijaba kani ki gedi ki ye Tobi diema nni. A puapuaga n den ɲɔdi Jefita, ki yegdi yeni o. ⁴Lan den tieni a bina waamu, Amoni yaaba den pua bu tɔbu yeni Israyeli yaaba. ⁵Ban den ye bi tɔbu nni yeni Amoni yaaba yeni, Gileyadi yudanba den gedi Tobi, ki bua guani ki kpeni yeni Jefita bi diema nni. ⁶Bi den yedi Jefita, "Cua ti diema nni, ki ga ti tɔgoli liiga tin kɔni yeni Amoni yaaba." ⁷Jefita den yedi Gileyadi yudanba, "I den nani nni, ki deli ki ñani nni n baadiegu. Be nan ji cedi ke i ji cua ki lingi nni, ya yogu ke i ye fala nni ii?" ⁸Gileyadi nikpelba den yedi Jefita, "Yaali n cedi ke ti tiadi apo, ki cua ki baa a po, tie ke ti bua ɲan cua ki todi ti tin kɔni ki paadi Amoni yaaba, ɲan ji diedi yaaba n ye Gileyadi nni kuli i." ⁹Jefita den yedi Gileyadi nikpelba, "I ya kuni yeni nni denpo, ke O Diedo taani ti, ke ti ban kɔni ki paadi Amoni yaaba, mini n ba tua i gobdika." ¹⁰Gileyadi nikpelba den yedi Jefita, "O Diedo n ya tie tinba yeni fini siiga nni kasiedi, li ya tie ke ti ki tieni nani tin jagi, ki yedi maama yeni!" ¹¹Lanwani ii, Jefita den yegi yeni Gileyadi nikpelba ki kuni, ke li nitaanli den gandi o ki tieni o bi liiga yua. Jefita n den gedi Misipa, O Diedo nintuali, den togdi ban niani o yaali kuli. ¹²Jefita den yuandi ki sɔni a tonda Amoni yaaba bado kani, ki yedi o, "Be ya kɔnli n ye fini yeni tinba siiga? Be cedi ke a cua ki bua diedi ti diema?" ¹³Amoni yaaba bado den guani ki jiini o tonda, ki yedi, "Kelima Israyeli yaaba n den ñani Ejipti diema nni, bi den cua ki diedi n diema, ki cili Arinoni, ki ban gedi hali Jaboki, ki pendi lankani, ki ban pundi Jurden kpenu. Mɔlane, n bua ɲan guani ki ɲmiani ti li diema mi yanduanma nni." ¹⁴Jefita go den sɔni a tonda Amoni yaaba bado kani, ¹⁵ki yedi o, "Jefita n den yedi o ya maama n ne: Israyeli yaaba den diedi Moabi diema yeni Amoni yaaba diema, ¹⁶Ama, ban den ñani Ejipti diema nni, Israyeli yaaba den tɔgni mi fanpienma nni, ki kogni ku mɔgmɔngu, ki gedi Kadeci. ¹⁷Israyeli yaaba den sɔni u tondɔ Edomi bado kani, ki yedi o, 'Ti mia ɲa ke ɲan cabi ti tin pɔndi a diema ki gedi tin caa naani' Edomi bado den ki tuo. Bi go den sɔni u tondɔ Moabi bado kani, ama o mo den yie i. Lanwani ii, Israyeli yaaba den ye Kadeci i. ¹⁸Israyeli yaaba den tɔgni mi fanpienma nni, ki kogni Edomi yeni Moabi diema, ki teli Moabi diema puoli, ki ban kali Arinoni kpepuoli. Ama bi den ki kua Moabi yaaba diema nni, kelima Arinoni kpenu n den tie u bianu. ¹⁹Israyeli yaaba den sɔni a tonda, Siyɔn po, Amori yaaba bado kani, yaaba n die Hecibɔn diema yeni; Israyeli yaaba den yedi o, 'Ti mia ɲa ke ɲan cabi ti u sanu, tin pɔndi a diema ki gedi ti ya diema nni. ²⁰Ama, Siyɔn den ki dugi Israyeli yaaba po, ki ba cabi ba ban pɔndi o diema. Lanwani ii, Siyɔn den taani o tɔgoli ke bi pua bu tɔbu yeni Israyeli yaaba. ²¹O Diedo, Israyeli yaaba Tienu den taa Siyɔn yeni o niba ki tieni Israyeli yaaba nuu nni, ke bi kɔni ki paadi ba. Lanwani ii, Israyeli yaaba den diedi Amori niba yaaba n den ya li dogu nni diema kuli. ²²Israyeli yaaba den diedi bonli kuli Amori yaaba diema nni, ki cili Arnoni, ki ban pundi Jaboki, ki go taa mi fanpienma, ki ban tuoni Jurden kpenu. ²³Lanwani ii, O Diedo, Israyeli yaaba Tienu den deli ki yaani Amori yaaba yo, ke Israyeli yaaba fidi ki pundi, mɔlane, a ji bua ɲan diedi bi diema yo oo? ²⁴I kan gedi ki diedi i bulo Cemoci n puni yi ya diema aa? Lanwani ii, lan ga maama kuli i, O Diedo ti Tienu n puni ti ya diema kuli, li buali ke tin diedi ma i. ²⁵Mɔlane, fini n cie Sippori bijua, Balaki, Moabi yaaba bado oo? O den tuo ki tieni maamaba yeni Israyeli yaaba aa? O den kpeli ki bɔdi tɔbu yeni Israyeli yaaba aa? ²⁶Hali Israyeli yaaba n kua Hecibɔn diema nni yeni mi dogbila kuli, yeni Aroweri yeni mi dogbila kuli, yeni li dociami kuli n baagi Arnoni kpenjaali kuli, bina kobitaa n yeni. Be nan cedi ke ɲaa den fie li diema lanyognu kuli? ²⁷Mini nan ki tieni a yaali n bia, ama fini n tieni nni ti tuonbiadi, ki cua ki pigni nni yeni bu tɔbu. O Diedo yua n tie ti buudi yudaano ba jia ti buudi Israyeli yaaba yeni Amoni yaaba siiga." ²⁸Ama, Amoni yaaba bado den ki cengi Jefita n den sɔni ke bi tuodi ki waani o ya maama. ²⁹O Diedo Fonanma den kua Jefita yuli nni, ke o kua Gileyadi nni, ki gedi Manase diema nni, ki gedi Misipa, Gileyadi diema nni. O den ñani Misipa, ki kua kua Amoni yaaba siiga. ³⁰Jefita den niani O Diedo u ñɔnianu, ki yedi, "A ya cedi ke n kɔni ki paadi Amoni yaaba yeni ti kpiagdi, ³¹N ya Amoni yaaba po, ki kpendi n denpo, yeni mi yanduanma, ke yua n tuogi nni kuli, o baa tie O Diedo paabu i. N ba puni wani O Diedo wan tua padjuukaali." ³²Lanwani ii, Jefita den kua Amoni yaaba siiga, ki pua bu tɔbu yeni ba, ke O Diedo cedi ke o paadi ba yeni ti kpiagdi. ³³O den paadi ba, ki kpa ba boncianla, ki cili Aroweri, ki ya caa Miniti, o den fie dociami piilie, hali yeni Abeli Keramimi. Lanwani ii, Israyeli yaaba den paadi Amoni yaaba cain, ki diedi ba. ³⁴Jefita den pundi Misipa, o denpo, ke o bisalo ñani ki ba tuogi o yeni bi gangapuaba yeni a cajelda. Wani n den tie o bonpoyenga. wani yaaka, o ki pia bonjaga ki buali bonpuoga. ³⁵Jefita n li la o bisalo ke o togdi o ki bua biali o, ke o padi o tialakaadi, ki yedi, "Hain! N bisalo! A tuogi nni, ki kuani nni u nufanu nni, fini n tie yaaba n lingi npo li yubɔnli siiga nni yendo! Kelima, n niani O Diedo u ñɔnianu, ki nan kan fidi ki kandi li nɔnianu po." ³⁶Ke o bisalo yedi o, "N báa, a niani O Diedo u ñɔnianu, tieni nni ɲan niani yaali kuli, kelima, O Diedo bua tuu a yibalinba, Amoni yaaba po li panli i." ³⁷O den yedi o báa, "ɲan da kandi li ñɔnianu po mini ya po. Ama ɲan puni nni ɲmaali lie, n ba gedi a juana po, mini yeni n dɔnlinba ki ban

jaandi ki buudi, yeni min ba kpe kaa bani ja yeni yapo."³⁸O den yedi, "Gedi." O den cedi ke o gedi a juana po, ki ban buudi ki jaandi yeni o dɔnlinba yeni wan tie powandiali, ki ba kpe, kaa kuni ja yeni yapo. ³⁹ηmaali lie po n pendu, ke o guani o báa kani, ke o kuani o ñonianu nani wan den niani maama yeni. Lanwani ii, o ji den kpe kaa bandi ja, ke li ji tua Israyeli yaaba po bogdili, ⁴⁰Binli kuli, Israyeli yaaba bisiaba, bi jifanba ba gedi, ki tiadi, ki jaandi ki buudi dana na, Gileyadi yua Jefita bisalo po.

Chapter 12

¹Efrayima yaaba den taani bi niba, ki ppon̄di Safoni, ki sɔni ke bi yedi Jefita, "Be n cedi ke a gedi ki pua bu tɔbu yeni Amoni yaaba, ki nan ki yini ti ke tin yegi yeni a? Ti ba juu fini yeni a diegu kuli." ²Jefita den yedi ba, "Mini yeni n nitaanli den baa mi maama, ke mi tua tipo janjanma yeni Amoni yaaba. N den yini yi, ke i naa tuo ki ba faabi ti bi nui nni." ³Min den sua ke i ki kpendi ki ba taani ti, n den luni n miali, ki paani n pali ki gedi ki ban tuogi yeni Amoni yaaba, ke O Diedo taani nni ke n paadi ba. Be yapo i, ke i cua dinne, ki bua pua bu tɔbu yeni nni?" ⁴Jefita den taani Gileyadi jakɔnda ke bi tuogi Efrayima yaaba, ki paadi ba. Gileyadi yaaba den kɔni yeni Efrayima yaaba kelima, bi den maadi ba ya maama ne, "Yinba Gileyadi yaaba, i ki tie dotieba ka, i ñani Efrayima diema nni i, ki sani ki kua Manase diema nni." ⁵Gileyadi yaaba den gedi ki jia Efrayima yaaba sanu, Jurden kpenu kani, ban ba duodi naani ki kuni. Efrayima yua ya sani ki pundi likani ki yedi, "Cabi mani nni u sanu min puodi," Gileyadi yaaba den yi yedi o, "A tie Efrayima yua yo oo?", o ya yedi, "N -n" ⁶ban yedi o, "Yedi: Ciboleti," o ya yedi, "Siboleti" (kelima, o kan fidi ki yini ki teli lan buali maama), Gileyadi niba den yi cuo o i, ki kpa o, Jurden kpenpuodkaanu. Bi den kpaa Efrayima yaaba tuda piina n niba tuda lie li yognuu tɔbu nni. ⁷Jefita den tua Israyeli gobdika, ki tieni bina luoba. Lanwani ii, Jefita, Gileyadi yua den kpe, ke bi piini o Gileyadi docianyendu nni i. ⁸Jefita ya jamaano ñ pendi, Betelhema jua, Ibisani n tua Israyeli gobdika. ⁹O den pia bijaba piitaa. O den puni bi nilanba o bisiaba, ke bi kuani ba, ke omo taa bi nilanba bisiaba, ke o bijaba kuani ba ke bi tua bi puoba. O den tua Israyeli gobdika bina lele i. ¹⁰Ibisani den kpe ke bi piini o Betelhema. ¹¹Wani ñ pendi, Sebuloni jua, Elini n den tua Israyeli gobdika. O den gobdi Israyeli diema bina piiga. ¹²Sebuloni yua, Eloni den kpe, ke bi piini o Ayijalɔn dogu nni, Sebuloni diema nni. ¹³Eloni jamaano ñ pendi, Hileli bijua Abidoni, Piratoni yua n den tua gobdika Israyeli diema nni. ¹⁴O den pia bijaba piina yeni yaabila piitaa, bikuli jaba. Bi den yi jagi ñunbi piilele; o den gobdi Israyeli diema bina niin. ¹⁵Piratoni yua, Hileli bujua, Abidoni den kpe ke bi piini o Piratoni dogu nni, Efrayima diema nni, Amaleki yaaba juana diema nni.

Chapter 13

¹Israyeli nitaanli go den tieni yaali n bia O Diedo nintuali, o den taa ba ki tieni Filisitini yaaba nui nni, ke bi la fala bina piina.²O ja den ye, ki tie Sora yua, ki tie Dani cugli nni yua, o den yii Manowa. O denpua den tie njolga i, o den ki mali biga.³O Diedo Maleki den dɔgdi o pua yeni po, ki yedi o, "Diidi, a tie njolga, kaa mali biga, ama, a ba taa u tugu, ki mali bonjaga.⁴Molane, njan fangi a yuli, ki da ñu daamɔngu yeni daapaalma kuli, ki da njamani bii ki di O Diedo n waani yi ke yaali n tie jɔgindi kuli.⁵Diidi, a ba punbi, ki mali bonjaga. Pengu kan tuuni o yuli po, o ki tie kuoka, kelima li biga baa tie yua n gagdi ki dagdi O Diedo po hali o naá tugu nni. Wani n ba cili ki faabi Israyeli yaaba Filisiti yaaba nui nni.⁶O pua den kpeni, ki togdi o calo, "U Tienu nilo cua n kani, ki tie nani U Tienu Maleki yeni, O bona pia yaalidgu. Mii buali o wan ñani naani, om ki waani nni o yeli.⁷O yedi nni, 'Diidi, a ba punbi ki mali bonjaga. Lanwani ii, njan da ñu daamɔngu, yeni daapaalma, ki da di ya jiema ke yiko waani ke mi tie jɔgindi, kelima li biga baa tie U Tienu n tuodi ki gagdi yua, ki cili hali o naá tugu nni ki ya caa hali o kuuma."⁸Lanwani ii, Manowa den jaandi ki mia O Diedo, ki yedi, "O Diedo, n mia njan sugli ke njan cedi njan sɔni U Tienu nilo yua yeni n guani, ki tundi ti, ki waani ti, tin ba mali ya biga yeni, tin ba tieni maama."⁹U Tienu den jiini Manowa jaandi, ki cedi ke U Tienu Maleki yeni guani o pua kani, wan den kaa u kuanu nniya yognu. Ama, o calo, Manowa den ki ye o kani li yognu.¹⁰Lanwani ii, o pua den sani tontoni, ki ban yedi o calo, "Diidi! O nilo yua n den cua n kani landaali yeni guani ki dɔgdi npo."¹¹Manowa den fii ki njɔdi o denpua. Wan pundi li nilo kani, o den buali o, "Fini n tie ya nilo n den dɔgdi ki maadi yeni n denpua, landaali yeni ii?" Li nilo den yedi, "Mini n yeni."¹²Lanwani ii, Manowa den yedi, "njani maadi o ya maama yeni ya tii, ti ba cɔlni a laa fuuna i, ki biga yeni po, Ti ba tieni be i, li biga po, o ba juodi ledi i?"¹³O Diedo Maleki den yedi Manowa, "O pua n cɔlni min yedi o yaali, lan buali maama."¹⁴O kan ñu daamɔngu yeni daapaalma, njan da cedi wan di O Diedo n kuani yi ya jiema ke mi jɔgni. Wan cɔlni mi waani o yaali bonjanla."¹⁵Manowa den yedi O Diedo Maleki, "N mia njan ke njan guudi waamu, tin njanbi apo ki njabuaga, njan je."¹⁶O Diedo Maleki den yedi Manowa, "Bá n ya guudi, n kan je i jiema. Ama i ya bobni padjuukaali, yin puni O Diedo (Manowa den ki bani ke o tie O Diedo Maleki.)"¹⁷Manowa den buali O Diedo Maleki, "Waani ti a yeli, li ya tie ke njan yedi ya maama tii, tin fidi kipugi a."¹⁸O Diedo Maleki den buali o, "Be n cedi ke a buali nni n yeli? Li pia yaalidgu!"¹⁹Lanwani ii, Manowa den cuo ki njabuaga, ki bobni mi jiema, ki padi ku tangu po, ki puni O Diedo. O den tieni yaalidgu bonli ke Manowa yeni o denpua la.²⁰U mupienu n den ñani li padbinbindli po, ki liabi, ki do tanpoli, O Diedo Maleki den yugi ki doni u mupienu nni, ki yaadi. Manowa yeni o denpua n den la lani, bi den baa ki labni.²¹O Diedo Maleki ji den ki guani ki dɔgdi Manowa yeni o denpua kani. Lani n den cedi ke Manowa bandi ke o bi tie O Diedo Maleki i.²²Manowa den yedi o denpua, "Laa pia tama, ti ba kpe, kelima, ti la U Tienu!"²³Ama o denpua den yedi o, "O Diedo ya bi bua kpa ti, o bi kan ga ti padjuukaali yeni ti jiema paabu. O bi kan waani ti wan waani ti yaali ne kuli, o bi kan cedi tin gbadi li maama mɔno."²⁴Lan den pugni a dana waamu, Manowa denpua den mali bonjaga, ke o yini o Samisoni. Ki biga yeni den findi lan buali maama, ke O Diedo yadi o po mi yednjanna.²⁵O Diedo Forjanma den fiindi o gbanu, ki sua ke bi ye Mahane Dani, Sora yeni Ecitawoli siiga.

Chapter 14

¹Samsoni den gedi Timina, o den la o pua , ke o yama kua o niinni, o den tie Filistini yua bisalo i. ²Wan den guani ki kuni, oden maadi o báa, yeni o naá, "N la pua Timina dogu nni, o tie Filisitini yua bisalo i. N bua yin taa o npo, wan tua n denpua." ³O báa yeni o naá den yedi o, "Pua ki ye a kpiiba siiga nni ne, bii li nitaanli bisiaba siiga nni ne ee? A ba gedi ki ban taa yaaba n ki kua kɔnciagu siiga nni i, a denpua aa? Samsoni den yedi o báa, "Taa o npo, kelima min la o, n yama kua o niinni boncianla." ⁴Ama o naa yeni o baa den ki bani ke li maama tie O Diedo tuonli i, kelima, o den bua wan bɔdi janjanma i Filisitini yaaba po, (kelima li yogu, Filisitini yaaba n den die Israyeli). ⁵Samsoni den yegi yeni o naá, yeni o báa, ki caa Timina, ban pundi Timina daamɔngu tiidi kuanu nni, ke o la li yangbanpanli, ke li togdi Samsoni, ki buudi, ki nanli o. ⁶Ke O Diedo Forjanma kua o niinni, ke o cuo o yangbanlo, ki dadi ki padi o nani ban padi ki nuabiga maama yeni, o nan den ki muubi jatiagu. Ama, o den ki tigdi o báa bii o naá wan tieni yaali. ⁷O den gedi ki boe yeni o pua, Samsoni den diidi ki sua ke o yama kua o pua yeni niinni. ⁸Danaba n pendi, o den guani ki caa li pocaali, o den pɔni ki ba diidi o yangbankpimo. O den la ke i sii gobi o yangbankpiemo, ki tagi ti siadi, ki gbieni o. ⁹O den bɔdi ti siadi ki tieni o nuu nni, ki di ki caa. Wan den guani o báa yeni o naá kani, o den teni bimo, ke bi dini li siadi. Ama, o den ki waani ba ke li siadi ñani yangbankpiemo niinni i. ¹⁰Samsoni baa den jiidi ki gedi o pua n ye naani, ki Samsoni bobni mi pocaajiema u badu po, nani bi jawaaba n yi maani ki tie maama yeni. ¹¹O pua kpiiba n den la Samsoni, bi den yini o pua dɔnlinba bonba piitaa, ke bi ye yeni o. ¹²Samsono den yedi ba, "Cedi mani min telini yi i telmi. I siiga nni, yua n fidi ki bundi, ki waani li niima nni, u badu danleleda ne siiga, n ba lani yi leni sogdigbana piitaa yeni badliada piitaa. ¹³Ama, i ya ki waani nni li niima nni, yinba n ba teni nni leni sogdigbana piitaa yeni badliada piitaa." Ke bi yedi o, "Telini ti a telmi, tin cengi." ¹⁴Ke o yedi ba, "Mi bonjiema ñani yua n di niinni; li bonmanli mo ñani o gbanmandaano niinni." Ama, o canba den ki fidi ki bundi li daataali daali. ¹⁵Li daanaali daali, bi niba yeni den yedi Samsoni denpua, "Tieni ania, a calo n bundi tipo u tilmu yeni, lanyaaka, ti ba juu fini yeni a baadiegu kuli. I yini o ke wan cua ki fie ti piama, ki kuani ti mi cacagma nni yo oo?" ¹⁶Samsono denpua den cili ki buudi o nintuali, ki tua, " ñan tieni yaali kuli ne tie naga i, ñaa bua nni. A tilini n kpiiba u tilmu, a naa waani nni li niima nni." Samsoni den yedi o, "Diidi, n ya ki waani n baa yeni n naa, n ji ba waani fini yo oo?" ¹⁷O pua yeni den buudi u badu danleleda yaa den sieni. Li danleleli daali, o den waani o denpua u telmu niima nni, kelima o den mabni o boncianla. Omo den togdi o kpiiba u telmu niima nni. ¹⁸Li danleleli daali, ki sua ke u yienu da ki baa, bi niba yeni den yediSamsoni, "Be n mani ki cie ti siadi?Be n pia u gbanmanu ki cie o yangbanlo? Samsoni den yedi ba, "I yaa bi bugni n naasali, ki koni, i bi kan bandi u telmu ne niima nni." ¹⁹O Diedo Forjanma den kua Samsoni yuli nni, ki pugni o u fidu. Samsona den gedi Acikeloni, Filisitini diema nni, ki kpaa jakɔnda piitaa. O den taa bi tiafagikaadi, ki ñani ti tialakaadi, ki teni yaaba n bundi u telmu. Samsoni den guani ki kuni o baadiegu yeni pabiencianli i. ²⁰Bi den taa Samsoni denpua ki teni o potondo i.

Chapter 15

¹A dana waamu n pendi, ban taagi ya yognu kpanu yoma muuli yeni, Samsoni den cuo nuabuali, ki gedi ki bua fuondi o denpua. O den yedi o pali nni, "N ba kua n denpua dieli nni." Ama, o pua baa den yie, ke o ka kua. ²O pua baa den yedi, "N den tama ke a nani o, ki ki pua o i, ke n taa o ki teni a potondo. O ninsawaaga ye, hali ki go nani ki cie wani, bii waa nani ii? taa wani wan tua o kpelo lebdu." ³Samsoni den yedi ba, "Mola wani ii, n ya tieni Filisitini yaaba biadma, li nan kan tua npo tagli." ⁴Samsoni den gedi ki cuo saacila kobitaa, ki taani bi juona, ki loli a, alie lie, ki taa u naamaanu, ki loli juona lie kuli siiga. ⁵O ya cuoni u naamaanu, wan nja a saacila ban kua Filisitini yaaba kuanu nni, ke bi ceni bi kpaangu, ki loli bonbaba, ki bili bontintiana mo. A saacila yeni den sia u kuanu, ki taani yeni ku daamogu tiidi kuani, yeni Olifie tiidi kuani kuli. ⁶Filistini yaaba den buali biyaba, "nma n soni lanyu tuonli?" Bi den waani ba ke Timini yua Samsoni n sia bi kuani, kelima o cuado taa Samsoni denpua, ki teni o potondo. Lanyapo i, ke Filisitini yaaba den gedi ki juu o pua yeni o baa kuli. ⁷Samsoni den yedi ba, "Yin tieni yaali n yeni ii? Lanwani ii n ba tuu n panli yo, lan fidi ki gbeni," ⁸O den pua ki janbi ba, ki jia ba bonjena ki bili ba. Lani n pendi, ke o gedi ki ban kua Etami tanlongu nni, ki ye likani. ⁹Filisitini yaaba den bobni ki cua, ki bua pua u tobu yeni Juda buolu yaaba, ki kaani bi togoli Lehi dogu nni. ¹⁰Juda yaaba den buali, "Be yapo i ke i cua ki bua pua u tobu yeni ti?" Bi den jiini, "Ti cua ki bua loli Samsoni, ki gedi ki tieni o nani wan tieni ti maama yeni i." ¹¹Lanwani ii, Juda yaaba jaba tuda taa den jiidi ku tanlongu nni, Etami tangu kani, ki yedi Samsoni, "jaa bani ke Filisi tini yaaba n die ti ii? A nan soni ti be ya tuona n yeni?" Samsoni den yedi ba, "Bi lingi nni mi maama, ke nmo tieniba yeni." ¹²Bi den yedi Samsoni, "Ti jiidi ki cua ke tin loli a, ki teni Filisiti yaaba i." Samsoni den yedi ba, "Poli mani ke yinba iba kan kpa nni." ¹³Bi den jiini o, "N -n, ti ba loli a yeni i baaba baba i, ki tieni a Filisiti yaaba nui nni. Ti poli ke ti kan kpa o." Lanwani ii, bi den loli o yeni baabpaani lie, ki nani o ku tanlongu nni. ¹⁴Wan den pundi Lehi, Filisiti yaaba den yigni ki togdi o. O Diedo Fonjanma den kua o niinni, ki pugni o u gbanmanu yeni u fidu. Ya baabi n den luoli o nui yeni den tua nani ban juu ya gaali yeni i, ki soni ki baa. ¹⁵Samsoni den la ya nunyaagu n songi, ki taa, kp kpaa jaba tudli yeni li nunyaagu. ¹⁶Samsoni den yedi, "N kpaa bi niba ki dogin dogni yeni ku nunyaagu, Yeni nunyaagu, n kpaa jaba tudli." ¹⁷Samsoni n den maadi yeni ki gbeni, o den luni ku nunyaagu, ki yini likani Ramati Lehi, (ku nunyaagu juali). ¹⁸U nuunu den cuo Samsoni, ke o jaandi ki mia O Diedo, ki yedi, "A puni a naaciemo u sanu ke n paadi ba yeni ti kpiagdi. Ama molane, n ji ba kpe yeni nuunu yo oo, n ji ba baa ki kpe yaaba n ki kua kanciagu ne siiga nni ii?" ¹⁹U Tienu den pua ki yagdi ku tangu, ke mi nima pudi li ninbunli nni, ke Samsoni nuni, ke o yama duani, ke o guani ki baa o paalu. O den yini li ninbunli, Eni Akore, lani n tie "Yua jaandi ninbunli." Hali yeni mola kuli, li ninbunli da ye Lehi. ²⁰Samsoni den tua Israyeli gobdika bina piilie i, ya yogu ke Filisti yaaba den die ba.

Chapter 16

¹Samsoni den gedi Gasa, ki la li poconconli, ki kua ki dua o, o dieli nni. ²Gasa yaaba den gbadi o maama, "Samsoni cua nekanba." Gasa yaaba den lindi ki cebni li kani n̄asiili nni, bi den sedi bu buñocianbu kani ñiamungu, ki guu o ñama. Bi den see li ñiagu, ñminñminli. likani. Bi den juogi bi ñmiali nni, ki yedi, "Ti ba guudi o ñiamungu, hali lanfandi, tin kpa o." ³Samsoni den dua u duanu po hali yɔgsiigu. Ku yɔgsiigu, o den fii ki figdi bu buln̄ocianbu ganli yeni li kudlaana daacaada yeni li daapanda kuli, ki bugi ki duoni ya juali n ye Hebr̄on po yeni, ki bili likuli lankani. ⁴Lani n̄ pendi, Samsoni den la ya pua n kua Soreki tialu nni, ki dagi o. Li pua den yii Delila. ⁵Filisiti yudanba den cua ki la li pua, ki yedi o, "M̄ondi ki niidi o jane, ki bandi o gbanmanciamu yeni n̄ ñani naakani, yeni tin ba tieni maama ki miidi o, ki tadgi o, ki fidi ki fiagi o. A ya tieni yeni, ti siiga, yuakuli ba teni a ligdibala tudli n kobga (1.100)" ⁶Lanwani ii, Delila den yedi Samsoni, "N mia ña, ke ñan waani nni a gbanmanciamu ne n̄ ñani naani, yeni ban ba tieni maama ki miidi a, ki paadi a." ⁷Samsoni den yedi o, "Bi ya loli nni yeni dabanbaabi lele, yii n dá s̄ongi, n ba tadgi, ki ya tie nani ja kuli yei i." ⁸Lanwani ii, Filisiti yudanba den cua yeni dabanbaabi lele, yii n dá s̄ongi, ki teni Dalila, ke o loli Samsoni. ⁹O den cedi ke bi jaba kua ki wuoni o dieli liiga po i. O ji den yedi Samsoni, "Haya! Samsoni, Filisiti yaaba n ludi, ki ba pigni a yeni!" Ama, Samsoni den cie i dabanbaabi yeni nana u mu n̄ yi sia ya suobu yeni i. Lanwani ii, o pua den ki fidi ki bandi o gbanmanciamu n̄ ñani naani. ¹⁰Delila den yedi Samsoni, "Diidi, a b̄ondi nni, ki pua nni mi tofaama. N mia ña ñan waani nni ban ba tieni maama ki miidi a, ki tadgi a." ¹¹O den yedi o, "Bi ya loli nni yeni baabpaani, yii n dá ki loli bonli, ba tadgi, ki ya tie nani ja kuli yeni i." ¹²Delila den taa baabpaani ki loli Samsoni, ki ji yedi o, "Samsoni, Filisiti yaaba n paa, ki bua pigni a yeni!" Bi niba den wuo li dieli nni liiga po, ki ba ña ki pigni o. Ama, Samsoni den cie i baabpaani yeni na kunkungaali yeni i. ¹³Delila den yedi Samsoni, "Hali yeni m̄ola kuli, a dá likubi nni, ki b̄ondi, ki pua nni mi tofaama i. Waani nni ban ba tieni maama, ki miidi a, ki tagdi a." Samsoni den yedi o, "A ya lugi n yupianleledi ne, ki kuani i gaalsiedi nni, ki lugi ki tabni yeni a luga maasini, n ba tadgi, ki tua nani ja kuli yeni i." ¹⁴Delila den juuni ke o guani, ke o nagni mi lugma tiagu, ki dadi o yupianleledi, ki kuani i gaalsiedi nni, ki lugi ki tabni yeni mi lugma maasini, ki ji yedi o, "Samsoni, Filisiti yaaba n paa ki bua pigni a yeni! O den findi mi guama nni, ki dadi ki ñabi wan den lugi o yupianleledi ki taani yeni ya lugma maasini yeni." ¹⁵Delila den yedi o, "A ba tieni ledi ki yedi ' N bua ña,' ki nan ki tuo ki ba b̄ogdi nni a ñasiili i? A b̄ondi nni taalma taa n yeni, ki naa waani nni a gbanmanciamu ne n̄ ñani naani. ¹⁶Daali kuli, o den li niidi o, ki mabindi o boncianla yeni mi maacianma, ke o ti nandi mi kuuma." ¹⁷Lanwani ii, Samsoni den kadi ki waani o i m̄om̄oni, ki yedi o, " Hali min mali, pengu dá ki tuuni n yuli po, kelima n tie U Tienu n̄ gagdi yua hali o naá tugu nni i. Bi ya kuo nni, n gbanmanu ba yaadi ki ña nni i, lanwani ii, n ba tadgi ki tua nani ja kuli yeni i." ¹⁸Delila n̄ diidi ki sua ke Samsoni waani o bonli kuli lan buali maama, kaa wuoni o libakuli yeni, o den s̄oni ki yini Filisiti yudanba, ki maadi ba, "M̄ola wani ii, yin bobni ki cua, kelima o waani nni bonli kuli o yema po o." Lanwani ii, Filisiti yudanba ji den bobni ki caa, ki kubi a ligdibala i. ¹⁹Delila den cedi ke Samsoni duani o pana po ki guani i. O den yini jayendo ke o cua ki kuo o, ki ñani o yupianleledi, ke o diidi ki sua ke o tadgi, kelima, o gbanmancaimu den yaadi ki ña o. ²⁰Delila den yedi o, " Samsoni, Filisiti yaaba ludi ki ba pigni a! O den findi o guama nni, ki yedi, "N tidi ba ña nani kpiama yeni i, ki fegi ki ñmadi." O den ki bani ke O Diedo ña o. ²¹Filisiti yaaba den cuo o, ki pudi o ninbina. Bi den taa o, ki gedi yeni Gasa, ki loli o yeni ti kum̄ondi kudseseli. O den dia, ki bindo li naatanli, ki naana li naali li kpaadidieli nni. v 22 Ama, ban den kuo o yeni, o yudi ji den guani ki pudi i. ²³Filisiti yudanba den taani, ki bua padi bi bulo Dagoni li padcianli, ki mangi bi pala. Bi den yedi, "Ti bulo cuo ti yibali, Samsoni ki tieni ti nui nni." ²⁴Bi niba n̄ den la Samsoni, bi den yigni ki dondi bi bulo, ki tua, "Ti bulo cuo ti yibali Samsoni, ki tieni ti nui nni. Wani yua n den bolini ti dogu, ki kpaa ti siiga nni, bi niba boncianla." ²⁵Ban den cili bi badu, bi den yedi, "Yini mani Samsoni wan tieni ku jelgu tipo, tin baa ki laa waamu." Bi den ñani Samsoni li kpaadidieli nni, ki cedi ke o jeli ku jelgu, ke bi laa. Bi den sieni o ki kuli ku d̄ongu jaantalginba kani i. ²⁶Samsoni den den yedi ya jawaalo n den kubi o nuu, ki dadi o, "Cedi min sii ku d̄ongu jaantalginba, ki sedi ki deni." ²⁷Ku d̄ongu den gbie yeni niba baba i, bijaba yeni bi puoba. Filisiti yudanba kuli den ye li d̄ongu nni. Ku d̄ongu poli po den pia ya niba n pundi tuda taa (3.000), bi jaba yeni bi puoba kuli, ke bi ñuadi Samsoni jelgu. ²⁸Samsoni den jaandi ki mia O Diedo, ki yedi, "O Diedo, U Tienu, n mia ña ke ñan tiadi npo! Pugni nni u fidu, mini n baba, min baa ki tuu Filisiti yaaba n nuni fiadima panli." ²⁹Samsoni den cuo ku d̄ongu n̄ tua ya jaantalglieba yeni, yenli o nuuganu, tianli mo, o nuujienu, ki buani, ki tudu. ³⁰Samsoni den yedi, "Cedi min kpe yeni Filisiti yaaba!" O den tudu yeni u paalu, ke ku d̄ongu libi Filisiti yudanba po, yeni ya niba n den ye lien̄i kulo po. Lanwani ii, wan den kpaa ya niba, ki mo kpe den yabi ki cie wan kpaa yaaba kuli o yema nni. ³¹Lanwani ii, o ninjaba yeni o diegu nni yaaba den jiidi ki cua likani. Bi den taa o ki guani ki kuni yeni o, ki ban piini o Sora yeni Ecitawoli siiga nni, o báa Manowa kakuli nni. Samsoni den tua Israyeli gobdika, ki tieni bina piilie i.

Chapter 17

¹O ja den ye Efrayima juali diema nni, ke bi yii o Mika. ²O den yedi o naá, "N den gbadi ke a solgi yua n suni a ligdibala tudli ñ kobga (1.100). Diidi, Mini n den taa li dibala, mini n suni." O naa den yedi o, " N bijua, O Diedo ñ yadi mi yedñanma opo!"³O den ñmiani o naá li dibala, tudli n kobga (1.100), ke o naá yedi, "N den paadi ki bili li dibala O Diedo po i, n den bua n ban kpiedi, ki go duadi kudi nannana n bijua po i, lanwani ii, n ba guani ki teni a li dibala. ⁴Wan den ñmiani o naá li dibala, o naá den teni dibala kobi lie, ki cedi ke yua duadi ti kudi duadi, ki go kpiedi nannana, ki sieni Mika dieli nni. ⁵Mika den pia o jaandidieli, ki cedi ke bi tagi buli yeni ban kpiedi, ki go duadi ya bonannana yeni, li dieli nni, ki ga o bijaba nni, yendo, ke o tie o salga yidkaa. ⁶Li yogu, bado den ki ye Israyeli diema nni, ke yuakuli tie wan bani maama. ⁷Li yogu, jawaalo den ye Betelhema dogu, Juda diema nni, ki tie Juda buolu yua, ki tie Lefi buolu yua. O den ye likani , ki tuuni o tuona. ⁸Li nilo den ñani Betelhema, ki gedi ki bua lingi wan baa ye naani. Wan den tie sancenlo yeni, o den pundi Efrayima juali nni, Mika denpo. ⁹Mika den buali o, "A ñani le i?" o jawaalo den yedi o, "N tie Lefi yua i, ki ñani Betelhema, Juda diema nni, n gɔdi ki lingi min baa ye naani i."¹⁰Mika den yedi o, "ñan kali n kani, ki ya tie n báa yeni n salga yidkaa, n baa pa ña dibala piiga binli nni, ki bobni a tiayiekaadi, yeni a daali jiema." Lanwani ii, Lefi ja den kua o dieli nni. ¹¹Lefi buolu yua pali den mani yeni wan ye yeni Mika, o den tie o po nani o bijua yeni i. ¹²Mika den gagdi o jawaalo yeni, ke o tie opo salga yidka, ki ye o dieli nni. ¹³Mika den yedi o, "N bani mɔla, ke O Diedo ba ñanbi bonli kuli npo, kelima, n pia Lefi buolu yua, ke o tie n salga yidka."

Chapter 18

¹Lanyognu, bado den ki ye Israyeli diema nni. Dani buolu yaabila den lingi u kaanu, ban ba kua naani, kelima, bani dá den ki la bi tinbiinu Israyeli yaaba buoli siiga. ²Dani buolu nitaanli den sɔni bi siiga nni, jaba mu, yaaba n tie jakɔndbiema, ki ñani Sora yeni Ecitawoli, ke ban gɔdi, taatinga, ki kpaagi, ki bandi ki tinga n dua maama. Bi den yedi ba, "Gedi mani ki ban lingi mi diema, ki diidi man tie maama." Bi den pundi Efilayima juana nni, Mika denpo, ki duani likani, ke li fandi. ³Ban den nagni Mika dieli kani, bi den gbadi Lefi jawaalo nialu, ki bandi. Bi den sedi, ki buali o, "ɲma n cua yeni a nekanba?" A tuuni be ya tuonli nekanba? Be ya po i ke a ye nekanba? ⁴O den jiini ba, "Mika n ɲanbi mi yema npo, o pa nni, ke n tie o salga yidka." ⁵Bi den yedi o, "Ti mia ɲa, ɲan buali O Diedo wan diidi tiu cuoni ya sancenli ya baa ɲani tipo." ⁶Salga yidka den guani ki jiini ba, "Ya caa mani yeni mi yanduanma, O Diedo baa ye yeni yi, yin caa naani kuli." ⁷Lanwani ii, li jamuudba den fii, ki gedi Layici, ki la ke likani yaaba den ye yeni mi yanduanma, nani Sidoni yaaba mo den ye maama yeni. Li yanɲaali den ye bi siiga, ke bonliba kuli ki baagi ba. Obakuli den ki ye mi diema nni, ki die ba, bii, ki mabindi ba. Biden kua ki fagiyeni Sidoni yaaba, bi den ki pia maamaba kuli yeni nilo. ⁸Bi den guani ki kuni bi buolu yaaba po, Sora yeni Ecitawoli. Bi kpiiba den buali ba, "I pia be i, ki ba togdi ti i sancenli po?" ⁹Bi den yedi, "Cua mani na! Tin gedi ki kɔni ki paadi ba! Ti la li diema ke mi ɲani hali boncianla. Da kaa mani fanma. Tieni mani tonma, tin gedi ki ban baa li diema." ¹⁰I ya gedi, i ba la li diema nni yaaba ke bi ye li yanɲaali nni, kaa bangi libakuli po, li diema go tiani! U Tienu n tieni lanya diema i nui nni. Likani ki pia yaali n pɔdi ba mi diema nni." ¹¹Dani buolu yaaba, jaba kobi luoba, den ñani Sora yeni Ecitawoli, ki bobni bi jatiadi, bu tɔbu po. ¹²Bi den fii ki gedi ki caani bi jondi Kiriyaati Jeyarimi dogu nni, Juda diema nni. Lanya po i, ke bi yii likani Maane Dani, hali yeni mɔla kuli, li ye Kiriyaati Jeyarimi nintuali i. ¹³Bi den fii likani, ki gedi Efrayima juana diema nni, ki pundi Mika denpo. ¹⁴Jaba mu yaaba n den gedi ki ba kpaagi ki lingi mi diema yeni, den yedi bi kpiiba, "I bani ke ku diegu ne nni, dieyenli nni pia ban kpiedi, ki go duadi ya bonnannana yeni ti kudi, ki tagi i buli ii? Yin jagiyin ba tieni maama." ¹⁵Bi jamuudiba yeni den gɔgdi ki kua Lefi jawaalo yeni kani, Mika dieli nni, ki ba fuondi o. ¹⁶Dani Jaba, kobiluoba yeni den see bu bulɲɔbu kani, ki kubi bi totiadi. ¹⁷Ya jamuudba n den gedi ki kpaagi mi diema yeni, den taa ban duadi yeni ban kpiedi ya bonnannana, ki taa o bulo yeni li tuonsɔntiadi, ki sua ke salga yidka see u bulɲɔbu kani yeni jaba kobi luoba yaaba n kubi ti totiadi yeni. ¹⁸Ban den kua Mika dieli nni, ki taa o bulo yeni a bonnannana, yeni li tiabobinkaadi kuli yeni, salga yidka den buali ba, "I tiendi be n yeni ii?" ¹⁹Bi den yedi o, "Suoni, ki da yedi libakuli, cuo a ɲɔbu, ki ya ɲua ti, ki tua ti ɲmagdika yeni ti salga yidka. A ya tie dieyengu nni yeni niyendo salga yidka, yeni ɲan ba tua Israyeli buolu yeni o cugli nni salga yidka, be n ɲani ki cie?" ²⁰Salga yidka pali den mangi. O den taa o bulo yeni ban duadi ki go kpiedi ya bonnannana yeni li tiabobinkaadi kuli, ki ɲɔdi Dani nitaanli. ²¹Bi den ta bi sani ki ban caa. Bi den tieni a bila yeni ti yandi yeni a tuga liiga. ²²Ban den fagdi yeni Mika deni, o kuantalieba den taani ki yii, ki ba sieni Dani yaaba. ²³Bi den yigni ki kabni Dani yaaba, bi den gbagi, ki buali Mika, "Be pia yi, ke i taani ki yii ti ii?" ²⁴Mika den yedi, "I nan suni n bulo, ki taa n bonnannana, ki go taa n salga yidka ki ban caa. I ji sieni nni be i? Be n cedi ke i go buali nni, "Be n mabindi a aa?" ²⁵Dani buolu yaaba den yedi o, "A bi kan cedi tin gbadi a ɲɔbu nni maama, lanyaka bi pabiendanba ti siiga ba guani ki kpa ɲa, ki bolni a diegu kuli." ²⁶Lanwani ii, Dani buolu yaaba den tugni bi sanu. Mika n den sua ke bi paalu cie o yuu, o den guani ki lebdi, ki kuni o denpo. ²⁷Dani buolu yaaba den taa Mika n den tagi ya bulo yeni ya bonnannana yeni o salga yidka ki pundi Layici dogu nni, ya diema nni ke li yanɲaali yeni mi yanduanma den ye yeni, ki kpaali niba kuli yeni ki jugsiega, ki juu u dociamu. ²⁸Niloba kuli den ki ye ki ba faabi ba, kelima, bi den kua ki fagi yeni Sidoni, bi go den ki pia ɲantaadoba kuli yeni nilo. Li den tie jualɔngu nni i, ki kuu yeni Beti Rehobi. Dani yaaba den guani ki maa li dociamu, ki kali li niinni. ²⁹Bi den yini li dociamu Dani, bi yaaja yua n den tie Israyeli bijaba siiga nni yendo ya yeli. Ama li dociamu yeli den tie Layici i. ³⁰Dani buolu yaaba den sieni o bulo yeni a bonnannana yeni bi pada po. Moyiisi yaabili, Jercihomi bijua, Jonatan, wani yeni o bijaba n den tie Dani buolu yaaba po salga yidkaaba, hali yeni ban den ti cua ki baa ba, ki cuo bi diema nni yaaba ki gedi yeni ba ti yonbdi. ³¹Lanwani ii, bi den ɲua ki pugi Mika n den tagi ya bonnannana i, ya yognu kuli, O Diedo gbandieli den ye Cilo i.

Chapter 19

¹Ya yognu ke bado den ki ye Israyeli diema nni, o ja den ye , ki tie Lefi yua, ki jondi ki kua obá Efrayima juana nni. O den dagi ki taa ponanbangu, ke o tie Betelhema dogu nni, Juda diema nni yua. ²Ama o ponanbangu den lindi o puoli, ke bi kɔni, ke o sani ki gedi o baadiegu, Betelhema po, Juda diema nni. O den ye lanpo i, ki tieni nmaali na. ³O calo den fii ki nɔdi o, ki bua ban baagi o, wan guani ki kpeni o denpo. O den taa o naaciemo, ke o yegi yeni o, yeni nɔnbi lie. O pua den ga o cangu, ki kuani o o baadiegu. O pua báa n la o, o pali den mangi. ⁴O cuadbaa den ga o, ki kubi o o deni hali dana taa. Bi den di, ki ñu, ki dua lankani i. ⁵Li daanaali daali, bi den yagdi, ki fii, ke o cabi, ki ba kuni, ama, o cuadbaa den yedi o cuado, "sedi ki tuudi a ñɔbu, ki fidi ki kuni." ⁶Bani bonba lie kuli den guudi, ki dini, ki go ñuni yeni o diedaano. O pua báa den yedi, "Guudi, ki duani, ki mangi a pali li ya faa, njan njanbi ki bobni a cenli ii." ⁷Lan den fandi, ke Lefi yua fii, ki cabi ki ba kuni, o cuadbaa go den niidi o, ke o go duani o deni. ⁸Li daamuuli daali, o den yagdi ki fii, ki bobni o sancenli, o cuadbaa den yedi o, "Guudi ki siibi, ki ti fii, u yienu n ba sɔngi ya yognu." Lanwani ii, bani bonba lie kuli den sedi ki dini. ⁹Lefi ja n fii, ki bobni, ki ba kuni , wani yeni o pua yeni o naaciemo, o cuadbaa den yedi o, "Diidi, u yienu nagi mi baama. Guudi, ki duani, ki njanbi ki bobni a sancenli, a ba fidi ki yagdi ki fii, ki kuni a denpo." ¹⁰Ama, Lefi ja ji den ki bua ke o duani li ñiagu o cuado deni. O den fii ki paani o sanu. O den teli Jibusi po, lani n tie Jerusalema. O den piã nɔnbi lie, ki maani a gaana ipo, ke o ponanbangu yegi yeni o. ¹¹Ban de nagi Betelhema, u yienu den nmani ki baa ki gbeni o, o naaciemo den yedi o, "Cedi tin jadi Jebusi yaaba dogu nni ki duani, lan faa." ¹²O canbaa den yedi o, "Ti kan jadi ki duani doglamu nni, naani n ki tie Israyeli yaaba diema. Ti ba pendi ki gedi Jibeya i, ki duani." ¹³Lefi ja den yedi o naaciemo, "Cua na tin gedi ya dogi n ye liiga ne, ki duani lankani, Jibeya, bii Rama." ¹⁴Bi den tugni bi sanu, ki ban nagi Jibeya, Benjamina buolu yaaba diema nni, ki sua ke u yienu wani baa o. ¹⁵Bi den jadi ki ba duani Jibeya i, lan faa. Bi den gedi ki kali jongu, ama, obakuli den ki bua wan ga bi cangu, ban duani. ¹⁶Li den pugni waamu, ke jakpelo ñani i kuani po, ki kuni li yenjuogu. O den tie Efrayima juana nni yua i, ki den gedi ki kua Jibeya. Ama likani dogtieba tie Benjamina buolu yaaba i. ¹⁷O den yaadi o nuni, ki la a sancenda, ke bi kaa jongu. O jakpelo den buali ba, "I ñani le, ki caa le i?" ¹⁸Lefi ja den yedi o, "Ti ñani Betelhema i, Juda diema nni, ki caa Efrayima juana nni, tinkundogu, n tie lanpo ya yua i. N den gedi Betelhema, Juda diema nni, n bi bua min pundi O Diedo gbandieli kani, ama, obakuli ki ye, ki ba ciani nni. ¹⁹Ti pia ti muadi yeni ti jiedi, ti nɔnbi po, ti go pia kpanu mo yeni ku daamɔngu mo, mini yeni n potuado yeni n naaciemo po, bonliba kuli ki pɔdi ti." ²⁰O jakpelo den biali ba, ki yedi, "Mi yanduanma n ya ye yeni yi! N ba lingi ipo yaali n pɔdi yi kuli, ama, yin da duani jongu wani." ²¹O jakpelo den ga Lefi ja o denpo, ke bi nigdi bi taana, ki dini, k ñuni lan buali maama. ²²Ban den kaa, ki di yeni li pamanli, u dogu nni niba, nibiadba den cua o jakpelo deni, ki sedi, ki lindi, ki cebni ku diegu, ki pua bu bulñɔbu. Bi den maadi yeni o jakpelo, yua n tie o diedaano, ki tua, "Ñani ya caano n cua a deni yeni na, tin dua yeni o." ²³O diedaano den ñani bi kani ki yedi ba, "N- n, n kpiiba, n mia yi ke yin da sɔni lanyã tuonjɔgindi! Nani wan tie n caano yeni, yin da sɔni lanyã tuongundigu!" ²⁴Diidi mani, n pia n bisalo, ke o da ki bani ja, o caano mo ya puonanbangu mo ye. Cedi mani min ñani ba yin tieni yin bua yaali yeni ba. Ama, yin da tieni o nilo ne tuonbiadi!" ²⁵Ama, bi nibiadba yeni den ki cengi o diedaano, lanwani ii, Lefi buolu ja den cuo o ponanbangu, ki ñani o, ki teni ba. Bi den cuo o, ki nii ki dua yeni o ki lebdi, hali yeni mi faama, ke bi nja o. ²⁶ku siñaapanpangu, o pua den gedi ki baa, ki bili o calo n ye naani, o diedaano bulñɔbu nni, ki dua likani hali ke ban fandi ki gbeni. ²⁷O calo den findi ku siñaagu, ki luodi a gana, ki ñani, ki bua tugni o sanu. O den la ke o ponanbangu dua bu bulñɔbu kani, ke o nui maa li bulñɔkɔli po. ²⁸Lefi buolu yua den yedo o denpua, "Fii, tin gedi." Ama, o den ki gbadi o pua ñɔbu nni maama. O den taa o pua ki maani o nɔnbo po, ki kuni yeni o. ²⁹Lefi buolu yua n pundi o deni, o den taa ki juga, ki jia ki podpodi o denpua nandi, nanga nanga, piiga n biini lie, ki sɔni yeni li biini ki teni Israyeli yaaba ban ye naani kuli. ³⁰Yaaba n den lani kuli, den yedi, "Hali Israyeli yaaba n ñani Ejipti diema nni, ya bonli ne buolu dá ki kpeli ki tieni, ti go ki kpeli ki la li bonli buolu hali yeni ti kaa ya yognu ne. Tin kpaagi li tuada po bonnanla, ki taani tiyaba, ki bandi tin ba jagi maama!"

Chapter 20

¹Israyeli yaaba kuli den taani ki cua nani niyendo yeni, ki taa Dani yaaba, ki ban gedi hali Beyerceba yaaba, ki taani yeni Jileyadi yaaba mōno den ye, bikuli den taani biyaba O Diedo nintuali Misipa dogu nni. ²Buolu kuli yadanba den cugli kuli yudanba den den ye, ki kali U Tienu buolu nitaanli tantaanciangu. Jaba tuda kobi na (400.000), bikuli taatindanba, bikuli den bobni ki ba pua bu tōbu, yeni ki jugsiega. ³Benjamina yaaba den gbadi ke Israyeli yaaba tieni li taancianli Misipa po. Israyeli yaaba den yedi, "Waani ti lanyu tuadbiadi n̄ tieni maama."

⁴Lefi buolu yua, ban den kpaa ya pua calo den jiini, "N den pundi Jibeya, Benjamina yaaba diema nni, n den ye yeni n ponanbangu ki ba duani likani li ñiagu. ⁵Ku ñiagu nni, Jibeya yudanba den cua ki sedi ki lindi n candiegu, ki bua kpa nni. Bi den fidi ki cuo n ponanbangu, ki kpaa wani⁶lanya po i ke n mo den taa n ponanbangu nandi ki jia ki podpodi, ki sōni ki teni Israyeli diema nni, yaaba n den dini tinfaali kuli po, kelima bi tieni lanyu tuonbiadi Israyeli diema nni i. ⁷Mōlane, Yinba Israyeli yaaba, yaaba n taani ne, yin teni yin pia ya gadi yeni ya cegli, tin diidi tin ba tieni maama." ⁸Li nitaali kuli den fii nani niyendo yeni i, ki yedi, "Ti siiga nni, obakuli kan guani ki kuni o jongu nni, obakuli kan kuni o denpo!" ⁹Ama ti ba tōa tiatia i, ki diidi tin ba tuogi Jibeya yaaba yeni bu tōbu maama: Tiatia yeni n ba waani ti, tin ba taa ya sanbila ki tuogi ba. ¹⁰Israyeli buolu yaaba kuli nni, niba kobga siiga, ti ba taa niba piiga, niba tudli siiga kuli, ti ba ñani niba kobga; niba tudapiiga siiga kuli, ti ba ñani niba tudli, bani n ba lingi ki taani mi jiema ya niba n ba gedi ki ban kōni ki paadi Jibeya yaaba, Benjamina diema nni po, tin jiini ba ban tieni ya tuonbiadi Israyeli diema nni panli. ¹¹Lanwani ii, Israyeli jakōnda den taani nani niyendo yeni i, ki ba baa Jibeya dogu. ¹²Israyeli buoli den sōni u tōndu, ki buali Benjamina buolu diema nniyaaba, ki yedi ba, "Be ya tuonbiadi, ke i tieni i diema nni, i siiga?" ¹³Lanyapo, yin ñani Jibeya nni ya nibiada n sōni li tuonbiadi, tin kpa ba, ki piini lanyu tuonbiadi buolu, Israyeli yaaba siiga. ¹⁴Benjamina yaaba mo den taani Jibeya dogu nni, ki ba bobni ki tuogi Israyeli yaaba bu tōbu. ¹⁵Benjamina diema nni yaaba n̄ den taani bi dogi nni kuli, ya jakōnda, bu tōbu po, den tie li daali tōtieba tuda piilien tuda luoba (26.000), ban den bangi yaaba ban pua bu tōbu maama yeni ki jugsiega. Ki pugni, Jibeya dogu nni mo den pia jakōnda kobi lele (700), ban den gandi yaaba. ¹⁶Bi tōtieba yeni siiga, jakōnda kobi lele den ye, bikuli ganbonba. Bikuli den ba fidi ki lugdi tanli, kicuo yugu, kaa luo gu. ¹⁷Israyeli yaaba tōtieba den tie bonba tuda kobina (400.000), kaa taani Benjamina yaaba, ban den bangi yaaba, ban pua bu tōbu maama yeni ki jugsiega. Bikuli den tie jakōnda i. ¹⁸Israyeli yaaba den fii ki gedi Beteli, ki mia O Diedo i cegli. Bi den buali, "ñma ba cili ki tuogi Benjamina diema nni yaaba tipo? O Diedo den yedi, "Juda buolu n ba cili ki tuogi ba." ¹⁹Israyeli yaaba den fii ku sijaagu nni, ki gedi ki caani bi jongu ki kuli Jibeya. ²⁰Israyeli yaaba den ñani ki ba tuogi Benjamina diema nni yaaba. Bi den sagni bi tōtieba Jibeya, ki ba tuogi ba. ²¹Benjamina tōtieba den ñani, ki kpaa Israyeli yaaba, jaba tuda piilie n tuda lie, li daali. ²²Ama, Israyeli yaaba den gedi ki jaandi, ki buudi O Diedo nintuali hali yeni ku yenjuogu, bi den buali O Diedo, "Tin go gedi ki ban pua bu tōbu yeni ti kpiiba Benjamina yaaba aa?" O Diedo den yedi ba, "Tuogi mani ba!" ²³Israyeli yaaba den paani bi pala, ki guani ki sagni bi tōtieba nani ban den sagni ba maama kpiama yeni. ²⁴Lanwani ii, Israyeli yaaba den tuogi Benjamina buolu yaaba mi liema. ²⁵Li daalieli daali, Benjamina yaaba den ñani Jibeya, ki tuogi israyeli yaaba, bi den kpaa ba jaba piiga n tuda niin (18.000). Bikuli den tie yaaba n bangi bu tōbu nunfanbu yeni ki jugsiega i. ²⁶Israyeli tōtieba yeni bi nitaanli den doni ki gedi Beteli, ki ban jaandi, ki buudi, ki kali O Diedo nintuali, ki padi a padjuukaana, ki yidi mi yanduanma salga, O Diedo po, hali yeni ku yenjuogu. ²⁷Israyeli yaaba den buali O Diedo, kelima O Diedo ñōmaatana kpagu den ye li yognu, lankani i. ²⁸Eleyasari bijua, Finehasi, Haarōn yaabila n den tie salga yidkaciamo li gbandieli nni lanyognu. Bi den buali, "Li buali ke tin go gedi ki tuogi ti kpiiba, Benjamina yaaba bu tōbu, bii tin ji cedi i?" O Diedo den yedi ba, "Gedi mani saala ki tuogi ba, n ba taani yi, yin paadi ba." ²⁹Lanwani ii, Israyeli yaaba den wuoni bi niba Jibeya yeni, ke baa bani. ³⁰Israyeli yaaba den tuogi Benjamina yaaba mi taama, ki go sagni bi tōtieba nani ban den sagni ba maama, kpiama yeni. ³¹Benjamina yaaba den ñani ki tuogi Israyeli yaaba, ke bi sani ki fagdi yeni bi dogu. Benjamina yaaba den cili ki kpa Israyeli yaaba nani bonba piitaa yeni i kuani nni yeni i kuansani nni. sanyendu den caa Beteli po, ke u sanlielu caa Jibeya po. ³²Lanwani ii, Benjamina yaaba den yedi, "Ti paadi ba o, bi ji tiini ti nani kpiama yeni i." Ama, Israyeli tōtieba den yedi, "Tin sani ki fagdi yeni ba yeni u dogu sanu." ³³Israyeli yaaba tōtieba den fii bikuli ki sagni Baali Tamari, bu tōbu po. Israyeli tōtieba yaaba n den wuoni yeni, den ñani bi wuonkaani, ki kua Maare Jibeya nni. ³⁴Israyeli yaaba den lugdi tōtieba tuda piiga, ke bi kua Jibeya nni. Bu tōbu den mōndi boncianla, ama, Benjamina yaaba den ki faami ya nufanu n ba pua ba po. ³⁵O diedo den cedi ke Israyeli yaaba paadi Benjamina yaaba. Li daali, Israyeli jakōnda den kpaa Benjamina yaaba bonba tuda piilie n tuda mu (25.000), bani yaaba n kpe yeni kuli den tie ban bangi yaaba ki jugsiega tōbu puama i. ³⁶Lanwani ii, Benjamina tōtieba den diidi ki sua ke li paadi ba o. Israyeli jaba den tiini, ki dia Benjamina yaaba, kelima bi den dugi bi tōtieba yaaba n wuo Jibeya lindma po yeni i. ³⁷Lanwani ii, israyeli tōtieba, yaaba n den wuo yeni, den laadi, ki ludu ki kua Jibeya nni, ki kpaa ban la ya niba kuli li niinni yeni ki jugsiega. ³⁸Israyeli

totieba yeni ya totieba n de wuo yeni den jagi nasiili nni, ke li tie bi maalma baa tie ya muñiigu n ba fii, ki do tanpoli kelima bi fidi ki baa u dogu, ku juu u.³⁹ Israyeli totieba n den la ke ku muñiigu do u dogu nni, bi den bandi ke li dagdi ke ban ji lebdi ki tuogi Benjamina yaaba, ke bi ji cili ki kpa ba, bi den kpaa Israyeli yaaba nani bonba piitaa yeni, ki ji yedi, "Bi bandi ke ti paadi ba nani kpiama yeni, ke bi ji tiini ti."⁴⁰ Ama, ku muñiigu n den cili ki do Jibeya dogu nni, Benjamina yaaba den gbagi ki sua ke bi juu bi dogu kuli i, ke ku muñiigu do.⁴¹ Lanwani ii, Israyeli totieba den guani ki tuogi ba. Benjamina totieba den wudi yeni ti jawaandi, ke bi gbanu kpe, kelima bi la nufanu n pua ba.⁴² Lanwani ii, bi den sani Israyeli totieba, ki lingi ban ciadi, ki kua mi fanpienma nni. Ama, bi den pibi ba yeni li konli. Israyeli totieba yaaba n den nani u dogu po den pundi ban see naani, ki kpaa ba.⁴³ Bi den cebi ki lindi Benjamina totieba, ki deli ba, ki kpa ba, ki ban koli ba hali Noha, Jibeya puoli gamu.⁴⁴ Yaaba n den kpe Benjamina yaaba siiga den tie niba tuda piiga n tuda niin, bikuli jakondbiema.⁴⁵ Bi den lebdi ki sani, ki teli mi fanpienma po, Rimoni Tangu po. Israyeli totieba den kpaa bi siiga nni bonba tuda mu, (5.000), ki pugni, u sanu nni, Bi den li nua ki deli ba i, ki tuuli ba, ki ban pundi hali Gidomi, ki kpaa likani mo bonba tuda lie (2.000), ki pugni.⁴⁶ Ban den kpaa li daali, ya Benjamina totieba den tie tuda piilie n tuda mu (25.000) yaaba n bangi bu tɔbu ninfanbu, yei ki jugsiega; bikuli den tie papaadanba.⁴⁷ Ama, jaba kobi luoba (600) den sani, ki ciadi, ki teli mi fanpienma po, Rimoni tangu po. Bi den tieni nmaali na, ki dá ye Rimoni tangu po.⁴⁸ Israyeli totieba den lebdi ki guani ki kua Benjamina diema nni, ki kpaa u dogu nni niba, yeni ti yandi, yeni ban la yaali kuli. Bi sancenli nni, bi den juu u dogu kuli i.

Chapter 21

¹Israyeli yaaba den taani Misipa, ki niani u ñɔnianu, "Bi siiga nni, obakuli kan puni o bisalo Benjamina buolu yua, wan kuani o." ²Israyeli nitaanli kuli den gedi Beteli, ki kali O Diedo, bi tienu nintuali, hali yenio yenjuogu, Bi den tangi, ki yigni, ki buudi ninsipiendi. ³Bi den buudi ki tua, "O Diedo, Israyeli tienu, be n cedi ke yaali n tieni ne ba cedi Israyeli buoli siiga, buolyendu n bodi ii?" ⁴"Lan den fiifaa, li nitaanli den yagdi ki fii, ki maa padbinbindli likani, ki padi a padjuukaana, ki yidi mi yanduanma salga. ⁵Israyeli yaaba den yedi, "Ti buoli kuli siiga, u laa buolu n den ki cua li taancianli, O Diedo nintuali?" Kelima bi den niani u ñɔnianu, ke u nua ya buolu n ki cua Misipa, li taancianli. Bi den yedi, "Yua n den ki ye li taancianli ne, li buali ke tin kpa o." ⁶"Mi niñma den cuo Israyeli yaaba, bi kpiiba Benjamina yaaba po. Bi den yedi, "Dinne, buolyendu pɔdi Israyeli buoli kuli siiga. ⁷Ti ba le le i, bi puoba ki teni yaaba n sieni, kelima ti nan den niani u ñɔnianu O Diedo nintuali, ke, ti kan puni ti bisiaba Benjamina yaaba ban kuani ba?" ⁸Bi den yedi, "Israyeli buoli siiga, u laa buolu n den ki cua Misipa taancianli?" Bi den diidi ki sua ke Jabeci Gileyadi yaaba n den ki cua. ⁹Kelima i buoli yaaba n den sagni, tuagu tuagu, ti den diidi ki sua ke Jabesi Gileyadi yua, bá niyendo den ki ye. ¹⁰Li nitaanli den sɔni tɔtieba piiga n tuda lie, bikuli jakɔndbiama, ki yedi ba ke ban ban kpa Jabesi Gileyadi niba, bi puoba, bi jaba, yeni a bila. ¹¹"I ya pundi, yin ba tieni yaali ne: yin kpa ya ja n dagdi ja kuli yeni ya puoba n bani ja kuli." ¹²Ban den sɔni ya tɔtieba, den baa Jabeci Gileyadi nni jafanba bonba kobina (400), yaaba n da ki bani jaba, biden gedi yeni ba Cilo, Kanana diema nni. ¹³Li nitaanli den sɔni u tɔndu ki waani Benjamina yaaba yaaba n den ye Rimoni tangu po yeni, ke bu tɔbu gbeni, ke mi yanduanma guani mi diema nni. ¹⁴Benjamina yaaba den guani, ke bi teni ba ban den baa ya jafanba Jabeci Gileyadi po yeni, ama, bi siiga nni, yuakuli den ki fidi ki baa pua. ¹⁵Mi niñma den cuo Israyeli yaaba, Benjamina buolu po, kelima, yaali n tieni ke mi bɔgdima kua Israyeli buoli siiga, ke buolyendu ba pɔdi, ki tua buotuogu. ¹⁶Lanwani ii, li nitaanli yudaano den yedi, "Ti ji ba tieni ledi i, ki baa bi puoba Benjamina jaba yaaba n sieni po, ti nan den kpaa Benjamina puoba kuli o?" ¹⁷Bi den yedi, "Benjamina yaaba , yaaba n ciadi, ba baa bi puoljuani, lanwani ii, buoluba kuli ki bodi Israyeli yaaba siiga. ¹⁸Ti kan taa ti bisiaba ki puni ba, ban kuani, kelima Israyeli nitaanli den poli ki niani u ñɔnianu, 'Sola, yua taa o bisalo, ki puni Benjamina yaaba." ¹⁹Lanwani ii, bi den yedi, "I kuli bani ke u badu ye binli kuli O Diedo po Cilo po (Beteli jienu po, Beteli yeni Cecemi sanjali puoli, ki ye Liban niganu). ²⁰Bi den teni Benjamina yaaba i gadi, ki yedi ba, "Gedi mani ki ban wuoni ku daamɔngu tiidi nni, ki ya guu. ²¹Yin diidi ya yognu ke Cilo jafanba ba ña ki jeli ki ciaga, yin ña i wuonkaani, ki cua, yuakuli n bibi wan bua yua, ki kunu yeni o Benjamina diema nni. ²²Bi danba yeni bi kpiiba ya cua ki fuu, ki jalgi ti, ti ba yedi ba, "Yin tieni sugli tipo! Yin cabi ba ban ya ye lipo, kelima bu tɔbu cedi ke ti ki fidi ki baa yuakuli po pua. Ama, lan tie ke yinba ka taa i bisiaba ki puni ba yeni ii, lani nan ki tie i ya jalgi. ²³Benjamina yaaba den tieni yeni i. Bi den taa ban bua ya puoba banlu, ya jafanba n den jeli ki ciaga yeni siiga, ki kuni yeni ba, ki kuani ba, ke bi tua bi denpuoba. Bi den guani ki maa bi dogi, ki kali li dogi nni. ²⁴Israyeli yaaba den ñani likani, ke yuakuli lebdi ki kuni o dogu nni, yuakuli o buolu nni, yeni o cugli nni, yeni o denpo, yuakuli yeni wan den baa ya tinfanma biinu. ²⁵Lanyognu, bado den kiye Israyeli diema nni, yuakuli den tie wan bani maama i.

Ruth

Chapter 1

¹A bujiala yogu mi koma bo cua u dogu nni .Ke betelem jua baa tie Juda cugli n yua ,gedi yeni odenpua yeni o bila bonbilie ki cani Muab dogu nni .²Li jua bo yi Elimelik , ke o denpua yeli tie nuami .ke o biyengi yi Malon ke yeli tie Kijon .Bi bo tie Efrasiani nba i Juda dogu nni . Ban pundi bi muabi dogu nni ban kua li kani .³Ke Elimelik Muabi calo kpe ki ña Muab yeni o bila bonblie.⁴Ke a bila yeni kuani muabi buolo nni puobi lie.Yend bo yi Orpa Tɔ Ruta. Ke bi tieni li kani nani bina piig yeni .⁵Ke Malkɔn yeni Tijɔn t kpe ke b naá Nuami ji ye o baa⁶K t fii wani yeni o biyuadimu ki ña Muabi dogu nni .Kelima o bo gaa laabaal ke Kipiagbenm bo gɔndi o dogu ki puni ba li bonjekaali .⁷O bo ñani wan bo ye naani yeni o biyuadimu ki cuo li cenli ki gɔ ki lebi Juda Dogu nni⁸Ke Nuame maadi o biyuadimu : yua kuli n lebidi o naá deni ke u Tienu n tɔgin'o m buama sanu nani yin tien maam yabi kpe po yeni n mɔ ya po .⁹U Tienu n cedi yua kuli n baa m fuonma o alo deni . ki wobi'ba ki buudi ke li do .¹⁰Ke bi maad'o: t baa yegi yeni ña ki gedi a buolu po .¹¹Ke Nuami maadi : n biyuadimu lebidi mani .Be ya po i ke i baa yegi yenin nni ? N gɔ pia ya bonjabimu yabi ki baa tua i ciabi ii? ¹²Ya lebi mani n biyuadimu ,n ciandi yeni min guani kuni o jaa o .A ya t maadi ya yogu n pia li dandanli baa ki li daali ñiagu ke n taani yeni o jaa ki bua mali a bila .¹³I baa guudi ban pan kpedi ii ? Li po baa fidi cedi yi yie ki kan kuni jabi . N biyuadimu . I ya po n ye li pabɔnli nni .¹⁴Ke bi guani ñanbi buudi paa .Ke Orpa wobi o calnaá ke Ruta mɔ tabin'o.¹⁵Ke Nuami Ruta calnaá maadi : a lielo lebidi o buolu

po yeni u Tieni po u mɔ lebidi nani a yando yeni .¹⁶Ke Ruta jiin'o : daa peli'n ke min ɲaa ɲa ,ki fagidi yeni ɲa .ɲan baa gedi naani n baa gedi ,ɲan baa ye naani n mɔ baa ye li kani , abuolu baa tie n buolu i ,a Tienu n ya tie n Tienu .¹⁷ɲan baa kpe naani n baa kpe li kani ban bul'n. U tienu n waani'n fala ki li ya tie kuum yaa ka ki tie bontɔli ya po .¹⁸Nuami n la ke o yie ke o baa ɲua'o ke o ji ɲmini .¹⁹Ke bi kuli yegi ki pundi betelem . Ban pan pundi Betelem ke li yaalidi u Dogu kuli. Ke bi puobi maadi Nuami yaa aa? ²⁰Ke o maadi'bi :daa yi mani'n Nuami ; yaa yi mani'n Mara kelima u paacianmu daano cedi ke n gbiandi paaa. ²¹N den ye t gbiendi nni ke bonli ki pɔdi'n .Ke kipiagbenm kpeni yeni ,n nuukuomu.Be cedi ke i yi'n Nuame ke kipiagbeenm pol'n u ɲɔbu ke u paacianmu daano jiin'n.²²Yeni ke Muabi yeni o biyuagui kpeni Muab dogu nni li bo tie ditoni.

Chapter 2

¹Nuame bo pia o calbaá o bo tie yua pia u paalu yeni ḡalmani. Ki tie Elimelek deni yua ki yi Boas ²Ke Ruta o muabi maadi Nuame : n balni ḡa cedi min gedi ki liegi i dii yua ya kuanu nni ke o baa juogi 'n. Ke o jiin'o n biga ya caa .
³Ke o gedi ki liegi kuanu baa ne nni bi kuantiebi puoli po .Ke li tuu ke li kuanu tie Boas yaali .Ke o tie Emilek deni yua .⁴Ke Boas ḡani Betelem ki maadi bi kuantiebi .U Tieniu n ya ye yeni i: ke bi ḡmian'o : u Tieniu n tieni ḡa balgi .
⁵Ke Boas maadi o tuonsɔnlo yua nua bi kuantiebi; ḡma ya puoboga nne i ?⁶Ke o tuonsɔnlo yua nua bi kuantiebi ḡmian'o : o tie Muabi pua i .Wani yeni Nuame n ḡani bi muabi dogu ki kpeni.⁷Ke pua yeni maadi : cedi mani min liegi ya dii ye t muadi siiga nni bi kuantiebi puoli po .Wan baa hal u siagu nni yeni dinne waa kali baa dayenli deni ki fuodi deni .⁸Boas maadi Ruta : Ya songi : n bisalo n daa caa liegi kaanu tianu ;wan daa fagidi yeni ne ki ya ye n tuonsɔnpuobi kani.⁹Yi diidi ya kuanu nni ke bi yendi ki gedi :n maadi n tuonsɔnla ke ban daa siigi ḡa .Ke u ḡuḡuḡuulu ya cuo ḡa ,a gedi a ḡunsana kani ki kabi yaali ye ki ḡu .¹⁰Ke o baa ḡbaani ki tibini ki maadi :li tie ledi ke n la li juogili a nunga nni? ke a buadi'n min yua tie lamo ii? ¹¹Ke Boas ḡmian'o : b maadi'n ḡan tieni a canaá yaali kuli hal a calo n kpe yeni dinne. yeni ḡan ḡani a báa yeni a naá kani yeni a madogu ki gedi ya dogu ke a bo ki kpeli ki bani.¹² Isaraheli Tieniu n ḡmiani ḡa ḡan tieni yaali kuli ,ki ḡo puni li paabu kuli wani yua ke a cua don'o t candandi .¹³N Tieniu min baa fuonḡanbi a nunga nni kelima a songi n pali . ki ḡo maadi yeni a tuonsɔnlo yeni payenli ama ke in naa ti tuonsɔnlo .¹⁴U jiediyogu Boas maadi Ruta : nagini ki ḡmani kpanu ,yi taa ki ḡua vinegili nni .Ke o kali a tuonsɔnla kani ke b ten'o a dipulga ke o ḡmani ki guo ki sieni ki kuni yenli . ¹⁵Ki guani fii ki baa liegi i dii .Ke Boas maadi o tuonsɔnla : wan ya liegi yeni yaali bili tinga nni ki ḡmadi yeni ti muadi .Nul n daa kuad'o jeje. ¹⁶Yi ḡo yi ḡani o po a dikala ki cedi wan taa ki daa maad'o lba . ¹⁷Ke o liegi hal yeni u yenjuogu ki ḡo pua wan liegi yaali kuli dibinma tadigu¹⁸Ke o taa kua u dogu nni ;ke o calnaá la wan liegi yaali ki ḡo ḡani ban pun'o ya jiema ke o jeni ki sieni ki teni o calnaá . ¹⁹Ke o calnaá maad'o: a liegi le dinne a ḡo sɔni le i ? Yua buadi' a n gaa balg .Ke Ruta waani o calnaá wan won sɔni naan kani ki ḡo maadi ke wan sɔni yua kani dinne yi Boas i. ²⁰Ke Nuami maadi o biyuagi : U Tieniu n tieni balg yua pia sugili i nifo po yeni bi kpianmi po . Li nilo tie t kpiilo i o ḡo tie yua kuan ti u ḡanmu nni . ²¹Ke Ruta pugini ,o ḡo maadi'n :ya ye yeni n tuonsɔnla hal ban pan febi i dii k ḡbeni ²²Ke Nuame maadi Ruta o biyuagi . li ḡani ke ḡan yi ḡa yeni o tuonsɔnla i ke ban daa la ḡa tɔ kuanu i²³ke o ji ye yeni Boas tuonsɔnbi ki ji liegi i dii yeni li ḡbenma ki ye yeni o calnaá

Chapter 3

¹Nuami Ruta canaá den yedi'o : n bua min ligi a po u kuanu lan fidi a yema n ya nani .²Diidi Boasa yua ke a den yi caa o kani ki nua o tuonsɔnla puoli ki liegi yeni tie ti kpiilo i ,dinne ñiagu o baa lendi o jalu nni i dii³Wuli ki tieni tolaali ki yie a tianjandi ki gedi o jalu po .nan daa cedi Boasa n bandi ke a ye li kani hal yeni ban pan je ki ñu ki gbeni ⁴O ya gedi duani nan kpaagi ki diidi wan duani naan. nan nagini o taana po ki pindi o kpalibu ki bali ki duani.Wano mɔno baa maadi nan baa tieni yaali .⁵O den yedi n baa tieni wan maadi yaala kuli .⁶Oden gedi u jalu po ki tieni o cannaá n yedi'o yaali kuli ⁷Boasden jeni ki gɔ ñuni ke o pal mangi ki gedi ki duani ki kpiani li ditinli kani .Ke Ruta tieni suoo ki ki cua o kani ki la o taana ki duani .⁸U yagusiigu ke i jiwaani kua Boas boncianli .ke o diidi ki sua o pua dua o taana po .⁹O den ke nma yo ? ke o nmiani min Ruta i a tuonsɔnlo .taa' n ki kubi kelima a pia u sanu nan taa'n ki nagini a kani .¹⁰Boas den yedi'o : U tienu n seligi'a n bisalo ,nan tieni yaali cie nan den kpia yaali kelimaa nja lingi jawaaba yaabi luo bii ki pia .¹¹Muala n bisalo daa jie n baa tien nan bua yaala kuli kelima n dogu yaaba kuli bani ke a tie puomɔno .¹²Li tie mɔmɔni ke n pia u sanu min taa na ke nan tua n denpua amano ye ki kpi yen'a a calo ki cie min .¹³Duani lan fandi ,saala o ya bua nani wan pia u sanu yeni wan taa na nan tua o denpua li yaa tuo o po min nba n baa cedi wan kuani'a.Utienu fuo ye ti . ya dua hali lan faa.¹⁴O den duani o taana po i ke li fa kaa fa ke Boas yedi'o : daa cedi oba n bandi ke ompua dua n jalu nni .¹⁵O den guani yedi tandi a kpalibu . O den tandi ke o bigini i dii nani yiemu luobi yeni ki tun'o ke o gedi u dogu po .¹⁶Ruta den guani pundi o canaá Nuame kani ki yedi'o: Li den tie ledi n bisalo ? ke Ruta guani togid'o Boas n den tieni yaali kuli o po .¹⁷o gɔ den yedi'o: o puni 'n i dii yiemuluoba ,ki yedi ke n kan guani a po nuukuomu.¹⁸Lani ke Nuami yedi'o : n bisalo a yama n ya dua hal yeni nan baa bandi lan baa juodi maam kelima Boas kan fuodi kaa nanbi gbeni laa maama dinne.

Chapter 4

¹Boas den sedi u bulñobu kani lani ke yua ke boas den maadi ke pia u sanu opo yeni den cua pendu .ke Boas yedi'o; nagini ne ki kali .ke o nagini ki sedi.²Ke Boas taa u dogu n nikpela piigi . Ki maadi 'ba kali mani ne ke bi kali .³O den yedi Elimeleki kpiilo yeni Nuami ñani muabi dogu ki kpeni ki kuadi t kpiilo Elimeleki kuanu . N bani ke n den tiadi ña i .⁴N yedi ke min maadi ña ke ñan daa li kuanu u dogu n yaaba yeni a nikpela nuga nni . A ya bua daa ñan daa a go yaa bua ñan waani min bandi kelima oba kuli naa pia sanu ki cie'a .li ya ñani a kani min tua .Ke o yedi n baa daa .⁵Boas den yedi'o : a ya daa u kuanu yaa daali Nuame kani ,ñan go daa Ruta li pakuali mo ya yaali ke o calo yeli n taa l faali kani.⁶Ke O ja yeni yedi : Lanwani n kan fidi daa kelima n jie n faali n t bodi i.N cabi ña u sanu ña daa kelima min kan fidi .⁷Li yogu Isaraheli dogu nni li ya sua ke a daa bonli bii i kpedi liebi bonli sieda bo tie ke yedi i siiga n pidi o taacaagu i ki teni o lielo lan bo tie sieda.⁸Yua bo pia u nuu ke wan di Elimeliki faali yeni bo yedi Boas : daa li kuanu ki pidi u taacaagu ki ten'o .⁹Boas bo yedi u dogu nni nikpela yeni u dogu yaaba : yi tie n sieda ke n daa Nuame kani li faali ke li tie Elimeleki ,Kiljonyeni Maclon yaali ¹⁰k go taa Ruta Muabi Malcon pakuali ki fidi doni o kpiemo yeli ke o faali n daa bia .¹¹U dogu yaaba yeni a nikpela bo yedi : U Tieniu cedi o pua yua baa kua deni ne nni n yaa tie nani Raseli yeni Lea bani bonlie yaaba bo seni Isaraheli deni . Waani a paalu Efrta nni ki seni a yeli Betelem nni ¹²Ke a danba faali yaali ke u Tieniu baa puni ña o pua ne po n ya naani nani Peree deni yeni yua bo mali Juda .¹³Boas bo taa Ruta ke o tua o denpua ,Wan bo kua o kani ki pia gbenma bo cabi ke Ruta cuo u tugu ki mali bonjaga.¹⁴Bi puobi bo yedi Nuame : li miali diedo n gaa ti kpiagidi ,wanu yua cedi ke a k luu u buolu dinne ,ke laa biga yeli baa tua dondili Isaraheli nni .¹⁵Li biga baa cedi a yami n guani ,o baa kubi'a a ciandugu nni kelima a biyuagi yua bua 'a n mal'o wani yua cie a po bijabimu lie .¹⁶Nuame bo gaa ki biga yeni ki ñmabi ki tua biyuali .¹⁷O kunkuanuagi nba bo puli 'o li yeli ki tua ki bonjaga mali Nuami ! ke bi bo yii'o Obedi . Ke o ji bo tie Isahi yeni David báa .¹⁸Peletisa yaabila yela nne:¹⁹Pere mali Htisironi ;hetisironi mali Rame ke Rame mali Aminadabi ²⁰Aminadab mali nakon; Nakon mali Salomon ²¹Ke Salomon mali Boas ,ke Boas mo bo mali Obed; ²²ke Obed mali Isahi ke Isahi ji mali David

2 Samuel

Chapter 1

¹Sayula ya kuuma puoli po, ki sua Dafidi den lebidi gi guani wan den tuogi yeni sikilagi Amaleki yabi danan lie po. ²danan ta po,oja den ñani Sayula toacagili po ki cua ke o tiadi toatadi ke mi tama ye oyuli po, wan den pundi Dafidi kani o den poadi ba o nunga po gi labini gi tinga po wani o yaa ba.³Dafidi den yedi o,"a ñani le ?" o den guani o," n sani ki ciadi Isidayeli toacagili po yo, ⁴Dafidi den yedi o n mia ña waani nni acenli po ñan la yaala", o den guani ki yedi o, Biniba sani butoabu kani niba boncianla gbali ki ba niba boncianla kpe Sayula yeni o bijua Jonatan moko kpe" ⁵Dafidi den yedi o jawaalo yeni, atieni lede ki bandi ke Sayuli yeni o bijua Jonatan kuli kpe. ⁶ojawaalo den guani ki ñmiani o, nden se Giliboa juali yuli po, ki nua Sayula ba ñii o kpaali po, yeni ki nua ke ti toateli yeni bitanjaba ki den foagi ban nando. ⁷wan den ñmadi ki ki laa nni o den yini nni n den ñmiano ki yedi mini ne.⁸o den buali nni ki yedi a tie n ñme yo? n den goa ki ñmiano n tie Amaleki yua. ⁹o den yedi nni lanwani ñan nagini ki kpa nni kelima n nunga banbiga cuo nni, ba ke n da ye yeni limiali. ¹⁰n den nagini o kani ki kpa o, n den bani ke wan gbali maama po ke o kan suagi ki yaa ye, n den ñani o badi fogiliga yaaga n den ye o yuli po. yeni o biana o nugi po, n taa li kuli ki cuani fini n daano kani.¹¹Dafidi den cuo wani o ba yaa tiadi ki dadi ki padi, yaaba n ye yeno kuli mo den tieni nani wan tieni maama yeni. ¹²bi den ye yeni mi kuuma pabiicianli hali o dajuagu, kelima Sayula yeni o bijua Joanatan yeni Li Miali daano niba po. yeni Isalele yaaba diegu po, kelima bi den gbali ki ba ke bi ku ba yeni ki jugisiega. ¹³dafidi den yedi yaa jawaalo n cuani o po yi labaali yeni a tie li po yua yo? o den yedi n tie caano yaa biga Amaleki yua. ¹⁴dafidi den yedi li ga lede ke ñaa den pia o jejiegu ki tandi a nugu Li Miali daano ngagidi yua po, ki kpa o. ¹⁵Dafidi den yini bi siiga nni niyendo ki yedi o, nagini ki kpa o, li joa den pua Amaleki yua ke o kpe. ¹⁶Dafidi den yedi ke o soama n guani ki ba o yuli po. kelima a ñoabu maadi ki tuogi yeni fini aba, kelima a yedi n den kpa Li Miali daano n gagidi yua.¹⁷diidi Dafidi n den ñani yaa ku yani Sayula yeni o bijua Joanatan po. ¹⁸ki den teni li lanbonli ke ban bangi Juda bila, li tie li dabanli yaa yanbu, bi den diani la binitenginkaaba kadaagu nni. ¹⁹Isalele toatieba gbali ki ba ki kpe li juali yuli po. li galedede laa jakoanda gbali ki ba ki kpe yeni ? . ²⁰ban da waani li labaali Gadi, ñan da cedi li labaali n yayadi Asikalono nni, ke Felisita yaa jafanba n dati mangi bi pala li po, ki yaa jie ke laa jifola bisiaba n da ti yedi ke bipaadi.²¹fini Giliboa juali mangu n da go baa a po ki buali taaga, ki buali yaa kuani yaa bon londi ciala n baa ti tua apada paabu ! kelima lan kane ke a

Jakoanda gbankoandi ba Sayula gbankoandigu, ke mikpagagidi kaama sedi lan kani. ²²o liiga yaaba n duoli sdoama n wuli naakani, o liiga yaa jakoanda n cie kpama n ba naakani, Joanatan dabanli yaali n ki den suligi ki doa puoli, yeni Sayula jugisiega yaaga n kan yen guani fanma.²³Sayula yeni Joanatan yaaba n den bua yaba, ki tie yaaba n bua bi yaba ban ye ki fo yaa yoginu. ba mikuuma njni baa paadi yeni bi yaba, bi den jaligi ki cie li fenfenli bi den pa ki cie li yangbanbili. ²⁴Isalele jafanba mua mani Sayula po wani yua n den yiendi yi yaa tiadi n moani ki nani, yua n den tiendi wula ki maandi yi tiadi po, ke li nani. ²⁵li gaa lede ke laa jakoanda ba butoabu nni ki kpe yeni ? li ga lede ke Joanatan ba a juana nni ki kpe nande ? . ²⁶li koani nni fini Joanata n nunjoa po, a buama n po den pia mi nuadima ki cie bi puoba yaa buama. ²⁷li tieni lede ke a jakoandiciama ba ki kpe yeni ? li ga lede ki bi toatiadi bodi ? .

Chapter 2

¹li puoli po Dafidi den buali Li Miali daano ki yedi min do ki gedi Juda dogi nni docianyendu nni ? Li Miali daano den nmiano ki yedi do, Dafidi den yedi n baa do ki gedi le ? Li Miali daano den nmiano Hebilon. ²Dafidi ki doni ki gedi yeni o denpuoba bani bonbilie, Akinuama Jisiyeli yua ,yeni Abigayili Kameli yua n den tie Nabali pua. ³Dafidi den teni ke yaaba n den ye yeno den doni ki yegi yeno, yua kuli yeni o diegu yeni bi den kali kali Hebilon dociamu nni.⁴Juda jaba den cua o kani ki gagido ke wan yaa tie o bado Juda diegu po. bi den waani Dafidi ke li tie Jabesi yaa niba yaaba n tie Galaati yaaba bani n den piini Sayula : ⁵Dafidi den soani otondu Jabesi yaaba po. bani yaaba n ye Galaadi nni, ki den yediba Li Miali daano n yadi o yedi njanma yi po, kelima yi waani mi njanma Sayula po, yin den piini yi canba yua po.⁶Moala ke Li miali daano tieni o njanma yeni o teginma n po.n moko baa tieni yi po yaala n nani. kelima yin den tieni yaala yaa po. ⁷ke yi nugi n yaa paagidi ki pugidi, ki tua jadanba kelima yi canba Sayula kpe, li tie mine ke Juda diegu yaaba gagidi nni ke min yaa tie bi bado.⁸ki sua li yogu, Neeli bijua Abineeli yua n den tie Sayula toatieba yudaano, den ta Isiiboseti ki teni ke o tagini ki pendi Manayima nni. ⁹ki gandi ki dino li bali Galaadi yaaba po. yeni Gesuudi yaaba po, yeni Jesiriyeli yaaba po, yeni Efilayima yeni Benjamina yaala n tie Isalele yaaba kuli po.¹⁰Sayula Bijua Isiiboseti den pia bina piina yaa yogunu ke o den tua Isalele yaaba bado, o den yendiba binalie, Juda yaaba bebe n den se ki tuugi yeni Dafidi. ¹¹yaa yoginu ke Dafidi den yeni Juda diegu Hebilon nni. li den tie bina lele yeni njaali luoba.¹²Neeli Bijua ABineeli, yeni Sayula bijua, Isiiboseti niba den nani Manayima ki cuoni Gabayono po. ¹³Tiseruja bijua Joaba yeni Dafidi niba moko den cindi ki cuoni, bi den cindi bi yaba Gabayono ninsanu kani, bi den sedi bine den se li naa ninduoli bi ne ne po yaa ninduoli ! ¹⁴Abineeli den yedi Joaba ke bi jawaaba n fii ki tuogi bi yaba ti nintuali nni ! Joaba den guano ke ban fii. ¹⁵bi den fii ki cuoni ki togidi yaba ke bi coali kuli de, piiga n niba lie Benjamina yaaba po, yaaba n ye Isiibosedi po, piiga n niba lie Dafidi yaa niba po.¹⁶yua kuli den cuo wan baa koani yeni yua yeni yuli ki muu o logima nni ke bi kuli den taani ki ba ki kpe. bi den puni lan kaanu yaa yeli Heli katitasurimu (lan tie ti tanciandi kaanu) li den nagi yeni Gabayono. ¹⁷lan daali toabu den bia, Dafidi niba den pua ki paadi Abineeli yeni Isalele yaaba.¹⁸Li kani den pia Tiseruja bijaba ni ta, Joaba , Abisayili, A sayeli, Asayeli taana den yua nani o muagu nni pialo yene. ¹⁹o dennjuadi Abineeli ki kanjadi ganu ki buali jienu.²⁰Abineeli den noanli o puoli po , ki yedi nani li tie fine Asayeli, o dennmiano ki yedi li tie mine. ²¹ABineeli den guano ki yedi; guani ganu bi jienu ki cuo bijawaaba siiga njan ba yua, ki kpa ki ta wan pia yaala, ama Asayeli ki den bua ki lebidi ki nja o.²²ABineeli go den yedi Asayeli, lebidi ki nja n puoli po, ki nja nni be yaa po ke baa pua ki kpa nja ki tinga ne po ? yeni n baa ti tieni lede ki suagi ki yugidi n nunga a yualo Joaba nintuali. ²³Asayeli den yie ke o kan lebidi ki nja o, li yaa po ke ABineeli den taa o kpaanli joma ki muu otuguni ke o kpaanli den ban nani o puoli po, o den ba ki kpe likani li kani, yaaba kuli n den pundi Asayeli n den ba ki kpe naankani den yen sedi.²⁴Joaba yeni Abisayili den suagi ki nja ABineeli uyieniu den kua yaa yoginu ke bi den pundiAmima kunu yuu n tuoli yeni Giyasi Gabayono fanpienma po. ²⁵lan yen waamu Bejamina bila den cua ki taani ABineeli kani ke li tie nani gbananyendi bi den sedi li juali yuli po. ²⁶ABineeli den yini Joaba ki yedi: ki jugisiega li baa suagi ki yaa bolindi ki kan cedi ? naani a ki bani ke li baa tua pabiicianli li juodima ? hali be yogu ne a baa waagi ki kan yedi biniba ke ban cedi ki da go njadi ki beli bi kpiiba?. ²⁷Joaba den goa ki nmiano hali UTienu yua n fo po ! a yaa bi maadi binba kan cedi ki kan yaa nja ki beli bikpiiba hali o sinaagu.²⁸Joaba den piebi o naatunli binba kuli den sedi ki kaa go den njadi ki beli Isalele yaaba, baa den suagi ki baa yaa pua ki kpaanba. ²⁹ABineeli yeni o niba den cuoni namungu mifanpienma nni, bi den duodi Judana, ki tagi ki pendi Bitiron, ki pundi Mahanayina³⁰Joaba den cedi ki kaa go beli ABineeli ki guani ki taani biniba kuli, o den la dafidi yaa niba nni ke piiga n niyendo n ki ye, yeni ASayeli. ³¹AMA Dafidi yaa niba den pua ki kpa Benjamina yaa niba yeni ABineeli po yaa niba kobita n piiluoba. ³²bi den tugi Asayeli ki ban piino o boali ka kula nni Betelema, Joaba yeni o niba den tieni namungu ki cuoni o yienu n den pudi yaa yogunu bi den pundi Hebilon.

Chapter 3otoabu deen waagi ki ye Sayula yaa diegu yeni dafidi yaa diegu nni, Dafidi den baadi o paalu ki pugidi ke Sayula yaa diegu mo den tadigidi ki pugidi.

²Dafidi n den mali yaa bila Heblon, wan den cia ki mali yua Amino o na Asinuama, Jisiyeli yua. ³ki biliega den tie Kilabi, Abigayili Nabali pua Kalimeli yua n den mali opo yua ki bitaaga den tie ABisalon Gesuli Talimayi bado bisalo Maaka n den mali o po yua. ⁴o binaaga Adonija Agiti n den mali yua, o bijamuulo, Sefatia Abitaali n den mali yua. ⁵ki biluobiga, Jitidama, Dafidi pua Agila n den mali yua o po, bani n tie Dafidi n den mali yaa bila Eblon. ⁶yaayoginu ke o toabu den ye Sayula diegu yeni Dafidi yaa diegu siiga, Abineeli den se bonjanla Sayula diegu po. ⁷ki sua Sayula den pia o ponabangu ke biyi o, Risitipa, Ayija bisalo, Isiibosedi den yedi ABineeli be yaa po ke a kua n ba po nanbangu kani. ⁸Abineeli pali den beni boncianla Isiiboseti maama po, o den guano n tie sangbanyuli yo? ke n se juda po. n waani dine n njanmasayula diegu po, abaa diegu po, yeni o ninjaba yeni o danlinba po, ke n naa taa ba ki teni Dafidi nugu nni, yeni ke dine ke a baa kuli nni yeni o pua ne. ⁹ke UTienu n wuli ABineeli po, wan soli yaala kuli n yaa tieni Dafidi po, Li Miali daano n den tieni yaa ñoapola Dafidi po. ¹⁰ki yedi ke o baa taa Sayula diegu ki puni o, ke o baa kaani Dafidi bali gbandi kpagu Isalele kuli po. yeni Juda po yeni ki cindi Dana ki ban pundi Beeli seeba. ¹¹Isiboseti naa den fidi ki baa goa ki nmiani Abineeli maama ba kuli kelima o den jie o. ¹²ABineeli den soani Dafidi po o tondu ki baa waano o mayedi kaama, ki yedi, nme n yeni midiema ? njan kuani o danligu yeni nni, diidi n nugu baa toda nanguani Isalele yaaba a kani. ¹³o den duano li nani ki tieni o danligu yema; ama n miada bonyenla lani n tie ke a kan baa ki le n nunga se a yaa kpendi njan cuani Sayula bisalo Mikali n kani. ¹⁴eni Daidi den soani o tondu Sayula bijua Isiboseti po, teni npua Mikali min den pani yua yaa po Filisita yaaba punjodi kobiga ki den ta o, ¹⁵Isiboseti den ga o, ocalo Layisi bijua Palilieli kani. ¹⁶ocalo den njoa ki mua hali ki ban pundi bakurima kani, lani ABineeli den yedi o lebidi ki guani ki yaa ban ca o den lebidi ki gedi. ¹⁷ABneeli den ban tieni o juogu yeni Isalele yaaba nikpela, ki yedi yi den bua hali yaa yogunu n pendi ki dini Dafidi wan tua yi bado. ¹⁸yin gando moala, kelima LiMiali daano den yedi: li tie yeni wani n naacemo Dafidi ke n baa faabi Isalele yaaba Filisita yaaba nugunu nni yeni bi yibalinba kuli. ¹⁹ABineeli den maadi yeni Benjamina yaaba, yeni o den taa li maama ki gedi ki ban maadi Dafidi tubili nni, Heblon po, Isalele yaaba yeni Benjamina yaaba kuli n taani ki cuo yaala. ²⁰o den cua Dafidi kani ki yegi yeni jaba piilie, Dafidi den tieni mijaanjiema ABineeli po yeni yaaba n den yegi yeno po. ²¹ABineeli den yedi Dafidi, n baa fii ki kuni ki ban taani Isalele yaaba fini n daano o bado po. bi baa kuani o danligu yema, a baa yendi bi kuli nani njanbua maama. Dafidi den cabi ABineli ke o gedi yeni mi yanduanma. ²²diidi ke laa waagi ke joaba yeni Dafidi niba den ñani otoabu po ki kpeni bi den cuani ti fagidi boncianla, ki sua ke ABineeli naaa go ye Heblon Dafidi kan, kelima Dafidi den cabo ke o gedi yeni mi yanduanma. ²³yaa yogunu ke joaba yeni otoacagili kuli den pundi, bi den waani Joaba Neeli bijua ABineeli maama, yeni wan cua o bado kani ke o cabo ke o guani ki kuni yeni mi yanduanma. ²⁴Joaba den kua o bado kani ki yedi o, atieni be nyeni, noanli ABineeli bi cua akani, bee yaa po yo ke a nja ke o guani ki kuni. ²⁵abani Neeli Bijua Abineeli po, li tie ke wanjanba yo ke o cua ki baa bandi acena n tie maama, yeni ki bandi n njan tie maama kuli. ²⁶li yaa puoli Joaba den ñani Dafidi kani, o den soani atonda ABineeli fuuli nni ki ban nando Sila caali kani ki nmagidi ki guano; Dafidi ki den bani. ²⁷yaa yogunu ke Joaba goa ki cua Heblon Joaba den ñano odiegu buliñoabu kani ki piadi yeno, nani o baa maadi yeno nsiili ba po yeni, lan kani o den muu o tugu nni ki kpa o, ki guano o waalo Asayeli kuuma panli. ²⁸Dafidi den suagi ki gbadi o den yedi; li kan li tuo palip ke n kan yaa pia tagili neeli bijua ABineeli soama po. n yema kuli LI Miali daano nintuali. ²⁹ke li soama n guani ki baa joaba yeni o ba diegiu po. ke lan da luo Joaba diegu nni yua n ña ti soabiidi, bi mi gbaadima, bi mo yua n baa gunba ki ñii o gbianu, yeni yua n baa kpe ki jugisiega, yeni yua n miadi ti jiedi. v ³⁰li tie yene ke Joaba yeni A bisayi den kpa ABineeli, Kelima o den kpa bi waalo, Asayeli ban tieni yaa toabu gabayono po. ³¹Dafidi den maadi Joaba yeni yaa niba n den ye yeno kuli; yin padi mani yi tiadi kiñaini ki yie yaa tiadi n saagi. ki mua ABineeli po, Dafidi wani o ba den cuoani o kukpagu puoli po. ³²bi den piini ABieeli heblon. o bado den kpaandi yeni ki buudi, ABineeli kakuli po. biniba kuli den buudi. ³³obado den yini ABineeli po yi kuyani, yeni o den yedi ABineeli abaa kpe yaa kuuma n tie nani o nikpalo yeni? . ³⁴a nugi ki den luo, a taana mo ki den luo yeni kudi ! ke a nan ba nani yua n ba o nibiada nintuali nni yeni. ³⁵biniba kuli go den buudi ABineeli po, biniba kuli den nagini Dafidi kani ke wan baa jiedi ba ki di, hali ke o yienu daa kua ama dafidi den tieni li ñoapoli ki yedi: ke UTienu solindi kuli n jiidi o po li yaa tie ke o dini jiedi ba, ke o yienu ki kua. ³⁶lanbonla kuli den doagidi ke biniba bandi la, ke o bado n tieni yaala nani. ³⁷biniba yeni Isalele yaaba kuli den gbadi ki bandi ke laa tie obado n cabi li ñoabonli ke neli bijua ABineli kuuma po. ³⁸obado den yedi o naacenba; m yii bani ke yudaano yua n tie niamo n ba dine Isalele yaaba siiga ki kpe? ³⁹n baa ye otadigu nni ba ke n ba migagidima ki dini li bali; yaa niba n yene Tiseruja bila po, pa ki cie nni, Li Miali daano n guani ba bi bontienkaala pan paani.

Chapter 4

¹Iani Sayula bijua den gbadi ke ABineeli kpe Hebron, binugi ki den ye yeni paalu, Isalele den ye yeni o jejiegu.

²Sayula bijua den pia toatieyudanba lie: bi den yi yendo Baana o lielo Rikabi. bi den tie yilimoni bila, Beyoli dogu yaaba, Benjamina bila siiga nni yaba. kelima bi den nua Beyoli ke o tie Bejamina yaaba n yeni naakani. ³ke Beyoli yaaba den sani ban den ye Gilitayima ban den ye naakani ki ban tieni bi ye kaanu hali dine. ⁴Sayula bijua Joanatan den pia o bijua yua yaa taana n ki pa, ke o pia bina mu, yayogunu ke o labaalo den ñani jisirayeli ki cua ke Sayula yeni o bijua Joana tan kuli kpe, o wubido den taa o ki siani nani wan den jaligi yeni, o den ba ki tua diamo, o den yi Mefiboseti. ⁵ki sua yalimi bijaba Redikaba yeni baana ye Beyoli, bi den kua Isiboseti dieli nni li naali yogu ki sua ke o dua o yensigu o fuodikaanu. ⁶bi den kua hali o diegu siiga nani bi baa taa jiedi ba, yeni bi den muu o tugu nni lanwani Rekaba yeni o ninjoa den sani ki ciadi. ⁷bi den kpa o o diebili nni wan dua naai ki fuodi o duanu po. bi den pua ki kpa o, ki jia o yuli, ki taali bi den cuoni ñamungu mifa mifanpienma nni. ⁸bi den tugi Isiboseti yuli ki cuanili Dafidi kani Hebron. bi den maadi obado ki yedi noanli Isiboseti Sayula bijua a yibali yuli, yua n den bua ki ñani amiali, Li Miali daano guani Sayula yeni o buolu po bi bontienkaala, Fini n daano po. ⁹Dafidi den guani Rekaba yeni o waalo bani yilimonio bila yaaba n ñani Beyoli yeni, Li Miali daano wani yua n faabi nni mi kuuma kuli nni ye ki fo. ¹⁰yua n den cuani n kani ilabaali ki yedi Sayula kpe, ki tama ke labaalijanle ke o puni nni, n den cuo Tigila ki kpa o, ki den teni o o labaali paabau yeni panpaani. ¹¹yeni ke yaa nibiada n kua ki taani yaa nilo n tiegi o dieduan kaanu nni ki cuo o ki kpa, li baa tuo ke n kan guani laa nilo soama binugu nni. yeni ke n kan bolini laa niba ki tinga po?. ¹²Dafidi den teni li lanbonli oniba ke ban kpaba, bi den jia binugi yeni bi taana ki joanba o baagu jaali po, n Hebron kani, bi den suagi ki taa aisiboseti yuli ki ban piini ABineeli kakuli nni Hebron.

Chapter 5

¹Isalele buoli kuli den cua Dafidi kani Hebron. ki den yedi diidi ti tie akpaba yeni a gbandi. ²o yogunu cialu a den tie yua n cindi ki tie yua n den ñandi Isalele yaaba ki guandiba . Sayula n den tie bado yaa yogunu, Li Miali daano den maada ke a baa kpaa Isalele yaaba, ki tua bi yudaano.³yeni Isalele nikpela kuli den cua Hebron obado kani, lani Dafidi den ieni o danligu yeni ba. Li Miali daano nintuali Hebron kani. bi den wuli o po libali kpama ki gagido ke o tua Isalele yaaba kuli bado. ⁴Dafidi n den pia bina pii ta cyaa yogunu ke o den tua bado o den gobidi bina piina ⁵o en yendi ki gobidi Juda ki gobidi bina lele, yeni ñmaali luoba, ki yendi ki gobidi Isalele yaaba yeni Juda yaaba bina piita nbina ta. ⁶obado den cuoni Jelusalem ki baa tuogi otoabu yeni jebusa yaaba yaaba n ye li dogu nni, bi den maadi dafidi ki yedi a kan kua ne ba ajuama yeni atadima baa tudi ki guana, lani n bau ki maadi ke dafidi kan kua ne palip ⁷ama Dafidi den paadi siono kaanpaalu ke li tua Dafidi dogu. ⁸laa daali Dafidi den yedi; yua n fidi ki pua ki paadi jebusa yaaba ki pundi hali o tiabu kani, yua n pua ajuama yeni a tadima ki paadi wani dafidi yibalinba yeni, li tie lani yaa po yo ke bi tua ajuama yeni a tadima kan kua o diegu nni. ⁹Dafidi den tieni li kani o kaan paalu ki yinu o dokaanjigu, o den maa ki ceci ki lindi ki cindi niin po yeni deni nni. ¹⁰Dafidi den yabidi ki pugidi pugidi ki tua niamo, Li Miali daano otoabu Daano den ye yeno. ¹¹Tili bado Hiram den soani a tonda Dafidi kani, yeni ti daadi yeni yaaba n cie ti ciedi, yeni yaaba n kpie atana ban maa Dafidi po o diegu. ¹²Dafidi den guani ki bandi ke Li miali daano kaani o bali paalu, wan yaa tie Isalele yaaba bado, ki yugidi o yema kelima Isalele yaa niba po. ¹³Dafidi go den taa ti ponanbandi yeni bi puoba Jelusalem nni, wan ñani Hebron nni ki cua yaa puoli po, o go den mali ti bonjadi yeni ti bonpodi. ¹⁴diidi yaaba n den mali Jelusalem; Sikanimia, Sikobabi, Natan, Salimono, ¹⁵Jibali, Elisua, Nefegi, Jafia. ¹⁶Elisikama, , Eliada, yeni Elifeleti. ¹⁷Felisita yaaba den gbadi ke bi gagidi Dafidi ke wan tua Isalele yaaba bado yeni bi den doni ki baa kpaano, bi den waani Dafidi ke o jiidi ki kua o kaan paalu nni. ¹⁸Filisita yaaba den cua ki ladi Refayima joaloandigu nni. ¹⁹Dafidi den buali Li Miali daano ki yedi: Min do ki tuogi yeni Filisita yaaba ?, naani a baa taa ba ki teni n nugu nni, Li Miali daano den yedi Dafidi do n baa ta Filisita yaaba ki teni a nugu nni. ²⁰Dafidi den cua ki balini Pekatisima, lan kane ke o den pua ki paadiba, o den yedi Li Miali daano, yadi n yibalinba n nintuali, li tie lane ki yini li kani Baali Peratisima. ²¹b i den ñaa bi buli yeni Dafidi yeni o niba den tugiba. ²²filisita yaaba go den doni ki baa tuogi o, ki ladi Refayima joaloandigu. ²³Dafidi den buali Li Miali daano, Li Miali daano den ñmiano ñan da do ki tuoli ba, ñan guani bi puoli po, ki ban bali mili tiidi kani. ²⁴yaa yogunu ke a gbadi a taana sagimu ñanjali, li tie Li Miali daano n cuoni Anintuali. ki baa tie otoabu yeni filisita yaaba toatieba. ²⁵. Dafidi den tieni nani Li Miali daano n den puno li lanbonli maama, o den pua filisita yaaba ki cindi Geeba ki gedi hali Geeseri.

Chapter 6

¹Dafidi go den taani Isalele yaaba siiga yaa toatieba pundi tuda piita. ²Dafidi yeni yaa nbiba n den ye yeno kuli, ki nagi okani, bi den cuoni ki cili baali - juda, ki baa ta ki duoni Li Miali daano danli kpagu, naankani ke bi yi wani Li Miali daano yeli, wani yua n ye Selunbaanba siiga yaaba nye o kpagu tanpoli. ³bi den ta oUtienu danli kpagu ki den tieni teli gu nni, bi den taagu ABinadaba deni li juali po, Usa yeni ASijo den nmagidi teligu yeni. ⁴lan niba den nangu ABinadaba deni li juali po. Usa den cuoni ki baali odanli kpagu, yeni Asijo den cuoni o danli kpagu liiga. ⁵Dafidi yenii isalele diegu yaaba den mangidi bi pala, Li Miali daano nintuali, yeni baantiadi bonciala. li den sua ke bi tugi Sipila yaa daadi ki tieni agangaana, ti kogidi, ki bayogimu, ki tieni ti kupanpandi ki taani ki poa. ⁶ban den pundi Nakoni Jalu kani, inee den nadi ki baa ba, Usa den tandi ki baa cuogu ke kun da ba. ⁷Li Miali daano pali den fii Usa po, UTienu den pua o, kelima o tudima po, Usa den kpe. ki nagi yeni odanli kpagu. ⁸Dafidi pali den fii Li Miali daano po, yeni wan waani Usa yaa mabili ki pua o, b yi lan kaanu hali dina Peresita Usa. ⁹lan daali Dafidi den jie Li Miali daano, yeni o den maadi, li baa tieni lede li Miali daano danli kpagu n kua ki yaa ye n kani. ¹⁰o ki den bua ki taa Li Miali daano danli kpagu ki kuani odogu nni wani Dafidi n ye naankani, bi den gedini gu OBedi Edoma den po. ¹¹Li Miali dano danli kpagu den tieni nmaali ta, Gati yua OBedi Edomi deni. li Miali daano den yadi o yedi njanma OBedi Edomi Yeni o deni yaaba kuli po. ¹²b i den cua ki waani obado Dafidi, Li Miali daano seligi OBedi Edoma diegu. yeni yaa bonla n ye o kani kuli. kelima UTienu danlikpogu po. yeni Dafidi den fii ki cuoni ki baa ta UTienu danlikpogu, OBedi Edoma den po. ki baa cuani Dafidi n ye yaadogu nni yeni lipamancianli. ¹³yaaba n den bugi Li Miali daano danlikpogu yaa den yaagi tayaagidi luoba, bi den yen padi naatonli yeni naatonbili. ¹⁴Dafidi den jeli yeni opaalu kuli Li Miali daano nintuali, o den lia ki nagini o liadibiga. ¹⁵Dafidi yeni Isalele diegu yaaba den duoni Li Miali daano danlikpogu yeni yaa kpaandi n tie pamanli yeni li naatunli piebima. ¹⁶yaa yogunu ke Li Miali daano danlikpogu den kua Dafidi kaanpaalu nni, Sayula bisalo Mikali den biini ki noanli li diebonli kani, ki la obado Dafidi yugi ki jeli Li Miali daano nintuali o den falo. o pali nni. ¹⁷wan den cuani Li Miali daano danlikpogu ki kuani ki siengu,, Dafidi n den njanbi gu po yaa jonli tugu nni. yeni dafidi den tieni a padijuukaana , yeni aaituondi pada li Miali daano po. ¹⁸Dafidi n den tieni apadijuukaana yeni Ituondi ya pada, o den gaali ba, Li Miali daano yeli nni. ¹⁹o den boagidi lan nicianba kuli, Joa yeni pua kuli, Isalele yaaba siiga, ke nilo kuli den ga dupen yendo yeni nanjenli, yeni yaa kpano n tie atilonda yalai biniba kuli den kuni yua kuli o den po. ²⁰Dafidimo den guani o diegu po ki baa n gaali ba, yeni Sayula bisalo Mikali den nani ki tuogo. ki maadi bee kpiagide ke fini Isalele yaaba Bado ba anaacenjaba yeni anaacenpuoba nunbina po ke li waani nani yaa joa n ki pia fuoma yeni. ²¹dafidi nmiani Mikali, li tie kelima li Miali daano po , wani yua n gandi nni, ki njaaba, yeni o diegu kuli, wani yua n kaani nni libali po. min yaa tie bado li Miali daano niba po, bani Isalele yaaba po, Li tie Li Miali dano nintuale ke n bi jela. ²²n go baa tie yaa bonla n gundi ki cie, n ba jiini n ba, bi nunbina, ba yeni n baa ba li coalinli n nacenpuoba kani njan maadi yaaba yaa maama yeni. ²³lani Sayula bisalo yeni ki den mali biga hali wan ban kpe.

Chapter 7

¹yaayogunu ke Dafidi den ye o diegu ni, ke liMiali dano puno Mifuodima. wan den ga o,o nannanda yaba n kaa ki lino. ²o den maadi Natan osawalipualo,diidi n maa yaa diegu n maa yeni Sedili daadi, ke UTienu danlikpagu nan ye ti gbandi jonli tugu nni.³Natan den goa nmiani obado gedi ki tieni nani nansua ke yaali n tuoli apali po, Li miali daano ye yena, ⁴yaa niagu n den noadi Li Miali daano den maadi yeni Natan. ⁵nan gedi ki maadi yeni n naacemo Dafidi; li Miali daano maadi yaa maama n yen ne, nani fini n baa maa n po odiegu ke min tieni n ye kaanu bii?⁶mii den ye diegu nni, ki cindi min denñani nIsalele yaba Ejipiti nni, ki ban pundi hali dine,n n den cuoni yeni ba ki ye ti gbandi dieli ne. ⁷min den yegi yeni bani Isalele bila naakani kuli, naani n den maadi sawali pualo ba li lanbonli, Isalele yaaba siiga nni min den yedi yaaba ke n baa kpa ki gobidiba, naani n den yedi bee yaa po yo ke yii ma n po diegu ?.⁸abaa maadi n naacemo dafidi Li Miali daano oToabu daano,maadi yaa mama n yene; n den ta na o yan kpaakaanu kani ,, a yangoli puoli po, ke nan tua obado Isalele yaaba po. ⁹n den yegi yena nan den caa naankani kuli.n den bolini a nannanda kuli a nintuali ki teni ke ayeli ñani nani ki tinga nni yaa niciama yeni.¹⁰n den puni n niba Isalele yaaba o ye kaanu, n den nuuba ke ban yaa se ki pa, yeni bi kan yaa jegibi ke bi nibaidiba n da go manbidi ba, nani o yogun kpialu. ¹¹yeni nani yaa yogunu ke n den gandi bi bujiaba n niba Isalele yaaba po.n gaa na anananda kani, ki puna mi fuodima, yeni Li miali daano waani ke o baa tagi a po odiegu.¹²yeni li yaa tie ke amiali dana gbeni ke a duani, abaan ba duankaanu, yeni yaa puoli n ba fiini nan mali yaa biga a tugu nni, n baa teni obali n yaa ye ki pa. ¹³li baa tie wani n baa ma n po odiegu, n baa teni obali kpagili n yaa ye ki pa yogunu kuli po. ¹⁴n baa tie o po ba o mo baa tie n po bijua, li yaa tie ke o tieni yaala n bia n baa tundo yeni li lanbanli nani nilo n yen pua o bila maama.¹⁵ama n kan foagidi o kani n nanbili, nani min ñanli maama Sayula kani ke n den luno n nintuali nni. ¹⁶a diegu ni yeni abali gbandi baa ye yogunu kuli ki pa, abali kpagili baa ye yogunu kuli ki pa. ¹⁷Natan den tugi li maama yeni li lanbona kuli ki waani Dafidi.¹⁸lani obado Dafidi den fii ki gedi Li Miali daano kani, ki yedi n mo tie nme ke a n daano Li Miali daano, n diegu mo tie be, ke a ban teni ke n pundi hali ne? ¹⁹lan bonla kuli daa dagidi anunbina po, ke fini yua n die nni tie Li Miali daano, ke a maadi mini a naacemo diegu po yaa yogunu n kpendi, yeni a pundi ki bangi onilo ya bonla n yene, fini yua n die ki tie Li Miali daano. ²⁰dafidi den maadi n go baa maadi be ki pugini, a bani mini anaacemo, fini yua n die ki tie Li Miali daano.²¹kelima amaadi nani apali n bua maama, a tieni yaa bonla n yabi ne kuli ki baa doagidi anaacemo po. ²²Li Miali daano n Tienu n tieni nani wan yabi maama. o ba ki ye ki naani yena, laa pia tientoa fini li tie UTienu, yene tin den gbadi yaala yeni kuli tiega, ²³naani li go pia ki tinga ne po yaaba n tie nani aniba nani Isalele yaaba, ke UTienu cua ki da ki faabiba, ki boginba ki teni ke bi tua aniba, ke bi yeli n yaa ye. ke wan tieni ki gbeni wan puni yaa sanu, adiema, lan tie mi banciama yeni sinankeene, ke a den deli mi diema yeni buli, aniba nintuali nan den da ki fabi yaaba Ejipiti nni.²⁴o den teni Isalele yaaba se ki pa, ke ban yaa tie oniba yogunu kuli po, yeni fini Li Miali daano n yaa tie bi bado. ²⁵moala fini Li Miali daano o Tienu nan maadi yaala anaacemo yeni o diegu, nan tieni nani amaama n yedi maama ban yaa ye hali yaa yogunu kuli. ²⁶ke ayli n yaa baadi ti kpiagidi yogunu kuli, ke nilo nilo n maadi : Li Miali daano yua n die otoabu ki tie UTienu Isalele po, ke anaacemo Dafidi diegu n yaa se a nintuali ki pa.²⁷kelima fini aba Li Miali daano, Isalele Tienu yua n tie toabu daano, a waani mini anaacemo ki yedi: n baa sieni adiegu, li tie lani yaa po, ke mini anaacemo ba lipapaali ki baa jaanda. ²⁸moala n daano yau n tie oTienu Li Miali daano yeni amaama tie moamoani, awaani mini a naacemo laa nanma. ²⁹lanwani nan yadi a yedi nanma a naacemo diegu po, ke kun baa ki yasa ye a nintuali yogunu kuli, kelima fini n daano Li miali daano n maadi, kelima a tieni a nanbili a naacemo diegu po yogunu kuli po.

Chapter 8

¹li yaa puoli Dafidi den tieni otoabu yeni Filita yaaba yeni o den miidiba, oden ñani bi dociamu nni bi nugu nni li bali.²dafidi den paadi Moaba yaaba, ki den teni ke bi duani tinga po niba taa siiga o den kpa nilei , niba ta kuli siiga o den ñaa niyendo yendo yeni li miali. o den teni ke bi pa Lonpo, i panpani.³Dafidi den paadi Tisoaba Bado Rehoba bijua Hadedeseli, yaa togu ke o den diedi Efilata kpenu ke utua wan die naakani. ⁴Dafidi den fie toateli tudili, yeni tanjagila tudalele, yeni taacenla tudapiilie.o den jia itaami kuli taa gada, ki ña yaaba n baa dadi ti toateliti bebe.⁵Sili yaaba den cua ki baa toti Tisoanba bado Hadedeseli dafidsi den paadi Sili yaaba toatieba tuda piilele. ⁶Dafidi den tieni otoabu Damasa Sili yaaba dogu nni, dafidi den die ba ki teni ke bi pa Lonpo, Li Miali daano den kubi dafidi wan den caa naan kani kuli.⁷dafidi den ta yaa gbankoandi n tie wula, Hadedeseli naacenba kani ki kuni yeni la Jelusalema. ⁸Obado dafidi den ga ti kumoandi ke li yabi, Hadedeseli dociamu nni Betase , yeni Belotayima.⁹Hamate bado Toyi, den gbadi ke dafidi paadi Hadedeseli toatieba kuli. ¹⁰yeni wan fogido yeni Ada o den soani obijua jolama dafidi po, ki baa fuondo ki pagi a yeni wan fogidi yeno Hadedeseli ki paado, kelima Toyi den pia otoabu yeni Hadedeseli, Jolama den tugi iligi yeni ti kumoandi dafidi po.¹¹Dafidi den gagidi li kuli Li Miali daano po, nani wan den ga yaa ligi yeni yaa wula, yaa diema ke o den paadiba kani. ¹²yaala n tie Sili po, yeni Moaba po, yei Amimoni bila kani, yeni Filisita yaaba kani, yeni Amaleki po, yeni ban den paadi ki ga yaala, ke o den baa Tisoaba bado Hadedeseli kani.¹³wan den paadi sili yaaba ki lebidi ki kpeni, dafidi yeli go den ñani wan den paadi Edoma yaaba yaaba n ye mi yaama Joaloangu nni, nibi piiga ntuda nii. ¹⁴o den tieni obianu Edoma nni, wan den tieni ibiani kuli Edoma nni. dafidi den diedi Edoma yaaba. li Miali daano den kubi Dafidi, wan den caa naankani kuli.¹⁵Dafidi den diedi Isalele yaaba kuli. o den tiendi yaala n tiegi yenii yaa bujjiali n tiegi, biniba kuli po. ¹⁶Tiseruja bijua joaba den die bitoatieba Asiludi bijua Josafadi den tie obado soagindo. ¹⁷Asitubi bijua Tisadoki, yeni Abiataali, bijua Asimeleki den tie bisalayidikacianba, Selaja den tie o tidianlo. ¹⁸Johojada bijua benaja den tie keleti yaba yudaano, yeni Peleti yaaba Dafidi bijua den tie midiema koanbacionli.

Chapter 9

¹dafidi den maadi: naani li go pia onilo sayula diegu nni ke min fidi ki tieno mi njanma kelima Joanatanpo. ²li den pia naacenyendo Sayuladiegu nni ke bi yi o, Tisiba , o den teni ke bi cuano wani Dafidi kani, obado den maado; fini ntie Tisiba o den nmiano mini n tie anaacemo,³obado go den yedi : naani lio go pia yaa nilo, Sayula diegu ni ke min tieni o po UTienu njanma. Tisiba den guani ki maadi obado: li pia o diamo otaalieda kuli. Joanatan biga. ⁴obado den buali o ye le/ tsiba den yedi obado o ye Lobeli Amimieli bijua makili den po.⁵obado den soani Atonda Amimieli bijua Makili deni ke ban kpaani o. ⁶Sayula bijua joanatan biga Mefiboseti den cua obado Dafidi kani, ki baa ki lanini o nunga po. yeni o den pugi o, Dafidi Dafidi den yedi Mefiboseti ! Oden nmiano diidi anaacemo.v 7 Daidi den maado njan da pia jejiegu ba, n baa tieni mi njanma , kelima aba Joanatan po, n baa guani Sayula tinga kuli aba , amo baa di yogunu kuli n saajekaanu kani. o den labini ki pugi ki yedi ; anaacemo tie nme ke a noanlo mini yua n tie nani osangbankpiemo yeni ?.v 9 obado den yini Tisiba o bado naacemo, ki den maado n guani ki teni acanba, bijua, Sayula n den die yaala wan yeni o diegu kuli. v 10 a baa ko opo li tinmu fini yeni abijaba yeni anaacenba, kli yaatandi li kuli acanba bila jiema po, Acanba Mefiboseti mo baa di n sa jekaanu kani, li den sua ke Tisiba pia piiga n bila mu yeni naacenba piilie.¹¹o den maadi obado mini anaacemo baa tieni fini n daano n teni mini anaacemo li lanbonli yaali. yeni Mefibosedi den di obado kani nani obijaba siiga nni yua yeni. ¹²mefibosete den pia obijua ke o den tie jawaabiga, ki yiMaka yaaba kuli n den ye Tisiba diegu nni, den tie Mefiboseti naaceba, ¹³Mefiboseti den ye jelusalema. kelima o den di obado saajekaanu yogunu kuli, otalieda kuli den diana.

Chapter 10

¹lani lanbona puoli po, Amimon bijaba siiga yua n den tua obado den kpe, ke obijua Hanuni den kali li balikpagili po, ki yendi ki ga o kaanu, ²Dafidi den maadi n baa wani n njanma Nacaali bijua, Hanuni po, nani o ba n den tieni n po maamayeni, dafidi den soani atonda ban bago o ba kuuma po, yaa yogunu ke Dafidi naacenba den pundi Amimon yaabili yeni dogu nni, ³Amimon buolu bila yudanba den maadi, bi canba Hanui, atama ke li tie ki kpiaga po yo ke , Dafidi soani okoanbala akani naani laa tie ki bandi odogu, ki diidi u, ki bolini ka keo soani akani o naacenba?.⁴lanwani Hanuni den cuo dafidi naacenba ki kuo bi langbina boagidima kii jia bikpataana hali ki pundi bipana . ki nna ke bi kuni. ⁵dafidi den gbadi ki soani biniba ke ban tuogi ba. keliama li den lidiba, ke biye yeni ife boncianla, obado den yedi ke ban waanba ke ban sedi Jeliko hali bi langbiadi n pudi yo, yeni ban ji fidi ki kpeni.⁶Amimon bila n den la ban guani Dafidi tonda maama ki cabiba bi den bogini bi toatieba tudapiilie, Sili yeni Betiroba, yeni ataa cenda, sili yaaba n ye Tisoaba. Maaka bado mo yaa po toatieba tudili, Toba yaaba po toatieba tudapiiga. ⁷dafidi den baa li labaalo ki soani joaba yeni otoatieba yaaba n tie jakoanda bantuogi yeni ba. ⁸Amimon den nani kio sedi tuli ki baa tuogi otoabu o buliñoabu kani, Tisoaba yaa Sili yaaba yeni Beroba yaaba yeni Toba yaa jaba, yeni Maaka yaaba bi den ye bi ba ikuan fuali nni.⁹Joaba n den la ke o baa tuogi onintuali nni yeni o puoli po o den gandi toacagi yenli Isalele nni, ki baa tuogi yeni Sili yaaba. ¹⁰oden teni owaalo Abisayi tugi bi yuli ki teno li lanbonli, yaniba n sieni mo wan tuogi yeni Amimon bila,¹¹o den maadi li yaa tie ke sili yaba pa ki cie nni njan cua ki todi nni. li yaa tie ke Amimon yaaba mo pa ki cie nna n baa cua ki toda, ¹²njan yaa se ke li pa ki waani apapaali ti buolu niba po. yeni UTien dogiciamu po. yeni LiMiali daano n tieni nani wan sua yaala n dagidi o po.¹³Joaba yeni o niba den suagi ki baa tuogi yeni sili yaaba,ke bi sani o nintuali. ¹⁴Ammon bila n den la yaa yogunu ke sili yaaba sani, bani moko den sani Abiyili nintuali. ki goa ki kua odogu nni, Joaba den fii ki foagidi yeni Ammon bila, ki guani Jelusalem. ¹⁵Sili yaaba n den la ke Isalele yaaba pua otoabu ki padiba, bi den taani ki ba lipapaali. ¹⁶Hadaseli den soani ke ban cuani yaaba n ye okpenu duoli po, bi den cua ki pundi Helama ki pia Sobaki ke o tugi biyuli, ki tie Hadaseli toatieba yudaano.¹⁷bi den waani dafidi ke o taani Isalele yaba. kuli ki duodi Judana, ki cua Helama, Sili yaaba den bogini ki baa tuogi yeni Dafidi ki tieni otoabu. ¹⁸ama siiri yaaba den sani Isalele yaaba nintuali. Dafidi den kpa bicagili nni toatelidanba kobilele, yeni atanjagila tudapiina, o den pua bi toatieba yudaano ke o kpe lankane. ¹⁹Hadaseli yeni yaa badiba n den la ke Isalele yaaba padiba bi den tieni Isalele yaaba yeni o danligu ke bi dieba, Yeni Siiri yaba kan den tuo ki biigi ke bi baa todi ANmon bila.

Chapter 11

¹li binli yaabinli n baadi, yagounu ke bibatiebaa yen gedi otoabu, Dafidi den soan Joaba, yeni onaacenba, yeni Isalele yaaba kuli, ke ban blini ANmon bila, ke ban sedi ki tuogi yenba Roba, ama Dafidi den sedi Jelusalema. ²dajoayengu Dafidi den fii o duankanu kani, nani wan den goadi o badi dietuadigu po yeni o den la o pua ke o wuu, o nunga den nani njanma. ³Dafidi den buali o pua yeni n tie yua, bi den yedi ke o tie Batiseba aEliaba bisalo, Etiti yua uli pua. ⁴dafidi den soani biniba ban ban kpaano, o dee cua o kani o den duani yeno. wan den wuli ki nani o joagidi, li puoli po oden guani o diegu nni. ⁵laa pua den pili ki soani ke ban daadi Dafidi n pili. ⁶Dafidi den soani otundu joaba kani ki teni li lanbonli. njan soani Uli Etiti yua wan cua n kani, yeni joaba den soani Uli Dafidi po. ⁷Uli den cua Dafidi kani, o den buali Joaba n ye yeni maama, yeni biniba mo n ye yeni maama, yeni otoabu n tie maama li po. ⁸lanwani Dafidi den yedi Uli jiidi ki kua adiegiu po ki ban nuudi ataana. Uli den nani obado diegu nni bi den nuano yeni o paabu. ⁹ama Uli den dua o badi diegu Buliñoabu kani. wan yeni bi naacenba yeni bi canba, waa den jiidi ki kuni oden po. ¹⁰bi den waani dafidi ke Uli naa den kuni, oden po, Dafidi den maadi Uli, a daa nani sancenli ka be yaa po ke naa kuni a den po. ¹¹Uli den goa nmiani Dafidi UTienu danli kpagu yeni Isalele yaaba yeni juda yaaba kuli ye ajona nni, n daano yaaba yeni fini n daano naacenba kuli ye kuli ban ye otoabu kaanu li tuogili po. ama mini wani n kua n den po ki nu ki je ki duani yeni n pua? ¹²Dafidi den maadi yeni Uli go sedi ne dina saala n baa caba njan gedi, laa daali Uli go den sedi Jelusalema hali li sijaagu, ¹³Dafidi den yino wan di ki go nu o nintuali. yeni o den nuni ki gaadi, yeni odajuagu Uli den nani ki ban tani ki duani yeni o naacenba, yeni bi canba waa den kuni o den po. ¹⁴lan den fii ki fa, dafidi den diani okadaagu joaba po, ki den soani Uli ke o kubi okadaagu yeni o nugu nni. ¹⁵okadaagu yeni nni den diani li ne, yin gedini Uli butoabu n bia naani ki lebidi ki sani ki na o, ke ban pua o wan kpe. ¹⁶joaba den ceci ki lindi odogu, ki sieni Uli naankani ke o tama ke yaa jakoanda n pia o paalu baa cua ki todo ki koani opo. ¹⁷odogu yeni ki tieni otoabu yeni joaba,, biniba siiga niba boncianla den kpe, yeni naacenba Heti yua Uli moko den kpe. ¹⁸joaba den soani otundu ke ban ban waani Dafidi yaala kuli n tieeni otoabu nni, . ¹⁹o den teni li lanbonli otundo ke yaa yogunu ke o waano yaala ntieni kuli ki gheni, ²⁰li fidi o pali n fii wan yedi be yaa po ke yi ba nagini odgu ki baa tuogi otoabu, ? yii bani ke bi toa yi piemi uguongu tanpoli kandima. ²¹be n den kpa Abimaleki Jelubeseite bijua, naani laa den tie ke pua ka den n den lugidi li naali bindicabili o guongu tanpoli naani waa den kpe Tibesiti dogu nni,? be yaa po ke yi den nagini odogu guonciangu ? lanwani njan maado a naacemo Uli moko kpe ? . ²²otondo den gedi: yeni wan den pundi o den waani Dafidi joaba n teno yaa lanbonli kuli. ²³otondo den yedi laa niba baa ti ti den bi den nani ki tuogi hali ti toacagili kali kaanbuoli kani, ti den guani ki beliba hali obuliñoabu kani. ²⁴adabantuada den toani ipiemi anaacenbaa o guogu tanpoli, fini obado niba boncianla kpe, anaacemo uli Hetiti yua moko kpe. ²⁵Dafidi den yedi otundo noanli njan baa maadi joaba yaala, njan da cedi lanbonli yaa tienma n koana ki wudi agbanu, kelima ki jugisiega yen di yogunu ba ne po yaaa ka ne po, yin tuogi odogu yeni o paalu ki paadi ki lu u, a mo n paagi apali . ²⁶Uli pua den gbadi ocalo kuuma o den mua o calo po, ²⁷li pabiidili n den pendi Dafidi den soani ke kpaano o po, yenin o den ga o, odeigu nni ke o tua o pua, o den mali o po bonjaga, Dafidi n frn tieni yaala ki den mangi Li Miali daano.

Chapter 12

¹Li Miali daano den soani Natan Dafidi kani Natan den cua okani o den maadi yeno ki yedi: odogu den ye ke nibilie ye uniini nni ke yendo den tie piado ki yendo mo tie luodo, ²ke o piadon yeni den pie ti yanbidi yeni ine, ke bi yabi boncianla, ³ke o luodo ki den pie li ba se pebiyenga bebe,. wan den da yaaga, oden dinga ke ki fandii yeni obial, ki den di wani oba yaa jiema , ki ñu wan ñu yaa ñima, ki dua o diueli nni, oden bugiga nani obiga yeni. ⁴o san cenlo den cua ki cani opiado o piado ki den bua ki bua ki si o pe , ki buali one, ki baa ga o caano yua n ñani li sancenli ki cano odeni o den ta o luodo yaa pebiyenga ki den ñanbi oja yua n den cua ki cano yeni . ⁵Dafidi pali den fii boncianla laa nilio po. Oden yedi Natan Li Miali daano ye ki fo yaa nilo n tieni yeni pundi ki kpe. ⁶o baa guani pe na li po yeni wan den tieni laa bonla, kaa gbadi mininñima. ⁷Natan den yedi Dafidi fini n tie laa joa. Yeni Li Miali daano Isalele yaaba Tienu yedi n den gagida ki dina n den faaba Sayula nugu nni. ⁸n den teni ke a yendi a canba diegu, n den taa a canba puoba ki tieni a kani, n den puna Isalele yaaba diegu yeni Juda yaaba diegu, ba yeni lan kuli, yaa den wa a po , n den baa pugina. ⁹lanwani be yaa po, ke a fali Li Miali daano, ki tieni yaa bonla n bia onubina po ? apua ki kpa Uli yeni ki jugisiega, ki taa o pua, wani a teni ANmon bila kpa o yeni ki jugisiega. ¹⁰moala ki jugi kan foagidi adiegu kani, kalima a faligi nni, kelima a taa Uri pua, Hetiti yua, pua ke o tua apua. ¹¹yeni Li Miali daano yedi diidi n baa ñani yaala n bia a diegu nni ki tuogi yena,. n baa ta a puocela anunbina po ki teni nitoa wan duani yenba ki yensiiga, ke biniba nua. ¹²kelima fini wani wuone kii tieni, ama mini wani baa tienni la ke Isalele yaaba kuli nua. ¹³Dafidi den yedi Dafidi n tieni ti tuonbiadi, Li Miali daano po, Natan den yedi Dafidi Li Miali daano puna sugili a kan kpe. ¹⁴ama kelima ñan tiueni yaa sugibiadi ti Li Miali daano nannanda kani ki tieni laa bonla ñan mali yaa biga baa kpe. ¹⁵Natan den kuni den po Li Miali daano den pua Uri pua n den mali yaa biga Dafidi po, li yianu den bia boncianla. ¹⁶Dafidi den miadi UTienu ki biga po, ki lou oñoabu, yaa yogunu ke o yen kua oniagu o yen dua ki tinga po. ¹⁷odiegu nikpela den yen tigino ke wan fii ki tinga po, ama waa yen bua ki fii, waa den di li ba yeni ba. ¹⁸li danleleeli ki biga den kpe. Dafidi naacenba den jie ke banwaano ke ki biga kpe. bi den tua diidi hali ki biga da fo, ti den maado waa den bua ki cengi ti. ti baa tieni lede ki waano ke ki biga kpe.? ogo baa waani oba falaboncianla. ¹⁹Dafidi den la ke o nacenba maadi ke biniali ki ña, bi siga, o den bandi ke kibiga tie yua n kpe, o den maadi o naacenba ki biga kpe yo,? bio den ñmiano okpe. ²⁰lani Dafidi den fii ki tiipo, ki wuli ki sogi mi kpama. ki lebidi otiadi ki gedi Li Miali daano diegu po. ki labini ki pugi o, wan den lebidi ki guani o den mia ke ban cuani opo mijijema, bi den puno ke o dini. ²¹onaacenba den bualo ñan tieni yaala ne bua ki yedi be,? yaa yogunu ke ki biga da fo a den luo ñoabu , ki buudi ke moala ke ki biga kpe ke a fi ki dini . ²²o den gua ñmianba, yaa yogunuke ki biga dafo n den luo oñoabu, ki jaani ki mua kelima , n den tua ñme n bani LiMiali daano yaa kan gbadi opo mininñima ki biga n ciadi. ²³moala ke biga kpe, be yaa po ke go baa luo buñoabu? naani n go baa fidi ki lebidi ki guano min wani baa gedi opo wani kan guani n kani. ²⁴Dafidi den baagi Batiseba opua, oden gedi o kani ki duani yeno, o den mali bonjaga ke bi yino Salimoano, ke Li Miali daano den bua o, ²⁵o den ta o ki tieni osawalipualo nugu nni, Natan den puno yaa yeli den tie Jedija, kelima Li Miali daano pou. ²⁶Joaba yua n den ceci ki lindi Roba ANmon bila, o den paadi yaa doguni ke obado ye. ²⁷o den soani atonda Dafidi kasni ki yedo, n tuogi Roba n n mali paadi miñima n ye yaa dogu nni. ²⁸ñan taani yaa niba n sieni ki cua ki tuogi odogu,. ñan cuo u ki paadi ki diedi u, ke min da ti cuo ki paadi ki die u ke ti kpiagidi n tua n yaagi. ²⁹Dafidi den taani biniba kuli o den cuoni ki caa Roba; o den tuogi yenu ki diedi u ki tua canba. ³⁰o den ñani li bali fogiliga bado yuili , ki kpiagu den pundi kilo piita. ki jabi ki kaalindi yeni yaa tana ñani, bi den taaga ki cini Dafidi yuli po. o den baa odogu yeni nni li baali boncianla. ³¹bi den ñani yaa niba n ye odogu yeni niini, ki teni ke bi suani yeni ti galijadi,, akpieda kudi yeni a yala, ki teni ke bi tiendi itankonkuomi ki puli. o den tieni odogu yeni yaaba yaaba n den ye, ANmoh bila kuli yeni, Dafidi den guani Jelusalema yeni oniba.

Chapter 13

¹li yaa puoli po diidi yaala n den cua Dafidi bijua abisalomo po, o den piq o waalo ke bi yi o Tamala, o den nani boncianla. dafidi bijua Amino den bua o. ²Amino yama den yagi hali ke o den yiagi kelima o waalo Tamala po., kelima o den tie yua n daa bani joa, li den pa o po boncianla ke wan biigi ba yaala n wa nni ke wan bandi ke o bua o, ³Amino den pia odanli ke o tie Semeya bijua, ki yi Joanadabi, ki tie Dafidi waalo wani Joanadabi den fani hali njanma. ⁴o den yedi bee yaa po yo ke daali kuli sinagu ali dondi ki pugidi, fini yua n tie badi biga anaa bau ki waani nni yaala yaa po,? Amino den goa ki nmiano n bau n ninjoa waalo Tamala yo. ⁵Joanadabi den maado nanduani ki nagi ke a yia, li yaa tie ke o bado kua ki baa le na njan maado : pani Tamala wan cua ki njanbi n po mi jiema ke n nua ki ga o nugu nni jiema. ⁶Amino den duani ki nangi ke o yia, o bado den cua ki baa le o, Amino den yedi obado, n mia nja njan puni n waalo tamala n cua njanbi npo kpano bonbilie n kani yeni min di onugunni jiema. ⁷Dafidi den soani ban banyedi Tamala, o diegu liiga po, wan ye naan po, gedi a yualo dieli po ki ban njanbi opo mijiema, ⁸tamala den gedi Amino dieli po, o yualo n dua naan kani, o den taa mi yoma ki buuni ki njanbi kpano ki njaani. ⁹lan beni o den njaadi ki tieni otiagu nni. ki sieni onintuali nni ama Amino den yie ke o kan di, o den yeddi nani mani biniba kuli biniba kuli den nani. o kani. ¹⁰lanwani Amino den yedi Tamala taa ti jiedi ki kuani n dieli liiga po. yeni ke min di a nugu nni, Tamala den ta wan den njanbi yaa kpano ki kuani li diebili nni, o yualo Amino po. ¹¹nani wan den ta ki baa teno o ncuo o , ki yedo n waalo cua ki duani yeni nni. ¹²o den maado yen ka n yualo, njan da fiaginni ba, kelima baa tie yeni Isalele yaaba siiga. njan de tieni laa tuogundili. ¹³n baa gedi le yeni I fe ? fini mo a baa tua cacagin nilo Isale yaaba siiga. moala min mia na yaala tie njan maadi obado o kan yie apo ke min tua apua. ¹⁴ama waa den bua ki cengi o den tieno o paal;u ki dua yeno ki biido. ¹⁵li puoli po Amina yama den nani o niinni hali bonciala, ke li pa ki cie wan den bua o maama, o den yedo fii ki gedi! ¹⁶o den maado njan da pugini ki baa deli nni akani. yeni yaa bonbiala ke a tieni nni. ¹⁷waa den bua ki cengo, o den yini yaa jaba n tuuni opo, ki yedi nani o pua ne n kani, ki gedino niinpo ki luoni o buliñoabu. ¹⁸oden pia yaa gaaliciangu n nja njaadi ki ñoalini, kelima li den tie obadi bisiaba nden yie yaa tiadi yaa yogunu kuli ke baa bandi jaba. Amino naacemo den niano niini po ki luoni o buliñoabu, ¹⁹Tamala den wuli oyuli po, mi fantanpienma ki dadi ki padi o gaaligu yaala n den doagidi ke waa bani joa. ki taa onugi ki tugi o yuli po ki kpaandi ki yigini ki banca. ²⁰O yualo Abisalo den maado Ayualo Amino bi ye yena yo? moala n waalo yaa nmini kelma o tie a yualo, njan da kubi lan bonla kuli boncianla apali nni. Tamala gbanu den wudi o den ye o yualo Abisalo diegu nni. ²¹obado Dafidi den gbadi lanbonla kuli ke o pali den beni boncianla. ²²Abisalono naa den maadi Amino yaala nani bi yaala n bia, ama o den taa la ke tie namga . kelima o den biidi o waalo Tamala. ²³binalie n den pendi nani Abisalono n den bua ki moagi o pe kobidi baali hatisoli, ke li nagi yeni Efilayima, o den yini obado bila kuli. ²⁴abisalono den gedi obado kani ki maado, diidi anaacemo bua ki moagidi ope kobidi, ke fini yeni a naacenba kuli n cua anaacemo kani. ²⁵oibado den yedi o bijua yen ka ti kuli kan gedi, ke tin da tua apo tugili, Abisalono den tigino ama obado ki den bua ki gedi, yeni o den gaalo. ²⁶Abisalono den maadi lanwani njan nanpa ba Amino n yualo wani n nanciani nni, obado den yedi be yaa po ke o baa gedi apo? ²⁷Abisalono den tigini maama , den cedi ki cabi ke o gedi ke Mino yegi ki gedi yeni obijaba . ²⁸Abisalono o naacenba li lanbonli. yin yaa faami Amino po, o yaa nuni ke opali mangi kelima mi daama po, n yaa madi yi pua mani Amino yin pua o, maani ki da jie,. lanwani yin kpa o ki da jie li ba , naani mini ka teni li ñoabonli? yin yaa se ke li pa ki doagidi yi pa paali. ²⁹Abisalono, naacenba den soani Amino nani Abisalono n den teno li ñoabonli maama, o bado bila yua kuli den jagini obuomo ki sani. ³⁰nani ban da den ye osanu nni olabaalo den pundi ke Abisalono kpa o bado bila kuli, ke ba yendo ki sieni, ³¹o bado den fii ki padi otiadi ki dua ki tinga po, onaacenba kuli den ye li kani ke bi tiadi kuli papadi. ³²Joanadabi Semeya bijua den ga mi maama ki maadi, n Daano n da tama ke fini obado bila biwaaba kuli kpe! li tie Abisalono n den cuo yaa jagili ki cindi yaa daali ke Amino biidi o waalo Tamala, ³³ke fini obado n da yagi a yama ki laadi ki mabindi aba, yaa yantiali n tie ke fini obado bila kuli kpe ! kelima li tie Amino bebe n kpe. ³⁴Abisalono den sani ki sua ban den sieni yaa toatieguudo, den yaadi ki diidi ki la nicagili ke bi cuoni li juali po sanu, ³⁵joanadabi den maadi obado diidi obado bila n kpendi yeni! li tua nani anaacemo n bi yedi maama. ³⁶wan den li maadi ki gbeni diidi o bado bila den pundi, bi den yugidi bi niali ki kpaandi kii buudi n yeni o badso yeni onaacenba kuli, den wuli tininsiidi boncianla. ³⁷Abisalono den sani ki gedi Talimayi, Gesuli, bado Amihuli bijua kani, Dafidi den mua daali kuli o bijua po. ³⁸Abisalono den ye Gesuli hali bina ta wan den sani ki gedi naankani. ³⁹o bado den nja kaa go nja ki kpaani Abisalono, kelima o den ba ibaagi Amino kuuma po.

Chapter 14

¹Tiseruja bijua joaba n den la ke obado pali soangi Abisalono po. ²o den soani ban kpaani Tekoa dogu nni yaa pua n pia o nunfanbu boncianla, o den maado ke wan doagidi ke o ye yani li pabiidi li ke o gbanu wudi ki la li pabiidili tiadi, ki da sogi kpama ki yaa tie nani yaa pua n buudi ke li waagi n mi kuuma po yeni. ³a baa gedi obado kani a baa maadi yaa maama n tienan buolu, joaba den teno yaa maama ke o baa maadi kuli. ⁴Tekoa pua den gedi obado kani ki maadi yeno, o den baa tinga po ki pugi o, o denyedi o bado faabi nni, ⁵o bado den maado be n pia na? o den nmiano n tie kpepuoli n calo kpe! ⁶n a naacenpua den pia bila lie, bani bonbalie den ye i kuani po ki koani, baa den pia yaaba n ye li kani ki baa paadi ba, yendo den pua ki kpa o lielo, ⁷o diegu yaaba kuli den fii ki tuogi yeni a naacenpua, ki yedi se nan teni ti, onikpalo, yua n kpa oninjoa, ti bua ki kpa wan nani o ninjoa yua yaa miali yeni po, ti bua ki bolino wani yua n tie o faajielo!, ke bi baa gbindi yaa mudaagu n sieni, ke bi kan naa n calo yeli, n yaa suagi ki ye fo ki naa tinga po. ⁸obado den yedi o pua kuni a den po n baa teni li noabonli li po. ⁹tekoa pua den maadi o bado. li tie n yaa po, Oo n daano, yeni n baa diegu po, ke li fala baa n po; o bado yeni o bali kali kaanu kuli kan yaa ye li mabili nni. ¹⁰obado den yedi li yaa tie ke nio ba maadi maama, ki tuogi yena nan cuani li maama ne, o kan baa ki pundi ki sii na, ¹¹o den maadi ke bado n tiadi Li Miali daano UTienu po, ki yua n bua ki guani ibiadi panpaani n da n da pugini mi bolima, ke wan da bolini n bijua yeni, abiga yuboangu kan baa tinga po. ¹²o pua den yedi puni mini a naacenpua fini n daano, n maadi fini obado, o den maadi. ¹³opua den, be yaa po, ke o pia yaa yantiali, n tienan, UTienu niba po, kelima mi maama na ke ba fini o bado ki kaa tiadi yua n den tienan lanbonla. ¹⁴li tie Moamoani ke tin baa kpe yeni, ti baa tua nani yaa nima n wuli ki tinga po, ki kani ti yaa naani li ba kuli, UTienu naa nandi miali ama o sugini ke yua n sani ki ban wuoni, wan ye naani wan da bodi anintuali. ¹⁵li yaa tie ke moala ke n cua ki maadi fini n daano lanbonla, li tie kelima biniba n jieni nni, yeni mini a naacenpua yedi: n baa maadi o bado, ke li fidi fini o bado n tienan mini a naacenpua n maadi yaala, ¹⁶nuh yeni o bado cengi mini a naacenpua, ki baa faabi mini yeni n bijua yua n tie UTienu faajielo, yaaba n kpaani ki bua ki bolini ti nugi nni. ¹⁷anaacenpua yedi fini n daano obado maama n puni nni mi fuoma, kelima fini obado tie nani UTienu maleki yene, ki bogini ki baa cengi yaala n nani yeni yaala n bia, ke Li Miali daano Utienu n yaa ye yena!. ¹⁸obado den goa ki buali o pua ki yedo: nan da wuoni nni min baa buala yaala, yeni o pua den yedi fini n daano n maadi!. ¹⁹lanwani o bado den yedi: naani Joaba nugu ki ye nan maadi yaala kuli ne po, o pua den nmiano, li tie moamoani ke a nalinga ye ki fo, ho! n daano laa pia ki gedi ganu bi jienun, fini n daano n yedi yaala kuli po, li tie moamoani ke a naacemo joaba n teni nni li lanbona kuli, wani n tienan li lanbona kuli fini a naacenpua noabu nni, ²⁰li tie puni nni li ma guankaama lanbona ke Joaba teni ama n daano mo nan pia mi yanfuoma nani UTienu maleki yei ki fidi ki bandi yaala n tienan ki tinga po kuli. ²¹obado den yedi joaba diidi n bua n baa tienan lanbonla, lanwani nan gedi ki guani ojavaalo Abisalono, ²²joaba den baa ki tinga ki labini ki pugi ki gaali obado, yeni o den maadi anaacemo bandi dine ke o baa li nanbili a nunbina po, hoo obado n daano kelima o bado tienan nani anaacemo n maadi maama. ²³Joaba den fii ki gedi Gesuri, yeni o den ban kpeni nni Abisalomi, jelusalema. ²⁴ama obado den yedi ke wan gedi o dieli po ke wan da le o nunga, Abisalomi den gedi o deni ki naa la o bado nunga palip. ²⁵laa den pia yaa nilo yaa yeli nani Isalele yaaba siiga u namu po, kaa tie Abisalomi, ki cindi o taana ki ban pundi o yuli po waa den pia kuli poadima ba. ²⁶binla kuli o yen kuo o yudi, kelima o yudi den kpiagi o po, o yudi kpiagu yen pundi sikili kilo kobilie o bado bonbiigi kaala po. ²⁷Abisalomi den mali bonjala ta yeni bonpoyenga, k e o yi tamala, o den tie yua yaa nunga n nani nanma. ²⁸Abisalomi den ye hali binalie Jelusalema ki kaa la obado nunga. ²⁹o den mia joaba ke wan cua wan soano obado kani. ama joaba naa den bua ki cua o kani, o den soani ke ban mia joaba wan cua waa den bua ki cua. ³⁰lanwani Abisalomi den yedi o naacenba diidi joaba kuanu nagi yeni nyaa kuanu, ke o daa duo o kpaangu gedi mani ki juu u, Abisalomi naacenba den gedi ki juu o kuanu, ³¹joaba den fii ki gedi Abisalomi diegu kani, ki yedi be yaa po yo ke a naacenba juu n kuanu?. ³²Abisalomi den nmiano joaba diidi n den soani ban yina, nan cua ne, ke min soana o bado po, ke nan maado: be yaa po yo hali min nani Gesuri ki kpeni naani li tie min yaa ba ki ye yeni yo? n bua moala ki le o bado nunga, hali li pia biadima ba n niini ki pundi wan kpa nni wan kpa nni. ³³Joaba den gedi obado kani ki waano laa bonla. yeni o bado den yini Abisalomi ke o cua o kani, ki labini ki tinga po ki pugi o nintuali nni, obado den bibi Abisalomi.

Chapter 15

¹li yaa puoli po , Abisalami den baa teligu, yengu yeni itaami yeni jaba piimu ke bi ye o liiga ki siani. ²o den yen faa ki fii o si naapanpangu, kisedi o sanu nni, yeni li yaa tie nilo ba pia maama ba, ki caa o bado po, ki bua wan jia om po ti buudi, Abisalami den yen yino ki bualo, ñani u laa buolu nne, yeni o dogu n tie yu, li nilo yaa ñmiano, n tie Isalele diema nni yaa dogu n yena, yeni o naa buolu yua. ³Abisalami den yen maado, waani nni ñan pia yaa maama n tie yaala, o yen yedi li ñani ki go tiegi, ama o bado kani o ba kuli kan cenga, ⁴Abisalami den tua ñme n dini nni li bujiali bali, odogu nni ?. yaa nilo n pia maama ba yeni nitoa wan cua n kani min jia o po ti budi. ⁵li yaa tie nilo nagini o kani ki baa pugo o yen tandi o nugu ki cuo o, ki bibo, ⁶Abisalami den tiendi yene Isalele yaaba kuli po. yaaba kuli n den yen kpendi obado kani ki miadi wan jia bi po ti buudi bi po, A bisalami den ñmagidi Isalele yaaba ki guani o kani. ⁷lan den pundi bina na, Abisalami den gedi obado kani ki maadi yeno puni o sanu ke min gedi Ebilon ki ban kuani n ñoapoli, nani min den puoni Li Miali daano maama. ⁸kelima Anaacemo den tieni li ñoapoli wan den ye Gesuri Sili diema nni yaa yogunu n den yedi hali Li Miali daano guani nni Jelusalema, n baa soani Li Miali daano po. ⁹O bado den yedi ñan gedi yeni mi yanduanma. Abisalami den fii yeni ki ban ca Ebilon. ¹⁰Abisalami den soani atonda ñasiili nni Isalele buoli kuli nni, ki baa waanba hali yaa yogunu ke yi gbadi li naatunli piebima yi baa maadi Abisalami yendi Ebilon. ¹¹li den pia Jelusalema nni wan yini yaaba ke bi pundi niba kobilie, ke bi yegi yeni wani Abisalami, bi den li ñoado yeni payenli ki naa bani yaala. ¹²yaa yogunu ke Abisalami den tiendi opada, o den soani atonda ke ban kpaani Giyoniti yua Akitofeli, Dafidi tundika, yeni o janbi boginli den baa o paalu, biniba den pugidi pugida hali boncianla Abisalami kani. ¹³niyendo den sani ki cua ki waani Dafidi, yeni o den maadi Isalele nibanmagidi ki guani Abisalami po. ¹⁴ye4ni Dafidi den yedi yaa naacenba n ye yeno, Jelusalema, fii mani tin sani, kelima laa pia ti po ciadima, Abisalami kani, jaligi mani tin gedi kelima li kan waagi, wan cua ki nandi ti, o baa luti fala nni ki pua o dogu yeni ki jugi manga. ¹⁵bi naacenba den yedi o bado a naacenba baa tieni ti daano n bua maama kuli. ¹⁶o bado den ñani o diegu yaaba kuli den ñoado, ama o den ñaa ponanbandi piiga, ban yaa guu o diegu, ¹⁷obado n den ñani biniba kuli den ñua o, bi den sedi o diejuodikaagu. ¹⁸o naacenba kuli, yeni Keliti yaaba, yeni Peliti yaaba kuli, den balini ki pendi, yeni Gadi yaaba, yeni yaaba n den ñani Gadi ke ke bijaba den bua ki pundi niba kobiluoba, den pendi o bado kani. ¹⁹obado den yedi Atayi Gadi yua, be yaa po yo ke a mo cua ki baa yegi yeni nni, guani yeni a baa ye yeni obado kelima a tie caano, ki go sua wonle ke dañani odogu po, ²⁰wonle ke a da pundi, yeni ke dinla ke baa ta ña ki yaa wa, ne yeni ne po, ki sua mini n ba ki bani yaa yogunu ke n baa lebidi ki guani, yeni ñan taa a kpiiba ban yegi yena, ke Li Miali daano n tieni apo .mi ñanma yeni miteginma. ²¹Itayi den ñmiani obado yeni ki maadi, Li Miali daano ye ki fo, ñdaano bado ye ki fo, bado n baa ye naankani lan tie li miali bi mi kuuma, a naacemo moko baa ye lankane. ²², lanwani Dafidi den yedi, Itayi, gedi pendi, yeni Gadi yua Itayi den pendi, wan yeni o niba kuli, yeni yaa bila n den ye yeno kuili. ²³lan ka lindima kuli den ye yeni imoe, boncianla, binba n den ki pendi yaa yogunu, obado den tagi ki pendi Sedili ñinsanu po wan yeni o niba kuli, ki tagi ki pendi yaa sanu n tuoli ki caa mifanpienma po. ²⁴Tisadogi moko den ye li kani, wan yeni Lefi buolu yaaba, yaaba n den tugi UTienu danli kuanu kpagu, Abiari den doni yaa yogunu ke biniba ñani ki gbeni odogu nni. ²⁵Obado den yedi Tisadogi guani UTienu danligu ñantaado odogu nni, li yaa tie ke ba li ñanbili Li Miali daano nunbia po, o baa guani ki cuani nni , o baa teni min odanligu kpagu, yeni o ye kaanu, ²⁶ama hali o yedi n pali ki go mani yena, diidi mini ne wan tieni nni nani wan sua maama n dagidi opo, ²⁷obado go den yedi osalayika Tisadogi, naani afidi ki gbadi?, ñmagidi ki guani odogu po, fini yeni Abijua Asimatisi, yeni Abiatari bijua, Joanatan yinba yeni yi bilieda. ²⁸diidi n baa ye mi fanpienman nni, ki guu hali hali o labaali paano n baa ña yi po ki cua n kani, ²⁹yeni Tisadogi yeni Abitaari den guani ki tugi UTienu danli kpagu, ki gedi ki ban ye Jelusalema. ³⁰Dafidi den doni Olife triidi juali o den do ki buudi ki ñoani o yuli, ki ncuoni taakpankpana, yaaba n den ye yeno kuli den ñoagini bi yula yeni bi den do ki buudi, ³¹bi den cua ki waani Dafidi Akitofeli taani Abisalami niba po. Dafidi den yedi ke UTienu n biani Akitofeli tundi fanma. ³²obado den pundi li juali yuli po, o den ba ki labini ki tinga po Li Miali daano nintuali nni ki pugo, noanli Husikayi, Arikayeni den cua o nintuali yeni yaa liadiciama n papadi, ke bi yula po pia o tangungu, ³³Dafidi den maado li yaa tie ke oa cua ki baa yegi yeni nni a baa tie n po tugile., ³⁴yeni ñantieni bontoama, ki biani Akitofeli tundi fanma n po, li yaa tie ke a lebidi ki guani odogu po, yeni ñan maadi Abisalami n baa tie anaacemo, o yogun kpialu n den tie a ba naacemo, ama moala n tie a yaa naacemo. ³⁵naani bisalayidikacianba ATisadogi yeni Abiatari kan yaa ye yena li keni ? ñan baa gbadi yaala kuli obado diegu nni, ñan waani, bisalayidikacianba, aTisadogi yeni Abiatari. ³⁶nani ban ye li kani yeni bi bilieda yeni Tisadogi bijua Akimaatisi, yeni Abiatari bijua Joanatan. li tie yeni bane ke n baa ba ki bandi ñan gbadi yaala kuli. ³⁷lanwani Husikayi Dafidi danli den lebidi ki guani odogu po, Abisalami den kua Jelusalema nni.

Chapter 16

¹lanwani Dafidi den pendi li juali yuli po. diidi Tisiba mefibosedi naacemo, ki kubi njanbilibie ki tugi ban kpiedi yaa daagu nni dupen, kobilibie, ititalike bonluopnkaala bonkonkuoma kobiga, yeni bonluonkaala bonfidi kobiga, yeni dimongu gbanyuaguyengu, ²obdo den yedi Tisiba abua ki tieni be yeni li ne kuli. Tisiba den guani ki njanu, injunbi baa tie fini obado diegu nni yaaba po li bonjaginkaala, dupen yeni li bonluonkaala baa tie ti jiedi ajawaba po yeni odamongu mo yaaba n coagi li fuali nni yaa po. ³Bado den yedi acanba bijua ye le ?. Tisiba den njani o bado, o sedi Jelusalema, kelima o yedi dine Isalele yaaba guani mi diema n ba. ⁴o bado den yedi : Tisiba diidi yaala ke Mefiboseti bi die kuli tie a yaala, Tisiba den yedi n labini ki pugi ki la li njanbili a nunbina po fini n daano obado, ⁵Dafidi den puhali bakurimu, li kani oja den njani Sayula cugili yaa diegu nni, ke bi yi o, Simeyi, Gela bijua, o den nagini ki maadi ki solini Dafidi. ⁶o den lugidi Dafidi atana yeni o bado naacenba kuli, ki sua biniba kuli, yeni obado jakoanda kuli den ka ki lindi dafidi, o bado ganu yeni ojienu kuli. ⁷Simeyi den maadi nande ki solini ki tua: gedi gedi, yaa nilo n pia mi soama o nibiadi ? ⁸Li miali daano guani ki wuli a po sayula diegu soama, lanwani a den die libalikali kaanu ama Li Miali daano ta mi diema ki puni ki teni abijua, Abisalomi, nugu nni, diidi a ji ye li mabili nni, naninjan bi yaala n punda, kelima a tie soawulima nilo. ⁹lanwani Tiseruja bijua den yedi obado, be yaa po yaa san gbankpiemo n tie maadi fini n daano o bado po n mianja njan cedi min gedi ki jia o yuli. ¹⁰n baa tieni be yeni yinba Tiseruja bijaba ? li yaa tie ke o solini nni li tie ke Li Miali daano n yedi soli n po, Dafidi, njme n baa fidi ki maadi ki yedi be yaa po yo ke a tieni nanda? ¹¹yeni Dafidi den yedi Abisayi yeni o naacenba kuli, noanli n bijua yua ke n malo yaa bua ki njani n miali, li ji baa tie lede Benjamina buolu yua mo yaa po, cedi wan yaa solini nni, kelima Li Miali daano n yedi wan maadi. ¹²Li Miali daano ba diidi n mabili ki tieni n po yaala n njani yaa solindi n baa n po dine po. ¹³Dafidi yeni o niba den suagi yeni bi cenli, yeni Simeyi den cuoni ojoaloangu tinga, ki baali Dafidi ki kuudi, ki njadi Dafidi ki lugido atana, ki yugindi otangungu tanpoli. ¹⁴obado yeni oniba kuli den pundi Ajefima li kani bi den sedi ki fuodi. ¹⁵Abisalomi yeni oniba kuli den kua Jelusalema nni. yeni A bisalomi den yegi yeni Akitofeli. ¹⁶Husisayi, yeni Arikieli Dafidi doanlinba n den pundi Abisalomi kani, yaa yogunu, bi den yedi obado n yaa ye ki fo o bado yaa ye ki fo. ¹⁷yeni Abisalomi den yedi : Husayi, diidi njan pia yaa tugin ma, yeni a danli, be yaa po ke njaa yegi yeni a danli ki gedi. ¹⁸Husayi den njmiani obado Abisalomi, li tie ke n bua ki yaa ye yeni yue ke Li Miali daano gandi, yei biniba kuli yeni Isalele yaaba kuli gandi. li tie yeni wane ke n baa ye. ¹⁹bi mo n baa suani njme yaa po yo naani laa tie ojibua po kaa ? nani min den soani o baa po maama n baa suagi o bijua mo yaa po yene. ²⁰Abisalomi den yedi : A kitofeli buali biniba ti baa tieni lede ? ²¹Akitofeli den yedi gedi ki dua yeni aba ponanbandi, a baa n den njaa yaaba ke bi guu odiegu, yeni Isalele yaaba kuli baa bandi ke a cabi aba, yeni yaa niba n ye yena kuli nugi ba paagi. ²²bi den tieni Abisalomi po li jonli odiegu tanpoli, yeni Abisalomi den gedi ki duani yeni o ba ponanbandi ke Isalele yaaba kuli nua. ²³Akitofeli n den puuni yaa tundi li yogunu po, den pia libali nani yua n buali Li Miali daano ba yene, Akitofeli tundi kuli den tie yene. ke lan tie Dafidi po Bi Abisalomi po.

Chapter 17

¹Akitofeli den yedi Abisalomi: cedi min gandi niba, piiga n tudalie, yeni n baa njoado dine ñiagu., ²n baa ludo yaa yogunu ke o coagi ke o nugi tadigi, n baa jieno, yeni yaa niba n ye yeno kuli baa sani n baa pua ki kpa o bado bebe. ³n baa guani ki cuani binba kuli a kani; yaa nilo ke a bua wan kpe yaa kpe yaa niba n guani a kani kuli baa sedi ki yaa pa, yeni biniba kuli baa yaa ye yeni mi yanduanma. ⁴laa maama den mangi Abisalomi yeni Isalele yaaba nikpela kuli. ⁵li yogunu Abisalomi den yedi : ban yini, Husisayi yeni Arikiyeli ke tin gbadi bani moko n baa maadi maama. ⁶Husisayi den cua Abisalomi kani, yeni Abisalomi den maado, noanli Akitofeli n maadi maama tin tieni yeni bii ? tin cedi fini a ba mo n maadi! ⁷Husisayi den nmiani obado: usanu ne wani Akitofeli n puni yaa tundi daa nani. ⁸yeni Husisayi den yedi: a bani abaa n pia yaa jama. wan yeni oniba, bi ye yeni li pabiencianli nani yaa Ulisi ke bitaa o biga yene, a baa den tie Toa tiele o kan duani oñiagu yeni biniba, ⁹noanli moala o wuo buogu ba nni bi kaanu ba, yeni li yaa tie yeni hali micilima , ke nilo ba bi nugu nni, li kan waagi biniba n gbadi ke bi tua yaa niba n njoadi gbali ke bi paadi ba, ¹⁰lanwani yaa jakoanda n pia o paalu ki cie ki tie nani oyanganbanlo yeni bi baa tuo ti jawaandi n jienba, kelima Isalele yaaba kuli bani ke a ba den tie jakoando ki go ye yeni lipapaali. ¹¹mini wani yaa tundi nne, ke Isalele yaaba kuli n taani akani, ki cindi Dana ki pundi Beriseba, ke liniwuligu n yaa yabi ki naani nani miñinciana jaali tanbiiba yeni, a mo n cuoni fini aba butoabu nni. ¹²ti baa pundi wan ye naankani kuli, ti baa le o, ti baa baa opo nani omangu yeni, ba yendo kan sani ki ciadi, ka lan tie yaaba n ye yeno kuli ba yendo kan ciadi. ¹³li yaa tie ke o ñani ki ye Dociamu ba yaa niini, Isalele yaaba kuli baa ta ibaabi ki doali ki tudi li dociamu ti baa tudi ki lu li kuli ki kan nja ba tanyenli. ¹⁴Abisalomi yeni Isalele yaaba kuli den yedi: Husisayi yeni Ariyeli yaaba tundi nani ki cie Akitofeli yaa tundi, li den tie ke Li Miali daano den jagi ke o baa biani Akitofeli tundi nanmi, ke wan cuani fala Abisalomi po. ¹⁵Husisayi den maadi yeni bi salayidikacianba Tisadogi yeni Abiataari, ki yedi: Akitofeli puni Abisalomi yaa tundi n tie na, n mo tundi i naa tundi. ¹⁶moala nan soani ki ban waani Dafidi ki maado ke wan da duani mifanpienma nni, nan gedi naani n foa ki yaa pia o je jiegu ke o bado yeni yaaba n ye yeno kuli n da ti kua mi bolinma nni. ¹⁷Joanatan yeni Asimaatisi den se Enirogeli dogu kanio jafaano den cua ki waanba kelima bi kan den tuo ki kua odogu nni, ¹⁸o jawaalo den la ba ki ban waani Abisalomi, ama bani nilie yeni kuli den jaligi ki sani ki pundi Bakurimi, ki kua jayendo deni ke o pia licaali olojagu nni bi den jiidi ki kua lienli. ¹⁹opua den ta li bon njoaginkaala ki pii licaali ñoabu, yeni o den ta wan fabidi yaala ki wuli li caali ñoabu yeni po. ki deni ke ban da ti kpaagi li ba li po. ²⁰Abisalomi naacenba den kua o dienu nni, laapua kani ki yedi Asimaatisi yeni Joanatan ye le? o pua den goa ki nmian ba, bi tagi ki pendi oñisanu po, bi den kpaan ba ban kaa den la ba, bi den lebidi ki guani Jelusalema. ²¹ban den guani ki kuni , Arimaatisi, yeni, Joanatan, den doni ki ñani li caali nni, ki ban waani obado Dafidi, bi den yedi: Dafidi fii mani tonma, ki jaligi ki duodi mi ñima, kelima Akitofeli tundi yaa tundi n tiena ki tuogi yeni yi. ²²Dafidi yeni yaa niba n den ye yeno kuli den fii ki doni okpenu, osiñaagu faama ki den pia ba niyendo yua n sieni ki kaa duodi judana. ²³Akitofeli n den la ke biniba kinoadi o tundi o den bogini ki jagini o njunbo, ki kuni oden po o baa dogu po. o den puni li lanbonli o diegu nni yaaba, ki gedi ki ban soadi oba, li tie yene ke o den kpe bi den bi den piino oba ka kuli nni. ²⁴Dafidi den pundi Manayima, Abisalomi den duodi Judana yeni Isalele yaaba kuli yaaba n den ye yeno, ²⁵Abisalomi den tuni Amasa Bitoatieba yuli ki lebidi Joaba, Amasa den tie Isalele buolu yua ki tie ye tera, ki den taa abigayila Nahasi, bisalo, Joaba nawaali,. ²⁶Isalele yaaba yeni Abisalomi den tieni bi kalikaanbuoli, Galati dogu nni. ²⁷Dafidi den pundi Manayima Sikobi Nahasi bijua Roba dogu Amimon bila, Makili Amimieli bijua, Lodabli yua yeni, yeni Bariselayi. yeni Galaati Rogelima, dogu yaaba. ²⁸bi den cuani iduani , ti tiaciandi yeni yaa tiadi n tie tandi yeni ban nanbi yaa naa nanma bonkpaga, yeni Olije yenii tuuna, yeni yoma, yeni disagidi, yeni bonsagikatoala. ²⁹yeni (ti tiadi) ti siidi, yeni ipe biima, yeni Inañoe naanankpama, bi den cuani li kuli Dafidi kani yeni yaa niba n den ye yeno, ke ban baa ki je kelima bi den yedi: biniba ne la li coagili mi koma yeni o ñu ñuunu mi fanpienma nni.

Chapter 18

¹Dafidi den taani yaa niba n den ye yeno, n o den gandi ki dini niba tudili yudanba yeni niba kobiga yu danba, ²o den tuni Joaba bitoatieba kuli yuli, ki den dini biniba boagidima cagili mo , Abisayi, Joaboaba waalo Tiseruja, mi boagidi liema Gati yua Itayi n yaa nmagidiba, obado den maadi mini moko baa ña ki yegi yeni yi. ³ama biniba den yedi a kan ña ,li yaa tie ke ti lebidi ki sani, li ki tie tinba ka ke bi bua, ba li yaa tie ti siiga nni boagidima ba ki kpe, nilo kan tiadi lan moani maama, fini wani tie nani niba tuda piiga yene, yeni li pundi ñan diidi ki baa dogu ba ki yaa ye, ke ñan ti fidi ki cua ki todi ti. ⁴obado den yedi n baa tieni nani yin la ke maama n tuoli yi po.yeni o bado den sedi o buliñoabu kani, yaa yogunu ke biniba ña niba kobiga kobiga yeni niba tudili tudili. ⁵o bado den teni li lanbonli Joaba Abisayi, yeni Atayi, yin pia yaa buama n po, yin tieni suo suo yni o jawaalo Abisalomi, biniba kuli den gbadi o bado n teni yaa lanbonli, bani yeni bi yudanba kuli yaala n tie Abisalomi po. ⁶biniba den ñani i kuani nni ki baa tuogi yeni Isalele yaaba, otoabu den tieni Efilayima yaaba yaa fuali ne. ⁷li kani Dafidi naacenba den paadi Isalele yaaba, li daali mi gbalima den tieni ñanma, ke totieba tuda ilie den ba ki kpe. ⁸otoabu den cebi bi ye kaani kuli li fuali n den di yaa niba den cie ki jugimanga n den di yaaba. ⁹Dafidi niba den la Abisalomi , o den jagi o buono o buono den kua Telebinti tibu bena siiga yeni Abisalomi yudi den joani Telebinte tibu, o den juani tanpoli yeni ki tinga sinsiiga, yeni wan jagi yaa buono den tagini santo. ¹⁰ni yendo den la o, ki cua ki yedi joaba: n la Abisalomi ke o juani telebinte. ¹¹yeni joaba den yedi o joa yua puno o labaalo yeni, a bi la o, be yaa po ke ñaa kpa o, li kani, n bi baa paña sikili bonbipiiga yeni o gbanñagidigu. ¹²ama laa joa den madi joaba, li yaa tie ke a baa biigi n nugu nni sikili bonba tudili, n kan tandi nugu o bado bijua po; kelima ti kuli bi gbadi o bado n bi tena yaa lanbonli, fini yeni Abisayi yeni Itayi, ki maadi yaa faami mani o jawaalo Abisalomi po. ¹³yeni li yaa tie ke bi bigni ki baa biani o miali, li ba kuli kan bi wuoni nni o bado kani, yeni fini mo bi baa tuogi ki koani yeni nni. ¹⁴joaba den maado: n kan yaa se a kani ! o den ta kpandakuondi lanbana ta , o nugu nni, ki muu Abisalomi ke o da juani telebinte po, ki da pia o miali. ¹⁵jawama piiga yaaba n den tugi joaba toatiadi den cebi ki lindi Abisalomi ki den kpa o. ¹⁶Joaba den piebi li naa tunli biniba den lebidi ki ki cedi ki ki suagi ki beli Isalele yaaba, kelima joaba den yie bi po. ¹⁷bi den ta Abisalomi ki luno o buoñuangu nni, li fuali siiga, ki dogini tanconcianli o po, Isalele yaaba yua kuli den sani ki gedi o jonli po. ¹⁸Abisalomi n den ye o den ma nannancianli, o bado joaloandigu nni, kelima o den maadi mii pia biga yua n baa ti yaa tiani n po ki kubi n yeli. o den yini li nannanli yeni wani o ba celi yeli, ke bi baa yi li hali dinla Abisalomi nannanli. ¹⁹Akimaatise Tisadoki bijua den yedi cedi min sani ki ban puni obado li labaali manli, ke Li Miali daano guano dina mi teginma ki ga o, o yibalinba nugu nni, ²⁰Joaba den n̄miano laa tie fini n baa gedi nni i labaali dine, oa baa gedin dantianli, ama li kaa tie dine, kelima o bado bijua kpe. ²¹joaba den yedi : Kusisi gedi ki ban waani o bado, ñan la yaala, Kusisi den labini ki pugi joaba, yeni ki sani ki gedi, ²²Tisadogi bijua Asimaatise, go den yedi joaba, ba ke li tua yeni ñan cedi min sani ki ñuani A Kusisi puoli joaba den yedi o, n bijua be yaa po ke abua ki sani ki c gedi ? laa tie yaa tondun baa cuani a po yaala n ñani. ²³Akimaatise den den goa ki n̄miano ba ke li tua yeni, n bua ki sani ki gedi , joaba den yedi sani ki gedi Akimaatise den den sani ki tagini yaa sanu n ye mi fanpienma po, yeni o den kua Kusisi liiga. ²⁴Dafidi den kaa bu buli ñoabu kani guonlieda siiga, o odguudo den gedi ki se o buliñoabu guonli tanpoli, o den yaadi ki noanli ki la, ki niyendo siani ki ki kpendi wani bebe, ²⁵o doguudo den kpaandi ki waani o bado, o bado den yedi li yaa tie wani bebe, o baa pa labaali , yeni li joa den nagidi ki pugidi. ²⁶o doguudo go den la nitiano ke o siani o den kpaandi ki maadi yua n guu o buliñoabu, noanli nilo n go siani wani berbe ki kpendi o bado den yedi wani moko kpendi nni labaala. ²⁷o doguudo den yedi miin kpa la yua ke o siani wan siani maama naani nani Tisadogi bijua Akimaatise, yeni obado den yedi o tie yaa nilo n ñani, o cuoni nni labaali manle. ²⁸Akimaatise den kpaandi ki maadi o bado: li bonla kuli ñani, o den labini ki pugi o bado ke o nunga caa ki tinga po, o den yedi LI Miali daano n yadi o yedi ñanma a po, o ta yaa nilo n fii ki tuoga yeni fini n daano ki teni ti. ²⁹o bado den yedi o jawaalo Abisalomi pia laa fia ? Akimaatise, den guani ki n̄miani n den la biniba boncianla, yaa yogunu ke joaba soani o bado naacemo yeni mini a naacemo naa bandi lan tie maama. ³⁰o bado den yedi kali ñan ye naankani, yeni Akimaatise den se li kani. ³¹Kusisi den pundi ki yedi : o bado n gaa li labaali manli, dinla LI Miali daano guani fini mi teginma, ki faaba yeni yaaba kui n den fii ki tuogi yena. ³²o bado den yedi : Kusisi, o jawaalo Abisalomi pia laa fia ? Kusisi den guani kin̄miano ke wan tua nani li jawaaalo fini o bado yibalinba yeni, yeni yaaba kuli n fii ki tuogi yena. ki baa tieni fini n daano mi biadima. ³³lanwani o bado yama den n̄madi o den doni o diebili tanpoli o buliñoaluodigu kani ki buudi, o den cuoni ki maadi ki tua,: N BIJUA, ABISALOMI , N BJUA ! Abisalomi ! ke min bi gaa a kaanu ki kpe ! Abisalomi n bijua n bijua !

Chapter 19

¹bi den cua ki waani joaba noanli o bado mua ki ka lindi kelima o bijua Abisalomi po, ²laa daali koanpaadima den lebidi ki tua kuuma paboanli, laa daali biniba den gbadi ke o bado ye yeni li coagili kelima o bijua po. ³lan daali liga biniba den wuoni ki kua o dogu nni nani ban ban paadi yaaba o toabu po, ke lebidi ki sani guani yeni I fe yene. ⁴o bado den pii o nunga ki kpaandi yeni o nialu, ki ji maadi N bijua Abisalomi Abisalomi, n bijua n bijua . ⁵den kua o bado n den ye yaa diebili nni ki yedi, a cuani dinla a nmada, a naacenba, kuli nunga po, bani yaaba n faabi a miali yeni a bijaba, yeni abisiaba yeni a puoba, yeni a ponanbandi. ⁶a bua yaaba n nana ki nan nani yaaba n bua na, kelima a waani dine ke laa pia a po yudaano bi naacemo, n la dine Abisalomi yaa bi ye ki fo, ke ti kuli nan kpe laa daali bi baa yaa nani a nunga po. ⁷lanwani nan fii ki maadi ki duani a naacenba pala ! kelima n poli Li Miali daano kani hali a yaa nani li kan sieni ba niyendo dine niagu ke o baa ye yena, li baa tie yaa bonbiadila n bia ki cie a po. ki cindi a jawaama ki ti cua halli dine. ⁸lanwani o bado den fii ki nani ki kali o buli noabu kani, bi den waani biniba kuli diidi o bado ka o buli noabu kani, biniba kuli den cua o bado kani

⁹Isalele yaaba buoli kuli nni biniba kuli den ye yeni mi niama yeni bi yaba ki tua o bado wani yua n den gaa ti ti yibalinba nugu nni, li go tie wani n go den faabi ti filisiti yaaba nugu nni yeni ke li ji ban tie ke wani n sani Abisalomi nintuali ? . ¹⁰ki sua Abisalomi yua ke ti den gagido ki dino libali ke wan yaa die ti mo kpe o toabu nni, be yaa po yo ke kan maadi ki guani ki kpeni nni o bado. ¹¹Dafidi yaa po o den soani ban ban maadi bisalayidikaaba, Tisadogi yeni Abiatari, ki yediba maadi mani Juda nikpela ki yediba: be yaaa po yo ke bi baa tua yaaba n juodi ki guani o bado o deni. kelima yaaba n den maadi kuli nani Isalele yaaba kani ki cua, hali o bado kani. ¹²yinba n tie n ninjaba yi tie n kpaba yeni n gbanandi, be yaa po ke yi baa tua yaaba n juodi o bado guadi kpenma. ¹³yi baa yedi Masa , naa tie n kpaba yeni n gbanandi kaa ? ke o Tieni n tieni yaala bia, li yaa tie ke naa cua n kani ki ye yogunu kuli, n baa lebida, ke joaba n ga ki tua bi toatieba yudaano. ¹⁴Dafidi den teni ke juda yaaba pali kpaagi o po, nani bi den tie niyendo yeni, bi den soani o tondu ki yedi Dafidi, o bado guai ki cua fini yeni a naacenba kuli. v 15 o bado den guani ki cua ki pundi hali Judana kani; juda yaaba den tagini Giligali po ki baa tuogi o bado ki teni wan duodi Judana. ¹⁶Simeyi Gela bijua Bejamina buolu yua yua n den ye Bakurimi dogu nni, den jaligi ki jiidi ki taani yeni Juda buolu yaaba, ki ban tuogi o bado Dafidi. ¹⁷o den yegi yeni Benjamina buolu yaaba niba tudili yeni Tsiba Sayla diegu naacemo, yeni bijaba piiga n niba mu, yeni naacenba naacenba piilie. ¹⁸yaa nadigu ke bi den ta ki duoni o bado, laa nadigu n den yen duondi o bado diegu nni yaaba, yaa yogu ke o bado den duodi Judana, Simeyi Gale bijua den baa ki labini o kani. ¹⁹o den yedi o bado ke fini n daanon n da coadi n tagili , ki sundi mini a naacemo n den tieni yaa biadima, yaa daali ke fini o bado den na Jelusalema nni, ke fini o bado n da noanli la ke li tie li ba!. ²⁰kelima a naacemo bandi o tuonbiadi, diidi dine n kpa cua mini yeni Josefi diegu yaaba, ki baa tuogi fini o bado n daano . ²¹lanwani Abisayi Tiseruja bijua den gaa mi maama ki yedi ; naani Simeyi kan kpe wan den soli Li Miali daano n gandi yua ? ²²ama Dafidi den maadi : n pia benjantaado yeni Tiserija bijua bijaba, be yaa po ke yi wangi yi ba dine ke yi tie n yibalinba ? bi baa kpa o nilo dinla Isalele nni ? naani naa bani ke dine ke n yendi Isalele yaaba. ²³yeni o bado den maadi. a kan kpe ba yeni o bado den tieni li noapoli. ²⁴Sayula bijua Mefiboseti den jiidi ki tuogi o bado. waa den buu o taana, ba kjanbi o langbiadi, bi ki nuudi o tiadi ki cindi; yaa daali ke o bado den nana ki gedi ki ban pundi yaa daali ke o guani ki cua yeni yeni miyanduama. ²⁵wan den pundi o bado nintuali nni Jelusalema kani; o bado den yedi Mefiboseti be yaa po ke naa den cua ki yegi yeni nni. ²⁶o den nmiano: o bado n daano, n naacenba n den janbi nni, kelima o naacemo yua tie diamo den yedi n baa loli ki paani n njunbo ki yegi yeni fini o bado ki gedi. ²⁷yeni o den nia yeni a naacemo, n daano o bado kani ama n daano fini o bado tie nani UTienu maleki yeni nan tieni nani nan nua maama ke li dagidi. ²⁸kelima n baa diegu yaaba kuli tie yaaba n pundi ki kpe fini n daano o bado nintuali; ki sua a taani mini a naacemo yaaba n di a saajekaanu kani. n go pia u laa sane ki baa ba lani, yeni n go baa mia be o bado?. ²⁹o bado den maado; be yaa bon nanla laa maama kuli nni,! n den kadi ki maadi; ke fini Tisiba baa boagidi ki tinga. ³⁰Mefiboseti den nmiani o bado : o baa fidi ki taa li kuli, kelima fini o bado guani ki kpeni a diegu nni yeni mi yanduanma. ³¹basilayi yeni Galati yaaba den jiidi Rogelima, bi den duodi njudana o kpenu, yeni o bado ki baa yegi yeno, ki ban pundi hali judana jaali po. ³²Basilayi den podi boncianla ki pundi bin piini, o den boe yeni o bado o den ye Manayima kelima o den tie yaa ja n pia o paalu ki pia. ³³o bado den maadi Balisiyi , cua ki yegi yeni nni, n baa yaa dinda Jelusalema n deni. ³⁴ama Balisiyi den goa nmiani o bado, bina nja go yo, ke n go baa ye ki fuodi, ke n baa do ki yegi yeni o bado, Jelusalema? ³⁵dine n pundi bin piinii , naani n go baa fidi ki paadi yaala n nani yeni yaala n ki nani? a naacemo baa fidi ki ki bandi wan di yaala manu yeni li bon noakaala? naani o go baa fidi ki gbadi yaa jaba yeni puoba n yiini yeni ? yeni be yaa po ke a naacemo baa tua tugili n daano o bado po? ³⁶a naacemo baa cuoni waamu ki yegi yeni o bado ki pundi judana kpenduoli, be yaa po ke fini o bado puni laa yedinanma. ³⁷cedi a naacemo n lebidi ki

guani ki ban kpe o dogu nni, yaala n kuu yeni o baa kakuli kani yeni n na yaali, ama diidi anaacemo Kimihama yua n baa yegi yeni fini o bado n daano; n̄an tieno o po n̄an la yaala ke li n̄ani a po.³⁸ o bado den yedi ke Kimihama n yegi yeno; yeni n baa tieni o po yaala n baa mani a po ; an bua yaala kuli n kani n baa tieni la a po. ³⁹biniba kuli n den duodi Judana. ke o bado moko duodi , o bado den bibi balisiyi ki gaalo, yeni balisiyi den lebidi ki guani o ye kaanu po.⁴⁰ o bado den tagi Gigali yaa sanu Kimihama den yegi yeno, Juda yaaba kuli yeni Isalele yaaba n den duodi o bado judana. ⁴¹ama Isalele yaaba den maadi yeni o bado kiyedi : bee yaa po, ke a ninjaba juda yaaba ta n̄a ? ki duodi o baodo judana, ki gedino o den po yeni Dafidi niba kuli ? .⁴² Juda niba kuli den guani Isalele yaaba: li tie kelima o ye ki kuu yeni tinbe , be yaa po yo ke yi baa fiini yi pala naani yi ye o bado yema ? naani o teni ke yi ye o kani? ⁴³I salele yaaba kuli, den guani Juda yaaba : ti die o bado ki cie yi hali taalima piiga. yeni ki yeni Dafidi ki cie : be yaa po yon ke yi faligi ti ? yeni Juda yaaba den maadi yaala n bia ki cie Isalele yaaba.

Chapter 20

¹li den pia jayendo ke bi yi o, Seeba Bekidi bijua benjamina yua , o den piebi li naa tunli ki yedi : tii pia biinu yeni Dafidi, tii pia faali yeni Isayi Bijua, Isalele yaaba yua kuli n guani o jonli po. ²yeni Isalele yaaba yua kuli den foagidi yeni Dafidi. yeni BI den noadi Bikidi bijua Seeba, ama juda yaa niba den sedi yeni mi teginma yeni bi bado, ki den yegi yeno ki cindi Juda na ki ban pundi jelusalema.³Dafidi den kua Jelusalema o diegu nni, o bado den taa ponanbandi piiga wan den nja yaaba ke ban yaa guu o diegu, o den kuanba naankani ke bi baa yaa guuba, ki yaa puuniba yaala n dagidi,ama waa den kua bi kani, bi den lo hali bi kuuma, ki ye a kpepuona yema.⁴o bado den yedi nan yini ki taani n po biniba ne yeni dana ta, a mo n yaa ye li kani. ⁵Ama den gedi ki baan yini ki taani juda yaaba.ama o den waagi ki pendi o bado n den bili yaa yogunu.⁶lanwani o bado den maadi A bisayi, Bikidi bijua baa tieni ti moala yaala n bia ki cie Abisalomi, nan taa ba a canba naacenba, ki noadi, ki yaa faami ke wan da ti wuoni dogu ba yaa niini ti nuni po. ⁷Abisayi den fii ki gedi ki noadi joaba wan yeni keliti yaaba yeni yeni Peleti yaaba, yeni ajakoandiciamakuli, den nani jelusalema ki baa noadi Bikidi bijua Seeba.⁸yaa yogunu ke bi pundi Gaba on tanciangu kani Amasa den pundi bi kani, Joaba den yie o jugisiega ki nagini yeni wani o ba yaa tiadi o den nagini o tiadi ke o juga yeo tuagu nni, naani ke ki nandi ki tabi , nani joaba n den togido yeni.⁹joaba den yedi Amasa a pia laa fia ? n ninjoa o den taa o nugi jienu ki cuo AMasa langbiali ki bibo, yeni, ¹⁰aaaaaaaAma ki den faami yaa juga n ye o nugu nni, joaba den muu o tugu nni, ki nani o nuadi ki wuli ki tinga po, yeni AMasa den kpe, Joaba yeni o waalo Abisayi den cuoni ki nua Seeba Bikidi.¹¹joaba niba siiga yendo den sedi Amasa kani, o den maadi nme n bua joaba , nme n taa Dafidi po, wan noadi joaba ! ¹²Amasa den bilini misoama nni o sanu nni, yaa nilo kuli n den la den yen sedi, ki tudi Amasa ki nani sanu ki kuanu u kuanu nni, ki lu o po o tiayiekaagu wan den la ke yaaba kuli n den yen pundi o kani den yen sedi. ¹³wan den nani o sanu nni yaa yoogunu, yua kuli den noadi joaba, ke ban fidi ki noadi Bikidi bijua Seeba.¹⁴joaba den tagi ki tuoli ki poandi Abelibeti Maaka. yeni bi toatieba kuli den taani ki noadi o, ¹⁵bi den cebi ki lindi o dogu Abelibeti Maaka, dogu nni, bi den fii o dogu guonli ki pundi yaa faanma n tuugi o guonciangu joaba yeni o niba kuli den baa o guongu ki cindi ki baa lu gu ¹⁶lanwani yaa pua n pia mi yama ki fani den kpaandi o dogu nni, ki maasd: cengi mani cengi mani n mia na joaba nagini hali ne n bua ki maadi yena.¹⁷o den nagini o kani, o den maado fini n tie joaba o den nmiano mini n tie o den guano n cenga, ¹⁸o den yedi yaa yogunu n pendi puoli po bi den maani ki maadi tin bu Beli , li kuli yen juodi ki nani, ¹⁹u tie yaa dogu n pia mi yanduanma, ki go tiegi Isalele nni, yeni ke a kpaani ki bolini yaa dogu n tie na! be yaa po ke a bua ki bolini Li Miali daano faali.²⁰joaba den guani ki nmiano foagidi n kani yeni yaa yantiali n tie ki bolini! ²¹laa bonla ki tie yeni ka ama li tie yaa joa n ye Efilayima juali nni ki yi Seeba, Bikidi bijua,wani n yugidi o nugi ki tuogi yeni o bado Dafidi taa wan ba ba ki teni nni n baa foagidi yeni o dogu o pua den yedi diidi o yuili baa kandi o guongu ki ba. v o pua yeni den gedi biniba kuli kani yeni mi yan fuoma, ²²yeni bi den jani Bikidi bijua Seeba yuili, ki lunli joaba kani, joaba den piebi li naatunli bi den yadi ki nja o guongu, yeni yua kuli den guani o gbandieli po. joaba den guani jelusalema o bado po.²³joaba dn nmagidi Isalele toacaga kuli, ke johojada bijua Benaaja den tugi kelititi yaaba yeni Peleti yaaba yuli. ²⁴Adolama den gaani Lohpo, Asiludi bijua josafati den tie o tundi ka. ²⁵Seja den tie o gbandianlo, ke Tisadoki yeni Abiatari den tie bi salayidikacianba. ²⁶yeni jayila yua Ira den tie Dafidi koabacianli, mi diema po.

Chapter 21

¹Dafidi yogunu mi koma den tieni ki waagi hali bina ta. Dafidi den lingi li Miali daano nunga, yeni Li Miali daano den yedi li tie kelima Sayula yeni o diegu yaaba soama po yo, kelima o den bua ki bolini Gabayono yaaba.²o bado den yini Gabayono yaaba ki maadi yeni ba, Gabayono, yaaba ki den kua Isalele bila yaaba siiga, palpe A mola yaaba yaaba n den sieni , ke Isalele yaaba den kuani o danligu ñoapoli, ama ba yeni Sayula den bua ki poaba yeni wan den pia yaa yan koacianli Isalele bila po, yeni juda yaaba po. ³Dafidi den maadi: Gabayono yaaba n baa fidi ki tieni yi po be ? yeni be n baa tieni li padili, ke yin yadi yi yedi ñanma Li Miali daano faali po.⁴gabayono yaaba den goa ñmiano laa tie ti po yaa bualibu n tie yeni ligi, yenin wula ka, yeni Sayula yeni o diegu po, yeni laa tie yeni tin ka ke tin kpa Isalele yaaba siiga nilo ba lani o bado den yedi yi nan bua min tieni yi po be ?.⁵bi den ñmiani o bado , kelima laa joa den bua bolini ti.o den pia li yan jagili ki baa bolini ti, ki duuni ki ñan ti Isalele tinmu kuli nni. ⁶ban taa o bila siiga niba lele ki teni ti, yeni yeni tin joaniba ti daadi po, Gibeya Sayula dogu nni, Li Miali daano nintuali, Li Miali daano n gandi yaaba siiga, yenin o bado den yediba n baa taaba ki teni yi.⁷o bado den paadi ki ñani mefiboseti joanatan bijua, Sayula yaabili kelima yaa ñoapoli ke Dafidi yeni joanatan Sayula bijua den tieni Li Miali daano nintuali po. ⁸ama o bado den ta Aja bisalo Ritisipa bilieda, wan den mali sayula po yaaba, . Arimoni yeni Mefibosedi, yeni Malabi bila bila mu Sayula bisiaba n den mali yaaba Adieyeli po, mahala kani Baliselayi bijaba. ⁹o den taa ba ki teni Gabayono yaaba nugu nni, bi den joani ba ti daadi po, li juali po, Li Miali daano nintuali, bi kuli den taani ki kpe, bi den kpe o ñmakpialo dan kpiali , ban cindi olije cema yaa yogunu.¹⁰Aja bisalo den taa o kpaliopiagu ki tandio ki ñoagini ba o tangu po, ki cindi olije cema yogunu ki ban pundi tanpoli po taaga n baa ba bi po yaa yogunu, li den pigrini ke tanpoli bonyugidi n da nagini bi kani o yensiinu o ñiagu mo ti fuayandi n da cua bi kani, ¹¹Bi den waani o bado Risitipa Aja bisalo n tieni yaala Sayula ponanbangu¹²Dafidi den gedi ki baa ta Sayula yeni o bijua Joanatan kpaba, galaati yaaba yaa ba n den ye Jabesi, den gedi ki joandi ba, Filisita yaaba n den kpa Sayula Giboa po, ki joandiba Beti sikani naani. ¹³bi den ta li kani joanatan kpaba yeni o bijua Joana tan ya, bi go den taani ki ta ban den joani yaaba moko yaa kpaba.¹⁴bi den piini Sayula kpaba yeni o bijua joanatan yaa kpaba, Sela Bejamina dogu nni, Sayula ba Kisi kakula kaanu, bi den tieni nani o bado n den teni ba li lanbonli maama, li puoli po O Tienu pali den jiidi o dogu po.¹⁵Filisita yaaba go den tieni o toabu yeni Isalele yaaba, Dafidi den jiidi yeni o naacenba, ki den tuogi o toabu yeni Filisita naacenba, Dafidi den coagi, ¹⁶yeni Jisibibenobi Rafa bijaba siiga yendo, den baa li yantiali ki baa kpa Dafidi, o den pia li kpaanli ke li tie ku moadi, ke li kpiagu pundi sikili bon biigi kaala kobita, ki ñaagi o jugimanga, ¹⁷Abisayi Tiseruja bijua den cua ki todi Dafidi, ki den pua ki ku filisita yua yeni, lani Dafidi niba den tieni li ñnoapoli, ke Dafidi kan go ña ki yegi yeni ba otoabu, ke ñan da ti gbindi Isalele nni figidisanga.¹⁸li yaa puoli po o toabu go den tieni Gobi yeni Filisita yaaba lanwani Sibibelikayi, yeni yusihatiti, den kpa Rafa bila bonbibilele. ¹⁹o toabu go den tieni Gobi yeni Filisita yaaba po, yeni Elisama, Jaade Oliguma bijua Betelema yua den kpa Goliyati, yua n den pia yaa kpandaagu n tie nani o lugindaagu yeni.²⁰o toabu go den tieni Gati dogu nni, yaa joa n foagi ki pia nugibila luobi luoba, ki pia taatanbila luobi luoba. wani mo den ñani Rafa buolu nni. ²¹o den kpaani li koanli yeni Isalele yaaba, SiSimeya bijua joanatan Dafidi waalo den ku o. ²²laa ninaadiba den tie Rafa bijaba, Gati yaaba, Dafidi nugu den pua ki kpaba yeni o naacenba yaa nugi.

Chapter 22

¹Dafidi den maadi yeni Li Miali daano ki yiini o yanbu, yaa yogunu ke Li Miali daano den gaa o, o yobalinaba nugu nni, ²o den yedi Li Miali daano tie n tangu, yeni n kaan paalu yeni n gaa ka. ³OTienu tie n tangu min baa wuoni naankani, n gbankoandigu yeni n paalu yuu n ciadi ni, yaa fuodi kaanu n kpedi yeni li wuonkaanu, a den gaani yaala n bia nni, ⁴n den kpaandi ti pagidi n tua Li Miali daano yaala, yeni n tua yau n faabi yeni n yibalinba. ⁵kelima mi kuuma kpenu den gaani ki cebini, mi bolinma kpenciamu den teni ke n pia o jejiegu. ⁶li kakuli baabi den loli ki gaani nni, mi kuuma jancuadi den ludi nni. ⁷n paboanli nni n den yini Li Miali daano, n den yini n Tieniu o badi cugili nni o den gbadi n miabu, n yiini den pundi hali o tuba nni ⁸ki tinga den jeligi, tanpoli tanpuuna den duni ki jeligi kelima o pali fii. ⁹i muñii den ña o miani nni, yaa mu n bolindi den ña o ñoabu nni, a mukuana den ña ki cuoni. ¹⁰o denñuani Tanpoli ki jiidi, o den pie yaa tawaligu n kpiagi o taana tii po. ¹¹o den jagi selunbaanba ki yugi, o den doagidi o fiabi nni o faalu, ¹²o den tieni li biigili o gbandieli ki lindiba, mi ñincianma den ñoagini ki mundo, yeni yaa tawaligu n biigi. ¹³yaa mukuana n kpiagi den ye o liiga ki toa ki ña o mu, ¹⁴li Miali daano den maadi tanpoli, yua n kpedi ki cie den teni ke o nialu ñani ke biniba gbadi. ¹⁵o den toani i piemi ki yadi o yibalinba, ki taaga tianma den teni ke bi sani. ¹⁶miñincianma den doagidi mi ba ki tinga tanpuuna den doagidi, kelima Li Miali daano n waani ma fala maama po, kelima o miani fawaama yaa fuugu po. ¹⁷o den tandi o buagu tanpoli, ki dadi ki ñani nni mi ñincianma nni, ¹⁸o den ciadi nni yeni yaa yibalo n pa kani, yaa yibalinba n pia o paalu ki cie nni. ¹⁹bi den ludi nni n pabienli daali ama Li Miali daano den tie minñii yua yaa po. ²⁰o den piagi n ye kaanu ki faabi nni, kelima o bua nni, ²¹Li Miali daano den soani nani n teginma n den tie maama, o den guani nni nani n nugi n ki den pia joagindi maama po. ²²kelima n den coalini Li Miali daano sani, mii den pia tagiliciami NTieniu po. ²³o lanbona kuli den ye n nintuali, mii den ñaa ayikoti n bili yaala. ²⁴n den tie ban kan kuli yua o kani, mii den kubi ki tuugi yeni n tagili a kani. ²⁵yeni Li miali daano den guani nni n teginma n den tie maama nani min ki den pia joagindi maama o nuni po. ²⁶yeni yaa nilo n ñani a yen wangi a ñamu, yeni yua n tiegi a yen tiendi a teginma. ²⁷yeni yua n ki pia joagindi a yen wangi a teginma, yeni binibodi kaaba mo a yeni tieni nani ban tie nibodikaaba maama. ²⁸a faabi yaaniba n jiini bi ba, yeni a nun nualima a jiini bi japaa danba, ²⁹ñun a tie n yenma, ho ! Li miali daano, , Li Miali daano yendi li biigili nni. ³⁰yeni fini n yen tudi ki lu li toacagili, yeni fini NTieniu n yen kandi o guongu. ³¹OTieniu sani kuli tiegi Li Miali daano maama biigi ki dagidi mi tie gbankoandigu yaaba n dugi mi po kuli. ³²kelima ñma n tie OTieniu li yaa tie LI Miali daano yaa ka, ñma n tie ti tangu li yaa tie ti Tieniu yaa ka? ³³O Tieniu tie n paalu naani n pa, ki gobidi nni yaa sanu n tiegi nni. ³⁴o teni ke taana jaligi nani o pialo yeni, o yugidi nni ki sieni nni yaa kaanu n kpedi po. ³⁵o den soani yeni n nugi o toobu nni, yeni n nugi buadi den tandi tikumoandi dabanli. ³⁶o puni nni Ogbankoandigu tindima, n tua niamo kelima o ñanma po ³⁷o piagi n taana n baa cuoni yaa sanu nni, n taana naa jaligi palipe, ³⁸n yen ñoadi n yibalinba ki bolinba. mii yen guani ki kpeni kaa biaqni ba fanma. ³⁹n fen biani ba fanma ki mudiba, ke kan go guani ki fii bi yen baa n taana tinga po. ⁴⁰loli n ciaga o paalu, a poali n yibalinba n kani tinga po. ⁴¹a yen teni n yibalinba n jigidi bi puoli ki teni nni, n nintuali n yen bolini yaaba n nani nni. ⁴²bi yen diidi bi gaani lindima bi kan la yua n baa gaa ba, bi kpaandi ki miadi Li miali daano waa ñmiandi ba li ba. ⁴³n yen mudiba ban dingi nani o tangungu yene, n yen mudiba ki yagidiba ki ñmaa bi po nani o sanu nni mimidi yene. ⁴⁴a yen gaani n niba yaaba n koani yeni nni, a den kubini ke min ke min yaa tie yu daano, ⁴⁵bi canba bila yaaba n janbidi nni yen tuo min cindi ki ñani yaa lanbonli. ⁴⁶bi canba bila ye mi gbalima nni ki jegili, o kaan paalu dapuoli. ⁴⁷Li Miali daano n ya ye ki fuo, mi yedi ñanma n tangu po, ke UTieniu yua n tie n tangu n baa ti pagidi. ⁴⁸yaa Tieniu n guandi n yiblinba bi panpaani, ki yendi li niba. ⁴⁹wani n ciadi nni n yibalinba nugi nni, a fiini nni ke n kpedi ki cie yaaba n koani yeni nni, a gaa nni o biado kani. ⁵⁰li tie lani yaa poe ke n baa kpiagida inibuoli siiga, ho Li Miali daano ! n baa yiini ki kpiagi a yeli. ⁵¹o tuo n fabicianma n cua o bado kani. o tieni mi ninñingbadima wan gandi yua po, wan yeni o puolinuani o yogunu kuli po.

Chapter 23

¹noanli Isayi bijua Dafidi majuodi kaama yaa nilo yaa kaanu n kpedi. o jakoando O Tieniu n gandi yua, yua n yiini yaa yani n mani Isalele yaaba siiga. ²LI Miali daano fuonjanma den maadi nni. o maama ye n ñoabu nni. ³Isalele yaaba Tieniu maadi, Isalele yaaba tanciangu maadi, wani yua n die binba yeni mi teginma, wani yua n ñmagidi yeni OTieniu fangili. ⁴o naani yeni mi yenma o sinjaaga yaa yogunu ke o yieniu ñani o yenma. yaa sinjaagu ke tawala ki ye, ki taaga puoli n o yentaana yen ñani ki tinga bonsoagila ñamu. ⁵naani laa tie yeni kaa n diegu po OTieniu nintuali nintuali. kelima bi kuani yeni nni yaa danli taanu n kan gbeni. ke li bonla kuli sedi ki dagidi, yeni yaa paabu n gbie , yeni yaa guudima n dagidi ? ⁶ama binibiadiba tie nani yaa konkoni ke bi luni yi yeni, yeni, bi kan fidi ki taa yi yeni nugu. ⁷yua n sii la tie nani yua n sii ti kudi tiagu bi nani yua n sii li kpaanli dogu, yeni nilo baa juu la o mu lan ye naankani. ⁸noanli yaa jakoanda n den suani Dafidi po yela: Josiseebi basisebeti yua, Takikemoniti, sojenba yudanba siiga yendo, yua n den taa o kpaanli ki yogi jaba kobinii ke bi den kpe yogi yenma. ⁹o yaa puoli GDodo bijua Eliasala, o den tie jakoanda ta siiga nni yendo, ki den tuogi o toabu wani yeni Dafidi, filisita yaaba den taani ki tuogi o toabu ki sua ke Isalele yaaba ñani yaa kaani n kpedi po. ¹⁰o den pe ki kpaani filisita yaaba hali ke o nugu den ban coagi ke o jugi manga kan den fidi ki ña o nugu nni. laa daali Li Miali daano den tieni gaacianma, Eliasala tuonli puoli biniba den cua ki tugi wan den kpa yaaba n pia yaala bebe. ¹¹o yaa puoli Sisamima, Age bijua Hara yua, filita yaaba den taani Laki, li den pia atuuna kuanu, biniba kuli den siani Filisita yaaba nintuali. ¹²Sisamima den sedi o kuanu yeni nni ki guudu, ki kpoaani Filisita yaaba , Li Miali daano OTieniu den tieni faabicianma. bi po. ¹³biniba sdiiga nni jadanba ta den jiidi Dafidi kani o jetaagu yogu nnu, ke o ye Adulama tanlongu nni, yaa yogunu ke Filisita yaaba toacagili den ceci ki gaani lindi Rafayima joaloandigu. ¹⁴Dafidi den ye yaa kaanu n pa nni. li den pia filisita yaaba toacagili ke li ye Jelusalema. ¹⁵Dafidi den baa mi yanbuama, yeni o den yedi ñma n baa puni nni Betelema buli ñoabu kani caali ñima, min ñu. ¹⁶lanwani laa jakoandi taadiba den poandi filisita yaaba toacagili nni , ki ban ñani Betelema buliñoabu kani caali ñima ki cua ki tenma Dafidi. ama waa den bua ki ño ma o den wulima Li Miali daano nintuali. ¹⁷o den maadi li foagi yeni nni, OoLi Miali daano, lanbonla yantiali ! naani n baa ñu yaaba n biani bi miana ki gedi soama,? yeni baa den bua ki ño noanli laa jakoanditaadiba n den tieni yaala. ¹⁸Abisayi Tiseruja bijua joaba waalo den tie laa jataadiba siiga yua yendo,. o den taa o kpaanli ki yogi jaba kobita ki kpaba. o yeli den ñani binitaadiba yeni siiga. ¹⁹bi den coalino ki cie binitaadiba yeni siia, yeni o den rtua bi yudaano ama waa den pundi binitaadi kpiaba. ²⁰kabitiseli yaabili johhojadia bijua Benaja, o mo den baa o coalingu yeni ti pagidi laa tuona nni. o den pua ki kpa yangbanli lie Moaba po, o debn jiidi ki kua o buogu nni naankani ke o den pua ki kpa o yangbanlo ti waciandi daali. ²¹o den pua ki kpa Ejipiti yua yweni yaa nunfanbu n pia lidiga, ke o den pia li kpaanli o nugu ni ke o mo den jiidi ki tuogo yeni o gbianu ki den gaa ejipiti yua yeni kpaanli ki taali ki kpa o. ²²noanli johojada bijua Benaja n den tieni yaala o yeli den ñani binitaadiba yeni siiga. ²³bi den fango ki cie binipiitqbbq yeni siiga nni, ama waa den pundi yaa nitaadsiba n den cindi. Daqfidi den dino o ñasiili tundi ka. ²⁴joaba waalo Abisayeli nipiita yeni cagili nni yua, Dodo bijua Elisama Betelema yua. ²⁵Sisamima Rodrodi yua, Eliko Rorodi yua. ²⁶Elisiti Peliti yua , Ekesisii Bijua Ira, Tekua yua. ²⁷Abiesli, Anatodi yua, Husisa yua Mebinnayi. ²⁸Tisalimoni, Akoasi yua, Maharayi, Natofa yua. ²⁹Baana bijua, Helebi, Natofa yua, Reboyin bijua, Itayi, Gebeya yua. Benamina yaabili. ³⁰Benaja, Piraton yua, Hidayio Nacaali, Gaasibi yua, ³¹Abialibon, Araba yua, Asimafiti Bakurimi yua, ³²Eliasiba sisaalibon yua, Bene- jasisen jonatan. ³³Sisamioma Dara yua, Sisara bijua, Asiyama dara yua. ³⁴Dasitibayi,bijua, Elifeleti nakatien bila, Akilofeli biga Eliami, Gilo yua, ³⁵Hesisarayi karimeli yua, parayi Arabi yua, ³⁶Natan bijua Siguali, Tekua yua, Bani Gati yua. ³⁷Tiseleki Amimoni yua, Naharayi Beroti yua, yua n den tugi Tiseruja bijua Joaba toatiadi. ³⁸Ira jeteri yua, Garebi jeteri yua. ³⁹yuri Etien yua, bi kuli taani ki tie piitaa niba lele.

Chapter 24

¹li Miali daano pali go den beni Isalele yaaba po. ke o tuogi yeni ba, o den fiini Dafidi ke o tuogi yeni ba. ki maado gedi ki coadi Isalele yaaba yeni Juda yaaba. ²o bado den maadi joaba wan yua n den tie bi toa tieba yudaano, ki ye o kani , njan gaani Isalele buoli kuli nni ki cili Dana ki ban pundi Beeliseba, ki coadi biniba ke min bandi niba yeni n da maama. ³joaba den yedi ke Li Miali daano n teni ke Isalele yaaba n pundi hali taalima kobiga, ki yabidi ki cie, ke fini n daano yua n die n la, ama be yaa pom ke fini n daano bua ki tieni laa bonla. ⁴o bado den baa ki se o lanbonli yeni nni, wan den teni yaala joaba, yeni, bitoatieba yudaano joaba yeni bi toatieba yudanba kuli den nani, ki gedi ki baan coadi Isalele niba. ⁵bi den kandi Judana ki kali Arayeli, Gadi dogu yuu n ye ojoalodig siiga jienu po, ki nagi yeni jayeseeli. ⁶bi den gedi Galati yeni yaa dogi n yi Tasitimi- Hotisisii bi den gedi DanjaaNi yeni Sidoni gaanma kuli. ⁷bi den gedi Tili tinga banlu, yeni Hefe yaaba tinga nni kuli, yeni Kanana yaaba, ki ban juodi Juda nuganu Beliseebakani. ⁸bi den gaani i dogi kuli ki ban pundi Jelusalema, o nma yialo dan piilie po. ⁹joaba den teni o bado li coali n da maama,; Isalele nni den pia jaba tuda kobi nii, yaaba n baa ta jugimanga o toabu po. yeni juda nni toatieba tudakobiga. ¹⁰wan den tieni li coali puoli po Dafidi den gbadi ke o pali poa, yeni o den maadi n tieni ti tuonbii ciandi, yeni min tieni lanbonla, moala n daano njan puni sugili a naacemo tagili po, kelima n tieni li kuli nani nani o yanluo daano yeni. ¹¹li dan taali daali Li Miali daano maama den cua osawalipualo Gati kani ki maado yua n nua n bu Dafidi po, ¹²gedi ki maadi yeni Dafidi LI Miali daano maama, njan gandi maba ta ne siiga njan bua yaala ke min pua na. ¹³Gadi den gedi Dafidi kani ki teni ke o bandi laa bonla. ki maado a bua mikoma n yaa ye o dogu nni hali bina lele bi? bi nmaali ta ke a yibalinba njoa ki belilja ?, bi o yianbiadu n pua adogu dana ta ? moala gandi , ki noanli min baa goa ki ban nmiani yua n soani o tondu maama. ¹⁴Dafidi den guani ki nmiani Gadi n ye li paboancianli nni, ! ho ki ba LI Miali daano nugu nni kelima o pia mininngbadima ke li yabi ama lani n cie ki ba binba yaa nugu nni. ¹⁵liMiali daano den soani o yianbaidu puodi ko, Isalele nni ki cindi o sirjaagu ki banpundi lan bili yaa yogunu, yeini ki cindi Dana ki pundi Beliseeba, binba siiga jaba tuda piilele den kpe. ¹⁶Maleki den tsndi o nugu Jelusalema po,, ki baa bolinu, Li Miali daano den lebidi o yama yeni wan duani yaa biadima o den yedi Maleki yua n poa biniba yeni li dagidi! njan nani a buagu, Li Miali daano Maleki yeni den se Ravima Jebusa yua jalu kani. ¹⁷Dafidi den nua Maleki yua n den poa biniba yeni, ki yedi LI Miali daano n tieni ti tuonbiidi, Mini n tieni itagili, ama a pebila bani mo nan tieni be? ke a nugu n bi yaa ye mini yeni n baa diegu po. ¹⁸li daali Gadi den cua Dafidi kani ki maado, do ki fiini li padibinli Li Miali daano po Aravima jebusa yua jalu kani ¹⁹Dafidi den doni nani gadi n den waano maama, ke li tie nani LI Miali daano n den teno li lanbonli maama. ²⁰Aravina den noanli ki la o bado ke wan yeni o naacenba cuoni ki tuo o kani Aravina den nani ki labini ki pugi o bado o nuntuali ke no nunga caa tinga po. ²¹Aravina den maadi be yaa po ke n diero o bado cua a naacemo kani, Dafidi den nmiano li tie ki daa a kani o jalu ki maa li padibinbinli ki Li Miali daano po ke yaa mabili n ye n na biniba po. ²²Aravina den yedi Dafidi ke n diedo o bado n taa o jalu ki padi a pada yaala n mani o po, noanli i ne nne ban tua li padijuukaali, yeni teligu mo yeni yaala n puani puani mo n tua ti daadi . ²³Aravina den puni li kuli o bado, yeni Aravina den maadi o bado Li Miali daano OTienu n tua yua yua n gaa a po, yeni ki nunmanga. ²⁴ama o bado den maadi Aravina yen ka n bua ki da yeni i lige, n kan padi LiMiali daano N Tienu po, yaa padijuukaali ke mi i biani li ba li po yeni Dafidi den da o jalu yeni i ne, yeni yaa ligi n pundi sikili piimu. ²⁵Dafidi den ma li padibinbinli Li Miali daano po, o den tieni li padijuukaali yeni ituondi pada, lanwani LI Miali daano den jiini o yama o dogu po, yeni oyianbiadu den nani Isalele yaaba po.

Ezra

Chapter 1

¹Pelisa diema bado Sisulisa bali binkpiali binli u Tienu bo jagi ke o baa tieni wan bo cedi ke o saawalpualo Jeremi yedi yaala .O bo teni Selusa li yantiali ke o diani ki soani o diema kuli nni ki yedi ²Mini Silusa Pelisa diema nni bado yedi ke:li miali diedo yua n die tanpoli teni n njanduna ne diema kuli .O cabi n ke min maa u diegu Jelusalemi dogu ya diema n uye Juda nni . ³I siiga nni yi diidi yua tie u buolu nilo ? U Tienu n cian'o wan gedi Jelusalemi Juda diema nni ki maa li miali diedo Isaraheli Tienu diegu.Wan u Tienu n ya ye yeni ba Jerusalemi dogu nni . ⁴Isaraheli yaaba n ye naankani kuli ,ban teni ba nanjilifa ,wula ,tiatuadi,ti yandi,ki go teni ba bi yama n cuo maama u Tienu diegu po . ⁵Juda yeni bejamini buolu yudanba ,yeni kopadicianba yeni Lefi buolu yaaba kuli siiga ,yaaba ke u Tienu bo kuani ba min yama ke ban gedi ki pan maa li miali diedo diegu kuli bo gedi Jelusalemi . ⁶Ban bo kua yeni yaaba kuli bo puni ba ya tiadi n tie nanjilifa yeni wula yeni tiatodi ,yeni tiyandi yeni tiatodi yaa

ñiligi kaa leni bi yama po ya paabu .⁷O bado Sulisa bo guani mia u Tieniu diegu nni tadimu yaala ke ne bu kui deni sa den fie kikuni ke ban kuani muu o buadieli nni yeni .⁸Pelisabado Silusa bo teni ke min diema yali mankubido Metiledati ñani mu ,ki teni Juda diema badi ja Sesibatisadi⁹Mu tadimu n ne:wula tadibuomu bona piitaa ,ñanjilifa tadibuomo bona tudili ,mu jugimu piilie n bona yian¹⁰wula tadikuamu bona piitaa ñanjilifa tadiñukaamu ñani nani mu liemu,bonmu kobinaa n piiga,yeni tiatodibondi tudili.¹¹Ya tiadi n bo tie wula yeni ñanjilifa bo tie tudamuu n kobina .Sesibatisadi yeni o yonbilieba n bo ñani ti yonbidi nni ki baa kuni Jelusalema .O bo taa laa tiadi kuli i ku guani yeni ti Jelusalemi .

Chapter 2

¹baabiloni bado Nabukotonosa n bo cuo yaaba ti yonbidi ki gedi yema Babiloni diema nni , b siiga nni boncianli boncianli bo guani ki kuni Jelusalemi yeni Juda diema nni .yua kuli bo kuni o deni po .²Yaaba bo ye b liiga bo tie Solobabeli ,Josuwe,Nehemi,Selaja,Leelaja,Malidoke.Bilisoni,Misipali ,Bigifayi,Lehumi yeniBaana. Isalele yaaba buoli yeni bi cuadili nne.³Parosi buolu yaaba bo tie :2172 ⁴Sefatia buolu yaaba : 372⁵Arak 775 ⁶Paha Moab bani Josuwe yeni jobi bila 2812⁷Elam buolu 1254⁸Zatu buolu 945 ⁹Zakayi buolu 760 ¹⁰Bani buolu 642¹¹Bebayi buolu 623¹²Azigad buolu 1222¹³Adonikam buolu 666 ¹⁴Bigfai 2056¹⁵Adin buolu 454¹⁶Ezekiasi yaaba buolu piiyain n jabi niin ¹⁷Betsayi buolu 323¹⁸Jora buolu 112¹⁹Hasum yaaba 223 ²⁰Jibar buolu piiyian n jabi muu ²¹Betelemi yaaba 123 ²²Netopa yaaba piimu n jabi luobi²³Anatot yaab 128 ²⁴Azmefe buolu piina n jabi lie²⁵Kiria,Arimi ,Cefira yeni Beruti yaaba 743²⁶Rama yeni Geba yaaba 621²⁷Mikmas buolu 122 ²⁸Beteli yeni Hayi yaaba : 223 ²⁹Nebo buolu : piimu n jabilie ³⁰Magbis yaaba : 156³¹Elam tua buolu yaaba :1254 ³²Harim buolu :320 ³³Lod yeni Hadid dogu yeni Ono yaaba : 725³⁴Jeriko yaaba :345 ³⁵Senaa yaaba :3630³⁶Jedahi sala yidikaaba Jesua cugili yaaba :973 ³⁷Imeli buolu yaaba 1052³⁸Pasur buolu yaaba 1247³⁹Harimi buolu 1017⁴⁰Leviti nba Jesua yenii Kadmieli yaabila :Piilele n jabi na ⁴¹u Tienu diegu n yanyinla Asaf , :128 ⁴²u Tienu bulñobu guuda Salum ,Ateri,Talmon ,Akub ,Hatita yeni Sobahi mo taani tie : 139⁴³U jaandidongu nni tuonsɔnla: Zifa ,Hasufa ,Tabaot yabila ⁴⁴Keros,Siya,Padon⁴⁵Lebana,Hagaba,Akubi, ⁴⁶Salimayi yeni Hnani⁴⁷Jideli yaabila : Gahar,Rehahia⁴⁸Resini ,Nekoda,Gazam , ⁴⁹Uza,Paseha,Besayi ⁵⁰Asna, Mehunimi yeni Nefisime⁵¹Bakbuk yaabila:Hakufa,Harur⁵²Bazlut,Mehida,Harsa⁵³Barkos,Sisera,Tema⁵⁴Nezia yeni Hatifa⁵⁵Solomoni naacenba : Sotahi,Hasoferiti,Peruda⁵⁶Jaala ,Dalkon,Jideli ⁵⁷Sefatia,Hatili,Pokeriti,Hazebahimi yeni Hami⁵⁸u Tienu diegu naacenba yeni Solomo naacenba ñɔdikaaba kuli bo taani tie 392⁵⁹Yaaba bo ye Tel Mela ,Teli Carsa,Kerub,Adan,yeni Imeri kaa fidi bandi ke b buolu ñani Isaraheli⁶⁰ki taani Delahi ,Tobia yeni Nekoda.⁶¹yeni salayikaaba : Habahiha ,Hakos yeni Balzilayi yabila yaaba ki kuani bi puobi ke bi tie Barzilahi Gilehadi yaaba .⁶²B bo lingi a nikipela kani kaa laa b yaaja nba yela laniyaapo b bo ñani ba sala tuona nni ⁶³Laniyaapo ke Guverneri yedi ke ban daa je sala jiema ki yaa guu ya daali ke o yidikaa n baa teni u nuu yaa daali⁶⁴Yaaba bo ñan t yonbindi kuli bo tie 42360 ⁶⁵B bo ki taani bi puobi , bi naacenba yeni yaaba n tie tuonsɔnba b bo tie (7337) ke a yanyila tie (kobilie)⁶⁶b taami bo tie : 736 b ñubi :245⁶⁷b yuodiyuodi :435 b ñubi 6720⁶⁸Ban bo pundu u Tienu deni Jersalemi b diedanciamo po puni ba u paabu ke ban maa u diegu.⁶⁹b bo puni ba u Tienu diegu fidi maama . B bo puni ba wula tana piiluoba n tudi yenli .ñanjilifa cilo bona tudalie n kobinii yeni sala yidikaa liada bona kobiga.Lefi buolu yaaba salayikaa ciamo yeni Lefiti nba ,a yanyinla yeni yaaba guu u buñobu yaaba suani u Tienu tuonli yeni nitɔbi .Ban Isaraheli buolu yaaba bo kali kali b dogu nni.

Chapter 3

¹ηmaali yiani n bo pendi Isaraheli buolu bo guani kpeni b tinga po .Yaaba bo ye u dogu n kuli bo fii taani u ηobu ki gedi Jerusalemi ²Jozadaki bijua Josue leni Seyalitieli bijua Solobabeli leni o kpiiba ,bo fii ki go ki maa Isaraheli yaaba Tienu binbindil ki baa padi li po a paadijuukaana nani lan diani ki bili li miali diedo Musa bali maama tili nni maama .³baa yen ban den li jie ya nibuoli n bo cua ki kali mi diema nni . B gua bo li maa li padbinbindli yeni lan bo kpa naankani ki padi l po . A padijuukaana li miali diedo u sinagu yeni u yenjuogu kuli.⁴li puoli bi bo jaani a koa suga jaama nani lan bo diani maamyeni . B bo madi a padijukaana daali n tu daali yeni li pada n bo buali maama⁵l yaapo n pendi b bo padi daali kuli ya padikaana yeni ya padijuukaana n bo tie o ηmaapaani po yeni ya jaama n bo gagidi li miali Diedopo ,b go bo padi yua kuli n bo puuni li miali Diedo o yaala po i⁶Cilele po b bo guani padi a padijuukaana li miali Diedo po . L bo sua ke b daa puu ku diepaangu tanpuuli .⁷b bo teni i ligi a tankpieda yeni yaaba n kpie t daadi . B go bo teni Sidoni dogu yaaba yeni Tiri dogu yaaba mi jiema yeni li bonfukaali yeni mi kpama ke ban pedi Libani Sedili tiidi ki gedi dini mi . ηinciama kani ke u ηinfaalu n figi ki cuani ti hali Jafa dogu po .Li kuli bo tieni nani o badoSilusa n bo cabi u sanu maama .⁸Ban bo guani ki kpeni Jerusalemi u Tienudiegu binlieli cilielo nni Seyalitieli bijua Solababeli yeni Jotisadekibijua Josue yeni b kpiiba bi kopadicianbu yeni Lefi buolu yaaba yeni yaaba bo taani ba ke bñani t yonbidi nni ki kpeni .Jerusalemi kuli bo cili li tuonli .B bo puogi Lifi buolu yaaba yaaba pia bina piilie yeni yaaba n cie yeni ban ya gobidi li miali Diedo tuonli.⁹Josue yeni o bijaba yeni o kpiiba yeni Juda buolu yaaba ka dimie.leni o bijaba yeni Henadadi bijaba kuli taani ki baa ya gobidi li miali Diedo diegu tuonsonba.¹⁰A tanmaala n bo puu li miali Diedo diegu tanpuuli ya yogunu,bi yudanba bo teni ke bi kopadiciama laa bi tiagagidi kaadi ki kubi b naatuna ,b go bo teni ke Lefi bijua Asafi buolu yaaba mu kubi lonmu ki baa pugi li miali Diedo nani Isaraheli yaaba bado Dafidi n bo bili maama¹¹b bo yiini ki pagi li miali Diedo ke pagi o ki toa; li miali Diedo ηani ,o ηanbili Isaraheli yaaba po ye hali yogu kuli . B niba bo kpaani ki pagi li miali Diedo kelima b bo puu u diegu tanpuuli .¹²ama bi kopadiciamba yeni Lefi buolu yaaba yeni bi diedo nba siiga ,yeni bi nitianba yaaba n bo kpeli ki la yaa diegu n bo kpia ki ye bo buudi boncianla ban bo cili laa dieli tanpuuli bi nunbu nniya yognu nitoaba boncianli mo bo ye li po mancianli nni ¹³Ki li teni ke nilokan fidi ki gagidi ya fuugu n tie li pamanli fuugu yeni ya fuugu n tie bubuuli fuugu kelima bi niba bo kpaani boncianla ki li gedi foagima

Chapter 4

¹Juda yeni Benjamina yaaba yi ba linba n bo gbadi ke yaaba ñani ti yonbidi ki kpeni maa li miali Diedo Isaraheli yaaba Tienu diegu²B bo gediSlobabeli yeni bi diedanba kani ki yedi: T baa taani yeni ki maa u Tienu diegu kelima tinba yeni yinba kuli jaandi Tienyendi .³Ama Solobabeli yeni Josue,yeni Isaraheli dindanba toaba bo yedi .Laa dagidi yeni t maa u Tienu diegu yeni yinba ,t baa maa t baba nani Isaraheli Tienu n bo teni Pelisa bado Silusa li ñobonli maama⁴Lanwani bi diema niba bo wadi Juda yaaba pala ,b bo jieni ba ke ban cedi ki daa maa u Tienu diegu

⁶Asuhelusa bali cilma jufi nba yibala bo bo diani li tili ki jaligi Juda yeni Jerusalemi yaaba .⁷Alitakiselisesi yognu Biselani ,Mifiledati, Tabeeli yeni bi lieba Woko bo diani li tili ki teni o bado .B bo diani li tili yeni a lanma maama nni .⁸Romi yua bo tie gufeener yeni o tildianlo Simisayi mo ko bo diani li tili o bado Alitakiselisesiki yedi:⁹Romi gufeneeri yeni Simisayi yeni ti lieba diniyaaba ,Alifalisata ki yaaba ,tadipeli yaaba ,Babiloni yaaba Sude yaaba Deha yaaba ,Elami yaaba¹⁰Bani bi nitianba yaaba ke o paadaano Osinapadi bo cuo ki gedi niki ban kaani Samali dogu nni leni yaaba n ye u kpenu nintuali yeni nitoaba n diani .¹¹Ban bo diani ya tili ki soani Alikiselisesi kani nne:o bado,tinba a naacenba yaaba n ye u kpenu nintuali yeni nitianba n diani a po li tili .¹²O bado jufi nba yaaba bo ñani a kani ki guani ki cua ti siiga Jelusalemi gua ki maa mi biadma yenimi yiema dogu.Bi ñanbi ki goaki fini li tanpuuli¹³O bado ñan bandi ke bi ya goa maa ki naa dogu ki fiini li tanpuuli bi kan tuo ki ya paa i ñmaapani ,lani moa n baa cua yeni o bado ñalman tingbal¹⁴Lanwani tin tie a naacenba yeni ke t k bua ke bi fali'a. lani cedi ke t diani waan'a¹⁵Ban ñagidi a yajanba tikpela, a baa la lienn ke laa dogu tie mi yiema dogu i .Laadogu bo biidi bi batiebayeni gufeneeri nba po a yognu kuli ki go fiindi mi yiema o yogu kuli .Lani yaa po ki b bo mudimudi laa dogu .¹⁶Bi yaa goa ki maa la dogu ki fiini li guonli ,o bado kan go ya die u kpenu nintuali .¹⁷O bdo bo guani diani ki ñmiani ba ki yedi : gufeneeli ,yeni Humi yeni o tidianlo Simesayi yeni yi lieba yaaba n ye Samali dogu nni yeni yaaba n ye ya tinbuoli n ye u kpenu nintuali yeni nitoba , n fuondi yi¹⁸Yin soni ya tili yeni bi cogi ki sɔgini n li nintuali¹⁹N teni ke bi lingi ki laa ke li tie moamoani ke hali yogu laa dogu niba fiindi bi bi batieba po mi yiema yeni mi janjanma²⁰Jelusalemi bo pia b batiepaaba yaaba n bo yeni ya diema n bo ye u kpenu nintuali ki bi pa ba li bancanli yeni li lubuli yeni i sani tɔgmali .²¹Lani yaa po yi cedi bi niba n sienni li tuonli lan fidi u dogu n daa guani ki maa ki mi puuni u sanu²²yin daa ñaa li gbanñagili n cuo yi ki lan da biidi b batieba po ki pugini .²³Ban li cogi o bado Alitakiselisesi n diani ya tili le humiyeni o tidianlo Simesayi bi lieba po ya yognu, bi bo jaligi ki gedi Jelusalemi,Jufi nba kani ki teni ke bi sienni li tuonli yeni u paalu²⁴Lanwani u Tienu diegu maama tuona bo sedi Jelusalemi. Li tuonli bo sedi hali o bado Daliyusa Pelisa bado binlieli binli

Chapter 5

¹O saawalipualo Aje yeni o saawalipua lielo Sakali Ido bijua bo pua saawali Jufi nba bo ye Jelusalemi yeni Juda dogi li miali Diedo Isaraheli yaaba Tienu n yedi ban yedi ba yaala ²Lanwani Solobabeli Seyalitieli bijua yeni Jotisadaki ya bijua Josue bo fii ki cili maa u Tienu diegu Jelusalemi nni .U Tienu saawalipuala bo ye yeni ba ki tod'ba.³Lanyognu Talitinayi u kpenu nintuali gufeneeli ,yeni Setadi bo ye Sinayi yeni bi lieba bo cua ki la ba ki buali ba :nmaa puni u sanu ke yi guani maa ku diegu ne yeni li binli nni ?⁴Bi gua bo buali ba : Yaaba maa yi ledi ?⁵U Tienu bo ye yeni jufi ba nikpela .Li tuonli bo li suagidi ligi ki guu ban baa soani ki wani daligu su wan yedi yaala laa li po.⁶Tatinayi yua n bo tie u kpenu nintuali li gufeneeli yeni Setani bo Sinayi yeni bi lieba Afalisaki yaaba ,yaaba ye u kpenu nintualibo diani li tili ki soani o bado Daliyusa kani .⁷Bi bo gedi: u Tienu yua n yaaba diegu kani⁸o bado t gedi u Tienu yuu n yaaba diegu kani juda diema nni. B maa gu yeni tancianma ki mondi t daadi i bilini po . Bi tuuni bonjanla li tuonli mo cuoni tontoni⁹T buali bi yudanba yua puni ba u sanu ban maa ku diegu yeni li binli yeni¹⁰t go bo buali ba bi yela yaaba ban gobidi ba ke njan bandi ba .¹¹Diidi ban bo guani ki yedi yaala : ti tie u Tienu yua die tanpoli yeni ki tinga naacenba i .t goa ki maa Isaraheli batieba siiga yendo n bo maa ki gbeni ye diegu hali bina bina¹²Ama t yaajanba bo biidi u Tienu yua die tanpoli pali ke o taa ba ke teni kalide yua Nebukanesa, Babiloni bado nuu nni ke o mumudi laa diegu ki cuo bi niba ke gedi yeni bi niba babiloni po ¹³Ama Silusa babiloni bado n ga li bali ya binli o bo puni li ñɔbonli ke ban guani maa u Tienu diegu .¹⁴O bado Silusa bo cedi ke bi taa wula tadimu mu yeni njanjilifa tadimu muyali ke o bado Nabukanesa n bo fie yaala ki teni Sesibatisadi wan bo dini yua Juda fenceli¹⁵O bo yedi o : taa mu ki gedi yeni Jerusalemi ki ban kuani mu u Tienu diegu nni

¹⁷Moala o bado ,a ya tuo njan teni ban lingi ya tila n maadi babiloni batieba maama ki lia li ya tie maamoama ,ke o bado Silusa bo teni li ñɔbonli ke ban guani maa u Tienu diegu Jelusalemi . Li puoli njan waani t i njan jagi yaala li po

Chapter 6

¹Ke o bado Darisi cedi ke bi lingi a tikpela n bili ya dieli nni Babiloni .²b bo laaa Medi dociamu Akimeta nni li tili gbanbikaali ke li li po maam ne:

⁴bi ba bili a tana kuoli yenli ,ki bili t daadi kuoli yenli . Obado n ba paa li tuonli ligi.⁵b tugi wula tadimu leni njanjilifa tadimu yuli ke Nabukanesu bo fie ki gedi yenli Babiloni ki guani mu Jerusalem u Tienu diegu nni ,tadiga kuli n bo kali nani⁶Lani yaapo fini Tayinayi yua tie u kpenu nintual gufeneeri yenli fini Setadi Bosinayi yenli yinba bi lieba Afalisaki yaaba ye u kpenu nintuali fuadi mani ya kanuna.⁷cedi man ban tugini u Tienu diegu tuona .Jufi nba gufeneeri yenli bi yudanba n guani ke maa u Tienu diegu n bo kpa naan kani .⁸Diidimani yi ba tieni yaala ki todi Jufi nba yudanba yaaba n maa u T ienu diegu :ya ligi niani u kpenu nintuali bado kani mani n yaatie li yudanba nmaapani ke lan todi li tuonli ndaa sedi ⁹yin ya tieni mani Jerusalem kopacianba u Tienu yua n ye tanpoli padijuukaana yaala tie na : a naatonbila yenli a patona yenli njalkama yenli mi yaama ,yeni duben yenli mi kpama .li ba kuli n daa podi ba .¹⁰Lan fiidi ban ya padi ya pada n mani u Tienu yua miadi n ye tanpoli po ki go ya miadi u Tienu o bado yenli u bijaba po.¹¹Diidi mani min niani ya nionboli yua yie yali kuli : b baa niani ku daafoagidigu ku diegu nni ki caani ki joani o ku po ki mudi, o diegu n tua diegbengu .¹²U Tienu yua tie li miali diedo .n bobini yaa bado yenli ya buolu n baa yie o maama ke bigini ke ba bolini.U Tienu diegu yua ye Jerusalem mini Daliyusa n bili ya nionboli n naa .yin tieni min bili ya nionboli n tie na ya yogunu kuli¹³Tatinayi yua bo tie u kpenu nintuali gufeneeri yenli Setadi Bosinayi yenli bi lieba bo tuo o bado Daliyusa n bo bili bi po ya nionboli yenli.¹⁴Jufi nba yudanba bo fidi maa u Tienu diegu ke o saawalipualo Aje yenli Ido bijua Sakali bo tundi baadi ki paagidi b pala ke li bo cuoni bonnanla .B bo maa ki gbeni nani Isaraheli yaaba Tienu nionboli n bo bili maama yenli Pelisa diema badciamba Silusa yenli Dliyusa leni Alitakiselisesi kuli nionbona n bo bili maama.¹⁵B bo maa ki gbeniu Tienu diegu Adali nmaalo daataali daali .Li bo tie o bado Daliyusa bali binluobbidi binli.¹⁶Isaraheli yaaba ,bi kopadicianba yenli Lefi buolu yenli yaaba n sieni ki bo niani t yonbidi nni ki kpeni kuli bo jaani u Tienu diegu maama po yenli li pamanli.¹⁷Ku diegu yenli jaama po b bo padi naatona kobiga yenli ,patona kobilie yenli bebila kobina ki go padi Isaraheli yaaba kuli ,yeni b cuga piiga bi lie a nuabuana piiga n bi lie nani ban daa maama.¹⁸B bo bogidi ban b kopadicianba ban Lefi nba buolu caga caga ke ban ya tuuni u Tienu tuonli Jerusalem nni nani lan diani Musa tili nni maama.¹⁹Yaaba bo niani t yonbidi nni ki kpeni yenli bo jaani mi pendima jaamio nmaakpialo piiga n daana daali ²⁰B kopadicianba yenli Lefi baa buolu bo taani ki nanbi bi ba .b kuli bo gagidi gagidi ke li nani caiin.B bo di mi pedima jaama yenli yaaba bo niani t yonbidi nn ki kpeni b bo kodi mi jaama mu pebimu i bi kuli po.²¹Isaraheli buolu yaaba bo niani t yonbidi nni ki kpeni bo k taani ki dini b pendima jaama yenli Isaraheli yaaba bo padi yenli t tuonjuoagidi .ki taani yenli Isaraheli yaaba ki lingi li miali Diedo Isaraheli yaaba Tienu yenli payenli²²B bo jaani kpanu yaala n k pia dabinli jaama yenli li pamanli hali dana lele .U Tienu n bo mangi b pala kelima o bo teni ke Asili yaaba bado todi ba yenli wani Isaraheli yaaba Tienu diegu tuonli.

Chapter 7

¹Laa bona n pendi Pelisa bado Alitakiseliessi Esidilasi bo kpeni Jerusalemi .Esidilasi bo tie Seluja bijua .Saleja mo tie Asaliabijua.ke Asali mo tie Hilikia bijua²Hilikija mo bo tie Salomo bijua i ke Salomo mo tie Pisadoki bijua,Pisadoki mo bo tie Ahitubi bijua³Ahitubi mo bo tie Amalia bijua ke Amalia mo tie Asalia bijua ,ke Asalia tie Merahoti bijua⁴Merahoti mo tie Usi bijua ke Usi mo tie Buki bijua⁵Buki mo tie Abisua bijua ke Abisua mo tie Fineha bijua ke Fineha mo tie Elehasali bijua ke Elehasali mo tie Aroni o kopaddicianmo⁶Esidilasi bo ñani babiloni ki kpeni Jerusalemi .O bo tie li bali maama bangikaa i .ki bani hali bonñanla li miali diedo Isaraheli Tienu n bo teni M usa yaa bali maama o bado bo tuo ki ten'o wan mia yaali kelima li miali diedo u Tienu bo ye yen'o.⁷O bado Alitakiselisesi bal binlele binli Isarahelu yaaba bi tianba yeni bi kopadiciantianba ,Levi tianba ,yeni b yanyinla yeni u bul ñobuguuda bi tianba yeni Netieni yaaba bi tianba bo kpeni Jerusalemi .⁸Esidalasi bo pundi Jerusalemi o bado Alitakiselisesi binlele binli⁹o bo ñani babiloni o ñmaalo daakpiali daali ki pundu Jerusalemi ñmaamu daakpiali kelima u Tienu bo ye yen'o¹⁰Li bo tieni n yeni kelima Esidilasi bo bangi yeni o yama kuli u Tienu bali maama ki go tieni ma yedi yala ,ki go bangi Isaraheli yaaba u Tienu balimaama ñobona kuli .¹¹Diidi mani o bado Alitakiselisesi n bo diani ya tili ke teni Esidelasi yua tie o kopadiciamo yeni li miali diedo balimaama bangikaa yeni yua n bangi ma Isaraheli yaaba .Li tili n tie na¹²Mini Alitakiselisesi bi batieba bado n diani li na tili ki tienne fini Esidalasi yua tie o kopadiciamo yeni li balimaama bangikaa ki bani bonñanla u Tienu bua die tanpoli balimaama¹³N teni li ñobonli ke ban ñaa Isaraheli buolu yaaba tie kopadicianba ,yeni Lefi nba buolu yaaba n baa ki ye m diema nni kuli ki bua ban yegi yen'a kuli ki gedi Jerusalemi kuli ban cedi baa ban gedi .¹⁴Min o bado yeni n juogikaaba lele nba n soani ña ki ban gondi Jerusalemi nani u Tienu balimaama n ye a nuu yeni n yedi maama .¹⁵T bua ñan tan mini obado yeni n nujuogikaaba n puni ya ñanjilifa yeni ya wula ti yama po Isaraheli Tienuyua ye Jerusalemi.¹⁶Ago ba taa yaaba ye babiloni diema n kuli n puni ya ñanjilifa yeni ya wula yeni Isaraheli yaaba yeni bi kopadicianba n puni ya paabu bi yama po bi tiena diegu maama yaag ye Jerusalemi nni .¹⁷ñan kubi bonñanla laa ligi ,a baa taa laa ligi i ki daa a naatona yeni a patona yeni a pebila yeni yaal n dagidi yeni u paabu po le pada po .A ba tieni li kuli u Tienu diegu ya pabinbindili yaali n ye Jerusalemi¹⁸I baa tieni yin baa yaala yeni ya ñanbilia lani ya wula n sieni nani u Tienu n bua maama .¹⁹ñan gedi ni ya tadimu ki ti bo teni yeni u Tienu diegu tuonli po yeni u Tienu kani²⁰A baa ñani o bado likpagu nni ya ligi n baa dagidi u Tienu diegu po .²¹Mini o bado Alitakiselisesi n ñani li ñobonli a ñalmamkubila yaab ye u kpenu nintuali yaaba n ba teni Esidilasi buali yaala kuli .²²Ban ten'o lan pundi ñanjilifa cilo tuda na yeni mi kpama cilo tuda piitaa yeni dive liida tuda na yeni mi kpama litili tuda na yeni yama n baada gedi kuli .²⁴T baa waan ke t kan gaa li bancanl bi lombo bii i sani tagma po bii kopadicianba yeni Lefi baa buolu yeni a yanyinla yeni u bulñobuguula yeni b naacenba yeni yaaba n tuuni u Tienu diegu nni kuli kani²⁵Finis Esidilasi mo ,ñan dini yaala n baa yi ja ti buudi ,ya la n yudi leni yala n waa .Isaraheli yaaba po, bani yaabi n ye u kpenu nintuali kuli lyeni yaaba n bani u Tienu balimaama.A go ba wani li balimaama yua mo ki bani ma .²⁶Yaaba n baa yie ki kan tuo lien nni u Tienu balimaama kuli yenio bado maama bu ba kpagu ya ka ban ñan'o o lieba siiga yaka ban fie o bonpiakaali kuli yaka ban kuan'o li kpaadieli nni .²⁷Esidadilasi bo yedi : T tuondi ki kpiagidi li miali diedo ,t yaajanba Tienu yua n cedi ke o bado jigini li miali diedo diegu yaagu n ye Jerusalemi²⁸Ki go teni o ba u nunmanga o bado yeni o niyuoginkaaba yeni o paatieba kuli kani.Li miali diedo u Tienu teni nni u paalu ke n taani Isaraheli yaaba yudancianba siiga bi tianba ki bi fii ki yegi yeni nni ki kpeni.

Chapter 8

¹Ya diedanba yeni bi puobi n̄uadi ba yaaba bo ñani Babiloni Alitakiselisesi bali yogunu yela n tieu ne: ²Fineha buolu nni Gelisoma ,Itamali buolu nni Daniali Dafidi buolu nni Hatusi Sekania bijua ³Paleyosi buolu nni Sakali yeni o diegu yaaba kobiga n jabi piimu⁴P asali Moabi buolu nni Selselaya bijua Eliyonayi. o bo yegi yeni jabi kobilie.⁵Sekania buolu nni Jakasieli bijua yeni jabi kobitaa⁶Adini buolu nni Sonatape bijua Ebedi yeni Saba piimuu⁷Elami buolu nni Atalia bijua Esayi yeni jabi piilele⁸Sefatia buolu nni Mikayeli bijua Sebadia yeni jaba piiniin ⁹Jobi buolu nni Jeheli bijua Abidiasa yeni yeni kobilie n piiga n jab niin ¹⁰Selomiti buolu nni Josifiabijua yeni kobiga n jaabi piiluoba ¹¹Bebayi buolu nni Bebaya bijua Sakali yeni piilie n jabi niin . ¹²Asigati buolu nni Hakatani bijua Yohanana yeni kobiga n jab piiga . ¹³Adonikam buolu yaaba Elifeleti Seyeli,Semayega ban yaaba n bo joabi bi bo yegi yeni jabi piiluoba¹⁴Bigifayi buolu nni Utayi yeni Zabui yeni jaba piilele.¹⁵ N bo taani bi kuli ya kpenu n puubi ki caa Ahufa po kani .T bo kali li kani dana taa .N bo diidi ki la b kopadicianba ama n bo k la Lefi ba buolu nni ba yendo b siiga nni . ¹⁶Lanwani n bo yini b yudanba Eliseli ,Alieli ,Semayeja,Elinatani,Jalibi Natan,Sakali yeni Mesulami yeni li balimaama bangikaaba ,JJoalibi yeni Elinatani . ¹⁷N bo soni ba o yonbodaano Ido kani yuayekasifia .N bo wani ba ke ban yedi Ido yeni o kpiiba n teni ti bi tuonsonba u Tieniu diegu po . ¹⁸Nani u Tieniu n bo ye yeni ti ki kubi yeni bi bo teni ti Selebia, yua bo tie o yanfodaano ki tie Makili buolu yua Jakobo bijua Lefi yaabili .B bo teni ti wani yeni o bijaba yeni waamu ki bi taani piiga n niba niin¹⁹Melani buolu nni Hasabia yeni Esayi bani yeni bi waamu yeni bi bijua mo bo ye bi bo tie niba piilie. ²⁰Davidi yeni bi yudanba n bo gandi yaaba u Tieniu diegu maama po ,Netiasi buolu siiga bo tie niba kobilie n piilie. ²¹Ahava kpenu yeni kani ke t bo bili ki t b loli bu ñobu ki waani ke t jiin t ba u Tieniu nintuali ki mia.'o ke wan ciani ti yeni t bila yeni ti bonpiakaali t sancenli po . ²²Ife bo pia yeni min mia o bado a minteela yeni a tanjagalaban gudi ti t yibala .po kelima b bo yedi o bado ke :u Tieniu nuu ye yeni yaba n dugi o po .Ama o pabiencianli ye yaaba n yie o po .

²⁴N bo gandi b kopadicianba piigi n bonbilie i Selebia,Hasabia ,yeni b naataani siiga niba piigi . ²⁵N bo biigi o bado yeni o nijuoginkaaba yeni o yudanba yeni Isaraheli buolu yaaba n bo puni ya ñanjilifa yeni ya tiadi u Tieniu diegu po²⁶N bo teni ba ñanjilifa cilo tudapiilie ,ya tie tiamondi n tie ñanjilifa kilo tuda piitaa yeni wula tuda²⁷wula tadi keli daagu pundi wula kujapiena tudili ,yeni ya kumoandi ni ñuulili bonñanla yaa boba lie. laa bobilieda bo ñani ki pia mayuli ki pundi wula . ²⁸Lanwani n bo yedi ba : u Tieniu gagidi ye ,nani tadimu mo uTieniu gagidi mu ya ñanjilifa yeni ya wula mo tie ya paabu tie i ba tieni yali . ²⁹Ya cegi mani i ba po ,ki go ya kubi a lanbona bonñanla .yin bigini li ya bona b kopadicianba yundanba .yeni Lefi Isaraheli buolu diedanba yaaba ye Jerusalemi u Tieniu diegu nni. ³⁰b kopadicianba yeni Lefi buolu yaaba bo gaa ban bo biigi yaali kuli :ñanjilifa,wula ,yeni ya tiadi ke b bo gedi yenli Jerusalemi u Tieniu diegu nni. ³¹T bo siedi Ahava kpenu kani ki gedi Jerusalemi piiga n daa lie ñmaa yendo daali .U Tieniu nuu bo ye ti ki kubi t yibali nba nuu nni yeniban bo dia'ti ya diadi kuli . ³²T bo pundi Jerusalemi ki fuodi dana taa. ³³Dana na daali t bo bigini u Tieniu diegu nni ñanjilifa ,wula yeni ya tiadi n sieni kuli t bo teni U bijua o kopadiciamo Fenea bijua Eleyasala yeni Lefi buolu yaaba .Josue bijuaJosabadi yeni binuyi ya bijua Noadia mo bo pugini o po . ³⁴T bo diidi li kuli ki gbeni ti bo diani li kuli . ³⁵Yaaba n bo ñani t yonbidi nni ki guani kpeni bo padi a pada Isaraheli Tieniu po Isaraheli yaaba kuli po piigi n naatona lie ,piigi n patona luobi ,piilele n pebila lele yeni piiga n nuabuana lie ki mia b tuonbiadi sugili .L kuli bo tie padijuukaana li miali Diedo po . ³⁶Li puoli b bo wani bi yudancianba yeni u kpenu nintuali gufeneeli nba o bado n bo maadi yaali .Lanwani b todi Isaraheli yaaba yeni u Tieniu diegu tuonli po.

Chapter 9

¹Lan kuli n bo pendi Isaraheli yudanba bo nagini n kani ki yedi .Isaraheli yaaba ,yeni b kopadicianba yeni Lefi buolu yaaba ki sani ki fagidi yeni ki naa buolu yaaba .B tuuni a cacagtuona ki togidi kanana yaba ,Heta yaaba ,Felesa yaaba ,Jebusa yaaba Amani yaaba ,Moabi yaaba,Ejipili yaaba yeni Amola yaaba tuona.²kelima bi bijaba yeni bi bisiaba kuani bi lieba ban i yaaba ke u Tienu gagidi ba taani yeni ya buolu k bani u Tienu .B yudanba yeni bi bijua n cili laa tuonbiadi .³Min bo gbadi li bona n pali bo bondi ke n padi n tialaakaadi yeni n liadigbengili ke njanbi njanbi ke kali ⁴Yaaba ke u Tienu maama bo siiba kelima yaaba bo nani t yonbidi nni tuonbiadi po bo nagini n kani . N pali nmadi ke n kali hali ke li pundi ku yenjuogu padili yogunu .⁵U yenjuogu padili yognu n bo pundi n bo fii min boandi n pali ki jiini n yuli ki kaa naankani ke la n tiapandiyeni. N bo gbaani ki yugidi n nuu ki tandi ki teginili miali Diedo n Tienu.⁶N bo yedi o ; n Tienu i fei pia n ke n yuli tiibi .N Tienu kan fidi ki yaadi n yuli ki diid'a kelima t tuonbiadi yabi ti li pundi hali tanpoli.⁷Hali t yaaja nba yogunu ti tuonbiadi yabidi lani yaapo i ke a bo taani ti tinba yeni kopadicianba ki teni i nilanbuoli badiba ke bi tuogi ti yeni b tuabu ki paadi ti ki gedi yen ti t yonbidi nni .⁸Ama li miali Tienu t diedo diidi ti yeni ninbaagu ki teni ti nitianba la mi faabima ki go puni ti u kunkuanu ki lan yendi ti nunmu ki nangi ti t yonbidi nni .⁹T ye t yonbidi nni ama u Tienu naa njaati .U teni ke bi paatieba ,Pelesa yaaba jie'ti ninbaagu ki njaati li miali ke t fidi ki maa u Tienu diegu yaagu bo mudi .ki go teni ke t la u kunkuanu kana yali n njaani Juda diema nni leni Jerusalemi nni.¹⁰Moala t baa yedi be li kuli ya puoli ?kelima t yie njaati li balimaama¹¹njan bo tie ti ya maama ki teni ke a saawalipuala pua ki tua : yin caa ya diema nni ki baa n diedi ma yeni tie ya diema n joagini li diema buolu n kuani li joagindi li diema nni ¹²Da pa yi bisiaba bi bijaba ,yin da taa bi bisiaba mo yi bijabapo.yin da todi ba biyema n nangi ban baa mi yamduama .Li bu teni yi u paalu ,ki cedi yin dii ya manu ki pia po ki sienii puoli njani.¹³yeni tin tieni ti tuonbiadi teni tin tuadi maama kuli njan nmagi t tubili lan buali maama .A njaati miali tuba yaaba n tiendi ti yonbidinni ¹⁴T go baa tugini ki yie ki daa colini a balimaama ki go taani ya buolu fani nni ki ya tuudi bi tuonbiadi ?¹⁵Li miali diedo tinba Isaraheli yaaba Tienu, a tiegi kelima a Fabi timi nitianba siiga. Diidi ti ye a nintuali yeni ti tuonbiadi kan go fiidi ki ya ye a nintuali.

Chapter 10

¹Edisilasi n bo gbaani u Tienu diegu nni ki buudi ki miadi bi tuonbiadi sugili ,Israheli yaaba boncianla bi jabi ,bi puobi yeni bi bila yeni u niwulugu bo buudi boncianla . ²Lan yogunu Elami buolu yua Jehieli bijua Sekania bo yedi Esidilasi . t tieni t tuonbiadi t Tienu ki taa yaa puobi k tie t buolu yaaba.Ama Israheli yaaba daa luo li dandanli . ³Moala t baa ñani u ñobu yeni t Tienu ki maadi ke baa naani li puolanba yeni bi bila nani t Tienu n bua maama yeni yaaba n colini u Tienu balimaama n sua ki li dagidi maama . Yua kuli n tieni nani u Tienu balimaama n bua maama ⁴Fii li maama fine . Ti baa ya ye leni .Paagi a pali lan tieni yeni ⁵Esidilasi bo fii ki gedibi kopadicianba siiga yudanba yeni Lefi buolu yaaba ya yuidanba yeni Israheli yaaba poli ke bi baa tieni nanai ban yedi maama lanwani b bo poli. ⁶Li ya puoli po Esidilasi bo ñani u Tienu diegu nni ki gedi ki kuaYohanana,Eliasibi bijua dieli nni wan bo kua o bo ki dii ,o go bo ki ñu mi ñima mo kelima o bo ye ,li pabonli yaaba n ñani t yonbidi tuonbiadi po yaab po . ⁷B bo kpaani Juda yeni Jerusalemi Diema nni ke yaaba ñani t yonbidi nni kuli n taani Jerusalemi. ⁸B yudanba yeni a nikpela bo maadi ke yua baa yie dana taa siiga nni k kan gedi Jerusalemi kuli bi baa fie o piama kuli ki go deli ki ñani o yua buolu n ñani t yonbidi nni siiga. ⁹Juda buolu yaaba yeni Benamina buolu yaaba bo taani Jerusalemi dana taa yeni siiga .Li bo tie ñmaali yian dana pilie daali .bi niba kuli bo se u Tienu diegu luolu nni ke jegili yeni ban ba tieni t tuonbiadi ki taaga den nni . ¹⁰O kopadiciamo Esidisilasi bo fii ke yedi ba : yin taa bi puoba yeni yi tieni ti tuonbiadi ki kuani Israheli buolu nni tuodma nni . ¹¹Tuo mani i tuonbiadi li miali diedo nintuali nni ,yi yaajanba tienu ,ki tieni u yanbuama .Paadi main ba yeni u buolu nilanba yeni bi puoba. ¹²B niba yaaba bo taani kuli bo yedi t baa tieni ñan yedi yaala. ¹³Ama t yabi boncianla ,ki taaga mo daa k mii ke t kan fidi ya se le nni .Ba t kan fidi ki tieni t yedi yaalidinne,dana lie baba .kelima niba bonciala li tuonbiadi. ¹⁴B yudanba n sedi bi niba kuli puoli. Yaaba n kuani bi puolanba kuli n cua ban bili ba yaa yogunu yeni bi nikpela yeni bi bujiaba lan tieni ti Tienupapienli n sedi li tuonbiadi. ¹⁵Asayeli Jonatan yeni ti Kifa bijua Jakasia lani yaaba n bo todi ba ,Mesu lani yeni Lefi buolu yua Sabitayi bebe n boyie la jagili. ¹⁶Yaaba bo ñani t yonbidi bo tuo bmaama . B bo gandi o kopadiciamo Esidilasi .yeni b diedanba buolu kuli ki yini bi yela. B bo kali ñmaa piiga n daalieli daali ki ba bu li buudi ¹⁷b bo buni ki jia yaaba n bo kuani b puolanba o ñmaakpialo dakpiali. ¹⁸b kopadicianba bila siiga nni b bo la yaaba bo kuani bi puolanba .li bilan tie ne:jotisadaki,bijua Josue waamu ya bijaba :Maseja,Eliseli,Jalibi yeni Gedalia. ¹⁹b bo tuo ki ba yaaani bi puolanba yeni kuli ki go padi patonli ki miabi tuonbiadi sugili mo . ²⁰Yaaba bo taa b puolanba : Imeli buolu nni Hanani yeni Sebadia. ²¹Halimi buolu nni Maaseja ,Elia Semayeya ,Jehieli yeni Osiasi. ²²Pasulu buolu nni Eliyonayi, Maaseja,Isinayeli,Netaneeli ,Josabadi,yeni Eleyasala. ²³Lefi buolu yaaba siiga nni Josabadi,Simeyi,Kelaja ,Bikelita ,Petaya,Juda,yeni Elieseli. ²⁴b yanyinba siiga Eliasibi .U Tienu diegu bulñoguuda: salimi Telema yeni Uli. ²⁵Israheli yaaba yaaba n sieni siiga Paleyasi,buoluyaaba: Lamia,Jisija,Malika ,Mijamini,Eleyasala,Maliki yeni Beneja. ²⁶Elami buolu nni Matania,Sakali ,Jehieli,Abidi ,Jelemoti ,yeni Elia. ²⁷Satu buolu nni ,Eliyonayi,Eliasibi ,Matania,Jelemoti,Sabadi,yeni Asisa. ²⁸Bejayi buolu nni : Yohanana,Sebayi,yeni Alilayi. ²⁹Bani buolu nni :Mesulami ,Maluki,Adaya,Jasubu,Seyali yeni Lamoti. ³⁰Patasi Moabi buolu nni ;Adina,Kelali,Benaya,Maseja,Matania,Belisaleeli ,Benayi,yeni Manase. ³¹Halimi buolu nni ;Elieseli,Yisia,Malikiya ,Semayeja,yeni Simeyano. ³²Benamini ,Maluki yeni Semalia. ³³Hasumi buolu nni :Mtinayi,Matata,Sebadi,Elifeti ,Jelemayi,Manase,yeni Simeyi. ³⁴Bani buolu nni Maadayi,Amilama Uyeli. ³⁵Benaya,Bedia,Kelulu. ³⁶Fania ,Melemoti,Eliasibi. ³⁷Matania,Malinayi,Jasayi. ³⁸Bani,Binayi, Simeyi. ³⁹Selemia,Natan,Adaya ⁴⁰Makinadibayi Sasayi,Sabayi. ⁴¹Asaleeli,Selemia,Semalia. ⁴²Salumi, Amalia,yeni Josefi. ⁴³Nebo buolu nni ,Jeyeli, Matilia,Sebadi,Sebina,Jadayi, Joeli yeni Benayi. ⁴⁴Laaniba kuli bo taa ya puoba k tie Israheli yaaba ,bi siiga boncianli bo mali a bila.

Nehemiah

Chapter 1

¹NEhemi maama, Yakalia Bijua. yaa ñmaalo n yi kilisi yaa niin nni, n bin piilliedi binli po, ke n ye Suse dociamu nni, ²Hanani n ninjaba siiga yendo den ñani juda diema nni ki cua. n den buali ba n ninjaba yaaba n den sieni Jelusalema ki ba mi faabima ti yonbidi po , n ye maama. ³bi den goa ki yedi nni : ya niba n ñani ti yonbidi nni ki goa kpeni ye li kani yeni ofalaciamo yeni yaa fe n yabi ; Jelusalema guonciamu kuli mudi ki omu dini o buliñoana. ⁴min den gbadi laa maama n den kali , ki buudi, n den tieni dana boncianla ki ye yeni lipaboanli. ki luo oñoabu ki jaandi ki miadi UTienu yua ye Tanpoli, ⁵ki yedi o: li miali daano UTienu yua ye Tanpoli fini yua n yabi ki pia o jie jiegu , fini yua n kuandi ñan den bili yaa ñantaado yaaba n bua ña ki kubi a bali maama po ki go gba

bi po mi ninñima,⁶cengi nni, a nuni n diidi nni: mini a naacemo n jaandi ki miada yaala moala , u yienu yeni o ñiagu , a naacenba Isalele yaaba biidi po , ki wangi ña Isalele tuonbiadi , tin den tieni a po yidi , kelima mini yeni n baa diegu yaaba kuli tieni ti tuonbiadi. ⁷ti tiena ti tuonbiadi , tii kubi palp li bali maama ñan den diani yaama ki teni anaacemo Musa.⁸tiadi ñan den teni anaacemo Musa ke wan yedi ti yaali nne. yi ya tieni ti tuonbiadi n baa yadi yi inilanbuoli siiga nni. ⁹ama yi yi yaa lebidi ki guani n kani , ki kubi n balimaama ki tiendi man yedi yaala , lanwani ba bi ya gedi ni yi ti yonbidi hali ñanduna bianu, n baa ñani yi li po ki taani yi ki guani yi min den gandi yaa kaanu , ki bili ke yi baa yaa kpiadi n yeli naan kani .¹⁰bi tie anaacenba yeni abuolu , ñan fidi ki da ki faabi yaa nibuolu yeni apaciamu . ¹¹hain ! n yonbi daano , ñan cengi a naacemo n jaadi ki miada yaala yeni anaacenba yaaba n bua ki jie Ayeli kuli n miada yaala ! teni mini anaacemo sanu n pendi dine ki go teni min ba gi nunmanga obado kani. laa yogunu po n den tie yua n tieni obado o bon ñokaala.

Chapter 2

¹Obado Artalikisese bali binpiilieli po yaa nmaalo n yi Ninsan nani o duven n den se oBado nintuali ke n taa duve ki teni oBado. ²n ununga ki den kpeli biidi nani lan daali yeni OBado nintuali : OBado den buali nni: bee yaa po ke a biidi a nunga ? anaa yia wani; li fidi ke li tie apo pabiidile .ti jawaandi boncianla den cuo nni.³kin den nmiani o : me OBado n yaa ye ki waagi ! li baa gaa lede ke n nunga kan biidi yaa yoginu ke n danba kakula n ye yaa dogu nni biidi ke umu dindini u buliñoana kuli ? .⁴OBado den maadi nni : a mia be? n den jaandi ki mia Tanpoli Tienu, ⁵n den goa ki yedi obado : a yaa diidi gi sua ke li dagidi a tuosoanlo yaa moani apo, soani nni Juda n danba kakula n ye yaa dogu nni, ke min guani ki maa u. ⁶li yoginu ke OBado ka yeni opua, o den maadi: a baa tieni yogini na, a baa kpeni be yoginu ? OBado pali den mangi ke o cabi nni osanu, ke waani yaa yoginu ke n baa kpeni.⁷den yedi OBado : a yaa sua li dagidi apo, nan teni nni li tili ke n yaa pundi Guveneeli yua ye Ukpenpuoli, wan cabi nni osanu , ke min kua Juda. ⁸ki go puni nni li tili ke min teni a naacemo Asafi yua guu li fuali, ke wan puni nni yaa daadi n baa nanbi a buliñoana yeni udogu guonciagu yeni adiena yeni wan moano ngaa yaa diegu. obado den puni nni lan tila, kelima UTienu nunamu den maa npo.⁹min pundi yaa Guvelineeli n den ye ukpenpuoli kani, ke n teni o Obado tila yaali ke n den ga, yeni wan den yegini osoje gbenga yeni yaa tan jagila kuili . ¹⁰Sabala , Aroniti, yeni Tobija yua n den tie Amoninba tuonsoanlo n gbadi , bi pala den biidi hali boncianla yeni ban laa Isalele buolu yua kpaani li bonnanla Isalele bidi kuli po,¹¹min pundi Jelusama, nden tieni danata. ¹²li puoli po,n den fii gu ñiagu yeni nibiba kaa maadi o ba yeni UTienu n den tieni yaalan pali nni, ke min soani Jelusalema po, yanga ba kuli ki den ye n kani li yaa tie min da yaa yanga n yuli po ki baa jagi yaa ka,¹³n den fii oñiagu ki ta ojoaloangu yaa sanu, ki teli o bonfuodibiado yaa buliñoabu yua n tie imuñii, ke n ji maali Jelusalema buliñoana n cuo umu ki biidi maama. ¹⁴n den tagini ki balini yaa buliñoabu kuu yeni obado ñinbunli, mii den laa sanu naani ke n baa pendu yeni yaa yanga ke n den jagi opo.¹⁵n den fii o ñiagu ki tagini mi ñima n ye yaa sanu ki goa ki diidi gu guonciangu n den goa ki kua gu joaloangu buliñoabu kani kiguani den po ¹⁶bi bujiaba naa den bani min gedi yaa kaanu, ki buali min tieni yaala. li yogunu po, mii den pia min maadi jufinba yaala ki buali salayidikacianba, ki buali anigbenga, bi bujiaba, ki buali yaaba n den nmagidi atuona kuli.¹⁷n ji den maadiba: yi la tin ye fala nni, Jelusalema mudi umu mo dini obulñoana kuli !. cua mani tin guani ki maa, Jelusalema guonli, gi da ye i fe nni, ¹⁸ke n ji togidiba UTienu nunamu n den maa npo, yeni obado n den maadi nni yaala. bi den maadi: fii mani, tin maa ! bi pala den paagi yeni ban den cuo lan maama.¹⁹Sanbala, ORoniti, Tobija, Amoni tuonsoanlo , Gesemi, Larabu, n gbadi lan maama, ke bi la laati ki go nunditi. bi den maadi: yi tie be lan kani? yi yie obado maame bii?²⁰n den goa ki nmianba : Tanpoli Tienu n baa tendi upaalu. tinba otuonsoanla, tin fiimani ki maa; ama yinba yii pia biinu, yii pia iko, bi kantiadi yi po Jelusalema dogu nni

Chapter 3

¹Eliasibi osalayidi kaciamo den fii wani yeni o ninjaba bani bi salayidikaaba ki maa ipe buliñoabu bi den gagidibu ki den caani agana gi gagidi gi njanbi li guonli ki cili meya diefoagili ki ban pundi Hananeeli diefoagidili , ²Jeliko yaaba yeni Isimiri biga Sakuri den maa ki tugini Eliasibi kani, ³Sena Bijaba den maa ijami buliñoabu ki yoagini ki pini ki caani gi luoni agana , ki tieni yaa daadi n poandi mi luonma po, ⁴Uri Bijaba Hokotisi wani Merometi yaabili den soani ki njanbi gi maa gi tugini bi kani Belikia Bijaba Mesalami omo den tie Mesabeeli yaabili yeni Baana bijaba Sadoki bi mo den maa ki tugini bi yaa kani ⁵Tekoa dogu yaaba den nuani bani gi maa ama bi dogu yudanba den yie ke li tuonli yudanba kan nmagidi ba ban soani . ⁶Pasa Bijua yeni Besodia Biga Mesulami den goa ki maa ki njanbi bu buliñoakpelibu gi pini gi caani agana gi tieni li bon luonkaala yeni yaa daadi n poandi mi luonma po, ⁷bi yaa puoli Gabaon yua Melatie Melonoti yua Yadon yeni Jatianba yaaba n nani Gabaon yeni Misipa yaaba n nani Gufeneeli n kaa naan po ukpen duoli po. ⁸bi yaa puoli OMaano Usieli Hadaja Biga den maa gi tugini bi kani Hanania yua n njanbidi Tulale den maa ki ban pundi liguonli n piagi naankani bi tuonli den gbeni lankani Jelusalema. ⁹Refaya Uri bijua Jelusalema boagidima yudaano den maa gi tugini bi yaa ka ¹⁰bi yaa puoli Halumafi Bijua Yedaya den maa gi tugini bi yaa kani gi tuoli yeni o diegu Hasabini Bijua Hatusi mo den maa gi tugini o yaa kani ¹¹Harima Bijua Malikia yeni Pohati Moaba Bijua Hasubi den maa liguonjenli yeni mubuamu diefoagidili, ¹²Jelusalema boagidima yudaano Salumi Halosesi Bijua den maa gi tugini bi kani wan yeni o bisiaba . ¹³Hanuni yeni Samoa dogu yaaba den maa yaa buliñoabu ke bi yi bu gu joaloandigu buliñoabu bi den maa gi caani agan luoda gi tieni ya daadi n poandi mi luonma po, gi njanbi li guoli nukpandunyenli gi ban pundi gi biliga buliñoabu. ¹⁴Beti - Hakelemi dogu yudaano Malikiya Rekabi Bijua den maa gi biliga buliñoabu o den maa gi caani agan luoda ki tieni li bonluonkaala yeni yaa daadi n poandi mi luonma po. ¹⁵Misipa dogu yudaano Salumi kolihose Bijua den maa li ninbunli buliñoabu gi tieni agan luoda yeni ya daadi n poandi mi luonma po , o den guani gi njanbi yaa guonli n nagi yeni Silowe boangu Obado sadidinga yeni Dafidi dogu nmaa do kaanu siiga. ¹⁶Asibuki Bijua Nehemi yua n den tie Betisuri dogu boagidima yudaano den maa gi tugini o yaa kani ki ban pundi Dafidi ka kulla kani nintuali ki ban pundi ban kpiidi yaa boangu kani ki go ban pundi obado guudi kaaba diegu kani, ¹⁷bi yaa puoli Lefi buolu yua den maa gi tugini o kani oyaa puoli Bani bijua Rehuma yeni keyila dogu boagidima yudaano Hasabia den soani o dogu po . ¹⁸o yaa puoli o ninjaba Bab bayi yaaba Hanada bijua keyila dogu yudaano den maa ki tugini o yaa kani. ¹⁹Josue Bijua Eseli Misipa dogu yudaano yua n den maa li guonjenli ki gi tiegi yeni titotiadi nmaa do kaanu aguona yeni gi lagidiga. ²⁰Sabayi bijua Baruki den paagi o ba ki maa guonjentoali ki tugini o yaa kani gi cili liguonli lagima kani ki ban pundi salayidikaciamo Eliasibi diegu, ²¹o yaa puoli hakotisi Bijua Uri Bijua Merimoti den maa guonjentoali gi cili Eliasibi diegu buliñoabu kani gi ban pundi o diegu bianu. ²²yaa salayidikacianba n den kaa gi nagi Jelusalema den maa gi tugini o yaa kani, ²³bi yaa puoli Benjamina yeni Hasubi den maa guonjentoali gi tiegi yeni bi diedi Maaseya Bijua Asariya ki tie Hanania yaabili den maa ki tugini bi kani gi nagi yeni bi diegu ²⁴o yaa puoli po , Hanadadi Bijua Binuyi den maa guonjentoali gi cindi Asariya diegu kani ki ban pundi a guona lagima kani. ²⁵Usayi Bijua palali den maa ki tuoli a guona lagima kani yaa diefoagili n kpedi gi cie ki ye obado diegu nintuali ki nagi dansaliga diegu luolu Pereyasi Bijua Pedaya den maa gi tugini o kani, ²⁶UTienu Diegu naacenba dogu yaaba yaa ba n ye gi juaga po den maa gi ban pundi yaa diefoagidili n tuugi yeni li guonli ki tuoli mi nima buliñoabu puoli po. ²⁷bi yaa puoli Tekoa dogu yaaba , den maa guonjentoali gi tuoli yeni yaa diefoagidili n tuugi yeni yaa guonli n ban pundi ki juaga guonli kani. ²⁸ki cindi itaami buliñoabu tanpoli Salayidi kaaba den maa ke yua kuli tuoli o diegu ²⁹bi yaa puoli Imeri Bijua Sadoki den tugini bi kani gi maa o dieu nintguali kani , puoli po yaa buliñoa guudo Sekania Bijua Semaya den tugini o kani gi maa. ³⁰Selenia Bijua Hanania yeni Ti salafi bija luobilo Hanuni den maa guonjentoali ki tugini o yaa kani Belikia Bijua Mesulami mo den maa gi tugini bi yaa kani gi tuoli o dieli. ³¹OMaano Melikiya den maa gi tugini o kani ki ban pundi UTienu diegu Nacenba yeni akpenda dieli kani ki tuoli Mefikodi buliñoabu ki ban pundi hali tanpodieli gondima kani ³²bi maaba yeni akpenda den maa ki logidiga gondima kani yeni tanpodieli yeni ipe buliñoabu siiga.

Chapter 4

¹yaa yoginu ke Sanbala den gbadi ki tinba jufinba guani ki ma u guonciangu o den bieni o pali, ki fiini limutuonli hali boncianla. ²o den sugidi jufinba ti sugidi, oninjaba leni Samaadi toatieba kani ki yedi: jufinba jandi jandi ki suani be yo ? ti baa cedi ban aa suani bii ? bi ba baa ki paadi bi ? bi nan kan fidi ki soani ki juodi wani ? li baa tie nani umu n juu yaa tana ke a tangbana dogidogini ki piina, ke bi goa gi baa faada bi ? ³amoani buolu yua Tobija den ye li kani omo den yedi: < ban yaa maa be ba nantantobili yaa doni ban maa yaa guonli yeni tana yeni po kuli o baa lu nja .⁴n den yaadi gi yedi : ti Tienu agbadi ban fali ti maama. cedi bi sugidi n guani ki guani gi jiidi bi yula po, cedi ban fii ke bontienkaala n gedini ba ti yonbidi. ⁵da tieni bi po sugili bi tuonbiadi po, da sundi bi biidi po, kelima bi sugidi tinba yaaba n maa gu guonciangu. ⁶ti den guani gi maa gu guonciangu yeni tin den maa ki gbeni ikaani kuli ki ban pundi o kpedima boagidima kelima yua kuli den kuani o yama li tuonli yen nini cain.⁷yaa yoginu ke Sanbala Tobija, yeni Alabi buolu yaaba AMoni yeni Asidodien dogu yaaba den gbadi gi jufinba guonciangu njanbima tuonli cuoni bonnanla ke li bona kuli cili ki biindi bi den bieni bi pala hali boncianla. ⁸bi kuli den taani gi juogi ñoayenbu ban baa cua gi ba Jelusalema maama gi biidi yaala, ⁹lani ti den mia ti Tienu gi go guuni biniba u yensiinu yeni gu ñiagu kuli ke bi yaa ti cua tin moa gi gaa ti yula.¹⁰li yogu gi Juda buolu den tua : yaa tuonsoanba n tugi atuga gbamanu gbeni atangbana mo dayabi ti kan fidi gi maa li guonciangu. ¹¹ti nananda mo nan den tua : bi kan bandi pu bi kan la pu hali tin ban kua bi sinsiigini ki kpaba ki cedi bi tuonli n sedi.¹²ama yaa jufinba n den ye yaa dogi n nagi yeni ti yibalinba yeni den cua hali taalima piiga, ki tuodi ki waani ti ke bani ti yibalinba yeni n jagi ke bi baa tieni ti yaala kuli. ¹³lani yaa po, n den sieni biniba yaa kaani nua ki go tie kaan paalu, gu guonciangu puoli po. bi den taa ki ye li kani buolu buolu ke yua kuli kubi ojugisiega yeni okpaanli yeni odabanli. ¹⁴n den diidi diidi ki fii yedi bi patieba yeni libali danba yeni yaa niba n sieni kuli, yin da jie mani yibalinba tiadi mani yi yonbidaano yua yabi ki pia gu jiejiugu po ki koani mani yi ninjaba po yeni yi bijaba po, yeni yi bisiaba po yeni yi puoba po yeni yi diedi kuli po.¹⁵yaa yoginu ke ti yibalinba den gbadi ke bi tuodi ki waani ti bi yanjagibiali UTienu den bolinli bi cila lanwani ti kuli den guani ki suani gu guonciangu kani yua kuli yeni o tuonli. ¹⁶hali lan daali n naacenba siiga boagidima den suani ki boagidima mo kubi akpaana agbankoanda yeni a dabana ki la ti kudi liada bi yudanba mo den se Juda yaaba kuli puoli po¹⁷yaaba n den maa gu guonciangu yeni yaaba n den tugi atugi atuga yeni yaaba n tungi ba yua kuli den suani yeni nugi yendu ki muubi u lielu mo yeni otoatiagu ¹⁸yua kuli den suani ki go yie ojugisiega yua n den piebi linaatuntunli mo den se li kani.¹⁹n den yedi bi patieba li balidanba yeni yaa niba n sieni kuli : li tuonli yabi ti go yadi yadi ki lindi o guonciangu ki foagidi yeni ti lieba. ²⁰bi yaa piebi li naatuntunli naan po yin taani mani lan kani yin gbadi ke bi piebi naan po, ti Tienu baa koani ti po.²¹n yene ke ti suani li tuonli ti sinsiigin nni boagidima yua kuli den muubi o kpaanli ki cili osinjaapanpangu ki yaa caa hali gu ñiagu. ²²lanyoginu n go den maadi yeni biniba kuli ki yediba : nili kuli n yaa dua jelusalema nni wan yeni onaacemo, tin guu o ñiagu ki yaa suani u yensiinu. ²³tii den landi ti ti tiadi mini yeni n kpiiba n naacenba yeni yaa guudikaaba n den yegi yeni kuli nili kuli den kubi o jatiagu yeni o ñima baba

Chapter 5

¹bijaba yeni bi puoba den fii ki biidi bi pala boncianla bi jufti lieba po. ²binitianba den tua: tinba yeni ti bijaba yeni ti bisiaba, ti yabi , ban pundi mijiema tin yaa di ki ye . ³bine den tua: ti teni ti kuani yeni ti duven tiidi , yeni ti diedi ki fidi ki baadi mijiema mikoma yoginu. ⁴nitoaba mo den tua : ti kpendi iligi yeni ti duven tiidi ki pani obado lonpo, ⁵ama yeni lan kuli tinba yeni ban kuli tie buolu yendu, ti bila tie nani bi bila yeni, ti teni ke ti bila kua ti yonbidi nni. ti bisiaba bonncianla kua ti yonbidi yeni niino tii ji pia tin baa tieni maama kelima ti kuani yeni ti duven tiidi kuli ji tie nitianba yaala. ⁶min den gbadi bi fanfabini yeni laa maama po n pali den beni hali boncianla. ⁷n den jagi ke n baa funi bi paatiea yeni bi batieba n den yediba : bee yaapo yo ke yi tungi yi lieba yaa tugi kpiaga na. n den taani biniba boncianla. ⁸n den yediba : tin den goa ki da ki faabi ti ninjaba jufinba yaaba ke bi den kuadiba yi nilanbuoli po, nani tin fidi maama; ke moala yinba yi ba mo nango kuadiba, tinba ngo baa goa ki yaa kuadiba ti nmiali nni bi den nmiani, kelima baa den pia ban baa nmiani nni yaala kuli. ⁹lanwani n den yediba : yin tiendi yaala na ki nani . yi kan yaa jie ti daano UTienu ki cuoni osannoadiman nni ti nannanda nibuolu tianu n da sugiditi ? ¹⁰mini yeni n kpiiba yeni n naacenba moko den kpendiba iligi yeni mijiema. ama ti den cabiba ban da goa pa ban kubi ti po yaala. ¹¹dina yin guani ki nmianba bi kuani yen bi duven tiidi kuani yeni Olive tiidi kuani yeni bi diena . yin cabiba yin den kpendiba iligi yeni mijiema yeni mikpama ke bi ba ti goa ki pa yi yeni ti nuadi . ¹²bi den goa ki yedi : ti baa tieni nan yedi yaala ti baa goa ki nmiani ba tin den ga yaala kuli bi kani , ti go kan buali ba pu. lani den yini bisalayidicacianba ki teni ke bi poli ki niani ke bi baa kubi li maama. ¹³lanwani den yogi yogi n liadi ghenli ki yedi : UTienu mo n yogi yogi yaa danba n kan tieni ban yedi yaala yeni. wan cedi ban luo bi diedi yeni bi bon piakaala kuli ki ji da pia pu . biniba yaa den taani den yedi : amina ! bi kuli den pagi limiali daano. bi den tieni ban yedi yaala . ¹⁴hali yaa daali ke o bado den dini libali ke n tua Gufeneeli Juda diema nni, hali Atarsese bado binpiilieli po, ki taa ki pundi hali o piita n binlieli nni, piiga n binalie siiga, mini bi ninjaba oba kuli , tii den gaani Gufeneeli kani liba. ¹⁵yaaba n den kpia liiga, ki tua Gufeneeli midiema po den tugi bi buolu yaaba yaa tuga n yabi, bi den gaani bi kani mijiema yeni duven, bi go den gaani iligi yaala n pundi dibala piina, bi naacenba mo den kuandi u buolu yaaba mi luoma nni. mini wani ki ta laa yanjagili , kelima n jie UTienu. ¹⁶yen ba min den fidi ki soani ki nanbi ki bogini liguoli, tii den da oba kuli kuanu, n naacenba kuli den ye li tuonli nni. ¹⁷min yeni yaa niba n den taagi ki di den tie jaba kobiga n piimu, Jufinba yeni ti buudi danba, laa taa yeni yaaba n den tie nibuolu tianu yaaba. ¹⁸daali kuli n den yen teni ban kodi npo ine bonbi luoba i pe bonbi luoba , yeni ti bonyugiditi; danpiiga siiga kuli bi den yen bogini ki nanbi duven lan yaa yabi. mii den buali ki baa ga li ba kuli Gufeneeli kani, kelima atuona kuli den tie u buolu yaaba tugili. ¹⁹ho NTienu tiadi n po yeni min tieni bi naa niba po yaala, ki tiadi n po.

Chapter 6

¹n da den den fii ki sieni aganluoda ke Sanbala, Tobija, Gesemi, larabu yeni yaaba n den maani ti siiga toaba n den gbadi ke ti guani ki maa gu guociangu kaa sieni ba waamu. ²lan yogunu ke Sanbala yeni gesemi den soani ki maadi: cuana tin taani ti lieba, ki juogi mu dobimu yeni i dociamu Dono nni . bi den bi den bua ki tieni nni yaala n bia yo ki den taani lan niba. ³n den soani n tondiba ki yediba: n pia tuongbenile ki suani, n kanfidi ki cua n yaa cua li tuonli baa sedi, yaa yoginu ke siedi ki caa li po li tuonli baa sedi. ⁴bi den yedi ke min cua hali taalima na po, ke n den nmanba ke n kan fidi ki cua kelima li tuonli po. ⁵taalima mu po Sasnbala den soani o tuonsoanlo ke o kubi li tili o nuu nni ke li luodo. ⁶wan den diani yaala nne: gu fuugu yadi udogu nni i kaani kuli, Geschumi maadi ke fini yeni Jufinba mali ke yin yie, ke lani yaa po ke yi bua ki guani ki maa gu guonciangu. ke a bua ki tua bi bado⁷alugidi UTienu masogida ke ban yaa donda Jelusalema ke a tie Juda bado . lan bona kuli baa fidi ki tieni ke bado ki banii ? cuana ki maadi ti kuli. ⁸ke n guani ki nmanba Sanbala :nan maadi yaala laa ye : fini afayo ⁹lan niba kuli den jiendi ti , ki ji maadi : ke tin luo li pa paali ke li tuonli n da cuoni moala, UTienu, paagi nni ! ¹⁰n den fii ki gedi Semaja bijua Delaja yua n tie Mehetabeeli bijua. ke o den lo li dieli nni, ke o maadi fii mani ti kuli n gedi gu jaandiegu nni ke ban luoni li buli ñoana ke nan da ya ka, ke bi baa cua ki kpa o. kelima gu ñiagu nne ke bi baa kpa o. ¹¹ke n den nmanba : ja nani mine n sanii ! ja nani mine n kua li jaandielii nni ki yaa jie. n kan kua. ¹²n den bani ke UTienu ka soano, o den pua faama kelima sanbala yeni Tobija den teno i ligi. ¹³bi yaa den ba yeni bi den sugini ke ti jawaandi n cuo nni ke min tieni ti tuonbiidi, bi den baa fidi ki baa ki cuani npo yaala n bia nani n yeli n ñani maama po. ¹⁴Tiadi UTienu , Sanbala , yeni Tobija bi tuona po! guani ki tiadi NOdia yua n tie utienu ma soagido yeni ma soagidi lieba yaaba kpaani ke min jie ti ja waandi ti ¹⁵gu guongu den maa ki juodi yaa nmaalo n yi eluli o piilie n danamu . piimu n dana lie puoli po. ¹⁶yaa yoginu ke ti nannanda kuli den bandi, ti jawaandi ti den cuo i nibuoli kuli yaaba n den kua ki kuu ti kuli. lani ni buoli kuli den jiini bi ba, ki bandi ke ti tuonli den soani UTienu yaa buama po. ¹⁷lan yoginu po Juda yaa diema nigbenga den diandi a tila yoginu yoginu kuli ki tieni Tobiiija. ¹⁸Juda den pia yaa niba n taa Tobija po. kelima bi den pia i ñoa puoni bi siiga, kelima o den tie bi cuado yo, yeni sekania bijua, arasi , obijua Josana den ta Melisulami , bijua Belikiasi yaa bonpuoga ki kuani, ¹⁹bi den waani wan tiendi yaa nanma n nintuali nni, ki go maado n maama, Tobija den tieni atila ke ti jawaandi n cuo nni.

Chapter 7

¹tin den maa ki gbeni li guoli ke n caani agan luoda gi teni a buliñoaguuda n yaa guu ki teni bi yan yinba yeni Lefi buolu yaaba bi tuonli. ²n den teni n ninja Hanani yeni Hanania yua n tie u kaan paalu toatieba yudaano Jelusalema, o den tie yua n pia gu jejiegu Utien po boncianla ki cie biniba. ³n den yediba bi kan luodi jelusalema buli ñoana ke uyienu gi yugidi gu dajuogu mo bi baa luoni libuliñoana yeni li bon luonkaala ke a buliñoaguuda daa ñani li kani Jelusalema yaaba baa yaa gu yua kuli baa yaa se odiegu nintuali gi guu. ⁴udociamu yeni fanma den pia ki go yaba boncianla, ama uniba naa den yaba, ti diedi mo ki den maa. ⁵UTien den tieni n pali nni , ke min taani bi paatiebayeni li balidanba yeni biniba kuli ki coadiba , n den taa yaa tili n den pia yaa ba n den cindi ki kpeni yela n den la lien yaala n tiena. ⁶diidi Babilono Badiciamo Nebukanesa n den cuo ki gedini yaaba ti yonbidi niba boncianla den guani ki kuni Jelusalema bani Juda diema nni, ⁷yaaba n den ñmagidiba den tie: Solobeli , Josue , Nehemi , Asariya , Raamia , Nahanmani , Mardoke, Bilisani , Misipeleti, Bigifayi, Nehume, yeni baana , Isalele buolu yaaba yeni bi coali nne. ⁸palayosi cugili yaaba den tie tudalie n kobiga n piilele ⁹n jabilie Sefatia cugili yaaba tie kobita n piilele ¹⁰n jabilie o Ara cugili kobiluoba n piimu n jabilie . ¹¹Pahati - Moaba cugili bani Josue yeni Joabi yaabila mo den tie tudalie nkobinii n piiga n jabi nii, ¹²Elami cugili yaaba tie tudili n kobilie n piimu n jabinaa, ¹³Satu yaaba cugili tie kobinii n piina n jabimu, ¹⁴sokayi cugili yaaba tie jaba kobilele n piiluoba. ¹⁵binuyi cugili yaaba mo tie kobiluoba n piina njabinii. ¹⁶bebayi cugili bila tie kobiluoba n piilie n jabinii . ¹⁷Asigadi bila cugili tie kobita n piilie n jabile. ¹⁸Adonikami bila cugili mo tie kobiluoba n piiluoba n jabilele. ¹⁹Bigifayi bila cugili yaaba tie tudalie n piiluoba n jabi lele, ²⁰Adini bila cugili mo tie ; kobiluoba n piimu njabimuu, ²¹Esekiasi bila cugili mo tie: piiyia n jabi nii. ²²Hasuni bila cugili mo tie: kobita n piilie njaba nii. ²³Betisayi bila cugili yaaba tie kobita npiilie njabi na ²⁴Halifi bila cugili tie : kobiga n piiga njabilie, ²⁵yaaba n den ñani Gabayono mo tie piiyia njabilie. ²⁶Betelemi yeni Nefofa dogu yaaba tie : kobiga n piinii njabi nii . ²⁷ANatodi dogu yaaba den tie kobiga n piilie n jabi nii, ²⁸Beti Asimafeti dogu yaaba mo tie piina n jabilie . ²⁹Kiriyati yelami, Kefila yeni Beeroti dogu yaaba kobilele n piinaa n jabita. ³⁰Rama yeni Geba dogu yaaba mo tie kobiluoba n piilie n jabilie. ³¹Mikimasi dogu yaaba kobiga n piilie njabilie ³²Beteli yeni Ayi dogu yaaba mo tie kobiga n piilie n jabita ³³Nebo dotianu dogu yaaba piimu njabilie. ³⁴Elami nitoo yaa cugili mo den tie tudili n kobilie n piimu n jabita. ³⁵halima bijaba cugili tie kobita n piilie. ³⁶Jeliko dogu yaaba tie kobita n piimu n jabimu. ³⁷Lodi Adidi yeni Ono, dogu yaaba mo tie kobilele n piilie n jayendo, ³⁸Sena dogu yaaba tie tudata n kobiyya n jabi piita. ³⁹biSalayidikacianba den tie den tie yedaya bila cugili bani Josuwe yaa bila kobiyya n pii lele n jabita ⁴⁰Meri bila cugili tie tudili n piimu n jabilie, ⁴¹Pasikuri bila cugili mo tie tudili n kobilie npiinaa n jabilele, ⁴²Alima bila cugili mo tie tudili n piiga n jabilele. ⁴³Lefi buolu den tie Josue Kalimieli buolu bani Hodifa yaa bila piilele n jabinaa, ⁴⁴bi yan yinba den tie Asafi cugili kobiga n piinaa n jabi nii, ⁴⁵abuli ñoaguuda den tie Saluma bila cugili Ateli bila cugili Talimi cugili Akubi cugili Hatita cugili yeni Sabayi yaa cugili bi kuli den taaani gi tie kobiga n piita n niba nii. ⁴⁶UTien diegu naacenba den tie Tisisa bila cugili bani Hasufa,Tabaoti, ⁴⁷korosi bila cugili yaaba , Siaha bila cugili yaaba , Padoni bila, cugili yaaba ⁴⁸Lebana bila cugili yaaba, Hagaba bila cugili yaaba, Salimayi bila cugili yab, ⁴⁹hamani bila cugili yaba , gedeli bila cugili yab, gahali bila cugili yaba. ⁵⁰beaya Letisini bila, Nekoda bila. ⁵¹Gasami bila usa bila, Peseyaki bila. ⁵²Besayi bila, Mehunimi bila Nefisimi bila, ⁵³Bekibuki bila, Hakufa bila, haluli bila. Batisiliti bila, ⁵⁴mehida bila, Halisa bila. ⁵⁵Balikosi bila, Sisera bila, Tamaka bila. ⁵⁶Netisiaki bila yeni hatifa bila cugili. ⁵⁷Salimono Naacenba puolinuani den tie Satayi bila Sofeleti bila, Pelida bila. ⁵⁸Jaali bila Dolikoni bila, Gedeli bila ⁵⁹Sefasia bila hatili Bila Pokeleti bila , Hatiseba bila, Yini bila yeni Amoni cugili bila. ⁶⁰UTien diegu naacenba yeni Salimono naacenba bila den taani gi tie kobi taa n piiyia n jabilie. ⁶¹diidi yaaba n den ñani Teli-Malaki Telihalisa, kerubi- Adoni yeni IMeri, gi kuni gi naa fidi ki waana ban tie yaa cugili yaaba, gi waani a ke bi tie isalele yaaba ⁶²Delaya bila Tobija bila yeni Nekoda bila cugili bi kuli den tie kobiluoba n piinaa n jabilie ⁶³yeni salayidikacianba siiga , Hobaya bila, Hakotisi bila, Balisilayi bila, wan yua n den taa Galati yua balisilayi bi siiga yendo bi yela nne. ⁶⁴bi den kpaani bi yela, li coali tila nni baa la bi yaa janba yela, bi den ñanba salayidikaaba tuonli nni. ⁶⁵Guveneeli den yediba, ke ban da di sala jiedi, yaala n gagidi ñani boncianla, hali sala yidiyidikacianba n baa ki diidi Urimi yeni Tumimi ki le wan jagi yaala li po. ⁶⁶li niba kuli taanma den tie piinaa n niba tudalie n kobita n nibiluoba . ⁶⁷kaa taani bi naa cenba yeni a puotuada yaaba n den taani ki tie tudalele n kobita n piita n niba lele bi yan yinba den ye bi siiga ki tie kobilie n piinaa n niba mu bijaba yeni bi puoba. ⁶⁸bi den pia taami kobilele n piita yeni buomi kobilie n piinaa n buomi mu. ⁶⁹ki pia yodiyuodi kobina n piita n bobi mu yeni ñunbi tudalie kobilie n ñunbilie. ⁷⁰bi die danba boncianla den puni li tuonli po, wula bonkpaga tudalie Gufeneeli den teni o ligi kubilo yeni tadimu piimu yeni liadiciama kobimu sala yidikaaba tuonli po. ⁷¹bi diedanba den puni li tuonli po wula bonkpaga tudapiilie yeni ñanjilifa ligi tudalie n kobilie ki ta li ligi ki teni o ligi kubilo. ⁷²yaa niba n sini den puni wula bonkpaga tuda piilie yeni ñanjilifa ligi tudalie yeni liadicianma piiluoba salayikaaba tuonli po. ⁷³Salayikaaba yeni yaaba n den tie abuliñoaguuda

yeni bi yanyinba yeni biniba siiga nitianba , yeni UTienu diegu naacenba yeni bani Isalele yaaba kuli yua kuli den kakali bi dogi nni.

Chapter 8

¹ηma lele n den la Isalele niba yaaba n den ye bi dogu nni kuli den cua, bi kuli den taani yanyenma yaa maalima n tie udogu guonciangu buliñoabu yugu n tiegi mi ñima kani. bi yedi li balimaama bangi ka, Esidilasa ke wan ta Musa balimaama tili , UTienu n den teni Isadayeli yaaba yaaa balimaama yeni ki cuani . ²wani wani osalayidikaciamo Esidilasa den ta libalimaama tili ki cuani li nitaanli kani, bani bijaba yeni puoba yeni yaaba n ba fidi ki ga limaama kuli. li tie ηma lele da kpiali daali. ³Esidilasa den sedi yaa buliñoabu n tiegi udogu guonciangu yua tuoli miñima kani ki cogi li tili yeni ki cili osiñaagu ki yaa caa hali uyensiinu, ke bijaba yeni bipuoba yeni yaaba n ba fidi ki gbadi laa maama kuli niima nni. Biniba den cengi bonñanla wan cogi yaala. ⁴ogbanbando Esidilasa den doni ki sedi ban taa ti daadi ki ñanbi yaa sedi kaanu, li taanli yeni po. Matitia yeni SENa , yeni ANaja, yeni Uli yeni Hilikiya yeni Masaja bani n den se ujienu po, ke Padaja yeni Mikayeli yeni Malikiya, yeni Hasumi, hasibadani , yeni Sakali , yeni Mesulami bani n den se uganu po. ⁵Esidilasa den poaidi li tili yeni biniba nunga nni, kelima wan den se naankani yeni li den kpedi ki cie biniba kuli n den fii ki sedi naani. ⁶Esidilasa den jaandi ki kpiagi utienu yua n yabi. biniba kuli den yugidi binugi ki yedi: ke bi kuli labini tingi po ki kpiagi yonbidaani yua die limiali. ⁷li puoli po yii, i Jesue yeni Bani Sedabia , Jamini, Akubi, Sebetayi, hodiya, Maseja, Kelita, Asalia, Josabadi, Hanani, Pelaya, yeni Lefi buolu yaaba den bundi biniba po libalimaama, ki nilo kuli se o kaanau kani ⁸bi den cogi UTienu balimaama tili bonñanla, ki go bundi ke biniba kuli n fidi ki gaa ban cogi yaaa. ⁹Nehemi, yua n den tie udogu daano yeni liBalimaama bangika Esidilasa yua n go tie osalayidikaciamo, yeni Lefibuolu yaba, yaaba n den bangi biniba yene bi den yedi biniba kuli: “dine yaa daali ye li ba, ti Tienu tiyonbidaano yua die li miali po, yin da boandi yi pala gi da buudi yene” kelima n den cengi liBalimaama n yedi yaala, bi den buudi. ¹⁰bi go den yediba , “yaa kuni mani ki ban di yaa jiema ñaniki guo, ki ñu yaa bonñokaala n mani, ki boagidi yi jiedi ki puni yaaba n ki pia, kelima dina tie yaa daali n gagidi Ti yonbidaano po ki puni tinba laa pamanli ke li tie ti paalu.” ¹¹Lefi buolu yaaba mo den duani biniba kuli yama ki yediba : << suoni mani kelima dine yaa daali tie yaa daali gagidi li ba. da boandi manai yi pala>> ¹²yaa niba n den taani kuli den kuni ki ban dini ki go ñu , ki soani bijima yaaba n ki pia po, ki mangi bi pala hali paa, kelima bi den gbadi ban bundi bi po yaa maama yeni niima nni. ¹³li danlieli daali Isidayeli yaaba kuli die danba yeni bi salayidikacianba yeni Lefi buolu yaaba den taani liBalimaama bangika Esidilasa kani ki baa cengi UTienu balimaama bundima. ¹⁴bi den la ke li diani UTienu n den teni Musa yaa Balimaama nni li den tie ke Isidayeli buolu yabi baa yaa ye Akuanjona nni, ηmalele jaanma yoginu. ¹⁵bi go den yi cedi o nilo n kpaandi bi dogu nni kuli yeni Jelusalema nni, ki yedi “gedi mani ajuana po ki ban ta Olife tiidi bena ban ko yaa Olife yeni li fuali nni yua yaa bena yeni Militi tiidi yaa bena, yeni kpakpa tiidi yaa bena, yeni yaa tiidi n pia ti faadi boncianla kuli yaa bena ki pua Akuanjona nani lan diani maama.” ¹⁶lanwani nilo kuli den gedi ki ban taa Abena ki pua Akuanjona bi diena yula po, yeni bi luoli nni, yeni bi cancani yeni UTienu diegu luolu nni, yeni uguonciangu buliñoabu yaa fanfanma ñima buliñoabu kani, yeni yaaba n yi Eflayima yaaaba buliñoabu yaa fanfanma kuli. ¹⁷yaa niba n den taani kuli tie tie yaaba n den ñani ti yonbidi nni bi den pua bi kuanjona ki ye lieni . li den Nuni Bijua Josue yoginu ki ban pundi hali laa daali Isidayeli buolu yaaba daa ba ki jaani laa jaanma buolu. bi den mangi bi pala hali boncianla¹⁸Bi den cogini bi po, UTienu Balimaama tili daali kuli, ki cili li jaanma cilima daali ki ban pundi hali juodi daali. ki tieni li tantaanciangu li dan nii daali nani lan den bili maama.

Chapter 9

¹h̄ma lele piillie ndana na daali, Isalele yaaba den taani ki baa loli o ñoabu. bi den lani ti kpalipadi ya tiadi ki wuli bi ba po ti tandi. ²bi den paadi yeni binilanba ki sedi ki tuo bani yeni bi yaa yaajanba n tieni yaa tuonbiad. ³ban den taani ki sedi ki gbeni , bi den cogi bi bi po Limiali daano bi Tienu balimaama ti li nni hali kumundi ta . ⁴Josue , Bani, Kadimiali, Sebania, Buni, n Selibia, bani yeni kanani den doni ki sedi Lefi buolu yaaba sedi kaanu po, ki kpaandi ki mia Limiali daano bi Tienu mi todima. ⁵lanwani lefi buolu yaaba Jose, Kadimiali , Bani, Hasabinia, selibia Odija, Sebinia yeni Petaya den yedi : fii mani, pagi mani Limiali daano yi Tienu yogu n tu yaa yogu kuli ! nili kuli n pagi ayeli, yili n pia ti kpiagidi, yili n cie li seli yeni ti pagidi kuli . ⁶fini Limiali daano, fini bebe, n tagi tanpoli yeni Tanpoli yaa Tanpoli, yeni Tanpoli n pia yaa toacaga, yeni gi tinga yeni yaala n ye gi niini kuli, miñincianma yeni yaala n ye mi niini kuli. fini n puuni laa bonla kuli li miali, ke Tanpoli toacaga kuli gbaandi anuntuali nni. ⁷fini Limiali daano UTienu , n den gandi Abalama fini n den ñano Uli, Kalide Diema nni ki yino ABalahama. ⁸a den sua e o pia yaa pali n tiegi apo, ke a kuani adanligu yeno , ke a baa puni opuolinuanu Kanana yaaba diema, Heta buolu yaaba diema, Amola yaaba diema, Jebusa yaaba diema, Giligigasa buolu yaaba yaa diema kuli. a kuani danligu amaama kuli po kelima atiegi. ⁹aden la ti yaa janba fala Ejipiti nni ki gbadi bi bubula miñincianma kani. ¹⁰a den tieni mibancianma yeni yaalidigu bonla gi tuogi Obado Falo tuonsoanba yeni odiema yaaba kuli, kelima a den bani wan soani ti yaajanba yaa tuonjoagima, ke a den doagidi akpiagidi nani ñan doagidi ti dine maama ¹¹a den yagidi miñincianma kaani lie bi nuntuali ke bi laa yeni nuni ke mi tua tinkuonga ke bi tagini mi siiga nni, ama aden goa ki piini yaaba n den ñoa ki dieliba kuli mi ñincianma nani gu tanciangu yeni. ¹²uyienu a den yeni ñmagidiba usanu yeni linunli, o ñiagu mo yeni amukpaana. ¹³a den yi jiidi Sinayi juali po gi maadi yeni ba hali tanpoli, a den teni ba yaa ñoabona n tiegi, yaa mabilikaama n tie moamoani yaa tundi yeni yaa mabilikaama n moani boncianla. ¹⁴aden cedi ke bi bandi ñan gagidi yaa ñanani a fuodima po, a den cedi ke anaacemo Musa waani ba laa mabilikaama ki go tundi ba yeni li mabilikaama. ¹⁵a den yen teni ba yaa jiema ña Tanpoli yaa yogu ke mi koma piaba, a go den cedi ke o tangbaagu pudi miñima ke bi ñuni yaa yoginu ke uñuñuunu den piaba. a go den yediba kua mani ki diedi yaa tinga ke n pooni ki baa teni yi. ¹⁶ama ti yaajanba den tieni ti japaadi ki juagi ki sieni bi tuli, baa den cengi abalimaama. ¹⁷bi den yie baa coalini bi den sundi ñan tieni yaa bonñancianma kuli bi po. bi juagi bi tuli, bi yiema nni bi den gandi bi yudaano ki baa guani ki lebidi ban den ye ti yonbidi nni naaan po. ama fini, a tie yaa Tienu n puuni sugili, ki juogidi ki gba minunñima, ki pia li juunli yeni mi ñanma. lani yaa po ñaa den ba. ¹⁸bi den naani ki naabiga ki yedi: diidi ti Tienu yua n den ñani ti Ejipiti diema nni, bi den tudi a po tudi cianma. ¹⁹a ninñingbadicianma po ñaa den yie ki ñaa ba ki tinkuonga po, a den sieni li ñunli yaala n den ñmagidi ba usanu uyienu, yeni amukpaana yaa n den yendi bi po Usanu gu ñiagu. ²⁰a den teni ba yaa yantiali n ñani ke ban tua yanfodanba , aden ki ña ke Mana poadiba, a den puuni ba miñima ke bi ñu. ²¹hali bina piina, aden puni ba libonla kuli bi yema po yaa yoginu ke bi den ye ki tinkuonga nni, bi tiayiekaadi ki den cadi bi taana mo den ki moali palip. ²²a den cedi ke bi paadi midiema yeni yi nibuoli, a den boagidi ki teniba yaa tinmu n ki kuuba, bi den diedi Sion, hesiboni bado yeni Dog Basana bado. ²³v 23 a den cedi ke bi puolinuani yabidi nani Tanpoli po ñmabibila yeni, a den gediniba ñan den yedi ke bi yaajanba baa diedi yaa diema yeni niinnni. ²⁴bi kua lieni ki diedima ; a den cedi ke bi paadi Kanana yaaba , a den taa Kanana yaaba ki tieni ba bi nuginu nni, bani yeni bi batieba yeni li kani nilanbuoli kuli, ke n ban soaniba ban bua maama. ²⁵bi diedi ajuana n lindi ki cebini yaa dogi yeni bi tinñanmu, yeni yaa diedi n gbie yeni mi piama, yeni ban gbiidi yaa caanna lieni, Duven tiidi kuani, Oli fe tiidi, yeni i tilondi boncianla, bi den dini ki guo, ki gbengidi, ki ye yaa yema n mani yaa niinni boncianla kelima ananbianli po. ²⁶ama ba yeni , bi den fiini mi yiema apo. bi den luni abalimaama bi puoli, bi den kpa anisoaginkaaba yaaba n tigini ki taagiba ke ban guani akani, bi den tudi akani boncianla ke li tie sugi ciandi apo. ²⁷lani yaa po ke a den kuani ba bi yibalinba nuguni , ke bi mabiniba, ama bi fala yema yoginu ke bi kpaandi ki yigini apo, ke fini yua ye hali Tanpoli po ke a gbadi yigini ; yeni, aninñingbadicianma niinni ke a soani bi gaa kaaba ke bi faabi ba bi yibabalinba nugu nni. ²⁸ban den ba n faabima bi den goa gi ki cili tiendi yaala n bia anintuali nni, lanwani a go den kuani ba yibalinba nugu nni, ama bi didi go den goa ki yigini gi mianja ki amo go den gbadi bi nialu hali tanpoli po. aninñingbadicianma po a den faabiba ke li yabi. ²⁹a den tigini ki taagiba ke ban guani ki kubi a balimaama; ama bi den kuani bi yula liiga yeni ti japaadi , baa cengi amabilikaama, bi miidi añaobona yaa ke a den teni ke yua n tuo ki kuba baa yaa ye, bi den fiini yiema ki sieni bi tuli kaa tuo a maama. ³⁰a den kubiba yaa bina n yabi boncianla, ki teni ke a fuoma yua tuodi ki wangiba ki tagini bi sawalipuaba po; ama baa den cengi amaama. lani yaa po a den cedi ke bi kua yi nilanbuoli yaaba nugu nni. ³¹ama yeni aninñingbadicianma po ñaa biani ba, ñaa go ñoali ki ñaa ba, kelima a tie yaa Tienu pali n koani ki go pia mininñingbadima. ³²moala UTienu, ti Tienu , fini yua n yabai ki pia upaaciamu yeni jejiegu, fini yuaa n kubi ñan den kuani yaa ñantaado ki tiendi aninñingbadima ti po, ñan da noanli ti ke tin laa yaa fala ke o tie waamu ti

po, tinba yeni ti batieba yeni ti yudanba yeni ti salayidikacianba, yeni ti sawalipuaba, yeni ti yaajanba yeni aniba kuli, lan cili hali Asili batieba yoginu ki taa pundi hali dina.³³ a kubi a teginma yeni yaala n den tieni ti siiga nni kuli, kelima a den doagidima ti po, ke tinba wani tiena yaaala n bia³⁴ti batieba , ti yudanba, ti salayikacianba, yeni ti baan ba tii kubi amabilikaama baa go cengi abalimaama n yedi ba yaala.³⁵ ban den ye nan den puni ba yaa tinciannanga nni, yeni den nan puniba yaa bonnanla kuli siiga nni baa den na bi tuonjoagindi ki lebidi ki suani apo.³⁶ diidi dina, tinba n kaa ti yonbidi nni ! ti tua yonbi nan den puni ti yaajanba yaa tinga nni, ke ban yaa di ki bonluonkaala yeni ki piama !³⁷ki pugini bonluokaala boncianla yaa batieba ke a cedi bi diedi ti kelima tin tieni yaa tuonbiadi a po; bi die tinbaa yeni ti yandi kuli nani ban bua maama ke ti ji ye li paboacianli nni.³⁸ yeni laa po kuli, tin tuo yaa danligu, ke tinba ti ba dianma; ti yudanba , yeni Lefi buolu yaaba yeni bisalayidikacianba n den bili mi po mi naa buama.

Chapter 10

¹diid mani yaaba n den tieni mi banma Nehemi Gufeneli Akalia yaa bijua. ²Sedekiasi, Seraja, Azarya, Jermi. ³Passuuri, AMaria, Malikiya. ⁴Hatusi, sebania, Maluki. ⁵Harime, Meremote, Abidiase, ⁶Daniali, Gineton, Baluki. ⁷Mesulame, Abija, Mijamin, ⁸Maazia, Biligayi, Semaaja, osalayidikaciamo. ¹³⁹Lefi buolu yaaba: Josue, Dazania bijua yeni binuyi, Henada bidi Kadimieli. ¹⁰yeni bininjaba Sebania, odija, Kelita, Pelaja, Anan. ¹¹Mise, rehobe, hasabia. ¹²zakuri, Serebia, sebania.

¹⁴o buolu yudanba: Parose Pasa- Moab, Elama, Zati Bani. ¹⁵Binu, AsiGadi Bibayi, ¹⁶Adonija, Bigibayi, Adini, ¹⁷Ater, Esekiasi, Asur. ¹⁸Adija, Hasuma, Besayi, ¹⁹harife, ANatoti, Nebayi. ²⁰Magipiasi, Mesullame, Hesire. ²¹Mesebabele, Tisadoki, Jadua. ²²Pelatia, Hanan, ANaja. ²³Hose, Hanania, Hasubi, ²⁴, Haloseji, Pilisa, Sobeke, ²⁵rume, Hasabina, Maaseja, ²⁶Asija, HaNan, Anan, ²⁷Maluki, Harime, yeni Baana. ²⁸yaa buolu n den sieni, Bisalayidikacianba, Lefi yaaba, abuliñoaguula, ayanyinla, Netinie buolu yeni yaaba n den tie inilanbuoli kuli ki den ñanik i ñoadi UTienu buolu yeni UTienu den bili o Balimaama, bi puoba , Bijaba yeni Bisiaba yeni yaaba yaa yama n den gagidi kuli. ²⁹ban kuli den taani bininjaba yaaba n den tie bi liiga yaaba po yo. bi den polo ki yedi ke bi baa cuani UTienu n bili oBalimaama, yaa Balimaama ke o den teni otuonsoanlo MUsa. ³⁰ti den poli ki yedi ke ti bisiaba kan kuni yaa buolu n tie canba ki kaa kubi ti Tienu balimaama, ti bijaba mo kan kuani lan buolu yaa bisiaba mo. ³¹ti buolu kan da bonla mi fuodima daali yeni mijaanma daali, yaa buolu yaaba yaaba n yen tugi ki cuani bi kuadima mi fuodima daali yeni lantie yaa kuadi buolu kuli, bi den bili ke li tie balimaama ke bina lele kuli ban cabi biniba bi pana. ³²ti go cuo ke li tie mabili ke tin kuani iligi sikile boagidima na siiga yenma UTienu diegu nni. ³³daali kuli yaa dupen bilika, yeni daali kuli padili paabu po, yeni mifuodima daali padijuukaali yoginu kuli , yeni i ñmapaani jaama yeni mi jaanma dana, yeni yaa bonla n gagidi, bi tuonbiadi ñuudi padili ke tie Isalele faabima po, yeni yaala kuli n tie UTienu diegu nni. ³⁴ti den toani tiatia, Salayidikacianba yeni Lefi buolu, yeni bi niba, yaala nua ti daadi yaala ke ti baa kpendi yeni la UTienu diegu ke tie nani ti baan ba diedi n da maama, yaa yoginu n den bili ti po ke ti baa siagi UTienu saligi binbinli po yaa yoginu n den bili ke baa siagi nani UTienu balimaama n den bili maama, ³⁵ti den taani ki cuo ke ti baa baadi yeni ti bon kuokuodi bonluonkakpiali yeni itiidi bonluonka kpiala ; ³⁶kibaa baadi yeni sayidikacianba yaaba n suani UTienu diegu nni, ti bonja kpiala, yeni ti yandi, nani lan diani libalimaama nni maama, yeni ti ne bikpiala yeni ti yanbidi bonkpiala; ³⁷ki baa yenila osalayidikaciamo po, yaaba n ye UTienu diegu nni , kpano yonbuudi kpiati, yeni ti paabau yeni itiidi bonluonkaala kuli, yeni oduvenpaano yeni mi kpama, ki teni Lefi yaaba piiga siiga yendo Lefi yaaba yaaba n dagidi ki ga ti ko yaa tinga bianu kuli yaa po. ³⁸salayidika Alono Bijua yeni Lefi yaaba yaaba n baa ga piiga siiga yenyondo ki go ñani piiga yondo, UTienu diegu piama bili kaanu, . ³⁹kelima Isalele bidi yeni Lefi bidi baa cuani UTienu diegu nni bi paabu bile yeni duven paano yeni mi kpama; naakani ke li padili kaanu tiadi ye, ki yen se bi salaikaaba n yeni soani naani, abuliñoaguuda yeni bi yanyinba den ye li kani yene ke ti taani ki cuo ke ti ña UTienu deni.

Chapter 11

¹Isalele yu danba den kali Jelusalema ke yaa niba n sieni bi den tieni lugidima ke niba piiga siiga niyendo cua ki ye Jelusalema dogu yu ngagidi nni, ke yaaba n sieni ye bi dogi nni. ²biniba den gaali yaa niba n cuo bi yama po ke bi baa ye Jelusalema. ³diidi i dogi yudanba yaaba n den cua gi kali Jelusalema, yua kuli den kali wanden diedi yaa kaanu odogu nni, bani Isalele yaaba, salayidikaaba, yeni lefi buolu yaaba, yeni UTienu diegu naacenba yeni Salimono bila naacenba. ⁴Atoya yua den tie Peresi yaabili wan Peeresi den mali Malaleeli wan mo n ma Sisefatia omo den mali Amariya o mon n ma Sakali, o mon n ma siasi, wani n den mali wani AToya. ⁵uda buolu yaaba siiga go yaaba n den kali nne, Maaseya yua n den tie Solomi yaabili wani Solomi den mali Sakali omon n ma Joyalibi, wan mo n ma Daya o mo n ma Hasaja, wan mon n ma Holu hose, o mo n maa Baruki, omo den mali Maaseya. ⁶Peere bila kuli taanma den tie kobinaa n piiluoba n jakoanda nii, yaaba n den kali Jelusalema. ⁷diidi Benjamina buolu yaaba n den kali Esayi biga den tie Itiali, o mo n maa Maaseya, wan mo n maa Kolaya, o mo n maa Pedaya, o mo den mali Joyedi o mo nmaa Mesulami o mo den mali Salu. ⁸o yaa puoli li den pia Gabayi yeni Salayi ke bi taani gi tie kobiya n piilie n niba nii. ⁹Sikidi Bijua Jowoli den tie bi yudaano yeni Semua biga Juda yua den tie udogu yudaano. ¹⁰Salayidi kaaba den tie Joyalibi Bijua Yedaya, yeni Jakini. ¹¹UTienu diegu Badijaba yaaba den tie Salayidikacianba tuonli po den tie Ayitubi, wan den mali Malajoti, o mo n maa Sadoki, wan mo n maa Mesulami o mo den mali Hilikiya o mo n maa Sedaya. ¹²li den tie bani yeni bi ninjaba niba kobinii n piilie n niba lie, yaaba n den tuuni UTienu diegu nni Malikiya Bijua Pasuuru o mo den mali sakali wan mo n maa Amitisi o mo n maa Pelalia wan mo n maa Jelolami o mo n maa wani Adaya. ¹³yeni o ninjaba ke bi tie diedanba kobillie n piinaa n niba lie ki kpi yeni yaba, Imimeri den mali Mesilamoti, o mo n maa Akisayi, o mo den mali Asareli wan mo maa Amasisayi. ¹⁴yeni bi ninjaba yaaba n den tie jakoanda kobiga n piilie n niba nii, Jelemi biga sabidieli den tie bi yudaano. ¹⁵lefi buolu yaaba bijaba den tie Buni bija Hasabia, o mo n maa Asirikami, wan mo den mali Hasubi, o mo n maa Sedaya. ¹⁶Sebayi yeni Jesabadi, den tie UTienu diegu, tuona bi den tie Lefi buolu yaaba yudanba siiga nni yaaba. ¹⁷Asafi yaabili Matania wani Asafi den mali Sabidi, o mo n maa Mise, wani mo n maa Matania, yua n den nmagidi ti pagidi yani i jaandi yoginu yeni Bakibukia o yeni oninjaba yaaba n den yeni bi siiga yaaba n den nmagidi gi todiba Jutuni den mali Galali o mo den mali Samua wan mo n maa Abida. ¹⁸Lefi buolu den ye yaa dogu n gagidi nni bi kuli den taani gi tie kobillie n piinii n niba na. ¹⁹Abuñoaguudaden tie Akubi yeni Talimani, yeni bininjaba bi buliñoaguudilieba den taani gi tie kobiga n piilele n niba lie. ²⁰Isalele yaaba yeni Salayidi kaaba yeni Lefi yaaba n sieni den ka kali Juda dogi nni yua kuli o doceli nni. ²¹UTienu diegu naacenba den kali gi juaga po, bi den pia bi yudanba Tisika yeni Jisipa. ²²Lefi buolu yaaba yudanba den tie Usi Mice yaabili wani Mise den mali Atania o mo n maa Hasabia o mo den mali Bani, wan mo n ma wani Usi bani Asafi bila bani bi yan yinba yaaba nkubi UTienu diegu nni tuonli kaanu. ²³kelima obado den teni li lanbonli bani bi yanyinba po. yaa panpani n den bili bi po, ban kubi ki yaa tendiba daali kuli. ²⁴Petakija o den tie Salaki yaa bili, Mesalabeli bija ki tie Juda buolu yua gi tie comiseri gi tuuni obado diegu nni yeni isalele yaaba n den pia yaa nantaadi kuli po. ²⁵Juda buolu yaaba den ka kali idogini yeni li longbanbila nni kuli, bi den kali Kilijaiti Ariba yeni li koajaana nni kuli, yeni Bidon yeni li longbanbila nni yeni Jakatitisele dogu yeni li longbanbila kuli. ²⁶ki kali Jesusua, Molada, Betipeleti, ²⁷Asari suali, beriseba yeni li longbanbila nni. ²⁸gi kali Tikidagi, Mikona yeni li longbanbilanni. ²⁹E ni- Remoni, Tisoreya, Yarimuti. ³⁰Sanoaki, Adulami, dobila yeni li longbanbila nni, yeni Laki yeni li longbanbila, yeni Aseka yeni li longbanbila bi den kakali gi cili Belieba ki ban pundi Himoni Joaloandigu, ³¹Benjamina buolu bila den kakali ki cindi Gibeya, Migimaki yeni Aja, yeni Betelema dogu yeni Ulongbanbila, ³²ki kali ANatodi yeni Nobu yeni Hanania, ³³Hatisori yeni Rama yeni Gutitayimi, ³⁴ki kali Haditi yeni Tiseboyimi yeni Nabaliti, ³⁵yeni Halodi, yeni ONO bi tuonsoaba joalondigu. ³⁶li den pia Lefi buolu yaaba yaaba n den noadi Bejamina, ba ke bi den ye Juda yaaba siiga boagidima gi taani bani Juda yaaba timu po.

Chapter 12

¹bisalayidikaaba yeni Lefi buolu, yaaba n den ñani ti yonbid ki yegi yeni Seyalisili Bijua SoloBabeli yeni Josue ki guani ki kpeni, Selaja, Jelimi Esidilasi. ²Amalia, Maluki, Hatusi, ³Sisakania, LuGume, Melomoti, ⁴Ido, Ginetoyi, ABija, ⁵Mijamini, Moadia, Biliga, ⁶Semayeja, Joyalibi, yedaya, ⁷Salu, AMoki, Hikiya, yen yedayeya, bani n deitie bisalayidikacianba, yeni bi kpiiba yudanba Josue yogunu. ⁸Lefi buolu yaba den tie : Josue, Binugi, Kadimieli, Selibia, Juda yeni Matania yuan den ñmagidi ti yeni ti pagidi yani, wan yeni o diegu yaba. ⁹Bakibukia, yeni Uni den se bi nintuali ki todiba. ¹⁰Joue den mali jojakimi, Jojakimi n mali, Eliasibi Eliasibi n mali Joyada, ¹¹Joyada n mali Jonatan, Jonatan n mali Jadua, ¹²Bisalayidikacianba bado Jojakimi yaa yogunu yaaba n den tie bi salayidikaaba diedanba nne: Selaja diegu nni Melaja n den tie o diedaano, Jelemi diegu nni hanania. ¹³Esidilasa diegu nni MeSulami, Amalia diegu nni Yohahana. ¹⁴Meluki diegu nni, Jonatan, Sebania diegu nni Josefi. ¹⁵Halimi diegu nni Adina, Melayoti diegu nni Helikiya, ¹⁶Ido diegu nni Sakali, Ginotoni ya diegu nni Mesulami, ¹⁷Abiya ya diegu nni Sikili, Minjanini yeni Moadia diegu nni Pilitayi. ¹⁸Biligia diegu nni Samua, Semayeja ya diegu nni Jonatan, ¹⁹Joalibi ya diegu nni Matinayi, Yedaya diegu nni Usi. ²⁰Salayi ya diegu nni Kalayi, Amoki ya diegu nni EBeli. ²¹Hilikiya diegu nni Hasabia, Yedaya ya diegu nni Netameli. ²²yayogu gi Eliasibi yeni Yohanana Jadua den taani ki tie bisalayidikaaba bado, bi den diani Lefi buolu yaba bi diedanba yeni bi slayidikaaba yela, Pelisa Bado Daliyusi Bali yoginu ²³Lefi buolu yaba siiga yaba n tie bidiedanba yela den dangi daali kuli n jaanma tilia nni hali Heliasibi yaabili Yohanana yogunu. ²⁴Lefi buolu yaba salayidikaaba yu danba Hasabia Selebia, yeni Kadimieli Bijua Josue tuonli den tie ki yaa se ki tiegi bi kpiiba gi yiini ki kpiagidi ki go pagi Limiali diero, bi li yogunu yaa pundi, Nani UTienu nilo Dafidi n den bili maama. ²⁵Abuliñoaguuda Matania, Bakibukia, Abidiasi, Mesulami, Talimona, yeni Akubi tuonli den tie ban yaa guu ban bili bi ligi bi bi tiadi ya diegu nni yaa buliñoana kani. ²⁶Bi den ye Jotisada bijua Josue bijua Jojakimi yoginu yeni, Odogidaano Nehemi yeni Esidilasa yua n den tie osalayidikaciamo yeni libalimaama bangika li yaa yugu. ²⁷Jelusalema guonciangu ñanbima jaanma yoginu, bi den yini Lefi buolu yaaba ban ye naan kani kuli gi cuani ba Jelusalema ki ban jaani gu guonciangu ñanbima jaanma yeni ti pagidi yeni i yani ki poa yi lomu, ti kogidi yeni ti kogidi ciandi. ²⁸bi yan yanba den ñani Jelusalema kaalindima yeni Nitofatien dogu bila nni. ²⁹yeni Beti Giligali yeni Geba, yeni Asimafiti, yaa dogi nni gi taani, kelima bi den maa maa adogi bila Jelusalema kaalindima, ³⁰salayikacianba yeni Lefi buolu yaba den gagidi ki ñanbi bi ba, gi go gagidi ki ñanbi Isidayeli yaaba, yeni udogu buliñoana yeni uguonciangu. ³¹n den cedi ke Juda buolu yaba yudanba doni Uguonciangu po, nden boagidi yanyan cagi cincinli den cuoni Uguonciangu po jien po, ki tiegi ti bugidi buliñoabu, ³²Hose yeni Juda buolu yaba yudanba boagidima den cuoni bi yaa puoli po, ³³yeni Asalia, Esidilasi, Mesulame, ³⁴Juda, Bejamina, ASemaja, yeni Jelemi, ³⁵bisalayidikacianba, yeni bi naatunpiebiba yeni Sakali, yeni joanatan bijua, Semaja bi joa Matania, bijua, Mise bijua Sakudi bijua, Asafi bijoa. ³⁶yeni bininjanba yaaba n den ñoa Semayeja, Asadeli, Melalayi, Gilalayi, Mayi, Netaneli Juda yeni Hani mo den kubi UTienu nilo Dafidi kogidi mandi, li Bali maama bangika Esidilasi den ye bi liiga, ³⁷ban den pundi li ñinbunli buliñoabu kani, li den sua ke bi ye Dafidi dogu dojiidima kani Nuntuali, BI den doni o guonciangu do kaanu kani, bi den bi ñmiagi ki ban caadi Davidi badi diegu gi cuoni gi ban pundi hali miñima Buliñoabu odogu puoli. ³⁸li cagilieli den tagini, ganu po, n den ñoa bi puoli po, uguonciangu po, mi yeni Isidayeli, yaba, boagidi liema, ti den tagini gi ñani abuabauana diefoagidi kani yeni o guonciangu n pia naani, ³⁹yeni Efilayima buliñoabu yeni o buliñoakpelibu, yeni Ijami buliñoabu kani, yeni Hananeeli diefoagili yeni Meya ya diefoagili kani, ki ban ñani hal I pe buliñoabu, kani, ti ban sedi iyonbi kpaadidieli buliñoabu kani. ⁴⁰bi yan yindanba cagilieli yeni den tie UTienu diegu nni, mini yeni libalimaama yeni yaaba n den yegi yeni nni, moko den sedi, ⁴¹yeni bi sala yidikacianba, Eliakimi, Maaseja, Minjamini, Mise, Eliyomayi, Sakali yeni yaaba n den kubi a naatuna, ⁴²yeni Maaseja, Semayija, Eleyasala, Usi, Yohanana, Malikiya, Elami, yeni Eseli, Bi yandanba den yiini, Sisilakija den ñmagidiba. ⁴³laa daali bi den padi apada boncianla ki mangi bi pala kelima UTienu den puni Isidayeli yaaba lipamancianli, bi puoba yeni abila moko den mangi bi pala lani biniba den gbadi Jelusalema pamanli kuudi hali foagima. ⁴⁴laa daali bi den cedi ke biniba guu bu paabu yeni tinga bon luokakpiali yeni ban ñandi yaa piiga boagidi siiga yendo, n biliti yaa dieli nni, biden puogi ba ban yaa gaani ki biliti lieni li longbanbila nni kpaandi, LiBamaama n bilai ban yaa tendi bi salayikaaba yeni Lefi buolu yaba yaala, Juda buolu yaba pala den mani ke Bi salayidikaaba yeni Lefi buolu yaba kubi bi tuonli. ⁴⁵ki kubi UTienu tuonli yeni mi gagidi ñanma yaa tuonli Biyanyinba yeni abuliñoaguuda moko den kubi bi tuona nani Dafidiyeni oBijua Salimono n den bili maama ⁴⁶kelima hali yoginu ba Dafidi yeni Asafi, yogunu li den pia bi yanyinla, yudanba yaaba yaaba n ñmagidi ti pagidi yani yeni Ituondi bi baliga yani UTienu kpiagidi po. ⁴⁷Solobabeli yeni Nehemi yaa yogunu kuli Isidayeli yaaba kuli den teni a yanyinla yeni abuliñoaguuda bi biinu daali kuli bi den tieni Lefi buolu yaaba moko yaala n gagidi ke bi mo teni la Alono yabila bi salayidikacianba bi biinu

Chapter 13

¹lan yogunu, ban cogi biniba kuli siiga nni, Musa n den diani ya tili, li sua ke laa dagidi Lamoniti yua yeni Moabiti yua buolu n kua UTienu buolu taanli nni, ²kelima den baa cuani Isalele bidi po, yeni jiema ki buali ba ñima, ba yeni lan kuli bi go soani ki yini Balama ki teni o iligi ke o wan soli bani Isalele buolu yaaba; ama ti Tienu den lebidi cedi ti solindi yeni ke ti tua ti po yedi ñanma. ³ban gbadi liBalimaama, Isalelelyaaba kuli n paadi yeni binilanba. ⁴hali ke laabonla kuli daa tieni, bi den gandi osalayidikaciamo Eliasibi ke wan die UTienu diegu diena maama, nani wan den tie Tobija kpiilo yeni, ⁵wani Eliasibi den ñanbi o yuli po diecianli ban den kpa kuandi naan kani opaabu afidijuukaana, ti tiadi, piiiga boagidi ñalikama, yeni duven, mi kpama ke li tie Lefi buolu yaaba ya yaala, ayanyinla yeni yaaba n guu abuliñoana, yeni den ban baa ñandi yaala ki tieni bi salayidikacianba. ⁶li den sua ke n ye Jelusalema lanbonla kuli n den tieni yaa yogunu, n den guani obado alitakiselise o piita n binlieli po Babilona. ⁷libinli n pendi obado den puni nni usanu ke n gua kpeni Jelusalema, nden la ke Liasibi tieni yaa bonla ke li bia, ki teni Tobija li dieli UTienu diegu luoli nni. ⁸n palli den biidi hali boncianla ke ñani Tobija n die yaa tiadi kuli ki luni ti niinpo. ⁹n den guani ki cedi ke bi ñanbi adiena ke goa bili UTienu diegu tiadi opaabu yeni afidijuukaana. ¹⁰n go gbadi ke baa tieni Lefi yaaba lan bili ban ya tieni ba yaala, ke bani yeni bi yanyinba yaaba n den kubi UTienu diegu tuonli mo, den sani ke yua kuli guani o diema po, ¹¹n den funi yeni libalidanba ki yediba: “be yaa po yo ke yi ña UTienu diegu?” n den yini ki taani Lefi buolu yaaba yeni bi yanyinba ki gua kuaniba bi tuonli nni. ¹²lanwani juda buolu yaaba den kuani ti tiadi n biligi yaa diena nni, bi ñalikaama, duven yeni mikpama yaa piiga boagidima, ¹³n den guuni osalayidikaciamo Selemia yeni libalimaama bangika, Tisadogi, yeni Lefi buolu yua Pedaya, ti tiadi n bili ya diena nni. Matania yaabili Anaia, Sakuli den pugidi bi po, kelima bi kuli den tie ban dugi yaaba yaa po. bi tuonli den tie ban yaa boagidi o paabu bi lieba, ¹⁴n Tienu ñan yaa tiani n po, kelma laa bonla po, ñan da sundi min soani a tegima tuona maama yeni a yaa jejiugu a diegu nni, yeni ñan bili tin yaa ñoa yaala kuli yaa niini. ¹⁵lan yogunu, n den laa ke juda diema nni yaaba ye ban ñanbidi duven naan kani ki ñmaadi duven tiidi bonluonkaala UTienu fuodima daali, bi tianba den kuandi ñalikaama bonbaba, ki tugi yeni ñunbi duven, duven tiidi bonluonkaala akankana yeni bonbuoli kuli ki caani Jelusalema UTienu fuodima daali; n den funi ba yeni ban kuadi bi kuadima yaa daali yeni po. ¹⁶Tili ya yaaba, yaaba n den ye Jelusama moko den cuoni yeni Ijami yeni bi bon kuadika buolu kuli ki kuadi juda buolu yaaba po UTienu fuodima daali Jelusalema nni, ¹⁷n den funi yeni Juda nigbenga ki yediba: be n cedi ke yi tiendi yaa tuona n ki ñani ki cagini UTienu fuodima daali? ¹⁸yi yaa janba mo den ki tieni yueni kaa, lani yaa po ka cedi ke UTienu cuani tinba yeni ti dogu po yaa fala n tie naa yinba moko cagini UTienu fuodima daali ki go baa cedi o pali n biidi Isalele po! ¹⁹lanwani n den bili ke ban yi luoni Jelusalema buliñoana uyienu n koa yaa yogunu, hali ke UTienu fuodima daali daa cili ki da go luodi ña ke UTienu fuodima daa pendi. n den siensieni n naacenba a buliñoana kani ke ban da tuo tugili ba kuli n kua udoguni UTienu fuodima daali ²⁰lanwani akpenkpenda yeni yaaba n kuadi bonkuadi buolu kuli den dua niinpo dayenli bi daalie. ²¹n den funi yeni ba, ki yedi: “be yaapo yo ke dua li guonli puoli po? yi yaa go fa tieni yeni n baa cuo yi.” hali laa yogunu po baa go faa cua UTienu fuodima daali. ²²n go den bili ke Lefi buolu yaaba n ñanbi biba ki cua ki yaa guu abuliñoana ki go gagidi ki ñanbi UTienu fuodima daali. n Tienu ya tiani n po, kelima laabonli kuli po ki yaa guu nni kelima aninñingbadicianma po. ²³laa yogunu po, n den laa yaa Jufinba n den taa yaa puoba n tie Asidoni yaaba yeni yaa puoba n tie Amoni buolu yaaba yeni Moabi buolu yaaba. ²⁴bi bila siiga nni boagima ji den maadi Asidoni buolu yaaba yaa buolu maama, ke bi tianba mo maadi ma buolu tianu, oba kuli ji ki bani Jufinba yaa mabuolu. ²⁵n den funi yeni ba, ki soliba; bi siiga nni n den pua bi tianba ki ñabi bi yudi, ki cedi ke bi poli hali Tienu po, ki yedi: ki bi kan go puni bisiaba binilanba bijaba, ki kan go ta binilanba bisiaba bi bijaba po bi biyula po mo, ²⁶n den yediba; lan ka den cedi ke Isalele yaaba bado Salimono kua ti tuonbiadi nni? yaa ba tieba n den ye inilanbuoli nni kuli ki den pia yaa bado n naani yeni wani, UTienu den bua o ki cedi ke o tua Isalele yaaba kuli bado, ama ba yeni lan kuli binilanpuoba taama den kuano ti tuonbiadi nni, ²⁷tii go bua ke tin gbadi ke yi tiendi laa tudicianma ti Tienu po, ki go yaa taadi yaa puoba n tie nilanbuoba de? ²⁸Joyada bijua yendo yua n den tie osalayidikaciamu Eliasibi yaa yaabili den cuadi yeni sanbala yua n tie Roni yaa yua, n den den deli ki foagido yeni n kani. ²⁹n Tienu ñantiadi bipo, kelima bi den cagini salatuonli kaanu, yeni ñan den kuani yaa danligu fini yeni bisalayidikacianba yeni Lefi buolu yaaba siiga nni. ³⁰n den ñani nilanmo kuli Isalele yaaba siiga nni ki ñanbiba, n den ñii bonñanla yaa Balimaama n bili ke o salayidikacianma yeni Lefi buolu yaaba yua kuli n baa yaa tiendi yaala o tuonli nni, ³¹yeni Isalele yaaba n tieni ti daadi yeni li bonluonkakpiala yaa yogunu. n Tienu ñan yaa tiadi n po ki mangidi n po Anunga. !

Job

Chapter 1

¹O ja den ye Usi diema nni, ke bi yi o Joba; Joba den ki pia tagliba kuli, o den tie niteginka i, yua n fangi U Tienu boncianla, kaa bua tuonbiadi sanu. ²Bi den mali opo bijaba lele yeni bisiaba taa. ³O den pia pee tuda lele, yuoyuodi, tuda taa, naakpalima kobimu yeni njunbi kobimu; o jatuada yeni o potuada den yabi boncianla. Palesitini diema Puoli po, wani n den ti ya niamo n tie bulcindaano. ⁴O bijaba siiga, o den yi bobni o denpo, yuakuli madbinli daali jaanma i. Bi den yi soni, ki yini bi ninsiataadiba, ban cua u badu, ki di, ki go ñu yeni ba. ⁵Mi jaanma dana ya gbeni, Joba den yi soni ban gagdi ki ñanbi ba. O den yi yagdi ki fii, ki teni bu paabu a padjuukaana po, biga kuli po, kelima, o den yi yedi, "Li ba fidi, ke n bila tieni ti tuonbiadi, ki sugi U Tienu, bi pali nni." Joba den yi tiendi yeni i, yognu kuli. ⁶Dayenli, U Tienu malekinba den taani ki cua O Diedo nintuali. Setaani, ku tuotabgu daano mo den ye bi siiga nni. ⁷O Diedo den yedi Setaani, "A ñani le i? Setaani den jiini O Diedo, ki yedi, "N dá bi li tie n gda, ki tinga po, ki gangi, ki lindi ki po i." ⁸O Diedo den yedi Setaani, "A diidi ki sua N naaciamo Joba tie ledi i? Kelima niloba kuli ki ye ki tinga po, ki tiegi nani wani yeni, waa pia tagliba kuli, o tiegi, ki fangi U Tienu, waa bua tuonbiadi sanu mo." ⁹Setaani den jiini O Diedo, ki yedi, "A bani ke Joba fangi U Tienu fanma fanma po yo oo? ¹⁰ñaa lindi ki mubini o, yeni a guunli ka aa, ki guuni o diegu yeni o bonpiakaali kuli ii, ki guu o i kaani kuli po oo? A selgi o nuu tuona kuli, ke o yankuli yeni o yandi kuli poli, ki gbie yeni mi diema. ¹¹Ama, tandi a nuu, ki fie wan pia yaali kuli, ki diidi, o ya ki sedi, ki soli a, a nintuali." ¹²O Diedo den yedi Setaani, "Diidi, wan pia yaali kuli ye a nuu nni. Ama, ñan da tandi a nuu ki maani wani oba po." Lanwani ii, Setaani den siedi O Diedo kani, ki yaadi. ¹³Dayenli, Joba bijaba yeni o bisiaba den ye o bijakpelo denpo, ki di, ki go ñu ku daamngu. ¹⁴O tondo den cua Joba kani, ki yedi, "I nee bi ko bu kpaabu, ke i njunbi mo lindi likani, ki ñmani ti muadi. ¹⁵Ceba nibiadbba ludi ki cua ki baa ipo, ki taa ikuli, ki yaadi. Bi kpaab bi naacenba kuli yeni ki jugsiega. Mini baba n sieni, ki sani ki ciadi, ki cua, ke min puni a li laabaali." ¹⁶O tondo den maadi ki dá ki juodi mmo, ke tondtiano mo pundi. ki yedi, "U Tienu mu ñani tanpoli, ki jiidi, ki dini i pee yeni bi naacenba kuli. Mini baba n sani ki ciadi, ki cua, ke min puni a li laabaali." ¹⁷Li tondo mo den maadi, ki dá ki juodi o maama, ke tondtiano mo pundi, ki yedi, "Kalide diema nni yaaba bobni nicaga taa, ki cua ki baa ti yuoyuodi po, ki taa tikuli, ki ban caa. Bi kpaab bi naacenba kuli yeni ki jugsiega. Mini baba n sani ki ciadi, ki cua, ke min puni a li laabaali." ¹⁸Li tondo mo den maadi ki da ki juodi o maama, ke naacentiano mo pundi, ki yedi, "A bijaba yeni a bisiaba bi ye ku diegu bijakpelo denpo, ki di ki go ñu ku daamngu. ¹⁹Ku faaciangu ñani mi fanpienma po, ki pua ki guli ku diegu guonnaada kuli. Aguona baa bi nipaamba yeni po, ke bi bi kpe bikuli. Mini baba n sani ki ciadi, ki cua, ke min puni a li laabaali." ²⁰Lanwani ii, Joba den fii, ki papadi o liadcianli, ki baa ki labni, ki pugi U Tienu. ²¹O den yedi, "N den ñani n naá tugu nni mubili i, n go ba guani ki lebdi mubili i. O Diedo n teni, O Diedo n guani ki ga. O Diedo yeli ñ baa ti kpiagdi." ²²Ya janjanma n baa Joba po ne kuli, o nan ki tieni tuonbiadi, o go ki maali U Tienu po maalbiigu uu, waa maadi maabiadma.

Chapter 2

¹Dayenli goga, U Tienu malekinba den taani O Diedo nintuali. Setaani mo den ye bi siiga, O Diedo nintuali. ²O Diedo den yedi Setaani, "A ñani le i? Setaani den jiini O Diedo, ki yedi, "N ñani n gɔda i, ki tinga po, ki dá li gangi, ki lini i kaankuli i." ³O Diedo den yedi Setaani, "A diidi ki sua ke n naaciemo Joba tie ledi i" Kelima nilo ki ye ki tinga po, ki tie nani wni yeni, ya niteginka n ki pia tagliba kuli, o fangi U Tienu, kaa bua biadma sanu. hali yeni ñan sagni mini yeni wani, ki cedi ke n biani o piama kuli, ki ña o luodo kuli, ke laa pia niima nni, o nan dá li kubi o papienli." ⁴Setaani den yedi O Diedo, "Be n cie li miali, o nilo po? O nilo ba fidi ki biani wan pia yaali kuli, o miali po. ⁵Ama, tandi a nuu, ki sii o nandi, bii o kpabli, ki diidi o ya ki sedi a nunbu nni ki sugi a." ⁶O Diedo den yedi Setaani, "Diidi, O ye a nuu nni, tieni o ñan bani maama, ki naa da sii o miali wani." ⁷Setaani den siedi O Diedo kani, ki yaadi. O den luni Joba ya gbaadma n bia boncianla, ki cili o taapandi nni, ki ban do hali o yuli sinisiiga nni. ⁸Joba den kaa li tinbenli po i, mi fantanpienma nni, ki lingi tancacali i, ki kɔdi, ki kpiadi o gbanu. ⁹O denpua den yedi o, "A dá li kubi a yuli nani papiendaano i, bii yeni ka aa? Sugí U Tienu, ki kpe." ¹⁰Ama, o den jiini o denpua, "A maadi nani ya pua n tie yanluodaano yeni i. Be n cedi ke ti ba tuo ki ga li bonñanli U Tienu kani, ki nan ña yie ke tii bua yaali n bia wani ii? Hali yeni lan tie o maama kuli, Joba nan den ki yaadi o ñɔbu, ki maadi maabiadima U Tienu po." ¹¹Joba dɔnltaadiba n gbadi ya yebiadma n baa bi dɔnli Joba po, yuakuli den ñani o denpo, ki fii ki cuoni ki pundi o kani. Li dɔnltaadba n ne: Tema dugu yua Elifaasi, Cuhi yua, Bilidadi, yeni Naama yua, Sofaari. Bi den taani ñɔbu, ki jagi ke ban cua Joba kani, ki buudi ki fabni opo, ki go paagi o pali. ¹²Ban den pundi, ki diidi fagma, ki ban la o, bi nan den ki bandi o. Bi den yigni paama, ki buudi; bi papadi bi liadciama, ki wodi mi tama, ki yadi polu po, ki pugi bi yula yeni mi fantanpienma. ¹³Bi den yuandi ki kali yeni o, tinga nni, ki tieni dana lele yeni ñiadi lele. Obakuli ki yaadi o ñɔbu, ki maadi o maama, kelima, bi den la ke o yema bia hali boncianla.

Chapter 3

¹Lani n pendi, Joba den yaadi o ñobu, ki soli o madidaali.²O den yedi,³"Ban mali nni ya daali n bodi, ki taani yeni ba taa n tugu ya daali kuli.⁴Li daali n tua bonbonbiigli, yubonli daali; U Tienu n da tiadi lanyaa daali po, u yienu mo n da pudi li daali.⁵Li bonbonbiigli yeni mi kuuma junjugu n diedi lanyaa daali, lin tua bi daacelu.U taayinbonu n ladi ki libni li daali poYa bonli n bia, ki biigi cinmm, n yini li daali po, ki ya jiendi li.⁶Lanya ñiagu wani ii, li bonbonbiigli n cuo gu.Ban da taani li daali, li binli dana nni;Ban da codi li daali, o ñmaalo dana inni.⁷Lanya ñiagu n tua ñolga, ki da baa ku liegu;Ban da gbadi pamandanyigni, li daali.⁸Ban doli lanyaa daali, yaaba n bani ban findi o bonfuodbiado maama yeni. ⁹Li daali siñaagu ñmaabila n biigi, Li daali n lingi mi yenyenma, ki sua fanma; Li ñiagu n da la siñaafaani yenyenma,¹⁰Kelima, kuu den luoni n naa tugñobu, ke waa taa n tugu,kelima, yeni i, ke ya yebiadma ne kuli bi kan baa npo.¹¹Be n cedi ke n den ki kpe n naa tugu nni, ke bi den mali nni bikpienga?Be n cedi ke n naano den ki lebdi, n naa n mali nni ya yognu yeni. ¹²Be n cedi ke n naa taa nni, ki kaani o pana po?Be n cedi ke o biina tuo ki ga nni, ke n ñadi?¹³Yeni n bi baa dua i suooo, kaa pia maamaba kuli.N bi baa dua i, ki fuo ¹⁴yeni bi badtieba, yeni ñanduna ceglikaaba, yaaba n guani ki maa a diegbena po yeni ya dogi n mumudi po.¹⁵Bii, n bi baa dua yeni ya badtieba pia wula, ki gbieni bi diedi yeni ñanjilfa.¹⁶Bii, li ki kandi, n bi baa tie nani ya tugu n biidi yeni i, ban mali ya bila ke baa la yenyenma, ke li tie suoo.¹⁷Li kakuli nni i, ke a nibiada tie suoo; ke a nitadma mo ye mi fuoma nni.¹⁸Li kakuli nni i, ke a kpada ye bi yama nni, baa gbia o kpaadguulo tantandi¹⁹Bi paatieba yeni talginba taani ki ye i; o jatuado yeni o potuado kuli ki pia maamaba kuli yeni bi canbaa, li kakuli nni.²⁰Be n cedi ke o cacagdaano laadi mi yenyenma?Be yapo i, ke bi pabondanba mo bii ki pia li miali, ²¹yeni yaaba n guu mi kuuma, ke maa kpendi kuli;Yeni yaaba n fiali, ki lingi mi kuuma, ki cie ñalmani? ²²Be yapo i, ke mi yenyenma yendi yaaba ya pali n mani boncianla, bi ya la bi kakula po oo?²³Be yapo i, ke mi yenyenma yendi yua n ki bani wan caa naani,U Tienu n pigni yua ya sanu uu?²⁴Kelima, N bubuuli yeni n fanfabni n tie n jiema;n kumoe ninsiidi wulgi nani ñima yeni i.²⁵Kelima, min den jie yaali yeni, n baa npo; Yaali n den jiendi nni yeni baa nni.²⁶N ki ye n yama nni, N yama ki dua, mii pia fuodma;N ye yeni ti yanyagidi baba i."

Chapter 4

¹Lanwani ii, Tema yua, Elifasi den jiini o, ki yedi, ²N ya maadi a maama, a pali kan be ee?Ama, nma nan ba fidi ki ya nmini, ki kan maadi ii?³Diidi, a tundi bi niba boncianla;a pugni yaaba ya nui n dadgi, u paalu.⁴A maama den fiindi ki sengi yua n tuudi, ki bua baa.a naadi ki seni yaaba ya duna n den poli.⁵Ama, mola, fala baa apo, ke a pali wadi; li yiagi a boncianla, ke a yama nmadi.⁶Nani a dugi a fangli U Tienu po i, a papienli ka tie a dandanli ii?⁷N mia na ke nan tieni mi maalima, ki diidi, a kpeli ki la ke yaaba n ki pia tagli bodi ii?Bii, a kpeli ki la ke o niteginka bodma aa?⁸Min kpaagi ki la yaali, yaaba n pagni mi biadma, ki buu ku tugtongu, bi ba baa bi tuonbiadi pani.⁹U Tienu fuoma n bolindi ba; o pabiencianli n yi di ki buodi ba.¹⁰U Tienu cedi ke i yangbanli bubuuli suoni,U Tienu konli konli a yangbanbila nina, ki mudi akuli.¹¹O yangbankpelo kpe, kelima boncuokaali luoma po; ke a yangbanbila mo sani ki yadi i kaankuli.¹²N gbadi maamaba, nasiili nni, ke mi cua ki caa nni,N tuba mo gbadi li maama sobni. ¹³Ke mi yuandi ki legdi npo, ti dangidi nni, ya yognu ke bi niba nali a gomuna yeni.¹⁴Li den tie niagu i, ke ti jawaandi cuo nni, ke n gbanu nni, ki ban nandi n kpaba.¹⁵Lanwani ii, fawaamaba pendi n nuga po, ke n yugbana sani.¹⁶Li fawaama den sedi suo, ama, n den ki fidi ki bandi mi junjungu. Li nannanli den legdi n nunga po; li den nmini suo, ke n ti gbadi ke nialu yedi, ¹⁷O nisaalo ba fidi ki yedi ke o tiegi cain, kaa pia tagliba kuli, ki cie U Tienu uu?O nisaalo pali ba fidi ki ya pienli ki cie yua n tagi o oo?¹⁸Diidi, li ya tie ke U Tienu ki dugi o malekinba po; O ya diidi, ki la i tagli o malekinba kani,¹⁹Laa pia tama ke o kan la bi nisaalba, yaaba n tie tandi yeni kani ka, i tagli ki cie, bani yaaba ya gbanu n tie tandi baba, ke bi tadi nani a sidbila yeni, ke bi ba fidi ki midi ba faala.²⁰Ku sinaagu, ki ya caa yeni ku yenjuogu kuli, ke bi bolini ba cain;bi ba bodi cain, ke bi kan tiadi bipo mono.²¹Ban den pia yaali kuli, ji ye nitianba ya nui nni i.Bi kpe, kaa bandi U tienu yanfuoma sanu.

Chapter 5

¹Yini mola, ke ban faabi a, A ba la yua n ba sagi apo oo? A ba la ya maleki n gagdi ki nani wan faabi a aa? ²Kelima, li pabienli n kpa o yanpiidaano; li nunponli mo n bolindi o yanluodaana. ³N la o yanpiidaano n pudi a jiina naani, ama, laa waagi, ke n soli, o diegu. ⁴O bila n da baa todma, ki fagdi yeni mi yanduanma; Bi ba jia ba, ti buudi, ki cuo ba. Obakuli ki ye, ki ba faabi ba. ⁵A konkonba n ba cua, ki di wan taa ya kpaangu, ba ku ya ye i konkoni nni. U ñuñuunu n kubi yaaba mo n ba wudi ki jiini o piama. ⁶Mi yebiadma ki ña ki tinga nni ka; fala mo ki pudi mi tama po ka. ⁷Ama, o nisaalo mali, ke wan ya laadi fala i, nani ti fantanjiandi n yugi u mu po maama yeni. ⁸Ama, li ya bi tie mini i, n bi baa miiadi U Tienu, wani oba i; n bi ba waani wani oba i, n payianu; ⁹wani yua n tieni ya yaalidgu bona yaa n yabi, Yaali n nani boncianla, kaa pia coli. ¹⁰Wani n cedi ke ki taaga nii ki tinga po, wani n songdi i kuani yeni o ñima. ¹¹O fiindi ki siendi yaaba n miindi bi yula, O cedi ke li pabonli danba baadi mi pamanyema. ¹²O biidi bi ninfandanba yanjaga, Bi nui tuona kan nandi ban bua yaali. ¹³O dia ti diadi, ki co bi yanfodanba yeni bi ninfancebu; bi ninfandanba mo ya ninfancebu n gulgi ba tonma. ¹⁴Ban n kadi yeni li biigli u yensiinu, li bonbonbiigli n lindi ba u yensiicocoligu, nani ñiagu yeni. ¹⁵Ama, U Tienu n ba faabi talga yeni bi nibiadiba maabiadma, ki faabi o cacagdaano, bi paatieba nui nni. ¹⁶Lanwani ii, talginba mo pia li dandanli, ke bi dibiadiba mo luoni bi ñona. ¹⁷Diidi, li seli ye yeni U Tienu n tundi yua, yeni fala; lanwani ii, njan da nundi bii ki yie U paaciamu daano fala tundima. ¹⁸Kelima, wani n duolidi, ki go tebi; Wani n yi pua ki duoli, o nuu n go tebi. ¹⁹Wan ba faabi a ya taalma, ki pia coli; Yaali n bia mo, kan nandi a hali bada. ²⁰Mi koma yognu, U Tienu ba ñani a mi kuuma fiali nni, Bu tɔbu yognu mo, o ba fie a miali. ²¹O ba guuni a yeni bi niba maabiadma, a go kan ya jie libakuli, li ya tie ke yebiadma baa. ²²A kan ya pia yanbani, mi koma yeni mi yebiadima kuli po. A kan ya jie ti muayandi mo. ²³Kelima, a kuanu nni tana kan pani o bonbulkaali, u kuanu nni yandi yeni ti lulugdi mo kan biidi a kuanu. ²⁴A baa ye yeni li pamanli, a diegu nni; a ya gedi ki gondi a yankuli yeni a yandela mo, libakuli kan poti. ²⁵A ba diidi ki sua ke a puoljuani yabdi ki pugdi, ke a yaabila mo yabi nani ki tinga nni muadi yeni. ²⁶A ba poti hali boncianla, ki fidi ki kpe. Nani ti bonkukuodi n yi be, ban pedi maama yeni. ²⁷Diidi, ti kpaagi li maama kuli, ki gbeni, lan tie maama n yeni; njan cengi bonjanla, ki bili la, a pali nni, lan todi a."

Chapter 6

¹Lanwani ii, Joba den jiini, ki yedi,²"Hain, li ya bi tie, ke bi ba fidi ki bigni n falabiado kpiagu; bi ya bi maani n yebiadma ne, ki kelga po! ³Kelima, li bi baa kpiagi ki cie li mɔgli tanbiini. Lani n cedi ke n maama ki pia mayuli. ⁴Kelima, U Paaciamu daano piemi muu ki londi londi n gbanu, ke i lɔbdi kua n gbannandi nni kuli; U Tienu jawaanciandi kuli taani ki calgi, ki tuogi nni. ⁵O fuanjunbo ba la ti nɔnmuadi, ki go ya buudi ii? Bii, o nua baa buudi wan nmani ya muadi kani ii? ⁶Ya jiema n salgi, kaa pia yaama ba fidi ki di ii? Bii, mi jenpienma nni pia manuba kuli ii? ⁷N yie kaa sii li jiebiidi; mi tie nani min nundi ya jiema yeni i. ⁸Hain, U tienu kan ga n miabu uu; hain, U Tienu kan nanli nni, min mia o yaali yapo oo? ⁹U Tienu ya bi ba nmaa, ki madi nni, Wan bi kagni o nuu, ki jia n miali tonma! ¹⁰Lani n bi ba sɔngi n pali, bá yeni li falabiado n ki pia bianu kuli, n bi yugi ki cii yeni li pamanli: ke mii kandi O Gagdinamo maama po. ¹¹U fidu go ye le i, ke n baa tundi ki guu uu? N yema go pia be ya buama i, ke n baa guu miafagli ii? ¹²N pia tana paalu ya oo? Bii n gbannandi juagi nani ti kumɔndi yeni yo oo? ¹³Mii ji pia todmaba kuli, bii yeni ka aa, dabaali kuli yaadi ki n nni, fanma. ¹⁴Yua n ye yeni falaciamo, o guu o dɔnli kani, li nɔnbili; Bá yeni wan luo U Paaciamu daano po li fangli kuli. ¹⁵Ama n kpiiba wadi n pali nani ku bɔnkuongu yeni, nani ya nima n puubi, ki ba ti kuodi yeni. ¹⁶U nima gbidi, ki go sɔngi, kelima a nintana po, kelima, ku gbangbadigu mo cua ki libni, ki pini u. ¹⁷Ku wulgu ya tieni waamu, li kpeni yi nɔuudi i, U yienu mo ya paagi, li kpeni n fuadi i buoli nni. ¹⁸Bi sancenba yaaba pundi likani jadi ki bua n. Bi cuoni mi fanpienma nni, ki yaadi fanma. ¹⁹Tema sancenba lingi mi nima, ke Ceba sancenba daani bipo, ki tama ke bi ba baa ma. ²⁰Ban pundi, bi pala den biidi boncianla, kelima, li den sua ke i kpeni kuli kuodi. Bi den pundi likani, ke bi pala biidi. ²¹Kelima mɔla, yinba n dɔnlinba ji ki pia todmaba kuli npo; i la n falaciamo, ki jie yinba iba. ²²N mia yi, ke yin teni nni liba yo oo? Bii, ke yin nani i piama nni liba ki teni nni yo oo? ²³Bii, n mia yi ke yin faabi nni n yibalinba nui nni yo oo? Bii, ke yin faabi nni bi tugtondanba nui nni yo oo? ²⁴Tundi nni mani, min suoni; waani nni mani min tieni ya tuonbiadi. ²⁵I mɔmɔni maama ki kɔni obakuli! Ama, min diidi yin maadi ki jalgi nni yaali ya po? ²⁶I jagi ki luo n maama i bii, bii yua ye yeni pabɔnli maama tie fanma, kaa pia mayuli i? ²⁷Diidi mani, i ba fidi ki tɔa tiatia ki kpiebiga po. ki taa i dɔnli mo, ki lebdi ki ga bonliba. ²⁸Ama, mɔlane, n mia yi, ke yin diidi nni bonjanla, kelima, n kan pua tofaama i nintuali. ²⁹N mia yi sugli, da gedi mani fagma, guani ki cua mani na, da tiendi mani yaali n ki tiegi; Seni mani nni kɔma nni, kelima, n dá li kubi mi teginma i. ³⁰I gbadi ke n maadi maabiadma aa? N nɔbu kan fidi ki gandi yaali n nani yeni yaali n bia aa?

Chapter 7

¹O nisaalo yema, ki tinga pone paa hali boncianla. O yema naani o tuonsɔnlo yema i. ²O tie nani ya yonbo n ye u yienu nni n bua u sɔngu maama yeni i. Nani li daali tuonsɔnlo n guu o pani maama yeni i. ³N mo ya yema tie yeni i, i nmaali n yeni ke n laadi fala; Niamungu kuli, n ye yeni yayagdi i. ⁴N ya duani kuli, n yi buali n yuli, 'N ba fii beyognu i, li ba fandi u laa yognu i?' N baa dua ki lebni hali yeni i siɲaafaani. ⁵N gbanu kuli tie napɔga i, ke a sidbila midbi a tinga. N gbanu fabdi fabdi, ke a nala tieni ti biidi. ⁶N yema dana tiini tonma ki cie o lugdo gonbu; a ya sani ki gbeni, dandanli naa ji ye. ⁷U Tienu, njan ya bani ki n miali ji sieni fuodi ki jiini yenma i; N nuni ji kan la pamanyema. ⁸U Tienu yua ya nuni n nua nni, ji kan la nni; U Tienu nuni ba cini npo, ama, n ji kan ya ye. ⁹Nani ku tawalgu n yi kaadi ki bodi maama yeni, yua n gedi bi tinkpiba diema nni, ji kan guani cain. ¹⁰O ji kan guani o denpo; O diegu nni yaaba mo ji ba sundi opo i. ¹¹Lanya po i, ke n kan ya nmini; n pabɔnli nni, n ba maadi, ki fabni; N ba maadi ki waani yaali n tie n yanyagdi. ¹²N tie nincianma bii, nincianma nni cilungu i, ke i ba lingi npo yaaba n baa guu nni? ¹³N ya yedi n pali nni, 'Mi guama ba sɔngi n pali, n duanu ba jiini n yanyagdi, ¹⁴L yognu i ka a jiendi nni, ti dangdi nni, ki cedi ke li bonlakaali jiendi nni. ¹⁵Lanwani ii, a ya bi sadi nni li bi baa tu yeni min nua ya kpaba ne. ¹⁶N yama nani mi yema nni; n ji ki sugni ke min waagi, ki ye, ki fo. njan nni min fuodi, kelima n yema ji ki pia fuoma. ¹⁷O nisaalo fuoma tie be i, ke a baa fiini opo, ke a ba biani a yaanma, ki ya tiani opo, ¹⁸ke a baa gbegdi o siɲaagu kuli, ki ya bigindi o yognu kuli? ¹⁹Beyognu i ke a ba cedi nni yeni a nunnualima, min fuodi ii, be yognu i, ke a ba njan mini baba, min fidi ki nali n nɔsanɲima aa? ²⁰Ba n ya tieni tuonbiadi, li la fini yua n kpaagi bi nisaalba yeni le i? Be n cedi ke a li cini a nuni npo, ke n ji tua tugcianli apo oo? ²¹Be n cedi ke a kan di sugli n tuonbiadi po, ki piini n biidi? Kelima, mɔla, n ji ba duani mi tama nni i, njan njanbi ki gbegdi nni ii? Li ji ba sua ke n ji ki fo."

Chapter 8

¹Lanwani ii. Cui dogu yua Bilidadi den jiini, ki yedi,²A baa maadi ya maama ne, hali yeni u laa yognu i? A ñɔbu nni taafaagu fuudi ne ba juodi u laa yognu i? ³U Tienu tui mi teginma kani yo oo? U Paaciamu kuli daano tieni yaali n ki tiegi yo oo?⁴A bijaba tieni ti tuonbiadi O Diedo nintuali; ti bani lanwani, kelima o cedi ke bi tugi bi tuonbiadi tagli i.⁵Li ya tie ke fini aba pugi U Tienu, yognu kuli, ki miadi u Paaciamu daano sugli.⁶A ya tiegi bonɲanla, kaa pia tagliba kuli, lanwani ii, o ba tieni apo yaali n ɲani, ki guani ki ɲanbi a diegu lan buali maama.⁷ɲan den ye maama kpiama dá den waa n yeni, wan ba yandi ki bobni apo ya yema baa ɲani ki cie kpiama yema.⁸N mia ɲa, ke ɲan buali ya nifiima n pendi, ki bandi ti yaajanba ɲ den la yaali ki go bandi yaali.⁹Tinba wani ii, tie wonli ne ya nifiima i, ti naa bani libakuli, kelima, ti ya yema ki tinga po ne ɲmani junjungu i. ¹⁰Ban wani, ba fidi ki waani a, ki tundi a. Bani ba ba waani a bi pali nni maama.¹¹Ku sabigu ba fidi ki pudi naani n ki pia ñima aa? Li kaali ba fidi ki kpedi naani n ki songi ii? ¹²Ama, ti ya kpedi, ke baa ceni ti, ti yi kpia ki kuodi, ki ɲa ya muadi n sieni, ke ti dá songi i.¹³Lanwanii, yaaba n sundi Utienu po mo ya yema tie yeni i, O nibiado dandanli ba bodi.¹⁴O dudugdi ba cie, ki baa, o mɔmɔni mo tie nani kpaldandia gaali yeni i. ¹⁵O dugi o dieli po, ama, li mo naa pia fidu, ki ba ga o;O sani ki deni, ki fili li dieli, ama, li mo wudi ki baa.¹⁶U yienunni, o gbie yeni mi sinma, ke o bena tandi, ki ladi ki gbie u gɔgdigu. ¹⁷O jiina kua ki sagni a tansaga nni, ki ban nandi ku tangu.ki lingi mi sensenma ti tantiadi nni.¹⁸Ama, bi ya ɲabi o wan den ye naankani, li kaanu ji kan bandi o, ki yedi, 'N ki kpeli ki la ɲa nekanba.'¹⁹Diidi, li nilo tuada ɲ tie maama n yeni; Tiitiandi n ba fii, wan den se naani, ki sedi, lan ya ɲani. ²⁰Diidi, U Tienu kan ñɔli ki ɲa niteginka hali bada;Ama, o kan nuali, ki todi nibiado mo.²¹Li kan waagi, wan gbieni a ñɔbu yeni ti pamanlaadi, ki gbieni a ñɔgbana yeni ti pagdi, U Tienu nintuali.²²Yaaba n nani a ba la i fee; o nibiado diegu ba bodi cain."

Chapter 9

¹Joba den yuadi ki jiini, ki yedi, ²"Mini mōno bani ke li tie yeni i. Ama, o nisaalo ba tieni ledi i, ki baa i mōni, U Tienu nintuali? ³O nilo ya bua wan niagi yeni U Tienu, O kan jiini o buali tudli nni, bá yenma. ⁴U tienu yabidi mi yanfuoma, ki go pia u paaciamu; nma ba fidi ki niagi yeni o, lan juodi opo nani wan jagi maama? ⁵Wani fuadi a juana, ke nna bani libakuli, o pabienli nni, o yi lu ki mumudi li juana. ⁶Wani n yi cedi ki tinga n digbi ki taani yeni ki tanpuuli kuli. ⁷Wani n yi maadi yeni u yienu, ke wan da pudi, ki cedi ke u kan pudi, wani n yi luoni ki kpali a nmaabila po, ⁸Wani o baba, n yi tandi tandi ti talwadi, ki cuoni mi nincianma ningbanu po, ⁹Wani n tagi nmaacali, o nmaabiluomo, yeni ya nmaabibuoli n ye tanpoli kuli. ¹⁰Wani U Tienu n tagi yaalidgu bana, yaa n ki pia gbadma yeni ya bonnana n ki pia coli. ¹¹Diidi, O cua n kani, ama, n naa la o; O pendi ki ban caa, mii bandi o. ¹²O ya ga bonli yeni u paalu, nmaa ba fidi ki yie opo? nma ba fidi ki buali o, 'nan tie yaali mo nan tie be i? ¹³U Tienu ki jiindi o pabienli fanma; Mi nincianma bonfuodbiado yeni o todkaaba kuli baa ki labni o nintuali. ¹⁴Nmo ba tieni ledi i, ki jiini o buali, n ba maadi ledi i, ki gagi yeni o? ¹⁵Bá n ya bi pia i mōni, n kan fidi ki jiini o buali; N ba mia n buujialo n gbadu npo mi niñima baba i. ¹⁶Bá n ya yini o, ke o tuo, n kan tuo ki maali ke o cengi nni. ¹⁷Kelima o fii ki sedi npo nani ku taafaagu yeni, ki cuo n gbanu ki mimidi fanma. ¹⁸Waa puni nni, ke min fuodi bá waamu; kelima o gbieni nni yeni li pabonli i. ¹⁹Li ya tie paalu ya maama i, cedi o ya paaciamu n cie! Li ya tie ti buudi ya maama i, nma ba yini o ti buudi judanba kani? ²⁰Ba yeni n mōni kuli, n nōbu nni maama n ba guani ki loli nni. ²¹Mii pia tagliba kuli, ama, mii dugi n yuli po. N yama nani mi yema nni. ²²N бага ji ki ye, lani n cedi ke n ba fidi ki yedi, ke o bolindi o papiendaano yeni o nibiado kuli yenma i. ²³Yianbiadbolinkou ya baa, o yama kan ya yagni bi papiendanba falabiado po. ²⁴U Tienu taa nanduna ki tieni bi nibiada nui nni; U Tienu pii ti buudi yudanba nuga po i. Li nan yaa tie wani yaaka, nma naani i? ²⁵N yema dana tiini ki cie o tondo nantaali. N yema dana sani tonma, ki nan dá ki la yemanma kaanuba kuli. ²⁶N miali dana tiini tonma nani mi nima nni ninbiadi yeni i. bii, nani ku kapaciigu n yi jiidi ki cii o boncuokaali po maama yeni i. ²⁷N ya yedi ke min sundi n fanfabni po, ke n ba nna n pabonli, ki mangi n pali, ²⁸N falabiado n cuo nni ti jawaandi, kelima, n bani ke U Tienu kan tuo npo, ke mii pia tagli. ²⁹I tagli baa jaagi n yuli po i; beyapo i, ke n baa jaadi nba fanma fanma? ³⁰Bá n ya wuli yeni ciebu, ki nidi yeni mi jiama, ³¹U Tienu wani ba nua nni ti bogdi nii i, n tiayiekaadi mōno baa sengi nni. ³²Kelima, U Tienu ki tie nisaalo, nani mini yeni ka, ke n ba guani ki jiini o, bii, ke n ba dadi o ki gedi yeni o ti buudi. ³³Buudi yudaano ki ye, mini yeni wani ya siiga, ki ba maani o nuu tipo, ki saa tipo i mōmōni. ³⁴Buudi yudantiano ki ye, ki ba yindi U Tienu gbiamu npo, min pia ya jawaandi opo yeni n kagdi npo. ³⁵Min fidi ki maadi ke jawaandi, kaa jie o. Ama, li naa tie yeni, N kan fidi, kelima, n tie n baba i.

Chapter 10

¹N yama ñani mi yema nni; N ba maadi min bua ya maama, ki waani n payianu; N pabɔncianli nni, n ba maadi.²N ba yedi U Tienu, 'Da jia n buudi ki cuo nni; Waani nni, n tuobiadi n tie yaali. ³A diidi ki sua ke li nani ke njan waani nni fala, mini njan tagi yua, ki biidi a nuu tuonli, ki nan puuni bi nibiadbacagli, a nunmanga yeni a yenyenma aa? ⁴A nan pia bi nisaalba nuni yo oo? A nua nani bi nisaalba n nua maama yo oo? ⁵A miali dana mo tie nani bi nisaalba miali dana, bii a miali bina tie nani bi nisaalba yaaba n ba kpe yeni yo oo? ⁶A nan kpaagi, ki fiidi, ki lingi n tagli, ki yagni n yama n tuonbiadi po oo? ⁷A nan bani ke mii pia tagli, ama obakuli ki ye ki ba faabi nni a nuu nni. ⁸A ya nui n tieni n nannanli, ki tagi n munli kuli. ki go bua njan bolini nni. ⁹Ya tiani ke a tagi nni yeni ku yɔgu i; ki go nan bua njan guani yeni nni mi tama nni ii? ¹⁰A ki kuodi nni nani mi naanjanma yeni, ki cedi ke n guani nani mi naanjanakaama yeni kaa aa? ¹¹a lani nni yeni ti gbannandi yeni ki gbanguki nali nni ki taani yeni a kpaba yeni i jiini. ¹²A puni nni li miali, yeni a yanbuama njanbili; A kuginanli po n cedi ke n fo. ¹³Ama, njan bili yaali, a pali nni yeni, n bani ke lani n den tie a maalma: ¹⁴Ke n tieni tuonbiadi, a ba bandi, a kan yedi ke mii pia tagli. ¹⁵N ya tie nibiadi, i falaciamo n ba di nni; bá n ya bi ti papiendaano, n bi kan fidi ki yaadi n yuli, kelima i fee dini nni o, ke n ji nua ban fali nni maama yeni n falaciamo i. ¹⁶N yuli ya yaadi waamu, se njan nɔdi ki deli nni, nani li yanboli yeni; A go waani nni, ke a taani u paaciamu, ki ba mudi nni yomi yomi n yeni. ¹⁷A ñani jakɔndpanba, ke bi tuogi nni, ki pugni a pabiencianli npo; a soni ya tɔgoli n dá pia u fidu, ke bi tuogi nni. ¹⁸Be nan tieni, ke a cedi ke n naá mali nni ii? N bi sugni ke min kpe ban mali nni ya yognu, yeni, nilo bi kan la nni. ¹⁹N bi baa tie nani mii bi ye yeni i; Bi bi ba taa nni, min ñani n naá tugu nni ya yognu, ki yeni nni a kakula po. ²⁰N miali dana ki tie waamu ka aa? Cedi nni min mangi n pali yeni ya miali daajenmu n sieni nni, ²¹ki fidi ki gedi naani, ke lebdima ji ki ye, li bɔnbɔnbiigli yeni mi kuuma junjungu diema nni, ²²ya diema nni n biigi nani ku yɔgsiigu yeni, mi kuuma junjungu diema nni, ti yanyangdi n gbie naani, Naani ke mi yenyenma tie nani ku yɔgsiigu yeni.

Chapter 11

¹Lanwani ii, Naama diema ni yua, Sofaari den jiini, ki yedi,²ñan maadi ya maacianma ne kuli ba fidi ki ya pia mi maajiinkaama aa? Ti ba fidi ki ya dugi ya maaciandaano ne po oo? ³A bani ke a mañuali n ba cedi bi niba n ya ñmini ii?ñan fali ti tundima yeni n ba cedi tin da fu yeni a i fee n cuo ña aa?⁴Kelima, a yedi U Tienu, 'N banma cedi ke n tie papiendaano, mii pia tagliba kuli o nintuali.⁵Ama, hei, U Tienu ya bi ba maadi i, O ya bi ba yaadi o ñobu, ki maadi a nintuali i;⁶O bi ba waani a mi yanfuoma ñasiili!Kelima, o kpiagdi cie ti yajaga kuli.ñan ya bani ke, U Tienu yi sundi a tagli u yogtianu.⁷A ba fidi ki bandi U Tienu niima nni, ki gbeni ii?A ba fidi ki bandi U Tienu paaciamu yeni u yabnu, ki gbeni ii?⁸O yabi, ki go kpedi, ki pundi ti talwadi; a ba fidi ki tieni be i?O ñua ki cie bi tinkpiba diema, a ba tieni ledi i, ki bandi ii? ⁹O fagmu cie ki tinga gaanilindma, ke o yabnu mo cie mi ñincianma kuli.¹⁰O ya cuo ki luoni nilo,o ya yini nilo ti buudi, ñma ba fidi ki yie opo?¹¹Kelima, o bani ya niba n ki pia mayuli; O bani yaali n ki tiegi, bake waa kpaagi lipo mɔno. ¹²Ama, li paa yeni o yanluodaano n baa mi yama,ki cie ban kuani o fuanjunbo ti diedi nni.¹³Ama, li ya tie ke pendu a pali, ki taa a yuli, ki cabi U Tienu,ki yugdi a nui, ki jaandi U Tienu; ¹⁴Li ya tie ke a fagni a diegu yeni yaali n ba kuani a i tagli nni,kaa ña ke bi tiendi tuonbiadi a diegu nni. ¹⁵Lanwani ii, a ba fidi ki yaadi a yuli, kaa jie fee; A baa ye bonñanla, kaa bangi liba kuli po. ¹⁶Lanwani ii, a ba sundi a cacagma po; a ba ti tiadi mipo, nani ya ñima n puubi yeni i.¹⁷A yema, ba yendi, ki ya tuudi ki cie yensiinu;Bá yeni ke li den tie biigli, li ba tua nani sijaagu yeni i.¹⁸A bi ba baa mi yanduanma, kelima, li dandanli ye; a ba diidi, ki sua ke likuli ñani, ñan duanni ki guani yeni mi yanduanma. ¹⁹A go ba duani ki guani yeni li yanñaali, ke obakuli kan mabni a guama.A ba la ke bi niba boncianla miadi a todma. ²⁰Ama bi nibiadba wani ya nuni ba la yaali n bia; baa pia wuonkaanu, ki ba sani ki ciadi; bi dandanli kuli n tie ban kpe baba."

Chapter 12

¹Lanwani ii, Joba den jiini, ki yedi,²"Laa pia tama, ke yinba baba n tie bi nisaalba; i yaa ti ye ya yognu, mi yanfuoma ba bodi.³Mini moko pia li maalma, nani yinba yeni, yii cie nni ka. nma ki bani yin maadi ya bona ne po?⁴N tua n kuantalieba po, laadi yeni nuali bonli i. Mini yua den yi maadi yeni U Tienu, wan tuo, ki jiini nni! Mini ya niteginka n ki pia tagliba kuli. Mini n ji tua li nuali bonli.⁵Yaaba n ye yeni mi yanduanma yapo, bi tua ke ki falga ye o niñinnilo po i; bi maadi lany maama bi cacagdanba po i.⁶A suura yeni a yenyieda ye yani mi yanduanma i, bi diedi nni, ban wani li duu bi gbanmanu po i, ki yie U Tienu.⁷Ama, buali mani ti yandi, ti ba tundi yi; buali mani tanpoli po nuanmu, bi ba maadi yin gbadi.⁸Bii yin boe yeni ki tinga, ki ba bangi yi; mi nincianma nni jami ba togdi yi, yin gbadi.⁹Li laa bonfuodli, bikuli siiga, n ki bani ke O Diedo n tagi lany bona kuli, yeni o nui?¹⁰Bonfuodli kuli ya miali ye o nuu nni i, yeni nisaalmiali kuli ya fuoma.¹¹Bi tua ke, 'Li tubli gbia, ki gagdi mi maama, nani bu lanbu n lengi, ki gagdi mi jiema maama yeni i.'¹²Mi yanfuoma ye yeni a jakpela i; limiafagli nni mo n pia mi yanfuoma.¹³Mi yanfuoma yeni u paaciamu kuli ye U Tienu kani i; i tundi yeni mi yanfuoma ye o kani i.¹⁴Diidi, o ya biidi yaali, obakuli kan fidi ki nanbi; o ya luoni nilo, obakuli kan fidi ki luodi o.¹⁵Diidi, o ya cuo ki seni ki taaga, bonli kuli yi kuodi i; o ya luodi ga ki na mo, ku ninkuagu n biidi ki tinga.¹⁶U paalu yeni mi banma ye o nuu nni i; yua n tudi, ki bodi, yeni yua n tulini kuli, ye o ya nuu nni i.¹⁷O cedi ke bi dogdanba cagni, ki cuoni taabima, kaa pili taacaadi; ki pua ki nmadi ti buudi yudanba yama.¹⁸O yidi bi badibiadiba badfeglimu; ki go ki yiendi ba ti yonbtiadi.¹⁹O caa yeni bi koopadcianba ti yonbdi. ki tudi ki lu bi badcian- gbanmandanba.²⁰O pii mi maabanma danba nɔbu, ki muni ba mi maama, ki legni a jakpela yama, ki muni ba mi yanfuoma.²¹O dini bi bulcindanba i fee, ki lodi bi gbanmandanba gbanñagirdi.²²O dogdi yaali n bi duagi li biigli nni, ki taa mi kuuma junjunga, ki cua yeni gu mi yenyenma nni.²³O findi i nibuoli, ki pugdiba u paalu, ki go bolindi ba; O yi cedi i nibuoli n poli, ki yabdi, wan yuandi ki gedi yeni ba ti yonbdi.²⁴O pii mi diema yudanba yama, ki muni ba mi yanfuoma; ki cedi ke bi waa mi fanpienma nni, sanu n ki ye naana.²⁵Bi tulbi li biigli nni, yenma n ki ye naani, ki cedi ke bi jadbi nani o daañugaado yeni.

Chapter 13

¹Diidi, n nunbu la lani kuli; N cengi la yeni n tubli, ki gbadi niima nni.²Yin bani yaali, n mako bani; yii bani ki cie nni ka³Ama, n bua min maadi yeni U Paaciamu kuli daano i.N miadi ke min maadi ki fie n yuli O Diedo kani i.⁴I legindi i mɔmɔni yeni mi tofaama; i tie yiatebda n ki pia mayuli i.⁵Keto, be n cedi ke yii bi nmini ii! Mi yafuoma sanu n bi yeni.⁶Ji cengi mani, min ba maadi ya maama, ki ga n yuli; cengi mani n ñogbana n fu yaali ya po. ⁷i maali ke i ba maadi yaali n ki tiegi i, ki todi U Tienu, bii, ke i ba pua mi tofaama i ki todi U Tienu uu? ⁸I tama ke i ba maadi yeni i, ki taani U Tienu po? I maali ke yin fu ki ga U Tienu yo oo? ⁹U tienu ya diidi i yanmaalma nni, li baa nani ipo oo? I ba fidi ki bɔndi U Tienu, nani yin bɔndi bi niba maama yeni ii? ¹⁰Laa pia tama, ke o kan jalgi yi, li ya tie ke i kuni mɔmɔninkpinli, nsiili nni, ki bua taani opo.¹¹U Tienu bali kpiagdi ka jieni yi ii? O fangli jeje kan cuo yi ii? ¹²I kpajama ki pia fuoma nani mi fantanpienma yenii maabanma mo tie nani ti tandi ya guona yeni i. ¹³Suoni mani, ki n nni mini baba, mini n ba maadi, Yaali n ba tieni nni, lan tieni. ¹⁴Bá li ya tie n kuuma, min kpe, kelima li po; ¹⁵Diidi, o ya kpaa nni, mii ji sieni dandanliba kuli, kase wani. Ama, n ba maadi o nintuali, ki fie n yuli. ¹⁶Lani moko ba fidi ki todi nni, kelima tuonbiadi daano kan fidi ki sedi U Tienu nintuali. ¹⁷U Tienu, cengi mani n maama bonnanla; diadi mani i tuba, ki cengi min ba dɔgdi ya maama ki waani yi. ¹⁸Diidi, n cua yeni n maama ti buudi yudanba kani; N bani ke mii pia tagliba kuli. ¹⁹nma n ba fidi ki maadi, ki jia ti buudi, ki cuo nni? A ya fidi ki buni, ki cuo nni, lanwani ii, n ba tuo n tagli, ki ya nmini, ki kpe. ²⁰U Tienu, n mia n ke n n tieni npo bona lie baba i, yeni, n kan buli a n nunga. ²¹n n yindi a nuu yu n yiini npo yeni, ki go da jiendi nni yognu kuli. ²²Lanwani ii, a ya yini nni, n ba tuo ki cengi a maama, ki go jiini a; bii n n cabi nni min maadi yeni a, n n jiini nni. ²³Waani nni n tuonbiadi yeni n tagli n dɔa maama. Cedi min bandi n tudma yeni n tuonbiadi. ²⁴Be n cedi ke n buli nni a nunga, ki nua nni nani a yibali yeni? ²⁵A ba fidi ki ya nua ki deli u faalu n tugi ya faacabigu uu? A baa nua ki deli ti muakuondi ii? ²⁶Kelima a diani npo ya maama n to; a cedi ke n tugi n panma nni tagli tugli. ²⁷A kpaa n taana ti kpaadi; ki nua ki kpaagi, ki diidi min tiendi yaali kuli, ki nua ki cɔdi bá taabana kuli; ²⁸Bá yeni n gbannandi n bedi, ki cabdi ki baali, nani i naanuuni n mua ya daagu yeni, bii, nani li kootuuli n mua ya tiayiekaagu yeni.

Chapter 14

¹Pua n mali o ja, o miali kan fagdi ii, ki go gbie yeni yanyagdi baba.²O yi yigdi nani ku puugu yeni, ki yuandi ki gbalgi, ki suodi.O tiini nani u songu yeni, kaa pia fuoma.³Ama, a ligdi a nuni, ki nua wani yo oo?A yi mini i, ki bua jia nni ti buudi ii?⁴ηma n ba fidi ki ñani yaali n ηani, ti jɔgindi nni ii? Niloba kuli.⁵Fini n bili o nisaalo miali dana.Wan ba tieni ya ηmaali cɔli, ye yeni fini i;a bili ya miali dana bianu, ke o kan pendi.⁶Lanwani ii, ηan legi a nunga ki ya nua kaantianu, wan fuodi,lani n tie, wan fidi ki juodi o daali tuonli, lan buali maama, yeni mi yanduanma.⁷Bu tibu ba fidi ki ya pia li dandanli;Bi ya cua bu, bu go ba fidi ki fuodi, lanwani ii, bu kan luo ya benkpela n ba guani ki bundi.⁸Ba ke o jiina kpelgi tinga nni, ke bu ñiali kpe mi tama po,⁹ama, bá bu ya gbadi mi ñima nuulu mɔno, bu ba guani ki bundi, ki tɔa a bena, ki tua tibu.¹⁰Ama, nilo ya kpe, o fidu kuli yi gbeni i; o nisaalo ya kpe, o yi juodi le i?¹¹Nani mi ñima á yi fuadi ku bengi nni, bii nani i kpenciami ñima á yi ñuudi ki kuodi yeni, ¹²bi nisaalba mo yi duani ki guani yeni i, ki ji kan guani ki findi.Hali yeni ti talwadi á ba ti bodi, ya nilo n kpe kan fii hali bada,o guama ki pia juodma, o ji kan findi.¹³Hain, a ya bi ba tuo ki wuoni nni a tinkpila diema nni, naani ke yanyangdi ki ye, a bi ba wuoni nni, ki ya kubi nni ηasiili nni, hali a pali á songi, ki bili ya yognu ke a ba ti tiadi npo! ¹⁴Nisaalo ya kpe, o go ba fidi ki ya fo oo? Li ya tie yeni i, n bi baa guu daali kuli, n fala nni, hali yeni ya yognu ke n faabma yognu ba pundi.¹⁵A bi ba yini nni, min tuo. A go bi baa niani ηan lingi mini, a nui tuonli.¹⁶A bi ba fiidi, ki cɔdi n taabana kuli;a ji bi kan ya tiani n tuonbiadi po.¹⁷A bi ba loli n tagli kuli kpalpiagu nni; ki go wuoni n tuonbiadi mo.¹⁸Ama, Ba a juana yi baa, ki mumudi cain;ku tangu mo yi fuadi, ki lie ku kaanu, ki gedi kaantianu;¹⁹Mi ñima cadi ki londi a tana; ke mi ñinpuubkaama mo puubi ki kɔdi ki tinga tama, ki ban caa maama yeni.A moko bolindi o nisaalo dandanli yeni i.²⁰Yognu kuli a yi kɔni ki paadi o nisaalo, ki deli ki fagni o;a yi cedi mi kuumá á lebdi o nunga.²¹Bi ya selni o bijaba aa, wani naa bani libakuli;bi ya fali ba mo, o naa faama lanyá po.²²O ya gbannandi nni i, ke o laadi fala, o naano mo n ye yeni o kumoe pabɔnli.

Chapter 15

¹Lanwani ii, Tema diema nni yua, Elifaasi den jiini o, ki yedi,²"Yanfodaano n ba guani ki jiini ya maayuodi ne ee,o baa gbengdi o yuli yeni fanfanma ya maama aa? ³O ba fidi ki maadi, ki fie o yuli yeni ya maama n ki pia mayuli, bii yeni ya maama n ki pia todmaba kuli opo oo?⁴Diidi, a fali U Tienu, ki yuani mi yennɔɔɔma, O Diedo nin tuali, ⁵Kelima, a tuonbiadi n tundi a, ki tulini a ñɔbu;ke amo gandi bi ninfandanba ya maataana. ⁶A ya ñɔbu mɔno n kuadi a, mini ya maama ka. A maama n guani ki cuo ña.⁷Finu n tie ban kpia ki mali ya nilo ki tinga nni ii? Bi kpia ki mali fini i, ki ña a gbangbana yeni a juabila aa? ⁸U Tienu nitaanli yudanba taanli daali, a den ye ee? A bani ke fini a baba n pia mi yanfuoma aa?⁹Finu bani be i, ke tinba ki bani? A gbadi be i, ke li laabaali ki kua tu tubli nni? ¹⁰Ti siiga nni, ti yukobiendi danba ye, yaaba n kpeli bá a baamado mɔno.¹¹Nani, a nuali ki fali U Tienu baagi, yeni ya maadingima ke ti maadi yeni a kuli ii?¹²Be n cedi ke a bieni a pali tonma?Be n cedi ke a gbiandi ti a nunmɔnli, ¹³A bieni a pali yeni U Tienu yo oo, ke a ñɔbu nni ña ya maama buolu ne ee?¹⁴O nilo tie be i, kaa pia tagliba kuli?O pua n mali yua ba tieni ledi i, ki ya tiegi ii?¹⁵Diidi, U Tienu ki dugi bá o malekinba yaaba n gagdi ki ñani;bá ti talwadi naa gagdi ki ñani o nintuali;¹⁶Li ba tieni ledi i, o nisaalo yua n gundi, ki pia i janbi boncianla, wani yua ya tuonbiadi tie opo nani o ñinnukaama yeni!¹⁷Cengi nni, n ba waani a; N ba dɔgdi ki waani a, min la ya bona.¹⁸Ya bona ke bi yanfodanba pua sawali, ki waani bi puolɔɔɔani, ya bona ke ti yaajanba den ki wuoni.¹⁹Bi den teni bi yaajanba baba i, ki tinga, caanoba kuli daa den kua bi siiga.²⁰Lani n tie, ke o nibiadi wani baa ye yeni fala i, o miali dana kuli. o tugmɔndaano po mo, ban bili ya bina, ke ba la fala.²¹Ya fuugu n pia ti jawaamdi ya baa o tubli nni; wan ye ya yognu mi yanduanma nni yeni i, ke yua n bolindi ba cua ki ludi, ki baa o.²²Waa den bani ke o ba guani li bɔnbɔnbiigli nni;ki jugsiega n guu o.²³O waa ki puagi i kaani kuli, ki lingi mi jiema, ki tua, 'N bani ke mi yele i?O bani, ke o kuuma daali pundi, ki ye o nuu nni i.²⁴O bani ke li pabɔnli yeni ti yanyagdi n jiendi o; likuli taani ki baa o, nani o bado n yi bobni o tɔgoli bu tɔbu po maama yeni.²⁵Kelima o duoni o nuu, ki ba tuogi U Tienu, ki waani o japaaciandi U paaciamu kuli daano kani,²⁶O den paagi o pali, ki ba tuogi U Tienu, kelima, o den dugi o gbankɔndigu po.²⁷I mɔmɔni, o den dugi o gbengu yeni o logkpiidi po i,²⁸O den gedi ki ye i dociami n mumudi nni i, ki kua a digbena yaa pua i yiani, ki bua wudi ki baa nni.²⁹O ji kan baa piama ki pugni; o bonpiakaali mo ba bodi;O bulcindi kuli ba bodi ki tinga nni.³⁰O kan fidi ki la faabma, ki ciadi mi kuuma; u mu n ba di o benkpela; U Tienu mo ba piebi ki fagni o, ki yaani o cain.³¹O dugi i janbi yeni jidi po i, ke likuli naa pia mayuli;kelima i janbi n ba tua o pani.³²O ba la lanyan janbi bona yo, ki fidi ki kpe, nani ya tiibenli n ji ki pia tiisinma yeni.³³O ba suodi, nani ku daamɔngu tiidi luona n yi suodi ki baa, ki dá ki beni yeni i;O puugu kuli ba suodi ki baa, nani olifie tiidi puuma n suodi maama yeni.³⁴Kelima o tugtondaano diegu kan tandi ku ba tua diekuongu;u mu n ba juu, ki di i o janbdaano diegu.³⁵Ban jagi ya biadma n ba cua yeni bi tagli, yeni fala;yaali n ña o yema nni kuli tie biadma yeni janbi baba i."

Chapter 16

¹Lanwani ii, Joba den jiini, ki yedi,²N gbadi li maabuoli boncianla;i kuli tie ya baagikaaba n ki pia mayuli i.³I buali, ke ya maayuyuodi ne mo pia u bianu uu? Be n biendi a pali a maajiinkaama yognu uu?⁴N mo ba fidi maadi nani yinba yeni, li ya bi tie ke imo tie nani mini ne;n bi ba fidi ki maadi, ki fu yeni yi, ki papagi n yuli mɔno, ipo, ki cuudi.⁵Diidi mani, min bi ba ñani n ñɔbu nni maama, yaama ki baagi yi!Hali n bi ba baagi i pala, ki jiini i yama!⁶N ya maadi, n fala naa wadi;n ya ηmini, kaa maadi mo, li pia npo mi laatodma i?⁷Ama mɔla wani ii, i yagni n yama boncianla. a mudi ki gbeni n diegu cain.⁸A cedi ke n dondi boncianla, li dondongu mɔno tua npo n jalgi;N dondongu mɔno n ji tua n yibali, kuni n wangi n tagli n tie maama.⁹U Tienu pabienli nni, o cuo nni ki dadi ki totɔdi, ki wangi nni falaciamo;bi ηmani bi ñina npo; n yibali ηmagdi o nunga, ki teli nni, ki kubi nni ki tɔdi. ¹⁰Bi niba taani ki yaadi bi ñɔna, ki teli nni;bikuli taani ki lindi nni, ki pua nni i tanpabi, ki sugdi nni;Bikuli taani ki bua kɔni yeni nni.¹¹U Tienu yuani nni a bibiada siiga, ke bi tudi ki luni nni bi nibiadba nui nni.¹²N den li ye yeni mi yanduanma i, ke o cua ki kuani nni ti yanyagdi.O cegi n tulu, ki pua ki madi nni;ki bili nni ke ban ya tɔa nni i piemi.¹³O piemi lindi ki cebni nni i kaani kuliU Tienu toni o piemi, ki londi n ciaga, ke laa pia o niñima;O nandi n puali ke mi yama pudi ki yadi.¹⁴O kubi nni, ki pua ki duolidi nni; ki sani ki naa nni nani o jakɔndo yeni.¹⁵N laa yognu kuli li pabɔnli tiadi. ke jilma kuli baa ki bodi mi tama nni.¹⁶N buudi ke n nuni kuli mɔndi;mi kuuma junjungu n maa ningbankobdi po,¹⁷Bá yeni n nui n ki tieni biadma tuonli kuli, ke n jaandi mo tie papiendaano jaandi.¹⁸Hain, ki tinga, da piini n sɔma;ki cedi n yigni n da la fuodima kaanu.¹⁹Bá yeni mɔla kuli, diidi, n kasiedi ye tanpoli;Yua n ba maadi ki faabi nni ye poli po, hali naani n kpedi.²⁰N dɔnlinba ñuadi nni,ama mini wani li buudi ki miadi U Tienu i.²¹N daani ke n ba baa yua n baa tie n candanbaalo U Tienu kani, nani o nisaalo yeni o dɔnli bii o kuantalielo yeni!²²Kelima, li ya tieni a bina waamu, ki pugni ii, n ba gedi naakani, ke n ji kan fidi ki lebdi ki guani.

Chapter 17

¹N fuoma ji jagindi i, n miali ji bua jundi i; n kakuli bobni ki gbeni o. ²Bi nandanba gaani ki lindi nni yeni bi ñuada; bi sugdi yeni bi ñuada n piendi nni mi guama.³ Fini aba n ba ñii n ciaga, ñan tua n candanbaalo;fini yaa ka, ñma ba sedi n puoli po?⁴Kelima, fini U Tienu n pii bi pala, ke baa gbia li bona niima nni;ama, ñan da cedi ba kɔni ki paadi nni.⁵Bi tie nani mi kpajama tili n maadi ya nilo po i, 'O yini o dɔnlinba ke ban cua ki di mi jaanjiema, ama ke mi koma nan ba kpa o bila.⁶Mini n ji tua bi niba n yiini ki ñuadi yua, Bi siini n nunga nni i, ti ñɔsandi.⁷N pali biidi bonciala, ke mii ji nua bonɲanla;n gbanandi kuli ji tie nani junjungu yeni i.⁸Li cuo mi niteginkaaba ku yaalidgu; yua n pia tagliba kuli, fii ki sedi o nibiado po.⁹O niteginka n suagi, ki ya caa liiga;yua ya nuu n ki jɔgni, o paalu yeni ofidu n pugni.¹⁰Ama yinba wani ii, cua mani, guani mani na; mii la i siiga, yanfodaano.¹¹N ya miali dana gbeni, min den bobni n yanjaga yaa kuli bodi,likuli bodi, ki taani yeni n yanbuama mo.¹²Li ñuali danba tua ke ku ñiagu tua yensiinu, ke, mi yenyenma ga li biigli kaanu.¹³Nani min la bi tinkpiba diema, ke mi tie diegu yeni; n ji ba pili n duanu li biigli nni i;¹⁴N ba kpaadi ki yedi n kakuli, 'Fini n tie n báa, ki yedi i naanuuni mo 'Fini n tie n naá, bii, n ninsalo,' ¹⁵N dandanli go yeli i?ñma go ba fidi ki la n ya dandanli n ye naani?¹⁶N dandanli ba yegi yeni nni ki pundi hali bi tinkpiba diema bulñɔbu kani, tin ba jiidi mi tama nni ya yognu uu?"¹⁶bj

Chapter 18

¹Lanwani ii, Cuhi diema yua, Bilidadi den jiini, ki yedi, ²"A ba bili a maacianma ne beyognu i?Kali ki tieni mi maalma, tin fidi ki maadi.³Be n cedi ke a nua ti nani yandi yeni ii; be n cedi ke ti tie apo, nani yanpiidanba yeni ii?⁴Fini yua n duoldi ayuli yeni a pabienli, lanwani ii, fini ya po, li dagdi ke niba n ji da ye ki tinga po, bii li dagdi, ke fini baba ya po, a juani n fuadi a kaanu, ki gedi kaantianu uu?⁵Laa pia tama ke o tugtondaano yema ba juodi;o diegu nni, mu kan cuo o fanu nni. ⁶Yenyenma kan yendi o diegu nni, kase biigli.o miali fidsanga yenma ba gbindi.⁷Wan den pia ya paalu, ki cuoni yeni mi jama ba gbeni;o yanjagceli n ba guani ki guli o.⁸Kelima, o ba cuoni yeni o taacela i, ki baa u taalu diagu nni;wani n ba cuoni ki baa ku diagu nni.⁹Ku diagu ba cuo o taali; u baabu saagu ba ba saa, ki mubini o.¹⁰Ya baabu n ba cuo o wuo tinga nni;ku diagu guu o, u sanu mmi. ¹¹Ti jawaanciandi n guu o, i kaani kuli; li jeje diadi ba cuo ki mubni o taana.¹²O gbanmandaano n ji ye yeni mi koma yeni, mi janjanma mo lindi ki cebni o, i kaani kuli.¹³Mi jebiadma janjanma nua ki cabdi o gbannandi; laa pia tama ke mi kuuma kan di o taana yeni o buadi.¹⁴Mi yebiadma ba dadi ki nani o, o diegu nni, wan den ye naani, mi yanduanma nni, ki fili o, ki gedi yeni o mi kuuma diema yudaano kani.¹⁵U mufaalu ba baa o diegu po, nitianba n kua ki diedi gu, kelima guu ji tie o yaagu.¹⁶O jiina ba kuodi ki tinga nni; ban cua ki landi o bena polu po mo.¹⁷Bi ba sundi opo ki mi diema nni, obakuli kan go ya tiani o yeli po.¹⁸Bi ba dadi o mi yenma nni, ki kuani o li bonbonbiili nni, ki deli, ki nani o, nanduna nni. ¹⁹O kan go ya pia bijaba ki buali yaabila, o buolu yaaba siiga, o kpiiba ba niyendo kan sieni mi diema nni.²⁰O bodma ba cuo yaaba n kua puoli yeni nintuali, i jeje, li ba kuani yaaba n kua niganu yeni nijienu kuli, ti jawaanciandi.²¹Lanwani ii, ya yebiadma n guu yua n ki tiegi yeni o diegu n yeni,lani ya yema n guu a yenyiera mo."

Chapter 19

¹Lanwani ii, Joba den jiini, ki yedi, ²Hali yeni u laa yognu i, ke i baa kuandi nni ti yanyagdi, ki nmaadi ki bua madi nni, yeni i maacianma aa?³Taalma piiga n yeni, ke i sugdi, ki jalgi nni;fee ki pia yi, yeni yin yin yagni n yama maama aa?⁴Li ya tie ke n tudi mɔno, i tagli jaagi mini ya yuli po i.

⁶lanwani ii, yin ya bani ke U Tienu n yie ki sedi npo, ki cedi ke nni o taalu diagu cuo nni.⁷Diidi mani, n yigni, ki tua, "Nanli nni mani!" Ama, obakuli ki cengi npo. N mia mi todma, ama teginma naa ye.⁸O luoni n sanu, ke mii pia min ba tɔgni naani, ki n nni li biigli nni, n sanu po.⁹O buoni n kpiagdi kuli, ki yidi n badfegliga.¹⁰O pua ki mumugi nni i kaani kuli, ki n nni, ke n ban caa;ki dadi ki nabi n dandanli kuli nani bu tibu yeni.¹¹O wuli o pabienli muwalgu kuli npo, ki tieni nni nani o yibali yeni.¹²O tɔgola kuli taani, ki sagni ki bua naa nni; ki bili ya sanu ke bi ba tɔgni, ki pundi n kani, bi caani bi jondi, ki cebni, ki lindi n diegu.¹³O fagni nni yeni n kpiiba; n bankaaba moko tudi nni, ki ji lɔgdi nni i.¹⁴N dɔnlinba nɔli ki n nni ki sundi npo;ke n kpiiba mo sundi nni, kaa ji ki fiini npo.¹⁵Min den gaani yaaba ya cangu yeni n potuada kuli, ji nua nni nani caano yeni i;n ji tua nilamo i, bipo.¹⁶N ya yini n naaciamo, waa sagdi npo, bá n ya pugi o maama kuli, waa cengi n maama.¹⁷N denpua ji ki bua n gbanu nuulu (n baagu); bá n bimadmu mɔno ji sengi nni i.¹⁸Bá mu biñidmu mɔno ji ki bua n maama, bi nundi nni i; n ya fii ki cili maama, kase ban ya ñuadi nni, ki kpagi nni a maakpaga; ¹⁹N dɔnlbuadba kuli yama ñani n niinni, bikuli sengi nni i; N buakaaba kuli lindi n puoli, ki yie ki sedi npo.²⁰N kpaba kuli sani ki tabni n gbangu yeni n gbannandi;n ñina baba n ji sieni, ki ñii.²¹Gbadi mani npo mi niñima, n dɔnlinba, i kan jie npo mi niñima aa?kelima U Tienu n duoni o nuu, ki pua nni.²²Li tieni ledi i, ke i wangi nni fala, nani yinba n tie U Tienu yeni?Be n cedi ke i dá ki cɔgi yeni yin wangi nn fala maama?²³Hain, n bi sugni ke min diani min maadi ya maama ne, ki bili!hain, n bi sugni ke n diani mikuli tili nni!²⁴Hain, ke n diani ma yeni ki kudcelga, ki duadi yeni ya kubɔndi tabni ku tangu po, man ya ye yognu kuli, ki da bodi!²⁵Mini ya po, n bani ke n candanbaalo ye, ki fo ki tinga nni ne,n bani ke wani n ba juodi ki fii ki tinga po;²⁶n gbangu yeni n gbannandi ya wudi, ki bodi, lanwani ii, mini nba n ba nɔnli, ki la U Tienu.²⁷Mini n ba la o yeni nuni. Mini nba, li ki tie nitiano ka.N pali cie, ki baa n tugu nni, kelima n guu lanyaa yognu i.²⁸I ya yedi, 'Be n cedi ke ti nua ki deli o! I ji ba tieni ledi i, ki tuni o i tagli,'²⁹Lanwani ii, yin jie ki jugsiega,kelima ki jugsiega ya tundi kɔni boncianla, lani n tie, yin bandi ke ti buudi ye."

Chapter 20

¹Lanwani ii, Naama diema yua, Sofaari den jiini, ki yedi,²"Diidi, N yankpaagma n tudi nni, ke min maadi, kelima, ya mabga n ye n yama nni. ³N gbadi a maama yeni a fuugu, ke li cuo nni i fee,ama, n yanmaalma ba todi nni, min jiini a maaguankaama. ⁴A ki bani ke hali ti yaaja ya yaajanba yognu,U Tienu n kaani o nisaalo ki tinga nni:⁵o nibiadao gbanmanu kan gedi yeni o kaanu, ke o yenyiedo mo ya yema tie yognu waamu baba aa?⁶O ya bua wan kpedi ki ban nandi tanpoli,hali o yuli n ya siigi ti talwadi,⁷o ba juodi ki bodi cain, nani o baadi yeni i;Yaaba n la o, ba buali, 'O yele i?'⁸O ba yugi ki yaadi nani ti dangdi yeni i, bi kan go la o mo hali bada;laa pia tama, o ba pendi nani ku nniagu dangdi yeni i.⁹Ya nuni n den nua o, ji kan la o hali bada;wan den naakani mo ji kan la o.¹⁰ A luoda ba baa o bila, ki niini ba, ki fie o piama;wani mɔno ya nui n ba guani ki nmiani wan den fie ya nɔlmano. ¹¹O kpaba gbie yeni o panma nni gbanmanu,ama, o ba taani ki duani yeni li gbanmanu mi tama nni.¹²Ba mi biadma ya mani o nɔbu nni maama kuli,bá yeni wan kubni ma o lanbu tinga, ¹³bá yeni wan kpigi ma o nɔbu nni, kaa bua ke o sii ma, ki li kubi ma o nialu nni,¹⁴li jiema ba tongi o tugu nni; mi ba tua waalɔbdi i, o tugu nni.¹⁵O nali mi piama boncianla, ama, o ba guani ki siini ma; U Tienu ba dadi ki nani ma o tugu nni.¹⁶O fuagi a waalaba lɔbdi; o duduuno mo n ba juni o, wan kpe.¹⁷O kan gbadi mi naanma yeni ti siadi n puubi naani nani i kpenciami yeni manu.¹⁸O ba guani ki nmiani o tuoli fala nɔuadi, o kan di li fala nɔuadiO kan di wan tieni o kpenkpendu ki baa ya nɔlmano. ¹⁹Kelima, o nmaa, ki mindi o luoda, ki cagni ba;o fie ya diedi ke waa maa.²⁰Kelima, o nunponbiadli n den yabdi o maama yeni, wani mɔno kan di li nɔlmano nɔuadi.²¹Waa den di ki sengi liba kuli; lani n cedi ke o yemanma mo kan waagi.²²Wan ba gbadi mi yemamma ya yognu yeni, o fala mo ba cili lanyognu i;talginba yaaba n ye mi yebiadma nni kuli, ba fii, ki yie opo, ki nmaa o.²³Wan baa gbiendi o tugu ya yognu yeni, U Tienu ba sɔni o pabiencianli opo lanyognu i;U Tienu ba jiini o piemi opo, wan kaa ki di ya yognu i.²⁴Li ja ya sani ki ciadi ti kubɔndi jatiadi, ti kumɔndi ya dabanli n ba tɔa ki cuo o.²⁵ti kumɔndi piemu ba cuo o benbengu nni, ki ban poni;o ya dadi ki febi o buanu nni piemu, ki nani ya jatiagu n cɔgi ki londi o puali yeni; mi kuuma jawaanciandi yogu pundi opo n yeni.²⁶Li bonbonbiigcianli n bili ki guu o;ya mu ke nilo kan tigi n ba di ki buoni o;li mu ba di ki buodi yaali n ye o diegu nni kuli.²⁷Tanpoli ba dɔgdi ki waani o tagli, ki tinga mo n fii, ki tua kasiedi, ki sedi opo.²⁸O diegu nni piama kuli ba bodi, ki tua fanma;o bonpiakaali kkuli ba yugi ki yaadi U Tienu pabiencianli daali i.²⁹U Tienu n bili o nibiadao po ya biinu n yeni, U Tienu n bili opo ya faali yeni ya pani n yeni."

Chapter 21

¹Lanwani ii, Joba den jiini, ki yedi,²"Cengi mani m maama bonnjanla, lani n baa tie i baagi npo.³Cabi nni mani, n moko n maadi;n ya maadi ki gbeni i, ke i bua, yin ya sugdi nni⁴Mini ya po, n mo fu ki nua nisaalo yo oo? N ya ki fidi ki juuni, n yama nanka.⁵Gbegi mani ki diidi nni, li ba cuo yi ki lidga, yin pii i nna.⁶N ya tiadi n falaciamo po, ti jawaandi yi cuo nni boncianla, n gbanu n nja paaa.⁷Be n cedi ke a nibiada ye ki fo, ki yi kpelgi boncianla, ki baa u gbanmanu yeni ti kpiagdi?⁸Bi puolnuani yi taani ki ya ye yeni ba, ke bi paalu pugdi, bi yaabila mo yi findi, ki pugdi bi nunbu nni i. ⁹Bi diedi ye mi yanduanma nni, bi naa pia jeje mo; U Tienu gbiamu mo naa yiini bipo.¹⁰Bi naatonli ya doni bi naanua, ke o tagni, se wan mali, o nan kan mii mo;¹¹Bi cedi ke bi biwaala tiini nani ti yambidi yeni,ke bi bijaba mo jeli ban bua maama.¹²Bi yiini i yani, ki pua mu lonmu yeni a gangaana, ti kogirdi, ki mangdi bi pala yeni mu yelmu.¹³Bi miali dana kuli, bi li ye mi yemanma nni i, bi go yi pundi bi tinkpiba diema nni, yeni mi yanduanma i.¹⁴Bani n yi yedi U Tienu, 'Na ti maama nni, kelima ti naa lingi a sanu yanfuoma ka.¹⁵U paaciamu kuli daano tie be i, tipo, ke ti baa pugi o?Ti baa nua ki pugi o, ke o ba pugni ti ti laa nuadi i?¹⁶Diidi, bi yemanma ki bi nuiceli nni ka aa?Mini naa taa sanu yeni nibiadao, ki buali o cegli.¹⁷Yognuba, bi nibiadao fidsanga mu yi gbindi, mi yebiadao n jiidi bipo; lanyognu i ke U Tienu yi jiini o pabienli bipo.¹⁸Yognuba, bi yi tie nani ku faagu n tugi ya muadi yeni i, bii, nani o finfiglanjuangu n tugi ya fengu yeni.¹⁹N tua, 'U Tienu tuni bi tagli kuli, bi bijaba yula po i, bani n ba pa li panli.'Li bi buali ke wani mono i, n pa li panli, ki bandi o tagli. ²⁰Li bi buali ke wani mono ya nuni n la o bolinma, wani n bi ba nu u paaciamu kuli daano pabiencianli. ²¹O diegu nni yaaba go pia opo be ya fuoma i, o miali dana puoli po, li ya tie ke o miali dana gbeni ii?²²Li bi buali ke ban bangi U Tienu li yanfuoma a, wani ka yeni ba tanpoli malekinba aa?²³Niloba yi kpe o panma nni, ki ye mi yanduanma nni, kaa bangi ba bonliba po.²⁴O yi kpe, ke o loga gbie i kankankan, ke ke o kpaba fuogma mo songi, yeni laafia.²⁵Nitiano mo ba fidi ki kpe yeni li pabonli, ki nan ki gbadi o yema manu²⁶Ama, bikuli nan ba taani, ki duani mi tama nni i, a nangunda yeni i naanuuni n mua bikuli.²⁷Diidi, n bani i yantiana bonnjanla, yeni yin pia npo ya yankpaagma kuli, ki bua tulni nni.²⁸Kalima, i yedi, 'Molane, o tugtondaano diegu ji ye le i?O nibiadao n den dua ya diegu nni yeni ye le i, molane?'²⁹Be nan cedi ke i ki buali bi sancenba? I ba fidi ki tuo ban ba togdi yi ya moni i, ³⁰ke o nibiadao wani yi sani ki ciadi, mi biadima daali, ke U Tienu pabiencianli daali, libakuli kan nandi o nibiadao wani ii?³¹Ma ba fidi ki jalgi o nibiadao, o togbiigu, o nunbu nni?Ma n ba pa o nibiadao n tieni ya biadima pani?³²Yeni lani kuli, o ya kpe, bi ba ciani o hali o kakuli kani;Bi niba ba sedi ki guudi o kakuli. ³³Ku jualongu tama baa yua opo;bi niba boncianla ba nodi ki ciani o kuuma hali li kakuli kani, ki sua ke boncianli gaa a kuupiila liiga o. ³⁴Be n cedi ke i baagdi nni yeni mi tofaama ya baagi n ki pia fuoma aa?Kelima, i maaguankaama nni, maamonma ki ye, kase tofaama baba."

Chapter 22

¹Lanwani ii, Tema diema yua, Elifaasi den ga mi maama, ki yedi,²O nisaalo ba fidi ki ya pia mayuli U Tienu kani ii?O yanfuodaano ba fidi ki ya pia todmaba kuli U Tienu kani ii?³Nani a ya tie niteginka, li ba ba mangi U Tienu pali?⁴A maali ke ɲan ɲua U Tienu bonɲanla, ki colni o maama n cedi ke o wangi a fala, ki jiagi a ti buudi ii?⁵Li ki tie a tuonbiadi po ka aa?A tagli ki yabdi ki kandi ii?⁶Kelima, a den taadi a kpiiba bilgi yaali, ki ledi a kani yeni ke li tua a bonceli, ke laa pia niima nni, a den fenli a pandanba tialakaadi, ki ɲaani ba mubili.⁷A den ki puuni o ɲuɲuunu ɲ pia yaaba mi ɲima;A den mudi a konkonba mi jiema,⁸a den nua ke bi paatieba n die mi diema, ke bi japaadanba mo den yendi u kaanu.⁹A den yi yaadi a kpepuona, ki ɲani ba a deni, i nuukuomi; ki cieni mu kiebi mu mo ya jigi. ¹⁰Lani n cedi ke bi dia ti diadi ki gaani ki lindi a, ke ti jawaanciandi mo yagni a yama.¹¹Li biigli kandi apo, ke ɲaa ji nua pu; ke mi ɲima mo fii, ki daa, ki bua milni a.¹²U Tienu ka ye hali mi tanpojoma ne ee? Diidi a ɲmaabila ɲ kpedi maama!¹³Fini nan tua, 'U Tienu bani be i?O ba fidi ki la be i, li biline nni ii?'¹⁴Ti talwadi pini ki legni o, ke o kan fidi ki ya nua libakuli; o waa ki gɔdi tanpoli fanfanma nni baba i.¹⁵A mo bua ɲan taa bi nibiadbba ɲ den tɔgni ya sanu yo oo?¹⁶Ban den tigni yaaba ki yaani ba ke bi yogu dá ki pundi yeni, nani ku ɲinkuagu ɲ tugi ya bilinguonli ki puubi ki yaadi yeni,¹⁷Yaaba den yedi U Tienu, 'Ŋa ti maama nni'; yaaba n den yedi, 'U paaciamu kuli daano ba tieni ti be i?'¹⁸Ama, U Tienu n nan gbieni bi diedi yeni ɲalmani;mini naa ye bi nibiadbba maama nni.¹⁹Bi niteginkaaba yi la bi nibiadbba fee, bi pala ɲ mangi boncianla;yaaba n ki pia tagliba kuli, ɲuadi ba, ki sugdi ba.²⁰Bi tua, 'Laa pia tama ke U Tienu bolini yaaba n den fii, ki yie tipo, ki wangi ti fala yeni; u mu dini bi ɲalmani kuli,'²¹Mɔla, ɲan guani ki mangi yeni U Tienu, ki colni o maama;yeni i, ke a yema ba guani ki ɲanbi.²²N mia ɲa, ke ɲan tuo ki ga o tundi yeni o nɔmaama;ɲan kubi o nɔmaama a pali nni.²³A ya guani U paaciamu kuli daano kani, a ba guani ki baa mi yemanma, li ya tie ke a fagni yaali n tie tuonbiadi kuli yeni a diegu.²⁴A ya luni a wula kuli mi tama nni, bii i kpeni tankɔla nni,²⁵U paaciamu kuli daano n ba tua a wula, a ɲanjilfa yeni a ɲalmani kuli.²⁶Yeni, U Paaciamu kuli daano n ba tua ya bonbuakaali n mani apo boncianla;a ji ba fidi ki yaadi ki diidi U Tienu.²⁷A ba jaandi ki mia o, wan gbadi a miabu;a ba kuani a ɲɔnianu U Tienu nintuali.²⁸ɲan mia U Tienu nintuali yaali kuli, a miabu ba tii apo; mi yenyenma go ba yendi a sani kuli.²⁹U Tienu buondi bi japaadanba yanjaga fanma, ki todi bi yumiindanba bi tuona nni.³⁰O faabdi yaaba n ki pia tagli, bi nibiadbba nui nni, ki ba fidi ki faabi amo, kelima a teginma po."

Chapter 23

¹Joba go den ga mi maama, ki yedi,²Molane goga, min ba maadi ya maama baa tie U Tienu po nani mi yiema yeni i; n nui ji kpiagi yeni mi yugdima, kelima n falaciamo po.³Hain, n ya bi banimin ba la U Tienu naani! N ya bi ba fidi ki pundi wan ye naani! ⁴N bi ba dogdi o nintuali yeni n tugu nni maama, ki waani o, ke mii pia tagliba kuli. ⁵N bi ba gbadi wan ba guani nni ya maaguankaama,ki gbadi wan ba yedi nni yaali ya niima nni.⁶Li bi buali opo tuoncianli yo, ki fidi ki cendi nni ii?N- n, li buali ke wan cengi nni baba i.⁷Yeni, n bi ba dogdi n tugpiengu, ki waani o.Yeni i, ke n candanbaalo bi ba maadi ki faabi nni cain.⁸Diidi, n gedi puoli po, ama, ke waa ye lipo, ke n guani nintuali, mii la o lipo. ⁹Waa ti ye tuonli, nijienu po o, ama n nunbu ki nali o lipo,lanwani ii, o nan gedi ki wuoni niganu po i, ke min da la o.¹⁰Ama, o nan bani min taa ya sanu;o ya biigi nni ya yognu kuli, n ba na ki nani nani wula yeni i. ¹¹N taana li nua ki nmaadi o taabuodi nni i; n li nua o sani, kaa jadi, ki tagni santianu.¹²Mii lindi o maama puoli, mii tudi o nbonli;Mii lebdio nmaama, O nmaama bili n pali nni, ki cie npo n jiebuadkaama.¹³Ama, wan nan tie yua, nma ba fidi ki cedi wan lebdi o yanjaga?Wan bua yaali, o tie lani i.¹⁴Lanwani ii, wan jagi maama yeni, o ba tieni nni yeni i;o go bobni yanjagtiana npo.¹⁵Lani ya po i, ke n jie ki luodi o nintuali; n ya maali lipo boncianla, kase ti jawaanciandi n cuo nni.¹⁶Kelima, U Tienu wadi n pali boncianla, mii ji pia papaali;U Paaciamu kuli daano kuandi nni ti jawaanciandi.¹⁷Yeni lani kuli, li naa tie li biigli po ka, ke n nmini, bii ya bonbonbiigli n kagni ki lindi nni ka, ama, U Tienu ya po i.

Chapter 24

¹Li tieni ledi i, ke U Paaciamu kuli daano ki seni wan ba jia bi nibiadba po ti buudi ya dana aa?Li ga ledi i, ke bi niteginkaaba, U Tienu nunga nni, naa bani wan ba jia ti buudi ya dana?²Bi nibiadiba ye, ki yi ŋmiagi i kuani biankpaana, ki pugdi bi kuani.Bi nibiadba ye, ki su ti yandi, ki taandi bi yankuli nni, ku yankpaamuagu po.³Bi fenli a kpianbila ŋunbi;ki fenli li kpepuoli nua, li panli po.⁴Bi niini ki deli a luoda kuli i sani nni;ki cedi ke mi diema tadma kuli jie ba, ki wuoni.⁵Diidi, bi cedi ke a luoda ŋani, ki teli bi tuona po, hali ku siŋaapanpangu,nani mi fanpienma nni fuanŋunbi yaaba n lingi mi jiema i kaani kuli yeni; I tiali nni baba i, ke bi ba la mi jiema, bi bila po. ⁶A luoda ce ti yanmuadi ku ŋiagu, nitianba kuani nni;bi liegi ku daamɔngu tiidi luana, bi nibiadiba kuani nni. ⁷Bi dua mubili ku ŋiagu, kaa pia tialakaadi;baa pia kpalpinkaabu ti waadi dana nni.⁸A juana nni taaga nii ki buo ki madgi ba; baa pia ban ba duani naani, se ban bali ki tabni bii, ki kubni ti tankuodi nni.⁹Bi nibiadba ye, ki babdi mu biŋidmu a biina, ki fie mu bi naanba kani, ke nibiadtoaba mo fenli talginba yaaba n tie bi pandanba ya bila, ki bua ga bi pana.¹⁰Ama talginba cuoni mubili, kaa pia tiayiekaadi;bi cuon, ki tugi nitianba dibaba yeni tugikuongu, ke mi koma bua kpa ba.¹¹Talginba ŋoli mi kpama, bi nibiadba diedi nni; bi tuodi ku daamɔngu, bi nibiadba po, ki nan kan la li daama, ki ŋu.¹²U dogu nni, bi niba fabni, ki yigni, mi cacagma po; ban pua ki duoldi yaaba buudi ki lingi yaaba n ba faabi ba, ama, U Tienu ki faami bi jaandi po mɔno.¹³Nibiaditoba tie yaaba n nani mi yenyenma; baa tɔgi mi yenyenma sani, baa bua li sani mo.¹⁴Ku ŋiagu ya bii, o nikpalo yi fii, ki gedi ki kpa talga, yeni o niŋinnilo;ku ŋiagu nni, o tie nani o suuro, bii, li conconli yeni i.¹⁵Li jaconconli mo guu lan biigi waamu i, wan yedi, 'Obakuli nan kan la nni.' O yi la bonli, ki yili, ki legni o nunga. ¹⁶Li bɔnbɔnbiigli nni i, ke o nibiado yi gbiidi ki kua ti diedi nni;ama li ya fandi, u yensiinu, bi yi luo bi diena nni i; baa bua yenyenma maama nani mi kuuma yeni.¹⁷Kelima, li bɔnbɔnbiigli tie bipo nani ku siŋaapanpangu yeni i; kelima bi loli ku donligu yeni li bɔnbɔnbiigli nni ya niba i. ¹⁸Ama, yinba wani, nan yedi, 'Mi ŋima ba puubi ki kɔdi bi nibiadba wani, ki ya ban caa i'; bi tinfanma mo ba tua solindi ya kuani i; niloba kuli kan gedi ki cie ku damɔngu tiidi luana bi kuani nni. ¹⁹Nani a taatana ŋ yi bodi ku wulgu yognu yeni, ti tuonbiadi danba mo ba bodi yeni i, ki gedi bi tinkpiba diema nni.²⁰Ti tuonbiadi daano naamado ba sundi opo;a sidbila yeni i naanuuni n ba mua ba ki gbadi u manu; bi ji kan tiadi opo, hali bada; yeni i, ke ti tuonbiadi danba ba kɔnli kɔnli ki baa nani bu tibu yeni. ²¹Bi nibiadba cagni, ki waani ki ŋolga yua n ki pia biga; baa jie li kpepuoli po mi niŋima, ki ba fabi o. ²²Ama U Tienu paaciamu po yi cedi bi nibiadba miali dana ŋ fagdi; o puuni ba u gbanmanu, ama ke bi yemanma nan kan fagdi.²³U Tinu yi cedi ban ya tama ke bi ye mi yanduanma nni i, hali ke bi pala mani mipo, ama, o maani o nuni bipo, ki kpaagi bi sani kuli.²⁴Bi fii, ki bandi mi yemanma, ama bi ba tieni u yogu waamu baba i, bi yema ŋ juodi fanma;laa pia tama, ke bi baa jandi bi yula i, nani ya nisaalba n sieni yeni; bi ba taani ba, nani ban yendi ya difiandi yeni i. ²⁵Li ya ki tie yeni, ŋma ba fidi ki waani ke n maama ki tie mɔmɔni;ŋma ba fidi ki yedi ke n maama ki pia mayuli?"

Chapter 25

¹Cuhi yua, Bilidadi den ga mi maama, ki yedi, ²"Li bacianli yeni ti jawaanciandi kuli ye U Tienu kani i; wani n gobdi tanpoli, ke mi yanduanma ye.³O togola ki pia dugli, naa pia cɔɗma. U yienu ki yendio yenma ŋma ya po i?⁴Li ba tieni ledi i, o nisaalo n ya tiegi U Tienu nintuali?Li ba ga ledi i, o puo n mali yua, n ya tie yua n gagdi ki nani, kaa pia tagliba kuli, U Tienu nintuali?⁵Diidi, o ŋmaalo mɔno naa pieni nani lan buali maama, o nintuali;A ŋmaabila mo ki nani lan buali maama, opo.⁶Li ba tieni ledi i, o nisaalo yua n tie sidbili, wani n ji baa pia mi fuoma U Tienu nintuali ii?

Chapter 26

¹Lanwani ii, Joba den jiini, ki yedi, ²Li nani! Nani nan toti yua n luo u fidu maama! Nani nan paagi yua tadgi pali maama! ³N tuondi a, yeni nan cegli yua n luo mi yanfuoma maama, ki cedi ke a banma nmagdi o sanu. ⁴ηma n toti a yeni nan maadi ya yanfomaama ne? A baa li yantiali le i, ki maadi ya maama ne? ⁵Bi tinkpiba diema yeni yaaba n ye mi nima tiipo kuli yeni ya bonfuoda n ye mi niinni kuli digbi i. ⁶Bi tinkpiba diema ye mubili i, U Tienu nintuali; libakuli ki duagi mi bolinma buogu, o nintuali. ⁷Wani n taani ti talwadi, ki ladi ki gbieni polu, ki joni ki tinga ku lengu nni. ⁸O taani mi nima kuli, ti lalwadi nni, ama, mi kpiagu kan cedi ti talwadi n padi. ⁹O cedi ke ti talwadi yi ladi, ki pibni o ηmaalo. ¹⁰O tagi boncencenli, ki bili u ngingbanu po, ki tieni u bianu, li biigli yeni mi yenma siiga. ¹¹U Tienu pali ya beni, ke o fu, tanpoli jaantalga yi digbi yeni ti jawaandi. ¹²O paaciamu po cedi ke mi nincianma digbi, ki bolindi mi nincianma bonfuodbiado yeni o banciaanma. ¹³O piebi o faama, ki yendi tanpoli talwadi; yeni o paaciamu, o yi muu ki londi o waacianbiado. ¹⁴Diidi, yaali ne kuli da tie o tuonbibidi n yeni, ke ti gbia li sobdi! ηma nan ba fidi ki gbadi o tuonciamu, yeni o paaciamu niima nni?"

Chapter 27

¹Joba den kobi o maama, ki yedi,²Hali U Tienu yua n fo ya yeli po, wani yua n yie n mòmòni yeni,u paaciamu kuli daano, yua biagi n yema,³hali min baa ye, ki fo, ke U Tienu mo ya fuoma ye n manbona nni, min ba tieni yaali n ne.⁴N ñogbana kan maadi maabiadma,n lanbu mo kan pua tofaama;⁵N kan tuo ke yinba bitaa kuli pia i mòmni; hali yeni n kuuma, n kan tuo ke mii tie tugpiendaano.⁶N baa li kubi n teginma sanu i, n kan jadi ki taa santianu;n yantiali mo kan jalgi nni hali yeni n miali bianu.⁷Nibiado kuli baa tie n yibali i; yua n fii ki yie npo kuli, waa tie niteginka.⁸Kelima, o yenyiedo dandanli go tie be i, li ya tie ke U Tienu jia o miali dana, ki fie o miali ii?⁹Mi yebiadma ya jiidi opo ya yognu, U Tienu go baa cengi o bubuuli ii?¹⁰O ya bi tuo, ki bili o dudugdi kuli u paaciamu kuli daano nni i, o bi kan ya baa jaandi ki miadi wani ka sugli yognu kuli ii?¹¹N ba dɔgdi, ki waani yi U Tienu paaciamu n tie maama;N kan wuoni yi, yaali n tie U Paaciamu kuli daano yanjaga. ¹²Diidi mani, yinba mòmno nan bani lan tie maama;be n go cedi ke i maadi ya maayuyuodi ne?¹³Diidi mani U Tienu n bili ya biinu, ki guuni o nibiado, U paaciamu kuli daano n bili ya faali, yeni li pani, ki guuni o tugtondaano:¹⁴O bijaba ya yabi maama kuli, ki jugsiega n ba bolni ba;o puoljuani kan baa jiema ki di ki guo.¹⁵Yaaba n fidi ki ciadi, o diegu nni, u yiabiadu n ba bolini ba,bi kpepuona mo kan fidi ki mɔa bi kuumoe. ¹⁶Bá bi ya dogni o nibiado po, ñanjilfa nani mi tama yeni, ki dogni ti tiayiekaadi nani ku yɔgu yeni, ¹⁷li tiayiekaadi n duogi maama kuli, bi niteginkaaba n ba la ti.Ya niba n ki pia tagliba kuli, n ba bɔgdi o piama bi nmiali nni.¹⁸O maa o diegu nani kpaldindia yeni, bii, nani o kuandaano n maa ya kuanjonli yeni. ¹⁹O dua ya gadogu dunga n paa po, ama, o yema kan ya bii ki tie yeni;o ba findi ki sua ke pu ji ki ye, ke likuli bodi cain.²⁰Ti jawaanciandi puubi ki kodi o nani mi ñima yeni; o finfinglanjuangu figi ki taa o ku ñiagu nni. ²¹Puoli faalu tugi o, ki ban caa, ke o yaadi; u figi yeni u paalu, ki ñani o wan bi ye naakani. ²²Bi tɔa o i piemi, kaa gbia o niñima, kaa se mo; o bigni ke wan sani ki ciadi. ²³Bi puogi ti nuupuodi, ki ñuadi o, yeni wan la ya yema; u faalu sedi wan den ye naani, ki fuoni, i pamandanfuoni, ki figi ki ñani o, o kaanu.

Chapter 28

¹Li pia ban ñangi naani ñanjilfa, yeni ban ñuu, ki ñanbdi naani, wula.²Ti kudi wani ii, bi gbi ki tinga nni i, ki ñangi ti;ki duadi ki ñangi ti kumɔndi mo a ana nni.³Yaaba n gbi, ki nangi ti kudi yeni, yi kua ki tinga nni yeni mi yenma, ki lingi ya tana n pia li kudi, li bɔnbɔnbiigli nni.⁴Bi gbi ya buodi n ñua, ki jii naakani, ke niba ki nagi,naakani ke nilo taana kan fidi ki tɔgni.Lankani i ke bi yi juani ki lengidi.⁵Ti jiedi wani, ña u tingbanu po i, ama ki tinga tug nni wani, jugi nani u mu n yi di ki buodi ya bonli yeni. ⁶Ki tinga tana nni i, ke bi laadi ya tana n pia mayuli, ke bi yi a Safiiri, yeni wula yoma mo.⁷O kaabo ki bani li tana sani, li fenfenli mo ya nunbu ki kpeli ki ñali li sani.⁸Ti muayanbiardi ki kpeli ki cuoni li sani po, o yangbanlo mo da ki kpeli ki pendi li sani po.⁹Ama, o nisaalo n yi pua ki mudi ku tangu; ki jia ki kuodi a juana ñiana, ki gbiidi, ki bedi li juana.¹⁰O gbiidi ki tieni u sanu a tana nni, ke o nunbu ba fidi ki la yaali n pia mayuli kuli li tana sani nni;¹¹O poli i ñinsani kuli, ke ñima n da bundi ki ya cuudi;ki dɔgdi yaali n bi wuo li niinni kuli, mi yenma nni.¹²Ama, mi yanfuoma mo nan ye le i?Mi yanfuoma mo nan ña lekani i?¹³O nisaalo ki bani mi dunga;Maa go ye nisaalmiali kuli n fo ya tinga po ka.¹⁴Ku buociangu tiipo ñinñuanma yedi, 'Maa ye n niinni';mi ñincianma mo yedi, 'Maa ye yeni mini ka.'¹⁵Bi kan fidi ki daa ma yeni wula. Bi nan go kan fidi ki bigni ñanjilfa mo, ki bandi ma dunga.¹⁶Bi kan fidi ki bigni bá Ofiiri wula, ki bandi mi dunga, bá ya tana n pia mayuli, ki yi Oniksi bii, Safiiri, kan fidi ki bigni kpiagu yeni ma.¹⁷Wula yeni krisitali kuli ya mayuli kan fidi ki bigni yeni ma;Bi go kan fidi ki taa badlaani bii wulamɔno, ki lebdi ki ga ma.¹⁸Bi kan fidi ki bigni ma yeni Korayi bii, Jasipi, ki bandi mi mayuli;Mi yanfuoma cie i badlaani buoli kuli.¹⁹Etiyopi diema nni tana, Topa kan fidi ki niagi yeni ma;bá wulamɔno mɔno ka fidi ki niagi yeni mi yanfuoma.²⁰To, mi yanfuoma mo nan ñani le i?Mi yantiabanma ñani u laakaanu i?²¹Mi yanfuoma duagi piamiali kuli po i,mi duagi tanpoli bonyugda kuli po i.²²Mi bolinma buociangu yeni mi kuuma kuli yedi, 'Ti moko ya tuba gbadi ke bi maadi mi maama i.'²³U Tienu gbadi man ye naani; o bani mi kaanu.²⁴Kelima, o lingi ki tinga tinbiani kuli kani, ki go nua mi tinfanma nni kuli.²⁵Wani n bigni u faalu paalu ki dagni, ki bigni ki dagni mi ñima n baa dɔa maama.²⁶Wani n bili ti yikodi, ki taaga po, ki bili i taañigdi yeni i taatantandi sani yeni i yognu. ²⁷Lanwani ii, o den la mi yanfuoma, ki dɔgdi, ki waani ma; o den bili mi tanpuuli, ki bigni ma, ki bandi man dɔa maama.²⁸O den yedi bi nisaalba,'Diidi mani, O Diedo fangli n tie mi yama;Ki fagni a yuli yeni mi biadma mo n tie mi yanfuoma.'"

Chapter 29

¹Joba den dɔgdi o mɔmɔni, ki yedi,²"Kesaaa, N ya bi ba fidi ki baa ya nmaali n pendi ya yema, U Tienu n den kubi nni ya yognu,³o fidsanga yenyenma n den yieni n yuli po ya yognu, o yenyenma n den todi nni, ke n cuoni li biigli nni, ya yognu.⁴N ya bi ba fidi ki guani ki tua nani min den tie n panma nni ya yognu, U Tienu n den tie n donli, ki kubi n diegu ya yognu,⁵Nani U Paaciamu kuli daano n den ye yeni nni, ke n bila kuli gaani ki lindi nni ya yognu,⁶N taana n den paagi mi naanankpama nni, ke mi kpama puubi ban noli ma ya tangu po, ya yognu yeni!⁷N ya den niani ki caa u dociamu bulncianbu kani, min den kaa li taancianli kaanu ya yognu,⁸Bi jawaaba ya den la nni, bi den yi fii, ki na nni u kaanu, li fanglipo,a jakpela mo den yi fii ki sedi suo, li colinli po.⁹Bi badtieba den yi na bi boeli, ki suoni, min cuoni ya yognu; bi den yi pii bu nana i. ¹⁰Bi yudanba den yi mubni bi nana, ki ya nmini suo¹¹Kelima, ya tubli n den cengi nni kuli, bi den yi selgi nni;bi nuni ya den la nni, den tiendi bi buama kasiedi, npo, ¹²kelima n den faabdi taladanba n miadi nni mi todma,ki todi ya kpienbila n den ki pia yaaba n ba todi ba. ¹³Yua n den ba kpe, den gaaldi nni;N den yi todi a kpepuona, ke bi yiini i pamandanyani.¹⁴Mi teginma n den tie n tiayiekaadi;i mɔmɔni mo n den tie n liadcianli yeni n finfinjuali.¹⁵Mini n den tie o juamo po, o nuniki tie o wabo po, o taana.¹⁶Mini n den tie a luoda po bibaa;n den tie o caano po, o todka.¹⁷N den yi pua ki mudi o tugtondaano lanyaal;ki kpibdi wan kpigi yaali o nɔbu nni.¹⁸Lanwani ii, n den tua, 'N ba kpe n duanu po i; n miali dana ba yabdi ki pundi mi tanbiinma.¹⁹N jiina ba tandi ki pundi mi nima po, ku mangu n ya baali niagu kuli, n beni po.²⁰Li kan waagi, min guani ki baa n kpiagdi,n fidu mo ba guani ki pugni.²¹N den yi tundi bi jawaaba, ke bi cengi nni; bi den yi nmini suo, ki cengi n cegli.²²N ya den maadi ki gbeni, obakuli ji den ki jiindi maamaba kuli;n maama den yi tondi bipo nani mi nima yeni.²³Bi den yi guu nni nani ban guu ki taaga maama yeni i;bi den yi yaadi bi nana i, ki ya nu n maama,nani ki tinkuonga n yi guu ki taaga maama yeni i.²⁴Baa den daani min ba mangi n nunga, ki laa yeni ba ya yognu;n nunmanga n den yi tie bipo i baagi.²⁵N den yi taani yeni ba, ki ya wangi ba u sanu;N den tie bipo nani ya bado n ye o togola siiga yeni i,nani yua n baagdi yaaba n ye li pabonli nni yeni.

Chapter 30

¹Ama mola wani ii, yaaba n yuandi ki fii ne, nua nni, ki sengi nni i;min den ki kuandi ya bila baanba n tiadi nni, min den ki taagi yaaba yeni ya gbanli n guu n yankuli yeni. ²Bani yaaba n den ki pia fiduba kuli yeni, den ba fidi ki tieni npo be i, bani yaaba n den kpelgi ki go tadgi boncianla yeni ii?³Mi luoma yeni mi koma den cedi ke bi dondi, ki kuodi;Bi den sani, ki teli ki tinkuonga po, ki ban ye mi fanpienma nni, yeni li bonbonbiigli yeni mi cacagma nni.⁴Bi den gundi ti tutuudi nni tiibidi faadi; ya tiidi n ye mi fanpienma nni mo ya jiina n den tie bi jama.⁵Bi den deli ki ñani ba bi niba siiga nni i, bi den ñodi ki wuudi ba, nani ban wuudi a suuda maama yeni. ⁶ke bi sani ki teli a juana yirdi yeni ti tinbuodi po, yeni ti tankuodi nni.⁷Bi den duogi duogi biyaba po nani i fuanunbi yeni, ki yigni ku sabgu nni, ke bi ban gbia bi moe.⁸Bi den tie yanluodanba ya bila i, ya niba n ki pia yeli ya buolu! Bi den deli ki ñani ba mi diema nni nani ti tuonbiadi danba yeni.⁹Ama, molane, mini n ji tie bi bila po, ban bugni i yani, ki yiini ki ñuadi yua;mini n ji tie bipo li ñuali bonli; ¹⁰Ban sengi nni yeni n cedi ke bi sani ki ña nni;ki siini n nunga nni, ban bua maama.¹¹Kelima U Tienu n tadgi, ki balni, ki fiagi nni, ke bi tiendi nni ban bua maama.¹²N moni po, bi niba fii ki sedi npo, bi sedi npo ke kase ke bi bolini nni.¹³Bi biidi, ki luoni n sani kuli;Bi li sedi ke, se ke bi bolini nni,bani yaaba n den ki pia todkaaba.¹⁴Bi tagni li bilinguonli n padi naakani i, ki tiini beli beli, a bilgicaba siiga, ki bua naa nni;¹⁵Ti jawaanciandi guani ki baa npo; n kpiagdi kuli yaadi nani u faalu n figi ki yaani ti yeni.n yemanma pendi ki ban caa nani ti talwadi yeni.¹⁶Molane, n miali dana ji caa mi juodma po i;n yema kuli ji tie fala n tuu fala baba i.¹⁷Ku ñiagu nni, fala kua nni, ki ban nandi hali n kpaba;ya fala n kua nni naa pia gbenma.¹⁸U Tienu mubni n liadnialu, yeni u paalu, ki taani yeni n tulu, ki bua sadi nni.¹⁹O luni nni ti bogdi nni nani ba yadi mi tama bii mi fantanpienma maama yeni.²⁰N yigni ki miadi a mi todma, ama a naa jiini nni libakuli;n fii ki sedi, ama, ñaa nuali npo moni.²¹A lebdi, ki fii, ki sedi npo, yeni mi biadma;a sedi npo yeni a fidu kuli, ki wangi nni falaciamo.²²A yugdi nni, ki luni nni u faalu nni, ke u figi ki taa nni, ki yaadi;a cedi ke ku finfiglanjuangu kubi nni, ki fungi i kaani kuli.²³Kelima, n nan li bani ke a caa yeni nni mi kuuma po i,pia miali kuli ya diejuodkaagu nni.²⁴Aba, yua n bua kpe ki yi duoni o nuu, ki mia ña mi todma aa?Yua n ye fala nni kan fidi ki mia ña mi faabma aa?²⁵Mini wani den ki mola yeni yaaba n den ye li pabonli nni ii?Mii den juogdi o luodo yua n ye li pabonli nni ii?²⁶N den miadi n yema nni mi yemanma, ama, mi yebiadma n nan cua.²⁷N yama yagi bonciala, mii pia fuoma ba waamu.Mi yebiadma dana baa npo.²⁸N cuoni li pabonli nni,ama, li ki tie yienu po ka;n yi fii ki sedi ba li nitaanli nni, ki ya yigni, ki miadi mi todma.²⁹N yigni po cedi ke n ji tua o fuasangbanlo kpiilo yeni ku fiingu yeginlielo.³⁰N gbanu yidi ki bondi, ki ñmiidi ki baali; n kpaba mo fuuni nani u mupienu yeni.³¹Lanyapo i ke n kogdigu ji pua i kumoe, ke n yelga mo yiini i kuuyani, yeni i fanfabni.

Chapter 31

¹N den kuani n nuni li kuali, lani n tie, ke N kan diidi jifaano yeni nianga, hali n yama n ban kua o niinni.

²Lanyaaka, U Tienu yua ye hali tanpojoma, ki tie u paaciamu kuli daano, bi ba bili nni u laa biinu i?³N den maali ke mi yebiadma ye yua n ki tiegi po, ke falabiado mo ye yua n tiendi mi biadma po. ⁴U Tienu ki nua n sanu, ki codi n taabana kuli ii?⁵Li ya tie ke o la tofaama, n cenli nni, li ya tie ke n taana jalgi ki gedi ki tieni tuonbiadi,⁶li buali, ke U Tienu n biigi n kpiagu yeni ya kelga n tiegi, ki bandi n papienli n dagdi maama.⁷Li ye tie ke n taali jadi, ki na ya sanu n tiegi, n pali ya ndi n nuni n bua yaali, li ya tie ke jgindiba tabni n nuu, ⁸li bi dagdi ke min buli yaali kuli, n tua nitiano jiema; li bi buali ke ban nabi min buli yaali n kuanu nni.⁹Li ya tie ke n la pua, ke n yama kua o niinni, li ya tie ke n tabni n lielo bulnabu kani, ki bua jiadi nitiano denpua, ¹⁰lanwani ii, li bi dagdi ke n denpua n tieni mi jiema jatiano po, ke jatba mo n tieni n denpua ban bua maama.¹¹Kelima lanyu tuada tie cancangindi i; bi buujiaba n buu ki co bi niba ya tagli po n yeni.¹²Lanya tagli baa tie mu i, ki ba di ki buoni nni, ki di ki buodi min pia yaali kuli.¹³N ya den fali n jatoadli lanyaka n puotoadli, o mamon po, maama ya tieni ti siiga ya yognu, ¹⁴U Tienu ya fii ya yognu, ki ba jalgi nni, n ba fidi ki tieni be i? O ya jiidi ki ba jia nni, ti buudi, n ba jiini o ledi i?¹⁵U Tienu yua n tagi nni hali n naa tugu nni yeni, wani ka tagi bim aa? Tienyendu ka tagi tikuli hali ti naamba tugdi nni ii?¹⁶N ya den muni a luoda, ban bua yaali, ki cedi ke li kpepuoli guu, ke li ban juodi fanma,¹⁷Bii, n ya den dini n jiema n baba, ki muni ki kpienbiga, ke waa baa ki leni ma; ¹⁸kelima hali n bonwaama nni ki kpiebiga fandi n kani nani o baamado kani yeni, hali n bonwaama nni i, ke n todi li kpepuoli.¹⁹Li ya tie ke n den la nilo, ke o luo tiayiekaadi, ke n ki yieni o, bii, ki la o luodo, ke waa pia kpalbinkaabu; ²⁰o pali yaa den mangi npo, kelima n golini o yeni n pakobdi caba waatiagu, ki tongi o gbanu, ²¹N ya den fii ki sedi, ki yie ki kpienbiga po, kelima, ti buudi yudanba nii n ciaga po. lanwani ii, ban jia nni ti buudi!²²N ya den tieni lanyu tuonbiadi kuli, lanwani ii, n buapiagu n padi ki baa, n buagu mo n tugdi n nuukpandunli kani, ki baa, ki konli konli.²³Kelima, n jie U Tienu n ba dadi n tubli maama; kelima, o kpiagdi po, n kan fidi ki tieni li tuonbiadi.²⁴Li ya bi tie ke n taa n dudugdi kuli, ki kuani wula nni i, n ya bi yedi wulamono, 'N dugi apo boncianla',²⁵n ya bi mangi n pali boncianla, kelima n nalmano yabi boncianla, kelima n nuu tunli cedi ke n baa mi piama boncianla, lanwani ii, yin jia nni ti buudi, ki cuo nni!²⁶Li ya bi tie, ke min la ya yognu ke u yienu pudi, bii, ke o nmaalo cuoni, ki nilgi pilpilpil, ²⁷ke n pali boni, ki tulini nni, ke n nua ki gbaandi, ki pugi ba nani i buli yeni, ²⁸li mo bi baa tie ya tuonbiadi po ke U Tienu bi ba tugni nni i tagli, ki jian nni ti buudi, kelima, li bi baa tie, ke n nia, ke mii bani U Tienu yua n ye tanpojoma i.²⁹Li ya bi tie ke n pali mangi, kelima, n yibali, yua n nani nni yeni kua mi yebiaima nni, ki bodi, bii, n ya den kpanbi yeni li pamanli, kelima, falaciamo jiidi opo, yin buu, ki cuo nni! ³⁰Mini wani den ki tuo ke n lanbu jali nni, ke n maadi maabiadma, mii den kpeli ki poli ki mia n yibali kuuma.³¹Li ya bi tie, ke n diegu nni yaaba ki kpeli ki yedi, 'nma ba fidi ki la yua n ki kpeli ki dini Joba jiema, ki guo oo?'³²Ba caano mono den kan duani niimpo, kelima n den yi luodi n diegu bulnabu, ki yaani bi sancenba kuli po i. Li ya tie ke n den ki nua yeni i, lanwani ii, yin jia nni ti buudi, ki cuo nni!³³Li ya bi tie ke n togdi bi nisaalba, ki wuoni n tuonbiadi, kaa tuo ki dagdi ki waani n tagli n pali nni,³⁴n ya bi jie bi niba maama, kaa na niini, ki kaa suo, n denpo, lanwani ii, yin jia nni ti buudi, ki cuo nni!³⁵Hain, n ya bi pia yua n ba cengi nni! Diidi mini n ba nii n nuubili; U Paaciamu kuli daano n jiini nni o maaguankaama! N yibali ka fii npo, ki diani, ki tabi npo ku tuotabgu uu!³⁶Mini n bi ba bugi li tagli n buapiagu po; n bi ba yili li tagli nani badfegliga yeni ka aa?³⁷N bi ba dagdi U Tienu nintuali, ki waani n taabana kuli coli; ki cuoni nani o badbija yeni, ki nagni o kani.³⁸Min ko ya kuanu ya fii ki yie npo, ke a kuanbana mo fii, ki buudi,³⁹li ya tie ke n yendi ku kpaangu, kaa pani bi tindanba lan buali maama, bii, n ya biidi bi tindanba pala, kaa pani lanbuali maama, ⁴⁰lanwani ii, i konkoni n pa n kuanu nni, kpanu bima kaanu, ke ku muabiigu mo n pa yeni ku daamangu tiidi kaanu."Joba wani ii, maadi o maama ki gheni n yeni.

Chapter 32

¹Lanwani ii, Joba dɔnlinba, jaba taa yeni, ji den ɲa kaa jiini Joba bi maaguankaama, kelima, o den yedi ke o tie niteginka i. ²Lanwani ii, Busi diema yua, Barakeli bijua, Elihu, ke o tie Rami cugli nni yua, pali den beni Joba po, kelima o den tua ke o tiegi U Tienu nintuali. ³Elihu pali den beni Joba dɔnlinba mo ya po, kelima, baa den la maaguankaama, ki ba jiini Joba, ki nan li tungi o i tagli baba. ⁴Nani bi jataadiba yeni ɲ den kpeli ki cie o yeni, Elihu den guu ke ban maadi ki juodi yo, omo ɲ fidi ki ga mi maama. ⁵Elihu ɲ den la ke jabataa yeni ji ki pia maamaba kuli ki ba jiini Joba, ke o pali beni boncianla. ⁶Lanwani ii, Busi yua, Barakeli bijua, Elihu den ga mi maama, ki yedi, "N dá tie jawaalo i, ke yinba tie nikpelba. Lani n cedi ke n bi ɲmini, ki jie yeni min maadi ki waani min pia ya yantiali. ⁷N bi yedi, "Yaaba n waagi mi yema nni, bani n pia mi yama; bi bina yabi, ki yegi yeni mi yanfuoma i. ⁸Ama, yaali n cedi ke o nisaalo pia mi yama, li tie U Paaciamu kuli daano ɲ kuani o yuli nni i. ⁹Li ki tie bi nicinga baba ka pia mi yanfuoma, bi nikpelba baba ka maadi i mɔmɔni. ¹⁰Lanya po i, ke n yedi yi, 'Cengi mani nni; n mɔko pia min bani yaali, ki ba maadi.' ¹¹Diidi, n bi guu ke yin maadi ki gbeni yo, ke n cengi yi, hali yin ba kpaagi o maataana kuli nni. ¹²Mɔmɔni, n cengi i maama bonɲanla, ama, diidi, i siiga nni, obakuli ki fidi ki maadi ki guli Joba, i go ki la ya maaguankaama ke i ba jiini o. ¹³Yin fangi i yula, ki da yedi, 'Ti la mi yanfuoma o niinni!' U Tienu n ba maadi ki paadi Joba, nisaalo kaba fidi. ¹⁴Kelima, Joba ɲ bi ki maadi yeni mini yeni, n mo kan jiini o yeni i ya maama. ¹⁵I jie o, ki nan ji ki jiini o libakuli; bi ji kan fidi ki jiini Joba maaguankaama; Bi ji ki pia lanbonli, ki ba jiini, ki pugni. ¹⁶Mini ji baa ɲmini, kelima baa ji pia maama ki ba jiini ii, kelima bi ji se ki yaa n ɲɔna ki ji ki pia maajiinkaama aa? ¹⁷N-n, n mɔko ba maadi min pia ya maama i; N mo ba maadi min bani yaali i. ¹⁸Kelima, n yuli nni kuli gbie maama i; n pali mo n tudi nni, ke min maadi. ¹⁹Diidi mani, mi maama yeni fiini n gbanu nani ya daama n beni, ki fii, ki bua pudi man ye ya daayuadi nni yeni. ²⁰N ba maadi, ki fuodi, n yama ɲ duani; N ba yaadi n nɔbu, ki maadi, ki jiini, ki fidi ki guani; ²¹N kan tieni lugdima; n go kan maadi, ki taani obakuli po. ²²Kelima, mii tie lanyu nibuolu ka; n ya tieni yeni, n Tagdo ba yuandi ki bolini nni.

Chapter 33

¹Mɔla wani ii, Joba, N mia ŋa ke ŋan luodi a tuba, ki cengi n maama.²Mɔla, N ji luodi n ŋɔbu; n lanbu lebdi n ŋɔbu nni, ki maadi.³N maama n ba dɔgdi n pali nni n pia ya teginma; n ba yaadi n ŋɔbu, ki maadi i mɔmɔni baba i.⁴U Tienu fuoma n tagi nni; U Paaciamu kuli daano fuoma n puni nni li miali.⁵A ya ba fidi ki jiini nni a maaguankaama; ŋan bobni a maama bonŋanla, ki fii, ki tuogi nni.⁶Diidi, min tie maama, a mo tie yeni i, U Tienu nintuali; bi tagi nmo yeni ku yɔgu i.⁷Diidi, yeni, a kan ya digbi yeni ti jawaandi; a kan go ya jie ke n ba ti ŋmaa, ki madi a.⁸A maadi a maama, ke n tubli gbadi; n gbadi a maama nni, ke a yedi,⁹N tie papiendaano i, mii tudi bá waamu; mii pia tagliba kuli, n naa tieni tuonbiadiba kuli.¹⁰Diidi, U Tienu wani, bani wan ba jalgi nni maama; O taa nni, ki tieni o yibali.¹¹O kpaa n taana ti kpaadi, ki ŋua ki diidi min tiendi yaali kuli.¹²Diidi, n ba jiini a, ke yeni wani ii, ŋaa pia mɔni bá waamu. Kelima, U Tienu yabindi cie o nisaalo.¹³Be n cedi ke a niagi yeni U Tienu? Kelima obakuli kan fidi ki buali o o tuona niima nni.¹⁴Kelima, U Tienu maama sanbila yabi, ama, o nisaalo wani naa faami lipo.¹⁵O ba fidi ki maadi yeni nilo, ti dangdi nni, lanyaka bonlegdikaali nni, mi guama n mɔndi o nilo ya yognu, ke o mudi a gɔmuna o duanu po yeni,¹⁶lanwani ii, U Tienu yi dɔgdi bi niba po lanyognu i, ki waani ba, ke ban diidi bi yula po bonŋanla,¹⁷ke ban ŋani bi yula ti japaadi yeni ti tuobiadi nni, ki lebdi, ki taa u sanŋamu.¹⁸Yeni i, ke U Tienu faabdi bi niba, ki ŋangi ba mi kaama sanu nni.¹⁹Yognuba, U Tienu yi fidi ki dadi nilo tubli o duanu nni, o ba fidi ki duani o u yianu, hali o gbanu yeni o kpaba kuli n la fala boncianla,²⁰o yiamo ba miadi jiema kuli, hali ki miadi wan den faadi ya jiema kuli.²¹O ba dondi, bi ya la o bi ji kan fidi ki bandi o, o kpaba baba n ji baa ŋii²²o taayenli ji ye li kakuli nni i; ke o miali ji ye mi kuuma nuu nni i.²³Ama, o ya la maleki yendo, ke o tua o candanbaalo, maleki yendo baba, bani yaaba n ki luo a tuda siiga nni, wani n ba waani o yaali n tie mi teginma,²⁴Maleki pali ya mani opo, ke o jaandi ki mia U Tienu, ki yedi, 'Faabi ya nilo ne mi kuuma fiali nni; N baa opo mi daafaabima,'²⁵Lanwani ii, o gbanu ba guani ki pandi nani o bonwaama nni yeni; o ba guani ki baa o panma nni gbanmanu.²⁶O ba jaandi ki pugi U Tienu, U Tienu pali n mangi opo, lanwani ii, o ba la U Tienu nunga, ki yigni yeni li pamanli. U Tienu ba guani ki ŋanbi bonli kuli opo.²⁷Lanwani ii, li nilo ba yini i yani bi niba siiga, ki yedi, 'N tieni ti tuonbiadi, ki tudi, kaa tieni yaali n tiegi, ama, U Tienu ki dadi n tubli lan bi buali maama.²⁸U Tienu faabi nni, ki sua ke n naano dá ki kua li kakuli nni; mɔla, n baa bii ki fo, ki nua mi yenyenma.²⁹Diidi, U Tienu n tieni ya nilo ne po yaali kuli ne, laa tie milie ka, laa tie mitaa ka,³⁰ki fidi ki faabi o miali, ke waa gedi li kakuli nni, ki cedi li miali yenma n yendi o.³¹Joba, fangi a yuli, ki cengi nni; suoni, ki ya ŋmini, min maadi.³²Li ya tie ke a pia maama ki ba jiini ii, ŋan jiini nni a maaguankaama; maadi, kelima n bua min saa apo i mɔmɔni i.³³A ya ki pia maama mo, ŋan nan cengi nni; ŋan ya ŋmini suo, min waani a mi yanfuoma n tie yaali.

Chapter 34

¹Elihu go den yuandi, ki tugni o maama: ²Yinba bi yanfodanba, cengi mani n maama; yinba yaaba n pia mi yama, diadi mani i tuba ki cengi n maama. ³Kelima li tubli n gagdi mi maama, nani bu lanbu n gagdi mi jiema maama yeni. ⁴Cedi mani ti kpaagi, ki gagdi yaali n tiegi tipo: tin diidi ti siiga nni, yaali n nani tipo. ⁵Kelima Joba yedi, 'N tie niteginka i, ama, U Tienu nan muni nni i mōmōni. ⁶Yeni n mōni kuli, U Tienu nua nni nani tofaadaano yeni i. O pua ki bili npo ya yiadi n ki pia gbenma, ke n nan ki tieni tuonbiadiba kuli. ⁷Joba tie o laa nibuolu i, o ñu li ñuali nani ban ñu mi ñima maama yeni i, ⁸Waa yegi yeni ti tuonbiadi danba i, ki go taani cagli yeni bi nibiadiba ka aa? ⁹Kelima, o yedi, 'O nisaalo ba kuani o yama U Tienu nni, ki baa mi laa todma i?' ¹⁰Lanwani ii, yinba, ya niba n pia mi banma boncianla, cengi nni mani: U Tienu kan fidi ki tieni biadma; li paa yeni U Tienu n tieni tuonbiadi. ¹¹Kelima, o pa yuakuli wan sōni ya tuona pani i; O pa yuakuli o tuona pani, ke li nua o tōgu yeni o tuada n tie maama i. ¹²U Tienu kan tieni biadma, hali bada, U Paaciamu kuli daano go kan dōgni mōni mo. ¹³ŋma n piani o ki tinga ke wan ya guu? ŋma guuni o nanduna ke wan ya gobdi? ¹⁴O yantiali ya bi tie o yeceli baba ya po i, ke o bi guani ki fie o miali yeni o fuoma o yuceli po, ¹⁵lanwani ii, pia miali kuli bi ba bodi cain; o nisaalo bi ba guani mi tama nni i. ¹⁶Joba, li ya tie ke a gbia a bona niima nni, njan cengi ya maama ne; njan diadi a tubli, ki cengi n maama. ¹⁷Yua n ki teginma ba fidi ki gobdi nanduna aa? A ba fidi ki tuni U Tienu, mi teginma daano, U Paaciamu kuli daano, i tagli ii? ¹⁸U Tienu, yua n ba fidi ki yedi bado, 'ŋaa pia fuoma,' ki yedi bi bulcindanba mo, 'I tie nibiadiba i. ¹⁹U Tienu, yua n ki puuni bi badtieba nunmanga, kaa tiendi lugdima o piado yeni o luodo siiga, kelima, bikuli tie o nui ya tagma i. ²⁰Bikuli ba tieni u yogu waamu baba i, ki kpe; Ku yogsiigu i, ke bi ba pua o wan kpe, ki bodi; bi gbanmandanba ba bodi ke lani naa nua nisaalo ka. ²¹Kelima, U Tienu nuni maa o nisaalo tōgu yeni o tuada kuli po; ki diidi, ki kpaagi o nilo taabana kuli po. ²²Laa pia ya bonbonbiigli nni bii ya kuuma buogu nni, ke ti tuonbiadi daano ba wuoni, ke U Tienu kan la o. ²³Li ki buali ke U Tienu n kpaagi o nisaalo, lan waagi ka, ki fidi ki jia o, ti buudi. ²⁴O pua ki gulgi bi paatieba, kaa bua ke wan dá kpaagi bi yema n ti maama; o yi lebdi, ki kaani nitianba bi kaanu. ²⁵Kelima, o bani bi tōgu yeni bi tuada kuli; o yi tudi ki lu ba ku ñiagu nni; ki bolni ba. ²⁶Asala siiga nni i, ke o yi pua ki kpa ba, kelima bi tuonbiadi po, nani bi nibiadba yeni, ²⁷kelima bi buli o, bi nunga, ki jadi ki ŋa U Tienu sani kuli. ²⁸Bi tuada po, bi cedi ke a luoda bubuuli pundi o kani; o gbadi o niñinnilo bubuuli yeni o cacagma. ²⁹O ya ŋmini suo, kaa tieni libakuli, ŋma nan ba jalgi o? O ya buli o nunga, ŋma nan ba fidi ki nuali o? Wani n gobdi mi diema yeni bi nisaalba kuli, ³⁰Lanwani ii, li ki buali ke yua n ki bani U Tienu, n tua gobdika, ki da ti tua diagu li nitaanli kuli po. ³¹Li ya tie ke nilo yedi U Tienu, 'N bani ke n tugi i tagli, ama n ji kan fandi ki lienii li; ³²dōgdi, ki waani nni, min ki nua yaali; N tieni ti tuonbiadi, ama n ji kan fandi ki tieni la. ³³I maali ke U Tienu ba dadi li nilo tubli, o tuonbiadi po oo? Fini yua n jalgi o yeni, fini n maadi, mini ka. Lanwani ii, maadi ki waani njan bani yaali. ³⁴Ya niba n pia mi banma ya gbadi ke n maadi, bi ba yedi, ³⁵Joba maadi yo, o nan ki pia banma; o maama ki tie yanfomaama ka. ³⁶Li ya tie ke bi bi ba jia Joba ti buudi, ban cengi, ki kpaagi o maama kuli, kelima o maadi nani nibiadi yeni i. ³⁷Kelima, o pugni mi yenyiema, o tuonbiadi po; o pua ki pidi o nui, ki sugi U Tienu, ti nunga nni; o maadi yeni U Tienu wan bua maama i."

Chapter 35

¹Elihu go den tugni o maama, ki yedi, ²Joba, a maali ke a pia i mòmɔni i, ki tua ke 'N teginma ye U Tienu nui nni ii?' ³Kelima, a buali, 'Li pia npo mi laa todma i?' ki go yedi, 'N ya tieni ti tuonbiadi, li pia npo mi laa fuoma i?' ⁴Cedi min buali fini yeni a dɔnlinba da, ⁵Yaadi mani, ki diidi tanpoli, ki gbegdi ti talwadi yaadi n kpedi ki cie yi. ⁶A ya tieni ti tuonbiadi, a biidi U Tienu po be i? A ya fiini ti tuonbiadi yeni mi yenyiema kuli, li ba tieni o be ya biadma i? ⁷A ya tie niteginka, li ba pugni o be i? O ba di apo be ya ñuadi i? ⁸A biadma kuli ba duoli o nisaalo i, nani amo ñ tie nisaalo yeni, A teginma mo ba fidi ki todi a nisaalilielo baba i; a nisaalilielo n ba fidi ki di a teginma ñuadi. ⁹Kelima bi nisaalba tugtongu ji yabdi, bi niba buudi, ki fabni; Bi yigni, ki miadi mi todma, kelima, ban mabindi ba boncianla po ¹⁰Ama, a kan gbadi nilo ñ yedi, 'U Tienu, n tagdo yele i, yua bangi ti i yani ku ñiagu ye le i, ¹¹Wani yua tundi ti ti fuayandi, wani yua n puni ti mi yama, ki cie tanpoli nuani?' ¹²Bi yigni, ki buudi li kani, ama, U Tienu nan ki jiindi ba libakuli, kelima bi nibiadbba japaaciandi po. ¹³U Tienu nan ki cengi yanluodaano bubuuli; U Paaciamu kuli daano nan ki faami lipo mɔno. ¹⁴U Tienu ba tieni ledi i, ki jiini a, ke a nan yedi ke ñaa nua o, ama a buudi jiama nan ye o nuu nni, lawani ii ñan guudi o! ¹⁵O ba tieni ledi, ki jiini a, ke a nan yedi, ke o pabienli da ki dadi nilo tubli, ke o da ki faami bi nisaalba japaadi yeni bi yenyiema po. ¹⁶Lanwani ii Joba yaadi o ñɔbu ki maadi yanluomaama baba i; o maadi ya maama n dɔgdi, ke waa bani libakuli."

Chapter 36

¹Elihu go den tugni o maama, ki yedi,²"Cabi nni min maadi ki suagi waamu, ki waani a bonli, kelima n go pia mi maama waamu, ki ba pugni, U Tienu mòmòni po.³N ba ñani n banma hali fagma i, ki waani a ke mi teginma ye U Tienu, o tagdo nui nni i.⁴Kelima, i mòmòni po, n naa tie tofaadaano; kelima n bandima po, cedi ke n tie Papiendaano.⁵Diidi, U Tienu pia u paaciamu, ama, o nan ki fali obakuli; o pia u paaciamu, kelima, o yanfocianma po.⁶O kan cabi o nibiado n ya ye, ama, o ba ñii o niñinnilo ciaga, o mòmòni po.⁷O kan buli o nunga bi niteginkaaba po, ama, o kaandi ba ti gbandi po, ke bi waagdi, ke bi kan sundi bi yela po hali bada.⁸Bi ya kpaa bi taana ti kpaadi, bii, bi ya baa falaciamo diagu nni,⁹li tie ke, o bua dɔgdi bi tuonbiadi, ki waani ba bi yenyiema yeni bi japaaciandi i.¹⁰O go luodi bi tuba, ke ban gbadi o tundi, ki wangi ba ban ba ɲɔdi ya ñɔbona, ki lebdi bi pala, ki fagdi yeni i tagli.¹¹Bi ya cengi o tundi, ki gbaani ki pugi o, bi baa ye mi yemanma nni, ki juodi bi yemanma yeni li pamanli.¹²Ama, bi ya ki cengi o maama, ki jugsiega n ba bolini ba; bi ba kpe kelima yanfuoluoma po i.¹³Yaaba n ki bani U Tienu fiindi li pabienli yognu kuli; U Tienu ya cuo ba ya yognu, bi naa kuudi ki miadi o todma.¹⁴Bi yi kpe bi panma nni i; bi yema yi juodi mi conconma nni yeni i fee nni i.¹⁵Ama U Tienu yi diidi o ninñinnilo falaciamo nni i, ki faabi o; o yi kpaagi ba, bi falaciamo yogu i i, ki luodi bi tuba.¹⁶O ba ñani a li pabonli yanyagdi nni, ki lebdi ki puni a mi yamanma, naakani ke a baa di mi jemanma buoli kuli.¹⁷Ama, a tugi bi nibiadba tagli; bi ba dadi ki gedi yeni a, ti buudi yudanba kani, ban jia a buudi.¹⁸Da cedi li pabiencianli ñ tulini a, ki kuani a li ñuali sanu nni, bii li suuli ñ da ti yabdi apo, ki lebdi a yama, ɲan kua mi jadma nni.¹⁹A ba fidi ki dugi a ɲalmano po, ki ña li pabonli nni ii, bii, a gbanmanu yeni a nuu tuona ba fidi ki todi a aa?²⁰Da guu ya ñiagu n ba bolini i nibuoli kuli ka, yugu n ba fiini i nibuoli bi kaani.²¹Fangi a yuli, ki da ti tundi, ki kua ti tuonbiadi sanu nni, kelima, a ye fala tundi nni i, ɲan fagni a yuli yeni ti tuonbiadi.²²U Tienu tie ya paaciamu daano n ki pia o lielo; ɲma pia mi banma nani wani yeni?²³ɲma n ba fidi ki waani o wan ba taa ya sanu? ɲma ba fidi ki yedi o, 'ɲan tie yaali ne ki tiegi ii?'²⁴ɲan ya tiani, ki kpiagdi o yeli, bi niba ñ yiini ki pagi o, ya tuona po yeni.²⁵Bi niba kuli nua li tuona, ki ñuadi, ama, bi se hali fagma i, ki nua li tuona.²⁶Diidi, U Tienu yabindi ki pia bianu, ama, ti naa gbia o niima nni; o bina coli mo naa pia bandima.²⁷Kelima, wani n yi fua a ñincina nni ñima, man ñuudi, ki do ti talwadi nni, ki kpaandi taaga,²⁸Lanya taaga n ña ti talwadi nni, jii, ki nii, ki wulgi bi niba po kuli.²⁹ɲma n ba fidi ki kali o dieli nni, ki bandi ti talwadi ñ ladi ki tandi ki gedi ki dagdi naani, ɲma bani i taatantandi yeni i taañigdi ñ tiendi maama?³⁰Diidi, wani n yi cedi o yenma ñ yendi, ki kagni, ki lindi o, ki ye, ki wuo li mɔgli ñuanu yeni mi ñincianma nni kuli.³¹O paaciamu po, wani n jiagi i nibuoli kuli buudi, ki puuni ba mi jiema boncianla, lan buali maama.³²Wani n muubi mi yenyenma yeni i taañigdi kuli o nuu nni, ki wangi ki taaga, kan ba pua ya yibalinba.³³O wangi o yema i taatantandi nni, bá ti yandi mɔno ba fidi ki bandi ke o nagdi.

Chapter 37

¹N yama yugi, ke n pali pua, nani li ba nabi yeni.²Ya cengi mani, ya cengi mani o nialu, ya fuugu n ña o ñobu nni.
³O cedi ke li fuugu yadi ki gbie yeni tanpoli kuli, ki cedi ke o taañigdi yenyenma yendi hali ki tinga biani kuli.⁴O nialu duni nani yangbanlo yeni, ki tandi yeni o yudandi nialu; Bi ya gbadi o tantandi ya yognu, ke bi go ji nua o taañigdi i.⁵U Tienu tandi yeni o nialu, ke li nani boncianla, ki pia mi ñuadma.O tiendi ya bona n yabi boncianla, ke ti kan fidi ki gbadi niima nni.⁶O yi maadi a taacena ke ñan baa ki tinga po;O maadi yeni i, ki taaga mo, bá mu taacianmu mɔno.⁷O yi goli o nisaalo nuu, ki pieni o tuona,ke bi niba kuli n bandi, ke bikuli tie o ya tagma i.⁸Ki mayanga wani, yi piadi ki gedi ki duani o falu nni.⁹Ku taafaaciangu ña u niganu po i, ke ku faawaagu mo ña nijienu po.¹⁰U Tienu yi piebi o fuoma, ki guani mi ñima, man tua ñintana; o yi cedi u ñingbanu n juagi nani ti kudi yeni.¹¹O gbieni ti talwadi yeni ku ñinwalgu;ki guani ki yayadi gu yeni o yenyenma u taayinbɔnu nni.¹²U taayiinu nua U Tienu yanbuama i,lanwani ii, wan bua maama, li ba juodi yeni i. wan yedi ke yaali n tieni, lani n ba tieni ki tinga kuli po.¹³Wani n cedi ke likuli tiendi; u yogtianu li ba fidi ki tieni, ki nmali bi niba tuba, o tinga po, u yogtianu mo lan tieni, ki waani o ñanbli ki tinga po.¹⁴Joba, cengi ya maama ne;Sedi ki diidi, ki bandi U Tienu tuonciamu ne kuli.¹⁵A bani U Tienu n gobdi maama ti talwadi nni ii, ki o yenyenma yendi, ki ñigdi ti talwadi po oo?¹⁶A bani lan tieni maama, ke ti talwadi juani ii, a gbia U Tienu, yua ya yanfuoma n ki pia liema tuonciamu niima nni ii?¹⁷A bani lan yi tieni maama, ku wulgu n naa a, a tiayiekaadi nni, kelima niganu po fawaama figi ki tinga po oo?¹⁸A ba fidi ki ladi tanpoli yaali n juagi nani ban duadi ya maaduubga yeni ti kudi yeni, nani U Tienu n tiendi maama yeni ii?¹⁹Waani ti tin ba yedi o ya maama, kelima, tinba wani ii, kan fidi ki cibni maataali, kelima tinba wani ii, ye bɔnbɔbiigli nni i.²⁰N ya kubi maama, li dá buali ke ban waani o yo oo?Bii, li buali ke ban waani o ke nilo maadi maama aa?²¹Mɔlane, nilo ki nua u yienu yenma n yieni maama poli po,kase ke, u faalu figi, ki kagdi ti taawalgbandi, ki na ti talwadi.²²Mi yenma pudi niganu po i, nani wula n nani maama yeniU Tienu kpiagdi pia jilma yeni yaalidgu.²³Ama, ti kan fidi ki pundi U Paaciamu kuli daano kani!O yabdi u paaciamu yeni ti kpiagdi;waa pia tudma i mɔmɔni kani, ki gbie yeni mi teginma.²⁴Yeni lankuli, bi niba li jie o i.O ki faami yaaba n yini bi yula ke bi tie yanfodanba po."

Chapter 38

¹Lanwani ii, O Diedo den yini Joba ku taafaaciangu nni, ki yedi o,²"A tie nma i ki bua kuani li nmadli n yanjaga nni, ki kubi ya maama n tie yanluodaano maama aa?³Mola, nan nagni a gbanñagdigu, ki bobni a yuli nani o jakondo yeni, kelima, n ba buali a i buali, nan jiini nni.⁴Min den bili ki tinga tanpuuli ya yogu, a den ye le i? Waani nni, li ya tie ke a pia mi yanfuoma boncianla.⁵nma n bigni, ki bandi ki tinga juudi n dāa maama? Li ya tie ke a bani, nan waani nni. nma dadi u baabu, ki bigni ki tinga?⁶Ki tinga tanpuuli maa be ya po i? nma den bili ki tinga tanpuuli tanjigi,⁷Ku siñaagu nmaabila n den yiini yeni li pamanli, ki taani yeni malekinba kuli ki yiini i pamandanyani yeni, u laa yognu i?⁸nma n den luoni mi nincianma bulñona gana, man den tudi ki bua nāa mi kaanu yeni? ⁹U laa yognu i, ke n lani ti talwadi ti tiayiekaadi, ki golni ti ti kpalgolinkaabu?¹⁰Li tie min den bili mi nincianma jama po u bianu i, ki tieni mipo bu bulñobu, ki luoni,¹¹N den yedi ma, 'A ba fidi ki nāa ki cua hali nekanba, nan ji da pendi lankani wani; min ba bili naani u bianu n yeni, ninguona kan fidi ki pendi lankani.¹²Hali nan ye, a kpeli ki niini u yienu ke u pudi yeni u paalu uu, a kpeli ki waani u siñaafaanu, wun ba cua ya yognu uu,¹³A kpeli ki cedi ke mi yenma cuo ki tinga nñokuni po, ki yogi ki fiini bi nibiadba, ki yaani ba bi kaanu uu?¹⁴Ki tinga yi yendi, ki guani ki nanbi nani ban yi maa ku yogu tiagu ki mōndi gu maama yenilan tua nani bi yieni ki tinga ki tialakaadi yeni.¹⁵Ama bi nibiadba wani ii, ji ki pia yenma, bi ya yugdi bi nuu, se wun kōnli.¹⁶A pundi mi nincianma nima n bundi naani ii? A kpeli ki gōdi ku tinkpibuogu nni ii?¹⁷Bi kpeli ki waani a bi tinkpiba diema bulñobu uu? A kpeli ki la mi kuuma junjugu bulñobu uu?¹⁸A bani li tinpuuli, ki gbia li niima nni ii? Li ya tie ke a bani lankuli, nan waani nni.¹⁹Li naani ke a bani mi yenma denpo sanu, ke li bōnbōbiigli mo nan te, a bani lan ye naani ii?²⁰A ba fidi ki ciani mi yenma yeni li biigli, bi tuonsōnkaanu uu? A ba fidi ki waani bikuli u sanu ban lebdi ki kuni bi denpo oo?²¹Laa pia tama, a bani likuli, kelima, li yogu, li sua ke bi mali a o; A miali dana yabi hali boncianla!²²Li naani ke a pundi mi nima n guani, ki duogi naani, a pundi ki la a taatana n duogi naani ii,²³Mii dogni lankuli fala daali po, yeni mi janjanma yeni bu tōbu dana po ka aa?²⁴A bani mi yenma yeni i taañigdi n tōgi ya sanu ki pundi tikani ii, puoli faalu nāa lekani i, ki figi ki pundi hali ki tinga po kuli ii?²⁵nma n luodi ku taafaaciangu po u sanu, bii, nma n bili i taatantandi yeni i taañigdi kuli po u sanu,²⁶nma n cedi ke ki taaga nii niloba kuli n ki ye naani, ki nii, mi fanpienma nni, naani ke obakuli ki ye ee,²⁷nma n cedi ke ki tinkuonga nuni mi nima, ki guo, ke ti muadi pani, ki go bundi i kaani kuli ii?²⁸A bani ki taaga bāa aa? nma n cedi ke ku mangu luoni?²⁹O laa pomado n mali mi ninguankaama? nma cedi ke a taatana nāa poli po, ki baali?³⁰Mi nima yi juagi ki ya tie nani tanli yeni; u ngingbanu mo yi guani, ki ya tie nani tantiagu yeni.³¹A ba fidi ki taani ki loli nmaacali ii, bii ki lodi i nmaabibuoli baabi ii?³²A ba fidi ki cedi i nmaabibuoli nni yua kuli n nāa lan buali ya yognu uu? Fini n gobdi o nmaabiluomo o cenli nni ii?

³³Li naani ke a bani tanpoli bona kuli n cuoni maama. A ba fidi ki bandi ki tanpoli n bobni, ki cuoni maama yeni ki tinga aa?³⁴A ba fidi ki yigni, hali a nialu n do tanpoli po, ki ban cedi ki taaga n nii, ki milini a aa?³⁵Li naani ke fini n yi sōni i taañigdi, yin gedi, a ya buali, yin jiini a, 'Tinba n ne ee'?³⁶nma n bili mi yanfuoma tanpoli, nma n tieni mi yanfuoma o nilo yantiali nni?³⁷nma ba fidi ki taa o ninfanbu ki cōdi ti talwadi? nma ba fidi ki bidi tanpoli nincuana,³⁸li ya tie ke ki tinga wagdi, ke a tangbana cuo ki mubni yeni ayaa?³⁹Fini n waali, ki co o yangbanñua po mi jiema aa, bii, fini n lingi a yangbanbila po mi jiema aa,⁴⁰ban laabi bi fali nni ya yognu, bii, ban laabi ya yognu ki guu, ki bua cuo bonli ii?⁴¹nma n lingi kankaagu po, mi jiema, o bila yaa a yula ki buudi U Tienu po, ki bua kpe koma ya yognu uu?

Chapter 39

¹A bani li janɔuabili ń maa o bila ya yognu, ti tankuodi nni ii?Li naani ke a kpaagi ki bandi a bonɔuana ń maa bi bila ya yognu?²A bani li bonɔuana ń yi punbi bi bila, ya ɔmaali ii,yeni ban maa bi bila ya dana aa?³Bi yi ɔuani i, ki mali bi bila, ki fuodi yeni mi taginma yeni ti madi fala.⁴Bi bila yi fandi, ki baa u fidu, ki yaadi ki kua ku muagu nni, ki ɔa bi naanba, ki ji kan guani o kani.⁵ɔma n cedi ke o fuanɔunbo diedi o yuli? ɔma lodi o baabi, ki ɔa o, ke o yali o yuli, ⁶N cedi ke o ye i tiali nni i, o diegu ye mi yaama ń gbie ya tinga nni i.⁷O бага yeni bi nisaalba ń tiendi ya fuugu, u dogu nni,o nan go ki cengi o ɔundaano tantandi mo.⁸O gɔdi a juana nni, ki lingi o jiema; mani n tie ya tiifaadi n dá sɔngi, wan ɔmani.⁹A ba fidi ki bugni o muanua wan ya tuuni apo oo?O ba tuo ki cua ki duani a yanloli nni ii?¹⁰A ba fidi ki loli o muanua yeni i baabi, ki kpali o, wan ya ko apo oo?¹¹A ba fidi ki ya dugu opo, kelima o pia mi tuama po, ki puogi o, ki ɔa o wan ya tuuni a tuonli ii?¹²A ba fidi ki tuni o a kpaangu wan, gedi yeni gu a denpo oo,bii, ki cedi wan bili, ki ladi li kpaangu a jalu nni ii?¹³Ku tɔtɔgnuangu ya fidi ku fiabi yani li pamanli, ku tubjala fagi, ke ku tubdi kuli dingi, ki dagdi yeni mi wuginma.¹⁴Ama ku yi ɔa ku jena mi tama nni i, mi tanbiinma ń tongi ɔa;¹⁵Ku naa faami ke bi ba fidi ki ɔmaa ki mudi ɔa, bii, ke fuayangaba ba fidi ki ɔmaa ki mudi ɔa.¹⁶Ama, ku nan bia ku bila po nani li bila ki tie o yaa yeni i;Ku naa jie ke ku fala ba bia fanma, ¹⁷Kelima U Tienu den tagi gu, kaa puni gu yanfuoma,o naa go puni gu yama mɔkoga.¹⁸Ama bi ya bigni ba nɔnma, ku naa jie taama yeni o tandaano kuli.¹⁹Fini n puni o taamo o gbanmanu uu? fini n yieni o taamo tugaanli ii, (tulu nni kobdi)?²⁰Fini n cedi ke o taamayugi nani ku ɔnankpangu yeni ii?O yigni yeni o dunli kuli pia ti jawaandi.²¹O ciini ku jualɔngu yuli po, ki padi yeni o taawogli, yeni li pamanli, kelima o tuama po; o jalgi, ki bua tuogi o yibali yeni o jatiadi.²²Waa pia jawaandi, o naa jie pu mo; o kan sudi puoli po, kelima ki jugsiega po.²³Li luoli, li kpaanli yeni ki jugsiega kuli ya mɔni yeni li fuugu ki maadi o libakuli.²⁴O ya gbadi ke a naatuna piebi, o ji kan fidi ki sedi suo, kase wan taa mi nɔnma.²⁵Bi ya piebi bu tɔbu naatunli, se wan yigni!O gbia bu tɔbu laabaali yeni bi tɔtieba kuudi hali fagma,o bani o gobdika ɔɔbona yeni bi tɔtieba kuudi.²⁶A ya yanfuoma po n cedi ke li fenfenli yugi ii,ke li yi yugi ki teli niganu po oo?²⁷Li naana fini n cedi ke ku kaapaciigu yugi, ki do hali tanpoli, ki ban tedi ku tiagu, naani n kpedi boncianla aa?²⁸Ku dua a juatana po, ki tedi ku tiagu hali ya juatanli n ɔanbi ki kpedi yuli po. ²⁹Ku ban jaagi hali lankani i, ki nua ku boncuokaali;ku nuni nua likuli hali fagma. ³⁰ku bila mo ɔu mi sɔma i; li bonkpieli ń ya naani, o mɔko ye lankani i."

Chapter 40

¹O Diedo go den tugni, ki maadi yeni Joba, ki yedi o,²"Li naani ke yua n niagi yeni U Paaciamu kuli daano ba fidi ki bigni ke o ba bu yeni U Tienu?Yua n nia yeni U Tienu yeni, n jiini nni o maaguankaama."³Lanwani ii, Joba den jiini O Diedo, ki yedi,⁴Diidi, mii tie pu; n nan ba jiini a be i?N taa n nuu, ki pii n ñobu.⁵N maadi yenma, n kan jiini libakuli;i mòmōni, n maadi mi liema, ama, n ji kan pugni maamaba kuli."⁶Lanwani ii, O Diedo den jiini Joba, ku taafaagu nni, ki yedi,⁷"Mōla, ñan ñagni a gbanñagdigu nani o jakōndo yeni, ki n ba buali a i buali, ñan jiini nni.⁸Aba tuo ki yedi ke mii pia mòmōni ii?Li naani ke a bua bu ki cuo nni, ki saa a yuli po, ke a tie niteginka, bii?⁹A pia u paalu nani U Tienu yeni ii?A ba fidi ki tandi, a nialu n kpedi nani i taatantandi yeni ii?¹⁰Mōla wani ii, ñan bobni a yuli yeni li seli, yeni jilma, ki bobi ti kpiagdi yeni li bali.¹¹Jiini a pabiencianli kuli, bi niba yula po;Diidi yaaba n tie bi japaadanba, ki jiini ba, ki bolini ba.¹²Diidi ki jiini yaaba n dongi bi yula kuli; tudi ki jiini bi nibiadbā, ki yaani ba bi kaanu.¹³Taani ki piini bikuli mi tama nni; ki luoni bikuli mi kuuma kpaadidieli nni.¹⁴Lanwani ii, Mini mōno, ba gbaani ki pugi a, ki bandi ke a paacelu n ba fidi ki faabi a.¹⁵Diidi o kpenliibo, Mini n tagi o, nani min tagi a maama yeni;o nan ñmani ti muadi, nani o nua yeni.¹⁶Nan diidi, o fidu kuli ye o ciaga nni i; o gbanmanu mo, ye o puogbana nni i.¹⁷O yi juagi o juoli nani sediri tibu yeni i; o pana jiina mo lugi ki sagi bonñanla.¹⁸O kpabjala tie nani ti kumōndi lanbana yeni i;ke o kali kpaba mo tie nani kudlanbana yeni.¹⁹Wani n tie U Tienu tagma siiga nni, o yudaano.Mini U Tienu yua n tagi o yeni baba n ba fidi ki paadi o.²⁰O baadi o jiema a juana nni;ti fuayandi kuli n caa ki ki gōdi, ki jelni naankani.²¹O yi gedi ki duani ti ñinnuanuandi nni yeni a kpekankaga yia n kaagi i kpeni yeni nni.²²O yi wuoni, ti ñinnuanuandi faadi n legni o; i kpentiidi mo n kagni ki lindi o.²³Diidi, u kpenu ya gbie, ki fiini a ñingola, o naa jie;bā ya kpenu n tie nani Jurden yeni ya gbie, ki bua milini o, o naa jie libakuli.²⁴O laa nilo n ba fidi ki teli o, ki cuo o, ñma ba fidi ki dia diagu ki cuo o, ki pudi o miali?

Chapter 41

¹A ba fidi ki cuo o nɔɔciamu yeni u janpiemu uu?Bii, ki loli o lanyaaluu yeni u baabu uu? ²A ba fidi ki kuani baabu i miali nni ii? Bii, ki pudi o miali, yeni penkpaali ii?³A maali ke o ba tuo ki cengi a maama, ki juogi yeni a aa?Bii, o ba dingi o nialu, ki maadi yeni a mi maamanma aa?⁴A maali ke a ba fidi ki loli nantaadi yeni o, ki taa o wan ya tuuni a tuona yognu kuli ii? ⁵A ba fidi ki jelni yeni o, nani njan jelni yeni ki nuanga maama yo oo?Li naan ke a ba fidi kiloli o nɔɔciamu, ki teni o a bisalo wan ya jelni yeni o.⁶Li naani ke a jankpaala ba fidi ki taani, ki cuo o, ki kuadi, bii?Bi ba fidi ki padi o, a jandaala siiga, ki bɔɔdi ba aa?⁷A ba fidi ki pua ki londi o gbanli yeni li nankpanli ii, bii, ki cibi o yuli yeni li kpaali ii? ⁸Taa a nuu, ki maani opo yenma baba, hali njan baa ye, a ji kan fandi ki lienli. ⁹Diidi, bi ya se ki guu o, ki maali ke bi ba fidi o i, o ya ti legdi bipo, se ti jawaanciandi n cuo ba, bi gbanu kuli n wudi.Bi ya li la wan tie maama, se ban nmadi ki baa puoli po, ti jawaanciandi po.¹⁰Obakuli ka fidi ki mua jama, ki sedi o nɔɔciamu nintuali;nma n nan ji ba fidi ki sedi Mini O Diedo nintuali?¹¹nma cili ki puni nni bonli, ke li buali ke min nmiani o?Yaali n ye ki tinga po kuli ne, Mini n die.¹²N ba maadi ki waani o nɔɔciamu taana n tie maama,n kan wuoni o gbanmanciamu n tie maama, yeni o gbanu kuli n gbengi, ki tie buga maama.¹³nma ba fidi ki pua ki wogdi o gbanu?nma ba fidi ki kua, ki sagni o lanyagu nni?¹⁴nma ba fidi ki kpaa, ki yaadi o nɔɔbu, yaabu n kpaa, ki sagni a nina sagsagi ne, hali ki pia ti jawaandi ne?¹⁵O waga saagi o puoli po, ki taani ki nia, ki tie nani gbankondigu yeni.¹⁶Li waga sagni ki nia maama ke faama mɔno kan fidi ki pendi a siiga.¹⁷Li waga sagni ki nia maama, ke li kan fidi ki paadi na.¹⁸O ya ciindi, se o mu n ya na;o nuni mɔni, nani ku sinagu yenmɔnli yenkpaana yeni i.¹⁹I mulaani yeni a mukpaana na o nɔɔbu nni i.²⁰I muunii na o manbona nni, nani ya nintonbobli n naa, ki tuadi yeni.²¹Ya wolgu n na o manbona nni ba fidi ki cuoni kuana, ke u mupienu na o nɔɔbu nni.²²O tulu gbie yeni tuama i, yua n la o kuli, se ti jawaandi n cuo o.²³O gbanu n toli, ki juagi maama ne cedi ke bi kan fidi ki begi o.²⁴O pali juagi nani li tanli yeni i, li juagi nani li naali yeni i.²⁵O ya yaadi ki sedi, ba bi gbanmandanba mɔno jie;ti jawaanciandi po ba cedi ban sani ki kan gbagi.²⁶Ki jugsiega, li kpaanli yeni i piemi kuli, ya jatiagu n mani bii, ki sonni kuli, kan tieni o pu.²⁷ti kudi tie opo nani muadi yeni i, ti kumɔndi mo tie opo nani baglankpaaga yeni.²⁸Piemi kan fidi ki cedi wan sani;a tanpuapatana mo tie opo nani muadi yeni.²⁹Gbalankonli tie opo nani muadi yeni; ba bi ya lugdi o kpaanli, li kan tieni o pu.³⁰O benli po waga tie nani kudikpaana yeni; o ya tɔgni ti bɔɔdi nni, li yi tie nani bi koni ki fidi yeni i.³¹O ya kua mi nima nni, mi yi tuadi nani nintonbobli yeni i;o yi cedi mi nincianma tua nani ban juugi li nɔɔbli, bii, tulale naani yeni.³²O fuunu tie nani mi yenyenma yeni i, ki bilgi ku punpupiengu u ningbanu po.³³Ki tinga nni, o lielie ki ye, bi tagi o, ke waa pia jawaandi.³⁴Waa jie yaali n pia paalu kuli; wani n tie ti fuayanbiardi kuli bado."

Chapter 42

¹Lanwani ii, Joba den jiini O Diedo, ki yedi,²"N bani ke a pia bonli kuli ya fidu, ke libakuli ki ye, ki pendi a paalu.³A yedi, 'ŋma bua ŋmadi n yanjaga yeni o yanluodanmaama?'Mōmōni, N den maadi min ki bani yaali, lany bona kuli gbadma paa npo hali boncianla, n go den ki bani mo.⁴A yedi nni, 'Mōla, ŋan cengi nni, min maadi;N ba buali a i buali, ŋan jiini nni.⁵N gbadi ke bi maadi a maama baba i, ama, mōla wani ii, n ji la ŋa yeni n nuni.⁶Lanwani ii, n bandi ke n luo i mōni, ke i tagli tie n ya yii i;N ji gbaa mi tama nni yeni mi fantama nni i, ki miadi sugli."⁷O Diedo ŋ maadi Joba li maama, ki gbeni, o den yedi Tema yua, Elifaasi, "N pali beni fini yeni a dōnliliedba po, kelima, yii maadi npo ya maama n tiegi, nani n naaciamo Joba ŋ maadi npo maama yeni.⁸lanyapo, yin baa naatona lele, yeni patona lele, ki gedi ki la n naaciamo Joba, ki padi i yula po a padjuukaana. N naaciamo Joba ba jaandi ipo, nmo ba ga o jaandi, lani n tie min da tuni yi i tagli, nani i yanluoma ŋ bi dagdi maama yeni. Yin maadi ya maama npo ki tiegi, nani n naaciamo Joba ŋ maadi maama yeni."⁹Lawani ii, Tema yua, Elifaasi, Cui yua, Bilidadi, yeni Naama yua, Sofaari den gedi ki tieni nani O Diedo ŋ den waani ba ke ban tieni maama yeni, ke O Diedo tuo ki ga Joba jaandi.¹⁰Joba ŋ den jaandi o dōnlinba po, ki gbeni, O Diedo den guani ki kaani o wan den ye ya yemanma nni kpiama yeni. O Diedo den puni o ya ŋalmani n cie kpiama ŋalmani taalma lie.¹¹Lanwani ii, Joba nijaba yeni o ninsiaba kuli, yeni wan den maani yeni yaaba kpiama yeni kuli, den cua o denpo, ki kali ki dini u badu jiema. Bi den gaali o, ki go baagi o yeni O Diedo ŋ den luni ya yebiadma opo. Yuakuli den teni Joba ligdibali yeni wula ŋinli.¹²O Diedo den selgi Joba yema juodma, ki cie kpiama ya yema; o den pia pee tuda piiga n tuda na (14.000), ti yodyuodi tuda luoba (6.000), naakpakuola tudli (1.000), yeni ŋunŋoe tudli (1.000).¹³O go den baa bijaba lele, yeni bisiaba taa.¹⁴O den yini o bisakpelo, Yemima, ki yini ki bonpoliega, Kesiya, ki bonpotaaga mo, Kereni Hapuki.¹⁵Mi diema nni kuli, pua den ki ye, ki ŋani, ki pundi Joba bisiaba. Bi baa den bōgdi ba li faali nani bi ninjaba yeni i.¹⁶Lanya bona kuli ŋ pendi, Joba miali bina go den pugni hali kobga n bina piina (140); o den baa o yaabila ya yaabila hali nifimana po.¹⁷Joba den kpelgi, hali, ki podi, ki gbadi o yema manu yo, ki ti yuadi ki kpe.

Ecclesiastes

Chapter 1

¹O badciamo Dafidi bijua, Jerusalema bado, o yanfodaano ŋ maadi ya maama n ne: ²O yanfodaano yedi mine. "Bonli kuli tie muŋiigu, li pendi nani mi faama yeni, bonli kuli pendi nani ku muŋiigu yeni i.³O nilo ŋ tuuni ya tuona kuli ki tinga po, u yienu nni ne, o ba ŋmani be i?⁴Nifiima ŋ pendi, nifiitoma ŋ cua, ki tinga wani li bii ki ye ya yognu kuli.⁵U yienu yi pudi, ki ti baa, ki guani tontoni, ki pudi un bi pudi naani.⁶Mi faama figi, ki caa niganu po, ki jilni ki lebi, ki caa nijienu po, mi yi figi, ki lebdi, ki guani wun bi ŋani naanpo.⁷I kpeni kuli puubi ki jii mi ŋincianma nni i, ama mi ŋincianma naa gbiegi hali bada, to, i kpeni kuli nan li jii lanpo i.⁸Bonli kuli tie cōgindi i. niloba kuli kan bandi li niima nni.bu nunbu kan gbeni diidma, tubli mo kan gbeni gbadma.⁹Yaali n den tieni, lani n go ba tieni, ke yaali n den tiendi hali yognu, lani n go baa li tiendi. Liba kuli ki tie boncanli ki tinga po.¹⁰Bonli ye, ki tieni, ke ti yedi, 'Diidi, ne wani ii, da tie boncanli i.'Yaali n tiendi ne kuli, den kpeli ki tieni yognuba, hali ke tinba dá ki ye.¹¹Ti ki tiani yaali n den tieni ti jaajanba yogu, yeni yaali n tieni ki pendi, kaa waagi; Yaaba n ba yuandi ki cua mo, bi puolŋuani kan tiadi bipo.¹²Mini n tie o yanfodaano, n den tua bado, Israyeli diema nni, Jerusalema dociamu nni.¹³N den tieni mi lingma n yama nni, ke min kpaagi, ki bandi yeni mi yanfuoma, yaali n tiendi ki tinga po. Li lingma tie U Tienu ŋ bili bi nisaalba ya tuonli, ke lan ya cōgni ba, ki piendi bi yaanma.¹⁴N diidi yaali n tieni ki tinga pone, ki sua ke likuli tie yaalidgu bonli i, li tie nani nilo ŋ nua ki kpaa mi faama yeni i.¹⁵Yaali n goli kan fidi ki godi! Yaali n pōdi kan fidi ki cōdi!¹⁶N den maadi n pali nni, ki yedi, "Diidi, n baa mi yanfuoma ki cie yaaba n den tie badtieba Jerusalema ne. Mi yanfuoma yeni mi banma kua n yuli nni."¹⁷N den kpaagi ke min bandi mi yanfuoma yeni mi yanluoma siiga, ki go bandi ya paadma n ye mi banma yeni mi bōnma siiga. N ti bandi ke lani mo tie nani nilo ŋ nua ki deli mi faama yeni i.¹⁸Kelima, mi yanfuoma boncianli yegi yeni yanyagdi i, banciaanma mo yegi yeni falaciamo i.

Chapter 2

¹N den maadi n pali nni, "U yogu pundi, n ba bigni li pamanli. N ba mangi n yema." Ama, lani mo tie fanma i. ²N den yedi, "ti laadi tie jadma i," li pamanli mo, "li ba pugni be i?"³N den bobni n yama nni, ke min mangi n yema yeni li daañuli. N den cedi ke mi yanfuoma n nmagdi n maalma, ki nan togdi bi yanluodanba yeema. N den bua min diidi yaali n mangdi bi niba pala, ki tinga po ne, ban tuuni ya tuona kuli bi yema nni.⁴N den sɔni ya tuonciamma ne: N de maa ti dieciandi, n yuli po, ki njuuni ku daamɔngu tiidi. ⁵N den tieni n yuli po gɔgdigu, yeni u tiikuanu, ki njuu li niinni ya tiibuoli n luoni kuli. ⁶N den gbiidi a ñinbuna, ki baa mi ñima, ki jɔgni n fuali nni tiibigu.⁷N den baa a jatuada yeni a potuada, ki pugni yaaba n den kpia ki ye po; N go den pia i yankuli, a yagbenga yeni ti yanbidi kuli, ki cie ya badtieba n den kpia ki diedi Jerusalema kuli. ⁸N go den lingi, ki taani njanjilfa yeni wula kuli, min die ya badtieba yeni ya diema kuli ya nɔlmani. N den pia n yuli po yanyinla, bi puoba yeni bi jaba kuli, ke bi mangdi n pali. N den baa nisaalo n lingi ya piama kuli, yeni bi puoba boncianla.⁹Lanwani ii, n ji den tie niamma yeni nɔlmandaaano i, ki cie ya badtieba n den kpia ki kali Jerusalema kuli, ki go ye yeni n yanfuoma.¹⁰N nunbu n faadi yaali kuli, min den ki bulgi n nunga. N den ki piigi n tuba yaali n tie pamanli kuli po, Kelima n pali den mani n tuona kuli po, Mi yemanma n den tie n tuonli ñuadi.¹¹Lanwani ii, n den diidi n nui n tieni yaali kuli, yeni min sɔni ya tuona kuli, Ama likuli den tie fanma i, nani nilo n nua ki deli mi faama yeni. Li den ki pia ñuadiba kuli ki tinga po ne.¹²Lanwani ii, n den guani ke min diidi mi yanfuoma, mi yaapiima yeni mi yanluoma po. Kelima, n den bua diidi ya badtieba n nua puoli, ya ba fidi ki tieni yaali n cie ya badtieba n den pendi n den tieni yaali.¹³N ji den bandi ke mi yanfuoma nani ki cie mi yanpiima, Nani mi yenyenma n cie li biigli maama yeni. ¹⁴O yanfodaano luodi o nuni, ki nua, ki bani wan caa naani, Ama o yanpiidaano wani tulbi li bonbonbiigli nni i, yeni lankuli, n bani ke bikuli nan ba juodi yenma i.¹⁵Lanwani ii, n den maadi n pali nni, "Yaali n tieni o yanpiidaano, nan ba tieni mini, o yanfodaano mo. Mini yeni o yanpiidaano n ba juodi yenma yeni, min pia ya yanfocianma ne kuli ba puni nni be i?" N den yedi n pali nni, "Lani mɔno ki pia mayuli."¹⁶Kelima, bi kan fidi ki ya tiani o yanfodaano yeni o yanpiidaano kuli po lan waagi. Li ya tieni dana waamu, bi ba sundi bikuli po, o yanfodaano ba kpe nani o yanpiidaano n kpe maama yeni i.¹⁷Lanwani ii, n yama den ñani mi yema nni, kelima yaali n tieni ki tinga po ne kuli tie tuongundigu i, mini ya po. Kelima likuli tie fanma nani yua kpaa mi faama yeni i. ¹⁸N den nani min sɔni ya tuona kuli ki tinga ne po, kelima min baa yaali kuli ne n ba yaadi ki nɔ yua n ba nɔdi n puoli po i, n di li ñuadi.¹⁹ŋma nan bani o ya baa tie yanfodaano bii yanpiidaano i? Yeni lani kuli, o nan baa tie min sɔni n tuona yeni n yanfuoma ki baa yaali kuli bondaano i. Lankuli tie fanma i.²⁰Lanwani ii, n pali den wadi yeni min sɔni ya tuona kuli, ki baa yaali kuli, ki tinga ne po.²¹O nisaalo ba sɔni yeni mi yanfuoma, yeni mi banma, yeni mi tuosɔnbanma, ama, o nan ba yaadi ki nɔ wan baa yaali kuli ya nilo n ki tieni libakuli n diedi lankuli. Li mo tie fanma i, li ki tiegi bá waamu. ²²O nilo n laadi fala, ki tuuni boncianla, ki tiendi yaali ne kuli ki tinga po ne, ba pugni o ti laa ñuadi i? ²³Daali kuli, li tie opo fala yeni yanyagdi i, o tuona po, ku ñiagu mo, o yantiali kan baa fuoma. Lanmo tie fanma i.²⁴Yemanma ki ye ki cie o nilo n di ki guo, ki ñu ki guo, ki mangi o pali, lani n tie o tuonli ñuadi. N diidi ki sua ke U Tienu n tieni li yemanma. ²⁵Kelima, nba ba fidi ki di ki guo, ki mangi o yema, ke laa tie ke U Tieni ka puni o u sanu?²⁶Kelima U Tienu puuni wan bua yua i, mi yanfuoma, mi banma yeni li pamanli. Ama o puuni ti tuonbiadi daano wani li tuonli yeni wan ba taani ya nɔlmani, U Tienu pali n mani yua ya po n diedi i. Lani mo tie fanma i, nani yua n kpaa mi kpaama yeni.

Chapter 3

¹Bonli kuli pia li yognu i, yaali n tiendi nanduna nni ne kuli pia li yognu i. ²Ti madi yognu ye, mi kuuma yognu mo ye i, Li tiinjuuli yognu ye, li tiinjabli yognu mo ye i, ³Ki kpa yognu ye, ki tebi mo ya yognu ye i, Ki mudi yognu ye, ki maa mo ya yognu ye i. ⁴Li bubuuli yognu ye, ti laadi mo ya yognu ye i, I kumoe yognu ye, ki ciaga jelma mo ya yognu ye i, ⁵Li tanluli yognu ye, a tana gandma mo ya yognu ye i, Wobi o nilo yeni mi buama yognu ye, ki yie mi buama wobma mo ya yognu ye i. ⁶Ki linga bonli yognu ye, ki biani li mo ya yognu ye i, Ki kubi bonli yognu ye, ki lu bonli mo ya yognu ye i, ⁷Ki padi ti tialakaadi yognu ye, ki nali ti mo ya yognu ye i, Ki ya nmini yognu ye, Ki maadi mo ya yognu ye i. ⁸Mi buama yognu ye, ki nanga mo ya yognu ye i, bu tɔbu yognu ye, mi yanduanma mo ya yognu ye i. ⁹O tuonsɔnlo di be ya nɔuadi i, o tuona po? ¹⁰N la U Tienu n tɔnɔn n puogi o nusaalo ya tuonli ke wan sɔni ki dudi (ki tii). ¹¹U tienu tagi bonli kuli ki dagdi yeni li yogu i. O go bili bi niba pali nni ya yognu n ki pia ghenma. Ama bi nisaalba ki gbia U Tienu tuona niima nni, hali mi cilma ki ban tuoni mi juodma. ¹²N bani ke bonli ki ye o nisaali po, ki cie li pamanli yeni mi yenjanma, o yema nni. ¹³Yeni ki di ki guo, ki nɔu ki guo, yeni ki di o tuona nɔuadi. lanwani ii tie U Tienu paabu i. ¹⁴N bani ke U Tienu n tɔnɔn yeni yaali kuli ye ya yognu kuli i. Bonli kan pugni, bonli mo kan wadi, kelima U Tienu n tɔnɔn yeni, ke bi niba n fangi o, ki kpiagi o yeli. ¹⁵Yaali n ye kuli den tuodi ki ye hali yognu bá i. Yaali n ba ti tɔnɔn den kpia ki tɔnɔn o. U Tienu n cedi ke yaali n pendi lebi ki gɔa. ¹⁶N la ya biadma n ye ki tinga po ne, naankani ke i mɔmɔni buujiali yeni mi teginma bo baa ye yeni, mi biadma ye lankani i. ¹⁷N maadi n pali nni, " U Tienu ba diidi a tuada yeni a tuona kuli i , ki jia bi niteginkaaba yeni bi nibiadba buudi, li yognu ya pundi. " ¹⁸N den maadi n pali nni, "U Tienu bigni bi ni saalba, ki waani ba, ke bi tie nani ti yandi yeni i. " ¹⁹Kelima o nisaalo bila juodma yeni ti yandi juodma tie yenma i. Yendo kuuma tie nani o lielo mo ya kuuma yeni i. Bi fuoma tie bikuli po yenma i. O nisaalo ki cie ki yanga. Kelima, bi fuoma ki tie yenma ka aa? ²⁰Bonlikuli caa kaanyendu i. Bonli kuli nani ti tandi kani i, bonli kuli go lebi ki caa ti tandi nni i. ²¹nma bani o nisaalo naano n ya ba do poli po oo, ki yanga ya naano n ya ba jiidi ki tinga nni, tiipo oo? ²²Lanwani ii, n go diidi ki sua ke bontɔli ki ye nilo po, ki cie ke wan mangi o pali, ki di o tuona nɔuadi, o biinu n yeni. kelima nma ba guani yeni o, wan la o yema puoli po n baa tie maama?

Chapter 4

²Lanwani ii, yaaba n kpe ya yula n mani, bi pia li pamanli ki cie yaaba n da fo ³Ama yaaba n njanbi ki pia li yumanli n tie ban ki mali yaaba, ke bi la ki tinga po ne biadma yeni, bani ya pali n njanbi ki mani. ⁴N go la ke tuonjanli kuli, banma tuonli kuli tie nanga i yeni nunponli i a lielo po. Li mo tie fanma i, nani nilo n nua ki deli mi faama yeni. ⁵O yanluodaano n yi poli o nui, ki ya kaa, ki di. O gbannandi n tie o jiedi. ⁶Ama mi fuoma waamu cie ya tuonpaali n ki pia fuoma, nani yua n deli mi faama yeni. ⁷N go la ti cancagindi n tie fanma ki tinga ne po. ⁸A ba la nibuoluba, ke o ye o baba, waa pia lielo, waa pia biga, waa pia kpiilo. O nan tuuni kaa pia fuodma, o lingi mi piama ki dogindi, li naa pia ke li dagdi o. O naa go buali, "N tuuni nma ya po i, ki naa tie libakuli ki mangdi n pali. Limo tie fanma i, gbengbendiyema. ⁹Niba lie tuuni ki cie niyendo; Bi ya taani ki tuuni, bi ba di ya nuadi n yabi, bi tuonli po. ¹⁰Kelima, yendo ya baá, o lielo ba fiini o. Ama, yua ye o baba, ki baá, o ye yeni fala i, kelima nilo nan ki ye ki ba fiini o. ¹¹Niba lie ya taani ki dua, bi baa tongdi bi yaba gbanu, Ama, niyendo ba tieni ledi, ki tongi o gbanu? ¹²Bi ba fidi ki kani ki paadi niyendo, ama, bi ya tie niba lie, bani n ba paadi, tondi taa baabu kan cie faala po. ¹³Ya biga n tie luodo, ki nan tie yafodaano, cie ya badciamo n kpelgi, ki go ki gaani cegli. ¹⁴Kelima, li biga ba fidi ki na li kpaadidieli nni, ki tua bado, li go ba fidi ban mali o luodo o diema nni. ¹⁵Ama, n la yaaba n ye ki tinga po ne, ke bi taani ki nua ya biga n ga li bali, ki lebdi o badkpelo. ¹⁶Yaaba n den nua o badpaano den ki dca dindini, ama yaaba n ba yuandi ki mali kan ya fangi o. Li waani ke lanyanya yema mo tie fanma i, nani yua n deli mi faama yeni.

Chapter 5

¹A ya caa U Tienu diegu kani, ɲan fangi a yuli. A ya caa likani, ɲan diadi a tuba. ɲan da jegbi mi maama po, ki da jegbi ki niani U Tienu ɲɔɲianuba kuli, ki nan ki bani wan nua ɲa yeni a tuada maama.²Da yaadi a ɲɔɲu, ki jegbi, ki maadi. ɲan ɲa mi yantonma, ki da ti jegbi ki fiini maamaba U Tienu nintuali. U Tienu wani ii, ye tanpoli, fini mo ye tinga po. ɲan maadi ki dagdi.³Mi maalɔianma n kpɛdi yeni ti dangbiadi. Mi maacianma mo n kpɛdi yeni mi tudma.⁴ A ya niani U Tienu bonli, ɲan tuodi ki ɲmiani, kelima U Tienu ki cengi yanluodaano maama. ⁵A ya ki niani , li tu yeni ɲan niani , ki da ɔɔɔni a ɲɔɲianu.⁶ɲan da cedi a ɲɔɲu ɲ kuani a i tagli nni, ɲan da ti maadi o salga yidkaciamo, ke a bi tudi i. A ya tieni yeni, a ba fiini U Tienu pali, wan pua ɲa yeni mi biadma ki biidi ɲan lingi yaali. ⁷Kelima, ti dangciandi nni, nani mi maacianma nni yeni n pia ti maayuoyuodi. Lanwani ii, ɲan fangi U Tienu.⁸A ya la ke bi cagni, o luodo, ki wangi o fala, ki muni o o mɔmɔni, ke teginma ki ye, lan da yaalidi a nani nilo ki bani lipo ka, kelima, yaaba n wangi o fala yeni pia yaaba n paa ki cie ba, ki guu ba, ke u paaciamu danba mo ye liiga, ki guu bimo. ⁹Min ba pugni yaali n tie ke ki tinga po ɲ luoni yaali kuli tie yuakuli yaali i, O bado mɔno duu u kuanu nni jiema po i.¹⁰Yua n bua ligi kuli, kan baa yin dagdi o, yua n lingi ɲalmani kuli, o li lingi ki pugdi i. Lani mo tie fanma i¹¹A baali ya pugdi, yaaba n di li baali yeni mo pugdi i. Li baali ji ba pugni li daano be ya ɲuadi i. Li nan ya ki tie, wan bili, o nunbu ɲ ya ɲuadi baba yaaka?¹²O tuonsɔnlo pia mi gɔmanma, wan dini ki guo bii wan dini waamu, ama, o ɲamandaano ɲalmani kan puni o gɔmanma.¹³N go la yebiadma bá, ki tinga ne po:O ɲalmandaano n yeni, ke o taa o ɲalmani kuli , kki guuni nani o ya baa yebiadma nni, ki nan ji cagni. ¹⁴O yuli den bɔni, ke o taa o ɲalmani kuli, ki kuani kpenkpɛdi tingbali nni, O bijua, wan mali yua mɔno yaadi yeni nuukuomi i. ¹⁵Nani o nilo naá ɲ mali o mubili yeni, o go ba ɲa mi yema nni mubili i. Waa juodi yeni liba kuli o tuonli kuli po. ¹⁶Yaali n bia opo yeni, nani wan mali maama yeni, o go ba guani ki lebdi yeni i. Lanwani ii, o nilo ɲ tuuni fanma yeni, li ɲuadi mo tie be i? ¹⁷O yema nni, o den ye, ki di yeni pabɔnli i, ke u yianu yeni ti yanyagdi, li pabienli mo ti ludi o. ¹⁸Diidi, mini ɲ la ke yaali n tiegi, ki ɲani, li ke nilo ɲ di ki guo, ki ɲu, ki guo, ki di o tuoni ɲuadi. Nani ti tuuni ki tinga ne po, U Tienu ɲ puni ti ya yema dana kuli yeni, ti tuonli ɲuadi n baa tie ti biinu.¹⁹U Tienu ɲ puni yua mi piama, ɲalmani yeni ya sanu ke ba tɔgni, ki di o tuonli ɲuadi, ki mangi o yema, lani tie yenpaabu i. ²⁰Ama o kan tiadi wan ba waagi ya dana, kelima U Tienu cedi ke o fiini o tuonli po yeni o pamanli yeni o yemanma po i.

Chapter 6

¹N go la cancagindi, yebiadma bá ɲanduna nni ne, ke li yema bia o nisaali po boncianli. ²U Tieniu ń puni o nilo ɲalmani, li nuukubli yeni ti kpiagdi, hali ke waa pia wan bua yaali, o yuli po, ki ba mangi o pali. Ama u tieniu ki puni o ya sanu ke wan mangi o yema. Nitiano n di o piama. Ne tie fanma yeni solindi i. ³Li nilo ya mali bá bila kobga, ki kpelgi mi yema nni, ki tieni a bina hali boncianla, ama o ya ki mangi o pali yeni o piama, ke bi naa pii o yeni ti kpiagdi, lanwani ii, N ba yedi ke ban mali ya biga ke o kpe, ki lebdi ya yema tu yeni lanyanya nilo.

⁵Bayeni ke li biga ki la u yienu, kaa bandi libakuli, o fuodi, ama o nilo yeni wani ki fuidi. ⁶Bá li nilo ya tieni bina tuda lie mi yema nni, kaa bandi wan ba mangi o pali maama yeni o piama, o ba juodi kaanyendu i, nani yuakuli yeni, mi kuuma. ⁷O nilo ń tuuni yaali kuli, li tie o ɲɔbu po i, ama, o nan ki kpeli ki yedi ke o guo. ⁸Ti ya ba maadi i mɔni, o yanfodaano cie yanluodaano ledi i? O luodo ya bani wan cuoni maama bi niba siiga, li ba pugni o be i? ⁹A ya mangdi a pali yeni ɲan nua yaali, li tu yeni a maalma ń ba tulni ki kuani a kaantianu, li mo tie fanma i, nani o nilo ń deli mi faama yeni. ¹⁰Yaali n ye kuli den tuodi ki pia li yeli, bi go tuodi ki bani o nisaalo naani yeni yua. Lanwani ii, ki niagi yeni yua n pia ti kpiagdi ki cie ɲa ki pia todmaba kuli. ¹¹Mi maacianma nni, ti maabiidi mo n yabi, lani mo ba pugni o nisaalo be i? ¹²Kelima ɲma n bani yaali n ɲani o nisaalo po, o yema ń tie nani junjungu yeni, kelima, wan pia ya dana waamu, ki ba tieni? ɲma n ba waani o nisaalo yaali ba yuandi ki cua o kuuma puoli po? ¹¹¹²ɲjhbo,lm!: :

Chapter 7

¹O nilo yenjanli cie tulaali n̄amo, Mi kuuma daali mo n cie ti madi daali.²A ya gedi kudiegu, li n̄ani ki cie n̄an gedi u badu diegu nni, kelima, nilo kuli yema juodma pia i kumoe, lanwani ii, bi nifuodiba n̄ tiadi, ki bili li maalma bi pali nni.³Li pabɔnli n tu yeni ti pamanlaadi, kelima ki nun̄midga ya pendi, li pamanli n n̄ua.⁴O yanfodaano pali ye ku kuudiegu i, ama o yanluodaano pali ye u badu n̄ ye ya diegu nni i.⁵A ya cengi o yanfodaano tagli, li cie yeni n̄an cengi o yanluodaano pagdi.⁶Kelima o yanluodaano laadi tie nani i konkoni n̄ cɔgni ki pudi ya bobli n n̄aa u mu po yeni, lankuli fanma yeni muuñii.⁷Li mabinli ba fidi ki biidi o yanfodaano yama, bu paabu mo ba kuani o jodi nni, ki biidi o pali.⁸Bonli juodma n n̄ani ki cie li cilma; Yaaba n pia li juunli mo cie yaaba n fiindi bi pala tonma.⁹n̄an da jegbi ki fiini a pali, kelima li pabienli ye o yanluodaano ya pali nni i.¹⁰n̄an da buali, "Be n cedi ke yoghuba den mani ki cie mɔlane?" Li buali ki tie yanfodaano buali ka.¹¹Mi yanfuoma n tie ya faali n n̄ani ki cie, ke ti ba di ti danba kani. Mi pia mi todma nisaalo kuli po.¹²Kelima, mi yanfuoma tie guunli, nani i ligi yeni, ama, yua n pia mi yanfuoma banma, mi ba pugni o li miafagli.¹³n̄an fangi U Tienu tuona: n̄ma nan ba fidi ki naadi wan goli ya bonli?¹⁴Mi yema ya mani, n̄an mangi a pali yeni li yemanma, Ama mi yema ya paagi, n̄an fangi a yuli; Kelima U Tienu n cedi ke li yema lie kuli ye, ki buogi, lanyapo, obakuli kan bandi yaali n ba yuandi ki tieni o yema juodma puoli po.¹⁵N la a bona boncianla n yema yaama n ki pia niima nni ne. Bi niteginkaaba kpe yeni bi teginma kuli, ama ke bi nibiadbā baa li manfagli yeni bi biadma kuli.¹⁶n̄an da tiegi, ki pendi li kaanu, n̄an da waani ke a yanfuoma cie yuakuli. Be n cedi ke a bua bolini a yuli?¹⁷n̄an da tie ya nilo n bia ki kandi, n̄an go da tie yanluodaano mo Be n cedi ke a bua n̄an kpe, ke a daali dá ki pundi ii?¹⁸Li n̄ani n̄an ya kubi a yanfuoma bonn̄anla, ki go da n̄a mi teginma mo, kelima ya nilo n fangi U Tienu, o ba cɔlni li tɔgliedma kuli, ki kan pendi.¹⁹Mi yanfuoma n tie o yafodaano paciamu, ki cie yikodanba piiga docianyendu nni.²⁰Niteginka ki ye ki tinga po ne, kaa kpeli ki tieni tuonbiadi.²¹n̄an da cengi ban maadi ya maama kuli. kelima a ba gbadi ke o naaciemo soligi a.²²Fini abá nan bani a pali nni, ke a mo solgidi nitianba.²³Min bigni yaali kuli yeni mi yanfuoma. N yedi, "N ba tua yafodaano," Ama, mi yanfuoma den fagi yeni nni.²⁴Mi yanfuoma fagi, ki go ñua, n̄ma n ba fidi ki nandi ma? ²⁵N tieni mi maalma, ke n ba bangi ma, ki kpaagi ma, ki lingi mi yanfuoma yeni i mɔmɔni niima nni, N bandi ke biadma tie yanbɔnma i, ke yanluoma mo tie gaadma i.²⁶N bandi ke yaali n bia ki cie mi kuuma tie o pua i, diadi yeni taali baba n gbie o pali nni, o nui mo tie nani kuseseli yeni i. U Tienu n̄ bua yua baba n ba fidi ki sani ki ciadi o, ama ti tuonbiadi daano wani ba baa o nuu nni i.²⁷O yanfodaano yedi, "Diidi min kpaagi ki la yaali" "N kpaagi min diidi ki la yaali, yenli yenli, ki bua min badi i mɔmɔni niima nni.²⁸Min lingi yaali n yeni, ama n da ki la li. Ama min la yaali, jaba tudli siiga, n la jayendo baba i, ama, ya puoba n ki pia dugli siiga, mii la bá poyendo.²⁹Min la yaali n ne: U Tienu tagi bi nisaalba ke bi tiegi, ama, bani n tudi u sani, ki biidi bi yema."

Chapter 8

¹ηma n tie o yanfodaano? ηma n bani yaali n tiendi mi yema ne kuli niima nni? Mi yanfuoma yendi o nilo nunga, mi mangdi onilo nunga.²N cegli yi ke yin cɔlni o bado yikodi, kelima yin niani U Tienu ya ñɔnianu po.³Yin da jegbi, ki yie o bali, yin go da tiendi yaali n ki mani o pali, kelima, o bado tiendi wan bua yaali i. O bado maama n pia u paalu, kelima, ηma nan ba buali o, "A tiendi be i?"⁴Yua n cɔlni o bado ñɔmaama kuli, o fuodi yeni li mabli. O yanfodaano bani o yama nni U Tienu buudi po, yeni wan ba jia li buudi ya yognu. ⁵Yaali n tieni kuli pia lan ba jia li buudi ya yognu, kelima o nisaalo tuonbiadi yabi boncianla. ⁶Niloba kuli ki bani yaali ba yuandi ki cua. ηma n ba waani o yaali n kpendi n ba cuoni maama?⁸Obakuli ki pia ya sanu n ba kubi o miali, obakuli kan fidi ki suagi o kuuma liiga. Bu tɔbu ya baa, niloba kuli kan fidi ki kogni ki ciadi, mi biadma mo kan faabi yua buadi mi tienma. ⁹N kpaagi, ki la lankuli; N bigni yaali n tiendi ki tinga ne po kuli. Yogtianu, o nilo n yi kubi o nisaallielo, ki cagni, hali ki ban duoli o.¹⁰N den la ke bi nibiadbba kpe, ke bi piini ba. Bi yi taa ba u kaangagdiηamu nni, ki ban piini ba, ban den ye ya dogu nni ki tiendi bi tuonbiadi yeni niba n go baa kpiagdi bi yela. Lankuli ki pia lan pugdi yaali. ¹¹O nibiadoo ki pa o tuonbiadi pani li yognu liga ka, lanyapo i ke bi niba buadi mi biadma tienma.¹²O nibiadoo ya tieni mi biadma taalma kobga, ke o miali go fagdi, Ama, n bani ke yaaba n fangi U Tienu n pia mi yemanma, kelima bi kpiagdi o yeli. ¹³Ama yemanma ki tie nibiadoo ya yema ka. O miali kan fagdi. O yema tie nani junjugu yeni i, kelima o nan ki fangi U Tienu.¹⁴A tuada go ye ηanduna nni, kaa pia mayuli, ki tie fanma. Bi niteginkaaba ye, ki pa bi nibiadbba pani, ke bi nibiadbba mo ye, ki pa bi niteginkaaba pani. N la ke limo ki pia mayuli, ki tie fanma.¹⁵Mini wani, n pali paa li pamanli po i, kelima o nilo ki pia yemanma, ki kandi wan di ki guo, ki ñu ki guo, ki mangi o pali. Li pamanli n ba ciani o nilo U Tienu n teni o ya yema, o tuonli kuli nni, ki tinga po ne.¹⁶N den kpaagi n yama nni, ki ba bandi mi yanfuoma, ki go bandi ya tuona n tuuni ηanduna nni kuli, ya tuona n tuuni, kaa pia guama ku ñiagu yeni u yensiinu kuli. ¹⁷N den kpaagi U Tienu tuona, ki sua ke nilo kan fidi ki bandi ya tuona n tuuni ki tinga po ne kuli. Nilo n tieni maama kuli, o kan bandi ki gbeni U Tienu tuona wani. Bá o yanfodaano ya yedi ke o bani, o kan fidi ki bandi libakuli niima nni.

Chapter 9

¹N den kpaagi lankuli, ki bua min bandi o niteginka yeni o yanfodaano kuli, yeni bi tuona. Bikuli ye U Tienu nuu nni. Obakuli ki bani buama bii nanga n ba baa o.²Bikuli juodma tie yenma i. Bi niteginkaaba yeni bi nibiadda kuli ba juodi yenma i, bi nimɔnba, bi niɲanba yeni ti nibiidi kuli, yaaba n padi a pada yeni yaaba n ki padi pada kuli. Nani bi nimɔnba yeni, bikuli nan ba kpe, Li go tie yenma i, ti tuonbiadi danba po. Nani yaaba n polgi a ñɔpola n ba kpe yeni, yaaba n jie li ñɔpoli mo nan ba kpe.³Ya bonli n ye ki tinga po ne kuli juodma bia i. Yuakuli pia juodyenma i. O nisaalo pali nni gbie yeni mi biadma i, mi gaadma baba n gbie bi pala nni bi yema kuli nni. Bi yi tieni lankuli yo, ki fidi ki kpe.⁴Yua n pia miali, wani n daani, nani o sangbanfuodo n cie li yanɔɔkpienli yeni.⁵Kelima, bi nifuodba bani ke bi ba kpe, ama, bi tinkpiba ki bani libakuli. Bi ji ki pia, bi go ki guu ñuadiba kuli, kelima bi sundi bipo o.⁶Bi buama, bi nanga yeni bi nunponli kuli taani ki bodi yeni bi kuuma. Bi ji ki pia ban ba tieniyaali ɲanduna nni ne. ⁷Ya caa mani, ki ban ya di i jiema yeni li pamanli, ki ya ñu i daama yeni li pamanli, kelima U Tienu n maani o nuu i tuonjana po. ⁸Yin la i badu tialakaadi, ki sɔgi mi kpama, ki go wuli tulaali i yula po. ⁹Yin mangi i pala yeni yin bua ya puoba i yema dana yaa kɔbi ne, U Tienu n puni yi ki tinga po ne li yema daakɔbmu, Yin tuuni ya tuona ki tinga po ne, i yema nni ñuadi n yeni. ¹⁰Yin ba fidi ki sɔni ya tuonli, bii ki tieni yaali kuli, yin tieni ania, ki sɔni yeni i fidu kuli, kelima, tuonliba kuli, kpaagliba kuli, banmaba kuli bii yanfuomaba kuli ji ki ye bi tinkpiba diema nni, yin ba juodi ki gedi naana.¹¹N go a bona ki tinga po ne, ke li ɲani boncianla: Yaaba n bua tonma, bani ka paa mi nɔnma. Yaaba n pia mi tuama ka paadi yognu kuli li kɔnli nni. Bi yanfodanba baba ka di ki guodi u yognu kuli. Bi ninfandaba baba ka tie ɲalmandanba. A banda baba ka ye yeni ti kpiagdi. Ama yaali n ɲani yeni yaali n bia kuli baadi bikuli i. ¹²Kelima, obakuli ki bani o kuuma yognu, nani u taalu n yi cuo o jamo maama yeni, bii, ku diagu n yi cuo o nuano maama yeni. Nani ti yandi yeni, bi nisaalba yi la ke fala ludi ki baa bipo i. ¹³N go la ya yanfobuolu n ɲani mini yapo, ki tinga po ne. ¹⁴Dogu den ye, kaa yabi boncianla, u nibima mo den ki yabi, ya bado n pia u fidu den cua ki cebni ki lindi li dogu, ki ba paadi, ki diedi u. ¹⁵Li dogu nni den pia luodo, ke o tie yanfodaano, ki bi ba fidi ki faabi u dogu yeni o yanfuoma. Ama obakuli den ki tiadi o luodo po. ¹⁶Lanwani ii, n maajuodkaama n ne, "Mi yanfuoma cie mi tuama yeni mi jama, ama, bi fali o luodo yanfuoma wani, bi ki cengi luodo ya yanfomaama. ¹⁷A ya cengi ya yanfodaano n maadi suosuo, li cie ɲan cengi ya badciamo n maadi yeni bi yanluodanba yeni i tantadi. ¹⁸Mi yanfuoma cie bu tɔbu jatiadi, ama yanluodanyendo ba fidi ki biidi bonɲanli boncianla.

Chapter 10

¹Nani naasiikpiema waamu ba biidi tulaalinamo nuulmanu yeni, mi yanluoma waamu ba fidi ki biani mi yanfuoma yeni ti kpiagdi fanma.²O yafodaano yantiali nmagdi o, ke o caa liiga,ama o yanluodaano yantiali tulini o ke o cuoni sinsinpuoli i.³Yanluodaano ya paa sanu nni, o maalma yeni o tuada n wangi ke one tie yanluodaano i.⁴A yudaano ya fiini o pali apo, njan da ña njan ye naani ki tuuni. kelima mi yandingma ba fidi ki pienen (ki lagdi) ti tuonbiaciandi.⁵N la ki tinga po ne, yaali n ki tiegi, ki tie tudma, ki ñani yikodanba kani:⁶Yanluodaano ba fidi ki baa tuongbengli, ke a tuonsɔnbanda jaadi bi yula yeni ti tuonyuoyuodi.⁷I Yonbi ba fidi ki ya jagi i taami, ke bi badbijaba cuoni yeni bi taana nani i yonbi yeni.⁸Yua n gbiidi buogu, wani o go ba fidi ki baa lienni, yua n pua ki guli bilinguonli, o waa ba fidi ki juni o.⁹Yua n ñagdi a tana ba fidi ki duoli o yuli, yua n yagdi daadi mo, waa fagi yeni jalbu.¹⁰Pengu ya gbidi, ke nilo ki luani gu, li buali mi tuama waamu, ama yeni mi yanfuoma, li tuonli ba cuoni bonjanla. ¹¹Nilo ya ba fidi ki dingi waa yama, ki nan cedi ke o juni o, li go pia be ya todma i li nilo po.¹²O yanfodaano maama mangdi bi niba pala, ama o yanluodaano ya ñɔbu n ba biani o fanma.¹³Ya maama n cindi ki ña o yanluodaano ñɔbu nni yi tie panpiimaama i, o ya maadi ki caa, o ji ba juodi yeni ya gaadmaama n bia i.¹⁴O yanluodaano maadi ki jalgi o maama, ama obakuli nan ki bani yaali ba yuandi ki tieni. nma nan ba waani o yaali ba cua o puoli po?¹⁵O yanluodaano tuonyuoyuodi cɔgni o boncianla, hali ke o ji ki bani wan ba cɔgni maama, ki kua u dogu nni.¹⁶Fala ye yeni ya diema ke bi bado tie bonwaaga, o kɔnbɔnnaabanba yi cindi ku sɔjaagu i, ki ya di, ki go ñu! ¹⁷Mi yedjanma ye yeni ya diema bado tie bulcinbiga, o kɔnbɔnnaabanba kaa li jiedili lan buali ya yognu i, ke ban di ki pugni u fidu, ki naa tie ban ñu ki gaadi ka.¹⁸O kpadjedaano diegu yi kpadi ki baa ki ñagi o i, O nibalmo mo ya dieli n lundi, ki cuudi opo.¹⁹Bi niba bobindi u badu jiema ke ban mangi bi pala i, mi daama mo pugdi li pamanli mi yema nni,i ligi mo ñangi i payiani kuli, ki tie maama kuli ya gaapo.²⁰njan da sugi yikodaano, da bigni ki sugi o a pali nni,njan da sugdi nalmandaano a dieduadgu nni, kelima nuaga, bii bonyugdliba ba fidi ki gedi yeni a maama,bonyugdli kuli ba fidi ki tuali njan yedi yaali.

Chapter 11

¹Maani a jiema u ñingbanu po, kelima, man tieni ya dana kuli, dayenli, a ba guani ki la a jiema.²Taa a biinu ki bogdi yeni niba lele bii niba niin, kelima a ki bani ya yebiadma n ba yuandi ki baa o po mi yema nni.³Ti tawalgbandi ya gbie yeni taaga, kikuli ba jiidi ki tinga po i,tibu mo ya baa ki teli maama, bun bili naani, bu bili n yeni, bu nan ka fidi ki ñmiagi, bii ki lie.⁴Ya nilo n diidi u faalu, o kan buli, yua mo n gbelgi ti tawalgbandi mo, o kan yendi kpaangu.⁵Nani yin ki bani u faalu sanu yeni, kaa go bandi ki biga ñ tagi maama o tugpunbo tugu nni yeni, i go kan bandi U Tienu tagma yeni o tuona niima nni mo.⁶Ku siñaagu nni, ñan buli a bonbulkaali, ki ya tuuni lan buali maama, ki da fuodi ku yenjuogu,kelima a nan ki bani ya tuonlin pia apo ti ñuadi, ku siñaagu yaali bii ku yenjuogu yaali i, lanyaka li tuona kuli ba cuoni bonñanla i. ⁷I mòmòni, mi yenyenma ñani, li yendanli diidma mo mani.⁸O nilo miali ya fagi, o pali ñ ya mani likuli po,ama, wan da sundi ya dana n kpendi, ki tie li biigli,kelima li biigli dana n yabi.Yaali n tiendi ki tinga po ne kuli tie fanma i.⁹O jawaalo, ñan mangi a pali a jawaama po, a pali ñ mani yaali ya po kuli, ñan tieni, ki mangi a jawaama yema.A nunbu ñ la yaali ke li ñani, ki mani apo kuli, ñan tieni la.Ama ñan ya bani ke U Tienu ba ti jia ña ti buudi ñan tieni yaali kuli po.¹⁰Ñan ñani a pali nni yaali tie pabienli kuli, ki sundi yaali n tie yianu po,kelima bi nipanba yeni bi nipanma paalu kuli ba pendi, likuli tie fanma i.

Chapter 12

¹ñan ya tiani a Yudaano yua n tagi a po, a panma dana nni,Ki fidi ku tadingu yebiadma dana n pundi,ki fidi ki pundi ñan ba yaadi ya bina, ki yedi,"Ya yema dana ne ji ki mani npo" ²ñan ñodi li yema, ki fidi ki guudi u yienu yenma, n ba tua bonbonbiigli ya yognu, o ñmaalo yeni a ñmaabila yenma n ba tua biigli, nani ki taaga n yi pendi, ti tawalgbandi n guani maama yeni.³Lanyognu, a nii yii guu a nani o dieguudo yeni baa digbi, a taana yaa wangi mi tuama yeni u fidu yeni, ba poli, a ñina yaa n naani apo mi jiema yeni ba seni li naali, kelima a ji waagi,a nuni yii todi ke a duandi li takobioli ki nua a bona yeni ba dingi, a ji kan ya nua bonñanla.⁴Lanyognu i, ke i sani nni gana ba luoni, kelima a tuba ñali, ke a ji ki gbia i sani nni fuugu, li naali nni yani yeni li fuugu ba dingi, ama bá nuanga moe ba pieneni a guama, ñan findi, a ji kan ya gbia o bonpola laadi yeni bi yani, lankuli ba fagdi yeni a⁵A ba ya jie gbangbanli doma, u sanu nni cenli baa tie apo tuoncianli i, a yudi ba pendi nani ti kunkundi yeni, a gbanu n kpiagi ñimñimñim, a yama ba ña bonli kuli nni, ñan miadi yaali n den tie apo pamanli.Kelima yuakuli ba guani o diejuodkaali po, i kumoe danba mo baa gaani ki lini, ki duadi a deni.⁶ñan ya tiani U Tienu yua n tagi a po, ke a ñanjilfa gaalu dá ki cieke a wula tiagu dá ki mudike a longu dá ki baa li caali nni,ke a cuali dá ki mudi u kpenu po,⁷Ki fidi ti tandi n guani tinga nni, tin bo ñani naani, ke o naano dá ki guani U Tienu yua n den teni a o yeni po.⁸O yanfodaano yedi, "Fanma ya fanma likuli tei fanma i" , "Mi yema nni, bonli kuli tie fanma i." ⁹O yanfodaano go den pia mi banma boncianla, ki wangi bi niba. O den bangi, ki kpaagi, ki jagi, ki cegni mi kpajama boncianla.¹⁰O yanfodaano tieni ania, ki dogdi ki waani yaali n tie i mómóni, ki go lingi ki baa ya maama n pia mi todma. ¹¹O yafodaano maama tie nani i tanmimili yeni. Mi tie nani ya kpakpaana n ba cuo mi banma ki seni, man da pendi yeni. Lankuli tie U tienu, o yankpaamno ya paabu i.¹²N bijua, ñan fangi a yuli ki da pugni bona boncianla. O nisaalo n ba diani ya tila ki pia bianu, ama mi cogma boncianla kuandi u gbanu ti cögindi.¹³N maama kuli maajuodkaama n tie ne, ke yin fangi U Tienu, ki colni o ñomaama, kelima ban puogi o nisaalo ya tuonli n yeni.¹⁴kelima U Tienu ba jia a tuona yeni a tuada kuli ya buudi, bá yaali n wuo, yaali n ñani yeni yaali n bia kuli.

Isaiah

Chapter 1

¹Amoci bijua Esaayi n den la yaali, ke li ba ti cua Juda diema yeni Jerusalema po, ya yognu ke Usiya, Jotami, Ahasi yeni Heseias den tie Juda diema baditieba.Ya nibuolu n ki pia yama²Tanpoli, cengi, ki tinga mo n diadi li tubli, kelima, O Diedo yedi ya maama ne:"N dini, ki go wubi a bila, ama, fiini mi yenyiema npo."³O nua bani o daano, ke o ñunbo mo bani o daano n dingi o ya tiagu nni,ama, Israyeli ki bani libakuli, N buolu Israyeli ki pia yama."Bonli kuli biidi Juda diema nni⁴Hain! Ti tuonbiadi nibuolu, mi biadma nitaanli, i tagli ji kandi,ya nibuolu n tudi u sanu, ki togdi bi tugtondanba!Bi sani ki ña O Diedo, ki fali Israyeli, o gagdinamo, ki buli o bi nunga.⁵Be ya po i, ke bi go pua yi? Be n cedi ke i yenyiema biagdi ki pugdi ii? Li yuli kuli yiadi baba, li pali mo kuli yia i.⁶Ki cili ku taapangu nni, ki ban tuoni li yuli po, li ki pia yigu n ki ye naani;ti yiadi, a binbila yeni a nala i kaani kuli;bi naa fiadi ki ñanbi, baa fini, baa dingi li yiadi kpama mo.⁷Bi pua ki mudi i dogu, ki juu i dociami;Bi canba pua ki biidi i kuani, i nunbu nni; bi canba n di i kuani nni bonluonkaali, lanya pabonli tie nani yibalinba n pua ki mudi ya dogu yeni i.⁸Siyon o ponjamo dogu baba n sieni, ki see nani ya jonli n see ku daamongu tiidi kuanu nni yeni,nani ya sogli n see i noli kuanu nni yeni, nani yibalinba n lindi ki cebni ya dogu yeni.⁹O Diedo, ki pia ghenma Tienu ya bi ki cedi ke ti siiga nni, bi tianba sani ki ciadi, ti bi baa tie nani Sodomi yeni i, li bi baa tie tipo nani Gomori yeni iU Tienu pali n ñubi yo bpgdo po¹⁰Yinba Jerusalema yudanba, yaaba n jugi bi yula nani Sodomi yaaba yeni, Cengi mani O Diedo maama;yinba, Jerusalema yaaba, yaaba n biidi bi yula nani Gomori yaaba yeni, diadi mani i tuba ki cengi O Diedo maama: ¹¹O Diedo buali yi: "N ba tieni be i, yeni i padbuoli ne kuli ii?"¹²N guo yeni i patona padjuukaana yeni i yankpanba kpama;N ji ki bua i naatona, i patona yeni i ñuabuana soma.¹³I ya cua n kani ya yognu, ñma n yi puni yi u sanu, yin ñmaa n luolu nni?¹⁴Ji da kpendi mani yeni i paabu yeni i pada yaa n ki pia mayuli yeni, yeni i ñuba yeni i tulaale yaali n jogni npo yeni;Yinba bi nibiadb buolu ne, N ji ki bua i ñmaapaani jaanma pada yeni mi fuodma yeni i badi kuli ya pada, lankuli ji falgi npo i.¹⁵N nani i ñmaapaani yeni i jaanma kuli ya pada;lankuli tie cögli i npo. N ji cögi, lankuli ji miadi nni.¹⁶Lani n cedi, i ya tandi i nui, ki bua jaandi ya yognu, n yi legi n nuga, ki buli yi i; I ya bua yin jaandi maama kuli, N kan cengi yi; i nui gbie yeni soma baba i.¹⁷ñuudi mani ki ñanbi i yula; ñani mani yaali n tie tuonbiadi i tuada nni, n nintuali; cedi mani mi biadma;¹⁸Bangi mani mi ñanma tienma;lingi mani mi teginma. ñmagdi mani o tugmondaano, wan cögni u sannjamu, Bu mani ki kpienbiga buudi yeni mi teginma, ki maadi ki faabi li kpepuoli."¹⁹O Diedo yedi, "Cua mani tin taani ki juogi";"I tuonbiadi ya mñi nani mi soma yeni, kase tin pendi nani ti kunkundi yeni;Ti ya mñi colcoli, ti ba pendi nani cabipienli yeni."²⁰Li ya

tie ke i tuo ki ga n maama kuli, i ba di mi diema manu,²⁰ ama, i ya yie n maama, ki fiini mi yenyiema, bu tɔbu n ba biani yi,"Kelima, O Diedo ñɔbu n yaadi ki yedi lanyaa maama.²¹ Li tieni ledi i, ke ti dudugdi dogu kpandi, ki tua nani poconconli yeni! Ya dogu n den gbie yeni ti mɔnkundi, ki gbie yeni mi teginma, ama mɔla wani ii, u ji gbie yeni nikpaba baba i.²² Fini Jerusalema, a ñanjilfa ji jɔgni i, ke mi ñima mo cuugi a daamɔngu nni mo.²³ A yudanba tie yenyieda i, ki go juogi yeni a suura;yuakuli tiini, ki lingi li suuli yeni jodi ñ ye naani i. Baa tieni kpienbiga mɔni, bi naa go cengi ban tudi ya kpepuoli po ñ cua ki ba waani ba yaali n tie o fala mo.²⁴ Lani n cedi ke n Diedo, O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yua ye yeni ti kpiagdi yedi ya maama ne:"Li bia boncianla yibalinba po! N ba tuu n yibalinba li panli. N ba tuu n yibalinba po n panli;²⁵ N ba pegdi n nuu, ki fii ki sedi ipo. N ba duadi a yeni u mu, ki juu ki buodi a jɔgindi, ki ñuudi a yeni bu ciebu, ki ñani a jɔgindi kuli.²⁶ N ba cedi ti buudi yudanba ñ guani ki baa mi teginma nani kpiama yeni, ki cedi a ceglikaaba ñ guani ki tua nani kpiama yeni; lani ya pendi, bi ba yini a mi teginma dogu, ti dudugdi dogu."²⁷ Ti mɔnkundi bujiali n ba faabi Siyon, u dogu nni niba yaaba n ba lebdi bi tuada, ki ñɔdi mi teginma mo ba baa mi faabma.²⁸ Bi yenyieba yeni ti tuonbiadi danba kuli ba baa mi yebiadma nni, yaaba n buli O Diedo bi nunga mo ba bodi cain.²⁹ Kelima, i fee ba di yi yeni yin den gandi ya tiidi, ki padi i pada ikani, i pala ba biidi bonianla yeni yin den gandi ya tiidi, ki bua yi bonnanla yeni.³⁰ Kelima i ba tua nani ya tiicianbu faadi n waadi yeni, nani ya gɔgdigu n luo mi ñima, ke ku tinga kuodi yeni.³¹ O gbanmandaano ba tua nitadmo, o tuonli mo ñ tua fantanjiangu;bi ba taani ki juu bani bilie kuli, hali ke nilo ki ye ki ba gbindi, ki faabi ba."

Chapter 2

¹Yaali n dɔgdi Amoci bijua Esaayi po, ki nua Juda diema yeni Jerusalema. I nibuoli kuli ba taani ki kadi Jerusalema.²Mi juodma yognu, O Diedo diegu n ye ya juali po ba kpedi ki cie a juabila, hali ki cie a juaciamama mo,O Diedo diegu ba do ki tuani li juali yuli po, i nilanbuoli kuli mo baa midbi ki caa lankani i.³Bi niba boncianla ba cua, ki yedi, "Cua mani tin do O Diedo juali po, tin gedi Jakɔbo Tienue diegu kani, lankani i, ke bi ba waani ti o sani, tin ya cuoni li ya sani nni."Kelima, ti yikodi ba n̄a Siyɔn i, O Diedo n̄ɔmaama mo n̄ n̄a Jerusalema.⁴O ba jia ti buudi, i nibuoli siiga, ki tua kɔnpaalo i nibuli siiga;Bi ba pua ki tadi bi jugsiemu, ki maa ti muaciedi, ki pua ki tadi bi kpaana, ki maa a kuuna.Buolu kan yugdi o jugsiega buotɔu po, bi ji kan ya bangi bi niba bu tɔbu nunfanbu.⁵Jakɔbo buolu yaaba, cua mani na tin ya cuoni O Diedo sanu yenyenma nni.⁶Kelima, yinba Jakɔbo cugli nni yaaba sani ki n̄a li nitaanli.Kelima, i nilanbuoli bogda ji yabdi bi yema nni; bi jabaaba ji yabdi bi dogu nni nani Filisitini yeni,bi taani ki loli n̄antaadi yeni bi nilanba.⁷n̄anjilfa yeni wula gbie bi diema nni, bi n̄almani ki pia bianu;I taami gbie bi diema nni i, ti tɔturdy colɔ ki pia dugli.⁸Bi diema go gbie yeni i buli mo;bi gbaandi ki pugi bi tuonsɔnbanda nugi n̄ duadi yaali, bani bi nui n̄ tagi yaali i.⁹Bi ba cedi li nitaanli n̄ gbaani ki pugi, ama, bi baa baali yendo yendo; lanya po ike laa buali ke n̄an di bipo sugli.¹⁰Sani O Diedo pabiencianli, yeni o kpiagdi yabindi, ki wuoni mani ti jualɔndi nni, bii ki tinga tiipo.¹¹O nilo yeni o kafaama kuli, o ba tibni o yuli, bi niba japaaciandi kuli ba baa u bianu. O Diedo baba n ba baa ti kpiagdi yeni a donda.¹²Kelima, O Diedo, u paaciamu kuli daano bili li daali, ki ba fii ki sedi,bi kafaadanba yeni bi japaadanba kuli po, bani yaaba n dongi bi yula, ki nan ba guani ki jiidi po.¹³O ba fii ki sedi Liban Sediri tiiciandi po, yaadi n kpedi boncianla yeni, yeni Bacani tiiciandi po.¹⁴O Diedo, u paaciamu kuli daano daali, o ba fii, ki sedi a juaciamama kuli po yeni ya juabila n kpedi kuli po, ¹⁵yeni ti tɔdiefagridi po yeni ya bilinguona n fagi ki pia u fidu kuli po,¹⁶yeni Tarisisi n̄inbiaciandi po, yeni ya n̄inbiadi n n̄ani boncianla, ki pia mi n̄uadma yeni po.¹⁷Bi niba japaaciandi ba wadi, bi jaba n̄ bili bi kafaama;li daali O Diedo baba n ba baa ti kpiagdi yeni a donda.¹⁸I buli ba bodi cain.¹⁹O Diedo ya jiini mi yebiadma ki tinga po ya daali, bi jaba ba sani ki wuoni ti jualɔndi nni yeni i tanfali nni, kelima O Diedo pabiencianli yeni o kpiagdi yeni o yabindi po.²⁰Li daali, bi niba ba lu ban den duadi ya buli yeni n̄anjilfa yeni wula, ki bua ya gbaandi ki pugi yeni; bi ba lu li buli kuli a dapola yeni ti janjandi po.²¹O Diedo ya fii ya daali ki ba jieni ki tinga, bi niba ba sani ki kua, ki wuoni ti jualɔndi tanlondi nni yeni i tanfali nni, O Diedo pabiencianli yeni o kpiagdi yeni o yabindi po.²²Cedi mani ki da dugi o nisaalo po, kelima o yema kuli tie wan fuodi ki jiini baba i, o fuoma nan tie lile i?

Chapter 3Bonli kuli tie nmadli i, Juda diema nni

¹Diidi, O Diedo, u paaciamu kuli daano ba muni Juda diema yeni Jerusalema yaali n tie mi jiema, mi ñima yeni yaali n tie todma kuli;²Bi kan baa jakɔnda yeni totieba, bi kan ya pia buudi judanba, ki buali salga yidkaaba, jabaaba yeni nikpecinga kan ya ye;³totieba judanba, bulcinba yeni tundikaaba kan ya ye, ceglikaaba, tuonsɔnbanda yeni bulgbandi danba kan ya ye.⁴"N ba kaani ku nipaangu i ban tua bi gobdikaaba, bi nipaamba n baa gobdi ba.⁵Bi niba ba fiini li mabinli bi lieba po, nilo kuli n nandi o lielo bii o kuantalielo;ki biga ba fii, ki sugi o nikpelo, ku niyuoyuogu n fii ki pani ki sedi o bulcindaano po.⁶O nilo ba cuo o kpiilo ku baadiegu nni, ki yedi o, 'Fini wani pia ya tiayiekaagu n nani; tua ti yudaano, ki ya gobdi tinba talginba.'⁷Li daali, o ba yigni, ki yedi, 'N kan fidi ki tua i yudaano; mii pia jiema ki buali tiayiekaagu.Da tuni nni mani ya niwulgu ne ya tugli."⁸Kelima Jerusalema tulbi ki tuudi, Juda diema mo baa o,kelima bi maama yeni bi tuada ki dagdi O Diedo po, bi nua O Diedo kpiagdi yeni mi kafaama.⁹Bi nunmu mɔno wangi kasiedi bi tuonbiadi po; bi yaadi ki waani bi tuonbiadi, kaa wuoni nani Sodom yaaba yeni Sola bipo! kelima, bani n lingi bi fala.¹⁰Yedi o niteginka, ke o ba baa nɔlbalga, kelma bi ba di bi tuadɔama bonluana.¹¹Sola o nibiadi po! O yema baa biagdi ki pugdi i, kelima lani n baa tie o nui tuona ñuadi, ki ba jiidi o yuli po.¹²N buolu, bonwaala n gobdi yi, ki wangi fala, ke bi puoba mo die yi.N buolu, yaaba n gobdi yi yeni, tulni yi, ki bua yin tudi u sanu.O Diedo ba bu ki cuo bi gobdikaaba.¹³O Diedo fii li bujiali po; o ba jia bi gobdikaaba ti buudi. ¹⁴O Diedo bua jia o buolu nikpelba yeni bi yudanba ti buudi:"Yinba n biidi ki daamɔngu tiidi kuanu; a luoda tiafagkaadi ye i diedi nni. ¹⁵Be n cedi ke i nmaadi ki madi n buolu niba, ki wangi a luoda fala aa?"Ne tie O Diedo, u paaciamu kuli daano ya ñomaama i.Li bujiali Jerusalema poɔnba po¹⁶O Diedo yedi ya maama ne,nani Siyɔn jafannanba pia ti japaadi, bi cuoni ki yaa bi yula, ki dabni bi nuni, bi cuoni yenma yenma, ki cedi ke bi taabiana mɔa.¹⁷Lanya po, O Diedo ba cedi li nmaali n cuo Siyɔn jafanba, bi yula n pidi, wan yiedi ki seni ba mubili. ¹⁸Li daali, O Diedo ba dadi ki ñani bisiaba jafantiadi yeni bi badlaani¹⁹Bi ba ñani bi tutuuda, bi nuubiamu yeni bi yucaba;²⁰O ba ñani ti finfinjuadi, i laani, ti gbanñagdi, tulaale kɔnkɔna yeni a sigda yeni a ñɔgtila kuli. ²¹Bi ba ñani ya biana n tuu bi miana nni; ²²bi badu liadfagrɔdi, bi cabibugkaana, bi yucaba yeni bi ligibɔgmu kuli;²³ban kubi ya mandiidmu bi nui nni, bi ninfiancaba, yeni ban maandi ya caba bi buacaba po yeni. ²⁴Li bonbedinli n ba ga tulaale nuulmanu; u baabu n ba ga ku gbanñagdigu ya kaanu; li yupidli bonminminli n ba ga u yupianjamu ya kaanu; li pabɔnli tiadi n ba ga ti tiakpiagdi ya kaanu; i fee mo n ba ga u namu mo ya kaanu.Jerusalema kpepuona. ²⁵ki jugsiega n ba kpa i jaba, bu tɔbu mo n biani i jakɔda. ²⁶Li bubuuli yeni i fanfabni n ba loli Jerusalema bulɔna kani; O baa ye li pabɔnli nni, ki kaa o baba.

Chapter 4

¹Lanya daali, puoba lele ba taani ki cuo jayendo, ki bibi o, ki yedi o, "Tinba n baa lingi ti jiema ki di, tinba n baa yiendi ti yula. Ama taa ti tin tua a puoba, ki ñani tipo i fee."Jerusalema niba yaaba n sani ki ciadi.²Lanya daali, O Diedo ba cedi li benkpeli ñ pudi ya benpaanli n ñani ki go pia ti kpiagdi, mi diema nni tiidi luana baa mani boncianla yaaba n sani ki ciadi Israyeli diema nni po.³Lanwani ii, li daali kpendi, ke yaaba n sieni, ki ye Siyɔn nni, yeni ban ña yaaba, ke bi ye Jerusalema nni, bi ba yini bani i, bi gagdiñanba, bi ba diani bi yela Jerusalema nni, mi yema nni kuli. ⁴O Diedo ya ñuudi ki ñani Siyɔn bisiaba jɔgindi, ki cedi ke ti buudi fawaama piebi nani mu yeni, ki ñuudi ki kodi, ki ñani ya soma n wuli Juda diema nni yeni.⁵Lanwani ii, O Diedo ba tagi Siyɔn juali po kuli, yeni li nitaanli nni ya muñiigu n ba legni li nitaanli, nani talwadi yeni, u yensiinu, ku ñiagu mo ya tawalgu n co u mupienu, ki yendi li nitaanli; O Diedi kpiagdi baa tie nani kpalcianbu yeni, ki ñaagi li nitaanli po. ⁶Li ba tua wuonkaanu, u wulgu po u yensiinu, ki go tua kalkaanu, ku faagu yeni ki taaga po.

Chapter 5

¹Cedi min yini bu yanbu n buado po, n buado yanbu, ke bu nua ku daamõngu tiidi kuanu. N donlibuado pia ku daamõngu tiidi kuanu ya tinga n kpiagi, ki pia ku dulgu. ²O den ñanbi ki fidi, ki ñani a tana, ki baa ya bonbuoli n ñani, ki buli. O den maa diefagdili u kuanu siiga, ki bobni u daatuodkaanu. O ji den guu ke ku daamõngu tiidi ñ loni ya luana n ñani, ama ke i ti loni luanbedma. ³Lanwani ii, Jerusalema yaaba yeni Juda diema nni yaaba, Jia mani tu buudi mini yeni n daamõngu tiidi kuanu siiga. ⁴Li bi buali ke min tieni be i, ke li ñani u kuanu ne po, ke mii tieni ii? Ama, min den daani ke u ba loni ya luanñama, u ti loni be i, luanbedma ka aa? ⁵Mõla, n ba waani yi, min ba tieni n daamõngu tiidi kuanu maama: N ba pua ki febi ya gõgõndi n gõgdi ki lindi u kuanu, ki cebi un tua yankpaamuagu. N ba pua ki mudi a guona kuli, a sanpenda ñ tõgni ki ya ñmaadi. ⁶N ba ñoli, ki diani li kuanu, obakuli kan gbadi li tiidi, nilo kan ko ki lindi li kuanu mo. I konkoni yeni a kongõba n ba yendi li kuanu. N ba tuodi ki waani u taayinu mo, taaga ñ da nii li kuanu nni. ⁷Kelima O Diedo, u paaciamu kuli daano daamõngu tiidi kuanu n tie Israyeli buolu yaaba, Juda diema yaaba mo n tie wan den ñanbi ki bua ya tiidi; O Diedo den daani ti mõnkundi i, ama ki ti sua biadma yeni nikpali baba; o den daani mi teginma i, ama, o ti sua i kaani kuli janda yeni cacagma baba. Yaaba n biendi O Diedo pali. ⁸Sola yaaba n daa ti diedi ki naagi tiyadi po, yaaba n daa i kuani ki pugdi bi kuani po, hali ke dieli ji ki sieni, ke o ji ye o baba dogmunu nni. ⁹O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi nni ya maama ne, ti diedi boncianla baa ti see diekuondi, Bá ya dieciana n ñani, ba ti tua diegbendi, nilo ñ ki ye naani. ¹⁰Kelima, ku daamõngu kuanu, baabi piiga a lie (Ba 12) kan tuodi ya daama n ba pundi liira piimu (li 50), yua mo n bigni bonbuoli kilo kobga (kg 100) o ba ti yendi kilo piiga i (kg 10). ¹¹Sola yaaba n yi yagdi ki fii, ki ban ñu mi daapaama, yaaba n waa ku yõgsiigu, ki yi ñu mi daama ki guo, kaa ji pia mayuli. ¹²Bi yi pua ti kogridi yeni mu lonmu, ki piebi mu yelmu yeni mu naagbaamu, ki ñu mi daama boncianla, ama, bi naa faami O Diedo ñ tie yaali, bi naa fiini O Diedo nui tuona po mo. ¹³Lanya po i ke n buolu yaaba ba gedi ti yonbidi, kelima baa pia yama; mi koma ñ kpa bi bulcindanba, u ñuñuunu mo ñ kpa ya niba n sieni. ¹⁴Lani n cedi ke bi tinkpiba diema diadi u nialu, ki yaadi bu ñobu bagbagbag; bi bulcindanba, bi yudanba bi nifanba, bi japaadanba yeni bi yuondanba ba jiidi ki taani bi tinkpiba diema. ¹⁵Bi japaadanba ba tibni bi yula, bi nisaalba ñ miini bi yula; bi kafaadanba mo ñ ñuani ki dabni bi nuni. ¹⁶O Diedo, u paaciamu kuli daano ba baa a donda kelima, o mõnkundi po, U Tieniu yua n gagdi ki ñani ba dõgdi yeni o teginma ki waani ke o gagdi ki ñani. ¹⁷I pee ba kua a diegbena nni, ki ñmani nani bi yankpaakaanu yeni, bi canba mo ñ cua ki diedi a piada bonpiakaali. ¹⁸Sola yaaba ya tuonbiadi yeni bi tagli kpiagu ñagi ba, ke bi kan fidi ki fii, bi tagli kpali ba nani naakpakuoda yeni. ¹⁹Sola yaaba n tua, "U tieniu ñ tieni tonma, wan sõni o tuonli tonma, tin diidi lan ba juodi maama; Israyeli Tieniu yua n gagdi ki ñani ñ tieni wan jagi yaali, tin diidi lan tie maama." ²⁰Sola yaaba n taa yaali n bia, ki yini li bonñanla, ki taa li bonñanla, ki yini li yaali n bia; yaaba n yini li bonbonbiigli yenyenma, ki yini mi yenyenma li biigli; yaaba taa ti bontontondi ke ti mani, ki taa li bonmanli ke li to bagbagbag! ²¹Sola yaaba n yi bi yula yanfodanba, ki maali yeni bi bancema, ke bi cegi! ²²Sola yaaba n tie a daañubiema, yeni yaaba n tagi mi daapaama, ki bani ban ñmadi mi dapaama buoli maama; ²³Yaaba n puuni o nibiadi i mõni, li suuli po, ki mundi o niteginka o mõni! ²⁴Lanya po i, ke nani u mu ñ yi juu ku muapiengu maama, bii, nani u mu ñ yi sia ti muakuondi maama yeni, bi jiina ba bedi, bi puuma mo ñ suodi nani ku tangungu yeni. lani n ba tieni, kelima, bi luni kaa colni O Diedo, u paaciamu kuli daano yiko, ki fali, ki yie ke bi kan cengi Israyeli Tieniu yua n gagdi ki ñani ñõmaama. O Diedo yugdi o nuu, ki ba pua. ²⁵Lanya po i, ke O Diedo fiini o pabienli, o buolu po. O yugdi o nuu, ki pua ba. A juana wudi ki baa baa, ke bi kpienba bibili i sani nni. Yeni lankuli, o pali da ki sõngi, o nuu mo da li tiegi poli po i. ²⁶O sõni ki yini yaaba n ye hali banfagli, ki piebi, ki yini hali u tinbianu niba. Diidi, bi ba tieni tontoni, ki cua, ki kan biani yaama ba waamu. ²⁷Bi siiga nni, oba ki tuudi, obakuli ki cõgi bii ki tigindi. Obakuli ki ñagdi o gbanñagdigu, oba ya taacaagbanli ki cie. ²⁸Bi luani bi piemi ke i mani polpolpol, ki kpali bi dabana bonñanla; bi taami taawoga tie nani tana yeni i, bi tõturdi taana mo fu nani taafaaciangu yeni. ²⁹O dunli tie nani o yangbanñua yeni i; bi duni nani a yangbanpana yeni i, bi pia u fidu. Bi yi cuo bi bondikaali, ki ya caa, niloba ki ye ki ba tiani ban ña. ³⁰Lanya daali, ku fuugu ba tieni Jerusalema nni nani mi ñincianma fuugu yeni. yua n nuali ki tinga, li kpejaali po, ki la biigli yeni pabonli baba i. Ti talwadi mo ba legni mi yenyenma, ki tieni li biigli.

Chapter 6

²Serafenba den yiini o yuli po, serafen yendo kuli den pia fiabi luoba; fiabi lie den pii ki nunga, ke fiabi lie mo pii a taana, ke ya fiabliedi n sieni mo yugi.³Bi den kpaandi ki tua biyaba, "O gagdi ki nani, o gagdi ki nani, O Diedo u paaciamu kuli daano gagdi ki nani! Ki tinga kuli gbie yeni o kpiagdi i."⁴Li jaandielu tanpuuna den migni, kelima yua n den kpaandi ya nialu po, ke ku diegu gbie yeni ku muñiigu.⁵Lanwani ii, n den yedi, "Hain, N bia n yeni! Kelima, n tie yua ya ñogbana jogni, ki go ye yaaba ya ñogbana n jogni siiga, kelma, n la O Diedo, u paaciamu kuli daano yeni n nuni!"⁶Lanwani ii, serafen yendo den yugi, ki cua n kani, ki kubi li mukuanmonli, wan babi yaali li padbinbindli po, yeni u babu.⁷O den sii n ñobu yeni li kuanmonli, ki yedi, "Diidi, line sii a ñogbana, a tagli ñani n yeni, a baa a tuonbiadi po sugli n yeni."⁸N den gbadi ke O Diedo nialu yedi, " N ba soni nma i; nma ba gedi tipo?" Lanwani ii, n den yedi, "Mini n yeni soni mini."⁹O Diedo den yedi, "Gedi ki yedi ya nibuolu ne, 'Ya cengi mani, ki nan da gbadi, ya nua mani, ki nan da la."¹⁰Cedi ya niba ne pala ñ juagi, ñali bi tuba, ki pii bi nuni. Lanyaaka, bi ba la yeni bi nuni, ki gbadi yeni bi tuba, ki ga, ki bili bonli kuli bi pala nni, ki lebdi bi pala, min paagi ba."¹¹Lanwani ii, n den yedi, "O Diedo, yeni hali u laa yogu uu? O den jiini ki yedi,"Hali yeni ban ba pua ki mudi i dociami, yin tua diegbendi, nilo ñ ki ye naani, ti diedi ñ ba luo bi niba, mi diema ñ pua nufanu ya yognu,¹²Hali yeni O Diedo ñ ba gedi yeni li niba hali fagma, mi diema tinga ñ kuodi, ki pua nufanu.¹³Ba bi nibima bogdima piiga ya sieni mi diema nni, bi ba bolini bimo u mu nni;nani ban yi cua ki guli bu tiicianbu bii terebenti tibu, bun guani ki bundi, ki kpeli a benpaana yeni, bimo ba guani ki pudi ya benpaana n gagdi ki nani, ki tie bi puoljuani."

Chapter 7

¹Juda bado Akaasi den tie Yotami bijua, Osiasi yaabiliwan den kaa li bali po ya yognu, Sili (Arami) bado, Resini yeni Israyeli bado, Ramaliya bijua Peka, den bobni bu tɔbu ki ba tuogi Jerusalema, ama bi den ki fidi ki paadi o. ²Bi den togdi Dafidi diegu nni, ke Sili yaaba cua ki kali Efrayima diema nni. Akaasi yeni o niba pali den wadi, ki pua nani ku faa gu n yi kua li fuali nni ki migi i tiidi maama yeni. ³Lanwani ii, O Diedo den yedi Esaayi, "ña, fini yeni a bijua, Ceyari Yaciyubi, ki cendi Akaasi ya ñinbuogu n ye u ñinsanu juodma, ban njuu ki go ñungi ti kpaldi ya kuanu nni yeni. ⁴ñan yedi o, 'Duani a yama, songi a yama, da jie libakuli, da yagni a yama a mudatɔlieda yaa n dá nubi Resini yeni, Sili yeni Ramaliya bijua, peka pabienli po. ⁵Sili, Efrayima yeni Raliya bijua bobni yaali n bia apo, bi yedi, ⁶"Tin tuogi Juda yeni bu tɔbu, ki waani o fala, ki paadi o niba, tin kɔni ki diedi o ki kaani Taabeeli bijua wan tua bado." ⁷O Diedo, ti Diedo yedi, "Lanya bonli kan tieni; libakuli kan tieni, ⁸Kelima, Sili yuli n tie Damasi, ke Damasi mo ya yuli tie Resini. Ne yeni piiluoba n bina mu (65), Efrayima yeli ba bodi, Efrayima buoli kan ya ye. ⁹Efrayima yuli n tie Samari, Samari mo ya yuli n tie Ramaliya bijua. Yinba Juda yaaba, i dudugdi yaa cie bonjanla, i kan baa yanjaali i diema nni. ¹⁰"Emanuweli. ¹¹O Diedo go den sɔni u tondu Akaasi kani, ki yedi o, ¹²"Mia O Diedo a Tieniu, wan tieni a po mi maalma; mia wan tieni mi maalma apo tanpoli bii tinga nni ne. ¹³Ama, Akaasi den yedi, "N kan mia libakuli, n go kan bigni O Diedo mo. ¹⁴Lanwani ii, Esaayi den jiini ki yedi, "Cengi mani yinba Dafidi buolu yaaba. Yin den cɔgni bi niba yeni, li dá ki dagdi yi ii?, i go bua yin cɔgi n Tieniu mo yo oo? ¹⁵Lanya po i, O Diedo, wani obá ba tieni yinba bi nisaalba po mi maalma: Diidi, ya cikpenga n ki bani ja ba punbi, ki mali bonjaga, ban yini o Emanuweli. ¹⁶O baa di mi naanankpama yeni ti siadi, hali ya yognu ke o ba bandi, ki yie yaali bia, ki gandi yaali n nani. ¹⁷Ki sua ke ki biga da yie yaali n bia ki gandi yaali n nani, li ba sua ke ya baditieba n jiendi yi yeni mudi cain, ki pua nufanu. ¹⁸O Diedo ba jiini apo, a niba po yeni a yaaja puoljuani po ya dana n bia boncianla, ke i dá ki kpeli ki la, hali Efrayima n paadi yeni Juda diema ki ban pundi mɔlane; bi maadi Asiiri bado maama i. ¹⁹Ki diedi mi diema n kpendi yeni yaali. ²⁰Lanya daali, O Diedo ba piebi, ki yini ya sii n ye Ejipti ñinsani juodma po, ki piebi ki yini ya naakpansii n ye Asiiri diema nni. ²¹Bi ba cua, ki kali ti jualɔndi kali kani, ti tangbaadisagma nni, ti tutuudi yeni i yankpaakaan kuli nni. ²²Li daali, O Diedo ba kuo Asiiri bado yeni wan teni i ligi, ki ledi ya pengu Efrati kpenpuoli po yeni i. O ba kuo o yudi, yeni o taakobdi; o ba pidi ki ñani o langbiadi mo. ²³Li daali, yuakuli ba wubi naañuayendo yeni yanbidi lie, ²⁴Li yandi naanjanma n baa yabi maama, o baa di mi naanankpama, yaaba n sieni mi diema nni kuli baa di minaanankpama yeni ti siadi. ²⁵Li dana nni, ku daamɔngu tiidi tudli (1.000) n den see ya kuanu nni, ke u dunga ba pundi nanjilfa dibala tudli, bontɔli kan ya ye, ki kandi konkondi yeni kongɔba baba. ²⁶Bi niba baa kua li kuanu nni ki waali yeni a dabana, kelima, mi diema kuli baa tie konkondi yeni kongɔba baba i. ²⁷Bi kan go nagni ban den yi ko ya juana po yeni a kuuna, kelima, bi jie ti konkondi yeni a kongɔba; Li kuani ba tua naakpaakaanu, naani ke i pee mo baa caa ki nmani.

Chapter 8

¹O Diedo den yedi nni, " Baa ya tanpabli n yabi, ki diani lipo, 'Fie tontoni, fagi tontoni.' ²N den yini kasiedugkaaba lie, ke bi ba yegi yeni nni, ki tieni siedi ke n tieni O Diedo n puogi nni yaali, bani n tie, salga yidka, Uriya yeni Yeberekiyahu bijua, Sakaari." ³N den nagni n denpua ke omo tie sawalpualo, ke o punbi, ki mali bonjaga. O Diedo den yedi nni, "Yini ki biga yeli, 'Fie tontoni, fagi tontoni.' 'Kelima, ki sua ke ki biga da ki yaadi ki ba yini, 'N báa' yeni 'N naá,' Asiiri bado ba doli Damasi nalmanni yeni ban den fagi yaali Samaari kuli." Asiiri yaaba cua ki diedi mi diema. ⁵O Diedo go den maadi yeni nni, ⁶Kelima ya nibuolu ne yie Silowe nima yaama n puubi dindini yeni, ki nan faadi Resini yeni Ramaliya bijua po yeni, ⁷lanya po i, ke O Diedo ba cua yeni bipo u kpenciamu ya ngingola, yaama n yabi, ki go pia u paalu, ki ba kandi a kpenjaana ki cua, lani n tie Asiiri bado yeni o kpiagdi kuli. ⁸O ba fii ki sedi Juda po, hali ki gbie ki yadi, mi ba pundi hali o tulu. O ya tandi o fiabi, i ba gbie a diema, Emanuweli, "Bi niba yanjaga, yaa n ki pia mayuli. ⁹Yinba i nibuoli, fala yeni ti yanyagdi ba kua yi, ya buudi ki fabni mani: Bobni mani i yula bu tɔbu po, bi ba pua ki bolni yi ; Yinba yaaba n ye fagma, bobni mani bu tɔbu po, i ba jie ki luodi. ¹⁰Jagi mani yin bani yaali, ama, li nan kan baa mayuli, kelima, bobni mani i yanjaga, ama li kan tuo, kelima U Tieniu ye yeni ti. ¹¹O Diedo duoni o paaciamu nuu, ki maani npo, ki kadi ki waani nni, ke min da taa ya nibuolu ne sanu. ¹²Bi naa niba ya yini yaali janbi, nan da yini li janbi, nan da jie ban jie yaali, ki da cedi jawaandi n cuo na. ¹³A baa fangi O Diedo, u paaciamu kuli daano, yua n gagdi ki nani i. wani baba i ke i baa jie, i baa puuni wani baba i li fangli. ¹⁴Wani n ba tua kaangaginamu; ama o go ba tua yubɔntanli yeni tantuudkaali Israyeli dielieri po, ki tua taaluu yeni diagu Jerusalema yaaba po. ¹⁵Bi niba boncianla ba tuudi lanya tanli i, ki baa ki kɔnli kɔnli bi yula, ki baa ku diagu nni kun cuo ba. Mi nminma yeni mi guudma yognu. ¹⁶Begni, ki nanbi ki kubi kasiedi ne bonjanla, nanbi ki wuoni mi bangma ne, ki ti waani n nɔdkaaba siiga. ¹⁷N ba guudi O Diedo yua n wuoni Jakɔbo buolu o nunga; n ba guudi o. ¹⁸Diidi, mini yeni O Diedo n puni nni ya bila tie yenmaalma yeni yaalidgu bonli i, Israyeli diema nni. Li O Diedo, ki pia ghenma Tieniu yua n ye Siyɔn juali po yapo i. ¹⁹Bi ba yedi, "Gedi ki bu ti baadi a lingda kani yeni, bi ja baaba kani, yeni yaaba n boe yeni bi tinkpiba kani ti bulgbandi danba kani. Ama li tieni ledi i, ke nibuolu kan ya bu bi Tieniu kani ii? Bi ba bu bi tinkpiba kani i, ke ban faabi yaaba , fo oo? ²⁰Kase ke bi guani yiko yeni mi nɔmaama kani, ke li tieni kasiedi! Bi ya ki tieni yeni, faabmaba kuli ki ye bi niba po, ki tinga nni ne. Ya bɔnbɔnbigli n pia i jeje. ²¹Bi niba ba puagi boncianla mi diema nni, ti yayagdi yeni mi koma ba cuo ba. Mi koma ya cuo ba, bi ba bieni bi pala, ki soli bi bado, ki yaadi bi nunga, ki nɔnli tanpoli, ki fanbi bi Tieniu. ²²Bi ya tibni, ki diidi tinga nni, bi ba sua ke pabɔnli, biigli, yanbani baba i. Bi ba diidi, ki sua ke bi se lanya biigcianli ya diema nni i.

Chapter 9

¹Ama, li pabɔnli biigli ba kaadi ki ɲa yaaba n den ye ti yanyagdi nni. Kpiama, O Diedo den cedi ke Sabuloni yeni Neitali diema dini i fee, Ama, li kan waagi ke O Diedo ba puni ya sanu n ye Jueden kpenpuoli ti kpiagdi, i nilanbuoli yaaba n ye Galile dogu nni. ²Ya nibuolu n den cuoni li biigli nni, la mi yenyenma; yaaba n den ye bi tinkpiba bɔnbɔnbiigli nni yeni, baa mi yenyenma. ³A cedi ke mi diema yabdi, a pugni li pamancianli bi siiga nni. Bi pali mangi a nintuali nani ku jeitaagi yognu yeni, nani bi niba ɲ yi bɔgdi ti tiafagikaadi yeni. ⁴Kelima ban den ya tugikpiagli yeni, ya daapandigu n den pɔndi o buapiadi po yeni, a pua ki mudi likuli nani Madiani daali yeni. ⁵Kelima ban pili ya taacaagu mi janjanma daali kuli, yeni ya tialakaadi n fali mi sɔma nni kuli, li buali ke ban sia lankuli, lan juu ki buodi u mu nni i. ⁶Kelima bi mali ki biga tipo, bi puni ti ki biga; li bali maama baa ma o buacaba po i; O yeli n baa tie "Ya tundkaa ya teginma n ki pia lie, U Tienu, U Paaciamu kuli Daano, Baa yua ye hali ya yognu kuli, Mi yanduanma Bado." ⁷O tuonli n baa tie wan pugni o bali, ki go puni ya yanduanma n ki pia gbenma, wani n ba kali Dafidi balkalkaanu, ki diedi o diema, o ba pugni o diema u paalu, ki kubi ma yeni mi teginma ki kaani ya bujiali n pia ti mɔnkundi, mɔlane yeni ya yognu kuli. O Diedo, u paaciamu kuli daano, ɲ ba puni yaali, o buacianma nni n yeni. ⁸O Diedo sɔni o ɲɔbɔnli, ke li tie fuugu, Jakɔbo buolu po, ki jiidi Israyeli diema nni. ⁹I nibuoli kuli ba ga li laabaali, bá Efrayima yaaba yeni Samari yaaba, yaaba n tieni ti japaaciandi yeni mi kafaama, ki tua, ¹⁰"I tankuomi guonli baa, ti ba guani ki maa yeni a tankpiedkaana i; bi cua Sikomɔri tiidi, ti ba guani ki ɲuu Sedili tiidi i, li kaanu." ¹¹Lanya po i, ke O Diedo ba fiini o yibalinba Resini, ki pugni o yibalinba ti jatiadi, ¹²Sili yaaba baa ye puoli po, Filisitini mo ya yaaba nintuali. Bi ba taani ki yaadi bi ɲɔna, ki nali Israyeli yaaba. Bá yeni lankuli, O Diedo pabienli da ki sɔngi, o nuu mo dá li tiani, ki ba waani ba fala. ¹³Bá yeni lankuli, Israyeli yaaba naa ɲua O Diedo yua n pua ba, bi naa go lingi O Diedo, ki pia gbenma Tienu mo. ¹⁴Lanyapo i ke O Diedo ba jia ki ɲani Israyeli diema nni, li yuli yeni li juoli, dayenli i ke o ba jia bu kpakpalbu yeni ku sabigu kuli. ¹⁵Bi nikpelba yeni bi yudanba n tie li yuli; ke li juoli mo tie o sawalpualo yua ya yeli n ɲani mi tofaama po yeni. ¹⁶Yaaba n gobdi ya nibuolu ne lingi ke ban tulini ba i, yaaba n cedi ke bi gobdi ba mo, ba bodi cain. ¹⁷Lani n cedi ke O Diedo pali kan mangi ku nipaangu po, o go kan waani niɲingbadma a kpienbila po yeni a kpepuona po mo, kelima bikuli tie yenyieda yeni ti tuonbiadi danba i, bikuli yaadi bi ɲɔna, ki maadi mi yanluomaama. Yeni lankuli, o pabienli daa li sɔngi, ke o nuu mo li tiani, ki ba waani ba fala i. ¹⁸Mi biadma co nani u mupienu yeni i; mi juugi ki buodi i konkoni yeni a kongoba i; mi dini ki buodi li fuasieli mɔno, ke u muɲiigu fii ki luoni. ¹⁹O Diedo, u paaciamu kuli daano pabienli po cedi ke mi diema cuo mupienu, ke bi niba di ki buodi u mu nni. Obakuli mo kan ɲa o kpiilo yeni yanduanma. ²⁰Bi lingi ki jobdi jienu po, ama, mi koma naa gbeni; bi di mi jiema jienu po, ama, bi nan ki guo. Yuakuli ba ɲmani o buagu nandi i. ²¹Manase kɔni yeni Efrayima, Efrayima mo kɔni yeni Manase; bani n ba taani ki kɔni yeni Juda diema. Yeni lani kuli, O Diedo pabienli dá ki sɔngi, o nuu mo dá li tiani, ki ba waani ba fala.

Chapter 10

¹Sola yaaba jiagi ti buudiyeni ya yokodi n ki tiegi, ki dangi ya ñomaama n ki pia mayuli. ²Bi mudi yaaba tiegi i mōni, ki di n niba yaaba n tie luora po jodi, kaa puuni ba mōmōni bi fenli a kpepuona piama, ki su a kpienbila n pia yaali!³I ji ba tieni ledi i, fala daali, mi yebiadma n ba ña fagma ya daali ki cua aa?I ba sani ku kua le i, ban todi yi, i ba wuoni i ñalmani le i? ⁴Bonli kan sieni, i ba ñuani a kpaada siiga lanyaka yin yin baa ki duani b kpieba siiga.yeni lankuli ii, O Diedo pabienli daa songi, ke o nuu mo da li tiani, ki bawaani yi fala i.Asiiri yaaba tieni ke li biagi ki kandi. ⁵sola Asiri yaaba po, bani yaaba n kubi n pabienli gbadundunli, ya gbiamu n ye bi nui nni yeni wangi n pabienli! ⁶N sōni ba ya nibuolu n yabdi mi kafaama, bani yaaba n fiindi n pabienli.N puogi ba ke ban gedi ki fagi ban pia yaali, ki ñmaa ba ki nunugi ba nani u sanu nni tōtōgdi yeni. ⁷Ama, lani ka tie bi maalma, baa pia lanyan jagli ka.Bi ya pali nni, bi jagi ke ban pua ki mudi i nibuoli boncianla, ki bolni ba cain.⁸Kelima, bi tedi, "Ti totieba yudanba ki tie baditieba ka aa? ⁹Yaali n tieni Kalino ka go ba tieni Karikemisi ii?Bii, yaali n tieni Hamati yeni ka go ba tieni Aripadi ii? Samaari ki tie nani Damasi yeni ka aa?"¹⁰N waani ya dogi ya buli yeni bi bonnannana n yabi ki cie Jerusalema yeni Samaari ya buli fala,¹¹Nani min tieni Samari yeni o buli maama yeni o buli yia n ki pia mayuli maama yeni,N kan tieni Jerusalema yeni omo ya buli yeni ka aa?"¹²O Diedo ya sōni o tuonli Siyōn juali po yeni Jerusalema dogu nni ki gbeni, N ba waani Asiri bado, o japaadaano yeni o kafaanunnualima yeni fala. ¹³Kelima, o yedi,"N gbanmanu po yeni n yanfuoma po i, ke n tieni min sōni yaali kuli. N pia mi yanfuoma boncianla, n ñmiagi i nibuoli diema biani boncianla. N fie bi ñalmani, nani o gbanmandaano yeni, n fiini yaaba n den kaa ti gbandi, ki jiini bi niba, bi kankaani po.¹⁴N nuu gedi ki la, ki go sii i nibuoli piama nani ki tediga nni yeni,nani ban yi wodi ban yaadi ki ña ya jena yeni, n kōdi ki tinga nni piama kuli.Baa fidi fiabu bakuli, obakuli ki yaadi ñōbu ki ba sagi. ¹⁵Li yali ba fidi selni li yuli yua n kubi li ki kpie kani ii? Kanpinda juga ba tieni ti japaadi, kanpinda yua n kubi ga ki tuuni kani ii? Li tie nani u gbiamu ba fidi ki yugdi yua n kubi u ki tuugi yeni, bii li gbadunduli ba fidi ki yugdi yua kubi li yeni. ¹⁶Lanya po i, ke N Diedo, O Diedo, u paaciamu kuli daano ba cedi o jakōndbiama n dondi, ki tadgi; bi bulcindanba mo ya siiga, u mu ba cuo, ki sia ba.¹⁷Israyeli Tienu yenyenma ba kpandi, ki tua mu, wani yua n gagdi ki ñani yeni n tua mupienu;O ba sia o konkoni yeni o kongōba kuli, yin di ki buodi dayenli baba. ¹⁸O Diedo ba juu o fuali yeni o tikuanu yia n pia ti kpiagdi yeni, lan di ti gbannandi yeni i naani kuli ki buodi likuli;li baa tie nani ya yiamo n yiagi ki kuodi yenma yeni i. ¹⁹Ya tiidi n ba sieni o tiikuanu nni kan ya pia mayuli, bá biga ba fidi ki cōdi li tiidi kuli. ²⁰Lanya daali, yaaba n ba sieni Israyeli nni, Jakōbo diegu nni yaaba, yaaba n sani ki ciadi yeni ji kan ya jie yaaba n kōni ki paadi ba yeni, ama, bi baa dugi O Diedo, Israyeli Tienu yua n gagdi ki ñani yeni po i. ²¹Jakōbo buolu yaaba n sieni yeni, ba guani U Tienu, ti kpiagdi daano kani i. ²²Kelima bá Israyeli yaaba ya yabi nani i kpentanbiini yeni, bi niba waamu baba n ba sieni, ki guani O Diedo kani. Mi bolinma wani ba tieni, nani ti buudi n buali ke lan jia maama i. ²³Kelima, N Diedo, O Diedo, U Paaciamu kuli Daano, cedi ke ban bili, ke ya bolinma ba tieni yeni, cili mi tuonli mi diema nni n yeni. ²⁴Lanya po i, ke n Diedo, O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano yedi ya maama ne, "N buolu yu n ye Siyōn nni, da jie mani Asiri yaaba. Bani n pua yi yeni i gbiami, ki yugdi bi gbadundunli ki waani yi, nani Ejipti yaaba n den tieni yi maama yeni. ²⁵Da jie mani ba, kelima li kan waagi n pabienli ba kagdi ki gbeni ipo, N ji ba fiini n pabienli bani ya po i, ki bolin ba."²⁶Lanwani ii, O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano ba mubni li finfinbli, ki pua ki deli ba, nani wan den pua ki paadi Madiani Orebi tangu kani maama yeni. O ba yugdi o gbiamu, ki tandi u mi ñincianma po nani wan den tieni maama Ejipti diema nni yeni. ²⁷Li daali, o tugikpiagli ba bugdi i buapiadi po, o yonbiianli mo n ña i tulu nni,I tulu ba gbengi ki cie li yonbipianli.Yibalinba nagdi Jerusalema²⁸Yibali pundi Ayiyati, ki pendi Migirōn; o kpa a o jongu Micimasi, ki bili o tiadi.²⁹Bi sagni, ki tōgni ki cuoni ki caa, ki tua, "Ti baan kadi tiyaba Geba i.Rama gbanu ñca i, ke Sawuli Gibeya sani.³⁰Galimi bisalo, duoni a nialu, ki buudi! Layica, fangi a yuli!Fini o luodo Anatoti!³¹Madimena sani ki ciadi,ke Gebimi yaaba tiini ki lingi mi faabima.³²Li daali mōno, o den sedi Nobu dogu nni, o tandi o nuu, ki waani Siyōn juali, ki mua mi jama, Jerusalema juali n yeni.³³Diidi, n Diedo, O Diedo, U Paaciamu kuli Daano pua ki kōnlikōnli a bena yeni mi yama; O pedi ki luni ya tiidi n fagi belbeli, yii n kpēdi boncianla mo o tūdi ki guli yi.³⁴O pedi li fuali nni tiiciami ki guli, Liban sediri tiinami kuli, O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano pedi ikuli ki guli yeni ti kpiagdi.

Chapter 11

¹Li benbundipanli ba pudi Jese ñiali, li benli ba ña o jiina nni ki loni a luannana.²O Diedo Fonanma baa ye yeni o, mi yanfuoma yantiali yeni mi banciaanma, mi tundima yeni mi jama fuoma, mi banma yeni O Diedo fangli baa ye yeni o.³O baa gbie yeni O Diedo fangli; o nuni ñ nua yaali ka ba ñmagdi o li buujiali nni, o tuba ñ gbia yaali ka baa toti o li buujiali nni.⁴Ama, o ba jia jia o luodo buudi yeni mi teginma, o ba taa ya yanjaga n tiegi mi diema tadma po.O ba pua ki tinga yeni o ñobu gbiamu, ki pua ki kpa bi nibiadbba yeni ya fuoma n ña o ñogbana nni.⁵O benli gbanñagdigu n baa tie mi tenginma, ke ti dudugdi mo tie o ciaga nni gbanñagdigu.⁶O fuasangbanlo yeni ki pabiga baa taani ki ye, O naamunpieno baa taa ki dua yeni ki ñuabiga, ki yangbanbiga, ki naabiga yeni ban wubi ya yandi baa taani ki ye, bonjabiga n baa kpaa ba.⁷O naañua yeni Urishi n ba taani ki ya ñmani ti muadi, ke bi bila taani ki dua.O yangbanlo baa ñmani ti muadi nani o nua yeni.⁸Ki canpadiga baa jelini li waalabli duankaanu,ban babdi ya biga li biili ba tuuni o nuubili li waalabli falu nni.⁹Biadma yeni bolinma ji kan ya ye O Diedo juagagdinanli po;kelima, mi diema nni, yuakuli ba bandi O Diedo, nani mi ñincianma ñ gbia yeni mi ñima maama yeni.Israyeli niba,Yaaba n den sani ki puodi dietoma guakpenma.¹⁰Lanya daali, li benli ba pudi nani tuudicabli yeni, Jese jiina nni, li nitaanli po.Mi diema nni niba ba lingi li benli yeni nungbanmangu, ti kpiagdi mo baa ye li benli ñiali.¹¹Li daali, O Diedo go ba tandi o nuu,ki guudi o niba yaaba n sieni Asiiri po, Ejipti, Patrosi, yeni Etiyopi po, Elami, Cineyaari yeni Hamati po, yeni mi ñincianma kpedega po, ki daa ki faabi ba.¹²O ba caani li tuudicabli i nibuoli po, ki taani Israyeli yaaba, yeni Juda yaaba, yaaba n den yayadi ki gedi ti yonbidi ki tinga tinkunnaada diema po.¹³O ba cedi Efrayima ñ den pia ya nunponli Juda po ñ gbeni.Efrayima diema ji kan ya nani Juda diema, Juda yaaba mo kan ya pia nunponli Efrayima diema po.¹⁴Ama, bi ba taani ñobu, ki koni ki paadi Filisiti juali yaaba, nintuali po, ki taani ki fagi puoli po diema yaaba. Bi ba fii ki sedi Edomi yeni Mowabi yaaba po, bi ba koni ki diedi Ammoni yaaba. ¹⁵O Diedo ba cedi Ejipti ñincianma ñinbaadu ñ fuadi, ki kuodi. O ba yugdi o nuu u kpenciamu Efrati po, ki piebi yeni u paalu, ki bogdi u ñinsani kaani lele, ki cedi bi niba ñ ya cuoni lienni yeni bi taacaadi.¹⁶Bi ba bili lisanjali N niba yaaba n sieni Asiiri po, ki ba guani ki kpeni, nani lan den tieni maama, Israyeli yaaba, yaaba n den ñani Ejipti diema nni yeni.

Chapter 12

¹Li daali, i ba yedi, "O Diedo, n dondi a, ki pagi a yeli. Kelima, bá yeni a pali n den beni npo maama kuli, a pali ji songi, ke a baagi nni. ²Diidi, U Tienu n tie n candaano; n baa dugi opo, n kan ya jie o, kelima, O Diedo n tie n paalu yeni n yanbu. Wani n tua n faabma. "³Yeni li pamanli i, ke i ba luuni mi ñima, mi faabma caana nni. ⁴Li daali, i ba yedi, "Pagi mani O Diedo, yini mani o yeli, ki mia mi todma; kpaadi mani i nibuoli siiga, ki waani wan soni ya tuonjama, waani mani o yeli n yabi maama. ⁵Yiini mani ki dondi O Diedo, kelima wan tieni yaali pia ti kpiagdi. Kpaandi ki waani, ki tinga nni yaaba kuli n gbadi. ⁶Yigni mani i pamandanyigni, yinba yaaba n kua Siyon, kelima, wani yua n gagdi ki nani Israyeli nni, ye ti siiga.

Chapter 13

¹Amoci bijua Esaayi n̄ ga ya laabaali, O Diedo kani, ke li nua Babiloni diema:²O Diedo yedi:"Caani mani li tuudcabli ya juali n pidi milmilmi yeni po, ki yigni ki waani ba, yugdi mani i nui, ki waani ba ke ban tɔgni bi bulcinba bulñɔbu, ki kua. ³N tuodi ki waani n niba yaaba n gagdi ki n̄ani, N yini n jakɔnda yaaba n ba dɔgdi n pabienli, yeni yaaba ya pali n mani, n ya kɔni ki paadi po.⁴Ya cengi mani li juali po fuugu, li tie nani niwulgu yeni i! Ya cengi mani i nibuoli boncianla diema yaaba yaaba n taani fuugu! O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano n tɔgni, ki bua diidi, tɔgola n bobni bu tɔbu po. ⁵Bi n̄ani ya dogi n fagi boncianla, hali u tinbianu po. O Diedo yeni o pabienli tuonsɔntiadi cedi mi diema kuli gbanu wudi.⁶Buudi mani, ki figindi, kelima O Diedo daali nagi; yaali kpendi yeni fala yeni ya yebiadma n n̄ani Ki pia gbenma Tieniu kani.⁷Lanya po i, ke i nugi yɔlgi, ke yuakuli ya pali wadi, ke o buoni o papaali.⁸Ti jawaanciandi kua ba, ke fala cedi ke bi tugdi nni mudi, ke bi buandi, nani ya pua n jiidi ki guo, ki bua mali yeni.Bi bi nua biyaba yeni i jeje, ke bi nuni mo mɔni nani li mukuanmɔnli yeni.⁹Diidi, O Diedo daali kpendi yeni ya pabiencianli n bia boncianla,ki ba kuani u nufanu mi diema nni, ki bolini ya tuonbiadi danba n kua mi niinni.¹⁰Tanpoli po n̄maabila yeni n̄maacali kuli yenma ji kan yendi.U yienu ba cili ki biigi hali ku saɲaagu nni, o n̄maalo mo kan pendi, ki teni yenyenma.¹¹N ba dadi ki tinga nni niba, bi biadma po, ki jia bi nibiadiba buudi kelima ban tugi ya tagli po. N ba cedi bi yaaba n dongi bi yula japaadi n̄ gbeni, bi tugmɔndanba mo ya kafaama n̄ baa u bianu.¹²N ba cedi bi jaba lama n̄ paagi nani wula mɔno yeni, bi nisaalba mo ya lama n̄ paagi nani Ofiiri wula lama yeni.¹³Lani n cedi ke n ba cedi tanpoli n̄ digibi, ki tinga mo n̄ migi ki kaanu,O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano yeni o pabienli daali n ba tieni lankuli. ¹⁴Ja kuli ba pegdi ki nɔnli o buolu po, ki sani ki guani o diema nni, nani ban deli ya pialo yeni, bii, ya pia n ki pia yankpaalo yeni.¹⁵Ban li nandi yua kuli, se ban kpa o, bi ya fidi ki cuo yua mo, bi ba kpa o yeni ki jugsiega i. ¹⁶Bi ba n̄maa, ki madi bi bila bi nintuali nni, ki kua ki bi diema nni, ki fagi bi diedi nni piama, ki n̄ii bi puoba ke bi nua.¹⁷Diidi, N tigi Medesi yaaba ke ban fii ki tuogi ba, bani yaaba n ki pia wula bii n̄anjilfa buama.¹⁸Bi ba yegi piemi, ki pupudi bi jawaaba. Bi kan gbadi canpandmu bii bila niñima, ki faabi ba.¹⁹Babiloni, mi diama kuli ya n̄amu n̄ taani naani, Kalide yaaba kuli ya jilma, O ba jiidi ki baa nani Sodomi yeni Gomori yyeni i.²⁰Hali nifiima n̄ tuu nifiima, nisaalo kan kali lany diema nni.Sancenlo kan caani o jongu lankani, yankpaalo mo kan jadi ki sedi yeni o yankulu lankani.²¹Ama, ti muayanbiardi n baa dua likani. I fuasangbanli n baa dua bi diena nni; ti tɔgtɔgnuandi yeni a jan̄uaba n baa waa likani.²²Ti muayandi n baa buudi ki jiendi bi kpepuona, ke i naamuuni kuudi bi diecian̄n̄ama nni. Babiloni yognu nagni, ke o daali mo kan pedi.

Chapter 14

¹O Diedo ba gbadi mi niñima, Jakobo puolnɔuani po. O go ba guani ki gandi Israyeli yaaba, ki kaani ba bi diecema nni. Bi canba ba taani yeni ba, bikuli n̄ tua Jakobo buolu yaaba. ²I nibuoli ba n̄magdi ba ki gobdi ki gedi yeni ba bi tinga nni. Lanwani ii, Israyeli buolu ba tuo ki ga ba bi O Diedo diema nni, bi jaba yeni bi puoba kuli, ban tua bi bi jatuada yeni bi potuada. Bi ba cuo yaaba n den diedi ba yeni, ki wangi ba fala yeni, ban tua bi yonbi. Babiloi bado n̄ ba juodi maama. ³Ya daali ke O Diedo ba puni a mi fuoma, a falaciamo po, a yanyagdi po yeni ban den cedi ke a tuuni ya tuonpaala yeni po, ⁴nan yiini ya yanbu ne, ki ñuadi Babiloni bado, "Be ee, ke o tugtondaano yua den mabindi ti ji ki ye, ti japaaciandi pabienli gbeni cain!" ⁵O Diedo jendi bi nibiadiba gbadundunli, ki kɔnli bi paatieba badigbiamu, ⁶Yua n den pua ki mudi i nibuoli, o pabienli nni kaa cedi, yua n den diedi i nibuoli diema yeni li pabienli, ki wangi ba fala kaa gbia bipo niñima yeni. ⁷Mɔla ki tinga kuli ji baa mi fuoma yeni li yanjaali; bi ji laa ti pamandanlaadi, ki yiini i pamandanyani i. ⁸Bá Cipri tiidi yeni Liban Sediri tiidi mangi bi pala yeni yaali n tieni ne kuli; Li tiidi maadi, ki tua, 'Hali ban tudi a, ke a baa, tiicualo ji ki cua ki ba cua ti ki guli. ⁹Hali bi tinkpiba diema n̄ ga a laabaalo, bi bobni, ki ba kadi yeni a, nan ba pundi bikani ya yognu, nan den kpaa ki tinga nni badicianba yaaba kuli findi, nan den fiini ya nibuoli yuamba kuli bi badigbandi po yeni. ¹⁰Bikuli ba maadi yeni a, ki yedi a, 'A mo ji tadi nani tinba yeni i. Amo ji tie nani tinba yeni i. ¹¹Bi fegi ki luni a bi tinkpiba diema nni yeni ya kogdimuanu n den mangdi a pali. A duanu n tie mi bedma, ke a sidibila mo tua a kpalpinkaabu. ¹²Fini yua n den tie ku sinjaagu n̄maabiga, yeni ku bijabuado, li tieni ledi ke a ñani tanpoli ki baa tinga nni maama ne! Fini yua n den paani i nibuoli kuli, li tieni ledi ke bi pua ki jiini a tiipo! ¹³A den yedi a pali nni, 'N ba do hali tanpojoma, n ba kaani n badigbandi U Tienu n̄maabila polu i, ki do ki kali i buli kadikaanu juali po, hali nijienpo. ¹⁴N ba do, ki kpedi ki cie ti talwadi; N ba tua nani U Tienu, tanpoli badciamo yeni i. ¹⁵Yeni lankuli, bi pua ki jiini a bi tinkpiba buogu yu n ki pia bianu yeni nni. ¹⁶Yaaba n la n̄a kuli baa cini bi nuni apo, ki ya nua n̄a cenm. Bi ba buali, 'Ya ja ne ka den cedi ke ki tinga migni, ki ñɔgni i nibuoli diema, ¹⁷'ki cedi ke ki tinga kpandi ki tua fanpienma, wani ka den pua ki mudi i dociami, kaa cabni o kpaada miali, ke bi kuni bi denpo oo? ¹⁸I nibuoli baditieba kuli, yuakuli dua yeni ti kpiagdi, o kakuli nni. ¹⁹Ama fini wani ii, bi luni a, ke a fagdi yeni a kakuli, nani ya bikaaga n kpe ki naá tugu nni yeni. ke ban kpaa yaaba yeni ki jugsiega, ki tudi ki luni ba ku buogu nni yeni, pini ki lindi a nani tiayiekaagu yeni. ²⁰A kan taani yeni ba kakuluaga, kelima a pua ki mudi a diema, ki kpaa a niba kuli. Bi ji kan taa bi nibiadba yeni i nibuoli siiga. ²¹Bobni mani, ki kpa bi bonjala kuli, kelima bi baanba biadma po, ban da ti fii, ki diedi ki tinga ki gbieni ki ga yeni i dociami nni mi biadma. ²²"N ba fii ki sedi bipo" O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano n yedi yeni. "N ba piini Babiloni yeni yeni o yaabila yeni o puolnɔuani yaaba n ye Babiloni nni kuli." O Diedo n yedi yeni. ²³"N ba cedi likani n̄ tua baagu, a guda kaanu, N ba tigni ba, ki pidi ba yeni mi bolinma n̄aanu i." O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano n̄maama n yeni. O Diedo ba pua ki mudi Asiiri. ²⁴"Laa pia tama, Min jagi yaali, lani n ba tieni; Min den bobni maama, li juodi yeni i: ²⁵N ba pua ki mudi Asiiri yaaba n diema nni, yeni n juali po, N ba n̄maa ki madi ba. N ba yuandi ki ñani ban lani Israyeli yaaba ya yonbipianli yeni ban bugni bi buapiadi po ya tugikpiaga. ²⁶O Diedo n̄ bobni ki taa ya jaga ki tinga kuli po n yeni, Wan duoni ya nuu, ki ba pua i nibuoli kuli n yeni. ²⁷Kelima, O Diedo U Paaciamu kuli Daano n jagi yeni, n̄ma nan ba fidi ki yie opo? O duoni o nuu, ki ba pua, n̄ma nan ba fidi ki jiini u? Filisiti yaaba n̄ fangi bi yula ²⁸O bado Akaasi n̄ guani ya binli, li ñɔbonli den dɔgdi, ki yedi ya maama ne: ²⁹Yinba Filisiti diema yaaba kuli, yin da mangi i pala, kelima ya gbadunduli den pua yi yeni kɔnli. Kelima yin jie waa ya kpe, waalabli n ba ña o niinni, li mo ya jiinli ba pudi ya waajunjundli n yugi. ³⁰N buolu luora bila baa kpaa bi yandi n diema nni yankpaakaanu i, bi niñinniba mo dua yeni mi yanduanma i. Ama, N ba kpa Asiiri yaaba kuli, yaaba n sani ki ciadi mo, mi koma n ba kpa ba. ³¹U bulñɔjabu n̄ buudi ki fabni, dociamu n̄ yigni i jawaandanyigni; Filisiti diema kuli ba mudi yomyomi. Kelia ku muñiigu ñani nijienpo, ki kpendi, jakɔndo nan ki ye o tɔgoli nni, ki ba pani gu u sanu. ³²Bi ji ba jiini Filisiti diema tonda ledi i? Jiini ba mani, ke O Diedo n maa Siyon dogu, ke o buolu nni talginba mo baa ya wuonkaanu n mɔni lankani i.

Chapter 15

¹Ya sawali n dogdi Mowabi diema po. ²Niayengu baba i, ke bi pua ki mudi Mowabi diema, ki kuani mi niba li pabonli nni; bi pua ki mudi li diema nni Ari dogu, ki pua ki mudi Kiiri dogu. ³Bi doni i buli n ye naani, Dibon buciamo kani ki buudi; Bi gedi Nabo yeni Medeba buli kani ki buudi. Bikuli kuo bi yula yuminli, ki kogdi bi langbiadi. ⁴Bi lani li pabonli tiadi, ki waa i sani nni; bi diedi polu yeni bi daadi nni, bi niba buudi ninsiipiendi, ki wolni. ⁵Hecebɔn yaaba yeni Eleyale yaaba kuudi ki lingi mi todma; Bi gbia bi yigni hali Yahasi dogu nni. Lanya po i, ke Mowabi tɔtieba kuudi ki lingi mi todma, kelima, bi jie boncianla, ki luodi. ⁶N yigni ki buudi yeni n pali kuli, Mowabi po; yaaba n sani ki ciadi tiini ki caa Sowari yeni Egilati Celiciya po. Bi tiini ki do Luhiti po, ki buudi yeni li pabonli; Horonayima sanu po, bi buudi ki fabni yeni li pabonli, kelima ban pua ba ya nufanu po. ⁷Nimirimi nima fuadi ki kuodi; ti muadi kuodi, ke ku muabigu mo waadi, mua sɔangu ji ki ye, li kuli kuodi. ⁸Bi duo yaali n pia buama, ke bi den begni kuli, yeni yaali n sieni kuli ki sani ki duodi ki gedi i kpentiidi kani. ⁹Li bubuuli yeni i yigni gedi Mowabi tinbiani kuli po; Li bubuuli yani i fanfanbni pundi hali Egilayima yeni Beeri Elimi po. ¹⁰Kelima, Dimoni nima kuli gbie yeni soma i; ama, N ba pugni mi fala yeni mi yebiadma Dimoni po. N ba cedi o yangbanlo n fii ki sedi Mowabi yaaba, yaaba n sani ki ciadi, ki taani yeni yaaba n ye Dimoni dogu po kuli.

Chapter 16

¹Soni mani a pabila, mi diema yudaano po, ki ña Sela, ki tɔgni mi fanpienma nni, ki ban do Siyɔn bisalo juali po.

²Mowabi puoba se Arinoni kpenu kani, nani ban deli ya nuanga, bii, ban pua ki yodi ya nuantediga, ke mu nuanmu waa, ki puagi yeni.³Bi tua Jerusalema yaaba, "Teni ti mani i cegli, taa mani a yanjaga, lingi mani tipo u wuonkaanu, nani ku ñiagu yeni, wuoni yaaba n sani ki ciadi, ki gedi i kani, da cedi mani ban bandi ban ye naani.

⁴Cedi mani ban ya ye i siiga, bani Mowabi niba, yaaba n sani ki ciadi, ki cua ki mia yi ti candandi yeni; yin tua bi candanba, ki wuoni ba, bi tugmɔndanba ñ da bandi ban ye naani. "Kelima, fala yeni mi yebiadma ba pendi, ku tugmɔngu ñ gbeni, hali yeni ya yognu ke yaaba n cua yeni li mabinli ñ ba bodi mi diema nni.⁵Mi ñanma yeni mi teginma n ba pugni ti badigbandi u paalu; Dafidi puolɔɔuanu n ba kali yeni ti mɔnkundi, o badkalkaanu. Y a bujjali n lingi ti mɔnkundi ki tiendi yaali n dagdi n ba kali Dafidi gbandieli nni yeni mi teginma. Jerusalema kan fidi ki tieni pu, Mowabi po.⁶Ti gbadi Mowabi japaadi yeni o kafaama po, o dongi o yuli, ki fiindi li pabienli. Ama o japaadi kuli tie fanma i.⁷Lani n cedi ke Mowabi buudi Mowabi po, bikuli wolni i! I buudi ki fabni kelima ban bolini Kiri Hareseti yua den tiendi reseni kpama cieceina po i.⁸Hecebɔn tiikuani kuodi ki taani yeni Sibima daamɔngu tiidi kuani kuli. yini ya daama i ke u dogu yudanba den yi ñu, ki guo, ki gaadi. li tiidi kuanu den tandi ki pundi Yayeseli, ki ban kua hali mi fanpienma po. Li tiidi bena den yiini mi ñincianma po i.⁹Lanya po i ke n ba buudi Sibima daamɔngu tiidi po, nani Yayeseli yaaba ñ buudi maama yeni. N ba buudi ki songi Hecebɔn yeni Eleyale yaaba, yeni n ninsiidi, kelima i jetaagu yognu i, ke bu tɔbu den cua ki ludi yi.¹⁰Li pamanli yeni i yigni gbeni i tiidi kuani nni, i yani yeni i pamandanyigni mo gbeni ku daamɔngu tiidi kuani nni. Obakuli ji kantuodi daamɔngu ti daatiadi nni, kelima, n cedi ke li pamanli yeni i yigni gbeni yua n tuodi mi daama po.¹¹Lani n cedi ke n pali yiini nani u kogdimuanu yeni Mowabi po, ke puanga nni mudi, yeni li pabiidli, Kiri Hareseti po.¹²Mowabi cɔgni o yuli, ki do a juana po, ki bua ban jaandi o buli padbinbinda po, ama, o kan baa pu o jaandi po.¹³Lani n tie O Diedo ñ den tuodi ki yedi ya maama, Mowabi diema po.¹⁴O Diedo go yedi mɔlane ya maama ne, "Ne yeni bina taa, Mowabi kpiagdi ba tua fanma; Bá yeni o nibima ñ yabi maama kuli, yaaba n ba sieni kan ya dɔa fuoma, li kan ya pia mayuli."

Chapter 17

¹Ban pua ya sawali Damasi po.²Diidi, Damasi ji kan ya tie dogu moko. Siiri ba tua diegbena i.Likani ba tua i yankuli n̄ baa dua naani, ki fuodi, ke niloba kuli kan yagi bi yama. ³Ya dociami n pia a bilinguona ba bodi Efrayima diema nni, li bali mo ba ña Damasi dogu nni, yaaba n ba sieni Siiri diema nni mo kan cie Israyeli yaaba. O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano ñobonli n yeni.⁴Lanya daali ya pundi, Jakobo kpiagdi ba jiidi, ki wadi, o gbengidi mo n̄ kpandi, ki tua dondongu. ⁵Li baa tie nani ban taagi ku kpaangu ya yognu, ke o kpaakuolo liegi a dikala yeni i,li baa tie nani ban yi liegi a dikala Refayima jualongu kuani nni maama yeni.⁶Yaali n ji ba sieni Israyeli baa tie bonliegikaali, nani ban yi pua ki cenli olifie tiidi luana yeni i gbiama yeni: tanpoli po kan luo luana lie, bii, luana taa, ya bena mo n luoni boncianla kan luo luana na bii amu; O Diedo, Isryeli Tienu ñobonli n yeni.⁷Li daali, o nilo ba gbagi ki diidi U Tienu, o tagido, ki yaadi bi nuni ki nonli Israyeli Tienu, yua n gagdi ki nani yeni.⁸Bi kan nonli bi padbinbinda, bi nui tuonli, bi go kan diidi bi nubila n̄ tagi yaali mo, Acera budaacaardi yeni u yienu nannanna. ⁹Lanya daali, bi ba sani ki na i dogpaali n den tie wuonkaani, nani Israyeli yaaba n̄ den nagdi ke Hefa yaaba yeni amola yaaba sani ki na bi dogi maama yeni, li ba tua pabonli bonli i. ¹⁰Kelima i sundi i faabma Tienu, kaa tiadi ya tangu n tie i fidu po.Lani n cedi ke i nyuu ya tiidi n tie i buli yanbuama, ki n̄ nyuu i tiilandi i buli po, ¹¹yin den nyuu li tiidi ya daali, ki koni ki nanbi li kuanu, i den bundi lanya daali i, li sinaggu i, ke i bonbulkaali den pudi, ama, u jetaagu yognu, yin ba di ya yognu li tiidi ñuadi yeni, ku kpaangu den sani ki bodi, lanya yiani ki pia ñogu.I nibuoli fuugu¹²Sola! ya fuugu ne tie ya nibuoli n ki pia coli ya fuugu i, li fuugu naani mi ñincianma ya fuugu yeni i, li fuu ki duni nani a ñingola ya dunli yeni i! ¹³Li nibuoli baa duni nani a ñingola yeni i, ama U Tienu fu yeni li nibuoli, ke bi sani ki fagdi,o ba deli ba nani ku faagu n̄ yi piebi ki lendi ya muakuongu a juana yuli po yeni i, bii, nani o finfinglanjuangu n̄ fiini ya tangungu yeni i. ¹⁴Ku yenjuogu ya cua, i jeje mo cua n yeni! Hali yeni lan ba fandi, ke baa ji ye!Lani n tie yaaba biidi ti ya biinu n yeni, bani yaaba n tulini ti ki fagni ti yeni ya biinu n yeni.

Chapter 18

¹Fala ye yinba, yaaba ya ñinbiadi n fidi a caba nani i fiabi yeni, Etiyopi diema kpenciami po; ²Yinba yaaba n soni a tonda mi ñincianma po, ke bi caa yeni ti ñinbiadi yeni. Yinba ya tonda n kagi, ki caa tonma yeni, guani ki gedi mani ya nibuoli n fagi belibeli, ke bi gbani ñilgi yeni, ban jie yinba yaaba ñanduna nni kuli yeni, ke i pia u paalu, ki paani i yibalinba yeni, guani mani i diema, i kpenciami ñ gbie yaama nni yeni. ³Yinba yaaba n ye ñanduna nni kuli yeni yinba yaaba n ye ki tinga nni. diidi mani ya tuudcabli n see a juana po, cengi mani ban ba piebi li naatunli ya yognu. ⁴Kelima O Diedo yedi nni ya maama ne, "N baa ye n yekaanu i, tanpoli po, ki nua yaali n tiendi tinga nni, nani ku yenwulgu ñ ñigdi mi yenma nni maama yeni, bii, nani ku mangu tawalgu, u jetaagu wulgu yognu yeni. ⁵U jetaagu ya nagi, ke ku daamɔngu tiidi puuni, ke mi puuma loni a luana, ke a luana beni, o ba cua ki landi, ki gbagbadi ya bena n ki pia luana, kaa pia fuoma. ⁶O ba ña lanyanya niba kuli a juana bonyugda po, yeni ki tinga nni yandi po. A bonyugda baa jagi bi kpiema po, ku siagu, ke ti yandi mo jagi bipo ku fawaagu yognu." ⁷Lanya yognu, ya nibuolu niba fagi bebeli, ke bi gbanu ñilgi yeni, hali yogu, ban jie ya niba ñanduna nni yeni, bani yaaba n pia u paalu, ki paani bi yibalinba yeni, ke bi diema gbie yeni i kpenciami yeni, ba cua yeni bu paabu O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano kani, bi ba cua yeni li padli, O Diedo ñ ye naankani, Siyon juali po yeni.

Chapter 19

¹Ban pua ya sawali Ejipti diema po. Diidi, O Diedo jagi ya tawalgu n kagi po, ki kpendi Ejipti diema nni; Ejipti yaaba buli digibi o nintuali, ke li nmadli kua Ejipti yaaba siiga, ke bi jigi cie. ²O Diedo yedi, "N ba sagni Ejipti yaaba, ban kɔni bi nmiali nni: nilo kuli ba kɔni yeni o kpiilo, yuakuli n kɔni yeni o donli bii o kuatalielo; dogu ba kɔni yeni dogu, diema n tuogi diema. ³Ejipti yaaba jama ba gbeni. N ba biani bi yanjaga fanma, bi ba bu i buli, ki tieni mi lingima yeni yaaba n boe yeni bi tinkpiba, a baayuaadiida, bi jabaaba yeni a gbangbinda. ⁴N ba taa Ejipti diema yaaba ki tieni ya bado n bia nui nni, wan diedi ba, ya bado n pia mi tuama n ba diedi ba; n Diedo, O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano nɔɔbonli n yeni." ⁵Mi nɔncianma nima ba nɔuudi, i kpenciami ba nɔuudi, ki kuodi. ⁶I kpenciami nima ba nuugi; u kpenciamu, Nili kpentaana ba wadi, ki kuodi; ku sabgu yeni a kpenkankaga ba kuodi. ⁷U kpenu, Nili balinma nni, ki cili u kpenɔɔbu kani, ki ban gedi hali mi nɔncianma nni, bonsɔngli kan sedi, ki taani yeni ban buli yaali i kuani nni kuli, ba kuodi. ⁸A jankpaanla ba buudi ki fabni, yua n lu i janpiemi, Nili nni kuli ba buudi ki fabni, yaaba n lu i taali mo ya pala ba biidi. ⁹Yaaba n tuuni yeni Leni tiidi gaali, ki taani yeni yaaba n lugi a cabipiena kuli gbanu ba kpe, bi pali n wadi. ¹⁰Yaaba n tuuni a caba yeni ti kpaldi tuona, yeni yaaba n tuuni ki pia nmaapani kuli ba cɔgi, bi pala n biidi. ¹¹Sowan badbijaba tie nani yanluodanba yeni. Farahɔn ceglitieba ji tie yanpiidanba i. Bi ba tieni ledi i, ki yedi Farahɔn, "N tie yanfodaano bijua i, n tie yoghuba bado ya bijua i?" ¹²A yanfodanba nan ji ye le i? Nan cedi ban kadi ki waani a, O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano n bobni yaali Ejipti diema po. ¹³Sowan badbijaba ji tie yanluodanba i, Menfisi badbijaba mo ji tie tofaadanba i; Bi kuani Ejipti diema mi tudma nni, bani ya yudanba n biandi Ejipti fanma. ¹⁴O Diedo cedi ke Ejipti diema yaaba jigi cie, ke o niba ji ki bani ban tie yaali, bi tie nani ya daaɔugaado n dua ki falini o siindi nni yeni i. ¹⁵Ejipti yaaba siiga, talginba, bi bulcinba, a piada yeni a luora kuli, obakuli kan fidi ki mindi pu, Ejipti po. ¹⁶Lanya yognu, Ejipti yaaba baa tie nani bi puoba yeni i. Bi baa digbi, ki pia ti jawaandi, kelima, O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano fii ki sedi bipo. ¹⁷Juda diema ba tua Ejipti po i jeje bonli i. Nilo ya tiadi ba Juda po, kase ti jawaanciandi n kua ba, kelima O Diedo n bobni maama ki ba fii ki sedi bipo yeni. ¹⁸Lanya yognu, Ejipti diema nni baa pia dogi mu (5), ke bi maadi Kanana maama, ki polni O Diedo, U Paciamu Kuli Daano yeli po. dogyendu baa yi U Yienu Dogu. ¹⁹Lanya yognu, li padbinbindli baa ye Ejipti diema siiga, O Diedo po, bi ba seni bunbunli, u tinbianu kani, O Diedo po. ²⁰Lani n ba tieni mi maalma yeni kasiedi ke O Diedo ye Ejipti diema nni. Ejipti yaaba ya yigni ki mia O Diedo, kelima bi mabni ba, o ba sɔni bipo o candaano yeni yua n ba kɔni ki ga ba, ki faabi ba. ²¹O Diedo ba cedi ban bandi o Ejipti nni kuli, Ejipti yaaba kuli ba bandi O Diedo li daali mɔno. Bi ba gbaani ki pugi o, ki padi opo a pada, ki puni o bu paabu. Bi ba niani O Diedo i nɔniani, ki go cɔlni li nɔniani, ki kuani yi. ²²O Diedo ya pua ki mudi Ejipti, wani n go ba tebi ba. Bi ba guani O Diedo kani; O ba cengi bi jaandi, ki paagi ba. ²³Lanya daali, li sanjali baa ye Ejipti, ki caa Asiiri, Asiiri yaaba baa caa Ejipti, ke Ejipti yaaba mo caa Asiiri; Ejipti yaaba baa gbanndi ki pugi O Diedo yeni Asiiri yaaba. ²⁴Lanyognu, Israyeli ba taani yeni Ejipti yeni Asiiri, ban tua diema taa, yaama pia li seli ki tinga po; ²⁵O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano ba selgi ba, ki yadi mi yedinanma bipo, ki yedi, "Li seli n ya ye yani n niba Ejipti yaaba yeni Asiiri yaaba yeni Israyeli yaaba, N faali, min bua yaaba."

Chapter 20

¹Ya binli ke Asiiri bado, Sargon den soni o jakondciamo, bi guudkaaba yudaano, Taritan, ke o gedi Acidodi, Filisiti diema nni ki ban pua ki paadi li dogu, ki diedi u yeni. ²Li yognu, O Diedo den maadi yeni Esaayi, ki yedi o, "Gedi ki ban gbindi ki ñani ya pabontiadi n luoli a ciaga nni, ki pidi a taacaadi." O den tieni yeni, ki cuoni mubili yeni taapiena, kaa pili taacaadi mo.³O Diedo den yedi, "Nani N naaciamo, Esaayi n cuoni mubili maama, kaa pili taacaadi mo hali bina taa yeni, li tie maalma ki go tie ya bonwaankaali n nua Ejipti yeni Etiyopi yaaba; ⁴Li ba tua yeni i, Asiiri bado ba pigi Ejipti kpaada yeni Etiyopi yonbi, bi ni paanba yeni a nikpela kuli, mubili yeni taapiena, ke bi mughana nua, ke li tie fee, Ejipti po.⁵Ti jawaanciandi ba kua ba, ban di i fee, kelima Etiyopi yua n tie candaano, yeni Ejipti yua n tie bi seli yeni bi kpiagdi. ⁶Kpenpuoli po yaaba ba yedi landaali, "Diidi mani ban tiendi tin den dugi yaaba ya po, ki tiini ki miadi mi todma, ke ban faabi ti Asiiri bado nui nni yeni, to, molane, timo ba tieni ledi i ki baa gapo oo?"

Chapter 21

¹Ban pua ya sawali, yaaba n ye mi ñincianma fanpienma nni po. Nani ya taafaaciangu n figdi, ki fuu, ki ñani niganu po yeni, yibali ñani ban jie ya diema ya fanpienma po, ki kpendi. ²N la ya bonlakaali n pia ti jawaanciandi: I janbi danba li kubi bi janbi i, yaaba n pua ki biandi fanma mo li pua ki biandi i. Elami yaaba, gedi mani ki pua ki diedi ba, Medi yaaba, lindi ki cebni ba mani. O Diedo yedi, "N ba cedi Babiloni n wangi yi ya fala kuli n gbeni. ³Lani n cedi ke n ciaga ye yeni u konu; n ciaga koni nani ya pua n punbi ki bua mali yeni i; Min gbadi yaali cedi ke n puanga nni mudi; min la yaali cedi ke ti yanyagdi pia nni. ⁴N yama yagi, ke n jie ki luodi, ti jawaanciandi cuo nni. Ku yenjuogu nni, min tama ke mi kuugma ba cua npo ya yognu yeni, i yanbani n cuo nni li yognu n yeni. ⁵Bi sieni mi jiema, ke bi kaa ki di ki go ñu, ke yaaba n guu u dogu mo see ki guu; o nilo kpaandi ki yedi, "Fii mani a jakonda yudanba, bobni mani i tatiadi ki sgi i gbankoditi mi kpama. ⁶Kelima O Diedo n yedi nni ya maama n ne, "Gedi, duoni ki seni o doguudo, o ba waani a wan nua yaali. ⁷O ya la taturgu, ke i taami dia, li ñungoli, yeni li yuoyugoli, wan faami bonnanla, ki ñanbi ki diidi, ki kpaandi ki togdi. ⁸O doguudo den duoni u nialu, ki kpaandi, "N Diedo, N see ki guu u yensiinu yeni ku ñiagu kuli, kaa ñmiagi n kaanu ba waamu. ⁹N nua taturgu, ke taami lie dia, ki kpendi. O go den yedi, "U baa, Babiloni baa, ke u buli yeni u nannana kuli baa tiipo, ki mumudi. ¹⁰Hain, n niba, ban pua yaaba nani bi pua i dii u jalu nni yeni! Min gbadi ya maama O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano, Israyeli Tienu kani, N waani a mani i. Ku ñiagu taa ki dagdi le i? ¹¹Ban pua ya sawali Duma diema po. Bi sedi hali Seyiiri, ki kpaandi ki buali, "O doguudo, ku ñiagu taa ki dagdi le i? O doguudo, ku ñiagu taa ki dagdi le i?" ¹²O doguudo jiini ki yedi, "Ku sijaagu kpendi ii, ku ñiagu moko kpendi. I ya ba buali ki pugni, yin buali; ama yin go guani yogtianu. "Yaaba n ñani Dedaani yeni Arabi, ki tiini ¹³Bi pua sawali Arabi diema po. I ba duani ku ñiagu Arabi fanpienma nni, yinba Dedaani yaaba yen i yankuli. ¹⁴Tuogi mani yeni mi ñima ki teni u ñuñuunu n pia yaaba; Yinba Tema diema yaaba, tuogi mani yeni mi jiema ki teni yaaba n tiini. ¹⁵Kelima, bi tiini ki jugsiega i, ya jugsiega n ki ñuu ki tuagu nni, yeni ya gbankoditi n tiegi, yeni bu tobu n bia maama. ¹⁶O Diedo n yedi nni ya maama n ne, "Ne yeni binyenli kakap, nani li lebli n cedi a dana maama yeni, Kedaari kpiagdi ba bodi. ¹⁷Yaaba n ba sieni Kedaari dabantuada yeni bi totieba siiga baa tie waamu baba i." O Diedo, Israyeli Tienu n yedi yeni.

Chapter 22

¹Ban pua ya sawali, li bonlkaali juaɔngu po:Jerusalema, li tie ɲa ledi i, ke a niba kuli doni ki see bi diedi polu uu?

²Be ya po i, ke ti fuudi gbie u dogu nni ii, ke u dogu kuli gbie yeni fuugu uu?A niba yaaba n kpe, naa kpe tobu po ka, mi janjanma nanka den kpa ba.³A totieba yudanba kuli den taani ki sani, ama, bi naa den ɲodi ba yeni dabana ka ki cuo ba; bi den cuo bikuli, ki taani yeni yaaba n den sani ki fagdi kuli. ⁴Lanya po i ke n yedi, "Da nua mani nni yeni, cedi mani min buudi ninsiipiendi; Da lingi mani ke yin baagi nni, ki songi n pali yeni ya fala yeni ya yebiadma n baa n buolu yaaba po."⁵Kelima, li daali tie jawaanciandi daali i, mi bolima, yeni li pabiidcianli daali, kelima, O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano ɲ dogdi yaali ki waani li bonlakaali juaɔngu nni yeni, a bilinguona baa, ki mumudi, ke bi niba lóli li bubuuli, ki do li juali po, ki miadi mi todma.⁶Elami, bali li luoli. Bi totieba, ti toturdi yeni bi tanjagiba ji nagdi i.Kiiri yaaba bobni, ki ɲani bi gbankɔnditi, bu tobu po. ⁷Jerusalema, a juaɔndi kuli gbie yeni toturdi. B tanjagiba mo bobni ki see a bulɲɔna kani, bu tobu po.⁸Lanya daali, Juda ji ki pia gaapo; i ji pegdi i ninjoma, ki teli li juali po diedi jatiadi.⁹I nua ban pua ki padi Dafidi dogu bilinguonli maama, li yiani yabi boncianli,i tieni li ɲinbunbunli li juali tiipo, ki sengi mi ɲima.¹⁰I cɔdi Jerusalema diedi, ki pua ki mudi a diena ki ba pugni li bilinguonli u paalu.¹¹I bobni li ɲinbunbunli bilinguona lie yeni siiga, ki bua ya gaani ku ɲinbuokpelgu ɲima.Ama i naa tiadi ki ba buali ya tuonsonba n den tuodi ki bobni li buogu hali yogu.¹²Lanya daali, O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano yini kitaani yi, ke yin buudi, ki fabni, ki kuo i yudi yeni i langbiadi, ki la ti pabɔntiadi.¹³Ama, diidi mani, u badu yeni li pamanli n ji ye u dogu nni, ke bi kpaa a yangbenga, ki kodi i pee, ki ɲmani ti nandi, ki ɲu mi daama; bi tua, "cedi mani tin di ki guo, ki go ɲu ki guo, kelima saala ti ba kpe."¹⁴O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano n dogdi, ki waani nni lankuli:"I kan baa sugli ya tuonbiadi ne po hali bada, ya caa yeni i kuuma," O Diedo, Ki Pia Gbenma Tienu n yedi lanya maama.¹⁵N Diedo, O Diedo, Ki Pia Gbenma Tienu yedi ya maama ne, "Gedi ki ban la Gufeneeri, Cebina, badidiegu yudaano, ki buali o, ¹⁶A die be i, nekanba, a kpiilo tie bile i nekanba, ke a gbiidi a yuli po kakuli Ki gbiidi a kakucelu li juali po, ki lingi ku tangu nni, ke ban ti piini ɲa likani ii?"¹⁷Diidi, fini o gbanmandaano, O Diedo ba cuo ɲa, ki gbia gbia, ki fieni ki lu ɲa hali fagma.¹⁸O ba cedi ɲan baa ki bindi bindi nani li tankonkonli yeni, ki ban baa ya diema ya fanma n yabi nni.A baan kpe lanpo i, yeni ya toturdi n den tie a kpiagdi, fini yua n fiagi a caabaa diegu! ¹⁹Mini O Diedo n ba deli ki ɲani a a tuonli nni, ki jiini a ɲan ye ya yudandi kaanu.²⁰Lanya daali, N ba yini n naaciemo Hilikiya bijua Eliyakimi.²¹N ba taa a badiliadili ki lani o, ki ɲagni o a gbanɲagdigu, ki taa a paalu ki tieni o nuu nni.Wani n ba tua Jerusalema yeni Juda yaaba báa.²²N ba bugni o buapiagu po Dafidi diegu piemi;o ya luodi, nilo kan luoni, o ya luoni mo, nilo kan luodi.²³N ba kpaa, ki figni o, nani kpakpaali yeni, naani n juagi, O ba kali ti kpiagdi balkalkaanu, o báa diegu nni.²⁴Bi ba teni o o báa diegu kpiagdi kuli, li nikpela yeni li bila kuli, li paatieba yeni li talginba kuli baa luagi o ya po i nani mu tadɲukaamu yeni a ɲinboba yeni.²⁵O Diedo, Ki Pia Gbenma Tienu ɲ yedi ya maama n ne, "Ban kpaa ya kpakpaali, naani n juagi ne, bi ba ɲabi li, ki pua ki mumudi li, ki bili tinga nni, ya tugikpiagli n bi maa lipo yeni ba bodi cain; Kelima O Diedo n yedi yeni.

Chapter 23

¹Ya sawali n ye Tiiri diema po. Buudi mani yinba Tarisisi ñinbiaciandi danba; kelima, diegu ki ye, mi bolinma po; ban ñani Cipri kpendegli po i, ke bi ga li sawali. ²Ya ñmini mani yinba yaaba n kua mi ñincianma jaali po, kelima i jeje po; yinba Sidoni Kpenkpenda, yaaba n tuuni i tonda mi ñincianma nni, ³U kpenciamu Nili balinma bonluonkaali kuli den tɔgi mi ñincianma nni i, ki kpendi Sidoni. Sidoni n den di Nili balinma bonluokaali kuli ñuadi Sidoni n den tie i nilanbuoli kuli daaga. ⁴Ya ye yeni i fee, fini Sidoni yua n tie mi ñincianma kaanpaalu. Mi ñincianma yedi ya maama ne, "Mii baa madtugukonu, mii mali momii wubi jawaaba, ke bi fandi, mii go wubi jafanba mo." ⁵Ejpti diema yaaba ya ga li laabaalo, bi gbanu ba ñɔa nani Tiiri n den ga li laabaalo, ki ke bi gbanu ñɔni maama yeni. ⁶Puodi mani mi ñincianma, ki gedi Tarisisi po yinba yaaba n kua li kpenjaali po. ⁷Yinba li pamanli dociamu, yu n cili hali ya bina n kpelgi yeni, ya yema ne kpeli ki baa yipo oo? Yinba n den caa hali fagma ki ban pua ki paadi, ki diedi dogtoe yeni n ne ee? ⁸Tiiri n den bɔgdi mu badfeglimu, u kpenkpenda den tie badibijaba i, ban den colni yaaba boncianla ki tinga nni, ñma n lanyanya jagli, ki fii ki sedi Tiiri po? ⁹O Diedo, Ki Pia Gbenma Tienun baa lanyanya jagli ki bua pua ki jiini yaali n tie jaapaaciandi kuli, ki dini ki tinga nni niba kuli n den colni yaaba ya kpiagdi kuli i fee. ¹⁰Tarisisi bisalo, ya ko a tinga, nani u kpenciamu Nili balinma yeni, kelima ti ñinbiadi n ba sedi naani ji ki ye Tiiri dogu nni. ¹¹O Diedo duoni o nuu, ki maani mi ñincianma po, ki cedi ke i nilanbuli diema kuli digibi; O yedi ke Kanana n buoni o kaanpaali kuli. ¹²O Diedo yedi, "A kan ya bii ki jeli, ki mangdi a pali, fini Sidoni, ban ñii ya powandiali yeni u paalu yeni, fii, ki puodi mi ñincianma, ki gedi hali Kalide yaaba kpendegli po, Bá lanpo mɔno, a na kan baa fuoma." ¹³Diidi Kalide yaaba diema. Li buolu ji ki ye; Asiiri yaaba den cuo ba ti yonbidi, ki gedi yeni ba mi fanpienma po, ti fuayandi n dua naani. Bi den maa a diefagda yeni i kaanpaali, ama Asiiri yaaba tudi ki guli likuli, ki pua ki mumudi, likani ji tua diegbena i. ¹⁴Ya buudi mani, yinba Tarisisi ñinbiaciandi, kelima, i wuonkaanu bodi cain. ¹⁵Lanya daali, bi ba sundi Tiiri dogu po hali bina piilele, nani o bado n ba tieni ya bina yeni. Bina piilele ya pendi, bonli ba tieni Tiiri nni, nani ban yiini ya poconconli yani, ki tua, ¹⁶Finibani sundi ya poconconli po yeni, taa ku kogdigu, ki pua, ki yiini i yani boncianla, ki gani ki lindi u dogu, lani n tie ban tiadi apo. ¹⁷Bina piilele ya tuoni, O Diedo ba gɔndi Tiiri, ki todi u, un guani ki cili mi conconma, ki ya baadi i conconligi, u ba conbi yeni ki tinga nni nibuoli diema kuli. ¹⁸Ama, u kan di u conconma ñuadi, kelima, un ba conbi ki baa yaali kuli, bi ba paadi ki bili li O Diedo po i. Un ba baa yaali kuli kan kua u ñalmani nni, u baali kuli baa tie yaaba n tuuni O Diedo nintuali po i, U bonbaakaali kuli ba tua yaaba n tuuni O Diedo nintuali jiema yeni bi tiayiekaadi yaadi n dagdi po i.

Chapter 24

¹Diidi, O Diedo bobni ki ba bolini ki tinga, ki biani ki niba, o ba lebdi ki tinga nunga, ki yayadi ki niba.²Lanyognu, li ba tua yenma i, li nitaanli po yeni salga yidka po; o naaciamo po yeni o canbaa po; o potuado po yeni o cannaa po, o bondaalo po yeni o bonkuado po; Ban dini ledi yua yeni yua n ledi po; ban pia yua ya panli yeni o pandaano po.³Bi ba pua ki mudi ki tinga kuli, ki fagi ki njalmani kuli;kelima, O Diedo yedi ya maama ne. ⁴Ki tinga kuodi, ki ye yeni li pabonli, ki tinga kuodi boncianla, ki waadi,ki tinga nigbenga dondi, ki kuodi. ⁵Ki tinga nibima n biidi ki tinga, kelima bi miidi ti yikodi, ki lebdi mi njomaama njobona, ki fidi ya njantaado n den loli ya yogu n tuu ya yogu kuli po.⁶Lani n cedi ke ti solindi biani ki tinga, kelima ki niba tagli kuli po.Ki tinga niba dini ki buodi, niba waamu baba n sieni.⁷Mi daamanma ye yeni li pabonli, ku daamongu tiidi kuodi ki waadi, yaaba ya pala n bi mani kuli ji duni i.⁸Li pamanli gangaana moe gbeni, ku jelgu lanbu yeni ku pamanli kuli gbeni. ti kogirdi moe manu gbeni.⁹Bi naa ji ji njua daama, ki yiini i yanmani, mi daabiadma mo ji to, yaaba n njua ma po i.¹⁰Niba n ki ye ya diedi nni libi ki baa, ki mumudi, a diena kuli luo i, noliba kuli ji ki kua li diena nni.¹¹Bi buudi, ki fiali, ki lingi mi daama i sani nni; pamanli kuli gbeni, mi diema nni pamankandikaali bodi cain.¹²I dociami pua nufanu, ke a buljona mumudi ti diegbendi nni.¹³Kelima mi diema nni kuli, yeni i nibuoli kuli siiga, li baa tie nani ban cenli Olifie luana ya yognu i, nani ban sobdi ku daamongu tiidi luana ki gbeni ya yognu yeni i.Ya pamanli n kubdi ki cua.¹⁴Yaaba n ciadi mi yebiadma nni, duoni bi nialu, ki yigni yeni li pamanli, ki dondi O Diedo kpiagdi, bi yigni ki mangdi bi pali hali mi njincianma po.¹⁵Lanya po i, keli buali ke yinba yaaba n ye puoli po, yin yigni ki kpiagi O Diedo, yinba mi njincianma nni kpedega yaaba, kpiagi mani O Diedo, Israyeli Tienu yeli.¹⁶Hali u tinbianu diema po, ti cengi ke bi yiini i yani, ki tua, "Ti kpiagdi ye yeni yua n tiegi!"Ama, mini wani yeni, "N bia n yeni, n bia n yeni u nufanu pua nni! I janbi danba janbdi, i janbi danba janbdi boncianla."¹⁷Ti jawaanciandi, ku buogu yeni i taali diadi jaagi i yula po, yinba ki tinga nni niba. ¹⁸Yua n sani ki ciadi ti jawaanciandi, ba baa ku buogu nni,yua n fidi ki tabi ki doni, ki pundi ku buogu siiga nni, o ba baa ku diagu nni.Kelima, tanpoli takobona luodi, ke ki tinga tanpuuna mo migni.¹⁹Ki tinga ba mudi yomyomi, ki tinga pudi ki yagdi yagdi;ki tinga ba migi boncianla.²⁰Ki tinga baa jadbi nani o daanugaado yeni i, ki ba pua i yiani nani diewudungu yeni.Ki niba tuonbiadi kpiagu yabdi ki kandi, ki ba baa, ki ji kan fii moko.I nibuoli diema juodma, Tienu bali cilma.²¹Lanya daali, O Diedo ba waani tanpoli togola fala, ki fiini mi yebiaadma ki tinga nni badcianba po.²²Bi ba taani ba, nani ban dogni ya kpaadi ku buogu nni yeni i, ki luoni ba li kpaadidieli nni;a dana boncianla ba pendi yo, ban jia bu buudi, ki cuo ba.²³I fee ba di o njmaalo, u yienu mo ba fiagi, kelima O Diedo, Ki Pia Gbenma Tienu kali o badkalkaanu, Siyon juali po, yeni Jerusalema nni, ti kpigdi baa ye o nikpela nintuali.

Chapter 25

¹O Diedo, Fini n tie n Tienu, n dondi a, ki kpiagdi a yeli;kelima, a tieni yaalidgu tuona, ñan taa ya yanjaga hali yogu, see bonñanla, ki tiegi, kaa lebdi mo. ²Kelima, a cedi ke u dociamu tua tangbana baba, ke bilinguona dopaalu mo tua diegbendi,ke bi canba kaanpaali bodi cain, ke bi kan ji guani ki maa likani hali bada. ³Lanya po i, ke ya nibuolu n pia u paalu kpiagdi a yeli, ke bi tugtondanba nibuoli mo fangi a. ⁴Kelima, fini n den tua o tadmo wuonkaanu,o niñinnilo wuonkaanu, o pabonli daali;ki taacianga po, u wuonkaanu, yeni u songu, u yienu ñ gbadi yua po.Bi tugtondanba pabiencianli yognu, tie nani ya taacianga n nii, ki cadi li guonli yeni i, ⁵nani ñan yi paadi ku wulgu ki tinkuonga nni maama yeni,a paadi bi canba fuugu, nani ku tawalgu songu ñ yi paadi ku wulgu maama yeni,a go cuo ki sieni bi tugmõndanba fuugu yeni bi yanbu yeni i.Mi jaanjiema, i nibuoli kuli po.⁶O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano ba bobni mi jaanjiema i nibuoli kuli po, li juali yeni po, mi jaanjiema yeni mi nankpama, yeni ya daakpelma n mani boncianla. ⁷O ba bolini li juali po, ya kpalpinkaabu n liibi i nibuoli kuli po, yeni ya kpaldõginkaabu n duagi mi diema kuli po.⁸O ba buoni mi kuuma hali ya yogu ñ tuu ya yogu,N Diedo, O Di edo ba fiadi ti ninsiidi mu nunmu kuli po;O ba cedi i fee ñ kagdi o niba, ki tinga nni kuli po, kelima O Diedo n yedi yeni.Israyeli pamanli, Mowabi mo ya nufanu⁹Lanya daali, bi ba yedi, "Diidi, ti Tienu n ne; wani n tie tin dugi yua yapo, wani n faabi ti.Wani n tie O Diedo; ti dugi wani ya po i, tin mangi mani ti pala, ki waani ti pamankandikali o faabma po." ¹⁰Kelima, O Diedo nuu n maa li juali yeni po;Bi nugi ki bili Mowabi o buoli nni, nani ban yi nugi timuakuondi ku dulbuogu nni yeni.¹¹Li buogu nni i, ke o ba tandi o nui, nani o ñinduglo ñ yi tandi o nui maama ki dugi mi ñima yeni.Ama, yeni o mõndli kuli, O Diedo ba pua ki jiini o japaaciandi yeni.¹²O ba pua ki mudi a bilinguona, ki febi a kpakpaana yaa n kpedi boncianla yeni, ñan nadi yeni mi tanbiinma.

Chapter 26

¹Lanya daali, bi ba yiini ya yanbu ne juda diema nni:Ti pia ya dogu n paa; U Tienu faabi u bilinguona yeni u kpakpaana ke u tua ti wuonkaanu.²Luodi mani a bulñona, ya nibuolu n tie niteginkaaba, kelima, bi tie nidugkaaba i.³Yua n kubi o yanjaga bonnnjanla, ki see ke li paa, a puni o mi yanduanma, kelima, o dugi apo.⁴Ya dugi mani O Diedo po hali ya yognu n ki pia ghenma; kelima, li O Diedo, wani O Diedo n tie ya tangu n ye ya yognu n tuu ya yognu kuli.⁵Kelima, O guli bi japaadanba yaaba n den kua tanpoli, ki tudi ki luni i dogpaali, likuli ba jiidi tiipo, likuli ba jiidi ki duani tinga nni, ki nandi yeni mi tanbiima. ⁶O ba cedi bi niñinniba yeni a tadma n rma, ki madi o yeni bi taana.Mi juodma dana jaandi.⁷O niteginka sanu caa sonsonli i, mi teginma sanu; A wangi yua n tiegi ya sanu n ki pia gogidima.⁸Nn, O Diedo, A bili ti, ki waani ti bujiali sanu i;Tin bua yaali, ke ti pali mani lipo n tie a yeli yeni a todma.⁹N lingi ke min la fini i, ku ñagu kuli, Li tie mōni i, n lingi fini i, yeni n yantiali yeni n pali kuli.Kelima, a ya jia a buudi ki tinga ne po, ñanduna kuli niba ba bandi yaali n tie mi teginma.¹⁰Bi ya gbadi o nibiada po mi niñima, o kan bandi yaali n tie mi teginma. O baa golindi i mōni, mi teginma diema nni, ki naagdi o biadma po i, o kan ya faami O Diedo bali po.¹¹O Diedo, A duoni a nuu, ki ba pua, ama, bi naa faami upo.Ama, bi ba la a buacianma a niba po i, i fee n cuo ba, yeni i, ke u mu ba di ki buodi a yibalinba.¹²O Diedo, fini n tieni ti mi yanduanma, kelima, tin tiendi yaali kuli, fini n bili li ti yantiali nni, ki todi ti ti tuona nni.¹³O Diedo, ti Tienu, canbaatianba diedi ti, ama, ti gbaandi ki pugi, ki jaandi a ya yeli po baba i. ¹⁴Nani a tinkpila n ji kan faadi, bii bi kpienba n ji kan fii yeni.A cua ki jiaba ti buudi, ki cuo ba, ki bolni ba cain, ke bi sundi bipo.¹⁵A pugni ti buolu, O Diedo, a diadi, ki tandi ti buolu; lani n cedi ke ti kpiagdi a yeli;A diadi, ki tandi mi diema tinbiani kuli.¹⁶O Diedo, fala yognu, ti tiini ki caa a kani i; A ya jiini mi yebiadma tipo maama kuli, ti ti jaandi ki miadi a ya todma i.¹⁷O Diedo, ti nagdi a nintuali nani ya pua n punbi ki bua mali yeni, ki yigni ki mōa yeni u maditugukōnu yeni,Tinba li ye a nituali i. ¹⁸Ti mōko punbi, ke u maditugukōnu mabni ti, ama, li tie nani ti mali fanma yeni i. Ti naa tieni liba kuli, ki ba faabi ki tinga po, ti go ki pugni liba kuli ñanduna nni niba mo yapo.Bi tinkpiba faadma, mi biadma pani.¹⁹N niba i tinkpiba ba guani ki faadi, i kpienba ba guani ki fii. Yinba yaaba n dua ti tandi nni yeni, fii mani ki yiini i pamandanyani;kelima ñan puni ba ya miali tie yenma ya miali i, ki tinga mo ba cedi bi tinkpiba kuli n faadi.²⁰N niba, gedi mani, kua mani i diena nni, ki gbagi ki luoni i bulñona; wuoni mani lan tieni waamu, hali yeni o pabiencianli n ba jiidi, ki songi.²¹Kelima, diidi, O Diedo ba ña o balkalkaanu, ki jia ti buudi yeni ki tinga nni niba, kelima bi tagli po;ki tinga ba dōgdi ban den wuli ya soma kipo kuli, ki kan dōgni ban kpaa yaaba kuli mo.

Chapter 27

¹Lanya daali, O diedo ba taa o jugsiecianga, yaaga luani ki mani polpoli yeni, ki muu, ki duoli mi ñincianma nni waa, yua n tiini mi ñima nni boncianla yeni, ya waa n pia u tɔgbadu yeni, o ba kpa mi ñincianma nni bonfuodibiado.²Li daali i, ke i ba yiini O Diedo daamonmanma tiidi kuanu yeni.³"Mini O Diedo n tie li kuanu guudo, N jɔgni u mi ñima yognu kuli.N guu u ñiagu yeni yienu kuli, kelima mii bua ban biidi u.⁴N pali kan be n daamɔngu tiidi kuanu po, kelima, n ya la konkoni yeni kongɔba, n ba pedi likuli, ki juu lan buodi cain;⁵Li nan yaa tie ke bi lingi ke min tua bi wuonkaanu yaaka, yeni, bi ba tɔgni mi yanduanma sanu, tin mangi yeni yaba.⁶Ya dana n kpendi, Jakɔbo buolu ba pudi a jiina; Israyeli n bundi ki tieni ku puugu, ban taani ki gbieni ɲanduna kuli yeni a luanɲana."⁷I diidi ki sua ke O Diedo pua Jakɔbo yeni Israyeli buolu nani wan den pua yaaba n den pua ba maama yeni yo oo? I la ke o kpaa Israyeli yeni Jakɔbo buolu nani wan den kpaa yaaba n den kpa ba maama yeni yo oo?⁸O ki tieni yeni ka, ama, o piebi o faama, ki deli Jakɔbo yeni Israyeli niba, li daali o den sɔni puoli faawaabiadma i, ke mi cua ki deli ki yaani ba.⁹Yeni n tie, ban fidi ki ki ɲuudi ki duuni ki ñani Jakɔbo buolu tagli, o tuonbiadi sugli mo n ba cua yeni yaali n ne:o ba cedi a padbinbinda yeni a tana n mudi yomyomi, nani kaalo yeni,ban den juugi a ɲuba yeni tulaale ya buli tuudi daacaada kani mo ji kan sedi.¹⁰Kelima, nufanu pua u dociamu yeni u bilinguona, ki mumudi, u kaanu yeni a diena yaani, ke niloba kuli ki ye likani nani mi fanpienma nni yeni.A naabila dua lankani i, ki fuodi, ti yandi ɲmani lankani i, ti muadi yeni ti faatuudi. ¹¹I beni ya kuodi, i yi kɔnli kɔnli, bi puoba n cua ki duoduo, ki ban kuuni, ki cuoni bi mu,Li den tie ya niba n ki pia yama i.Lanya po i, ke yua n den tagi ba ki jie bi niñima, yua n den tagi ba ki den juogi ba mɔko.Yaaba n den sani ki gedi dietianma nni guakpenma.¹²Lanya daali, O Diedo ba cili Efrati kpenciamu balinma ya diema ki ban tuoni Ejipti ñincina balinma ya diema nni, ki ya migni i tiidi, ki ya cenli yinba Israyeli buolu yaaba, yendo yendo.¹³Li daali, bi ba piebi li naatuncianli, ke yaaba n den bodi Asiiri diema nni, yeni yaaba n den yayadi Ejipti diema nni n guani ki kpeni.Bi baa gbaandi ki pugi O Diedo Siyɔn juali yaali n gagdi ki ɲani, ki ye Jerusalema yeni po i.

Chapter 28

¹Sola, fala baa ye Efrayima daaŋukpiena, yaaba n yili ki badifegliga ki pia ti japaacandi yeni po, Samaari n bobi ya tiadi n tie nani ya tiipuugu n kuodi ki waadi yeni, ki yiini ya jualŋgu n pia ti bugdi boncianla yeni po, ki tie nani mi daama n guli yaaba ya yula po yeni i.²Fangi mani i yula, O Diedo sɔni ya ja n pia mi tuama yeni u fidu, nani ya taafaalu n figi yeni a taatana ki pua ki mudi bonli kuli yeni, nani ya taafaaciangu n yi cedi mi ŋima n gbie, ki daa, ki puubi yeni a ŋingola yeni; ku ba yidi badifegliga kuli, ki lu tinga nni.³Diidi, bi ba yidi Efrayima daaŋukpiena, japaadanba badifegliga ki lu tinga nni, ki ŋmaa.⁴Samaari n bobi ya tiipuugu tianjandi, ki yiini ya jualŋgu n pia ti bugdi boncianla po yeni, baa tie nani ya kankanli n tuodi ki beni, ki sua ke a kankana sobdu yognu dá ki pundi yeni, yua n kpia ki la li kankanli ba cie li tontoni, ki ŋmani.⁵Li daali, O Diedo, Ki Pia Gbenma Tienu n baa tie badifeglinjanga, n pia ya balmaalma n ŋani, ki tie ŋamu, o buolu yaaba n sieni po, ⁶O baa tie ti mɔnkundi yantiali, yua n kali ti buudi yudandi po, ki go tie fidu yaaba n deli yibalinba hali bi bulŋɔna kani po. Ya daaŋuyukpiena n fali, ki laa o sawalpualo.⁷Bani bi salga yidikaaba yeni bi sawalpuaba mɔko, ŋuni mi daama, ki kpaa bi yula, mi daapaama biidi bi yula. Bi ŋuni mi daapaama ki jadibi, bi yi ŋu mi daapaama ki guo yo, ki ya jiagi ti buudi. ⁸Bi jiedikaanu gbie yeni siindi baba i, bá kaanyendu ki ye ki ŋani. ⁹Bi ŋuadi, ki tua, "O bua waani ŋma i, mi yanfuoma, o ba pua ŋma yapo i, sawali, ki sɔgni o niima nni? Ban dá babdi yaaba li biili bii, ban dá li tugdi ya bila li biili yeni i?" ¹⁰Kelima, yikodi n tuu yikodi, ŋɔbonli n tuu ŋɔbonli nekanba, ŋɔbonli n tuu ŋɔbonli neponba. ¹¹Mɔmɔni i, O Diedo ya ba maadi yeni ya nibuolu ne, li baa tie maalanma nni i, yeni yua n maadi ki bidi. ¹²Hali yoghuba, o den yedi ba, "Ne tie mi fuodma kaanu i, cedi mani yua n cɔgi n kali ki fuodi, Mi fuodma yeni i baagi kaanu n yeni," ama, bi naa den cengi o maama. ¹³Lanya po i ke O Diedo maama baa tie bipo yikodi maama n tuu yikodi maama, ŋɔbonli n tuu ŋɔbonli, waamu nekanba, waamu neponba; lani n tie, bi ya cuoni, ban tuudi ki baa, ki kɔnli kɔnli, ku diagu mo n kpadi ki cuo ba. Li tanuuli tanli. ¹⁴To, cengi mani O Diedo maama, yinba yaaba n ye yeni li ŋuali, ki gobdi ya niba n ye Jerusalema nni. ¹⁵I maadi, ki tua, "Ti loli ŋantaadi yeni mi kuuma, ti maadi ki kadi yeni bi tinkpiba diema. Lanwani ii, ya yebiadma n kpendi ya pundi, mi kan jiidi tipo. kelima, mi tofaama n tie ti wuonkaanu, mi tonanma mo n tie tin ba sani ki deni naankani." ¹⁶Lani n cedi ke N Diedo, O Diedo yedi, "Diidi, N bili li tanpuutanli Siyɔn nni, ya tanli n buugi ki paa boncianla, ya tanpuutanli n mɔni boncianla, ya taapuuli n ki pia begma. Yua n dugi li niinni, o kan di fee. ¹⁷N ba cedi ti mɔnkundi n ya tie o bonbiginkaali, mi teginma mo n ya tie o diemaalo ŋindaagu. A taatana ba figi ki guli bi tofaadanba wuonkaanu, mi ŋinpuubkaama mo n puubi ki yili bi tonandanba diedi. ¹⁸Yin loli ya ŋantaado yeni mi kuuma ba tua fanma, i maadikadli yeni bi tinkpiba diema mo kan juodi. Mi yebiadma ya cua, mi ba puubi ki kɔdi ikuli. ¹⁹Mi yebiadma ya cua ya yognu kuli, mi ba puubi ki wodi ikuli, mi ya cua siŋaagu kuli, i kan ciadi; yenjuogu yo oo, ŋiagu yo oo, mi ba naa yi. Man tiendi ya fuugu baba mɔno baa pia ipo ti jawaanciandi. ²⁰Kelima u duanu baa kɔbi ki kandi yeni mi duanitandma, bu kpapinkaabu mo baa waa yeni mi pinma." ²¹O Diedo ba fii nani Parasimi juali po yeni i; o baa cuoni nani Gabahɔn jualŋgu nni yeni i, ki tuuni o tuonli, o tuonli yaali n pia ku yaalidgu, yeni o tuada yaa n pia mi yenmaalma. ²²Lanwani ii, mɔlane, yin da jeli yeni ŋuali, yin la ya piana n da ti saa, ki mubni i tulu. N gbadi N Diedo O Diedo, Ki Pia Gbenma Tienu kani, ki tinga kuli bolinma baani ki gbeni o. O kpaakuolo yanfuoma yeni U Tienu yanfuoma. ²³Yin faami, ki cengi n maama; diadi mani i tuba, ki cengi n maama. ²⁴O kpaakuolo ya bua buli o bonbulkaali, yognu kuli i, ke o ko, ki balgi, ki mɔndi a bana, ki dɔdi o kuanu nni ii? ²⁵O ya bobni mi kpaafanma ki gbeni, o dá ki yi yadi i kpinbii ka aa, ki buli, ki fuonfuoni ya bima n gbengi, ki yuandi ki juuni ya tiibuolu n paa i kuni po oo? ²⁶O Tienu n wangi o wan baa tuuni maama, ki bili o a ŋɔbona yeni a sanbila yeni mi yanfuoma. ²⁷I nan bani ke bi kan taa dipualanbana ka, ki pua ki ŋani i ŋinkpinbii, I nan go bani ke takapiila kan cuoni tiina po, ki ciadi ŋa nani lan cuoni ki pua i dii maama yeni. ²⁸Takapiila yi cuoni ti diipiandi po, ki pua ki ŋani mi dibima, ama, takapiila kan cuoni dibima po, ki nandi ma man tua yoma bu saabu po. ²⁹Ne kuli nani O Diedo, Ki Pia Gbenma Tienu kani i, wani yua n ki pia lie, mi tundma kani, ki go pia mi yanfuoma boncianla.

Chapter 29

¹Sola, Ariyeli, fala ba jiidi a po, Dafiidi n den pua ki paadi, ki diedi ya dogu! Fini Ariyeli, bá yeni n̄an tiendi mi jaanma binli n̄ tuu binli kuli. ²Ama, N ba waani Ariyeli fala, ki cedi li bubuuli yeni i fanfabni baba n sieni;u dogu ba kpandi ki tua Ariyeli binbindli. ³N ba fii ki sedi apo, ki kagni, ki lindi a, ki sieni bi totieba ban lindi ki cebni a, ki caani bi totieba wuonkaani, ban ludi a ki baa n̄a. ⁴N ba pua ki jiini a, a baa dua tinga nni i ki maadi; a maama kuli baa n̄a ti tandi nni. A nialu baa tie nani fanfandigu ya nialu yu n n̄a tiipo yeni i, a baa ye mi tama nni i, ke a nialu dingi, ke a sobni ki maadi. ⁵Ya nilgu n taani ki tie a yibalinba baa tie nani u tangulingu yeni i, li nilgu yaaba n fiini mi jama apo yeni baa tie nani ku faagu n̄ piebi ki fiini ya muayoma, ke mi yaadi ki bodi yenma yeni i. ⁶O Diedo, Ki Pia Gbenma Tienu ba cua a kani yeni i taatantandi, mi tindigma, ku fuuciangu, ku faaciangu, yeni ya taafaaciangu n pia mi jama, yeni ya mupienu n di ki buodi. ⁷Li baa tie apo nani dangdi yeni i, nani n̄iagu bondɔgdikaali yeni i: Ya nilgu n n̄ani i nibuoli kuli diema nni ba taani ki k̄oni yeni Ariyeli, ki baa o kaanpali kuli. Bi ba fiini mi jama ki tuogi o wani yeni o bilinguona kuli, ki baa o. ⁸Li baa tie nani ya konkonbo n dangi ke o di mi jiema yeni i, o ba findiki sua ke o ye tugukuongu. Li baa tie nani u n̄uñuunu n̄ pia yua, ke o dangi ke o n̄u mi n̄injanma yei i, o ba findi ki sua ke u n̄uñuunu n bua kpa o, ke o ye yeni nialikuongu i. Li baa tie yeni i, ya nilanbuoli n taani, ki yabi boncianla, ki bua k̄oni yeni Siȳon juali yeni mo yapo. Ti juandi yeni mi daañuyukpienma. ⁹Sedi mani suo, ti jawaandi n̄ kua yi, yin luodi n̄ubi mani ki tua juanba! Ya tie mani nani daama n kubi yi yeni, ama ki naa n̄uni daama ka; ya jadbi mani ki naa n̄uni daapaama ka ki guo. ¹⁰Kelima O Diedo wuli ipo mi guama yantiali, ke i tigindi. O pii bi sawalpuaba nuni po, ki libni ki pibni a baayuadiida mo ya yula. ¹¹Lanya bonli kuli dɔgdima baa tie nani ba taa ya tigbabkaali, ki luoni, ki teni yua n bani u cogu, ki yedi o, "Cogi ya tili ne." Omo n̄ guani ki jiini, "N kan fidi, kelima, li gbabi ki luo i." ¹²Bii, ban taa li tili ki teni yua n ki bani cogu, ki yedi o, "Cogi li tili ne," omo n̄ guani ki jiini, "Mii bani cogu." ¹³O Diedo yedi, "Ya nibuolu ne nagdi n nintuali yeni bi n̄ona baba i, ama bi pali fagi yeni nni; bi dondi nni yeni bi n̄ogbana kelima, li tie bipo maasuagu i. ¹⁴Lani n cedi, ke N bobni ki baa tiendi ya nibuolu ne siiga, yaalidgu bona yognu kuli. Bi yanfodanba yanfuoma ba sani, ki bodi, bi ninfandanba mo ya ninfanbu ba sani, ki fagdi, ki ban wuoni. ¹⁵Fala baa ye yaaba n dɔgindi O Diedo bi yanjaga, yeni yaaba n tiendi bi tuona li biigli nni. Bi maadi, ki tua, "n̄ma nan nua ti, n̄ma nan bani ti ii?" ¹⁶Ne yaa tie yanluoma yaaka! Bi ba fidi ki taa o tiamaalo wan tua yɔgu uu, bii, ban tagi ya bonli, ba yedi yua n tagi li, "A naa tagi nni," bii, li bobli n̄ yedi o bobmaalo, "A naa pia yama aa"? O Diedo lebdi bonli kuli cain. ¹⁷Ne yeni lan ba yani waamu, Liban ba tua tiikuanu, u tiikuani mo n̄ tua fuali. ¹⁸Lanya daali, bi ba cogi li tili, o womo n̄ gbadi, o juamo mo ya nini baa nua li biigli nni. ¹⁹Ban den wangi yaaba fala baa pugi O Diedo yeni li pamanli, a luoda baa gbaandi bi niba siiga, ki pugi Israyeli Tienu yua n gagdi ki n̄ani yeni po. ²⁰Kelima o tugm̄ondaano yema ba juodi, yaaba n laa, ki n̄uadi kuli ba bodi. Yaaba n wuondi, ki tiendi ti tuonbiadi ba bodi cain, ²¹Yaaba n den caa ki kaa u tingbangbaabu, ti buudi yudanba kani, bi lieba po, ki maadi ki lolgi yua n ki pia tagli ku maadiagu, ti buudi yognu, ki jiagi ti buudi yeni mi tofaama, ki co o niteginka. ²²Lanya po i, ke O Diedo yedi ya maama ne, ke mi nua Jak̄obo buolu; O Diedo, yua n den daa ki faabi Abrahama, "M̄ola wani ii, Jak̄obo buolu ji kan fiagi, bi nunmu ji kan b̄ondi. ²³Kelima, o ya la min tieni yaali o puol̄juani siiga, bi ya la n nui tuona, bi ba bandi min tie yua. bi ba jaandi ki kpiagi n yeli, ki bandi ke N tie Jak̄obo Tienu yua n gagdi ki n̄ani, ki ya fangi Mini, Israyeli Tienu. ²⁴Bi yanluodanba ba baa mi yama, yaaba n den fiindi mi yenyiema mo n̄ baa i tundi yeni mi yanfuoma."

Chapter 30

¹"Fala ba kua yaaba n fiini mi yenyiema bila" O Diedo ñobonli n yeni. Bi bobni bi yanjaga, kaa faami npo, bi loli bi ñantaado yeni i nilanbuoli, ama bi naa ñodi n yantiali, lanwani ii, bi tiendi ti tuonbiadi, ki dogindi tiyadi po. ²Bi juogi bi siiga nni, ki bobni ki ba jiidi ki gedi Ejipti diema po, bi naa waani nni, ki ba gbadi n gadi. Bi lingi u wuonkaanu Faarahon kani, ki ba sani ki ban deni Ejipti songu. ³Lanya po i, ke Faarahon kani wuonkaanu ba tua bipo fee, Ejipti songu mo ñ tua bipo fee yeni laadi, ⁴Bá yeni i badijaba ñ pundi Sowani, ke bi tonda mo gedi Hanesi po. ⁵Bi ba di i fee, kelima li nibuolu kan fidi ki todi ba, bi kan mindi bipo bá pu, bi kan fidi ki todi ba, baa go pia bipo fuomaba kuli mo, li nan yaa tie fee yeni laadi baba yaaka. ⁶Ban pua ya sawali, niganu po yandi po: Bi tugindi bi ñalmani i ñunbi yeni ti yuoyuodi po, ki pondi li yubonli yeni li pabonli diema, li waalabli yeni o bonfuodbiado yua n yugi yeni ñ ye naani, bi nanli ya nibuolu n ki pia todmaba kuli bipo n yeni. ⁷Kelima, Ejipti todma ki pia mayuli, fanma baba i; Lanya po i, ke n tiani ki yedi, "Japaadanba baba, bi kan sedi kannyendu. ⁸To, mola, cua ki diani bi nintuali, a tanpaba po, lani n tie lan tua kasiedi tigbabkaali yaali n ba waagi ki ye, hali yeni ya yognu kuli. ⁹kelima, bi tie yaaba n fiini mi yenyiema, mi tofaama bila i, ya bila n yie, kaa bua ban gbadi O Diedo tundi i. ¹⁰Bi ñua ki tua yaaba n nua saala po, "Da lingi mani;" ki tua bi sawlpuaba mo, "Da pua mani tipo ya sawali n tiegi; ya bondi ti mani, ya pua mani tipo ya sawali n baa mangdi ti pala. ¹¹Da ñua mani u sanu, jadi mani ki taa santianu; Cedi mani Israyeli Tienu yua n gagdi ki ñani yeni, ñ ji da maadi ti nintuali. ¹²Lanya po i, ke Israyeli Tienu yua n gagdi ki ñani yeni, yedi ya maama ne, "Nani yin yie n maama yeni, ki faadi ku tugtongu yeni i janbi, ki dugi lani yapo yeni, ¹³lanwani ii, lanya tagli baa tie ipo nani ya bilinguonli n tñi i yiani yeni i, li yiani n ba tuadi ya bilnu n kpadi, un ñmadi ki baa yenma yeni. ¹⁴U ba baa ki mumudi yomyomi nani o tiamaalo tiagu yeni i, ku kan sieni bá pu, bá ciciaga lan padi mukuanli, bá ya ciciaga n ba kabi ñima ñinbuogu nni. Duani mani n yama, ya dugi mani npo ¹⁵Kelima N Diedo, O Diedo, Israyeli Tienu yua n gagdi ki ñani yeni, yedi ya maama ne, "I ya lebdi i pala, ki guani O Diedo kani, i ba la mi faabma, i ya duani i yama, ki dugi npo, lani n baa tie i gbanmanu. Ama, i naa bua yeni! ¹⁶I yedi, 'N n, yeni ka, ti ba jagi i taami i, ki sani,' lani n yeni, i ba sani mo; i go tua, 'Ti ba jagi ya taami n tiini tonma,' ama, lani ncedi ke yaaba n ñua ki deli yi yeni, baa kagi ki cie yi. ¹⁷Jakondyendo ba deli niba tudli, ban sani; niba mu ya deli yi, i ba sani ikuli, ki ban sieni nani ya daafagdigu n caa li juali po yeni, bii, nani ya tuudcabli n ye li juali yuli po yeni. "Mi faabma yognu ¹⁸Lani n cedi ke O Diedo guu ki ba tieni ipo li ñanbli, lanya po i, ke o bua fii, ki gbadi i ñiñima. Kelima, O Diedo tie ya Tienu n tiegi i; mi yedñanma ye yeni yaaba n dugi opo. ¹⁹Kelima, fini ya nibuolu n kaa Siyon, Jerusalema dogu nni, a ji kan buudi hali bada. A ya yigni ya yognu, o ba gbadi a yigni yeni a ñiñima, ki jiini a. ²⁰Yeni i pabiidli yognu kuli, O Diedo ba puni yi mi jiema, u ñinkpankpogu yognu, o ba puni yi mi ñima. Yaaba n tundi yi ji kan podi ki sedi, ama, i ba la i tundka yeni i nuni i. ²¹I ya bua gogdi gani po, bii, jienu po, i tuba baa gbia mi maama, ke mi tua, "U sanu n ne, togni mani uni" ²²I ba nonli ki sua ke yin duadi ya buli yeni ya nannana yeni ñanjilfa, bii, yeni wula yeni jogni boncianla. I ba lu likuli hali fagma, nani yaali n jogni ki kandi yeni, ki yedi, "Fuadi mani, ña mani nekanba. ²³O ba puni yi ki taaga kan nii i kuani nni bonbulkaali po, i kuani nni jiema baa yabi, ki go mani boncianla. Lanyognu, i yandi ba baa ya yankpaakaanu n ñani, ki ya ñmani ti muasongirandi. ²⁴A naakpakuola yeni ya ñunbi n ko, baa baadi ya muadi n ñmadi yeni mi yaama, ban lendi ke yaali n ñodi ku fengu. ²⁵Mi janjanbiadma daali, ya diefagirdi n ba baa ki mudi, ba bili ya bondi yeni ya ñinsani n baa jogni a juana yeni a gbangbana kuli. ²⁶Li daali o ñmaalo baa yieni nani u yienu yeni i, u yienu mo ya yenma ba yendi ki pugni taalma lele, li baa yieni nani dana lele ya yenma yeni i. O Doedo ba tebi o buolu nala, ki ñanbi ki buu ban den pua ki duoli ba ki ña ya yiadi bipo. ²⁷Diidi, O Diedo wani obá n ñani hali fagma, yeni o pabienli, ki li co umu, ki ñubi ku muñiigu. O ñogbana mōno dogdi ki wangi o pabiencianli, ke o lanbu tie nani ya mu n bolindi yeni. ²⁸O fuoma tie nani ya kpenu n gbie, ki duodi, ki yili, ki ba pundi u tulu yeni, o ba yogi, ki jiá i nibuoli, ki bolni bi nibiadba. O ba kpali i nibuoli ti tankpadi, ki kpibni bi ñobu nni ki tanbiaga, ki pua ba ban yaadi, ki bodi. ²⁹I ba yiini i yani nani mi jaancianma ñiagu yeni, i pala baa mani nani yua cuoni yeni ki yelga, ki do O Diedo juali po, ki caa Israyeli tanciangu kani yeni. ³⁰O Diedo ba duoni o bali nialu, ban gbadi, ki waani o nuu paaciamu; o ba dogdi o pabiencianli mu ñ co u mupienu maama, yeni ku faaciangu, ku taafaaciangu yeni a taatana kuli. ³¹Kelima, Asiiri ya gbadi O Diedo nialu, ti jawaanciandi ba cuo o; O Diedo ba pua ba yeni o gbadunduli. ³²O Diedo ya pua ba o gbiamu ya yognu, i ba gbadi ke mu lonmu yeni ti kogirdi pua, o baa fungi i nui yeni mi jama, ki kōni yeni ba. ³³Kelima, bi tuodi ki bobni u juukaanu ki bili hali yogu. Bi bobni li kaanu o bado mo yapo i, U Tien bobni li buogu ke gu pia, ki go ñua. Bi bobni, ki dogni likani ya daadi n yabi, mi juuma po. O Diedo ñobu faawaama n ba cuoni li daadi nani kpiadtanli yeni, tin ga u mu.

Chapter 31

¹Fala baa ye yaaba n tiini ki jii Ejipti, ki lingi mi todma, ki dugi i taami yeni ti toturdi po, kelima tin yabi maama, yeni bi tandanba po, kelima baa pia coli, ke bi fidu mo yabi maama po. Ama, bi naa faami Israyeli Tienu yua n gagdi ki nani yeni po, bi naa go lingi O Diedo mo!²Ama, o pia mi yanfuoma, ki bani wan tiendi yaali, o ba fidi ki jiini mi yebiadma, ki kan lebdi o ñobonli. O ba fii ki sedi bi nibiadbadi diegu po yeni yaaba n tiendi yaali n ki tiegi, yeni ti tuonbiadi todkaaba po.³Ejipti yaaba tie nisaalba i, bi naa tie tienu, bi taami mo li tie gbannandi taami i, fuoma ya taami ka.O Diedo ya duoni o nuu, ki pua, yua n todi ba tuudi, ban todi yua mo ba nmadi ki baa; bikuli ba taani ki bodi i.O Diedo n tie yua n ba kɔni ki ga Jerusalema⁴O Diedo yedi nni ya maama ne,"Nani o yangbanlo, bii, li yangbanpanli n yi duni wan cuo yaali po maama yeni,ki naa yagni o yama ya yankpaala n taani ki cua ki bua deli o yeni, bá ke bi kuudi mɔno ki jiendi o yeni;O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano mɔko ba jiidi yeni i, Siyɔn juali yeni o juabiga po, ki pua bu tɔbu.⁵Nani a bonyugda n laandi bi bila po maama yeni, O Diedo mo baa guu Jerusalema yeni i;o ba tandi nui, ki pini ba, ki faabi ba, ki ya kubi ba. ⁶Yinba Israyeli yaaba, lebdi mani ki guani yin den buli yua ki nunga yeni kani.⁷Kelima, li daali i, ke yuakuli ba lu o buli, yin tagi yii yeni i nui yeni, njanjilfa yeni wula yi kuli.⁸Ya jugsiega n ki tie nisaalo jugsiega n ba kpa Asiiri yaaba; ya jugsiega n ki tie nisaalo jugsiega n ba bolin ba.O ba sani ki jugsiega, o jawaaba mo ba sɔni a tuonpaala. ⁹Ti jawaanciandi ba cedi ban dugi yua ya po yeni n jie, ki sani, bi totieba mo ya la O Diedo tɔbu tuudcabli, bi ba jie ki sani. O Diedo, yua ya mu n ye Siyɔn, ke o fanu mo ye Jerusalema yeni ya ñobonli n yeni."⁸⁹hg

Chapter 32

¹Diidi, o bado ba kali, ki gobdi mi diema yen mi teginma, bi badjaba mo baa gobdi yeni ti mɔnkundi. ²Yua kuli ba tua nani u denkaanu, u faalu po, nani u wuonkaanu, ku taafaagu po, nani mi ñinpuubkaama, ki tinkuonga nni yeni, bii, nani ku tanciangu songu, li tinwagli nni yeni. ³Lanwani ii, yaaba n nua nuni kan ya tie daaa, yeni nunbɔnga, yaaba n cengi yeni bi tuba mo, baa gbia bonɲanla. ⁴Bi yantondanba ba maali bonɲanla yeni li yantiali, mu bidmu mo ba maadi bi yama nni, bonɲanla. ⁵Bi ji kan yini yanluodaano bulcino, bii, ki yini niyuoyuogu, ninjamo. ⁶Kelima o yanluodaano maadi o yanluomaama i, ki bobindi o pali nni mi biadma, o tuada ki cɔlni U Tienu sanu, ke o maadi ti maabiidi O Diedo po.o mundi o konkonbo mi jiema, ki fiedi u ñuñuunu ñ pia yua, wan kubi ya ñima ki ba ñu. ⁷Ku niyuoyuogu wani ya tuada bia boncianla. O tuuni yeni ya jatiadi n bia, ki ba bɔndi ki biani a luoda, bayeni o luodo ya pia i mɔni. ⁸Ama, o bulcino yanjaga tie bulcinyajaga i, o go see, ki kubi ke li paa, o bulcinyanjaga nni.U Tienu fu yeni Jerusalema puoba⁹Yinba ya puoba n maali ke bi ye mi yanduanma nni yeni, fii mani, ki cengi n maama;Yinba Jerusalema badsiaba yaaba n dugi i yula po yeni, cengi mani n maama. ¹⁰Kelima, Ne yeni binli yeni a dana waamu, i jigi kuli ba cie, yinba ya puoba n dugi bi yula po yeni, kelima ku daamɔngu tiidi luana ba gbeni, jetaagu mo kantieni. ¹¹Ya digbi mani, yinba ya puoba n maali ke i ye i yama nni; ti yanyangdi ñ kua yi, yinba yaaba n dugi i yula po yeni.Yiedi mani i tialakaadi, ki ya ye mubili, ki yie ti yubɔntiadi, i ciaga nni. ¹²Pua mani i bena, kelima i kuanjami po yeni i daamɔngu tiidi yii n luoni bonɲanla yeni po. ¹³I konkoni yeni a kongoba fii ki loli n buolu tinga, tin diedi ya nibuoli dogi kuli taani ki ye yeni li pamanli. ¹⁴Kelima, ku badidiegu ba yaani, nilo kan ya ye, bi sani ki ɲa ya dogu n den gbie yeni niba boncianla yeni; ki juabiga yeni li tɔdiefagdili ba kpandi ki tua i fuanɲunbi pamanli yeni i wuonkaanu, ti yandi kuli yankpaakaanu, tin baa ɲmani naani ti yama nni;Mi yema lebdi ki ɲanbi¹⁵Hali yeni ya yognu ke O Diedo ba jiini mi fuonjanma ki mii tipo,mi fanpienma ba kpandi ki tua tiikuanu, u tiikuanu mo ñ tua fuasieli. ¹⁶Lanwani ii, ti mɔnkundi ba kali mi fanpienma nni, mi teginma mo ñ kali u tiikuanu nni. ¹⁷Mi teginma tuona ba kaani mi yanduanma; mi teginma ñuadi n baa tie li yanɲaali, mi yemanma yeni laafia ya yognu ñ tuu ya yognu kuli. ¹⁸N niba baa ye yeni mi yanduanma, ya diedi nni ke li yanɲaali yeni li pamanli yema ba kali ki waagi. ¹⁹Ama, a taatana ba pua ki guli li fuali nni tiidi kuli, u dogu mo ba bodi cain,²⁰yinba yaaba n buli i kpeni balinma, i baa ye yeni mi yemanma, ki go dagdi ki ɲa o nua yeni o ɲunbo, ban ya waa ki ɲmani bi yama nni.

Chapter 33

¹Sola, mi yebiadma baa ye yeni fini yua n bolindi, ke baa bolini a!Fala baa ye yeni fini yua n janbidi, ke baa janbi a!A ya sedi mi bolinma ya yognu, bi ba bolini amo.A janbi ya gbeni ya yognu, bi ba janbi amo.²O Diedi, gbadi ti niñima, ti dugi apo; ñan ya tie ti gbanmanu yeni ti fidu, siñaagu kuli, ki tie ti candaano mi yebiadma yognu.³I taatantandi cedi ke bi niba tiini; a ya fii ki sedi, bi niba ñ yayadi.⁴Bi wodi titiafagkaadi nani ti naasuudi ñ yi ñani ki biidi u kuanu maama yeni, bi taani ki gobi, nani ti ñankpandi ñ yi taani ki gobi maama yeni.⁵O Diedo n diedi bonli kuli, o ye hali tanpojoma. O ba gbieni Siyɔn juali yeni ti mɔnkundi yeni mi teginma.⁶Mi yanduanma baa ye a miali yema dana nni, mi yama yeni mi banma n tie ya ñalmano n pia mi faabma, mi yanfuoma yeni O Diedo fangli n tie ñalmani yaali n mɔni boncianla.O Diedo ñ ieni yaali.⁷Diidi, bi tonda, a jakɔnda n buudi i sani nni, ninsiipiendi yeni; mi yanduanma tonda mo n buudi, ki yigni bagbagi yeni.⁸Nilo ji ki ye sanjala po, sancenlo ji ki pɔndi mu sanbimu po.Bi miidi o ñantaado, ki buoni yaali n bi tie kasiedi kuli, cɔlinliba kuli ji ki ye nisaalo po.⁹Mi dema ye yeni li pabiidli, ki kuodi;Liban dini i fee, ki kuodi ki luodi;Caaroni ji tie nani mi fanpienma nni tielu yeni i; ke Bacami yeni Karimeli kuli tiidi faadi kuodi ki suodi.¹⁰"Mɔla wani ii, n ji ba fii," O Diedo n yedi yeni; "Mɔla wani ii, n ba fii ki sedi; mɔla wani ii, bi ba kpiagi nni."¹¹Yin bobni ya muadi yanjaga yeni, ba juodi ki tua muadi i; i miani nni fawaama n ba juu ki buodi yi. ¹²Bi ba juu bi niba, ban di ki buodi, nani ban yi cua i konkoni, ki juu ki buoni maama yeni.¹³Yinba yaaba n ye hali fagma, cengi mani min tieni yaali; yinba yaaba n ye kɔma nni, yin diidi n paalu yeni n fidu."¹⁴Ti jawaanciandi cuo ya tuonbiadi danba n ye Siyɔn nni; yaaba n fanbi U Tienu digbi yeni ti jawaadi.Ti siiga nni, ñma n ba fidi ki sedi ya mubuogu n bolindi kani ii?, ti siiga nni, ñma n ba fidi ki sedi ya mu n co kaa gbindi kani ii?¹⁵Kase yua n cuoni mi teginma nni, ki maadi i mɔni; yua n fali, ki yiedi ban fie yaali yeni u paalu,yua n ki bua jodi jiedi, ki biindi o tuba kaa bua wan gbadi nikpaba maama, ki piigi o nuni, kaa bua wan diidi yaali n bia;¹⁶Landaano ba maa, ki kua naani n kpedi; ya tanciangu n juagi n baa tie o wuonkaanu; o kan luo jiema, ñima mo kan pɔdi o.¹⁷A nuni ba la o badi, o ñamu nni; a nnuni ba la mi diema ñ tandi ki dagdi hali naani.¹⁸A ba guani ki tiadi yaali n den jiendi a yeni po, ki yedi, "Yua n den tie gɔndka yeni ye le i? Yua n den diidi ñalmani yeni ye le i? Yua n den gɔndi ti diefagirdi yeni i kaanpaali yeni kua le i?"¹⁹A kan ji la ti japaadi nibuolu yeni, ya nibuolu ya maama n paa yeni, yaaba ya maama n ki pia gbadma yeni.²⁰Diidi, Siyɔn po, ti tiendi ti tantaana yeni ti badu naankani, a nuni ba la Jerusalema, mi yanduanma kaanu, ban ji kan caadi ya jongu, ban ji kan dadi ki febi ya daacaada, ban ji kan lodi, bii jia ki cedi ya baabi. ²¹Ama, lankani i, ke O Diedo baa ye yeni ti, ki ñani tipo hali bonñanla, o baa tie tipo kpenciami yeni ñinlaadi.Ban kudi ya ñinbiadi kan tɔgni likani, ñinbiaciandi mo kan pɔndi likani.²²Kelima, O Diedo n tie ti buudi yudaano, O Diedo n tie ti gobdika, yua n bilgi yiko, O Diedi n tie ti bado; wani n ba faabi ti.²³A ñinbiagu baabi yɔlgi, i ji kan kubi ku daacaadigu bonñanla, i kan fidi ki dadi ki tandi a caba bonñanla;ti ba bɔgdi ti tiafagikaadi nekanba i, ba a diama mɔko ba baa bi biinu. ²⁴O Dogu nni yaaba siiga, oba kuli ji kan yedi, "Mii paa, mii pia laafia" Ya nibuolu n kua Jerusalema nni ba bi tagli po sugli.

Chapter 34

¹Yinba i nibuoli, nagni mani, ki cengi; yinba, bi niba, diadi mani i tuba ki cengi mani!Ki tinga yeni kan pia yaali kuli, yin cengi mani, nanduna munli kuli, yeni yaali n ye lipo kuli n cengi.²Kelima, O Diedo pali beni i nibuoli kuli po; o ba jiini o pabiencianli bi tɔgola kuli po; o ba kpa bikuli, ki cedi mi yebiadma n bolini ba cain.³Bi ba lu yaaba n kpe gbannandi. Bi tinkpiba baa bili i kaani kuli, ki nuugdi;bi sɔma ba wuli, ki puubi ki muani a juana.⁴Tanpoli nmaabila yeni li tɔgola kuli ba yayadi,ti talwadi ba gbabi ki taani, nani tigbabkaali yeni; bi tɔgola n baa ki yayadi, nani ku daamɔngu tiidi, bii bu kankanbu faadi n yi kuodi ki baa maama yeni.⁵O Diedo luani, ki mangi o jugsiega tanpoli po; Diidi, ki ba jiidi ki baa Edomi yaaba po i, min paadi ki nani yaaba mi bolinma po yeni.⁶O Diedo jugsiega nuni mi sɔma ki guo, ki go gbie yeni mi kpama, yeni a pabila yeni a nua buana sɔma, ki go gbie yeni a patona cayaanbina kpama. Kelima, li padli ye Bosira po, O Diedo po; li tuonbiadli ba sɔni Edomi diema nni.⁷Bi ba kodi ba Edomi yaaba, ki taani yeni a muanaatona, a naatonbila yeni a naatonkpela kuli.Bi diema tinga ba nni mi sɔma ki guo, bi tama mo ba mandi, ki ya miani yeni mi kpama boncianla.⁸Kelima, O Diedo n ba tuu l panli ya daali n yeni; lany binli ba tua falaciamo, kelima O Diedo ba fu, ki mua mi jama, ki ga Siyɔn.⁹Edomi kpeni nima ba kpandi ki tua sinbɔnma, bi tama mo n tua cidbili,mi diema kuli ba kpandi ki tua ya sinbɔnma n co u mu, ki tuadi yeni.¹⁰Mi baa co u mu niagu yeni yienu kuli; ku mu niagu n fii ki loli, kaa pia gbenma;li tinga baa ye yeni li pabɔnli, nifiima n tuu nifiima; nilo kan pɔndi lankani ya yognu n tuu ya yognu kuli.¹¹Ama, ku muagu nni bonyugda yeni ti muayandi n baa ye lankani; a guda yeni ti fiindi n ba tedi bi terdi lankani.O ba taa li bonbiginkaali, ki bigni mi diema n ba mudi ki dagdi naani, ki bigni yeni ku nindaagu, ki bandi mi diema n ba biidi ki dagdi naani.¹²Mi diema kan biidi ki sieni liba kuli mi bulcinba po, mi badijaba kuli mo ba tua fanma, niyuoyuodi.¹³I konkoni n ba pa, ki loli bi diegbenga yeni bi diepaala nni. I fuasangbanli yeni ti tɔgtɔgnuandi n baa ye li diedi nni.¹⁴Ti fuayanbiardi yeni i naamuuni n baa kadi yaaba lankani, a juanuaba n baa buudi ki togdi biyaba likani.Ku niagu yandi yeni li jiindi ba cua lankani i, ki baa mi fuodma kaanu.¹⁵I wee ba tedi bi tedmu likani, ki na bi jena, ki wugni, ki pɔdi, ki taa bi bila ki kuli bi kani, ki ya guu na.Lankani goga i, ke ti kaaciidi ba taani, ki tua kaciigoli.¹⁶Cogi mani O Diedo tigbabkaali, ki diidi, bonliba pɔdi ii?Oba kuli kan yagi o yama, o lielo po; kelima, O Diedo nɔbu n yedi yeni, o fuoma mo n taani ba. ¹⁷O tɔni tiatia, ki bili yuakuli o biinu, ki taa o ya nuu, ki bigni yeni u baabu ki bɔgdi ba.Bani n die li tinga ya yognu n tuu ya yognu kuli; nifiima n tuu nifiima bi baa li li diema nni i.

Chapter 35

¹Mi fanpienma yeni li tinwagli pali n mangi, ku tintialgu mo ya pali n mangi, kun puuni nani ku tiipuunangu yu n pia ku puugu boncianla yeni. ²Ku puugu ba tieni boncianla, ki mangi a pala, ki yiini i jakondyani yeni i pamandanyani;Bi ba puni li kaanu Carimeli yeni Caaron namu;Bi ba la O Diedo kpiagdi yeni ti Tienu namu yeni o seli.³Pugni mani ya nii n tadi u paalu, ki paagi a dunkpiema danba.⁴Yedi mani yaaba n ye yeni ti jawaanciandi, "paagi mani i pala, da jie mani liba kuli!Diidi, i Tienu ba tuu ipo li panli, Yuakuli ba baa U Tienu n bobni opo ya pani. O ba yuadi ki cua ki faabi yi."⁵Lanwani ii, a juama nuni ba luodi, ban ya nua, awoma tuba baa gbia.⁶O diamo ba yugi ki cii nani o kablo yeni, ki muuga lanbu n tabdi, wan yiini i yani, kelima mi nima ba pudi li tinwagli po, i kpeni n puubi mi fanpienma nni.⁷Mi tantonma ba kpandi ki tua ninbinli, a ninbuna n pudi u ninkpankpagu n ye naani;i fuasangbanli n den dua naani, ba kpandi ki tua sabgu yeni ku baamuagu.⁸Li sanjacionli ba tieni likani, ke bi yi li, "U sangagdinamu"Ya niba n jogni kan togni li sanu po. U baa tie bani baba yapo i.Yanluodaano kan cuoni ki bodi upo.⁹Yangbanlo kan ya ye likani, muayanbiadgaba kuli kan ya ye likani, bi kan tuogi ba lanyu sanu po,O Diedo niba baba n baa cuoni li sanu po.¹⁰O Diedo n daa ki faabi yaaba ba guani ki kpeni, bi ba pundi Siyon yeni i jakondyani, ya pamanli n ki pia gbenma hali bada baa jaagi bi yuli po;li pamanli yeni i laalaayieni ba tuogi ba;li pabiidli, li bubuuli yeni i figindi ba fagdi yeni ba, ki bodi cain.

Chapter 36

¹Juda bado, Esesiasi bali yognu, piiga n binnaali binli, Asiiri bado Senaceribi den pua bu tobu yeni Juda diema, ki diedi mi diema yaaba. ²Asiiri bado den soni a jakonda yudanba yeni ya totieba n yabi boncianla, ke bi nani Lacisi, ki cua Jerusalema, ki baa o bado Esesiasi. O den nagni naankani n kpadi, ke mi nima na ki yadi, ki kuu yeni li sanjacionli yaali n caa o siekuodo kuanu po yeni, ki sedi. ³Israyeli yaaba yudanba, yaaba n den nani ki ba tuogi ki juogi yeni Asiiri niba den tie, Hilkiya bijua, Eliyakima, badidiegu cenli yudaano, o bado kadaadianlo, Cebina, yeni Asafi bijua, Yowa, yua den kubi gobna yanjaga tili. ⁴Asiiri jakonda yudaano den yedi ba, "Maadi mani Esesiasi, ke o badciamo, Asiiri bado yedi ya maama ne, 'A dugi be yapo i?' ⁵A maadi maafanma baba i, ki tua ke mi yanfuoma yeni u fidu n tie yaali n dagdi bu tobu po. Molane, a ji dugi nma ya po i? nma n puni a li papaali, ke a yie ke n kan diedi a aa? ⁶Diidi, a taa a dudugdi kuli, ki bili Ejipti po i, wani ya puanli n yi cegi ki ban poni yua n nni o kuli yeni, Ejipi bado Faarahon tie yeni i, yua n dugu opo kuli po. ⁷Ama, a ya yedi nni, "Ti dugi O Diedo, ti Tienu po i," Esesiasi den ki pua ki mumudi o ya padbinbinda ka a juana po, ki yedi Juda yeni Jerusalema yaaba, "I baa gbaandi li naa padbinbindli nintuali i, ki pugi ii?" ⁸Mola wani ii, n ba mia bonyenli i n diedo Asiiri bado po, nan kuani li nantaado opo. N ba teni a taami tuda lie, li ya tie ke a ba la ya tanjagiba n ba jagi li taami. ⁹A ba tieni ledi i, ki fidi ki paadi n canbaa totieba yudanba ba yendo, ki n ki tie jakondibiomo mono oo? A taa a dudugdi kuli ki bili Ejipti nni, kelima ti toturdi yeni bi tanjagiba po i! ¹⁰Yaali n go pugdi, a maali ke n cua hali nekanba ki ba tuogi a, ki bolini a, ke laa tie O Diedo po ka aa? O Diedo n yedid nni, "Fii ki tuogi ya diema ne, ki bolini ma" ¹¹Lanwani ii Hilikia bijua, Eliyakimi, Cebina yeni Yowa den yedi a jakonda yudaano, "Ti mia na ke nan ya maadi yeni tinba a naacenba Arama maama nni, kelima, ti gbia mani. nan ji da maadi yeni ti Ebrewu maama nni, yaama n tie Juda diema maama, mi ba kua yaaba n jaagi a bilinguona po, ban gbadi ti maadi yaali." ¹²Ama, a jakonda yudaano den yedi, "N canbaa soni nni ke min maadi li maama i canbaa yeni yinba baba yo oo? Li maama ki la yaaba n jaagi a biinguona po wani yo oo, bani yaaba n ba guani ki di bi bindi, ki go nu bi nanma yeni yi wani yo oo?" ¹³Lanwani ii, a jakonda yudaano den fii, ki duoni o nialu, ki kpaandi ki maadi Juufinba maama nni, ki yedi, "Cengi mani o badciamo, Asiiri bado maama.

¹⁶Yin da cengi Esesiasi, kelima, Asiiri bado n yedi ya maama n ne, "Tuo ki loli mi yanduanma nantaado yeni nni, ki ndi nni. Lani n tie i siiga, yuakuli n fidi ki di o damongu yeni o kankana nuadi, ki go ya nu o ninbunbunli nni nima. ¹⁷I baa ye yeni i, hali yeni ya yognu ke n ba guani ki taa yi, ki gedi yeni yi ya diema n naani yeni i ya diema, ti jiedi yeni mi daapaanma n ye naani, mi jiema yeni ku daamongu tiidi kuani n gbie naani." ¹⁸Da cedi mani Esesiasi n bondi ki tulni yi, ki ya tua, 'O Diedo ba faabi ti.' U laa nibuolu ya buli n fidi ki faabi u niba, Asiiri bado nui nni ii? ¹⁹Amati yeni Aripadi buli ye le i? Sefarifayimi buli ye le i? Li buli fidi ki fie Samaari yaaba n nui nni ii?

²⁰Ya buli n ye i diema nni ne, i la ya bulo n fidi ki fie o diema n nui nni ii, bii i maali ke O Diedo ba fidi ki fie yi n nui nni yo oo?" ²¹Ama, li nitaanli den nmini, kaa jiini maamaba kuli, kelima, o bado Esesiasi den bili ba li nobonli, ki yedi ba, "Da liegi o mani." ²²Lanwani ii, Eliyakimi yua nden tie badidiegu cenli yudaano yeni, Cebina, o tidianlo, yeni Asafi bijua, Yowa, o tikubilo den biidi bi pala, ki papadi bi tiayiekaadi, ki guani o bado Esesiasi kani, ki togdi o a jakonda yudaano maama.

Chapter 37

¹O bado Esesiasi n den gbadi li maama, o de papadi o tiadi, ki yie ti yubontiadi, ki gedi O Diedo dieg nni. ²O den soni Eliyakimi, yua n den nua badidiegu cenli namu yudaano, Cebina, o tidianlo, yeni salga yidkaaba siiga, a nikpela, ke bi lani li pabonli tiadi, ki gedi o sawalpualo, Amoci bijua Esaayi kani. ³Bi den yedi, "Esesiasi yedi, 'Dinne tie yubonli daali i, sugdi yeni fee, nani ki biga n yi bobni ki gbeni, ke ti madi ji paa, kelima tuama ji ki ye binaa po, ke wan duni, ki mali o biga. ⁴Li ki kua O Diedo, a Tienu gbadi Asiiri bado n soni o guudkaaba yudaano ke o yedi ya maama, ki sugdi U Tienu yua n fo, daalinba, O Diedo ba jia ti buudi, ki waani o fala yeni wan maadi ya maama ke U Tienu mono gbadi. Mola, nan yugdi a nui, ki jaandi yaaba n sieni mi diema nni po."⁵Lanwani ii, o bado Esesiasi naacenba den gedi Esaayi kani, ⁶Esaayi den yedi ba, "Yedi mani i canbaa ya maama ne: 'O Diedo yedi, "Da jie mani yeni yin gbadi ya maama po, Asiiri bado naacenba n cua ki sugi nni ya sugdi. ⁷Diidi, N ba cedi wan ga laabaaliba, ki kuani o yama nni, ki lebdi ki kuni o diema nni. N ba cedi ban kpa o yeni ki jugsiega o diema nni mono."⁸Senakeriba guani ki mua mi jama.⁸Lanwani ii, bi guudkaaba yudaano den lebdi ki kuni, ki sua ke Asiiri bado pua bu tobu yeni Liban diema, kelima, o den gbadi ke o bado sani ki yaadi Lacisi o. ⁹Li den yuandi ke Senakeriba gbadi ke Etiyopi bado, Tiirihaka, yeni Ejipti yaaba taani ki bobni ki ba pua bu tobu yeni o diema, lanwani ii, o den soni a tonda Esesiasi kan, ki yedi, ¹⁰"Yedi mani Juda bado, Esesiasi, 'Da cedi a Tienu, nan dugi yua ya po yeni n bondi a, ki yedi a, "Jerusalema kan baa Asiiri bado nui nni."¹¹Diidi, i gbadi Asiiri baditieba n tieni i nibuoli diema maama, ki bolin ba cain. Lanwani ii, a maali ke a ba baa faabma yo oo? ¹²I nibuoli buli den fidi ki todi ba aa, N yaajanba n den pua ki mudi ya nibuoli diema, ki bolini ba: Gosani, Harani, Resefi, yeni Telasaari diema nni, Edeni nibuoli, bi buli den fidi ki faabi ba n yaajanba nui nni ii? ¹³Hamati bado ye li i, Aripadi bado, Sefarifayima dogi bado, Hena yua yeni Ifa bado, bikuli ye le i?"Esesiasi jaandi.¹⁴Esesiasi den ga li tili, ki pobdi, ki cogi li, ki fii ki doni ki gedi O Diedo diegu nni, ki pobdi li tili O Diedo nintuali. ¹⁵Esesiasi den jaandi ki mia O Diedo: ¹⁶"O Diedo, U Paaciamu kuli Daano, Israyeli Tienu, Fini yua n kaa ti gbandi po, Cerubennba siiga, Fini baba n tie U Tienu, ki tinga nibuoli kuli diema nni. Fini n tagi tanpoli yeni ki tinga.¹⁷O Diedo, diadi a tubli, ki cengi. O Diedo Luodi a nuni, ki diidi, cengi Senakeriba n soni ke bi maadi ya maama, ki sugi fini ya Tienu n fo. ¹⁸O Diedo, li tie moni i, ke Asiiri baditieba den bolini i nibuoli kuli yeni i diema kuli. ¹⁹Bi den luni bi buli kuli u mu nni, ki juu ikuli, kelima, i naa den tie tieni ka, ama, bi niba nui n den tagi yii i, i den tie daadi yeni tana baba i. Lani nden cedi ke Asiiri yaaba ki bolni yii. ²⁰Lanwani ii, O Diedo, Ti Tienu nan faabi ti Senakeriba nui nni, lani n tie ki tinga nni nibuoli kuli n bandi ke Fini baba n tie U Tienu."Esaayi waani O Diedo majiinkaama.²¹Lanwani ii, Amoci bijus Esaayi den soni u tondu Esesiasi kani, ki yedi o, "O Diedo, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, "Nani nan jaandi ki mia nni fini yeni Asiiri bado, Senakeriba maama po yeni, ²²O Diedo n yedi ya maama opo n ne:"Siyon powandiana, o badsiaba fali a boncianla, ki laa, ki nuadi a;Jerusalema badsiaba nua a puoli, ki pagni bi yula. ²³A fali nma i, ki sugi o oo?A duoni a nialu, ki ligdi a ninbina yeni ti japaadi, ki bua tuogi, ki fali Israyeli Tienu yua n gagdi ki nani yeni ka aa?²⁴A soni a naacenba, ke bi sugi n Diedo, ki yedi, 'Yeni n toturdi yaadi n ki pia coli ne, n doni a juana po, hali Liban tanpojoma.N doni ki cua o Sediri yii n kpedi boncianla yeni, yeni o sipresi tiidi yii n nani ki cie,n ba suagi ki kua o tiikuanu yu n tie fuasieli yeni nni, o tiidi yii n kpedi yeni nni, ki cua o tiidi yii n luoni a luana bonnanla yeni nni. ²⁵N ghiidi a caana, ki nuni a nima;N cedi yeni n taapandi ke Ejipti kpeni nima nuudi ki fuadi.²⁶naa gbadi min den tuodi ki bobni li maama, hali yogu, ki jagi likuli, ki bili hali ke li fagi ii? Mola, n cedi ke likuli pendi.N ba cedi ya dogi nden pia u paalu, n kpani ki tua diegbendi. ²⁷Bi diema nni, yaaba n ki pia paalu jie ki luodi, ke ye yeni i fee. Bi tie nani u kuanu nni muadi, bii, muasongdi kuli yeni, bii nani ya muagu n pa a diena polu yeni i, puoli fawaama ya figi, ti ba kuodi.²⁸Ama, N bani nan ba kali ya yognu, n bani a nayognu yeni a kuayognu, ki bani nan ba bieni a pali npo ya yognu.²⁹Kelima a pali beni npo, ke a japaamaama baa n tubli nni, n ba kpali na ti tankpadi, ki kpibni a ki tanbiaga a njobu nni;N ba cedi nan togni ya sanu ki cua yeni, nan guani ki togni li sanu ki lebdi ki kuni. ³⁰nan ba la yaali, lan tieni apo kasiedi maalma n ne:Dunne, bi ya nmani li bonbulkaali luana, jeli, bi ba nmani yaali n pudi liba.Li bintaali wani ii, li buali ke yin buli yo, ki ti yendi, i ba nyuu ku daamongu tiidi yo, ki fidi ki nmani i bonluana.³¹O Diedo paaciamu po, Juda buolu nni yaaba n sieni ba guani ki pudi a jiina, ki lani a luana.³²Kelima, O Diedo, U Paaciamu kuli daano buacianma po, Jerusalema ba baa yaaba n sieni; Siyon juana po mo ba baa yaaba n sani ki ciadi.³³Lanya po i, ke O Diedo yedi ya maama ne, ke mi nua Asiiri bado:"O kan cua ya dogu ne nni, ki buali wan toa dabanli nekanba.O kan pili gbankondigu moko, ki buali wan kua konli nni, bii, ki kpaa bilnu, ki duoni ki do, ki baa u dogu ne. ³⁴Wan togni ya sanu ki cua yeni, o go ba togni lanyani i, ki lebdi; o kan kua ya dogu ne nni; mine tie O Diedo ya njobonli i.³⁵Kelima, N ba koni ya dogu ne po, ki faabi u, Mini O Diedo ya yeli po yeni n naaciemo Dafidi ya yeli po."Asiiri yaaba sani, Senakeriba mo kpe³⁶Lanwani ii, O Diedo malekinba den nani ki tuogi Asiiri togoli, ki pua ki kpaa baditieba tuda kobga n piiniin n tuda mu (185.000). Bi niba den yagdi ki fii, ki sua ke bi tinkpiba bili i kaani kuli i. ³⁷Lanwani ii, Senakeriba den

siedi Israyeli diema, ki guani ki kuni, ki ban ye Niniifi dogu nni.³⁸Wan den kua li Nisiroki budieli nni, ki ba pugi o bulo, o bijaba Adremaleki yeni Careseri den muu o yeni ki jugsiega, ki kpa o. Bi den sani ki gedi Ararati diema nni, ki ban wuoni. Lanwani ii, o bijua Esaradoni n den kali ti gbandi po, ki ga o kaanu.

Chapter 38

¹Lanyognu, Esesiasi den yia ke li paa, ke o nagi mi kuuma mono. Lanwani ii, o sawalpualo Amoci bijua Esaayi den cua o kani, ki yedi o,"O Diedo yedi, 'Bobni ki waani a diegu nni yaaba nan pia yaali, kelima a ba kpe, a miali ji kan fagdi.'" ²Lanwani ii, Esesiasi den nmagdi o ninjoma ki teli li diekpinli, ki jaandi, ki mia O Diedo. ³O den jaandi ki yedi, "N mia na sugli, O Diedo, tiadi min colni ki cuoni a nintuali yeni ya yantugipiengu, yeni n pali kuli, yeni min tieni yaali n dagdi a nunbu nni kuli." Lanwani ii, Esesiasi den buudi boncianla, yeni ti ninsiipiendi.⁴Lanwani ii, O Diedo den maadi yeni Esaayi ya maama ne, ⁵"Gedi ki ban maadi n buolu gobdika, Esesiasi, 'O Diedo, a yaaja Dafidi Tienu n yedi ya maama n ne: N gbadi a jaandi yeni a miabu, N go la aninsiidi mo. Diidi, N ba pugni piiga n bina mu, a miali yema nni, ⁶N go ba faabi a, ki faabi a dogu, Asiiri bado nui nni, ki sedi ki guudi li dogu.⁷O Diedo n ba waani a ya maalma, lan tieni apo kasiedi, ke o ba tieni wan niani a yaali n ne. ⁸Diidi, N ba cedi u yienu yeni u songu yu bi jiidi ki pundi Ahasi kaanu yeni n sudi puoli, hali nmaadokaani piiga.'" Lanwani ii, u yienu den jiidi nmaadokaani piiga, wun den jiidi ki ye naani yeni po.Esesiasi paagma puoli po jaandi.⁹Juda bado, Esesiasi n den yiagi, ki guani ki paagi, ki diani ya jaandi li tigbabkaali po n ne:¹⁰"N den yedi ke mi yema n ba mangi npo ya yognu yeni,N ba gedi ki ya see bi tinkpiba diema bulñobu kani i; ki biini ya bina n sieni, hali yeni n miali bianu. ¹¹N den yedi ke N ji kan la O Diedo, N ji kan la O Diedo bi nifuodiba ya tinga nni;N ji kan la nisaaloba kuli, nanduna niba kuli siiga nni.¹²Bi nabi n miali, ki yaadi, ki fagdi yeni li, nani o yankpaalo jongu yeni; Nani o lugdo cabli yeni, n pundi n miali bianu, li cabli gaali jia, ki cili u yensiinu, ki ban pundi ku ñiagu, li ba sua ke n dudi, ke n miali jundi.¹³N dua ki yigni hali yeni ki siñaagu; o mudi n kpaba nani o yangbanli yeni, ki cili ku yensiigu, ki ban gedi hali ku ñiagu, li ba sua ke o dudi nni.¹⁴N den yigni nani tablankpiili yeni, ki buudi nani kpajiega yeni. N nuni den cegi yeni min li cini, ki nua poli po.N Diedo, u yianu nmaa, ki madi nni; todi nni.¹⁵N nan ba yedi be i? O nan yaadi ki yedi nni, ki go tieni li mo;N miali yema nni, n baa cuoni suo suo i, kelima, min ji ye ya pabonli nni ne.¹⁶N Diedo, nan jiini npo ya yebiadma ne nanbi nni; li nanbli po n cedi ke pia li miali hali yeni mola kuli; a cedi ke n fo, ki go pia laafia.¹⁷Li pabonli tua npo nani tundi yeni, ki puni nni mi yemanma.A faabi nni ke mii kua ku tinkpibuogu nni; kelima, a luni n tuonbiadi kuli a puoli po.¹⁸Kelima, bi tinkpiba diema nni yaaba ka ba pugi a; bi kpienba ka ba dondi a, ki kpiagi a yeli;yaaba n jiidi ku tinkpibuogu nni ji ki dugi a teginma po.¹⁹Yaaba n fo, yaaba n pia miali baba n ba fidi ki pagi a, nani min tiendi maama dinne ya daali ne;Bibaanba ba togdi bi bila a teginma po.²⁰O Diedo faabi nni, ti ba gbaani ki pugi a, ki dondi a, yeni ti baantiadi, ti miali dana kuli O Di edo diegu nni."²¹Esaayi den yedi "Ban kukudi a kankana, ki faani naankani n faandi yeni, lani n tie wan paagi." ²²Esesiasi mo den yedi, "mi laa maalma n ba tieni kasiedi ke n ba do, ki gedi O Diedo diegu nni?"

Chapter 39

¹Lan yognu, Babiloni bado, Baladani bijua, Merodaki Baladani den soni li tili yeni bu paabu Esesiasi kani; kelima o den gbadi ke o den yiagi ki guani ki paagi. ²Esesiasi pali den mangi boncianla; o den waani a tonda wan pia ya bonmɔnli kuli yeni lan wuo naankani; nanjilfa, wula, tulaale, li nɔbli, mi kpananma, o jatiadi n wuo naani, yeni wan den begni ya bonmɔna kuli, o den waani ba li kuli. Bonliba den ki ye o diegu nni, yeni o diema nni, ke Esesiasi ki waani Babiloni bado tonda.³Lanwani ii, o sawalpualo Esaayi den yuandi ki cua Esesiasi kani, ki buali o, "Bi jaba ne cua ki maadi a be ya maama i? Bi nani le i? Esesiasi den gua ki jiini, "Bi nani hali ya diema n fagi, Babiloni po, ki cua n kani." ⁴Esaayi den buali, "Bi la be i a diegu nni?" Esesiasi den jiini, "Bi la yaali n tie bonmɔnli kuli, n diegu nni. Li ki pia ya bonmɔnli n ye n diegu nni, ke mii waani ba."⁵Lanwani ii, Esaayi den yedi Esesiasi, "Cengi O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano maama: ⁶Diidi, ya dana n kpendi, bi ba doli badidiegu bona kuli ki taani yeni a yaajanba n den begni ya bonmɔna kuli ya caa hali yeni dinne, bi ba gedi yeni li kuli Babiloni po. bonliba kuli kan sieni, O Diedo n yedi yeni.⁷Bi ba cuo nan mali ya bijaba, ki wubi ba, ki tundi ba yeni, ki gedi yeni ba Babiloni po, ban ban tua Babiloni badidiegu mɔglimu."⁸Lanwani ii, Esesiasi den yedi Esaayi, "nan waani nni O Diedo maama yaama ne mani boncianla." Kelima, li waani ke, "Mi yanduanma yeni laafia baa ye n miali dana kuli n yeni."

Chapter 40

¹"Baagi mani, baagi mani n niba."²"Maadi mani yeni Jerusalema yaaba yeni mi yankuugma, ki kpaandi ki yedi ba,ke mi janjanma gbeni, ke bi baa bi tagli po sugli,kelima, bi baa O Diedo kani, bi tuonbiadi kuli pani, taalma lie."³U nialu kpaandi mi fanpienma nni, ki tua: "Bobni mani O Diedo sanu;ki ladi a gbangbana ki dagni, lan tua ti Tienu sanu."⁴Gbieni mani ti jualondi, lan do, ki bedi a juana yeni a juabila ki ladi lan sali ki taani;sondi mani a sangolma kuli, ki piini ti buodi, lan dagdi, ki tua tialu;⁵Lanwani ii, o Diedo kpiagdi ba dogdi, ke pia miali kuli n taani ki la li kpiagdi; kelima, O Diedo n yaadi o ñobu ki maadi yeni.⁶U niali yedi, "Kpaandi." Ke nmo jiini, "Min kpaandi ki yedi be i?"Ke u nialu yeni guani ki yedi,"Gbannandi kuli tie nani muadi yeni, ke bi njamu yeni bi dudugdi mo tie nani i kuani nni puuma yeni. ⁷O Diedo faawaama ya figi ya yognu, ti muadi yi kuodi, ke mi puuma mo n suodi; lanwani ii bi nisaalba tie nani ti muadi yeni i.⁸Ti muadi kuodi, mi puuma mo suodi, ama, ti Tienu maama wani, ye hali ya yognu kuli i."O laabaalmano waanma.⁹Yinba Siyɔn yaaba, o laabaalɔamo tonda, gedi mani, ki do hali ya juali n kpedi boncianla po, ki duoni i nialu, yin da jie liba kuli.Kpaandi mani ki yedi Juda dociami kuli, "Diidi mani, i Tienu n yeni!" ¹⁰Diidi mani, N Diedo O Diedo kpendi yeni u paaciamu, yeni ti kpiagdi, o nuu paaciamu n ba cedi wan diedi bonli kuli.Diidi, o kubi o nmaapani, wan faabi yaaba, o pani mo ye o liiga.¹¹O kpaa o yankulu nani o yankpaalo yeni, o yi bugi a pabila o buapiagu po, ki taa ba ki nɔmabi,o gobdi ya pñoe n dá njaandi yeni mi yandingima.O tagdo yabnu yeni o yanfuoma.¹²nma da kpeli ki bigni mi ñima o nuupuogu nni, bii, ki bigni ti talwadi yeni o nuubadyaagu, nma taani ki tinga tama, ku baabuogu nni, ki bigni,nma bigni a juaciama yeni a juabila kuli ki bandi a kpiagu uu?¹³nma kpeli ki bili O Diedo fuoma po u bianu, bii ki tundi wan ba jagi maama?¹⁴O kpeli ki buali nma i, i cegli? nma den bangi o ban jiagi ti buudi maama,nma n kpeli ki tundi o, bii ki pugni o mi banma yeni mi yanfuoma?¹⁵Diidi, i nibuoli tie nani ya ñinboli n ñani ku tiagu nni ki tondi yeni i, bii nani ku tangungu, ki kelga po yeni i;diidi, a kpendega mo tie nani ya tangulungu n yugi yeni i.¹⁶Liban fuali daadi ka dagdi ki cuoni u mu, o fuayandi mo kan dagdi a padjuukaana po.¹⁷I nibuoli kuli tie o nintuali nani fanma yeni i. yii pia mayuli ki pundi fanma yaali n ki ye.¹⁸I ba nangi U Tienu yeni nma i?I ba nangi o yeni o laa bulo i?¹⁹Bulo! O tuonsɔnbanlo n kpiedi o: o maano n duadi o wula, ki tabni o njanjlfa laani.²⁰Yua n ki pia wula yeni njanjlfa paalu, o yi lingi, i naanuuni n kan mua ya daagu i, ki juogi yeni o kpiekpiedo, wan kpie, ki tagi opo ya bulo n ba waagi ki ye.²¹I ki bani ii? I ki gbadi mo oo? Baa den tuodi ki maadi yi hali mi cilma aa?I ki fidi ki bandi, ki gagdi ki tinga tagdo n tie yua aa?²²Wani n tie yua n ye ki tinga kaalindma, tanpoli, ki nua bi nisaalba nani ti naasuudi yeni.O yi ladi ti talwadi nani kpalbu yeni i, ki guani ki gbabi nani ku jongu yeni, kun tua o yekaanu.²³Wani n jiini bi badtieba, ke baa tie pu, ki cedi ke ti buudi yudanba tua fanma.²⁴Bi naa njuu ba, bi naa go buli ba mo, bi ñiali naa pudi jiina ki tinga po, ke o piebi ba, ke bi kuodi,o finfiglanjuangu figi, ki tugi ba nani mi fenma yeni.²⁵Yua n gagdi ki nani buali, "I nan ji ba nangi nni yeni nma i, N naani yeni nma i?"²⁶Yaadi ki diidi mani polu, titalwadi! nma tagi ya njaabila ne kuli?Li tie wani yua n yi taani akuli nani tɔgoli yeni, ki taagi yua kuli yeni o yeli, ke o gaani.O paaciamu yeni o fidu po, baa yendo kan sieni kaa cua.Yaaba n tadgi, guani ki baa u fidu²⁷Be yapo i, ke Jakɔbo puolɔnani tua,be yapo i, ke Israyeli yaaba kuli tua yognu kuli, "O Diedo naa bani tinba n faadi ya yema, U Tienu mo nan ki faami ti teginma po oo"?²⁸Yii bandi o oo? Yii gbadi o maama aa?O Diedo, U Tienu yua n ye yognu kuli, Yua n tagi ki tinga biani, waa cɔgdi, waa tadgi mo,o yanfuoma mo ki pia bianu.²⁹O puuni yua n cɔgi u fidu, ki pugdi yua n tadgi mo u paalu.³⁰Bá ku nipaangu cɔgdi ki go tadgi, bi jawaaba mo tuudi ki baali:³¹Ama, yaaba n dugi O Diedo po, bi fidu baa pugdi i; bi yugi nani ti kaapaaciidi yeni, bi tiini, ama, baa tadgi, bi cuoni mo, ama, baa cɔgdi.

Chapter 41

¹Yinba yaaba n kua a kpendega po, suoni mani, ki cengi nni; I nibuoli n pugni bi fidu, ki nagni; ban nagni na, tin maadi! tikuli n taani ki cua ti buudi po. ²ηma n den ban fiini puoli po, yua n ηua mi teginma, ki puogi o li tuonli? O tieni i nibuoli kuli o nui nni, ki jiini bi baditieba bi gbandi po. O jugsiega nugi ba yomi yomi, o dabanli mo yadi ba, nani u faalu n figi, ki yadi mi muayoma yeni. ³O ηodi ki deli ba, ki pendi ke baa sii o. O baa ya sanu, ke o taana mo ki siigi tinga. ⁴ηma n bobni, ki cedi ke lanyu yanjaga kuli tii ? Laa tie yua n yi yini nifiima n tuu nifiima kuli, ki taani, hali mi cilma ka aa? Mini, O Diedo, o nikpialo, ki go ba taani yeni bi niyuodkaaba mo, Mini n yeni. ⁵Yaaba n kua a kpendega po yi la o, ti jawaandi n cuo ba i; yaaba n kua i tinbiani po ya la o, bi yi digibi i; bikuli nagdi, bi kpendi. ⁶Yua kuli todi o lielo, ke nilo kuli tua o kpiilo, 'paagi a pali' ⁷O tuonsɔnbando paagdi yua n duadi pali, ke yua n kpaagi yeni ki tuatua mo paagdi yua pua li nini po ya pali, o yedi mi tuginma po, 'li ηani.' Bi kpaa, o bulo yeni a kudikpakpaana ki sieni, ke wan da begni. Mɔla, ηan da jie. ⁸Ama, fini n naaciemo, Israyeli, Jakɔbo, min gandi yua, N donli Abrahama puolηuanu. ⁹Fini yua ke N den ban nani a hali u tinbianu, min den nani fini yua hali fagma kaanu, min den yedi yua, "A tie N naaciemo, Mini n gandi a, N kan lu ηa." ¹⁰Da jie, kelima, N ye yeni a. Da yagni a yama, kelima Mini n tie a Tienu. N ba pugni a u paalu, N baa todi a, N kubi a yeni n nujienu yu n paani bonli kuli yeni. ¹¹Diidi, yaaba ya pala n be apo kuli, bi ba fiagi, ki di i fee, ki tibni bi yula; Yaaba n kɔni yeni a kuli ba bodi, ki tua fanma. ¹²Yaaba n den dalgi a yeni li kɔnli yeni, a ba lingi ba, a ji kan la ba; Yaaba n den tuogi a yeni bu tobu yeni, bikuli ba bodi ki tua fanma. ¹³Kelima, Mini n tie a Tienu, ki muubi a nujienu, N yedi a, "Dajie liba kuli. N cua ki ba todi a." N ba cua ki todi a. ¹⁴O Diedo yedi, "Da jie liba kuli, fini Jakɔbo buolu yu n tadi nani li sidbili yeni, Yinba, Israyeli yaaba yaaba n tadi nani bi tinkpiba yeni, N kpendi, ki ba todi yi; Mini O Diedo, i daafaabka, Isryeli Tienu yua n gagdi ki ηani yeni. ¹⁵Diidi, yinba Israyeli yaaba, N ba tieni yi nani ban dia ya tiagu, ki pua ti kpaandi yeni i, ku paani, ki pia ya kpakpaana n soni, ki mani polpoli; i ba dadi ki ladi a juaciama, ki mumudi a juabila nani mi muayoma yeni. ¹⁶I ba pua ki lendi ba, u faalu n figi ki yaadi yeni ba; ku finfiglanjuangu n ba yayadi ba. Yinba, i pala ba mangi O Diedo po, I baa kpiagdi i yula kelima Israyeli Tienu, yua n gagdi ki ηani yeni po. ¹⁷O nini, ban wangi yua fala lingi mi nima, ama, mi naa ye, ke bi lanbu kuodi ki tabi, u nini po; Mini, O Diedo, n ba gbadi bi jaandi yeni bi miabu; Mini, Israyeli Tienu, N kan noli, ki ηa ba. ¹⁸N ba cedi i kpeni n puubi a juana nni, a nimbuna n pudi ti jualɔndi nni. N ba cedi mi fanpienma n lebdi, ki tua baagu, li tinwagli mo n tua nimbuna. ¹⁹N ba cedi, sedri tiidi, Akasia, mirti yeni olifie tiidi n pudi mi fanpienma nni. N ba cedi Sipresi, Pensi yeni buyisi tiidi n pudi a penpenla po. ²⁰N ba tieni la, i nibuoli n nuali, ki la, ki bandi ke Mini O Diedo nuu n tiendi lanyu bona kuli, ke Israyeli Tienu, yua n gagdi ki ηani n tagi li kuli. U Tienu kɔni yeni i buli. ²¹O Diedo yedi, "Waani mani yin pia ya maama" Jakɔbu buolu bado yedi, "Maadi mani yin pia ya mɔmɔni, i buli po" ²²Ban waani i buli yeni, ke yin dagdi ki waani yi yaala n ba fandi ki cua saala po, i buli n waani ti yaali nden ye, hali mi cilma, Yeni, ti ba tia ki bandi bona kuli n den tieni maama, yeni, ke ti ba ηanbi ki bandi bonli kuli cain. ²³I buli n waani ti yaali n ba juodi ki tieni, tin bandi i mɔmɔni, yini n ya tie U Tienu; Li buli n tieni yaali n ηani, bii, yaali n bia, lan kuani ti ti jawaandi, lanyaka ku yaalidgu. ²⁴Diidi, yinba i buli, i tie fanma, ke i tuada mo ki pia mayuli; yaaba n gandi ki ηua i buli po, li tie yaali n gundi hali boncianla i. ²⁵N yini niujienu po ja, ke o nani lipo, ki cua; O nani puoli, ki taa n yeli, ki jaandi, ki taa n yeli, ki mia nni, O ηmaa bi paatieba nani ti tansɔngdi yeni. ²⁶ηma n den puni o li laabaalo, hali mi cilma, ke tin bandi o oo? ηma n den tuodi ki maadi o maama hali yogu, ke tin yedi, "Li tie mɔmɔni i"? Lani n yeni, niloba kuli ki den maadi la, Nn, niloba kuli ki gbadi ke i maadi maamaba kuli, lipo. ²⁷Mini O Diedo, den kpia ki puni li laabaalo Siyɔn nni, ki yedi, "Diidi ba, bi cua o;" N den yedi Jerusalema yaaba mo, "N sɔni o laabaalηamo tondo." ²⁸N ya diidi, N ba sua ke yaaba n pua sawali kuli siiga, ba niyendo ki ye, ba niyendo ki ye, ki ba fidi ki tua ceglika, ηma nan ye, N ya buali, ηma ba fidi ki jiini n buali. ²⁹Diidi, bi kuli tie fanma i, bi tuona mo ki pia mayli; ban kpiedi ya nannana yeni bi buli kuli tie fanma, yaali n ki ye i.

Chapter 42

¹Diidi mani n naaciemo, min kubi yua bonnanla; min gandi yua n pali n mani yua ya po. N kuani n fuoma o niinni, O ba waani nanduna kuli mi teginma.²O kan tiani, O kan doni o nialu, ban gbadi u i sani nni.³O kan konli ki dudi yua muanu n diegi, o kan gbindi ya fidcabli n nubi: O baa jiagi ti buudi yeni ti monkundi, yeni mi teginma.⁴O kan tadigi, O kan wadi o pali, o go kan sudi ki guani puoli mo, hali yeni wan ba kaani ti monkundi yeni ya buujiali n tiegi, ki tinga po; a kpendega po yaaba kaa, ki guu o yikodi.⁵O Diedo n yedi ya maama n yeni; wani n tagi ti talwadi, ki ladi ti, wani n tagi ki tinga yeni yaali n ye kipo kuli, wani n puuni yaaba n ye kipo kuli mi fuoma, wani n go puuni yaali n cuoni kipo kuli mi fuoma yeni li miali.⁶Mini, O Diedo n yini a, mi teginma po, N baa muubi a nuu. N baa guu na, ki puogi a, nan kuani n nantaado, mini yeni n niba siiga, ki go ya tie i nibuoli po, mi yenyenma.⁷Ki luodi a juama nuni, ban nonli, ki luodi ki nani a kpaada, a kpaadidiena nni, ki cedi yaaba n ye li bonbonbiigli nni n nani.⁸Mini n tie O Diedo, N yeli n yeni; N kan bogdi n kpiagdi yeni oba kuli, N kan go bogdi n donda mo yeni i buli.⁹Diidi, yaali n den tieni mi cilma wani pendu o, mola, N ji ba waani yi o laabaalpaano i. N ba tuodi ki waani yi la, hali ke li da ki cua."¹⁰Yini mani O Diedo po bu yanpaanbu, yini mani ki dondi O Diedo, yinba yaaba n ye hali u tinbianu po; yinba yaaba n ye mi nincianma nni, yeni yaaba n maa u ngingbanu po, yinba yaaba n ye a kpendega po yeni yaaba n kua ki balni mi nima kuli.¹¹Yaaba n ye mi fanpienma nni, yeni mi dogi nni, duoni mani n nialu, ki kpaandi, yaaba n ye a dogibila nni, nani Kedari yeni n yigni yeni li pamanli! Sela dogu nni yaaba n yigni yeni li pamanli, yaaba n ye a juaciamu po mo n yigni i pamandanyigni.¹²A kpendega nni, yuakuli n kpiagi O Diedo yeli, ki yini o donda.¹³O Diedo ba na nani o jakondo yeni, ki mua mi jama nani o tatielo yeni. O ba duoni o nialu, ki kpaadi, o ba kuudi bu tubu kuudi, ki paadi o yibilinba, ki waani ba o paaciamu. O Diedo n jagi ke o ba tieni yaali.¹⁴N nmini, ke li waagi, n nmini, ki nni n pali; Mola N ba yigni, ki duni nani ya pua n punbi ki jidi, ki bua mali yeni; N ba duni hali n fuoma n ligi.¹⁵N ba pua ki mudi a juana yeni a juabila kuli, ki cedi yaali n songi kuli, apo n kuodi; N ba cedi i kpeni n tua kpendega, ki cedi ti ninbendi kuli n fuadi.¹⁶N ba cedi a juama n tagni ban daa den bani ya sanu, ban den ki bani ya sanbila po kuli, n ba gobidi ba. N ba cedi li biigli n ye bi liiga n kpandi, ki tua yenyenma, Naani n den tie gbangbana kuli ba ladi ki sali, ki dagni. Min ba tieni yaali kuli n yeni, N kan noli ki na ba.¹⁷Yaaba n dugi ban kpiedi ya buli yeni ya bonnanana yeni po, bani yaaba n tua ban duadi ya buli yeni, "Yinba n tie ti tieni, ti buli." bi ba fiagi, ki lebdi ki guani O Diedo kani.¹⁸Cengi mani, yinba a woma, nonli mani mani, yinba a juama, ki diidi, ki la.¹⁹Na n jaa, li nan yaa tie n naaciemo yaaka? Na n womi nani min soni yua, n naaciemo yaaka? Na n jaa nani yua n cua ki bua kuani n nantaado yeni, bii ki jaa nani O Diedo naaciemo yeni ii?²⁰I la a bona boncianla, ama, i naa kpaagi apo, ki bandi lan tie yaali; i diadi i tuba, ama, oba kuli naa gbadi bonli niima nni.²¹O Diedo den bua wan kpiagi o yiko ki go yabni li boncianla, ki go ya nani, kelima o teginma po.²²Ama, bi den tie ban fie, ki go fagi ya niba i; bi dia ki cuo bi kuli ti buodi diadi nni, ki luoni ba a kpaadidiena nni; bi tua ban fagi ya niba, ke nilo ki ye, ki ba faabi ba, oba kuli ki ye, ki ba yedi, "gua nmiani ba bi bona!"²³Na ba diadi o tuba, i siiga, ki cengi li maama? Na ba cengi, ki gbadi li maama sala po?²⁴Na n den taa Jakobo puolhuani, ki tieni ba yaaba n den fie bi nalmanni yeni nui nni, yeni yaaba n den fagi ba nui nni ii? Li den ki tie O Diedo, yin den tieni yua yapo ti tuonbiadi ka aa, yin den yie ke i kan cuoni yua ya sanu po ka aa, yin den yie ke i kan colni yua ya yiko yeni ka aa?

²⁵Lanya po i, ke o den wuli bipo pabienianli yeni falabiado ki cedi ke bu tubu bolni ba. Bu tubu den tuoni, ki pebdi bipo, ama, bi naa den faami lipo, bu den sia ba, ama, bi naa den taa la, ki bili bi pala nni.

Chapter 43

¹Ama, mola, O Diedo, wani yua n tagi fini Jakobo, ki tieni fini Israyeli, n yedi ya maama ne: "Da jie mani liba kuli, kelima Mini n daa ki faabi yi, ki yini i yela, i tie min die yaaba i.²I ya kua mi ñincianma nni, N ye yeni yi; i ya puodi i kpenciami, mi ñima kan milni yi. I ya cuoni u mu nni, u kan sia yi, u mupienu kan juu ki buodi yi.³Kelima Mini n tie O Diedo, i Tienu, Israyeli Tienu yua n gagdi ki ñani, i candaano. N puni Ejipti diema i daafaabma po, ki cedi ke Etiyopi yeni Seba lebdi, ki ga i kaanu.⁴Nani yin pia mayuli npo yeni, nani yin pia buamɔnma n nintuali yeni, ke N bua yi boncianla n yeni; lanya po i, n ba cedi i nibuoli ñ lebdi ki ga i kaanu, ki teni bi niba, ki daa ki faabi yi, ki ga i miana.⁵Da jie mani liba kuli, kelima N ye yeni yi; N ba ñani i puolɔuani, puoli po, ki yini yi nintuali po, kitaani yi.⁶N ba yedi niganu po yaaba, 'Cedi mani ban guani,' ki yedi niganu po yaaba, 'Da bii kubi ba mani;' Guani mani yeni n bijaba yaaba n ye fagmadiema nni, ki cedi n bisiaba yaaba n ye u tinbianu po diema ñ guani.⁷Min taa yeli yeni yua, Min tagi yua, n kpiagdi po, Min tieni yua, Min ñanbi yua, guani mani yeni o. N siedanba tie yinba i.⁸Cedi mani ya nibuoli n jɔa yeni, ñ ña, bá yaaba n pia i nuni, yeni a woma, bá yaaba n pia a tuba, ki gbia.⁹Mi diema yaaba kuli ñ taani, i nibuoli kuli, yin taani mani yenma. Bi siiga nni, ñma n den kpeli ki pua sawali, yaali n tieni po oo? ki waani yaali n den tieni, hali mi cilma aa? Ban yini bi siedanba, ban cua ki maadi, ki saa bipo i mɔmɔni, ki yedi 'Li tie mɔmɔni i.'¹⁰O Diedo yedi, "Yinba n tie n siedanba" Yinba yeni n naaciemo, min den gandi yua, lanwani ii, yin bandi ki go dugi npo, ki bandi ke li tie Mini i. Hali mi cilma, tienuba ki kpeli ki ye, ki kandi Mini, tienuba kan go cua n ya puoli po.¹¹Mini n yeni, Mini n tie O Diedo, candaanoba kuli ki ye ki kani mini.¹²Mini n den yaadi ki yedi, ki go cua yeni mi faabma, ki cedi ke bi kpaandi, tienuba kuli ki ye i siiga. Yinba n tie n siedanba, "O Diedo yedi, "Mini n tie U Tienu.¹³Nn, ki cili dinne, hali yeni ya yogu kuli, Mini n tie U Tienu, niloba kuli kan fidi ki fie min muubi yaali n nuu nni, N ya tieni yaali, ñma nan ba fidi ki yie npo oo? N sɔni ipo o nilo.¹⁴O Diedi, i daafaabma daano, Israyeli Tienu yua n gagdi ki ñani yeni, yedi ya maama ne: "I ya po i, ke n sɔni o nilo Babiloni po, N ba tulni ba, ki jiini ba ban sani nani i yonbi yeni, Babiloni yaaba pamandanyani ba lebdi ki tua bubuuli yeni fanfabni baba i.¹⁵Mini n tie O Diedo, ya Tienu n gagdi ki ñani, yua n tieni Israyeli, i badciamo."¹⁶O Diedo, yua n tieni li sanjali mi ñincianma nni, ki tieni ki sanbiga mi ñinpuubkaama nni, yedi ya maama ne,¹⁷Wani yua n gedi bu tobu yeni ti toturdi, yeni i taami, yeni a toɔgola yeni a jakɔnda. Bikuli bia mi ñima nni; bi ji kan fii, bi buodi, ki gbindi nani li fidcabli yeni.¹⁸Ji da tiadi yaali n den tieni kpiaa po, yin da go kpaagi ya bonli n pendi hali yogu po.¹⁹Diidi mani, N ba tieni ya bonli n paani; li cili mi tienma o, i dá ki la li ii? N ba bili li sanjali mi fanpienma nni, ki cedi i kpeni ñ puubi ki tinkuonga nni.²⁰Ti muayandi ba yiini ki dondi nni i kuani nni, i fuasangbanli yeni ti togtɔgnuandi kuli, kelima, N ba cedi mi ñima ñ pudi mi fanpienma nni yeni ki tinkuonga nni, ki ya ñungi n niba,²¹min tagi, ki go tieni ya niba n ya yeli po yeni, bi ba kpaandi ki kpiagi n yeli, ki yini n donda. O Diedo buni yeni Israyeli yaaba.²²O Diedo yedi, "Jakobo buolu, yii taagi mini ya yeli ka; Israyeli yaaba, i cɔgi yeni nni, ki miadi nni."²³I den ki taa i pabila ki padi mini ya po ka a padjuukaana, i den ki kpiagdi n ya yeli ka i pada nni. Mii den niini ka, ke yin cua yeni npo paabu, mii go den ñɔdi yi yeni paalu ka, ke yin juu npo tulaale yeni li ñubɔanli.²⁴I den ki taa i ligi ki daa ya tisinma n pia u nuulmanu npo, i go den ki guoni nni yeni i padnankpama mo. Ama, i den tugni n yuli po i tuonbiadi, ki kuani nni ki mabinga yeni i tagli yeni i tuadbiada.²⁵Mini i, Nn, Mini n duuni, ki ñuudi, ki ñani yin tieni npo ya biadma kuli, yeni i tagli; N ji kan tiadi i tuonbiadi po.²⁶Guani ki tiadi mani yaali n den tieni, ke tin taani ki jia ti buudi; maadi mani iba, ki saa ipo i mɔmɔni, lan waani ke yii pia tagli.²⁷I yaajanba den tieni ti tuonbiadi, ke i gobdikaaba mo tudi npo, ki fiini mi yenyiema.²⁸Lanya po i, ke n den diidi ki sua ke u kaangagdinamu nni tuonsɔnba den jɔgni boncianla, ke n cedi ke Israyeli yaaba fiagi ba, ki buoni ba."

Chapter 44

¹Mola, yinba Israyeli yaaba, min gandi ya buolu, n naaciemo, Jakobo puoljuani, cengi mani.²O Diedo, yua n tagi yi, ki tieni yi i naa tugu nni, wani yua n ba todi a, ki kubi a yedi ya maama ne: "Da jie mani liba kuli, n naaciemo Jakobo, yeni fini Jesuruna, min gandi yua.³Kelima, N ba wuli mi ñima ki tinkuonga po, ki cedi i kpeni ñ puubi ya tinga n kuodi po;N ba yadi n fuoma a puoljuani po, ki go maani li seli i madi kuli po.⁴Bi ba pa ti kpenmuadi siiga nani i kpentiidi yii n baali i ñinsani nni yeni.⁵One ba yedi, 'Min tie O Diedo yua i' o tiano mo ñ yini Jakobo yeli, nitiano mo ñ diani o nuu po, a tanpala, ki yedi 'N tie O Diedo yua i' ke Israyeli mo ya yeli n tie o kpiagdi."⁶O Diedo, Israyeli badciamo yeni o candaano, U Paaciamu Kuli Daano, yedi ya maama ne:"Mini n tie o kpialo yeni o juodka, tietoa ki ye, kase mini.⁷ñma n tie nani mini, ki ba fidi ki maadi nani mini yeni? Wan maadi ki dogdi ki waani min den tagi bi niba ya yognu, ki waani yaali n den kpia ki tieni, yeni yaali n ba juodi ki tieni.⁸Da jie mani, da digibi mani. Mini ka den cedi ke i gbadi li maama, ki go cedi ke bi kpaandi ki waani yi ii?Yinba n tie n siedanba: tienuba go ye ki kandi Mini ii? Tancianguba kuli ji ki ye, ke mii bani gu"Yaaba n tagi i buli⁹Yaaba n tagi i buli tie fanma i; ban ñanbi yaali, ki lingi ya nannana kuli ki pia mayuli;bi siedinba ki pia nuni, baa nua pu, baa pia yama, baa bani pu mo, bikuli ba fiagi. ¹⁰ñma n ba tagi, bii ki duadi ya bulo n ki pia mayuli, kaa bani lan ba funi opo yaali ii?"¹¹Diidi, yaaba n tuuni lanyu tuona kuli ba fiagi; li tonsanbanda kuli tie nisaalba i. Cedi mani ban taani bi kuli, ki cua o kani, bi ba digibi bi kuli, ki di i fee.¹²O maano maa li yali, ki tuuni yeni a kuana, ki puli lan mōndi, wan pua yeni hama, ki tadi li. O tuuni yeni o nuu yu n paa yeni,mi koma ya cuo o, o ba tadgi, u ñunuunu ya cuo o, kese wan cōgi.¹³o kpiekpiedo mo bigindi ku daagu yeni u baabibiginkou, ki diani ki lindi gu.O diani o bulo nannanli, yeni lan ba jia maama bianu, ki bigni bonjanla.O tagi o bulo ke o naani yeni o nilo, li nannanli n baa dia bi niba, ke bi caa wan see ya dieli nni.¹⁴O cuani Sedri tiidi, lanyu a waan gandi Sipri tiiga bii terebenti tiiga.Wani n yi gandi ya tiidi n ñani li fuali nni, ke o ba cua.O yi nuu pen tiiga, ki cedi ki taaga ñ nii, kan kpedi.¹⁵Lanwani ii, bi niba ba duo ya daadi n ba cuoni u mu, ki tongi u kaanu, wan yie, ki taa ya daadi n sieni ki kuuni, ki tieni mi jiema.Lanwani ii, o ba tagi o bulo yeni ya daajenli n sieni, ki ya gbaandi ki pugi o. ¹⁶O yi taa ti daadi yeni bōgdima, ki cuoni u mu, ki sōgi ti nandi, ki ñmani, o pali ñ mangi.O go cong i u mu ki yie, ki tua, "Li mani boncianla, yeni min yeli u mu."¹⁷Ya dajenli n sieni, o ba tagi lani o bulo, ya nannanli ke o kpiedi, o yi gbaandi o ya kani i, ki pugi o,o yi jaandi ki mia o, ki yedi, "Faabi nni, kelima fini n tie n tienu."¹⁸Baa bani liba kuli, baa gbia liba kuli ya niima nni, kelima, bi pii bi nuni po, ke ban da nua, ki pii bi pala, ke ban da bandi liba.¹⁹Oba kuli ki tieni maalma, baa tia mo, ki ba yedi,"N sia ti daadi bōgdima, ki cuoni u mu, n tieni mi jiema yeni a mukuana, ki sōgi ti nandi yeni li daadi mu, ki ñmani.Mola, n ba taa ya daajenli n sieni ki tagi ya bonli n gundi, ki ya gbaaandi ki pugi li ii? Li buali ke min gbaani ki pugi li daajenli ii?"²⁰Li naani o mua mi fantama ; O yanpiima n tulni o. O kan fidi ki faabi o yuli, o kan fidi ki yedi, "Min kubi yaali n nuu nni ne tie ya bulo n ki pia mayuli i, tofaama baba i."A tie n naaciemo i, ñan da sundi²¹Yinba Jakobo puoljuani, Israyeli yaaba, ya tiani mani ya bonli n tieni ne po:Mini n tagi yi, ke yin tua npo n naacenba:Israyeli, N kan sundi apo.²²N bolni i tagli nani u taayiinu yeni, ki piini i tuonbadi yeni i yenyiema nani ku gbantangbaangu yeni.Guani mani n kani, kelima mini n daa ki faabi yi.²³Tanpoli, mangi mani i pala, ki yiini i pamandanyani, kelima, O Diedo sōni o tuoncianli; ki tinga po yaaba mo ñ yigni mani yeni li pamanli.A juana ñ yiini i pamandanyani, a fuana yeni i tiidi kuli yigni mani yeni li pamanli; kelima, O Diedo daa ki faabi Jakobo puoljuani, ki ba dogdi ki waani o kpiagdi Israyeli diema nni.²⁴O Diedo, i candaano, wani yua n tagi yi hali i naa tgu nni yedi ya maama ne:"Mini n tie O Diedo, yua n tagi bonli kuli, wani yua n dadi ki tandi ti talwadi, o baba, wani yua n tagi ki tinga, o baba. ²⁵Mini n biani bi tofaadanba fanma, ki cedi ke a baayuadiida yeni bi jabaaba juodi fanma;Mini yua n cedi ke bi yanfodanba yeni bi cegli kuli tua yanluomaama.²⁶Mini yua n saagi n naaciemo po i mōmōni, ki cedi ke n tonda ñ den pua ya sawali tieni ki tii,N den yedi Jerusalema po, 'U ba guani ki baa bi niba,' ki yedi Juda dociami po, 'Ban guani ki maa yii, yaali n den mudi kuli ba guani ki fii';²⁷Mini yua n yedi mi ñincianma, 'Nuudi, N ba cedi i kpenciami mo ñ ñuudi cain."²⁸Mini O Diedo n yedi n naaciemo Siirusi, 'Finii n tie n yankpaalo, fini n ba tieni n yanbuama kuli; O ba yedi Jerusalema dogu po: 'Ban guani ki maa u!' Ki yedi U Tienu diegu mo yapo, 'Ban cili ku tanpuuli!

Chapter 45

¹O Diedo yua gagdi ki njanbi, Siirusi, wan kubi yua ya nujienu, ki ba pua ki jiini i nibuoli, o nintuali, ki ñagdi bi badiba gbanñagirdi, ki pua ki luodi ti bulñoluordi, o nintuali, ke tin da go luoni, ki ya yaa, yedi o ya maama ne:²"N ba ga a liiga, ki pua ki ladi, ki sali a juana; N ba pa ki mudi ti kumondi gana, ki mudi a kudigana yomyomi, ³N ba teni a ya njalmani n wuo li biigli nni, yeni ya piama n wuo hali fagma, ke njan bandi, ke li tie Mini i, O Diedo, Israyeli yaaba Tienu, yua n taa a yeli, ki yini a.⁴N yini a yeli, kelima n naaciemo Jakobo puoljuani po yeni Israyeli yaaba, min gandii ya buolu po i. N taa a yeli, ki yini a; ki puni a ya yeli n njani, ki pia ti kpiagdi, bá yeni njan ki bani nni kuli. ⁵Mini n tie O Diedo, tiano ki ye; Tientoa ki ye ki kandi mini. N bobni apo, ti jatiadi, ki baa paagdi a, bá yeni njan dá ki bani nni; ⁶ke bi niba n bandi, ki cili u yienu n pudi naanpo, ki ya caa hali wan baali naankani, ke mini n tie U Tienu, Tientoa ki ye; Mini n tie O Diedo, toa ki ye. ⁷Mini n tagi mi yenma, ki go tieni li biigli; mini n puuni mi yanduanma, ki go ba fidi ki cua yeni mi yebiadima; Mini n tie O Diedo yua n tieni lanyaa bona kuli. ⁸Tanpoli, cedi mi manma n baa! Ti talwadi n cedi mi teginma n jiidi, ki ya puubi. Ki tinga n luodi, mi faabma, yeni njalbalga n tieni, mi teginma n taani yeni mi faabma ki puuni ki loni a luana. Mini O Diedo n tagi lankuli. Ku yogu yeni o maado. ⁹Fala baa ye yeni yua n fu yeni o tagdo, wani yua n tie tiamaakaagu, ya tiamaakaadi n sieni ki tinga nni siiga! Ku yogu ba buali o tiamaalo, 'A tiendi be i?' bii, li tuonli n buali yua n tuuni, 'njaa bani li tuonli yo oo?' ¹⁰Fala baa ye yeni yua n yedi o baamado, 'Be n ced ke a mali nni?' bii ki buali o naamado, 'Be n cedi ke a mali nni?' ¹¹O Diedo, Israyeli Tienu, yua n gagdi ki njani yeni, yua n tagi a, yedi ya maama ne: 'Be n cedi ke i buali nni min ba tieni yaali n niba po oo? Be yapo i, ke i buali nni min tieni yaali yeni n nui po oo?' ¹²Mini n tagi ki tinga, ki tagi o nisaalo ki tieni o kipo. N dadi ki tandi ti talwadi yeni n nuu i, ki gobdi tanpoli togola, a njmaabila kuli. ¹³Mini n yini Siirusi, ki tigi o yeni mi teginma, N ba njanbi ki ladi o sani kuli. Wani n ba guani ki maa n dogu, ki faabi n niba, ki cedi yaaba n ye fagma n guani ki kpeni, kaa pia panli ki buali suuli lipo," O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano n yedi yeni. Israyeli yaaba, U Tienu ye i ya kani i. ¹⁴O Diedo yedi ya maama ne, "Ejipti yaaba tuonli ñuadi yeni Etiyopi yaaba baali yeni Seba yaaba, ya niba n ti nifagda boncianla yeni ya bali, ba cua a kani, ki tua a njalmancelu. Bi kuli ba njodi a puoli, ke bi nui luoli yeni i kudbaabi, ki njodi a puoli. Bi ba gbaani a nintuali, ki pugii a, ki mia a, ki yedi, 'Laa pia tama, U Tienu ye fini baba ya kani i, Tientoa ki ye ki kandi wani.'"¹⁵Momoni i, a tie ya tienu n wuondi o yuli i, Israyeli Tienu, O Candaano. ¹⁶Bi kuli ba fiagi, ki tibni bi yula, bani yaaba n tagi i buli yeni, bi baa ye yeni i fee hali bi miali bianu. ¹⁷Ama, O Diedo ba faabi Israyeli buolu, bi ba baa ya faabma n ki pia ghenma; oba kuli ji kan fiagi yi, hali yeni i miali bianu. ¹⁸O Diedo, U tienyendu yua n tagi tanpoli, ki tagi ki tinga, ki tieni ga, ki seni ga ki kaanu. Waa tagi ga tinkuonga ka, ama ke bi niba n ya ye kipo i; wani n yedi ya maama ne: "Mini n tie O Diedo, toa ji ki ye. ¹⁹Mii maadi wuoli nni ka, naankani n wuo ki tinga po ka; N ki yedi Jakobo puoljuani, 'Lingi nni mani yin kan la nni naani! Mini n tie O Diedo, yua n maadi i momoni, ki maadi ki wangi yaali n tiegi. ²⁰Taani mani ki cua n kani! Nagni mani na, yinba yaaba n sani ki ciadi i nibuoli siiga! Yinba yaaba n tugi a nannana yeni i buli, yii pia yin bani yaali, i jaandi ki miadi ya buli n kan fidi ki faabi yi. ²¹Cua mani na, nagni mani na, ki saa i momoni! juogi mani ki taani ki dogdi yaali n tie i momoni. njma den cili ki maadi li laabaali, hali mi cilma? njma n den kpaandi ki waani li laabaali Mini ka aa, O Diedo ka aa? Lan ñani Mini, yua n tie ya Tienu n tiegi, ki go tie i candaano. Tientoa ki ye, ki kandi Mini. ²²Yinba yaaba n ye i tinbiani po, guani mani n kani, ki baa mi faabma; kelima Mini n tie U Tienu, tientoa ji ki ye. ²³N poli n yuli po, I momoni ña n ya ñobu nni i, n maama mo ki pia lebdima: 'Dunli kuli ba gbaani n nintuali, lanbu kuli mo ba poli n yeli po. ²⁴Lanbu kuli ba maadi n maama, ki yedi, "Mi teginma yeni u fidu ye O Diedo baba ya kani i." "Bi kuli ba fiagi, bani yaaba n den bieni bi pala npo yeni. ²⁵Israyeli yaaba puoljuani ba baa ti monkundi yeni ti kpiagdi O Diedo kani i; bi ba baa mi yemanma O Diedo yapo i.

Chapter 46

¹O buciamo Beli gbaani, o bulo Nabo mo buani; bi taa bi buli yeni bi nannana kuli, ki tugni ti yandi, ya yandi n tugi a tugikpiaga. Yin den pugi, ki kpiagdi ya buli yeni, yini n tie tugikpiaga ti yandi po yeni.²Bi taani ki buani, ki gbaani, ki pugi, bi naa fidi ki ba faabi bi buli yeni bi nannana, bi taa bikuli i, ki ban caa ti yonbidi.³Cengi mani nni, yinba Jakobo puolhuani yeni yinba Israyeli buolu, yaaba n sieni,min den tugi yaaba ya tugli hali i naa tugu nni, ki ban tuoni hali yeni i madidaali. ⁴Hali yeni i ciandma nni, Mini li tugi yi, ki ban pundi hali i yupiendi yognu, ki li bii ki tugi yi. Mini n tagi yi, ki kubi, ki go guu yi, ki tugi yi, ki go ba faabi yi.⁵I ba nangi nni yeni nma i? I maali ke n naani yeni nma i, ke i ba nangi ti?⁶Bi yogdi bi bogli nni wula kuli, ki bigni nanjilfa yeni li bonbiginkaali. Bi ga o maano, ki pani o tuonli pani, ke o duadi bipo o bulo, ban baa nuandi yua ya kani, ki tieni o ti kpiagdi, ki go gbaandi ki pugi o.⁷Bi yugdi o bulo, ki bugi, ki gedi yeni o; ki ban seni o o kaanu, o bulo li see o kaanu, kaa nmiagi o kaanu. Bi yigni ki yi o, o kan fidi ki tuo, o go kan fidi ki faabi ba ban ye ya yognu li pabonli nni. Mi faabma ji ki fagi. ⁸Tiadi mani lipo, ki da sundi, yinba yaaba n den fiini mi yenyiema yeni! ⁹Tiadi mani ya bona n den tieni hali mi cilma, ya bona n tieni ki pendi, kelima, Mini n tie U Tienu, tienta ki ye, Mini n tie U Tienu, tiano ki ye ki tie nani mini yeni.¹⁰Hali mi cilma yognu, N den wangi yaali n ba ti cua, hali yogu mo, N den wangi yaali n da ki tieni; N den yedi, "N yanjaga kuli ba tieni ki tii, N go ba tieni min bua yaali mo." ¹¹N yini o kaabo, ke o nani puoli po, ki yini min gandi ya ja, ke o nani hali fagma ya diema nni; wani n ba tieni min jagi ke N ba tieni yaali; Nn, Min yedi yaali lani n ba tieni; Min jagi yaali, li ba tieni ki tii.¹²Cengi mani nni, yinba yaaba ya pala n juagi yeni, yinba yaaba ya tuada fagi yeni mi teginma yeni.¹³N cedi ke mi teginma nagni, maa ji ye fagma ka, O Diedo faabma ji kan waagi ki cua; N ba cedi Siyon n baa mi faabma, ki puni Israyeli mo u namu yeni li seli.

Chapter 47

¹Babiloni badbisiaba, jiidi mani ki kali mi tama nni; Kalide badbisiaba, jiidi mani i badikpaga po, ki kali mani tinga nni. Bi kan ya yi yi bi poŋanba yeni ya puoba n mangdi a pala mi yema nni. ²Gedi ki nandi mani mi yoma li naali po; libdi mani i cablibinkaana, Duoni mani i liadfagda, ki ban dagni a pana, ki cuoni ki puodi i kpeni. ³I ba legdi ki ŋa i mubima, ban la yi, Nn, bi ba la i fee: N ba tuu yi li panli, N kan jie nilo niñima. ⁴O yeli n tie, ti Candaano, O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano, Israyeli Tieniu yua n gagdi ki ŋani. ⁵Yinba Klide badbisiaba, kali mani li biigli nni, ki ya ŋmini suo; kelima bi ji kan yini yi mi diema badpuoba. ⁶N pali beni n buolu po; N biidi n faali, ki taa ki gedi, ki tieni i nui nni, ama, yii den gbadi bipo niñima; i tugni u buolu nikpelo ya tugli n kpiagi. ⁷I den yedi, "Tinba n baa tie bi badbisiaba ya yognu kuli. "I den ki tia ki kuani li bonli i pala nni, i go den ki maali li bonli lebdima n ba cua maama. Mi faabma naa ji fagi⁸ Lanwani ii, cengi mola, ya maama ne, fini yua n kaa mi yanduanma yeni u yemanu nni yeni; fini yua n tua a pali nni, "Tinba baba n yeni mi yema, yaaba n sieni kuli, fanma i; kpepuodi kan baa tipo hali bada, ti go kan bandi maakuugu mo." ⁹Ama lany payiani lie kuli ba baa yi yoghuba, daayeli i: ku maakuugu yeni ti kpepuodi ba taani ki baa yipo yeni li yebiadma kuli, bá yeni i bulgbandi, i bayuadiida yeni i ñogtila kili. ¹⁰I den dugi i biadma po i; i den tua, "niloba kuli naa nua ti"; i yanfuoma yeni i ninfanbu kuli n tulni yi, ama, ke i tua, "Tinba yaaka nitca ki ye ki tie nani tinba." ¹¹Mi yebiadma ba ludi ki baa yi; i bulgbandi yeni i ñogi kuli, i kan fidi ki logdi li fala yema. Mi bolinma ba ludi ki baa ipo, ke yii bani man ñani naani. Mi yebiadma ba ludi ki baa ipo, ke i kaa, kaa bani. ¹²Ya kubi mani i bulgbandi yeni i ñogi kuli, ke li paa, nani yin den maani ki tiendi maama hali i panma nni yeni; daalinba li ba ŋanbi ipo, hali bi niba n jie yi, daalinba, i ba fidi ki logdi fala yeni mi yebiadma. ¹³I cogni i yula yeni i bulgbandi i ñogi yeni i lingma kuli; yaaba n yaadi ki nua tanpoli, ki diidi u yienu yeni i ŋmaali, yaaba n kpaagi ki lingi o ŋmaapaano, ki lingi yaali n ba cua yeni yaali n ba tieni; cedi mani bani n faabi yi mi yebiadma yognu. ¹⁴Diidi, bi ba juu ki buodi u mu nni nani ti muakuondi yeni i. Bi kan fidi ki faabi bi yula u mu nni. li mu naa tie ban puli kpanu yeni ya mukuana ka, u naa go tie ban kaa ki yie ya mu ka! ¹⁵Yin den juogi yeni yaaba, hali i panma nni, ki cogni i yula yeni yaali, yin den daa, ki go kuadi yeni yaaba yeni, n ba juodi maama n yeni, bi kuli li tugni ki tiendi bi yanpiituona i; i ya yigni ki miadi todma mo, oba kuli ki ye, ki ba fidi ki faabi yi."

Chapter 48

¹Cengi mani, Jakobo puoljuani, yinba yaaba n kubi Israyeli yeli, ki ñani Juda buolu nni; yinba yaaba n polni O Diedo yeli po, ki jaandi ki miadi Israyeli yaaba Tienu, ama, mòmɔni yni teginma ki ye i tuada nni.²Kelima, bi yi bi yula u dogagdinjamu yaaba, ki dugi Israyeli Tienu po. O yeli n tie O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano.³Hali mi cilma, N den tuodi ki waani yaali n ba tieni; li maama den ñani Mini ya ñobu nni i, ke n cedi ke bi kpaandi ki waani, ke bi niba n bandi; N den ludi ki cedi ke lanyanya bona kuli tieni yenma i,⁴Kelima, N den bani ke i punkpaali juagi nani ti kudi yeni, ke i tulu mo wagi nani ti kumɔndi yeni,⁵lanya po i, ke N den tuodi ki waani yi li laabaali hali ke li dá fagi, ke li ti fidi ki tieni, ke li nan sua ke yi ga li laabaalo o.lanwani ii, i kan yedi, 'Ti buli n cedi ke li tieni,' bii, 'Min kpiedi, ki go duadi ya nannana yeni ya buli yeni n cedi ke li bona tieni.'⁶I gbadi li bona kuli; yin faama li bona kuli po bonjanla! Yinba wani ii, i kan tuo ki puni li laabaali ke min yedi yaali tie mòmɔni ii? Mɔla wani ii, N ba cedi yin bandi ya bonli n tie bonpaanli, yin den ki kpeli ki bani yaali.⁷Mɔla, laa tie kpiaama ya maama ka, li bona ba tieni, dinne yaaka, i naa kpeli ki gbadi li maama,lanwani ii, i kan yedi, 'Diidi, ti bi bani li bona po.'⁸I ki kpeli ki gbadi; I den ki bani lipo; Li bona laabaalo den ki kpeli ki baa i tuba nni.Kelima, N bani ke i tie janbciami danba i, hali i i naá tugu nni, i den tie yaaba n fiindi mi yenyiema i.⁹Kelima, Mini ya yeli po, N ba sieni n pabienli, kelima min pundi ya kpiagdi po, n ba lagdi min bi bobni ipo ya bolinma.¹⁰Diidi, N den tongi yi ke i dondi, ama, laa tie ban dondi ñanjilfa maama ka, ama, n bieni i gbani mi yebiadma nni i.¹¹Kelima, Mini ya yeli po i, li tie Mini ya yeli po i, ke N tieni yi yeni; kelima, N ba tieni ledi i, ki cabi ban ya fanbidi n yeli nanda aa?N kan taa n kpiagdi ki teni nitiano.¹²Jakobo puoljuani, min yini yinba yaaba, Israyeli yaaba, cengi nni mani:Mini liga i; Mini n tie o nikpialo, ki go tie o nijuodka.¹³Nn, n nuu n puu ki tinga tanpuuli, ke n nujienu dadi ki tandi ti talwadi; N ya yini ba, bi yi taani, ki fii, ki sani ki cua.¹⁴I kuli n taani mani na, ki cengi nni! I siiga nni, nma n den puni li bona laabaalo?O Diedo n bua yua yeni n ba tieni U Tienu n jagi ke o ba tieni Babiloni yaali. O Diedo yanbuama po, wani ya nuu n ba pua Kalde yaaba. ¹⁵Mini n yeni, Mini n yedi, Mini n yini o, Mini n cedi ke o cua, o ba soni o tuonli lan buali maama.¹⁶Nagni mani na, cengi mani ya maama ne:Hali mi cilma, mii den maadi wuoli nni; hali li bona cilma, N den ye li kani."Mɔla mo, O Diedo n soni nni yeni o fuoma.¹⁷O Diedo, i Candaano, Israyeli Tienu yua n gagdi ki nani yeni yedi ya maama ne, "Mini O Diedo, i Tienu n ba tundi yi, ki nanbi ipo, wani n baa gobdi yi, ki wangi yi yin ba tɔgni ya sanu. ¹⁸Li ya bi tie ke i colni n yikodi, i yanduanma yeni i nuukubli bi baa tie nani kpenciamu yeni i, i faabma yeni i teginma mo, nani mi ñincianma ñingbanu po yeni.¹⁹I puoljuani bi ba yabdi ki pundi i kpentanbiini, i bila mo n ya yabi nani i tanbiini yeni;bi yela bi kan piini, bii, ki bodi n nintuali."²⁰Sani mani ki ña Babiloni nni! Sani ki fagdi yeni Kalide yaaba!Yigni mani i pamandanyigni, yigni mani ki kpaandi ki waani li laabaalo! Cedi mani i tinbiani kuli yaaba n gbadi li laabaalo!Yedi mani, 'O Diedo faabi o naacenba, Jakobo puoljuani.'²¹Nuñuunu ji kan cuo ba, wan ba gobdi ki kuani ba ya tinkuonga nni;O cedi mi ñima pudi ki puubi ku tangu nni, ke bi ñu;o pua ki yagdi ku tangu, ke mi ñima pudi ki yadi.²²O Diedo yedi, ke yanduanma ki ye nibiadba po."

Chapter 49

¹Yinba a kpendega yaaba, cengi mani nni! Yinba ya nibuoli n ye hali fagma, diadi mani i tba ki cengi nni. O Diedo yini nni, ke N dá ye n naá tugu nni, ki yini, ki taa n yeli ban mali nni ya daali. ²O den luani ki mangi ñɔbu nani ya jugsiega n mani polpoli yeni, ki den wuoni nni o nuu nni, O den cedi ke n tua nani ya piemu n sonde yeni, ke o guani ki niani nni wan bali ya luoli yeni nni. ³O den yedi nni, "Fini n tie n naaciemo, Israyeli, Min ba tɔgni yua ya kani, ki waani n kpiagdi." ⁴Ama n den jiini, "N cɔgni n yuli fanma fanma baba i, ki biandi n gbanmanu fanma fanma po, ama, n mɔnkundi ye O Diedo kani i, n tuona pani mo ye yeni n Tienu." ⁵Mɔla, ao adiedo maadi; wani yua n tagi nni hali n naá tugu nni, ke min ya tie o naaciemo, ki guani yeni Jakɔbo puolɔnuani o kani, ki cedi Israyeli yaaba kuli n taani o kani, lanwani ii, n baa li seli O Diedo kani, ke n fidu mo ñani N Diedo kani i, ⁶ke o yedi nni, "ɲan tua n naaciemo, ki ba guani yeni Jakɔbo buoli puolɔnuani, ki go guani yeni Israyeli yaaba siiga, yaaba n sieni yeni dá ki dagdi. N ba cedi ɲan tua i nibuoli kuli po mi yenma, ke n faabma n tandi ki gedi hali i tinbiani po." ⁷O Diedo, Israyeli Tienu yua n gagdi ki ɲani, yua n daa ki faabi ba yeni, maadi ki yedi, "Ban fali yua, i nibuoli kuli n nua yua ke o jɔgni, ki tie bi tugtondanba yonbo yeni, bi baditieba ba la o, ki fii ki sedi, bi badbijaba ba la o, ki gbaani ki pugi o, kelima, O Diedo yua n tie dugika po, yeni Israyeli Tienu yua n gagdi ki ɲani yeni n gandi o ya po." ⁸O Diedo n yedi ya maama n ne, "ɲan den bua n todma ya yognu, a den yini nni, ke n tuo, ki jiini a, ɲan den lingi mi faabma ya yognu, N den todi a ki faabi a; N ba kubi a, ki dini a, ki cedi ɲan loli n ɲantaado yeni bi niba, ki guani ki maa ban den gedi ki baa ya diema, ki dini li faali, ke bi bolini ma yeni." ⁹Ki yedi a kpaada mo, 'Ña mani;' ki yedi yaaba n ye li biigli nni, 'Dɔgdi mani, ban la yi.' Bi baa tie nani ban kpaa ya yandi i sankuni yeni i, ke bi baadi bi jiema a juana po. ¹⁰Koma kan cuo ba, ñuñuunu mo kan cuo ba, tintantonma yeni yenwulgu kan duoli ba, kelima, yua gbia bi niñima baa gobdi ba, ki ciandi ba a ñinbuna kani. ¹¹N ba cedi n juana kuli n tua sani, ki guani ki ɲanbi a sanjaciama. ¹²Diidi, Bani n yeni, bi ñani hali fagma, ki kpendi; bine ñani nijienu yeni nintuali; ke tianba mo ñani niganu po, Sinimi diema po. ¹³Tanpoli n yiini i pamandanyani, ki tnga mo n mangi ki pali; yinba a juana, kpaandi mani ki yigni yeni li pamanli yani! Kelima O Diedo baagi o niba, ki gbia bi niñinniba po mi niñima. ¹⁴Ama, Siyɔn den tua, "O Diedo ñoli ki ɲa ti, o sundi tipo o." ¹⁵"pomado ba fidi ki sundi o canpandiga po oo, bii, ya pomado n ɲaandi o biga ba fidi ki sundi kipo nani waa pia kipo niñima yeni ii? Nn, bi ba fidi ki sundi, ama, Mini wani kan sundi ipo." ¹⁶Diidi, N diani i yeli n nupangu nni; N nua yognu kuli i bilinguona. ¹⁷I bijaba n tiini ki kpendi yeni, yaaba mo n den cedi ke i dogu tua diegbengu yeni fanpienma yeni mo n tiini ki ña i diema nni yeni. ¹⁸Yaadi ki diidi mani i kaalindma, bani n taani ki kpendi i kani yeni. O Diedo yua n fo, poli ki yedi, "Bi ba tua apo nani ti kpiagdi tiayiekaagu yeni, a ba yie ba nani o pocaano badu tiadi yeni. ¹⁹I dogu yu den tua diegbengu, dogmudingu yeni fanpienma, yeni pabɔnli bonli, Mɔla, a ba tua ya dogu n waa boncianla u niba po, yaaba n den waani yi fala yeni mo ba sani ki fagdi. ²⁰Ban den fie i bila yaaba yeni, baa yigni i tuba nni, ki tua. 'U kaanu waagi ki kandi tipo, ɲmiagi mani timo n baa ki kua, ki kali. ²¹Lanwani ii, i ba yedi i pala nni, 'ɲma n mali tipo ya bila ne? Kelima, tii den pia biga, ti den tie ɲɔlmu i, ti go den ye ti yonbidi i, ke bi go deli ki ñani ti mo, ɲma nan wubi tipo ya bila ne? Diidi, ti den ye ti baba i, ya bila ne nan ñani le i?" ²²N Diedo, O Diedo n yedi ya maama n yeni, "Diidi, N ba duoni n buagu i nibuoli po, ki caani li tuudcabli i nibuoli po. Lanwani ii, bi ba yugdi i bijaba yeni bi buadi, ki cua yeni ba, bi ba bugi i bisiaaba bi buacabdi po, ki cua yeni ba. ²³Bi baditieba n ba tua i bila biyuaba, bi badbisiaaba mo n baa dingi, ki jelni yeni i bila; Bi ba ñuani, i nintuali, ki gbaani ki liadi i taatama; Yeni, ke i ba bandi ke Mini n tie O Diedo; yaaba n dugi npo kan di fee." ²⁴Bi ba fidi ki guani ki fie o jakɔndo n fagi yaali ii, bii, ki faabi o tugtondaano n kubi yua li kpaadidieli nni ii? ²⁵Ama, O Diedo n yedi ya maama n yeni, "Nn, Bi ba fie o jakɔndo n fagi yaali, o tugtondaano mo n cuo yaaba mo ba ɲmadi; kelima, N ba mua mi jama, ki kɔni yeni i yibalinba, ki faabi i bila. ²⁶N ba cedi i yibalinba n ɲmani bi gbannancedi, ki ñu bi sɔceama, ki guo, ki gaadi nani ku daamɔnɔngɔ yeni. Lanwani ii, nisaalmiali kuli ba bandi ke Mini O Diedo n tie i candaano, i daafaabika, Jakɔbo puolɔnuani Paciamu Daano."

Chapter 50

¹O Diedo n̄ yedi ya maama n ne, "Min ñani i naá yeni ya poñatili yeni ye le i?N kuadi yi yeni n pandanba bile ya po i?Diidi mani, bi kuadi yi kelima i tuonbiadi po i, yeni yin den fiini ya yenyiema yeni ya po, lani n cedi ke bi den deli ki ñani i naá.²Be ya po i ke min den cua, N den ki la ba nilo oo? Be ya po i, ke min den yini niloba kuli ki den tuo oo?N buagu den kɔbigi ki kandi yeni min faabi yi yo oo? Bii mii den pia ya fidu n dagdi ki ba faabi yo oo? N cedi ke mi ñincianma fuadi ki tua nani mi fanpienma yeni;bi jami ba bedi kelima ñima luoma po, u ñuñuunu mo ba ba biani ba.³N cedi ke tanpoli bondi cinm nani bi pini ti talwadi yeni ti pabɔntiadi yeni."O Diedo naaciemo⁴N Diedo, O Diedo puni nni bi ɲɔdkaaba lanbu, ke min bandi min ba maadi ya maama, ki todi a tadmā;O findi nni sinjaagu kuli, ki maadi n tubli nni, ke min cengi nani bi ɲɔdkaaba n̄ cengi maama yeni.⁵Ti Diedo, O Diedo luodi n tubli, ke mii den tie yenyiedo, mii go den sudi ki gani puoli mo.⁶N den cabi n benbengu yaaba n den pua nni, ki cabi n kpianu, yaaba n den dia ki ɲabi n langbiadiMii den pii n nunga po bá yeni ban den fiagdi nni, ki siini ti ñɔsandi n nunga nni kuli.⁷Kelima Nn Tienu O Diedo todi nni; lani n cedi ke mii dini fee; lanyā po i, ke N den juagi n nunga nani ku tangu yeni, ki bani ke n kan fiagi.⁸Yua n saagi i mɔni nagni nni. ɲma n go ba bu yeni nni ii? Tin taani ki togi tiyaba ti buudi yudanba kani.ɲma n yini nni ti buudi yudanba kani? Wan tuogi nni na. ⁹Diidi, n Tienu O Diedo cua ki todi nni. ɲma n ba tuni nni i tagli ii?Diidi, bi kuli ba dudi nani ya tiayiekaadi n bedi yeni;u piidigu ba kua ki yodi bi kuli.¹⁰I siiga nni, ɲma n fangi O Diedo? ɲma n cengi o naaciemo maama?Yua n cuoni li biigli nni, ki naa pia yenma, wan bili o dudugdi kuli O Diedo po, ki ya daani o Tienu po.¹¹Diidi, yinba yaaba n juu u mu, ki bali ya piemi n co umu yeni,kua mani yin cuoni ya mu yeni siiga nni, lan ya mu n ba liabi yi.N nuu paal po n cedi ke lanyā bonli kuli nandi yi; i ba kpe falaciamo nni i.

Chapter 51

¹Yinba yaaba n tiini ki nua mi teginma, yinba yaaba n lingi O Diedo, cengi mani nni! Yaadi mani ki diidi ban kpie yi ya tangu kani, yeni ban nani yi ya tanlongu nni. ²Yaadi ki diidi mani i báa, Abraham, yeni Saara yua n mali yi; Kelima, wan den ye o baba ya yognu i, ke N den yini o. Ama N den yadi mi yednjanma opo, ki cedi ke o mali boncianla. ³Lani n yeni, O Diedo gbia Siyon po mi niñima, o gbia yaaba n ye ti diegbendi nni yeni po mi niñima; O ba cedi o fanpienma n tua nani Edeni yeni, o tialu yu n ye Jurden kpenjaali po yeni, mo n tua nani O Diedo gogdigu yeni; li pamanli yeni li pamankandikaali baa ye u niinni, i yani yeni i kogdimuani n ba taani yeni ti pagdi yeni a donda. ⁴N niba, fangi mani i yula, kuani mani i yama kuli i ya niinni, N buolu, diadi mani i tuba ki cengi nni! Kelima, Yiko ba n a kani i, N ba cedi n bujiali n dogdi, ki tua yenma i nibuoli kuli po. ⁵N teginma nagni, n faabma mo ba dogdi, n buadi mo ba jia i nibuoli buudi; yaaba n ye a kpendega po ba bili bi dudugdi kuli npo; bi baa dugi n buagu paalu po. ⁶Yaadi mani ki diidi tanpoli po, ki tibni mani ki diidi ki tinga, kelima, tanpoli ba bodi nani i muñii yeni i, ki tinga mo ba yondi yondi ki ba nani ya tiagu n dudi yeni, ki niba mo n kpe kpe nani i naasii yeni. Ama n faabma ki pia gbenma hali ya yognu kuli, n teginma mo kan gbeni hali bada. ⁷Cengi nni mani, yinba yaaba n bani yaali n tie mi teginma, yinba yaaba n kubi n ñomaama i pala nni; Da jie mani bi niba sugdi, yeni bi falga kuli, da nni mani i gbanu kelima ban ba dini yi ya fee po. ⁸Kelima, u piidigu ba kua ki yodi ba nani ya tiagu n dudi yeni, li kuoli mo ba kua ki yodi ba nani ti gbankobdi yeni; ama, n teginma wani baa ye hali ya yognu kuli, n faabma mo baa ye hali nifiima n tuu nifiima. O Diedo findi! Findi, findi, O Diedo! Findi tonma yeni a buagu n pia ya fidu kuli. Findi nani u yogu nni yeni, nani ya nifiima n den pendi yogu nni yeni. Fini ka den pua ki guli Ejipti ii, fini ka den pua ki kpaa o bonfuodbiado oo? ¹⁰Fini ka den cedi ke mi ñincianma ñima fuadi, mani ya ñima n ñua boncianla yeni, ki bili u sanu mi ñincianma tiipo, ke njan daa ki faabi yaaba n fidi ki pendi ii? ¹¹O Diedo n faabi yaaba ba lebdi ki kpeni yeni i, ki pundi Siyon yeni i pamandanyani, ki yili ya pamanli n ki pia gbenma bi yula po; bi baa gbie yeni li pamanli yeni li pamankandikaali, li bubuuli yeni i fanfabni mo n sani ki fagdi. N niba, i go jie nma i? ¹²Mini liga i, Mini n baagdi yi. Be ya po i, ke i go baa jie o nisaalo yua n ba kpe, o nisaalo biga yua ya miali n tie nani ti muadi yeni ii? ¹³Be n cedi ke i sundi O Diedo, i tagdo po, wani yua n dadi ki tandi ti talwadi, ki bili ki tinga tanpuuli ii? Be n cedi ke i ye daali kuli ya jawaanciandi n ki pia gbenma nni, kelima i yibali yua n fii ki sedi ipo yeni o pabiencianli, ki bua bolini yi yeni po. Yua n wangi a fala yeni pabiencianli ye le i? ¹⁴Li kan waagi, bi ba luodi ban den luoni yua li kpaadidieli nni, o kan kpe, ki jiidi ku kpienbuogu nni, o jiama mo kan podi o. ¹⁵Kelima Mini n tie O Diedo, i Tienu, yua n lengidi mi ñincianma, ki cedi ke mi ñingola fu; o yeli n tie, O Diedo, U Paaciamu Kuli Daano. ¹⁶Mini n kuani n maama a ñobu nni, ki nogni a yeni n nuu songu, ki dadi ki tandi ti talwadi, ki bili ki tinga tanpuuli, ki yedi Siyon yaaba, 'Yinba n tie n niba.' "Gua ki kpaagi mani, yinba Jerusalema yaaba. ¹⁷Findi mani, findi mani, fii ki sedi mani, yinba Jerusalema yaaba, yinba yaaba n ñuni O Diedo nuu nni pabienli tadñukaaga, ki guo, gaadi yeni; yinba yaaba n den ñuni ki fuadi yaali n den ye ki nufufuuga tadñukaaga nni yeni. ¹⁸Yin den mali ya bijaba kuli siiga, oba kuli ki den ye ki ba gobdi yi; yin wubi ya bijaba siiga, oba kuli ki den ye, ki ba cuo i buagu, ki dadi yi. ¹⁹Lani bonlieda kuli kpabni ki nandi a; nma nan baa maa apo? falaciamo yeni mi bolinma, mi koma yeni bu tobu. nma nan ba baagi a? ²⁰I bijaba gbali, ki bibili i sankuni kani kuli, nani ya pialo n baa ku diagu nni yeni; ke O Diedo pabienli jaagi bi yula po, ke i Tienu mo fu yeni ba. ²¹Ama mola, cengi mani ya maama ne, yinba, ban waani yaaba fala, yinba yaaba n ñuni ki guo ki gaadi, ke laa tie daama ka: ²²I Diedo, O Diedo, i Tienu, yua n ga o niba konli yedi ya maama ne, "Diidi mani, N ga ki nufufuuga tadñukaaga i nuu nni, n pabiencianli n ye ya tadñukaaga nni yeni, i ji kan ñu ki niinni. ²³N ba mubni ga yaaba n den wangi yi fala nui nni i, yaaba n den yedi yi, 'Labni mani, tin nmaa yi ki pendi'; lani n den cedi ke i buani den tua tinga, ki tua sanu bani bi santogiba po, ke ban nmaa ki pendi."

Chapter 52

¹Findi mani, findi mani, yinba Siyɔn yaaba! Fii mani yeni i fidu kuli, yie mani i badu tianɔandi, yinba u dogagdinamu, Jerusalema yaaba; Kelima, nilamo, jɔgindi nilo ji kan kua i siiga hali bada. ²Yogi mani iba, ki ñani u tangungu, yinba, Jerusalema yaaba, fii ki kali mani; landi mani ya yonbipiali n luoli i tulu nni, yinba Siyɔn bisiaba yaaba n ye ti yonbidi yeni. ³Kelima, O Diedo ñ yedi ya maama n yeni, "Bi den kuadi yi, kaa ga pu kuli, bi ba daa ki faabi yi, ki kan pa ligi mo." ⁴Kelima, ti Diedo ñ yedi ya maama n yeni, "Hali mi cilma, n niba den jiidi k gedi Ejipti diema nni ki baan ya ye; li puoli po, Asiiri yaaba den maabni ba fanma fanma. ⁵O Diedo yedi, "ban den ñani n niba fanma fanma yeni, N ba tieni be i mɔlane? Bi tugtondanba tandi bipo, ki sugdi ba, bi sugdi n yeli yognu kuli yeni daali kuli. ⁶Lanya po i, ke n niba ba bandi n yeli; lanya po i, ke bi ba bandi li daali ke Mini n tie yua n den yedi, "Mini nba n maadi ki tua Mini n ne!" ⁷Diidi mani yua n cuoni a juana po, ki caagi o laabaalɔamo ñ ñani maama! Yua n kpaandi ki wangi mi yanduanma laabaalo, yua n kpaandi ki wangi mi faabma laabaalo! Yua n yedi Siyɔn yaaba, "I Tienu n kaa ti badigbandi po yeni!" ⁸Cengi mani yinba bi doguudiba, duoni mani i nialu, ki taani ki yigni yeni li pamanli, kelima, bi la yeni bi nuni, ke O Diedo lebdi ki guani Siyɔn o. ⁹Taani mani ki yigni mi paadma yigni, ki yiini i pamandanyani, yinba yaaba n kua Jerusalema diegbendi nni; kelima O Diedo baagi o niba; o daa ki faabi Jerusalema. ¹⁰O Diedo yugdi o buagu yaagu n gagdi ki ñani yeni, ke diema kuli ñ la gu; Ki tinga yeni i tinbiani kuli yaaba ba la ti Tienu faabma. ¹¹gedi mani, gedi mani, ña mani Babiloni nni; da sii mani yaalin jɔgni kuli; ña mani mi diema yeni siiga; ñuudi ki ñanbi mani i yula, yinba yaaba n tugi O Diedo tadmu yeni! ¹²Kelima, yin da belibi ka ki ña, yin da sani ka ki ña; kelima, O Diedo n ba ga i liiga; Israyeli Tienu mo n baa ye i puoli po, ki guu yi. O Diedo naaciemo fala ¹³Diidi, n naaciemo ne, o baa tuuni yeni mi yanfuoma, o yeli ba ña, ki do, o ba tua niamo i, o bali ba do. ¹⁴Nani wan den tie bi niba boncianla po jawaandi bonli maama yeni, waa go den naani yeni nisaalo moko, o nannanli mɔno den ki naani yeni nisaalo yaali. ¹⁵Yeni lankuli, n naaciemo tuona po, li ba cuo i nibuoli po u yaalidgu, bi baditieba ba mubni bi ñɔna o ya po. Kelima, ban den ki kpeli ki togdi ba yaali, bi nuni ba la, ban den ki kpeli ki cengi yaali, bi ba gbadi, ki go bandi.

Chapter 53

¹ηma n den kuani o dandanli, ban den togdi ti yaali yeni ya po, O Diedo nuu paalu den dɔgdi ηma ya po i?

²Kelima, o den pani O Diedo nintuali nani li benkpeli yeni i, nani ya jiinli n pudi ki tinkuonga nni yeni;waa den pia ya nannanli ke nilo ba faadi ki ŋuadi, waa den pia ηamuba kuli, ke nilo ba diidi o.³Bi niba den fali o, ki nundi o, ki paadi ki sengi o, o baba, o den ye falabiado nni, ki maani yeni fala.O den naani ban buli yua ki nunga i, bi den nundi o, ki nua o ke waa pia mayuli, fanma bonli.⁴Ama, i mɔmɔni, o den ga ti ya fala i, ki tugi, o den tugi ti ya pabɔnli i;Ama, tinba wani den maali ke U Tieniu n den ηmiandi o o tuonbiadi pani, ki pua ki duoldi o, ki wangi o fala.⁵Ama, bi muu o ti ya yenyiema po i; bi den pua ki duoldi o, tinba ya tagli po i.Bi jia o buudi ki cuo o tinba ya po i, o ga ti ya gbantonli i, ki juodi yeni ti yiadi, ke ti baa mi faabma.⁶Ti kuli den yadi nani i pee yeni i; yua kuli den teli o kaanu i, ke O Diedo tugni wani, ti kuli ya tagli.⁷Bi den waani o fala boncianla; yeni lankuli, o den miini o yuli, o den ki luodi o ŋɔbu;Nani ban caa yeni ya pabiga u yankodkaanu yeni, nani ban jiagi o pia kobdi ke o se ki ηmini maama yeni,lanwani ii, waa den yaadi o ŋɔbu.⁸Bi den jia o buudi yeni ku tugtongu, ki kpa o; o nifiima siiga, ηma nan fiini opo oo? Ama bi den ŋani o bi nifuodba siiga, kelima n niba biadma po i, bi den tugni o ya yuli po i i tagli kuli. ⁹Bi den gbiidi o kakuli bi nibiadba siiga i, ki piini o a piada kakula nni,bá yeni wan den ki tieni biadmaba kuli, waa den tieni janbiba kuli, bɔndigu den ki ŋani o ŋɔbu nni.¹⁰Li den tie O Diedo buma po i, ke bi den pua ki mugi o, ke o yidi o miali salga, ki bua ti tuonbiadi po sugli,o ba baa o puolɔuani, o miali dana ba fagdi, O Diedo yanbuama ba tieni o ya po i. ¹¹Wan la fala o miali yema nni yeni, o ba la mi yenma, o yanfuoma po, o ba baa O Diedo ηanbli.N naaciemo ba saa bi niba boncianla po i mɔmɔni, wani n ba taani bi tagli kuli, ki tugi.¹²Lanya po i ke n ba cedi wan kali ti kpiagciandi danba siiga, o ba bɔgdi yeni bi paatieba boncianla ηalbalga biinu,kelima o luni o miali, ki kpe, ke bi taani o yeni bi nibiadba.Wani n tugi niba boncianla tuonbiadi, ki tua bi nibiadba po o candaano.

Chapter 54

¹"Fini ki ɲɔlga, fini yua n ki mali biga, yigni yeni li pamanli, yiini i pamanyani, kpaandi yeni u paalu, ki yigni, fini yua n ki bandi madtugikɔnu yeni. Kelima, o ponanbangu bila yabi ki cie o ponamo, yua n den ye yeni o calo" O Diedo n yedi yeni. ²Dadi ki tandi a jongu, ki pugni u kaanu, dadi ki tandi ti kpajɔnkaadi, ki pugni li yiali ku diegu nni; Pugni i baabi, ki kpaa a kpakpaana, ki loli lan ya paa. ³Kelima a ba tandi u yekaanu jienu po yeni ganu po i, a puolɲuani ɲ diedi i nibuoli, ki guani ki cedi ya dogi n den ki pia niba ɲ guani ki kua ki gbie. ⁴Da jie liba kuli, kelima a kan fiagi, a pali mo kan wadi, kelima, a kan ji di fee; a ba sundi a jifandi yognu, a kan ji tiadi a kpepuodi yognu fee. ⁵Kelima, a tagdo n tie a calo; o yeli n tie O Diedo, U Paaciamu Kuli daano. Israyeli Tienu yua n gagdi ki ɲani yeni n tie i Daafaabika; bi yi o, ki tinga kuli Tienu." ⁶Kelima, O Diedo guani ki tiadi apo nani ban ɲa ya pua ke o ye yeni li pabɔnli yeni i, nani ban yi kuani ya pua o jafandi nni, ki ti deli ki ɲani o yeni," O Diedo n yedi yeni. ⁷N den ɲɔli ki ɲa a waamu, ama, mi niɲincianma po, N ba guani yeni a n kani. ⁸N pabiencianli nni, N den buli a n nunga yoghuba waamu; ama, mola, n ba gbadi apo mi niɲima, ki go ya pia apo ya buama n ki pia ghenma. Mini O Diedo, yua n daa ki faabi ɲa n yedi lanyaa maama. ⁹Kelima, li tie npo nani Nowe taabaacianga yognu yeni i: N den poli, ki yedi ke Nowe yognu taabaabuolu, kan go tieni ki tinga po hali bada, lanwani ii, N poli ke N ji kan bieni n pali apo, n go kan fu yeni a moko. ¹⁰Bá a juana ya bedi ki baali, ke a juabila migni, yeni lankuli, n kan wadi n buama apo, n yanduanma ɲantaado mo kan miidi bii ki ya lengdi Mini yeni fini siiga. O Diedo yua n gbia apo mi niɲima n yedi yeni. Jerusalema dogu ɲ ba yuandi ki tua maama. ¹¹Jerusalema, fini yua n la falaciamo, ku taafaaciangu ɲ den pua ku mudi yu yeni, Diidi, N ba biali a yani ya tana n pia mayuli, ki bili a tanpuuli yeni Saafiiri tana. ¹²N ba cedi ya tana n pia mayuli ɲ maani i bilinguona po, ki lindi, a bulɲɔna mo ba kpaa yeni ya tana n ɲilgi ki tuudi. ¹³A bijaba kuli ba tua O Diedo ɲɔdkaaba; a bijaba baa ye mi yaduanma nni, bi baali ɲ yabdi ki pugni. ¹⁴N ba guani ki kaani a mi teginma nni i. Fala yeni li mabinli ba sani ki fagdi a kani, kelima a kan ya jie liba kuli, ya bonli n n pia ti jawaandi kan ji nagni a kani ki jieni a. ¹⁵Diidi, nilo ya tuogi a yeni tɔbu, laa ɲani n kani ka, li nilo ba gbali ki baa ki gbaani a nintuali. ¹⁶Diidi, Mini n tagi o maano, ke o juugi a kuana, ke o mu co, ke o tuuni, ki maa ti jatiadi, mini n go tagi o domudo, ke o pua ki mudi i dogi. ¹⁷Ban ba taa ya jatiagu ki kɔni yeni a, ki paadi a ji ki ye; yua n ba tuogi a ti buudi ki bu ki cuo ɲa ji ki ye, fini n ba bu ki cuo o. Lani n tie O Diedo naacenba ɲ dini ya faali, lani n tie ban baa ya mɔmɔnsaali mini O Diedo kani. O Diedo ɲɔmaama n yeni."

Chapter 55

¹U ñuñuunu n pia yaaba yeni, cua mani mi ñima kani na,yinba yaaba n ki pia ligi, nagni mani ki di!Cua mani ki daa mi daama yeni mi naanjanma ki da pa ligi, kaa pani liba moko.²Be n cedi ke i codi i ligi yaali n ki tie jiemondi po, be n cedi ke i tuuni yaali n kan guoni yi po oo?Diadi mani i tuba bonjanla ki cengi nni, ki di yaali n tie jiemondi, ki go mani, i pala ba mangi, kelima, ya jiema n mani boncianla po.³Diadi mani i tuba ki cua n kani ki cengi nni, ki baa li miali yema!N ba loli yeni yi ya nantaado n ba waagi kaa miidi: min kuani ya nanbimnli nantaado yeni Dafiidi yeni po. ⁴Diidi, N cedke o tua kasiedi, i nibuoli po, ki tie yudaano, ki go tie gobdika, i nibuoli po kuli.⁵Diidi, I ba yini yin ki bani ya nibuolu; ya nibuolu mo n ki bani yi n sani ki cua i kani, kelima, O Diedo I Tienu, Israyeli Tienu yua n gagdi ki nani ki puni yi ti kpiagdi yeni po."⁶Lingi mani O Diedo, yin ba fidi ki la o ya yognu; jaandi mani ki mia o wan dá kabi yeni yi ya yognu.⁷O nibiado n na mi biadma sanu, ti tuonbiadi daano mo n na o maalbiidi.bi kuli n lebdi ki guani O Diedo kani, O ba gbadi bipo mi niñima, ti Tienu mo ba di bipo ya sugli n ki pia gbenma.⁸Kelima N yantiana ki taa yeni i ya yantiana, N sani mo ki taa yeni i sani; O Diedo n yedi ya maama n yeni;⁹Kelima, nani tanpoli n fagi yeni ki tinga maama yeni, N sani mo fagi yeni i sani, ke n yantiana mo fagi yeni i yantiana yeni i.¹⁰Kelima, nani ki taaga yeni a taatana n na tanpoli ki baali maama yeni, ki kan guani ki lebdi kaa kaa muani ki tinga yeni, ki ba cedi ki tinga n loni a luana, ki pudi, ki pa, ki bundi yua n buli po, ki puni yua lingi mi jiema yeni, ¹¹lanwani ii, N maama, yaama n nani n njobu nni, kan guani ki lebdi n kani, kaa tieni min soni ma ke man tieni yaali kuli, ki go tieni ki tii min soni ma yaali ya po.¹²Kelima, i ba na i yonbidi kaanu, ban ciani yi yeni li pamanli;a juana yeni a juabila ba ga i liiga, ki kpaandi ki yigni i pamandanyigni, i kuani nni tiidi n ya puogi ti nupuodi. ¹³Sipri tiidi n ba pudi, ki ga i konkoni kaanu, mirtili tiidi mo n pudi, ki ga a kongoba kaanu,Yeni, li ba tua O Diedo po yeni o yeli yaali n nani po, ya maalma n ki pia bodma hali ya yognu kuli."

Chapter 56

¹O Diedo yedi ya maama ne, "Ya jiagi mani ti buudi yeni ti mɔnkundi, ki ya tiendi yaali n ɲua mi teginma;kelima n faabma nagni, ke n teginma dɔgdima yognu mo bua pundi.²Li pamanli yeni mi yedɲanma baa ye yeni yua n cɔlni li bonli kuli, ki kubi ke li paa, ki cɔlni mi fuodma daali, ki fangi o yuli kaa tiendi yaali n bia."³Ya nilama n tua O Diedo ɲɔdka, ɲ da yedi,"Laa pia tama, O Diedo ba paadi ki seni nni, ki ɲani nni o niba siiga."Ki mɔgiliga (badidiegu guudo) ɲ da yedi, (Diidi, mini wani tie tiikuonbu i."⁴Kelima O Diedo ɲ yedi ya maama n ne, "Yaaba n tie ya mɔglimu n cɔlni mi fuodma daali, ki ɲɔdi min bua yaali, ki cuoni n ɲantaado sanu nni,⁵Bi ya po, N ba puni ba n diegu nni yeni n bilinguona nni, ya kaanu yeni ya yeli n pia ti kpiagdi ki cie a bonjala yeni a bonpola.N ba teni ba ya yeli n ki pia piinma yeni sundma.⁶Yaaba n tie canba ki ɲua O Diedo sanu,ki ya tuuni O Diedo po, ki bua O Diedo yeli, ki gbaandi ki pugi o,yinba yaaba n cɔlni mi fuodma daali, ki kubu ya sanu n ki kan miidi li daali, ki cuoni n ɲantaado sanu nni bonɲanla;⁷N ba cua yeni yi n juagagdiɲanli po, ki cedi ban mangi bi pala n jaandidiogu nni;N ba ga bi paabu yeni bi pajuukaana, n padbinbindli po.Kelima, n diegu baa yi jaandidiegu, i nibuoli po kuli,⁸Ti Diedo, U Tienu, yua n taani ban luni Israyeli yaaba siiga nni yaaba, yedi ya maama ne,"N go ba taani nitɔba yeni Israyeli yaaba, ki pugni bipo."Ya yudanba n ki pia mayuli.⁹Yinba i kuani nni muayandi kuli, yinba li fuali nni muayandi kuli, cua mani ki di!¹⁰Bi doguudba kuli tie juama i, baa go gbia mo.Bi tie sangbanmuula i, bi kan fidi ki gbegini.Bi faadi ti dangidi yeni mi guama, bi bua mi guama boncianla.¹¹Li sangbanli faadi mi jiema boncianla; baa guodi jiema; bi tie ya yankpaala n ki pia yanjagli i; bi siiga nni, yua kuli kubi o yanjagiceli i, yua kuli ɲua o yuli po ɲamu i.¹²Bi tua, "Cua mani na, "Tin ɲu ku daamɔngu yeni mi daapaama ki gaadi.Saala mo baa tie nani dinne yei i, kelima, yaali n sieni yabi hali boncianla."

Chapter 57

¹Bi niteginkaaba kpenli, ama, oba kuli ki faami bipo, B i taa ya niba n nua n nantaado sanu, ki yaadi yeni ba, oba kuli naa bani yaali n cedi ke bi yaadi yeni bi niteginkaaba, ke mi biadma po n cedi ke bi yaadi yeni bi niteginkaaba. ²Ya niba n nua mi teginma ba baa mi yanduanma, bi ba duani bi duani po, ki guani bi yama nni. U Tienfu yeni yaaba n nua i buli. ³Ama, yinba ya pua n bu ti jabaadi bijaba, cua mani na, yinba li jaconconli yeni li pococonli n taani ki mali ya bila yeni. ⁴I laa ki nuadi nma i? I miani nma i, i nana, ki keeri yeni i lanbu? Yii tie biyenyieda ka aa, mi tofaama bila ka aa? ⁵I fiindi i gbani, ki dua ki taagi yeni yaba i ticiandi kani, yeni ya tiidi n bundi niana tiipo, yinba yaaba n kodi i bila ti jualondi nni, yeni a juatanmaba nni. ⁶I nalmamo ye ku jualongu tankpilma nni i, i biinu mo ye lankani i. I cabni a nincaba lanyata na po i, ki puuni i jiema paabu, ki padi a padjuukaana kuli, lankani i. I maali ke n ba fidi ki baagi n yuli lanyata bona kuli po yo oo? ⁷I bobni ki bili i duanu ya juali n kpedi po; i go do ki caa lanpo i, ki puuni i paabu, ki padi i pada. ⁸I joni i nongtila i bulnkpiani puoli po i; i sani ki na nni, ki yiedi ki na i ula mubili, ki doni, ki bobni ki ladi i duanu. I loli nantaadi yeni ba, ki faadi bi duani, ki gbali ki go nuadi ban wuondi ya gbannandi. ⁹I yi fii ki jiidi ki gedi o buciamo, Moleki kani yeni mi kpama, ki pugni tulaale. I soni i tonda hali fagma; ki tudi ki jiindi, ki diindi ba bi tinkpiba diema nni. ¹⁰Hali nan nani naankani yeni, a cuoni ki cegi, ama, a kan yedi, "Laa ji pia mayuli." I li bii ki pia u paalu, kelima i paadi i cegindi. ¹¹I den yagni i yama nma ya po i? I den jie nma i, ki bondi nni, hali kaa tiadi npo, ke laa puni yi, ke yin kuani i maalma npo mako oo? Nani min den nmini, ke li waagi yeni, yii ji jie nni mako. ¹²N ba dogdi, ki waani i teginma yeni yin soni ya tuona kuli, ama, li naa pia todmaba kuli ipo. ¹³I ya buudi ki yigni ya yognu, yin cedi i buli yii n ki waa yeni, n faabi yi. U faali ba tugi li buli kuli, ki yaadi yeni yi. mi fawaama mo ba taa yi, ki yaadi. Ama yua n sani ki wuoni n kani, o ba di li faali mi diema nni, ki do ki kali n juagagdinanli po. I baagi nonianu bi nidugkaaba po. ¹⁴O ba yedi, "piini piini mani ti buodi! Sondi mani u sanu! Nani mani bontuudikaali kuli n buolu sanu po!" ¹⁵Kelima, yua n ye hali mi tanpojoma, wani yua n ye hali yognu kuli, yua ya yeli n gagdi ki nani yedi ya maama ne, "N ye mi gagdinanma nni yeni ya kaanu n kpedi boncianla nni, ama, n go ye yeni ban mabindi yua, yeni yua n ye yani li pabiidli, ki go faabdi yaaba n laadi fala, ki ye yeni ti yanyagdi. ¹⁶N kan ya koni yeni ba yognu kuli, N go kan ya biendi n pali yognu kuli ka, kelima, min tagi ya bonfuoda, ke a pia miali kuli ba bodi. ¹⁷Kelima, Israyeli yaaba yiekandikaama po, n pali den beni, ke N pua ba, n pabiencianli nni, N den wuoni n yuli, ama bi den bii ki nua bi pali n taa ya yiema sanu. ¹⁸N den la bi sanu yeni bi tugu, ama yeni lankuli, N ba paagi ba. N ba gobdi ba, ki baagi bani yeni yaaba nden ye mi kuuma pabonli nni kuli, ¹⁹N ba kuani ti pagdi bi nana nni. mi yanduanma, mi yanduanma, yaaba n ye fagma yeni yaaba n ye koma nni kuli; O Diedo n yedi yeni, N ba paagi bi kuli. ²⁰Ama, bi nibiadba wani tie nani ya nincianma n lengidi yeni i, yaama n kan fidi ki duani suo, mani ya nima n fiindi ti dogdi yeni li njobli kuli yeni. ²¹Yanduanmaba kuli ki ye bi nibiadba po; U Tienfu n yedi yeni."

Chapter 58

¹Kpaandi ki yigni boncianla; da nmini ka. duoni a nialu nani li naatunli yeni. kpaandi ki waani n niba bi yenyiema, ki waani Jakobo puolnani bi tuonbiadi.²Ama, daali kuli, bi lingi mini i, ki bua ban bandi n sani, bi miadi nni ya buudi n tiegi ki bua nagni U Tienu kani nani ya nibuolu n nua mi teginma yeni, ki nan nja U Tienu n bili bipo ya teginma bujiali yeni.³Bi buali bi pali nni, 'Mi ñololma pia tipo be ya fuoma i,' 'Yinba wani na nua yo oo'? Ki ya wangi tiba fala mo pia be ya todma i, a yaa bani li po oo?'Diidi, li tie ke i ñololma daali, i lingi i yuli po ñuadi, ki wangi i tuonsanba fala.⁴Diidi, i yi loli bu ñobu, ki lingi naani n pia ku fuugi, yeni li konkonli, ki kudi i yaba a nukukubiara;I naa lolgi ñobu mola, ki bua i nialu n pundi tanpoli ka. ⁵Min den bili yi ya ñololma buolu n yeni ii: ya daali ke yua kuli ba miini o yuli,ki tibni li yuli nani li kpekagli yeni, ki la li pabonli tiadi, ki pugi apo kuli mi fantanpienma yo oo?I yi lani mi ñololma aa, ya daali n ba mangi O Diedo pali ii?⁶Diidi, min bua ya ñololma buolu n ne:Ki luodi ki nja yin luoni yaaba a kpaadidiena nni, mi biadma po, ki landi ya piana n ye i yonbi tulu nni,ki puni mi faabma ban mabindi yaaba,ki faabi ban wangi yaaba fala buoli kuli.⁷Li tie yua n ba bogdi o jiema yeni mi koma n pia yua, ki puni yua ki pia duankaanu u duanu.I ya la yua n ye mubili, yin yieni o, ki da buli a kpiilo a nunga.⁸Lanwani ii, i yenyenma ba yendi nani u yenpudkaagu yeni, i paagma mo kan waagi ki cua;I teginma ba ga i liiga, O Diedo kpigdi mo n ya nua i puoli ki guu yi.⁹Lanwani ii, i ya yini, O Diedo ba tuo; i ya yigni, ki mia mi todma, o ba yedi yi, "Mini n ne."I ya kaadi i siiga nni, yaali n tie li mabinli, li jamuali yeni ku totabigu, yeni mi biadma maayuodi, ¹⁰I ya puni mi koma n pia yua yinba mone n bua yaali, ki nani talga payianu; lanwani ii, i yenma ba deli li biigli, i biigli mo n ya tie nani ku yensiicocolgu yeni.¹¹Lanwani ii, O Diedo baa gobdi yi yognu kuli, ki ya dingi yi, ba naankani n tie tinkuonga,O baa pugdi i gbanu u fidu. I baa tie nani ban jogni ya gogdigu mi nima yognu kuli yeni, nani ya ninbunli nima n ki nuudi yeni i.¹²I ya nanbli po i, ke bi ba guani ki maa a diegbenbuona nni; i ba guani ki fiina ya nifiima n pendi puoli po ya tanpuuna;Bi ba yini yi, "Yaaba n gani ki nanbi ki fiini a bilinguona, yaaba n guani ki nanbi i sani, ki cedi ke mi diema guani ki gbie yeni bi niba."¹³Li ya tie ke i guani ku kubi mi fuodma daali, ki nja li sancenli li daali, kaa tiendi yaali n mani i yuli po, n daagagdikaali daali.Li ya tie ke i pala mani mi fuodma daali po, ke li daali pia ti kpiagdi O Diedo po, ke i kpiagi li daali.Li ya tie ke i kpiagi mi fuodma daali, kaa nua i yuli po ñuadi, kaa lingi yaali n ba mangi i gbanu, kaa go maadi ti mayuodi.¹⁴Lanwani ii, i ba baa li pamanli O Diedo yeli po; N ba taa yi ki duoni mi diema yaa n kpedi a juana yuli po;N ba cedi yin di i yaaja Jakobo faali; kelima O Diedo ñobu n yaadi ki maadi yeni.

Chapter 59

¹Diidi, O Diedo nuu naa kɛbi ki kandi ka, ki kan fidi ki faabi; o tubli mo naa kpaa ki kandi ka, ki kan fidi ki gbadi.

²Ama, i tagli n den tieni mi paadma, yinba yeni i Tienu siiga, i tuonbiadi n cedi ke o buli yi o nunga, kaa bua wan cengi yi mo. ³Kelima i nuupangu nni jɔgni kelima mi sɔma po, ke i nubila mo tiendi ti tuonbiadi. I ñɔgbana pua mi tofaama, ke i lanbu mo bulni bulni mi maabiadma. ⁴Oba kuli ki fu yeni o lielo yeni ti mɔnkundi, oba mo ki kua ti buudi nni yeni mi teginma. Bi dugi fanma fanma maayuodi po i, ki pua mi tofaama yaali n ki pia mayuli po; bi punbi tugtongu, ki mali tuonbiadi. ⁵Bi wugni a waalabjena, ki lugi kpaldindia gaali. Yua n nmanli jena, o ba kpe i, jenli ya mudi mo, diwuuli n ba ña. ⁶Bi caba kan fidi ki nali tiayiekaagu, bi kan fidi ki lugi ki pini bi gbanu. Bi tuona mo tie tuonbiadi baba i, jadi ya tuada baba n, gbie bi nui nni. ⁷Bi taana tiini k caa mi biadma po i, bi tiini ki bua wuli yaaba n ki pia tagliba kuli ya sɔma i. Bi yantiana tie tuonbiadi ya yantiana i; u nufanu yeni mi bolinma baba n ye bi sani nni. ⁸Bi naa bani yanduanma sanu, bi sanu nni mo ki pia mɔnkundi. Bi bili bi yula po sangolma i; yua n tɔgni lanyu sanu kuli ki bani yanduanma U Tienu niba tuo bi tagli. ⁹Lanyu po i, ke ti mɔnkundi fagi yeni ti boncianla, ke mi teginma mo dá ki pundi ti kani. Ti den guu mi yenma i, ki sua bɔnbɔnbiigli; ti lingi yaali n yieni boncianla, ama ti nan cuoni biigli nni i. ¹⁰Ti tulbi ki balgi li bilinguoli nani juama yeni i, nani yaaba n ki pia nuni yeni. Ti cuoni ki tuudi u yensiinu nani ti ye dajubɔngu yeni; bayeni tin pia laafia kuli, ti tie nani tinkpiba yeni i. ¹¹Ti kuli duni nani ki fuayanbiadga ursi, ki bulni bulni yognu kuli nani mu kpajiemu yeni; Ti bo daani ti mɔnkundi i, ti naa baa pu; ki daani mi faabma, ama mi nan fagi yeni ti. ¹²Kelima, ti biadma yabi a nintuali, ti tuonbiadi mo n nuani ti; kelima ti biadma taabi ti, ke ti go bani ti tuonbiadi mo. ¹³Ti den fiini mi yenyiema, ki fagdi yeni O Diedo, ki yie ke ti kan nɔdi ti Tienu. Ti maadi ya maabiadma n nua mi yenyiema yeni ku tugtongu po, ki pua mi tofaama, ki bulni ti pala nni yaali n bia. ¹⁴N cedi ke ti mɔnkundi sani ki fagdi yeni yi, ke mi teginma mo jɔndi yeni yi; kelima, i mɔmɔni den tuudi ki baa ki daaga nni i, ke ti mɔnkundi mo kan fidi ki nagni yi. ¹⁵Ti dudugdi sani ki yaadi, yua mo n sani ki nja mi biadma, ban janbi o, ki fagi o. O Diedo diidi ki sua ke li gundi yeni mɔnkundi n ki ye bá waamu yeni po. ¹⁶O diidi ki sua ke bá niyendo ki ye, ke o pali biidi yeni bá nilo n ki ye, ki ba jaandi ki mia bipo. Lanwani ii, o buagu n todi o, yeni mi faabma, ke o teginma mo tua o dabanli yeni o fidu. ¹⁷O lani mi teginma nani ti kudi liadli yeni, ki cibni o yuli mi faabma, nani kusanli yeni. O lani li pantuuli nani ki liadterga yeni, ki maani li nunponli mo nani li liadijali yeni. ¹⁸O tuu ba li panli, nani ban tieni ya tuonbiadi yeni, ki buni bani yibalinba yeni li pabienli, ki cuo ba, o ba tuu a kpendega po yaaba mo bi panli nani bi panli n dagdi ke ban dadi bi tuba maama yeni. ¹⁹Ki cili nintuali po, bi ba fangi O Diedo lan buali maama, ki cili u yienu n pudi naanpo mo, o kpigdi ba dɔgdi; yibali ya puubi ki cua nani kpenu yeni, O Diedo fuoma n ba deli o. ²⁰O daafaabka ba cua Siyɔn yeni, Jakɔbo puolɔuani siiga, yaaba n lebdi ki nja bi yenyiema tuada, ki nɔdi O Diedo sanu; O Diedo ñɔmaama n yeni. ²¹O Diedo yedi, "Diidi, Mini wani ii, Min ba kuani ya nantaado yeni ba n ne: N fuoma yaama n ye a po yeni min kuani ya maama a ñɔbu nni yeni, kan ña a ñɔbu nni, mi kan ña a puolɔuani ñɔbu nni, mi kan ña a yaabila ya puolɔuani ya ñɔbu nni." O Diedo n yedi yeni, ki cili mɔlane hali yeni ya bina n tuu ya bina.

Chapter 60

¹Fii ki sedi; ki tua yenma, kelima a yenma n cua, ke O Diedo kpiagdi dɔgdi apo.²Ba li biigli ya libni ki bɔndi ki tinga, ke li biigcianli libni ki bɔndi i nibuoli kuli; ama, O Diedo ba fii fini ya po, o kpiagdi mo ba dɔgdi fini ya po.³I nibuoli kuli ba cua a yenma nni, bi baditieba mo ba cua a yenyenma yaama n yieni boncianla yeni nni.⁴Yaadi a nuni ki diidi a kaalindma. Bi kuli taani ki kpendi a kani. A bijaba ɱani hali fagma ki kpendi a kani, bi bugi a bisiaba ki kpendi a kani.⁵A ba la lanya bonli lan mangi a pali boncianla, a pali baa pua boncianla kelima li pamancianli po, kelima, mi ɱincianma ɱalmani ba cua boncianla ki wuli a diema nni, i nilanbuoli diema mo ya piama ɱ cua ki dogni a kani.⁶A yuoyuogola ba cua ki gbie a dogu nni, Madiani yuoyuodi, yeni Efa yaadi; li yuoyuodi kuli ba ɱa Ceba, ki ya tugi wula yeni tulaale yeni li ɱubɱanli, bi baa kpiagdi, ki dondi O Diedo yeli.

⁷Kedaari yankuli kuli ba taani ki cua a kani, Nebayoti patona ba cua, a pada po; li patona ba tua ya paabu n ɱani a padjuukaana po, n padbinbindli po; N kpiagdi ba dɔgdi, ki yendi n diegu nni.⁸Bile n yugi nani ti talwalgbandi yeni, nani ya kpaajiemu n yugi ki caa bi tiadi nni yeni ii?⁹A kpendega po yaaba kpendi n kani na, yeni ya ɱinbiaciandi n tugi i bijaba yaaba n ɱani hali fagma, ki kpendi yeni bi wula, yeni bi ɱanjilfa, O Diedo, i Tienu yeli po, Israyeli Tienu yua n gagdi ki ɱani ya yeli po, kelima, wani n puni a lanya seli yeni li kpiagdi.¹⁰Bi canba yeni bi bijaba n ba guani ki maa a dogu bilinguona, bi baditieba mo n baa tuuni ipo; kelima, N pabiencianli nni, N den pua ki mudi yi, ama mɔla wani ii, N ɱanbli nni, N gbadi apo mi niɱima. ¹¹A bulɱɔna mo baa yaa yognu kuli i, i kan luoni ɱa yensiinu ki buali ɱiagu, ki cedi bi nilanba diema ɱalmani ɱ kua i dogu nni, yeni bi baditieba yeni yaaba n ɱua ba kuli.¹²Kelima, ya nibuoli yeni ya diema n kan sɔni apo, ba bodi; li nibuoli ba bodi cain.¹³Liban kpiagdi ba cua a kani, Sipri tiidi, Penni tiidi yeni buyisi tiidi ba taani, ki ɱanbi, ki yendi N kaangagdinamu, N ba pugni n taanmaakaanu ti kpiagdi.¹⁴Yaaba n waani a bijaba fala ba cua ki gbaani a taana kani, ki pugi a; Bi ba yini a O Diedo dogu, Israyeli Tienu, yua n gagdi ki ɱani ya Siyɔn.¹⁵Bi ji kan yini a ban ɱɔli ki ɱa yua, ban nani yua, bii nilo ɱ ki pɔndi naani ka, N ba cedi ɱan tua li seli bonli ya yognu ɱ tuu ya yognu kuli, ki tua pamancianli bonli nifiima ɱ tuu nifiima.¹⁶A go ba ɱadi i nibuoli biima, a ba di bi baditieba piama. Lani i, ke a ba bandi ke Mini n tie O Diedo, a candaano yeni a daafaabika, Jakɔbo Tienu, U Paaciamu Daano.¹⁷N ba cua yeni wula, ki lebdi ti kumɔndi, ki cua yeni ɱanjilfa, ki lebdi ti kudi; ki cua yeni ti kumɔndi, ki lebdi ti daadi, ki cua yeni ti kudi ki lebdi a tana. N ba kaani mi yanduanma, man ya kubi a, ki cedi mi teginma ɱ ya gobdi a. ¹⁸A ji kan gbadi jadi, bii janjanma maama a diema nni, bii bolinma, lanyaaka, nufanu maama, a tinga nni; ama, a ba yini a bilinguona mi faabma, ki yini a bulɱɔna mi ti pagdi.¹⁹U yienu ka baa tie a yenma u yensiinu, o ɱmaalo mo ka baa yendi a ku ɱiagu; ama, O Diedo n baa tie ya yenyenma n kan gbindi hali bada, ke a Tienu mo tie a kpiagdi.²⁰A yienu ji kan baa, a ɱmaalo mo ji kan kua; kelima, O Diedo n baa tie ya yenma n yendi a yognu kuli, lanya yognu, i kumoe ba gbeni.²¹A niba kuli baa tie niteginkaaba baba i; bi ba kali ki diedi mi diema hali yognu kuli, Li tie min ɱuu ya tibu benkpeli i, n nui ɱ tagi yaaali, ki dɔgdi n kpiagdi. ²²Bi siiga nni, yua n waa ki cie, ba tua niba tudli, yua mo n tadi, ki ɱidi ki cie ba tua ya nibuolu n pia u paalu; Mini O Diedo n ba cedi li bonli ɱ cua tonma, li yognu ya pundi.

Chapter 61

¹Ti Diedo O Diedo fuoma ye yeni nni, kelima, O Diedo gandi nni, ki gagdi ki n̄anbi nni, ke min ya kpaandi ki wangi bi niñinniba o laabaal̄amo. O s̄oni nni ke min baagi ki paagi yaaba n ye li pab̄onli nni, ki waani i yonbi ke bi baa mi faabma, ki go waani a kpaada mo, ke bi luodi ba, ke bi baa mi faabma.²O s̄oni nni ke min kpaandi ki waani, ke O Diedo n̄anbli binli cua, ti Tienu pantuuli daali, ke wan baagi yaaba n ye li pab̄onli nni kuli.³O s̄oni nni ke min teni yaaba n ye li pab̄onli nni, Siȳon nni, ti kpiagdi, lan lebdi mi fantanpienma kaanu, ki teni ba li pamanli kpama, lan lebdi i kumoe kaanu, ti kpiagdi liadijali, lan ga li pabiidli kaanu, ke ban ya yi ba ti kpiagdi tiiciandi, O Diedo n̄ n̄uu ya tiidi siiga, yii n ba d̄ogdi o kpiagdi.⁴Bi ba gani ki maa a diegbenkpela po; bi ba guani ki maa ki fiini ban den mudi ya diema, ki kuani ma u nufanu, bi ba guani ki fiini ya dogi n den mudi, ban kuani ya dogi u nufanu nni, yii n den bodi hali yogu yeni.⁵Bi canba ba ña i kaani kuli, ki cua ki ya tie i yankpaaba, ke bi canba bijaba tuuni i kuani yeni i daam̄ongu tiidi kuani nni, ki tie i kuanguudiba.⁶Bi baa yi yi O Diedo salga yidikaaba; bi baa yi yi ti Tienu naacenba. I ba diedi i nilanbuoli n̄almani, ki ya kpiagdi i yula yeni bi ya kpiagdi.⁷I ba baa ya kpiagdi n yabi, tin lebdi i fee; Bi den fiagi yi, ama, m̄ola wani ii, i ba baa ya pamanli n yabi, yin baa yaali ya po. Lanwani ii, i ba diedi mi tinfanma bi diema nni, ki diadi i diema, i ba baa ya pamancianli n ki pia gbenma.⁸Kelima, Mini, O Diedo, N bua ti m̄onkundi, ki nani bu subu, li jamuali yeni mi biadma. N ba n̄miani ba bi panli lan buali maama, ki go loli yeni n n̄iba ya n̄antaado n ki pia miidma hali ya yognu kuli.⁹Bi puol̄nuani yeli ba kpedi i nilanbuoli siiga, bi bila mo ya yela n̄ ña i nibuoli siiga. Yaaba n la ba kuli ba bandi ke bi tie O Diedo n̄ selgi ya nibuolu. Mi n̄anma tiadma anbu.¹⁰N ba mangi n pali boncianla O Diedo po; N pali ba mangi n Tienu po hali lan kandi. Kelima i lani nni mi faabma tiayiekaadi, o lani nni mi teginma liadfagdili, nani ya pocaano calo n bobi nani salga yidkaciamo yeni, bii nani ya pocaano n bobi ki sigdi o yuli yeni i badlaani yeni.¹¹Nani ki tinga n̄ yi cedi ti tiipuudi n̄ puuni maama yeni, bii nani ku ḡogdigu n̄ yi cedi ku tibii n̄ pudi maama yeni, Lanwani ii, O Diedo, U Tienu ba cedi mi teginma yeni ti pagdi n̄ pudi yeni i, i nilanbuoli nintuali.

Chapter 62

¹N kan ya ηmini kelima Siyɔn ya po, N kan ya tie suo, kelima Jerusalema po, hali yeni ya yognu ke o teginma ba yendi nani mi yenma yeni, a faabma mo n̄ ya tie nani ya namaanu n co yeni. ²I nibuoli ba la a teginma, bi baditieba kuli mo ba la a kpiagdi. Bi baa yi ηa yepanli, O Diedo n̄ ba yaadi o n̄ɔbu, ki puni ηa ya yeli. ³A go baa tie ti kpiagdi badfegliga, O Diedo nuu nni, ki tie badyufinfincabli, i Diedo nuu nni ⁴Bi kan ji yini a "ban n̄ɔli ki ηa yua"; bi kan go yini a tinga mo "diegbenbuoli". Ama, bi baa yi ηa "N pali n̄ mani yua ya po", ki yi a tinga mo "O pocaano", kelima O Diedo ba kuani o palimanli boncianla, a niinni, O ba kuani a tinga mo, kan baa o jamɔno. ⁵Nani o jawaalo n̄ yi kuani li powandiali yeni, lanwani ii, a bijaba mo ba tua npo bi ciaba, bii, nani o pocaano calo n̄ bua o pocaano maama yeni, i Tienu mo ya pali baa mani apo yeni i. ⁶Fini Jerusalema, N sieni bi doguudiba a dogu bilinguona po; bi kan ya kaa ki ηmini suo u yensiinu yeni ku n̄iagu kuli. Yinba yaaba n guani ki tiadi O Diedo po, ya kubi mani ke li paa, fuodma ki ye ipo! ⁷Imo n̄ da puni o fuoma hali yeni ya yognu ke o ba guani ki fiini Jerusalema, ki cedi wan tua ti pagdi bonli ki tinga nni. ⁸O Diedo den duoni o nujienu, ki poli yeni u paaciamu, ki yedi, "N kan ji taa a kpanu bima ki teni a yibalinba ban di li jiema. Bi nilanba bijaba mo kan ji n̄u a daapanma, ηan sɔni ki baa yaama. ⁹Ama, yaaba n taani ku kpaangu ba di li jiema, ki dondi, ki kpiagi O Diedo yeli, yaaba n tuodi mi daama mo ba n̄u ma n kaangagdirjamu luolu nni. ¹⁰N̄a mani, n̄a mani, ηanbi mani u sanu bi niba po! Naadi mani, sonɔi mani li sanjali! N̄ani mani a tana! Duoni mani li tuudicabli bi niba po! ¹¹Diidi, O Diedo n̄ cedi ke i tinkuni kuli gbadi ya maama n ne, "Yedi mani Siyɔn dogu nni yaaba: Diidi mani, I Candaano n kpendi yeni! Diidi, o pani yegi yeni o, ke o tuonli n̄uadi mo ye o liiga. ¹²Bi baa yi ηa, "Ya niba n gagdi ki ηani; O Diedo n̄ daa ki faabi yaaba. "Ki go yini a, "Ban lingi yua, ban ki n̄ɔli ki ηa ya dogu."

Chapter 63

¹ηma n ñani Edomi po, ki kpendi ki laá ti tiamɔndi ne, ηma n yie ya tiadi n mɔni ki tuudi, ki ñani Bocira po ne? ηma n golni ti baditiadi, ki cuoni yeni ti jigdi, kelima o dugi o paaciamu po ne? Li tie Mini i, yua n maadi i mɔmɔni, ki go pia ya fidu n ba fidi ki faabi. ²Be n cedi ke a tiayiekaadi mɔni, be nan cedi ke a tiayiekaadi naani ke a tuodi ku daamɔngu, ke mi mɔndi ti yeni ii?³N den tuodi ku daamɔngu, u daatuodikaanu, mini n baba i, n niba siiga, oba kuli den ki todi nni. N tuodi ma yeni li pabienlianli, ki ηmaa bi niba yeni li pabienli, ki ηmaa ki mimidi ba yeni li pabienlianli. Bi sɔma den wuli, ki yadi npo, ki jɔgni n tiayiekaadi. ⁴Kelima, N den lingi li pantuuli daali i, ke mi daafaabma mo ya binli pundi. ⁵N den diidi, ki lindi, ke oba kuli den ki ye, ki ba todi nni. N den buali n pali nni nani niloba ki ye ki ba todi nni ii? Ama Mini ya buagu n den tua n todika, ke n pabienlianli ñii n ciaga. ⁶N den ηmaa, ki mido i nilanbuoli, ki cedi ke bi ñuni n pabienlianli, ki guo, ki gaadi, ke N wuli bi sɔma ki tinga po. U Tienu ηanma tiadma⁷ N ba tiadi O Diedo n tɛni ya ηanmicianli, yeni O Diedo pagdi po. N ba tiadi O Die do n tɛni ya ηanbli kuli tipo, yeni wan tɛni Israyeli buolu po ya ηanma. O buacianma po, wan waani ti ya niñingbadma, yeni ya ηalbalga, kelima o teginma ηantaado yeni tinba po. ⁸Kelima, o yedi, "Mɔmɔni, bi tie n niba ya bijaba n kan janbi nni." O tua bi Candaano. ⁹Bi pabɔnli dana nni kuli, li den tie omo ya pabɔnli i, ya maleki n ye o nintuali n den faabi ba. O buacianma yeni o niñingbadma po i, ke o den daa ki faabi ba, ki gobdi ba, ki bugi ba wani obá, hali hali yogu. ¹⁰Ama, bi den fiini mi yenyiema, ki biidi o fojanma pali. Lanwani ii, O den kpandi ki tua bi yibali, ki tuogi ba yeni bu tobu. ¹¹O Niba den tiadi Moyiisi po hali ya yognu n den pendi yeni. Bi den tua, "U Tienu ye le i, yua n den cedi ke o yankpaaba yeni o yankuli puodi mi ñincianma, ki doni yeni ye le i? U Tienu yua n den kuani o fojanma ti siiga nni yeni ye le i?" ¹²U Tienu, yua n den duoni Moyiisi nuujienu yeni ti kpiagdi yeni ye le i, yua n den seni, ki piani mi ñima, ki cedi ke o yeli doni hali ya yognu n ki pia gbenma yeni ye le i? ¹³U Tienu, yua n den gobdi ba mi ñinñuanma nni, ke ti tiini ki kndi i kuli, ke oba kuli ki tuudi, nani yua n tiini mi fanpienma nni yeni ye le i? ¹⁴Nani ya yandi n ji u jualɔngu nni yeni, O Diedo fojanma den gedi yeni ba ya kaanu n pia mi fuodima. Lanwani ii, a den gobdi a niba, ke a yeli n ña yeni li seli yeni ti kpigdi. I jaandi, U Tienu n gbadi bi niñima. ¹⁵O Diedo, fini yua n ye hali tanpojoma, tibni ki diidi tinga po, a kpiagdi diegu yaagu n gagdi ki ηani yeni. A jama yeni a kpiagdi ye le i? ηan da muni ti a buacianma yeni a niñingbadma. ¹⁶Kelima, Fini n tie ti báa, Abraham wani ki bandi ti, Israyeli mo ki bani ki gagdi ti, Fini O Diedo n tie ti báa. Fini n tie ti daafaabika ya yognu n tuu ya yognu kuli. ¹⁷O Diedo, be n cedi ke a ηa ti ke ti puagi ki tudi a sanu maama ne, ki juagi ti pala, ke tin da fangi a aa? Lebdi ki guani tinba a naacenba po, tinba a buolu yaaba n tie a piama yeni po. ¹⁸A niba yaaba n den gagdi ki ηani yeni den diedi a kaangagdinamu u yognu waamu baba i, ama, ti yibalinba den pua ki mudi, ki ηmaa, ki biidi u kaangagdinamu. ¹⁹Ti ji tua nani ηan ki kpeli ki gobdi yaaba yeni i, nani yaaba n ki kpeli ki taa a yeli yeni i."

Chapter 64

¹Hain, li ya bi tie ke a dadi ki padi ti talwadi, ki jiidi ki cua i! A juana bi baa padi ki baali a nintuali, nani u mu n̄ juugi ti muadi maama yeni, ke mi n̄ima tuadi l̄b̄l̄b̄l̄b̄l̄b̄i, ke ku walgu do maama yeni, a bi ba cedi a yibalinba n̄ bandi a yeli. ²A ya bi tiendi ya jawaanciandi bona ke ti ki kpeli ki bandi, a b ba jiidi ki cua, a juana n̄ migi, ki begibi a nintuali. ³Hali yognuba, n̄an den yi tiedi yaalidigu bona, ke tii bi tuodi ki bani li po, a den yi jiidi ki cua, a juana n̄ ya begibi a nintuali. ⁴Hali yogu, a den bialidi yua n̄ n̄ua mi teginma yeni, yeni yaaba n̄ n̄ua a sani yeni li pamanli. ⁵Tin den n̄ua ya sani, ke a faabidi ti yognu kuli yeni. Ama, a pali den beni tipo, kelima ti den tieni ti tuonbiadi. n̄an den yi faabidi ti ya sanu po yeni, ti kuli tua nani ya bonli n̄ j̄ogni yeni, ti tuona kuli mo tua nani ya tiayiekaadi n̄ j̄ogni yeni. ⁶Bá niyendo ji ki ye ki ba taa a yeli, bu miabu po, yua n̄ ba lebdi o tuada, ki n̄odi a yeni i m̄om̄oni, kelima, a buli ti a nunga, ki n̄a ti, ke ti puagi ti tuonbiadi sanu nni. ⁷Ama, O Diedo, n̄an ya bani ke fini n̄ tie ti báa, tinba n̄ tie u ȳogu, ke o tie o tiamaalo, ti kuli tie a nuu tuonli i. ⁸O Diedo, da cedi a pali n̄ be ti po, ki kandi, da bii ki tiani ti tuonbiadi po. ⁹Ama, n̄an diidi tinba a niba kuli yeni mi niñima. ¹⁰A dogi yii n̄ den gagdi ki n̄ani yeni kpandi ki tua fanpienma; Siȳon tua tinkuonga, Jerusalema pua nufanu. ¹¹Ti jaandidieli yaali n̄ den gagdi ki n̄ani yeni, ki tie ti yaajanba po seli bonli ke bi kpiagdi yeli yeni, bi juu u mu, ki bolni li, yaali n̄ den tie bonm̄onli li niinni kuli dini ki buodi. O Diedo, yeni lankuli, a baa n̄mini, ki kan yedi liba, ki li duoldi ti, ki fiagdi ti hali yeni u laa yognu i.

Chapter 65

¹N cedi ke yaaba n den ki miadi nni liba kuli, cua ki mia nni; n cedi ke yaaba n den ki lingi nni la nni. N den yedi, ya nibuolu n den ki kpeli ki taa n yeli, "Mini n yeni! Mini mɔno n yeni!" ²Daali kuli, n tiani n nui yaaba n fiindi mi yenyiema po, yaaba n nua ya sani n ki nani, ki nua bi yantiana yeni bi yanjaga n nmagdi ba naanpo yeni. ³Bi tie ya nibuolu n biendi n pali u yognu kuli, Bi padi a pada ti gɔgridi yeni i kuani nni, ki juugi tulaale yeni li nɔbli i tankuomi po. ⁴Bi ye a kakula nni, ki dua ti tanlonɔi nni, bi nmani ti duonandi, ki di ti jieɔgindi, ki go pia bi tiadi nni ya bona n jɔgni. ⁵Bi yi yedi, 'Fangi a yuli, ki sedi fagma, ki da nagni nni, kelima, N gagdi ki nani, ki bua min nɔnbi a.' Lanya bona tie nani i muɔii yeni n nintuali, nani ya mu n co yognu kuli yeni. ⁶Diidi yaali n diani, ki bili n nintuali: N kan ya kaa ki nmini suo, N ba tuu ba li panli; ki nmani ba bi tuadibiadi pani, ⁷kelima bi ya tuonbiadi yeni bi yaajanba ya tuobiadi po," O Diedo n yedi yeni. "N ba tuu ba li panli, kelima ban juu ya nɔbli yeni ya tulaale a juana po yeni ban den fiagidi nni a juabila po. N ba bigni ba bi tonkpela po i, ki pa ba bi pani." ⁸O Diedo n yedi ya maama n ne, "Li ya tie ke ku daamɔngu tiidi luanjɔnli pia mi bonɔima, bi yi yedi, 'Da biidi li mani, kelima li pia li seli, 'Min ba tieni n naacenba po maama n yeni, N kan bolini bi kuli.' ⁹N ba nani Jakɔbo puoljuani siiga nni, Juda diema nni, ya buolu n ba diedi n juana. Min gandi yaaba n ba diedi li tinga kuli, n naacenba n baa ye li diema nni. ¹⁰Caloni ba tua ti yabidi yankpaakaanu, Acihɔri jualɔngu mo n tua n niba yaaba n lingi nni po, bi yangbenga wuonkaanu. ¹¹Ama, yinba yaaba n sani ki n O Diedo, yeni, yinba yaaba n sundi n juagagdinanli po yeni, yinba yaaba n bobindi mi jiema paabu o bulo Gaadi po, ki puuni o bulo Meni mi daamanma, ki miadi o li nɔnbi yeni. ¹²N paadi ki seni yi ki jugsiega po i, i kuli ba gbaani i duna po, ban kodi yi, kelima, N den yi yi, ke yii, i naa den tuo, n den maadi yeni yi ke yii den cengi. Ama, i den tieni yaali n gundi, n nintuali, ki gandi ya tuada n ki mani npo." ¹³Ti Diedo, O Diedo n yedi ya maama n ne, "Diidi mani, n naacenba baa di ki guodi, ke yinba ye yeni mi koma; diidi mani, n naacenba baa nɔ bonɔanla, ke yinba ye yeni u nɔnɔunu; Diidi, n naacenba baa ye li pamancianli nni, ama, yinba wani ii, i fee n baa pia yi. ¹⁴Diidi, n naacenba baa yiini li pamanli yani, kelima bi pala mani bonɔanla, ama, yinba wani, baa buudi, ki fabni, kelima i ye li pabɔnli nni. ¹⁵I ba kpe, n nigagdikaaba n ya taagi i yela ki solini, ki tua, 'Ti Diedo, O Diedo n cedinan kpe;' ama, N ba puni n naacenba yetɔli. ¹⁶Yua n jaandi ki tinga po ne, ki mia li seli, i mɔmɔni Tienu kani, o ba baali. Yua n ba poli kuli ki tinga po ne, wan poli i mɔmɔni Tienu ya yeli po, kelima, bi ba sundi kpiama pabɔnli po, kelima li ba legni, ki wuoni n nuni po. Tanpoli paano yeni tinpanga. ¹⁷Kelima, diidi, N ba tagi tanpoli paano yeni ki tinpanga; bi kan ji tiadi yaali n den ye kpiama, ki buali lan kua bi yantiana nni. ¹⁸Ama, yin mangi i pala, ki ya ye yeni li pamancianli, kelima, min ba yuandi, ki tagi yaali ya po. ¹⁹Jerusalem ba tua npo pamancianli, n niba mo n tua pamanli npo; kelima, bi ji kan gbadi bubuuli yeni pabiidli yigni u dogu nni. ²⁰Canpadikuuma ji kan ya ye; ya nikpelo n ba pɔdi, ki kpe, kaa gbadi o yema manu ji kan ya ye. Ya nilo n ba kpe, ki pia bina kobga baba, baa tie nani nipaano n kpe yeni. ya nilo n kpe kaa pundi bina kobga baa tie yubɔndaano, lan yaa ka solindi daano i. ²¹Bi ba maa a diena ki ya ye li diena niinni, ki njuu i tiikuani, ki mua li luana, bii, ki di li luana nɔuadi. ²²Bi ji kan maa diena, nitɔba n cua ki kua li diena nni, bi kan njuu, bii, ki buli, nitɔba n cua ki di li kpaandi nɔuadi; kelima, n niba dana baa tie nani i tiidi dana yeni i. N nigagdikaaba baa mangdi bi yema yeni bi nui tuona i. ²³Bi ji kan ya laadi fala fanma fanma, bi go kan bandi maakuugu. Kelima bi tie O Diedo n gagdi ki nɔnbi yaaba ya bila i, bani yeni bi puoljuani kuli. ²⁴Hali ban ba bobni ki jaandi ki mia nni, n ba liidi ki tuo, hali ke bi dɔ ye i jaandi nni, n ba tuo bi miabu. ²⁵Bi ba taani ki ya kpaa o fuasangbanlo yeni ki pabiga, o yangbanlo baa nmani ti muadi nani o nua yeni; ama, ti tandi n baa tie o waa jiema. Falaba, bii, bolinmaba ji kan ya ye n juagagdinanli kuli po," O Diedo n yedi yeni.

Chapter 66

O Diedo yedi ya maama ne, "Tanpoli tie n balkalkaanu, ke ki tinga mo tie n taanmaakaanu. I go ba fidi ki maa npo be ya diebuolu i? Bii, le n go ba fidi ki tua n fuodkaanu uu?²Mini n tagi lanya bona kuli yeni n nuu; lan tieni maama n yeni, ke lanya bona kuli ye; O Diedo ñmaama n yeni.Diidi, n nuni ñ ba maani yua ya po n ne, yua n tie o niñinnilo, yua n yi gbadi n maama ki ya digibi yeni.³Yua n yi kodi nua, ki padi li padli, ama, ki go kpa nilo; yua n yi badi pabiga, ki go kpa sangbanlo moko;bi ya caa yeni mi jiema paabu padli yeni ku ñinkpidigu, bi yi pia mi duosoma moko, ki mii mii; Bi ya cua ki juu li ñubli yeni tulaale, bi yi gbaani ki kpiagi o bulo moko.Landanba mangidi bi pala ban bua maama i, ke bi pala mo mani bi tuongunda po.⁴N moko baa mangidi n pali, ya yognu ke bi ye fala nni i; N ba jiini bipo yaali n tie bipo jawaanciandi.Kelima, N ya yini, bá niyendo ki tuoni; N ya maadi, bá niyendo ki cengi n maama.Bi tiendi ti tuonbiadi n nintuali, ki gandi ki tiendi yaali n gundi npo."O Diedo ñ ba tieni ki juodi yaali.⁵Yinba yaaba n gbia o maama, ki digibi ki tinga po ne, cengi mani O Diedo maama,"Diidi mani i kpiiba yaaba n nani yi, ki yaadi yi, ki dieli yi, Mini ya yeli po ne, bani n yedi ya maama ne,'Cedi mani O Diedo ñ dɔgidi ipo o kpiagidi, tin la pamanli ñ ba dagdi maama!' Ama, bani n ba la i fee.⁶Bu tɔbu fuugu ña u dociamu po, u nialu ña U Tienu diegu nni,U tie O Diedo nialu i, ke o tuugi o yibalinba bi panli.⁷Ki sua ke o da ki gbadi madtugikɔnu, o den tuodi ki mali;ki sua ke madtugikɔnu da ki gbadi o, o den mali bonjaga.⁸ñma n da kpeli ki gbadi li bonbuolu? ñma n kpeli ki la lanya bonli liema?Bi ba fidi ki maa diema dayenli ii? Bi ba fidi ki maa ki kaani nibuolu yenma aa?Ama, lan tieni maama Siyon po n yeni, O li gbaani yeni wan mali o bila n yeni.⁹O Diedo buali, "N ba cedi o mado ñ gbaani, ki go pani o ti madi ii? Bii, Mini yua n puuni ti madi yeni n go ba yie ke ban da maa aa?"¹⁰Yinba yaaba n kua u dogu nni, Mangi mani i pala Jerusalema dogu po, ki waani i pamanli yinba yaaba n kua u niinni.Yinba yaaba n den biidi i pala upo yeni, taani mani ki mangi i pala i dogu po!¹¹Kelima, i ba ñadi o biili ki guo; i ba ñadi o biima ki baa i baagi;kelima i ba ñu o biima ki guo, ki baa li pamankandi kaali, kelima o kpiagidi yaadi n yabi ki kandi yeni po.¹²O Diedo ñ yedi ya maama n ne,"Diidi, N ba cedi mi yanduanma ñ puubi nani u kpenciamu yeni ki kua u niinni,ti kpiagidi mo ñ ya puubi ki caa u niinni nani ya kpenu n gbie ki duodi ki yadi yeni.Bi baa ñaandi yi, ki yugdi ki ñmabi yi bi nui nni, ki kaandi yi bi pana po. ¹³Nani binaa ñ yi baagdi o biga maama yeni, N ba baagi yi, yi baa i baagi Jerusalema dogu nni. "¹⁴I ba la lani, i pala ñ mangi, i kpaba mo ñ baa u fidu ki pugni nani ku muasɔangu yeni.O Diedo ba cedi o naacenba ñ bandi o paaciamu, ama, o ba dɔgdi o pabiencianli o yibalinba po.¹⁵Kelima, diidi mani, O Diedo n kpendi yeni u mu yeni, ke o tɔturgu tiini ki kpendi nani ku taafaaciangu yeni, ki bua tuu o pabiencianli panli yeni u mupienu.¹⁶Kelima, O Diedo n juagi bi nisaalba buudi yeni u mu, yeni ki jugsiega. O Diedo ñ ba kpa yaaba baa yabi.¹⁷Yaaba n gagdi ki ñuudi, ki ñanbi bi yula, ki bua kua ti gɔgirdi nni, ki sedi yua n ye siiga ni puoli po,bani yaaba n ñmani ti duonandi yeni a tanbana, yeni yaali n jɔgni kuli yeni."Bankuli ba bodi cain, O Di edo n yedi yeni."Israyeli yeni ya nibuoli n taani Jerusalema nni¹⁸Kelima, N bani bi tuada yeni bi yantiana. U yogu kpendi, ke N ba taani i nibuoli kuli yeni i maabuoli kuli. Bi ba cua ki la n kpiagdi. ¹⁹Nn, N ba tieni bi siiga nni mi maalcianma. ki sɔni yaaba n sani ki ciadi, ki gedi i nilanbuoli po, nani: Taricici, Puti, yeni Ludi, a dabantuada yaaba n kpali, ki dadi bi dabanpiemi po, Tubali po, Jafani po, yeni ya kpendega n ye hali fagma, kaa kpeli ki gbadi n maama, kaa kpeli ki la n kpiagidi mo. Bani n ba yigni, ki kpaandi, ki waani n kpiagidi i nibuoli siiga.²⁰Bi ba guani yeni i kpiiba yaaba n ye i nilanbuoli diema nni, ki puni O Diedo nani paabu yeni. Bi ba jagni ba i taami po, yeni ti turdi nni, yeni ya turdi n liibi, i buomi po yeni ti yuoyuodi po, ki kpeni yeni ba n juali yaali n gagdi ki ñani yeni po, Jerusalema nni; O Diedo n yedi yeni. Kelima Israyeli yaaba ba yidi mi jiema salga yeni ya tiadi n ñani nni, U Tienu diegu nni. ²¹Bi ya siiga i, ke N ba gandi salga yidikaaba, yeni Lefi buolu yaaba; O Diedo n yedi yeni.²²Kelima, nani min tieni ya tanpopaano yeni ya tinpanga, ke bi baa ye li niinni, n ya nintuali; O Diedo ñmaama n yeni; Lanwani ii, a puolñuani yeni i yela mo baa ye n nintuali yeni i. ²³Lanwani ii, ñmaapaano ñ tuu ñmaapaano kuli, fuodma daali ñ tuu fuodma daali kuli, pia miali kuli ba cua ki gbaani n nintuali, ki pugi nni; O Diedo n yedi yeni.²⁴Bi ba ña niini, ki la yaaba n den fiini mi yenyiema npo yeni, kpe ki bibili lalala,kelima, ya nanguda n ñmani bi nankpiendi yeni kan kpe, ya mu n juugi ba mo kan jundi; bi ba tua sinsini bonli nisaalo ñ tuu nisaalo kuli po."

Jeremiah

Chapter 1

¹Hilikiya bijua, Jeremi, yua n den tie Benjamina diema nni, Anatoti dogu nni salga yidkaaba nni yendo, maama n ne.²O Diedo den maadi yeni Jeremi, Amoni bijua, Josiyasi, bali, piiga n bintaali binli nni. ³O Diedo go den maadi yeni Jeremi, Josiyasi bijua, Jowakimi ñ den kaa ti gbandi po, ki tie Juda bado, ki ban pundi, Josiyasi bijua goga,

Sedesiyasi n den tie Juda diema bado, ya yognu, o bali piiga n binyenli, nmaamu nni, ke bi den cuo Jerusalema yaaba, ki gedi yeni ba ti yonbdi. U Tienu yini Jeremi ke wan cua ki tua o sawalpualo.⁴ O Diedo den maadi yeni nni, mi naa maama,⁵ "N den gandi a, ki dá ki tagi a, a naá tugu nni; ki fidi njan nna n naá tugu nni, n den tuodi ki gagdi a, ki njanbi a, ke a baa tie sawalpualo i nibuoli siiga"⁶ N den yedi o, "Hain, O Diedo, n Diedo!" "N nan ki bani maama, kelima, n dá tie bonwaaga i."⁷ Ama O Diedo den yedi nni, "Da yedi ke a dá tie bonwaaga ka. 'N ya sɔni a, ke njan gedi naani, a ba gedi, Min sɔni a, ke njan ban yedi yaali mo, a ba yedi lanyaa maama i! "⁸ Da jie ba, kelima, N ye yeni a, yognu kuli, ki ba faabi a; O Diedo maama n yeni."⁹ Lanwani ii, O Diedo den yugdi o nuu, ki sii n nɔbu, ki yedi nni, "Mɔla wani ii, N tieni n maama a nɔbu nni."¹⁰ N kaani a dinne i nibuoli yeni mi diema siiga, ke njan nabi ba, ki tudi ki lulu ba, ki mumudi ba, ki fiini ba, bi bali kaani po, ki guani ki maa, ki go njuu ba."¹¹ Lanwani ii, O Diedo den maadi yeni nni, ki yedi, "A nua be i, Jeremi?" N den yedi o, "N nua Amandie benu." "¹² O Diedo den yedi nni, "A la bonjanla, kelima, n mɔko ba tuodi ki tieni n maama n yedi yaali."¹³ O Diedo den maadi yeni nni, mi liema, ki yedi, "A nua be i?" N den yedi o, "N nua bobli, nijienu po, ke li tuadi lɔblɔblɔb."¹⁴ O Diedo den yedi nni, "Mi ye biadma janjanma ba pudi nijienu po i, mi diama yaaba kuli po."¹⁵ Kelima, n ba yini ya nibuoli n kua nijienu po diema nni, ban cua, yuakuli ba caani o balkalkaanu, Jerusalema bulnɔcianbu kani, ki kali ki lindi mi diema bilinguonli, ki gedi ki kali Juda dogu nintuali dociami nni kuli. "¹⁶ N ba jia ba ti buudi, ki cuo ba, kelima ban tieni ya tuonbiadi ya po; bi nɔli, ki njan nni, ki juugi li nɔbli yeni tulaale kuli i buli po, ki gbaandi ki pugi li buli, bi nui n tagi yaali."¹⁷ Amo n fii, ki bobni aba! njan nɔgni a ciaga ku gbanɔagdigu. Fii ki yedi ba min ba puogi a, ke njan yedi ba ya maama kuli. njan da nɔa bi nintuali, lanyaa n ba ti cedi njan ya nɔa bi nintuali yeni ti jawaandi! "¹⁸ Diidi! Dinne, N puni a u paalu, nani ya dopaalu n pia a bilinguona, ti kudidaadi yeni ti kumɔndi daasieda yeni; njan fii ki yie Juda badtieba po, bi yudanba po yeni bi salga yidkaaba po, yeni mi diema nni yaaba kuli po. "¹⁹ Bikuli ba fii, ki sedi apo, ama, bi kan fidi, ki paadi njan, kelima n baa ye yeni a, yognu kuli, ki faabi njan; O Diedo nɔmaama n yeni."

Chapter 2

¹O Diedo den teni nni o ñɔbonli, ki yedi,²"Gedi ki ban kpaandi Jerusalema yaaba po ya maama ne, ban gbadi bonɲanla. Yedi ba, 'O Diedo maama n ne: N tiani ɲan den tie n cikpenga ki bua n maama, ki colni min loli ya ɲantaado yeni yi, yeni payenli, ɲan den waani nni ɲan pia ya buama npo, ya yognu ke a den tie n cikpenga. ɲan den ɲua nni maama mi fanpienma nni, ya tinga nni, ke bonpiabu den ki ye. ³Israyeli, den gagdi ki ɲua mini O Diedo baba i, a den tie n kpaangu kuli nni ya bonkpiala i! Yaaba n den dini li kpaangu bonkpiala kuli, den tugi i tagli; ke mi janjanma cua yeni mi yebiadma bipo, O Diedo ñɔmaama n yeni."⁴Cengi mani O Diedo maama, yinba Jakobo cugli yaaba, Israyeli diegu nni yaaba ñ cengi O Diedo maama.⁵O Diedo den maadi ya maama ne, " I yaajanba den la be i, n kani ke li tie tagli, ke bi sani ki ɲa nni, kaa j ɲua nni? Be n cedi ke bi gedi ki ɲodi ya buli n ki pia fuoma, ki fanbi bi yula aa?⁶Bi naa yedi, 'O Diedo, yua n ñani ti Ejipti diema nni yeni ye le i? O Diedo yua n ciani ti ki cua yeni ti mi fanpienma nni, i tiali yeni ti buodi diema nni, ki tinkuonga yeni li biigli tinga nni, ya tinga nni ke nisaalmiali da ki pɔndi ki niinni ki buali ke wan kua yeni, ye le i? N cua yeni yi i tiidi ñ gbie naani, ki baa ya bonluana n ɲani, ki mua, ki go di ki tinga manu! Ama, yin pundi, i jɔgni n diema i, i cedi ke n faali diema kpandi, ki tua ti cancangindi bonli!⁸Salga yidkaaba ki buali, 'O Diedo ye le i? Ti buodi yudanba mo ki faami npo mɔno! Bi gobdikaaba tieni npo ti tuonbiadi. Bi sawalpuaba pua sawali o bulo Baali ya po i, ki ɲua ya buli n ki pia fuomaba kuli, bipo.⁹Lani n cedi ke n ba tuni yi i tagli. O Diedo ñɔmaama n yeni; li tagli baa ɲua i yaabila ya yaabila.¹⁰Puodi mani Kitimi kpenjaali, ki diidi. Sɔni mani a tonda ban gedi Kedari, ki ban diidi, yin kpaagi ki diidi i yema ne buolu ya ye lanpo mo.¹¹U laa nibuolu n ñoli, ki ɲa bi buli, ke yii tie bi tienu? Ama, N buolu wani, sani ki ɲa yua n pia bipo mayuli, ki ɲodi ya buli n ki pia bipo fuomaba kuli.¹²Tanpoli yaaba ñ biidi bi pali kelima ya tuobuolu ne po! Digbi mani, ki kuodi, ti jawaanciandi po; O Diedo maama n yeni.¹³Kelima n buolu tieni npo ti tuonbiadi taalma lie i: Bi ɲa Mini yua n tie li miali ñima ñinbunli, ki gedi ki gbiidi, ki lugdi lugdi bi yula po ya buodi n kan fidi ki kubi ñima. Ki ɲa O Diedo bia hali boncianla.¹⁴Li naani ke Israyeli yaaba tie yonbi, bii? Bi mali ba ti yonbdi nni yo oo? To, be n nan cedi ke bi fagi ba?¹⁵Ayangbanbila fii ki sedi bipo, ki duni. Bi mua ti jadi boncianla, ki kuani ti jawaanciandi mi diema nni. Bi pua ki mudi bi dociami kuli, ke bá dotielo ji ki kua li dogi nni.¹⁶Menfisi yeni Tapanesi yaaba mo ba kuo yi ti yonbyudi.¹⁷Yinba ka tieni i yula yeni ii, yin den sani ki ɲa O Diedo, i Tienu, wan den gobdi yi ya yognu u sanu nni yeni ka aa?¹⁸To, mɔlane, a lingi be i, Ejipti sanu po, a bua ban ñu u kpenciamu Nili ñima yo oo? A bua be i, Asiri sanu po, a bua ban ñu u kpenu Efrati ñima yo oo?¹⁹A biadma n nandi ki kaani a, a janbi n wangi a fala. Lanwani ii, ɲan diidi ki lia, lan gundi ki go to maama; ki ɲa Mini O Diedo a Tienu, kaa ji pia fangliba kuli npo. O Diedo, U paaciamu kuli daano ñɔmaama n yeni. Israyeli kan kali jadiegu, ki go conbi.²⁰Hali yogu, n den pua ki mudi a landli yaali n den kubi a tulu; ki cie ban den dagni a yeni ya baabi. Ama, a li yedi 'N bua min diedi n yuli i!' ɲan gbaandi ki pugi a juaciamu kuli po, yeni ya tibu n bundi kuli ñiali nni yeni, a conbi n yeni.²¹N den ɲuu ɲa, ke a tie ku daamɔngu tiidi yia ɲani bonciala, ya daama n ɲani, ki mɔni boncianla po i. A tieni ledi i, ki lebdi, ki kpandi tiilanbu n luoni luanbedma aa?²²Kelima a ya bua ɲan wuli yeni ya ciebu ɲani u kenu nni, a tagli baa li ɲua ɲa, n nintuali i; O Diedo, n Diedo ñɔmaama n yeni.²³A ba ga ledi i, ki yedi, 'Mii pia biidiba kuli! Mii kpeli ki ɲodi o bulo Baali sanu uu? Diidi a taanmaadi, ɲan tieni yaali ti julɔndi nni! Tuo ɲan tieni yaali, fini ki yuoyuofuaga, yaaga n kpaagi ki puagi, ki lindi i kaani kuli ne,²⁴ya fuanɲuɲuaga n maani mi fanpienma ki buadi ti cagindi gaani u faalu i! Ki ya pudi kuli, laa ji pia kipo fidma Ya ɲunjala n bua ga kuli, kan lingi ga lan waagi, ki ya pudi kuli kase ban la ga.²⁵Mɔndi ki da cuoni taabima, ki da cedi o ñuɲuunu ñ kuodi a nialu! Ama, a yedi, 'Lebdimaba kuli ji ki ye! Kelima n buadi bi canba ya yegnu i, ki ɲua ba!²⁶Nani ban yi ludi, ki pibi o suuro, i fee ñ cuo maama yeni, Israyeli cugli ye yeni lany a fee i; bani yeni bi badtieba, bi babijaba, bi salga yidkaaba yeni bi sawalpuaba kuli!²⁷Bani n yi yedi ku daagu, 'Fini n tie n báa,' ki yedi li tanli mo, 'Fini n mali nni.' Kelima, bi buli nni bi nunga, ki teni nni bi punkpaali, ki naa nua nni. Ama, bi ya ye yebiadma nni ya yognu, bi yi yedi, 'Fii ki faabi ti!²⁸Yin tagi ya buli kuli yeni ye le i? Mia mani yin fii ki faabi yi, yin ye ya yognu mi yebiadma nni, kelima, Juda, a dociami ñ dɔa maama, a buli mo dɔa yeni i!²⁹Lanwani ii, be yapo i, ke i tungi nni i tagli ii? Ikuli fii n po yeni n yenyiema; O Diedo ñɔmaama n yeni.³⁰N dia i bijaba tuba fanfanma i, bi naa gaani tundi. I kpaa i sawalpuaba nani ya yangbanlo n bolini yeni!³¹Yinba ya nifiima ne yaaba! Kpaagi mani U Tienu, O Diedo maama po! N ji tua fanpienma i Israyeli yaaba po oo? Bii n tua bonɔnɔnbiigli i, ipo oo? Be ya po i, ke n buolu yaaba ba yedi, 'Ti yeni ti yula i, cedi ti, tin ya puagi, ti ji kan guani a kani ii?³²O jafaano ba fidi ki sundi o badlaani po oo, bii, Ki cikpenga ba sundi o canyiedi po oo? Ama Mini ya buolu yaaba wani ii, sundi npo, hali ya dana n ki pia bianu!³³A bani ɲan ba tɔgni ya sanu ki lingi mi buama. A cedi ke a tɔgbiigu guani yeni a mi conconbiadma po i.³⁴Talginba yeni a luoda sɔma ɲudi, ki talni a tiayiekaadi. Ama a nanki ludi, ki pibi li niba, ke bi gbaa ke ban pua ki luodi a dieli ka.³⁵Ama, yeni lani kuli, a nan yedi, 'Mii pia tagliba kuli; laa pia tama ke o pabienli kan pegdi ki teli potɔgu po.' Ama, ɲan diidi! N ba jia ti buodi yeni an ki cuo ɲa, kelima, a yedi, 'N naa tieni tuonbiadi.'³⁶Be n cedi ke a tieni

yaali ne kuli ki bua lebdi u sanu, ke laa maai a libakuli?Ejipti diema nni yaaba ba janbi ɲa, nani Asiiri yaaba ń janbi ɲa maama yeni i.³⁷Lankani mo, bi ba deli ki ɱani ɲa, ɲan tugi a nui a yuli po i, kelima, O Diedo den deli ki ɱani a ɲan dugi yaaba ya po yeni kani, a kan baa todmaba kuli bikanimo."

Chapter 3

¹N ba buali yi ya buali ne, yin jiini nni, o ja ya ñani o denpua, ke o gedi ki kuni jatɔa, li pua go ba guani o jakpelo kani ii? Mi diema kan jɔgni boncianla aa?A ñani n kani nani ya poconconli n pia a jakpaga ke bi yabi yeni, ki go maali ñan guani n kani ii?O Diedo ñɔmaama n yeni.²Yaadi a nuni, ki diidi a juaciamama yuli po, li go pia naani ke a ki jɔgni a yuli nani li poconconli yeni ii?A yi kaa i sankuni, ki guu a jakpaga nani ya sanjiaba n jia u sanu mi fanpienma nni yeni. A tieni a conconma yeni a biadma cancangintuada, ki jɔgni mi diema.³Lanya po i, ke n muni a ki taaga, ki taayuandikaaga mo nan kan nii.Ama, a juagi a nuni nani ya poconconli n n kpaagi ki dagi jaba kuli yeni, ki naa jie fee mo yeni.⁴Mɔla wani ii, a ji kpaandi ki tua, 'N báa, fini n den tie n bonwaama nni, n nidugika! ⁵A pali ba be npo lan waagi ii? A ba fidi ki fiini a pabienli npo ke laa pia ghenma aa?' Diidi! ñan ji maadi yeni nni maama n yeni, ama, ki nan tieni ya tuonbiadi kuli ke a jagi a pali nni!"Israreli kan juuni jadiegu, ke JUDA mo conbi⁶O Diedo den maadi yeni nni, o bado Josiasi bali yognu, ki yedi, "A la Israyeli, kan kali jadiegu n sɔni ya tuonli ii? O puagi ki gedi a juaciamama kuli po yeni ya tiidi n bundi kuli po, ki cagni o yuli nani li poconconli yeni. ⁷N den yedi n yuli nni, 'O ya tieni lanya cancangindi kuli, ki gheni, o ba guani n kani, ama, o naa guani.Bá o ninsalo Juda la lanya bona kuli.⁸Lanwani ii, bá yeni min ñani Israyeli, o conconma po, ki teni o o poñantili, o ninsalo, o conconlielo, Juda, o janbidaano mo ki jie li tuadbiigu, omo gedi ki cagni o yuli nani li poconconli yeni i. ⁹O cancangintuada yaa n ki wuo yeni, jɔgni mi diema, o puagi ki conbi, ki pugi ti daadi yeni a tana kuli. ¹⁰Lanwani ii, wan tieni lani ki gheni, Juda,o ninsalo, o janbidaano den guani n kani, ama, yeni o pali kuli ka, kase tofaama baba; O Diedo ñɔmaama n yeni."¹¹Lanwani ii, O Diedo den yedi nni, "Israyeli, kan kali jadiegu den tiegi ki cie Juda o janbidaano! ¹²Gedi ki kpaandi ki waani nijienu po yaaba li maama, ki yedi ba, 'Israyeli, kan kali jadiegu, N ba dingi n pali apo, guani n kani; O Diedo ñɔmaama n yeni. N pali kan go waagi ki be apo yognu kuli.¹³ ñan tuo ki tugi a tagli, kelima a li fiini a yenyiema O Diedo, a Tienu po i;a yegi yeni bi canba ki gbaandi ya tiidi n bundi ñiali nni!Kelima ñaa bua ñan gbadi n maama!O Diedi ñɔmaama n yeni.¹⁴Guani n kani, kan kali jadiegu buolu! O Diedo ñɔbonli n yeni. Mini n tie a calo! N ba taa ña, cincinli, ñan tua n dogcelu, mi liema, ñan tua n diecelu, yeni, n ba gedi yeni a Siyon!¹⁵N ba lingi apo n pali po yankpaalo, ban ya kpaai yi yeni mi yanfuoma yeni mi buama.¹⁶Lanwani ii, i ya poli, ki gbieni mi diema ki lani ya luana n ñani ya yognu, bi kan ya tua, " O Diedo ñantaadi kpaga maama! Ku maama kan kua bi yula nni mɔno, bi kan tiadi ki buali kupo; bi kan go bobni bontɔgu mo."¹⁷Lanyognu, bi baa yi Jerusalema, 'O Diedo badkalkaanu n yeni,' ya nibuoli n sieni kuli ba taani ki cua Jerusalema, O Diedo yeli po. Bi ji kan ñodi pajuaga yeni nibiadbama sanu.¹⁸Lanyognu, Juda cugli yeni Israyeli cugli ba taani ki ya ye. Bi ba taani ki tua min puni i yaajanba ya tinfaali nijienu po diema.Ya niba n ki bani U ban bua yaali guani U Tienu kani.¹⁹Mini wani den maali n yama nni, 'N bi sugni ke ñan tua n bijaba siiga yua n tie liiga yua, min ba puni yua li tinfaali siiga, ya tinga n ñanbi ki ñani, ki cie ñanduna nni tinmu kuli! N bi sugni ke min yedi a, 'Ya yi nni, "N báa". 'N den sugni ke a kan go buli nni a nunga. ²⁰Ama, nani ya pua n kan kali jadiegu, ki buadi o calo yeni,Alindi n puoli, Israyeli diedu yaaba;O Diedo ñɔbonli n yeni."²¹Bi gbia u nialu, ke u buudi ki fabni i tiali nni, Israyeli bila n buudi ki fabni!Kelima bi tudi u sani, ki sundi O Diedo bi Tienu po."²²Guani n kani, kan kali jadiegu buolu! N ba paagi yi yeni i ñanwaama tɔgu!"Bi yedi, "Diidi, ti ji kpendi a kani i, kelima fini n tie O Diedo ti Tienu!"²³Laa pia tama, ke tin gbia ya maama a juaciamama yeni a juabila po kuli, tie tofaama i. Laa pia tama, ke O Diedo, ti Tienu n tie ti candanbaalo, yua n ba faabi Israyeli yaaba. ²⁴Hali ti bonwaama nni, i fee bulo, Baali ñɔdama dini, ki buoni ti yaajanba n den la fala ki bobni ya piama kuli, bi yangbenga yeni bi yabbidi kuli, bi bijaba yeni bi bisiaba kuli! ²⁵I fee n ba tua ti duankaanu. Mi yuanma mo n ba tua ti kpapinkaabu, kelima ti tieni O Diedo, ti Tienu po, ti tuonbiadi! Tinba tiba yeni ti yaajanba, hali ti panma nni, hali yeni mɔla kuli, ti naa cengi O Diedo ti Tienu nialu maama!"

Chapter 4

¹Israyeli, Mini O Diedo yedi a, a ya lebdi a tɔgu, li tie ke a bua guani n ya kani. A ñani a cancagindi buli kuli, ki fagni n nintuali, a ya ña a puapuagdi, ki guani ki dugi npo, ²A ya poli yeni ti dudugdi, i mɔmɔni, yeni mi teginma, ki yedi, 'O Diedo fo!' I nilanbuoli ba dugi a po, ki yedi ke bi baa lisedi O Diedo po i, lanwani ii, bi ba teni o ti kpiagdi. ³Kelima, O Diedo yedi nilo kuli, Juda yeni Israyeli diema nni, ya maama ne: 'Kaagi mani i kuani, ki da buu, ki ñolgi ti tutuudi yeni ti konkondi po. ⁴Kua mani ku kɔnciagu, O Diedo po, lebdi mani i tuada, ki ñuudi i pala, yinba Juda yeni Jerusalema yaaba, lanyaaaka, n pabienianli ba fii nani u mupienu yeni i, ki juu ki kabi yi maaama ke nilo kan fidi ki jundi, kelima i tuadbiadi ñ gundi maama po. ⁵Waani Juda yaaba li maama, ki cedi Jerusalema yaaba n gbadi bonñanla. Yedi ba, 'Piebi mani a naatuna mi diema nni.' Kpaandi mani ki yedi, 'Taani mani na, cedi mani tin sani ki gedi a binlinguona dociami po.' ⁶Caani mani mi maalima bonli, yaali n wangi Siyɔn sanu, sani mani ki gedi ki wuonilipo, ki baa mi faabma! Da se mani ka, kelima O Diedo cedi ke mi mi yebiadma janjanma ñani nijienu po, ki kpendi, li baa tie bolincianma i. ⁷O yangbanlo ñani o wuonkaanu, ki tiini, ki kpendi, yua n bolindi i nibuoli bobni ki gbeni o. O ñani o deni, ki kpendi yeni li yubɔnli mi diema nni, O ba cedi i dociami ñ kpendi, ki tua diegbendi, nisaalo ñ kan kua naani. ⁸Lanyapo, li buali ke yin yie ti pabɔntiadi, ki fabni, ki buudi i kumoe. Kelima, O Diedo pabienianli dá ki kagdi i yula po. ⁹O Diedo ñ yedi ya maama n ne, 'Li janjanma ñ ba fidi ya daali, o bado yeni o kpaaga jigi ba cie, ti jawaanciandi ba kua salga yidkaaba, ki yaalidga, yeni i jeje ba cuo bi sawalpuaba.' ¹⁰Lanwani ii, n den yedi, 'Hain! O Diedo, N Diedo. Diidi, a bɔndi Jerusalema yaaba yeni ya nibuoli ne ki yedi ba, 'I ba baa mi yanduanma.' To mi janjanma n paa yeni ki jugsiega ki ba bolini bi miana yeni. ¹¹Yibalinba ñani i kaani kuli. ¹²Lanyognu, bi ba maadi Jerusalema yeni ya nibuoli ne, 'Mi faatonma ñani mi fanpienma po, ki figi, ki kpendi, Jerusalema yeni o niba po, ama, maa tie ya faama n ba lendi mi bima ka. ¹³Ya faalu n paa ki cie ma, ki go pia ti jadi ba cua, O Diedo yeli po, lanyognu i ke n ba jia ba ti buudi, ki cuo ba. ¹⁴Diidi mani, Li taafaalu n yini, ki figdi yeni li taawalgbandi yeni. O taami jalgi ki cie kapaciidi. Ti bia n yeni! kelima li ba bolini tikuli! ¹⁵Jerusalema yaaba, ñuudi mani i pala, ki fagdi yeni mi biadma, lani n tie yin baa mi faabma. Hali u laa yognu i, ke a ba waagi, ki dá kubi a yanjagbiadi, ti tuonbiadi po? ¹⁶Kelima, u nialu ñani Daani diema po yeni laabaali, ya janjanma n kpendi yeni mi yebiadma mo ñani Efrayima juana po, ke ti gbia. ¹⁷Tiadi mani i nibuali, ban ya bani, waani Jerusalema dogu niba ke a jakɔnda ñani hali banfagli, ki kpendi ki ba kɔni, ki paadi Juda dociami, ki baa yi. ¹⁸Bi ba sedi ki lindi u dogu nani yaaba n guu u kuanu yeni i, kelima u niba fiini npo mi yenyiema; O Diedo ñɔmaama n yeni. ¹⁹A tɔgbiigu yeni a tuadbiadi ñ cua yeni apo ya janjanma n yeni. Ya pabɔnli n baa a yuli po ne, ba gbadi a boncianla, ki nandi a, ki kua hali a pali nni. Jeremi jigi cie yeni wan nua ke fala kpendi. ²⁰Hain, n pali! N pali kɔni! Ti yanyagdi cuo nni, ki kua hali n pali nni. N pali pua nani li bua ñab yeni. N kan fidi ki juuni, ki ya ñmini, kelima n gbia ke a naatuna piebi, ke bi totieba mo kuudi. ²¹Janjanma ñ tuu janjanma baba; Kelima mi diema kuli ji bili diegbendi baba i. Bi li cua yenma i, ki ludi ti, ki pua ki jugi ti diena, yeni ti jondi. ²²Hali yeni u laayognu i ke n baa bii ki nua ya tuudcabli ne? hali yeni u laa yognu i ke n baa bii ki cengi a naatuna piebma? ²³Kelima, n buolu yaaba yanluoma po, baa bani nni. Bi tie yanpiidanba buolu i, baa pia yama. Bi bani ti tuonbiadi tienma baba i, bi naa bani ban ba tieni mi ñanma maama. ²⁴N diidi mi diema tinfanma, ki sua ke maa ji pia nunga, pukuli ji ki ye mi niinni. Kelima, tanpoli po ji ki pia yenyenma. ²⁵N diidi a juana, ki sua ke a bedi ki baali, ke a juabila mo digbi. ²⁶N kpaagi, ki sua ke niloba kuli ji ki ye, ke tapoli po nuani mo sani ki yaadi. ²⁷N diidi, ki sua, i tiidi kuani kuli ji bili fanpienma i, ke i dociami kuli ji bili diegbendi, O Diedo nintuali, kelima o pabienianli po. ²⁸O Diedo ñ yedi ya maama n ne, 'Mi diema kuli ba kpadi ki tua diegbendi, ama, n kancedi ban mudi mikuli ka. ²⁹Kelima lani n cedi ke mi diema ye yeni li pabɔnli, ke tanpoli mo biigi cinm. Kelima mi jagi yaali n yeni; N kan sudi puoli po, n kan lebdi pu mo. Bi nikpaba kua Siyɔn dogu nni. ³⁰I dociami nni niba kuli sani ki yaadi, a tanjagla yeni a dabantuada kuudi po; bi sani ki kua ti tutuudi nni yeni ku muagu nni. U dogu nni yaaba kuli sani ki doni ti tantiadi po yeni ti tankuodi nni. Bi niba sani ki yaadi, ki ña dogkuomu, dogtielo ji ki ye dogu nni. ³¹Fini Jerusalema, ban pua ki jugi yua, a ji ba tieni ledi i? Mɔlane, bá a ya yie a tianjandi yaadi n mɔni colcoli, ki ñanbi a yuli yeni i badlaani yeni wula tiadi, ki diani a nuni cilo, ki sigdi a yuli, a tieni lankuli fanma i, ja ji kan nagni a. A jakpaga ji fala i, hali ki ji lingi a kuuma mɔno. ³²N gbia li dunli, nani ya pua n gbaani ki bua mali ñ duni maama yeni, i yanbani yeni i fanfanbni, nani ya madsiaga n dá bua mali o cincinbiga yeni, Siyɔn badbisaalo ya nialu i. O fuodi, ki jingi. O tandi o nui, ki yedi, 'N bia n yeni! N bonli pia mi niñima! N ji ye falaciamo nni, kelima bi nikpaba ne po.

Chapter 5

¹" Waa mani, ki diidi Jerusalema sanjala po; lingi mani o dociami tinfanma kuli nni mo. Yin kpaagi ki diidi: I ya fidi ki la ja bii niloba kuli ke o tuada nani, ke o yema bua ya tiegi, lanwani ii, N ba mia Jerusalema po sugli. ²Bá bi ya poli, ki yedi, 'Hali O Diedo yua n fo yelo po,' bi polgi tofaama ñopoli i. ³O Doedo, ñan bua yaali ki tie i mòmóni kaa aa? A nan pua ba i, li nan ki yia ba. A bigni ke ñan bolini ba, ama, bi nan ki ga a tundi. Bi juagi bi pala, ki cie tangu, kelima bi yie kaa tuo bi tuonbiadi, ki ba lebdi bi yama. ⁴Lanwani ii, n den yedi, "Laa pia tama, baa tie yeni bi yama ka. Bi tie yanpiidanba i, kelima baa bani O Diedo sani, baa go bani bi Tienu yikodi mo. ⁵N ba gedi ki la bi nigbenga i, ki waani ba U Tienu ñomaama, banwani ii, nan bani O Diedo sani, ki bani U Tienu yikodi. "Ama, bikuli tie yenma i; bikuli miidi U Tienu yikodi, ki fidi bani yeni U Tienu n den loli ya ñantaado. ⁶Lanya po i, ke o yangbanlo ba ña ku tiigu nni, ki kpa ba. I tiali nni fuasanganlo ba cuo ba, ki tótodi ba. O naamuuno se ki taabi bi dociami bulñona kani, ki guu ba. Yua n bua ña kuli, kase wan cuo o, ki tótodi. Kelima bi tagli yabdi ki kandi. Bi yenyiema mo ki pia bianu. ⁷Jerusalema, be ya po i, ke n ba mia opo sugli ii? A bijaba sani ki ña nni, ki polgi ya buli n ki tie tienu yeli po. N puni ba li diiguoli, ke bi fii, ki cili mi conconma, ki yi taani ki gedi ki kadi biyaba a poconcona diena nni. ⁸Bi tie ya fuatanjala n dini ki guo i, yuakuli ñua ki cuani o lielo denpua puoli po i. ⁹O Doedo yedi: "Lanwani ii, n ji kan dadi ya nibuolu ne tuba aa, n kan tuu ya nibuolu ne po, li panli ii? ¹⁰Ban do ki kua bi daamõngu tiidi kuanu nni, ki pua ki mudi, ki biidi biidi. Ama yin da bolini bikuli. Yin ñabi i beni, kelima lanyaa beni ki tie O Diedo yii ka. ¹¹Kelima Israyeli yeni Juda janbi nni boncianla; Mini O Diedo ñobonli n yeni. Mi yenyiema n ba cua yeni yaali. ¹²Bi pua mi tofaama O Diedo po, ki yedi, "O kan tieni ti libakuli; fala kan baa ti, koma mo kan baa ti, ki buali tóbu. ¹³Bi sawalpuaba ji wolni baba i, baa ji pia maamõnma ki ba maadi, ban tua ke yaali n ba cua yeni, lan tieni bi yula po. ¹⁴Lanwani ii, O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi ya maama ne, "Nani yin yedi maama yeni, diidi mani, Mini n ne, N kuani n maama a ñóbu nni. Li maama tie nani u mu yeni i, ke ya nibuolu ne tie nani daadi yeni! U mu ba di ki buadi ba. ¹⁵Yinba Israyeli yaaba, fangi mani i yula! Mini O Diedo n yedi yi ya maama ne, Nibuolu ba ña hali fagma, ki cua ki kóni ki paadi yi. Lanya nibuolu ye hali yognu kuli, buoli kpelu i! Li tie ya nibuolu ke yii bani bi maabuolu, i go kan gbadi ban maadi ya maama mo. ¹⁶Bi luoli nni piemi kpa bi niba boncianla. Bi go tie jakõnda i bikuli. ¹⁷Lanwani ii, bi ba juu ki bolini i kpaangu, bi ba bolini i bijaba yeni i bisiaba, ki bolini i jiema mo. Bi ba di i yangbenga yeni i yanbidi kuli, ki di i daamõngu tiidi yeni kankandi kpaangu kuli. Bi ba ñodi ki naa yi yeni ki jugsiega i dociami yi pia a biliguona yeni nni, yin tama ke bi kan nandi yi naani yeni. ¹⁸Bá li dana nni, n kan cedi ban bolini ikuli cain ka; Mini O Diedo n yedi lanyaa maama. ¹⁹Yinba Israyeli yeni Juda yaaba n tua, 'Be n cedi ke O Diedo ti Tienu tieni ti yaali ne kuli?' Lanwani ii, Jeremi, ñan yedi ba, 'Nani yin sani ki ña O Diedo, ki tuuni bi nilanba buli po yeni, lanyaa po i ke i go ba sõi bi nilanba po, ya diema nni n ki tie i docelu nni. Bi niba ya yie U Tienu gobdima ya yognu. ²⁰Ñan waani Jokõbo cugli nni yaaba, ya maama ne, ki cedi Juda mo n gbadi li maama. Yedi ba, ²¹Cengi mani ya maama ne, yinba ya yanluodanba n ki pia yama ne; yinba yaaba n pia i nuni, ki naa nua, ki pia a tuba, ki naa gbia. ²²I ki fangi O Diedo oo, i ki digibi o nintuali ii? O Diedo ñomaama n yeni. N bili i tanbiini i, mi ñincianma bianu, man ba fii ki dagdi naani, ki kan pendi lankani. Bá mi ñingola ya do, ki jii maama kuli, mi lengidi i, maa pia paalu; mi ñima kan kandi u bianu. a ñingola ya fii maama kuli, ki duni, mi ñima kan fidi ki pendi u bianu. ²³Ama, ya nibuolu ne pali juagi boncianla. Bi yi fiini mi yenyiema i, ki sani ki yaadi. ²⁴Kelima, bi naa tua bi pali nni, "Cedi mani tin fangi O Diedo, ti Tienu, wani yua puuni ti ki taaga, ki taakpiaga yeni ki taayuaandkaaga, lan buali ya yognu, ki bili ya yognu n tie ku kpaangu yognu tipo. ²⁵I tagli n cedi ke ke lanyaa bona kuli ji ki tiendi. I tuonbiadi n muni yi li bonñana kuli. ²⁶Kelima, n buolu yaaba siiga pia bi nibiadbaba. Bi gunbi nani yua n bua pibi mu nuanmu yeni; Bi diagi ti diadi, ki co bi niba. ²⁷Bi diedi nni gbie yeni i janbi, yeni jodi piama i. Lanwani ii, bi tieni yeni i, ki wodi ñalmani, ki gbieni bi deni, ki tua paatieba. ²⁸Mi yemanma po cedi ke bi gbengi bonñanla, ke bi gbanu ñilgi. Bi tieni ti tuonbiadi, ke li pendi i biiani kuli. Baa kóni ki ba ga talga bii kpienbiga. Bi tuona kuli cuoni bipo, lan buali maama, bake baa kuni i mòmóni, lan bi buali yaaba ya po. ²⁹Li ki buali ke min dadi ya nibuolu ne tuba aa, li ki buali ke min tuu ya nibuolu ne po li panli ii? Mini O Diedo n maadi yeni. ³⁰Mi diema nni ji yabdi ti tuadbiadi yeni a tuongunda. ³¹Sawalpuaba pua tofaama sawali i, ke Salga yidkaaba mo gbaa yeni bi yuli po ñamu baba i. N buolu yaaba mo yedi ke lani n tuo bipo, ama, li ji ba juodi ledi i?"

Chapter 6

¹Benamina yaaba, sani mani ki ña Jerusalema nni, ki faabi mani i yula. Tekɔa dugu nni yaaba Piebi mani a naatuna. Fiini mani ki sieni li tuudicabli Beti Hakeremi dogu nni, kelima falaciamo yen mi yebiadma ñani nijienu po, ki kpendi. ²Fini Siyɔn bisalo, Jerusalema, o poŋamo yua n sigdi o yuli, bi ba bolni a. ³Bi ba pundi bi dogu nni nani a yankpaala yen bi yankuli yen; bi ba kpaa bi jondi, ki lindi u dogu, ki ba bobni bu tɔbu, ki tuogi yi; yuakuli lingi o kaanu, ki bobni o tɔgoli. ⁴Bi tua "Fii mani, tin pua bu tɔbu ti buli po. Fii mani, tin baa u u yensiicocoligu. Ti yula ki mani, kelima u yien u ji peli mi baama, li ji ŋmani yenjuogu i. ⁵Cedi mani tin tuogi ba ku ñiagu, ki bolini Jerusalema diecianŋama." ⁶Kelima, O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi nanda: Cua mani ti daadi, ki tiini ki deni, ki lindi Jerusalema bilinguona, yibalinba n do, ki kua, ki baa u dogu. Li dogu n ba la fala, kelima, u niba ki pia pukuli, se ti jadi yen ku tugtongu baba. ⁷Nana caali nni n kan luo ñinŋanma yen, Jerusalema nni mo, n li cengi mi biadma yen ku tugmɔngu laabaalo i; n nintuali i, ke bi wangi n niba fala, ki pua ki duolidi ba. ⁸Jerusalema, tuo ki ga n tundi, lanyaa, n ba buli a n nunga, ki sani ki ŋa ŋa, ki cedi ŋan tua diegbengu, nilo n ki kua ya diema nni. ⁹O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi nanda, "Laa pia tama ke yibalinba kan guani ki liegi ya niba n sieni Jerusalema diema nni, nani ban liegi ku daamɔngu tiidi luana maama yen. ¹⁰N nan ba la ŋma i, ki maadi yen o, wan tua n kasiedo, min maadi yen ba, ban ga n tundi ii? Diidi, bi tuba ñali o, bi ji kan fidi ki cengi bonŋanla! Diidi! O Diedo yeli n bi ba ŋmagdi ba, ama lanyaa yeli n ji pia ba i fee, ki kpandi bipo ñuali bonli." ¹¹Ama, O Diedo pabiencianli ji ye yen nni. N ji kubi li ki cɔgi. O yedi nni, " Wuli li, ya bila n puagi a sanjala po, yen bi nipaamba po. kelima bi ba cuo bi jaba yen bi puoba; yen yaaba n ciandi, ki poti kuli. ¹²Bi diena ba tua nitianba ya diena i, nitianba n ba diedi bi kuani yen bi puoba kuli. Kelima, N ba duoni n nuu ki pua mi diema nni niba kuli; O Diedo ñomaama n yen. ¹³O Diedo yedi nanda: Ki cili yua waa ki cie, ki ban tuoni yua n yabi, ki cie, bikuli tie jiekoiendiila i, bi ye janbi baba ya po i. Ki cili o sawalpualo, ki ban tuoni o koopadciamo, bikuli li di jodi i. ¹⁴Bi buu n niba tugtongu yen bi cacagma maama yen u yualu i, ki tua, 'Mi yanduanma ye, mi yanduanma ye,' ama ke yanduanma naa ye. ¹⁵Ban den ŋua bi tuongunda ya yognu yen, li den ki pundi i fee n cuo ba aa? Ama, fee naa den cuo ba; baa den bani ban ba tieni maama ki dɔgdi bi tuonbiadi, ki lebdi bi pala! Lanya po i, ke n ya fii ki sedi bipo, bi baa ŋmadi ki baali yen yaaba n baali, ki tuudi ki baali, O Diedo ñomaama n yen. ¹⁶O Diedo yedi nanda, "Fii mani, ki tɔgni i sani po, ki pundi a sakaditaana, ki buali u sankpelu po. Buali mani ki bandi u sanŋamu. ' Tɔgni mani li sanŋamu po, ki baa mani i yula po mi fuodma. Ama bi guani ki jiini, 'Ti kan tɔgni li sanu. ' ¹⁷N lingi u dogu guudka, ke wan ya cengi li naatunli piebma. Ama, bi yedi, 'Ti kan cengi. ¹⁸Lanwani ii, yinba, bi dogtieba, cengi mani bonŋanla! Diidi mani, tua mani kasiedi, ki bandi lan ba juodi bi denpo maama. ¹⁹Ki tinga, cengi bonŋanla! Diidi, N cedi ke mi yebiadma kpendi bi niba po, kelima bi tuadbiadi ya pani n yen. Baa cengi n maama, baa go cɔlni n yikodi mo, ama, bi fali n ñomaama i. ²⁰N ba tieni be i, yen Seba ŋubli yen u tulaale? Bii ya kpentiidi n pia u nuulmanu ki ñani hali fagma diema nni ii? I padjuukaana ji ki mani npo, i pada mo falgi npo. ²¹Lanwani ii, O Diedo den yedi ya maama ne, 'Diidi, N bobindi ki ba bili a tantuudkaana ya nibuolu ne po. Bi baa tuudi ŋani i, ki baali, bani bibaanba yen bi bijaba kuli. Bani bi mi diema yaaba, bi kuantalieba yen bi donlinba kuli mo ba bodi. 'Yibali ñani nijienu po ki kpendi na. ²²O Diedo yedi nanda, 'Diidi mani, ya nibuolu n ñani nijienu diema po, ki kpendi. Kelima, nibuolciamu n ñani hali fagma diema po, hali u tinbianu po, ki fii, ki kpendi na. ²³Bi baa kubi a dabana yen a kpaana. Bi pia ku tugmɔngu yen i ninkuomi. Bi yigni tie nani mi ñincianma fuugu yen i, bi jagi i taami, ki sagni, ki cuoni nani niyendo yen ja, bu tɔbu po, ki ba baa fini Siyɔn bisalo. ²⁴Ti gbadi bi laabaalo. Ti gbanu wudi nani o pua gbaá, ki bua mali yen. ²⁵Da ña mani ki gedi i kuani nni, ki go da waa a sanjala po, kelima yibali jugsiega kagni ki lindi yi, ke i yanbani mo ye i kaani kuli. ²⁶N buolu bisiaba, yie mani li pabɔnli ti adi totoni, ki duani, ki bindi, ki lebdi lebdi mi fantanpienma nni, ki mɔa i kuomoe boncianla, nani bijayenga baba kuuma ya pabiidli yen. Yiini mani i kuuyani, kelima yibali yua ba bolni ti ba ludi i, ki baa ti. ²⁷Jeremi, n bobni a ke a tie o bigdika nani yua n biigdi ti kudi yen, lanwani ii, ŋan kpaagi, ki biigi n buolu sani. ²⁸Bikuli tie yenyieda i, tingbangbaaba buolu, yaaba n gedi ki togdi nitianba ya yema. Bikuli juagi bi pala nani ti kumɔndi bii ti kubɔndi yen i, ki kubi i janbi tuona. ²⁹U mu tongi boncianla u maafanu nni, ki juu ku maafigdigu, ti nɔbindi mo juu ki buodi u maafanu nni. O maano biandi o yaama, ki duadi ŋanjilfa kuli, kelima jɔgindi nan kan ña. ³⁰Bi tie ŋanjilfa jɔgindi i, ban fali yua, kelima O Diedo mo ba fali ba yen i.

Chapter 7

¹O Diedo den maadi Jeremi ya maama ne, ²"Gedi ki sedi O Diedo gbandieli bulñobu kani, ki maadi ya maama ne! Yedi ba, 'Yinba Juda yaaba, cengi mani O Diedo ñobonli, Yinba Juda yaaba, yinba yaaba n kua ya bulñobu ne, ki gbaandi ki pugi O Diedo. ³O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: ñmagdi mani i sani, ki ya ya tiendi a tuadñama, lani n tie, min cedi yin ya ye nekanba. ⁴Yin da dugi mi tofaama po, ki ya bñndi i yula, ki tua, "O Diedo gbandieli! O Diedo diegu! O Diedo diegu nne!" ⁵Li ya tie ke i lebdi yeni i mòmòni, i tɔgu yeni i tuada; i ya tiendi bi niba kuli po nani lan buali maama, ⁶i yaa janbidi o caano, ki di ki kpienbiga yeni li kpepuoli jodi, i yaa wulgi yaaba n ki pia tagliba kuli ya sɔma, nekanba, i yaa ñua ki pugi nitianba buli, ki ba biani i yula fanma, ⁷lanwani ii, N ba cedi yin ya ye nekanba, min den puni i yaaanba ya diema yeni nni hali ya yognu n ki pia gbenma. ⁸Diidi mani! I bñndi i yula yaali n ki pia fuoma, kaa pia todliba kuli po. ⁹I dá li bii ki su, ki kpa m kuuma, kiconbi ii? I dá li bii ki polgi, ki gbaandi ki pugi o bulo Baali, ki tiini, ki ñua ya buli ke yii den bani kuli ii? ¹⁰Lanwani ii, i yi cua, ki sedi n nintuali, ya diegu ne niinni, ban yi n yeli ya diegu nni, ki yedi, "Ti baa mi faabima," ki nan kandi lankani ki ban ya tuuni ya tuongunda ne kuli ii? ¹¹I bani ke ban taagi n yeli ya diegu nni n tie a suura yeni a concona wuonkaanu ipo oo? Ama, diidi mani, Mini n kpaagi ki sua ke li tie yeni. O Diedo ñmaama n yeni. ¹²Lanwani ii, yin gedi Silo po, min den gagdi ki ñanbi ya kaanu, ki cedi ke n yeli ye likani hali mi cilma yeni, gedi mani ki diidi min sɔni li kaanu maama, kelima n buolu Israyeli yaaba biadma po. ¹³Mini O Diedo ñobonli nne, nani yin kubi ya tuada ne, nani min maadi yeni yi yognu kuli, ke i naa cengi nni yeni, nani min yi yi yugnu kuli, ama ke i naa tuodi n yiini yeni. ¹⁴Lanwani ii, min tieni Silo maama yeni, n go ba tieni yin dugi ya diegu po, ki taagi n yeli yeni, min puni yinba yeni i yaaanba ya kaanu ne mo yeni i. ¹⁵Kelima, N ba deli ki yaani yi n nintuali, nani min den deli ki yaani i kpiiba, Efrayima puolñuani maama yeni i. U Tienu ñ kan cengi ya jaandi. ¹⁶Fini mo, Jeremi, ñan da jaandi ya nibuolu ne po, da kpaandi ki fabni bipo ke a bua juogi ba, ñan da kua n kani ki jaandi ki mia todmaba kuli, bipo, da mia nni liba kuli bipo, kelima, n kan cengi a a miabu. ¹⁷ñaa nua ban tiendi yaali Juda dociami nni yeni Jerusalema sanjala po oo? ¹⁸A bila kpaagi ti daadi, ke bi baanba congì u mu! Bi puoba to mi yoma, ki ba pua ti lalaadi, tanpoli pobado po, ki kpidi li ñincabli daama ya buli n sieni po, ke ban fiini n pabienli. ¹⁹Bi li lingi ke ban bieni mini ya pali yo oo? O Diedo ñmaama n yeni. Li ki naani ke bi tudi bi ya yula po ka aa, ke i fee n cuo ba aa? ²⁰Lanya po i, ke n Diedo, O Diedo yedi mi naa maama, 'Diidi, N pabiencianli ba jiidi u naa kaanu po, u mu ba juu ki buodi u niba, u yandi, u tiidi, u kuani yeni u luana kuli, ki yegni yeni mi tinfanma. Ya mu n ba cuo, baa siagi, ki naa pia gbindima. Ya nibuolu n ki cengi U Tienu maama. ²¹O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, 'Taa mani i padjuukaana, ki pugni i padfana nandi po, ki ñmani mani. ²²Kelima, min den ñani i yaaanba Ejipti diema nni, mii den buali ba libakuli po. Mii den bili ba ñobonli padjuukaana yeni padfana po. ²³Min den bili ba ya ñobonli n ne, "Ya cengi mani n maama, lani n tie, min ya tie i Tienu, ke imo tie N buolu. Lanwani ii, yin ya cuoni min waani yi ya sani po, lani n tie mi yema ñ ya mani ipo." ²⁴Ama, baa den cengi nni, baa den diadi bi tuba ke ban cengi n maama mo. Bi den ñodi bi tujuaga yeni bi pali nii jɔgindi yanjagtuona, yeni mi biadma i, lani n den cedi ke bi guani puoli, ki naa suagi liiga. ²⁵Hali min ñani i yaaanba Ejipti diema nni ya daali, ki ban pundi dinne, N sɔni ipo n naacenba, bi sawalpuaba, ya yognu kuli, ki naa cedi. ²⁶Ama, ya nibuolu ne naa cengi n maama. Baa faami npo mɔko. Ama, bi juagi bi pala, ki tieni ya biadma n cie bi yaaanba yaama. ²⁷Lanwani ii, ñan kpaandi ki waani ba ya maama ne, ama, bi nan kan cengi a maama. Kpaandi ki waani ba min yi ba yaali ya po, ama, bi nan kan jiini a libakuli. ²⁸Yedi ba ke bi tie ya nibuolu n ki cengi O Diedo, bi Tienu maama, kaa go gaani o tundi. I mòmòni bodi bi ñona nni, ki ñani bi maama nni. Li kuukpali jualɔngu. ²⁹Kuo mani yin den gagdi ki ñanbi i yula, ki bili ya yudi yeni, ki ban lu. Gedi mani asala siiga, yeni a juaciama po, ki ban mɔa i kuumoe, kelima, O Diedo pabienciali po cedi ke o ñoli, ki ña ya ni fiima buolu ne. ³⁰Kelima Juda bijaba tieni mi biadma n nintuali, O Diedo ñobonli n yeni; bi kua yeni bi cancaginbona, yeni bi buli, ban taagi n yeli naakani, ki j ɔgni n diegu. ³¹Bi bobni, ki ñanbi Beni Hinoni jualɔngu nni, ban baa padi ki juugi bi bijaba yeni bi bisiaba naankani, i buli po, min den ki waani ba yaali, min den ki tia, ki taa ya yanjagli mɔko. ³²Mini O Diedo n yedi ya maama ne: Diidi mani, a dana kpendi, bi ji kan taa Tofeti yeli, ki buali li nikpali jualɔngu. Li ba kpandi, ki tua ki kakuluaga jualɔngu, ban baa piindi bi niba naani, dieli kan sieni, kelima u kaanu podma po. ³³Li niba tinkpiba ba tua jiema tanpoli nuani yeni ki tinga yandi po, niloba kuli kan ya ye likani, ki yagni bi yama. ³⁴N ba cedi i pamanyani ñ gbeni Juda dociami nni yeni Jerusalema sanjala po, i pocaayani mo ba gbeni o pocaano yeni o pocaano calo ñobu nni, kelima, ya pabonli yeni ya nifanu n ba pua mi diema po."

Chapter 8

¹"Lanyognu, O Diedo n yedi ya maama n ne, bi ba piidi a kakula, ki ñani Juda badcianba yeni bi kpaaga kpaba, salga yidkaaba yeni bi sawalpuaba kpaba, yeni Jerusalema dogtieba kpaba. ²Bi ba ladi, ki deni li kpaba u yienunni, o nmaalo nni yeni a nmaabila kuli nintuali; ban den bua yaaba, ki tuuni bipo, ki cuoni ki nua, ki pugi, ki kpiagdi yaaba ya yela yeni, bi kan wodi bi kpaba, bi go kan piini li kpaba mo. Li kpaba ba wudi mi tinfanma po i, ki kpandi, ki tua dulma. ³Lanya nibuolbiadu siiga, yaaba n sani ki ciadi mi yebiadma janjanma nni yeni siiga, min yayadi yaaba i kaani kuli yeni, mi kuuma baa su bipo yeni li miali, bi yema nni; mani n tie O Diedo, u paaciamu kuli daano ñomaama. Li tieni ledi i, ke n niba tie maama ne. ⁴Lanwani ii, ñan yedi ba, 'O Diedo yedi ya maama ne: Yua n baa, ki yi fii ka aa? yua n bandi ke o tudi u sanu, ki yi nmagdi ki taa o sanu ka aa? ⁵Be n nan cedi ke Jerusalema, ya nibuolu ne bii ki ye mi yenyiema nni ii? Bi tudi, ki taa i janbi sanu, ki naa bua ke bi lebdi bi pala, ki guani n kani. ⁶N tieni suo, ki cengi ba, ama, obakuli ki maadi i mōmōni; obakuli ki miadi sugli o biadma po, obakuli naa buali, "N biidi be i?" Bi siiga nni, yuakuli caa wan bua naani i, nani ya tanjala n tiini bu tōbu nni yeni. ⁷Bá tanpoli po bonyugda, cilooponba, i kpaajiemu, kudjaluaninba, bani bani ban tiendi yaali yeni ya yognu. Bi bani ban ba fii bi kaanu, ki yaadi ya yognu, ki ti guani ki kpeni ya yognu, ama n ya buolu ki bani O Diedo ñomaama n bua yedi yaali. Mi tofaama yanfodanba. ⁸I ba tieni ledi i, ki yedi, "Ti tie yanfodanba i, O Diedo yikodi ñomaama ye yeni tinba i?" Mi tofaama po i, ke a tidianla fii, ki taa bi tofaama timuani, ki diani ki tudi. ⁹Bi yanfodanba ba fiagi. Bi ye yeni jawaanciandi i, bi kōni, ki paadi ba, ki cuo ba, ki yaadi yeni ba. Fangi mani i yula! Bi yie O Diedo ñomaama, bi yanfuoma nan ba pugni ba ti laa ñuadi i? Yaaba n pua mi tofaama. ¹⁰Lanwani ii, n ba taa bi denpuoba, ki tieni nitianba nui nni, yaaba n diedi ba mo n diedi bi kuani, kelima, ki cili yua n waa, ki cie ki ban dagdi yua n yabi ki cie, bikuli tie jejieda yaaba n nua i janbi yeni jodi ya jiema i! Ki cili o sawalpualo, ki ban dagdi salga yidka, bikuli tie jogindi yeni janbi danba i. ¹¹Bi buu n buolu yaaba yeni u yualu, yeni mōnkunninkpinli i, ki tua, " Mi yanduanma ye, mi yanduanma baba yo," ke yanduanma nan ki ye. ¹²Li bi dagdi i fee n cuo ba yeni ban sōni ya tuongunda ne po, ama, fee naa cuo ba; bi naa bani fee n tie yaali! Lanya po i, ke bi ba kpe nani bi kpiiba yeni; min ba fii ki sedi bipo ya yognu, bi baa tuudi ki baali i, O Diedo n yedi yeni. U Tienu pali biidi ii, bi niba mōko ya pala biidi. ¹³N bani min ba tieni ba maama; O Diedo n yedi yeni; daamōngu tiidi kan lōni, kankanbu kan lōni kankanli. Kelima, ti faadi kuli ba gbalgi, ki kuodi. Min den puni ba yaali yeni, n ba taa li yeni bani kuli ki tieni bi yibalinba nui nni. ¹⁴Be nan cedi ke ti bii ki kaa nekanba? Taani mani; cedi mani tin sani ki gedi i gopaali po, yii n pia a bilinguona po, ti ban ba kpe lanpo i suo. Kelima O Diedo ti Tienu ba kpa ti nekanba. O ba cedi tin ñu ya ñima n pia ti lōbdi, kelima, ti tieni ti tuonbiadi o nintuali. ¹⁵Ti den daani mi yanduanma i, ama libakuli naa ye ne, ki ñani tipo. Ti den guu mi paagma yognu i, ama ti jawaanciandi n sani ki cua, ki naa ti. ¹⁶Ya gbia mani i taami dunli Daani diema po. A tanjapaala dunli cedi ke ki tinga digbi. Kelima bi ba cua ki di mi diema yeni ya piama n ye mi niinni kuli, bi ba di u dogu yeni yaaba n ye u niinni kuli. ¹⁷Kelima, diidi mani, N ba sōni i wee i siiga, ya waabiadi, ke yii pia i nōgu. Lanya wee n ba juni yi. O Diedo n bili ya ñomaama n yeni. ¹⁸Ti yanyagiciandi kubi nni, kaa pia gbenma, n pali kōni boncianla. ¹⁹Cengi mani! N buolu yaaba n yigni hali fagma ya diema nni! 'O Diedo ji ki ye Siyōn yo oo? Bii, Siyōn nni ji ki pia badciamo yo oo? Be n na cedi ke bi yagni n yama yeni bi bonnanana, yeni bi nilanba buli, yii n ki pia mayuli ii? ²⁰U jetaagu gbeni, ku faawaagu pundi. Ama ti naa baa faabma. ²¹Ti yanyagiciandi kubi nni, kelima ti kpiiba, Juda buolu yaaba yanyagdi po. N mōa i kuumoe, kelima ya yebiadma n baa bipo yapo. N ye yeni pabiidli i. ²²Tebgu ki ye Galaadi nni ii? Dogdo ki ye li dogu nni ii? Be nan cedi, ke bi da ki cili, ki ba tebi Juda buolu yaaba aa?

Chapter 9

¹ Hain, mani ke n yuli bi ba fidi ki bundi mi ñima, ke n ninbina bi tie ñinbunbuna i! Kelima, n bi sugni ke min buudi yieni yeni ñiagu, kelima ban kpaá ti kpiiba, Juda diema nni niba yaaba ya po. ² N ya bi ba baa bi sancenba wuonkaanu, mi fanpienma nni, n bi ba sani ki ña n diema nni niba, ki fagdi yeni ba! Kelima, bikuli tie conconma danba, janbi danba baba i! ³ O Diedo yedi ya maama ne, "Bi cuani bi landi, nani a dabana yeni, mi tofaama po, ama, li nan ki tie i mómóni yeni bi yantugpiengu bi kpiiba po ka, ke bi baa u paalu, mi diema nni. Bi li ñua biadma n tuu biadma ya po i. Baa bani mini O Diedo." "Yuakuli n fangi o yuli yeni o kuantalielo, oba kuli n da dugi o naataano bá yendo po. Kelima, nikpiilo kuli tie janbi daano i, ke dónli kuli mo tie tingbangbaabo i. ⁵ Nilo kuli bónli o lielo i, baa maadi móni. Bi landi bua mi tofaama baba i. Bi cóni bi yula, ki tiendi ti tuonbiadi, ki tugi i tagli. ⁶ O Diedo yedi ya maama ne, "Jeremi, a kua ti tuonbiadi danba siiga nni i; bi ya ñani u naa tugmóngu nni, bi baan kua tugmóngu nni, ki ña mi naa tofaama nni, ki ban kua mi naa liama nni; ki yiedi ke baa bani nni. ⁷ O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi mine, "Diidi, n ba cedi ban nandi ba mi fantama nni, min biigi ba ki diidi ban pia ya mayuli. N buolu n tieni yaali ne, n go ba fidi ki tieni be i, yeni ya nibuolu ne? ⁸ Bi landi soni nani a penmola yeni; bi ba maadi yeni bi lielo mi yanduanma nni, ki nan bani bi pala nni ke bi pua o mi tofaama, ki dia o ku diagu i. Li bubuuli yeni i fanfabni yognu. ⁹ O Diedo yedi mine, "Lanya po, n kan fii ki sdi bipo oo, N kan tuu u naa nibuolu li panli ii? ¹⁰ N ba yiini i kuuyani, ki buudi ki figindi, ki móa i kuumoe, a juana po, bi ba yiini i kukuanyani ku yankpaamuagu po. Kelima bi juu likuli, ke nilo ji kan pónli lankani. Bi ji kan gbadi yankulu fuugu. Tanpoli po nuani yeni ti yandi kuli sani ki yaadi likani. ¹¹ Lanwani ii, n ba cedi Jerusalema n tua diegbengu, i fuasangbanli wuonkaanu. N ba cedi Juda diema n tua diegbengu, niba n ki póa naani. ¹² O laa nilo n pia mi yanfuoma, ki ba cengi ya maama ne? O Diedo ba yaadi o ñóbu ki maadi ñma i, wan togdi ba, ban gbadi ii? Li tieni ledi i, ke mi diema mumudi, ki bodi nani ya fanpienma ke nilo ke nilo ji kan pónli mi niinni yeni ii? ¹³ O Diedo yedi, "Li tie, kelima, bi ña n yikodi ñómaama, min den bili ba yaama yeni, kelima, bi ji ki cengi n nialu, baa ñodi min den waani ba ke ban ya ñua maama yeni. ¹⁴ Kelima, bi ñodi bi tujuagyema, yeni Baali buli, nani bi yaajanba n den maani ba ya buli yeni. ¹⁵ Lanwani ii, O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, 'Diidi, N ba cedi ya nibuolu ne n ñmani ya tiidi n to, ki ñu ya ñima n pia ti lóbdli. ¹⁶ Lani ya pendi, n yayadi ba i nilanbuoli siiga, bani yeni bi yaajanba n den ki kpeli ki bani naakani. N ba soni a tógola yeni mu jugsiemu, ban ñodi ki bolini ba cain. ¹⁷ O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi ya maama ne, "Kpaagi mani yaali n tieni po: Yini mani ya puoba n bani i kuumoe; Cedi mani ban cua. Soni mani ki yini ya puoba n ba fidi ki buudi ki figindi, ki fabni, ban cua. ¹⁸ Cedi mani ban cua tonma, ki móa i kuumoe, ki yiini i kuuyani tipo, lani n tie tin buudi, ti nuni n wuli ti ninsiidi, tin puubi nani mi ñima yeni ti kpiani po. ¹⁹ Kelima, li bubuuli yeni i figindi ñani Siyón po, ki kpendi, 'Diidi ban baa ti maama, ki mumudi likuli. Diidi tin dini i fee maama, kelima, ti sani ki ña mi diema ki sua ke bi mumudi ti diendi.' ²⁰ Lanwani ii, yinba bi puoba, yin cengi mani O Diedo maama, yin faama, i tuba n gbadi o ñóbu n yaadi ki bili ya ñóbonli. Lani ya pendi, yin yuandi ki bangi i bisiaba i kuumoe, yeni i kuuyani, ki bangi i kuantalieba denpuoba, i kuunjanbiyani. ²¹ Kelima, mi kuuma tógni ti takobona, ki kua ti ti dienama nni. Mi kpa a bila niinpo, ki kpa bi nipaamba mu daamu nni. O Diedo bandma n tie mi yanfuomónma. ²² Fini Jeremi, ñan waani ba, ban gbadi, mani n tie O Diedo ñóbonli, 'Bi niba ba kpe, ki wudi i kuani nni, nani ti bugdi yeni; nani ban ban yendi ya dikala ki luni o diyendo puolpo yeni, obakuli nan kan gandi lanya dikala.' ²³ O Diedo yedi mine, "O yanfodaano n da selni o yuli, o yanfuoma po, O ghanmandaano mo n da selni o yuli, o gbamanu po. O ñalmandaano n da selni o yuli, o piama po. Yaaba n tama ke bi kua ku kónciagu n fangi bi yula. ²⁴ Kelima, nilo ya selni o yuli bonli po, wan mangi o pali, kelima, o pia ya yanfuoma n cedi, ke o bani nni, ki bani ke mini n tie O Diedo. Kelima Mini n tie O Diedo, ki bua yaali n tiegi, li mómónsaali yeni yua tie mi ñanma ki tinga nni. ²⁵ O Diedo yedi ya maama ne, "Diidi mani, u yogu kpendi, N ba dadi yaaba n yedi ke bi kua ti gbannandi kónciagu, ki naa lebdi bi pala tuba. ²⁶ N ba mónli n nuni Ejipti yaaba po, yeni Juda yaaba po, Edomi, yeni Amoni yaaba po, Mowabi yeni ya nibuoli n kogdi, ki kuogi bi langbiadi kuli. Kelima lanya nibuoli kuli ku kua kónciagu, bi tie Israyeli cuga niba, yaaba n ki pia yaaba n kua ku kónciagu yama i."

Chapter 10

¹Israyeli yaaba, cengi mani O Diedo n pia ya maama ki ba waani yi.²O Diedo maadi ya maama ne, 'Da togdi mani i nilanbuoli tuada yeni bi yema, Yin da cedi mani ya yaalidgu bona n tiendi tanpoli ne n jieni yi, kelima, i nilanbuoli n jie lanyana bona.³Lanya nibuoli bogda ki pia fuomaba kuli.Bi yi cua tibu i, li fuali nni, ki cedi o kpiekpiedo n kpiedi bu.⁴Bi yi baa njanjlfa yeni wula, ki bobni ban kpiedi ya daagu yeni. Bi yi ba a kpakpaana yeni hama, ki kpaa ku daakpiedkaagu yeni, maama ke ku kan begi.⁵Ban tagi yaali yeni bi nuu tie nani li bonfandikaali yeni, laa maadi, bi nan yaa tugi la yaaka, bi ki cuoni.Da jie mani lanyana bona, li buni kan fidi ki tieni yi bonbiadli ii, i go kan fidi ki njanbi libakuli mo."⁶O Diedo, libakuli ki ye li nandunli nni, ki naani yeni a. A yabi boncianla, ke a yeli ye yeni ti kpiagdi yeni u paaciamu.⁷hama n ki fangi a, fini yua n tie i nibuoli kuli ya bado oo? kelima fini n dagdi yeni li fangli, kelima, obakuli ki ye, ki tie nani fini yeni, nanduna nni yanfodanba kuli siiga yeni mi diema kuli siiga, ki ba niagi yeni a.⁸Bikuli tie yenma i, yanpiidanba yeni yanluodanba, bi nua ki pugi i buli, yii n ki pia mayuli, ki tie daadi baba.⁹Bi nangi njanjlfa Tarisi dogu nni, ki nangi wula mo, Ufasi dogu nni, ya maano n pia mi tuonsanbanma n yi soni yeni li wula yeni li njanjlfa bonjanla, Bi yi yuandi ki lani li buli yeni ya tiadi n moni colcoli, ki nmadi yeni ya tiadi n moni, ki tuudi. Lankuli li tie a tuonsanbanda ya tuonli n yeni.¹⁰Ama O Diedo wani tie U Tienu i moni. Wani n tie ya Tienu n fo, ke o yema yeni o bali kuli ki pia juodma.O pabineli yognu, ki tinga yi digbi i, i nilanbuoli kan fidi ki sedi o nintuali, o pabienli yognu.¹¹Yin maadi yeni ba maama ne, "Ya buli n ki tagi tanpoli yeni ki tinga ba bodi cain, nanduna nni."¹²Ama, yua n tagi ki tinga, o paaciamu po, ki tagi nanduna, o yanfuoma po, wani n tandi ti talwadi yeni o o yanfuoma yeni o bancianma.¹³O yi yedi maayenma, mi nima n sani ki taani ti talwadi nni, ki cedi u faalu n fii, u tinbianu po, ki do ti talwadi nni.Wani n tagi i taafigdi n tieni, ki taaga n na taayinbonu nni, ki nii, ki nani u faalu, wun wuo naana.¹⁴Yuakuli yi tie nani yanpiidaanba yeni, ki ye mi yanbonma nni, kaa bani lanyana bona kuli niima nni. I fee yi cuo wula yeni njanjlfa tuonsanba, kelima, ban tagi ya buli yeni, ki pia mayuli; yii fo mo.¹⁵Li buli ki pia todmaba kuli, ki ji tua li nuali yeni ti laad bonli; fala ya jiidi li buli po ya daali ikuli ba bodi.¹⁶Ama Israyeli ya Tienu naa tie nani buli yeni ka, wani n tagi ki tinga yeni ya bona n ye kuli.Wani n die Israyeli buolu; O yeli n tie O Diedo, u paaciamu kuli daano.Mi yebiadma ki pia ke maa cua.¹⁷Fini Jerusalema, ban cebni ki lindi yua, bobni a tiadi, ki wodi ki yaadi mi diema nni.¹⁸Kelima, O Diedo yedi ya maama ne, "Diidi, mola wani ii, N ba lugdi Jerusalema yaaba nani ku tanpuapuagu yeni, ki yaani ba mi diema nni.N ba mabni ba boncianla, ki cedi ban nuni ba ki nanga."¹⁹Jerusalema fabni, ki tua, "Hain, Mi naa yebiadma nan te? N bodi n yeni! N kpaba mudi, ke n nala koni.N mo den tua, "Laa bia, ama n ba toli, ki ga"²⁰N gbandieli biidbiidi, ke li baabi kuli mo ciecie.Bi deli ki yaani n bijaba kuli, ki na nni, baa ji ye n kani. Mii ji pia yua n ba tii npo n gbandieli, mii pia yua n ba pini n diena.²¹Kelima, bi gobidikaaba tie yanpiidanba i, baa lingi O Diedo; lani n cedi ke baa bani bonli gagdima, ke ban gobdi yaaba mo yayadi.²²Ti gbia mi janjanma laabaali, "Diidi li fuu ki kpendi, li janjanma nani nijienu po i, ki tie nani mi tidigma yeni. Mi ba bolini Juda dociami, ki cedi yin tua diegbendi, i fuasanganli wuonkaanu."²³O Diedo, n bani, o nisaalo kan bandi sanu, o saala po yema po. Niloba kuli kan fidi ki ya cuoni, ki fiini o taabana po, ki nmagdi o yuceli po sanu.²⁴O Diedo, tundi nni yeni mi teginma, ama, lan da tie yeni li pabienli ka, lanyana, n ba bia fanma.²⁵Cedi a pabiencianli n jiidi ya nibuoli n ki bani a, yeni ya diedi nni yaaba n ki lingi ke ban bandi a, kaa taagi a yeli moni po. Kelima, bi dini Jakabu buolu, ki dini ba, ki bua buoni ba cain, ki cedi ke o diema tinfanma tua pabonli kaanu.

Chapter 11

¹O Diedo n maadi Jeremi ya maama, ki yedi, ²"Cengi mani tin loli ya ntantaado maama, nan tiadi ki waani Juda yaaba kuli yeni Jerusalema dotieba. ³Yedi ba, 'O Diedo, Israyeli yaaba Tienu yedi ya maama ne: Ti solindi baa nua ya nilo n yie kaa cengi u naa ntantaado maama. ⁴Li tie ya ntantaado ke N den loli yeni i yaajanba i, min den nani ba Ejipti diema nni yadaali, ban den ye naani nani ku mubuogu nni yeni. N den yedi ba, "Cengi mani N nialu, ki tieni li bona kuli nani min waani yi maama yeni, kelima, i baa tie n buolu, ke nmo tie i Tienu." ⁵Yin colni nni, lani n tie min kubi n nionianu, min den poli, ki niani i yaajanba ya nionianu yeni, ke n ba puni ba ya diema nni ke mi naanjanma yeni ti siadi puubi, yin ye ya diema nni dinne.'" Lanwani ii, mini Jeremi den jiini ki yedi, Nn, O Diedo!" ⁶O Diedo den yedi nni, "nan kpaadi, ki waani lanyaa maama, Juda dociami nni yeni Jerusalema sanjala po. Yedi ba, 'Cengi li ntantaado nomaama, ki nanbi ki kubi ma, ki go colni ma mo. ⁷Hali min nani i yaajanba Ejipti diema nni ya daali, ki ban pundi dinne, n li bii ki maadi ba maayenma i, ki tua, "Cengi mani n maama.'" ⁸Ama, bi naa cengi n maama, baa diadi bi tuba ke ban cengi moko. Nilo kuli nua o pajuagli yeni o biadma n teli o naanpo i. Lanya po i, ke n fii ki sedi bipo, yeni ya solindi n den ye o ntantaado nni, li ya tie ke baa colni n nomaama, ki yie, kaa tieni min min waani ba ke ban tieni maama yeni. Yeni lani kuli, bi nan yie kaa cengi n maama." ⁹O Diedo go den yedi nni, "Juda niba yeni Jerusalema dotieba loli i janbi ntantaado, ke n nan pibdi ba. ¹⁰Bi guani ki baa bi yaajanba yaaba n den yie kaa cengi n maama, ki nua ki pugi i buli yeni, tudma nni, ki tugi i tagli. Israyeli diegu nni yaaba yeni Juda diegu nni yaaba miidi min den loli ya ntantaado yeni bi yaajanba yeni." ¹¹Lanya po i ke O Diedo yedi ya maama ne, 'Diidi, n cedi ke bi nuni ba ki nanga, ban kan fidi ki sani ki ciadi ya yebiadma. Lanwani ii, bi ba lingi nni, ama, n nan kan cengi ba. ¹²Juda dociami yaaba yeni Jerusalema dotieba ba ki baa ban den pugi, ki padi ya buli po i, ama, bi yebiadma daali, bi kan baa faabma. ¹³Kelima, fini, Juda, a buli yabi ki pundi a dociami. Yinba, Jerusalema dotieba mo, i padbinbinda, yin juugi li nubli yeni tulaale, o bulo Baali po, ya padbinbinda po yeni yabi ki pundi i sanjala. ¹⁴Lanwani ii, fini, Jeremi, nan da jaandi ya nibuolu ne po. nan da juogi ba, ki jaandi ki mia bipo sugli. Kelima ban baa ye mi yebiadma nni ya yognu, ki yigni, ki miadi sugli yeni, n kan cengi ba. Israyeli n tie O Diedo olifie tibu. ¹⁵O Diedo yedi, "Be n nan cedi ke min bua ya niba pali naa pienenpo, bi nan lingi be i n diegu nni? Bi tama ke ban niani ya nioniani, bii ban padi npo ya pada n ba faabi ba mi yebiadma yognu uu? Bi tama ke lani n ba cedi ban ciadi ii?" ¹⁶Yonuba, O Diedo den yini o buolu ya yeli ne, "Olifie tibu yaabu ya faabunli yeni bu luana nani." Ama i taatantandi nni i, ke n ba juu bu faadi, ki konkonli bu beni. ¹⁷Kelima, O Diedo, u paaciamu kuli daano, yua n den buli a yeni, wani go cedi ke mi yebiadma jiidi apo, kelima Israyeli diegu nni yaaba yeni Juda diegu nni yaaba n tieni ya biadma po. Bi padi o bulo Baali po a pada, ki gbaani ki pugi o, ki fiini n pabienli.'" Jeremi diegu nni, yaaba n fii ki sedi opo. ¹⁸O Diedo n waani nni bonli kuli, ke n bandi bi tuada. O Diedo n cedi ke n la bi tuada. ¹⁹N den tie nani ya pabiga ya yama n dingi yeni, ban caa yeni yaaga u yankodkaanu yeni. N den ki bani ke bi bobni i janbi npo. Bi den tua, "Tin bolini bu tibu yeni bu bonluana kuli! Tin nani o bi nisaalba siiga, ban da go taa o yeli, hali bada." ²⁰Ama, yeni lani kuli, O Diedo, u paaciamu kuli daano, ti buudi yudaano yua n tiegi, wani n bani yaali n ye o nisaalo pali nni yeni o maalma nni. N ba tua kasiedi, ki la nan ba tuu ba li panli maama, kelima, n cua fini o candanbaalo kani, yeni n maama. ²¹Lani n cedi ke O Diedo maadi ya maama ne, ki yie Anatoti yaaba po, bani yaaba n bua a kuuma, ki tua, 'Da pua sawali O Diedo yeli po, nekanba, lanyaa, tinba n ba kpa a.' ²²Lanya po i, ke O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi ya maama ne, 'Diidi, Mini n fii ki sedi bipo. Ki jugsiega ba bolini bi jawaaba. Mi koma mo n ba kpa bi bijaba yeni bi bisiaba mo. ²³Min ba fii, ki sedi bipo ya binli, ba niyendo kan sieni, ki ciadi, kelima Mini n luni mi yebiadma Anatoti yaaba po.'"

Chapter 12

¹O Diedo, a tiegi paaa, min li cua a kani yeni ya maama kuli po. Ama, n ba waani a min bua gbandi yaali ya niima nni, a kani: Be n cedi ke bonli kuli cuoni bi nibiadiba po nanda? Bá yaaba n fiini mi yenyiema yema nani bipo.

²Fini n buli ba, ke bi pudi i jiini. Bi li bii ki luoni bonnanla. A yeli ye bi ñona nni yognu kuli, ama bi pala wani fagi yeni a boncianla.³Yeni lani kuli, O Diedo, a bani nni. A ya la nni, a bani yaali n ye n pali nni. nan paadi ki seni ba nani ban gandi ya pee ki bua kodi yeni. Li daali ya pundi, nan gedi yeni ba u yankodkaanu!⁴Hali yeni u laa yognu i ke mi diema baa ye yeni u kuomu uu, ke i kuani nni bonpiaba ba bii ki kuoni, kelima, mi diema yaaba biadma po oo?Ti yandi yeni i nuani kuli sani ki yaadi o. Bi yedi, "U Tieniu ki bani ti tuada, yeni tin bua yaali n ba juodi maama."⁵O Diedo yedi, "Fini Jeremi, a ya bigni yeni bi taacendanba, ki ti cegi, a ba tieni ledi, ki bigni yeni i taami ii? A ya nmadi ki baa mi yanduanma n ye naani, a ji ba tieni ledi i, Jurden kpenjaali po oo?"⁶Kelima, bá a kpiiba yeni a baadiegu yaaba kuli fii ki see apo, yeni i janbi, nan da dugi bipo, bá bi ya maadi apo ya maamanma kuli. U Tieniu luni o diegu yeni o niba.⁷N na n diegu, n ñoli, ki na n faali. Mini mɔno n taa min buadi ya buolu, ki tieni ba bi yibalinba nui nni.⁸N faali kpandi, ki tua npo nani o yangbanlo, li fuali nni yeni; O fii ki yie npo, hali ki duni, lani n cedi ke nmo ñoli, ki na o.⁹N faali ji tua npo nani ya kaabo, ke o lieba kuli taani, ki bua di o yeni. Gedi mani ki taani ti fuayandi kuli na, ban cua, di mi jaanjiema.¹⁰Bi gobdikaaba boncianla biidi n daamɔngu tiidi kuanu. Bi nmaanma ki biidin tinbiinu faali; Bi cedi ke kuanamu kpandi ki tua fanpienma, nilo n ki pɔa naani.¹¹Bi cedi ke u kuanu yeni kpandi ki tua diegbengu, li pabɔnli kaanu. Mi diema kuli kpandi ki tua pabɔnli kaanu i. Kelima, obakuli mo ki yagni o yama lipo.¹²Yibalinba kpendi ki ba tuogi mi diema kaani yii n ki pia guuka mi fanpienma nni, kelima, O Diedo jugsiega bolindi mi diema, ki cili bianu, ki ban tuoni u bianlielu. Faabma ki ye pia miali kuli po mi diema nni.¹³Bi buli li bondikaali, ki nan ba yendi i konkonni. Bi biani bi yaanma fanma, ke li naa pia mayuli. Lanwani ii, i fee ki pia yi yeni i kpanngu po oo, kelima O Diedo pabienli po n cedi ke o tieni yi lany a bonli. O Diedo yeni Israyeli kuantalieba.¹⁴O Diedo go yedi mine, Israyeli kuantalieba yaaba n ki nani po, ki fie n buolu Israyeli tinga, mi biadma po yeni, "Diidi, Mini n ba deli ki yaani ba bi tinga po, n ba deli ki yaani Juda buolu bi siiga. ¹⁵N ya deli ki yaani i nilanbuoli, mi niñima ba guani ki cuo nni, bipo, min guani yeni ba, ki kaani ba yendo yendo, yuakuli o tinga nni, yeni o diema nni. ¹⁶Bani n bangi n buolu ban pugi o bulo Baali maama; li ya tie ke li nilanbuoli bangi nani n buolu yeni, ban taagi n yeli ki pugi nni maama 'Nani O Diedo yua n fo' lanwani ii, n ba guani ki kaani ba n buolu siiga. ¹⁷Ama, bi siiga nni, yua n ki cengi n maama, lawani ii, n ba yaani ba cain, ki bolini ba; O Diedo ñɔbonli n yeni."

Chapter 13

¹O Diedo den yedi Jeremi ya maama ne, "Gedi ki daa leni gaali gbanñagdigu, ki ñagni a ciaga, ama, ñan dá da pangini li mi ñima nni." ²Lanwani ii, n den daa ku gbanñagdigu, nani O Diedo ñ den maadi maama yeni, ki ñagni gu, n ciaga nni. ³O Diedo den maadi yeni nni mi liema, ki yedi nni, ⁴"Taa ñan daa ya gbanñagdigu ki ñagni a ciaga nni yeni, ki, fii, ki gedi Efrati kpenciamu po, ki ban wuoni gu lanpo, u tanfalu nni." ⁵Lanwani ii, n den gedi ki ban wuoni li gbanñagdigu Efrati kpenciamu po, nani O Diedo ñ den yedi nni maama yeni. ⁶A dana ñ pendi, O Diedo den yedi nni, "Fii, ki guani Efratikpenciamu po, ki ban taa, min den cedi ke a wuoni ya gbanñagdigu yeni, gun wuo naana." ⁷N den fii ki guani Efrati po, ki ban taa ku gbanñagdigu, kun den wuo naani yeni. Ama, ku den biidi boncianla, kaa ji pia mayuli. ⁸O Diedo go den maadi yen nni, ki yedi, ⁹"O Diedo yedi nanda: Yeni i, ke n ba buoni Juda yeni Jerusalema japaaciandi. ¹⁰Ya nibuolbiadu n yie ke bi kan cengi n maama, ki cuoni bi pajuagicenli, ñua i buli, ki gbaandi ki pugi yi yeni; bi ba kpandi, ki tua nani ya gbanñagdigu n ji ki pia mayuli ne yeni i. ¹¹Kelima, nani ban yi ñagni ku gbanñagdigu ki ciaga nni yeni, n mo den taa Israyeli diegu yeni Juda diegu, ke ban tua n niba, ki tua n panpagdi, n yeli kpiagdi, yeni n jilma i. Ama bi nan den yie, kaa cengi n maama. Mi daama yeni U Tienu pabienli. ¹²Lanwani ii, ñan maadi yeni ba, ki yedi ba ya maama ne, 'O Diedo, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: Daacuali kuli baa gbie yeni daama i.' Bi ba guani ki buali a nanda, 'Tinba wani, ki bani ke daacuali kuli ba gbie yeni daama aa? ¹³Lanwani ii, ñan yedi ba, 'O Diedo yedi mine: N ba ñuni ki guoni mi diema nni ne dotieba kuli, yeni o badciamu, yua n kaa Dafidi badigbandi po, yeni salga yidkaaba, yeni Jerusalema dogtieba kuli. ¹⁴N ba yuandi ki kuani li ñmadli bi siiga, ki sagni bi niba yeni bi yaba, ki sagni bibaanba yeni bi bila. N kan jie bi niñima, n go kan juogi ba mo, N kan faabi ba mi yebidma yognu." ¹⁵Cengi mani, ki diadi i tuba. Da wangi mani japaaciandi, kelima, O Diedo den maadi. ¹⁶Kpiagi mani O Diedo, i Tienu, ya yognu ke o dá ki cedi ke li biigli jiidi ipo, hali ke i taana dá ki tuudi li biigli juali. Kelima, i den guu mi yenyenma i, ama, mi ba lebdi ki tua bonbonbiigli, naniu taayinbonu yeni. ¹⁷Lanwani ii, i ya kan cengi o maama aa, mini n baa buudi n baba, kelima, i japaaciandi po. N ba buudi hali n nuni ñ puubi ti ninsiidi, kelima, bi ba gedi yeni O Diedo niba ti yonbdi. ¹⁸"Yedi bi badcianba yeni bi badpuoba cannaciangu, 'Miini mani i yula, ki jiidi ki kali, kelima, ki badfegliga cibdi i yula po, ki baa. ¹⁹Bi ba luoni niganu po dociami, yua n ba luodi yi naa ye. Bi ba taa Juda yaaba kuli, ki gedi yeni ba ti yonbidi, obakuli kan sieni u dogu nni. ²⁰Yaadi mani i nuni, ki diidi i yibalinba yaaba n ñani niganu po, ki kpendi. Min den piani a ya niba, yaaba n den ñani apo hali boncianla, ke a den selni a yuli bipo yeni, ye le i? ²¹Ñan den tama ke yaaba n den tie a donlinba yeni, ya ti cua, ki pua ki paadi a, ki deidi a, a ba yedi be i? Falaciamo kan kua a, ki wudi a gbanu, nani ya pua n punbi, ki gbaani ki bua mali yeni ka aa? ²²Lanwani ii, a ba maadi a pali nni, 'Be n cedi ke ya bona ne tieni nni ii? Li baa tie a taglibiadi po ka cedi ke bi kaadi a tiadi, ki ña a mubili yeni i fee ee. ²³Etiopi yua ba fidi ki lebdi o gbannanbonu uu, bii ki naamunpienga ba fidi ki lebdi o lega aa? Li ya tie yeni wani ii, yinba yaaba n maani yeni mi biadma, imo ba ti fidi ki tieni mi ñanma. ²⁴Lanwani ii, n ba yayadi ba nani mi fanpienma faali ñ yi figi ki yadi ti muadi maama yeni. ²⁵Min bili ke yaali n ba tieni a n yeni, N bili lanyaa biinu i apo; O Diedo ñ bonli n yeni; kelima a sundi npo, ki ñodi mi tofaama. ²⁶Lanwani ii, Mini nba n ba yiedi a tiadi, ki cedi ban la mubima. ²⁷Mini mɔno la a conconma yeni a cancagindi kuli, N la a biadma yeni a conconma a juana po yeni i kuani nni, N la lanyaa cancagintuona kuli! Sola, fini Jerusalema, falaciamo jaagi a yuli po, fini yua ki ñanbidi a yuli ne, hali yeni u laa yognu i ke a ba ti ñanbi a yuli ii?"

Chapter 14

¹O Diedo n maadi Jeremi ya maama, ke mi nua ku siakuongu po n ne,²"Juda diema ye li pabonli nni, mi diema dogi baa ki mumudi. bi kaakaa tinga nni ki buudi ki fabni yeni li pabonli, mi diema nni; bi buudi, ki yigni Jerusalema po.³Bi paatieba soni bi tuonsomba a caana po, li finluli.Bi pundi u kpenu po, ki sua kpenkuomu. Bi guani ki lebdi yeni a cuakuona. I fee yeni i tagli kuli cuo ba, ke bi tibni bi yula.⁴U kuomu po cedi ke ki tinga pudi, ki yagdi yagdi, kelima taaga ki nii mi diema nni.A kpaakuola jigi cie, ke bi tiibi tiibi, kaa bani ban ba bili bi yula naani.⁵Kelima, ba li pawanli yi mali li biga, ki siedi ki na ga, kelima, muasongidi ji ki ye. ⁶I fuanunbi ye a juana po i, ki gaani u faalu nani i fuasanganli yeni.A ya nuali bi nunga nni, li pia mi niñima, kelima, muadi ji ki ye."⁷Ba yeni ti tagli n yabdi ki pendi maama kuli, O Diedo, nan diidi nan ba tieni maama, a yeli n da fiagi.Kelima, ti yenyiema cedi ke ti dudma apo yabdi boncianla. ⁸Fin n tie Israyeli dandanli, fini yua n den faabi o mi yebiadma yognu, Be n cedi ke a tiendi nani a tie caano yeni mi diema nni ne, nani ya caano n lingi wan ba duani naani, ki fandi ki pendi yeni?⁹Be n cedi ke a tie nani yua ya pali n biidi yeni, nani ya jakondo n ji kan fidi ki faabi niloba kuli yeni?Kelima, Fini O Diedo, a ye ti siiga nni i! Ti taagi a yeli daali kuli, nan da ñoli, ki na ti.¹⁰O Diedo n maadi li nibuolu ya maama n ne: "Nani ban yabdi ti puapuagdi yeni, baa bua ban kali kaanyendu." O Diedo pali ki mani bopo. Mola, o tiedi bi taglibiadi po, ki wangi ba fala, bi tuonbiadi po. ¹¹O Diedo den yedi mini, Jeremi, "Da jaandi ki mia bonnanli ya nibuolu ne po. ¹²Kelima, ba bi ya loli ñobu, n kan cengi bi bubuuli yeni bi fabni, bi ya cua yeni bi padjuukaana yen bi paabu pada, n pali kan mangi bipo. Kelima n ba cedi bu tobu, mi koma, yeni u yianbiadipuodikou n bolini ba."¹³Lanwani ii, n den guani ki yedi, "Hain, N Diedo, O Diedo, diidi, bi sawalpuaba maadi yeni ba, ki tua, "Tobu kan baa yi, koma kan baa yi, kelima n ba puni yi mi yanduanma nekanba."¹⁴O Diedo den yedi nni, "Bi sawalpuaba pua tofaama sawali i, n yeli po. Mini ka soni ba, mii go bili ba ñobonli mo, mii maadi yeni ba moko. Ama, bi pua mi tofaama, ke li bonli dogdi bipo, u baayuadiidu yeni i buli ya ndama n tie bi tuonli, bi pala nni ya tofaama i ke bi pua yi ki tua ke bi pua sawali ipo."¹⁵Lanya po i, ke O Diedo den yedi ya maama ne, "Ya sawalpuaba n pua sawali, n ya yeli po, ke n naa soni ba, yaaba n tua ke tobu kan baa, ke koma mo kan baa mi diema nni ne: bu tobu yeni mi koma n ba kpa li sawalpuaba. ¹⁶Ban pua yaaba ya po bi sawali mo, bu tobu yeni mi koma n ba bolina ba Jerusalema sani nni, obakuli kan ya ye, ki piini ba mo. Bani ii, bi denpuoba, bi bijaba, yeni bi bisiaba; N ba wuli bi biadma bi yula po i.¹⁷Yedi ba ya maama ne: 'Cedi mani min buudi yienu yeni niagu, hali ti ninsiidi n puubi n nuni nni. Kelima mi yebiadma baa n niba po; lanyu yiagu ki pia ghenma."¹⁸A ya gedi ku muagu po, a ba la bu tobu n dini yaaba!N ya guani u dogu nni mo, diidi u yianbiadu yeni mi koma n kpa yaaba n yeni. O sawalpualo yeni o koopadciamo waa, ki diidi mi diema nni, ke li cuo ba yaalidigu. Baa bani yaali n tieni mi diema nni."¹⁹N tua a luni ki ñoli Juda cain i? Li naani ke a pali biidi Siyon po boncianla i?Be n nan cedi ke a pua ti ke gaapo kuli naa ye ee? Ti bi daani mi yanduanma i, ama, mayuli ji ki ye, laa nani tipo; ti den daani laafia i, ama jawaanciandi baba i. ²⁰O Diedo, ti tuo ti biadma, yeni ti yajanba tagli, kelima ti tieni ti tuonbiadi a nintuali.²¹O Diedo, da ñoli, ki diani ti! A yeli kpiagdi po, nan da fali a balkalkaanu.Tiadi nan den loli ya nantaado yeni ti, ki da miidi, ya kubi li nantaado bonnanla.²²I nibuoli ne buyuoyuodi siiga, pia ya bulo n ba fidi ki cedi ki taaga n ña ti talwadi nni, ki nii ii? Fini O Diedo, t Tienu baba ka tiendi lankuli ii? Ti daani a ya niinni i, kelima, fini n tieni lanyu bona kuli.

Chapter 15

¹O Diedo den yedi nni, "Bá Moyiisi yeni Samuyeli ya cua n nintuali, n pali kan mangi ya nibuolu ne po. Deli ba, ki yaani ba n nintuali, cedi ban yaadi ki gedi hali fagma.²Li ba fidi, ban buali a, 'Ti nan ji ba gedi le i?' Lanwani ii, n̄an yedi ba, 'O Diedo yedi ya maama ne: Yaaba n dagdi yeni mi kuuma, man di ba; yaaba n dagdi yeni bu t̄obu mo, bu t̄obu n ba kpa ba. Lan dagdi ke mi koma n̄ kpa yaaba mo, mi koma n ba di ba; yaaba n dagdi ke ban gedi ti yonbdi mo, ban ya caa ti yonbdi.³Kelima, O Diedo n yedi ya maama ne, N ba fii ki sedi bipo yeni fala buoli na i: Bu t̄obu ba kpa nicagyenli, i sangbanli n̄ fili ba ki n̄mani, ki bolini ba, i yobli yeni i fuasangbanli mo n n̄mani ki bolini tianba. ⁴N ba cedi lan tua jawaanciandi bonli n̄anduna tinbuona kuli po, kelima, Hesekeyasi bijua, Manase, Juda bado n̄ tieni yaali Jerusalema dogu nni po. O Diedo pali beni ki kandi.⁵O Diedo yedi, Jerusalema, n̄ma ba gbadi apo mi niñima? n̄ma ba gbagi ki diidi a, ki juogi a? n̄ma ba nagni ki buali a yaali n pia n̄a?⁶A sundi npo cain, a buli nni a nunga; O Diedo n yedi yeni. Lanwani ii, n ba tandi n nuu, ki pua a, ki bolina cain. N gbadi Jerusalema po mi niñima, ki c̄ogi.⁷Lanwani ii, N ba lendi ba, nani ku fengu yeni, ki yayadi ba mi diema nni. N ba muni ba a bila. N ba cedi n buolu niba, yaaba n naa lebdi bi sanu yeni, n̄ bodi.⁸N ba cedi bi kpepuona n̄ ya yabi nani mi n̄incianma tanbiini yeni. N ba cedi mi yebiadima n̄ n̄maa a jak̄onda naá ku yensiicocoligu. N ba cedi ti yanyagdi yeni i yanbani n̄ ludi o ki baa ba yenma.⁹Ya pua n mali jaba lele, c̄ogi, o ba kpe. U yienu ba baa, ke li nan dá li yieni i. I fee ba cuo o, ki gbadi o hali bon̄anla, Kelima, yaaba n sieni, n ba n̄a ba bi yibalinba yaaba n muubi mu jugsiemu nintuali; O Diedo n yedi ya maama ne. "Jeremi fu, U Tienu dagdi opo cain, ki waani o wan puogi o yaali.¹⁰N naá, be ya yebiadma n baa nni yeni ii! n̄an mali nni ya po i n cedi ke mi yebiadma baa nni, mini baba n tie yua n finni mi niama yeni ku fuugu mi diema nni. Mii dini nilo panli, mii go dini nilo mo panli, ama, bikuli nan kubi mini i ki solini. ¹¹O Diedo yedi: "Mii den faabi a, a yema n̄amu po ka aa? Laa pia tama ke n ba pua yibali, apo mi yebiadma yeni fala yognu.¹²Nilo ba fidi ki k̄onli ti kum̄ondi ii? Nijienu po kudi yaadi n n̄madi yeni tikum̄ondi ba fidi ki k̄onli ii?¹³N ba cedi i yibalinba n̄ fagi i n̄almani yeni i piama kuli. N ba tieni lankuli kelima n̄an tieni ya tuonbiadi kuli mi diema nni po.¹⁴N pali beni ipo nani ya mu n cuo, ki bua juu yeni, N ba ti yuandi ki cedi ban gedi yeni yi ti yonbidi, yin ki bani naani, yin ban ya tuuni i yibalinba po."¹⁵O Diedo, A bani nni bon̄anla! n̄an ya tiani npo, ki fabi nni. n̄an tuogi npo yaaba n wangi nni fala, ki tuu npo li panli. A pia li juunli boncianla, ama, n̄an da cedi ban baa nni, ki kpa nni. A ya po n cedi ke n tuo ki ga ti sugciandi.¹⁶N den ya gbadi a maama kuli, n den yi ga ma bon̄anla. A maama den yi tie npo pamancianli i, hali ki kua n pali nni, kelima fini n paadi nni, ki gagdi, ki die nni, fini O Diedo, u paaciamu kuli daano.¹⁷Mii gedi ki ban kali li n̄uali danba yeni ti laadi danba siiga ki bua ya jeli ka. N paadi ki sedi n baba, kelima a paaciamu po i, A den bieni n pali boncianla.¹⁸Be n nan cedi ke n fala pugdi, ki n yiagu ki pia ghenma, kaa go pia tebḡu mo? A bua tua npo ban kan fidi ki dugi ya caali po yo oo, yaali n ki pa kuodima aa?¹⁹Lanya po i, ke O Diedo yedi nanda, "Jeremi, li ya tie ke a lebdi a yama, ki guani n kani, N ba ga n̄a, n̄an ya ye n nintuali, ki tuuni n tuona. Kelima, a ya paadi ki n̄a ti bonyuoyuodi, ki taa yaali n pia mayuli, a baa tie nani n n̄obu yeni i. Li nitaanli kuli ba guani ki lebdi a kani i, ama fini ka ba n̄odi ki taani yeni ba. ²⁰N ba cedi n̄an tua u naa nibuolu po nani kum̄ondi bilinguonli yeni. Bi ba tuogi a yeni bu t̄obu. Ama, bi kan paadi a, kelima, N ye yeni a, ki ba faabi a, ki go kubi a; O Diedo n yedi lanyaa maama.²¹Kelima, N ba faabi a bi nibiadba nui nni, ki fie a miali bi tugtondanba nui nni."

Chapter 16

¹O Diedo den yuandi ki maadi yeni nni, ki yedi, ²"ñan da taa pua nekanba, ñan da mali a bijaba bii a bisiaba nekanba. ³Kelima, O Diedo yedi ya maama ne ke mi nua nekanba bijaba yeni li bisiaba, yeni bi naanba yaaba n mali ba, yeni bi baanba yaaba n cedi ke bi mali nekanba, ya diema nni ne, ⁴"Bikuli ba kpe yianbiadu ya kuuma i. Bi kan baa kuunjanbili ii, bi go kan pii ba mo. Bi ba tua nani ti bugdi yeni, u tingbanu po. Kelima bu tobu yeni mi koma n ba ba dudi ba, bi gbannandi ñ tua jiema tanpoli po nuani yeni ti muayandi po.⁵O Diedo maadi yeni nni, ki yedi ya maama ne, 'Da kua mi kuuma ñ ye ya diegu nni. Da gedi kuunjanbili ñ ye naakani, ñan da gedi kuufuondu, kelima Mini n muni u naa nibuolu mi yanduanma, N muni ba ki taani yeni min den loli ya ñantaado yeni ba yeni n niñingbadma kuli; O Diedo ñmaama n yeni. ⁶Li nikpela yeni li bila kuli ba kpe mi diema nni ne i. Bikan piini ba, bi kan ñanbi bi kuuma ki buali ban tieni kuubogdliba kuli; obakuli kan kogdi bii ki kuo bi kuuyudi.⁷Obakuli kan taani ki kali yeni ba, ki di kuujiedi, ki baagi ba kelima mi kuuma fala po, obakuli kan cabi ñincabli bii ki padi padliba kuli, kelima nilo naá lanyaka o báa kuuma po, ke wan baagi o. ⁸ñan da kua badu ñ ye naakani, ki kali yeni ba ke abua di bii ki ñu yeni ba.' ⁹Kelima, O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu maadi ya maama ne, 'Diidi min ba tieni yaali a nunbu nni, ke a dá ye nekanba ne, N ba cedi i pamanyani ñ gheni, o pocaano yeni o pocaancalo pocaayani ba gheni.¹⁰Li ba fidi ñan waani u naa nubulu, mi naa maama ki gheni, ban buali a, 'Be cedi ke O Diedo maadi tipo mi naa yebiadma maama? Ti tagli tie ile i, ti tieni be ya tuonbiadi i, O Diedo, ti Tienu po oo? ¹¹Lanwani ii, ñan yedi ba, 'Kelima, i yaajanba sani ki ña Mini O Diedo, O Diedo ñmaama n yeni; bi sani n kani ki ñodi i buli, ki gbaandi ki pugi yi. Bi sani ki ña nni, kaa colni n yikodi ñmaama.¹²Ama, yinba iba, i tieni bmi biadma ki cie i baanba, kelima, diidi mani, nilo kuli ji ñua o pajuagli yeni o pali nni biadima ya sanu i; bá niyendo ji ki cengi n maama. ¹³Lanwani ii, N ba deli ki yaani yi ya diema nni ne, yin gedi, yinba yeni i yaajanba ñ ki bani ya diema po, lanpo i ke i baa ñua ki gbaandi, ki pugi i buli yienu yeni ñiagu kuli, kelima, N kan teni yi nunmanga, ki gbadi i niñima.'I yonbi ba ñ ti yonbdi, ki kpeni.¹⁴Lanya po i, ke O Diedo yedi, Diidi mani, a dana kpendi, ke bi ji kan yedi, 'O Diedo fo, wani yua n den ñani Israyeli buolu Ejipti diema nni.' ¹⁵Ama, 'O Diedo fo, wani yua n den ñani Israyeli buolu yaaba nijienu po diema nni yeni wan den yayadi ba ya tinbuona nni.' Kelima, N ba guani yeni ba, min den puni bi yaajanba ya diema yeni nni. Bi ba cuo i tagli danba kuli.¹⁶O Diedo ñ yedi ya maama n ne, Diidi mani, N ba soni bi jankpaanba boncianla, ban cua ki kpaani ba, ki yaadi yeni ba. Lani ya pendi, N ba soni a waala, ban cua ki waali ba, a juaciamu yeni a juabila nni kuli, yeni ti tankuodi yeni a tanlona nni kuli. ¹⁷Kelima, n nunbu maa ban tiendi yaali kuli; Bi kan fidi ki wuoni nni labakuli. N nua bi tagli yeni bi tuonbiadi kuli. ¹⁸N ba pa ba bi tagli yeni bi tuonbiadi pani taalma lie i, kelima, bi jogni n diema yeni ban tagi ya buli, yeni ya bonyuoyuodi, ke i kpe yeni, yeni ban gbieni n tinbiinu yeni bi cancaginbuli ya po. Yuakuli ñ bandi i mòmòni Tienu.¹⁹O Diedo, fini n tie n gbanmanu yeni n wuonkaanu, li pabonli daali, n ba sani ki deni fini i. I nilanbuoli ba ña hali u tinbianu, ki cua a kani, ki yedi: "Ti yaajanba ñ den dini ya faali den tie tofaama baba i. Li tie fanma i, ya faama n ki pia mayuli. ²⁰Bi niba ba fidi ki tagi bi yula po i buli ii? Ama, li buli naa pia mayuli.²¹Lanya po i, ke O Diedo yedi, "Mola wani ii, N ba cedi ban bandi n fidu yeni n paaciamu, Lanwani ii, bi ba bandi ke Mini n tie O Diedo.

Chapter 17

¹Juda buolu diema tagli diani yeni kudi ya magmuanu i, yu ya juoga po tie Diama tanli. Li diani bi pala nni, yeni bi padbinbinda yina po.²Bá bi ya tiadi bi bila po, bi ba tiadi bi padbinbinda po, yeni bi bulo Akera daacaadi po, yia n den ye ya tiidi n bundi bonñanla yeni a juabila po yeni.³O bulo Akera daacaadi go den ye a juaciama yuli po, li fuasieli nni. Juda buolu yaaba, n ba cedi ban fagi i ñalmani yeni i piama kuli, ki taani yeni i juaciama kuli, kelima ya tuonbiadi ke i tieni mi diema nni kuli po.⁴Yinba n ba sani ki ña min den puni yi ya tinbiinu. N ba gedi yeni yi, yin ki bani ya diema nni, ti yonbidi, yin tua i yibalinba yonbi. Kelima, i cedi ke n pali beni, ki tua nani ya mu n co, ki kan jundi hali yognu kuli yeni.⁵O Diedo yedi, "Sola, ya nilo n dugi o nisaalilielo po; O kuani o dudugdi yeni o paalu kuli o nisaalo kani i, ki ji cedi ke o pali fagdi yeni O Diedo.⁶O baa tie nani ya faatuugu n see u tialu nni yeni i, o kan gbadi yemanmaba kuli. O yakaanu n baa tie mi fanpienma tansaga nni, ya kaanu n tie tinlianli nni, nilo ñ ki kua naani.⁷Ama, yua n dugi O Diedo po, ye yeni li seli yeni mi yedñanma i, kelima O Diedo n tie o yanñaali yeni o suginma.⁸Kelima, o baa tie nani ban ñuu ya tibu u ñinkunu yeni i, bu jiina ba tandi ki gedi hali ku baagu nni. Bu kan ya jie ku wulgu yognu, kelima bu faadi baa sɔngi yognu kuli. Bu kan ya pia yanyagdi u siakuomu binli, bu baa luoni yognu kuli a luana i.⁹O nisaalo pali pia i bɔndi, ki cie bonli kuli. Lanya yianu ki pia ñɔgu, ñma nan bani li niima nni?¹⁰Mini n tie O Diedo, yua n bigindi bi niba maalma, ki bani yaali n ye o nisaalo pali nni. N ba guani ki ñmiani yuakuli, lan ñɔdi o sanbila yeni o tuada ñ tie maama i. ¹¹Nani ya kpañuuli n wuugi lan ki ñaa ya jena po yeni, li tie yeni i, yua n tɔgni ya sani n ki tiegi, ki baa ñalmani yeni, ama, hali o miali yema n ba kua siiga, o ba lagdi ki baa o panma nni i, o piama ñ yaadi ki ña o, o ba juodi yanpiidaano i." O Diedo baba n tie li miali ñiali.¹²Bi tua, "Ti jaandiegu tie nani ya ya badkalkaanu n pia ti kpiagdi hali boncianla yeni. Li jaagi ya juali n kpedi boncianla po, hali mi cilma. ¹³O Diedo n tie Israyeli dandanli. Yaaba n sani ki ña ña kuli ba di i fee. Yaaba n buli ña bi nunga mi diema nni kuli, bi ba kpe, ban diani bi yela mi tama nni. Kelima, bi sani ki ña Fini, O Diedo, yua n tie li miali ñinbunli. Jeremi jaandi.¹⁴O Diedo, tebi nni, lani n tie min paagi! Faabi nni, lani n tie mi baa mi faabma. Kelima, Fini n puni nni u sanu, ke mi ya kpiagdi a yeli.¹⁵Diidi, bi tua nni, 'O Diedo maama yeli i? Man cua ne na!¹⁶A bani, ke mini wani naa yie ke n kan tua gobdika, ki ya ñua ña. Mini ka den mia ke fala daali ne ñ cua. A nan bani ke ya maama n ña n ñɔbu nni. Mani kuli ye a nintuali i.¹⁷Da tua jawaanciandi npo. Fini n tie n wuonkaanu mi yebiadma daali!¹⁸Cedi yaaba n sedi npo ñ di i fee, ama, ki ki da fiagi mini wani. Cedi ban digibi, ki da cedi mini wani ñ digibi. Cedi fala daali ñ cua bipo, ñan cedi fala buoli lie ñ taani ki cuo ba yenma, ki bolini ba." Fangi mani mi fuodma daali.¹⁹O Diedo den yedi nni ya maama ne, "Gedi ki sedi Juda dogu bulñɔbu kani, o bado ñ pendi naani, ki kua yeni o niba kuli, ki go gedi Jerusalema bulñɔbu kani. ²⁰Yedi ba, 'Cengi mani O Diedo maama, fini Juda bado yeni Juda yaaba kuli, yeni yinba Jerusalema yaaba kuli, yinba yaaba n kua a bulñɔna kani.²¹O Diedo yedi ya maama ne: "Fangi mani i yula, ki kubi i miana, yin da tugi tugkpiagli Saba daali, ki tɔgni Jerusalema bulñɔbu kani. ²²Da ñani mani tugkpiagli i diena nni, Saba daali. Da tuuni mani tuonli ba kuli Saba daali, nani min den bili i yaajanba li ñɔbonli ke ban ya tiendi maama yeni." ²³Baa den cengi nni, baa den diadi bi tuba ke ban cengi nii mɔno, Bi den juagi bi pala, kaa bua ban cengi, bii ki ga tundi mɔko.²⁴O Diedo yedi, "Cengi mani n maama bonñanla, yin da tugi tugkpiaga, ki pɔndi u dogu bulñɔna kani, Saba daali, mi fuodma daali. Yin gagdi ki ñanbi lanya daali Mini O Diedo po, ki da sɔni tuonli ba kuli li daali. ²⁵Lanwani ii, yinba Juda yaaba yeni Jerusalema dogtieba, li daali, bi baditieba, bi badijaba, yeni yaaba n kaa Daafidi badigbandi po kuli, ba cua u dociamu ne bulñɔna kani, yeni bi turdi, yeni bi taami, bani yeni i buoli yudanba, lani n tie, i dogi ne ñ ya pia bi niba yognu ñ tuu yognu kuli.²⁶Bi ba ña Juda dogu nni yeni Jerusalema tinkundogi kuli, yeni Benjamina buolu diema nni yeni a juana tinga dogi nni kuli, yeni niganu po yaaba kuli, bi ba cua yeni a padjuukaana, yeni bi paabu pada, bi bonkukuodi jiema pada, yeni tulaale, yeni ya ñuba n pia u nuulmanu, yeni ban pia ya paabu ki bua dondi O Diedo, ki tieni o balga. ²⁷Ama, I ya ki cengi n maama, ki gagdi ki ñanbi Saba daali, kaa tugi tugikpiaga, ki nagdi Jerusalema bulñɔna kani, lanwani ii, n ba juu Jerusalema bulñɔna yeni ya mu n ki pia gbindima, mun buoni ti badidiedi kuli."

Chapter 18

¹O Diedo den maadi yeni Jeremi, ki yedi ya maama ne, ²"Fii ki ña, ki gedi o tiamaalo deni, lankani i, ke N ba maadi yeni a" ³Lanwani ii, n den ñani ki gedi o tiamaalo deni, n den sua ke o maa tiagu, yeni ku yɔgu. ⁴Ama, wan den maa ya tiagu den biidi o nui nni, ke o lebdi, ki guani ki maa tiatiangu n tie wan bi tia, ki bua maa yugu. ⁵Lanwani ii, O Diedo den waani nni o ñɔɔɔɔɔɔ, ki yedi, ⁶"Yinba Israyeli yaaba, Mii pia ya fidu n ba tieni yi nani o naa tiamaalo n tieni o tiagu maama yeni ii, O Diedo ñɔɔɔɔɔɔ n yeni. Diidi mani! Israyeli yaaba nani ku yɔgu n tie maama o tiamaalo nui nni yeni, imoko tie yeni i, N ya nuu nni, ⁷Yognuba, N yi maadi yeni buoluba bii diemaba, ke N ba pua ki ñabi ba, ki bolini ba. ⁸Ama, Min maadi yeni ya nibuolu bii ya diema ya lebdi bi pala, ki cedi bi biadma, yaama n den bieni n pali, lanwani ii, N mo yi lebdi min den jagi ke N ba waani ba fala maama. ⁹U yogtianu mo, N ba taa jagli yeni buoluba, bii diemaba, ke N ba maa ba, bii, ki njuu ba. ¹⁰Ama, bi ya tieni biadma n nintuali, kaa cengi n maama, lanwani ii, N ba lebdi mi den jagi ke N ba tieni ba ya ñanbli. ¹¹To, mola wani ii, ñan maadi yeni Juda yaaba yeni Jerusalema dogtieba, ki yedi ba mine: Diidi mani, N ba jiini ipo yebiadmaba. N bobni mi yebiadima ipo. Yuakuli n lebdi o sanu, ki ña o tɔgibiigu yeni o tuadiyuoyuodi, i yema n ya ñani ipo. ¹²Ama, bi ya yedi, 'Laa pia maayuli. Ti baa nua ti sani, tin li jagi maama i, nani ti pajuaga n jagi ya biadma yeni i. Israyeli sundi O Diedo. ¹³Lanya po i, ke O Diedo yedi ya maama ne, 'Buali mi diema nni yaaba, ñma n kpeli ki gbadi ya bonli ne buolu? N cikpenga Israyeli sɔni ya tuona n gundi boncianla. ¹⁴I la ke Liban juaciana po ba luu ñinguankaama aa? Ya ñima n ñani a juana po, ki puubi, ki sɔngi yeni, ba fidi ki ñuudi faala aa? ¹⁵Ama, N ya buolu wani ii, sundi npo. Bi gbaani ki pugi i buli, ki padi yi a pada, lanya tuada n bili a tantuudkaana bi sani po; bi ña u sankpelu, ki pɔni, ki nua ban ki kɔdi, ki bili ya sani. ¹⁶Bi cedi ke bi diema kpandi ki tua li yanɲmadli yeni li ñuali bonli. Yua n tɔgni li diema nni kuli, ti jawaanciandi yeni ku yaalidgu ba cuo o, wan papagi o yuli. ¹⁷N ba yayadi ba bi yibalinba nintuali, nani puoli po faalu yeni. N ba buli ba n nunga. N kan teni ba nunmanga bi yebiadma daali." Bi juodi ki bua kpa Jeremi. Jeremi jaandi. ¹⁸Lanwani ii, li nitaanli den yedi, "Cua mani, tin bobni ki kɔni yeni Jeremi, ki dugni yiko kan bodi, kelima, salga yidka luoma bii yanfodaano cegli po, bii sawalpualo maadɔgdikaama luoma po. Cua mani, tin maadi ki biani o, tin da cengi wan ba maadi ti ya maama kuli" ¹⁹Hain, O Diedo, jien n niñima, ki cengi n yibalinba n maadi ya maama npo. ²⁰Bi ba guani nni mi yibalma, kelima, min tieni ba ya ñanma po oo? Kelima bi gbiidi ku buogu, ki ba biani n miali. Ya tiani min sedi a nintuali maama, ki maadi ba ban ba tieni maama ki ñanbi b yula, ki lɔgdi a pabienli. ²¹Lanya po i, ke n miadi ke ñan cedi mi koma n biani bi bila, bu tɔbu mo n biani bikuli cain. Cedi bi puoba bila yeni bi ciaba kuli n kpe ban tua pakuana, u yianbiadu n kpa bi jaba kuli, bi jawaaba mo n kpe bu tɔbu nni. ²²Ban ya gbia fala yigni baba, bi diedi nni, hali yeni ya yognu ke a ba sɔni a tɔgola ban cua ki naa ba. Kelima, bi gbiidi ku buogu ki ba cuo nni, ki dia ti diadi, ki ba cuo nni. ²³Ama, Fini O Diedo, a bani ban bobni ya janbi, ki ba biani n miali. Da di sugli bi tagli yeni bi tuonbiadi po. Da piini bi tuonbiadi a kani. Ama ñan cedi baa fiagi ba a nintuali n. ñan waani ba fala a pabienli yognu.

Chapter 19

¹O Diedo yedi ya maama ne: " Gedi ki lingi ku yɔgu bobli, ki go yini bi nikpelba yeni salga yidkaaba.²Gedi Beni Hinoni juaɔngu nni, naani n kuu yeni u tiamaakaanu bulɔɔbu kani, N ba waani a ɲan ba maadi yaali.³ɲan kpaandi ki yedi: 'Yinba Juda baditieba yeni Jerusalema dogtieba kuli, yin cengi mani O Diedo, maama!O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli yaaba Tienu yedi ya maama ne: "Diidi mani, N bobindi mi yebiadma ya diema ne po. Ya tubli n gbadi ya maama ne, li ba cuo o i jawaani yeni ku yaalidgu.⁴N ba tieni ba lanya biadma, kelima, bi sani ki ɲa nni, ki gbaani ki pugi ya buli, ke bani yeni bi yaajanba yeni Juda baditieba den ki bani, ki puni yi tulaale, ki ɲubni yi a ɲuba , ki padi yi a pada, ki wuli yaaba n ki pia tagli soma, ki jɔgni n diema.⁵Bi maa a padbinbinda a juaciamu po, ki padi bi bila ki juu a padjuukaana o bulo Baali po. Mini O Diedo ɲ den ki bili ba ya ɲɔbonli, ya bonli n den ki kua n maalma nni moko.⁶Lanya po n cedi ke O Diedi yedi,ke a dana kpendi, ke bi ji kan ya yi likani Beni Hinoni juaɔngu nni, ban baa padi ki juugi bi bijaba yeni bi bisiaba naankani, i buli po, ama bi ji baa yi likani, ku nikpabaagu.⁷Lankani, ke n ba fanbi Juda yeni Jerusalema yanjaga. N ba cedi bu tɔbu ɲ kpa ba bi yibalinba yeni yaaba n lingi ke ban gbindi bi miana nintuali n. N ba yuadi ki cedi tanpoli po nuani yeni ki tinga nni fuayandi, ɲ taa bi gbannandi, tin tua bi jiema.⁸N ba yuandi ki cedi li dociamu ɲ tua diegbengu yeni laadi bonli. Kelima, yaaba n tɔgni li dogu nni kuli, bi ba yigni yeni ti jawaandi yeni ku yaalidgu yeni ya yebiadma n baa upo. ⁹N ba cedi ban ɲmani bi bijaba yeni bi bisiaba nandi; yibalinba yaaba n lingi ban gbindi bi miana yeni ba kuani ba ti yanyagidi yeni i yanbani nni ki cedi yuakuli ɲ ɲmani o kuantalielo nandi."¹⁰A ya maadi ki gbeni, ɲan mudi ku yɔgu tiagu yeni ya niba n ye yeni a yeni nunga nni, ¹¹ki yedi ba, 'O Diedo, u paaciamu kuli daano ɲɔbonli nne: Min ba mudi ya nibuolu yeni ya diema ne maama n yeni, nani ban yi mudi ku yɔgu tiagu maama, ke ku kan fidi ki guani ki maa yeni. Bi baa piindi bi kpienba Tofeti, kelima u piikaanu pɔdi.¹²Min ba tieni u kaanu ne yeni u niba nani min tieni Tofeti maama yeni i; O Diedo ɲɔbonli n yeni.¹³Lanwani ii, Jerusalema yeni Juda baditieba diedi ba kpandi ki tua nani Tofeti yeni, ki taani yeni ya diedi polu po ke bi den ɲubindi a ɲuba, ki gbaandi ki pugi tanpoli po ɲmaabila ki cabni li ɲincabli yeni mi daama kuli i buli po yeni.Bi cuo Jeremi ki loli o ki luoni o li kpaadidieli nni.¹⁴Jeremi den ɲani Tofeti, O Diedo ɲ den sɔni o naankani, ke wan pua sawali yeni.O den sedi U Tienu gbandieli luolu nni, ki yedi ku niwulgu kuli, ¹⁵"O Diedo, U Paaciamu kuli daano, Ki pia gbenma, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: 'Diidi, n ba cedi min den bobni ya yebiadma yeni ya fala ɲ baa ya diema ne yeni ya dociami ne yeni i kaalindma kuli po, kelima bi wagni bi pala, kaa cengi n ɲomaama.'"

Chapter 20

¹Immeri bijua, Pacihuri, yua n den tie salga yidka, ki go tie U tienu gbandieli gɔndka den gbadi ke Jeremi pua sawali O Diedo nintuali. ²Lanwani ii, pacihuri den pua o sawalpualo Jeremi, ki cuo o, ki luoni li kpaardieli nni, yaali n den kuu yeni Benjamina polu po bulɔɔbu, U Tienu gbandieli nni. ³Ama, lan fandi, Pacihuri den luodi Jeremi li kpaadidieli nni, ke Jeremi yedi o: "O Diedo ki puni a Pacihuri ka, ama, a yeli baa tie Magori Misabibi. ⁴Kelima O Diedo yedi, 'Diidi, n ba cedi fala jawaanciandi n jiidi apo, fini yeni a dɔnlinba kuli; yibalinba jugsiemu n ba kpa ba, a nunbu ba lan lanyanya bonli. N go ba taa Juda diema kuli ki tieni Babiloni bado nui nni, wan gedi yeni ba ti yonbidi Babilona dogu nni. Bi ba kpa ba lanpo i yeni ki jugsiega. ⁵N ba taa Juda piama yeni o nɔlmani kuli, o tuana nɔuadi kuli, yeni wan pia ya bonkubkaamɔnli kuli; n ba taa Juda baditieba nɔlmani kuli, ki tieni bi yibalinba nui nni. Bi ba wodi bi piama kuli man tua tiafagikaadi, ki nɔani ba, ki gedi yeni ba ti yonbidi babiloni dogu nni. ⁶Ama, fini pacihuri yeni yaaba n ye a diegu nni kuli, bi ba gedi yeni yi ti yonbidi. A ba gedi ti yonbidi, Babilona dogu nni, a baan kpe lanpo i. Bi ba piini yi lanpo i, fini yeni a dɔnlinba, nɔan den pua yaaba mi tofaama yeni. O sawalpualo n buudi ki fabni yaali ya po. ⁷O Diedo, A paagi n pali, ke n mo nɔa ke a paagi n pali. A paalu cie nni, ke a diedi nni. N ji tua daali kuli li nɔuali yeni ti laadi bonli; yuakuli ji laa nni i. ⁸Min ba maadi ya yognu kuli, li buali ke min duoni n nialu, ki maadi ti jadi yeni mi biadma ya po i. Ke O Diedo maama ji tua npo nani i fee yeni ti laadi bonli, daali kuli. ⁹N ya yedi, 'N ji kan tiadi o O Diedo po' N ji ka maadi maama o yeli po.' Li ba tieni nni nani u mupienu yeni i, n pali nni, ki ban kua n ciaga nni yeni n kpaba nni kuli. N yi bigni ke min cuo nbá, ki gbali i. ¹⁰Kelima n cengi bi niba boncianla yaaba n ye yeni nni, yanjagibiadi. 'Jalgi o mani, tin tuni o i tagli!' Yaaba n kpali ke bi mani yeni nni, nua ki kpaagi nni, ki lingi min ba kua mi tudma nni ya yognu i, ban libi nni, ki cuo nni, ki tuu li panli. ¹¹Ama, O Diedo ye yeni nni nani ya jakɔndo n pia u paaciamu yeni, lani n cedi ke yaaba n nua nni yeni i janbi, ba gbali nni, bi kan fidi ki tieni nni libakuli. . Bi ba di i fee, kelima, ban bi kan nandi ban lingi yaali. Bi ba di ya fee n ki pia ghenma, ban kan sundi ya fee po hali bada. ¹²Ama fini, O Diedo, u paaciamu kuli daano, fini yua n bigni, ki bandi yua n tiegi, ki bani yaali n ye o maalma nni yeni o pali nni. Cedi min bandi nɔan ba tuu ba li anli maama, kelima, n taa n maama kuli, ki mubni a nuu nni. ¹³Yiini mani i yani, ki dondi O Diedo! Kelima, o faabi talga bi tugtondanba nui nni. ¹⁴Sola ban mali nni ya daali. U Tienu n da puni o nɔlbalgo, n naá n mali nni ya daali. ¹⁵Sola ya nilo n gedi ki waani n báa li laabaalo, Yua n yedi o 'Bi mali apo bonjaga', ki mangi o pali boncianla. ¹⁶Li nilo n tua nani O Diedo n bolini ya dogi, kaa pia niɔningbadma bipo yeni. Wan ya gbia mi cacagma yigni ku sinaagu, ki gbia bu tobu yigni u yensiinu. ¹⁷Kelima, waa den kpa nni o tugu nni, ki cedi ke n naá tua n kakuli, ya tugu n bi baa kubi ti tugpunbidi, ki nan kan mali hali bada. ¹⁸be n cedi ke n nɔani n naá tugu nni, ki laadi mi cacagma yeni fala aaki ba juodi n dana yeni i fee ee?"

Chapter 21

¹O Diedo n maadi ya maama Jeremi, ya yognu ke o bado Sedesiasi den soni Malikeja bijua Pacihuri, yeni Maaseja, salga yidka bijua, Sofoni, Jeremi kani, bi den yedi o, ²"Tieni mi lingima, ki buali i cegli O Diedo kani tipo, kelima, Babilona bado, Nabukanesari bua pua bu tobu yeni ti. Li ki kua O Diedo ba tieni o yaalidigu tuona ti po, nani wan den tiendi maama ti yaajanba yogu yeni, ki cedi wan lebdi ki nja ti yeni laafia."³Lanwani ii, Jeremi den yedi ba, "Min ba yedi o bado Sedesiasi ya maama n ne, ⁴O Diedo, Israyeli Tienu yedi mine: Diidi N ba nmagdi yin kubi ya totiadi, ki koni yeni Babilona bado yeni Kalide diema yaaba, yaaba n kuu yeni i dogi bilinguona yeni, li totiadi n guani ki biani yi! Kelima, N ba taani bikuli u dociamu ne sinsiga nni i. ⁵Mini O Diedo mmo ba duoni n paaciamu nuu, ki taani ba, tin koni yeni li pabienli, yeni ti jadi ki paadi yi.⁶Kelima, N ba tuogi yeni mi biadma u dogu ne niba yeni ti yandi kuli. Yianbiigu yu n bia boncianla n ba kpa ba. ⁷O Diedo n yedi ya nbonli n ne, u yianbiigu, mi koma yeni bu tobu ya kpaa yaaba, ke yaaba n sieni u dogu nni, Lani ya pendi, Juda bado Sedesiasi, o potuada yeni o jatuada, o dogtieba yeni yaaba n sieni u dogu nni kuli, N ba taa bikuli ki tieni Babilona bado Nabukanesari yeni bi yibala ya nui nni i, yeni yaaba n lingi ke ban gbindi bi miana ya nui nni. Bi ba kpa ba yeni ki jugsiega. bi kan jie bi niima."⁸nan yedi ya nibuolu ne, 'O Diedo yedi ya maama ne: Diidi, N bili i nintuali, li miali sanu yeni mi kuuma sanu. ⁹Ya nilo n ye ya dogu ne nni kuli, ki jugsiega, bii mi koma, lanyaka u yianbiigu n ba kpa o. Ama yua n ba sani ki na, ki gedi Kalidi yaaba po, yaaba n diedi yi yeni, ba fie o miali.¹⁰Kalima, N cini n nunga ya dogu ne po, ki bua mi pua ba yeni fala, yeni mi yebidma i, mii bua ba yaali n nani po ka; O Diedo nbonli n yeni. N tieni li dogu Babilona bado nui nni, o ba juu li dogu. 'Ya laabaali n ye badidiegu niba po. ¹¹nan go waani Juda bado diegu nni yaaba mo: Cengi mani O Diedo maama!¹²Dafidi diegu nni yaaba! O Diedo nbonli n ne: Lan cili ku sinagaagu nni, Yin jia ti buudi yeni ti monkundi. Yin faabi o niinnilo, bi tugtondanba nui nni, ke n pabienli n da ti jiidi nani u mu yeni, ki cuo ya mupienu ke bi kan fidi ki jundi, kelima i tuadbiadi po. ¹³Diidi mani, yinba ya dogtieba n kua ku jalu ngu nni, Fini u tialu nni tangu; O Diedo n yedi yaali n yeni. Yinba yaaba n tua, "nma ba jiidi ki tuogi, ki koni yeni ti? nma ba kua ti diedi nni?"¹⁴N ba nmali i tuba ki dugni i tuada po; N ba juu i fuasieli, lan di ki buodi yeni li kuni kuli."

Chapter 22Ban yie Juda baddiegu po maama

¹O Diedo n yedi ya maama n ne, "Jiidi ki gedi Juda bado diegu nni, ki kpaandi ki yedi ba ya maama ne. ²Yedi ba, 'Juda bado, Cengi O Diedo maama, Fini yua n kaa Dafiidi badikpagli po, fini yeni a jatuada, yeni a potuada, yeni a dogtieba kuli, yaaba n kua a bulñona kuli!³O Diedo ñobonli n ne, ñan ya ñua ti mɔnkundi yeni mi teginma; ki faabi o niñinnilo, bi tugtondanba nui nni. Da cagni o caano, ki kpiebiga yeni li pakuali; da fiindi mani ti jadi, ki wulgi yaaba n ki pia tagliba kuli soma mi diema nni.⁴Kelima, i ya tiendi yeni, ya baditieba n kaa Dafiidi badikpagli po, ba tɔgni i bulñona, ki jagi i taami yeni ti tanturdi, ki kua i dogu nni, bani yeni bi jakɔnda, yeni bi dogtieba. ⁵O Diedo ñobonli n ne, Ama i yaa cengi ya maama ne, min waani yi ya maama yeni, lanwani ii, badidiegu ba kpandi ki tua diegbengu."⁶Kelima O Diedo yedi ya maama ne, Juda badidiogu po, 'A tie npo nani Galaadi yeni, nani Liban juacianli po yeni. Ama, n ba cedi ñan tua fanpienma.ya dogi nni ke nilo ki kua.⁷Kelima, n bobni apo yaaba n ba mudi a dogu, ke ban fii ki tuogi a yeni bu tɔbu! yuakuli yeni o jatiadi, bi ba cua a sedri tiidi, ki lu li daasala u mu nni tin juu ki buodi.⁸Lani ya pendi, i nibuoli boncianla ba pendi li dogu nni, yuakuli ba buali o lielo, "Be cedi ke O Diedo tieni ya dociamu ne maama ne?" ⁹Lanwani ii, o lielo ba jiini o, "Kelima bi tudi u sanu, ki ña O Diedo, bi Tienu ñ den loli ya ñantaado yeni ba, ki gbaandi ki pugi i buli."Buudi mani o bado Salumi po.¹⁰Yin da buudi yua n kpe po, ki go da fabni opo mo. Ama yin ya buudi ban cuo yua, ki ñani ki caa yeni o, ti yonbidi, kelima, o ji kan guani, o kan ji la ban mali o ya dogu nni.¹¹Kelima O Diedo ñ yedi Juda bado, Josiasi bujua Salomi, yua n den kali o baá Josiasi badigbandi po, ke bi den cuo o ki ñani o, ki gedi yeni o ti yonbidi yeni, o ji kan guani ki kpeni o dogu nni. ¹²O ba kpe ban gedi yeni o ti yonbidi naani yeni i, o ji kan guani ki la o diema.'U Tienu ñ fu yeni o bado Jowakimi yaali ya po.¹³Sola yua n maa o diegu yeni i janbi, ki maa o dietuadigu yeni ñalaci.Yua cedi ke o lieba tuuni opo, fanfanma, ke o naa pa ba bi tuonli pani.¹⁴Yua n yedi, 'N ba maa dieciangu, ki tieni a diena ñ ya tiani, ki luodi a takobona yeni Sedri daadi, ki bolni li diegu yeni ya boligu n mɔni.¹⁵Ñan pia sedri daadi buama boncianla yeni,n ba cedi ñan ya tie badmɔno oo? A báa den ki di ki go ñu uu? Ama, o den ñua ti mɔnkundi yeni, mi teginma, O nan den ye mi yemanma nni i. ¹⁶O den jiagi talga yeni o niñinnilo buudi yeni mi teginma. Libakuli nan den ki pɔdi o. Lanka wangi ke a bani nni ii? O Diedo ñomaama n yeni.¹⁷Ama, libakuli ki ye a nuni nni, yeni a pali nni, kase i janbi ligbuacianli, yeni ñan wuli yaaba n ki pia tagliba kuli ya soma, yeni ñan fiini bi niba po ti jadi yeni ku tugtongu. ¹⁸Lanya po i, ke O Diedo yedi Juda bado, Josiasi bijua Jojakimi: Bi kan ya buudi ki fabini opo, ki tua 'Hain n ninjua, Hain, n ninsalo! Bi kan ya buudi ki fabni opo ki ya tua, 'Hain ti bado, Hain ti yonbidaano! ¹⁹Bi ba piini o nani ñunbo yeni i,Bi ba ñani o, ki fagdi yeni Jerusalema bulñona, ki ban lu o.Jerusalema la i fee yeni ti yanyagidi.²⁰Do Liban juaciamu po, ki yigni. Duoni a nialu Basani juali po.Sedi Abirami juana po, ki yigni, kelima a dɔnlinba yaaba n den bua ña kuli bodi o.²¹N den maadi yeni a ñan den ye mi yanduanma nni ya yognu, ama, a den yedi, 'N kan cengi.' Li den tie opo bonmaankaali, hali a panma nni, a naa den cengi n maama.²²U faalu ba figi ki taa a gobdikaaba kuli, yaaba n mani yeni a mo ñ gedi ti yonbidi.Lanwani ii, laa pia tama ke a baa di i fee, ki kua ti yanyagdi nni, kelima a biadma po.²³Fini yua kua Liban juali po, fini yua maa, ki kua Sedri tiidi fuali nni, a ba buudi ki fabni, falaciamo n ba baa apo ya yognu. Li fala baa tie nani ya pua n gbaa ki bua mali yeni i."Ya maama n ye Jowakimi bijua, Konia po. ²⁴N pia li miali, Mini O Diedo n yedi yeni.Bá fini Jojakimi bijua, Jokonia, Juda bado ya bi tie nibiñinli, n nujienu, n bi ba pidi ki lu ña. ²⁵Kelima n ba mubni a yaaba n lingi ke ban gbindi a miali yeni ñan den jie yaaba ya nui nni. Li ba fidi ki ya tie Babilona bado, Nabukanesari yeni Kalide yaaba ya nui nni ²⁶N ba taa fini yeni a naá yua n mali a kuli, ki ban lu yi dogtianu nni, ban den ki mali yi ya dogu nni, lanpo i ke i ba kpe. ²⁷Bi baa niani ke ban guani ki kuni bi dogu nni, ama, bi kan fidi ki lebdi bi denpo.²⁸Jekonia yeni ji tie ya bobikpiigu ke bi nundi yo oo?Li Jokonia ji tie ya bobmudingi n ji ki pia buama yo oo?Be n cedi ke bi luni wani yeni o puolnuani kuli, ya dogu nni ke baa bani ii?²⁹Tinga, Tinga, Tinga! Cengi O Diedo maama!³⁰O Diedo yedi mine, 'Diani Jekonia yeli nani ya nilo n ki pia siema yeni.Nani yua n ki pia baaliba kuli saala: kelima o puolnuani nni kuli, yua n ba baa juodñanma ki ye, Obakuli kan ti fidi ki kali Dafiidi badgbandi po.'"

Chapter 23

¹"Sola ya yankpaalo n biani, ki yayadi ti yandi, n yankpaamuagu nni; O Diedo ñmaama n yeni." ² Ama, O Diedo, Israyeli Tienu n yedi ya gobdikaaba n gobdi o buolu ya maama ne, "I yayadi n yandi, ki deli ki yaani ba. I ki fiini bipo Lanwani ii, N ba dadi i tuba, yin tieni ya tuonbiadi po. O Diedo ñononli nyeni." ³Mini O Diedo mōno n ba taani n yandi yaaba n sieni, min den yayadi ba ki gedi yeni ba ya diema nni, N ba cedi ban guani ya yankpaamuagu nni n pia ti muasonginandi, naakani ke bi ba poli, ki nobi. ⁴Lanwani ii, n ba lingi ya gobdikaaba n baa gobdi ba, ke bi kan ya jie, ke bi go kan yadi mo. Bi kan diidi ki luo li yandi nni bá yanyenga. O Diedo ñmaama n yeni. ⁵Diidi. a dana kpendi, O Diedo ñmaama n yeni. N ba cedi ke benpaanli n pudi Dafidi tibu yaabu n tiegi yeni po, O ba diedi bona kuli nani badciamo yeni. O baa tiendi o bona kuli yeni mi yanfuoma i, ki kaani ti monkundi yeni mi teginma mi diema nni. ⁶Lanya dana nni, bi ba faabi Juda, Israyeli n baa mi yanduanma. Lanwani ii, ban ba yini o yeli maama n ne: O Diedo n tie ti teginma. ⁷Lanya po, diidi, a dana kpendi, O Diedo ñononli n yeni. Bi ji kan yedi ' O Diedo yua n fo, wani yua n ñani li nitaanli ti yombidi nni Ejiypti diema nni. ' ⁸Ama, bi ba yedi, 'Nani U tienu yua n fo, ki den ñani Israyeli diegu nni yaaba, yeni bi puolhuani, nujienu diema po yeni ban den gedi yeni ba ya diema nni kuli, lanwani ii, bi ji baa ye bi diecema nni i." U Tienu fu yeni mi ofaama sawalpuaba. ⁹N ya nua o sawalpualo, n pali kuli yi cie ki baa n tugu nni i, n kpaba n ya digbi, min ji ya tie nani o daafugaado yeni, nani ya nilo n ñuni ku daamōngu, ke li paadi o yeni, ki dugni O Diedo yeni O maama yaama n gagdi ki ñani yeni po. ¹⁰Kelima, m diema gbie yeni a concona i. lanya po n cedi ke mi diema ye li pabonli nni kelima ti solindi po. Ti baadi kuodi, kelima bi sawalpuaba sani bia boncianla. Bi ki tuuni yeni bi paalu lan buali maama. Bi tuona kuli se tuonbiidi baba. ¹¹Kelima, Bani bi sawalpuaba yeni salga yidkaaba jogni boncianla. N la bi biadma n gbandieli nni mōno! O Diedo ñononli n yeni. ¹²Lanya po i, ke bi sani baa gbie yeni li bonbonbiigli, yeni a ñalma. Bi ba tudi ki lu ba, kelima N ba jiini mi yebiadma bipo, min ba dadi bi tuba ya binli. Ya sawalpuaba n bia ki cie Samaari yaaba. ¹³Samari sawalpuala siiga nni, n la ti cancagindi: Bi pua sawali o bulo Baali yeni po, ki cedi ke n buolu kua mi tudma nni. ¹⁴Jerusalema sawalpuaba siiga nni, n la ti tuonjogindi. Bi tieni mi conconma, ki go pua mi tofaama. Bi paandi bi tugtondanba pala, ke obakuli n da lebdi o pali, ki ña o biadma; bikuli ji tua opo nani Sodomi niba yeni i, ke Jerusalema yaaba mo tie nani Gomori yaaba yeni! ¹⁵Lanya po i, ke O Diedo, ki pia gbenma Tienu yedi ya maama ne, ke mi nua bi sawalpuaba, "Diidi, N ba cedi ban ñmani ti muatontondi, ki ñu ya ñima n pia ti lobidi, kelima Jerusalema sawalpuaba po i, ke i tagli yadi mi diema nni kuli." U Tienu tundi ke ban da cengi mi tofaama sawalpuaba. ¹⁶O Diedo, Ki pia gbenma Tienu n yedi ya maama ne, "Da cengi mani ya sawalpuaba n pua yi sawali yeni. Bi pua yi tofaama sawali i! Bi wangi yi ya bona n ye bi pala nni i, ama laa tie ya maama n ñani O Diedo ñobu nni ka. ¹⁷Bi wangi yaaba n ki fangi nni yeni, ki tua, 'O Diedo yedi: Mi yanduanma baa ye yeni yi.' Ki maadi yaaba n ñua bi yanjagielu, ki tua: 'Yebiadimaba kuli kan baa yi.' ¹⁸O Diedo n den bobni o tantannli ya daali, ñma den ye likani, ki gbadi o maama, ki go la aa? ñma den diadi o tubli, ki cengi wan den maadi ya maama? ¹⁹Diidi, U taafaalu ba ña O Diedo kani, ki jiidi! O pabiencianli ba jiidi, ku taafaaciangu n jiidi bi nibiadiba yula po. ²⁰O Diedo pabiencianli kan songi, kaa tieni o pali nni buama. Ya dana n kpendi, i ba gbadi li niima nni kuli. ²¹Mini ka soni li sawalpuaba. Bani n tiini ki caa, Mii maadi ba libakuli, ama, bi nan pua bi niba sawali. ²²Kelima bi ya den ye min bobni ya tantannli kani, bi bo ba cedi n buolu n gbadi n nialu, ki lebdi bi pala yeni bi sani, ki ña bi tuonbiadi, bi tuadibiada yeni bi janbi. O Diedo ye i kaani kuli ñanduna nni. ²³O Diedo yedi, 'N tie koma nni Tienu baba yo oo, kaa tie fagma Tienu wani ii? ²⁴Nilo ba fidi ki wuoni kaanuba, ke n kan la o oo? O Diedo ñononli n yeni. Mii gbie tanpoli yeni ki tinga kuli ka aa? O Diedo ñmaama n yeni. Da nangi mani a punpugda yeni mi bima. ²⁵N gbadi bi sawalpuaba n pua sawali, ki maadi yaali n yeli po, ki tua, 'U Tienu maadi yeni nni ti dangidi nni! U Tienu dogdi npo ti dangidi nni! ²⁶Hali yeni u laa yognu i, ke li sawalpuaba baa wangi bi pali nni maama, ki pua mi tofaama sawali ii? ²⁷Bi pua mi tofaama sawali, ki lingi ke ban cedi N buolu n sundi n yeli i, yua n gbadi li sawali kuli, wan bogdi o kuantalielo, lan tieni nani bi yaajanba n den sundi n yeli, ki ñua, ki pugi o bulo Baali maama yeni i. ²⁸Ya sawalpualo n dangi bonlakaali, wan pua o sawali. Ama, N ya waani ya sawalpualo, ke wan maadi ki waani bonli, wan pua sawali, ki waani n ñmaama yeni i mōmōni. I naaniidi bua be i idii siiga nni? ²⁹N ñmaama ki tie nani mupienu yeni ka aa? O Diedo ñononli n yeni. Maa tie nani hama yaali n mudi ku tangu yomyomi yeni ka aa? ³⁰Lani n cedi, ke O Diedo yedi, 'N nani, ki ba koni yeni bi sawalpuaba, yaaba n su, ki wangi n maama, yeni bi lieba, ki tua ke mi ñani Mini O Diedo kani yeni. ³¹O Diedo yedi, Jeremi ya maama ne, 'Diidi, N ba koni yeni bi sawalpuaba yaaba n yaadi bi ñona, ki maadi bi yuli po maama. ³²Diidi, O Diedo yedi, Mii tuo ya sawalpuaba n pia mi tofaama dangidi, ki kpaagi ki pua mi tofaama, ki kuandi mi tudma N buolu yaaba siiga, ki kuandi ba li yubonli nni. N nani li sawalpuaba, kaa tuo bipo, kelima Mini ka soni ba, Mii go teni ba ñononliba kuli mo. Lanwani ii, li sawalpuaba ki pia todmaba kuli, N buolu po; O Diedo ñononli n yeni. O Diedo maama tie tugikpiagli yo oo? ³³Li ya tie ke u buolu yaaba, bii sawalpualo, lanyaaka salga yidka buali a, 'O Diedo tugikpiagili tie be i?' n an guani ki jiini ba, ki yedi ba,

'Yinba n tie O Diedo tugikpiagli, N nan go bab deli ki fagni yi.' O Diedo ñɔbonli n yeni. ³⁴Li ya tie ke sawalpualo, bii salga yidika, lanyaka u buolu nni yaaba, yaaba n tua, 'Ne wani tie O Diedo tugikpiagli i', N ba dadi bani yeni bi bi diegu nni yaaba kuli tuba. ³⁵Yi bi baa maaadi i lieba, i kpiiba yeni i kuantalieba yaama n ne: 'O Diedo jiini ti be i? yeni, 'O Diedo teni ti li laa ñɔbonli i? ³⁶Ama, li ji ki buali ke yin maadi 'O Diedo tugkpiagli po', kelima li tugkpiagli tie yuakuli yeni o lanbonli i, yeni o maacema i, ki ñua yuakuli ñ tugi ya tagli, kelima wan tieni ya tuonbiadi O Diedo, u paaciamu kuli daano, i Tienu yua n fo nintuali, ki bieni o pali i. ³⁷Yin ba buali o sawalpualo maama n ne, 'O Diedo jiini ti ki be i? bii 'O Diedo yedi ti be i?' ³⁸O Diedo ñ bili ya ñɔbonli n ne, Ama, i ya yedi, ' O Diedo tugikpiagli i.' Yin yaadi i ñɔbu, ki yedi li lanbona yeni, ama, ke N nan sɔni, ke ban yedi yi, ' Mii ji bua yi yedi, "O Diodo tugkpiagli." ³⁹Yin fangi i yula, N ba lu yi hali ki fagni yi N kani. N ba lu yinba yeni u dociamu kuli, Min den puni yi yuu, i yaajanba yeni yinba kuli yeni. ⁴⁰N ba jiini i yula po ya fee n ki pia gbenma, yeni ya sugdi n ki pia sundima."

Chapter 24

¹O Diedo den waani nni bonli, ke n la. Baabuodi lie, ke a kankana ye ti niinni, ki see O Diedo diegu nintuali. Li den tie, Babiloni bado, Nabukanesaari n den cuo Juda bado, Jojakimi bijua Jojakini, Juda badijaba, a tuonsɔnbanda yeni Jerusalema maaba, ki gedi yeni ba Babiloni ti yonbidi yeni i. ²Babuoyengu nni kankana den nani, nani a kankankpiala yeni, ama ku baabuoliegu nni ya kankana den bedi ki biidi, hali kaa pia nmanma. ³O Diedo den yedi nni, "Jeremi, a la be i?" N den jiini o, "Kankana. Ya kankana n nani boncianla, yeni ya kankana n biidi boncianla, kaa pia nmanma." ⁴Lanwani ii, O Diedo den maadi yeni nni, ki yedi, ⁵"O Diedo, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: N ba guudi yeni ki nunmanga, ban nani yaaba ki gedi yeni ba ti yonbidi yeni, nani ya kankana n nani ne, min sɔni yaaba ti yonbidi Kalide diema po yeni. ⁶N ba nuali ba yeni ki nunmanga, ki guani yeni ba laafia, ki kaani ba bi diema nni. N ba maa ki kuani ba, n kan pua ki mudi ba, n kan nabi ba. ⁷N ba yuandi ki kuani bi pala nni ya yantiali ke bi baa bani nni, kelima Mini n tie O Diedo. Bi baa tie n buolu, ke nmo tie bi Tienu. Bi ba guani n nintuali yeni bi pali kuli. ⁸Ama, nani ti kankanbiidi, yaa n ki pia nmanma yeni, N ba sɔni Juda bado Sedesiyasi yeni o kpaaga yeni ya niba n sieni Jerusalema yeni mi diema nni, yeni yaaba n sani ki gedi Ejipti diema nni nani li kankanbiidi yeni i. ⁹N ba kuani ba ti jawaanciandi nni, ki jiini bipo mi yebiadma, ki tinga po nibuoli kuli n la, lan tua bipo, i fee yeni nuali bonli, bi ba tua ti solindi yeni ti laadi bonli, min ba yayadi ba ban gedi naani kuli ya nibuoli po. ¹⁰N ba sɔni bipo bu tɔbu, mi koma yeni u yianbiadu, yu n puodi, hali lan bolini bikuli min den teni bani yeni bi yaajanba ya diema yeni nni."

Chapter 25

¹Ban den maadi Jeremi ya maama, ke mi nua Juda buolu kuli po; Josiasi bijua, Josiakimi n den kali Juda badgbandi po, li binnaali. Li den tie Babiloni bado, Nabukanesari n den ga li bali ya binli i.² O sawalpualo, Jeremi den kpaandi, ki yedi Juda buolu kuli yeni Jerusalema dogtieba kuli, li maama.³ O den yedi ba, " Bina pilie n bina taa n yeni, hali Amoni bijua, Josiasi n den kaa ti badigbandi po ya yognu, ki ban tuoni dinne, O Diedo maadi yeni nni yognu kuli, ke n go wangi yi o ñomaama kaa cedi, ama, i naa tuo ki ba cengi nni. ⁴O Diedo den sɔni o naacenba, bi sawalpuaba kuli, ke bi maadi yi yognu kuli, ama yii cengi ba, yii diadi i tuba ke yin cengi ba mɔno.

⁵Li sawalpuaba den maadi yeni yi yognu kuli, ki tua, 'Nilo kuli n lebdi o pali, ki ña o biadima, o janbi yeni o tuadbiadi, lani n tie yin fidi ki kali O Diedo n den teni i yaajanba, ya diema nni, hali ya yognu n ki pia gbenma.

⁶Lanwani ii, yin da ñua nibuoltoe buli, ki gbaandi ki pugi yi. Yin da tagi li buli ki biendi n pali, ki kua li yubɔnli nni.⁷ Ama, i naa den cengi O Diedo maama; O Diedo ñɔbonli n yeni. Ama i tagi yeni i nuuceli li buli, ki bieni N pali, ki kuani i yula li yubɔnli nni. ⁸Lanwani ii, O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi ya maama ne, 'Nani yin ki cengi n maama yeni, ⁹Diidi mani, N ba yini ki taani niganu po diema nibuoli kuli yeni N naaciemo Babiloni bado, Nabukanesari; ban tuogi yi, ki kɔni yeni i diema, yeni i buolu kuli, ki taani yeni i tinkundogi kuli n kagni ki lindi yi kuli; O Diedo maama n yeni. Kelima, N ba puni ba u sanu, ban pua ki mudi, ki bolini i diema. N ba cedi ban tua ipo jawaanciadi yeni li ñuali bonli, i dima n tua diegbengu, hali ya yognu n ki pia gbenma.¹⁰ N ba cedi i pamanyani yeni lanlaayieni n gbeni, ki cikpenga yeni o pocaano calo pocaayani ba gbeni, i nannanyani ba gbeni, ki fidsanga yenyenma n gbindi. ¹¹Mi diema kuli ba tua diegbengu yeni ti jawaanciandi kaanu, i nibuolu baa tuuni a yonbituona Babiloni bado po hali bina piilele (70).¹² Ama, bina piilele ya pendi, N ba dadi Babiloni bado yeni o nibuolu tuba, ki taani yeni Kalide diema yaaba kuli ya tuba, kelima bi tuonbiadi n tuni ba ya tagli po; bi diema ba kpandi, ki tua diegbena, ya yognu n tuu ya yognu kuli; O Diedo ñɔbonli n yeni. ¹³Lan wani ii, N ba cedi min den yedi ke Jeremi n pua ya sawali yeni, min den cedi ke bi pua ya sawali kuli li diema yeni i nibuoli kuli po yeni, n tienti ki tii. ¹⁴Kelima, nibuotoe yeni i badcianba mo ba fii, ki tuogi ba, ki cuo ba ti yonbidi. N ba guani ki pa ba bi tuadibiadi yeni bi nui tuonbiadi pani. ¹⁵"Ti buudi tadñukaaga. ¹⁶Kelima, O Diedo, Israyeli Tienu yedi nni ya maama ne, "Ga N nuu nni ya kɔpi n gbie yeni N pabienli daamɔngu ne, ki cedi min ba sɔni a ya nibuolu kani, ban ñu li daama. ¹⁷Kelima, bi ya ñuni, ki guo, bi baa jadbi, bi ya la min ba sɔni bi siiga, ya jugsiega, bi ba paagi bi pala, ki luo mi yama. ¹⁸Lanwani ii, n den ga O Diedo nuu nni li kɔpi, ki cedi ke wan den sɔni nni ya nibuoli kani kuli ñuni li niinni: ¹⁹Jerusalema yeni Juda badtieba yeni i dociami kɔnbala kuli yeni bi yudanba kuli, den tua diegbendi, ki tua jawaanciandi yeni ñuali bonli, yeni ti laadi yeni ti solindi bonli, nani li kaani n li tie maama hali yeni dinne yeni.

²⁰Nibuotoe mo ba ñu li kɔpi nni daama: Ejipti diema bado, Farahɔn yeni o naacenba, o kɔnbala yeni o yudanba yeni o niba kuli; ²¹Ya nibuoli n taani biyaba, ki kua ki ñmadi kuli, yeni Uki diema baditieba, yeni Filisitini diema badiba kuli, Acikeloni yaaba, Gasa, Ekrɔn yeni Acidodi diema yaama n sieni kuli; ²²Edomi yeni Mowabi, yeni Ammoni yaaba kuli. ²³Tiiri yeni Sidoni badiba kuli, mi ñincianma duodima diema baditieba kuli, ²⁴Dedani, Tema yeni Busi diema, yeni yaaba n kogidi bu yula, ki kuogi bi langbiali kuli bankuli ba ñu li kɔpi nni daama. ²⁵Ya nibuoli mo n ba ñu li kɔpi nni daama n ne: Arabi baditieba kuli yeni ya nibuoli n kua ki ñmadi, ki kaa mi fanpienma nni kuli; ²⁶Simiri diema baditieba kuli yeni Elami baditieba, yeni Medesi badiba kuli; ²⁷Nijienu po diema baditieba kuli, yaab n kua ki kuu, yeni yaaba n kua fagma kuli; Yuakuli yeni o kpiiba yeni u tingbanu po diema kuli. Babiloni bado n ba juodi ki ñu li kɔpi nni daama.²⁸ O Diedo den yedi nni, "Mɔla, ñan yedi ba, 'O Diedo, U paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: Ñu mani ki guo, ki ya jadibi, ki siini, ki baa, ki ya bili, ki sua ke min sɔni ya jugsiega pundi i siiga. ²⁹Bi ya yie ke bi kan ga a nuu nni li kɔpi, ki ñu, ñan yedi ba, 'O Diedo, U paaciamu kuli daano yedi ya maama ne: Li buali ke yin ñu li kɔpi nni i. ³⁰Kelima, Diidi mani, N ba jiini mi yebiadima ban taagi n yeli ya diema nni i, i tama ke yinba n ba sani ki ciadi ii? Imo kan sani ki ciadi, kelima, N yini ki jugsiega mi diema niba kuli po i! O Diedo, U paaciamu kuli daano ñɔbonli n yeni. ³¹ñan pua sawali ki waani bikuli, ñan yedi ba, 'O Diedo fu yeni yi hali tanpoli, O tangi hali o kaangagdinamu nni, ki fu, o tangi ki fu yeni wan die ya nibuolu, yeni yaaba n tuuni ku daamɔngu tuodikaanu, O fu yeni o buolu yaaba n ye ki tinga po. ³²I baa gbia bu tɔbu yigni hali i tinbiani kuli, kelima, O Diedo bua jia ti buudi yeni i nibuoli, o bua jia ti buudi yeni nisaalmiali kuli. O Diedo ba cedi ki jugsiega n nandi bi nibiadiba kuli; O Diedo ñɔbonli n yeni. ³³O Diedo, U paaciamu kuli daano yedi ya maama ne, 'Diidi mani, Fala yeni mi yebiadma ba ña dogu, ki tuadi dogtianu, hali ku taafaaciangu n fii u tinbianu po. ³⁴O Diedo n ba kpa yaaba lanyana nni, baa bili, ki cili tinbianu, ki ban tuoni tinbianu; bi kan tienti bipo kuunɔnbli, bi kan taa bi kuuma, ki buali ban piini ba mɔno. Bi ba tua nani bugdi yeni, u tingbanu po. ³⁵Bi yankpaaba, yin buudi ki fabni, yigni mani ki mia mi faabma! Duani mani ki bindibindi mi tama nni, yinba i buoli gobdikaaba, kelima, ban ba kodi yi, ki go yayadi yi ya dana pundi. Bi ba yayadi yi nani ku yɔgu tiagu n yi baa ki mudi ki yayadi maama yeni i. ³⁶Wuonkaanu ki ye bi gobdikaaba po, faabma ki ye i buoli yudanba po. ³⁷Ya

cengi mani bi yankpaaba yigni, yeni i buoli yudanba bubuuli yeni bi fanfabni. Kelima, O Diedo pua ki mudi, ki bua bolini bi yankpaakaanu.³⁷ Lanwani ii, O Diedo pabiencianli po, ya yankuli n den ye yeni mi yanduanma ba bodi cain.³⁸ O ñoli ki ña mi diema nani o yangbanlo n yi ña o duankaanu yeni, kelima, yibali pabiencianli po, mi diema ba tua fala yeni mi yebiadma kaanu, kelima O Diedo pabienli yaali n co nani u mupienu yeni po."

Chapter 26

¹Josiasa bijua, Josiakimi n den dini li bali ya yognu, O Diedo den maadi yeni Jeremi, ki yedi o ya maama ne, ²"Mini O Diedo n yedi ya maama ne: Jeremi, nan sedi U Tienu diegu luolu po, ki maadi yeni yaaba n ña Juda dociami po, ki bua gbaani ki pugi O Die do li gbandieli nni yeni. nan yedi ba min waani a ke nan yedi ba ya maama kuli. nan da pɔdi bá lanbonyenli! ³Li ki kandi ban cengi a maama, bi siiga nni, yuakuli n lebdi o pali, ki na ti tuonbiadi sanu, lanwani ii, N mo ba lebdi min den jagi ke N ba jiini bipo ya yebiadma yeni ya fala, kelima bi tuadibiadi yeni tuongunda po. ⁴Lanwani ii, nan yedi ba, 'O Diedo yedi ya maama ne: I ya ki cengi n maama, ki nɔdi, ki cɔlni min den bili yi ya ñomaama sanu; ⁵I ya ki cengi n naacienba, bi sawalpuaba maama, min suani yaaba ipo yognu kuli yeni, ke yii bua yin diadi i tuba ki cengi ba yeni! ⁶Lanwani ii, n ba tieni ya diegu ne nani min den tieni Silo maama yeni i; N ba cedi ya dogu ne n tua ti solindi bonli ki tinga nibuoli kuli po.'" ⁷Salga yidkaaba, bi sawalpuaba yeni li nitaanli kuli den gbadi Jeremi n den pua sawali, ki yedi ya maama, O Diedo diegu nni. ⁸Jeremi n den pua ba sawali, ki waani li nitaanli, O Diedo n den yedi o ke wan waani ba ya maama ki gbeni, salga yidkaaba, bi sawalpuaba yeni li nitaanli kuli den cuo Jeremi, ki yedi o, "Li dagdi yeni tin kpa na! ⁹Li tieni ledi i, ke a pua sawali O Diedo yeli po, ki yedi, ke ya diegu ne ba tua nani Silo yeni, ke falaciamo yeni mi yebiadma ba baa u dociamu ne nni, ke u kan ya pia ya niba n baa kua u niinni ii? Bi niba kuli den kagni ki lindi O Diedo diegu, yeni Jeremi. ¹⁰Juda diema yudanba den gbadi li laabaali, ki fii, badidiogu, ki pundi O Diedo diegu kani. Bi den nagni O Diedo diegu ki kali bu bulɔpaanbu kani. ¹¹Salga yidkaaba yeni bi sawalpuaba den yedi u dogu yudanba yeni li nitaanli ya maama ne, ki yedi, "Li dagdi ke o ja ne n kpe, kelima o pua sawali ki yedi ya maama n bia ti dogu po nani yin gbadi maama yeni!" ¹²Lanwani ii, Jeremi den maadi yeni bi yikodanba yeni li nitaanli kuli, ki yedi, "O Diedo n sɔni nni, ke min pua sawali, ki waani ya maama n bia i diegu yeni i dogu po, nani yin gbadi ya maama ne. ¹³Lanwani ii, yin lebdi i tɔgu yeni i tuongunda, ki cengi O Diedo, i Tienu maama, lani n tie wan lebdi wan den jagi ki ba jiini ipo ya fala yeni ya yebiadma. ¹⁴Li ya tie mini yapo, Diidi mani nni! N ye i nui nni i. Yin tieni nni yin bani ke yaali n nani ipo. ¹⁵Ama yin ya bani ke i ya kpa nni, li tie ke i wuli yua n ki pia tagliba kuli ya sɔma i, lanwani ii, i ba tugi i tagli i yula po yeni i diema yeni i buolu kuli po, kelima, i mɔmɔni, O Diedo n sɔni nni, ke min pua yi sawali, ki waani yi o maama, man kua i tuba nni." ¹⁶Lanwani ii, bi yudanba den yedi salga yidkaaba yeni sawalpuaba, "Li ki buali ke o ja ne n pke, kelima o kpaandi ki pua sawali O Diedo, ti Tienu yeli po i. ¹⁷Lanwani ii, ki cili bi cancanlikpelba, den fii, ki maadi yeni li nitaanli. ¹⁸Bi den yedi, "Moraciti yua, Micihe den pua sawali, Juda bado, Esekiasi bali yognu. O den pua sawali ki maadi yeni Juda nitaanli, ki yedi, 'O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi ya maama ne: Siyɔn ba tua nani kuanu yeni i, Jerusalema ba tua nani kootuujimaanbeligu yeni.' ¹⁹Juda bado Esekiasi yeni Juda yaaba kuli den kpa o oo? O bado den ki jie O Diedo, ki miini yuli, ki mia sugli O Diedo nintuali, ke o lebdi o yanjagli yaali tie wan den bobni ya yebiadma bipo oo? Lanwani ii, ti go ba tieni ti tuonbiadi ki tugni ti yula li yubɔnli ki biani ti miana aa?" ²⁰Jowakimi cedi ke bi kpa o sawalpualo Uriya. ²¹Lanyognu i ke jatiano den ye, ki pua sawali O Diedo yeli po, lani n tie Cemaya bijua, Uriya, ke o tie Kireyati Jeyarimi yua. Omo den pua sawali, ki yedi yaali n bia u dogu yeni mi diema po, nani Jeremi n pua sawali ki yedi ya maama ne. ²²Ama, o bado Josiakimi yeni o sejenba yeni o yikodanba n den gbadi li laabaali, ke o bado den bua kpa o; Uriya den gbadi li maama, ke ti jawaanciadi cuo o, ke o sani ki gedi ki wuoni Ejipti diema nni. ²³Lanwani ii, o bado Josiakimi den sɔni bi niba Ejipti po; Acibori bijua Elinatani yeni jatoba, den gedi Ejipti diema nni. ²⁴Bi den ban cuo Uriya, ki guani yeni o mi diema nni, o bado Josiakima kani, ke o cedi ke bi kpa o yeni ki jugsiega, ki taa o kuuma ki ban luni bi nifanba kaakula nni. ²⁵Ama, Cafani bijua Ahikami den ga Jeremi, ki guu o, kaa tuo ki ba na o li nitaanli nui nni, ban kpa o.

Chapter 27

¹Josiasa bijua Sedesiasi n den ga Juda bali ya yognu, O Diedo den maadi yeni Jeremi ya maama ne. ²O Diedo n den maadi Jeremi ya maama n ne, "njan piani i baabi, ki tieni a landa, ki la li biana a tulu nni. ³njan soni li plana ki teni Edomi bado, Mowabi bado, Ammoni yaaba bado, Tiiri yaaba bado yeni Sidoni bado. njan tieni li plana li baditieba tonda yaaba n cua Jerusalema, Juda bado Sedesiasi kani yeni. ⁴njan go teni ba li njonli, bi badiba po, ban togdi ba ya maama ne, 'O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: Yin ba maadi i baditieba ya maama n ne,⁵"Mini O Diedo n tagi ki tinga, N paaciamu yeni n banma po. Mini n go tagi bi niba yeni ti yandi, Mini n puuni min bua yua, ke o tiegi n nintuali n tagma kuli.⁶Ama molane, Mini n taa mi diema ki tieni n naaciemo, Babiloni bado, Nabukanesari nui nni. Mini n go taa i kuani nni bonfuoda kuli ki tieni o nui nni, ke likuli n ya todi o o tuana nni. ⁷Kelima, i nibuoli kuli baa tuuni opo, bijua po yeni o yaabila po, hali ya yognu ke ya nibuoli n paa ki cie o yeni ya baditieba n pia u paaciamu ba ti cua ki tuogi o, ki diedi omo.⁸Lanwani ii, ya diema yeni ya nibuolu n yie ke bi kan soni Babiloni bado, Nabukanesari po, ki yie ke o kan la ya pianli ne, o tulu nni, ki nudi Babiloni bado, Mini O Diedo n ba fii ki sedi opo yeni ki jugsiega, mi koma yeni u yianbiadu, ki ban bolini o diema cain; O Diedo n bili ya njonli n yeni.⁹Lanwani ii, yin da cengi i sawalpuaba, i gbangbinda, i tanbipuala, i jabaaba yeni i nantaadi danba, yaaba n maadi yi yognu kuli, ki tua, 'Da tuo mani ki soni Babiloni bado po.'¹⁰Kelima, bi pua yipo mi tofaama sawali, ki bua ban nani yi i diema nni, ki fagdi yeni yi, kelima, N ba deli ki nani yi i diema nni, yin ban kpe ti yonbidi nni. ¹¹Ama ya nibuolu n tuo ki lani Babiloni bado pianli, ki tuo ki soni opo, N ba cedi ban ya ye bi diema nni, ki ya ko, ki go maa ki ya kua bi tinmu po; O Diedo njonli n yeni.¹²Lanwani ii, N maadi yeni Juda bado Sedesiasi ki yedi o li maama, "Tandi mani i tuli, ki la Babiloni yonbipianli, ki tuo ki soni wani yeni o niba po, lani n tie yin ya pia li miali.¹³Be n cedi ke yinba yeni i niba kuli bua yin kpe ki jugsiega, mi koma yeni u yianbiadu kuuma, nani min bili ya njonli ya nibuoli n yie ke bi kan soni Babiloni bado po yeni ii?¹⁴Yin da cengi i sawalpuaba maama yaaba n maadi yeni yi, ki tua, 'Da tuo mani ki soni Babiloni bado po,' kelima, bi pua yi tofaama sawali ipo. ¹⁵Mini O Diedo ka soni ba; O Diedo nomaama n yeni.Bi pua yi mi tofaama sawali, ki bua ban bondi yi, yin kua mi tudma nni, min deli ki nani yi, yinba yeni bani ya sawalpuaba n pua ipo sawali yeni, yin ban kpe ti yonbidi nni i."¹⁶N kpaandi ki maadi salga yidkaaba yeni bi dogtieba li maama, ki yedi ba, "O Diedo yedi mine: Da cengi mani i sawalpuaba, yaaba n pua ipo sawali, ki tua, 'Diidi mani, ban den taa O Diedo diegu nni ya tiadi ki gedi yeni ti Babiloni yeni, molane bi ji goa ki nmiandi tini n yeni! Bi pua ipo tofaama ya sawali i. ¹⁷Da cengi mani ba. Li buali ke yin tuo ki soni Babiloni bado po i, ki ya pia li miali. Be ya po i, ke i bua i dogu ne n tua diegbengu uu? ¹⁸Bi ya tie sawalpuaba, ki pua sawali O Diedo yeli po i, lanwani ii, cedi mani ban mia O Diedo, U Paaciamu kuli daano, wan da cedi ban doli ya tiadi n sieni O Diedo diegu nni, Juda bado diegu nni yeni Jerusalema bado diegu nni ki gedi yeni ti Babiloni dogu nni.¹⁹O Diedo, U Paciamu kuli daano maadi ya maama ne, yaama n nua a bunbuna, ti tadiciandi yeni ya tiadi n sieni u dogu nni po; ²⁰Ya tiadi ke Babiloni bado Nabukane saari den ki fidi ki taa, wan den cuo Juda bado Josiakimi bijua josiakini, Jerusalema, ki gedi yeni o ti yonbidi Babiloni ki taani Juda yeni Jerusalema yudanba yeni bi yikodanba yeni bi nigbenga kuli.²¹O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu, den yedi ya tiadi n sieni U Tienu diegu yeni Juda yeni Jerusalema badiba diedi nni, ya maama ne, ²²Bi ba taa li tiadi kuli, ki gedi yeni ti Babiloni, tin ya ban ye lanpo, hali yeni ya yognu ke N ba fii ki mua mi jama li tiadi po; ki guani yeni tikuli, ki bili tin den ye ya kaanu O Diedo nomaama."

Chapter 28

¹Juda bado Sedesiasi n den ga li bali ya yognu, li binnaali ya nmaamuulo, Gabewon yua, Asuuri bijua Hananiya, o sawalpualo, den yedi nni O Diedo diegu nni, salga yidkaaba yeni li nitaanli nintuali. O den yedi, ²"O Diedo, U Paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: N cie Babiloni bado n den niini ki lani yi ya yonbipianli. ³Ne yeni bina lie kuli, n ba cedi ban guani yeni ya tiadi n tie O Diedo diegu tiadi, Babiloni bado Nabukanesaari n den taa ya tiadi ki gedi yeni ti Babiloni dogu nni yeni. ⁴N ba guani ki kpeni yeni Juda bado, Josiakimi bijua Josiakini, yeni ban den gedi yeni yaaba ti yonbidi Babiloni po, nekanba ne, kelima, N bua min cie Babiloni bado yonbipianli; O Diedo nmaama n yeni." ⁵Lanwani ii, o sawalpualo Jeremi den yedi o sawalpualo, Hananiya, salga yi dkaaba yeni li nitaanli yaaba n den ye O Diedo giegu nni nintuali. ⁶O sawalpualo Jeremi den yedi, "Ami, U Tienu n gbadi n nbu nni ki tieni nani njan maadi maama yeni! O Diedo n guani yeni U Tienu diegu tiadi yaadi n ye Babiloni yeni yaaba n ye ti yonbidi lanpo kuli nekanba na. ⁷Ama, njan cengi min ba kpaandi ki maadi ya maama fini yeni li nitaanli nintuali, yin gbadi." ⁸Ya sawalpuaba n den liidi ki cua yeni nni yeni fini hali yognu ba den pua sawali ke li bia i nibuoli yeni mi diema boncianla po, ki li tie bu tibu, mi koma yini u yianbiigu ya po. ⁹Lanwani ii, ya sawalpualo n pua sawali ki yedi mi yanduanma maama, ki mi tua nani wan pua sawali maama yeni, li tie i momoni, ke O Diedo n soni o." ¹⁰Ama, o sawalpualo Hananiya den landi li pianli, o sawalpualo Jeremi tulu nni, ki cie. ¹¹Hananiya, den maadi li nitaanli nintuali, ki yedi, "O Diedo yedi ya maama ne: Ne yeni bina lie ne siiga, N ba cie i nibuoli boncianla tuli nni Babiloni bado, Nabukanesaari n niini ki lani ba ya yonbipianli. " O sawalpualo Jeremi den nani ki taa o sanu ki ban caa. ¹²O sawalpualo Hananiya n den cie li yonbipianli Jeremi tulu nni, ke li pendu, O Diedo den maadi yeni Jeremi ya maama ne, ki yedi, ¹³" Gedi ki la Hananiya, ki yedi o ya maama ne: 'O Diedo yedi a yaama ne: A cie u baabu ya yonbipianli i, N ji ba piani ti kudi ya pianli i.' ¹⁴Kelima, O Diedo, U Paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: N lani ya nibuoli ne kuli ti kudi yonbipiana, ke boa ya tuuni Babiloni bado Nabukanesaari po i, li tia taladi i ke ban soni opo mo. N go puni o ti muayandi ke tin todi o o tuona nni." ¹⁵O sawalpualo Jeremi den yuandi ki yedi Hananiya, o sawalpualo, "Cengi n maama, Hananiya! O Diedo ka soni a, ama a nan pua mi tofaama sawali bipo, ke bimo ga a maama. ¹⁶Lanwani ii, O Diedo yedi ya maama ne: Diidi, N ba deli ki nani a ki tinga nni. A ba kpe ya binli ne nni i, nani njan fiindi mi yenyiema O Diedo po yeni." ¹⁷Li binli nni, o nmaalelelo, Hananiya, o sawalpualo den kpe.

Chapter 29

¹Diidi Jeremi, o sawalpualo n den diani ya tili Jerusalema, ki teni ya nikpelba n den sieni, ki ye i yonbi siiga, yeni salga yidkaaba, bi sawalpuaba yeni Nabukanesaari n den cuo yaaba ki gedi yeni ba ti yonbidi Babiloni po. ²Li yigu, li den sua ke o bado Josieki, o bado naa, yeni Juda yeni Jerusalema yudanba yeni bi yikodanba yeni a tuonsanbanda yeni ku badidiegu tuonsanba kuli, bi den nani bikuli Jerusalema. ³O den mubni li tili Safani bijua Eleyasa nuu nni i ke o gedi yeni Hilikiya bijua Gemariya, o bado Sedesiasi n den soni yaaba Babiloni bado Nabukanesaari kani. ⁴Li tisonkaali yeni den yedi ya maama ne i, "O Diedo U paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi wan cedi ki bi nani yaaba kuli J gerusalema, ki gedi yeni ba ti yonbidi, Babiloni po yeni, ⁵Yin maa ti diedi, ki kua. Yin tieni ti gogiditi, ki nuu i tiilunkaadi, ki ya mua li luana. ⁶Yin kuani bi puoba, ki mali a bila, i bijaba yeni i bisiaaba, ki taa bi puoba, i bijaba n kuani ba, ki puni i bisiaaba, bi ciaba n kuani ba. Ban mali bi bijaba yeni bi bisiaaba i nibima n tandi, yin ya yabi. ⁷Yin ya lingi mi yanduanma min gedi yeni yi ti yonbidi ya dogu nni yeni. Yin ya jaandi, ki miadi nni mi yanduanma, kelima, u dogu yanduanma tie i mo ya yanduanma i. ⁸Kelima O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi mine, 'Da cedi mani ya sawalpuaba yeni ya tanbipuala n ye i siiga nni yeni n bondi yi, ki kuani yi mi tudma nni, yin da daani ba yinba iba ya dangdi nni. ⁹Kelima li tie ipo tofaama sawali i, n yeli po. Mini ka soni ba; O Diedo n bonli n yeni. ¹⁰O Diedo go yedi mine, 'Babiloni ya diedi yi bina piilele, N ba todi yi, ki tii min den nani yi ya nianu, ki guani yeni yi idiema nni. ¹¹Kelima, Mini mono bani min bobni bonli kuli maama ipo; Min bobni yaali tie mi yanduanma i, laa tie fala yeni yebiadma ka, ke lan teni yi saala po dandanli. ¹²Lanwani ii, i ya taagi n yeli, ki miadi nni nmo ba cengi yi, ki jiini yi i miabu. ¹³Kelima, yinba n ba lingi nni, ki la nni, li ya tie ke i lingi nni yeni i pali kuli. ¹⁴Lanwani ii, N ba cedi yin la nni; O Diedo n bonli n yeni. N ba guani yeni i nalmanni kuli; N ba nani min den yayadi yi ya nibuoli siiga; kelima N ba guani yeni yi, yin den ya naakani ke n yayadi yi, ki gedi yeni yi ti yonbidi yeni. ¹⁵Nani yin kpaagi ki tua ke O Diedo cedi ke i baa bi sawalpuaba i siiga nni Babiloni dugu nni yeni, ¹⁶O Diedo yedi o bado yua n kaa Dafidi gbandi po yeni ya niba n ye u dogu nni, kaa gedi ti yonbidi yeni, ya maama ne. ¹⁷O Diedo, ki pia ghenma Tienu yedi mine, Fangi mani i yula, N ba jiini bu tobu, mi koma yeni u yianbiigu bi po. Kelima N ba tieni ba nani ya kankana n bedi, ki biidi, kaa ji pia nmanma yeni i. ¹⁸N ba fii bipo yeni bu tobu, mi koma yeni u yianbiipuodkou, ki cedi ban tua ti jawaanciandi bonli, ki tinga diema nni kuli po, bi ba tua ti solindi bonli, ti laadi yeni li nuali bonli, yeni ya fee n ki pia sundma min yayadi ba ya nibuoli kuli siiga. ¹⁹Kelima baa cengi N maama. O Diedo n maama n yeni; li ya dagdi min soni n naacenba bi sawalpuaba hali yognu kuli, kaa cedi, ama lankuli, bi yie kaa diadi bi tuba ki ba cengi n maama; O Diedo n yedi yeni. ²⁰Lanwani ii, yinba, min nani yaaba Jerusalema, ki soni ba Babiloni, ti yonbidi yeni, yin cengi O Diedo maama, ²¹O Diedo, U Paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, ke mi nua Kolayia bijua, Ahabi yeni Maseyia bijua, Sedekia, bani yaaba n pua ipo mi tofaama sawali mini O Diedo yeli po yeni, N ba taa ba, ki tieni Babiloni bado Nabukanesaari nui nni, o ba kpa ba i nunbu nni i. ²²Lani ya pendi, ya niba n nani Juda diema nni, ki ye ti yonbidi nni Babiloni dogu nni, baa taagi bi yela i, ki solni. Bi baa solni ki tua, O Diedo n biani a fanma, ki tieni a nani wan den cedi ke bi juu Sedekiya yeni Ahabi, ke bi buodi u mu nni maama yeni. ²³Li ba tieni yeni, kelima ban den tieni ya fee, yeni ya tuongunda Israyeli diema nni, ki dua yeni bi kuantalieba denpuoba, ki pua mi tofaama mini O Diedo yeli po, min den ki puogi ba ke ban tieni yaali, ki go yedi yaali yeni. Kelima Mini n bani bonli kuli; N tie bi tuobiadi po kuli kasiedi. O Diedo n bonli n yeni." Semaya n diani ya tili. ²⁴O Diedo, ki pia ghenma, Israyeli Tienu den puogi Jeremi, o sawalpualo ke wan yedi Nehelami yua, Cemayia, ya maama ne, ²⁵Kelima, a diani a tila, a yuceli po, ki teni Jerusalema nitaanli kuli po, ki teni Maseyia bijua, Sefaniya, salga yidka, ki go teni salga yidkaaba kuli, ki yedi, ²⁶O Diedo n gandi a ke nian tua salga yidka, ki ga Jehoyiada, yua tie salga yidka kaanu, ke nian ya guu O Diedo diegu. Ke yaaba n yi bi yula sawalpuaba, li buali ke nian cuo ba ki kpa ba a kpaada, ki lani ba a yonbipiana. ²⁷To mola, be n nan cedi ke a ki jalgi Anatoti jua Jeremi, yua n yedi ke o tie sawalpualo, ki niagi yeni a aa? ²⁸Kelima o diani li tili, ki soni ki teni ti Babiloni po, ki yedi, 'Yin ya bani ke i ba waagi ki ye lipo. Maa mani a diena lipo, ki kua, ki buli i kpintiidi yeni ti tiilunkaadi, ki ya mua li luana." ²⁹Sefaniya, o sawalpualo den cogi li tili, o sawalpualo Jeremi nintuali i. ³⁰Lani n pendi, O Diedo den maadi yeni Jeremi ki yedi, ³¹soni u tondu, ban yedi yaaba n gedi ti yonbidi Babiloni po, ki yedi ba mine, 'O Diedo yedi ya maama ne, ke mi nua Nehelami jua Cemiyia: Nani Cemayia n pua sawali ipo, ke mini ka soni o yeni, ke o pua yi mi tofaama, ki kuani yi mi tudma nni yeni, ³²Lanya po i, ke O Diedo yedi ya maama ne: Diidi, N ba dadi Nehelami jua, Cemayia yeni o puolniani tuba. Bi siiga nni, obakuli kan ya ye li nitaanli siiga. O kan la min ba tieni N buolu po ya nianma, kelima, o fiini mi yenyiema O Diedo po. O Diedo n bonli n yeni."

Chapter 30

¹O Diedo den maadi yeni Jeremi ya maama ne, ki yedi, ²"O Diedo, Israyeli Tienu n yedi a, 'Diani min ba waani a ya maama kuli tili nni. ³Kelima, diidi, a dan kpendi, O Diedo ñomaama n yeni; lanyugnu, N ba guani yeni N buolu, Israyeli yeni Juda kuli ñalmani. Mini, O Diedo n yedi yeni. Kelima N ba guani yeni ba Min den puni bi yaajanba ya diema nni yeni, ban kali ki diedi ma."⁴O Diedo ñ yedi ya maama, ke mi nua Israyeli yeni Juda n yeni,⁵" O Diedo yedi ya maama ne, 'Min gbia ya fuugu yeni naa tie yanduanma fuugu ka, ama jawaanciandi fuugu i.⁶Buali mani ki diidi o ja ya ba fidi ki mali biga. Be nan cedi ke n nua bi jawaaba, ke bi ñii bi ciamu, nani ya pua n bua mali yeni ii?Be nan cedi ke bikuli ñmidi bi nunmu, nani bi yia yeni ii? ⁷Sola yeni li daali fala! Kelima landaali kan ya pia li lieli.Li baa tie Jakobo buolu po jawaanciandi i, ama, o ba baa mi faabma.⁸O Diedo, U Paaciamu kuli daano ñobonli n ne: Kelima landaali i ke N ba cie bi tuli nni ban laa ya yonbipiana, ki ñabi ban loli yi yeni ya kpaadi, lanwani ii, nicanba ji kan ya kubi yi ti yonbidi.⁹Ama, bi baa ñua ki pugi O Diedo bi Tienu, ki tuuni o badciamu Dafidi po, Min ba kaani yua ti gbandi po bipo.¹⁰Lanwani ii, fini n naaciemo Jakobo, da jie libakuli; ñan go da yagni a yama, Israyeli. Kelima, diidi, N ba ñani yinba yeni i puolñuani, yin ye naapo, ti yonbidi yeni guani yeni yi, i diema nni.Jakobo ba guani o diema nni, ki ya ye yeni mi yanduanma, O baa ye li yannaali nni, jawaandi n ki ye naani.¹¹O Diedo ñobonli ne: Kelima N ye yeni yi, ki ba faabi yi. N ba yuandi ki bolini min den yayadi yi ke i gedi ya nibuoli nni, ama, N kan bolini yinba wani. Nani min den teni a i tundi yeni, n ba wani a fala, nani lan buali maama yeni. N ka fidi ki ña fini nani yua n ki pia tagliba kuli yeni.¹²Kelima, O Diedo yedi ya maama ne, 'A yiagu ki pia ghenma; a nala kua ti jögindi, ki kóni boncianla. ¹³Obakuli kan fidi ki tua a candanbaalo, ki buu a nala; tebguba kuli ki ye, ki ba tebi a yiagu.¹⁴A jaconcona kuli sundi apo o. Bi ji kan nagni a mōno, ki buali ban diidi a nunga nni, Kelima, N pua ki duoli a nani n yibali yeni i, ki tundi a mi biadma tindi, kelima a tuonbiadi yeni a tagli yii n yabi kaa pia coli yeni po.¹⁵Be yapo i, ke kuudi ki miadi mi todma, ban pua ki duoldi a ya yognu uu? A yianu ki pia tebgu.Kelima a tuonbiadi yeni a tagli yia n ki pia coli yeni po, lani n cedi ke n tieni a yeni.¹⁶Lanwani ii, yaaba n dini a yeni, bi ba di bimo, a yibalinba kuli ba gedi ti yonbidi.Kelima, yaaba n doli a piama, ke mi tua tifagikaadi yeni, bi ba fagi bimo ya piama, bi ba pua ki mudi yaaba n pua ki mudi yi yeni mo.¹⁷Kelima N ba baa ku tebgu ipo; N ba tebi a nala kuli; O Diedo ñobonli n yeni. N ba tieni a yeni, kelima, bi tua: Siyón ji ki pia fuomaba kuli, obakuli ji ki yagni o yama Siyón po."¹⁸O Diedo yedi ya maama ne, "Diidi, N ba jie mi ññima, ki guani yeni Jakobo ñalmani o diedi nni.Bi ba guani ki maa dociamu a diegbana po, Ya dociamu n pia a bilinguonpaana ba guani ki sedi wun den see naani.¹⁹I pamandayani a donda yeni i lanlaayieni yani ba fii ki loli li dogu nni, Kelima, n ba cedi ban mali ki poli ki pugni, N kan cedi ban wadi. N ba selni ba maama ke obakuli kan yagi bi yama.²⁰Bi nitaanli ba guani ki ya tie nani ban den tie maama yeni i. Bi nitaanli ba guani ki taani n nintuali nani kpiama yeni i.N fii ki sedi, ki mōndi n nuni yaaba n wangi ba fala yeni po.²¹Bi yudanba ba ña bi nitaanli nni i. O ba fii bi siiga nni i, min dadi o, wan nagni n kani.N ya ki tieni yeni, ñma ba paagi o pali, ki nagni n kani ii? O Diedo ñobonli n yeni.²²Lanwani ii, i baa tie n buolu, ke nmo tie i Tienu.²³Diidi, O Diedo taafaaciangu n fuu yeni, O pabiencianli n yeni. Li taafaaciangu n fuu, ki yiini bi nibiadiba yula po yeni.²⁴O Diedo pabiencianli kan sōngi, kase ke wan jagi ke o ba tieni yaali o pali nni tieni ki tii.Li daajuodkaali, i ba bandi lan bua yedi yaali kuli."

Chapter 31

¹" Lanyognu, O Diedo, O Diedo den bili ya ñobonli ne: N baa tie Israyeli diegu kuli Tienu, ke bi mo tie N buolu." ²O Diedo den yedi ya maama ne, "Ya nibuolu n sani ki ciadi bu tɔbu yognu, kaa kpe mi fanpienma nni, mini n tieni bipo n ñanbli, lanyu po i, ke Israyeli ba kali ki fuodi yeni mi yanduanma." ³O Diedo den la nni hali yognu ba, ki yedi nni, "Hali yugu, N buadi a yeni ya buama n ki pia gbenma. Lani n cedi ke N dadi a ki nagni n kani, ki baa kubi n ñanma yeni n buaba ipo." ⁴N ba guani ki maa ña, fini Israyeli, N cikpenga. N ba cedi ñan guani ki bali a gangaamu, ki ña u badu jelgu yeni li pamankandikaali. ⁵A ba guani ki ñuu a daamɔngu tiidi, Samari juana po; bi kpakpaaba yaaba n ñuu, ba ñuu, ki ñanbi, ki ti yendi yeni mi yanduanma. ⁶Kelima, li daali kpendi, ke o kuaguudo ba kpaandi ki yedi, 'Fii mani tin gedi Siyɔn O Diedo ti Tienu kani.' ⁷Kelima, O Diedo yedi mine, "Yigni mani Jakɔbo po, i pamandanyigni! Yigni mani yeni li pamancianli i nibuoli badciamo po! Cedi mani ban gbadi a donda. Yedi mani, O Diedo faabi O buolu, Israyeli yaaba, ya niba n den sieni." ⁸Diidi, N ñani ba nijienu diema po. N ba ñani ba u tinbianu diema nni, ki taani ba. Bi siiga nni, a juama, yeni a diama ye; ya puoba n punbi yeni ya puoba n buudi u maditugikɔnu mo ye bi siiga. Nitaancianli n ba guani nekanba. ⁹Bani n kpendi ki buudi yeni; N ciandi ba yeni i baagi. N gobdi ba bi sancenli nni mi ñima n puubi naani, u sansieru po. Bi kan tuudi libakuli, kelima Mini n tie Israyeli báa, Efrayima n tie n bijakpelo." ¹⁰I nibuoli, yin cengi mani O Diedo ñomaama. Kpaandi mani ki yadi li maama hali i kpenkuni yeni fagma kpendega po. Yinba i nibuoli, yin yedi, 'Yua n den yayadi Israyeli buolu gɔa ki taandi ba, ki gobdi ba nani o yankpaalo ñ gobdi o yandi maama yeni.' ¹¹Kelima O Diedo daafaabi Jakɔbo, ki faabi o yaaba n den paa ki cie o nui nni. ¹²Lanwani ii, bi ba guani ki waani bi pamancianli Siyɔn juaciama po. Bi nunmu baa ñilgi, ki tuudi, kelima O Diedo ñ ba puni ba ya piama kuli po, kpanu bima yeni mi daapaanma, mi kpapaanma yeni i yankuli, ti yanbidi yeni a yangbenga kuli. Kelima, bi yema baa tie nani ban jɔgi ya kpinkpaabu yeni i, ke jiwaandi yeni yanyagdiba kuli ji kan mabni ba. ¹³Lanwani ii, bi jafanba ba jeli yeni li pamanli, ki cedi bi jawaba yeni a nikpela ñ taani. Kelima, N ba lebdi bi pabɔnli, lan kpadi ki tua pamancianli. N ba jie bipo mi niñima, ki cedi ban sundi bi falabiado, ki tieni u badu yeni li pamankandikaali. ¹⁴N ba guoni salga yidkaaba yeni mi nankpama. N buolu yaaba ba baa mi piama, lan dagdi ba. O Diedo n yedi yeni. ¹⁵O Diedo yedi ya maama ne: "Bi gbia u nialu Rama dogu nni, li bubuuli yeni i kuumoe. Racihali n buudi o bila kumoe. O yie i baagi kuli, kelima, li bila ji ki pia miali." ¹⁶O Diedo yedi mine, "Jiini a nialu, ki ña li bubuuli, ki fiadi a ninsiidi; kelima, a fala yeni a tuona ba baa i pani; a bila ba ba ña yibalinba diema nni ki guani ki kpeni. O Diedo ñobonli n yeni." ¹⁷Li dandanli ye apo saala po; a puolñuani ba puodi li kpaali, ki guani bi diema nni. O Diedo ñobonli n yeni. ¹⁸N gbia ke Efrayima buudi ki fabni, ki tua, 'A dadi n tubli yeni fala, a tundi nni fala tundi nani ban ki maani ya naatonga tuonli yeni. Cedi tin guani, ti ba guani, kelima Fini O Diedo n tie ti Tienu.' ¹⁹Ti den yaadi ki ña a, ama, mɔla wani ii, ti biidi ti pala, ki mia ña sugli. A tundi ti, ke ti bandi ti tagli. Ti pua ti bena, kelima i fee po, tin den tieni ya tagli ti panma nni. ²⁰Efrayima ka tie n bibuadga aa? Wani ka tie n pali ñ mani ya bijabuadga po oo? Kelima, bayeni min yedi o yaali n bia kuli, N nan da li tiani opo yeni n buama kuli. Yeni ke mi niñima cuo nni opo. N li bua o yeni i mɔmɔni i. O Diedo ñobonli n yeni. ²¹Tieni a sanu po mi maalma banma, ki da tudi. ñan fangi a yuli ñan cuoni a sanu po maama. Fuoni a yama ñan cuoni ya sansieru po, ki bandi ñan baa cuoni maama. N cikpenga Israyeli, guani ki kpeni na! Guani ki kpeni ñan yeni ya dociami nni. ²²Hali yeni u laayognu i ke a baa waa ki puagi yeni mi conconma aa, N bisalo? Kelima O Diedo tagi bonpaanli ki tinga po. Lani n tie ke o pua ba dagi o ja. Mi guañanbima yeni o ñantaadipaano. ²³O Diedo, Ki pia gbenma, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, "N ya guani ki kpeni yeni N buolu o diema nni, ban ba yedi yaali Juda diema nni yeni mi dociami nni n ne, 'O Diedo ñ selgi Fini, mi teginma diegi yeni mi gagdijanma juali.'" ²⁴Kelima lankani i, ke Juda yeni o dociami niba yeni bi kpaakuola yeni bi yankpaala yeni bi yankuli kuli ba taani ki ya ye. ²⁵Kelima n ba paagi yaaba cɔgi pala, ki teni ba mi ñima, ban ñu, ki pugni yaaba n tadgi mo, mi tuama." ²⁶N den ti findi mi guamanma yognu i. ²⁷Diidi mani, a dana kpendi, N ba lingi i nibuoli yeni i yanbuoli, ki buli Israyeli yeni Juda diema diedi nni; O Diedo ñobonli n yeni. ²⁸Yognuba, N den kpaagi ba, ki ñabi ba, ki bua ki mudi ba, ki bolini ba, ki tieni ba yaali n bia boncianla. Ama, ya dana n kpendi, N ba puni ba ki nunmanga, ki guani ki ñuu ba, ki maa ki sieni ba, ki tieni li ñanbli bipo; O Diedo ñobonli n yeni. ²⁹Lanya dana nni, obakuli ji kan yedi, 'Bibaanba ñmani a sankaaaba ke a bila ñina suodi.' ³⁰Kelima yuakuli ji ba kpe o tagli po i; yua n ñmani o sankaaaba, o ya ñina n baa suodi. ³¹Diidi mani, a dana kpendi, ke N ba guani ki loli ñantaadipaano yeni Israyeli diegu yeni Juda diegu; O Diedo ñobonli n yeni. ³²Li kan ya tie nani min den loli ya ñantaado yeni bi yaajanba ka, Min den cuo bi nuu, ki ñani ba Ejipti diema nni, Li dana nni i, ke bi den fidi ki lodi li ñantaado, yeni lankuli, Mini n li tie bi canbaa; O Diedo n yedi yeni. ³³O Diedo ñ yedi ya ñobonli n ne, Li dana nni, Min ba guani ki loli ya ñantaado yeni Israyeli diegu n ne: N ba diani ki tabni li ñantaado bi pala nni yeni bi yantiana nni, kelima N baa tie bi Tienu, ke bimo tie N buolu. ³⁴Lanwani ii, niloba kuli ji kan waani o kuantaliolo, bii o kpiilo ki yedi, 'ñan bandi O Diedo bonñanla! Kelima bikuli, ki cili yua n waa ki cie, ki ban juodi yua n yabi ki cie, bikuli baa bani nni; kelima, n ba di sugli tagli

po, ki sundi bi tuonbiadi po O Diedo ñɔɔbonli n yeni.³⁵ O Diedo yedi ya maama ne; Mini O Diedo, yua n cedi ke u yienu ñigdi u yensiinu, ki cedi ke o ñmaalo yeni a ñmaabila yendi ku ñiagu. Mini n go bili mi ñincianma yeni mi ñingola ki puni a mi jama. N yeli n tie O Diedo, U Paaciamu kuli daano. O Diedo yedi ya maama ne,³⁶ Ya daali ke min tagi yaali kuli ba lebdi, kaa ji ye n nuu nni, yeni, landaali ke Israyeli yeni o puolɔuani kuli kan ya ji tie n buolu, ki ye n nintuali hali yeni ya yognu kuli.³⁷ O Diedo yedi ya maama ne, "Bi ya fidi ki bigni titalwadi n kpedi ki yabi maama, ki go fidi bandi ki tinga tanpuuli n tie maama, lanwani ii, nmo ba ña Israyeli yeni o puolɔuani maama nni cain, kelima ban tieni yaali kuli po; O Diedo ñɔɔbonli n yeni."³⁸ O Diedo n yedi ya maama n ne, Diidi mani, a dana kpendi, ke N ba guani ki maa Jerusalema dociamu mini O Diedo po, ki cili hali Hananeeli diefagdili, ki ban gedi hali mi logdima bulɔɔbu kani.³⁹ Bi ba guani ki bigni u dogu banlu, nintuali po, ki gedi Garebi juaga po, ki pegdi ki teli Gowati po.⁴⁰ Bi ba bigni ki taani bi tinkpiba yeni mi fantanpienma jualɔngu, ki ya caa hali Kidironi jualɔngu po, ki ban taani yeni mi logma, i taama bulɔɔbu po, bi ba gagdi ki ñanbi lan ya tinfanma kuli, O Diedo po. Bi ji kan tudi ki lu, ki pua ki mudi u dogu, ki buali ban bolini u hali ya yognu n tuu ya yognu kuli."

Chapter 32

¹Sedesiyasi n den kaa ti gbandi po Juda diema nni ya yognu, li binpiiga, ke Nabukanesaari ji pia bina piiga a niini, Babilona badgbandi po, O Diedo den maadi yeni Jeremi. ²Lanyognu i, ke Babiloni tigola den gaani ki cebni Jerusalema, ke bi den cuo Jeremi ki lluoni li kpaardieli nni, Juda bado diegu luolu nni. ³Juda bado, Sedesiyasi n den cuo ki luoni o, ki yedi, "Be n cedi ke a pua sawali, ki yedi, 'O Diedo yedi ya maama ne: Diidi, N ba taa u dogu ne, ki tieni Babiloni bado nuu nni, wani n ba diedi li dogu.' ⁴Juda bado Sedesiyasi kan sani ki ciadi Kalide yaaba nui nni, laa pia tama, ke bi kan taa o ki tieni Babiloni bado nui nni. O ñobu ba tuogi Babi loni bado ñobu, o ninbina mo n tuogi Babiloni bado ninbina. ⁵O ba gedi yeni Sedesiyasi Babiloni. O baa ye lanpo i, hali yeni ya yognu ke N ba gedi ki la o. O Diedo ñobonli n yeni. I ba pua bu tɔbu yeni Kalide yaaba, ama i kan paadi ba." ⁶Jeremi den yedi, "O Diedo maadi yeni nni, ki yedi, ⁷Diidi, a yiado, Calumi bijua, Hanameli paa u sanu nni, ki ba cua a kani, ki yedi, "Daa n kuanu yu n ye Anatoti yeni, wun tua a kuanu, kelima, fini n pia yiko ñan daa li kuanu." ⁸Lanwani ii, nani O Diedo n den bili o ñobonli maama yeni, Hanameli, n yiado bijua cua n kani, n diegu luolu nni, ki yedi nni, 'Daa n kuanu yu n ye Anatoti, Benamina diema nni yeni, kelima fini n pia yiko yeni ñan di lan ya faali, lanwani ii, fini n pia ti yikodi yeni ñan daa li kuanu, wun tua a kuancelu.' Lanwani ii, n ji den bandi ke Jeremi, o sawalpualo n pua ya sawali, ki yedi yaali yeni tie O Diedo ya maama i. ⁹Lanwani ii, n den daa n yiado bijua, Hanameli kuanu yu n ye Anatoti yeni, ki bigni ki sua ke u dunga den dagdi piiga n dibala lele (17). ¹⁰Lanwani ii, n den ba kasiedinba, ke ti diani tili nni. N den bigni li ligi. ¹¹N den yuandi ki taa u tinkuadu ñantaadi tili, ke li nibiñiili maalima ye lipo, nani yiko n den buali maama yeni, ki pugni yiko tili yaali n ki pia nubiñiili yeni. ¹²N den taa ya lili ke li nibiñiili banma ye lopo yeni, ki teni Neriya bijua Baaruki, Maceseyia yaabili, n yiado bijua Anameli yeni kasiedinba yaaba n dieni li ñantaadi tili yeni nunbu nni, yeni Jufinba yaaba, yaaba n den kaa badidiegu kpaadidieli luolu nni yeni. ¹³Lanwani ii, n den bili Baaruki li ñobonli, bikuli nintuali, ki yedi, ¹⁴O Diedo, U paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: ñan taa li ñantaaditili yaali n pia li nibiñiili banma yeni yaali n ki ñii nibili kuli, ki tieni ku yogu bobli nni, lani n tie li tila n waagi ki ye. ¹⁵Kelima, O Diedo, ki pia gbenma, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: Bi go baa daa ti diedi, i kuani yeni ku daamɔngu tiidi kuani mi diema nni." Jeremi jaandi. ¹⁶Min den taa li ñantaaditila, ki teni Neriya bijua, Baaruki, n den jaandi ki mia U Tienu, ki yedi, ¹⁷Sola tipo, O Diedo, ti Diedo! Diidi, Fini n tagi tanpoli yeni ki tinga yeni a paaciamu yeni a bancianma. ñan jagi yaali kuli, li tienma nan ki paa apo. ¹⁸A den waani a teginma ñan den loli a ñantaado ya yognu yeni bi yaajanba, ki cedi ke li ñantaado fidma tagli guni ki jiidi bi yaabila a tuda po. Fini n tie O Diedo, u paaciamu kuli daano, a yeli n yeni. ¹⁹A bancianma ki pia bianu, a yabindi mo ki pia bianu, kelima a tuonciamu kuli po, a nuni luodi i kaani kuli, ki nua i nibuoli kuli tuada, fini n pa yuakuli o tɔgu yeni o tuada pani. ²⁰A tieni mi bancianma yeni yaalidgu bona Ejipti diema nni. Hali yeni dinne, Israyeli diema nni ne, yeni bi niba kuli kani, a yeli ñani, ki dɔgdi a paaciamu, nani tin bani maama yeni. ²¹Kelima, a tieni mi bancianma yeni yaalidgu bona, ki kuani ba ti jawaanciandi, ki daa ki faabi a buolu, ki ñani ba Ejipti diema nni, yeni a paaciamu. ²²Lanwani ii, a den yuandi ki teni ba ñan den poli ki niani bi yaajanba ke a ba puni ba ya diema yeni, ya diema nni ke mi naanjanma yeni ti siadi puubi. ²³Lanwani ii, bi den kua li diema nni, ki kali, ki diedi ma. Ama, bi den ki cengi a maama, kaa cɔlni a ñɔmaama mo. ñan den bili ba li ñobonli, ke ban tieni yaali yeni, bi naa den tieni libakuli, lanwani ii, a den jiini bipo fali yeni ya yebiadma ne. ²⁴Diidi mani! Yibalinba gaani ki lindi, ki cebni u dogu, ki ba paadi, ki diedi u. Kelima bu tɔbu, mi koma yeni u yiabiadipuodkou n ba cedi ban kɔni yeni ya yibalinba, Kelide yaaba n paadi ba, ki diedi u dogu. Kelima, ñan yedi ke yaali n ba tieni yeni, lani n ji tiendi mɔlane, a nunbu nni yeni. ²⁵A den yuandi ki yedi nni Fini abá, "Lingi kasiedinba, ban tieni kasiedi, ki bigni i ligi ki daa a yuli po kuanu, ba yeni u dogu ne n kua Kalide yaaba nui nni mɔno." ²⁶O Diedo n guani ki jiini Jeremi ya maama. ²⁷O Diedo den maadi yeni Jeremi, ki yedi, ²⁸Diidi! Mini n tie O Diedo, bi nisaalba kuli ya Tienu. Bonliba ye, ki paa Mini ya po, ke N kan fidi ki tieni ii? ²⁹Ama, O Diedo den yedi ya maama ne, 'Diidi, N taa ya dogu ne ki tieni Kalide yaaba yeni Babiloni bado, Nabukanesaari nui nni. Wani n ba paadi u, ki diedi u. ³⁰Kalide yaaba, yaaba n pua bu tɔbu yeni u dogu ne, ba kua u dogu nni, ki sia u u mu, wun di ki buodi, u ba di ki buodi, ki taani yeni u diedi yeni ban juugi a ñuba yeni tulaale, ki gbaandi ki pugi o bulo Baali ya diedi yula po yeni, ki puuni bulitoe mi jiema paabu, ki bua ban biidi n pali yeni. ³¹Kelima, Israyeli yeni Juda yaaba tiendi ti tuonbiadi n nintuali, hali bi panma nni i. Israyeli yaaba biidi n pali yeni bi tuadibiadi. O Diedo ñobonli n yeni. ³²O Diedo yedi, Hali ban maa u naa dogu, u li tie npo pabiidli yeni pabienli bonli baba i. Wun li kubi ya tuonbiadi n yeni hali yeni dinne. Lanwani ii, N ba paadi yeni ba, ki buli ba n nunga. ³³Kelima, Israyeli yeni Juda yaaba n tieni ya biadma, yeni ban tieni ya tuonbiadi kuli, ki fiini n pabienli. Bani yeni bi baditieba, bi badibijaba, bi salga yidkaaba, bi sawalpuaba yeni ya niba n kaa Juda diema nni yeni Jerusalema dogtieba kuli. ³⁴Bi buli nni bi nunga, ki teni nni bi punkpaali, bá yeni min tundi ba maama kuli. N bigni ke min cegli ba, ama bá niyendo ki tuo ki ba lebdi o pali yeni o tɔgu. ³⁵Bi tagi bi cancaginbuli, ban taagi n yeli ya diegu nni,

ki bua ban jɔgni n diegu. ³⁵Bi maa a a padbinbinda a juaciama po, yeni Beni Hinomi jualongu nni, ki padi bi bijaba yeni bi bisiaba, ki juugi o bulo Baali po. Mini ka den puogi ba ke ban tieni lanyu tuongunda. Li yantiali ki kpeli ki kua n yuli nni mɔno, ke bi ba tieni lanyu tuonjɔgindi, ki tulni Juda diema, ban baa ti tuonbiadi nni. ³⁶Ama, mɔla wani ii, Mini, O Diedo, Israyeli Tienu n yedi ya maama ne, ke mi nua ɲan den maadi ya dogu po ki tua, 'Bi ba taa li dogu ki tieni Babiloni bado nui nni, ki cedi bu tɔbu, mi koma yeni ya yianbiadu n puodi ɲ naa ba, ban kɔni ki paadi ba, ki diedi u dogu.' ³⁷Diidi, N ba ɲani ba min den gedi yeni ba ya diema nni kuli, n pabiencianli yognu yeni, ki guani ki taani ba. N ba guani yeni ba, ki kaani ba nekanba, ban ya ye mi yanduanma nni. ³⁸Lanwani ii, bi baa tie n buolu, ke nmo tie bi Tienu. ³⁹N ba teni ba payenli yeni yantiyenli, ki waani ba ban baa kpiagdi n yeli maama, lan ya ɲani bipo yeni bi puolɲuani po, saala po. ⁴⁰N ba yuandi ki loli ɲantaadipaano yua n ba waagi ki ye yeni ba. N ji kan buli ba n nunga, N baa tiendi bipo mi ɲanma baba i. N ba kuani li cɔlinli yeni li fangli bi pala nni, lani n tie ban da fagdi yeni nni, ki buli nni bi nunga. ⁴¹Lanwani ii, n pali baa mani yeni min tiendi bipo ya ɲanma. N ba kaani ba yeni li papienli bonɲanla mi diema nni, ki ya bua ba yeni n pali kuli, hali yema nni. ⁴²Kelima, O Diedo yedi ya maama ne, 'Nani min den jiini ya fala yeni ya yebiadma bipo yeni, mini n go ba tieni bipo, min jagi ke n ba tieni ba ya ɲanma kuli. ⁴³Lanwani ii, bi go ba daa i kuani mi diema ne niinni, yin maadi ya kaanu po, ki tua, 'Li tie diegbendi, pabiidli kaanu, niba yeni yandi ɲ ki ye naani. Bi taa li diema ki tieni Babiloni nui nni i.' ⁴⁴Bi ba bigni i ligi, ki lingi kasiedinba ki taani ba, ban diani a tinkuaditila, ban daa i kuani. Bi ba taani kasiedinba Benjamina diema nni, Jerusalema tinkundogi nni, yeni Juda dociami nni, ki taani yeni a juana yeni i tiali diema nni, yeni niganu po dociami nni kuli. Kelima, N ba guani yeni li yonbi yeni bi puolɲuani kuli, ban kpeni bi diema nni. O Diedo ɲɔbonli n yeni.'"

Chapter 33

¹O Diedo go den maadi yeni Jeremi, mi liema, ki sua ke o dá ye u badidiegu kpaadidieli nni, ki yedi, ²O Diedo, yua n tagi bonli kuli, O Diedo yua n tagi ki tinga, ki bili ga kaanyendu, O yeli n tie O Diedo, ³Taa n yeli, N ba jiini a, ki waani a bonli kuli, N ba waani a ya bancianma yeni ya yaalidgu bona, ke n̄aa bani, kaa go kpeli ki gbadi mo. ⁴Kelima, O Diedo, Israyeli Tienu maadi ya maama ne, ke mi nua u dogu ne diedi, yeni Juda baditieba diedi yaadi n tua diegbendi, kelima, bu t̄obu janjanma po, ⁵Kalide yaaba kpendi ki ba k̄oni ki paadi yi, ki gbieni i diedi yeni bi tinkpiba, min ba kpa yaaba, n pabiencianli po, N ba buli ba n nunga kelima, Jerusalema niba biadma po. ⁶Ama, diidi, N ba lingi u tebgu u dogu po, N ba paagi ba, N ba gbieni ba yeni li diiguoli, mi yanduanma, yeni payenli buama. ⁷Kelima, N ba guani ki kpeni yeni Juda yeni Israyeli yonbi; N ba guani ki maani ba, ki kaani ba nani kpiama yeni i. ⁸N ba yuandi ki n̄uudi ki n̄anbi ba, ki piini ban den tugi ya tagli n nintuali yeni. N ba di sugli bi tagli kuli po, ban tugi yii, n nintuali yeni, yeni ban den fiini ya yenyiema yeni. ⁹Kelima u dogu ne ba kpandi ki tua pamanli bonli npo, ki tinga po nibuoli kuli ba gbadi i pamandanyani yeni ti kpiagdi yeni a donda yani, kelima min tieni ya n̄anbli bipo. U dogu yaaba kuli ba digbi yeni li pamanli, kelima min tieni ba ya n̄anma kuli bi dogu po. ¹⁰O Diedo yedi ya maama ne, 'Yin maadi ya kaanu maama, ki tua, "Ne wani tie nifanu i, naani ke niba ki ye, ki buali yandi," Juda dociami nni yeni Jerusalema sanjala po, nifanu baba, niba n̄ ki ye naani, ki buali yandi, N yedi yi, i go ba gbadi: ¹¹I pamandanyani, yani li pamankandikaali yigni, ki cikpenga yeni o pocaano pocaayani, yaaba n kpendi U Tienu diegu nni yeni bu paabu, ki tua, "Tieni mani O Diedo, u paaiamu kuli daano balga, kelima, O Diedo n̄anma yeni o buacianma ki pia ghenma!" Kelima, N ba cedi yaaba n den gedi ti yonbidi n̄ guani ki kpeni, min kaani ba bi diema nni nani kpiama yeni,' O Diedo n yedi yeni. ¹²O Diedo, u paaiamu kuli daano yedi mine 'U nifanu kaanu ne, naani ke nilo ki ye, ki buali yanga ne, N ba cedi i yankpaakaani yeni a bi ynkpaaba n̄ guani ki ya kpaa bi yankuli i dociami nni kuli. ¹³A juana diema dociami nni, i tiali yeni niganu po diema nni, Benjamina diema nni yeni Jerusalema tinkundogi nni yeni Juda dociami nni kuli, ti yandi go ba ya ye yaaba n c̄odi ba nui nni, O Diedo n yedi yeni. U Tienu kan guani ki ga wan niani yaali. ¹⁴Diidi! O Diedo yedi ya maama ne, A dana kpendi, ke N ba tieni min den niani Israyeli diegu yeni Juda diegu po yaali. ¹⁵Li dana yeni li yognu ya pundi, n ba cedi benpaanli yaali n tiegi, n̄ pudi Dafidi po, yua n baa juagi ti buudi yeni i m̄om̄oni, ki n̄ua mi teginma sanu mi diema nni. ¹⁶Lanya dana nni, Juda ba baa mi faabima, Jerusalema n̄ ye ye mi yanduanma nni, kelima ban baa yi o maama n ne, "O Diedo n tie ti teginma." ¹⁷Kelima, O Diedo yedi ya maama ne: 'Dafidi diegu nni kan luo ya ja n ba kali Israyeli gbandi po, ¹⁸Lefi diegu nni mo kan luo ya salga yidkaaba n baa waangi a padjuukaana, ki juugi mi jiema paabu yeni li n̄incabli yognu kuli.' ¹⁹O Diedo den maadiyeni Jeremi, ki yedi, ²⁰"O Diedo yedi mine: 'I ya ba fidi ki cedi u yienu yeni ku n̄iagu n̄ pedi, ki lebdi, ki da go tiendi lan buali ya yognu, ²¹Lanwani ii, i ba fidi ki miidi, ki fidi min loli ya n̄antaado yeni n naaciemo, Dafidi, maama ke o ji kan baa ya bonjaga n ba kali o badigbandi po, yeni min pia ya n̄antaado yeni n naacenba, Lefi yaaba salga yidkaaba. ²²Nani yin kan fidi ki bigni, ki bandi tanpoli n̄ kpedi maama, ki go kan fidi ki c̄odi mi n̄incianma kpentanbiini yeni, N ba cedi n naaciemo, Dafidi puol̄juani yeni n naacenba Lefi yaaba puol̄juani, yaaba n tuuni n nintuali n̄ pol̄i ki n̄obi yeni i.' ²³O Diedo den maadi yeni Jeremi, ki yedi, ²⁴"n̄aa gbadi bi niba n̄ maadi ya maama, ki tua, 'O Diedo n̄ den gandi ya dielieri yeni, o n̄oli ki n̄a ti o oo? Yeni i, ke bi fali n buolu, bani ya po ani ii, baa ji tie buolu m̄ono, bi nunga nni. ²⁵Mni O Diedo n yedi ya maama ne, 'Li ya tie ke Mini ka bili u yienu yenu ku n̄iagu n̄ baa cuoni maama, kaa bili tanpoli yeni ki tinga yikodi, yeni lan cuoni maama, ²⁶lanwani ii, n ba n̄oli ki n̄a n naacenba Jak̄obo yeni Dafidi puol̄juani, n kan cedi bi siiga nni nilo n̄ ya gobdi Adrahama, Isaaka yeni Jak̄obo puol̄juani. Kelima, N ba gbadi bi po mi n̄iima, ki guani ki kpeni yeni ban de gedi yeni yaaba ti yonbidi yeni.'"

Chapter 34Yaali n ba tieni Sedesiasi.

¹O Diedo den maadi yeni Jeremi, ya yognu ke Babiloni bado, Nabukanesaari yeni o tɔgola yeni wan den kɔni ki paadi ya diema kuli ki tinga po den taani yeni bi niba ki pua bu tɔbu yeni Jerusalema yeni Juda dociami kuli, ki yedi: ²O Diedo, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, Gedi ki maadi yeni Juda bado Sedesiyasi, ki yedi o, "O Diedo yedi ya maama ne, Diidi, N ba taa u dogu ne, ki tieni Babiloni bado nui nni. O ba pua ki juu li dogu.³I kan sani ki ciadi o nui nni. A nuni ba tuogi Babiloni bado nuni; O ba maadi yeni a, ɲan ba gedi Babiloni ya yognu."⁴Juda bado, Sedesiyasi, Cengi O Diedo ɲomaama! O Diedo ɲ yedi ya maama, ki mi nua ɲa n ne, 'A kan kpe bu tɔbu nni ka. ⁵A ba kpe mi yanduanma yognu i. Bi ba ɲanbi a kuuma nani ban den ɲanbi a yaajanba, ya baditieba n den liidi ki kali ti badigbandi po maama yeni, bi ba juu li ɲubli yeni tulaale a kuuma po, ki buudi a kuumoe, ki ya tua, "hain, aba, Canbáa!" Bi ba buudi ki fabni apo, N ɲɔbonli n yeni; O Diedo n yedi yeni."⁶Lanwani ii, o saawalpualo Jeremi den waani Juda bado Sedesiyasi yaali n ba tieni Jerusalema nni kuli. ⁷Babiloni bado tɔgola den tuogi Jerusalema yeni Juda dogi yia n sieni: Lakisi yeni Aseka. Lanya dogliedi n den tie Juda dogi, ki sieni ki pia a bilinguonna, ki paa boncianla. Ya yonbi n baa mi faabma, ke bi canbaanba guani ki cuo ba.⁸O Diedo den maadi yeni Jeremi, ya yognu ke Juda bado Sedesiyasi den loli yeni Jerusalema niba ke ban kpaandi ki waani ke i yonbi ba baa mi faabma ⁹ke yuakuli ɲ faabi o yonbo, wan tie ja aa, pua aa, ki tie Ebrewu buolu kuli. ke obakuli ɲ ji da kubi o kpiilo juufinba buolu, ke o tie opo yonbo.¹⁰Lanwani ii, i buoli yudanba den tuo ban loli ya ɲantaado, ki yedi ke yuakuli ɲ faabi o yonbo, wan tie ja bii pua, wan ya ye o yama nni, ki ji da kua ti yonbidi yema nni. Bi den tuo, ki cabi bi yonbi kuli, ki faabi ba. ¹¹Ama, lani ɲ pendi, bi den lebdi bi yantiana, ki guani. Bi den guani ki cuo bi yonbi, ki kuani ba ti yonbidi yema nni. Bi den niini ba ke bi guani ki tua yonbi gɔga.¹²Lanwani ii, O Diedo den maadi yeni Jeremi, ki yedi o ya maama ne, "13 O Diedo, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, Mini O Diedo n loli ɲantaadi yeni i yaajanba, min den ɲani ba Ejipti diema nni ya daali, ki faabi ba yeni ti yonbidi yeni. Min den yedi ba ya maama ne, ¹⁴Bina lele ya pendi kuli, yua n den kubi o kpiilo ti yonbidi, kelima o den cua ki kuadi o yuli opo, ki sɔni opo bina luoba. Li binleleli, li buali ke wan cabi o, ki faabi o yeni ti yonbidi." Ama, i yaajanba den ki cengi nni, bi den ki diadi bi tuba ke ban cengi nni mɔno.¹⁵Mɔla, yinba n lebdi i pala, ki tieni yaali n dagdi n nintuali. I kpanndi ki cabi i yonbi, ki faabi ba, yuakuli faabi o kuantalielo yua n den tie o yonbo, ki kuani li ɲantaado n nintuali, ban taagi n yeli ya dieli nni. ¹⁶Ama i nan go guani ki fali n yeli; i siiga nni, yuakuli guani ki cuo o yonbo yeni o potuado, ki niini ba ke bi tua yonbi, yin den cabi yaaba, ki waani ba ke ban gedi ban bua naani yeni, i go niini bani i, ke bi tua i yonbi.¹⁷Lanya po i, ke O Diedo yedi ya maama ne, 'Yinba iba, i naa cengi n maama. Yinba mɔno bi ba baa ya yantiali n ba faabi i lieba, mi yanduanma ɲ tieni i siiga, i kpiiba yeni i kuantalieba Israyeli yaaba po. Lanwani ii, diidi mani! N ba fiiki sedi ipo, yeni bu tɔbu, mi koma yeni u yianbiadipuodikou, kelima, n ba jiini ipo ya yebiadma ke ki tinga po diema kuli ba la lan tua bipo kasiedi. ¹⁸N ba fii ki sedi yaaba n den loli ɲantaadi, ki padi ki naatonga, ki jia ga kaani lie, ki pɔndi i siiga n nintuali, ki nan go yuandi ki miidi li ɲantaado yeni, ¹⁹Juda yeni Jerusalema yudanba kuli den pɔndi ban den padi ya naatonga, ki jia ga kaani lie yeni siiga, bani yeni bi paatieba yeni salga yidkaaba yeni mi diema nni nigbenga kuli.²⁰N ba taa bikuli ki tieni bi yibalinba yeni yaaba n lingi ke ban gbindi bi miana nui nni, bi gbannandi ba tua jiema tanpoli po nuani yeni ki tinga po yandi po. ²¹Lanwani ii, n ba taa Juda bado Sedesiyasi yeni o kpaaga kuli ki tieni bi yibalinba yeni yaaba n lingi ke ban biani bi miali nui nni, yeni Babiloni bado tɔgola yaaba n fii ki ba tuogi yi yeni bu tɔbu yeni.²²Didi, N ba cabi ba u sanu, ki cedi ban cua ki tuogi u naa dogu, ki pua bu tɔbu, ki juu li dogu. kelima n ba cedi Juda dogi kuli ɲ tua diegbendi, nilo ɲ ki kua naani."

Chapter 35

¹O Diedo den maadi yeni Jeremi, Josiyasibijua, Josiyakimi n den kaa ti baddigbandi po ya yognu, ki yedi o, ²"Gedi ki ban la Rekabi cugli nni yaaba, ki maadi yeni ba. njan gedi yeni ba O Diedo diegu kani, ki kuani ba dieyenli nni, ki teni ba mi daama ban nnu."³Lanwani ii, n den gedi ki la Habasiniya yaabili, Jeremiya bijua, Jaasaniya, ki taa wani yeni o ninjaba yeni bi bijaba yeni Rekabi diegu nni yaaba kuli. ⁴N den kuani ba U Tieniu diegu, Ig daliya bijua, Hanani, U Tieniu nilo dieli nni. lany a diena den ki fagi yeni bi yudanba diena, ki ye Calumi bijua, Maaseyia, yua n tie li cugli bulñoguudo dieli polu.⁵N den kabi mi daama mu tadkuamu nni, ki sieni kōpinba Rekabi diegu yaaba nintuali, ki yedi ba, "Ñu mani ki daamōngu." ⁶Ama, bi den yedi, "Ti kan ñu daama, kelima ti yaaja Recabi bijua, Jonadabi den bili li ñōbonli, ki kuani ti mi daama ki yedi ti, 'Yin da ñu daamōngu, yinba yeni i puolñuani kuli hali bada. ⁷O go den kuani ti, ki yedi, yin da maa dieli, yin da buli bonpiabli, ki go da njuu daamōngu tiidi mo; I tuonli ka yeni. Li buali ke yin ya kua ti jondi nni i, lani n tie yin waagi ki ye ya diema nni ke i kua , ki tie nani canba yeni."⁸Ti cōlni ti yaaja, Recabi bijua Jonadabi ñōmaama i, kaa pōdi bá lanbonyenli, ke tin da ñu daama ti miali bianu kuli, tinba yeni ti denpuoba, ti bijaba yeni ti bisiaba. ⁹Ti go kan maa diegu ki kua, ti go ka ya pia daamōngu tiidi kuanu mo, bii kuanu bakuli ke u tie ti kuancelu. ¹⁰Ti li kua ti jondi nni i, ki cōlni ti jaaja Jonadabi n den bili ti ya ñōbonli ¹¹Ama, Babiloni bado, Nabukanesaari n den tuogi mi diema yeni bu tōbu, ti den yedi, 'Fii mani ti sani ki gedi Jerusalema, ki sani ki ciadi Kalide yeni Sili yaaba tōgola.' Lan tieni maama ke ti ji ye Jerusalema nni n yeni."¹²Lanwani ii, O Diedo den maadi yeni Jeremi ki yedi, ¹³"O Diedo, ki pia ghenma, Israyeli Tieniu yedi ya maama ne, 'Gedi ki ban waani Juda jaba yeni Jerusalema dogtieba, "I kan ga i tundi ki cōlni n ñōmaama aa? O Diedo ñōbonli n yeni. ¹⁴Recabi bijua Jonadabi n den bili o bila ya ñōbonli, ki kuani ba mi daama yeni, bi dá li bii ki cōlni bi yaaja ñōmaama hali yeni mōla kuli. Ama Mini wani ii, N li kpaandi yognu kuli, kaa cedi, ama, i naa cengi n maama.¹⁵N sōni n naacenba bi sawalpuaba i kani, n den wangi ba yognu kuli, ke ban yedi yi, 'Yuakuli n lebdi o pali ki nja o mi biadma tuona, ki ya tiendi yaali n njan, i siiga nni obakuli n da nua ki pugi i buli. Yin lebdi ki guani n kani ki ya ye min teni yinba yeni i yaajanba ya diema.' Ama, hali yeni mōla kuli i naa bua ke i cengi n maama. ¹⁶Recabi bijua Jonadabi wani ya puolñuani cengi bi yaaja ñōbonli, ki cōlni wan o ñōmaama, ama mini ya buolu wani yie kaa cengi maama."¹⁷Lanwani ii, O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tieniu yedi ya maama ne, 'Diidi, N ba jiini Juda yaaba po yeni yaaba n kua Jerusalema kuli po, min den niani ba ya yebiadma kuli, ke i waani ba yeni, kelima, n maadi ba, bi naa cengi n maama; N ya yini ba mo, bi naa tuoni n yiini."¹⁸Jeremi den yedi Recabi diegu nni yaaba, "O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tieniu yedi ya maama ne: I cengi i yaaja Jonadabi ñōmaama, ki cōlni o ñōbonli hali yeni mōla kuli. i cōlni li ñōbonli, kaa kandi bá lanbonyenli po. ¹⁹Lanwani ii, O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tieniu yedi ya maama ne, 'Recabi bijua, Jonadabi kan luo o puolñuanu yua baa tuuni mini O Diedo po, hali ya yognu kuli.'" O Diedo ñōmaama n yeni

Chapter 36

¹Josiyasi bijua, Jowakimi n den kaa ti badigbandi po ya yognu, li binnaali, O Diedo den maadi yeni Jeremi, ki yedi, ²"Lingi tigbakaali, ki diani min ba waani a ya maama kuli, ke mi nua Israyeli yeni Juda diema, yeni ya diema n sieni kuli. n den diani min waani a ya maama kuli, hali ki cili Josiayasi yognu, ki ban tuoni hali dinne. ³Li ki kua Juda yaaba ba gbadi min bobni ya yebiadma, ki ba jiini bipo. Li ki kua yuakuli ba lebdi o pali, ki n o tuonbiadi, lani n tie min mia sugli bi tagli yeni bi tuonbiadi kuli po." ⁴Lanwani ii, Jeremi den yini Neriya bijua, Baruki, ke Baruki diani li tigbabikaali nni, O Diedo n waani Jeremi ki yedi o, ke wan cedi ban diani ya maama kuli. ⁵Jeremi den yuandi ki yedi Baruki, ki waani o, O den yedi, "Bi luoni nni li kpaadidieli nni, ke n kan fidi ki gedi O Diedo diegu nni. ⁶Lanwani ii, n ba soni a O Diedo diegu nni n den ban cogi min cedi ke a diani yaali li tigbabikaali po. Mi n lola daali i, ke a ba cogi O Diedo maama yaama n ye li tigbabikaali po yeni, ki kpaandi ki waani bikuli O Diedo diegu nni, yuakuli n gbadi. ⁷Li ki kua ban mia sugli O Diedo n gbadi bi miabu. Li ki kua yuakuli n lebdi o pali, ki n o biadma, kelima O Diedo n bobni ya yebiadma ki ba jiini u naabuolu po pia fala boncianla." ⁸Lanwani ii, Neriya bijua, Baruki den tieni Jeremi o sawalpualo n den waani o ke wan tieni yaali kuli. O den sedi O Diedo diegu nni, ki duoni o nialu ki cogi O Di edo maama yuakuli po. ⁹Juda bado, Josiyasi bijua, Jowakimi bali binmuuli binli, o nmaayia, li den dagdi ke Jerusalema yaaba yeni yaaba n den nani Juda dogi nni ki cua Jerusalema den bobni bu n lola, ki bua ban kpiagi O Diedo. ¹⁰Baruki den duoni u nialu, ki cogi Jeremi n den cedi ke o diani O Diedo maama, yaama li tigbabikaali po yeni O Diedo diegu nni, o tidianlo, Cafani bijua Gemariya dieli nni, u Tienu diegu luolu polu, bu bulnocianbu kani. O den cogi hali ke yuakuli gbadi. ¹¹Lanwani ii, Cafani yaabili, Gemariya bijua, Micayia den gbadi O Diedo maama yaama n den diani li tigbabikaali po yeni. ¹²O den jiidi ki kua o bado diegu nni, ki gedi o tidianlo dieli nni. Li sua ke bi judanba kuli kaa likani: o tidianlo Elicama, Cemayia bijua, Delayia, Acibori bijua, Elinatani yeni Sedekiyasi bijua Hananiya yeni bi judanba kuli. ¹³Lanwani ii, Micayia den togdi ba Baruki n den duoni u nialu, ki cogi ya maama ke bi niba kuli gbadi. ¹⁴Lanwani ii, bi judanba kuli den soni Kuci yaabili, Celemiya, bijua, Netaniya bijua, Jehudi, Baruki kani. Jehudi den yedi Baruki, "Taa li tigbabikaali, ki mubni a nuu nni, n den cogi ya maama O Diedo diegu nni ke yuakuli cengi yeni, ki cua na." Lanwani ii, Neriya bijua Baruki den taa li tigbabikaali, ki mubni o nuu nni, ki pundi bi yudanba kani. ¹⁵Bi den yedi o, "Kali ki cogi tin gbadi." Baruki den cogi li tigbabikaali, bi kani. ¹⁶Baruki n den cogi li maama, ke bi gbadi, yuakuli den gbagi yeni ti jawaandi, ki yedi o lielo yeni Baruki, " Li buali ke tin togdi tin gbadi ya maama ne o bado i. ¹⁷Bi den buali Baruki, waani ti lan tieni maama, ke Jeremi waani a ya maama ne, ki cedi ke a diani? ¹⁸Baruki den yedi ba, "O yaadi ki maadi nni li maama kuli, ke n diani yeni mi maghima li tigbabikaali po." ¹⁹Lanwani ii, bi yudanba den yedi Baruki, "Gedi fini yeni Jeremi, yin ba wuoni naani ke nilo kan la yi, ki bandi yi ye naani." ²⁰Lanwani ii, bi den bili li tigbabikaali o tidianlo Elicama tuonsankaanu i, ki gedi u luolu nni, ki ban togdi li maama kuli o bado. ²¹O bado den soni Jehudi, ke o ba taa li tigbabikaali. Jehudi den kua o tidianlo dieli nni ki ban taa li tigbabikaali, ki guani ki cogi o bado yeni bi yudanba kuli nintuali, ke bi see o bado kani. ²²Li den tie nmaayia, ti waadi yogni i, li sua ke bi cuoni u mu ki ba tongi o bado kankaanu kani. ²³Jehudi ya den cogi juudi taa bii juudi na, o bado den yi taa ki penga ki jia wan cogi yaali yeni, ki lu u mufanu nni, hali ki ban juu li tigbabikaali kuli ki gbeni. ²⁴Ama, li naa den kuani o bado lanyaa o naacenba jawaani, ke bi ba biidi bi pala, ki loli bu nbu, ki padi bi tiadi. ²⁵Elinatani, Deliya yeni Gemariya den gbaani ki mia o bado ke wan da juu li tigbabikaali, ama, o den ki cengi bi maama. ²⁶Lanwani ii o bado den soni Jerammeyeli, o kpiilo, Asiriyeli bijua, Serayia yeni Abideli bijua, Celemiya, ke ban lingi Baruki yeni Jeremi, o sawalpualo ki cuo ba, ama O Diedo nan den wuoni ba o. ²⁷Lanwani ii, o bado n den juu ya tigbabikaali ke Baruki den cogi ki waani o yeni, Jeremi n den cedi ke o diani yaama yeni, O Diedo den maadi yeni Jeremi, ki yedi, ²⁸"Guani ki lingi tigbabikaatoli, ki diani ya maama n den ye li tikpeli po yeni, o bado Jowakimi n den juu ya tili yeni. ²⁹n den juandi ki waani Juda bado Jowakimi ya maama ne: 'A juu li tigbabikaali, ki yedi, "Be n cedi ke a diani lanyaa maama ne, 'Babiloni bado ba cua ki pua ki mudi mi naa diema, kelima o ba bolini bi niba yeni ti yandi kuli i, mi diema nni ii?"' ³⁰Lanya po i ke O Diedo yedi ya maama ne, ke mi nua fini Juda bado, Jowakimi: "A puoluanu ba yendo ki ye ki ba kali Dafiidi badigbandi po. Ama, fini wani a kuuma baa bili u yienunni, hali ki pili, ki yuandi ku niagu waadi n kua a gbannandi. ³¹Kelima, n ba dadi fini yeni a puoluanu yeni a naacenba tuba, ki dugni i tuonbiadi tagli po. N ba jiini ipo yeni Jerusalema po, yeni Juda yaaba po min den bili ipo ya yebiadma, ki maadi yeni yi yognu kuli ke i naa cengi yeni." ³²Lanwani ii, Jeremi den lingi tigbabikaatoli, ki teni Neriya bijua, Baruki, o kadadianlo. Baruki den diani Jeremi, o sawalpualo n yedi o ke wan diani ya maama kuli, ya maama n den ye Juda bado Jowakimi n den juu ya tigbabikaali yeni. Hali o den cedi ke o diani maama yaama bia ki cie, ki pugni mipo li tigbabikaali nni.

Chapter 37

¹Josiyasi bijua Sedesiasi n den kaa ti badigbandi po ya yognu, ki ga Jowakimi bijua Jehuakini kaanu. Babiloni bado Nabukanesaari n den dini Sedesiasi Juda diema bali. ²Ama, Sedesiasi yeni o naacenba yeni mi dema nni niba nan den ki cengi O Diedo n puogi o sawalpualo Jeremi wan yedi ba ya maama. ³Lanwani ii, o bado Sedesiasi, Celemiyabijua Jehukali, yeni Maseyia bijua, Sefaniya, salga yidka den soni u tond, o sawalpualo Jeremi kani ki yedi o, "Jaandi ki mia O Diedo, ti Tienu tipo." ⁴Lanyognu, Jeremi den waa u dogu niba siiga, ke bi da ki cuo o ki luoni o li kpaadidieli nni. ⁵Li sua ke Faarawon togola den nani Ejipti ki kpendi Jerusalema, ke Kalide totieba, yaaba n den lindi ki cebni Jerusalema yeni gbadi Ejipti jakonda maama, ki sani ki na Jerusalema. ⁶Lanyognu, O Diedo den maadi yeni Jeremi, o sawalpualo, ki yedi, ⁷"O Diedo, Isayeli Tienu yedi ya maama ne, Yin baan yedi Juda bado ya maama n ne, kelima wani n soni yi ke yin cua ban jaandi bipo N yeli po, "Diidi, Faarawon togola yaaba n cua ki ba toti yi yeni, ji ga ki kuni bi diema nni i. ⁸Kalide jakonda go ba guani nekanba, bi ba pua yeni yi bu tobu, ki diedi i dogu, ki juu i dociami. ⁹O Diedo yedi ya maama ne: 'Yin da bondi i yula ki ya tua ke Kalide totieba sani ki yaadi, bi da ki yaadi, bi da li ye, ki kuu yi. ¹⁰Bi i ya fidi ki paadi Kalide jakonda, ki ban sieni yin pua ki duoli yaaba baba i bi jondi nni, bani n ba na ki juu i dogu." Bi luoni Jeremi li kpaadidieli nni. ¹¹Faarawon totieba n den kpendi Jerusalema, ke Kalide jakonda gbadi ki sani ki yaadi n yeni, ¹²Jeremi den nani Jerusalema, ki caa Benjamina diema nni. O den bua taani yeni lipo niba ban bogdi mu tinmu. ¹³Wan den pundi Benjamina binlinguonli bulobu kani, bi totieba yudaano den ye likani, ke o yeli tie Jeriya, o den tie ananiya yaabili, Celemiya bijua i. O den cuo Jeremi, o sawalpualo, ki yedi, "A siani ki bua na Kalide totieba i." ¹⁴Ama, Jeremi den yedi o, "Li ki tie moni, mii tiini ki nua Kalide yaaba ka." Ama Jeriya nan den ki cengi o maama. O den taa Jeremi ki gedi yeni o bi judanba kani. ¹⁵Bi judanba pali den beni Jeremi po. Bi den pua o, ki luoni o li kpaadidieli nni, li den tie o tidianlo Jonatan dieli i, ke bi taa ke li tua kpaadidieli. ¹⁶Lanwani ii bi den luoni Jeremi li caakuonli nni, ke o tie a dana hali boncianla. ¹⁷O bada Sedesiasi den soni ke bi ba yini Jeremi li wuoli nni, ki cua yeni o o dieli nni. O bado den buali o o dieli nni, "O Diedo ki na tonduba npo a kani ii?" Jeremi den jini o, "A pia u tond: Bi ba taa na ki mubni a Babiloni bado nui nni." ¹⁸Jeremi den yuandi ki yedi o bado Sedesiasi, "N tieni fini yeni a naacenba yeni u dogu nni niba be ya tuonbiadi i, k i cuo nni ki luoni nni li kpaadidieli nni ii? ¹⁹I sawalpuaba ye le i, yaaba n den pua ipo sawali ki yedi ke Babiloni bado kan tuogi yi yeni tobu, ke tobu kan pua i diema nni ne, bi ji ye le i? ²⁰Ama mola wani ii, n mia na n canbaa, ke nan cengi n miabu! Ji da cedi min guani o tidianlo Jonatan kpaadidieli nni, lanyaka n ba kpe lienni i." ²¹Lanwani ii, Sedesiasi den nani li nobonli. O den cedi ke naacenba kubi o badidiegu kpaadidieli nni luolu nni i. Bi den yi teni o kpanu yenli, daali kuli, ya caa ke kpanu ban gheni u dogu nni. Jeremi den li ye badidiegu kpaadidieli luolu nni i.

Chapter 38Bi luni Jeremi li caakuonli nni

¹Matani bijua, Cefatiya, Pecuri bijua, Gedaliya, Celemiya bijua, Jehukali, yeni Malkija bijua, Pacihuri den gbadi Jeremi, o sawalpualo n den yedi ya maama, ki tua, ²"O Diedo yedi ya maama ne: Ya nilo n ba sieni u naa dogu nni, bu tɔbu, mi koma yeni u yianbiadipuodikou n ba kpa o. Ama, yaaba n taa bi yula ki cabi Babiloni yaaba, ki nɔdi ba, bani n ba fie bi miana. ban wani ba sani ki ciadi mi kuuma, ki ya fo. ³O Diedo yedi ya maama ne, Bi ba taa u dogu ne, ki tieni Babiloni tɔgola nui nni, ban pua ki paadi u." ⁴Lanwani ii, bi yudanba den yedi o bado "Cedi tin kpa o ja ne, kelima o maama n wudi ti jakɔnda yaaba n sieni ki ba fidi ki mua mi jama yeni u dogu nni niba kuli ya gbanu. O kpaandi ki maadi li maama, li naa tie ke o bua tipo mi yanduanma ka, o lingi tipo fala yeni mi yebiadma i." ⁵Lanwani ii, o bado Sedesiasi den yedi ba, "Diidi mani, o ye i nui nni, bá yeni min tie bado kuli, n naa pia i paalu, ki ba yie i maama." ⁶Lanwani ii, bi den taa Jeremi ki luni o o bado bijua Malkija caakuonli nni. Li caakuonli yeni den ye badidiegu kpaadidieli luolu nni i. Bi den loli Jeremi i baabi, ki jiini o li caakuonli nni. Laa den pia nima ama ti bɔgdi den ye lienni, ke Jeremi feli ki see li bɔgdi nni. ⁷Etiyopi yua Ebeki Meleki den tie tuonsɔlo badidiegu, wani n den gbadi ke bi cuo o sawalpualo Jeremi ki luni li caakuonli nni. O den nani badidiegu ki cua ki sua ke o bado kaa Benjamina bilinguonli bulɔɔbu kani. ⁸Lanwani ii Ebeki Maleki den nagni o bado, ki yedi o, ⁹"Canbaa, O bado, a naacenba n sɔni ya tuonli yeni naa nani, bi cuo o sawalpualo ki luni o li caakuonli nni, ki cedi ke mi koma ba kpa o lienni, kelima jiema ji ki ye u dogu nni." ¹⁰Lanwani ii, o bado den nani li nɔbonli, ki sɔni Etiyopi yua Ebeki Maleki, ki yedi, "Lingi mani jaba piitaa (30) ban ban nani Jeremi, o sawalpualo li caakuonli nni, wan da ti kpe lienni." ¹¹Lanwani ii, Ebeki Maleki den lingi li jaba, ki kua o bado diegu nni, ki lingi a kpacala. O go den taa i baaba mo, ke bi luni likuli li caakuonli nni, ke Jeremi n bobni obá, ke ban dadi ki nani o li caakuonli nni. ¹²Etiyopi yua, Ebeki Maleki den yedi Jeremi, "Taa a kpacala ne, ki kubni i baabi tiipo, a nmiangu nni yeni a loga po." Jeremi den kubni a kpacala i baabi tiipo, wan loli oba naani kuli. ¹³Bi den dadi ki nani o li caakuonli nni. Lanwani ii, Jeremi ji den ye u badidiegu kpaadidieli luolu nni i. O bado Sedesiasi dir cua Jeremi kani ki buni. ¹⁴O bado Sedesiasi den sɔni ki bi yini Jeremi ke o cua o deni, O Diedo diegu bulɔɔtaabu kani. O bado den yedi Jeremi, "N bua min buali a buali i. nan da wuoni nni libakuli, nan jiini nni yeni i mɔni." ¹⁵Jeremi den yedi o bado Sedesiasi, "N ya jiini a buali, a kan cedi ban kpa nni ii? Ama, n ya jiini a yeni i mɔmɔni, ki teni a n cegli, a nan kan tuo ki cengi n maama." ¹⁶Ama, o bado den poli Jeremi nintuali, ki yedi, "O Diedo yua n fo yeli po, wani yua n tagi tikuli ne, N kan kpa na, N go kan tieni a yaaba n lingi ke ban gbindi a miali nui nni." ¹⁷Lanwani ii, Jeremi den yedi o bado Sedesiasi, "O Diedo, u paaciami kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: A ya nani, ki taa a yuli ki tieni Babiloni bado yeni o yudanba nui nni, a ba faabi a miali, bi go kan juu ya dogu ne. Fini yeni a diegu nni niba baa fo. ¹⁸Ama, a ya ki nani ki taa a yuli ki tieni Babiloni bado yeni o naacenba nui nni, bi ba taa u dogu ne ki tieni Babiloni yaaba nui nni, ban juu u, amoko kan ciadi bi nui nni." ¹⁹O bado sedesiasi den yedi Jeremi, "Ama, N jie Juda yaaba yaaba n sani ki nɔdi Babiloni yaaba ne i, kelima bi ba taa nni ki tieni bi nui nni, ban tieni nni mi biadma, ban bua maama i." ²⁰Jeremi den yedi, "Bi kan taa na ki tieni bi nui nni. nan cɔlni O Diedo maama, min yedi a yaama ne, a bona ba cuoni apo nani nan bua maama, hali nan faabi a miali. ²¹Ama a ya yie ke a kan na, O Diedo n yedi ya maama yeni n ba tieni. ²²Diidi, Ya puoba n nani fini Juda bado deni ne kuli, bi ba gedi yeni ba ki ban tieni ba Babiloni bado yeni o naacenba nui nni i. Li puoba ba yedi na, A dɔnlinba bɔndi a, ki biani nan den pia yaali kuli, ki sani ki na na. A ji feli ki see ti bɔgdi nni n yeni, ke yaaba n den yedi ke bi bua na yeni mi yanduanma yeni ji sani ki nɔli, ki na a." ²³Kelima bi ba nani a denpuoba yeni a bila kuli, ki gedi yeni ba Babiloni yaaba kani, ki tieni ba bi nui nni, ki na fini baba, ban cuo a, ki tieni Babiloni bado nui nni, ki juu u dogu ne." ²⁴Lanwani ii, o bado Sedesiasi den yedi Jeremi, "Da cedi nilo n gbadi ya maama ne, lani n tie nan da kpe. ²⁵N naacenba ya gbadi ke mini yeni fini maadi mi maama, ke bi cua ki buali a, 'Waani ti fini yeni o bado n maadi ya maama, ki da wuoni ti libakuli, lanyaka, ti ba kpa na i,' ²⁶nan yedi ba, 'N mia o bado bu miabu, ke wan da cedi min guani Jonatan kpaadidieli nni, lanyaka n ba kpe lienni i.'" ²⁷Lanwani ii, u dogu yudanba kuli den cua Jeremi kani, ki buali o, ke o guani ki jiini ba nani o bado n den yedi o ke wan jiini ba maama yeni, kelima bi nan den ki gbadi o bado yeni Jeremi n den maadi ya maama. ²⁸Lanwani ii, Jeremi den ye badidiegu kpaadidieli luolu nni i, hali yeni ya daali ke bi kɔni ki diedi Jerusalema dogu.

Chapter 39

¹Sedesiasi n den kali Juda bali po li binyiali nmaapiiga, Babiloni bado, Nabukanesaari den cua yeni o togola ki pua bu tɔbu yeni Jerusalema ki paadi ki diedi u. ²Sedesiasi bali piiga n binyenli binli, o nmaanaalo nni o dayiali daali, bi den pua ki mudi u dogu bilinguona. ³Lanwani ii, Babiloni bado naacenba den taani ki kali u dogu sinisiiga nni bulɔɔbu kani. Yaaba n den kali li taanciali n ne : Nergali Careseri, Samgari Nabo, yeni Sarsekimi yeni a kɔnbala yudaano. NergaliCareseri den tie ya yudaano n tie yanfodaano, ke yaaba n sieni tie Babiloni bado ya yudanba i. ⁴Juda bado Sedesiasi yeni o jakɔnda n den la Babiloni yaaba tantannli, bi den sani ki nani. Bi den sani ki niagu, ki tɔgni o bado gɔgdigu bulɔɔbu kani, ki taa u sanu ki baan na mu lodmu bulɔɔna kani. O Bado den nani ki taa Araba dogu sanu. ⁵Ama, Babiloni yaaba den nɔdi ki deli ba ki ban cuo o bado Jurden kpenu tialu nni, ke laa fagi yeni Jeriko. Bi den cuo o ki guani yeni, ki teni o Babiloni bado Nabukanesaari nuu nni, li den tie Ribla dogu nni, Hamati diema nni. Lankani i ke Nabukanesaari den jia Sedesiasi buudi. ⁶Babiloni bado den cedi ke bi kodi o bado Sedesiasi bijaba o nintuali nni, Ribla dogu nni. O go den cedi ke bi kodi Juda bulcindamba kuli. ⁷O den cedi ke bi cɔgi ki pudi Sedesiasi nuni, ki cedi ke bi loli o yeni ti kumɔndi baabu, ki gedi yeni o Babiloni diema nni. ⁸Babiloni yaaba den yuandi ki juu Juda bado yeni o niba diedi. Bi go pua ki mumudi Jerusalema bilinguona. ⁹Babiloni kɔnbala yudaano, Nabusaradani den cuo ya niba n den sieni u dogu nni ki gedi yeni ba ti yonbidi. Bi den taani yeni yaaba n den taa bi yula ki cabi Babiloni yaaba yeni yaaba n den sieni u dogu nni. ¹⁰Ama Nebusaradani, a jakɔnda yudaano den cabi yaaba n tie luoda cain, kaa pia libakuli yeni, ke ban ya ye Juda diema nni. Li daali i, ke o den bɔgdi ba i kuani yeni ku daamɔngu tiidi kuani. Jeremi baa mi faabma. ¹¹Babiloni bado, Nabukanesaari den nani li nɔɔbonli ki bili Nebusaradani, o kɔnbala yudaano, ke li nua Jeremi o sawalpualo po. O den yedi, ¹²"Taa Jeremi, ki ya nua o bonnanli, ki da tieni o yaali n ba biidi o pali. Wan li buali a yaali kuli, nan tieni opo. ¹³Lanwani ii, Nebusaradani, a kɔnbala judaano, Nebucasibani, o bado tuonsɔnlo, yeni NergaliCariseri, o yudaano yeni Babiloni yudanba den deli ki nani bi niba. ¹⁴Li niba n den taa Jeremi, o sawalpualo, badidiegu kpaadidieli luolu nni, ki gedi yeni o Cafani yaabili, Ahikami bijua, Gedaliya kani, ke wan kubi o o diegu nni. Lanwani ii, Jeremi ji den ye bi niba siiga i. Ya laabaali n ye Ebedi-Meleki po. ¹⁵O Diedo den maadi yeni Jeremi, ki sua ke o da ye badidiegu kpaadidieli luolu nni, ki yedi, ¹⁶"Maadi yeni Ebedi Maleki, Etiyopi yua, ki yedi o, 'O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: Diidi, N bobni ki ba jiini mi biadma u dogu ne po, li kan ya tie bipo yaali n nani ka ama, yebiadma i. Kelima, bikuli ba ga li falabiado landaali, a nunbu nni. ¹⁷Ama, N ba faabi fini wani li daali mɔno i, bi kan taa na ki tieni nan jie yaaba nui nni; O Diedo nɔɔbonli n yeni. ¹⁸Kelima, laa pia tama, ke n kan faabi a. Bu tɔbu jugsiega kan kpa na. A ba sani ki ciadi mi kuuma, ki faabi a miali, kelima a dugi npo. O Diedo nomaama n yeni.

Chapter 40

¹O Diedo den maadi yeni Jeemi, Babiloni kɔnbla judaano Nebusaradani n den ɱani o Rama kpaadidieli nni. O den la ke Jeremi luoli yeni i kudseseli yeni Juda yeni Jerusalema kpaada yaaba n sieni, ke bi bua gedi yeni ba ti yonbidi Babiloni po. ²A kɔnbali yudaano den taa Jeremi, osawalpualo, ki yedi o, O Diedo i Tieniu n jiini ya yebiadma ne u dogu ne po. ³Lanwani ii, O Diedo n cua yeni ya fala ne. O tieni nani wan den puoni, ki bili ya ɱɔbonli, ya yognu ke li nitaanli den tieni ti tuonbiadi, ki yie ke bi kan cengi o maama. Lani n cedi ke ya falabiado ne kua i dogu nni yaaba. ⁴Ama, mɔla wani ii, Diidi, N lodi dinne ya kudseseli n den luoli a nui, ki ɱa a yeni mi yanduanma. Li ya tie ke li tie a buama, a ba fidi ki ɱɔdi nni Babiloni po, N ba kubi a lan buali maama. Ama a ya diidi ki sua ke laa tie a buama, ke ɱan ɱɔdi nni Babiloni po, ɱan tieni ɱan bua maama. Diidi ya tinfauma n bili a nintuali. A ba fidi ki gedi ɱan bua naani, ke li baa ɱani opo." ⁵Jeremi n den see, kaa jiini o libakuli, Nebusaradani den yedi o, "Gedi Cafani yaabili, Ahikami bijua, Gedaliya kani, Babiloni bado n dini yua Juda bali yeni. A ba fidi ki gedi ki ya ye o kani, lanyaka ɱan li gedi ɱan faadi naani ke li ɱani apo." A kɔnbala yudaano den teni Jeremi ti jiedi yeni bu paabu, ki cabi o. ⁶Lanwani ii, Jeremi den gedi Ahikami bijua, Gedaliya kani, Misipa dogu po. O ye yeni wani, ya niba n den sieni siiga. Juda yaaba taani ɱɔbu yeni Gedaliya yaaba. ⁷Yan jakɔnda n den sieni, ki ye ku muagu po den gbadi ke Babiloni bado dini Ahikami bijua, Gedaliya i, Juda bali, ke wani n baa die bi jaba, bi puoba, a bila yeni ya luoda n sieni kaa pia libakuli, ban den ki gedi yeni yaaba babiloni po, ti yonbidi yeni. ⁸Lanwani ii, bi den gedi Misipa po, Gedaliya kani. Li niba n den tie: Netaniya bijua, Isimayeli, Kareya bijaba Johanani yeni Jonatani, Tanumeti bijua, Serayia Efayi, Netofa yua bi yeni Maakati yua bijua, Jaasaniya, bani yeni bi niba. ⁹Cafani yaabili, Ahikami bijua, Gedaliya den poli ki ɱani li ɱɔbonli bani yeni bi niba po, ki yedi ba, "Yin da jie mani, yin ya tuuni Babiloni yaaba po. Yin ya ye mi diema nni, ki tuuni Babiloni bado po, yeni, bona kili ba cuoni ipo yin bua maama. ¹⁰Diidi mani, Mini n ye Misipa, ki gaani ban suani Babiloni yaaba ti kani. Lanwani ii, yin cie ku daaɔngu tiidi bonluana yeni ya ya tiidi n sieni bonluana yeni mi kpama kuli ki begni likuli i tiadi nni. Yin ya ye yin kali ya dociami nni." ¹¹Juda yaaba, yaaba n den ye Mowabi diema nni, yeni Ammoni, yeni Edomi yeni Babiloni bado n den cabi bi niba ke bi ye Juda diema nni kuli, bikuli den gbadi ke Babiloni bado dini Cafani yaabili, Ahikami bijua, Gedaliya i Juda diema nni bali, ke o die bi niba kuli. ¹²Lanwani ii, Juda diema nni yaaba den ɱani ban den yayadi ba, ke bi yeye naani, ki guani Juda diema nni, Misipa dogu nni, Gedaliya kani. Bi den taa ku kpaagu, ki cie i tiidi luana hali boncianla. Bi kpa Gedaliya. ¹³Kareya bijua, Johanani yeni bi tɔtieba yudanba kuli, yaaba n den ya i tinkundogi kuli den guani Misipa, Gedaliya kani. ¹⁴Bi den yedi o, "A gbadi ke Ammoni diema bado, Baalisi sɔni Netaniya bijua Isimayeli ke wan kpa ɱa aa?" Ama, Ahikami bijua Gedaliya den ki tuo ke bi maama tie mɔmɔni. ¹⁵Lanwani ii, Kareya bjua, Johanani den gedi Misipa li wuoli nni, ki yedi Gedaliya, "Cedi min min tieni dindini, ki gedi ki ban kpa Netaniya bijua Isimayeli. Nilo kan bandi ke mini n kpa o. Be cedi ke o bua wan kpa ɱa aa? Be cedi ke o bua Juda yaaba, yaaba n den yayadi, ki guani a kani yeni, n sani ki yayadi ii, bii ban bolini Yuda diema nni yaaba yaaba n sieni yeni ii? ¹⁶Ama Ahikami bijua Gedaliya den yedi Kareya bijua Johanani, "Da tieni lani, kelima, a pua tofaama i Isimayeli po."

Chapter 41

¹Ama, li binli n̄maalelelo nni, Elicama yaabili, Netaniya bijua, Isimayeli den ñani badidiegū, ki ki cua yeni o bado jakōnda; bi den tie jakōnda piiga i, ki yegi yeni o, ki cua Misipa, Ahikami bijua, Gedaliya kani. Bi den taani ki dini mi jiama Misipa yeni i. ²Ama, Netaniya bijua, Isimayeli yeni wan den yegi yeni ya niba den tuodi ki fii ki gedi ki pigni Cafani yaabili, Ahikami bijua, Gedaliya yeni mu jugsiemu. Isimayeli den kpaa Gedaliya, Babiloni bado n̄ den dini yua Juda diema nni bali, ki guuni o mi diema yeni. ³Isimayeli den yuandi ki kpaa Juda yaaba, yaaba n den ye yeni Gedaliya, yeni Babiloni jakōnda yaaba n de ye likani kuli. Isimayeli kpaa sancenba piiniin. ⁴Li den tieni dana lie, wan kpa o bado Gedaliya, ke bi niba ki bani. ⁵Bi niba den ñani Cecemi yeni Silo yeni Samaari po. Bi den tie jaba piiniin, yaaba n kuo bi langbiali, ki bi tialakaadi papadi, ke bi gbanu po jia jia. Bi den kubi bu paabu, u Tienu diegu po: mi jiema, li n̄ubli, tulaale, ki bua puni U Tienu. ⁶Nataniya bijua Isimayeli den ñani Misipa po ki tuogi li jaba, ke bi paa u sanu. O den cuoni, ki buudi, ki tuogi ba. Wan den tuogi ba, o den yedi ba, "Cua mani Gedaliya, Ayikami bijua kani na!" ⁷Ban den kua u dogu nni, Nataniya bijua Isimayeli yeni wan den yegi yeni ya jakōnda den kodi ba, ki luni li caakuonli nni. ⁸Ama, jaba piiga den ye bi siiga nni, ki yedi Isimayeli, "Da kpa ti, kelima ti pia n̄almani, ke li wuo ku muagu nni: kpanu bima, mi kpama, yeni ti siadi." Lanwani ii, o den ki kpaa bani yeni bi yegni. ⁹Isimayeli n̄ den kpaa bi niba ki luni ya caakuonli nni yeni, o bado Asa n den cedi ke bi gbiidi li, ke lan tua opo wuonkaanu, wan den pua bu tōbu yeni Israyeli bado, Baciha. Netaniya bijua Isimayeli den gbieni hanya caakuonli i, yeni wan den kpaa ya niba. ¹⁰Isimayeli den yuandi ki cuo ya niba n sieni Misipa dogu nni, lani n tie o bado bisiaba, yeni ya niba n sieni kuli, ke a jakōnda yudaano Nebusaradani den guuni Ahikami bijua Gedaliya yeni. Lanwani ii, Netaniya bijua, Isimayeli den cuo bikuli, ki ba puodi ki gedi yeni ba ti yonbidi Ammoni yaaba po. Isimayeli kpaada baa mi faabma. ¹¹Ama, Kareya bijua, Johanani yeni bi tōtieba kuli n̄ den gbadi Isimayeli n̄ den sōni ya biadma. ¹²Bi den taa bi tōtieba kuli, ke bi n̄odi ki ba pua bu tōbu yeni Netaniya bijua Isimayeli. Bi den ban nandi o Gabewōn n̄incianma kani. ¹³Ya niba n den ye yeni Isimayeli n̄ den la Kareya bijua Johanani yeni o jakōnda, bi pali den mangi boncianla. ¹⁴Lanwani ii, Isimayeli n̄ den cuo yaaba Misipa po, ti yonbidi yeni, den guani ki n̄odi Kareya bijua, Johanani. ¹⁵Ama, Netaniya bijua Isimayeli den sani yeni jaba niin ki ciadi Johanani. O den n̄odi Ammoni yaaba. ¹⁶Kareya bijua Johanani yeni ya jakōnda n den ye yeni o Misipa po, den den taa ban faabi ya niba Isimayeli nuu nni yeni, li sua ke bi kpaa o bado Gedaliya, Ahikami bijua o. Johanani den taa a jakōndibiema, bi tōtieba, bi puoba yeni a bila yeni badidiegū tuonsōnba, ban den faabi yaaba Gabewōn yeni. ¹⁷Bi den gedi ki kali Geruti Kimihami dogu nni, ke wuu fagi yeni BeteHEMA. Bi den bua gedi Ejipti diema nni i. ¹⁸Kelima bi den jie Kalide yaaba. hali Isimayeli n̄ kpaa o bado, Gedaliya, Ahikami bijua, yua ke Babiloni badiciamo den dini o Juda diema bali, ke wan ya guu mi diema yeni.

Chapter 42

¹Bi tɔtieba yudanba kuli yeni Kareya bijua Johanani, Hosayia bijua Jesania yeni bi niba kuli, ki cili yua n yabi ki cie, ki ban tuoni yua n waa ki cie, bikuli den nagni o sawalpualo, Jeremi kani. ²Bi den yedi o, "Ti cua a nintuali, yeni ti miabu. ɲan jaandi tipo ki mia a Tienu O Diedo, li nitaanli yaaba n sieni ne po, nani ɲan nua maama ne ti naa ji yabi nani tin den tie maama, ti nibima ji waa boncianla. ³Buali a Tienu O Diedo, tin baa ye maama yeni tin ba tiendi yaala yeni maama." ⁴Lanwani ii, Jeremi den yedi ba, "N gbadi i maama. Diidi mani, N ba jaandi i Tienu, O Diedo, nani yin mia nni maama yeni. Wan ba jiini nni ya maama kuli, N ba waani yi. N kan wuoni yi bá lanbonyenli." ⁵Bi den yedi Jeremi, "O Diedo yua n tie o mɔmɔndaano ɲ tua ti kasiedi, ti ya ki ɲɔdi a Tienu, O Diedo ɲ bili ti ya ɲɔbonli lan buali maama, wan ɲmali ti tuba. ⁶Lan tie tipo bonɲanli ii, bonbiigu uu, li buali ke tin cɔlni O Diedo ti Tienu, tin sɔni a yua ya kani ne ɲɔbonli, lanbuali maama i. Lanwani ii, li baa ɲani ki go mani tipo yeni tin cengi, ki go cɔlni O Diedo ti Tienu maama." ⁷Dana piiga ɲ den pendi, O Diedo den Jiini o sawalpualo Jeremi, ki waani o o ɲɔmaama. ⁸Lanwani ii, Jeremi den yini Kareya bijua Johanani yeni bi tɔtieba yudanba, yeni li nitaanli kuli, ki cili yua n yabi ki cie ki ban tuoni yua n waa ki cie. ⁹O den yedi ba, "O Diedo, Israyeli Tienu, yin sɔni nni yua ya nintuali ke n waani o i miabu yeni, O yedi ya maama ne, ¹⁰I ya guani ki ye mi diema ne nni, N ba maa ki kaani yi, N kan pua ki mudi yi; N ba ɲuu ki seni yi, N kan ɲabi yi, kelima N ba pieni ki kaadi fala yeni min wuli ya yebiadma i yula po. ¹¹Da jie mani Babiloni bado, yin den jie yua. Ji da jie o mani; O Diedo ɲɔmaama n yeni, kelima N ye yeni yi, ki ba faabi yi, ki fie i miana o nui nni. ¹²Kelima N ba gbadi i niɲima, ki waani yi min pia ya buama ipo, ki cedi yin guani ki kali i diema nni. ¹³Ama, i ya yie, ki yedi, "Ti kan kali ya diema ne niinni" I ya yie, kaa cengi Mini O Diedo, i Tienu maama. ¹⁴Li ya tie ke i yie, ki yedi, "N n, ti ki tuo! Ti ba gedi Ejipti diema nni i, naani ke tɔbu ki ye, naani ke ti kan gbadi naatina piebima, naani ke jiema ki pɔdi ti ke ti ba ti kpe mi koma po. Ti ba gedi ki ban ya ye lanpo i." ¹⁵mɔla, yin cengi O Diedo ɲɔmaama ne, yinba yaaba n sieni Juda diema nni ne. O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, 'I ya ɲani ya diema ne nni, ki ba gedi ki ban kali Ejipti diema nni, ¹⁶Yin jie ya tɔbu yeni nan ba naa yi Ejipti po. Mi koma yaama n bi tie i yanbani nan ba cuo yi Ejipti po, lanpo i ke i baan kpe ikuli. ¹⁷Lanwani ii, yaaba n sani ki ɲani ki gedi Ejipti diema nni ki baan ye ye lipo, bu tɔbu, mi koma yeni u yianbiadipuodikou n ba kpa ba. Bi siiga nni bá niyendo kan tindi. Bá niyendo kan sani ki ciadi ya fala yeni ya yebiadma ke n ba jiini bi yula po. ¹⁸Kelima, O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: Nani N pabiencianli ɲ den cedi ke N jiini yipo ya fala yeni ya yebiadma yeni, N go ba jiini ipo li pabiencianli, li ya tie ke i ɲani, ki gedi Ejipti diema nni. I ba tua ti solindi, ti jawaanciandi, ti sugdi yeni li ɲuali bonli, bi ba taa i yeli ti solindi yeni i fee bonli, i go kan baa mi naa diema hali bada.'" ¹⁹Jeremi go den yuandi ki yedi, "O Diedo ɲ yedi ya maama ne nua yinba Juda yaaba, yaaba n seini ne i. Yin da gedi Ejipti po! Min wani maadi yi i mɔmɔni i, ikuli nan bani ke dinne, N tie yinba yeni O Diedo siiga nni kasiedi. ²⁰I bɔndi i yula i, ki sɔni nni O Diedo i Tienu nintuali, ki yedi, 'Jaandi ki mia tipo O Diedo ti Tienu nintuali. O Diedo, ti Tienu ɲ ba yedi ya maama kuli, ɲan waani ti, Ti ba tugi li maama ti yula po, ki cɔlni ma. ²¹Kelima N waani yi dinne O Diedo maama kuli, ama i naa cengi O Diedo, i Tienu maama, i naa go cngi wan yedi nni ke min waani yi ya maama. ²²Lanwani ii, yin ya bani ke yin jagi ke i ba gedi naanpo yeni, bu tɔbu, mi koma yeni u yiapuodikou n ba kpa yi lanpo."

Chapter 43

¹Jeremi den kpaandi ki waani li nitaanli kuli O Diedo, bi Tienu n den yedi o ke wan waani ba ya maama kuli.

²Hosayia bijua, Kareya bijua Johanani Asariya yeni ya japaadanba n sieni kuli den yedi Jeremi, "A pua mi tofaama i. O Diedo, ti Tienu ki soni a ke nan yedi ti, 'Da gedi mani Ejipti, ki ya ban ye lipo.' ³Kelima, Neriya bijua Baaruki n sedi tipo, ki bua wan nandi ti, ki tudi a, ki sagindi tinba yeni fini, ke nan taa ti ki tieni Kalide yaaba nui nni, ki cedi tin kpe kpe, ban gedi yeni yaaba n sieni Babiloni, ti yonbidi." ⁴Lanwani ii, Kareya bijua Johanani, bi badijaba yeni bi totieba yudanba yeni li nitaanli kuli den yie kaa cengi O Diedo nbonli, ki kali Juda diema nni. ⁵Kareya bijua, Johanani yeni bi totieba yudanba de taa ya niba n den yayadi ki gedi i kaani, ki yuandi ki guani Juda diema nni yeni. ⁶Bi den taa bi jaba, bi puoba yeni a bila, yeni o bado bisiaba yeni Babiloni jakonda yudaano, Nebusaradani n taa yaaba ki guuni o bado, Cafani yaabili, Ahikami bijua Gedaliya yeni. Bi go den taa o sawalpualo Jeremi yeni Neriya bijua Baaruki kuli. ⁷Bi den gedi Ejipti diema nni, Tafanesi dogu nni, kelima, bi naa den cengi O Diedo nmaama. Jeremi waani ke bi ba cua, ki koni ki paadi Ejipti diema. ⁸Lanwani ii, O Diedo den maadi yeni Jeremi, ki yedi, ⁹"Taa ya tana n gbengi, ki ki bubni ku yugu tinga nni, ki teli o bado Faarahon bulnotuogli bilinguonli, Juda yaaba nintuali, Tafanesi dogu nni." ¹⁰Ki ji yedi ba, "O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, 'Diidi mani, N ba soni u tondu, ban taa Babiloni bado, Nabukanesaari, wan ya tie n naaciemo. N ba caani o balkalkaanu jongu, ya tana ke fini Jeremi bubni ne nni i. Nabukanesaari ba caani o badijongu, kun ya yiini bipo i. ¹¹Kelima, o ba cua ki tuogi Ejipti diema yaaba yeni bu tobu. Yua n dagdi ke wan kpe, o ba kpe. Yua n dagdi ke wan gedi ti yonbidi mo, o ba gedi ti yonbidi. Yua n dagdi yeni ki jugsiega mo, o ba kpe ki jugsiega kuuma i. ¹²N ba yuadi ki cedi ban juu Ejipti budiena kuli. Nabukanesaari ba juu li buli, ki taa butiani mo, ki gedi yeni yii ti yonbidi. O ba tigni Ejipti diema nani o yankpaalo n yi nani o tialakaadi nni biabi maama yeni i. O ba na li diema nni yeni ti kpiagdi yeni mi yanduanma i. ¹³O ba pua ki mudi Heliyopolisi, Ejipti diema nni padbinbinda. O ba juu Ejipti diema nni budiena kuli."

Chapter 44

¹O Diedo n̄ maadi ya maama ke mi nua Juda yaaba, yaaba n ye Ejipti diema nni, yaaba n kua Migidoli dogu nni, Tafanesi, Menfisi yeni Patrosi diema nni. ²O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: Yinba m̄no la min den jiini ya fala yeni ya yebiadma Jerusalema po yeni Juda dociami kuli po. Diidi mani, dinne, li diema kuli ji tie diegbendi i. Bá niyendo ji ki ye li diema nni. ³Kelima bi tieni ti tuonbiadi, ki juugi li n̄ubli yeni tulaale, ki padi i buli, ki gbaandi ki pugi ya buli, ke bani, fini yeni bi yaajanba kuli den ki bani. ⁴N tuuni kaa cedi n naacenba, bi sawalpuaba i kani. N s̄oni ba ke ban yedi, 'Cedi mani ki ji da tuuni min fali ya tuongunda ne. ⁵Ama bi naa den cengi n maama. Bi den yie ke bi kan fangi bi yula, ki lebdi bi pala, ki n̄a bi tuonbiadi yeni ban juugi ya n̄ubli yeni ya tulaale kuli, ki gbaandi, ki padi i buli. ⁶Lanya po i ke n pabiencianli den jiidi bipo, ki juu Jerusalema yeni Juda dociami. Lanwani ii bi diema ji tie diemudindi yeni diegbena baba i hali yeni dinne. ⁷Lanwani ii, O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, "Be n cedi ke i tiendi mi biadma boncianla, ki tugindi i tagli i yula po oo? Be n cedi ke i tiendi ya tuada n ba jia ki n̄ani yi Juda yaaba siiga nni ii, yinba bi jaba yeni bi puoba, a bila yeni mu canpandimu uu? Yinba yaaba n sieni Juda yaaba siiga, obakuli kan tindi. ⁸I biadma po n cedi ke i biidi n pali yeni yin tieni ya tuadibiadi yeni i nui, ki juugi li n̄ubli yeni tulaale, ki padi i buli, ki gbaandi ki pugi li buli Ejipti diema nni, yin sani ki gedi naani ki bua wuoni ki ya ye yeni. I sani ki gedi lipo ki bua yin bolini i yula i, yeni ke i ba tua ti solindi yeni ti sugidi bonli ki tinga nni diema kuli po. ⁹I sundi i yaajanba n̄ den tieni ya biadma yeni Juda baditieba yeni bi denpuoba n̄ den tieni ya biadma yo oo? I sundi yinba ib̄a n̄ tieni ya tuonbiadi Juda diema nni yeni Jerusalema sanjala po yo oo? ¹⁰Hali yeni dinne, li biadma buodi da ki piini. Li naa pia ipo fangli, i ki colni n yikodi yeni n n̄omaama, min den teni yinba yeni i yaajanba ya n̄omaama, li naa go n̄anbi ipo liba kuli. ¹¹Lanya po i, ke O Diedo, u paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, "Diidi mani, N ba buli yi n nunga, ki jiini ipo fala yeni mi yebiadma, ki bolini Juda diema kuli. ¹²Kelima, N ba taa Juda yaaba, yaaba n sieni, bani yaaba n jagi ke bi ba n̄a ki gedi Ejipti diema nni ki ban ya ye lanpo yeni, bikuli ba bodi Ejipti diema nni i. Bu t̄obu yeni mi koma n ba kpa ba. Ki cili yua n waa ki cie, ki ban tuoni yua n yabi ki cie, ki jugsiega yeni mi koma n ba kpa bankuli. Bi ba kpe, ki tua ti solindi yeni li n̄uali bonli, ti sugdi yeni ti jawaanciandi bonli. ¹³Kelima, N ba dadi Ejipti diema yaaba tuba nani min den dadi Jerusalema yaaba tuba yeni bu t̄obu, mi koma yeni u yiabiadipuodikou yeni i. ¹⁴Juda diema nni yaaba, yaaba n n̄ani ki gedi Ejipti diema nni ki baan ya ye lanpo yeni, bá niyendo kan guani Juda diema nni, bayeni ban li sugni ke ban guani ki ya ye bi diema nni. Bá niyendo kan guani mi diema nni, kase yaaba n ba m̄ndi ki sani ki ciadi yaaka. "Ban padi ya padli tanpoli pobado po. ¹⁵Ya jaba n den bani ke bi depuoba den juugi a n̄uba yeni tulaale, i buli po, yeni ya puoba n den ye li nitaanli nni, yeni ya nitaanli n den ye Ejipti diema nni kuli, ki kua Patrosi den jiini o sawalpualo Jeremi. ¹⁶Bi den yedi "n̄an maadi ya maama, O Diedo yeli po ne, ti kan cengi a maama. ¹⁷Kelima tin jagi ti yula nni, ki ba tieni yaali kuli, ti ba li tieni yeni i. Ti ba juu Tanpoli Pobado po li n̄ubli yeni tulaale, ki padi opo a pada, ki gbaani ki pugi o nani ti yaajanba ti baditieba yeni ti yudanba n̄ den tiendi maama Juda diema nni yeni Jerusalema sanjala po yeni. Ti ba tieni yeni i, ki baa mi jiema yeni li diiguoli, ki baa mi yemanma, naani ke jeje yeni yebiadma kan mabini ti. ¹⁸Ama, hali tin n̄a kaa padi, ki go juugi Tanpoli pobado po li n̄ubli yeni tulaale, kaa padi opo, ki gbaandi ki pugi o, fala yeni mi luoma den kua ti boncianla, ke bu t̄obu yeni mi koma kpa ti. ¹⁹Bi puoba den yedi, "Tin yi bobni tulaale yeni li n̄ubli Tanpoli pobado po yeni, tinba yeni ti ciaba ka yi kali ki juogi ii, tin yi pua a maasa, ki bobni li n̄incabli yeni mi jiema paabu yeni, ti lindi ti ciaba puoli po yo oo ki gbaandi ki pugi tanpoli pobado po oo? ²⁰Lanwani ii, Jeremi den yedi li nitaanli kuli, bi jaba yeni bi puoba, yeni ya nitaanli n den jiini o maama po yeni kuli; O den kpaandi, ki yedi, ²¹"I bani ke O Diedo sundi yinba, yeni i danba, yeni i baditieba, yeni i yudanba yeni mi diema nni yaaba n̄ den juugi ya n̄ubli yeni ya tulaale Juda dociami nni yeni Jerusalema sanjala po yo oo? O diedo li tiani lankuli po; li tuonbiadi kuli dá li ye o yuli nni. ²²Lanwani ii, o kan fidi ki mangi o pali i tuonbiadi po yeni i tuongunda po, kelima yin fanbi i yula, ki fanbi o yeli maama po. Lanya po i ke i diema tua diegbendi, ti jawaanciandi yeni ti solindi, hali yeni m̄la kuli bá niyendo ki ye li diema nni. ²³Kelima i den juugi li n̄ubli yeni tulaale, ki tiendi ti tuonbiadi O Diedo po, yin yie kaa cengi o maama, kaa colni o yikodi, kaa n̄odi o n̄omaama yeni o n̄obona i, ke fala yeni mi yebiadma baa yi hali yeni m̄la kuli. ²⁴Jeremi den yuadi ki yedi li nitaanli yeni bi puoba kuli "Yinba Juda yaaba, yaaba n ye Ejipti diema nni kuli ne, cengi mani O Diedo maama. ²⁵O Diedo, ki pia ghenma, Israyeli Tienu yedi ya maama ne, 'Yinba yeni i denpuoba, ikuli yaadi ki yedi yeni i n̄ona, ki muubi i lanbona i nui nni, ki yedi, "Tinba wani ba kuani ti n̄onianu, ki tugni ki ya juugi li n̄ubli yeni tulaale tanpoli pobado po i, ti baa padi opo a pada yeni li n̄incabli kuli, ki puuni o bu paabu." M̄la, yin kuani i n̄onianu, ki ya kubi yeni, ki ban tii. ²⁶Ama, yinba Juda diema nni yaaba, yaaba n ye Ejipti diema nni ne, yin cengi O Diedo maama, 'Diidi mani, N poli n yeli yaali n ye yeni ti kpiagdi po, ki yedi. Yinba Juda diema nni yaaba, yaaba n ye Ejipti diema nni ne, obakuli kan taa n yeli, ki yedi, "O Diedo yua n fo yeli po." ²⁷Diidi mani, N kan faami bipo, fala yeni mi yebiadma baba n ba kpa ba, bi kan

baa yemanma. Ya niba n ñani Juda diema nni ki ya Ejipti diema nni kuli, bu tɔbu yeni mi koma n ba kpa ba ki gbeni ba cain. ²⁸Li ba yuandi, yaaba n fidi ki sani ki ciadi Ejipti diema nni, bani baba n ba guani Juda diema nni, bi ka ya yabi, bi baa tie waamu baba i. Lanwani ii, Juda diema nni yaaba, yaaba n gedi Ejipti diema nni ki ban ye yeni, bi ba bandi ŋma ya ñɔmaama n ba tii: N yaama bii, bi yaama i. ²⁹Lani n baa tie ipo mi banma maalma ipo; O Diedo ñɔmaama n yeni. N ba fii ki sedi ipo nekanba, yin bandi ke n ñɔmaama ba jiini ipo fala yeni mi yebiadma.' ³⁰O Diedo yedi ya maama ne, 'Diidi, N ba taa Ejipti bado, Faarahɔn Hofra, ki tieni o yibalinba nui nni, yeni yaaba n lingi ke ban biani o miali nui nni. Li baa tie nani min den taa Juda bado Sedesiasi, ki tieni Babiloni bado, Nabukanesaari, yaaba n den lingi ke ban biani o miali yeni nui nni, maama yeni i.'"

Chapter 45

¹O sawalpualo Jeremi n den maadi Neriya bijua Baaruki ke o dieni ya maama li tigbabikaali nni n ne. Li tili den diani Juda bado Josiasi bijua, Jowakimi bali binnaali binli. Li tigbabikaali nni den diani, ki yedi,²O Diedo, Israyeli Tienu yedi fini Baaruki ya maama ne: ³A yedi, 'N ye yeni fala boncianla, ke O Diedo mo nan pugni nni ti yanyagdi n falaciamo po. N fanfabni ki pia gbenma; yanduanma ki ye npo."⁴nan ba yedi Baaruki ya maama n ne: 'O Diedo yedi ya maama ne: Diidi, Min den maa yaali yeni, N pua ki mudi lani i. Min den nuu yaali yeni, N guani ki nabi lani i. N ba tieni yeni i ki tinga nni kuli. ⁵Ama, N bani, I ki guu ya bancianma n yabi ka aa? Da daani mani li bancianma po. Kelima, Diidi, fala yeni mi yebiadima kpendi ki tinga nni bi nisaalba kuli po; Min ba faabi a maama n tie min cabi a nan ya pia amiali nan ba gedi naankani kuli; O Diedo nɔɔbonli n yeni."

Chapter 46

¹O Diedo n maadi o sawalpualo Jeremi, ya maama ke mi nua nanduna kuli diema. Bi pua ki paadi Ejipti yaaba, Kalikemisi diema nni.²Ya maama n nua Ejipti diema: "Li maama nua Ejipti bado, Faarahon Neko, yua n den ye Karikemici, ki balini Efrati kpenciamu ya togola i. Li tie Babiloni bado, Nabukanesaari n den pua ki paadi ya togoli, Juda bado, Josiasi bijua Jowakimi bali binnaali binli: ³Bobni mani ti gbankonditi buolu buolu, ki sagni mani bu tobu po. ⁴Bobni mani i taami, ki doli li taami, jagi mani, ki yili i kudsana; luani mani i kpaana, ki la i kudliada. ⁵Be n tieni ii? N nua be n ne ee? Bi gbie yeni ti jawaanciandi, ki tiini i kaankuli, kelima bi pua ki paadi bi jakonda o. Bi tiini kaa gbagidi, i kaankuli, ki lingi ke ban ciadi. Ti jawaaciandi lindi ki cebni ba; O Diedo nbonli n yeni. ⁶Ya jakondo n yua bi siiga kan fidi ki sani, bi totieba kan fidi ki sani ki ciadi. Bi tiini ki tuudi ki baali, nijienu po, Efrati kpenciamu po. ⁷Be fii belbeli nani Nili kpenciamu yeni ii, ya kpenciamu nima n tuadi loblolobi yeni ii? ⁸Ejipti fii nani Nili kpenciamu yu ya ninguona n do, ki go ki ji yeni. Ejipti yedi, 'N ba do ki milni ki tinga. N ba pua ki mudi i dociami yeni ya niba n kua i niinni. ⁹I taami, do mani, Fiini mani i pala, yinba ti taturdi. Bi totieba n nani mani, Kuci yeni Puti yaaba, yaaba n bani ti gbankonditi kubma, Ludimi yaaba, yaaba n bani li dabantoli bonnanla. ¹⁰Ya daali ne baa tie pantuuli daali i, O Diedo, u paaciamu kuli daano po, O ba tuu o yibalinba li panli. Ki jugsiega ba di ki guo. Ki jugsiega ba nu bi soma ki guo. Kelima li baa tie padli i, O Diedo, u paaciamu kuli daano po, nijienu po, Efrati kpenciamu kani. ¹¹Yinba Ejipti yaaba, sani mani ki gedi Galaadi po, ki ban di u nggu, bi nggdanba kani. Ama, li nggu ki pia mayuliba kuli ipo. ¹²I nibuoli kuli gbadi i fee laabali. Ki tinga diema kuli gbadi i fanfabni po, kelima, bi totieba tiini, ki ghebni bi lieba, bikuli n taani ki baa. Bi gedi ki koni, ki diedi Ejipti diema. ¹³O Diedo n den maadi Jeremi ya maama, Babiloni bado, Nabukanesaari n den tuogi Ejipti diema bu tobu ya yognu: ¹⁴Kpaandi mani ki waani Ejipti nni, ki waani li laabaali, Mugdoli, Menfisi yeni Tafanesi dogi nni. Bobni mani i yula ku guudi, kelima, ki jugsiega dini i kaalindma ki gbeni. ¹⁵Be n cedi ke i buciamo Apisi nmadi ki baa aa? Li buli kan fidi ki ya see, kelima, O Diedo n nonggi ba, ki tudi ki lunluni ba. ¹⁶O Diedo cedi ke bi totieba boncianla jadibi, ki nmadi ki baali biyaba po. Bi tua, 'Fii mani, tin guani ti diema nni. Tin guani ki kuni ti kpiiba po, ti diema nni. Cedi mani tin sani ki fagdi yeni ya tobu n wangi ti falaciamo ne. ¹⁷Bi kpaandi, ki tua, 'Ejipti diema bado Faarahon tie ne: 'Lanmanbu fanfanma baba, ki nan kan fidi ki mindi ba pu. ¹⁸O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi, N fo; nani Tabori juali n kpedi a juana nni maama yeni, nani Karimeli juali, n see mi nincianma nni maama yeni, Yibalinba ba pundi Ejipti diema nni yeni i. ¹⁹Ejipti yaaba, bali mani i gbangoli, ki gedi ti yonbidi. Kelima Menfisi ba tua dogmuding, u ba tua diegbendi, nilo n ki kua naani. ²⁰Ejipti tie ya naasalo n nani hali boncianla, ama, ki naasiibiadiga ba nani nijienu po ki cua. ²¹Ba Ejipti diema nni yaaba n suu yaaba jakonda i ligi ke ban pua bu tobu yeni, lebdi ki sani i. Bi kan toli ki tuogi, kelima bi fala yeni mi yebidima n guu ba, ki ba dadi bi tuba. ²²Ejipti yaaba tiini ki ki yigni, ki maa nani i wee yeni, kelima bi yibalinba tuogi ba. Bi cua ki naa ba yeni a yala, nani a tiicuala yeni. ²³Bi ba cua ki legdi li fuali, bayeni li fuali n tie fuasieli; O Diedo nbonli n yeni. Kelima bi yibalinba yabi nani ti naasuudi yeni i, bi kan fidi ki codi ba. ²⁴Ejipti u dognamu dini i fee n yeni. Bi ba taa u ki tieni nijienu po yaaba nui nni. ²⁵O Diedo, o paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi, "Diidi mani, N fii ki sedi Tebi yaaba bulo, Amoni po, Faarahon po yeni Ejipti buli kuli po yeni yaaba n gbaandi ki pugi li buli kuli po. ²⁶N ba taa bikuli ki tieni yaaba n lingi ke ban biani bi miana nui nni yeni Babiloni bado Nabukanesaari yeni o jakonda nui nni. Lani ya pendi, Ejipti diema ba guani ki tua nani man den tie maama yeni, O Diedo n yedi yeni. Israyeli baa mi faabma. ²⁷Ama yinba n naacenba, Jakobo buolu, yin da jie mani. I gbani n da wudi, Israyeli puolnuani, kelima, N ba faabi fini Jakobo buolu yeni u puolnuani kuli, ki nani yi, yin den yayadi, ki gedi naani n fagi, ti yonbidi po, ki guani yeni yi i diema nni yin baa ye naani, yeni mi yanduanma, li yannaali, naani ke obakuli kan kuani yi jawaandi. ²⁸Fini, N naaciemo Jakobo, da jie; O Diedo nbonli n yeni; kelima, N ye yeni a yognu kuli. Lanwani ii, N ba pua ki mudi min den yayadi yi ke i gedi ya diema nni kuli cain. Ama, N da ba tundi yi yo, N kan na yi fanma, kaa dadi i tuba."

Chapter 47

¹O Diedo n maadi yeni Jeremi, ki yedi o ya maama, ke mi nua Filisiti yaaba n ne. O den yedi o li maama, ki sua ke Faarahon da ki tuogi Gasa yaaba yeni bu tɔbu. ²O Diedo den yedi ya maama ne: Diidi mani, mi nima nani nijienu po, ki puubi ki. Li ningola puubi, ki bua yili i kpeni, ki daa! milni mi diema yeni yaali n ye mi niinni kuli, i dociami, yeni i niba kuli! Lanwani ii, yuakuli ba yigni ki mia mi todma, yua n ba nanli o, mi diema nni yaaba kuli ba buudi, ki fabni. ³Bi ba gbadi bi taami taawoga moni, ki gbadi bi tɔturdi n duni maama, yeni li turtaana n mɔa maama, Bibaanba kan fidi ki nanli bi bila, kelima bi tadungu po. ⁴Kelima, li daali kpendi, ke bi ba pua ki mudi Filisti diema, ki jia, ki paadi ma yeni Tiiri yeni Sidoni dogi yeni ya todkaaba n sani ki ciadi, ki bi bua nanli ba kuli. Kelima O Diedo bua bolini Filisiti diema, yeni yaaba n sieni, ki ye Kafitori kpendegli po kuli. ⁵Gasa yaaba ba kuo bi yula, kelima li pabonli po, sagmu ji kan sagi Acikeloni dogu nni, yinba yaaba n sieni, ki ye ti juaciandi po yeni, i ba mubni inɔna. Hali yeni u laa yognu i, ke i baa badi i gbani po a tanpala, a kuumuana po oo? ⁶Sola, O Diedo jugsiega! Hali yeni u laa yognu i, ke ki ba sedi suo oo? Guani ki njuuni a jugtuagu nni! Sedi ki fuodi. ⁷Li jugsiega nan ba tieni ledi i ki fuodi ii, kelima, O Diedo ka soni ga aa? O puogi a ke nan pua bu tɔbu yeni Acikeloni yaaba yeni yaaba n ye mi nincianma kpenjaali po kuli."

Chapter 48

¹Mowabi diema yaaba po, O Diedo n yedi ya maama n ne,"Sola, Nabo yaaba po, kelima bi pua ki mudi li dogu. Bi pua ki paadi Kiriyaatayima yaaba, ki dini ba i fee.Bi pua ki guli bi dociamu bilinguona, ki dini ba i fee.²Mowabi diema ji ki pia kpiagdiba kuli. Bi yibalinba, Heceboni yaaba n fii ki sedi bipo, ki ñuni ba falaciamo.Bi den yedi, 'Cua mani na, tin bolini li diema, ki ñani ba i nibuoli siiga. Fini Madimeni, amoko bia n yeni, ki jugsiega ba kua n niinni.³Cengi mani, li bubuuli n fii ki loli Horonayima po, ki kpendi na yeni, bi pua ki mudi bonli kuli ki bua bolini u.⁴Mowabi bodi cain n yeni, nufanu. Cengi mani o bila n buudi maama.⁵Bi ban do Luhiti juali po, ki buudi, kelima, a ya ñani Horonayima, ki jii, a ba gbadi bi bubuuli, kelima ban bolina ba yeni po.⁶Yua n tadi wan bia! Sani mani ki fie i miana, ki gedi mi fanpienma nni, ki ban ya tie lipo nani i fuanunbi yeni. ⁷Kelima ñan dugi maasuagu po, yeni a ñalmani po yeni i, ke bi ba pua ki paadi a, ki diedi amoka.Bi ba gedi yeni o bulo Kimoko ti yonbidi, ki taani yeni o koopadcianba yeni li yudanba kuli.⁸Kelima, o dogmudo ba kua i dociami nni kuli; doguba kuli kan ciadi.Lanwani ii, a juana nni yaaba ba bodi ii, u tialu nni yaaba mo ba bodi, nani O Diedo n yedi maama yeni.

⁹Puni mani Mowabi diema i fiabi, kelima, li ba fidi wan yugi ki ciadi. O dociami ba tua diegbendi, nilo n ki kua naani.¹⁰ Sola, Yua n tuuni O Diedo tuona yeni bu kpalljbu! Sola yua n ñuuni o jugsiega ki tuagu nni, kaa bua wan wuli soma!¹¹Mowabi panma nni, O den ye mi yanduanma nni, o naa bani yonbidi, bonliba kuli ki mabini o; nani o daamõngu yeni bi naa taa ma ki lebdi ki piagi tiatõgu nni, ki ba lebdi mi mani bii mi nuulu, mi li tie yenma i.

¹²Ama, diidi, a dana kpendi, O Diedo n yedi yeni; N ba soni yaaba n ba kuodi ki lebdi mi daama, man ye ya tiadi nni, ki muudi li cuana yeni li boba kuli.¹³Lanwani ii, Mowabi diema ba di i fee, ki taani yeni bi bulo Kemoci kuli, nani Israyeli yeni Beteli, naani n den tie bi dudugdi kuli ñiali n den taani ki dini i fee maama yeni. ¹⁴I go ba ga ledi i, ki yedi, 'Ti tie ya tõtieba n pia mi tuama, ki pua bu tõbu bonnanla aa?'¹⁵Bi ba pua ki mudi Mowabi diema yeni o dociami kuli. Kelima, bi caa yeni mi diema nipaamba, yaaba n tie jakõnda, ki baan kodi ba. O Badciamo, O Diedo, u paaciamu kuli daano ñõmaama n yeni. ¹⁶Mowabi bolinma ji mii i; mi yebiadma n tiini totoni, ki kpendi yeni.

¹⁷Yinba yaaba n kua ki lindi Mowabi diema, ki bani ma bonnanla yeni, gedi mani ki ban fuondi ba i kuufuondi; yinba yaaba n den bani mi kpiagdi po, buali mani ba lan tieni maama, ke bi fidu yeni bi jigi kuli cie.¹⁸Yinba Diboni yaaba, fii mani i balikankaani po, ki jiidi ki kali tinga nni, mi tama po, yeni u ñuñuunu. Kelima, yua n fii ki sedi ki ba bolini Mowabi yeni ba tuogi yimo yeni bu tõbu. O ba bolini i kaanjigi kuli. ¹⁹Yinba Aroweri yaaba, fii mani, yinba yeni i dogtieba, ki sedi a sanjala po, ki guudi.Buali mani yaaba n tiini yeni yaaba n sani ki ciadi, ban waani yi yaali ya po, ke bi tiini. Buali ba mani, 'Be n tieni ii?'²⁰Mowabi dini i fee, ki se ki digibi. Buudi mani, ki fabni; kuudi mani, ki mia mi todma. Waani mani yaaba n kua Arinoni kpenjaali po, ke bi pua ki mudi Mowabi diema, ki kuani ma u nufanu nni.²¹U yogu pundi, ke ban jia u tialu diema yaaba yeni ya dogi ne, ti buudi,Holoni yaaba, Jacisa yeni Mefati yaaba,²²Diboni, Nebo, yeni Beti Diblatayimi yaaba, ²³Kiriyaatayimi, Beti Gamuli yeni Beti Mewoni yaaba,²⁴Keriyoti, yeni Bosira yaaba, yeni Mowabi diema nni dociami kuli. Ya dogi n fagi yeni ya dogi n kõbi kuli.²⁵Mowabi paalu yeni u fidu kuli gheni, bi pua ki kõnli o nuu o; O Diedo ñõbonli n yeni.²⁶Cedi mani wan ñu ki guo, ki gaadi, kelima o fii ki sedi, ki fanbi O Diedo. O Diedo yedi, Cedi mani Mowabi n duani ki bindi, ki ya falgidi o siindi nni, ki tua i fee yeni li ñuali bonli. ²⁷Kelima, fini Mowabi, ya tiani ke a den cedi ke Israyeli tua i fee yeni ti laadi bonli. Baa den nua ma nani li conconli yeni ka aa? Lani ka den cedi ke a maadi mi maama, yeni ti japadi, ki ñõgni ti buacabdi ii?'²⁸Yinba Mowabi yaaba, sani mani ki ña i dogi nni, ki ban wuoni a juana nni. Yin ya tie nani ya kpaajiega n tedi ki tiagu li juali po, ki kuli ku yidigu yeni.²⁹Ti gbia ke bi maadi Mowabi japaaciandi po, o kafaama po, wan duoni o yuli ki ban sedi naani, wan wangi o kpiagdi maama yeni o pali n paa o yuli po maama.³⁰O Diedo ñõbonli n ne, Mini mõno bani o pabienmaama po, ama o pabienli yeni o tuada kuli ki pia mayuli. ³¹Lanwani ii, N kuudi Mowabi diema po, N mõa Mowabi po mi niñima, ki miadi Mohabi kuli po mi todma. N buudi ki fabni Kiri Heresi yaaba po.³²N ba buudi, ki fabni apo, ki cie min buudi maama Jaseri yaaba po yeni Sibima daamõngu tiidi po! A bena den tandi ki ban pundi mi ñincianyaama po, hali ki ban gedi Jaseri po. O dogmudo cua ki pua ki paadi yi, ki baa i kpaandi bonluana yeni i daamõngu kuli.³³Mi yemanma yeni li pamankandkaali gheni i kuani nni yeni Mowabi diema nni kuli. N cedi ke mi daama gheni a daaboba nni. ya niba n ba tuoni a luana, ki ñani mi daama yeni i pamandankuudi mo ji ki ye i dogi nni. ³⁴Bi cengi Hecebon yigni yeni u bubuuli hali Eleyale, bi gbia bi fuugu hali Jasasi, i yigni ña Sowari yeni Horonayimi, yeni Eglati Celiciya kuli, kelima bá Nimirimi kpenu ñima mõno fuadi cain. ³⁵Kelima, N bua bolini Mowabi yaaba siiga, yaaba n padi i buli a juaciamu po, ki juugi li ñubli yeni tulaale, ki gbaandi ki pugi i buli yeni; O Diedo ñõbonli n yeni.³⁶N fabni, ki juogi Mowabi yaaba nani yelga n piebu ki mõa maama yeni. N fabni yeni n pali kuli, ki juogi Kiri Heresi yaaba. kelima ban ban baa ya ñuadi yeni ya ñalmani kuli bia fanma. ³⁷Kelima, bi kuo bikuli, ki ña yumilma, ki kuo bi langbiadi. Bi pali bi nui po a tanpala, ki yie li pabõnli tialakaadi.³⁸Mowabi diedi nni kuli, yeni bi daamu nni kuli bi ye yeni kuumuanli baba i. Kelima n pua ki mudi Mowabi nani ban yi mudi ban ji ki bua ya bobli maama yeni i; O Diedo

ñɔɔbonli n yeni³⁹Diidi mani u gbanu ń ńɔni, ke u jegibi maama! Mowabi buli o nunga, ki tiibi yeni i fee! Lanwani ii, Mowabi ji tua ti laadi yeni ti jawaanciandi bonli yaaba kaagi ki lindi ba po."⁴⁰O Diedo yedi ya maama ne, "Diidi, Yibali ba yugi, ki cua nani ku kapaciigu yeni i, ki tandi ku fiabi Mowabi diema po."⁴¹Bi pua ki paadi Keriyoti o, ki diedi u kaanjigi kuli.Kelima, lanyaa daali, Mowabi jakoda pala baa pua nani ya tugpunba n gbaa ki bua mali yeni i.⁴²Lanwani ii, Mowabi diema ba bodi, u yeli ń piini, kelima mi waani O Diedo nintuali ke mi kpiagdi cie U Tienu.⁴³Ti jawaanciandi, ku buociangu yeni ti diadi kpendi yinba Mowabi diema yaaba po; O Diedo ñɔɔbonli n yeni.⁴⁴Yua n sani ti jawaanciandi po baan baa ku buociangu nni i,Yua n fidi ki doni ki ńani ku buociangu nni mo, ba baa ku diagu nni i, kelima Mini n ba dia ba li diagu. U gognu pundi ke min tuu Mowabi yaaba li panli; O Diedo ñɔɔbonli n yeni.⁴⁵Yua n sani ki ciadi, bi nan ba seni ba Hecebɔn dogu nni, li bɔnbɔnbiiigli nni, ke baa ji pia paaluba kuli, u mu ba ńa Hecebɔn, u mupienu ń ńa Siyɔn badidiegu. U ba di Mowabi yutunli yeni Mowabi tugmɔndanba yukuodi.⁴⁶Sola yinba Mowabi yaaba po! Bi pua ki mudi Kemici, o buciamo o, falaciamo, yaaba n gbaandi ki pugi o po. Bi gedi yeni a bijaba ti yonbidi, ki cuo a bisiaba ki luoni a kpaadidiena nni.⁴⁷Ama, Min ba guani ki ńanbi Mowabi ya dana kpendi. Mi ńalmani kuli ba guani; O Diedo ñɔɔbonli n yeni."Ban jia Mowabi diema buudi maama n yeni.

Chapter 49

¹Ammoni yaaba po, O Diedo yedi ya maama ne, "Israyeli ki pia bila yo oo? Niloba ji ki ye ki ba di Israyeli faaliba kuli ii?Beya po i, ke Ammoni bado, Milkomi diedi Gaadi diema, ke o niba kua i dociami nni ii? ²To, diidi mani, O Diedo yedi mine: a dana kpendi, ke n ba cedi bu tɔbu bubuuli n loli Rabba dogu nni, Ammoni diema yaaba siiga, ba kpandi, ki tua diegbengu, ban juu u tinkundogi. Kelima, li buali ke Israyeli n diedi yaaba n den diedi ba," O Diedo n yedi yeni. ³Hecebo yaaba, buudi mani ki fabni, kelima, bi ba pua ki mudi Ayi dociamu! Yigni mani, ki buudi, Yinba Rabba puoba! yie mani li pabɔnli tiayiekaadi.Buudi mani, ki fabni, ki ya waa ki buudi a bilinguona nni, kelima i bado Milkomi ba gedi ti yonbidi, bi ba gedi yeni o, ki taani yeni o koopadcianba yeni o yudanba kuli. ⁴Be yapo i ke a den kpiagdi a yuli a tialu yeni a gbanmanu po, ki tua, 'N dugi n fidu yeni n nɔlmano po, nma ba cua ki kuani nni ti yanyagdi ii?' To mɔla, a fidu yeni a nɔlmani kuli gbeni. ⁵Diidi, N ba jiini ti jawaanciandi apo; O Diedo, u paaciamu kuli daano nɔɔnli n yeni.Li falaciamo ba nɔa yaaba n kaagi ki lindi a yeni kani i. Bi ba pua ki deli yi, yukuli n teli o nintuali, ki kan gbagi ki diidi yaali n nɔa o, obakuli kan fidi ki seni yaaba n tiini mɔko. ⁶Ama, lani ya pendi, N ba cedi Ammoni yonbi kuli n guani bi diema nni; O Diedo nɔɔnli n yeni. ⁷O Diedo, u paaciamu kuli daano n yedi Edomi diema nni yaaba ya maama n ne, "Hali yeni mɔla kuli, Temani yaaba dɔ ki baa yanfuoma aa? Yin ga ya cegljami yeni bodi i yula nni yo oo? Bi yanfuoma yeni ji kua mi tofaama sanu nni yo oo? ⁸Sani mani, yinba Dedani yaaba! Sani ki lebdi mani! Kua mani ki wuoni ti buodi nni.Kelima, N ba jiini falabiado Esayu po, o buudi jama pundi yognu. ⁹Yaaba n ba cua ki taa ku daamɔngu tiidi luana, i tama ke bi ba nɔa bɔ luanyenli ipo yo oo?A suura ya cua ku nɔagu nni, bi kan doli ban bua yaali kuli ka aa? ¹⁰Ama, mini O Diedo n ba yiedi ki nɔa Esayu mubili. N ba dɔgdi ki waani o wuonkaani kuli yeni o nɔlmani kuli.Lanwani ii, o kan ya ji pia wuonkaanu ke nilo ki bani. Bi ba bolini o bila, o ninjaba yeni o yegni kuli, obakuli kan ya ji ye. ¹¹Mini O Diedo n ba wubi o kpianbila, ki cedi o kpepuona mo n dugi npo, ki ya ye. ¹²Kelima, O Diedo yedi ya maama ne, "Diidi, bɔ yaaba n ki dagdi yeni ban ga fala, ba nɔu li bonnukaali nni. Fini aba bani ke a kan ciadi li buudi jama daali. A kan fidi ki ciadi, kelima amo ba nɔu li bonnukaali nni. ¹³Kelima, N oli ki yedi, ke Bosira ba tua ti jawaanciandi bonli yeni dogmudingi, i fee yeni ti solindi bonli, mi diema dociami kuli ba tua diegbendi, hali ya yognu n tuu ya yognu kuli. ¹⁴U tondu nani O Diedo kani, yeni laabaali, bi sɔni o tondo, i nibuoli kani, ke wan yedi ba mine,Taani mani ki tuogi o yeni bu tɔbu. Ikuli n bobni bu tɔbu po. ¹⁵Kelima, diidi, N cedi ke a waa, ki cie, i nibuoli siiga. Bi niba fali a boncianla. ¹⁶Ama, fini o kafaadaano ne, a cedi ke a japaaciandi kuani a i tagli nni, fini yua n kua mu juabimu nni yeni ti tanlondi nni,Finu yua kua naani n kpodi, nani ku kapaciigu n yi tedi ku tiagu naani n kpodi boncianla yeni.N ba tudi ki lu nɔa lanyu yidgu nni i; O Diedo nɔɔnli n yeni. ¹⁷Edomi ba kpandi ki tua diegbena i. Yaaba n pendi, ki sedi lankani, li ba kuani ba ti jawaanciandi, ki nɔni bi gbanu, ban jie, kelima ya falabiado ke bi la po. ¹⁸Nani Sodoma yeni Gomɔri, yeni ya dogi n sieni n ba ya yanyagciandi yeni," O Diedo nɔɔnli n yeni."Obakuli kan ya ye likani; niloba kuli kan kua lanyu diema nni. ¹⁹Diidi, O ba sani bugiba, nani o yangbanlo n yi sani Jurden fuali nni, ki gedi ku yankpaamuagu nni yeni.Kelima n ba cedi Edomi n sani ki nɔa likani, min gandi tiano ki kaani likani wan diedi li kaanu.Kelima, nma n naani yeni nni, ki ba jia nni ti buodi? O laa gobdika n ba fidi ki niagi yeni nni ii?" ²⁰"To cengi O Diedo n taa ya yanjaga, ki ba jia Edomi ti buodi,wan bobni ya yanjaga, ki ba cuo Temani yaaba, bi biadma po. Laa pi tama, bi ba deli ki yaani ba, bani yeni a yانبila kuli.Bi ba pua bi yankpaakaanu i u nifanu, ki cedi ban yaadi likani. ²¹Bi tingbali cedi ke ki tinga migi. Bi cengi bi yigni bi bubuuli yeni bi fanfabni hali i kpegagi nɔncianma kani. ²²Diidi, yua n ba ludi ki baa ba ba yugi nani ku kaapaaciigu yeni i, ki tandi ku fiabi Bosira po.Li daali, Edomi jakɔnda pala baa pua nani ya pua n gbua ki bua mali yeni i. ²³Ya sawali n ye Damasi po: "Hamati yeni Aripadi ba di i fee, kelima, bi gbadi falabiado laabaali. Bi yama nɔmadi, ki lengidi nani mi nɔncianma nɔngola yeni. ²⁴Damasi ji tadi boncianla. Ti jawaanciandi cuo ba, ke bi lebdi ki sani. Li pabɔnli yeni ti yanyagdi cuo o, nani ya tugpunbo n gbua ki bua mali yanyagdi yeni. ²⁵Li tieni ledi i, ke bi logdi ki nɔa Damasi, ti kpiagdi dociamu, N pamanli dogu uu?" ²⁶Yeni lankuli, bi ba pua ki kpa o nipaaba o sanjala po, landaali i, ke o jakɔnda kuli ba kpe; ne tie O Diedo, u paaciamu kuli daano nɔɔnli n yeni. ²⁷"Kelima N ba juu Damasi bilinguona, u mu n di o bado, Beni Hadadi nɔlmani yeni o kaanjigi kuli. ²⁸O Diedo n yedi ya maama, Hasɔri diema yeni Babiloni bado, Nabukanesaari n pua ki paadi ya diema po n ne:"Fii mani, ki gedi ki tuogi Kedari diema yeni bu tɔbu, ki biani bani puoli niba yeni kuli. ²⁹Fie mani bi jondi yeni bi yankuli kuli, ki taani yeni bi kpajɔnkaadi yeni bi jondi tiabobinkaadi kuli; yin fie lankuliYin pua ki deli bi yuoyuodi, ban yaadi, cedi mani ban tiani ki yedi ba, "I jeje ye i kaani kuli, ki cebni ki lindi yi!" ³⁰Yinba Hasɔri diema yaaba, sani mani, sani mani ki fagdi, ki gbiidi ti buodi, ki wuoni lien nni; O Diedo nɔɔnli n yeni;Kelima, Babiloni bado Nabukanesaari n jagi ya yanjagli ki ba fii ki sedi ipo bia boncianla . Sani mani! Sani mani ki lebdi!" ³¹Fii mani! Tuogi mani ya diema n ye mi yanduanma nni, kaa pia yanyagdiba kuli," O Diedo n yedi yeni. "Bi naa pia bulnɔcianbu, ki buali bilinguonli, bi dogtieba mo ye, yuakuli wan bani maama i. ³²Bi yuoyuodi n ba tua yin ba fie bi kani ya tiafagikaadi, bi nɔlmanceli yeni bi

bonpiakaali mo, ba tua bu tɔbu tiafagikaadi. Lani ya pendi, N ba yuandi ki yayadi bani yaaba n yi kogdi bi langbiadi yeni, ki jiini falabiado bikuli po i kaani kuli; O Diedo n yedi lany maama.³³ Hasɔri ba kpandi ki tua i fuasangbanli yeni li pabɔnli kaanu ya yognu n tuu ya yognu kuli. Niloba kuli kan kua likani, nisaalmiali kan kua lankani."³⁴ O Diedo n yedi o sawalpualo Jeremi ya maama, Elami diema po n ne. Li den tie Juda bado, Sedesiasi bali n cindi ya yognu i, O den yedi,³⁵ O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi ya maama ne: Diidi, N ba kɔnli Elami dabanli, yaali n tie o paalu yeni o fidu kuli.³⁶ Kelima, N ba cedi u taafaalu n na ki tinga kaannaada kuli, ki cua ki tuogi, N ba cedi li taafaanaada n pua ki yayadi Elami yaaba. Li kan ya pia ya nibuolu nni ke Elami yaaba, yaaba n yayadi ne kan gedi.³⁷ N ba nuni Elami yaaba falabiado, bi yibalinba yeni yaaba n lingi ke ban biani bi miana nintuali. Kelima, N pabiencianli nni, N ba jiini falaciamo bipo; O Diedo nɔɔbonli n yeni N ba cedi bu tɔbu n nɔɔdi ba, ki ban bolini ba cain.³⁸ Lani ya pendi, N ba kaani N balkalkaanu Elami diema nni, ki jiini bi bado yeni bi yudanba kuli bi badigbandi po, ki bolini ba; O Diedo nɔɔbonli n yeni.³⁹ Ama li yognu ya pundi, N ba cedi Elami diema yonbi kuli n guani ki kali bi diema nni; O Diedo nɔɔbonli n yeni."

Chapter 50

¹O Diedo n yedi Jeremi, o sawalpualo ya maama, ke mi nua Babiloni, Kalide yaaba diema po n ne, ²Togdi mani i nibuoli li laabaali, ki cedi ban cengi. Caani mani li tuudcabli, ki cedi ban cengi li maama. Da wuoni ba mani li maama. Yedi ba mani, 'Bi pua ki paadi Babiloni. Bi bulo Beli dini i fee. bi tudi ki luni bi buciamo, Merodaci, ke o bili yeni fee. Bi fiagi bi buli kuli. Ban tagi ya nannana yeni bi nui dini i fee; o bulo jie ki luodi. ³Nibuolu ba ña nijienu po, ki fii, ki sedi bipo yeni bu tɔbu, ki cedi bi diema n tua diegbendi. niloba kuli ki buali yanga kan ya ye likani. Bi ba sani bikuli, ki yaadi. ⁴Li dana yeni li yognu ya pundi, Israyeli yeni Juda diema yaaba ba taani ki yegi, ki ya buudi, ki lingi O Diedo, bi Tienu. ⁵Bi ba buali ki bandi Siyɔn sanu, ki fii li cenli, ki teli lanpo, bi baa cuoni ki tua, Ti ba gedi tikuli ki taani yeni O Diedo, ki loli ya nantaado n ki pia juodima, kaa pia sundima mo. ⁶N buolu den tie nani ya yankulu n bodi yeni. Bi yankpaaba n den gedi yeni ba a juana po, ki cedi ke bi bodi a juana nni; Bi den cedi ke bi waa a juana nni, ki yi ña juali, ki tuadi juali. Bi den gedi ki waa, ki ji sundi bi dunkaanu. ⁷Yaaba n den ña, ki kadi yeni ba, den co ba ki nmani. Bi yibalinba den tua, 'Ne wani naa tie ti tagli ka, kelima bani n tieni ti tuonbiadi O Diedo nintuali, mi teginma daano, bi dandiegu ñiali; O Diedo n den tie bi yaajanba dandanli. ⁸Fii mani ki ña Babiloni yaaba siiga; ña mani Kalide diema yaaba siiga; Yin ya tie nani ya guabuana n yi liidi ki ña, ki ña ya nua bi n sieni yeni o, bimo n yuandi ki ña yeni. ⁹Kelima, Diidi mani, Mini O Diedo n ba cedi i nibuoli n fii nijienu po, ki tuogi Babiloni bu tɔbu, ki kɔni, ki paadi ba, ki diedi bi diema. Bi ba taani, ki bobni bu tɔbu yeni Babiloni. Yeni i, ke bi ba kɔni ki paadi Babiloni, ki diedi ma. Bi piemi tie nani ya jakɔndo nubili mani yeni, u kan gedi ki gani fanma. ¹⁰Bi ba fagi Kalide diema yaaba. Yaaba n ba fie li tiafagikaadi pali ba mangi; O Diedo ñɔbonli n yeni. ¹¹Mangi mani i pala, Tieni mani mi jaancianma, yinba yaaba n den fie n faali, ke li tua tiafagikaadi yeni; Yugi mani ki cii nani ya naasali ya gbanu n saagi yeni; Duni mani nani ya taami n pia u gbanmanu yeni. ¹²I naa n ji ye yeni i feeciami yeni; ti yanyagdi ba kua i naa yua n mali yi. Diidi, wani n ba tua i nibuoli nni yua n juodi, ki waa ki cie, mi fanpienma, ki tinkuonga diema, fanfanpiengu. ¹³Lankuli, kelima O Diedo pabienlianli po, Babiloni ba tua diegbendi, dogmudingu cain. Yua n pendi likani kuli, ki lidga ba cuo o, yeni Babiloni n ji gundi maama, o gbanu n wudi yeni ya falabiado ne. ¹⁴Taani mani, ki bobni bu tɔbu, ki tuogi Babiloni. Yua n li kpali o dabanli kuli, li buali ke wan tɔa ki cuo o i. Da guani mani yeni ba penyendu, ke wuu tɔni, li baa tie O Diedo po tudma i. ¹⁵Taani mani, ki cebni ki lindi o, ki yigni mani ki wuudi o! Bi cebni, ki lindi o ke o tuo o tadingu; O tanpuuna yeni o bilinguona kuli wudi ki baa, kelima O Diedo pantuuli po. Tuu o mani li panli! Tieni o mani nani wan den tieni yi maama yeni! ¹⁶Cuo mani, ki ñani Babiloni nni yaaba n buu ti kpaandi nni yeni yaaba kubi ku jietaagu tiadi, ku jietaagu po kuli. Cedi mani bu tɔbu biadma po, yukuli n pegdi ki nɔnli o buolu; yukuli n sani, ki lebdi o diema nni. ¹⁷Israyeli tie ya pia n kpadi, ke i yngbanli nua ki deli o i. Cincinli, Asiiri bado n den cuo o, ki nmani; Lani n pendi, Babiloni bado, Nabukanesaari n den mudi o kpaba. ¹⁸Lanya po i, ke O Diedo, U Paaciamu kuli daano, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: Diidi N ba jia ti buudi yeni Babiloni bado, ki cuo o, wani yeni o diema kuli, nani min min waani Asiiri bado ya fala yeni. ¹⁹N ba cedi Israyeli n guani o diema nni; N ba bili ba u yankpaakaanu Kaarimeli yeni Bacana po. N ba cedi ban di ki guo Efrayima yeni Galaadi juana inni. ²⁰Li dana yeni li yognu ya pundi, bi ba lingi i tagli Israyeli nni, bi kan la libakuli. N ba kpaagi Juda tuonbiadi po, ama, n kan la libakuli, kelima, yaaba n sieni ya po, N ba di bipo sugli. ²¹Fii mani ki bobni bu tɔbu, ki tuogi Maratayima yaaba, bani yeni yaaba n kua Pekodi diema nni. Bolini ba mani, ki cuo yaaba n sieni npo; O Diedo n yedi yeni; Yin tieni min puogi yi ke yin tieni yaali kuli. ²²Ti gbia bu tɔbu fuugu, yeni li pabɔnli yigni mi diema nni. ²³Li tieni ledi i, ke Babiloni yua den tie ki tinga nni kudidondoli mudi yomiyomi, Li tieni ledi i, ke Babiloni pua u nufanu, i nibuoli nni kuli. ²⁴Babiloni, N den dia diagu i, ki bili ña, ke a baa ku niinni, ki naa bani! Bi baa n ki diedi a, kelima a den fii ki sedi O Diedo po yeni mi yenyiema. ²⁵O Diedo luodi o tɔtiadi diegu, ki ñani o jatiadi, ke ban tuu o pabienli panli. Li tuonli fii O Diedo, u paaciamu kuli daano po Kalide yaaba diema nni. ²⁶ña mani hali fagma ki cua ki tuogi o yeni bu tɔbu. Pua ki luodi mani o bunbuana, ki dogni dogni o bondikaali. Ki yuandi ki juu yaali n sieni. Yin da ña ba pu opo. ²⁷Pua mani ki kpa kpa bi naatona. Gedi yeni ba u yankodikaanu. Sola bipo, kelima bi pantuuli daali n pundi. ²⁸Ti gbia yaaba n tiini taanmaadi yeni bi yigni, yaaba n sani ki ciadi Babiloni diema nni. Lani n wangi O Diedo, ti Tienu pantuuli, ban tieni Siyɔn yaali po, yeni o gbandieli po. ²⁹Yini mani a dabantuada n cua ki kɔni yeni Babiloni; yaaba n kpali bi dabana kuli, ki bani li tɔma n cua. Cebi mani ki lindi ba, ki da ña ba yendo n sani ki ciadi. Tuu o mani li panli nani wan den tieni yi maama yeni. Bigni mani ki tieni o nani wan den tieni yi ke li dagdi maama yeni. Kelima, o den fali O Diedo, yua n gagdi ki nani po. ³⁰Lanya po i, ke o nipaangu ba baa ki kpe bi daamu nni, landaali i, ke o jakɔnda kuli ba bodi; O Diedo ñɔbonli n yeni. ³¹Diidi, N pali beni ipo, yinba bi japaadanba ne; ne tie O Diedo, u paaciamu kuli daano ñɔbonli i. Kelima i daali n pundi, yinba bi japaadanba, Min ba jia ti buudi ki cuo yi ya daali. ³²Lanwani ii, bi japaadanba ba tuudi ki baa. Bi kan la yua n ba todi ba ban fii mo. N ba juu bi dociami u mu; li mu ba di bonli kuli li dogi nni. ³³O Diedo, ki pia ghenma Tienu yedi ya maama ne: Bi taani ki kuani Israyeli buolu li

mabli nni, ki taani yeni Juda kuli. Ban gedi yeni yaaba ti yonbidi yeni, bi kubi ba yeni u paaciamu, ki yie ke bi kan
 ɲa ba ban guani ki kuni bi diema nni.³⁴Yua faabi ba tie yua n pia u fidu boncianla. O yeli n tie O Diedo, ki pia
 gbenma Tienu. Laa pia tama ke o ba kɔni ki faabi ba, ama, ki fidi mi diema ɲ ya ye mi yanduanma nni, li buali ke
 wan waani Babiloni yaaba falabiado i.U Tienu, O Diedo ɲ jagi ki ba tieni Babiloni yaali.³⁵Bu tɔbu ba baa Kalide
 yaaba po; O Diedo ɲɔbonli n yeniyeni Babiloni yaaba po, bi yudanba po yeni bi yanfodanba po.³⁶Bu tɔbu kpendi bi
 japaadanba po, ki ba cedi ban tua gaada. Bu tɔbu kpendi bi jakɔndimɔnba po, ki ba kuani ba ti jawaanciandi.³⁷Bu
 tɔbu kpendi bi taami, bi tɔturdi yeni bi dogtieba yaaba n kua Babiloni diema siiga kuli, Bikuli ba tua nani puoba
 yeni i. Bu tɔbu fii ki sedi bi ɲalmani po, ki ba cedi ban fagi ba likuli.³⁸U kuomu ba sedi bi ɲima po, man fuadi
 cain. Kelima bi kua ya diema nni ke bi ɲua ki pugi ya buli n ki pia mayuli, li buli n lebdi bi yula.³⁹Lanwani ii, mi
 fanpienma nni yandi yeni i fuasangbanli n baa ye lanyu diema nni, bani yeni a tɔgtɔgnuanbila. Kelima, li baa
 waagi, ke nisaalo dá ki kua lankani. Nifiima ɲ fii nifiima, nisaalo kan kua li diema nni.⁴⁰Nani U Tienu ɲ den pua ki
 paagi Sodoma yeni Gomɔri yeni ya dogi n lindi ba maama yeni; O Diedo ɲɔbonli n yeni. Niloba kuli kan kua likani;
 nisaalo kan kali lanyu diema nni.⁴¹Diidi, nibuolu ɲani nijien po, ki kpendi, nibuociamu yeni ya badcianba n pia
 u paalu, ki fii hali i tinbiani diema po.⁴²Bi ba taa a dabana yeni a kpaana. Bi pia u fidu boncianla, kaa jie nilo
 niɲima. Bi fuugu tie nani a mi ɲincianma ɲingola yeni i. Bi jagi i taami, ki taani ki sagni nani niyendo yeni, ki ba
 pua bu tɔbu, ki tuogi Babiloni yaaba.⁴³Babiloni bado ga li laabaali, ke o jigi cie, Ti yanyagdi kubi o nani ya puo n
 gbua ki bua mali yeni.⁴⁴Nani o yangbanlo yeni, a ɲingola fii Jurden kpenciamu nni ki gbie, ki yadi, ki kua ku
 muagu nni yeni, Kelima N ba cedi Babiloni yaaba ɲ sani ki ɲa yeni i, bi diema nni, Min kaani min gandi yua, wan
 diedi mi diema. Kelima, ɲma naani yeni nni, ɲma ba fidi ki jalgi nni? O laa gobdikaa n ba fidi ki niagi yeni nni?
⁴⁵Lanwani ii, diidi O Diedo ɲ taa ya yanjaga, ki ba kɔni yeni Babiloni yaaba, wan kali ki jagi maama, ki ba pua bu
 tɔbu yeni Kalide yaaba diema. Bi ba dadi ba ki ɲani ba nani a yanbila yeni i. Bi yankpaakaanu ba pua nufanu.
⁴⁶Laabaali ba ɲa, ke bi diedi Babiloni, ki tinga ɲ digibi. I nibuoli kuli ba gbadi bi bubuuli yeni bi fanfabni."

Chapter 51

¹O Diedo yedi ya maama ne: Diidi, N ba fii ki sedi Babiloni po yeni Lebi Kamayi po, nani ya taafaaciangu n bolindi yeni.²N ba sɔni bi canba Babiloni, ban pua ki mudi, ki bolini bi diema, kelima, falabiado daali ya pundi, bi ba ña i kaani kuli po, ki cua ki tuogi o.³Da puni mani bi dabantɔla yaaga ban tɔa, da cedi mani ban yie bi tɔtiadi yeni bi gbankɔnditi. Da jie mani bi jawaaba niñima; yin bolini bi tɔtieba kuli.⁴Kelima, ban pua ki duoli yaaba ba baa Kalide yaaba diema nni, ban kpaa yaaba mo ñ baa bi sanjala po.⁵Kelima Israyeli yeni Juda naa luo bi Tienu, O Diedo, kipia gbenma Tienu, Bá yeni bi diema nni ñ gbie yeni ban padi ya pada, ki fali Israyeli Tienu, yua n gagdi ki ñani.⁶Sani mani ki ña Babiloni yaaba siiga; yuakuli ñ faabi o miali. Da kpe mani bi ya tagli po.Kelima, u yognu pundi ke O Diedo ñ tuu ba li panli. O ba ñmiani ba ban tieni yi yaali kuli.⁷Babiloni n den tie ya wula tadñukaaga, ke O Diedo den taa, ki ñuni ñanduna kuli;I nibuoli den ñuni lanyaa daama i, ki guo, ki gaadi. ⁸Babiloni ba baa mɔla, ki bodi.Ban buudi, ki fabni! Teni o mani a ñɔgibina, wan tebi o yuli; li ki kandi o ba baa laafia.⁹Ti bi bua tin tebi Babiloni, ama, waa paagi. Cedi mani tin ñoli o, ki yaadi ki ña o,Tin gua ki kuni ti diema nni. Kelima o biidi ba kpedi ki do tanpoli, ki pundi ti talwadi nni.¹⁰O Diedo kadi ki waani ke tii pia tagliba kuli.Cua mani tin guani Siyon po, ki ban togdi O Diedo, ti Tienu ñ tieni ti yaali.¹¹Luani mani i dabanpiemi, ki pili i gbankɔnditi. O Diedo bobni li yanjagli ki, fiini Medesi baditieba, ki ba bolini BabiloniLi tie O Diedo po pantuuli i, pantuuli yeni ban den pua ki mudi o gbandieli.¹²Fii mani ki sedi Babiloni bilinguona po; pugni mani yaaba n guu u paalu; baa mani yaaba n ba ya see, ki guu; Kelima O Diedo pia o yanjagli, o ba tieni wan den bili ke o sɔni Babiloni yaaba maama.¹³Yinba yaaba n kua ki kuu mi ñincianma, ki pia ñalmani boncianla, a yemanma yeni ñalmanbuama kuli juodma pundi a dana bianu ludi ki cua yenma.¹⁴O Diedo, u paaciamu kuli daano poli o yeli po, 'N ba gbieni yibalinba nani ti naasuudi yeni, ban ya yigni bu tɔbu yigni, ki tuogi a'.¹⁵O paaciamu po i, ke o tagi ki tinga; O tagi ñanduna yeni o yanfuoma. O banciaanma po i, ke o ladi ti talwadi.¹⁶O ya yaadi ki maadi, se mi ñima ñ taani kaanyendu tanpoli po, u taayiinu ñ ladi ki gbie hali yeni i tinbiani.O yi tieni i taañigdi, ki taaga po, ki fiini u taafaalu wu ye naani.¹⁷nilo kuli banma po n yi cedi wan tua yanpiidaano. Bi maaba mo ñ di i fee, kelima ban duadi ya buli po. Kelima ban tagi ya buli yeni bi nui ki pia mayuli, fuomaba kuli ki ye i niinni.¹⁸Yii pia todmaba kuli, bi tuona kuli, fanma; fala yognu kpendi, ke lankuli ba bodi. ¹⁹Ama U Tienu, Jakobo ya biinu nan ki tie nani i buli yeni ka, kelima, wani n tagi, ki go die bonli kuli. Wani n go die Israyeli buolu; O yeli n tie O Diedo, u paaciamu kuli daano.Babiloni juodma²⁰Finì n den tie n tɔbu kudidondoli, n tɔtiadi.N den pua ki mudi i nibuoli diema yeni finì i.²¹Yeni finì i, ke den jaa ki mudi i taami yeni bi tandanba; yeni finì i, ke n den jaa ki mudi ti tɔturdi yeni yaa n den ñmagdi ti kuli.²²Yeni finì i, ke n den jaa ki mudi bi jaba yeni bi puoba; yeni finì i, a nikipela yeni a bila kuli.Yeni finì i ke n den jaa ki mudi bi naacenba yeni bi jifanba.²³Yeni finì ke n den jaa ki mudi bi yankpaaba yeni bi yankuli; yeni finì i, ke n den jaa ki mudi bi kpaakpaaba yeni bi naakpaakuola yeni bi kpaakotiadi kuli.Yeni finì i, ke n den jaa ki mudi gueneerinba yeni yikodanba.²⁴Kelima, a nunbu nni i, ke n ba tuu Babiloni yaaba yeni Kelide diema yaaba li panli, kelima ban tie Siyon ya biadma kuli po; O Diedo ñɔbonli n yeni.²⁵Finì u dogmudu juali, n fii ki sedi apo; finì yua n mudi ñanduna kuli; O Diedo n yedi yeni.N ba fii ki sedi apo, ki cedi ñan bindi bindi a juatana po, ki jidi ku jidgu nni, ki cedi ñan tua ya juali n co mukuana baba. ²⁶Bi kan ji ñani a kani lodmu tana yeni tanpuutana;Kelima a ba tua nufanu kaanu i; O Diedo ñɔbonli n yeni.²⁷Caani mani tuudicabli lan waani ñanduna kuli. Piebi mani li naatunli i nibuoli po. Yini mani i nibuoli ki taani yii, yin tuogi Babiloni: Yini mani Arati, Minni yeni Acikenasi yaaba.Puogi mani jakɔndibiemo wan gobdi yaaba n ba pua bu tɔbu yeni o; taani mani i taami ban ya milbi nani ti naasuudi yeni. ²⁸Bobni mani i nibuoli kuli yaaba ban fii ki sedi opo. Taani mani Medesi baditieba yeni bi gufenerinba yeni bi yikodanba kuli yeni ban die ya dogi kuli.²⁹Kelima ki tinga ba digibi, ki kua ti yanyagdi nni, O Diedo ñ den bili ke o ba tieni Babiloni yaali ya tieni ki tii, O ya cedi ke Babiloni pua nufanu, ki tua diegbendi, nisaalo ñ ki ye naana.³⁰Babiloni jakɔnda gbali bu tɔbu, ki sani ki ban wuoni ti tɔbuodi nni.Bi paalu kuli gbieni, bi ji tie nani puoba yeni i. bi juu bi diedi kuli, bi pua ki mudi bi bulñɔjabu kpakpaana.³¹A tonda tiini, ki lendi bi lieba i sani, ki bua ban caa Babiloni bado u tondɔ, ki yedi o ke bi pua ki paadi Babiloni diema, ki cebni mi biani kuli.³²Lanwani ii, bi diedi mi kaanpaali yii n kuu u kpeciamu yeni; Yibalinba juu ban dugi ya kaanpaali po yeni, tɔginkaanu ji ki ye, li ñmadli kua Babiloni jakɔnda siiga.³³Kelima, O Diedo, ki pia gbenma, Israyeli Tienu yedi ya maama ne: Bi nugi Babiloni nani u jalu yeni i. Li ji kan waagi yeni u jietaagu yognu ñ pundi opo.U Tienu wani obá n ba tuu o niba po li panli.³⁴Babiloni bado, Nabukanesaari dini nni; ki kuani nni i yanbani nni; o mudi nni cain, ki cedi ke n tua bobkuonli. O nali nni nani o bonfuodbiado yeni. ki yanbiadga yeni gbieni ki puogu yeni min den pia ya bonmɔnli kuli; o pua nni u nufanu.³⁵Yaaba n kua Siyon ba yedi, 'N sɔma ñ wuli Kalide yaaba yula po.'Jerusalem ba yedi, 'N sɔma ñ wuli Kelide yaaba yula po.'³⁶Ama O Diedo yedi ya maama ne, Diidi, N ba ñii a ciaga, ki kɔni, ki gaa a, N ba tuu apo li panli.N ba cedi Babiloni ñima yeni o kpeni kuli ñ fuadi.³⁷Babiloni ba tua tangbana, i fuasangbanli ñ wuondi naani, nufanu kaanu, ya diegbendi ke nilo ba la, ki yigni i jawaandanyigni.

³⁸Babiloni yaaba ba duni na a yangbanbila yeni i. Bi ba nguundi nani a yangbanjapana yeni i.³⁹Ki nianga ya cuo ba, ke bi yama kua mi jiema nni ya yognu, n ba bobni bi jiema bipo, ban di, ki guo, ki ñuni ba mi daapaama, bi pala n mangi, ban guo, ki gaadi, ki guani, ki ji da findi palbu; O Diedo ñobonli n yeni. ⁴⁰N ba pigi ba nani a patona yeni a nuabuana yeni i, ki gedi yeni ba u yankodkaanu.Li bubuuli yeni i fanfabni Babiloni po.⁴¹Be n tieni ii, bi pua ki paadi Babiloni, ki diedi ma! Lanwani ii bi paadi ki diedi ki tinga nni kuli kpiagidi. Diidi Babiloni n pua nufanu maama, ki tua diegbendi i nibuoli nni kuli. ⁴²Mi ñincianma ñingola fii yeni u fuugu ki yilni Babiloni!A ñingola yeni ku fuugu milni Babiloni.⁴³Babiloni dociami kpandi ki tua pabonli kaanu, tinkuonga yeni fanpienma, nilo n ki ye naani, nisaalmiali n kan fidi ki pondi naani.⁴⁴Ianwani ii, N ba buu, ki cuo Babiloni buciamo, Beli. N ba nmaa o, wan siini wan nali yaali kuli,i nibuoli kan ya puubi ki caa o kani yeni bi paabu. Babiloni bilinguona ba baa, ki mumudi.⁴⁵N buolu, sani mani ki ña bi siiga nni. Yuakuli n sani O Diedo pabiencianli, ki faabi o miali. ⁴⁶Da cedi mani jigi n cie, ti jawaandi n kua yi kelima mi diema laabaali po. kelima dunne ya laabaali ba cua. Lani ya pendi, jeli laabaalitca n didi ba cua, ti jadi yeni li mabinli ba fii kikandi mi diema nni. paatielo ba deli ki fiini paatielo. ⁴⁷Ama, diidi mani, a dana kpendi, ke n ba buu, ki cuo Babiloni buli yeni mi nannana kuli.Bi diema kuli ba di i fee, ban ba nandi ki pua yaaba ba baa ki kpe bi diema nni i.⁴⁸Lani ya pendi, i pamandanyani ba fii ki loli tanpoli yeni ki tinga nni, kelima Babiloni tingbali po.Yaaba n ba mudi Babiloni ba ña nijien po i; ne tie O Diedo ya maama i. ⁴⁹"Nani Babiloni n den cedi ke Israyeli tinkpiba baa maama yeni ii, omo ya tinkpiba ba baa Babiloni diema nni i. ⁵⁰Yinba yaaba n sani ki ciadi bu tobu, sani ki yaadi mani, ki fagdi! da see mani likani. I ya sani ki fagdi, yin tiadi O Diedo po, ki nan da sundi Jerusalema po.⁵¹Ti dini i fee, kelima ti gbadi ya sugdi, i tagli ke bi yaadi ki maadi ti nintuali, kelima bi canba cua ki ban kua hali O Diedo gbandieli nni, u kaangagdinjamu nni. ⁵²Ama, diidi mani, a dana kpendi, ke N buu ki cuo Babiloni nannana yeni mi buli kuli, ban pua ki duoli yaaba baa dua ki duni i kaani kuli mi diema nni.⁵³Kelima, ba Babiloni ya kpedi ki tuu ti talwadi bii ki duoni o bilinguona ke a kpedi maama kuli, yaaba n ba mudi mi diema ba togni Mini O Diedo kani i, ki baa o; O Diedo ñobonli n yeni.⁵⁴Ya ceng mani ya pabonyigni n ña Babiloni po, Cengi mani Kalide diema n baa ki mudi ki tieni ya fuugu.⁵⁵Kelima O Diedo pua ki mudi Babiloni. lani n cedi ke u nialciamu fii ki ki duni.Bi yibalinba fuugu tie nani i kpenciami ñima n puubi ki mca walwalwali maama yeni i.⁵⁶Kelima, yaaba n ba pua ki mudi bi diema tuogi ba. Bi tuogi Babiloni! Bi cuo bi totieba kuli.Bi konli bi dabana, kelima O Diedo tie ya Tienu n tuugi li panli i. Wani n ba nmiani ba ban tieni yaali kuli.⁵⁷Kelima N ba ñuni o badijaba, o yanfodanba, o yudanba yeni o totieba kuli mi daapaama ban guo, ki guani, ki ji kan findi; O Diedo, o Badciamo ñomaama n yeni O yeli n tie O Diedo, u paaciamu kuli daano.⁵⁸O Diedo, u paaciamu kuli daano yedi ya maama ne: Babiloni bilinguonciamu ba baa ki mumudi yomyomi, ban juu o bulñociandi ganpaala kuli.Bi niba ba sua ke bi soni tuonkuonli; ban a fala ki soni ya tuona kuli, bi tieni li u mu po i, kelima bi ba juu lankuli."Ban luni ya tondu Yufilata kpenu nni.⁵⁹Ya maama ke Jeremi, o sawalpualo den yedi Maciseyia yaabili, Neriya bijua Serayia, wan den caa yeni Juda bado, Sedesiasi Babiloni po, o bali binnaali binli. Li sa ke Serayia tie O bado guudkaaba yudaano i. ⁶⁰Jeremi den diani tigbabikaali nni ya fala yeni ya yebiadma n ba jiidi Babiloni po kuli. Yaali n tieni Babiloni kuli den diani li tigbabkaali nni.⁶¹Jeremi den yedi Serayia, "A ya gedi Babiloni, a ba la ya maama n diani li tili nni, ñan kpaandi, ki cogi paama, ban gbadi. ⁶²Iani ya pendi, ñan yedi, 'O Diedo Fini aba n yedi ke a ba pua ki mudi ya diema ne, ke nisaalo bii yanga kan ya ye li diema nni, ke mi ba tua diegbendi ya yognu n tuu ya yognu."⁶³A ya cogi li tigbabkaali ki gbeni, ñan loli li tigbabkaali yeni li tanli, ki lu Efrati kpenciamu siiga nni. ⁶⁴ñan yedi, 'Babiloni n ba bodi cain maama n yeni. Babiloni ji kan guani ki fii, kelima min ba jiini opo ya fala yeni ya yebiadma yeni o ba baa ki ji kan fii ki sedi.'" Jeremi maama n den juodi maama n yeni.

Chapter 52

¹Sedesiasi den pia bina piilie n binyenli i, ki dini li bali. O den kali ti badigbandi po piiga n binyenli Jerusalema dogu nni. O naá yeli den tie Hamutali; o den tie Libina dogu yua, Jeremi bisalo i. ²O den tieni yaali bia O Diedo nintuali; O den tieni nani Jowakimi n den tieni maama yeni. ³Yaali n den tieni Jerusalema yeni Juda dogi nni den bieni O Diedo pali hali boncianla, ke o nidi ki nani bi maama nni, ki deli ki yaani ba. Lanwani ii, Sedesiasi den fiini mi yiema Babiloni bado po. ⁴Sedesiasi bali binyiali yognu, nmaapiiga nni, o dana piiga daali, Babiloni bado, Nabukanesaari den cua yeni o togola kuli, ki ba tuogi Jerusalema. ⁵Bi den lindi ki cebni u dogu, ki kali. ki ban tuoni hali o bado Sedesiasi piiga n binyenli binli. ⁶Li binli nmaanaalo, o daayiali daali. mi koma den baa u dogu nni, jiema ji den ki ye ke mi diema nni niba ba di. ⁷Bi den luodi li bontonli, ke laa fagi yeni o bado gogdigu, bilinguona lie siiga, ke bi totieba la u nakaanu, ki sani ki nani ku niagu nni. Bá yeni Kalide jakonda n den lindi ki cebni u dogu kuli, bi den sani ki taa Araba sanu. ⁸Ama, Kalide jakonda den nɔdi ki deli o bado Sedesiasi, ki ban cuo o Jurden kpenjaali tialu nni, ke laa fagi yeni Jeriko. O totieba den sani ki yadi ki na o. ⁹Bi den cuo o bado Sedesiasi, kigedi yeni o Babiloni bado kani, Ribila dogu nni, Hamati diema nni, lankani i, ke o den buni ki cuo o. ¹⁰Babiloni bado den cedi ke bi kodi Sedesiasi bijaba o nintuali, Ribla dogu nni i, ke o den cedi ke bi kodi Juda cugli yudanba kuli. ¹¹O den yuandi ki cedi ke bi muu ki pudi o bado Sedesiasi nuni, ki loli o yeni ti kumondi kudseseli, ki gedi yeni o Babiloni dogu nni. Babiloni bado den cedi ke bi luoni o li kpaadidieli nni, hali yeni o kuuma. Nebusaradani biidi Jerusalema ki dudi. ¹²Li binli nmaamuulo, o danpiiga daali, li den tie Babiloni bado, Nabukanesaari bali piiga n binjiali yognu i, Babiloni bado Nebusaradani den cua Jerusalema. Wani n den tie Babiloni bado guudkaaba yudaano, ki go tie o naaciemo. ¹³O den cedi ke bi juu O Diedo diegu, ki juu badidiegu yeni Jerusalema diepaala kuli. O den cedi ke bi juu yaali n tie bonmonli, ki ye u dogu nni kuli. ¹⁴Ama Jerusalema bilinguona wani ii, ya totieba n den ye yeni Babiloni bado guudikaaba yudaano n den pua ku mumudi li bilinguona. ¹⁵Yaaba n den tie luoda, ki sieni u dogu nni, yeni yaaba n den sani ki nɔdi Babiloni bado yeni mi diema tuonsnba yeni bi tuonsnbanda, Babiloni bado guudkaaba yudaano, Nebusaradani den cuo bi siiga nni boncianla, ki gedi yeni ba ti yonbidi, Babiloni po. ¹⁶Ama, Nebusaradani den na ke yaaba n tie luodmonba yeni yaaba n baa tuuni i kuani yeni ku daamngu tiidi kuani nni, ke bi ye mi diema nni. ¹⁷Kalide jakonda den pua ki mudi ya kumondi daacaada yeni li daapanda, ti ninniditiadi tuankaanu, yeni ti kumondi tadciandi yeni yaali n den ye O Diedo diegu nni ki tie kudmondi kuli, ki doli li kudmondi kuli ki gedi yeni ti Babiloni po. ¹⁸Bi go den taa mi fantanpienma juuma tiadi; pelinba, mu jugmu, mu tañukaamu yeni yaali salga yidkaaba tiadi, ki tie kumondi kuli, Kalide yaaba den taa lankuli, ki gedi yeni li Babiloni. ¹⁹Ti tadciandi, ban juugi ya fanu nni mi fantama, a tadkuana, a kudboba, i fidtuankaani, ti nandi boncogkaali yeni wula tadciangu, yeni nanjilfa tiadi kuli, Babiloni bado guudkaaba yudaano den doli lankuli, ki gedi yeni li Babiloni po. ²⁰O badiciamo Salomon n den kuani ya kumondi O Diedo diegu maama nni den yabi, a bunbunlieda, ku tadciangu yeni piiga n naatonlieda, ti kumondi den yabdi, ke nilo den kan fidi ki begi lanyatiadi. ²¹A bunbuna fagmu den tie piiga n nuukpanduna niin, ke ya baabi n den cebni ki lindi den tie piiga n nuukpaduna lie. Li den tie bonlongu, ke li kudi piamu tie nuubila na. ²²Bunbunli po kuli den pia bontuankaali, ke li kpedma pundi nuukpanduna mu, bi den lugi ti kumondi, ki tabni a bunbuna yeni, ki kagni ki lindi, ki jonjoni Geenadi tibu bonluana, ke a tie kumondi li bunbunlieda kuli po. ²³Lanwani ii, grenadi luana den tie piyia n bona luoba polu po; ke grenadi luana kobga a bunbuna tiipo ya kudlugkaadi po. ²⁴Babiloni bado guudkaaba yudaano den cuo salga yidkaciamo Serayia, yeni o kpaagli Sefania, yeni bu buñbu guudkaaba bonba taa. ²⁵O den cuo u dogu nni ya jakondo n den tie bi totieba gobdika, yeni jaba lele, ke bi tie o bado ceglikaaba, ki da ye u dogu nni. O go den cuo o bado totieba yudaano, yua n den tie tidianlo, ki dangi yaaba n ba gedi bu tobu, bi go den cuo i tinkundogi yaaba, ya niba n ye u dugu nni, bonba piiluoba. ²⁶Lanwani ii Nebusaradani, bi guudkaaba yudaano den taa wan cuo yaaba kuli, ki soni yeni ba Babiloni bado kani Ribila dogu nni. ²⁷Babiloni bado den cedi ke bi kpa ba Ribila dogu nni, Hamati diema nni. Li den tieni yeni i, ke bi cuo Juda diema nni yaaba, ki nani ba bi diema nni, ki gedi yeni ba ti yonbidi. ²⁸Babiloni bado, Nabukanesaari n den gedi yeni yaaba ti yonbidi n ne: O bali binleleli binli, o den gedi yeni Juda yaaba 3.023. ²⁹O bali piiga n biniili binli, ke o gedi yeni Jerusalema yaaba 832. ³⁰O bali piilie n bintaali binli, ke Nebusaradani, o bado guudkaaba yudaano den gedi yeni Juda diema nni yaaba 745. Ban gedi yeni yaaba ti yonbidi taani ki tie 4.600. Babiloni bado tieni sugli Jowakimi po. ³¹Yaali n den juodi den tie o bali piita n binleleli binli, ban den gedi yeni Juda diema bado Johakimi, o piiga n nmaalielo, o piilie n damuuli daali, Babiloni bado, Efil Meroda den luodi Juda bado Johakimi li kpaadidieli nni. Li den tieni Efil Meroda n den cili ki kali li bali po ya binli i. ³²O den duani o yama, ki boe yeni o, ki puni o ya kalkaanu n nani, ki pia ti kpiagidi ki cie ya baditieba n den ye Babiloni n den kaandi o maama yeni. ³³Babiloni bado, Efil Meroda den cedi ke bi landi Johakimi dansaltiadi, ki cedi ke bi yieni o ya tiadi n pia ti

kpiagdi, ke o ji kaa yeni Babiloni bado daali kuli, ki di yeni o kaanyendu, hali yeni o miali bianu,³⁴Babiloni bado den ki muni o wan bua yaali daali n̄ tuu daali, hali yeni o miali bianu, yeni o kuuma.

Lamentations

Chapter 1

¹Ya dociamu n den milbi yeni bi niba n ji bili dokuongu yeni.U ji kpandi ki tua nani pakuali yeni, ki nan den tie ti kpiagdi diema.U den tie badbisalo i, i nibuoli kuli siiga, ama, bi niini u niba, ki gedi yeni ba ti yonbidi.²Mi diema buudi, ki fabni, ñagu kuli, ke o nunga yeni o kpiani kuli gbie yeni ninsiidi baba. O buakaaba siiga, obakuli naa baagi o. O dɔnlinba kuli lindi o puoli. Bikuli ji tua o yibalinba i.³Juda diema mo kua mi luoma yeni mi cacagma nni, ke bi taa o niba, ki gedi yeni ba ti yonbidi.O kua ki taa yeni i nibuoli, kaa pia fuoma bá waamu.O pabɔnli ji yabdi boncianla, yaaba n sedi opo kuli, kase ban paadi o.⁴Siyɔn sanjala kuli ye yeni kuububuuli i, kelima obakuli ki kpendi u badu po.O bulɔna kuli ye yeni fala i. Bi salga yidkaaba kuli ye yeni li dunli. O powandiana ye li pabɔnli nni, ke u dogu kuli ye li pabiidcianli nni.⁵Bi yibalinba ji tua bi canbaanba; bonli kuli ji cuoni bipo lan buali maama.O Diedo pali biidi boncianla kelima bi tuonbiadi kuli po.O yibalinba taa o bila ki gedi yeni ba ti yonbidi.⁶Siyɔn kpiagdi kuli caa ki bua bodi. O badbijaba ji tua nani ya kabli n ki pia muanmankaadi yeni, ki ji waa kaa pia paaluba kuli a waala nintuali nni.⁷Jerusalema bii ki tiani wan dini i fee yo yognu, ki waa ki puagi. Waa sundi wan den pia ya ñalmani yeni ya bonmɔnli kuli.O niba n̄ den baa yibalinba nui nni ya yognu, obakuli den ki ye, ki ba baagi o. Yibalinba den nua o, ki laa o, kelima, o pia yaama n bodi kuli po.⁸Jerusalema tieni ti tuonbiadi boncianla, laayapo i ke yaaba n den kpiagdi o kuli ji fali o, kelima o jɔgni, ke bi la o mubili. O ji yi duni i, ki fuadi bi kani.⁹O jɔgindi talni o tiayiekaadi, waa den bobni oba, saala po. O tingbali ki pia maama. obakuli naa ye ki ba baagi o.O buudi ki tua, "Hain, O Diedo, diidi min dini i fee maama, kelima, yibalinba wani ya bali li pugdi i!"¹⁰Yibalinba maani bi nui yaali n tie bonmɔnli tipo kuli.O la ke bi canba cua ki kua hali u kaangagdinamu nni. bayeni ñan den kuani yaaba ke ban da kua a nitaanli nni yeni tantaankaanu yeni.¹¹O niba kuli duni, ki lingi mi jiema. Bi taa ban pia ya bonmɔna kuli, ki lebdi ki ga mi jiema, ki ba faabi bi miana.O Diedo, diidi nni, ñanbi ki diidi nni, kelima, bi fali nni boncianla, mii ji pia mayuli.¹²Yinba yaaba n tɔgni i sani kuli po lan da tie ipo nani tinba yeni; diidi mani ki lia, fala ye, ki naani yeni ti ya fala aa? Kelima, O Diedo pabiencianli po, o cedi ke n pali bɔndi boncianla.¹³O sɔni u mu hali tanpoli, ke u jiidi ki juu, ki kua n kpaba nni, ki sia ña cain.O dia nni ku diagu, ke n baa ku niinni, ke ku mubni n taana.O cedi yognu kuli, ke n ye li pabɔnli nni, kaa ji pia paaluba kuli.¹⁴Bi cuo o ki loli n yeni, bi taani ki loli o nui, ki pɔni o tulu nni, ke li ji tie nani naadaapanduu yeni opo. O paalu kuli gheni. O Diedo n taa nni ki tieni n yibalinba nui nni, n ji kan fidi ki fii, ki sedi.¹⁵O Diedo cedi ke min dugi ya jakɔnda po yeni, sani ki yaadi ki ña nni.O Diedo yini ki taani a tɔgola ke ban tuogi nni, ki biani n jawaaba fanma.O Diedo cedi ke bi ñmiani ki ñani Juda, o powandiali gbannanñima cain, nani ban nugi ku daamɔngu tiidi luana maama yeni.¹⁶Lankuli ne n cedi ke n buudi, Hain, n nuni, ti ninsiidi puubi n nuni nni nani mi ñima n̄ puubi u kpenciamu nni maama yeni, kelima, ya baagika n bi ba baagi nni yeni nan fagdi yeni nni. N bijaba ye yeni li pabɔnli, kelima yibalinba paalu yiedi, ki paadi ba.¹⁷Siyɔn tandi o nui, ki mia mi todma, ama, faabika ki ye.O Diedo jagi ke yaaba n kua ki lindi Jakɔbo n̄ tua o yibalinba. Jerusalema ji tua jɔgindi bonli i, bipo.¹⁸O Diedo tie yua n tiegi bonñanla, kelima mini n yie kaa cɔlni o yikodi.I nibuoli kuli, cengi mani nni, diidi mani min fabni maama, fala po.Bi gedi yeni n jafanba yeni n jawaaba ti yonbidi.¹⁹N kuudi, ki mia n dɔnlinba mi faabma, ama, bi lindi n puoli, ki kuadi nni.N salga yidkacianba yeni n cancannikpelba kuli kpe u dogu nni.ya yognu ke bi den lingi mi jiema ki ba faabi bi miana.²⁰O Diedo, diidi, kelima n ji ye fala nni i; n tugsɔma sani, ke n yama ñmadi, ke n pali cie ki baa n tugu nni, kelima, n bani ke n fiini mi yenyiema!Niinpo, yibalinba kubi mu jugsimu, ki kpa n niba, ke ti diedi nni mo,kuuma baba i.²¹Bi gbadi ke n duni, ki miadi mi todma, ama, obakuli naa ye ki ba baagi nni.n dɔnlinba kuli gbadi min ye ya yebiadma nni, ama, bi pala mangi yeni ñan sɔni nni ya tuoli ne. ñan den bili ke a ba tieni yaali yeni, li yogu n pundi. Cedi bani mo n̄ tua nani mini yeni.²²Dɔgdi ki waani bi tadingu a nintuali. ñan tieni bimo nani ñan tieni nni maama yeni, kelima min den tugi ya tagli kuli yeni.N dunli ji yabdi ki kandi, ke n yama mo ñmadi.

Chapter 2

¹Jam! O diedo pabiencianli po, o cedi ke ti tawalgbanbɔndi libni o bisalo Siyɔn po. O cedi ke o poŋamo, Israyeli ñani tanpoli ki baa tinga nni. O pabiencianli po, waa ji tiadi o taanmaakaanu po.²O Diedo ki jie Jakɔbo dociami kuli, niñima, o nali ikuli. O pabiencianli daali, o tudi ki guli Juda, o bisalo dogciami yeni i bilinguona kuli; o pua ki guli bikuli, ki cagni mi diema yeni bi yikodanba kuli.³O pabiencianli nni, o pua ki fendi Israyeli yina kuli. O kɔnli o nujienu, o yibalinba nintuali. O cuoni Jakɔbo ya mupienu n lindi ki cebni o, ki dini bonli kuli.⁴Nani yibali yeni, o kpali o dabanli ki dadi ki teli tinba i, O nuujienu ji bua tɔa tinba i u piemu. O cedi ke bi kodi o pali n den mani yaaba ya po, o gbandieli nni, Siyɔn po; O wuli o pabiencianli yaali n tie nani mu yeni.⁵O Diedo ji kpandi ki tua yibali i. O nali Israyeli kuli. O nali o kaanjigi kuli. O pua ki bolini o kaanpaali kuli. O pugni i kuumoe yeni i fanfabni o bisalo Juda diema nni.⁶O cedi ke bi pua ki mudi o kaangagdinamu nani kuanjonli yeni. O cedi ke bi pa ki mudi u kadikaanu, wan den cendi ti naankani yeni. O Diedo cedi ke bi sundi mi jaanma yeni mi fuodma jaanma Siyɔn nni, Kelima, o pabienli po, o cedi ke bi fali bi baditieba yeni salga yidkaaba kuli.⁷O Diedo ñani o yuli o padbinbinda maama nni, ki cedi ke bi fanbi o kaangagdinamu. O taa Jerusalema badidiegu, ki tieni o yibalinba nui nni. Bi ye O Diedo diegu nni, ki laa, ki yigni nani li tie jaancianma yeni.⁸O Diedo bobni Siyɔn, o bisalo dociamu puamudima. O bigni, ki bani a bilinguona yeni a kpakpaana kuli n dɔa maama yo, ki pua ki mumudi likuli, kaa goni o nuu bá waamu. A guokpakpaana yeni a bilinguona kuli bili ki fabni, ban pua ki mumudi ŋa cain yapo.⁹O bulñɔciandi feli ki dua tinga nni; o pua ki mumudi a bulñɔkpakpaana kuli. O baditieba yeni o badbijaba kuli taani ki ye yeni i nibuoli, yikodi ji ki ye, o sawalpuaba mo ji ki gaani O Diedo sawali.¹⁰Siyɔn, o bisalo cancannikpelba ji kaa tinga nni i, ki ŋmini. Bi wuli bi yula po mi tama, ki yie li pabɔnli tiadi. Jerusalema jifanba tiibi, ki nua tiipo.¹¹N nuni cɔgi yeni ti ninsiidi, n yama mo ŋmadi; N nuadi kuli ñani, ki bili tinga nni, kelima, o bisanŋamo niba n ye ya yebiadma nni. A canpanda yeni bi pomadba baa ki bili u dogu sanjala po.¹²Bi buali bi naanba, "Be ya jiema n ye ke ti ba di ii?" Bi den ŋmadi ki baali u dogu sanjala po, nani ban pua ki duoli yaaba yeni. Bi yi fuodi ki jiini, ki buoni bi miana bi naanba biina po i.¹³O poŋamo, Jerusalema, n nan go ba maadi a be i? N ba nangi a yeni ŋma i, lan paani a pali waamu, fini Siyɔn O Diedo cikpenga? Kelima ŋan ye ya yebiadma nni yabi ki pundi mi ñincianma. ŋma nan ba fidi ki tebi a, ŋan paagi ii? ¹⁴A sawalpuaba den ga tofaama yeni i bɔndi sawali i apo. Baa den diidi ki la yaali n tie a tagli, ki ba todi a, ki faabi a, ama, bi den pua apo ya sawali n ki pia mayuli ii, ki naa go pia fuomaba kuli, ama ki nan pua mi tofaama, ki tulini a.¹⁵Yaaba n pendi i sani nni puogi ti nupuodi, ki ñuadi a. Bi yi fuoni, ki papagi bi yula, O Diedo bisalo, Jerusalema po, ki tua, "Ban den yi ya dogu 'Ya ŋamu n ki pia bianu, ki tinga kuli ya pamanli ka ne ee?" ¹⁶A yibalinba kuli yaadi bi ñɔna, ki fuoni, ki ŋmani bi ñina, ki tua, "Ti nali o o! Tin den li guu ya daali n yeni! Ti nandi li daali! Ti ji see li daali nni n yeni!" ¹⁷O Diedo tieni wan den jagi ke o ba tieni yaali. O tieni ki tii wan den yaadi ki yedi ya maama hali yognu. O pua ki mumudi a, kaa jie niñima, kelima o cedi ke a yibalinba mangi bi pala a bodima po; O pugni a yibalinba u paalu.¹⁸Bi yigni yeni bi pala kuli O Diedo po, Siyɔn bisalo bilinguona! Cedi a ninsiidi n puubi yienu yeni ñiagu nani kpenciamu ñima yeni. Da buali fuodimaba kuli po, a nuni ki pia fuomaba kuli.¹⁹Findi ku ñiagu nni, yeni ban ba lebdi bi guudikaaba ya yognu kuli, ki ya buudi! ŋan wuli O Diedo nintuali, a yantugmaama kuli, nani mi ñima yeni. Duoni a nui polu po, ki jaandi a bila yaaba n mɔa yeni mi koma, a sankaditaana kani yeni, laafialo po.²⁰Diidi, O Diedo, diidi! ŋan sɔni nni ya tuonli ne. Li buali ke bi pomadiba n guani ki ŋmani bi bila nandi ii, ban kubi ya bila bi tugdi nni, ki ti mali ba aa? Li buali ke ban kpa salga yidkaaba yeni bi sawalpuaba O Diedo kaangagdinamu nni ii? ²¹Bi jawaaba yeni a nikpela, bikuli bibili a sanjala po. N jafanba yeni n jawaaba, bikuli kpe bu tɔbu po; a cedi ke bi kpa ba, kaa jie bipo niñima.²²A yini n yibalinba, yaaba n ye i kaani kuli, min jie yaaba yeni, ki taani ba, nani ŋan yi yini li nitaanli mi jaancianma yeni, O Diedo pabiencianli daali, obakuli ki sani ki ciadi, obakuli ki fidi ki faabi o miali; Min den wubi yaaba, ki bua ba boncianla yeni, yibalinba buoni bikuli.

Chapter 3

¹N tie ya nilo n la i fee yeni mi cacagma yeni O Diedo pabienlianli gbiamu i. ²O gobdi nni, ki cedi ke n cuoni li bɔnbɔnbiigli nni, ke li naa tie yenma nni ka. ³O lebdi, ki fii ki sedi npo, ki pua nni hali daamunli. ⁴O pua ki biidi n gbanu yeni n gbannandi kuli; o pua ki mumudi n kpaba. ⁵O cedi ke bi lindi ki cebni nni yeni u tonu yeni ti jadi. ⁶O cedi ke n ye li bɔnbɔnbiigli nni nani ya tinkpba n kpe ke li waagi boncianla yeni. ⁷O maa ya guonli n fagi, ki lindi nni, ke n kan fidi ki yugi ki ña, ki ciadi. Wan loli nni yeni ya kudseseli kpiagi ki kandi, ⁸Bayeni min buudi ki jaandi, ki miadi mi todma, o naa cengi n jaandi. ⁹O pani n sanu yeni a tangbenga; o buoni n sani, ki tulni nni. ¹⁰O tie npo nani ya yanbiadga n wuoni, ki guu nni yeni, nani ya yangbanlo n laani ki guu nni yeni; ¹¹O tulni nni u sanu nni, ki cuo nni, ki tɔtɔdi, ki ŋa nni yeni li pabɔnli. ¹²O kpali o dabanli, ki tagni u piemu, ki dadi ki teli nni. ¹³O yogdi o luoli kuli piemi, ki yegi ki caani n ciaga nni. ¹⁴Mini n ji tie ban baa laa yua daali kuli, bi ji bugni mini i i yani. ¹⁵O cedi ke n ye li pabɔnli nni yognu kuli, ki kuani nni i yanbani nni. ¹⁶O kpaadi n ñina, ki guli nni mi tama nni, ki fili nni. ¹⁷N yantiali ji ki bani yaali n tie yanduanma; n ji sundi yaali n tie li pamanli yeni mi yemanma. ¹⁸Lanya po i ke n yedi, "Mii ji pia suginmaba kuli, lanwani ii, min den pia ya dandanli O Diedo po yeni gbeni." ¹⁹Tiadi min den puagi ya yognu, ki dini ya fee, min den tugi pa pabɔnli yeni ya yanyagdi. ²⁰N li tiani lankuli po bonŋanla, lani n wudi n gbanu. ²¹Ama, n yi tiadi lankuli ya po, yeni lani kuli, li dandanli da ye: ²²O Diedo buama yeni o ŋanma dá ki gbeni cain, o niñingbadma mo ki pia bianu, ²³O Diedo buama pugdi daalkuli i; a buacianma ki pia bianu. ²⁴N yedi, "O Diedo n tie n biinu," Lani n cedi ke n baa pia opo li dandanli. ²⁵O Diedo ŋanma yabi yaaba n dugi opo, yeni yaaba n lingi o po. ²⁶Li ŋani, ki buali ke o nisaalo ñ guudi O Diedo faabma yeni li juunli. ²⁷Li go ŋani ke o nilo ñ juuni o panma nni, ki ga fala. ²⁸Li buali ke wan kali o baba suo, kelima O Diedo ñ bili maama opo n yeni. ²⁹Li dandanli ñ dá ye opo ya yognu, li buali ke wan tieni li yumiinli i. ³⁰Li buali ke wan tandi o kpianu, ki teni yua n pua o, ki tuo, ki guo ti sugdi.

³²Ama, o ya waani ti fala, o go ba gbadi ti niñima nani o buacianma ñ yabi maama yeni. ³³Kelima, waa yi fiagi o nisaalo, o yanbuama ka, bii, ki wangi bi niba fala fanfanma ka. ³⁴Bi ya ŋmaadi ki mido ki tinga po kpaada ya yognu, ³⁵Bi ya tudi, kaa ŋodi ya buujiali n tiegi, Tanpoli po Badciamo nintuali ya yognu, ³⁶Bi ya muni o nisaalo i mɔni, li bujiali yognu; O Diedo kan tuo lanya tuonbiadi kuli! ³⁷ŋma nan yaadi ki maadi, ke li tieni, li nan yaa tie O Diedo buama yaaka? ³⁸Tanpoli po Badciamo ñɔbu nni ka ke mi yebiadma yeni mi yeŋanma ña aa? ³⁹Be yapo i, ke o nisaalo, yu pia miali ba biidi o pali ii? Be yapo i ke nilo ba biidi o pali, kelima bi buni ki cuo o o tuonbiidi po oo?

⁴⁰Cedi mani tin kpaagi, ki diidi ti sani bonŋanla, ki guani ki ŋodi O Diedo. ⁴¹Cedi mani tin duoni ti nui, ki jaandi yeni ti ppala kuli, ki mia Tanpoli po Tienu. ⁴²"Ti tudi, ki fiini mi yenyiema, O Diedo dá ki tieni tipo sugli. ⁴³A fiini a pabienli, ki fii ki sedi tipo, a kpaa bi niba kaa jie bi niñima. ⁴⁴A kua ki wuoni ti talwadi nni, kaa bua ti jaandi ñ pundi a kani. ⁴⁵A cedi ke ti tua baadi, ban sengi yaali i nibuoli nni. ⁴⁶Ti yibalinba kuli yaadi bi ñɔna, ki solni ti i,

⁴⁷Tinba wani ii, ti jawaanciandi yeni ti yanyagciandi n tie ti yema, mi bolinma yeni u nufanu. ⁴⁸Ti ninsiidi puubi n nuni nni nani kpenu yeni, kelima, bi bolni n diema nni niba. ⁴⁹Ti ninsiidi baa cuudi n nini nni, kaa pia kolma, fuomaba kuli ki ye, ⁵⁰Hali yeni ya yognu ke O Diedo yua n ye tanpoli ba faami, ki diidi ki la o. ⁵¹N nunbu ñ la yaali kuani nni li pabɔnli nni, kelima, ban tieni n dogu nni jafanba yaali yapo. ⁵²Yaaba n den tien yibalinba ŋua ki deli nni nani n tie nuanga yeni; bi ŋua ki deli nni fanfanma. ⁵³Bi luni nni ku buogu nni, ki biini ku tangu ki pibni nni.

⁵⁴ke mi ñima milni n yuli. N yedi, "Li gbeni minwani yapo n yeni!" ⁵⁵N yigni, ki taa a yeli, O Diedo, hali ku buoñuangu nni. ⁵⁶A gbadi n nialu, min yedi ya yognu, "Da biini a tuba, min yigni ya yognu ki miadi a mi todma."

⁵⁷A den nagni n kani, min taa a yeli ya daali; a den yedi, "Da jie libakuli." ⁵⁸O Diedo, a kɔni ki ga nni, a faabi nni, ki puni nni li miali! ⁵⁹O Diedo, a la ban tuni nni ya tagli kuli; saa npo i mɔmɔni. ⁶⁰A nan la ban tuu bi panli maama, ban taani ñɔbu ku janbi nni maama. ⁶¹O Diedo, a nan gbadi ban taani ñɔbu, ki sugdi nni maama, ban taani ki bobni ya janbi npo. ⁶²Yaaba n fii ki sedi npo yeni bi ñɔna yeni ban tuni nni ya tagli kuli yagni n yama daamunli.

⁶³Diidi ban kaa, yeni ban see kuli; bi bugni nni i yani, ki yiini, ki ñuadi nni. ⁶⁴O Diedo, Tuu ba li panli, nani ban tieni nni maama yeni. ⁶⁵ŋan dini ba i fee, ki cedi lan yaalidi ba! ŋan jiini a solindi bipo! ⁶⁶O Diedo, ŋan ŋodi ba yeni a pabienli, ki deli, ki bolni ba a tinfanma nni!

Chapter 4

¹Yaalidgu uu? Li tieni ledi i ke wula yeni ya tana n pia mayuli, ki ñilgi pilpilpil ti yindi ki duadi ii! Ban den gagdi ya tana n pia mayuli, O Diedo po n ji ti bili i kaani kuli, a sanjala po. ²Siyon bijaba yaaba n den cie wula mɔno, ama mɔla wani ii, bi ji ki yɔgu bobli dunga, o bobmaalo n maa yaali yeni o nui! ³Bá o fuasangbanlo pia mi yama, ki ñaani o bila, ama, n dogu nni ya puoba, bani yaaba pia mi buama booncianla, ji kpandi ki tua tugmɔndanba, nani mi fanpienma nni tɔgtɔnuadi yeni i. ⁴Ki canpandiga lanbu tabi o lanɲaangu nni, ki dugni u ñuñuunu po; A bila buali mi jiema po, ama, libakuli ki ye ke bi ba teni ba. ⁵Yaaba n den maani yeni ti jiemandi yeni, mi koma ji kpa bani i, a sanjala po yieni. Ban den wubi yaaba, ki yiendi ba ya tiadi n mɔni colcolcoli yeni, bani n ji puagi, ki fiidi a tinbena po yeni. ⁶N diema dogtieba bisiaba tagli yabi boncianla, ki cie Sodomi, ama, bi den bolini o yenma i, ke obakuli ki tieni liba, ki ba faabi o. ⁷Bi yudanba pala den pieneni ki cie a taatana, ki pieneni nani mi naanjanma yeni; Bi gbanu den den ɲani, ki go ñilgi, ke bi go pia u fidu mo. ⁸Mɔla wani ii, bi ji boni nani fantanjiandi yeni i. Bi ya la ba u sanu nni, bi kan bandi ba. Bi gbanli, sani ki tabni bi kpaba; hali ke bi kuodi ki cie daakuondi. ⁹Ban den kpa yaaba yeni ki jugsiega ya yaali tu yeni mi koma n ba kpa yaaba, bani yaaba n dondi, ki kuodi, kelima kuanu nni jiema ki pɔa. ¹⁰Ya puoba n jie mi niñima boncianla n ji ñaani bi bila; bi bila nandi n ba tua bi jiema, ban wangi n dogu yaaba bisiaba fala ya yognu kuli. ¹¹O Diedo dogdi o pabienciali, ki waani; o wuli o pabiencialni yaali n tie nani muñima yeni. O sia Siyon u mu, ke u juu o flagli tanpuukaana. ¹²Ki tinga nni baditieba yeni ɲanduna niba kuli den ki bani, ke yibalinba ba tɔgni a bulɲɔna, ki kua Jerusalema nni. ¹³Bi kua Jerusalema nni, kelima bi sawalpuaba yeni bi koopadcianba tuonbiadi yeni bi tagli po, bani yaaba n wuli bi tugpiendanba soma u dogu nni. ¹⁴Bi ji den waa, ki puagi a sanjala po, nani juama yeni i. Mi soma den Jɔgni ba boncianla, hali niloba kuli den kan fidi ki sii bi tiayiekaadi. ¹⁵Bi niba den yi yigni bipo, "Fuadi mani! Jɔgindi danba! "Fuadi mani! Fuadi mani! Da sii ba mani!" Lanwani ii, bi den waa ki puagi i; i nibuoli nni, bi niba den tua, "Bi ji kan fidi ki ya ye nekanba." ¹⁶O Diedo wani oba n den yayadi ba; waa ji den bua wan la ba mɔko. Bi den ki pia colinliba kuli bi koopadcianba po, bi go den ki pia fangli bi nikpelba po. ¹⁷Tinba wani li cini ti nuni yeni ti ninsiidi, ki guu ya todma n kan pundi hali bada. Ti den dobdi ki guu ya nibuoli n ba cua ki nan kan fidi ki faabi ti. ¹⁸Ti yibalinba den ɲua ki tɔgdi ti taabana i, ti den kan fidi ki cunni sanjala po bii ki kua niba siiga. Ti juodma den nagi, ke bi cɔdi ti miali dana mo Ti miali bianu pundi. ¹⁹Ti yibalinba den kagi ki cie tanpoli po kapaciigu. Bi den ɲua ki deli ti a juana nni, ki dia ti ti diadi mi fanpienma nni. ²⁰Yua n den tie ti miali; O Diedo n den gagdi ki ɲanbi yua tipo, tin den maadi yua ya maama, ki tua, "O baa kubi ti, tin ya ye i nibuoli nni yeni", wani ke bi cuo ki luni ku buogu nni yeni. ²¹Edomi poɲamo, ya mangidi a pali, yinba yaaba n kua Usi dogu nni. Yin ya bani ke imo ba ñu li tadñukaaga nni; I ba ñu ki guo, ki gaadi, ki yiedi ki ɲa iba mubili. ²²Siyon poɲamo, a tagli gbeni, Bi ji kan gedi yeni a ti yonbidi. Ama, Edomi poɲamo, o ba buu, ki cuo ɲa; o ba dogdi a tuonbiadi.

Chapter 5

¹O Diedo, tiadi yaali n tienti ti!Diidi njan dini ti ya fee! ²Ti faali biinu niani ti kani, ki kua bi canba nui nni;bi fie ti diedi ki teni bi nilanba. ³Ti ji tie kpienbila i, tii ji pia baanba,ke ti naanba mo tua kpepuona. ⁴Ti daa mi niniukaama yeni ti ligi i, ki nu, li buali ke tin daa ya tigdi n niani ti kuani nni yeni ti ligi i i, ki kuuni. ⁵Ti yibalinba yaaba n guu ti, nua ki tuuli ti i;Ti tuona paa boncianla, ke tii pia fuoma ba waamu. ⁶Ti tiani ti nui Ejipti yeni Asiiri po i, ki ba mia mi jiema, ki di ki guo. ⁷Ti yaajanba den tienti ti tuonbiadi, ama, bi naa ji ye,Tinba n ji tugi bi tagli. ⁸Ti yonbi n ji die ti,oba mo naa ye ki ba fie ti bi nui nni. ⁹Ti yi lu ti miana i, ki baa li bonjekaali, kelima, mi fanpienma nni ya nibiadb n kubi mu jugsiemu yeni. ¹⁰Ti gbannandi tuoni ki pundi fanu, kelima mi koma ya gbannantongu. ¹¹Bi niigi bi puoba, Siyon juali po, ki niigi bi jafanba Juda diema dociami nni. ¹²Li pia ban cegi ki sadi ya badijaba, baa pia fangliba kuli bi nikpelba po. ¹³Bi niini ku nipaangu, ki tuni ba a naana, ke bi jawaaba tugi a daababikpiaga, ki tuudi ki baali. ¹⁴Bi nikpelba ji ki caa bu bulnubu tantaana,ku nipaangu mo na bi baatiatiadi yeni bi yani. ¹⁵Ti pala ji ki tiani pamanli po, ti ciaga mo ji kpandi ki tua pabonli bonli¹⁶ki badifegliga yidi ti yula po, ki baa;Ti ji ye yeni fala baba i, kelima ti tienti ti tuonbiadi!¹⁷Lanya po i, ke ti pala ye yeni fala, ke ti nuni mo niigi, ki tie daaa. ¹⁸Siyon juali biidi cain, lani n cedi ke i fuasangbanli godi li kani. ¹⁹Ama, Fini O Diedo yua n kaa ti gbandi po ya yognu n tuu ya yognu kuli, Fini n baa kaa li balkalkaanu, nifiima n tuu nifiima. ²⁰Be nan cedi ke a sundi tipo, ya yognu n tuu ya yugnu uu?Be n cedi ke a noli ki na ti hali ti miali yema kuli ii?²¹O Diedo, pegdi ti, tin guani a kani, lanwani ii, ti ba guani a kani!Guani ki pandi ti dana, nani lan den tienti maama yognuba yeni, ²²Li nan ya ki tie ke a bua lu ki diani ti yaa ka, ke a pali beni ki kandi u bianu.

Amos

Chapter 1

¹Ne tie Amos ,Tekoa yankpaalo Osias Juda badcianmo Jeroboam Joas bijua Isaraheli Bado yogu ,n bo la ya maalima Isaraheli po bina n pendi ki sua ke ki tinga jegidi . ²O bo yedi : Sion dogu u Tieniu lantgu tuondi ,Jerusalemi maadi ke b gba .A yankpaala yankpaguagu baa kuodi . ke Karmel juali n kuodi. ³U Tieniu bo yedi : Damas tuonbiidi bona taa po, bona muno po n kan cendi kelimaa bi kua ti kudibiadi ki nmaa Galaad. ⁴n baa soni u muu Hasaheli deni .Ke lan di ki buodi Ben -Hadad deni . ⁵N baa biidi Damas bulnubu bonluokaana ,ki kpa Bikataven yaabi yeni Betheden yua kubi li danbili .ki cuo Syrie yaab kuli ki gedi yem Kir. ⁶U Tieniu yedi : Gasa tuonbiidi bonana po n kan naa kelima bi cuo bi niba ki baa teni Edom . ⁷n baa soni u muu Gasa dikpina po lan di bi diena. ⁸n baa kpa ya niba kua Asdod yeni Akalon yua cubi yiko . N baa kuani Ekron yaabi po ke biani Filistenis nba. Lan tie o badi u Tieniu lanbonli. ⁹U Tieniu bo yedi : Tyr tuonbiidi na po ,n kan cedi kelima b cuo bi niba ki teni Edom kaa tiadi ya dolugu bo ye ki tie naataanli. ¹⁰N baa soni u muu Tyr dikpina po lan di b diena¹¹U Tieniu yedi Edom tuonbiidi na po n kan cedi kelima o beli o kpiiba yeni ki juga yeni nukumu kelima li nmani o pali yo ke o ye yeni biadima ¹²N baa soni u muu Teman nni lan juu Bostra deni . ¹³U Tieniu yedi : Amon bila tuonbiidi na po ,n kan cedi , kelima b pidi Galaad tunpunba puona yo g baa ki tinga ki pugini¹⁴N baa cuoni u muu Raba dikpina po lan di bi diena. li kaa tie u tubu yigini ama u faabiigu daal yigini i ¹⁵ke b badcianmo n tua yonbo ban gedi yen'o yeni o batieba

Chapter 2

¹U Tienu yedi : Moab tuonbiidi na po n kan cedi , kelima b juu Edom badicianmo ke kpaba buodi²n baa sɔni u muu Moab lan juu kerijo deni ke Muab n bia li nmadili nni , u tɔbu yigini nni , yeni a natuna moe nni ³N baa kpa o bujialo u tugu nni ,ki gua kpa o batieba kuli . U Tienu n yedi.⁴U Tienu yedi: Juda tuonbiidi na po n kan cedikelima baa b fali u Tienu yiko.kaa gubi wan maadi yaali .kelima b biaan b ba ti bulɔndi nni . ke li po pendi ke b baa nba cuoni ⁵N baa sɔni u muu juda dogu nni lan di Jerusalemi diena⁶U Tienu yedi : Isaraheli tuonbiidi na po n kan cedi ,kelima b bo kuadi o mɔmɔmaado i ligi po i .ki kuadi o taladidaano taacaadi po⁷ki tama ke ke ban lan u tangugu bi taladidanba yuli po .ki wuodi yaaba ki pia gaa po mɔmɔni . ki biga yeni o baa taan ki cuoni yeni jifanyendi ki bua ban biidi n yerjanli ⁸b yanbindi b baa li jigl nni yeni a liada yaali ke b yi taa waani ki di li panli .ki b tieni deni b ñu ti buudi n di yua yaa daama i .⁹Ama ke n nan biani Amoriani nba b nunga nni ban yaa bon pia u fagnu nani Setri tub ke b paalu tie nani Cene tibu. n bo cie bi luana poli po i ki cedi b jiina tinga nni .¹⁰Ama n nan ñani'i Esibiti dogu nni ki kpaagi dana piinaa ki tinkuoga nni ki kubini Amoren yaab dogu nni¹¹N fiini i bila nni a saawalpuala , i jawaaba siiga nni Nasareheni nba ,U Tienu buali ke laa tie yeni kaa Isartaheli bila kani ?¹²yeni kaa ke n cedi ke Nasareheni ba ñuni m daama ,ke a saawali puala mo ke i yedi'ba daa pua mani saawali !¹³ya nua mani n baa nandi 'ba nani u kudibiagu n yi naa ki tinga maam yeni .¹⁴yua gagi kan fidi sani ,yua pia u paalu kan fidi tieni puu . O papadaano kan fidi fie o miali¹⁵Yua bani li taban tɔli kan fidi cuo oba ,yua ya taana yua kan fidi sani ki ciadi ,o tanjagilo kan fidi fie o miali ¹⁶A tanjagila papaadaano baa sani gbananbinm li dana nni .

Chapter 3

¹ Songi mani laabaal yua ke o Diedo maadi ki kɔni yeni ,yima Isaraheli bila ki kɔni yeni i cugili n niba kuli ke n ñani i Egypti dogu nni !²N lugidi yinba baba i ki tinga n cuga kuli siiga n. Lan cedi n baa dadi i tuba ki cegili i .

³Niba bonbilie baa fidi ya yegi kaa gba b lieba maama aa?⁴Yanbɔl baa buudi li fuali nni kaa pia wan bua cuo yaali ii?ki yanbɔbiga ban ki buudi kaa pia wan cuo yaal ii ?⁵Ki yanbɔbiga baa baa u janbaangu nni tinga nni ki diagu ki ye ee ? U janbaangu baa doni ki tinga po ki laa tie li cuo bonli ii? ⁶Li gbadinaatuli baa buudi ke u dogu ki la janda aa? Sitaani baa kua u dogu nni ke u Tienu ki bani li po oo ?⁷Kelima u Tienu ki tie bonla kaa tiadi o tuonsɔnla a saawalipuala.⁸Li yanɔli yaa buudi ti jiwaandi pia nme ii ? O diedo maadi nma kan yedi yaali baadi.⁹Ban gbadi i lantɔgidi Asdod deni yeni Egipiti diena nni . yi yi maadi : taan mani Samari juana po ; ki diidi li nmadili yaali ye yeni ya biadi ye .¹⁰U Ttienu yedi ke Baa bani ban maadi mɔomɔni. B ghiendi bi deni yaali tie biadima bona yeni u naayigu yaali¹¹Lan cedi ke uTienu maadi .O yibalo baa gaa u dogu ki fie a paalu . ki gaa a deni ¹²U Tienu maadi nani o yankpaalo n yi tadi ki yanga taana bii o tuba ki pan ñani yanbɔli ñɔbu po yen ke Isaraheli bila yaaba kaa Samari kugi u u gbangu po Damas baa fie bi ba .¹³cegi mani ki go muadi ne Jakɔbi deni ! U Tienu o jagɔdo Tienu.¹⁴Ya daali ke baa tadi Isaraheli tubili o kancɔlini po ;n baa mudi Beteli jiga a yina n mudi ki baa tinga nni.¹⁵n baa guli a faawaadiena yeni a tontondiena .Anjilfa diena n mudi . A nigbenga diena n bia . Lani tie u tienu lanbonli

Chapter 4

¹Cegi mani laabaa ne ,yinba Basan naasala yaaba ye Samari juali po . Yinba yab cagigini bi taladidanba ki nmaadi talgi nba ke maadi i ciaba .baa mani yeli ti ñu ²U Tienu poli o nandi po . A dana ye ki cuoni ke niba baa ñani yeni i kuula ki ñani deni faali yeni u janpiemu³i baa t ñangi l bonli nni yua kuli u kaanu ki lunli a diena nni : lan tie u Tienu saawalo .⁴Gedi mani Beteli ki tieni i biidi ,gedi mani Gilgal ki tieni i biidi ki pugini ! Yidi mani i sali daalkul sinjaagu i paabu daana kuli.⁵Yidi mani i salinamu yeni li daabinli .kpaandi mani yi puni yaala i yanbuam ! kelimaa lan kani n tie i buama yinba Isaraheli bila .⁶Ke mo soni m koma i dogi kul nni . li bonjekaali podima deni kul nni . Yeni lan kuli i guani n po .⁷Ke mo beli i ki taaga lan bo tie citaa ya kubi hal u ditonu.N cedi ki taag baa doyendu ki beli dotianu .Kuanyendu baa ki taaga ama ki kuantianu luo ki kuodi.⁸Dogbana taa gedi dogban tianli nni ki bua ñu m ñinma kaa fidi ñani bi ñuñuulu .Yeni lan kuli i k guani n po .⁹n pua yeni kudi yeni li gbanli ke i gogili buoli kuli lankpandi nba biidil'li .yeni lan kuli i k guani n po .¹⁰soni i u yianbiigu nani Egipti yeni .Ki kpa i naacenba yeni iki jugipienga,ki cedi ke b taa i taami .Ki cedi ke m manñuma cuo i ,yeni lan kuli i k tua guani n po .¹¹N nmaadi i nani Sodome yeni Gomori ke u Tienu bo bianm yeni lan kuli i k guani n po .¹²Lan cedi ke n bua min tieni 'a nani Isaraheli . Bobni a baa ki cendi a Tienu .¹³Kelima yua tagi a juani yeni u faagu n yeni,ki yi waani o nilo o maalma ,yua yi lebdi a sinjaafana lan tua bonbonli ki cuoni ki tinga polu o yeli n tie u Tienu a jakonda kuli Tienu

Chapter 5

¹Songi mani laabaalo ne. I ninbayani yaali ke n yini Isaraheli diegu yaab po. ²li dieli baa oo li jikan baa fii. ³Kelima u Tienu n yedi .Ya dugu bo yi gaa niba tudili ji baa gaa niba kobiga ke yua bo gaan kobiga n gaa nibi piigi Isaraheli deni. ⁴kelima u Tienu maadi Isaraheli deni yaabi lingi mani lan tie yi baa li miali. ⁵Daa lingi mani Beteli ,daa tɔgini mani Gilgal daa tɔgini mani Beer Sema .Kelimaa Gital baa tua yonbo ke Betel n kpe. ⁶Lingi mani u Tienu lan tie yi baa li manfuoli .I ya kaadi i cabl ke wan daa cuo Josef deni nani u muu yeni . ke li muu cuo ke baa nili Betel kan fidi gbindi. ⁷yimba yaa cedi i momoni ki kubi m biadimi ki ku i momoni ki fuuli tinga nni. ⁸U tieni a caga yeni a bona kie li tie bonsusona.,ki lebidi li bunbɔnl ke li tua yinyiema.Ki cedi u yienu n kpandi bunbɔnli . ki yi m ñincianma ñinma ke b pugidi ki maandi ki tinga po .Li daano yeli tie u Tienu ⁹O cuoni i yeni u bonbiandu b paadanba po . ke li bonbianu cuoni i kunkuankaanu po. ¹⁰k bua yua gaan ba u bulñɔbu kani ki nundi yua maadi i momoni. ¹¹kelimaa i ñmaa talgi ki gaa o bonjekaali ke li tua paabu ki maa a dioena yeni a tana .Ama i kan kua lieni .U koni u damongu luana kuani ama i kan ñu li daama¹²kelima n bani i tuonbiidi yabi ke ibiidi pugini . i wangi o momodaano fala .i bo gaani u paabu ki suu o taladidaano bonceli¹³Lan cedi ke tin ye ya bina ne u yanfuodaano ñmini. kelima li yema bia¹⁴guani lingi li bonñanli ki cedi u biigu ki fidi lan todi i yi baa m yema yeni u Tienu a jakɔnda yudaano baa ye yeni nani i maadi maam. ¹⁵sani mani u bonbiigu ki buadi li bonñanli .Yeni laakandi u Tienu baa jie m ninñinma Josefe deni yaaba sieni po. ¹⁶Lani n cedi ke o diedo maadi .U Tienu a jakɔnda bado maadi. I kaan kuli ti finfanbidi baa ye . I sani kuli nni b baa tua n baa joo n baajoo. n baa yin u kuatielo li pabiidili nni yeni i finfabini yaab yii i ninbayani. ¹⁷i kuani n kuli i finfabini baa ye ya yognu ke baa pendi. ¹⁸Janda yaaba bua u Tienu daali .I gbia ke u Tienu daali tie bee? li baa tie bunbɔnli li kaa tie yinyiema.¹⁹I baa tie nani ya nilo yi siani yanbɔl yeni ke cedi u sindi yeni ki yi pundi o deni ki ñii li guonli ke o waa n jun'o.²⁰U tienu daa ki tie bunbɔl kaa ki tie yienu yoo. Laa tie biigili kaa ke yiemi ye ee ?²¹Nsiani ki go ki yi i jaama puu, n k gba i jaamaa nuulu. ²²I yaa tieni 'n i sala yeni i paabu ,laa mani po .A naabikpanba yaa ke i yidi sala ñanli n po n k nua'ba .²³Fangini n kani b yani fuugu .N k songi a biagu moe.²⁴Ama i momoni n yaa tie nani u ñinsanu yeni . I momoni n yaa t mɔnkudi n yaa tie nani ya ñinbaadu ki ñuudi yeni. ²⁵I tieni 'n sala bina piina yua pendi ne Isaraheli yaa ?²⁶Tugi mani i badicianmo ciagu.i tieni jaantagi nba i tienu ñmaabiga yua ke i tagi. ²⁷Ke n baa gedi yeni damas ke i yonbi .U Tienu ñɔmaama n yeni .

Chapter 6

¹Yubɔnl yaab ye sion nni suoo ki go ye ki bonli hagi'b Samari jual po .Yinba yaab tie u dogu yudanba ke Isaraheli cugili yaab ²gedi mani Kalme ki diidi ,gedimani hal Hamat ki jiidi Gati Filistiani nba kani. Lan dogi n ti n pia ɲalman ki cie i diema bona lie ki go yabi ki cie'b'a .³I maali ke i fuadi li yubɔnli daali ki nagidi li nunmɔnli yema .⁴li kuli ye wula nni ,ki dua ki dingi .ki ɲmani u naapagu nni pabidi . ya naabid ke b ɲanbi wubi'ba .⁵B tie ya bona pia niima yeni b biadi . B maali ke b tie nani David yeni li biapuali kani .⁶B ɲu m daama i kukogbenga nni ,ki tebi b ba yeni m kpananma ,kaa pia maalima Josefi ninbaadima po .⁷Lan ke bi baa cedi ban yaa tie cincinyomi . ke b pamanyigini n gbeni .⁸U Tienu poli wani mono . Jakobi jagbelimi ki mani n po ki go siani o deni , n baa kuadi li dogu n pia yaala kuli .⁹ke li ya sieni niba piiga nuli deni b baa kpe .¹⁰ya yognu ke nulo baa cua taa kuuma ki bua juu ki ban ɲani a kpaba o baa buali yua ye tinga po. nil go ye yen'a yoo ? ke li nilo baa jiini : tua baa maadi suoo mani .Jaa tie ya yognu ke t baa taa u Tienu yeli .¹¹Kelimaa u Tienu teni u nuu . O baa mudi li diegbengili ki mudi salisali i diebinmu .¹² I baa la ke i taami siani a tana po oo? b ko yeni i noe ke i b lebidi ki ɲa u sansiedu ke li tua bonbiadili i. ke i momoni ɲuadi tua biadima ¹³I kpanbi yaali tie fam i. I maadi ke i paalu po i ke i baa i fidu .¹⁴ Lan cedi ke n baa fii yinba Isaraheli yaab po . Dogbanli ye ki baa waani i fala hal lan cil Hamat bul ɲɔbu kani yeni ki tinkuonga nni ɲinbaadu

Chapter 7

¹U Tienu bo teni m dɔgdma .o bo bobni t ñankpandi ya yognu ke u dogu bo gɔ ki mubindi . li bo mubindi o bado puoli po yo.²nana li ñankpandi n bo ŋmani ki biidi ki tinga muadi yeni ke n maadi . N baa mia sugili ,lani yaa ka Jakobi baa tieni ledi ki ya ye kelimaa waa pia tuama.³Ke u Tienu guani gbiandi li pi . li kan fidi tieni .⁴U n bo teni n li dɔgidima .U Tienu bo yedi ke o cegili baa tie muu i . ke u bo yi di ki pan jiidi yeni t tanbuodi nni ki di i kuani .⁵Ke maadi n Tienu ji sedi . Jakobi baa tieni ledi ki ya ye kelimaa waa pia paalu .⁶Ke u Tienu gbiandiki li po ki maadi :li mo kan tieni .⁷U tienu bo kuani ti dangidi .ke li tie ke o se li guonli po ke li tie baabu .ki kubi u ñindaagu u nugu nni .⁸Ke u Tienu buali 'n : A la be Amos . ke n jiin i : U ñindaagu .ke u Tienu yedi'o . n baa taa u ñindaagu ne ki bili n niba siiga nni n ji kan baa mia sugili .⁹Isaka longbana yaali ye poli kuli baa mudi. Isaraheli jaandiegbenga baa mudi . N baa fii yeni ki jugpiengi ki kɔni yeni Jerobuam deni yaabi .¹⁰Ke Amatia ke o tie Beteli yidikaa maadi jerobuam Isaraheli bado : Amos bobndi ki bua kɔni yen'a Isaraheli deni siiga nni .U dogu kan fidi ya ŋmini li laabaa po .¹¹kelima Amos n maadi yaal n ne : Jerabuam baa kpe yeni jugpienga , ke tin cuo Isaraheli wan tua yonbo tin gedi yen'o fagima¹²Ke Amatsia maadi Amos : t dangidi daano yaa caa ña Juda dogu nni . dii a jiema ki pua a saawalo .¹³Ama daa guani ki pua a saawalo Beteli ke limaa li tie o badcianmo jaandiegu ye li kani .kelima li tie baddieogu i .¹⁴ke Amos jiini Amasia : n k tie saawalpualo n gɔ k tie saawalpualo biga ,n tie yankpaali ki ko a luana .¹⁵U Tienu taa 'n t yandi puoli ki maadi'n .gedi ki pua saawalo n buolu Isaraheli po¹⁶Ji yaa songi uTienu laabaali fin yua tua : Daa pua saawali ki kpagi Isaraheli a gɔ daa maadi maabiigu Isaka deni yaaba po ..¹⁷lani yaa po u Tienu n maadi yaala n ne .A denpua baa conmi u dogu nni . a bonpuodi yeni a bonjabimu ban kpa 'ba yeni ki jugpiega . Ban bɔgidi a kuanu kinkaadi nba ; ama fin baa kpe ki tinbiiga nni ke ban cuo Isaraheli wan tua yonbo ki fagidi yen'o

Chapter 8

¹U Tienu bo kuani 'n ti dangidi. li bo a luana i baabuogu ²Ke o maadi : a la be ee Amos? Ke n jiini : a luana baabuogu . ke u Tienu yedi n . N buolu Isaraheli gbnema ji pundi . N ji kan tieni o po sugili . ³Li dani nni . U jaanciangu yani baa tie finfabini , b baa luli yaaba kpe kaan kuli suoo suoo . ⁴Ya songi mani yinba yaab cagini b taladidanba .Ki gbendi u dogu n talg nba bona . ⁵I maadi : O cipaano ba cua yo t fidi kuadi ti fe .Saba baa gbeni be daali ti cibidi a buana ? T baa waani ki tadikuaga ,ki pugini li duga ki lebidi sikeli nba ki fidi ya su. ⁶T baa daa bi taladidanba yeni i ligi Talgi nba yeni t taacaadi . ki kuadi i yenjiamu ⁷u Tienu poli Jacobi Yendoma po . n kan baa sundi bi tuona baa yenli . ⁸Mani u dogu ki mudi bi yaa po oo? U dogu bo kaa ye pabiidili n kaa .U dogu bo baa do i nana u kpenu yeni . u bo bo yi do i ki guani jiidi nani Ejipt kpenu yeni . ⁹U Tienu yedi ke li daali n bo ba cedi u yienu n baa u yensiinu .ki cedi ki tinga n bondi u yienu nni ¹⁰n bo baa lebidi i jaama kuli lan tua pabidili ,i yani kuli n tua finfanbidi ,ki taa t kpalipiadi ki loli i ciamu ki cedi bi niba yula kuli n tua yukpana. ki kuanu u dogu li pabonli nni nani biyenga juogi n yi ton maam . ¹¹A dana cuoni ke n baa soni m koma u dogu nni .laa tie m jiema yeni m ñinma koma kaa ,ama u Tienu laabaal koma ¹²b ji baa tie wuwaada m ñinciama nni ,yaangi yeni puoli i. ne yeni ne po b baa lingi u Tienu laabaal b kan la . ¹³Li dana nni bi jifanjanbi yeni u naacenpangu baa kpe u ñunñuulu po . ¹⁴ki poli b biidi po ki maadi : n Tienu n gaa m yudonma ! Berceba ñɔbonli po . Ama b baa baa k ji kan guani fii

Chapter 9

¹n bo u Tienu ke o se li jigili nni .ki maadi pua b bona ke lan biidi ki lu bi yula po la mudi .Yaaba sieni m kpa bi yeni ki jugipienga . b ninga baa yendi kan fidi sani ciadi . baa yedi kan ciadi .²I ya kua b kpiema siiga nni .n nugu baa tadi guani yen'ba,bi ya doni poli m jiinni 'ba³b ya gedi li juali polu ki wuoni n baa lingi 'ba ki cuo'bi . B ya sani ke bi wuodi b nuni ki jiidi m ñinciama nni n ba cedi i we n juni 'ba⁴ama b ya sedi ke ban cuo'ba lanwani n baa cedi ban kpaba yeni jugipienga i . n bo yimnuali ba ki tieni ba m biadma laa tie yaaln ñani kaa.⁵U Tienu a jakonda bado yi sii ki tinga lan jegili ke o niba kuli ye la pabiidili nni ke li do nani u bongu yeni ki guani jiidi nani Ejipti Kpenu yeni .⁶o maa o deni poli ki ki maa o guoli ki tinga po . ki yi m ñincianma ñinmi ki wuligi bongbanli o yeli n tie k pia gbenma.⁷i k taa n po nani Etiopi bila yeni Isaraheli yaabi . N k ñani Isaraheli buolu Ejipti nni ? nani Kaptor filitiani nba yeni Kir Syrian nba. ⁸U Tienu n yeni ki pia gbenma yua ya nubili nua ya diema tie biidaano . baa mudo ki cil o polu caa yeni o tinga po . ama n kan fidi mudi gbeni Jakobi deni .⁹N baa teni u nuu n baa migi Isaraheli dogu i dogi kuli nni .nani ban yi yogi ki yenjiagi ke baa tanli kan ña yeni .¹⁰N dogu nni biidanba kuli baa kpe yeni jugipienga i .Yaaba n maadi : li yubonli kan cua t kani¹¹Li yognu n baa fii David cugili wan baa naan k i guani fiini a guona ki ñanbi yaal biidi kuli ki guani maa nani lan bo tie maam¹²k fidi ban yedi Edom yeni ya dogi sieni ke b bo taa n yeli n baa tieni li kuli¹³A dana pundi ke o kuantielo baa yi ñua yua yedi poli po yua piindi i dii n ya ñua yua pagini puoli po naan kani ki ke luan ñinma baa cuudi ki ji a juana po yeni a kunkola po¹⁴n baa ña yeni yeni n buolu yonbi ki kpeni yenba Isaraheli ban guani maa u dogu yaal mudi ,ki guani kua ,ki ko ti tiluana ki ñu li daama .ki tieni i gogili ki di les ñuadi¹⁵N baa ñuu li tiidi b dogu nni bi ji kan fidi ki figidi ki gedi yenli kaan tianu.

Jonah

Chapter 1

¹U Tienu lanbonli bo yedi Jonasi Amitahi bijua: ²fii gedi ninifi ,u docianmu nni ,ki yigini ki kɔni yen'o.Kelimaa u miadima doni n kani .³Ke Jonasi fii ki bua sani gedi Tarsi;ki fagidi u Tienu nunga nni. O bo pani o sancenligi ki kua wani yeni o sancenlieba ki bua gedi Tarsi.Ki fagidi yeni u Tienu . Ke o jiidi Japo ki la u ñinbiagu yua caa tarsi .ke o pani i sancenligi ki kua ki bua gedi Tarsi wani yeni o sancenliebi .ki daa kɔbi yeni u Tienu .⁴Ama ke u Tienu sɔni u faaciamu m ñinciama po .ki li kpidi ki paa ke u ñinbiagu bua kpidi ki cibi .⁵Ke li cuo a ñinbiakudila t jiwaandi ke yua ji jaandi u yienu ki ji ñangi ya bona ye u ñinbiagu nni ki luli ki fidi ke lan yuagi ke u ñinbiagu n daa mili. Ke Jonasi jii u ñinbiagu ting po ki duani ki guani kpe.⁶Ke o ñinbiakudilo nagini o kani ki maad'o : be cedi ke a gɔa ? Fii ki mo jaandi a tienu .Laakandi o baa tiadi t po ke t kan kpe.⁷Ke b maadi yeni bi lieba. baa ti gedi tɔ tiatia ki la yua cua yeni janda ne .Ke b tɔni ke baa ke Jonasi n cua yenli.⁸ke b yedi'o : maadi ti yua tieni li janda .A tuona n tie yaali yeni ñan ñani naan ? A tie laa buolu i ke a dogu tie le i ?⁹ke o jiini'ba : n tie hebre ki jie u Tienu yua tagi ki tinga yeni m ñinciama¹⁰ke li cuo bi niba i jiwaani ke bi maadi'o : be cedi ke a tieni lani . kelimaa o bo tuodi maadi li niba ke o siani u Tienu.¹¹Ke b maad'o : t baa tieni ña be i ki fidi m ñinciama n guani duani . kelimaa o bo fii yeni paama .¹²o maadi'ba ; taa mani ki lu m ñinma nni wan ji daa fii i po . Kelima n bani ke min cua yeni po u faagu ne.¹³Li niba bo kudi ki bua ban pundi ki tinga kani ama b bo ki fidi kelimaa m ñinma bo yi li fii yeni paama ki tuogi 'bi .¹⁴Ke bi jaandi u Tienu ki maadi : u Tienu daa cedi t bia u nilo yema po . ki gua daa lali kaadi .Kelimaa fin u Tienu tie ñan bua yaali .¹⁵b taa Jonasi ki lun'o m ñinciama nni ke m guani duani .¹⁶Ke ke li niba ñanbi jie u Tienu ke yid'o sala ki gɔ nian'o .¹⁷Ke u Tienu sɔni u jami ke o nali Jonasi ke tieni o jamo tugi dana taa yeni ñiadi taa.

Chapter 2

¹Jonasi n bo ye o jamo tugu nni o bo jaandi u Tienu .²ke maadi: m cacagma nni n jaandi u Tienu . b kpiema nni n yigini ke gbadi n lantogu .³A lun i fala nni ,m ñinciamama siiga nni ke i ñinguona yili 'n ki pendi n po .⁴n bo maadi : ke n siedi a nunga po ! Ama baa la a jaandɔngu⁵m ñinma yili'n ke n pan kpe ,ke n kua u muñinma nni ,ke ikunkoni fili n yuli .⁶n jiidi hal li juali jiina nni ke ti tandi piini 'n ki li gbeni .Ama ke a ñani'n li kuli n ke n fuo .⁷n naano n bo cɔgi lienn n bo tiadi u Tienu po ke n jaandi pundi o kani o salarjanmoyidi kaanu⁸yaaba nua ti bulbondi daa puni ba sugili .⁹ Min wani bo yi yidi'a sala yeni m yendiñanba yigini yo.n baa tieni min bo niani yaali gaapo ñani u Tienu kani .¹⁰U Tienu bo maadi yeni o jamo ke o guani wugidi Jonasi ki tinga po

Chapter 3

¹U Tienu guani maadi yeni Jonasi taamlie po : ²Fii gedi ninivi ki ki maadi'ba min cabi yaali .³Ke Jonasi fii gedi ninivi nani u Tienu n bo yedi maam .Ninivi bo tie longbangbengili ke a baa cuoni dana taa ki fidi pundi .⁴Jonas daa cuoni u dogu nni daayenli yo .O bo yigini ki maadi .L i sieni dana piina Ninivi baa mudi .⁵Ke Ninivi yaab gaa li saawalo ,ki kpaandi m ñololma ,ki lani t kpalpiadi ki cili a jakpela ki pan juodi t bidi .⁶Ke li bonli pundi Ninivi bado kani ;ke o fii o badkpagili po ,ki landi o badiliadili ki pini u kpalpiagu ki kali m fantama po .⁷ke o bado yeni o nigbenga teni u nuuce ke bi kpaandi u dogu nni.Ke b niba yeni t yandi ,i noe yeni i pei n daa leni bonli ,ki daa ηmani bonli ki daa ñu ñinma .⁸K e bi niba yeni t yandi n pini t kpalpiadi ki yigini yeni paama u Tienu ki guani lebini b ñobiidi yeni bi tuonbiidi yaali ke b nugi tieni .⁹ηmaa bani ke u Tienu t kan guani ? ki kan gbiandi ki guani ki songi o pabienli ii? ki fidi t daa kpe i .¹⁰U tienu la ke wan tieni maam ke li ji gɔ ña b ñobiidi po . Ke u Tienu guani gbiandi li numonli yua ke n bo bua kuan'ba .ki cedi

Chapter 4

¹Li bo ki mangi Jonsi pali ke o pali beni .²ke o jaandi u Tienu ki yedi . Min bo maadi yaala kaa yeni min bo ye n dogu nni .N bo bua guuni lani ki siani ki caa Tarsi .Kelimaa n bo bani ke a tie u Tienu yua jie o nilo ninñinma ki go tie sugilidaano . kaa pia mutuoli ki gbie yeni m buama ki gua gbiandi li bonbiili po .³Mola n Tienu gaa n miali kelimaa n bua m kuum ki cie li miali⁴Ke u Tienu jiin'o a ñanbi yeni ñan beni li pali .⁵Ke Jonasi ñani u dogu nni ki kali u dogu puoli .Ki tieni li jonli ki kaa u songu yeni wan pan la yaali bo t baa u dogu.⁶Ke u Tienu cedi ke u tibu pani ki fii ke teni Jonasi u songu o yuli po ki fidi ke o pali n songi .Ke Jonasi pali mangi li tibu po .⁷Lan faa u sinjaagu nni u Tienu soni li bonfuodilike o juni li tibu ke u kuodi .⁸U yienu n pudi ke u Tienu tieni ke m fatonma nani puoli ki cua ke u yienu cua Jonasi yuli hal ke o pan baa kaa pia paalu . ki mia m kuum ki maadi . M kuum n tu n po ye li miali .⁹U Tienu maadi Jonsi : a ñanbi yeni a pali n beni u tibu po ke o jiini : n tie bonñanli ki bengi npali hal yeni m kuuma .¹⁰Ke u Tienu maadi : a pia m ninñinma yua ke a k baa fala u po , kaa k fidi cedi ke o kpedi wani yua pani ñiagu ki kpe ñiagu .¹¹Min wani kan jie Ninivi ninbaagu o dogucianmu yua ke niba tuda kobigi ki bani bi jienu ki bua b ganu ke ti yandi gbie.